AKTA
GRODZKIE I ZIEMSKIE

Z CZASÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie

W SKUTEK FUNDACYI

śp. ALEKSANDRA hr. STADNICKIEGO

WYDANE STARANIEM

GALICYJSKIEGO WYDZIAŁU KRAJOWEGO.

TOM XXII.

WE LWOWIE.
GŁÓWNY SKŁAD W KSIĘGARNI G. SEYFARTHA.
Z DRUKARNI E. WINIARZA WE LWOWIE.
1914.

AKTA

GRODZKIE I ZIEMSKIE

T. XXII.

LAUDA SEJMIKOWE

T. III.

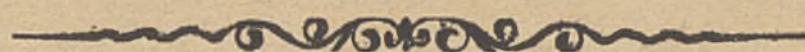
LAUDA SEJMIKOWE

TOM III.

Lauda wiszeńskie 1673–1732 r.

OPRACOWAŁ

ANTONI PROCHASKA.

LWÓW 1914.

PRZEDMOWA.

I.

Sejmy i sejmiki w okresie 1673—1732. Przewaga sejmików. Sejmik ogniskiem rządu wojewódzkiego. Sejmik deputacki. Spychanie czynności województwa na ten sejmik. Urasta on kosztem powagi sejmu. Sejmik wyznacza sejmiki. Limity i wzrost ich. Wojny sprzyjają limitom, na których załatwiono konieczne sprawy ziemskie. Sejmik przystępuje do konfederacyi tarnogrodzkiej. Sejm traktatowy. Limity zabronione. Sądy boni ordinis.

om trzeci aktów sejmikowych województwa ruskiego, obejmuje lata 1673—1732 i jest dalszym ciągiem laudów wiszeńskich. W okresie lat pięćdziesięciu dziewięciu liczymy tutaj 130 zgromadzeń sejmiku generalnego województwa ruskiego i innych równoległych zebrań, z sejmiku wiszeńskiego czerpiących początek[1]). Ponieważ w tym czasokresie aż po rok śmierci Augusta II. odbyło się ogółem 35 sejmów, przeto na jeden sejm przypada 3·7 sejmikowych zebrań generału wiszeńskiego, a ponieważ sejmów zerwanych było 13, a sejmików wszystkich szesnaście spełzło na niczem, przeto biorąc w rachubę liczne limitacye sejmikowe przypada na jeden sejm z górą pięć sejmików. Jeżeli nadto weźmiemy na uwagę udział szlachty w sądach skarbowych potem w sądach boni ordinis i te zebrania wliczymy do sejmikowych, musimy przyjąć, że sejmikowanie urosło niepomiernie, że nawet same cyfry wskazują na anormalne stosunki życia sejmikowego w rzplitej. Należy wobec tych cyfr stwierdzić, że i w życiu parlamentarnem nastąpiło rozbicie rzplitej na drobne części, z których każda usiłowała rządzić się sama, zrywając węzeł z rządzącym sejmem centralnym. Wyrazem tych anormalnych stosunków jest utworzenie skarbu po

---

[1]) Na 295 numerów ogółem podanych w niniejszym tomie mamy 134 laudów, 37 instrukcyi sejmikowych 3 konfederacyjne akta; na resztę zaś 121 numerów składają się orędzia sejmikowe, zwołania sejmików, rachunki itp. czynności związane z życiem sejmikowem. Wśród tych ostatnich aktów sejmikowych ważne miejsce zajmują dyspozycye sądu skarbowego z lat 1708—1715, tudzież iudicii boni ordinis 1722—1732; liczymy ich tutaj wszystkich 12 dyspozycyi.

województwach i ziemiach, jest zlecenie sejmiku dane posłom na sejm, aby najsroższemi karami obkładano tych, którzyby ważyli się pobory publiczne odnosić wprost do skarbu, nie zaś za pośrednictwem poborców ziemskich je składać, jak znowu wyrazem uzurpacyi władzy sądowniczej sejmiku jest uchwała, zasądzająca na wieżę szlachcica za burdy na sejmiku wyprawiane.

Wśród mnożących się objawów bezrządu usiłuje sejmik pochwycić wodze rządu i ostatecznie staje się tą instytucyą, która w ogólnym chaosie, w jaki popadła rzpta, przecież ją rządem własnym, wyszłym od ziemiaństwa, podtrzymuje. Postawiono sobie cel wspólny, a była niem ewakuacya wojska saskiego z granic rzptej, w którym to celu zawiązano w województwie ruskiem w Tarnogrodzie konfederacyę, do której przystąpiły wszystkie inne województwa koronne i litewskie i ostatecznie z bronią w ręku celu dopięły, ale za cenę gwarancyi rosyjskiej. Akta nasze wykazują dowodnie, że województwo ruskie, nietylko że solidarnie szło z innemi, zakreślając sobie cel powyżej wzmiankowany, lecz nadto w ruchu całym naczelne zajęło miejsce. Toż i losy konfederacyi zyskują w aktach sejmikowych bogatą ilustracyę.

Jeżeli zaś zapytamy, jaki rodzaj sejmiku przyczynił się do pochwycenia rządów przez sejm zaniedbywanych, odpowiadamy na podstawie aktów niniejszych, że tym najbardziej energicznym, sięgającym po władzę sejmikiem, był deputacki.

Najbardziej rozmaitym co do obrad był sejmik deputacki. Oprócz elekcyi deputatów na trybunał, odbywała się na tymże sejmiku elekcya rotmistrza łanowego i dekukcye szlachectwa, w których to sprawach sejmik wydawał swoje wyroki, nominacye i świadectwa. Gromadzące się inne potrzeby ziemi spychać poczęto na ten sejmik. I tak komisye wojskowe rozdzielały sumy na wojsko potrzebne na pojedyncze województwa, które oczywiście musiały uchwalić podatek i działo się to na sejmiku deputackim, jeżeli ten z kolei był najbliższym, jak tego mamy przykład w uchwale sejmikowej z 9 września 1680 (N. 47). Na mocy tej uchwały ziemia lwowska z żydaczowską, uchwalają pięcioro podymnego na zapłatę wojsku, podczas gdy ziemia przemyska i sanocka odłożyły sobie uchwałę do przyszłego sejmiku. Niekiedy na zwołanym przez króla sejmiku odkładano materye, które nie mogły się pomieścić na tymże, do najbliższego sejmiku deputackiego, tj. nie do samego sejmiku, ale zaraz nazajutrz, jeżeli materyi odłożonych było wiele. Popierano możność odłożenia obrad nazajutrz po sejmiku deputackim w taki sposób, jak to czytamy w laudum sejmikowem wiszeńskiem z 15 lipca 1681 r. Ponieważ *ex lege publica et antiquo usu* sejmik deputacki *unius diei actus* tylko być powinien, jeżeliby się materye odłożone na tamten sejmik dnia tegoż, którego deputatów obierać będziemy, zmieścić nie mogły, po obranych da Bóg deputatach nazajutrz *authoritate praesentis conventus* przystąpimy do namówienia zapłaty wojsku rozebranemu i innych materyi, które *praesentibus laudis* do przyszłego *in suspenso* zostawiliśmy sejmiku. (N. 53 a. 9). Istotnie 15. września tegoż 1681 r. *postridie* sejmiku deputackiego odbył się sejmik ów w Wiszni, jak to czytamy poniżej pod N. 59. Także i w następnym roku sejmik deputacki wiszeński chcąc *internum ordinem* ziemi naszej w najlepszej ustawić dispozycyej, cokolwiek *prae-*

sentanea porządku ziemie naszej *poscebat exigentia*, mocą uchwały naszej ordynujemy, — przyczem ziemia lwowska w zapłacie żołnierza z repartycyi przypadłego uchwaliła dziesięcioro podymnego, podczas gdy ziemia sanocka 12 podymnego uchwaliła (N. 59, 60). Pierwsza ziemia zastrzegła sobie nadto, „że przy expiracyi czopowego wolną sobie ziemia nasza *in crastino* sejmiku deputackiego, by się też i rozerwać miał, onego zachowuje dyspozycyą także *ius calculi* z panami administratorami tegoż czopowego. (N. 59 a. 4). Istotnie sejmik deputacki w roku 1684 został zerwany, jednakże ordynacya czopowego nastąpiła i to na mocy owej uchwały przed dwoma laty zapadłej (N. 65 a. 1). Także i w 1685 r. nie stanął sejmik deputacki, atoli po zerwaniu uchwalono pobory, a to na podstawie „laudum przeszłego *relationis*, które pozwala abyśmy nazajutrz po sejmiku zerwanym w interesach ziemie naszej obradę uczynili. Tak więc 11. września 1685 po zerwanym sejmiku obmyślono zasługi wojsku z repartycyi należące i uchwalono 46 podymnego (N. 74 a 1, 2). W roku 1693 dwa sejmy były zerwane, żadne więc co do przyszłego sejmiku deputackiego nie zapadły uchwały, jakkolwiek konstytucya sejmowa z 1690 r.[1]) zezwalała w razie zerwanego sejmiku deputackiego przynajmniej dedukcyą *nobilitatis* odprawiać i to nazajutrz po doszłym albo zerwanym sejmiku. Widocznie ta konstytucya była zachętą dla wielu do wnoszenia na owe obrady po zerwanym sejmiku, także i innych materyi, prócz dedukcyi szlachectwa. Uważano obradowania po sejmiku deputackim w sprawach porządku wojewódzkiego, a więc podatkowych i administracyjnych, za uświęcone prawem zwyczajowem, gdyż w laudum (jak sądzimy 14. września) 1694 r. zapadłem, a więc na sejmiku deputackim, nie czytamy już żadnego powołania się na uchwałę sejmikową, usprawiedliwiającą laudum powołane. Zgromadzeni rzucają tylko ogólnik na początek laudum, że wiele na tem zależy, aby interesa ziemiańskie do porządku jako najlepszego przywiedzione były, przeto za powszechną zgodą zgromadzenia i koła naszego uchwalają reasumpcyą sądów fiskalnych — na których dalszy porządek ziemiański ma być namówiony (N. 95 a. 1, 4). Odtąd mamy szereg laudów sejmiku deputackiego, jakkolwiek tenże i nie doszedł, dotyczących spraw podatkowych tak zwanych gospodarczych województwa, (N. 153, 173 itd.). Wypływa stąd najprzód, że wobec zrywanych sejmów były one wyręczane przez sejmiki w ustanowieniu poborów, powtóre że na długo, zanim zaprowadzono sejmiki gospodarskie, jak wiadomo zaraz po deputackich urzędujące, już w praktyce łączono po województwach te dwa sejmiki razem i nie może ulegać wątpieniu, że praktyka ta już pod koniec XVII w. się wyrobiła. Wobec rwania sejmów, a konieczności utrzymania wojska, sejmiki deputackie muszą zastępować sejmy w czynności uchwalania podatków, wzrastają we władzę kosztem sejmów i powagi państwa.

Oczywiście, że nie tylko deputackie sejmiki wyręczały sejmy w uchwałach podatkowych. Posługiwano się niemi najczęściej z tej przyczyny, że odbywały się one stale co roku. Zazwyczaj zaś załatwiano nie cierpiące zwłoki sprawy podatkowe

---

[1]) V. l. V. 378.

na pierwszym sejmiku, chociażby np. na elekcyi urzędnika powiatowego. I tak w roku 1679 dnia 19. listopada na elekcyi pisarza, gdy komisarz ziemi lwowskiej uczynił sprawozdanie z defektów podatkowych a poborcy ziemi te defekta w taryfach wykazali, zgromadzeni postanowili zastąpić niedobory arędą czopowego do dwóch lat w arendę puszczonego (N. 46). Niekiedy sejmik przedsejmowy był po kilkakroć zrywany, zastrzegano sobie tedy na pierwszym zerwanym, że gdyby i drugi nie miał przyjść do skutku, ziemia jednakże nie chcąc zachodzić w długi, miała zaraz po zerwanym *particulariter* obmyślеć zapłatę chorągwiom z repartycyi generalnej należącym, co też istotnie 30. stycznia 1685 r. po dwóch zerwanych sejmikach przedsejmowych uczyniła (N. 66 a. 1) Oczywiście uchwalono po nad uchwałę 30 podymnego, cały szereg innych postanowień gospodarczych tj. podatków wojewódzkich dotyczących, jak laudum późniejszego sejmiku relacyjnego z 10, lipca 1685 r. się wyraża *motivo boni publici*, a dodać należy, że sejmik ten potwierdził te postanowienia posejmikowe i nakazał *sub rigore* prawa tym, którzy dotąd nie uczynili zadość postanowieniom owym, wypełnić je, a oraz i sejmem lutowym nakazane pobory wypłacić tak, że ogółem 64 podymnego na dwie raty wypłacić kazano (N. 67 a. 2). Wyraźnie też wówczas w interesie publicznym zastrzeżono, że ponieważ w myśl sejmu w dalszy czas uchwałę podatków wcześnie stanowić potrzeba będzie, którą na sejmiku deputackim uczynić deklarujemy, więc in quantumby sejmik ten dojść nie miał, tedy za powszechną zgodą naszą postanawiamy, że nazajutrz po sejmiku deputackim zapłatę dalszą stanowić, rachunki z egzaktorami expediować i w interesach ziemie naszej uchwale czynić moc i władzę sobie zupełną zachowujemy. Tak przeto sejmik wyznacza przyszły sejmik, czyli że sięga po prerogatywy króla i sejmu. To przywłaszczenie praw zwierzchniczych spotyka się odtąd coraz częściej, oczywiście „w interesie dobra publicznego“. I tak np. sejmik przedsejmowy z 5. grudnia 1689 r. *ob paucum numerum* zgromadzonych, nie mających nadto informacyi w podatkach, interesa ziemi na sejmik *electionis* podsędka lwowskiego odkłada (N. 81.). Toż sejmik przedsejmowy z listopada 1693 r. koekwacyą z rewizyi generalnej do sejmiku relacyjnego a strzeż Boże po zerwanym na drugi dzień tegoż sejmiku odkłada (N. 93 a. 2). Sejmik z 25. lutego 1697 r. po zejściu króla Jana III. odbyty postanawia, że gdy niektóre materye na teraźniejszym sejmiku nie mogły się pomieścić, dla tego sejmik teraźniejszy, *in punctis laudo praesenti comprehensis* zgodnie skończywszy, *ad diem 22 Aprilis* pod tąż laską marszałka teraźniejszego koła naszego reasumować mamy (N. 110 a. 43). Istotnie 22. kwietnia odbył się pod laską Macieja Józefa Ustrzyckiego sejmik *ex limitatione*, postanawiając uchwały, dotyczące tak podatków, jakoteż ruszenia na elekcyą pospolitem ruszeniem z ziemi przemyskiej (N. 112 a. 12). W 1699 r. August II. rozpisał sejmiki na 5. maja. Istotnie zebrał się sejmik w Wiszni na dniu owym, ale skoro powzięto wiadomość o wyruszeni saskich wojsk w granice rzptej i że część tych wojsk miała w przemyskiem się rozłożyć, »abyśmy przed przechodzącym przez substancye i fortuny nasze żołnierzem mogli poddanych naszych zasłonić i ochronić, umyśliliśmy sami do domów naszych pośpieszyć i prezencyą swoją fortunom naszym jakożkolwiek *subvenire*“ i sejmik zalimitował

się do 1. czerwca (N. 118 a. 2). Limitacya ta prócz znaczenia poprzednich limitacyi była nadto wyrazem protestu przeciwko wprowadzeniu obcych wojsk do rzptej. Dlatego też sejmik, który istotnie 1. czerwca się odbył, limitował się znowu „iż gdyby sejm przyszły warszawski miał się rozerwać, tedy IMcie pp. posłowie nasi *per innotescentias suas* nas o tem awizować powinni, którego *praesenti limitatione reassumptionem* we trzy niedziele po rozerwanym sejmie tu w Wiszni składamy (N. 119 a. 33). Na szczęście sejm się odbył a przeto limitacya nie miała miejsca; odbył się tylko sejmik relacyjny 15. września pod laską Wojciecha Łosia, na którym postanowiono, że gdy tego *exigunt* interesa ziemiańskie i dalsza wojsku rzptej w zasługach satysfakcya, więc sejmik teraźniejszy *ex unanimi consensu* do niedziel trzech po skończonym da Bóg trybunale radomskim limitujemy pod laską tegoż p. marszałka koła naszego (N. 122 a. 38). W 1701 r. limitowano w podobnyż sposób sejmik przedsejmowy, który się odbył 18. kwietnia — po wprowadzeniu wojsk saskich — uchwalono bowiem, że niespodziany sejm, nagle nam przyniósł consilia, tak że się musiało wiele materyi, które *utile* województwu naszemu *concernunt transmittere*, więc zgodnem całego generału zdaniem, *ad instar* inszych województw, nazajutrz po deputackim, *etiam in casu* broń Boże rozerwanego sejmu, niniejszy sejmik limitujemy (N. 124 a. 14). Zaraz następnego roku, gdy król zwołał sejmiki na 8. czerwca, celem obmyślenia środków na wojnę szwedzką, założono protestacyę przeciwko uchwałom warszawskim senatu a sejmik zalimitowano do 6. lipca (N. 126). Ziemia lwowska uchwaliła nawet 60 podymnego, a 6. lipca na sejmiku *ex limitatione* uchwalono pospolite ruszenie wszystkim a biedniejsi szlachta z pięciu szóstego mieli stawić — dalsze uchwały zastrzeżono sobie do reasumpcyi przyszłego sejmiku w 6 niedziel *post soluta castra* (N. 130 a. 3). Istotnie ten limitowany sejmik odbył się 16. września tegoż roku, tyczasem jednak pod laską wojewody ruskiego pospolite ruszenie, które nadzwyczaj skromnie się zebrało, obradowało w obozie pod Medyką, gdzie *sub honoribus* kazano wezwać tych, którzy nie ruszyli na wojnę i obrano starszyznę pospolitego ruszenia; we trzy dni później 24. lipca w obozie pod Muniną, uchwalono wyruszyć pod Kraków, 5. sierpnia było ruszenie pospolite pod Łąką, 14. sierpnia pod Sędziszowem, wreszcie 3. września pod Zaleszanami, gdzie wybrawszy komisarzy do traktatów ze Szwedami szlachta do domu się rozjechała z postanowieniem limity nazajutrz po deputackim (N. 131—137). Tak przeto limita pospolitego ruszenia zeszła się z limitą *post soluta castra,* prawda, że nie w sześć niedziel równo, ale pod laską Mikołaja Ossolińskiego, który był marszałkiem owego sejmiku z 6. lipca.

Okres walk Augusta II. z Karolem XII. sprzyjał rozwojowi dalszemu owych limit. W województwie ruskiem tak się rozpoczął ten najsmutniejszy okres sejmikowania. Wojewoda ruski Jan Jabłonowski zwołał na 1. grudnia 1702 r. nielegalnie sejmik, raczej zjazd, gdyż jak słusznie zaznaczono w uchwałach, sejmik za uniwersałem króla być powinien (N. 139 a. 1), a i król później skarcił to zwołanie, jako nieprawnie przez wojewodę zarządzone (N. 141). Otóż zjazd ten odłożył kilka spraw, jak wypłatę zasług chorągwiom w repartycyach województwa będącym, jak konty-

nuacyą sądów skarbowych do przyszłego sejmikn *ex limitatione incidenti*. Następny zaraz sejmik odbył się 8. stycznia 1703 pod laską Mikołaja Ossolińskiego w Wisni, skąd wysłano posłów do Karola XII., by zachował województwo w pokoju, a do króla Augusta II., by ze Szwedem zawarł pokój. Insze zaś materye, że się teraz pomieścić nie mogą, przeto na przyszłym sejmiku, którego się spodziewamy za uniwersałem króla, *pro die 27. Februarii* tam się mieścić będą *et in casu* rozerwanego za uniwersałem króla, tedy tenże sejmik limitujemy sobie pod tąże laską zaraz *in crastinum* albo niedoszłym albo rozerwanym (N. 140 a. 4). Król zwołał ów proszony na 27. lutego sejmik, który się odbył pod laską Franciszka Orzechowskiego i postanowił wytrwać w wierności przy królu, uchwalił podatki podymnego 18 zł. z dymu itp. ale zastrzegł sobie, by po szczęśliwie skończonym ze Szwedami traktacie, wojska saskie wyszły z granic rzptej. I następny sejmik z 3. czerwca t. r. odbył się za uniwersałem króla w Wisni, skąd wysłauo posłów na sejm lubelski. Atoli sejmik relacyjny naznaczony z sejmu lubelskiego na 18. sierpnia nie odbył się, z powodu nieprzysłania konstytucyi sejmowych (N. 146), więc limitowano tenże nazajutrz po deputackim. Ten limitowany sejmik odbył się 11. września pod laską Jerzego Dzieduszyckiego i prócz wielu spraw, które na nim załatwiono, uchwalono *ad exequendam legem in reliquis punctis* limitę sejmiku do 12. grudnia pod tąże laską. Sejmik z 12. grudnia uchwalił pobór czwartego szeląga i zalimitował się do 26. lutego następnego roku (N. 148, 149), na którym to dniu w Wisni postanowiono ani pomyśleć nawet o detronizacyi; owszem uchwalono wesprzeć pospolitem ruszeniem króla, na 1. maja popisy po ziemiach urządzić a do 6. maja 1704 r. zalimitowano sejmik (N. 150—151). Na ten ostatni termin zwołał i król sejmik, ale ponieważ został zerwany, odbył się we dwa dni po zerwanym 8. maja, na którym reasumowano lauda sejmikowe pierwsze za dyrekcyi Orzechowskiego 27. lutego r. 1703, drugie z ostatniej limity Jerzego Dzieduszyckiego (N. 152) z 29. lutego t. r. Rzecz charakterystyczna: z czasów królowania Stanisława Leszczyńskiego mamy jedyne laudum sejmikowe pod laską Jana Siemieńskiego z 27. lipca 1706 r. z jedyną uchwałą limity na 17. sierpnia, która się prawdopodobnie nie odbyła (N. 156). Natomiast z postanowienia walnej rady konfederackiej we Lwowie odbytej, która postanowiła nie uznać abdykacyi Augusta II., odbyły się sejmiki po województwach 28. marca 1707 r. i na dniu owym odbył się także sejmik w Wisni. Zapadło tam wiele postanowień koniecznych, zwłaszcza podatkowych na wojska auxyliarne cara IMci i uchwalono limitę sejmiku do 30. marca pod tąże laską Jerzego Jełowieckiego. Mamy też obszerne postanowienia tegoż sejmiku marcowego (N. 158), który się zalimitował *in crastino* deputackiego. Zanim reasumpcya tego sejmiku nastąpiła, odbył się 3. sierpnia *vigore interregni Lublini promulgati* sejmik w Wisni, na którym uchwalono i sądy skarbowe i podatki i prezydyalną piechotę a wszelkie inne interesa jak czopowe, beczkowe odłożono do przyszłej reasumpcyi sejmiku *ex limitatione* przypadającego. Sejmik 13. września odbył się jako limita dwóch poprzednich sejmików pod laską Konstantego Jełowickiego.

Na skutek owych limitacyi ustawicznych sejmik wiszeński lubo ubogi w uchwały pozostaje w permanencyi, przypominając ziemi, że on stanowi jej radę, zresztą konieczną, gdyż tak wojska saskie, jak augzyliarne, jak wreszcie szwedzkie rekwirowały od województw i powiatów żywność, nakładały taryfy i szlachta musiała rozkładać prowiant na obywateli, wybierać komisarzy do rokowań z jenerałami i odwozić do magazynów prowianty a do miejsc wskazanych gotówkę.

W następnym roku 1708 sejmik w Wiszni deputacki, który został zerwany, na sesyi prywatnej zalimitował się do 8. października (N. 166), który z pewnych przyczyn zalimitowano znowu na tymże dniu do 5. listopada, ten znowu do 22. stycznia 1609 r. Na dniu oznaczonym 22. stycznia limitowano obrady do 4. lutego — „ale gdy *incidencya* tegoż sejmiku translapsować się musiała“, tedy marszałek Stanisław Józef Fredro kasztelan lwowski, mając po temu pełnomocnictwo obywateli zwołał ich do Wiszni na 10. maja do rady (N. 170 a. 2). Zdaje się, że rada ta nie przyszła do skutku, natomiast odbył się 2. lipca sejmik we Lwowie dla ziemi lwowskiej i żydaczowskiej, zwołany przez marszałka sądów skarbowych tej ziemi, celem obmyślenia prowiantu dla wojsk carskich (N. 171). Sejmik wiszeński odbył się nazajutrz po zerwanym deputackim dnia 10. września 1709 r. (N. 173) pod laską kasztelana lwowskiego, jako zgromadzenie „pragnące prawu i zwyczajom naszym dać statysfakcyą“, uchwalające poselstwa, groszowe generalne, wyprawę podług komisyi lwowskiej i inne nadto punkta i zalimitowało się do 14 tj. do powrotu posłów wysłanych do hetmanów (N. 173 a. 9). Sejmik ten z limity odbył się w Wiszni na dniu oznaczonym, pod laską Wincentego Wolskiego, uchwalił kilka koniecznych uchwał, jak co do aukcyi piechoty, zapłaty wojsku, sądów skarbowych itd. i zalimitował się do 14. lutego. Zanim ta limitą nastąpić mogła, na dniu 7. stycznia 1710 odbył się za uniwersałem króla Augusta II. pod laską Józefa Dubrawskiego sejmik w Wisni, gdzie wybrano deputatów na walną radę warszawską, uchwalono podatki na wojsko, wyrażono gorące życzenie, aby się wojska augzyliarne z Polski wyniosły i zalimitowano sejmik do czterech niedziel po skończonej radzie. Sejmik z limity odbył się w Wisni 28. lipca pod laską Wincentego z Gośniewic Wolskiego, odrzucając uchwaloną przez radę taryfę wyprawy podymnego, ale zarazem postanawiając wiele koniecznych dla ziem województwa uchwał i limitując się nazajutrz po deputackim (N. 179 a. 49). Istotnie 16. września, pod tąże laską Wincentego z Gośniewic Wolskiego, sejmik wiszeński z limity nie zgodził się wprawdzie na podskarbiński instruktarz do wydawania podatków, ale uchwalił je wydać w myśl konstytucyi sejmu lubelskiego i postanowień rady warszawskiej i wydawszy kilkanaście innych uchwał zalimitował się do 1. grudnia (N. 181 a. 18). Gdy atoli obywatele dla zbliżania się wojsk auxyliarnych na ten sejmik zjechać nie mogli limitowano go do 29. stycznia 1711 r. (N. 183). Z tej daty mamy obszerne postanowienia sejmikowe (N. 184) z limitą do 11. maja. Ponieważ jednak na dniu tym, jak się okazało, marszałek Wincenty z Gośniewic Wolski zachorował (N. 185 a. 1), wybrano na jego miejsce brata tegoż Józefa Wolskiego i zalimitowano sejmik do 6. lipca. Wydano na owym sejmiku limitowanym 6. lipca w Wisni, pod laską Macieja Kazimierza

Urbańskiego, wiele uchwał podatkowych i resztę spraw odesłano na następny sejmik *ex limitatione* nazajutrz po deputackim (187 a. 8, 9). I ten sejmik pod laską Józefa Wolskiego odbyty 15 września limitowano *ad diem quintam Novembris* (N. 189 a. 11), wydawszy kilka zarządzeń. Była ta limita w obec konsystujących po ziemiach wojsk auxyliarnych, których ewakuacyi na próżno się domagano, bardzo potrzeba, toż i 5. listopada pod laską wspomnianego Józefa Wolskiego domagano się jej przez osobne poselstwo do hetmana w. kor. wysłane i zalimitowano obrady do 7. marca 1712 r. (N. 190 a. 10). Ale na sejmiku przedsejmowym, zwołanym przez króla na 23. lutego 1712 r. skasowano ów sejmik limitowy z tej racyi, że i tak miał nastąpić sejmik relacyjny (N. 192 a. 2). Otóż ten sejmik relacyjny nie odbył się, gdyż sejm był limitowany, ale odbył się sejmik za universałem królewskim 13. września nazajutrz po deputackim pod laską M. Rosnowskiego i nadzwyczaj obszerne wydał uchwały, zwłaszcza podatkowe (N. 195). Sejmik posejmowy odbył się dopiero 3. kwietnia 1713 po zerwanym *iniquo fato* sejmie (N. 196 a. 1) za uniwersałem królewskim, wydał uchwały podatkowe i inne konieczne załatwił potrzeby, a resztę spraw dla braku czasu odłożył do pierwszego sejmiku *ex limitatione* przypadającego. Był tym sejmikiem *ex limitatione* nazajutrz po deputackim 12. września 1713 odbyty sejmik, na którym przez uchwałę zaznaczono niechęć do auxyliarnych wojsk królewskich, tym celem wysłano posłów do króla a sejmik limitowano do 6. listopada, tj. do dnia powrotu owych posłów (N. 208 a. 25). Na oznaczonym dniu wysłuchano relacyi posłów w Wisni pod laską Jerzego Antoniego Łączyńskiego i wydając cały szereg uchwał, zaznaczono w nich protest przeciwko przebywaniu ministrów saskich pod bokiem królewskiem, przeciwko taryfie podskarbiego uciążliwej dla województwa, a sejmik limitowano *ad undecimam Decembris* (N. 212 a. 38). Najpilniejsze tylko sprawy załatwił ten niepełny sejmik, odkładając inne do limitowanego na 5. lutego 1714 sejmiku (N. 215 a. 6). Zaznaczono jednak ucisk przez wojska auxyliarne, co też i na limitowanym sejmiku 5. lutego powtórzono, że mianowicie „ucisk saskich oficerów daje się srodze odczuć ziemiom“ i limitowano sejmik do 5 maja (N. 218 a. 18). Na tym zaś majowym sejmiku oświadczono nie przystępować do podatków pierwej, zanim koekwacya taryfy nie nastąpi, i nakazano rewizyą dymów wygotować na reasumpcyą sejmiku, mającą nastąpić 26. czerwca (N. 225 a. 20). Nakazano na tym sejmiku marszałkowi wnieść manifestacyą z powodu ucisku wojsk saskich, wysłano posłów do generała saskiego Baudysa, a sejmik limitowano na 6. sierpnia (N. 231 a. 15). I uchwały sejmiku z 6. sierpnia przechowały się (N. 235); są one wyrazem przygniecionego nieszczęściem wojny i grasującem zbójectwem itp. województwa, które wydawszy zarządzenia konieczne przeciwko tym klęskom obrady swoje limitowało do 11. września tj. do sejmiku nazajutrz po deputackim nastąpić mającego (N. 235 a. 25). Dano na tym limitowanym sejmiku moc kasztelanowi lwowskiemu zwołania pod broń szlachty, dodano mu do boku deputatów, wysłano posłów na kongres z województwami małopolskiemi a sejmik zalimitowano do 14. maja (N. 235 a. 51). Przedtem jeszcze zebrała się we Lwowie 21. listopada zbrojnie szlachta dla wywarcia nacisku przedstawieniom poczynionym przez poselstwa rozesłane do

króla i do nuncyusza w sprawie ewakuacyi wojska saskiego (N. 240—243). Uchwalono też na tem kole lwowskiem, celem usłyszenia sprawozdania posłów wysłanych, sejmik relacyjny na 14. stycznia 1715 r., nie derogując limicie sejmiku na 14. maja naznaczonej (N, 240 a. 2). Śladu owego relacyjnego sejmiku wiszeńskiego nie znamy, natomiast uchwały sejmiku z 14. maja są bardzo obszerne, zawierają bowiem uchwały podatkowe, sprawy długów ziemskich, protesta przeciwko kapitulacyi z oberkomisaryatem saskim, wyznaczenie delegatów do porachowania się z komisaryarem, popis, wreszcie limitę do dnia 9. lipca (N. 244 a. 43). Otóż sejmik ten lipcowy, który wyraził życzenie, że król zabroni komisaryatowi uciskać ziemie, na rekwizycyą króla został zamknięty, wyrażono jednak nadzieję, że król naznaczy inny sejmik. Dodali też ziemianie klauzulę umożliwiającą im na każdy wypadek obrady. Mówią bowiem: Teraz zaś, dla dyspozycyi uczynienia ziemiańskich, kollokwium sobie w interesach województwa naszego *in crastino* po deputackim sejmiku przy obieraniu rotmistrza łanowego na gospodarskim sejmiku *per constitutiones regni* każdemu województwu pozwolonym rezerwujemy (245 a. 43). Tymczasem król uniwersałem naznaczył także sejmik nazajutrz po deputackim, nakazując uchwałę podatków *in praeiudicium* dawnych zwyczajów „bo na sejmie uchwalone być powinne“. (N. 247 a. 1). Uchwalono wprawdzie cztery ćwierci na zapłatę wojsku na deputackiem zgromadzeniu, ale ponieważ wysłano posłów do króla ze skargami, więc dla wysłuchania relacyi tych posłów limitowano sejmik do 7. października (N. 247 a. 23). Zebrano się w Wiszni na dniu oznaczonym, a że powzięto wiadomość, że już górne województwa wyruszyły zbrojno skonfederowawszy się *circa maiestatem et libertatem,* postanowiono wsiadać na koń *pro coniunctione armorum,* zawiązawszy 9. października konfederacyą, z postanowieniem wyruszenia 21. t. m. zbrojno pod Medykę.

Jak stąd wypływa, sejmik wziął moc zwoływania sejmiku przez limitacyą tegoż do oznaczonego terminu. Uchwalono na tych nieprawidłowych bo bezprawnie naznaczanych sejmikach podatki, a więc wkroczono w atrybucye sejmu — sejmik zastępował poniekąd zrywany częstokroć sejm, a w końcu przystąpił do zbrojnej akcyi do konfederacyi tarrogrodzkiej. Była ona wymierzoną przeciwko królowi, chociaż powód do niej, nie województwa, ale sam król dał, nie chcąc przystąpić do poręczonej ustawami ewakuacyi wojsk saskich.

Z okresu konfederacyi tarnogrodzkiej mamy cztery lauda z 20. marca, 15. czerwca, 14. września i 16. września 1716 r na sejmikach wiszeńskich uchwalane za uniwersałami marszałka konfederacyi Ledochowskiego. Nie przynoszą one nam do kwestyi niepomiernego wzrostu sejmikowania nic nowego.

I do przyczyn tego wzrostu znajduje się w zbiorze naszym nieco materyału. Okazuje się bowiem, że nietylko ziemiaństwo zawiniło sztucznymi sposoby sprawując niepomierny wzrost sejmikowania, ale i król sam, wobec rwania sejmów, skłaniał się do konieczności, by sejmy wyręczane były przez sejmiki. I tak w 1701 r. w instrukcyi swej na sejmiki (N. 123 a. 5) przedstawiając sprawę Elbląga upomina, że gdyby rzpta do terminu nie wypłaciła zastawu, tedy kurfirszt brandenburski ma

je trzymać — radzi tedy, że jeśliby sejm, na którym trzeba obmyśleć zapłatę 300.000 talarów na wykupno Elbląga, nie doszedł, aby sejmiki *provisionaliter* na ten cel obmyśliły fundusze. Tylko sejm pilnie strzegąc swej zwierzchności nad sejmikami wydawał i w tym czasie największego swego wypadku ustawy w obronie swoich prerogatyw. I tak w 1703 r. uchwala, by podatki, których sejm nie uchwalał, na sejmikach i zjazdach jakichkolwiek nie były ustanawiane, co jak wiadomo nie było przez sejmiki przestrzegane a dodajmy, że być nie mogło, wobec tego, że ma 32 sejmów za czasów Jana III i Augusta II (sejm niemy włączając) było wszakże 13 sejmów zerwanych, a przecież bez prowiantów, pieniędzy, kwaterunków wojska auxyliarne nie mogły istnieć, szlachta więc zjeżdżała się, uchwalała żądane kontrybucye i wysadzała komisarzy do załatwienia wszystkich spraw z niemi się wiążących. Zresztą ziemie i województwa już bez skarbu swego nie mogły istnieć, wobec ustawicznych potrzeb na prezydyalnego żołnierza, na rotmistrzów, na opędzenie kosztów połączonych z konferencyami i układami z cudzoziemskimi wojskami i ich wodzami. Sejmikom nie było końca! Wszystkim tym nadużyciom z sejmikowania niepomiernego wypływającym, położyła kres ustawa sejmu warszawskiego 1717 r. zwanego niemym, zabraniająca sejmikowania bez uniwersałów królewskich, limitacyi tych sejmików, kontynuacyi dyrekcyi marszałkowskich, a nakazująca sejmikom zwyczajnym, aby zakresu władzy swej prawem przepisanej nie przekraczały[1]). Odtąd odbywają się sejmiki tylko za uniwersałem królewskim a sprawy administracyjne ziemi załatwiają się na sejmiku gospodarskim, odbywającym się nazajutrz po sejmiku deputackim.

Jak wiadomo epoka rwania sejmów i sejmików trwała jeszcze dalej w rzptej. Były jednak pilne sprawy wojewódzkie, które musiano załatwić nawet na wypadek zerwanego sejmiku jak np. utrzymanie żołnierza prezydyalnego, tej straży od zbójców grasujących na całem Podgórzu; straży tej ludność zawdzięczała obronę mienia, a często i życia. Załatwiono takie sprawy na sejmiku gospodarskim, który także zrywano. Radził przeto sejmik sobie w ten sposób, iż z góry na pierwszym legalnym sejmiku przez króla zwołanym dawał pełnomocnictwo senatorom i podkomorzemu oddać komendę smolaków tj. straży prezydyalnej do pierwszego sejmiku (N. 268 a. 3). Ale prócz takich spraw nagłych, było jeszcze mnóstwo innych potrzeb ziemskich pilnie domagających się załatwienia. Do ziemi należał np. wyłącznie podatek czopowego, którego administracyę prowadzono w zarządzie sejmiku, tu się liczono z dochodami, tu puszczano je w arendę, tu dochody obracano na potrzeby ziemskie, na pocztę, groble, drogi itp. Spraw takich wymagających namysłu, dużo czasu i znajomości fachowej nie można było poruczać do załatwienia senatorom lub podkomorzemu, zwłaszcza, że szło tu o szafunek pieniądzmi a szlachta gniewała się, gdy bogatszym (jak np. 1708 r. panu koniuszemu koronnemu) niepotrzebne sejmiki dawały largicye i protestowała przeciwko largicyom sejmikowym, jak np. 1717 r. Nadto trzeba było roz-

[1]) Vol. leg. VI. 302.

sądzać sprawy podatkowe, niedobory pp. poborców, retenta miast. Otóż załatwiono te i tym podobne sprawy przez osobną komisyę na sejmiku wybieraną, na czas pewien ustanowioną a zwaną: sądy fiskalne wojewódzkie.

II.

Geneza sądów skarbowych wojewódzkich. Wysadzanie deputowanych na sejmikach do tychże. Trwanie peryodyczne sądów z wieloma deputatami. Żmudna czynność deputatów. Wynagrodzenia. Dyrektywy sejmikowe dla sądów. Wyręczają one sejmiki w czynnościach. Księgi czynności tych sądów. Zwinięcie ich w 1717 r. Powstanie sądów boni ordinis. Zakres czynności administracyjnych Sądy te są dalszym ciągiem skarbowych i początkiem późniejszych komisyi administracyjnych. Materyał historyczny w laudach.

Sąd skarbowy po powiatach województwa ruskiego ustanowiono na sejmiku wiszeńskim 25. kwietnia 1658 r. Początek tej instytucyi przypada na rok 1655. Na skutek niewydawania podatków niedochodziła zapłata wojska. Województwo sandomierskie celem zaradzenia złemu obrało na sejmiku po dwóch deputatów z każdego powiatu, polecając im na kwarelach przy sądzie ziemskim i grodzkim czynić rachunek z podatków z poborcami i sukkolektorami dawniejszymi i ostatecznymi tak podatków publicznych jakoteż prywatnych wojewódzkich, dla bezpieczeństwa i potrzeb ziemi uchwalanych. Ponieważ ci deputaci urzędowali w sposób zwany *forma iudicii,* przeto nazwano ich czynność sądem skarbowym. Na sejmie 1655 r. (Vol. l. IV. 491) potwierdzono te sądy skarbowe powiatowe w województwie sandomirskim uchwalone, które się stały modłą dla takichże sądów po innych województwach. Król bowiem uniwersałem z 2. stycznia 1658 r. polecił, aby i inne województwa, wzorem owych zatwierdzonych przez sejm sądów skarbowych, zaprowadziły u siebie w powiatach takowe, wybierając na nie po sześciu deputatów. Toż na wspomnianym wyżej sejmiku wiszeńskim kwietniowym wysadzono na te sądy po sześciu deputatów z każdej z trzech ziemi tj. lwowskiej, przemyskiej i sanockiej. Nakazano im złożyć przysięgę, składaną przez deputowanych na trybunał radomski, i sprawdzać wszystkie retenta w ziemi tak podatków publicznych (łanowe, podymne) jakoteż wojewódzkich (czopowe, szelężne) uchwalonych różnymi czasy a dotąd nie wydanych. Poborcy mieli retentorów zapozwać na te sądy. Należące skarbowi koronnemu pieniądze miano wydać wprost wojsku za asygnacyami hetmana polnego, z pieniędzy zaś na rzecz ziemi przypadających miano uczynić rachunek na sejmiku przyszłym. Sądy miały się odbywać na zamkach grodowych „przy sądzie grodzkim i ziemskim, tj. przybrawszy za assessorów urzędników grodzkiego i ziemskiego sądu. Poborcom miano z uczynionych rachunków wydawać świadectwa, które w skarbie *pro rato* miano przyjąć. Termin rozpoczęcia i czas trwania sądów ściśle był oznaczony.

Odtąd coraz częściej uchwalano na sejmikach te skarbowe sądy powiatowe. I tak 1659 r. na sejmiku wiszeńskim wybrano po ośmiu deputowanych z każdej ziemi a zaraz na następnym sejmiku dodano do poprzednio wybranych jeszcze po kilku

z każdej ziemi (XXI, 149 a. 3). Sejmik wiszeński z 27. lipca 1660 r. reasumuje *pro hac vice* sądy skarbowe „ze względu, że sejm konstytucyą swą przeszłą na reasumpcyę zezwolił“, przydano tylko po jednym z każdej ziemi deputacie do poprzednio mianowanych. Taksamo zarządził sądy skarbowe sejmik wiszeński z następnego roku, nakazując przesłuchać rachunków wszystkich egzaktorów, szafarza i arendarzy czopowego i tych nawet, którzy tu na sejmiku rachunek czynili. Obrano instygatora do pomocy i do wyciągania retent, dodano też nowych deputatów do poprzednio mianowanych z lwowskiej ziemi dwóch, z przemyskiej pięciu, z sanockiej dziewięciu W 1662 r. niedoszły sądy skarbowe, z powodu sejmiku zwołanego do Wisni na czas ich rozpoczęcia (26. czerwca), odłożył je przeto sejmik na inny termin i sądzić kazał według przyjętego sposobu (XXI, 189 a. 8). W sanockiem jednak i te odłożone sądy nie doszły, ponieważ zaś z tego powodu dokładnej sumy retentów nie znano, polecono ją na przyszłych sądach, których termin oznaczono, zweryfikować i zachować ją na pożytek ziemi (XXI. 196 a. 11). I w 1663 r. na sejmiku wrześniowym w Wisni uchwalono ressumpcyą sądów skarbowych i mianowano do liczby dawniejszych sędziów po kilku nowych z dodatkiem, że ktoby się miał sprawować na sądach, nie będzie mógł zasiadać na nich. Reasumowano te sądy uchwałą sejmikową z 1665 r. przyczem ziemianie lwowscy postanowili, aby sędziowie symplę poboru w lwowskiej ziemi likwidowali, a likwidowaną i z regestrów poborowych skomputowaną dekretem swym objaśnili, nic nadto nie czyniąc i sądów nie odprawując. Zasada, że sądy te postanowione są celem wprawienia uchwalonych podatków w jak najlepszy rząd i żeby rachunek ich ziemi był wiadomy, przyświeca sejmikom i przy reasumpcyi tychże sądów w 1667, 1670 i 1671 roku.

Gdy w 1672 w województwie zaprowadzono sądy *securitatis* po ziemiach województwa czyli konfederackie, polecono im sądzić także wszelkie sprawy skarbowe, a w następnym roku sejmik wiszeński poleca, by urzędy grodzkie sądziły sprawy fiskalne, dodając, by sądy te się odbywały *etiam extra cadentiam officialem* (XXI, 320 a. 6, 11).

Sądy skarbowe ponownie uchwalono dopiero 1690 r. na sejmiku wiszeńskim, wybierając po 20 deputatów z każdej ziemi (XXII, 84 a, 12, 61). Łatwo zrozumieć powód tej gromadnej nominacyi, jeżeli się zważy, że przy reasumpcyi tychże sądów na sejmiku wiszeńskim z 1671 r. uchwalono, by się one odbywały *etiam in numero trium personarum* (XXI, 289 a. 9), jakkolwiek sędziów nominowanych było w każdej ziemi sporo. Widocznie nie chciano brać udziału w znienawidzonych sądach, toż powracając do tej niemiłej ziemi instytucyi, aby umożliwić odbywanie sądów, mianowano na sejmiku od razu wielką liczbę sędziów, a w 1692 r. znowu dodawano w Wiśni do liczby poprzednich siedmiu z lwowskiej ziemi, a sześciu z sanockiej. Sejmik wyraźnie podnosi przy uchwale reasumcyi sądów skarbowych w 1694 r. że byle sześciu sędziów było, mogą sądy rozpocząć (XXII. N. 95). Na sejmiku z 15. września 1699 r. uchwalono znowu reasumować te sądy i mianowano po ośmiu nowych sędziów, w sanockiem nawet ośmnastu, a i w następnych latach jak 1702, 1703, 1705, 1707

do dawniej mianowanych przydawano po kilku nowych. Także i w laudach z lat 1710, 1712, 1713 spotykamy się z nominacyami nowych sędziów fiskalnych na miejsce ubyłych, po sześciu do każdej ziemi. Uchwała sejmikowa z 1699 r. (XXII., 122 a. 30) objaśnia nam trudność zadania sędziów a zarazem i powód usuwania się od zaszczytu; sędziowie ci bowiem póty czynność swą kontynuować mieli „póki nie skończą rachunków wszystkich zacząwszy *ab anno 1683* (a więc z lat sześciu) z IMciami pp. ekzaktorami *cuiuscunque contributionis* pogłównego, podymnego, czopowego, szelężnego, kotłowego *et cum successoribus* zmarłych egzaktorów".

Czynności sędziów fiskalnych były przez sejmiki wynagradzane i tak w 1663 r. uchwalono im po 200 zł. płacy, w 1667 r. marszałkowi 300 zł., a deputatom po 100 zł. Na expensy i potrzeby sądu niekiedy asygnowano sumę tysiąca zł. Czytamy, że largicye brali oni sobie w podziale z sum od retentorów uzbieranych, przeciwko czemu zaszła 1663 r. protestacya, jednakże czytamy też w laudach, że salarium później będzie uchwalone, lub jak w 1669 r., że „na funkcyach *per honorem sumptu proprio* służyć się deklarują (XXII., 122 a. 14). Sądy zaś trwały przez dwa lub trzy tygodnie, niekiedy zaś uchwalono i po za termin trzechtygodniowy sądzić: *iuxta exigentiam causarum*. Miejscem sądów był zazwyczaj gród, lub jak w Przemyślu ratusz, z powodu zawalenia się zamku.

W sprawach dotyczących urzędowania otrzymował sąd fiskalny od sejmiku wytyczne punkta, według których się sprawował, lub też pewne polecenia, skarbu ziemskiego dotyczące, które załatwiał. I tak czytamy w laudach rozmaite punkta z dyrektywą dla sądu skarbowego sanockiego (XXI., 172 a. 21); w 1658 r. poleca sejmik sędziom puścić w arendę czopowe (XXI., 138 a. 20); w następnym 1659 r. poleca mieć wzgląd na dawne przed konstytucyą 1658 r. retenta akcyzy w Przemyślu i nakazuje defalkować *quod ex iustitia videbitur*. W 1663 r. nakazuje sejmik sądowi kognicyą skarbowych assygnacyi dla wojskowych, które skarb z uciążeniem ziemi wydaje i poleca obmyśleć suplement dla poborów lwowskich, jeśliby *ex retentis* do skarbu *sufficere* nie mogli. Otrzymał też ten sąd nakaz, by sprawy pewne sukcessorów poborców przeszłych z poborcą nowym zakończył. W 1665 r. polecono sędziom zjechać się do Lwowa i tam bezzwłocznie symplę słuszną poboru jednego, w ziemi lwowskiej się znajdującą, likwidować a likwidowaną z regestrami skarbowymi skomputowaną dekretem swym objaśnić. Wydaje też sąd fiskalny lwowski deklaracye co do ważności taryfy, jak owej z 1710 r. (C. Żydacz. 88 p. 1038), wogóle załatwia najrozmaitsze sprawy ze skarbowością ziemską w związku będące.

Po nad sprawy skarbowe obarczano sądy także czynnościami innemi, nie należącemi do zakresu spraw skarbu. I tak w 1667 r. nakazano zarządzić sądowi fortyfikacyę miasta Przemyśla, 1670 ordynować pocztę przemyską itp. W taki sposób sądy skarbowe stają się poniekąd organem wyręczającym sejmiki w czynności prawodawstwa i samorządu prowincyonalnego i oczywiście dyspozycye takie sądu z ramienia sejmiku wynikłe, miały walor ustaw i zarządzeń sejmikowych a dla badacza przedstawiają materyał równej prawie wartości jak i lauda sejmikowe. Kilka takich ważniejszych

zarządzeń sądu tego, w formie uchwał z lat 1663, 1667, 1668, 1715, ogłosiliśmy w niniejszej publikacyi w tomie poprzednim i niniejszym. Było to o tyle łatwiejszem, że zachowała się jedna księga uchwał takich sądów skarbowych powiatowych przemyskich z lat 1696—1717, w którym to ostatnim roku sądy te, prawie przez 60 lat funkcyonujące, zwinięto całkowicie [1]). Zaprowadzono bowiem stałe wojsko, któremu stałe płace przez dyspartymenta w każdem województwie, powiecie, wsi asygnowano z podatków wedle taryfy pogłównego z 1676 półrocznie płacić się mających wojskowemu, okazicielowi asygnacyi. Wobec takiej reformy zniesiono sądy fiskalne i kontynuowanie ich zawieszono, jako zbyteczne a reformie przeciwne. Zniesiono też zmianę taryf, rewizye ich, defalkaty, konflagraty na allewiacye dóbr lub preagrawacye ich wymyślane, słowem wszystko to, czem się sądy skarbowe zajmowały a co uchwała sejmu niemego nazwała: szkodliwe wojsku *praeiudicium* i uzurpacyą. Jeszcze w 1717 r. odbywa się posiedzenie tych sądów skarbowych w Przemyślu *ad mentem* prawa, ale likwidacya tylko *pro praeterito* pozwolona. Było to zakończenie działalności instytucyi, wyszłej z sejmiku i do wzrostu znaczenia sejmiku znacznie się przyczyniającej.

W ziemstwach i po reformie z 1717 r. pozostało mnóstwo spraw, które zazwyczaj załatwiał sąd skarbowy, a więc rachunki z administratorami czopowego, szelężnego i innych poborów na potrzeby ziemi uchwalanych, które to podatki i nadal w dyspozycyi sejmików pozostały, a których w braku sądów fiskalnych, nie było komu załatwiać. Słuchanie rachunków z egzakcyi tych, likwidacya długów ziemskich, wynagrodzenia za czynności osób w usługach ziemi będących, nie mogły być załatwione na jednym sejmiku, trwającym zbyt krótko, aby mógł załatwić czynności, wymagające niekiedy tygodniowej pracy i zdolnych urzędników. Już 1722 r. wysadził sejmik wiszeński po 15 komisarzy dla każdej z trzech ziemi *ad calculum* z administratorami i poborcami podatków, polecając im nadto skomputować largicye dla informacyi sejmiku i zlecając spełnienie poleconych czynności: *dummodo sex adsint.* W taki sposób w każdej ziemi komisarze przez sejmik delegowani poczęli załatwiać sprawy im poruczone, z wykluczeniem spraw dotyczących podatków publicznych, tak że sprawy załatwiane mało się różniły od spraw stanowiących przedmiot posiedzeń sądów skarbowych. Nowe te komisye, na sejmikach gospodarskich czyli *boni ordinis* wysadzone zwano też *iudicia boni ordinis.* Były one zupełnie na wzór sądów skarbowych zorganizowane, tak samo jak do skarbowych przydawano na sejmikach nowych sędziów do dawniej mianowanych (i tak w 1725 r. dwudziestukilku nowych mianowano, odsyłano na te sądy konflagraty, kazano obmyślać wynagrodzenie posłom na sejm wysłanym, słuchano rachunków od poborców i administratorów podatków wojewódzkich. W 1726 r. na sejmiku wiszeńskim zawieszono sądy *boni ordinis* i odesłano sprawy z retentorami podatkowymi do grodu lwowskiego, (N. 280 a. 4) w przemyskiem

[1]) Księga ta znajduje się w archiwum aktów grodz. ziem. we Lwowie i nosi sygnaturę: Ter. Prem. 385. Zawiera akta sądu fisk. przem. z lat wskazanych 1696—1717, Ponieważ księga niema defektów, można z niej poznać, że w latach 1698, 1701, 1706, 1709, 1712 i 1713 nie odbywały się posiedzenia sądów skarbowych w przemyskiem.

i sanockiem jednak reasumowano te sądy a ziemianie sanoccy obiór administratora czopowego i szelężnego odesłali do sądów *boni ordinis* (278 a. 14, 15). W 1729 r. dla rachunków z administratorów podatkowych i komisarza tudzież dla spłaty dłużników reasumowano na sejmiku wiszeńskim sądy *boni ordinis* we ziemi lwowskiej, z dodatkiem, aby sędziowie dawniej postanowieni, pod kierunkiem dygnitarzy i urzędników ziemskich tudzież w obecności urzędu grodzkiego ziemskiego, kalkulacyę z podatków czopowego i szelężnego prawem do dyspozycyi ziemi zostawionych expedyowali, długi zaległe uznali i kredytorów spłacili, (289 a. 3). Wypływa stąd, że sądy *boni ordinis* były sądami głównie w sprawach skarbowych powiatowych wysadzanymi, którym podobnie jak przedtem sądom skarbowym powiatowym, przydzielano na sejmikach i inne sprawy do załatwienia, niekoniecznie ściśle ze skarbem ziemskim związane, a nawet obce skarbowym sprawom, jak np. ordynacye poczty jarosławskiej, deklaracye co do miar i wag itp. W taki sposób zarządzenia pochodzące od tych sądów *boni ordinis*, podobnie jak i od sądów skarbowych powiatowych, są zarządzeniami organów sejmikowych i jako takie są równie ważne jak i lauda sejmikowe. Pozostały w archiwum lwowskiem aktów grodzkich i ziemiach dwa pomniki z działalności tych sądów *boni ordinis* jeden sądu lwowskiego drugi przemyskiego. Wydajemy poniżej z tych rękopiśmiennych zabytków pod Nrami 269, 270, 272, 274, 276, 280, 281, 283, 286, 289 i 293 szereg zarządzeń tych sądów *boni ordinis* z lat 1722—1731. Zawierają te pomniki sądów *boni ordinis* zarządzenia w sprawie porównania miar i wag po miastach, w sprawie podwożenia trunków do miast, nakazy naprawy dróg i mostów, ordynacyę poczty z Jarosławia do Przemyśla, podwyższenie płacy rotmistrzowi, wypłacenie żołdu prezydyalnym rotmistrzom, nakazy co do utrzymania w porządku kancelaryi ziemskiej, gdzie przechowywano księgi ziemskie i nakazy [illegible]wania tych ksiąg. Oprócz tych spraw, są oczywiście wyroki i wogóle sprawy z zawiadowania czopowem wypływające. Sąd *boni ordinis* zaspokaja z czopowego dłużników ziemskich, dysponuje niem rozdzielając je tym, którzy mają asygnaty sejmikowe, jak pogorzelcom i petentom rozmaitym, udającym się do sejmiku o wsparcie. Sąd dyktuje roty przysięgi dla poborców groszowego, które także należało do administracyi województw, wydaje stosowne zarządzenia, by skarb ziemiański nie ponosił szkody, wydaje asygnacye do retentorów podatkowych lub też pod rygorem egzekucyi wojskowej nakazuje miastom uiszczać się z czopowego. Jak stąd widoczna, sądy *boni ordinis* po ziemiach województwa z ramienia sejmiku fungujące czasowo, są *mutato nomine* sądami skarbowymi. Odpadły tylko sprawy z wojskowymi i poborami niewojewódzkimi, zresztą stanowią czasowy wydział, czasową komisyę sejmiku, wyręczającą go w sprawach podatków wojewódzkich i niektórych spraw administracyjnych i stoją na straży interesów skarbu ziemiańskiego. Jak zobaczymy później, rozwinęły te sądy nieco czynność swoją i zmieniły nazwę na *iudicium reddendarum rationum et faciendarum calculationum*. Główny zakres czynności pozostał tenże sam, jaki był przy początkowych sądach skarbowych ziemskich, dlaczego też słusznie by je

można nazwać sądami skarbowymi ziemskimi, jakkolwiek te ostatnie przez postanowienie sejmu niemego 1717 r. zostały usunięte.

Treść postanowień *iudicii boni ordinis* wskazuje, że dążność do utrzymania porządku w gospodarstwie ziemskiem była u ziemian zawsze na pierwszym planie. Sejmik, nie mając organu do dobrego rządu podatków, do utrzymania w ziemi dobrych dróg, dobrej poczty, równych miar i wag, polecał komisyom, owym sądom przez się stanowionym, jak najpierw skarbowemu sądowi do załatwienia spraw z poborcami i administratorami podatków publicznych wysadzonemu, a później po zniesieniu tego sądu sądowi *boni ordinis,* dla spraw podatkowych powiatowych na potrzeby ziemi uchwalanych ustanowionemu, wydawać rozporządzenia konieczne dla utrzymania dobrej komunikacyi i porządków w ziemi, jakie sejmik sam z powodu nawału pracy lub zerwania wydać nie był w stanie. Brakowało już tylko przemiany owych peryodycznych sądów *boni ordinis* w komisye stale fungujące a byłby uczyniony w województwach od sejmiku początek reform, które później nieco od sejmu wyszły.

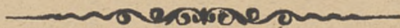
W powyższem odstąpiliśmy od przedstawienia rzeczy zawartego w znakomitem dziele śp. Pawińskiego: Rządy sejmikowe na str. 329. I on sądził że sejmiki gospodarskie, w 1717 zaprowadzone, mogłyby być uważane za związki pierwotne instytucyi z zakresu czynności administracyjnych, dodaje atoli, że one zajmowały się raz do roku nie miały dość czasu, aby załatwić jakieś inne cynuości administracyjne. W braku odnośnych pomników czynności komisyi, wysadzanych przez te sejmiki gospodarskie, w braku protokołów działalności sądów *boni ordinis* i późniejszych *reddendarum rationum*, nie przypuszczał nawet Pawiński, aby sejmik gospodarski, pośrednio przez owe komisye, załatwiał czynności administracyjne ziemskie. Sądził tedy nasz uczony że dopiero gdy w myśl uchwały sejmowej 1789 r. zaczęto wysadzać stałe komisye z sejmiku gospodarskiego, który po zniesieniu czynności skarbowo wojskowych, żadnych już przed sobą nie miał zadań, wtedy dopiero nowe wstąpiło życie w instytucyę sejmiku gospodarskiego, na który przypadła administracya dróg, dozór nad szkołami parafialnemi, opieka nad zakładami dobroczynnymi, kontrola szpitali i ich funduszów dozór nad wagami i miarami, formowanie spisów ludności itp.

Nieprzecząc temu twierdzeniu, że dopiero okres sejmu czteroletniego uważać należy za ów, w którym administracyę województwa skierowano na właściwą drogę podnosimy tutaj, że zawiązkiem tej administracyi a także i częściowego rozwoju jej były sądy *boni ordinis* i *reddendarum rationum,* które wysadzał z swego łona sejmik gospodarski, a które już od końca XVII. w. a w XVIII. stale przy tymże sejmiku fungowały i wiele spraw administracyjnych z ramienia tegoż sejmiku załatwiały.

Nie tylko do historyi instytucyi autonomicznego życia szlachty ale także i do dziejów rodzin mamy w tomie niniejszym bogaty materyał. Wszakże to okres wyprawy wiedeńskiej. Stwierdzić należy, że sejmiki czciły pamięć nieśmiertelną bohaterów wojny w obronie chrześcijaństwa tak chlubnie podjętej. Boleje przeto halicki sejmik nad stratą domu pana krakowskiego, poniesioną *in victimam* całego chrześcijaństwa i ojczyzny miłej, Stanisława sławnej pamięci Potockiego starostę halickiego, syna swego

in facie wojsk różnych narodów pod Wiedniem *innata heroice obtulit virtute.* Podnosi wiszeński sejmik zasługi w boju pod Wiedniem Mikołaja Sieniawskiego wojewody wołyńskiego hetmana polnego koronnego, Nikodema Zaboklickiego chorążego bracławskiego pułkownika wojsk polskich, Andrzeja Modrzewskiego łowczego sieradzkiego, towarzysza chorągwi wojewody wołyńskiego p. Borysławskiego tudzież Zapłatyńskiego okaleczałego pod Wiedniem, którego poleca łasce królewskiej.

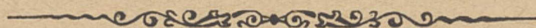
Materyał historyczny w zbiorze naszym zawarty również przynosi dla nauki dodatki i objaśnienia. Udział mianowicie województwa ruskiego w konfederacyi tarnogrodzkiej da się śledzić na podstawie zebranego tu materyału sejmikowego niemal na każdym kroku, co jest o tyle ważniejszem, że w województwie tem w ziemi przemyskiej zawiązała się owa konfederacya i od miejsca zapoczątkowania swego otrzymała nazwę.

LAUDA

Sejmiku generalnego wiszeńskiego

1673–1732.

1.

Wisnia, 29. grudnia 1673.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego lwowskiej przemyskiej i sanockiej ziemi, zjechawszy się na dzień dzisiejszy za uniwersałem i denuncyacyą I. O. IMci księdza Kazimierza Floriana książęcia Czartoryjskiego, biskupa Kujawskiego nominata arcybiskupa gnieznieńskiego, takową między sobą czynimy uchwałę i postanowienie. 2. Naprzód ponieważ za śmiercią najaśniejszego króla IMci Michała wszytkie ordynaryjne sądy ustać musiały, zaczem aby ludzie swawolni ob spem impunitatis do ekscesów pochopu nie mieli sądy kapturowe w ziemiach naszych uchwalamy i postanawiamy, na których sądach tylko sprawy, które są prawem pospolitem opisane et sub interregnis agitari zwykły, sądzić się mają. Nadto causae fisci o rachunki z pp. egzaktorami tamże expediri powinni, których rachunków relacyą na przyszłym sejmiku tutecznym IMć pp. pisarze uczynią. Więc że różni stante vita principis pobrawszy żołdy signa deseruerunt, wolno będzie o taki postępek na tychże sądach jure agere, jako też i przeciwko inszym malae fidei sługom et contra violatores depositorum lubo antiquiores na tychże sądach kapturowych IMci duchowne osoby o nieoddanie według konstytucyej od summ na wyprawę wojenną naznaczonego podatku respondere mają. 3. A te sądy mają się poczynać dnia piętnastego Iannuarii na miejscach sądom zwyczajnych i trwać póki tego potrzeba będzie, przestrzegając aby kadencye we dwóch niedzielach przypadały. Więc żeby relacye wydanych pozwów wcześnie na tydzień zapisowane były, dla tego akta po grodach ziem naszych zarazem po skończonym teraźniejszym sejmiku otwarte być mają, w których aktach według dawnych praw wszelakich zapisów i rekognicyej suscepta currere może. Strony zaś zapisowania relacyej tę czynimy deklaracyą, że tylko pierwszych pozwów separatim mają być zapisowania a), w dalszych zaś terminach wolno będzie przy kondemnatach stawiać woźnego i zapisować relacye. Kondemnaty zaś cum publicatione in primo termino mają być otrzymane. Na tych też sądach kapturowych suscepta dietim currere ma ab inchoatione sądu usque ad determinationem. 4. Do których sądów obraliśmy IMciów z pośrodku siebie z ziemi lwowskiej WIMci p. Krzysztofa Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego WIMci p. Jana Mniszka starostę lwowskiego, IMci p. Franciszka Dzieduszyckiego starostę żydaczowskiego, IMć p. Jędrzeja Sokolnickiego chorążego lwowskiego, IMć p. Stefana Tarnawskiego chorążego żydaczowskiego, IMć p. Szymona Olewińskiego sędziego lwowskiego,

a) P. zapisowane.

IMć p. Aleksandra Chodorowskiego stolnika lwowskiego, IMć P. Stanisława Druszkiewicza stolnika parnawskiego, IMć p. Tomasza Karczowskiego podczaszego sanockiego, IMć p. Franciszka Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego, IMć p. Macieja Gołeckiego podsędka lwowskiego, IMć p. Hieronima Kuropatnickiego podczaszego[a] lwowskiego, IMć p. Jana Rzewuskiego cześnika lwowskiego IMć p. Mikołaja Kossakowskiego miecznika żydaczowskiego, IMć p. Aleksandra Fredra miecznika czerniechowskiego, IMć p. Michała Rzewuskiego pisarza ziemskiego lwowskiego, IMci p. Aleksandra Drogomira lwowskiego, IMć p. Jędrzeja Michała[b] Zebrowskiego zydaczowskiego podstarościch, IMci p. Marka Stoińskiego lwowskiego, IMci p. Aleksandra Stanisława Ostrowskiego żydaczowskiego pisarzów grodzkich, IMć p. Jana Cetnera starostę szczurowieckiego, IMć p. Wilczkowskiego starostę winogrodzkiego i wisińskiego, IMć p. Jędrzeja Kuropatnickiego, IMć p. Jerzego i Jakuba Ozgow, IMć p. Adama Wirzchowskiego, IMć p. Aleksandra Łosia, IMć p. Jędrzeja Żurakowskiego. **5.** Z ziemie przemyskiej WIMć p. Stanisława Jędrzeja na Lisku Stadnickiego kasztelana przemyskiego, WIMć p. Marcina Kątskiego, starostę przemyskiego, generała artyleryi koronnej, IMć Krzysztofa Drohojowskiego przemyskiego, IMć p. Jerzego Grochowskiego zakroczymskiego, IMć p. Jana Wojakowskiego nowogrodzkiego chorążych, IMć p. Stanisława Sicinskiego sędziego ziemie przemyskiej, IMć p. Jana Karola z Radochoniec Wapowskiego kijowskiego, IMć p. Bazylego Ustrzyckiego przemyskiego IMć p. Mikołaja Stawskiego sanockiego IMć p. Mikołaja Ustrzyckiego żydaczowskiego stolników, IMć p. Marcina Trzebuchowskiego brzeskiego, IMć p. Jana Stawskiego lwowskiego podczaszych, IMć p. Aleksandra Jastkowskiego podsędka przemyskiego IMć Remigiana Wujakowskiego podstolego przemyskiego, IMć p. Stanisława Zurowskiego przemyskiego, IMć p. Jana Jelca kijowskiego cześników, IMć p. Jana Borzęckiego łowczczego bracławskiego, IMć p. Jędrzeja Skurczyckiego wojskiego przemyskiego, IMć p. Stanisława Fredra pisarza ziemskiego przemyskiego, IMć p. Aleksandra Boiszewszeskiego skarbnika przemyskiego IMć p. Stanisława Zielonkę skarbnika żydaczowskiego, IMć p. Aleksandra Szeptyckiego wojskiego stryjskiego, IMć p. Walentego Fredra, IMć p. Dominika Gumowskiego starostę lipińskiego, IMć p. Stanisława Gościmirskiego, IMć p. Stanisława Fredra, IMć p. Stefana Rogozińskiego wicesgerenta grodzkiego, IMć p. Janickiego starostę taborowskiego, IMć p. Stefana Winnickiego. **6.** W ziemi sanockiej WIMci p. Stefana Bala podkomorzego sanockiego, WIMci p. Jerzego Mniszka starostę sanockiego, IMć p. Macieja Stanisława Ustrzyckiego sędziego sanockiego, IMć p. Jana Oświęcima podczaszego bielskiego podstarościego grodzkiego sanockiego IMć p. p. Tomasza Leszczyńskiego podsędka sanockiego, IMć p. Jacka Humnickiego podstolego sanockiego, IMć p. Aleksandra Ustrzyckiego wojskiego sanockiego, IMci p. Jana Cieplińskiego pisarza ziemskiego sanockiego, IMć p. Stefana Sicińskiego pisarza grodzkiego sanockiego, IMci p. Szymona Wolskiego skarbnika sanockiego, IMć p. Andrzeja Dubrawskiego, IMć p. Krzysztofa Rylskiego, IMć p. Stanisława Cieplińskiego, IMć p. Marcina Pobidzinskiego, IMć p. Samuela Orzechowskiego, IMć p. Mikołaja Rossowskiego, IMć p. Adama Humnickiego, IMć p. Wojciecha Dunikowskiego, IMć p. Adama Łysakowskiego, IMć p. Jana Władysława Kosaka, IMć p. Wojciecha Krasowskiego. **7.** Którzy to IMcie pp. sędziowie kapturowi zjechawszy się na czas wyżej mianowany i odprawiwszy przysięgę rotą trybunału koronnego, do której uczynienia przysięgi urzędy ziemskie i grodzkie tenebuntur, sądy te odprawować będą; hoc jednak praecauto, któryby z IMciów podatek jaki powiatowy wybierał i exakcyę swoją skończył, a rachunku nie uczynił, nie ma być ad sessionem przypuszczony, póki non satisfaciet skarbowi. Których jednak exakcya jeszcze currit niema im to być impedimento do sessyej, ale po skończeniu exakcyej swojej rachunek

---

a) P. podstolego. b) Mikołaja P.

czynić powinni będą. Także i ci IMcie, którzyby poborcom podatków nie zapłacili i dali się kondemnować, od tych sądów dotąd arcebuntur, póki podatków nie zapłacą. Salarium od sądu pół złotego od instancyej być ma more tribunalitio. 8. A że chorągwiom w ziemiach naszych zasługi biorącym jeszcze nie jest za trzy ćwierci satisfactum, dla tego, iż podatki przed tem uchwalone nie wystarczały, tedy teraz chcąc tak dobrze zasłużone rycerstwo exolutione emeritorum stipendiorum ukontentować pozwalamy. A naprzód i ziemia lwowska dwadzieścia podymnego cum abiuratis według ostatnich kwitów w dobrach jednak IMciej p. Krosnowskiej podkomorzyny lwowskiej, habita ratione ultimae prawie desolationis tych dóbr, nowe abiurata currere mają. Do którego podatku wybierania w ziemi lwowskiej IMć p. Jędrzeja Zebrowskiego podstarościego żydaczowskiego, w ziemi żydaczowskiej IMć p. Konstantego Wyszyńskiego obierany. 9. W ziemi przemyskiej wypłacając także zatrzymane ćwierci dwadzieścia i dwa pobory cum abiuratis według ostatnich kwitów uchwalamy, do których wybierania IMć p. Demiana Stawskiego cześnika podolskiego i IMć p. Alexandra Fredra miecznika czerniechowskiego uprosiliśmy. 10. W ziemi sanockiej poborów także trzydzieście cum adiuratis według ostatnich kwitów uchwalamy, do których wybierania IMć p. Grodzickiego obraliśmy. 11. Którzy to IMcie pp. poborcy rotę iuramentu wykonawszy exakcyę swoją prima Februarii zaczną et ad ultimam continuabunt, na kwitowe ani na iuramenta nie wyciągając od ludzi pieniędzy, ale salario groszem od złotego kontentować się będą, ani też targowego w Przemyślu i gdzie indziej wybierać nie będą. powinni sub poenis legibus regni desciptis et a quovis iniuriato in foro fori repetendis A in quantumby te podatki na zupełną zapłatę nie wystarczyły, sądy kapturowe z retentów dawniejszych i świeższych defectum supplere powinni. Asygnacye na akcyzę i szelężne skarbu koronnego do województwa naszego wydane iniungimus IMciom pp. poborcom naszym, aby wypłacili szelężne, jednak z samego miasta Lwowa na fortyfikacyą tegoż miasta według konstytucyej ma być obrócone. Traktament IMciom pp. deputatom od chorągwi do ziemi lwowskiej należący na odiskanie zasług ordynowanym, habita ratione exhaustae provinciae, ośm set zł. p. z czopowego lwowskiego dać pozwalamy, którą sumę IMć p. stolnik lwowski tymże pp. deputatom ultimis diebus Aprilis anni millesimi sexcentesimi septuagesimi quarti oddać będzie powinien. 12. Reasumując wszytkie pierwsze lauda ratione summy pięciu tysięcy zł. p. które sobie skarb u ziemi lwowskiej w niedopłaceniu dwunastu poborów pretenduje, jakośmy temi laudami naszemi IMciów pp. exaktorów, to jest IMć p. Hieronima Swierskiego miecznika halickiego, IMć p. Alexandra Drogomira podstarościego lwowskiego evincere in omni termino w skarbie koronnym submittowali się i gotowemi pieniądzmi płacić obligowali się, tak praesenti laudo nostro tychże IMciow pp. exaktorów praefatae summae evincimus et evincemus. Toż też cavet ziemia przemyska IMci p. Pakoszowi i ziemia sanocka IMci p. Cieplinskiemu. 13. Więc że IMć p. stolnik lwowski in retentis czopowego przez lat dwie przez się administrowanego w różnych miastach i miasteczkach dziesiątek tysięcy zł. p. plus vel minus zatrzymane na delacie IMciom pp. deputatom tychże chorągwi pokazuje, tedy ciż IMć pp. deputaci od tych chorągwi, na odiskanie zasług ordynowani, podług delaty powinni będą exigere i odbierać a odebrawszy IMci p. stolnika lwowskiego de perceptis kwitować. 14. Obawiając się defalkaty czopowego prowentu, które anteriori laudo per arendam IMci p. stolnikowi lwowskiemu cessit, żadne libertacye na te czopowe etiam personis obsidibus nie ma currere, i owszem libertacyami jakiemiżkolwiek osoby zasłaniające się tak w mieście samem lwowskiem jako i na przedmieściach likwory wszelakie szynkujące a prima Septembris anni praesentis to czopowe zatrzymane do rąk IMci p. stolnika lwowskiego albo sukkolektorów IMci mają i powinni będą płacić sub poenis in iudicio capturali terrae leopoliensis i aby się nikt quovis titulo et praetextu nie uchraniał płacenia czopowego salvis confla-

gratis ex fundamento rewizyi IMci p. stolnikowi lwowskiemu po wszytkich przedmieściach jurisdikcyach i w samem mieście Lwowie, gdzie tylko likwory braxantur et divenduntur captato oportuno tempore odprawować pozwala się. 15. Laudo praesenti assygnacye po miastach i miasteczkach od waru piwa, tak jako cło generalne we Lwowie z dawna płacą czopowe płacone ma być i od gorzałki, ponieważ od gorzałek, które in regno cremantur et quovis modo et titulo do miasta Lwowa ad divendendum advehuntur, ponieważ przez IMci p. administratora cła generalnego in contrarium legis sancitae o szelężnem, gdzie od likworów wszelakich pensia pewna płacona ma być, wybierane bywa, aby IMć p. administrator cła generalnego ab exactione quavis od gorzałek do Lwowa przez kogokolwiek przywożących abstineat, praesenti laudo cavetur. 16. Więc że po tak wielkich i różnych podatków exacyej należy nam widzieć rationem, wiele summy z całej rzptej do skarbu weszło i wiele wojsku zapłacono, także jeżeli wszytkie województwa i ziemie aequaliter pozwolone podatki wypłaciły i objecane na ludzi wyprawy czynili, a nadto, aby w krzywdach żołnierskich każdy z ukrzywdzonych obywatelów naszych miał sprawiedliwość i satisfakcyą, upraszamy IMciów pp. komisarzów naszych, aby na komisyej gdziesiękolwiek odprawować będzie praesentes byli i interesów województwa naszego przestrzegali, którym in recompensam kosztów we Lwowie podjętych z ziemie lwowskiej IMci p. podczaszemu lwowskiemu komisarzowi ziemie lwowskiej zł. dwa tysiąca z czopowego lwowskiego u IMci p. stolnika lwowskiego ultimis diebus Februarii do wypłacenia naznaczamy. W ziemi zaś sanockiej IMci p. Maciejowi Stanisławowi Ustrzyckiemu sędziemu sanockiemu komisarzowi tejże ziemie sanockiej także dwa tysiąca zł. u IMci p. Jana Grodzickiego poborcy ziemie sanockiej tak z dawniejszych u niego retent jako i z teraźniejszych na tym sejmiku uchwalonych poborów itidem naznaczamy i do wypłacenia pokazujemy, chcąc to mieć po przerzeczonych IMciach pp. exaktorach, aby te naznaczone salaria pomienionym IMciom pp. komisarzom nieodwłocznie wypłacili. 17. A że zaszła skarga IMciów pp. rotmistrzów dymowej wyprawy, że od pp. poborców zupełnej nie odnieśli satisfakcyej, tedy iniungimus pp. poborcom naszym, aby rachunki na sądach kapturowych uczynili i resztę jakby się u nich pokazała IMciom pp. rotmistrzom oddali. Tamże i IMć pp. rotmistrze werifikować, powinni wiele ludzi pod chorągwiami na usługę rzptej stawili. 18. Na każdym niemal sejmiku wielka bywa trudność z IMciami pp. urzędnikami inszych województw i ziem, którym to obiicitur, że w tamtych województwach insi są in possessione urzędów tychże, przeto facilitando sejmik nasz a reassumendo dawne lauda nasze postanawiamy, aby każdy z IMciów pp. urzędników inszych województw attestacyą z sejmików województwa albo ziemi swojej, jako tam pro vero habetur officiali produkowali, salvis jednak officiis tych IMciów, którzy są od nas do teraźniejszego sejmiku recepti. 19. A lubo zleciliśmy IMciom pp. poborcom, żeby z akcyzy i szelężnego te assygnacye skarbowe wypłacili, jednak ante omnia aby w ziemi przemyskiej asygnacya chorągwi husarskiej JWIMci p. wojewody ruskiego, a ziemi sanockiej JWIMci p. starosty przemyskiego wypłacone były mieć chcemy, także assygnacye chorągwi pancernej WIMci p. wojewody sieradzkiego na akcyzę do IMci p. pisarza ziemskiego lwowskiego wydaną, ponieważ IMci p. pisarza exakcya expiravit, IMci p. podkomorzemu lwowskiemu jako na ten czas exaktorowi akcyzy ziemie lwowskiej wyprawić deklarujemy. 20. Chcąc dosyć czynić uchwale sejmowej deklarujemy, aby po wszytkich dobrach miastach i wsiach podatek szelężnego i akcyzy był wydawany, gwoli czemu uniwersały IMci p. marszałkowi koła naszego rozpisać zleciliśmy, cum hac tamen declaratione, gdzie w której wsi piwa i gorzałki nie szynkują, ten jurament jeden na rok ma sufficere, gdzie zaś szynk jest piwa i gorzałki, według prawa co ćwierć roku iuramenta czynić i według nich pieniądze IMciom pp. poborcom oddawać z każdej wsi i miasta szynkarze powinni będą. A że prowent czopowego po miastach i miasteczkach

przez to diminuitur, że ze wsiów szlacheckich, królewskich i duchownych piwa podwożają, tedy postanawiamy, aby od piw i gorzałki z czyjejkolwiek majętności do miasta na przedaż przywiezionych czopowe według prawa po dwa pieniążki od grosza płacone było, sub poenis fisci lubo in bonis skąd piwo i gorzałki wozić będą lubo tego kto je kupować będzie in quovis foro repetendis. **21.** Wielkie się dzieją zabójstwa i mordy w ziemi sanockiej od ludzi swawolnych i z zagranice węgierskiej, zaczem dla otrzymania sprawiedliwości wyprawujemy de medio nostri do państwa węgierskiego, a mianowicie do komisarza cesarza IMci, IMciów pp. posłów IMć p. Szymona Wolskiego skarbnika sanockiego, IMć p. Krzysztofa Rylskiego, którzy IMcie nietylko urgebunt sprawiedliwości de excessivis, ale też opowiedzą, że ziemi sanockiej ad propulsandos praedones służy IMć p. Jędrzej Zawojski rotmistrz, który aby miał securitatem od państw węgierskich omnimodam będą się starali. Którym to IMciom pp. posłom na koszt podróżny po zł. trzech set naznaczamy u retentorów wszytkich podatków ziemie sanockiej, jako sąd kapturowy dla expedycyi w tę drogę IMciom pp. posłom adinveniet. **22.** Kontynuacyą fortyfikacyej zamku sanockiego iuxta anterius laudum IMci p. pisarzowi grodzkiemu sanockiemu i IMci p. Rylskiemu committimus. **23.** A że pericula w ziemi sanockiej od rozbójników non cessant, przeto postanawiamy praesidium zwyczajne, które się począć ma na przyszłą wiosnę i ma póty trwać, póki potrzeba ukaże pod komendą IMci p. Zawojskiego rotmistrza, względem zaś sumptu na to praesidium czopowe sanockie iuxta anteriora lauda tenże IMć rotmistrz trzymać będzie. **24.** A że IMć pp. exaktorowie podatku publicznego szelężnego za deklaracyą sejmiku wiszeńskiego i asygnacyą na ten czas IMci p. Kazimierza Lipczyńskiego jako direktora illius conventus wydali IMciom pp. deputatom chorągwi do ziemi przemyskiej ordynowanej ad rationem zasłużonych ćwierci IMć p. Jan Wojakowski chorąży nowogrodzki pomienionej exakcyej szelężnego z Zasania zł. pięć set, IMć p. Stanisław Michał Fredro pisarz ziemski przemyski z tegoż prowentu między Sanem a Dniestrem exaktor zł. sto a drugie sto z podatku szelężnego, IMć p. Dominik Gumowski tegoż podatku z Zadniestrza zł. dwieście, ponieważ tego podatku summy według konstytucyej na zapłatę wojsku zatrzymane z ziemi obracać się powinne za ordynacyą IMci p. podskarbiego koronnego, przeto te sumy jako pożyczane, wydane za sejmikową prywatną asygnacyą, IMć p. Demian Stawski z IMcią p. Alexandrem Fredrem exaktorowie poborów dwudziestu i dwu pomienionym IMciom pp. exaktorom szelężnego oddadzą IMci p. chorążemu nowogrodzkiemu zł. pięć set, IMci p. pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu zł. sto, drugie zł. sto z exakcyej szelężnego w rachunku przyjmujemy, IMci p. Gumowskiemu zł. dwieście iniungimus, aby na początku z najpierwszych zaraz zapłacili. **25.** Gospody dla IMciów pp. sędziów kapturowych ex officio mają być rozpisane, kamienice jednak szlacheckie i dwory także najęte mieszkania z chowania mają być wolne. **26.** A że IMć p. Druszkiewic stolnik parnawski uskarżał się w kole naszem, że od sumy jego arendownej więcej niż należało podatku na wyprawę dymową wzięto, tedy asekurujemy w tem IMci, iż jeżeliby takowe podatki z sejmu były uchwalone, IMć non tenebitur od tej sumy podatku dawać. Które to laudum nasze zgodnie namówione IMci p. marszałkowi Koła naszego podpisać i do grodu podać zleciliśmy. Działo się w Wisni die vigesima nona Decembris anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio. Mikołaj Ustrzycki stolnik żydaczowski pisarz grodzki przemyski marszałek sejmiku wisninskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 186 p. 9—20; *Castr. Leop. Rel. 430 p. 65—80*; *Castr. Prem. Rel. 417 p. 25—35 Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 10. Punkt 5 także w Castr. Prem. Rel. 420 p. 106—109.*

2.

Wisnia, 29 grudnia 1673.

Instrukcya dana posłom z sejmiku na sejm ~~koronacyjny.~~

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej, sanockiej według naznaczonego czasu od IMci księdza arcybiskupa gnieźnieńskiego prymasa ojczyzny naszej[1]) przed konwokacyą warszawską pod ten teraźniejszy czas osierociałej ojczyzny naszej za ześciem z tego świata ś. p. najaśniejszego króla IMci Michała pana naszego pro die vigesima nona Decembris do Wisznie zjechawszy się zgodnie obraliśmy z pośrodka siebie posłów na tę konwokacyę warszawską z ziemie lwowskiej IMci p. Jana Stawskiego podczaszego lwowskiego, IMci p. Marcina Zawojskiego podstolego lwowskiego, z ziemie przemyskiej IMci p. Eremiania Wojakowskiego podstolego przemyskiego, IMci p. Jerzego z Pleszowic Fredra kasztelana lwowskiego. Z sanockiej ziemie IMci p. Macieja Stanisława z Unichowa Ustrzyckiego sędziego sanockiego, IMci p. Tomasza Karczowskiego podczaszego sanockiego oboźnego wojskowego. Którym to IMciom pp. posłom naszym zleciliśmy. 2. Naprzód, kiedy tak iniquitas fatorum zasmuciła ojczyznę naszę, że nietylko wojną straszną turecką implicata zostaje, ale też śmiercią najaśniejszego króla IMci Michała p. n. osierocona patre patriae caret, na przyszłej tedy et sine mora prędkiej elekcyej przyszłego pana salutis publicae zakładając bezpieczeństwo, aby się starali, żeby ta konowokacya warszawską dłużej nad niedziel dwie nie trwała. Elekcya zaś sama pro duodecima Martii aby złożona była, żeby już na wiosnę mieliśmy pana, z którym nieprzyjacielskiej potędze za Bożą pomocą resistere moglibyśmy. A żeby elekcya tem spokojniej odprawić się mogła, effugiendo praktyk i cudzych interesów, żeby kto z pp. postronych in emolumentum sui in damnum zaś ojczyzny naszej pod teraźniejszy czas nie chciał ich stabilire, instabunt IMcie pp. posłowie, aby rezydenci pp. postronych ex nunc extra regnum wyjechali. Modum zaś electionis prawem opiszą, aby quam pacatissime sine privatis conventiculis odprawowała się, to dołożywszy, aby zaraz wkroczywszy in actum electionis de capacitate candidatorum, z któregoby plus emolumenti ojczyźnie naszej accederet, rationibus et probationibus disceptatum było, nie zwalając to na koniec. Poena zaś in turbatores et praevaricatores, także corruptos in iudicio capturali ad cuiusvis instantiam vindicanda aby namówiona była, salva per omnia libera voce według dawnych praw i zwyczajów rzptej. 3. Więc że bez sił proporcyonalnych rzpta od nieprzyjaciela tuta być nie może, tedy inibunt media cum republica IMcie pp. posłowie, jakoby nietylko to wojsko teraz w służbie rzptej zostające conservari, ale też pro necessitate belli augeri mogło. Jeżeliby zaś sposób wyprawy rzpta przedsięwzięła in supplementum większej liczby wojska, praecavebunt IMcie pp. posłowie, aby nie pieniądzmi ale ludźmi dobrze umoderowanymi i uprowiantowanymi każdy z dóbr swoich wyprawę tę czynił, którzy to wyprawieni ludzie, aby tak długo w służbie trwali, jako okazya wojny exiget. Spustoszenie jednak województwa naszego od nieprzyjaciela i wojska będą mieć w pamięci, aby w tej wyprawie respekt był na zrujnowane województwo nasze. Posłowie przy tem aby do postronnych pp. pro petendis subsidiis aby wyprawieni byli starać się będą IMcie pp. posłowie nasi. Interea gotując się na poparcie wojny i siły reipublicae stwierdzając o poboju z nieprzyjacielem cum republica cureant consilia, jeżeliby się sposób jaki przystojny sine avulsione provinciarum

[1]) Kazimierz ks. Czartoryski.

do uspokojenia podawał, tego sposobu nie odbiegać i owszem si videbitur reipublicae posła wyprawić tentando z tym nieprzyjacielem pokoju. 4. A jako ojczyzna nasza śmiercią najaśniejszego króla IMci pana tak dobrego osierocona in luctu et squalore zostaje, tak niemniej najaśniejsza królowa IMć z rozłączenia się z najaśniejszym panem małżonkiem swoim afflictas ducit horas. Tedy zlecamy to IMciom pp. posłom naszym, aby imieniem województwa naszego, lubo to cała rzpta uczyni, na utulenie żalu debite et condigne królowej IMci condoleant, dziękując za to, że calamitates ojczyzny naszej za spólne sobie poczyta i spólnie z nami ponosi omnes infelicitates. Nihil aequius przy tem być rozumiemy, jako to, aby in ea orbitate sua in debita u rzptej zostając veneratione, prowizyą słuszną opatrzona była, przeto aby sto tysięcy zł. prowentów ekonomiej J. kr. Mci prowizyej, albo się jako rzpta zgodzi wypłacone były, wielką rempublicam nie agrawując sumą in ea egestate publica i przy takich expensach wojennych. 5. Zachowując przy tem pietatem erga manes najaśniejszego króla IMci funebralia et sepulturam regiam aby skarb koronny i W. ks. Litewskiego provideat zlecamy, z tychże prowentów ekonomicznych, z których prowentów IMć p. podskarbi rachunek Rzptej powinien będzie uczynić, praevio iuramento per administratores super realitatem censuum. Remanenty solne kosztem skarbu króla IMci wyrobione aby królowej IMci oddane były pozwalamy in exonerationem kredytów; w likwidacye zaś żadne długów i pretensyi króla IMci zmarłego wchodzić IMci pp. posłowie nie mają, ponieważ teraz rzpta na obronę swoją przeciwko Turkom o wielkich spezach myśleć musi. A że komisya lwowska jest limitowana, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie, aby reassumowana była, żeby jednak nie gdzie indziej ale we Lwowie sądzoną była, upatrując w tem commoditatem ludzi wojskowych, także okazye wojenne, na której komissyej iniuriae privatorum aby się sądziły. 6. Kwarta że aż na Św. Jan płaconą bywa w ten czas właśnie, kiedy armata w pole wychodzić ma, tedy starać się będą IMci pp. posłowie, aby do środopościa czas płacenia kwarty zbliżony był, żeby wcześnie IMć p. generał artyleryi wziąwszy kwartę przysposobił municyę i necessaria do armat, województwa zaś naszego ruskiego kwarta aby we Lwowie odbierana była. 7. A że per iniuriam belli poznoszone dobra królewskie województwa naszego sufficere nie mogą w wypłaceniu kwarcie takowej jaką ante hostilitatem płacili, zaczem starać się będą IMcie pp. posłowie, aby lustracya nowa per deputatos a republica ordinatos w dobrach królewskich województwa naszego naznaczona była, według której lustracyej przyszłą kwartę IMcie pp. dzierżawcy płacić będą, a nim lustracya nastąpi, aby skarb od dzierżawców ad rationem kwarty, która się z lustracyej pokaże przyjmował sumy. 8. Siła przyczyniła infelicitas et inopia złej monety ojczyzny naszej, obawiając się tedy, aby więcej sub praetextu dobrej monety złej się nie namnożyło, otwarcia menicy żadnym sposobem nie pozwolą IMcie pp. posłowie. Constat to, że regimenty i chorągwie pewne, pobrawszy stipendia, w potrzebie z nieprzyjacielem nie byli, ciągnieniem się bawiąc szkody wielkie ludziom czynili, tedy zabiegając temu, żeby inpunitas nie była illecebra peccandi, urgebunt IMcie pp. posłowie nasi, żeby te regimenty i chorągwie albo stipendia powracali albo insze ćwierci gratis służyli. O poczynienie zaś szkody na komissyej półkownicy, rotmistrze, oficerowie żeby odpowiadali iniuriatis ex persona et bonis suis. Uważając jako do ostatniego zniszczenia ubodzy ludzie przez ciągnienie żołnierskie przychodzą, tak że więcej pustych wsi od żołnierza aniżeli od nieprzyjaciela zostało, tedy inibunt media cum republica, jakoby żołnierz w ciągnieniu de proprio żył, ubogich ludzi więcej nie ciemiężył chcćby też żołdu więcej przyczynić. A znając rationem, że województwo nasze co roku do większego przychodzi spustoszenia przestrzegać będą tego, aby zapłata wojska na województwo rozebrana nie była. Także jeżeliby większą hibernę rzpta wojsku pozwolić chciała, żeby już województwo nasze habito respectu spustoszenia do wydawania większej hiberny nie należało przestrzegać będą. Prawa dawne de disciplina militari i de securitate dóbr i domów szlacheckich aby reasumowane

były et in quantum nieznalazłaby rzpta sposobu, żeby żołnierz de propio żył w ciągnieniu, tedy lege cavebunt et poenas gravissimas interponent, gdzie w której wsi dwie chorągwie noclegi odprawiają, tam więcej ani popasywać ani nocować chorągwiom niewolno będzie. **9.** A że niektórzy IMcie pp. rotmistrze z miłości przeciwko ojczyźnie dla przysługi jej, kiedy się niektóre chorągwie powiatowe dymowej wyprawy turpiter et inepte rozbiegły et fortunam belli continuare nie chcieli, swoje chorągwie za assekuracyą JW. IMci p. hetmana i marszałka W. koronnego w służbie zatrzymali, tedy przy podziękowaniu aby w zasługach swoich tuti byli będą się starać IMcie pp. posłowie nasi, żeby w komput wojska weszły i służba z skarbu rzptej im currat. Religia grecka et dissidentes in religione aby według dawnych praw i opisów konfederacyej zachowani byli, salvis jednak iuribus reipublicae et ecclesiae Romanae, starać się będą IMci pp. posłowie nasi. **10.** Zalecamy przytem pp. posłom naszym, ut promoveant, aby IMcie pp. exekutorowie testament króla IMci do skutku i exekucyej przywodzili sine tamen aggravatione reipublicae quo ad debita et pia legata. A że exaktorowie akcyzy i szelężnego ziemi sanockiej na przyszłym sejmiku obrani ab ea functione wymówili się, tedy IMcie pp. posłowie declarabunt to IMci p. podskarbiemu, aby swoich exaktorów posłał. **11.** Summa na praesidium barskie p. Aswerusowi i na legacyą p. Machowskiego za asygnacyami skarbowemi od ziemi lwowskiej wydana a przez trybunał radomski nieprzyjęta do dwunastu poborów, przez co IMcie pp. poborcy ziemie naszej assygnacyami w skarbie aggravantur, efficent IMci pp. posłowie nasi, aby ta suma dziesięć tysięcy zł. IMciom pp. poborcom naszym IMci p. Hieronimowi Świrskiemu, IMci p. Alexandrowi Drogomirowi podstarościemu grodzkiemu lwowskiemu, IMci p. Pakoszowi i IMci p. Cieplińskiemu pro persoluto przyjęta była, w czem obligamus IMciów pp. posłów, ut serio procurent et efficiant. Która to suma u IMciów pp. poborców naszych zostaje ani ad solutionem onej tenentur, ale ziemie hoc onus, in quantum thesaurus non suscipet, na się biorą i evincere submittują się. **12.** Ponieważ IMcie pp. komisarze do dystrybucyi hiberny od rzptej z koła generalnego z pod Lublina obrani iuxta mentem rzptej funkcyą swoją i ten podział chleba zimowego między wojsko integra fide odprawili a to od stanu duchownego indebite et iniuriose in convulsionem iurium et maiestatis reipublicae paena infamiae na trybunale piotrkowskim są aggrawowani, instabunt gorąco IMci pp. posłowi nasi, aby ta kondemnata i protestacya eo nomine uczyniona lege publica zniesione były i tego nie odstąpią. **13.** Wielkie zasługi IMci p. chorążego koronnego znalazły eum respectum u całej rzptej, że na przeszłym sejmie w nagrodę strat i kosztów wojennych suma pewna per legem publicam jest mu w skarbie koronnym naznaczona, a że i teraz indefesso studio zdrowiem i substancyą swoją w Wołoszech wojskiem komendując całość ojczyzny zaszczyca, tedy aby ta pozwolona gratitudo jako najprędzej z skarbu rzptej IMci doszła instabunt IMcie pp. posłowie nasi. **14.** Takowąż instancyę uczynią IchMcie pp. posłowie nasi za IMcią p. wojewodą sieradzkim, aby suma z sejmu przeszłego naznaczona wypłacona z skarbu IMci była. **15.** A iż na pierwszy respekt ci zasłużyli, którzy nie tylko substancyę swoję ważyli ale sanguinem suum za całość ojczyzny, zaszczyt majestatu pańskiego litaverunt, między którymi IMć p. Rzeczycki rotmistrz J. kr. Mci dobra swoje dziedziczne na usługę ojczyzny zafantowawszy, sam w teraźniejszej chocimskiej ekspedycyej occubuit, i dzieci swoje dla tej przysługi ad extremam przywiódł pauperiem, tedy słuszna, aby respekt rzpta na pozostałe to sieroctwo miała, tem samem campum bene merentibus otwierając. **16.** Potomstwo także IMci p. Motowidła, który dosyć gloriose pro patria w oczach wszytkiego rycerstwa polskiego occubuit et plus gloriae quam substantiae posteritati suae zostawił, zalecą IMcie pp. posłowie nasi rzptej, aby virtus parentis w synach i córkach pozostałych od rzptej odniosła gratitudinem. **17.** Siła należy ad auctionem et robur wojska na piechocie łanowej sołtyskiej, zaczem aby jako najlepszy porządek koło tej wyprawy rzpta uczyniła

będą się starać IchMci pp. posłowie A że z ekonomiej samborskiej ośmdziesiąt piechoty przed tem w obozach bywało, a teraz na prywatną usługę zamku samborskiego jest obrócona, tedy IMcie pp. posłowie będą się starać, aby ta piechota z rotmistrzem ziemi przemyśkiej usługę rzptej traktowała. **18.** Także też procurabunt IMci pp. posłowie, aby circa approbationem sądów kapturowych, dołożono było, żeby ci, którzy pobrawszy stipendia signa deseruerunt ante interregnum, także violatores depositorum lubo antiquiores lubo recentiores na tychże sądach kapturowych sprawić się powinni byli. **19.** Żydzi przemyscy lubo per publicam calamitatem bardzo są zniszczeni przecie aggravantur skarbowemi o pogłowne assygnacyami, dla tego zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby z IMciom p. podskarbim expostulowali, żeby ich nad insze miasta nieobciążał i żeby prawem Żydów po dobrach szlacheckich mieszkających przyciśniono do przykładania się z Żydami przemyskimi do wypłacenia tego podatku pogłównego, tak aby assignatarius za pokazaniem synagogi przemyskiej ad bona terrestria zjechał i naznaczoną sumę wybierał, w czem aby IMcie pp. proprietarii bonorum nie przeszkadzali sub poenis fisci aby interpositae były procurabunt IMci pp. posłowie. **20.** Nie możemy deesse suplice małżonek miescan lwowskich in vadimonio w Kamieńcu u nieprzyjaciela zostających, zaczem zlecamy to IMciom pp. posłom naszym, aby ad totam rempublicam wnieśli instancyę tak ratione eliberationis ich jakoteż za tak ciężkie więzienie i uciemiężenie pro republica poniesione gratitudinis et debitae recompensae za straty i szkody ich, aby małżonki ich a contributionibus publicis wolne były a mężom na sustentacyą z skarbu koronnego aby prowidowano. **21.** Które to artykuły nasze ex communi consensu namówione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni na sejmiku die vigesima nona Decembris millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio anno. Mikołaj Ustrzycki stolnik żydaczowski pisarz grodzki przemyski marszałek sejmiku wisninskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 186 p. 38—46; F. C. C. San. 102 p. 729—738 Castr. Leop. Rel. 430 p. 53—64; Castr. Prem. Rel. 417 p. 37—44; Fasc. Cop. Castr. Leop. 2 p. 2275—2276 fragment.

3.

Lwów, 15. stycznia 1674.

Ordynacya sądów kapturowych w ziemi lwowskiej.

1. Iudicium praesens capturale palatinatus Russiae terrae leopoliensis et districtus żydaczoviensis lege publica et unanimi totius nobilitatis palatinatus Russiae voto ex laudo conventus particularis visnensis ad obeundum sanctae iustitiae ministerium declaratum et assignatum, post infelicissimas ac toto orbi deplorandas reipublicae nostrae calamitates et aerumnas bona et fortunas nobilitatis palatinatus Russiae per saevientem hostilem manum qua ferro qua igne absumptas et direptas personarum diversi status et conditionis grave iugum sustinentium miserias et taedia, maxime vero ad praesens hoc afflicto temporum statu incidentibus fatis supremo directore olim serenissimo Michaele incliti huius orbis sarmatici principe orbata existens, faxit Deus ter potens maximus, uti benignum rerum publicarum ac totius christianitatis firmissimus protector, cui tota christianitas humillima ingeminat vota, ut ulterioribus malorum quorumvis periculis divinitus repressis metuque hostilitatis et potentiae othomanicae omnipotenti sua dextera ulterius discusso, sub felicissimo et auspicatissimo, utinam bonis avibus, eligendi principis regimine et gubernio, exoptatam largiri pacem iudicii vero praesentis actus et edicta supremae influentiae gratia moderate cooperetur.

2. Cum autem universa nobilitas palatinatus Russiae sub tempus modernum interregni, insistendo legibus et constitutionibus regni, laudo suo conventus particularis visnensis deputatos e gremio sui declaraverit sufficientemque ideam et methodum formandorum iudiciorum praesentium ordinaverit et circumscripserit, proinde iudicium praesens insistendo laudo conventus visnensis et sancitis legum publicarum, ut faciliter tam actoribus vindicandarum iniuriarum et praetensionum suarum quam citatis declarandae innocentiae pateat campus, ad formandam iudiciorum praesentium dispositionem ordinatione nostra praesenti condescendit. 3. Ac in primis causis omnibus quattuor articulis castrensibus descriptis tum quoque expulsionum, violentiarum, recentis criminis, incarceratarum personarum, violati depositi, damnorum per violentiam illatorum ac aliis ex occasione caedis et sangvinis ac facti, tum exemptionum liquidi iuris ac vindicationis damnorum circa exemptiones bonorum per partes utrasque praetensorum nec non exemptionis bonorum per executiones officiosas apprehensorum atque profugorum subditorum a morte olim serenissimi usque ad coronationem novi regis incidentibus, uno regestro comprehendendis, feriam secundam, tertiam, quartam, quintam et diem sabbati impendit. 4. Causas vero fisci in iudiciis fiscalibus necdum terminatas et in quovis termino dependentes, contributionum quarumvis in conventu particulari visnensi laudatarum tum quoque faciendi calculi ratione praeteritarum et ad praesens currentium exactionum incidentium cum generosis exactoribus, succolectoribus terrae leopoliensis et districtus zydaczoviensis feria sexta iudicandas assignat. Causas vero omnes in simplicibus regestris comprehensas qualibet die horis pomeridianis, matutinis autem ex aresto incidentes acclamandas intimat executionesque de personis et bonis retentorum servato iuris ordine faciendas et continuandas esse declarat. 5. Causarum vero terminorum tactorum ex cittationibus simplicium et violatae securitatis iudicii praesentis in personis hic Leopoli sub iudiciis commorantibus et degentibus iudiciaque adeuntibus, vel ab eisdem duodecem milliarium et quatuor dierum spatio redeuntibus, et quod Deus avertat, magnificis iudicibus praesidentibus familiis domibusque generaliter iuxta praescriptum antiquarum et recentium constitutionum, causas fundorum et iuris non involvendo, sub seria iudicii animadversione horis pomeridianis qualibet die vindicandarum praescribit modum. Quod si vero aliquis gravis excessus vigentibus iudiciis contigerit, in tali passu omni tempore et hora iudicium praesens eiusmodi deliquentem iudicaturum esse offert. 6. Citationes autem ratione causarum suprascriptarum sub sigillo terrae leopoliensis ex parte actorum contra citatos per ministerlialem quemvis cum praefixione termini in una septimana extradantur. 7. Inscriptiones omnes ab inchoatione praesentis sessionis sive in capturali sive castrensi leopoliensi cancellariis, tum quoque recognitiones positarum citationum feriatim suscipi debebunt, sequenti vero sessione et cadentiis in productis ad personalem ministerialis relationem suscipiendas intimat. 8. Hoc quoque singulariter manifestum et publicatum esse vult, quod super nullas reiectiones, etiam si mutuo consensu partium interveniente affectatas, additiones patronorum, nisi incarceratis et miserabilibus personis consentiet, nullas relaxationes sessionum turris legi publicae contrarias et authoritatem iudicii praesentis convellentes, (exceptis decretis violatae securitatis, ex termino tacto latis) indulgendas et concedendas consentiet nec easdem admittet. 9. Patroni vero causarum acciones principalium suorum promoventes sine gravi personarum laesione, nisi id munimentis manifeste probatum fuerit, inducere nec condemnationes prolixiores extra obloquentiam legis formare audebunt, immo ad mundum in producto connotatas coram iudicio praesenti lectas ad manus generosi notarii connotationis gratia tradere, producta ad decreta eadem die lata manfestanti porrigere caeteraque munia legittimos patronos concernentia debite exequi tenebuntur. 10. Ad extremum vero, publico et communi providendo usui, ut iusto et servato ordine res omnes atque victualia vendantur et emantur ac taxationem tam utensilium quam victualium captato oportuno tempore sese condescensurum declarat, suffi-

cientiam aquae in cisternis, reparationem viarum publicarum, expurgationem locorum coenosorum, pauperum et personarum misere proiectarum ad xenodochia competentia pro possibilitate deportationem indicit. In ablegandis a civitate vagabundis personis atque in denegandis post primam noctis horam compotationibus, tumultibus excitandis aliisque omnibus securitatem et tranquillitatem publicam laedentibus occasionibus exactam in his omnibus curam et animadversionem iurisdictionum capitanealium et civilium, quibus praemissa competunt, requivit diligentiam. **11.** Hoc quoque iudicium praesens praecipit, ut nemo audeat cum expansis vexillis, clangore tubarum, tymphanorum sono per civitatem et eius suburbia progredi, cum bombardis divagari, aut clangores et seditiones excitare, cum banitis et infamibus personis commorari et versari, sub poenis lege publica descriptis hoc idem iudicium inhibet omnibus. Proinde cuiuscunque status et conditionis hominibus authoritate legum publicarum omnimodam firmat et praeponit securitatem, usui armorum inusitatorum interdicit, convulnerationes ac alias quasvis violentias in personis et rebus, ut nemo attentare audeat pacique et securitati publicae adversa quaevis aut praesentium iudiciorum praeiudiciosa agere praesumat serio edicit et inhibet. Ed quidquid simile violentiarum patratum fuerit, iudicio vel instigatoribus iudicii per patres familias, domus, curiae vel lapideae, in quibus aliquis enormis acciderit excessus, tum per hirurgos quibus convulneratos curare contigerit, deferendum esse censet. **12.** Quae praemissa omnia manu magnifici marschalci iudicii praesentis subscripta et sigillo terrae leopoliensis obsignata, hoc idem iudicium capturale leopoliense ministeriali regni generali honesto Simoni Konarski apparitori in foro civitatis praesentis ad sonum tubae publicare demandat, quam suprascriptus apparitor ex mandato iudicii praesentis publice proclamavit et publicavit. **13.** Ordo magnificorum dominorum iudicum: Mfcus. Christopherus in Chodorostaw Chodorowski succamerarius terrae leopoliensis vinnicensis, etc. capitaneus marschalcus iudiciorum capturalium. Mfcus. Franciscus in Sokołow Dzieduszycki zydaczoviensis etc. capitaneus ad iudicia eadem deputatus. Mfcus. Joannes a Czertwice Cetner Szczuroviensis etc. capitaneus ad eadem iudicia deputatus. Mfcus. Vladislaus Vilczkowski visnensis etc. capitaneus ad eadem iudicia deputatus. Gsus. Stephanus Tarnawski vexillifer zydaczoviensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Alexander in Chodorostaw Chodorowski dapifer leopoliensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Stanislaus Druszkiewicz dapifer parnaviensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Thomas Karczewski pocillator sanocensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Franciscus Borysławski pocillator terrae dobrzynensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Hieronimus Kuropatnicki subdapifer Podoliae ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Simon Olewiński iudex terrestris leopoliensis. Gsus. Mathias Joannes in Strusin Golocki subiudex terrestris leopoliensis. Gsus. Joannes Rzewuski pincerna terrae leopoliensis ad iudicia eadem iudex deputatus. Gsus. Nicolaus Kossakowski, gladifer districtus zydaczoviensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Michael Rzewuski notarius terrestris leopoliensis. Gsus. Alexander Drogomir vicecapitaneus et iudex castrensis leopoliensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Andreas Zebrowski vicecapitaneus et iudex castrensis zydaczoviensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Marcus a Stojeszyn Stoinski tribunus bełzensis et notarius castrensis leopoliensis ad eadem iudicia deputatus. Gsus. Alexander Ostrowski notarius castrensis zydaczoviensis ad eadem iudicia electus deputatus. Gsus. Georgius de Ossa Ożga succamerarides leopoliensis et iudex ad eadem iudicia electus. Gsus. Adamus Wirzchowski ad eadem iudicia deputatus electus. Gsus. Jacobus de Ossa Ożga succamerarides terrae leopoliensis et ad eadem iudicia electus iudex. Gsus. Joannes Martinus Zamojski capitaneus ploskiroviensis et ad eadam iudicia capturalia palatinatus Russiae terrae leopoliensis electus deputatus. Gsus. Alexander a Grotków Łoś subdapifer leopoliensis et ad eadem iudicia iudex deputatus. Gsus. Andreas Żurakowski ad eadem iudicia electus

deputatus. Gsus. Alexander Fredro ensifer czernvechoviensis ad eadem iudicia electus deputatus. **14.** Qua die suprascripti mfci. domini iudices ad expedienda iudicia capturalia terrae leopoliensis laudo conventus particularis visnensis destinati super officium iudicatus sui, rotha iudicum tribunalitiorum flexis ad imaginem Jesu Christe Crucifixi genibus, dictante sibi illud iudicio terrestri leopoliensi iuxta rotham in statuto regni descriptam tenoris eiusmodi: Ego N iuro, quia iuste secundum Deum, ius scriptum, aequitatem et partium controversias iudicabo, recognitionesque suscipiam, divitis et pauperis, amici et inimici, civis et peregrini discrimine sublato et neque favorem neque odium, neque praemium neque poenas mihi proposita curabo, sed in iudicando solum Deum et ius scriptum, aequitatem partium, controversias et recognitiones in hisque omnibus conscientiae meae iudicium sequar et audiam, aliaque negocia mihi incumbentia fideliter et pro posse meo faciam, iż praktykowania kauz z nikim czynić nie mam, ani przestrogi ani rady dawać, ani podarków brać i też, żem się o to nie starał, abym był na te sądy obran, secreta iudicii non revelabo, sic me Deus adiuvet et sancta crux Christi.

Ind. Decr. terr. Leop. 257 p. 5—11.

4.

Przemyśl, 15. stycznia 1674.

Ordynacya sądów kapturowych w ziemi przemyskiej.

1. Actum Premisliae in iudiciis terrae premisliensis et districtus prevorscensis vigore confaederationis in conventu visnensi proxime praeterito ordinatis feria secunda ante festum sanctae Priscae virginis proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto. **2.** Sąd teraźniejszy authoritate prawa pospolitego postanowiony, oddawszy naprzód temu Panu, qui iudicat populos cum aequitate et gentes in terra dirigit, powinne dzięki, że viduum za śmiercią św. p. króla IMci p. n. świeżo zmarłego sprawiedliwości cursum pozwala nam swojej in eo zatrzymywać ordine, jako praescripta legum podczas interregnorum mieć chciały, takową sądów teraźniejszych czyni ordynacyą. **3.** Obwarowano jest prawem pospolitem aby żaden, cuiuscunque status vel conditionis a iż każdego czasu, teraz jednak osobliwie, kiedy rzplta capite suo orbata est, krzywdy swojej privata authoritate tuendo dochodził, ale według opisu konstytucyi koronnej prawnie windykował, dlatego pokój i bezpieczeństwo pospolite każdemu cuiuscunque status et conditionis obywatelowi tak tu intra maenia civitatis jako i po wszystkiej ziemi zapowiada i waruje. **4** Przystępując zaś do powinności sądowej deklaruje, aby się każdy o procesach i dochodzeniu krzywdy swojej tak sprawował, jakoby żadnej konfuzyej opisanych praw nie uczynił, et incompetenter jeden drugiego nie wokował. Przetoż te tylko sprawy violentiarum et criminalium factorum, które a die obitus zeszłego króla IMci pozachodziły i które konstytucyami koronnemi do sądów kapturowych naznaczone są, w tymże sądzie promowowane być powinny sub poenis evocationis sąd deklaruje. **5.** A żeby każdy sprawiedliwości potrzebujący pewien był porządku spraw swoich, tedy regestrow vocandarum causarum takową dyspozycyą sąd czyni: sprawom głównych kryminałów, jako to homicidiorum, raptus, incendii et mere incarceratorum każdego dnia przed wszystkimi innemi sprawami sądzić deklaruje i osobny za pomienione sprawy regestr naznacza, z tym dokładem, że jeżeliby ktokolwiek studiose et ingeniose chciał sprawy mniejszych kryminałów do tego regestru wprowadzać tedy paenis evocationis animadwersyej sądu podlegać będzie. Sprawom zaś in genere wszystkim potocznym factorum criminalium et violentiarum poniedziałek i wtorek ad iudicandum naznacza a środę sprawom do wy-

kupna samym liquidae exemptionis i tym, którzy sobie termin pod kontrakty teraźniejsze naznaczyli determinuje i osobny regestr deklaruje, in defectu zaś spraw exemptionum regestr wielki przywoływać będzie. 6. Sprawom skarbowym, których dyskussyą rachunek i rozsądek na tychże sądach laudo publico naznaczony jest czwartek, piątek i sobota, póty póki ich stawać będzie pozwala i osobny regestr asygnuje. Jeżeliby durantibus iudiciis praesentibus odsądziły się prędko i spraw skarbowych żeby niestawało, tedy dni pomienionych in defectu spraw skarbowych inszym wszystkim sprawom potocznym do sądzenia wolnego zostawać będą. 7. Sprawy securitatis każdego dnia ex termino tacto przypadające sąd przywoływa i sądzić horis pomeridianis deklaruje i regestr osobny terminorum tactorum more et usu trybunału koronnego zachowuje. 8. Sprawa zaś ex termino conservato przypadającym osobne regestra diebus constitutis do sądzenia de mane, amputato beneficio aresti naznacza, praefixo termin in una septimana w pozwach pisana być ma sąd declarat. 9. Bezpieczeństwo tak osobom sądowym jako też i sługom ich i inszym osobom do sądu i od sądu jadącym za zwyczajem trybunałów koronnych konserwuje. 10. Aby tedy regestrów pomienionych ordynacyej teraźniejszej żaden się nie ważył alterować i konfundować sąd napomina i ten porządek, żeby in sua zostawał orbita pp. instygatorom na ten czas deklarowanym dozierać tego zleca. Ciż IchMć pp. instygatorowie, aby wielkiemu bezpieczeństwu i powadze sądu niniejszego authoritate IMci p. marszałka mediante provideant i na wszystkich excessivos mieli pilne oko in eo, a cyrulicy aby się nikogo rannego nie ważyli opatrywać, aż za wiadomością tychże pp. instygatorów iudicium mandat. 11. Do sądu każdy trzeźwo cuiuscunque status et conditionis in omni modestia et observantia bez wielkich assistencyi i bez broni prawem zakazanych aby przychodził et in tractu spraw nic sobie nie pozwalał solenniter sąd przestrzega i upomina. 12. A patronowie causarum aby na sprawy się gotowali i nic nienależytego do spraw cum concitatione personarum nie wnosili ani sądu bawili authoritate iudiciali monentur. 13 Szynków żadnych po wybijanej aby w mieście nie odprawowano, także hałasy i strzelania zwady aby nie byli i owszem wszelaka tranquillitas, cichość, skromność żeby zachowana była pp. instygatorowie na to animadwersyę mieć będą a magistrat miejski przestrzegać powinien. 14. Akta sądu tego circa brachium IMci p. Stanisława z Pleszowic Fredra pisarza ziemskiego przemyskiego ex natura et usu antiquo i pisanie dekretów sądu teraźniejszego przy osobie IMci zostawać będzie sąd niniejszy deklarował. 15. A suscepta zapisów, jako jest inszych wszelakich pewnych rekwizytów w kancelaryej ziemskiej wolna każdemu, póki sądy teraźniejsze kapturowe do koronacyej przyszłego pana trwać będą. 16. Miasto Przemyśl lubo tak wielą konstytucyej koronnych warowaną ma swoją wolność od wszelakich stanowisk exakcyi żołnierskich, jednak osobliwym sposobem teraz praecavet sąd, aby żaden z pp. wojskowych nie ważył się durantibus iudiciis ludzi stanowić, albo tu z nimi przyjeżdzać, pogotowiu jakich exakcyi wyciągać, gdyż taki każdy jako violator legis publicae sądzony będzie. 17. A żeby sąd sine praesidio iusto nie zostawał, tedy część pewna ludzi pieszych sub manum et dispositionem IMci p. Stanisława Sicińskiego sędziego ziemi przemyskiej i marszałka tychże sądów ordynuje i naznacza sąd niniejszy, do którego władze jako securitatem publicam generalem tak też et singularem miasta Przemyśla aby klucze do dyspozycyi IMci należały i bram custodia iudicium declarat. 18. Więc żeby ludziom pospolitym przez depaktacye kupców i przekupniów nie działa się niesprawiedliwość zabiegać temu sądy do postanowienia taksy ex collegio suo deputatów naznaczyć przy urzędzie grodzkim i IMci p. wojewody zechce a tymczasem, aby kupcy i przekupniowie tak utensilium jako i victualium słuszną zachowali cenę, administrationi IMci p. marszałka i animadwersyej należeć będzie. 19. Magistrat zaś miasta Przemyśla i pospólstwo wszystko napomina sąd, aby każdy gospodarz ludzi nieznajomych, próżnujących, podejrzanych nie ważył się przechowywać i owszem takich gdzieby się znajdowali do pp.

instygatorów dawał znać. Także i drogi po przedmieściach i w mieście naprawne teraz praesenti tempore commodo aby byli et in spatio czterech niedziel aby mosty na złych przeprawach wszędzie budowane stanęły sub poena ducentarum marcarum ad instantiam cuiusvis toties quoties citaverit peremptorie solvenda, od których naprawy dróg i kosztu na to należącego żaden się ex incolis civitatis cuiuscunque status et condicionis excipować nie może jako in causa communis utilitatis i każdy o to pozwany u magistratu w sądzie teraźniejszym peremptorie respondebit. 20. Napomina w tem sąd teraźniejszy, jako miasto Przemyśl i wszystkie miasta do ziemi przemyskiej należące, aby z prawa i sejmików uchwał i ordynacyi przeszłych kapturów sprawiedliwość zachowali w miastach zboża wszelakiego fałszywemi miarami aby non praesumant ludzi na targach depaktować, ale owszem aby jednę miarę burmistrze i wójtowie po miastach i miasteczkach według miary miasta Przemyśla zgadzające się na dwadzieścia i cztery garce trzymali, in super sobie nie wymyślali, secus czyniący każdy ad instantiam instigatoris iudicii et cuiusvis peremptorie respondebit. Która to ordynacya teraźniejsza aby ad notitiam wszystkich przyszła publikować a potem z podpisem ręki IMci p. marszałka ad valvas ratusza i bram miejshich zawiesić sąd mniejszy deklarował. Stanisław Siciński marszałek sądów kapturowych ziemie przemyskiej.

Prot. Insc. Rel. et Plenip. captur. terrae Premisl. 212. p. 242—245.

5.

Sanok, 15 stycznia 1674.

Ordynacya sądów kapturowych w ziemi sanockiej.

1. Iudicium praesens capturale interregni terrae sanocensis siquidem divinae voluntati, cuius nutu et arbitrio cuncta humana moventur et subsunt, ita placuit, ut erepto terris olim serenissimo Michaele rege domino nostro clementissimo coeloque reddito, sub hoc fatali ictu tota respublica nostra graviter iugemiscat divinam maiestatem religiosissimo cultu et profundissima animi devotione adorat. Quod in publico luctu fortunam totius reipublicae attritam dextera Omnipotentiae suae erigere gentemque nostram tam insigni et omnibus saeculis memoranda victoria ad ecclipsim lunae ottomanicae prudentia et dexteritate illustrissimorum ducum utriusque gentis alacritate et fortitudine exercituum regni et Magni ducatus Lithuaniae illustrare totique orbi christiano gloriosam reddere dignata est, atque ut regnum nostrum a) continuis bellorum tempestatibus defessum, sub optimo principe futuro regnante, depressa hostium nostrorum ferocia quiescere faciat, prostratis cordibus exorat, infinitam eius bonitatem, ut vero tranquillitati publicae contra delinquentes autem legum sit provisum et quisque ex civibus ac omnis anima vivens securitate sua laetetur, iudicium sua capturalia inchoat et iudiciorum eorundem huiusmodi ordinationi insistendum esse declarat. 2. Causas omnes: recentis criminis, facti, violentiarum, excessuum quorumvis et iniuriarum in universum omnium tam personalium, quam realium a die mortis olim serenissimi regis nostri commissarum et commitendarum, inhaerendo antiquioribus statutis et consuetudini, sub tempus interregni observari solitae, una cum causis statuitionum iudicabit, tum et causas exemptionum liquidarum et expulsionum, causas iurium non involvendo sed tantum in ordine ad reinductionem in bona, tempore interregni adempta, iudicandas declarat. 3. Causas vero fisci omnibus tam cum retentoribus quam exactoribus contributionum publicarum, quocumque genere laudatarum, tam ante quam post mortem serenissimi olim reges reten-

a) novum S.

tarum, regestrum et forum iudicii praesentis assignat. 4. In crimina vero publica utpote latrocinia, furta, depraedationes domorum, dispercussiones viarum publicarum, quorum criminum patratoribus siquidem nulla iuris publici beneficia suffragari possunt, sive ante sive post mortem serenissimi olim regis nostri commissa fuerint, iudicium serio animadvertet et causas huiusmodi tum et causas statuitionum pro criminibus suprascriptis inculpatorum in regestrum iudicii praesentis inscribendas demandat. 5. Ne vero iudicata iudicii praesentis irrita maneant exindeque securitas interna terrae praesentis periclitetur, executionem decretorum et condemnatiorum omnium iudicii praesentis magnificus capitaneus loci praesentis vel officium ipsius admota manu militis praesidiarii sine quibusvis dilationibus et diffugiis iuris facere tenebitur. 6. Quod si vero iurevictus per potentiam resisteret et executioni temere et violenter se opponeret, extunc omnes incolae terrae praesentis contra eiusmodi rebellem declaratione iudicii praesentis per litteras universales praecedente armata manu movebuntur. 7. Insuper securitati iudiciorum providendo iudicium statuit, ut nemo ebrius ad iudicium praesens veniat sub poena sessionis turris per sex septimanas subeundae et solutione duplicis vadii capitanealis, tum et tumultus quosvis, contentiones, explosiones bombardarum, clangores tubarum sub celebratione iudiciorum iudicium inhibet, neve quis armatus praeter solita arma ad locum iudiciorum veniat, turbasque hominum praeter assistentiam lege permissam addücere praesumat, admonet. 8. Insuper securitatem omnimodam tam personis dominorum iudicum, bonis et familiae ipsarum, quam omnibus connexionem cum iudiciis habentibus, accedentibus et redeuntibus, in eodem rigore prout iudiciis tribunalis regni provisum praecustodit. Quod si excessus aliquis sub celebratione iudiciorum praesentium commissus fuerit, iudicium causam eiusmodi statim ad instantiam instigatoris cognoscet, et omnes personas cuiuscunque status dignitatis praerogativae et officii fuerint in securitatem loci praesentis et iudiciorum praesentium quocumque modo delinquentes iudicabit. 9. Magistratus vero civilis et tota communitas civitatis praesentis, violatores securitatis iudiciorum praesentium instigatori deferre debebunt tum et plateas civitatis expurgatas habere et vias publicas reparare tenebuntur, sub poenis ex arbitrio iudicii irrogandis. 10. Ad extremum iudicium causas omnes in regestra inscriptas qualibet cadentia determinandas esse statuit in defectu vero causarum limitationem iudiciorum ad duas septimanas ab actu inchoationis proximas et sic quamlibet cadentiam ad duas septimanas fieri declarat, iudicia praesentia non posse iudicari minori numero quam sex personarum ex iudicibus statuit. 11. Decreta vero et actus quosvis iudicii praesentis generosus Stephanus Siciński notarius castrensis sanocensis, generoso Ioanne Ciepliński notario terrestri sanocensi, protunc valetudinario existente, connotabit. 12. Extractus autem omnes et decreta ex actis iudicii praesentis deprompta, manu suprascripti generosi notarii castrensis sanocensis subscripta et sigillo terrae praesentis sigillata, iudicium pro authenticis declarat, praefixionem autem termini a positione citationis in una septimana in iudicio praesenti legittimam esse habere intimat. 13. Regestra duplicia, altera privatarum iniuriarum altera causarum fisci terrae praesentis, ordinat. Insuper vero acta tam terrestria quam castrensia, ad suscipiendas quasvis inscriptiones et relationes omnibus pateant, terrestia quidem sub celebratione iudiciorum praesentium, castrensia vero semper qualibet die etiam extra celebrationem iudiciorum, iudicium statuit. 14. In casu vero absentiae magnifici marschalci iudiciorum praesentium primus officialis terrae sanocensis locum ipsius obtinebit. Quam huiusmodi ordinationem ex mandato iudicii ministerialis regni generalis providus Iohannes Iwanowski publicavit et ad notitiam omnium ad iudicia moderna congregatorum deduxit. Georgius Vandalinus Mni-

szek de Magna Kunczyce capitaneus sanocensis marschalcus iudiciorum capturalium terrae sanocensis[1]).

Castr. San. Rel. 369 p. 3—6.

6.

Wisnia, 15. czerwca 1674.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego lwowskiej, przemyskiej, sanockiej ziem i powiatów, zjechawszy się na dzień dzisiejszy pro die 15 praesentis naznaczony vigore constitutionis uchwalonej na blisko przeszłej konwokacyej walnej warszawskiej electionem poprzedzającej ex consensu omnium ordinum et nexu confoederationis generalis takową między sobą czynimy uchwałę i postanowienie. 2. A naprzód ziemia lwowska inhaerendo et insistendo uchwale et sancitis na tejże konwokacyej blisko przeszłej postanowionym do trybunału radomskiego na dwie kadencye eadem constitutione podzielonego, na pierwsze kadencye, które die 16 Julii anni praesentis przypadają, uprosiła i naznacza IMć p. Alexandra Łosia, na drugie zaś kadencye przypadające die decima tertia Februarii in anno futuro millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto IMć p. Ustrzyckiego stolnika żydaczowskiego. 3. Więc że subsidium charitativum, to jest pogłówne dwoje constitutione est ratum et approbatum, które dwiema ratami wypłacone ma być, pierwsze tedy currere ma a die quinta Aprilis anni praesentis ad quintam itidem Mai, drugie zaś a prima Octobris eiusdem anni ad primam Novembris. Do której exakcyej za uproszeniem naznaczamy w ziemi lwowskiej do obudwu rat IMć p. Alexandra Drogomira podstarościego lwowskiego z IMcią p. Adamem Wierzchowskim, w ziemi zaś żydaczowskiej do pierwszej raty IMć p. Alexandra Sochę Chomentowskiego; do drugiej wyżej mianowanej IMć p. Wojciecha Malskiego. W której to exactionis suae funkcyej pomienieni IMcie ad mentem et praescriptum novellae legis i instruktarza sprawować się powinni będą. Więc że ten podatek subsidii charitativi proveniens ex incolis miasta stołecznego Lwowa na fortyfikacyę tegoż miasta tanquam antemuralis teraz ab insultibus othomanicis jest per constitutionem naznaczony, tedy ciż IMcie pp. exaktorowie wzwyż mianowani, cum adminiculo et deputandis ex magistratu tegoż miasta Lwowa, tenże podatek ab incolis repetent i ad normam constitutionis za dispozycyą JWIMci p. marszałka hetmana w. koronnego na fortyfikacyę wydawać powinni będą. 4. A że obsides camenecenses, obywatele miasta Lwowa, ciężkie kajdany i nieznośne więzienie jeszcze dotąd nietylko dla samych siebie i województwa naszego ruskiego ale dla całego świata polskiego prawie ponoszą, tedy vigore eiusdem constitutionis novellae, aby ciż IMcie pp. egzaktorowie subsidii charitativi in sublevationem et alimentum cztery tysiące zł. p. onym wydali laudo praesenti iniungimus. 5. Wielką stąd i nieznośną szkodę generał nasz ruski ponosi, kiedy nie mogąc przyjść ad coaequationem erogowanych sum tak na zapłacenie wojska jako i praesidii kijoviensis i barscensis i teraz noviter dekretem komissyej jest aggrawowany i ad exolutionem sumy należącej IMci p. Assuerusowi pp. egzaktorowie nasi są adacti, tedy praesenti laudo ex declaratione et consensu naszej lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ziemie iniungimus IMci p. marszałkowi koła naszego, aby nomine totius collegii nostri tak do IMci p. podskarbiego

[1]) Data tej ordynacyi sądu kapturowego sanockiego wypływa z daty złożenia przysięgi przez sędziów kapturowych zarówno jak i przez marszałka sądu, co się stało dnia 15 stycznia 1674 r. C. San. Rel. 369 p. 1.

koronnego jako i całej komisyej listy napisał upraszając, aby nie chcieli aggrawować assygnacyami i executione militari IMciów pp. poborców naszych, offerendo se na przyszłym sejmie coronationis o to acturos. Jakoż i na tej blisko przeszłej konwokacyej o tej sumie IMci p. Assuerusa czyniliśmy prekaucye, jednak i teraz hoc laudo spondemus nobis na przyszłym sejmie coronationis iniungere IMciom pp. posłom naszym, aby serio się o to apud totam rempublicam upomnieli. 6. Ponieważ Żydzi przedmiescy [1]) lwowscy wielką ruinę et summam desolationem tak przez nieprzyjaciela koronnego jakoteż i przez rozebranie domów i budynków ich na naprawę fortece lwowskiej ponieśli, tedy onych ratione wypłacenia czopowego przy prawach ich in anterioribus laudis (jako to suo actu decima tertia Decembris in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio pod dyrekcyą IMci p. Alexandra Jastkowskiego podsędka ziemi przemyskiej) sancitis i rewizyej przez pomienionych Żydów poprzysiężonej sub actu sabbathi post festum immaculatae conceptionis beatissimae Mariae virginis in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo secundo expeditae zachowujemy. 7. Ziemia przemyska insistendo tejże uchwale całej rzptej, a naprzód do trybunału radomskiego na dwie kadencye rozdzielonego, jako już superius in laudo ziemie lwowskiej namieniono, na pierwsze kadencye za uproszeniem naznacza IMć p. Wujakowskiego podstolego ziemie przemyskiej; na drugie kadencye IMć p. Fredra pisarza ziemie przemyskiej. 8. Do wybierania zaś subsidii charitativi superius namienionego i na dwie racie rozdzielonego insistendo usitatae praxi w ziemi swojej, do pierwszej raty uprasza i naznacza za San IMć p. Walentego Fredra, między Sanem a Dniestrem IMć p. Jana Wacława Jelca cześnika kijowskiego; za Dniestrem IMć p. Konstantego Ossolińskiego; do drugiej raty itidem za San IMć p. Gościminskiego, między Sanem a Dniestrem IMć p. Wolskiego komornika ziemie przemyskiej, za Dniestrem IMć p. Krzysztofa Młodeckiego. Którzy to IMcie pp. exaktorowie ad normam constitutionis novellae stosując się ten podatek wybierać będą, renitentes zaś eidem rigori in legibus expresso podpadać będą. 9. A lubo wszytkie ziemie unanimi consensu przyrzekły sobie evincere u całej rzpltej erogowane summy na praesidia różne, jako superius in eodem laudo expressum, i listy pisać do IMci p. podskarbiego koronnego jako i do komissyej lubelskiej IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy, nihilominus ziemia przemyska evincendo IMci p. Pakosza egzaktora ziemi naszej ab indebita impetitione od skarbu, in exsolutionem sumy należytej IMci p. Assuerusowi z ziemi przemyskiej przychodzącej zł. p. trzy tysiące pięć set naznaczamy et iniungimus praesenti laudo IMciom pp. poborcom pogłównego, aby ex prima ratha tego podatku wzwyż pomienionego, sumę tę ante omnia wypłacili i wyliczyli. Tymże IMciom pp. exaktorom i to iniungimus praesenti laudo, aby IMci p. Wujakowskiego chorążego nowogrodzkiego chorągwi emerita stipendia za assygnacyą ante omnia wypłacili. 10. Lubo zawsze maiorem respectum merentur u całego województwa naszego zasługi i prace podjęte IMci p. Macieja Stanisława Ustrzyckiego sędziego ziemi sanockiej, jako i IMci p. Jana Stawskiego podczaszego ziemie lwowskiej podstarościego grodzkiego przemyskiego nie tak ową gracilem recompensam, parcendo jednak iniquitati temporum, ponieważ WIMć p. Mikołaj z Granowa Sieniawski chorąży koronny, rohatyński etc. starosta maioribus distentus będąc negotiis excubias dla zaszczytu całej ojczyzny in exotico na wołoskich granicach agendo nie mógł być in officio komisarstwa, IMcie zaś pomienieni munus hoc dla ziemie przemyskiej exsecuti są, tedyto należyte salarium komisarzom ziemie przemyskiej tak IMci p. sędziemu sanockiemu jako i IMci p. podczaszemu lwowskiemu per medium to jest po tysiącu zł. każdemu hoc laudo z czopowego naznaczamy i IMci p. marszałkowi naszemu do IMci p. Szeptyckiego wojskiego stryjskiego exaktora czopowego asygnacye wydać zleci-

[1]) W P. i S. artykuł ten brakuje.

liśmy. **10.** Ponieważ z werifikcyej rachunków pozostałych po św. pamięci IMci p. Przedborzu Janowskim przez IMciów pp. deputatów sądowych na tychże rachunkach podpisanych evidenter patet, że tenże św. pamięci IMć p. Janowski sufficientem uczynił rationem, tak z dziesiąci poborów od rzemieślników z miast ziemie przemyskiej in anno millesimo sexcentesimo sexagesimo septimo, jako i z piąciu podymnego eodem anno wybranych, które sumy wynosiły 62.072 zł. gr. 15, to jest od rzemieślników z poborów dziesiąciu trzy tysiące dziewięćdziesiąt zł. a z piąciu podymnego pięćdziesiąt ośm tysięcy dziewięć set ośmdziesiąt i dwa zł. groszy piętnaście, które to obie sumy za asygnacyami tejże ziemi przemyskiej różnym pooddawał assygnataryuszom, tedy restantem summam t. j. pięć set czterdzieście zł. i groszy dwadzieścia półtrzecia do tej sumy niedodanych laudum teraźniejszego sejmiku naszego indulget i tak sumę IMć panię Felicyannę Janowską małżonkę nieboszczyka p. Janowskiego, jako i successores IMciów liberos pronunciat i IMci p. marszałkowi koła naszego iniungit, aby kwit nomine publico sejmiku teraźniejszego relacyjnego postkonwokacyalnego tejże IMć paniej Janowskiej et successoribus wydał. A coby zaś z delat per vicesgerentes było wybrano, to IMć p. instygator ziemie przemyskiej u IMciów pp. vicesgerentes repetere powinien będzie i do skarbu ziemie przemyskiej inferre. **11.** Ziemia sanocka stosując się do uchwały całej rzptej ratione securitatis internae et externae na konwokacyej przeszłej postanowionej, tudzież inhaerendo postanowieniu ziemie lwowskiej i ziemie przemyskiej takową czyni tak w wybieraniu podatków in subsidium reipublicae uchwalonych jako też w opatrzeniu bespieczeństwa należytego ordynacyę. A naprzód do pierwszego pogłównego na konwokacyej uchwalonego, którego wybieranie w konstytucyej wyrażone ma się poczynać a die quinta Aprilis a kończyć ad diem quintam Maii anno praesenti naznaczamy exaktora IMć p. Krzysztofa Rylskiego. **12.** Do drugiego także pogłównego tąż konstytucyą ordynowanego, którego wybranie ma się poczynać a die prima Octobris anni praesentis a kończyć ad primam Novembris eiusdem anni naznaczamy exaktora IMć p. Mikołaja Rossowskiego. **13.** Więc aby podatki pomienione jako najprędzej do skarbu dochodziły i należytą wojsko miało zapłatę, uchwalony jest na tejże konwokacyej trybunał radomski, który dwa razy do roku tamże ma się sądzić w Radomiu, raz die decima sexta Julii in anno praesenti zaczynać się ma i przez trzy niedziele trwać, drugi raz tertia Februarii in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto ma być reassumowany i także przez niedziel trzy sądzony. Do którego trybunału inhaerendo constitutioni obieramy deputata IMć p. Andrzeja Dubrawskiego in Julio a drugiego zaś in Februario IMć p. Wolińskiego pisarza grodzkiego sanockiego. **14.** A że ziemia sanocka w sumie praesidii Barscensi IMci p. Assuerusowi jest indebite (jako już superius in laudo namieniło się) od skarbu impetita ratione sumy półtora tysięcy, tedy non recapitulando superius laudum one strzymać ziemia sanocka obliguje się. Nihilominus evincendo swego IMci p. exaktora z pierwszej raty pogłównego też sumę IchMciom pp. exaktorom tegoż pogłównego praesenti laudo wypłacić iniungit. **15.** A że ziemia sanocka ustawicznym od zbójców tamże grasujących exposita jest niebespieczeństwom a osobliwie w teraźniejszym czasie, kiedy tak wiele ludzi fame consumuntur, tedy obviando latrociniis et furtis na uśmierzenie wszelkich zbrodni uchwalamy praesidiarios trzydziestu smolaków, którym zapłatę po dziesiątku zł. na miesiąc każdemu z czopowege ziemi sanockiej, puszczonego przez arendę IMci p. Zawojskiemu za zł. dwa tysiące naznaczamy. Rotmistrza tymże smolakom tegoż IMci p. Zawojskiego przydajemy, salarium zaś jemu na miesiąc po zł sto z tegoż czopowego deklarujemy, który to p. rotmistrz smolaków, zaraz jak prędko śnieg zejdzie, zaciągnąć powinien ludzi nie podejrzanych ale osiadłych i do tej służby sposobnych i w rynsztunek należyty umonderowanych i zaraz ich coram officio castensi sanocensi prezentować i popisać ma. Od którego popisu służba temuż p. rotmistrzowi i smolakom zaczynać się ma. Tych zaś smo-

laków powinien IMć p. rotmistrz continuo mieć in pleno numero et officio suo invigilare póki czas et occasio exiget, sub poena ducentarum marcarum pro praesidio eiusdem terrae solvenda et privatione officii. Cokolwiek zaś na tracenie złoczyńców wyda tenże p. rotmistrz to wszytko ziemia wrócić mu powinna. 16. Nihilominus jednak evincendo fidem IMciów pp. exaktorów swoich et enodando siebie samych ziemia lwowska tak na wypłacenie emeritorum stipendiorum chorągwiom do tejże ziemie naznaczonym a jeszcze ante hostilitatem wypłacić należących jakoteż i sumy barskie IMci p. Assuerusowi to jest zł. p. pięć tysięcy, ratione której sumy tot laudis IchMciom pp. egzaktorom naszym dwunastu podymnego tuitionem evictionem cavit, tedy in exsolutionem tych wzwyż pomienionych sum i zasług zatrzymanych teraz uchwala trzydzieście podymnego iuxta abiurata nova. Od którego podatku (ponieważ ante hostilitatem jeszcze miał ten dług exolvi) tedy żadne miasta i stołeczne lwowskie, żadnemi libertacyami, konstytucyami zasłaniać się i bronić nie ma, ale równo z drugiemi do wydania należeć powinno. Do którego podatku za egzaktora uprosiliśmy IMć p. Alexandra Drogomira podstarościego lwowskiego w ziemi lwowskiej, w ziemi zaś żydaczowskiej IMć p. Wyszyńskiego. Pomienionego zaś podatku trzydziestu podymnego egzakcya zaczynać się ma a die tertia Aprilis in anno praesenti a kończyć się ultima eiusdem mensis. Renitentes zaś poenis legibus descriptis karani być mają. 17. A że według dekretu JW IMci p. marszałka hetmana w. koronnego [1]) we Lwowie octava Martii anno millesimo sexcentesimo septuagesimo secundo ferowanego, chorągiew niegdy IMci p. starosty garwolińskiego a teraz IMci p. Bogusza za szkody w dobrach do biskupstwa kujawskiego należących, przez nienależytego chleba wybieranie poczynione summy dwóch tysięcy ośm set trzydzieście i jednego zł. pomienionej kapitule kujawskiej nie wypłaciła, tedy aby IMcie pp. poborcy ziemi lwowskiej z podatku dwudziestu podymnego tę sumę na chorągiew teraz IMci p. Bogusza należącą ante omnia wypłacili praesenti laudo iniungimus, która to suma kapitule przez IMciów pp. poborców wypłacona circa calculationem z nimi pro persoluto przyjęta im będzie. 18. A gdy wielkie a prawie non siccis genis w kole naszem zachodzące kwerimonie IMciów pp. braci obywatelów województwa naszego zagęściły się ratione stacyi teraźniejszych zimowych wojska i chorągwi po dobrach dziedzicznych i exorbitantiarum perpessarum przez IMciów, że już prawie ad ultimum exitium substancyom tym przychodzi, iniungimus praesenti laudo IMci p. marszałkowi naszemu, aby przy podziękowaniu pro paterna prawie cura w liście swoim do koła naszego wyrażonej listownie expostulet u IMci p. marszałka i hetmana wielkiego koronnego, aby ineat modum, jakoby dobra dziedziczne mogły być uwolnione nec subiaceant ultro tanto oneri i ultimam prawie ne patiantur ruinam oraz i upraszał, aby według wyświadczonej łaski swej anterioribus temporibus ziemi sanockiej i przemyskiej uniwersałem swym kilkadziesiąt piechoty łanowej na praesidium zamku sanockiego i całej ziemie zaszczytu i zasłony ab insultibus ludzi swawolnych od pogranicza węgierskiego, (które teraz zjawili się i zagęścili) ordynował i naznaczył. 19. A że IMci p. Andrzejowi Dubrawskiemu dotąd tak dawno naznaczona debita gratitudo na przysługę całej ziemi naszej lwowskiej nie była wypłacona to jest zł. p. trzysta, tedy teraz z czopowego ziemi naszej wyliczenie onejże naznaczamy. Także i OO. Franciszkanom konwentu grodeckiego zł. pięćdziesiąt i IMci p. marszałkowi koła naszego assygnacyą do IMci p. Alexandra Chodorowskiego stolnika ziemie lwowskiej unanimi consensu wydać zlecamy. 20. Mając wzgląd na desolacye wielkie miasta Szczczerca i pozostałych na pogorzelisku tamtem mieszczan i obywatelów, tedy onych od płacenia czopowego praesenti laudo uwalniamy nihil praeiudicando w tem IMci p. stolnikowi lwowskiemu i owszem to, cokolwiek tylo od miasta tego debebitur detalkować i potrącić pro persoluto

[1]) Jan Sobieski.

przyjąć submitujemy się. **21.** A że wielkie exinde dzieje się praeiudicium, gravamen i szkoda w podatkach, kiedy osoby różne szynkujące w domach pod iurysdykcyą tak duchowną jako i stanu szlacheckiego zaszczycając się prerogatywą pomienionych osób, podatków różnych tak nowego szynkowego, szelężnego jako i czopowego dotąd nie wypłacili i wypłacić nie chcą, tedy reassumendo anteriora lauda et sancita praesenti laudo cavemus nobis i naznaczamy executionem fortem de personis bonisque omnibus tych osób szynkujących tum captivationem et incarcerationem eorundem usque ad satisfaccionem et exolutionem omnium contributionum et retentorum, quam executionem nemo impugnare audebit sub poenis legibus descriptis et amissione bonorum vel fundi eius. Quod idem punctum lwowska i sanocka ziemia reasumit; officia zaś castrensia tak ex his renitentibus jako też ac quibusvis retentoribus na delatach podanych executionem sub poenis legibus descriptis peragere tenebuntur i gdy IMcie pp. egzaktorowie nowego szynkowego IMć p. Fredro pisarz ziemie przemyskiej i IMć p. skarbnik tejże ziemie i IMć p. Szeptycki wojski stryjski satisfaciendo decreto capturali premisliensi delaty swoje podadzą, tedy też officia castrensia iuxta constitutiones et praescripta legum, takowe od IMciów delaty przyjąwszy executiones de retentoribus czynić powinni będą, co praesenti laudo IMciom iniungimus. **22.** A że egzakcya szelężnego praesenti constitutione na konwokacyej jeszcze ad primam tantum Maii jest prolongowana i utwierdzona, tedy aby wiadomo było wszytkim ziemiom i powiatom IMci p. marszałkowi koła naszego innotescentias authoritate praesentis conventus nostri wydać zleciliśmy, który podatek aby był wydany sub rigore legibus descripto et executione militari aliisque poenis fiscalibus. **23.** Mając wzgląd ziemia przemyska na teraźniejszą egestatem et iniuriam temporum, ex amore fraterno in supplementum subsidii pro praesidio ziemie sanockiej, przy postanowieniu ordynacyej czopowego ziemie swojej na przyszłym najpierwszym sejmiku ducta proportione posiłkować obiecuje i submituje się. **24.** Także mając wzgląd na calamitates temporum anteactorum, podczas których IMć p. Gorajski podczaszy chełmski był różnych podatków egzaktorem, który na tej usłudze prawie exinanivit semetipsum, zostając jeszcze na retentach winien pewną sumę, tedy habito respectu etiam personae już et senio confectae i tą usługą zrujnowanej, za pracę IMci resztę retent onemu darujemy i perpetuo uwalniamy. Nihilominus jednak półtrzecia tysiąca zł. p. z tychże retent swoich mą tenże pomieniony IMć p. Gorayski podczaszy chełmski oddać i do rąk IMci p. Demiana Stawskiego cześnika podolskiego, IMci p. Fredra miecznika czerniechowskiego egzaktorów czterdziestu sześciu poborów, ad complementum summy 150 tysięcy in exsolutionem stipendiorum militarium realiter wyliczyć, sub poenis de retentoribus sancitis et ultimaria, etiam in casu non persolutionis, militari excecutione. **25.** A iż pomienieni IMcie p. cześnik podolski i IMć p. miecznik czerniechowski egzaktorowie czterdziestu sześciu poborów in complementum satisfactionis egzakcyej swojej calculationem coram iudicio capturali praemisliensi peregerunt et realiter wszystkie persolverunt, tedy vigore eiusdem decreti IMciów uwalniamy i kwit IMci p. marszałkowi naszemu nomine całego zjazdu naszego wydać zlecamy. **26.** Eodem passu gradiendo IMć p. Stefan Winnicki, ponieważ per decretum rachunek sufficientissime uczynił, mało co reszty in retentis zostawszy winien, tedy tę resztę indulgendo IMci, kwit de pleno IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. **27.** A że IMć p. Wisniowski wojski czerniechowski na tęż egzakcyę do pomienionego IMci p. Winnickiego za podjęte prace muneris obozeństwa in expeditione bellica miał assygnacyę na zł. trzysta, tedy ex consensu zjazdu naszego teraźniejszego pomienionemu IMci p. Wiśniowskiemu tę sumę trzysta zł. u IMciów pp. egzaktorów nowego szynkowego z tychże retent naznaczamy i asygnacyę na te retenta nowego szynkowego IMci p. marszałkowi naszemu wydać zlecamy. **28.** A iż czopowe ziemie sanockiej nie wystarcza na zapłatę całego roku w służbie będącym smolakom i p. rotmistrzowi tedy

defectum solutionis lub na sądach przyszłych kapturowych z retent supplere mają IMcie pp. deputaci lub też my sami na najbliższym sejmiku obmyślemy. **29.** Lauda wszytkie ratione securitatis internae tejże ziemi reassumujemy z tym dokładem, aby żaden tak zbójcom pojmanym jako też i złodziejom nie ważył się suppetias dawać ani ich smolakom odbijać sub poena capitis in quolibet iudicio terrae et officio castrensi sanocensi vindicanda i owszem secundum anteriora lauda każdy szlachcic sive haeres sive aliquo iure possessor także factor bonorum za rekwizycyą pomienionego p. rotmistrza in succursum gromady zbić i wyprawić powinni będą, sub paena quingentarum marcarum pro praesidio solvenda. O takowe zaś wiolencye jako pro publica iniuria nie powinien się zgadzać p. rotmistrz sub poena perpetua bannitionis. A jeżeliby się gdziekolwiek najdywali ludzie suspecti przewodnią z zbójcami i złodziejami trzymający, tedy takowych p. rotmistrz będzie powinien imać. Którychby zaś p. rotmistrz na prędze imać nie mógł, pilnując Beskida, tedy takowych powinien deferre p. instygatorowi, o których stawienie tenże p. instygator dziedziców i possessorów lub administratorów powinien pozwać ad quodvis iudicium eiusdem terre sive officium castrense sanocense; któremu salarium zł. trzysta naznaczamy u pp. poborców ziemie naszej sanockiej. **30.** Więc że i stąd wielka dzieje się obywatelom w ziemi sanockiej w dobrach ruina, że sąsiedzi nie mogąc zbóż swoich w majętnościach własnych sprzedawać, poddanym cudzym wygadzając do czasu, bez pańskiej wiadomości, zbożami swojemi, potem o sprawiedliwość conveniant panów, i stąd w różne zachodzą z sobą differencye, poddani zaś spuszczając się na kredyty roli nie pilnują, potem zabrnąwszy w długi uciekają, zabiegając tedy tym differencyom i ruinom laudo praesenti cavemus, aby żaden poddanemu cudzemu nie ważył się nic dawać sine attestatione et consensu pana własnego sub amissione długu, któryby poddany cudzy bez woli pańskiej zaciągnął. **31.** A że dla ubóstwa swego mieszczanie sanoccy egzekutora do tracenia zbójców i złodziejów sustentować nie mogą, tedy my supplementując ich teraźniejszy defekt na sustentament egzekutorom zł. sto naznaczamy z czopowego ziemi sanockiej u p. Zawojskiego, obligując rajców i całą communitatem miasta Sanoka, aby mieszkanie słuszne temu exekutorowi pokazali i według dawnej swojej ordynacyej prowent z miasta należyty onemuż oddawali i continue per annos sequentes w mieście onego trzymali sub poena ducentarum marcarum irremisibiliter pro praesidio terrae solvenda. **32.** Miasta wszytkie i miasteczka ziemi sanockiej będące p. instygator ziemie naszej na przyszłe sądy pozwać powinien będzie, aby miary wszytkie comportent na też sądy sub poena ducentarum marcarum per quamlibet civitatem et oppidum succubita pro praesidio terrae convertenda, którą też praesidium terrae cum vicesgerente officii castrensis sanocensis egzekwować ma. **33.** Drogi, gościńce, mosty, aby każdy według dawnych praw i zwyczajów na gruntuch swoich naprawować kazał obligujemy teraźniejszą uchwałą naszą obywatelów ziemi naszej. Et in casu contraventionis laudo nostro poenam centum marcarum zakładamy pro praesidio terrae solvendam o co etiam sub amissione iuris et privilegii ratione thelonei habiti coram quoris iudicio et officio proprii districtus sprawić się każdy powinien będzie. **34.** IMci p. rotmistrzowi ziemi naszej IMci p. Umnickiemu pięć set zł. reszty IMć p. Kobelnicki zapłacić powinien będzie, drugie pięć set zł. na przyszłym sejmiku obmyśleć IMci obiecujemy. **35.** Około fortyfikacyej zamku sanockiego aby IMcie pp. superintendenci secundum anterius laudum jako najpierwej zakrzątnąwszy się one dokończyli iniungimus, na którą fortyfikacyę pobliżsi possessores bonorum regalium z lasów swoich drzewa bronić nie mają sub poena centum marcarum na tęż fortyfikacyę convertenda. Tymże IMciom pp. superintendentom zlecamy, aby porządek jako najlepszy w mieście Sanoku uczynili. **36.** Które to uchwały i laudum nasze za zgodą wszytkich ziem i powiatów in locum solitum zjechawszy się i namówiwszy IMci p. marszałkowi koła naszego przy zwykłej pieczęci podpisać i ad acta terrarum podać zleciliśmy. Działo się

w Wisni decima quinta Martii anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto. Jan Czetner starosta szczurowiecki marszałek sejmiku wisnińskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 430 p. 358—375; Castr. San. Rel. 186 p. 381—401; Castr. Prem. Rel. 417 p. 720—737. Porządek artykułów w P. i S. zgodny, odmienny atoli aniżeli w L.

7.

Wisnia, 15 marca 1674.

Marszałek sejmiku wzywa do wypłacania szelężnego.

1. Jan Cetner starosta szczurowiecki marszałek sejmiku wisninskiego województwa ruskiego wszem w obec i każdemu z osobną komuby wiedzieć należało, osobliwie IchMciom pp. obywatelom dziedzicom i possessorom wszystkim in genere et specie tak szlacheckiego stanu jako i po wsiach, miastach i miasteczkach mieszkającym w ziemi i powiecie sanockim województwa ruskiego, z woli i wyraźnego konsenzu JWnych, Wnych IchMciów pp. dygnitarzów, urzędników i wszystkich obywatelów województwa ruskiego na sejmik wisiński relationis postkonwokacyalny die decima quinta Martii do Wisni zgromadzonych podaję do wiadomości. 2. Iż stosując się ad mentem totius reipublicae et insistendo prawu i konstytucyej blisko przeszłej konwokacyej, aby ta egzakcya szelężnego jeszcze ad diem primam Mai anni praesentis według dawnego instruktarza miała cursum i wszędzie nemine excepto sub rigore legis et poenis in legibus descriptis in tempore praefixo jako najprędzej wypłacona była, gdzie authoritate całego sejmiku wydaję ten universał, aby jako najpilniej do rąk IchMciów pp. egzaktorów ziemi naszej do tej kontrybucyej ordynowanych bez zwłoki albo trudności jakich dochodziła. 3. In casu zaś contraventionis tak constitutionibus regni, jakoteż et laudo praesenti bez żadnych respektów tak na osoby jako też i jakie kolwiek cirkumstancye i zasłony każdy contraveniens poenam peculatus ex delatis IchMciów pp. exaktorów szelężnego ex regestro fiscalium sądzonych popadnie et iuxta statuta et praescriptum legum contra convulsores et renitentes sancita surowo sądzony będzie. 4. Który to uniwersał, per oblatam do grodu sanockiego podany, wszędzie po miastach wsiach i miasteczkach jako najprędszym ziemi sanockiej traktem consveto more per officiales loci odsyłany i publikowany, authoritate eiusdem conventus et vigore laudi praesentis, mieć chce. Co dla lepszego a) waloru przy zwykłej pieczęci ręką nomine całego sejmiku moją własną podpisuję. Dan w Wisnie die decima quinta Martii, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto. Jan Cetner starosta szczurowiecki marszałek sejmiku wisninskiego województwa ruskiego.

Castr. San. 186 p. 399 401; Castr. Leop. 430 p. 379.

8.

Wisnia 17 marca 1674.

Sejmik kwituje poborcę przemyskiego z 40 poborów.

1. My rady dygnitarze urzędnicy lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ziemie województwa ruskiego na sejmik pokonwokacyalny relacyjny pro die decima quinta Martii do

a) L pewności i

Wisni zgromadzeni IMci p. marszałkowi koła naszego iniunximus, aby IMci p. Aleksandra Maxymiliana Fredra miecznika czerniechowskiego, ponieważ sufficientem czterdziestu sześciu poborów w ziemi naszej przemyskiej uchwalonych w sądach kapturowych przemyskich, per medietatem z IMcią p. cześnikiem podolskim wybieranych, uczynił calculum z tych wszystkich kontrybucyi per medium administrowanych kwitował. 2. Jakoż vigore laudi praesentis inhaerendo dekretowi in toto z woli naszej IMci kwituję i ręką własną pro munere suo et autoritate podpisuję się. Datum w Wisni decima septima Marcii anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto. Jan Cetner starosta szczurowiecki marszałek sejmiku wisnieńskiego województwa ruskiego. m. p.

Castr. Prem. Rel. 429 p. 1814.

9.

Wisnia, 4 maja 1674.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę przemyskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, zjechawszy się tu do Wisnie pro die quarta Maii na sejmik relationis do wiadomości donosimy, iż IMć p. Samuel Wisniewski wojski czerniechowski, będąc obranym od nas do egzakcyi dymowego w ziemi przemyskiej i powiecie przeworskim jeszcze in anno 1673 także i od sum iuxta laudum na tymże sejmiku uchwalonych, a to na wyprawę żołnierza z ziemie przemyskiej vigore expeditionis bellicae, uczynił dosyć funkcyej swojej, ponieważ pokazawszy swój jurament w kole naszym uczynił rachunek; pokazał sumę należącą do skarbu co wybrał tj. sumę 49.263 zł. i groszy 10. Tę tedy sumę za ordynacyą sejmiku naszego iuxta laudum tak wydał. 2. A naprzód IMci p. Januszowi Borzęckiemu łowczemu bracławskiemu 19.773 i groszy 9. IMci p. Stanisławowi Ossolińskiemu starościcowi knyszyńskiemu 19.490 zł. IMci p. Irzemu Fredrowi kasztelanicowi lwowskiemu zł. 10.000 rotmistrzowi ordynowanym ziemie przemyskiej, której to sumy wynosi zł. 40.263 i groszy 10. Zaczem iż co wybrał wszystko wyliczył, i jeszcze z swego naddał zł. 300, z tej tedy sumy należytej ziemi przemyskiej i powiatu przeworskiego kwitujemy wiecznemi czasy cum successoribus IMci p. Samuela Wiśniewskiego wojskiego czerniechowskiego i wolnym czynimy. 3. Względem zaś przedania swoich własnych wyżej mianowanych pieniędzy, z czopowego currenti IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy, aby assignatarius do IMci p. administratora czopowego wydał. A ten kwit powagą sejmiku naszego zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby przy pieczęci swojej ręką własną podpisał. Dan w Wisni dnia czwartego maja roku pańskiego 1676. Szymon Józef z Gośniewicz Wolski, skarbnik sanocki, marszałek na ten czas sejmiku wisninskiego, województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel 421. p. 1927—1928.

10.

Wisnia, 16. sierpnia 1674.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego, lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ziemi na sejmik do Wiszni pro die decima sexta Augusti za

wydaniem od J. kr. Mci p. n. m. na pospolite ruszenie trzecich wici zgromadzeni. Ponieważ J. kr. Mć p. n. m. ad reprimendam vim hostilem, która z wielką zawziętością na ojczyznę naszą następuje, trzecie wici na pospolite ruszenie do nas wydać raczył, tedy my pokornie majestatowi J. kr. Mci pro paterna cura et solicitudine de salute publica podziękowawszy, wolej Jego królewskiej Mci i powinności naszej szlacheckiej dosyć czyniąc, na obronę miłej ojczyzny na zaszczyt zdrowia i dostojeństwa J. kr. Mci sangvinem et vitam consecramus i według prawa pospolitego i dawnych zwyczajów pospolitem ruszeniem wszyscy, których prawa nie uwalniają, in armis jako najporządniej w rysztunki wojenne przysposobiwszy się, starać obowiązujemy się. 2. Ziemia lwowska z powiatem żydaczowskim pod jedną chorągwią powiatową do JW. IMci p. kasztelana lwowskiego pod Gródek we czwartek po deputackim sejmiku. Ziemia przemyska na Przekopanej pod Przemyślem także we czwartek po sejmiku deputackim blisko następującym do JW. IMci p. kasztelana przemyskiego jako pułkownika, IMci p. Stanisława Sicieńskiego sędziego ziemskiego przemyskiego, do IMci p. Alexandra Jastkowskiego podsędka tejże ziemie, IMci p. Stanisława Fredra pisarza tejże ziemie przemyskiej, rotmistrzów konnych, IMci p. Stefana Cebrowskiego pieszej szlachty braciej naszej rotmistrza; ziemia sanocka w tydzień po sejmiku deputackim pod Sanokiem do W. IMci p. starosty sanockiego jako pułkownika. 3. Na miejsca tedy i czasy naznaczone stanąwszy pod chorągwie wzwyż wymienionych IMciów pp. pułkowników i rotmistrzów zgodnie od nas teraz obranych osobno nie stawając pojedziemy i każdy pod swą chorągwią niewyjeżdżając pod inszą perseverabit póty, póki pospolite ruszenie per dimissoriales J. kr. Mci ab expeditione bellica uwolnione nie będzie. Na tychże miejscach dalszego J. kr. Mci ordynansu czekać będziemy. A in quantumby ex necessitate belli J. kr. Mć prędszego zgromadzenia naszego potrzebował, tedy IMcie pp. posłowie nasi do J. kr. Mci wyprawieni mają obwieścić IMciów pp. pułkowników uniwersałami swymi, prędszy czas nam naznaczą, na który zjechać się powinni będziemy. 4. Postanawiając przy tem officia, bez których porządek wojskowy być nie może, obraliśmy z pośrodka siebie strażnika ziemie przemyskiej IMci p. pisarza ziemskiego przemyskiego, oboźnego IMci p. Samuela Wiśniowskiego wojskiego czerniechowskiego; w ziemi lwowskiej oboźnego IMci p. Czeskowskiego a), mając już Ich Mciów perspectam dexteritatem w tychże urzędach na inszych pospolitych ruszeniach, to deklarując, że ta elekcya tak IMciów pp. pułkowników, IMciów pp. rotmistrzów także i inszych oficyalistów wojskowych, za zgromadzeniem się generalnem nas wszystkich immutari, augeri vel diminui nie ma. Ziemia jednak sanocka na zjeździe swoim tak strażnika jako i oboźnego obierze sobie. 5. Poczty od tych osób, które per legem publicam od pospolitego ruszenia są wolne na koniach dobrych w rysztunkach wojennych porządnych powinny być wyprawione, inaczej pod chorągwie przyjmować ich nie mają IMcie pp. rotmistrze. Wszelaka przy tem skromność tak w ciągnieniu jako i stojąc w obozie zachować, de proprio żyć kupując wszystko oprócz drzew i trawy powinni będziemy. Dla czego sąd wojskowy in delinquentes według prawa dawnego, aby iniuriati otrzymywali sprawiedliwość, postanawiamy sobie. Które to pospolite ruszenie modo praemisso odprawić sub poenis de expeditione generali bellica sancitis obowiązujemy się. 6. Obviando zaś temu, aby swawola podczas pospolitego ruszenia w ziemiach naszych góry nie brała, sądy securitatis grodzkie według dawnych praw reassumujemy, na które pozwy sub titulo serenissimi regis electi wydawane być mają. 7. Exekucye też grodzkie in causis fisci o zatrzymane podatki, non obstante expeditione bellica, expediowane być powinny. 8. Providendo przy tem securitati ziem naszych przemyskiej i sanockiej od rozbójników, których colluvies in dies crescit, uchwalamy praesidium, obrawszy rotmistrza tak z przemyskiej jako i sanockiej

a) L. Czurkowskiego.

ziemi IMci p. Andrzeja Zawojskiego, który od teraźniejszego pospolitego ruszenia excipitur. Na które praesidium ziemie przemyskiej zł. tysiąc dwieście ex currenti prowentu czopowego ordynujemy do rąk tegoż pomienionego IMci p. rotmistrza, na co assygnacyą wydać IMci p. marszałkowi koła naszego do IMci p. Szeptyckiego wojskiego stryjskiego, którą cum scitu IMci p. sędziego sanockiego wypłacać będzie, zleciliśmy. Ziemia zaś sanocka dwa tysiąca zł. do rąk tegoż IMci p. rotmistrza naznacza, a to z poborów sześciu, które teraz za wspólną zgodą ze wszystkich dóbr J. kr. Mci, duchownych i świeckich w ziemi sanockiej leżących, podług ostatnich kwitów IMci p. Grodzickiego uchwalamy, za poborcę do wybierania IMci p. Andrzeja Dubrawskiego obrawszy. Czas do wybierania a prima Septembris ad ultimam eiusdem naznaczamy. Który to IMci p. poborca, praevio iuramento super exactione sua, ludzi nie depaktując a), juramentów z miast i wsiów nie potrzebując, zwyczajnem saliarium po groszu od złotego kontentować się będzie powinien. A ludzi na to praesidium zaciągnionych osobno przemyskich, osobno sanockich, tak przy zaciągu ich, jako przy expiracyi służby przed IMcią p. regentem grodzkim sanockim popisować i to praesidium ad ultimam Decembris trzymać IMć p. rotmistrz powinien, czego attendentiam aby miał IMć p. sędzia sanocki uprosiliśmy IMci, biorąc zapłatę tak na osobę swoją jako i każdego żołnierza według dawnego zwyczaju. **9.** Ponieważ też to nam deductum, że miary po miastach i miasteczkach wszystkich trzech ziem naszych są różne, przez co nietylko prawu pospolitemu, które jednakie miary chce mieć, krzywda, ale też i skarbowi koronnemu w prowentach b) i inszym prywatnym osobom wielka jest szkoda, o co na teraźniejszym sejmiku wielkie były skargi, przeto temu zabiegając złemu, a do praw dawnych o tem postanowionych stosując się, postanawiamy, aby po miastach i miasteczkach tychże ziem wszędy jednakie i równe miary były, któreby nic więcej ani mniej nad dwadzieścia i cztery garce miary sprawiedliwej w sobie zawierały, któremi by tak przedawający jako i kupujący ludzie na targach zboża swoje wymierzali. A urzędy grodzkie IMci pp. z podwojewodzymi dozierać tego mają i delinquentes poenis legibus descriptis karać. W mieście zaś Lwowie in triduo po oblatowaniu uchwały teraźniejszej, aby półmiarek do dwudziestu i czterech garcy był przywiedziony dla wygody prowiantów Rzptej iniungemus magistratui tamtego miasta sub refusione damnorum thesauro regni. **10.** Czopowe ziemi lwowskiej chcąc mieć jako do najlepszego pożytku przywiedzione, puszczamy in triennalem administrationem, incipiendo a die prima Septembris anni praesentis ad diem itidem primam Septembris anni millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi, praevio iuramento super fidelem administrationem IMci p. Olewińskiemu sędziemu ziemskiemu lwowskiemu, IMci p. Janowi Stawskiemu podczaszemu lwowskiemu, IMci p. Michałowi Rzewuskiemu pisarzowi ziemskiemu także lwowskiemu, którzy coniunctim non divisim ten prowent po miastach i miasteczkach ziemi naszej lwowskiej administrabunt, także i spólnie administrationis suae rachunek uczynią. Salarium IMciom takie, jakie antecedanei administratores mieli IMciom pozwalamy. **11.** Summy trzech tysięcy pięćset zł. na praesidium barskie w ziemi przemyskiej pożyczonej, ponieważ IMci p. Pakoszowi skarb nie przyjął, tedy my zostawiwszy sobie salvam viam agendi o tę sumę z skarbem albo z p. Aswerusem pułkownikiem J. kr. Mci, ab impetitione skarbu p. Pakosza evincemus i tę sumę półczwarta tysiąca do rąk IMci p. Pakosza ex proventu currenti czopowego u IMci p. Szeptyckiego ordynujemy i assygnacye wydać IMci p. marszałkowi zleciliśmy. **12.** Także iż ex ea occasione poena peculatus IMć p. Pakosz jest aggravatus, in quantumby sine paenis tej kondemnaty znieść z siebie nie mógł intercedimus, sumtp IMci wynagrodzić obiecując, aby privatus civis ex causa publica non succumbat. **13.** Także IMciom pp. IMci p. podczaszemu lwowskiemu zł. tysiąc, IMci p. sędziemu ziemskiemu sa-

a) P. nie defalkując. b) L. i P. prowiantach.

nockiemu zł. tysiąc, IMci p. podstolemu przemyskiemu zł. sześćset za podjęte prace na komissyach, IMci p. Wiśniowskiemu wojskiemu czerniechowskiemu zasłużone na urzędzie obozieństwa zł. trzysta itidem ex currenti proventu czopowego ziemi naszej przemyskiej ordynujemy i do wypłacenia u IMci p. Alexandra Szeptyckiego wojskiego stryjskiego przekazujemy, na co assygnacye IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. **14.** Którego czopowego ziemie naszej przemyskiej ma mieć IMć p. Szeptycki dyrekcyę ad interim aż[a] na przyszłym przedsejmowym sejmiku[b] uczynimy o tem dalszą deklaracyą. **15.** Na pocztę zł. pięć set IMć p. Szeptycki do rąk IMci p. pisarza o tem dalszą deklaracyą także IMci p. Drogomirowi podstarościemu lwowskiemu za koszty i prace jego względem sumy barskiej podjęte zł. trzysta z retent podatków jakichkolwiek lwowskich naznaczamy. IMci p. Andrzejowi Dubrawskiemu zł. sześć set za podjętą pracę na trybunale teraźniejszym radomskim, IMci p. Józefowi Humnickiemu zł. pięć set nie dopłaconych względem rotmistrzowstwa IMci pod Chocimem, kasując i annihilując assygnacyę do IMci p. Kobyleckiego[c] wydaną z poborów sześci w ziemi naszej sanockiej na sejmiku teraźniejszym uchwalonych naznaczamy i assygnacye wydać IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy. **16.** Retenta trzydzieście podymnego, które pokazał p. exaktor ziemie lwowskiej na mieście Brzeżanach cum adiacentibus i na mieście Gołogórach itidem cum adiacentibus, tedy chorągiew IMci p. podskarbiego koronnego na zapłacenie trzech ćwierci ordynowane być mają et ordinantur. In quatumby zaś te retenta non sufficerent, taż chorągiew residuitatem ma u IMci p. Wyszyńskiego poborcy ziemi żydaczowskiej requirere, na co assygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. **17.** Miasteczko Komarno nietylko ma po sobie regestr o pogorzelcach suffragantem ale też i per lauda anteriora według abjurat onego od płacenia podatku czopowego jest libertowane, tedy i ad praesens to miasteczko circa constitutiones o pogorzeliskach opisanych zachowując, ab impetitione o ten podatek IMci p. stolnika lwowskiego jako antecedanei exactoris także teraźniejszych IMciów pp. exaktorów czopowego ziemie lwowskiej według juramentu w grodzie lwowskim feria secunda post dominicam conductus Paschae anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo secundo super conflagrationem uczynionego, ad decursum lat czterech ab actu iuramenti to miasteczko libertujemy. **18.** A że IMć p. Curkowski z IMcią p. Krokowskim we wsi Lubieniu wielkim i małym i Kosowcu w ziemi lwowskiej wnieśli in gremio nostro skargę, że żadnej chałupy nie mają a z jednej dawali, tedy za zgodą wszystkich IMciów od podatków podymnych trzydziestu IMciów uwalniamy. **19.** A ponieważ IMć p. Stawski cześnik podolski exakcyej swojej poborowej, IMć p. Mikołaj Ustrzycki stolnik żydaczewski marszałek koła naszego z trzyletniej arendy czopowego i IMć p. Alexander Szeptycki wojski stryjski z tak rocznej administracyej itidem czopowego ziemie naszej przemyskiej, de perceptis et expensis summis sufficientem uczynili calculationem, tedy kwity IMciom, IMci p. cześnikowi podolskiemu i IMci p. Szeptyckiemu ręką IMci p. marszałka koła naszego podpisawszy wydać zleciliśmy. Na kwicie zaś IMci p. marszałka koła naszego uprosiliśmy JW. IMci p. Andrzeja Maxymiliana Fredra kasztelana lwowskiego jako pierwsze miejsca w kole naszem zasiadającego do podpisania. **20.** Wielkie się dzieją w mieście Przemyślu od studentów OO. Jezuitów ausus, kiedy toties różne excessy violando securitatem publicam popełniają, jako to i teraz niedawno starszego żyda przemyskiego crudelissime pod bokiem prawie sądu kapturowego, nic nie dbając na prawo pospolite zbili, zaczem zabiegając jakowej swywoli, z której ex concitato tumultu całemu miastu niebezpieczeństwo imminet, zlecamy IMci p. Pawłowi Jamińskiemu instygatorowi ziemie naszej, aby ratione violatae securitatis publicae et iudiciorum capturalium excessivis obwinionym studentom, zostawiwszy salvam viam agendi parti lesae, lubo

a) S. a una. b) S. L. sejmikiem. c) S. Kobelnickiego.

do sądu kapturowego lubo do sądu expeditionis bellicae, które przód odprawować się będą, instituat accionem, i tę sprawę ad executionem debitam deducat. **21.** Które to laudum nasze zgodnie namówione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów ziemi naszych ut ad noticiam omnium deveniat podać zleciliśmy. Działo się w Wiśni na sejmiku die decima sexta mensis Augusti anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto. Mikołaj Ustrzycki stolnik żydaczowski pisarz grodzki przemyski marszałek sejmiku wiszeńskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 430. p. 841—853; Castr. San. Rel. 186 p. 1278—1286.

11.

Wisnia, 16. sierpnia 1674.

Sejmik wiszeński nakazuje rewizyę miar po miastach.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, a mianowicie sławetnym burmistrzom, rajcom, wójtom, ławnikom i wszystkim mieszczanom miast i miasteczek królewskich, duchownych i szlacheckich województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej do wiadomości podajemy. **2.** Lubo dawnem prawem konstytucyami miary i korce w miastach jednostajne aby były są obwarowane, jednak że tego prawa wielkie abusus dzieją się, kiedy po miastach, miasteczkach, w jednych większe w drugich mniejsze, przez prywatne mieszczan ustawy, znajdują się półmiarki, skąd nietylko prawo pospolite violatur, ale też wszystkim tak przedającym jako i kupującym na targach zboże dzieje się krzywda, tedy stosując się do dawnego prawa tudzież uchwały sejmiku teraźniejszego wiszyńskiego, surowo napominamy, aby po wszystkich miastach województwa ruskiego burmistrze i rajcy pułmiarki pilnie zrewidowawszy przemierzali, większe powyrzynali a pułmiarek jednostajny, dwadzieścia cztery garce w sobie mający, po wszystkich miastach postanowili, sub poena ducentarum marcarum et solutione damnorum ad instantiam kożdego ukrzywdzonego coram officio castrensi expeditionis bellicae sive capturali iudicio repetenda. **3.** Który to uniwersał nasz IMci p. marszałkowi koła naszego z podpisem IMci wydać i aby po miastach i miasteczkach przez woźnego był obwołany zleciliśmy. Działo się w Wiśni na sejmiku die 16. Augusti anno Domini 1674. Mikołaj Ustrzycki stolnik żydaczowski pisarz grodzki przemyski marszałek sejmiku wiśnińskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 186 p. 1287—1288.

12.

Przemyśl, 29. lipca 1675.

Laudum ziemian przemyskich.

1. My rady dygnitarze i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie przemyskiej i przeworskiej, za uniwersałem J. kr. Mci na pospolite ruszenie zgromadzeni. Tę najpewniejszą vocationis nostrae nobilitaris explicamus professionem, światu całemu oświadczając się, iż na zaszczyt wiary świętej katolickiej defensionis sacrorum, tum et pignorum

nostrorum przy dostojeństwie J. kr. Mci p. n. m. i obronie prowincyej naszych stając w tak ciężkim rzptej zapale, kiedy intra viscera regni nieprzyjaciel krzyża świętego non sine gravi christianitatis dolore straty niezliczone furore implacabili, tak wiele tysięcy różnej kondycyej ludzi w moc i niewolą wziąwszy, codziennie saevire nie przestaje, co godziny gemitus więźniów sexus imbecillis zelżywie wzgardzony, głosem nieba przenikającym zemsty nie przestaje wołać, przeto innato generositatis przodków naszych exemplo, Boga łaskawego krzywd wszelkich vindicem wziąwszy sobie na pomoc, krew naszą na zasłonę świątnic i domów Bożych, aby w nich sacra sacrorum nieprzychodziły in contumeliam et ulteriorem contemptum, ojczyznę matkę naszą i całość onej piersiami zdrowemi naszemi odważnie zasłonimy i ochotnie przy dostojeństwie króla IMci p. n. m. hostiam krwie naszej w ręce i ordynans J. kr. Mci p. n. m. in victimam ofiarujemy. 2. Ponieważ wiadomości od IMciów pp. komisarzów, na traktaty do hana krymskiego wysłanych, małą onych determinationis czynią nam nadzieję, impossibiles zadawszy conditiones w jednejże persistit arrogantia pogan zawziętości in desperationem pokoju przy niedochodzących traktatach, aby nas nieprzyjaciel sparsim niegotowych quasi imbelles et in defensa [a]) numerositate wojsk tureckich i tatarskich oppressos nieogarnął, wcześnie inhaerendo uniwersałowi J. kr. Mci p. n. m. na pospolite ruszenie wydanemu, zjazd sobie w ziemi naszej przemyskiej generalny, pod Przemyślem pro die vigesima nona Julii naznaczamy, na który modo militari i z rysztankami, ktokolwiek się być szlachcicem mieni, kto non vanum titulum nobilitatis charakter przodków swoich szlachetny na sobie nosi, teraz in ferventissima necessitate rzptej co winien ojczyźnie miłości matce spólnej naszej ukazać ma i każdy z nas stanąć na ten zjazd sub poenis de expeditione bellica sancitis z pocztami ex facultatibus iuxta constitutionem anni 1621 et anni 165[5] obowiązuje się. Kto zaś ex lege publica od pospolitego ruszenia ex personis suis wolen, poczty porządne iuxta facultates suas na koniu dobrym ma wyprawić, gdyż IMcie pp. rotmistrze niezdolne [b]) poczty pod chorągwie swoje przyjmować nie będą ostrzegamy. Miasta także, którekolwiek do wyprawy należą, aby sub eodem rigore legis poczty swoje stawili. 3. Co zaś ad internam defensionem pignorum nostrorum pod teraźniejszą inkursyą Imbraim paszy i hana krymskiego z wojskami tureckiemi i tatarskiemi na expugnacyę Zbaraża zebranych w fortecy przemyskiej złożonych, jako jest anima et summa rei mieć caput sacri ordinis przy fortecy gubernatora albo komendanta, tak communi wszystkich nas assensu IMci p. Walentego z Pleszowic Fredra obieramy, któremu posłuszeństwo tak osób naszych którebykolwiek przy tej fortecy zostały, jako też sług naszych i miasta całego ludzi oddajemy. Jednakże tenże IMć p. komendant circa potiora rządu będzie się znosił z nami obywatelemi, in criminalibus zaś nobilium personarum nic absolute czyniąc w dawaniu roku i sądu, ale znosząc się z sądem kapturowym i IMcią p. kasztelanem lwowskim na ten czas z nami będącym. 4. A że to do zatrzymania kożdej fortecy barzo należy, aby modestia wszelka skromność była, przeto militari modo obligujemy się wszyscy quotquot sumus, dając IMci p. komendantowi wszelką moc nad sobą rządzenia rozkazywania i dispozycyej, kogokolwiek habilem do której powinności uzna nikt nie powinien wymawiać się. Tenże IMć p. komendant ludzi nieposłusznych, którybykolwiek z nas in urgenti necessitate et casu alicuius periculi w gospodzie siedział z czeladzią, aby przymusił każdego contumacem i do wału lub do obrony lub na straż wygnać kazał z gospody. A ktokolwiekby ex personis nobilibus tak malitiosus znalazł się, aby prawa i postanowienia naszego nie słuchał, sądzić i excessivum, ktoby chciał albo wiolencyą jaką abo excessy in personas od IMci p. komendanta immissas uczynić albo znieważyć albo niesłuchać, ma poenis criminalibus podlegać i zaraz być skarany, czego p. instygator, etiam non instigante

a) P. indefessos. b) F. niezgodne.

laeso popierać powinien będzie. A ktobykolwiek ordynacyej IMci p. komendanta na kwaterze postanowiony nie chciał słuchać, abo wymawiał się, odmieniając sobie inszą kwaterę, i mięszał porządek wojenny chroniąc się prac zarównych, i nie był posłuszny a pogotowiu żeby od wału uciekł za następem nieprzyjaciół pod fortecę, tedy personas nobilitares, który tak impudicus contra vocationem et statum equestrem znalazł się, ma captivari a potem poenis criminalibus podlegać i tak sądzony, jakoby z potrzeby uciekł, iuxta rigorem legis publicae. Zaś ex plebeis excessivos, nieposłusznych a pogotowiu, gdyby który chcąc się subtrahere a periculis od wału uszedł, wolno IMci p. komendantowi każdego takowego kazać na gardle skarać. 5. W mieście intra moenia civitatis skromność wszelką warujemy sobie, swowolej żadnej być nie powinno, po haśle hałasów w mieście, wołania żadnego, pijatyki ani strzelania być nie ma. Którybykolwiek gospodarz w domu tak z chrześcijan jako z żydów trunki ważył się przedawać po haśle, taki szynkujący jako excessivus surowo karany będzie. 6. Kędykolwiek pod jakąkolwiek jurysdykcyą do obrony zgodnych et capaces ludzi IMć p. komendant obaczy, tak w duchownej jurysdykcyej jako i naszej szlacheckiej będzie miał moc wszelkie osoby przymuszać, wyganiać z domów i karać za nieposłuszeństwo poenis arbitrariis, jako się będzie podobało, czego in eo casu żaden bronić się immunitalibus et libertatibus zasłaniać nie ma, sub poena infamiae, gdyż aequum spiritualibus et cuiuscunque status et conditionis personis od nieprzyjaciela krzyża świętego periculum zgodne przez wszelkich alteracyi wszystkim nam communis należy defensio, przeto każdy do tejże obrony zarówno mieć się powinien, salva iurisdictione castrensi, aby ludzie do zamku należący przy zamku zostawali. Ludzi gotowych, którychkolwiek ad praesens mieć możemy, w moc i posłuszeństwo IMci p. komendanta naszego oddajemy; zaś drugich zaciągów temuż IMci p. komendantowi pozwalamy. 7. Na fortyfikacye, to jest poprawy wałów, parkanów, sztakietów, posłańców, dla wiadomości zaciągnienia i innych potrzeb do niej należących tysiąc zł. naznaczamy, które IMć p. komendant in fidem publicam zaciągnąć ma. 8. Do tego o szarwarki według potrzeby ze wszystkich in genere domów wszelakiej jurisdikcyej w mieście intra vel extra moenia ludzi zdolnych i zwładnych z naczyniem należytem z Błonia, Kruhela i Przedmieścia stawić się i posłuszeństwu IMci p. komendanta podlegać powinni będą, cokolwiek jest w przyległości miasta. 9. Ktokolwiekby zaś tak ex personis nobilibus jako też od ludzi cuiuiscunque status et conditionis parkany ważył się rozbierać, ma być ex instantia p. instygatora sądowego lub w sądzie kapturowym lub też cessantibus et deficientibus iudiciis pomienionego kapturu [sądzony] na kwerelach. 10. Tenże p. instygator magistrat przemyski pozwie albo daniem roku adtrahet o nienaprawę mostów, na które ex antiqua fundatione prowent jest postanowiony, który oni ad usum privatum obracają. 11. Na insze zaś potrzeby miasto Przemyśl z żydami złoży zł. sześć set iuxta proportionem suam, które p. instygator sądowy ma repetere. Których pieniędzy szafunek IMci p. Zygmuntowi Cichockiemu[a)] burgrabiemu przemyskiemu zlecamy, których wydatek za asygnacyą IMci p. komendanta applikować ma na potrzeby fortyfikacyej miasta Przemyśla. 12. Jeżeliby przyszło IMci p. komendantowi do jakiego zaciągu ludzi, każdemu żołdatowi po pół talara na tydzień ma płacić IMć p. komendant, tyle na nich pół talarów aplikując, ile ich będzie w zaciągu okrom oficyerów, których jednak ludzi zaciągnionych popis IMć p. komendant odprawi przed IMciami pp. sędziami kapturowymi, z tymiż oraz IMciami znosząc się o zatrzymanie albo rozpuszczenie onych, jeżeliby trwogi i niebezpieczeństwa ustały, żeby powiat w daremne pieniężne nie zachodził koszty. 13. Którą to uchwałę naszą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zleciliśmy. W Przemyślu die vigesima nona

---

a) F. Cichowskiemu.

mensis Julii, millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto anno. Stanisław Michał z Pleszowic Fredro pisarz marszałek koła rycerskiego ziemie przemyskiej.

Castr. Prem. Rel. 419 p. 1676—1689; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 33 p. 1259—1264.*

13.

Sanok, 29. lipca 1675.

Laudum ziemian sanockich.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województa ruskiego ziemie sanockiej za uniwersałem W. IMci p. Stefana z Hoczwie Bala podkomorzego ziemie tejże [1]), stosując się do wici na pospolite ruszenie od króla IMci p. n. m. wydanych pro vigesima nona Julii do Sanoka zjechawszy takową obradę uczyniliśmy. 2. Jest za co majestatowi Boskiemu dziękować, kiedy nam upadającej prawie ojczyźnie dać raczył króla IMci takowego, który nie tylko przedtem tak wielą znacznych nieprzyjaciół zwycięstw głowę swoją koronował, ale i teraz szczęśliwie nam za króla pana obrany nieustającym affektem nie wprzód na głowę swoją królewską koronę włożyć usiłuje, ażby nieprzyjaciół z rzptej wiktoryą skronie swoje pańskie przyozdobił. Dla tego sam zaszczytem w burzliwych tych czasach zostaje, w czem aby najwyższy Pan posiłkował pobożne intencye J. kr. Mci p. n. m. życzymy a za ojcowskie staranie jako teraz pokornie dziękujemy, tak pp. posłowie ziemie naszej, których z przyszłego da Pan Bóg zjazdu do J. kr. Mci wyślemy, którzy imieniem naszem oddadzą dzięki. 3. Więc, że i WIMci p. podkomorzemu ziemie sanockiej lubo w podeszłych leciech w rządzie całego pro integritate ziemie naszej doznawamy, koło nasze braterskie dziękuje. 4. Stosując się zaś do wyraźnej woli J. kr. Mci na pospolite ruszenie dzień piąty sierpnia pod Sanok naznaczamy, tam aby wszyscy IMcie pp. bracia jako w najlepszym porządku i gotowości na pospolite ruszenie ktokolwiek do niego należy stawali sub poenis de expeditione bellica sancitis uchwalamy. 5. Pułkownikiem i wodzem naszym W. IMci Jerzego Wandalina z Wielkich Kończyc Mniszka sanockiego, szczerzeckiego i dembowieckiego starostę uprosiliśmy, rotmistrzem zaś IMci p. Andrzeja Dubrawskiego. 6. Porządek tego pospolitego ruszenia jako i konserwacyą ksiąg na pierwszym da Pan Bóg zjeździe między sobą nawówimy i pana rotmistrza piechotnego ad custodiam actorum do zamku ordynujemy. 7. A że ziemia nasza oprócz calamitatem publicam najbardziej przez żołnierza jest zniszczona, przeto z przyszłego da Pan Bóg zjazdu przez pp. posłów naszych upraszać będziemy J. kr. Mci p. n. m. i książęcia IMci p. wojewody bełzkiego, wodza wojsk rzptej, aby ludzie ubodzy, którzy ad extremam egestatem przyszli, na przyszłe lata od tych angaryzacyi żołnierskich tak ciężkich jakiekolwiek respirium mieli, o czem instrukcya z przyszłego koła pp. posłom będzie dana. Dan w Sanoku dnia dwudziestego dziewiątego miesiąca lipca roku Pańskiego tysiącznego sześć setnego siedmdziesiątego piątego. Tomasz z Leśnej Leszczyński podsędek ziemi sanockiej, marszałek koła rycerskiego tejże ziemie.

Castr. San. Rel. 187 p. 1166—1169.

---

[1]) Uniwersał ten datowany 21. lipca w Baligrodzie C. San. 187 p. 1149.

14.

Sanok, 5. sierpnia 1675.

Laudum ziemian sanockich.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie sanockiej, insistendo laudo vigesima nona Julii confecto in vim continuationis tegoż sejmiku, pro quinta Augusti do Sanoka zjechawszy się takowe stanowimy obrady. 2. Posłami do króla IMci p. n. m. IMci p. Stanisława z Choczwie Bala z IMciem p. Janem Ważyńskim uprosiliśmy, którzy IMcie przy oddaniu wiernego poddaństwa naszego J. kr. Mci, i to co mają sobie w instrukcyej od nas podano jako najpokorniej doniosą. 3. Salarium na drogę IMciom zł. trzysta u IMci p. Kobelnickiego administratora czopowego ziemie naszej naznaczamy, które oddać najdalej za dwie niedziele bona fide publice przyobiecał i będzie adstrictus za kwitem IMciów pp. posłów. 4. To też sobie warujemy, że żadnych IMciom pp. duktorom na teraźniejszą expedycyę pospolitego ruszenia datków obmyślać nie będziemy ani dawać, choćby takowe były sposoby, gdyż ta rzpltej jest spólna przysługa wszytkim i każdy swym kosztem one odprawić powinien. 5. A że według uchwały naszej pro quinta Augusti IMciów pp. braciej większa część zjechać nie mogli pod Sanok, diem decimam Augusti naznaczamy, aby bez wszelkich zwłok non divisim, ale jako prawo każe w porządku pospolitemu ruszeniu służącym IchMcie ktokolwiek do tego należy stawali, sub poenis de epeditione bellica sancitis pod dyrekcyą WIMci p. starosty sanockiego[1]) pułkownika naszego, gdzie zjechawszy się, żaden do domu odjeżdżać nie będzie powinien, chyba za wiadomością IMci p. pułkownika,któremu w moc dajemy uwolnienia na czas krótki, któregoby słuszną rzecz widział, inaczej ktoby nieopowiednie odjechał sądowi braterskiemu podlegać będzie. 6. A ponieważ exceptis rationibus punktu o zniszczeniu ziemi nąszej przez ustawiczne przechody pp. żołnierzów nic się nie kładzie w instrukcyi IMciom pp. posłom danej teraz do króla IMci wyprawionym, tedy ten punkt zleciliśmy IMci p. pułkownikowi naszemu, aby pacatiori tempore z królem IMcią jako i z IMciami pp. hetmany konferował, jakoby ziemia nasza na przyszłe lata iusto rerespectu jakiekolwiek respirium mieć mogła. 7. A że miasto J. kr. Mci Sanok jest zniszczone, tak że bramy walące się ratować kosztem swoim mieszczanie nie mogą, tedy resztę czopowego zł. siedmdziesiąt i pięć tegoż miasta u IMć p. Kobelnickiego ordynujemy na restauracyę bramy od Sanu, co ma być za wiadomością IMci p. pisarza grodzkiego. 8. Praesidiarios ziemie na ten miesiąc ex certis rationibus IMć p. Zawojski rotmistrz ziemie rozpuścić ma; in Septembre jednak, gdzie potrzebniejsi będą, miasto tego sierpnia onych zaciągnąć i asygnowane pro Augusto pieniądze in Septembre na zaciąg onych weźmie. 9. Więc że każde sądy i actus publici mają jako najspokojniej bywać odprawowane i żaden temulentus in congressum publicum przychodzić nie ma, w czem sądy teraźniejsze kapturowe ziemie naszej dosyć officio[se] ordynacyą postanowili, IMć zaś p. Józef Giżycki, non attenta securitate publica, nie tylko temulentum se publice gessit i był wszytkim immodestis acclamationibus przykry, ale osobliwie upatrzywszy sobie IMć p. Wojciecha Dunikowskiego civem pacatum et bene de republica meritum, zelżywemi słowy aggrawował, w kościele Bożym do szabli się rwał, na pojedynek in praesentia omnium wzywał, przeto koło nasze IMci p. Giżyckiemu publico hoc laudo wieżę in fundo w Sanoku dwanaście niedziel in crastino zasieść i vadium capitaneale do rąk OO. Franciszkanów oddać iniungit. Po wysiedzeniu zaś wieży na pierwszym zjeździe braterskim lubo na sądach

[1]) Jerzy Wandalin Mniszek.

publicznych, jako publice zgrzeszył tak publice wszytkich IMciów pp. braci a osobliwie IMć p. Wojciecha Dunikowskiego przeprosić będzie powinien, sub poena infamiae in defectu satisfactionis, odsyłamy publikacyą do grodu etiam extra iudiciorum cadentiam. Działo się w Sanoku quinta Augusti millesimo sexentesimo septuagesimo quinto. Tomasz z Leśnej Leszczyński podsędek ziemi sanockiej i marszałek koła rycerskiego na ten czas ziemi tejże.

Castr. San. Rel. 187 p. 1194—1196.

15.

Pod Lwowem, 15. sierpnia 1675.

Odpowiedź królewska dana ziemianom sanockim.

1. Respons na instrukcyę urodzonym Stanisławowi Balowi i Janowi Ważyńskiemu posłom od województwa ruskiego ziemi sanockiej od urodzonych obywatelów do majestatu J. kr. Mci doniesioną z Sanoka die quinta Augusti, dany z kancelaryej J. kr. Mci w obozie pode Lwowem dnia piętnastego Augusta roku tysiąc sześć set siedmdziesiątego piątego. 2. Dosyć chwalebnie zlecone sobie tak daną instrukcyą, jako i privatim urodzeni posłowie ziemie sanockiej negotia donieśli J. kr. Mci p. n. m., które paterno sinu przyjąwszy respons z kancelaryej swojej dać J. kr. Mci roskazał. Niemoże nic bardziej wspaniałemu sercu pańskiemu być kontentamentem, jako szczera prac trudów i czułości około państw swoich i wiernych poddanych wdzięczność, które kiedy dosyć nie ochronnie zimowemi i letniemi czasami za świątnice Boże et cives znosi; J. kr. Mć p. n. m. wielką stąd odbiera pociechę, kiedy in gratis pectoribus urodzonych obywatelów ziemi sanockiej czyta życzliwe przy podziękowaniu przyznanie. 3. Ochotę którą urodzeni obywatele ziemi sanockiej wyświadczyli, kiedy za powszechnem obwieszczeniem de periculis zgromadzili się, samych siebie i spólne oręże na tak potężnego ofiarując nieprzyjaciela, jako wdzięcznie J. kr. Mć p. n. m. przyjmuje, tak godną wszelkiego sądzi respektu. Więc że nieprzyjaciel nie ośmielił się dalej in viscera państw J. kr. Mci, niewidzi tego J. kr. Mć potrzeby, aby odleglejsze województwa miał trzeciemi wiciami convocare. Pobliższym zaś województwom sine divisione belli jako prawo mieć chce wymykać się poprzód non expedit, ale dla zaszczytu granic swoich i dania wtrętu zabiegom nieprzyjacielskim tutius mieć się w zgromadzeniu. 4. Życzliwe wota, które urodzeni posłowie imieniem urodzonych obywatelów ziemie sanockiej na szczęśliwe panowanie i wieczne z nieprzyjaciół tryumfy donieśli J. kr. Mci p. n. m., wdzięcznie przyjął J. kr. Mć. Ten cel zakłada pańskim swym czynom, aby kościołom Bożym, państwom swym i każdemu ex civibus pożądane obmyślił bespieczeństwo. Na to głowę swoją pańską wojennym ochotnie niesie vicissitudinibus, aby za panowania swego etiam privatus quisque swem cieszył się ukontentowaniem. Jan Gniński wojewoda chełmiński m. p. Locus sigilli minoris cancellariae.

Castr. San. Rel. 187. p. 1247—1249.

16.

W Sanoku, 26. sierpnia 1675.

Starosta sanocki naznacza termin pospolitego ruszenia.

1. Jerzy Wandalin z Wielkich Kunczyc Mniszek starosta sonocki, dembowiecki, szczerzecki starosta. JWnym, Wnym IchMć pp. dygnitarzom, urzędnikom i wszystkiemu

rycerstwu ziemie sanockiej m. w. m. pp. i braciej przy żalecaniu służb moich do wiadomości donoszę, iż jako J. kr. Mć p. n. m. wydanemi wiciami obligować nas raczył, abyśmy w kupie zgromadzieni w granicach ziemie naszej stali i na zabiegi nieprzyjacielskie pilne oko mieli i teraz świeżo przez IMciów pp. posłów naszych też wolę swoją konfirmować raczy, upatrując w tem meliorem sortem conservationis od zagonów ziemi naszej, tak i ja z powinności urzędu mego, mając na się dwiema laudami ziemie naszej tę włożoną funkcyę, abym Waszmościów m. m. p. p. i braci zgromadził, ponieważ nieprzyjaciel zbliża się ku Lwowu z potęgą, należy na tem, abyśmy ziemi naszej zabiegom pustoszyć nie dali i poddanych naszych w niewolę zabierać nie dopuszczali. 2. Przeto termin zjazdu pospolitem ruszeniem we wszelkiej gotowości naznaczam WM. m. m. pp. wszystkim, którzy do pospolitego ruszenia należycie, dzień trzydziesty pierwszy miesiąca sierpnia pod Sanok, gdzie zjechawszy się porządek wojenny namówimy i pro conservatione ziemie naszej spólną radą i siłami złączonemi to czynić będziemy, do czego nas nietylko wrodzona cnota ale i powinność nasza stanu slacheckiego, wici J. kr. Mci p. n. m. in eum finem wydane i prawo obliguje, któremu ktoby wygadzając wczasowi swemu domowemu, abusu libertatis chciał być przeciwny, takowy poenis de expeditione bellica sancitis podlegać będzie. Dan w Sanoku dnia dwudziestego szóstego miesiąca sierpnia, roku Pańskiego tysiącznego sześćsetnego siedmdziesiątego piątego. Jerzy Wandalin Mniszek z Kończyc starosta sanocki.

Castr. San. Rel. 187 p. 1245—1246.

17.

Wisnia, 9. września 1675.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, zjechawszy się z prawa pospolitego na dzień dzisiejszy na sejmik electionis deputati do Wiszni, zgodnie e medio nostri obraliśmy do sądów trybunału koronnego piotrkowskiego i lubelskiego sędziów i deputatów z województwa naszego, to jest ziemie przemyskiej IMć p. Mikołaja Ustrzyckiego stolnika żydaczowskiego pisarza grodzkiego przemyskiego a z ziemie sanockiej IMć p. Stanisława Fredra pisarza ziemskiego przemyskiego. 2. A że w ziemi przemyskiej administracya czopowego expirowała, którego cursus a die sexta mensis Junii poczynała się, tedy przy teraźniejszym zjeździe naszym i obraniu IMciów pp. deputatów administracyę czopowego IMci p. Alexandrowi Szeptyckiemu wojskiemu stryjskiemu do dalszej dispozycyej zlecamy, którego prowent aby jako w najlepszym porządku dozorze i pilności zostawał, tegoż IMć p. wojskiego stryjskiego jako administratora na ten czas obligujemy. 3. Z którego prowentu IMć p. administrator IMci p. Walentemu Fredrowi komendantowi na ten czas miasta Przemyśla sumę zł. trzy tysiąca p. inkludując w to i pierwszą sumę, którą już IMć wydał na fortyfikacyę, praesidium miasta tegoż wydać ma. Z których pieniędzy IMć p. Fredro sufficientem calculum na przyszłym da p. Bóg sejmiku, uczynić będzie powinien. Insze zaś pieniądze, które z tego prowentu będą, na żadną potrzebę i assygnacyę, excepto sejmiku samego wyszeńskiego IMć p. administrator wydać nie powinien. 4. Assygnacyą IMciom pp. komisarzom radomskim to jest IMci p. Mikołajowi Ustrzyckiemu stolnikowi żydaczowskiemu pisarzowi grodzkiemu, IMci p. Stanisławowi Fredrowi pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu i IMci p. Szymonowi Wolskiemu skarbnikowi sanockiemu według dekretu IMci p. marszałkowi koła naszego wydać pozwalamy. 5. A że niektórzy ludzie ważyli się contra iura regni za granice

do Węgier wpadać i zabiory illicito modo brać, tedy zlecamy to IMci p. instygatorowi ziemie naszej, aby na sądy kapturowe teraźniejsze vel in defectu onych, które się kolwiek otworzą, takowych ludzi pozwał i sprawy z nimi popierał, na co sumpt IMć p. administrator czopowego ziemi przemyskiej suppedytować powinien. 6. Ziemia także sanocka paesidium ordynowane pod komendą IMci p. Zawojskiego rotmistrza ziemie sanockiej zostające do dalszego czasu prorogat i smolaków w służbie zatrzymuje, którym oraz i IMci p. rotmistrzowi aby szła zapłata ex currenti teraźniejszego roku czopowego tejże ziemi prowentu, póty póki stawać będzie, u IMci p. Kobylnickiego administratora tegoż czopowego pieniędzy deklaruje. A smolacy nie mają być na insze okazye ullatenus zażywani, tylko ad custodiam granic ziemie tejże i obronę od grasujących tułhajów. Dalszą zaś ordynacyę praesidii i dispozycyej arendy czopowego ad plus offerentiam do przyszłego sejmiku odkładamy. Pieniądze z czopowego nie mają nie na nic inszego obracane, oprócz na zatrzymanie samego praesidium. Na tracenie zbójców secundum anteriora lauda ma być także z czopowego koszt naznaczony do rąk IMć p. rotmistrza wydawany. 7. Miasta zaś w ziemi tejże będące, aby ten podatek czopowego według dawnego zwyczaju do rąk tak IMciów pp. administratorów jako i arendarzów sine omni renitentia wydawały napominamy i nakazujemy. 8. Które to laudum zgodnie przez nas postanowione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów województwa naszego podać zleciliśmy. Działo się w Wisni na sejmiku electionis deputati feria secunda post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo septuagasimo quinto. Jan Stawski podczaszy lwowski podstarości i sędzia grodzki przemyski marszałek sejmiku wysznińskiego electionis IMciów pp. deputatów do trybunału koronnego.

Castr. Prem. Rel. 419 p. 4971—4974.

18.

Sanok, 14 listopada 1675.

Sąd kapturowy ziemi sanockiej uchwala obronę ziemi od zbójców.

1. Stosując się do deklaracyej publicznej na sejmiku deputackim w Wiszni uczynionej[1]), na którym postanowienie praesidii także arendowanie ad plus offerentiam czopowego do sądów kapturowych terrae praesentis odłożone jest, takowa de consensu iudicii stawa ordynacya. 2. Naprzód aby większa pilność od Beskidu i zasłona od zbójców być mogła securior, dla tego praesidium na dwie partye rozdzielić i dwóch rotmistrzów obrać zdało się jeden dawny IMć p. Jędrzej Zawojski przy tymże urzędzie conservatur, drugi IMć p. Wojciech Żuławski obrany jest. Ci pp. rotmistrze zaciągnąć mają smolaków czterdzieście, każdy z nich po dwudziestu, którym służba ma się poczynać na wiosnę a medio Aprilis i trwać ma przez dwa miesiące continuo ad medium Iunium; w jesieni zaś a prima Semptembris pocznie się trwając przez trzy miesiące, kończyć się będzie ultima Novembris. 3. Płaca smolakom na miesiąc po zł. dziesięciu jednemu, a pp. rotmistrzom każdemu z osobna za wszystkie miesiące służby owych po zł. trzysta. Nadto na tracenie złoczyńców iuxta anteriora lauda eiusdem terrae ma być de publico koszt erogowany. 4. Na które to praesidium na wypłacenie stipendiorum pieniądze z arendy czopowego przychodzące totaliter applikujemy, które czopowe przez arendę puszczamy IMci p. Marcinowi Pobidzińskiemu za zł. dziewiętnaście set, warując to, aby tych pieniędzy na żadną inszą potrzebę ziemi, lubo-

[1]) Ob. Nr. 17. Art. 6.

by i assygnacye jakie wyszły, nie wydawał IMć p. arendarz czopowego, sub solutione de proprio, tylko na samo praesidium. Obowiązujemy przy tem pp. rotmistrzów, aby każdy granic swoich według teraźniejszej dyspozycyej pilnował, to jest p. Zawojski począwszy od Baligrodu aż do Wołosatego, a p. Żuławski tą stroną począwszy od Rymanowa aż do Baligrodu, nie po wsiach jednak chodząc ale po Beskidzie, lasach i szlakach tułhajów, obecnie sami przy smolakach pp. rotmistrze bywać powinni. Gdyby zaś któremu z pp. rotmistrzów potrzeba było większych sił, tedy ciż pomienieni pp. rotmistrze powinni się z sobą znosić i łączyć. 5. Więc aby mieli superintendentiam nad sobą, zlecamy to IMci p. podstarościemu grodzkiemu sanockiemu, aby dysponował pomienionych rotmistrzów ad meliorem frugem, dając im ordynans pro commodo et necessitate obywatelów tejże ziemi, dlaczego smolak jeden continue przy grodzie zostawać powinien, odmieniając co miesiąc, jednego z pod komendy p. Zawojskiego, drugiego z pod komendy p. Żuławskiego. Tych smolaków popisać mają coram officio castrensi sanocensi pp. rotmistrze raz na wiosnę, drugi raz w jesieni. Więc żeby to omnibus constet, że służbę swoją pp. rotmistrze według tej deklaracyej naszej, mając zawsze smolaków na usłudze ziemi in pleno numero, iuste et inviolabiliter exercebunt, powinni będą na dokończenie tejże służby super realitatem onej coram officio castrensi sanocensi przysiądz et super hoc punctum, że żadnego okupu od zbójców i złodziejów nigdy nie brali. 6. Obligamus przy tem tychże pp. rotmistrzów, aby łapając tak zbójców jako i złodziejów nie ważyli się zabierać ani fantów ani bydeł, ale tylko personas excessivas et criminibus notatas i smolaków aby od zabierni wszelkich severe coarceant. 7. Lauda wszystkie de securitate ziemi naszej na sejmikach uchwalone reasumujemy 8. Co się zaś tknie kontraktu o arendę czopowego deklarujemy to, aby według konstytucyej millesimi sexcentesimi vigesimi noni miasta i miasteczka tak królewskie jako i szlacheckie i duchowne czopowe do rąk IMci p. arendarza czopowego wydawali. 9. Casus także fortuitos iuxta consvetudinem temuż IMci p. Pobidzińskiemu arendarzowi czopowego warujemy, z których jeśliby sobie szkodę jaką pretendował, powinien onę będzie iuramento evincere. 10. Insuper na tychże smolaków pieniądze u IMci p. Piotra Rojewskiego pisarza grodzkiego sanockiego będące dekretem iudicii nostrii skazane pro praesidio terrae, to jest zł. sto sześćdziesiąt aplikujemy. 11. Działo się na sądach kapturowych w zamku sanockim feria sexta post festum sancti Martini pontificis proxima anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto. Maciej Stanisław Ustrzycki z Unichowa sędzia ziemie sanockiej marszałek sądów kapturowych tejże ziemie.

Castr. San. Rel. 187 p. 1565—1569.

19.

Wisnia, 30. grudnia 1675.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej województwa ruskiego pro die trigesima Decembris na sejmik przedsejmowy in anno 1675 za uniwersałem J. kr. Mci do Wisnie zgromadzeni, za wszystkich IchMciów koła rycerskiego zgodą do wysłuchania rachunków deputatów obraliśmy WIMci pp. Krzystofa na Chodorostawie Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego, Jana z Czertwice Czetnera szczurowieckiego starostę, Stanisława z Sitna Sicińskiego przemyskiego, Macieja z Unichowa Ustrzyckiego sanockiego sędziów, Mikołaja Stawskiego, Aleksandra z Unichowa Ustrzyckiego wojskiego sanockich, Jerzego Kazimierza Borzęckiego łowczego bracławskiego

z podymnego trzydzieściorga IMci p. Aleksandra Drogomira podstarościego grodzkiego lwowskiego per laudum sejmiku wiszińskiego die 15 mensis Martii 1674 anno uchwalonego, którego symple deduxit IMć p. exaktor iuxta exactionem IMci p. Stoińskiego antecedanei sui exactoris do skarbu wniesionej 868 zł. p. oprócz miasta Lwowa. Tedy podymne wynosi sumę zł. p. 26.040 zł. 2. Którą sumę takowym wypłacił sposobem; a naprzód vigore laudi conventus nostri anno et die ut supra, videlicet 1674 decima quinta Martii postanowionego, wniósł ad tesaurum regni 5000 zł. p. na co i kwit skarbowy in rem terrae et personam sui otrzymany produkował. Item za asygnacyą IMci p. Marcina Zawojskiego podstolego lwowskiego komisarza województwa naszego chorągwi IMci p. starosty dolińskiego na dopłacenie trzech ćwierci zł. p. 4000, chorągwi najaśniejszego ś. p. króla IMci Michała za tego IMci p. komisarza naszego asygnacyą 2162 zł. groszy 16 p. Chorągwi IMci p. kasztelana halickiego 4793 zł. groszy 24 p. za tegoż IMci p. komisarza asygnacyą; chorągwi ś. p. książęcia IMci Ostrogskiego przedtem, ad praesens vero IMci p. podskarbiego koronnego itidem za assygnacyą IMci p. komisarza 5422 zł. groszy 20 i półtrzecia p.; chorągwi IMci Bogusza 1040 zł. p. mediante eiusdem assignatione, chorągwi księcia IMci p. wojewody bełzkiego 3015 zł. sobie item tenże IMć p. poborca ziemie lwowskiej vigore laudi conventus visnensis die 16 Augusti 1674 anno postanowionego zatrzymał zł. 300 p. Niedobrał zaś z dóbr niżej opisanych sumy niżej specyfikowanej tj. u IMci p. Szymona Olewińskiego sędziego ziemie lwowskiej, ponieważ w dobrach IMci nowe abiurata pozwolone intercesserunt zł. 270 groszy 18 p. u IMci pana krakowskiego vigore laudi zł. 15. Resztę zaś przy IMci zostałą zł. 20 groszy 14 p. a że one in praesentia IMciow pp. deputatów wyliczył, tedy summa in unum computata efficit summam 20.640 zł. z której sumy sufficientem wyrachowanej za zgodą wszystkich IchMciów i pozwoleniem kwit generalny pomienionemu IMci p. egzaktorowi i sukcessorom IMci, aby in perpetuum ni od kogo ratione pomienionej egzakcyej impertitus nie był i successores IMci, żadnej in posterum nie mieli turbacyej, WIMci p. Marcinowi z Kątów Kąckiemu przemyskiemu etc. staroście, artyleryej koronnej jenerałowi, marszałkowi koła naszego z podpisem ręki IMci wydać pozwoliliśmy. Działo się w Wisni na sejmiku przedsejmowym die 3[0 Decembris] mensis, anno millesimo sexcentesimo sepluagesimo quinto.

Castr. Leop. Rel. 432 p. 1982—1986.

20.

Wisnia, 31 grudnia 1675.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na sejmik do Wisni przed sejmem coronationis od J. kr. Mci p. n. n. na dzień dzisiejszy złożony takową zgodną między sobą uczyniliśmy uchwałę. 2. A naprzód oświadczając I. kr. Mci p. n. m. przy uniżonem poddaństwie naszem powinną wdzięczność i podziękowanie pro paterna circa bonum publicum cura et sollicitudine uprosiliśmy e medio sui w poselstwie IMciów pp. IMci p. Macieja Stanisława z Unichowa Ustrzyckiego sędziego sanockiego, IMci p. Jana Stawskiego podczaszego lwowskiego z ziemie lwowskiej, z przemyskiej zaś IMci p. Jana Wojakowskiego chorążego nowogrodzkiego, IMci p. Marcina Trzebuchowskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego; z ziemie sanockiej IMci p. Stanisława z Pleszowic Fredra pisarza ziemskiego przemyskiego, IMci p. Kazimierza Lipczyńskiego łowczego przemyskiego, którym zleciliśmy, aby w tej bliskości w drodze przyjmując króla IMci actum coronationis poprzedzili i powinszowali szczęśli-

wej drogi J. kr. Mci cum apprecatione, aby prospera corona gloriae stwierdziwszy solium panowania swego długoletnie nam panował, prosząc przy tem, aby insimul królowa IMć pani n. m. diademate reginali insignita była, na inszy czas aktu tego królowej IMci nie odkładając, gdyż imminentia od nieprzyjaciela krzyża św. pericula nie pozwolą. Securitatem także krajów naszych zalecając, aby ich z ojcowskiej swojej nie wypuszczał opieki i obmyśliwał nam od zawziętości nieprzyjacielskiej doskonałą obronę. 3. Także do J. O. książęcia IMci p. wojewody bełzkiego hetmana polnego koronnego[1]) uprosiliśmy posłów IMci p. Marcina Wichowskiego a) podstolego wyszogrodzkiego i IMci p. Samuela Orzechowskiego, którzy podziękują książęciu IMci za wszelkie prace i odwagi w przeszłych wojennych okazyach oświadczone; prosić przytem będą, ut provideat securitatem krajów naszych, ponieważ już zachodzą wieści o tatarskich prędkich zagonach. 4. Uskarzali się pp. exaktorowie nasi a miancwicie ziemi lwowskiej, że niektóre osoby od sum w prowizyach będących według konstytucyi podatku nie zapłacili a osobliwie w mieście Lwowie, tedy praesenti laudo takowych wszystkich stringimus, aby ten podatek do rąk pp. poborców jako najprędzej zapłacili sub poenis in constitutione anni 1673 expressis et per officiosam executionem urzędu grodzkiego vindicandis. 5. W prowencie czopowego wielka dzieje się diminucya, częścią przez towary różnych zakonników i osób duchownych, częścią przez piwa przewoźne szlacheckie, przeto zabiegając temu, aby ten podatek nie upadał, z którego ziemie naszej niepoślednie ad onera ferenda mają fulcimentum, postanawiamy, aby we wszystkich miastach i miasteczkach ziem naszych duchowne osoby i zakony na wyszynk piwo warzyć w browarach swoich nie pozwalali, tylko na swoją własną klasztorną potrzebę, nie zasłaniając się żadnemi klasztornemi przywilejami i libertacyami, jako przeciwko prawu pospolitemu otrzymanemi, slacheckie zaś piwa ze wsiów, jeśliby jakie do miast przywożone były, tedy zwyczajny podatek czopowego i miejski od takowych piw płacony być ma, a ktoby się ważył na uchronienie się tego podatku w duchownych albo slacheckich browarach piwa abo miody na wyszynk warzyć, ten ma likwor takowy tracić i stem grzywien winy karany być powinien przez urząd miejski abo grodzki. 6. Żydów we Lwowie na przedmieściu mieszkających ex occasione conflagrationis od tego sejmiku do roku przy wolnościach ab oneribus według prawa zachowujemy. Mając ten wzgląd na małżonki mieszczan lwowskich, których mężowie w Kamieńcu w zastawie zostają, uwalniamy ich ab oneribus publicis et civilibus także i od czopowego, tak jednak, aby monopolia prawem zakazane exercere nie ważyli się i co podatku czopowego od nichby przychodziło, aby to do jednej karbony zbierali i wszytkich cuiuscunque religionis zastawników insimul tem prowidowali. 7. Mając respekt na wielką desolacyę miast i miasteczek IMci p. chorążego koronnego Brzeżan, Gołogór, Przemyślan i Narajowa w ziemi lwowskiej leżących, aby się poratować mogły, ab onere podatku czopowego de communi nostro consensu do lat czterech uwalniamy ich. 8. Uczynili doskonały rachunek przed deputatami koła naszego, jako nam jest relatum, IMć p. sędzia lwowski z administracyi czopowego, IMć p. Drogomir ze trzydziestu podymnego, IMć p. Wyszyński, tedy kwity IMciom wieczne IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. Jednakże IMć p. Wyszyński zł. tysiąc bez siedmiu chorągwi IMci p. obożnego koronnego zapłacić ma, co mu już w rachunki i kwit jest potrącono. 9. Ponieważ delata IMci p. Samuela Pobiedzińskiego egzaktora dwóch poborów w ziemi sanockiej po śmierci jego od lat dwadzieście i więcej nie jest dotąd egzekwowana, dzieci też jego pozostałe in puerilitate będące nie mogły do tego przyjść, tedy iż teraz nowe abiurata i gęste nastąpiły i retentorowie tamtych podatków niektórzy pomarli, aby już więcej delaty tej ani urząd grodzki sanocki ani sukcessorowie p. Pobidzińskiego nie egzekwowali praesenti laudo inhi-

[1]) Dymitr ks. Wiśniowiecki. a) P. Macieja Grochowskiego.

bemus i widząc impossibilem exactionem tych retent od płacenia reszty tych dwóch poborów wzajemnie sukcessorów IMci p. Samuela Pobidzińskiego uwalniamy i wiecznie kwitujemy. **10.** Desideria IMci p. Hohola hetmana nakaźnego kozackiego w kole naszem wniesione mile przyjąwszy i one IMciom pp. posłom naszym na sejm zleciwszy posłów IMci vacuos z sejmiku naszego nie chcemy puszczać, ale na wykupno z gospody zł. czterysta, to jest dwieście z ziemie lwowskiej dwieście z ziemie przemyskiej ordynujemy, na co assygnacyę do IMciów pp. administratorów czopowego IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. **11.** Prace IMciów pp. komendatów tak lwowskiego IMci p. Łąckiego pułkownika J. kr. Mci jako i przemyskiego IMci p. Walentego Fredra merentur u nas wielkie wdzięczności, zaczem po zł. tysiącu IMciom z czopowego, lwowskiemu z lwowskiego, przemyskiemu z przemyskiego za asygnacyą IMci p. marszałka wydać zlecamy. **12.** Salarium komisarskie że nie doszło IMci p. chorążego koronnego z ziem naszych zarówno z drugimi kolegami IMci trzy tysiące zł., tedy teraz toż salarium naznaczamy IMci takowym sposobem. Za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego u IMciów pp. administratorów czopowego lwowskiego tysiąc dwieście, u IMci p. administratora czopowego ziemie przemyskiej zł. tysiąc dwieście, do podatków ziemie sanockiej, jakie sobie ziemia na sejmiku relationis uchwali zł. sześć set. **13.** Nagradzając koszty IMciom pp. marszałkom naszym sądów kapturowych, które przy dwuletniej pracy exercendo iustitiam ponieśli, naznaczamy rekompensę, to jest IMci p. podkomorzemu ziemie lwowskiej dwa tysiące zł. z czopowego lwowskiego, IMci p. sędziemu przemyskiemu zł. dwa tysiące z czopowego przemyskiego, IMci p. sędziemu sanockiemu tanquam continuanti munus marschalcatus consenciente IMci p. p. starosty sanockiego uti electo marschalco zł. tysiąc z podatków ziemi sanockiej na co assygnacyę IMci p. marszałkowi koła naszego wydać rozkazaliśmy. **14.** Widząc że IMć ojciec Małachowski episkop ritus graeci uniti nie ma słusznej prowincyej, tedy chcąc subesse necessitatibus jego in vim elemosinae tysiąc zł. to jest z czopowego ziemi przemyskiej za asygnacyą IMci p. marszałka zł. czterysta, z czopowego ziemi lwowskiej cztery sta, a z czopowego ziemi sanockiej zł. dwieście naznaczamy. **15.** OO. Reformatom przemyskim także in vim elemosinae względem czopowego od piwa na potrzebę IMciów w browarach miejskich robionego, IMci p. administratorowi zł. dwieście wytrącić pozwalamy. **16.** Erogowane koszty dwieście siedmdziesiąt zł. na posłańców pod czas trwogi IMci p. sędziemu przemyskiemu aby IMć p. administrator ziemi przemyskiej wrócił zlecamy. **17.** Wnosili prośbę OO. Karmelici od Św. Anny do koła naszego, żeby im działa jakoby do Przemyśla zabrane podczas inkurzyi szwedzkiej przywrócone były, na co słusznego dokumentu nie pokazali i żaden z obywatelów ziemie naszej o tem nie wie i ziemia przemyska ani powinna tych dział wracać ani płacić. Jednak na poprawę miejsca tamecznego in vim elemosinae zł. trzysta z czopowego ziemi przemyskiej praevia assignatione IMci p. marszałka naznaczamy, salvam repetitionem tych dział apud personas privatas, jeśliby przy kim zostawały reservando. **18.** Kościół wiszniński potrzebuje znacznej naprawy, zaczem na poprawę tego kościoła zł. sto pięćdziesiąt z czopowego ziemie lwowskiej, pięćdziesiąt z ziemie przemyskiej za asygnacyą IMci p. marszałka do rąk IMci księdza proboszcza naznaczamy. **19.** Asygnacya konwentowi grodeckiemu, na sejmiku przeszłym na zł. pięćdziesiąt wydana, że nie jest zapłacona, tedy tamtę assygnacyę kasujemy a inszą IMci p. marszałkowi do czopowego lwowskiego wydać zleciliśmy. **20.** Które to laudum nasze zgodnie namówione i postanowione IMci p. marszałkowi podpisać i do akt grodów naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wisni die XXXI Decembris anno Domini 1675. Marcin Kątski starosta przemyski, generał artyleryi koronnej, marszałek koła rycerskiego sejmiku wisnińskiego.

Castr. Leop. Rel. 432 p. 2039—2045; Castr. San. Rel. 188 p. 61—66; Castr. Prem. Rel. 420 p. 181—188.

21.

Wisnia, 31. grudnia 1675.

Instrukcya sejmiku dana posłom na sejm koronacyjny.

1. Instrukcya na sejm coronationis pro die quarta Februarii złożony IMciom pp. posłom z ziemi lwowskiej WIMciom pp. Mikołajowi hr. na Skłowie, Myszy, z Granowa Sieniawskiemu chorążemu koronnemu, rohatyńskiemu staroście, Krzysztofowi na Chodorostawie Chodorowskiemu podkomorzemu lwowskiemu; z ziemie przemyskiej WIMci p. Marcinowi z Kąt Kątskiemu staroście przemyskiemu generałowi artyleryej koronnej, IMci p. Stanisławowi z Sitna Sicińskiemu sędziemu przemyskiemu; z ziemie sanockiej IMci p. Jerzemu Wandalinowi z Wielkich Konczyc Mniszkowi staroście sanockiemu, IMci p. Janowi Cetnerowi staroście szczurowieckiemu z sejmiku wisnińskiego pro die ultima Decembris złożonego anno praesenti dana. 2. Czułe i przezorne J. kr. Mci p. n. m. około dobra pospolitego i konserwacyej całej rzptej pieczołowanie, non verbis mortuis ale vivis exemplis, nie tylko oczom powierzonych rządowi swojemu od p. Boga poddanych, ale też i postronnym objaśnione narodom, tak że się bespiecznie mówić może, iż J. kr. Mć nomen polonum tot periculorum et calamitatum tenebris obnoxium claritudine regiminis sui illuminat, gdy in admirationem gentium po szczęśliwej elekcyej swojej non curabat quae sua sunt, ale negotia publica pro solatiis accipiens, nie wprzód złotą na głowę pańską koronę, ale żelazny na obronę miłej ojczyzny szyszak wziąwszy, tanquam pelicanus sanguine proprio pullos suos fovens, zdrowiem swojem własnem zdrowie całej rzptej i kraje nasze nie bez znacznej prywaty sui aerarii in prosecutionem belli ujmy dwuletnią zaszczycał pracą. Za co podziękują nomine publico J. kr. Mci p. n. m. IMcie pp. posłowie nasi fundendo vota, aby te J. kr. Mć p. n. m. ex propriis incommodis parato ojczyzny osobliwie Ukrain naszych [a]) commoda, przy włożonej na głowę pańską J. kr. Mci koronie optata pobożnym J. kr. Mci intencyom et continuata długoletnim panowaniu adaugeat felicitas. 3. Podziękują przy tem książęciu IMci Wiśniowieckiemu wojewodzie bełzkiemu hetmanowi polnemu koronnemu za odważne czyny, iż jako należy dobremu i czułemu wodzowi non leve przydał monumentum zostając w Brodach z brygadą swoją do odparcia nieprzyjaciela Krzyża Świętego, zasłaniając kraje nasze i całą rzptę virtute et prudentia sua od pożarcia na naród chrześcijański foedi heluonis paszczęki. 4. Niemniejsze deferent gratias książęciu IMci Radziwiłłowi podkanclerzemu, hetmanowi polnemu W. Księstwa litewskiego, iż optimo exemplo et generositate animi sui wiele tej rzpltej profuit, trzymając diwizyę swoją in servitio rzptej, lubo drugie wojsko W. ks. litewskiego z Ukrainy z IMcią p. wojewodą wileńskim hetmanem wielkim W. ks. litewskiego bez wielkiej potrzeby supra mentem J. kr. Mci zeszło i teraz znowu wcześnie na obronę rzptej ludzi rycerskich stawiwszy correxit errorem odejścia wojska W. księstwa litewskiego, że o to przecie za powodem jego na zaszczyt ojczyzny lubo nierychło z IMcią p. hetmanem wielkim w. ks. litewskiego [1]), przybyło. Expostulabunt przy tem IMcie pp. posłowie z IMcią p. hetmanem wielkim W. księstwa litewskiego, dlaczego sprowadził wojsko cum summo damno rzptej z Ukrainy i teraz na przeszłą kompanię niewcześnie do boku J. kr. Mci i obrony ojczyzny z wojskiem swojem stawił się. 5. A że IMć p. wojewoda ruski [2]) we Złoczowie a IMć p. chorąży koronny w Brzeżanach in ictu prawie omnium periculorum et totius othomanice potentiae positi, z małemi siłami impet nieprzyjacielski na sobie wytrzymując, raczej w potopie krwawej

---

[1]) Michał Pac. [2]) Stanisław Jabłonowski. a) F. S. osobliwie w kraju naszym.

wojny żywot swój zamierzyć, ażeby superbo orienti w ojczyźnie i krajach naszych sprosnych nie dopuścili rozpościerać promieni studio usiłowali, przeto singularem IMć pp. posłowie nasi oddadzą IMciom gratiarum accionem, przy której pomienionych IMciów obudwu łasce J. kr. Mci i rzptej gorąco zalecą, aby merita IMciów ex primis vacantibus nagrodzone były. **6.** Toż należy podziękowanie i osobliwe zalecenie J. kr. Mci i rzptej ad vacantias IMci p. staroście przemyskiemu generałowi artyleryej koronnej [1]), że lubo prowenta z kwarty należące do sporządzania artyleryej niedochodzą IMci, przecie jednak to robur bellorum w wielkim porządku trzymając i nie małe spezy de proprio łożąc odwagą swoją et industria reprimebat zapędzających się in viscera rzptej i krajów naszych patriae hostes. **7.** Inszym przy tem IMciom pp. pułkownikom, osobliwie IMci p. Modrzejowskiemu podczaszemu sieradzkiemu i IMci p. Rzewuskiemu pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu i drugim IMciom pp. officialistom i całemu rycerstwu podziękują IMcie pp. posłowie nasi, że jako fidi Achates assistebant całości majestatu [a]) J. kr. Mci i rzptej et opponendo pectora sua hosti, nie dali się, lubo w małej liczbie, tak licznym wojskom nieprzyjacielskim i nieznośnym przełomać pracom. **8.** IMci ks. biskupowi krakowskiemu [2]), jako od całej rzptej tak i od województwa naszego iusta debetur gratitudo, że nie tylko w każdej rzptej potrzebie pretiosissimis consiliis multum profuit et prodest, ale też et forti armorum subsidio stawając przeciwko nieprzyjacielowi wiary świętej porządne pułki, piesze i usarskie chorągwie, non defuit nec deest, przeto starać się będą o to IMcie pp. posłowie nasi, aby publice IMć p. marszałek koła poselskiego pro tam heroico et exemplari actu IMci podziękował. **9.** IMciom pp. komisarzom od J. kr. Mci do traktatów z Imbreym Baszą i hanem krymskim naznaczonym podziękują IMcie pp. posłowie nasi, iż podjąwszy się tej dla dobra pospolitego cum periculo sui przysługi, singularem curam et operam adhibebant, aby byli mogli z rzptą naszą tak strasznego poganina ad media pacis przywieść adaequata i wszytkim pożądany pokój, który jest innumeris triumphis melior efficere. **10.** Należy na tem wiele ad securitatem całej rzpltej, aby consilia publica w krótkim czasie konkludowane być mogły, a to dla tego, żeby sancita quam celerius skutek swój brały, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby tylko do dwóch niedziel skrócenie sejmu było, exekucya zaś consiliorum rigorissime circumscribatur, żeby każdy civis oneri reipublicae podlegał et pro tempore uchwalone podatki wydawał i wszytkie statuta nemine excepto exekwował. Deputatów do konstytucyej nie ma być więcej nad sześć, jako jest circumscripcya konstytucyej anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, konstytucye zaś według dawnych praw i zwyczajów in praesentia pieczętarzów examinowane i konkludowane być mają po skończonym sejmie. **11.** A że wojsko J. kr. Mci i rzptej dobrze zasłużone w pracowitych zasługach swoich nie jest ukontentowane, nic słuszniejszego, aby za zasługi swojej skuteczną i prędką odebrało zapłatę, do której zapłaty niemają należeć ci wszyscy, którzy in opere belli nie byli. A że IMć p. pisarz koronny ob absentiam sui w obozach dawno wojska nie popisywał, tedy tak polskiego jako i cudzoziemskiego zaciągu ludzie rejestra swoje z wojska polskiego przez deputatów z pod każdej chorągwie dwóch, cudzoziemskiego officerów z regimentów deputowanych poprzysięgać mają. Na którą zapłatę takowe podatki proponent reipublicae, jako to pogłówne, szelężne po miastach i wsiach ab omnibus in genere propinationibus, exceptis contributionibus agrariis et fumalium akcyzy, ne plebs aggravationibus oneretur. Do takowych zaś podatków poborcy na sejmiku relationis obierani być mają. A żeby eo celerius zapłata wojska doszła, tedy ante determinationem sejmu uniwersały po województwach i powiatach wydane być mają, intimando gotowanie uchwalonych podatków. Płaca zaś wojsku od skarbu ma być

---

[1]) Marcin Kącki. [2] Jędrzej Trzebicki. a) P. majętności.

wszytkim aequaliter wydana nie czyniąc delectum personarum. A gdy wojsko skuteczną odbierze zapłatę, słuszna rzecz, aby każdy iniuriatus miał gdzie krzywdy swojej dochodzić, przeto trybunał skarbowy ma być postanowiony, który ordinarie dwa razy w rok być sądzony i na nim koždy z ludzi wojskowych ad instantiam iniuriati sprawić się będzie powinien. **12.** Modum defensionis lub do całej rzptej konsensu odsyłamy, jednak proporent IMcie pp. posłowie nasi, aby naprzód chorągwie dawnego zaciągu według listów przepowiednych komplementowane były, regimenty zaś stare pod doświadczonymi pułkownikami, którzy sami osobami swemi obozu pilnują tymi regimentami, które albo na wojnie nie były, albo też per incuriam pułkowników swoich są zrujnowane augmentowane być mają, żeby było mniej pułkowników wojska cudzoziemskiego a regimenty firmentur[a]) viribus, jeden ze dwóch albo ze trzech uczyniwszy. Temu zaś wojsku in futurum zapłata ma być obmyślona na pół roka a prima Maii ad ultimam Octobris takowymi podatkami, które się będą zdały najskuteczniejsze rzpltej. Więc że i stąd niemałe subsidium pieniędzy być może z intrat dóbr dziedzicznych quarta pars intraty, z arendowych sum decima pars, z dóbr zaś królewskich i duchownych media pars proventus, tedy instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby in subsidium ojczyzny wszyscy pp. senatorowie i biskupi i stan rycerski nemine excepto z intrat swoich wcześnie wydali pieniądze. Modum zaś exigendi et computandi takowych intrat wszytkich inibunt cum republica. Także rogowe od bydła i stada aby wydane było proporent reipublicae. **13.** Więc że wojsko ciągnieniem bardzo niszczy tak dobra dziedziczne jako królewskie i duchowne, stawając w jednej wsi po dwudziestu i trzydziestu chorągwi continue w sobie idących nie słuchając ordynansów hetmańskich przez co enervatur rzpta, że podatkom ubodzy ludzie nie mogą sufficere, tedy inibunt modos cum republica, aby quam rigorisissime lege cavere, aby niestawali chorągwie we wsi nad trzy i aby nemine excepto i w pańskich dobrach, gdzie nocgleg przypadnie, nie krążąc do wsiów uboższej szlachty stawali; gdzieby zaś więcej chorągwi stanęło, tedy takowe chorągwie mają być surowo karane i od zasług mają być odsądzone, z którymi wolno będzie iniuriatis agere in quocumque foro et iudicio regni. **14.** A że ludzie zaporoscy z p. Hoholem hetmanem nakaźnym zaporowskim fidem reipublicae secuti do wojska naszego accesserunt, aby byli słuszną zapłatą in servitio zatrzymani i sam p. hetman z starszyzną pro virtute sua ukontentowany, urgebunt pp. posłowie nasi, aby eo exemplo więcej ludzi tamecznych in partes reipublicae pociągnąć się mogło. **15.** Numerus certus tatarskich i wołoskich chorągwi, według dawnych zwyczajów zabiegając perfidiae ich, którą probavit exemplum teraźniejszej wojny, ma być per legem postanowiony. **16.** Wyprawę ex facultatibus ad consensum rzpltej odsyłając proponent IMcie pp. posłowie, aby urzędnicy wszyscy więksi usarza porządnego od osoby swojej, każdy nemine excepto stawili, mniejsi zaś i szlachta wszytka kozaka a piechoty z dziesiątego kmiecia, dwudziestego ćwiertnika, trzydziestego zagrodnika; do której wyprawy jeżeli przyjdzie, tedy każdy w województwach i ziemiach tych, gdzie ma jakie dobra swoje, wyprawę takową uczynić ma. **17.** A ponieważ rzplta na obronę swoję ciężko sobie czyniąc siły parat et auget, żeby też iusta proportione[b]) województwa ruskie in maiori numero wyprawionych ludzi stawiali expostulabunt IMć pp. posłowie. **18.** Pospolite ruszenie dać w ręce królowi IMci ad casum necessitatis według konstytucyej millesimi sexcentesimi vigesimi noni. A żeby województwa idące do obozu za uniwersałem J. kr. Mci, jedno drugiego ciągnieniem nie aggrawowało, tedy nie pod chorągwiami ale sparsim ściągać się mają na miejsce od J. kr. Mci naznaczone zająć de proprio sub poenis de expeditione bellica sancitis; stanąwszy zaś w obozie generalnym, aby każdy ukrzywdzony sprawiedliwości doszedł, sąd generalny ma być przez deputatów ex provinciis postanowiony. **19.** Kolli-

a) P. formentur. b) P. iuxta proportionem.

gacye przy tem z pany postronnymi in eo casu republicae promovebunt IMcie pp. posłowie osobliwie z carem IMcią moskiewskim, do którego aby wielkiego posła wyprawiono instabunt i do wszytkich pp. chrześciańskich, do których się będzie zdało rzpltej. **20.** Posiłki pruskie powinny, nagradzając przeszłej kompaniej omieszkania, aby były na przyszłoroczną maiori numero wyprawione, instabunt IMcie pp. posłowie, aby według powinności swojej książę IMć brandenburskie względem Bytomia i Lemburka, także i książe IMć kurlandski homagium J. kr. Mci, jako nowemu panu naszemu praestent[a]. **21.** Wielkie księstwo litewskie aby tertiam partem posiłków veram ex vi unionis na obronę rzpltej dało tak zaciężnego wojska jako też i wypraw nowych urgebunt IMcie pp. posłowie; w ciągnieniu zaś aby modestius, nie tak jako zwykli se gerant lege cavebunt. **22.** Na artylerye konną ponieważ kwarta non sufficit, tedy z najpewniejszych podatków pieniądzmi gotowymi wcześnie skarb ma onę posiłkować; retenta zaś kwarcianne iuxta delatam do skarbu na trybunale radomskim porrectam modo militari IMć p. generał artyleryej exekwować ma, a retentorum possessiones, aby inter vacantias były poczytane i poseł takowy, któryby kwarty nie zapłacił, aby careat activitate vocis. Nowa zaś kwarta aby na przyszłe lata do rąk IMci p. generała oddawana była procurabunt IMcie pp. posłowie. Która kwarta nowa do Lwowa ma być odwożona i kwity od samego IMci p. generała artyleryej koronnej possessorowie dóbr królewskich odbierać mają; do której nowej kwarty ani skarb ani pisarz skarbowy kwarciany nie ma się ullatenus interesować. **23.** Piechoty łanowe ze wszystkich in genere królewskich wsi i dóbr stołowych J. kr. Mci także i tych które noviter in haereditatem cesserunt do posługi artyleryej według rejestrów dawnych z rotmistrzami swymi a prima origine za św. pamięci króla IMci Stefana erygowanych wyprawiać ich nemine excepto powinni będą, sub privatione bonorum; także i ci, którzy sołtysie dobra per privilegia posiedli, z którymi p. instygator koronny, sub privatione officii sui, ex delatione pp. rotmistrzów in quovis iudicio et foro agere powinien. Na uznanie zaś aggrawacyej sołtysów a possessoribus tych dóbr, w których sołtysi mieszkają, od pp. rotmistrzów mają być rewizorowie a republica przydani[b]. Więc aby z dóbr duchownych iuxta constitutionem millesimi sexcentesimi septimi takoważ wyprawa łanowa była, efficient IMcie pp. posłowie. Puste przy tem sołtystwa aby król IMć plebeis personis cum onere wyprawy łanowej oddawał instabunt. **24.** A jako in viribus consistit salus publica tak in amore et concordia civium a mianowicie wodzów i szafarzów sił rzpltej, przeto gorąco instabunt do króla IMci i IMciów pp. senatorów pp. posłowie nasi, aby rozognione IMciów pp. hetmanów litewskich na początku zaraz sejmu teraźniejszego concilientur animi. **25.** A że bellum certum, victoria incerta, pax vero ipsa victoria melior, jeżeli się jakie adaequata podadzą, akceptować mają IMcie pp. posłowie i prosić gorąco J. kr. Mci, aby się o pokój omnimode pro sua prudentia starać raczył. **26.** Z IMcią p. posłem króla IMci francuskiego postulabunt pp. posłowie o medyacyą, jako nas na szczęśliwej króla IMci elekcyej upewnił imieniem pana swego. **27.** Ordynaryjne prowenta in genere wszytkie w rzptej, aby nie skarb ale rzpta na sejmie ad plus offerentiam arendowała personis equestris ordinis od sejmu do sejmu promovebunt IMcie pp. posłowie. Takowi zaś arendarze, póki kwitów nie otrzymają, niemają być obierani posłami. Więc aby się rzpta lepiej de proventibus suis informować mogła, tedy omnimodam securitatem obmyśliwszy dawnych administratorów i arendarzów prowentów pomienionych, że już pro praeteritis, lubo by się pokazały większe dochody niż expensa, do restytucyej nie mają należeć, starać się o to będą usilnie IMcie pp. posłowie nasi, aby rejestra podali do metryki koronnej każdego podatku exactissima sub fide, honore et conscientia. IMć p. podskarbi koronny aby reddat rationem z intrat dóbr J. kr. Mci stoło-

---

a) P. praesentent. b) F. L. podani.

wych i inszych wakujących stante interregno, także ze wszytkich in genere podatków w rzptej tak ordinaryjnych jakoteż pro necessitate reipublicae uchwalonych urgebunt IMć pp. posłowie. **28.** Ponieważ o instancyę do rzpltej w kole naszem prosi IMć p. referendarz koronny, aby kwit otrzymać mógł wieczny z percept św. pamięci rodzica swego podskarbiego koronnego, tedy conferrent cum republica, jeżeli się słusznie wyrachował, aby ta prośba skutek otrzymała. **29.** Mienica monety srebrnej ligi dobrej zygmuntowskiej aby otwarta była a dispozycya jej, pro meliori commodo rzptej, w ręce J. kr. Mci ma być oddana od sejmu do sejmu, co ad communem rzptej consensum odsyłać zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby instent do J. kr. Mci i rzptej, aby przez otwarcie menice dobra moneta do dawnego waloru przyść mogła a populus a quisquiliis miedzianej monety uwolniony był. **30.** Intererit to reipublicae, iż gdy insze propulsandae potentiae othomanicae adhibebit media, aby w osobliwej animadwersyej i respekcie miasto Lwów miała, jako tę fortecę, która primo furori et fervori nieprzyjaciela Krzyża Świętego jest obiecta; urgebunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby rzpta koszty na fortyfikacyę miasta tego obmyśliwszy, prowiantem dobrze opatrzywszy i ludźmi doświadczonymi, dla których prowiant aby mógł być wcześnie nie czekając wiosny sprowadzony i inne wszytkie necessaria prowidowała. Także aby prowiantmagister do tej funkcyej sposobny et sufficientem possessionem mający aby był ex mente J. kr. Mci naznaczony. **31.** Eliberatio obsidum w Kamieńcu będących, ponieważ vigore constitutionis anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii dotąd effectum nie wzięła, tedy ardentissime promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby jako najprędzej eliberowani być mogli. Interea, ne fame pereant, aby ich rzpta prowiantem jakim na sustentament do Kamieńca suplementowała procurabunt IMcie pp. posłowie. Libertacya iuxta constitutionem anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, aby od sejmu coronationis miastu i wioskom jego miejskim od wszytkich ciężarów i hibern a także żonom z dziatkami zastawników lwowskich currat i dalej prorogetur IMciom pp. posłom studio et curae zalecamy, jako inne desideria miasta względem expens pod obsidium, które przez swoich ablegatów na przyszłym sejmie wnieść zalecą IMcie pp. posłowie nasi J. kr. Mci i rzptej. **32.** A żony obsidum od wszelakich podatków koronnych, powiatowych, od czopowego i innych podatków miejskich aby uwolnione były. Retenta zaś dawne tego miasta, które ante hostilitatem nie są wypłacone, starać się będą IMcie pp. posłowie, aby ich od tego ciężaru uwolniono. A in quantum zaś nie będą wolni, tedy in onere solutionis zostawać mają. A że jesteśmy exemplis edocti, iż ordynacye zatrudniają nam sejmiki i sejmy, tedy negotium ordinationis dóbr Ostrowskich ad decisionem rzptej odsyłamy. **33.** Ponieważ przez tak długie interregnum trybunał i ordinaria iudicia vacabant, przez co sprawiedliwości iniurati mieć nie mogli, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby trybunał zaraz we dwie niedziele po sejmie reasumowany był. Więc że farago spraw w trybunale impedit cursum iustitiae, że sprawy długo po regestrach leżąc przez kilkanaście lat ad iudicandum przychodzić nie mogą, tedy aby tak w Piotrkowie jako i w Lublinie przez cały rok continue sądził się trybunał, a elekcya deputatów dwa razy w rok ma być naznaczona, żeby jedni deputaci do Piotrkowa jechali a drudzy z Piotrkowa do Lublina powracali się. Regestra w trybunale z początku prawem postanowione jako wszytkie sub numero idą i onemi sąd ziemski sieradzki i lubelski dysponuje, tak też i w regestra taktowe sub numero mają być sprawy wpisowane i temi regestrami nie pp. instygatorowie, ale także sąd ziemski ma dysponować i w swojej kancellaryej chować i do sądu trybunalskiego podawać. A ten regestr taktowy ma tylko być jeden, tak securitatis jako ex actionibus[a] privatorum et dominorum senatorum ac iudicum, żadnego innego nie wymyślając. Który regestr tactorum

---

a) exactionis w P. i T. S.

raz tylko w tydzień w poniedziałek cały dzień ma być sądzony. In quantumby zaś inaczej się działo[a] i w regestrach alteracya albo aukcya, tak w taktowych jako i w innych okrom zwykłego prawa jaka nastąpiła, a stąd lubo actor lubo citatus krzywdę jaką ponosiłby, tedy takowemu każdemu iniuriato wolno będzie sąd ziemski sieradzki albo lubelski ad suum palatinatum et districtum in quo iniuriatus ma possessyą zapozwać pro poena quingentarum marcarum sub poena banitionis solvendarum sine appellatione cum restitutione causae in integrum ad suum competens regestrum. A jeżeliby się sąd ziemski sieradzki albo lubelski dał zdać[b]), tedy locum standi et potestatem in iudiciis tribunalitiis assistendi mieć nie będzie et poenam illam quingentarum marcarum zaraz zapłacić, w który to regestr taktowy według dawnych i świeżych konstytucyej eo nomine ferowanych, żadne sprawy nie należące wpisowane nie będą sub poenis sancitis. Relacye przytem kładzenia pozwów ad minora subsellia jako do ziemstwa i grodów, aby nie do każdego terminu, bo to jest magnae difficultatis, ale do pierwszego tylko napisowane były. Także praesentia delatoris aby do pierwszego tylko terminu urgeatur. Alternata obierania na trybunał deputatów duchownych tak ma być jako i świeckich in quarto anno[c]; sprawy przy tem duchowne aby non composito iudicio ale mixto sądzone były tak, aby tertia pars duchownych zasiadała na takowe sprawy a dwie części świeckich t. j.[d]) trzech duchownych a sześć świeckich vel in maiori numero sześć duchownych a dwanaście świeckich, insze zaś deliberacye do skrócenia praw i poprawy trybunału decisioni reibublicae committimus. **34.** Niemała i stąd jest sprawiedliwości remora, że podczas sejmu mniejsze subsellia, jako to sądy ziemskie i grodzkie non exercent iustitiam, przeto starać się będą pp. posłowie, aby to było lege provisum, aby i pod czas sejmu tak sądy ziemskie jako i grodzkie sądzone być mogły. **35.** Wielkie się dzieje praeiudicium aequalitati, kiedy województwa pruskie, praetendendo sobie jakiś indigenat, bene meritos cives ad honores et praemia w swoich województwach nie przypuszczają zaczem starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby ten indigenat nullitati subiaceat i żeby in aequali republica aequali iure et praerogativa wszyscy się cieszyli i wzajemnie jako obywatele pruscy w województwach koronnych tak i koronni w pruskich byli capaces honorum[e]) et praemiorum. **36.** Dobra królewskie, gdy dziedzictwami albo iure emphiteutico abo też summami jakiemi onerantur, wielkie się stąd dzieje benemerentibus praeiudicium, że takowe dobra nierychło przychodzą ad iustitiam distributivam J. kr. Mci, a zatem dobrze zasłużeni pro virtutibus suis nie mogą być praemiati. Praecavebunt tedy IMcie pp. posłowie, aby per legem[f]) publicam praecludatur via takowym importunitatibus, aby żaden na sejmiku o takową instancyę do J. kr. Mci i rzptej nie ważył się prosić sub nullitate wymożonego na królewszczyzny jakiegokolwiek obligu. A że IMci p. Kobyleckiemu podczaszemu mielnickiemu sędziemu wojskowemu dawny już na naszych sejmikach nastąpił był konsez względem królewszczyzny nazwanej Grzędy, aby ius emphiteuticum do lat dziesiąci otrzymał, tedy na tę tylko jednę emphiteusim pozwolą IchMć pp. posłowie, w czem ich fidem et conscientiam obligamus. Sumy zaś którekolwiek zostawają na starostwach, gdzie są starostwa in onere wypłacenia, aby successoribus sire omni exceptione et dilatione wypłacone były i sukcessorowie nie byli powinni ustąpić, aż im suma realiter et totaliter a novis donatariis zapłacona była. **37.** A jako inne wszytkie materie status, tak i tę, jeżeliby jaka kontrowerzya na sejmie wszczęła przy rozdawaniu wakujących urzędów ad decisionem gentium wielkiej i małej Polski i w. ks. litewskiego odsyłamy. Więc że tych czasów przeszłych, mianowicie in hoc calamitoso reipublicae statu wielka w urzędach

---

a) F. działo. b) P. dawał widać. c) P. termino. d) F. verbi gratia e) P. bonorum
f) stąd aż do wyrazów: na sejmie coronationis utwierdzony, przez przerzucenie kartek P opuszcza, aby potem na niewłaściwem miejscu te punkta podać; idziemy według S. gdzie jest następstwo artykułów prawidłowe.

koronnych niektórych waryacya była, i onych znaczną widzieliśmy przeciwku prawu wyraźnemu enerwacyą, jako to i urzędnicy podskarbstwa nadwornego koronnego prawie tylko muto gaudebant titulo, gdzie iż ad realem usum król IMć szczęśliwie panujący teraźniejszy IMć p. podskarbiego nadwornego do tego restituit urzędu, za co J. kr. Mci obnixe podziękowawszy, że każdego przy rzetelnem swem konserwuje prawie, starać się będą IchMci pp. posłowie nasi, aby iuxta antiquam legem et morem ten urząd podskarbstwa nadwornego nową napisany konstytucyą na sejmie coronationis utwierdzony et in robore vigoreque suo zachowany zostawał, w czem fidem IMciów obligamus. **38.** Uspokojenie religiej greckiej i sprawa piskopiej prezemyskiej między Unitami i Disunitami agitująca się, ponieważ ma na tym przyszłym sejmie coronationis praefixum terminum, instabunt IMcie pp. posłowie gorąco, aby ta sprawa na tym sejmie uspokojona była i cała religia aby swoje według praw, dyplomat, od najaśniejszych królów pp. naszych narodowi graeco ruskiemu nadanych, doskonałe swoje odniosła uspokojenie i żeby już więcej to negotium zjazdów naszych i spraw całej rzptej nie trudniło. **39.** Metropolia kijowska lubo nie jest pro vacanti, przecię ważą się niektórzy per administrationem upraszać, jako tedy król IMć ś. p. Kazimierz onę IMci księdzu Winnickiemu legitime konferował, tak i teraźniejszy nam szczęśliwie panujący, aby przy prawie tegoż IMci OO. Winnickiego konserwować raczył, wniosą instancyą do J. kr. Mci za nim IMcie pp. posłowie nasi. **40.** Duchowieństwo religiej greckiej wielkie krzywdy in personis et bonis suis od żołnierzów [znosi] osobliwie w ekonomiej samborskiej od różnych dzierzawców, aby tedy według przywilejów, dyplomat i konstytucyej od wszelkich ciężarów wolnymi byli, salvis oneribus reipublicae postarają się IMcie pp. posłowie. **41.** IMć ojciec Świtelnicki ponieważ na sejmiku naszym quaerulatur, jakoby miał być iniuriatus od IMci ojca Szumlańskiego, tedy to negotium J. kr. Mci zalecą IMcie pp. posłowie, aby iura onych, iuditio suo pomiarkować raczył. Nieprzepomnią przytem wiadome J. kr. Mci i rzptej IMci ojca Szumlańskiego prace i zasługi osobliwemu respektowi J. kr. Mci rekomendować. **42.** Ponieważ sprawa o władyctwo przemyskie dotąd nie jest uspokojona, przeto instabunt do J. kr. Mci i rzptej IMć pp. posłowie za IMcią OO. Małachowskim episkopem przemyskim ritus uniti, aby mógł być pewną jaką sumą od rzptej upatrzony, którąby mógł lokować gdzie na dobrach w ziemi przemyskiej albo sanockiej będących dla sustentacyej i subsistencyej swojej, czekając dalszego w sprawie o władyctwie per iudicium J. kr. Mci rozsądzenia. **43.** Zwykli się ludzie criminibus notati pod protekcyą unionis udawać et favore onej iudicia subterfugere, tedy aby takowych excessivos unia non protegat póki się nie expurgują ex criminibus lege cavebunt IMcie pp. posłowie i aby subsint iudicio et executioni providebunt. **44.** Dosyć doskonale obwarowało prawo pospolite, aby dobra ziemskie testamentowym dyspozycyom żadnym nie podlegały i obciążone nie były, przecie jednak przeciwko jawnemu prawu tak wiele działo się exorbitancyi, że bona terrestria summami znacznemi onerata ad statum spiritualem różnymi pretekstami continue wychodzą i stan szlachecki wydziedziczony zostaje, miasta upadają et patrimonium rzptej coraz diminuitur, jako teraz dowodny przykład w sprawie WIMci p. Andrzeja ze Zmigroda Stadnickiego kasztelana przemyskiego patet, gdy Zawitała, majętność dziedziczna IMci, nie tylko in legalibus summis obligatoriis przez testament tak obciążona jest, że i dziedzictwa cenę superat, ale też per industriam niektórych osób duchownych privatis decretis i tej majętności haereditatem absorpsit i na drugą z tegoż fundamentu ex ingenio processa pozaciągane. Gorąco przeto zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby się o to starali, jakoby ta zawitalska suma żadnej testamentowej dispozycyej nie podlegająca i inne wszytkie na dobra ziemskie testamentami jako przeciwko jawnemu prawu pozaciągane non obstantibus decretis in quocumque foro latis ingenio procuratis skassowane były i oraz, aby na potem żadnymi wymyślnymi sposobami stan szlachecki similibus mediis exheredytowany z substancyej

nie zostawał, lege publica cavebunt i aby nowe fundacye, in praeiudicium prawa et nobilitatis erogowane, były kasowane postarają się. 45. Ponieważ ziemia sanocka nie tylko communia pericula z całą rzpltą ponosi i na obronę jej aequaliter contribuit, ale też ma ustawiczne od zbójców niebespieczeństwa, iż w domach swoich obywatele tej ziemi securitatem manendi mieć nie mogą, dla czego coroczne koszty na praesidium ziemie łoży i już sufficere onym nie może, przeto starać się będą IMcie pp. posłowie, aby sołtysów do wyprawy łanowej należących, dwudziestu w ziemi sanockiej będących, per legem praesidio tejże ziemi in perpetuum przyłączono. Także prosić o to będą J. kr. Mci IMcie pp. posłowie aby J. kr. Mć serio raczył konferować z cesarzem IMcią chrześcijańskim, aby komisarzów swoich do Węgier zesłać raczył do naszych komisarzów, którzy novella lege na teraźniejszym sejmie mają być naznaczeni z obywatelów ziemie przemyskiej i sanockiej non excedendo numerum ośmiu salaria im na przyszłym sejmiku relationis mają być obmyślone. Ci zaś komisarze wszytkie pretensye i szkody przez te lata między państwem węgierskiem a granicami województw i ziem królestwa polskiego mają decidować i formare iudicium dla dochodzenia sprawiedliwości tak, aby dwie osób węgierskich a dwie polskich sądy takowe raz w Węgrzech a drugi raz w Polsce na miejscach pewnych każdego roku sądzili i aby w Węgrzech kraju tamecznego incola, w Polsce zaś Polak primum locum et potestatem iudiciariam teneat i aby przy nich executio de personis et bonis iurevictorum ultimaria była cirkumskrypcyą konstytucyę obwarują. 46. Niemniej na tem zależy ziemi sanockiej, aby miasto Krosno, prawie antemurale tej ziemi, mogło być konserwowane circa iura antiqua, starać się o to będą IMcie pp. posłowie nasi, aby wieś Szczepanowa i folwark Suchodole privilegiis królów IMciów przeszłych miastu temu na poprawę murów i amunicyę ordynowana teraz przez niesłuszne kontrakty od tegoż miasta Krosna oderwana mogła im być per legem publicam przywrócona. A w tej sprawie kondemnaty na mieszczanach extra forum competens w trybunale otrzymane aby były kassowane. Komissya przytem, per constitutionem do tego Krosna naznaczona, aby była reasumowana dla uznania oppressyej a clero i decydowania onych i wszelkiego postanowienia dobrego porządku urgebunt IMcie pp. posłowie. Miasta na pograniczu będące, iż dla różnych iurisdykcyej ad summam egestatem przychodzą, bo nietylko do dobrego miasta porządku przykładać się chcą, ale pożytki miastu należące przez szynki i insze sposoby odbierają, tedy starać się będą IMcie pp. pesłowie nasi, aby lege publica iurisdikcye wszytkie do wydawania podatków miejskich i znoszenia ciężarów zarównie z miastem były adstrictae. Przywileje zaś na młyny, browary, i szynki osobom duchownym i szlacheckim przeciwko prawu ad male narrata wydane aby były kassowane. Także dobra i kamienice wyderkafami i legatami onerowane et a clero possessa, aby per executionem wytrzymywane były i do possessorów dóbr albo do ich sukcessorów wracały się ostrzegą IMcie pp. posłowie. 47. Hiberna iż bez komisarzów rzptej była distribuowana, aby na potem komisarze wojskowi bez komisarzów rzptej dzielić oną wojska i królewszczyzny innodare nie ważyli się praecavebunt lege IMci pp. posłowie i ażeby komisarzów wojskowych nie było więcej nad sześć, czterech z polskiego a dwóch z cudzoziemskiego zaciągu. 48. A ponieważ teraz uskarza się wiele szlachty, iż są w dzierżawach swoich teraźniejszą distribucyą przeładowani, tedy aby wszytkim to constare mogło, jeżeli wszytkie dobra królewskie i duchowne podlegały teraźniejszej hibernie, providebunt IMci pp. posłowie, aby po grodach po wszytkiej Polsce distributa rozesłana była. Więc że z wielką ruiną dóbr J. kr. Mci, dobra duchowne i dobra królewskie w województwach pruskich przeciwko dawnemu zwyczajowi i prawu od konstytucyi teraźniejszych są wolne, przeto instabunt IMcie pp. posłowie, aby aequaliter tak w duchownych dobrach jako i królewskich w pruskich województwach stanowiska asygnowane były i teraz z dóbr królewskich, gdzie gęsto chorągwie stoją, aby do tamtych województw na konsystencyę przeniesione

były i proportionata do ordynowanych pieniężnych hibern, nie onerując numero koni, dzierżaw królewskich i duchownych była ustawa, konstytucyą opiszą IMcie pp. posłowie. **49.** Przysięga IMciów pp. rotmistrzów dymowej wyprawy pod Chocim ponieważ satisfaciendo legi w ziemiach na sądach kapturowych przez onych jest wykonana, tedy IMć p. instygator koronny takowe przysięgi przyjąć powinien i do skarbowego trybunału tych IMciów pp. rotmistrzów, którzyby taką przysięgę wykonali niema więcej pociągać. **50.** Jus patronatus od najaśniejszych królów pp. naszych antećessorów J. kr. Mci possessum et usu probatum, ponieważ iniusto praetextu turbatur, tedy promovebunt IMcie pp. posłowie, aby iura maiestatis et reipublicae nie były naruszone. Prosić przy tem J. kr. Mci będą, aby utatur iure suo i collationes suas manutenere raczył, in contrarium zaś, jeśliby jaki przywilej od antecessorów J. kr. Mci wyszedł, ten ma każdy subiacere nullitati. **51.** Nic słuszniejszego aby wydane J. kr. Mci in prosecutionem belli miliony wrócone były, inibunt modos cum republica IMcie pp. posłowie, aby te sumy praevia liquidatione ad privatum J. kr. Mci aerarium oddane były. **52.** Znaczna a prawie ostatnia w województwie ruskiem włości różnych i wielkich jako Zbaraża, Wisniowca, Podhajec, Zinkowa i Satanowa z fortecami miastami i wsiami przez nieprzyjaciela w tym roku z gruntu wywróconych desolacya słusznego potrzebuje ex compassione respektu, aby haeredes et possessores pomienionych miejsc za tak wielkie szkody, jako to książe IMć p. wojewoda bełski, IMć p. wojewoda Sieradzki i IMć p. chorąży koronny ex munifica manu J. kr. Mci et ex pane benemeritorum nagrodę odebrali promovebunt IMcie pp. posłowie. **53.** A że IMć p. starosta przemyski generał artyleryi koronnej za stratę dóbr swoich dziedzicznych w Podolu, nazwanych Krzywcze i Babińce i przez pacta w nieprzyjacielskie ręce za św. p. króla IMci Michała oddanych, żadnej dotąd od J. kr. Mci, jako insi posessorowie dóbr w województwie podolskiem będących nie odebrał rekompenzy, przeto ardentissime instabunt do J. kr. Mci i rzptej IMcie pp. posłowie, aby ex primis vacantibus IMć p. generał artyleryej koronnej był ukontentowany. **54.** A jako kiedy ex benemeritis civibus nagrody zasług swoich od J. kr. Mci praestolatur, tak do tejże łaski pańskiej merita IMci p. Kłobukowskiego miecznika inowrocławskiego zalecą IMcie pp. posłowie nasi. **55.** Różne kwerymonie na sejmiku naszym zachodziły względem spustoszenia przez obozy dzierżaw pewnych osobliwie wsi Susułowa IMci p. podczaszego lwowskiego, tedy takowych wszytkich poniesione szkody osobliwemu J. kr. Mci respektowi recommendabunt IMcie pp. posłowie. **56.** Wielka ku rzptej naszej przysługa i chrześcijański afekt hospodara IMci ziem mołdawskich wszelkiego publicznego ojczyzny naszej wyciąga faworu, który fortuny swe własne postponendo et dulcedinem dominationis ustąpiwszy wolał i obrał detrimento suo victoriis rzptej prodesse aniżeli dalsze panowanie prowincyej sobie od nieprzyjaciela Krzyża świętego zleconych continuare, instabunt przeto gorąco IMcie pp. posłowie nasi, aby tak głośne i pobożne in rempublicam meritum hospodara IMci wszelaką na sejmie teraźniejszym odniosło wdzięczność i nietylko klejnotem indigenatu naszego per constitutionem aby był ozdobiony, ale też pane filiorum z dóbr J. kr. Mci z pierwszych wakansów znacznie opatrzony został IMć p. hospodar. Takowąż wniosą instancyę za p. Habarzeszkałem hetmanem i za innymi bojarami hospodara IMci, sub protectionem rzptej udającym się, aby także i nobilitacyami byli opatrzeni od J. kr. Mci i rzptej na sustentament proporcyonalnym ukontentowani byli. **57.** Insze nobilitacye indigenatus aby tym tylko ludziom były pozwolone, którzy albo sumami znacznemi iuvarent skarb rzptej albo znaczną w dziele rycerskiem przysługą, w czem conscientiam IMciów pp. hetmanów obligamus, znakomici byli. A że niektóre osoby pod pretekstem zasłużonych w wojsku beneficium reipublicae indigenatu otrzymali, a nigdy

w wojsku nie służyli, osobliwie p. Czarmer[a] i p. Loicy[b] i inni którzy na sejmie pacificationis subrepticie in volumen legum wleźli, tedy examen takowych nobilitacyi, na sejmie pacificationis poczynionych, exacte uczyniwszy, tych wszytkich którzy nullo merito do nabycia tego klejnotu accesserunt, aby priventur honoribus urgebunt IMcie pp. posłowie. A za p. Sebastyanem Swaryczowskim, który jest ab origine slachcic, że jednak abusus mieszkając we Lwowie praerogativa sua, wniosą instancyę IMć pp. posłowie, ażeby ad pristinum honorem nobilitatis przywrócony być mógł, który prochami i działami objecuje na teraźniejszą wojnę suplementować artyleryą. **58.** Akademia krakowska decus et ornamentum artium liberalium in regno, jako od inszych królów antecessorów J. kr. Mci circa iura et immunitates suas zachowana była, tak aby J. kr. Mć onym też beneficium praestare raczył nieprzepomną IMcie pp. posłowie prosić o to króla IMci. Konstytucya anni millesimi sexcentesimi trigesimi quinti o dziesięciny, na które kontrakty cum assensu sedis apostolicae pozachodziły z plebanami, aby niewzruszali tego postanowienia subsequentes plebani ma być reasumowana i żeby o dziesięciny widerkafy non ad forum spirituale ale ad terrestre duchowni świeckich pociągali cavebunt IMcie pp. posłowie. **59.** IMci p. staroście lwowskiemu aby mógł być pozwolony dla dochodzenia pretensyi swoich i snadniejszego onych poparcia wolny odjazd za granice instabunt IMcie pp. posłowie a surrogator per legem ma być destynowany in absentia jego, urzędnicy zaś grodzcy praesentes, IMć p. Aleksander Drogomir podstarości i IMć p. Łoś pisarz circa officia sua do powrotu IMci p. starosty lwowskiego conservari mają, wyprawy jednak in vim pospolitego ruszenia znacznym pocztem pro persona sua IMć p. starosta lwowski in casu belli uczynić powinien. Mając in recenti memoria odważne czyny IMci p. Eliasza Łąckiego komendanta lwowskiego, które w samym zapale ojczyzny in obsidione od Kapłan baszy we Lwowie oświadczył i uważając teraz zniszczenie dóbr jego zniesionych od zbiegów tatarskich, wniosą instancyę do J. kr. Mci, aby z teraźniejszych wakansów mógł aliqua sorte gaudere. **60.** Instabunt IMcie pp. posłowie nasi ad rempublicam, aby konstytucye 1588 et 1601 et 1621 et 1647, (gdzie super contrariis legi praevia refusione damnorum poena duorum millium marcarum pol. kazana), annorum o zamknięcie exekucyej w Rusi i Podolu postanowione na przyszłym sejmie ad executionem przywiedzione były. Efficient i to, aby od skarbu instygatora koronnego ze wsi Czerepowa w województwie podolskiem, powiecie latyczowskiem leżącej IMć p. Szymon Olewiński sędzia ziemski lwowski amplius o kwartę de bonis terrestribus płacić nie należytą nie był impetitus, o co aby i konstytucya, reassumująca o tem wszytkie wzwyż pomienione prawa, stanęła i aby IMć p. sędzia lwowski od skarbu i instygatora koronnego lege perpetua był uwolniony procurabunt. **61.** Mając przestrogi pewne, że niektórzy dla nabycia szlachectwa znacznymi sumami chcą posiłkować rzptą, tedy aby z tych sum zasłużeni na wojnach i doświadczeni żołnierze w łyka nieprzyjacielskie zabrani, mogli być eliberowani zalecą J. kr. Mci i rzptej IMcie pp. posłowie osobliwie tych: IMci p. Silicza, IMć p. Wincentego Chrząstowskiego z pod pancernej chorągwi księcia IMci p. wojewody bezłkiego, IMć p. Zarudnego rotmistrza, p. Jacka i Józefa Dydyńskich. p. Kieszkowskiego, p. Michała Szeptyckiego, p. Witkowskiego i p. Jana Dąbrowskiego. **62.** Ponieważ IMć p. podskarbi koronny praetendit accizy, lubo incerti proventus pewną kwotę summy zł. pięć tysięcy w ziemi lwowskiej, którą IMć p. Jerzy Zelisławski administrował, że dotąd częścią dla inkurzyej nieprzyjacielskich częścią dla nieodbranych retentów nie mógł uczynić w skarbie kalkulacyej, tedy aby ten ciężar z ziemie mógł być przez uczynioną kalkulacyę IMci p. Zelisławskiego zniesiony dopomogą do tego IMć pp. posłowie. **63.** Ponieważ IMć pp. Waleryan i Sebastyan Kulczyccy bracia rodzeni na sejmiku deputackim województwa naszego dostateczną urodzenia

---

a) F. Baner. b) F. Loci.

swego slacheckiego uczynili dedukcyę a w trybunale pokazało się abusus praerogativae nobilitatis, tedy wniosą za nimi instacyę IMć pp. posłowie, ponieważ i teraz merentur na usłudze rzptej wojennej lata swoje trawiąc, aby ad pristinum honorem nobilitarem byli restituti. **64.** Wielkie się dzieją wiolencye, najazdy różne niektórej szlachcie w województwie naszem przez pp. żołonierzów, którzy lubo są infames et iurevicti, przecię jednak tali favore chorągwie tutantur, iż exekucyi z nich otrzymać jurevicto trudno, tedy na takowych zasługi areszty skarb przymować powinien a sąd wojskowy sine mora exekucyą czynić. **65.** Ponieważ poddani starostwa krosińskiego dwoistej hiberny wypłaceniem aggravantur, tak od rzpltej przez konstytucyę w intratę exulibus et illorum venditariis komputowanej i znowu teraz nowemi assygnacyami włożonej, starać się będą IMć pp. posłowie, aby respublica ineat modos, żeby poddaństwo starostwa tego w takowej nie zostawało oppressyej. **66.** Desideria do sejmiku naszego wniesione JMci paniej Jadwigi Niezabitowskiej kasztelanowej bełzkiej i IMci paniej starościnej gniewkowskiej ad consensum rzptej odsyłamy. **67.** Wydane koszty na rzpltej potrzebę w okazyach wojennych szesnastu tysięcy zł. IMci p. Modrzejowskiemu podczaszemu sieradzkiemu, jako regimentarzowi naten czas wojska aby praevia liquidatione nagrodzone były instabunt pp. posłomie nasi. **68.** A że nam to constat, że dla desolacyej nieprzyjacielskiej w ekonomiej samborskiej solny prowent w żupach upada, tedy aby mniejszą liczbę beczek soli według dawnego zwyczaju województwa wielkopolskie kontentowały się efficient IMcie pp. posłowie i aby przywilej od króla IMci Michała na sól województwom tamtym dany, ponieważ praeiudicat successori, moderno regnanti, annihilowany był procurabunt. **69.** Haereditaria bona zapłaty dziadów, pradziadów rodzicielki IMci p. Jerzego Żelisławskiego, które mieszczanie stryjscy, różnymi sposobami wycisnąwszy z dziedzictwa szlachtę, przeciwko wyraźnemu prawu etiam cum dispendio reipublicae iniusto titulo possident, aby temuż IMci p. Zelisławskiemu jako legittimo successori praecedente decreto iudiciali przywrócone były promovebunt IMcie pp. posłowie. **70.** Miasteczko Wisnia z przedmieściami ponieważ bardzo jest spustoszone i od Tatarów spalone, aby tedy dla wygody naszej podczas sejmików prędzej się pobudować mogło adhibebunt curam IMcie pp. posłowie, aby per legem od stanowisk i stacyi żołnierskich i przechodów chorągwi i od hiberny uwolnione było. **71.** IMć p. Wituliński chorąży roty pancernej IMci p. starosty sanockiego i IMć p. Hrehory Ilnicki obywatel krajów naszych także IMć p. Michałowski, aby byli a poena publica in casu homicidii decreta, accedente partis consensu relaxowani procurabunt IMć pp. posłowie. **72.** IMć p. Wysockiego cześnika sochaczowskiego petitum zalecą IMcie pp. posłowie rzptej, aby kredytorowie IMci zaciągnionym przez niego przy legacyej do Turek długu byli uspokojeni. **73.** Za młyn od wójtostwa staromiejskiego w possessyej IMci p. Alexandra z Unihowa Ustrzyckiego wojskiego sanockiego będącego, do ekonomiej samborskiej oderwany, aby król IMć rekompensę pomienionemu IMci p. wojskiemu sanockiemu uczynić raczył instabunt IMć pp. posłowie. **74.** Wielkie się dzieje praeiudicium narodowi żydowskiemu pod protekcyą rzptej mieszkającemu, że niewinnych privata authoritate po drogach chwytają i więżą póty, pókiby niewinny za winnego niezapłacił; przeto zabiegając takowym ausibus starać się mają IMcie pp. posłowie, aby prawo contra tales excessus takie, jakie contra dispercussores stratae publicae stanęło, a grody ad instantiam iniuriatorum vel quarumvis personarum instigantium, etiam extra cadentiam non obstantibus comitiis sądzić takowych mają i na eliberacyą niwinnego in carceribus zostającego, lubo samo officium przez się lubo przez wicesgerenta przysięgłego aby zjeżdżać mogło i więźniów takowych ab oppressione eliberare. **75.** Więc że ten naród w tym roku per hostilitatem w krajach ruskich ex magna parte jest zniesiony, tedy aby w pogłównem mogli mieć jaką folgę postarają się IMć pp. posłowie. A że w tem pogłównem non aequaliter Żydzi po miastach dziedzicznych zostających pociągają, zasłaniając się

protekcyą panów swych, ordynacyej starszych swoich nie słuchają i iurysdykcyej ich nie podlegają, przez co drudzy w dobrach królewskich onerantur, tedy procurabunt IMć pp. posłowie, aby to było lege provisum, ażeby ten podatek nie przez starszych swoich, ale przez poborców w województwach i ziemiach obranych od Żydów obywatelów tamecznych wybierany był i za assygancyami skarbowemi wydawany, aby taki sub clipeo executionis de retentoribus podatków, lege firmata, wszytkich miast incolae Żydzi nie mogli tutari protekcyej panów dziedzicznych, ale podatki na się włożone aequaliter z drugimi wydawali a poborcy według dyspozycyej starszych Żydów w każdem województwie i ziemi, w swojem województwie i ziemi pogłówne to wybierać mają. **76**. Żydzi lwowscy że per calamitatem temporum przyśli ad summam egestatem i niemogą długów kredytorom swoim wypłacić tak prędko, tedy postarają się IMć pp. posłowie, aby rzplta komisarzów naznaczyła, którzyby między kredytorami a Żydami decyzyą uczynili i czas do zapłaty każdemu kredytorowi naznaczyli. **77**. Komissye względem naprawy dróg do miasta Krzywczej i wsi Rozwienice, wsi Dunkowice w ziemi przemyskiej; do Nostrca i Izbebki w ziemi sanockiej aby per legem pozwolono było i mostowe wybierane być mogło, ea conditione, aby kto dróg naprawować nie będzie, beneficium mostowego tracił, efficient IMcie pp. posłowie. **78**. Które to artykuły nasze in genere wszytkie pilnej IMciów pp. posłów zleciwszy promocyej ręką IMci p. marszałka koła naszego podpisać i do grodów po ziemiach podać zleciliśmy. Działo się Wisni die ultima Decembris anno Domini millesimi sexcentesimo septuagesimo quinto. Marcin Kątski starosta przemyski generał artyleryej koronnej marszałek koła rycerskiego sejmiku wisnińskiego.

Castr. Prem. Rel. 420 p. 54—80; niektóre punkta z tej instrukcyi, jak o nadużyciach przy uzyskowaniu nobilitacyi, dziesięciach, o uspokojeniu religii greckiej Ibidem p. 81, 82, 214. Castr. San. Fasc. Cop. 102 p. 2117—2148.

22.

Wisnia, 4. stycznia 1676.

Sejmik kwituje poborcę powiatu żydaczowskiego z wypłaconych sum poborowych.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej pro die trigesima prima mensis Decembris na sejmik przedsejmowy in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto za uniwersałem J. kr. Mci do Wisni zgromadzeni. Za wszystkich IchMciów koła rycerskiego zgodą do wysłuchania rachunków deputatów obraliśmy WW. IMci pp. Krzysztofa na Chorodostawie Chodorowskiego, podkomorzego ziemi lwowskiej, winnickiego, Jana z Czertwic Cetnera szczurowieckiego, starostów, Stanisława z Sitna Sicińskiego przemyskiego, Macieja Stanisława z Unichowa Ustrzyckiego sanockiego, sędziów ziemskich, Macieja Jana Gołoskiego Strusa, podsędka ziemi lwowskiej, Jana Kazimierza Borzęckiego, łowczego bracławskiego z podymnego siedmdziesiąt... czterma razami przez IMć p. Konstantego Wyszyńskiego, poborcę powiatu żydaczowskiego der laudum sejmiku wiszyńskiego in annis millesimo sexcentesimo septuagesimo... et millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto wybieranego, których sympla czyni dymów in genere sześćdziesiąt i pięć, numerando po groszy piętnaście, summa computata siedmdziesiąt podymnego czyni in genere summa zł. dwadzieścia tysięcy i jeden, sto siedmdziesiąt pięć złp. 2. Którą sumę takowym wypłacił sposobem. Naprzód chorągwi IMć p. Zamojskiego, starosty płoskirowskiego zł. siedm tysięcy czterysta dziesięć zł. p., chorągwi IMć p. starosty żydaczowskiego zł. siedm tysięcy dziewięćset dziesięć polskich;

chorągwi IMć p. hetmana polnego koronnego za asygnacyą sejmiku naszego zł. trzy tysiące polskich; chorągwi IMć p. podskarbiego koronnego vigore assignationis sejmiku naszego złotych dwa tysiąca polskich. Na retentach IMć p. Ostrowskiego na wsi Hołyniu zł. czterdzieście groszy pięć; tamże na Hołyniu na retentach u p. Tarnowskiego zł. dwadzieścia i siedm i groszy dwadzieścia pięć polskich, in parata zaś pecunia ma IMć p. poborca u siebie zł. p. siedmset pięćdziesiąt i pięć. Item accesit z Bolechowa zł. dziewięćset dziewięćdziesiąt i trzy złote, które simul summam iunctam tak na retentach jako i paratam cum ea quae auxit ma wypłacić chorągwi IMć p. Koniecpolskiego, oboźnego koronnego dolińskiego etc. starosty i realiter wyliczyć. Którą suma wszystka comprehensa et in unum computata efficit summam dwadzieścia tysięcy i jeden złotych trzysta piętnaście zł. zł. p. 3. Z tej tedy sumy, salva solutione residuitatis, sufficienter wyrachowanej, za zgodą wszystkich WMciów i pozwoleniem kwit generalny pomienionemu IMci p. Wyszyńskiemu [1]) poborcy powiatu żydaczowskiego i sukcessorom IMci, aby in perpetuum ni od kogo suis cum successoribus ratione przerzeczonej exakcyej nie był impetitus WIMci p. Kątskiemu, przemyskiemu staroście artyleryi konnej generałowi, marszałkowi koła naszego sejmiku wiszyńskiego na ten czas będącemu z podpisem ręki IMci wydać pozwoliliśmy. Działo się w Wisni na sejmiku przedsejmowym die 4. Januarii 1676 anno. Marcin Kątski, marszałek w Wisni zgromadzonego.

Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 48. p. 697—8.

23.

Wisnia, 4. maja 1676.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej na sejmik relationis po szczęśliwie skończonym sejmie coronationis J. Kr. Mci p. n. m. pro die quarta Maii na miejscu zwyczajnem w Wisni lege naznaczony zjechawszy się, aby sancita rzptej tak in materia obrony jakoteż innych należytych do dyspozycyej naszej punktów jako najprędzej do skutku przyjść mogły, takowe stanowimy laudum. 2. Ponieważ na zapłatę wojsku tak teraźniejszych dwóch ćwierci jako i dawnych zasług subsidium charitativum triplex według instruktarzą anni 1662. rzplta pozwoliła i czas wydawania onego per legem jest naznaczony, a w krajach naszych przez wojnę i ustawiczne przechody wojska i obozowania onego niemniej przez coroczne drogości wiele jest ubogich ludzi poddanych naszych, którzyby nie mogli wydołać ullatenus w zapłaceniu uchwalonego pogłównego, przeto aby jako najprędzej pomieniony podatek do rąk pp. poborców dojść mógł i zasługi wojska dochodziły, takową wydawania pogłównego praesenti laudo czynimy ordynacyę. Aby każdy pan, lubo dziedzic, lubo zastawnik, lubo arendarz et quocunque titulo possessor w majętnościach swoich spisawszy iuxta intentionem rzptej w konstytucyej sejmu świeżo przeszłego expressam ludzi poddanych swoich regestra (które mają być przez ekonomów i urzędników szlachtę, albo też ktoby nie miał szlachcica, przez sług bonae fidei przy

---

[1]) Dla tegoż poborcy czytamy w Fasc. Cop. C. Zyd. 48 pag. 698 pokwitowanie: Ja niżej podpisany deputat zeznawam tym skryptem moim, iżem odebrał od IMci p Konstantego Wyszyńskiego, poborcy powiatu żydaczowskiego, zasług z ziemi lwowskiej na chorągiew IMci p. Stanisława Koniecpolskiego, oboźnego koronnego, dolińskiego starosty pancerną, przychodzących zł. p. dziewięćset dziewięćdziesiąt i trzy, a to ex consensu sejmiku wiszyńskiego, z czego pomienionego IMci p. poborcę kwituję. A dla lepszej wiary ręką się moją własną podpisuję. Działo się w Nieniowie die 11 Februarii anno 1676 Stefan Koźmiński, deputat wielmożnego IMci p. oboźnego kor. chorągwi pancernej.

własnym podpisie panów swoich poprzysiężone) nabogatszego chłopa, uważywszy jego mienie w dobytkach, handlach, rzemieśle, siewbie, nie po złotemu od głowy, ale ducta proportione dostatków większą kwotę wkładał, folgując ubogim, tak, aby bogatszy za uboższego suppleat należytą pogłównego według regestrów poprzysiężonych sumę. A panowie poborcy do wybierania tego podatku obrani nie mają sobie uzurpować żadnych innych salaria nad opisanie prawa po groszu od złotego ani titulos aggravationis ubogich ludzi, jako to od kwitów na iuramenta na sukkollektorów, liczmanów i odźwiernych wymyślać mają, ani od przywilejów żadnych i od duchowieństwa religiej greckiej nad opisanie prawa i zwyczajów dawnych więcej wyciągać powinni, ani kwitów ad rationem dawać sub poena ducentarum marcarum, o co każdemu ukrzywdzonemu wolno będzie pozwać p. poborcę ad officium castrense w ziemi swojej będące. Delaty także wcześnie po wyściu egzakcyi we dwie niedzieli oddać pp. poborcy do grodu powinni sub rigore legibus regni descripto. Gdzie zaś szlachta rozrodzeni po wsiach na swoich dzielnicach poddanych nie mający siedzą, tedy zabiegając temu, ne multiplicentur iuramenta, przez dwóch e medio sui possessionatów iurament na regestra pogłównego odprawić mają, a od juramentów i od exaktorów grody nad groszy sześć upominać się nie mają. Podatek ten wydawać wszyscy nemine excepto powinni sub poenis legibus regni descriptis de retentoribus; starostowie nieodwłóczną czynić powinni sub rigore legis egzekucyą. A że i w tem dzieje się zasłużonym chorągwiom krzywda przez częste oschnienie assygnacyej, iż niektórzy possessorowie dóbr swoich mając zasługi dawne w skarbie, sami sobie płacą podatkami z dóbr swoich przychodzącymi a do rąk pp. poborców nie chcą onych oddawać, tedy zabiegając temu iniungimus pp. poborcom naszym, aby non connivendo osobom ze wszystkich in genere włości podatki do rąk swoich odbierali i one egzekwowali i sami asygnacye skarbowe, stosując się do uchwały rzptej wypłacali nie depaktując deputatów po zasługi z wojska przyjeżdżających sub solutione de proprio. Takowej zaś egzakcyej regestra poborca każdy do grodu proprii districtus po uczynionych w skarbie rachunkach wiernie i sprawiedliwie konnotowane z podpisem skarbowym oddać powinien sub poenis et processu fisci. A żeby ten porządek wydawania pogłównego do wiadomości wszystkich jak najprędzej doszedł, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego wydać uniwersały po ziemiach do grodów, które po miastach, miasteczkach i parafiach wszędy publikowane być mają.
3. Więc że rzpta do namówionej liczby zaciężnego wojska na obronę swoją wyprawę piechoty z dymów ze dwudziestu ośmi jednego iuxta tarifam anni 1665 uchwaliła, województwu jednak naszemu respectu desolationis przez nieprzyjaciela nove abiurata pozwolone są na teraźniejszym sejmie i nie dawno przed tem in anno 1673 przez konstytucyę habita ratione eiusdem hostilitatis toż beneficium nowych abiurat województwo nasze otrzymało, przeto zabiegając temu, aby ex frequentatis iuramentis diminucyej w teraźniejszej wyprawie nie było i owszem życząc, aby w rzptej i krajach naszych zostających sub ictu malorum omnium jak największe mogło być praesidium, wyprawę piechoty z dymów iuxta abiurata anni 1673 per legem pozwolone postanawiamy. Jeżeliby jednak recenter w przeszłym roku w którejkolwiek ziemi przez wojnę jaka znaczna nastąpiła desolacya, tedy nowe iuramenta inhaeredo konstytucyej sejmu teraźniejszego takowym włościom currere mają, wyprawy zaś tej takowa ex consensu nostro stawa ordynacya, aby wszyscy nemine excepto, ad mentem legis ze dwudziestu ośmiu dymów pieszego żołnierza z muszkietem lontowym, z berdyszem, cudzoziemskim trybem, w barwie jednakiej błękitnej dobrze umąderowanego i prowiantem słusznym opatrzonego, na całe półroku na czas i miejsce niżej wyrażone każdy pod komendą obranych pp. kapitanów w ziemiach swoich stawił, sub rigore w konstytucyej expresso. Wyprawy zaś pieszy żołnierz na kapitana i innych oficerów według kapitulacyi rzptej na wypłacenie ich zasług ma z sobą przynieść zł. dziesięć; od sum przy tem na prowizyach będących i fruktyfikujących, widerkafowych, także wszystkie osoby sine ulla exceptione od

dwudziestu tysięcy pieszego żołnierza takowymże trybem i w jednakiej barwie na ten czas wyprawić powinni i do rąk pp. kapitanów w ziemiach swoich oddać, salva defalcatione possessoribus summarum, jeżeliby sami tę wyprawę uczynili lub z prowizyjnej lub z kapitalnej sumy praecustodita. Także od sum arendowych niewytrzymanych eadem proportio wyprawy od dwudziestu tysięcy jednego żołnierza zachowana być ma. Z osobna zaś haeredes bonorum arendatoriorum z dymów wyprawiać powinni. A jeśliby za nich pp. arendarze wyprawili, zapłacić im to sine ulla delatione panowie dziedziczni et sub rigore iuris powinni. Zastawnicy, wyderkarze, którzy in reali possessione dobra trzymają, gdy loco haeredum z dymów wyprawują, od sum non obligantur do tej wyprawy, która to wyprawa ma być de proprio peculio bez żadnego uciążenia poddanych. Miasta i miasteczka habita ratione domorum maiorum także ze dwudziestu ośmiu dymów (tak aby z większego domu więcej a z mniejszego mniej sumptu na pieszego żołnierza komputowano) wyprawę pieszą uczynili. A jeśliby pieniądze pp. kapitanom na pieszego żołnierza za ciągnienie dawać chcieli, tedy na jednego zł. sto dwadzieścia i sześć wydać im wolno będzie do rąk pp. kapitanów w ziemiach swoich. Ktoby zaś tak z dymów królewskich, duchownych i szlacheckich dóbr jako i od sum pieniądze wydawać chciał, zlecamy to pp. kapitanom naszym, aby takowego każdego szlachcica i possessora dóbr według iuramentu albo kwitu anni 1673 pokazanego lub też ob desolationem recentem iuxta laudum nowo otrzymanego iuramentu z jednego dymu zł. cztery groszy pietnaście a od sum, których regestra mają być do grodów w ziemiach swoich lub przez kredytorów lub przez possessorów summarum sub poena ducentarum marcarum podane, od każdego tysiąca po zł. sześciu groszy dziewięciu przyjmowali i kwity dawali, a computatis fumalibus et summis, według intencyej rzptej żołnierza pieszego pewnego zaciągali i w tymże porządku jako się wyżej wyraziło i niżej opisano przez pół roku trzymali. Jeżeliby zaś który zaciągniony za wydane pieniądze przez pp. kapitanów uciekł, na miejsce takowego każdego inszego żołnierza proprio sumptu zaciągnąć pp. kapitani powinni będą sub poena mille marcarum. Czas zaś wyprawienia tak ludzi jako też wydania pieniędzy a data praesentis laudi ad ultimam Maii przedłużamy. A ktoby intra hoc tempus mając dobra w przeszłym roku spustoszone przez wojnę juramentu w grodach nie uczynił, takowemu nie na to beneficium legis post elapsum tempus suffragari, ale według abjurat anni 1673 lub wyprawić lub pieniądze wydać powinien będzie. Obligujemy przy tem pp. kapitanów naszych, aby odbierając ludzi, kwity z odebranych dając, nie ważyli się więcej wyciągać nad wyrażoną wyżej kwotę od wyprawnego żołnierza na się i oficyerów swoich nad zł. dziesięć, także z dymów i od sum odbierając pieniądze, aby żadnych salaria nie wyciągali ani kwitowego brali, ani ślepych pocztów sobie wytrącać pozwalali, ale ludzi zupełnych i oficyerów słusznych, służby tej wiadomych, mając od nas sufficientem na to sumptum trzymali, sub poena mille marcarum ad instantiam cuiusvis vindicanda, czego przy podpisie IMci p. komisarze od nas uproszeni do tej wyprawnej piechoty popisywania pilnie dojrzeć mają i zaraz od pp. kapitanów regestra wyprawy dymowej i od sum odbiorą i do grodów w ziemiach swoich podać mają. 4. Więc że często się trafia, iż wiele jest takowych, którzy wielką zwłokę czynią w wykonaniu uchwały rzptej i postanowienia sejmiku naszego, obawiając się, że ani pieniędzy ani ludzi na czas nie wystawią, tedy obligamus pp. kapitanów, aby ad proportionem taryfy dymowej z juramentów anni 1673 likwidowanej ludzi swym kosztem stawili a na retentorach wyrażoną w konstytucyej poenam nille marcarum windykowali, na co dla podania delaty kwerelle we wszystkich ziemiach, non derogando solitis cadentiis, pro die 8 Junii mają być sądzone i egzekucya nieodwłoczna na dobrach retentorom sub poenis super negligentes officiales sancitis extendi ma. Prowiant na tych ludzi wyprawnych ma być obmyślony na każdy dziesiątek wóz dobrze leguminą naładowany, przy wozie słuszny kocieł miedziany, a ta legomina ma być do obozu zaprowadzona i pp.

kapitani i officyerowie, ich którzy zawsze praesentes w obozie powinni być, dojrzeć tego mają, aby ta legomina przy płacy tygodniowej słusznej na pożywienie żołnierzów obracała się, która z płacy dymowej i od sum uchwalonej przez pp. kapitanów prowidowana ma być, aby żołdacy z pod komendy ich nie uciekali. W ciągnieniu i ściąganiu ludzi na miejscu naznaczonem tak pp. kapitani i officyerowie jako i ludzie ich de proprio żyć powinni sub solutione omnium praetensionum regestris et iuramentis liquidandarum, o co każdemu iniuriato wolno będzie agere in quovis iudicio et officio regni. Nadto pp. kapitanowie sprawić się powinni będą i kalkulacyę uczynić na komissyej we Lwowie, jak wiele ludzi wyprawionych i pieniędzy na zaciągnienie ludzi pieszych wybrano, aby constet wszystkim ziemiam, jeżeli wszyscy tę wyprawę wedle postanowienia naszego uczynili i jak wiele ludzi pp. kapitani w ziemiach wystawili. **5.** Więc że w czasie naznaczonym dubia sunt tak wyprawa jako i pieniądze loco wyprawy namówione, tedy nie życząc pp. kapitanom żadnej szkody których obligavimus wyprawę de proprio in spem nagrody ex bonis retentorum, ziemie instygatorów przysięgłych sobie obrać mają, aby delata przez pp. kapitanów i sami swoje na kwerelach podane bez wszelkiej zwłoki egzekwowali, poenas w prawie expressas windykowali i do rąk pp. kapitanów oddawali wybrane pieniądze. Ci zaś pp. instygatorowie mają przysiąc w grodach proprii districtus, iż nikomu nie folgując z dymów, jako i od sum wszytkich, według delaty podanej podatek do wyprawy należący et poenas windykować będą i nikogo nie zatają, osobliwie w niewiadomym prowencie ad sum i wybrane pieniądze pp. kapitanom sprawiedliwie wydadzą za ręcznym owych kwitem i regestra fideliter do grodu wybranych pieniędzy podadzą. **6.** A żeby ta ordynacya nasza wszystkim obywatelom wszystkich ziem pateat, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby wydał uniwersały do grodów, wyraziwszy w nich dostateczne postanowienie ad instar instruktarza, które uniwersały po wszystkich miastach, miasteczkach i parafiach ogłaszane być powinny. **7.** Rewizyę łanów wybranieckich iuxta constitionem anni 1647 na teraźniejszym sejmie reassumowaną novella lege chcąc do skutku przywieść i wszystkie ziemie na teraźniejszym sejmiku lustratorów sobie obierają, którzy się niżej opiszą i według pomienionej konstytucyej 1647 sprawić się powinni będą. **8.** Egzaktorowie wszyscy cuiuscunque contributionis, aby do grodów regestra swoje, każdy ziemi swojej fideliter konnotowane podali, praesenti laudo wszystkich pp. poborców dawnych obligamus i teraźniejszych, zaś konstytucya anni praesentis do podania regestrów praescripsit a my onychże wyżej consensu nostro do tegoż strinximus. **9.** Ponieważ przy libertacyej od podatków wszelkich do pewnych lat na teraźniejszym sejmie per legem pozwolonej w tejże konstytucyej dołożona jest generalis approbatio privilegiorum od królów IMciów antecessorów J. kr. Mci miastu Lwowi danych, tedy praecavemus nobis praesenti laudo, aby ta confirmatio statui equestri w niwczem nie derogowała. **10.** A że wielka diminucya nietylko podatków rzptej i ziemi ale też i contributionibus et oneribus civilibus dziać się musi, iż recenter nobilitowani cives leopolienses praerogativa nobilitatis abutuntur, szynki i handle w mieście prowadzą, tedy statuimus laudo praesenti, aby nowa szlachta we Lwowie się znajdująca żadnych szynków i handlów stanowi szlacheckiemu przeciwnych nie prowadzili i onera civitatis in genere omnia ex fundis według dawnych praw i teraźniejszej na przeszłym sejmie otrzymanej konstytucyej ponosili sub rigore in legibus regni descripto. **11.** Względem sumy trzydziestu tysięcy na starostwie medyckiem IMci p. Modrzejowskiemu, podczaszemu sieradzkiemu, per legem przyznanej, praecavemus nobis, że na przyszłym sejmie przez posłów naszych promovebimus to, aby ta summa pomieniona, ponieważ już jest lege naznaczona, IMci p. podczaszemu sieradzkiemu z skarbu rzptej parata pecunia wypłacona była, a starostwo medyckie ab onere praefato wolne zostawało, in futurum zaś aby praeiudicium żadne bene merentibus przez przyznawania sumy na dobrach królewskich emphiteuses et alienationes eorundem bonorum nie

działy się, omni studio tę materyę promovebimus. 12. Po uchwale tej generalnej do wszystkich ziem należącej, particularia quaeque też pomienione ziemie na teraźniejszym sejmiku laudo praesenti constituere mają. 13 A naprzód ziemia lwowska od uchwalonego na sejmie przeszłym trojga pogłównego, które jest na dwie racie do wybierania rozdzielone i czas w konstytucyej wyrażony, obrała sobie exaktorów i do pierwszej raty dwojga pogłównego w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim IMci p. Andrzeja Żebrowskiego, podstarościego żydaczewskiego i IMci p. Andrzeja Żurakowskiego; do drugiej raty jednego pogłównego w ziemi lwowskiej tychże obudwu pomienionych IMciów a w powiecie żydaczewskim IMci p. Czeskiego. A lubo w konstytucyej czas wybierania pierwszej raty dwojga pogłównego jest naznaczony a prima Maii ad primam Junii, jednak że sejmik nasz relationis nie zaczął się aż 4 Maii i przez tydzień cały trwał, przeto wiedząc impossibilitatem tak prędkiego wydania pomienionego podatku, czas wydania pierwszej raty pogłównego dwojga, ma być a data praesentis laudi ad decimam quintam Junii prolongowany i ten podatek intra hoc tempus wydany. Drugą zaś ratę według konstytucyej w czasie zaznaczonym pp. poborcy wybrać i wszyscy należący do wybrania pogłównego wydać go powinni sub poenis legibus regni descriptis. Asygnacye pp. poborcy z skarbu wychodzące wypłacać bez wszelkiej zwłoki powinni et sine ullis corruptionibus terrigenis naprzód pieniądze wydawać i naznaczane per legem na prowizyą obsidibus leopoliensibus sumę dwanaście tysięcy według asygnacyej skarbowej wypłacić ante quosvis assignatarios mają. Małżonki obsidum w Kamieńcu u Turków zostających, dotąd nie uwolnionych, według teraźniejszej konstytucyej od wszelakich in genere podatków, tak publicznych jako i prywatnych do ziemie należących, mają być wolne. 14. Miasto zaś Lwów mające iura super depositorium u rzptej na kilku sejmach sobie pozwolone i na teraźniejszym sejmie reasumowane przy tychże prawach conservando, aby super transgressoribus depositorii według prawa prędszą mogli sortiri exekucyą, laudo praesenti postanawiamy, iż żaden w dobrach swoich takowych transgsessores protegere niema, ale według prawa sprawić się powinien. 15, Do wyprawy namówionej w ziemi lwowskiej kapitana IMci p. Andrzeja Dubrawskiego taż ziemia sobie obiera, który ściągać ludzi w Honiatyczach i Wierzbiążu pode Lwowem ma zaciągać. Zaciągać zaś po wszytkich miasteczkach i miastach wolno mu będzie, tak się sprawując, jako się wyżej o kapitanach napisało; ludzi zaś tych we Lwowie pro die decima quinta Junii popisać p. kapitan powinien przed uproszonymi przez nas komisarzami IMciami pp. podkomorzym i starostą lwowskimi. Do exekwowania retent wszelakich osobliwie jednak z delaty dymowej i od sum wyprawy instygatorem w ziemi lwowskiej IMć p. Jaskulski komornik lwowski obrany jest, który ma przysiąć ea rota, jaka jest niżej expressa a najbardziej inquirere ma, aby od sum, jako to rzeczy niewidomych wyprawa namówiona realiter na wyprawę ojczyzny convertatur. 16. A że komissya we Lwowie jest naznaczona per constitutionem teraźniejszego sejmu i elekcya komisarzom na sejmiku teraźniejszym naznaczona, ziemia lwowska komisarza IMć p. Jana Stawskiego podczaszego lwowskiego podstarościego grodzkiego przemyskiego obrała sobie, któremu salarium według konstytucyej taż ziemia obmyślec ma. 17. Do rewizyej łanów lustratorami: IMć p. Franciszek Borysławski podczaszy dobrzyński, IMć p. Wyszyński, IMć p. Alexander Chomentowski obranymi są, którzy tak jako się wyżej opisało sprawować się mają. Salarium zaś onych według konstytucyej każdemu po zł. dwieście ziemia lwowska naznacza z czopowego ziemie lwowskiej w administracyej IMci p. Olewińskiego sędziego lwowskiego zostającego naznacza; do którego asygnacye IMć p. marszałek koła naszego wydać powinien. 18. A że IMć p. Andrzej Żebrowski podstarości żydaczowski ze 40 podymnego będąc do wybierania obranym z inszymi kolegami IMcią p. Janem Kruszyńskim i IMcią p. Pawłem Mrozowickim komornikiem ziemskim lwowskim uczynił za wszystkich dostateczny rachunek z pomienionej

egzakcyej i co ex liquidatione przychodziło wypłacił, lubo mu IMć p. Kruszyński statisfakcyej nie uczynił, tedy z tego podymnego in numero 40, tak pomienionego IMci p. podstarościego żydaczowskiego, jako i kolegów jego praesenti laudo wiecznymi czasy kwituje ziemia lwowska cum praecustoditione, że mu wolna repetitio u IMci p. Kruszyńskiego niewypłaconej sumy zostaje i ten kwit in quantum pokaże reale debitum IMci p. Kruszyńskiemu suffragari nie ma. Kwit zaś wieczny IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i podpisać ziemia lwowska pozwala. **19.** Ziemia przemyska do wybierania pogłównego tak pierwszej raty jako i drugiej obrała sobie poborców IMć p. Wojakowskiego podstolego przemyskiego, IMć p. Borzęckiego łowczego bracławskiego, IMć p. Jelca cześnika kijowskiego, IMć p. Demiana Stawskiego cześnika podolskiego, IMć p. Mikołaja Fredra, IMć p. Stefana Rytarowskiego, którzy poborcy pierwszą ratę mają wybierać tak, jako w ziemi lwowskiej a data laudi praesentis ad 15 Junii, drugą zaś według konstytucyej a prima Septembris ad primam Octobris. **20.** A że na teraźniejszym sejmiku nie stanęła divisio partiej między pp. poborcami, gdzie który wybierać ma, tedy obligamus onych, aby między sobą sami uczynili distinkcją, eo praecustodito, aby in quantum się nie zgodzą wszyscy, w Przemyślu ten podatek wybierali i na jednym kwicie podpisywali się, sine ulla depactatione oddających biorąc salaria superius expressa lege ordinata, titulos nie wymyślając extorsivos, dzielili się wszyscy aequaliter onemi. **21.** Do wyprawy dymowej i od sum kapitana obiera sobie IMć p. Jana Wojakowskiego chorążego nowogrodzkiego, który ludzi ściągać ma na przedmieściu przemyskiem, zachowując mu wolny zaciąg po miastach i miasteczkach i tak się we wszytkiem sprawić powinien, jako się wyżej kapitanów obligowało i ludzi takowych popisać ma przed komisarzami uproszonymi przy JWIMci p. kasztelanie lwowskim i IMcią p. Stanisławem Sicińskim sędzią ziemi przemyskiej pro die decima quinta Junii w Przemyślu. Do ekzekwowania retent wszelakich dawnych, osobliwie jednak z delaty teraźniejszej dymowej i od sum wyprawy instygatorem IMć p. Paweł Jasniński komornik ziemie sanockiej obrany jest, który przysiądz ma in eam rotham, jako w ziemi lwowskiej a na to najbardziej pilną mieć ma animadwersyą, aby wszyscy od sum swoich lub płacili lub wyprawowali sub nexu iuramenti. **22.** A że zagęściły się w ziemi przemyskiej częste rozboje i wielkie kradzieże, zabiegając temu, na łapanie złodziejów i zbójców do presidiaryjnego ziemie sanockiej rotmistrza IMć p. Andrzeja z Kulczyc Zawojskiego dispozycyej zł. sześć set, u IMci p. Alexandra Szeptyckiego wojskiego stryjskiego administratora czopowego tejże ziemi naznacza, który p. rotmistrz pachołków dziesiątek na ochronę obywatelów w ziemi przemyskiej mieszkających i pericula od zbójców cierpiących trzymać za te pieniądze powinien. **23.** Ponieważ komisya we Lwowie jest naznaczona i elekcya na teraźniejszym sejmiku ex lege pozwolona, obrany tedy jest komisarzem IMć p. Stanisław Siciński sędzia ziemi przemyskiej, któremu salarium według prawa ziemia obmyśleć ma. **24.** Do rewizyej łanów lustratorowie obrani IMć Alexander Fredro miecznik czerniechowski, IMć p. Stefan Rogoziński vicesgerens castrensis premisliensis, IMć p. Kazimierz Dembski i IMć p. Dominik a) Młodecki, którzy według konstytucyej sprawić się powinni będą, salaria zaś im należące po zł. dwieście na jednego u IMci p. Szeptyckiego wojskiego stryjskiego admistratora czopowego ziemie przemyskiej declaramus i asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy. **25.** A że IMć p. wojski czerniechowski z exakcyej swojej na pierwszą dymową uchwalonej in anno 1673 dostateczny uczyniwszy rachunek sumą przychodzącą za assygnacyami sejmiku naszego wypłacił, i nadto zł. trzysta de proprio wydał, tedy z tej exakcyej pomienionej IMć p. Wisniowskiego wojskiego czerniechowskiego wiecznymi czasy kwitujemy i kwit IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i podpisać zlecamy i na wydane de proprio

---

a) S. Krzysztof.

zł. trzysta assygnacyą do IMci p. Szeptyckiego wojskiego stryjskiego administratora czopowego ziemi przemyskiej temuż IMci p. wojskiemu czerniechowskiemu wydać pozwala. **26.** IMci p. wojskiemu stryjskiemu ponieważ się sufficienter wyrachował z przeszłej administracyej czopowego a sexta Junii in anno 1674 zaczynającego się a kończącego pro eadem die 6 Junii in anno 1675 kwit wieczny z podpisem ręki IMci p. marszałka koła naszego wydać pozwala, tegoroczny zaś prowent czopowego a 6 Junii in anno praesenti zaczynającego się tenże IMć p. wojski stryjski do przyszłego sejmiku zostawia. **27.** IMci p. Franciszkowi Pakoszowi, ponieważ delaty po śmierci rodzica swego z retent podymnego exekwować nie mógł i retent odszukać, a skarb swemi własnemi pieniądzmi rodzic IMci uspokoił i kwity na się otrzymał, których iż pokazał na delacie zł. ośm set, tedy delatę pomienioną powinien oddać IMć p. Pakosz do rąk instygatora ziemie przemyskiej na teraźniejszym sejmiku obranego a ziemie zł. ośm set u IMci p. Alexandra Szeptyckiego wojskiego stryjskiego administratora czopowego tejże ziemie do wypłacenia naznacza i assygnacyę wydać zleca. **28.** IMci pp. Andrzeja i Teodora Bratkowskich od impetycyej sukcessorów IMci p. Pakosza i innych egzaktorów względem zatrzymanych podatków we wsi Bereznicy uwalnia, in posterum jednak podatki według ostatnich abiurat płacić powinni. Toż beneficium ex consensu omnium i IMciom pp. Maytkowskim służyć ma. **29.** Ponieważ ad securitatem publicam należy, aby drogi i przejazdy publiczne wszytkim gdzieżkolwiek i na jakiekolwiek akty jadącym były wolne tudzież do przejazdów sposobne, miasto zaś Sambor lubo ma poddanych przedmiejskich dla szarwarków i poprawy dróg od królów IMciów sobie inkorporowanych, przecie o naprawę tych dróg nie dba i tak dalece po przedmieściach i w mieście drogi są zepsowane i przegrzązłe, że przez nie przejeżdżać bardzo ludziom trudno, tedy jeżeli ad requisitionem cuiusvis personae nobilis nie poprawią onych i ulicom nie dodadzą w mieście emundacyej intra decursum niedziel sześciu wolno będzie każdemu contra magistratum tego miasta samborskiego ratione violatae securitatis publicae o to sprawę na kwerele przemyskie intentować et poenas quingentarum i insze prawem opisane windykować; sub eodem rigore miasto Wisnia mosty i drogi naprawiać ma. **30.** Żydzi po miastach i miasteczkach i po wsiach będący, generaliter wszyscy w ziemi przemyskiej mieszkający tak w dobrach królewskich, duchownych i dziedzicznych pogłówne według teraźniejszej konstytucyej i według instruktarza anni 1662 wydać powinni do rąk IMci p. Żurowskiego, cześnika przemyskiego, podwojewodzego tejże ziemi, regestra zaś podług prawa osób żydowskich, inkludując mieszkających po wsiach, spisane przez dwóch ex communitate starszych Żydów z różnych miast i miasteczek w zborze przemyskim mają być poprzysiężone i do grodu podane. Obranym jednak na teraźniejszm sejmiku pp. poborcom naszym salaria w prawie opisane pomieniony IMć p. cześnik przemyski oddać powinien, nie agrawując Żydów iniustis salariis. **31.** Ziemia sanocka do pogłównego pierwszej raty dwojga obrała IMci p. Marcina Pobiedzińskiego egzaktorem, do drugiej raty jednego pogłównego IMci p. Samuela Orzechowskiego, którzy exakcye swoje według determinowanego czasu zaczynać mają i kończyć. IMć p. Pobiedziński a data praesentis laudi ad 15 Junii ma wybierać dwoje pogłówne w Sanoku, IMć p. Orzechowski drugą ratę a prima Septembris ad primam Octobris. **32.** Do wyprawnej piechoty kapitana tegoż co i ziemia lwowska IMci p. Andrzeja Dubrawskiego obrała, który ludzi lub wyprawnych lub zaciężnych w miasteczku Tyrawie ściągać ma. Zaciąg zaś po miastach i miasteczkach tejże ziemi wolny mieć będzie, zachowując in toto praescripta legis i wyżej wyrażoną uchwałę naszą. Tę zaś piechotę popisać ma w Sanoku p. kapitan die 15 Junii przed IMciami pp. komisarzami IMcią p. Stefanem Sicińskim, podstarościcem sanockim i IMcią p. Samuelem Orzechowskim. Instygatora na dochodzenie retent tak dawnych jako i teraźniejszych dymowej wyprawy i od sum IMci p. Truskulaskiego od nas obranego obligamus, aby przysiągł eadem rota jako i inni w ziemiach wyżnych i tego przestrzegał,

aby te wyprawy każdy tak z dymów jako i od sum uczynił a potem tenże p. instygator regestra do grodów podawać ma i na sejmiku [liczbę] czynić z wybranych retent lub też i na sądach powinien. **33.** Na komisyę do Lwowa na zapłatę wojsku ordynowaną IMć p. Maciej Stanisław z Unichowa Ustrzycki, sędzia ziemi sanockiej obrany jest, któremu salarium ziemia według prawa obmyśleć ma. **34.** A że skarb praetendit sobie w ziemi retenta dla nierachowania się w skarbie pp. poborców ab anno 1658, tedy praecavendo indemnitati uproszony jest IMć p. Bułakowski, aby przyjmował dekreta kapturowe i fiskalne także i rachunki z pp. egzaktorami intra hoc tempus ab anno 1658 będącymi w tejże ziemi i na komisyą wszelaką gotowością zjechał i attendendo, żeby ziemia in periculum et damnum non introducatur. **35.** Ponieważ pozwolone jest na sejmie teraźniejszym ad securitatem od zbójców ziemi sanockiej to beneficium rzptej, że per legem dwudziestu łanników w tejże ziemi będących ad praesidium et dispositionem ziemi sanockiej ordinowała, tedy za zgodą naszą postanawiamy, że zawsze dependencyą od ziemi naszej mieć mają. A teraz pod komendę pp. rotmistrzów naszych pp. IMci p. Andrzeja Zawojskiego i IMci p. Wojciecha Żuławskiego ordynujemy tak, aby praesidium trzymąli po slakach i Beskidach chodzili, zbójców i wszelkich złoczyńców łapali i służbę począwszy na wiosnę odześcia śniegu aż do upadnięcia śniegu na zimę kontinuowali i teraz najdalej za niedziel dwie tam, gdzie pomienieni pp. rotmistrze stawali, i co ich będzie ad praesidium tejże ziemi na sądach kapturowych declaratum przybywało, tyle zaraz dla kosztów ziemi pp. rotmistrze smolaków odprawiać mają i sub iuramento, którego rota opisana w deklaracyej sądowej, we wszystkiem sprawować się powinni. Lustratorowie do rewizyej łanów obrani IMć p. Szymon Józef z Gośniewic Wolski, skarbnik ziemi sanockiej, IMć p. Stefan Siciński, podstarości grodzki sanocki, IMć p. Piotr Rojowski, pisarz grodzki sanocki, którym salarium po zł. dwieście u IMci p. Kazimierza z Gośniewic Wolskiego do dwojga podymnego na teraźniejszym sejmiku uchwalonego egzaktora naznacza i assygnacye wydać IMci p. marszałkowi koła naszego zleca. **36.** Kwit z egzakcyej podymnego na wyprawę uchwalonego i od sum in anno 1673 za dostatecznem wyrachowaniem się i dosyć uczynieniem tak z arendy dwuletniej czopowego IMci p. Wojciechowi Kobylnickiemu wydać pozwala i onego wiecznemi czasy praesenti laudo kwituje. A respektem defalki zł. dwieście wypłacić IMci p. Kazimierzowi Wolskiemu egzaktorowi podymnego deklaruje i do niego asygnacyą wydać pozwala. **37.** Na poparcie komissyej per legem naznaczonej do Węgier, która dependet z expedycyej od cesarza IMci chrześciańskiego, uprosiliśmy IMci p. Stanisława Sicińskiego, sędziego przemyskiego, aby jako sam procuravit na teraźniejszym sejmie wyprawę od J. kr. Mci do cesarza IMci, aby tę ekspedycyą odszukał, na co według deklaracyej IMci ziemia przemyska pozwoliła zł. sto z czopowego z przemyskiej ziemi w administracyej IMci p. wojskiego stryjskiego zostającego, także ziemia sanocka drugie zł. sto z podymnego u IMci p. Kazimierza Wolskiego. A że w komissyej dołożona jest wolna elekcya komisarzów do Węgier in supplementum excusantium, tedy do wyrażonych w konstytucyej komisarzów IMci p. Wojakowskiego, podstolego przemyskiego i IMci p. Piotra Rojewskiego, pisarza grodzkiego sanockiego przydają obiedwie ziemie przemyska i sanocka. **38.** Kwity według dekretów kapturowych z exakcyej poborowej IMci p. Janowi Grodzickiemu wydać i podpisać ręką własną IMci p. marszałkowi ziemia sanocka zleca i onego wiecznymi czasy wolnym czyni, z retent także dawnych do ziemi należących niewypłacanych IMci p. Brzeskiemu, komornikowi granicznemu sanockiemu kwit wydać IMć p. marszałek ma. **39.** Podymne, na wypłacenie różnych in laudo anteriori przed sejmem deklarowanych sum, dwoje iuxta abiurata anni 1673 uchwala, także na różne teraźniejsze expensa i jako się wyżej namieniło egzaktora do wybierania podymnego obrała IMci p. Kazimierza Wolskiego, który ten podatek ma wybierać a prima Octobris ad 15 eiusdem i asygnacye in laudo praesenti wyrażone wypłacać powinien, IMci p. sędziemu

sanockiemu zł. tysiąc na przeszłym sejmiku naznaczone, IMci ojcu Małachowskiemu, episkopowi przemyskiemu zł. dwieście i inne wyżej wyrażone. **40.** IMciom pp. posłom do książęcia IMci wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego [1]) od nas wyprawionym, jako to IMci p. Goiszowskiemu, miecznikowi lwowskiemu, IMci p. Samuelowi Orzechowskiemu wszystkie ziemie pozwoliły dać zł. trzysta, IMciom pp. deputatom wojskowym ziemia lwowska zł. dwieście z czopowego ziemie lwowskiej w administracyej IMci p. sędziego lwowskiego zostającego; tymże IMciom ziemia przemyska zł. dwieście z czopowego w administracyej IMci p. Szeptyckiego wojskiego stryjskiego będącego. **41.** IMci p. Piaseckiemu na wykupno żony i dzieci od Tatarów ziemia lwowska zł. ośmdziesiąt z czopowego IMci p. sędziego lwowskiego, OO. Bernardynom jałmużny do konwentu samborskiego zł. czterdzieście z tegoż czopowego i od tegoż administratora pozwoliła. Temuż IMci p. Piaseckiemu ziemia przemyska zł. ośmdziesiąt z czopowego od IMci p. wojskiego stryjskiego, OO. Bernardynom konwentu samborskiego zł. czterdzieście, kozakowi do pułkownika swego z listem będącemu zł. trzydzieście z tegoż czopowego u tegoż administratora naznaczyła. OO. Bernardynom jałmużny ziemia sanocka zł. dwadzieściá u IMci p. Dubrawskiego exaktora poborów sześciu w ziemi sanockiej, także IMci p. Piaseckiemu zł. czterdzieście u tegoż IMci p. Dubrawskiego do wypłaty ordynowała. **42.** Ponieważ na teraźniejszy sejmik niemógł zjechać IMć p. kasztelan przemyski a w komisyej do Węgier jest pierwszym komisarzem, jeżeliby tedy nie mógł per rationes zdrowia abo zabaw swoich zjechać na komissyą, uprosiliśmy IMci p. Jana Cetnera, starostę lwowskiego, aby tę komissyą, znosząc się o expedycyej od cesarza IMci z IMcią p. sędzią przemyskim, zaczynał i do skutku przywodząc drugich IMciów kolegów swoich listownie uwiadomił, aby na czas naznaczony zjechali, którym salaria na przeszłych sejmikach mają źiemie providere. **43.** A że konstytucya stanęła o monecie dobrej i dawnej, aby czerwony zł. po dwunastu, talar po zł. sześciu bity, lewkowy po zł. piąciu na drobnej monecie srebrnej na stu zł. rachując urt po urtowi, szustak po szustaku, potrójny za potrójny, po zł. siedmdziesiąt naddatku przyjmowano, tedy zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby wydał uniwersały do grodów in materia obwieszczając prawo rzptej wszystkim o pomienionej monecie i postanowienie nasze ogłaszając, aby w postanowionym per legem walorze moneta dobra zostawała. **44.** Na rewizyą fortyfikacyej miasta Krosna i wysłuchania rachunku IMci p. Jerzego Niwińskiego, komendanta tamecznego zjechać ma urząd grodzki sanocki captato tempore opportuno przed sejmikiem deputackim, aby constet ziemi sanockiej jeżeli dochodzi zł. tysiąc z prowentów starostwa krosińskiego do rąk IMci p. komendanta i jeżeli na fortyfikacyą miasta tego obraca się. **45.** Na ostatek zł. sto do rąk IMci p. Sicińskiego, podstarościego grodzkiego sanockiego z podymnego za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego ziemia sanocka wydać pozwala, które na potrzebę miasta Sanoka mają być obrócone i porządek do zatrzymania mistrza tam będącego tym kosztem prowidowany być ma. **46.** Które to postanowienie nasze do grodów w ziemiach będących jako najprędzej podać i ręką IMci p. marszałka koła naszego przy przyciśnięciu pieczęci podpisać onemuż zlecamy. Działo się w Wisni na sejmiku relationis die 4 Maii anno Domini 167 sexto. Szymon Józef z Gośniewic Wolski, skarbnik ziemi sanockiej, marszałek na ten czas koła rycerskiego sejmiku wisnińskiego wojewodztwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej.

Castr. Prem. Rel. 420 p. 2139—2156; Castr. San. Rel. 188 p. 543—560.

---

[1]) Ks. Dymitr Wiśniowiecki.

24.

Wisnia, 4. maja 1676.

Instruktarz do wydawania pogłównego.

1. Instruktarz do wydawania pogłównego do wyprawy z dymów i od sum, także jaki ma mieć walor dobra moneta. Pogłówne dwoje lubo rzpta in mense Maio wybrać determinowała i wybieranie onego a prima Maii według konstytucyi zaczynać się miało, jednak że sejmik relationis aż pro die 4 Maii był złożony i przez tydzień odprawował się, dla tej tedy przyczyny czas wybierania pierwszej raty dwojga pogłównego za zgodą wszystkich ziem ad diem decimam quintam Junii jest prolongowany; druga ratą a prima Septembris ad ultimam eiusdem. 2. Regestra tego pogłównego sami pp. possessorowie dóbr in genere wszytkich popisywać według sumienia mają poddanych swoich, a przez ekonomów i urzędników szlachtę, albo kto szlachcica niema przez sług bonae fidei mają być przysiążone. Od przysięgi i od extraktu iuramentu niema więcej brać kancelarya tylko groszy sześć. 3. Ten zaś podatek według uchwały rzpltej i sejmiku naszego tak ma być od poddanych wybierany. Spisawszy w każdej wsi ludzi, ile ich będzie według prawa należących osób do wydania pogłównego, pp. dziedziczni lub zastawnicy lub arendarze uboższym chłopom folgując, na bogatszych uważając ich obejścia i dostatki w siejbach dobytkach rzemieśle i handlach ducta proportione majętności ich miejszą kwotę nad złoty wkładali, tak żeby ulga ubogim być mogła i ten podatek według spisanych regestrów w czasie naznaczonym do rąk pp. poborcom wydany był. 4. Panowie poborcy niepowinni brać więcej z poddanych salarium nad opisanie prawa tylko po groszu od złotego, ani od kwitów ani na iuramentu ani na sukkolektorów, liczmanów, odźwiernych od nich wyciągać et titulos aggravationis ubogich ludzi wymyślać żadnych niepowinni sub poena ducentarum marcarum, o co każdemu wolno będzie p. poborcę pozwać na kwerele i winy pomienione windykować. 5. Wyprawa: ze dwudziestu ośmiu dymów według konstytucyi anni praesentis ma być wyprawiony żołnierz pieszy z muszkietem lontowym z berdyszem w barwie błękitnej, cudzoziemskim trybem dobrze umoderowany i prowiantem opatrzony; tenże z sobą na p. kapitana i innych oficyerów ma przynieść zł. 10. Od 20.000 sumy fruktyfikującej także ma być jeden pieszy żołnierz w takowejże barwie i takowym trybem z rynsztunkiem pomienionym wyprawiony, który zł. 10 na p. kapitana i oficyerów przynieść ma. 6. Panowie kapitani w ziemi lwowskiej i sanockiej i jeden IMć p. Jędrzej Dubrawski w ziemi przemyskiej, drugi IMć p. Wojakowski chorąży nowogrodzki obrani są. 7. Ludzi tych każdy w ziemi swojej tam gdzie dobra albo sumy ma stawić powinien, sub poena mille marcarum de proprio peculio bez wszelkiego uciążenia poddanych. 8. Miejsce ściągnienią we lwowskiej ziemi w Honiatyczach i Wierzbiązu, w przemyskiej ziemi na przedmieściu przemyskiem, w sanockiej w miasteczku Tyrawie nazwanem. 9. Kto zaś chce pieniądzmi tę wyprawę uczynić wolno każdemu dać z jednego dymu cztery groszy 15 do rąk p. kapitana w ziemi swojej obranego, także od sum od każdego tysiąca zł. sześć groszy dziesięć za kwitem p. kapitana, od którego niepowinien nic brać sub poena ducentarum marcarum. 10. Czas wyprawy lub wydania pieniędzy a data praesentis ad ultimam Maii naznaczamy. 11. Popisy tej piechoty ze lwowskiej ziemi we Lwowie, z przemyskiej w Przemyślu, z sanockiej w Sanoku mają być przed IMciami pp. komisarzami od nas uproszonymi pro die decima quinta Junii. Którzy IMć pp. komisarze będą rewidować tak ludzi jako i rynsztunki, prowianty i kto lada jakiego wyprawi człeka, albo też p. kapitan

zaciągnie, wolno im będzie onego nie przyjąć, a pp. kapitani lub dzierżawcy innego stawić powinni będą, sub poenis legibus descriptis. Zaciągi po wszytkich ziemiach po miastach tylko i miasteczkach wolne pp. kapitanom. Kto ludzi nie stawi albo pieniędzy nie odda w czasie naznaczonym, takiego każdemu wolno pozwać na kwerele, które się zacząć mają die 8. Junii i peny na takowym mille marcarum ad instantiam cuiusvis sąd skazać ma. Ci zaś ludzie jak w ciągnieniu tak na miejscu de proprio żyć powinni i pp. kapitani przestrzegać tego mają, sub solutione de suo. Prowiant na dziesiątek żołdatów wóz jeden, leguminą dobrze naładowany i kocieł słuszny do obozu ma być zaprowadzony, którym pp. kapitani na sustentacyę żołnierzów przy płacy tygodniowej słuszny disponować mają, tak żeby z obozu nie uciekali i z tychże pieniędzy dymowych i od sum te prowianty obmyślać mają i ludzi dobrych zaciągać i zawsze in pleno numero mieć okrom zabicia albo śmierci przyrodzonej onych mieć powinni sub poena mille marcarum za każdego solvenda. Prochy także i ołowy z tychże sum prowidować mają; do tejże wyprawy miasta iuxta laudum należeć będą. 12. Moneta, ponieważ prawo jest napisane, iż czerwony złoty ma być rachowany za zł. 12, taler bity za zł. 6, lewkowy za zł. 5; na stu złotych drobniejszej monety srebrnej naddatku zł. 70, tedy ktoby nie uczynił dosyć tej uchwale rzpltej i pieniędzy tak jako ich rzplta walor osądziła brać nie chciał, ma być pozwany ad instantiam cuiusvis na kwerele et poenis ex arbitrio iudicii karany. Działo się w Wiszni na sejmiku relationis die 4 Maii roku pańskiego tysiąc sześć set siedmdziesiątego szóstego. Szymon Józef z Gosniewic Wolski skarbnik ziemie sanockiej marszałek na ten czas koła rycerskiego sejmiku wisnieńskiego województwa ruskiego.

Ind. Rel. Castr. San. 188 p. 561—564.

25.

[Kraków], 26. maja 1676.

Król zezwala ziemi lwowskiej na zjazd celem obrania deputata na komisyą lwowską.

1. Jan III. z Bożej łaski król polski wielki książe litewski ruski pruski mazowiecki, żmudzki kijowski, wołyński, smoleński, infladzki siewierski i czernichowski. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, osobliwie wielebnemu wielmożnym i urodzonym senatorom dygnitarzom urzędnikom i wszytkiemu rycerstwu ziemi lwowskiej uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszą królewską. Wielebni Wni i urodzeni uprzejmie i wiernie nam mili. Wziąwszy wiadomość o śmierci urodzonego podczaszego lwowskiego [1]) w. n. m. którego ześcia . . . riter żałujemy na przyszłą komisyą lwowską z ziemi lwowskiej deputatem obranego, na interpelacyą imieniem uprzejmości i wierności waszych do nas wniesioną chętnie na zjazd i porozumienie się de surrogatore na miejsce pomienionej osoby inszego deputata pozwalamy, ne quid detrimenti ziemia lwowska patiatur. Wolno tedy będzie uprzejmościom i wiernościom waszym czasu którego się p. . . . lubo na rokach lubo na kwerelach lubo któregokolwiek inszego czasu zjechawszy się insze subiectum ad munus obeundum [sposo]bne obrać i na komisyą blisko przyszłą naznaczyć, byle się to ante primam Julii stało. Dla czego do tego zjazdu in crastinum sancti Joannis, to jest vigesima quinta Junii zdałby się czas najsposobniejszy. Wszakże uczynicie uprzejmości [1] wierności wasze co dla wygody ziemie lwowskiej najpotrzebniejszego et legibus congruum rozumieć będziecie, którym przytomną zawsze łaskę naszą warujemy i z niej ten uniwersał dla większej tego wagi ręką własną podpisujemy i pieczęć przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w [Krakowie] dnia XXVI. miesiąca maja roku pańskiego MDCLXXVI. Jan król.

Oryginał z pieczęcią u dołu wyciśniętą. Ind. Castr. Leop. 433 p. 247.

---

[1]) Stawski Jan.

26.

Wisnia, 14. września 1676.

Laudum sejmiku wiszeńskiego deputackiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej na dzień dzisiejszy to jest na poniedziałek po święcie narodzenia Naświętszej Panny Maryej nabliższy według prawa na sejmik electionis sędziów na trybunał koronny do Wisni zgromadzeni, podług alternaty obierania deputatów, która teraz od ziemie sanockiej poczyna się, tedy z ziemie sanockiej zgodnie obraliśmy deputata JWMci p. Jerzego z Pleszowic Fredra łowczego koronnego a z ziemie lwowskiej także zgodnie obraliśmy deputata IMci p. Marcina Trzebuchowskiego stolnika ziemie przemyskiej podstarościego grodzkiego lwowskiego na trybunał koronny blisko przyszły, na komissyą zaś lwowską blisko przyszłą na miejscu niegdy godnej pamięci IMci p. Stawskiego podczaszego lwowskiego zmarłego, z ziemi lwowskiej obraliśmy IMć p. Chodorowskiego stolnika lwowskiego, którzy to pomienieni IMcie pp. deputaci i komisarz od nas legitime obrani miejsca swoje zasiadać będą. Po obraniu pomienionych sędziów trybunalskich i komisarza[a]) niżej podpisane punkta praesenti laudo nostro, za powszechną wszystkich ziem zgodą postanowiliśmy. 2. Naprzód IMciów pp. rotmistrzów naszych wyprawy dymowej IMć p. Jana Wojakowskiego chorążego nowogrodzkiego i IMć p. Andrzeja Dubrawskiego laudo praesenti obligamus, aby nam na przyszłym da Pan Bóg sejmiku oddali regestra ludzi dymowej wyprawy ziem naszych ręką JWIMci p. pisarza polnego koronnego podpisane i attestacyą JO. księcia IMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego [1]), jako ci ludzie regestrowani byli in opere belli. 3. A że nas to doszło wiedzieć, iż niektóre osoby duchowne nomine JW IMci księdza biskupa krakowskiego, konstytucyą na sejmie blisko przeszłym coronationis J. kr. Mci p. n. m. sub titulo o testamentach ad rectum ordinem et conservationem stanów tej rzptej potrzebnie postanowioną naganić protestacyą ad acta castrensia capitanealia cracoviensia zaniesioną praesumpserunt et verbis audacibus nietylko authoritati całej rzptej ale też et fidei ludzi wielkich, quorum ministerio w tych prawach utebatur detraxerunt, tedy praemissa solenni protestatione przeciwko urzędowi grodzkiemu krakowskiemu, że tak detractoriam protestationem na urazę praw rzptej przyjąć odważył się, czynimy ten publiczny manifest nasz, iż jako to prawo o testamentach na dawnych i starożytnych statutach, które avaritia dóbr rzptej coraz wywraca postanowione jest i do zachowania bene ordinatae reipublicae należy, tak że na każdym placu przez się sami i przez posłów naszych przy niem stawać i w niczem go naruszać, jako z prawem Bożem et cum omnium regnorum iure zgadzającym się, niepozwolimy oświadczymy się in universum, protestacyą zaś tę ex inordinato zelo et passione privata wyciśnioną i dekreta wszystkie, jeśliby jakie przeciwko tej konstytucyej były gdziekolwiek przez duchownych procurata, nieważne zawsze insistendo prawu temu declaramus et irrita ad rempublicam wszelkiego czasu deferemus. 4. Takowyż manifest nasz przy prawach i przywilejach akademiej krakowskiej od świątobliwych przodków naszych i najaśniejszych królów Polskich nadanych, jako dobrze tej rzptej institutione literatoria zasłużonej zanosimy, a żeby nigdy nie naruszone jako nulli statui prejudykujące i de damno rzptej quidquam nieszukające od wszelkich oppressyej quarumcumque personarum zostawały wolne, vindicare omni loco et tempore spondemus. 5. A że duchowieństwo religiej greckiej wnosili skargę do koła naszego, że przy egzakcyej

a) komisarzy S. [1]) Dymitr ks. Wiśniowiecki.

pogłównego wyciągają od nich z popostw po zł. dziesiąci od przywilejów, czego popi w inszych województwach nie dają, tedy, aby popi nad drugich w inszych województwach zostających nad powinność uciążeni nie byli, odsyłamy ich pro decisione na przyszłą komisyą lwowską i grody aby to obserwowały zlecamy. 6. A że wyszła assygnacya od skarbu koronnego na zapłatę zasług ludziom JW. IMci p. marszałka nadwornego koronnego w służbie rzptej zostającym do ziemie przemyskiej, przeto insistendo do tej assygnacyej skarbowej zlecamy IMciom pp. egzaktorom pogłównego ziemie przemyskiej, aby z trzeciej raty teraźniejszej septembrowej zapłacili niżej specifikowane sumy deputatom JW. pomienionego IMci p. marszałka nadwornego koronnego, to jest IMć p. Jan Jelec cześnik kijowski zł. p. cztery tysiące trzysta sześćdziesiąt jeden a IMć p. Mikołaj Fredro zł. p. trzy tysiące. 7. Straż ziemie przemyskiej zlecamy IMci p. Stanisławowi Sicińskiemu sędziemu ziemskiemu przemyskiemu, na którą koszty[a] aby IMć p. administrator czopówego ziemie przemyskiej oddał do rąk pomienionego IMci p. sędziego przemyskiego zł. p. trzysta. Także IMci księdzu Ciecierskiemu[b] przeorowi OO. Karmelitów konwentu Św. Anny na fortyfikacyę miasta tamecznego zł. p. trzysta, aby tenże p. administrator czopowego ziemie przemyskiej wyliczył laudo praesenti zlecamy. 8. Obligamus przy tem pomienionego IMci p. administratora teraźniejszego czopowego ziemi przemyskiej, aby regestra czopowego administracyej swojej do grodu podał, providendo securitati actorum publicorum ziemie lwowskiej. 9. Obligamus IMciów pp. rotmistrzów praesidii nostri IMć p. Andrzeja Zawojskiego, IMci p. Wojciecha Żuławskiego, aby obadwa coniunctim z ludźmi swymi in casu periculi od inkurzyi tatarskiej do Sanoka kupili się i tam durante periculo zamku sanockiego pilnowali z ludźmi swymi i z tamtego miejsca na exkurzye wszelakie i kupy ludzi swawolnych pilne oko mieli. 10. A to laudum nasze zgodnie postanowione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wisni na sejmiku w poniedziałek po święcie Narodzenia Naświętszej Panny Maryej nabliższy roku Pańskiego tysiąc sześć set siedmdziesiątego szóstego. Stefan Siciński podstarości grodzki sanocki marszałek sejmiku wisnińskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 188 p. 1593—1597; Castr. Prem. Rel. 421 p. 1940—1944. Fasc. Cop. Castr. Prem. 35 p. 1417—4220.

27.

Przemyśl, 28. września 1676.

Laudum ziemian przemyskich.

1. My obywatele ziemi przemyskiej stanu szlacheckiego do Przemyśla przed niebespieczeństwem od nieprzyjaciela krzyża świętego zgromadzeni, takowe między sobą namówiliśmy laudum. Ponieważ codzienne dochodzą nas wiadomości, jako potęga turecka i tatarska mieczem i ogniem zniósszy Podole i całe Pokucie już się tu w ziemię żydaczowską zbliżyła i naszemu wojsku z Ich Mcią w obozie pod Zórawnem zostającemu jest ciężka, tedy jako proximum periculum evitando, tu do fortecy przemyskiej cara pignora fortuny i zdrowia nasze schroniliśmy, przyrzekając sobie fraterne, że przy obronie świątyń boskich i osób na służbę Bożą oddanych ostatek życia naszego łożyć gotowiśmy. 2. Dla dobrego zaś rządu tej naszej fortece za komendanta obraliśmy IMć p. Mikołaja Ustrzyckiego stolnika żydaczowskiego podstarościego grodzkiego przemyskiego, któremu we wszystkiem dopo-

---

a) na której posłańców P. b) P. Ciecieńskiemu.

magać przy wszelakiem posłuszeństwie sincere obowiązujemy się. Na zaciągnienie zaś ludzi pieszych i konnych także i inne expensa zł. sześć set do rąk tegoż IMci p. komendanta naszego z czopowego ziemie przemyskiej currentis anni u IMć p. Alexandra Szeptyckiego wojskiego stryjskiego administratora tegoż prowentu naznaczamy. 3. A żeby pod teraźniejszy czas securitas omnis między nami była, tedy ad coercendos excessivos zlecamy IMci p. podstarościemu przemyskiemu, aby sądy securitatis na zamku przemyskim odprawował; iurysdykcye przytem wszystkie tak duchowne jak i świeckie napominamy, aby temu IMci p. komendantowi były posłuszne i od wszelkiej powinności do spólnej obrony należącej nie excipowali się. Które to laudum nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zlecilismy. Działo się w Przemyślu dwudziestego ósmego miesiąca września millesimo sexcentesimo septuagesimo sexto roku. Marcin Trzebuchowski stolnik przemyski marszałek koła braterskiego.

Castr. Prem. Rel. 421 p. 2135—2137.

28.

Krosno, 3 października 1676.

Dyspozycye w fortecy krośnieńskiej zebranych wydane.

1. My niżej podpisani zjechawszy się do fortece krośnieńskiej miasta J. kr. Mci p. n. m. a cara pignora nasze i fortuny dla następujących in dies niebespieczeństw od nieprzyjaciela koronnego osadziwszy, taki sobie uchwalamy porządek, w którym chcąc jak najporządniej zostawać, uprosiliśmy zgodnymi naszymi głosami nemine excepto do tegoż porządku IMci p. Stanisława z Lesznej Leszczyńskiego za komendanta. Dla lepszego porządku do IMci wzwyż mianowanego uprosiliśmy IMciów pp. sędziów tak IMciów pp. duchownych jako i stanu naszego rycerskiego; IchMciów duchownych: IMć ks. Bartłomieja Misiałowicza dziekana krośnieńskiego i IMć ks. Szczęsnego Molniskiego seniora krośnieńskiego; stanu rycerskiego IMciów pp. IMć p. Boguskiego IMć p. Jana Ważyńskiego; także strażników IMć p. Krzysztofa Janiszewskiego, IMć p. Jana Rojewskiego. 2. Którym to IMciom wszystkim wzwyż mianowanym hoc nostro consensu wszelką władzę dawamy, aby IchMć wszelkich, tak z naszego stanu rycerskiego jako też miejskiego stanu, owo zgoła wszelkiej kondycyej ludzi w tej fortecy zostających, in quantum by się excessivus i nieposłuszny znajdował sądzili i dekreta na takowych ferowali. Które to dekreta ferowane takowej wagi mieć chcemy, jakoby w którymkolwiek sądzie koronnym były ferowane. A ta IMciów władza i powaga wzwyż mianowanych suo robore ma póty zostawać, dokąd te niebespieczeństwa nie ustaną a pokój pożądany nie stanie. 3. Providendo tedy honorowi wszystkich IMciów wzwyż mianowanych, in quantum by na potem, gdy Pan najwyższy ojczyznę naszą szczęśliwie uspokoi, ktokolwiek względem tej od nas na IchMciów włożonej funkcyej z jakiego rankoru albo też e nota malitia chciał IMciów honorowi nocere prawnym terminem in quovis regni iudicio, tedy powagą tego naszego zgodnego postanowienia a tym naszym skryptem asekurujemy wszystkich IMciów, żeśmy powinni i będziemy honorów IMciów tueri dotąd, póki tego po nas necessitas wyciągać będzie, tak aby każdy z IMciów cały był w swoim honorze. Naco każdy z nas dla lepszej wagi te nasze postanowienie podpisujemy rękami naszemi. Działo się w kole naszem w refektarzu OO. Franciszkanów odprawującym się 3 Octobris 1676. Petrus Dunin Jastrzemski Societatis Jesu rektor. Stanisław z Lesnej Leszczyński komendant krośniński, Bartolomeus Misiałowicz decanus crosnensis P. C. Frater Cyrillus Wieruszkowicz guardianus conventus crosnensis. Felix Molniski vene-

rabilium Mansionariorium senior et altarista sanctae Annae. Jan Ważyński. Jan Boguski z Boguszyc imieniem koła całego IMciów braci podpisuję się. Michał z Zakliczyna Jordan cześnik wyszogrodzki. Jan Baranowski z Baranowa. Alexander Leszczyński z Lesznej. Romer Sebastyan. Tomasz Pawlikowicz burmistrz na ten czas będący Krosna miastą J. kr. Mci ręką własną. Stephanus Czarnosz consul. Jan Łopacki wójt na ten czas miasta J. kr. Mci Krosna. Jan Doniatowski.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 188 p. 1674—1675.

29.

Baligród, 18. października 1676.
Podkomorzy sanocki zwołuje pospolite ruszenie.

1. Stefan z Hoczwi Bal podkomorzy ziemie sanockiej JWnym, Wnym, IMciom pp. dygnitarzom, urzędnikom i wszystkiemu rycerstwu województwa ruskiego ziemie sanockiej obywatelom m. w. m. pp. i braci przy zaleceniu usług moich do wiadomości donoszę. Nie potrzeba wywodzić WMć pp. in quanto periculo rzplta zostaje, bo już i sami w ogniu jesteśmy codzienni ognistych obozów i koczowisk pogańskich spectatores. Nietajno WMć pp. że pasy wszystkie króla IMci p. n. m. i wojsku Ordy zaległy a ogień ten pożarem idzie do nas. W takim razie nie zostaje nic więcej tylko Boga wziąwszy na pomoc do kupy się nam wszystkim gromadzić, do czego i uniwersał z obozu naszego z pode Lwowa in toto consilio wydany [1]) i do grodu podany potrzebnie bardzo nas zagrzewa. Ale by i tego nie było, tedy sama suprema lex salutis et naturalis defensionis wyciąga tego, abyśmy się jako najprędzej skupili, bo tak sparsi in defensione zostajemy i substancye nasze, movet viscera calamitas województwa naszego i exempla ludzi przed nami dopiero zginionych i w niewolę zabranych sparsim zostających. 2. Przeto in tam flagranti periculo, insistendo legibus et exemplis przodków naszych, z powinności urzędu mego naznaczam WMciom m. n. pp. i braci dzień zjazdu in armis pospolitem ruszeniem pod Sanok na dzień 24. miesiąca Octobra blisko przypadający, gdzie zjechawszy się i radzić i czynić potrzeba, zniosszy się sine mora z bliższym powiaty i województwy o tem, jakobyśmy zabiegom i wściekłym czambułom repres uczynili, aby ziemie naszej ogniem i mieczem nie zrosili. Nie wątpię, że każdy ex necessitate obrony, do której wszyscy z powinności naszej slacheckiej et lege publica obligamur na czas i miejsce pomienione stanąć nie omieszka. Dan w zamku baligrodzkim dnia 18. miesiąca Octobra anno 1676. Stephan Bal z Hoczwie podkomorzy ziemie sanockiej.

Castr. San. Rel. 188 p. 1688—1689.

30.

Wisnia, 10. grudnia 1676.
Laudum sejmiku wiszyńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego lwowskiej przemyskiej i sanockiej ziemi na sejmik przedsejmowy za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m.

---

[1]) Mowa tu o uniwersale M. K. Radziwiła hetmana w. litewskiego z obozu pode Lwowem 16. października datowanym, wzywającym do wsiadania na koń i do stawienia się na przyszły tydzień do obozu pod Lwów. C. San. 188 p. 1691-1692.

pro die decima mensis Decembris millesimo sexcentesimo septuagasimo sexto anno do Wiszni zgromadzeni. **2**. Kiedy za faworem łaskawego nieba, szczęściem J. kr. Mci p. n. m. dexteritate IMciów wodzów i rycerską całego wojska resolucyą na tym placu zgromadzonym, po tak wielu nieprzyjaznej fortuny paroksyzmach de communi bono dalszą uczynić obradę godziło się, tedy takowe przy obranych na sejm da Bóg przyszły e medio nostri IMciach pp. posłach unanimi consensu nostro ziem naszych stanowimy uchwałę. A naprzód w ziemi lwowskiej lubo calamitate temporis tak jesteśmy attriti, że nietylko publicis ale też i priwacie naszej dostatecznie wystarczyć nie możemy, niechcąc jednak publico deesse bono, powszechną zgodę naszą na wydanie pogłównego trzeciej raty pozwalamy, które że in tempore lege praescripto obstante hostilitate wydane być nie mogło, deklarujemy aby extunc od uchwały naszej teraźniejszej sine intermissione przez osoby wszelkie do kontrybucyej pomienionej ex vi constitutionis podług instruktarza wypłacone było, cum ea nihilominus distinccione. Ponieważ po odprawionych na pierwszą dwojaką ratę przysięgach, dobra niektóre ziemi lwowskiej, przemyskiej, nie tylko wojsk naszych partyi od IMciów pp. hetmanów komenderowanych z pode Lwowa pod Żurawno przechodami, ale też i świeżą nieprzyjacielską inkurzyą są popalone i funditus zrujnowane, tedy dobrom takowym abiurata nowe pozwalamy, tak jednak, aby żaden inszy którego nie dosiągł nieprzyjaciel, wojsko zaś nasze pułkami i regimentami całymi tak pod Żurawno jako stamtąd powracające zniszczyło, pod teraźniejsze pozwolone iuramenta podszywać nie ważył się, czego seriam animadversionem officiis castrensibus i IMciom pp. egzaktorom naszym zlecamy. **3**. Ponieważ IMcie pp. deputaci chorągwi J. O. książąt IMciów p. wojewody bełzkiego, hetmana w. koronnego i niegdy Alexandra Ostrogskiego sumy czternastu set zł. sobie od IMci p. Alexandra Drogomira, poborcy trzydziestu podymnego z ziemi lwowskiej na delatach pokazanych interveniente hostilitate et desolatione miejsc tamtych wybrać nie mogli i dotąd w zapłacie zasług sobie od województwa naszego należącej frustrati zostają, rzpta zaś providendo egestati nostrae dwanaście tysięcy zł. z skarbu koronnego chorągwiom tymże wydać pozwoliła, tedy jako już inne chorągwie po reszty do skarbu do tej sumy odesłaliśmy, tak i te, każda z nich po zł. siedmiuset przekazując odsyłamy, a IMci p. egzaktora przy kwicie generalnym jemu danym zachowujemy i od impetycyej ratione praemissorum wolnym czynimy. **4**. A że niektóre miasteczka w powiecie żydaczowskim przez konsystencyą kilkaniedzielną tak domowych jako i nieprzyjacielskich obozów, przechodów wielce zrujnowane, przeto te miasteczka które przechód obozowanie i nieprzyjaciel ad egestatem przywiódł, od płacenia czopowego do lat czterech libertujemy i wolnymi czynimy. Miasteczka zaś, którym libertacye od czopowego laudis anterioribus pozwolone już z czasem expirowały, podatek tenże czopowego a tempore exspirato płacić powinne, czego osobliwy dozór IMciom pp. administratorom ziem naszych zlecamy. Także i Żydzi przedmiejscy lwowscy, którym już czas exspirował, tenentur ad exolutionem czopowego. Grodek zaś respektem desolacyej a tertia parte wolny być ma. Retenta czopowego w mieście Brodziech zatrzymane do sejmiku relationis odkładamy. Interea jednak IMcie pp. administratorowie ab executione processów otrzymanych supersedere mają. P. Tomasza Budnego we Lwowie na przedmieściu halickiem mieszkającego, mając respekt na zasługi jego ludziom rycerskim wyświadczone, od czopowego do lat dwóch uwalniany. **5**. Takowąż libertacyą ma pannom Bernatównom dla ubóstwa i nędzy ich ex opere misericordiae od nas pozwoloną, która od nowego lata poczynać się ma w roku niniejszym, a kończyć się o takowymże czasie w roku da Bóg tysiąc sześćsetnym siedmdziątym ośmym. Respektując na skaleczenie podczas obsidii lwowskiej na p. Jakuba Halarowicza, mieszczanina lwowskiego, tedy go od tegoż podatku czopowego do roku jednego laudo nostro uwalniamy. W osobliwym mając respekcie miasto Lwów, które tot hostilitates i locationes częstych obozów attriverunt czopowe, które przed tem od razu piwa i beczki miodu płacili

po zł. siedmiu reducimus do zł. piąciu i gr. dziesięciu a od sta kwart gorzałki płacić będzie powinno po gr. czterdziestu piąci. A ta libertacya do roku tylko jednego służyć im ma. 6. IMci p. Alexandrowi Chodorowskiemu, stolnikowi i komisarzowi ziemie naszej lwowskiej do sumy trzech set zł. polskich konstytucyą sejmową naznaczonej habita ratione przeciągnionej od czasu do czasu komisyej a pogotowiu większych i nowych IMci kosztów ex beneplacito nostro zł. tysiąc przydawamy, która współ złączona suma trzynaście set zł. p. wynosząca, aby IMci ante omnes assignatarios przez IMciów administratorów czopowego ziemie naszej lwowskiej wypłacona była serio ingungimus. 7. Ziemia przemyska ex unanimi consensu koła całego IMci p. Alexandrowi Szeptyckiemu, wojskiemu stryjskiemu administracyą czopowego ad diem sextam Junii in anno millesimo sexcentesimo septuagasimo septimo proxime venturo proroguje. Percepty jednak i expensa swojej regestra do grodu przemyskiego podać i rachunki dostateczne na sejmiku da Bóg relationum przyszłym uczynić powinien będzie. Na którym sejmiku relacyjnym, post exspiratum IMci p. wojskiego administrationis tempus, dalszą obradę i podatku tego czopowego lubo to per arendam, lubo per administrationem in futurum dispozycyą pro libitu nostro, cui videbitur, uczynić przyrzekamy. 8. Miasto J. kr. Mci Stryj, że bliskie nieprzyjacielskimi insultom już od lat kilku hostiles wytrzymywa impetus i pobliższym obywatelom jest reclinatorio, dlaczego przez zbiegi znaczne poniosło wałów i parków ruinę, tedy pro reparatione tych, a tertia parte solutionis czopowego do roku całego laudo praesenti miasta te uwalniamy. 9. Ziemia sanocka rewizyą do Krosna do wysłuchania rachunków IMci p. Niwińskiego, jako się tysiąc zł. na fortyfikacyą miasta tego ordynowany obraca, ex communi całego sejmiku consensu naznacza i żeby go instygator ziemie sanockiej w grodzie windykował praesenti laudo iniungimus. 10. Tamże zaraz IMcie pp. rewizorowie krzywdy miasta tego uważą i desolacyą kto causavit i cokolwiek do porządku miasta tego będzie należało omnem adhibebunt operam, aby to miasto dla nieporządku do ruiny nie przyszło. Do której rewizyej uprosiliśmy IMciów pp. podsędka, skarbnika, urząd grodzki, Samuela Orzechowskiego sędzica sanockich, którzy IMcie captato opportuno tempore, zjechawszy się pro munere suo, to co IMciom intererit, exequentur. 11. Mając wzgląd na spezy IMci p. Wujakowskiego, chorążego nowogrodzkiego przez wystawienie ludzi wyprawy dymowej w ziemi przemyskiej erogowane in vim gratitudinis zł. tysiąc pięć set p. z czopowego ziemi przemyskiej IMci naznaczamy i żeby przez IMć p. administratora podatku tegoż wypłacone były zlecamy, eo nihilominus adiecto, iż IMci p. chorąży rachunek dostateczny percepty i expensy swojej na sejmiku da Bóg relationum pokazać będzie powinien, gdzie in quantumby się nad wystawione przez IMci kwotę żołnierzów i uczynioną kapitulacyą resztujących przy IMciach subdelegatach i wyborcach pieniędzy cokolwiek pokazało, to wszystko in tezaurum ziemie wnieść i powrócić tenebuntur. 12. IMć p. Dubrawski rotmistrz wyprawy dymowej lwowskiej i sanockiej ziem iustum u nas meretur respectum, którą IMci instancyą do przyszłego da Bóg sejmiku relationis odkładamy, deklarując autoritate koła naszego, że po uczynionych przez IMci perceptarum et expensarum rachunkach, przy zwyczajnej na żołnierza kapitulacyej, za pokazaniem atestacyej hetmańskiej, adaequata gratitudine IMci praemiari zechcemy et defectus umówionej kapitulacyej obmyślimy. IMciom zaś pp. instygatorom i exaktorom podatku dymowego należącym serio iniungimus, aby zatrzymane retenta jako najprędzej wybierali, z regestrami i rachunkami dostatecznemi na sejmik tenżer elationis przyjeżdżali, co IMcie uczynić powinni sub poena peculatus et instantanea facienda executione. 13. Delaty retentorum podatków dymowego, tak od sum pieniężnych jako i innych quoquo titulo nazwanych dóbr, produkować laudo praesenti stringuntur. Regestra rachunków do rąk IMciów pp. komisarzy naszych tak IMć p. chorąży jako i IMć p. Dubrawski wcześnie przed komisyą oddać obligantur. Poparcie krzywd przez żołnierskie przechody w ziemiach naszych poczynione, ponieważ dla

odległości miejsca komisyej przez każdego ukrzywdzonego w osobie swojej in effectu przywiedzione być nie może, tedy uchwałą naszą pospolitą IMci p. Samuela Hołubowicza, pisarza grodzkiego żydaczowskiego z ziemie lwowskiej, z ziemie zaś przemyskiej i sanockiej IMci p. Bułakowskiego generalnymi uczyniliśmy plenipotentami, moc i władzę zupełną windykowania krzywd naszych wszelkich IMciom pozwoliwszy, condignam pracy IMciów gratitudinem obmyśleć spondenus, z tym dokładem, iż jeżeliby IMć p. pisarz grodzki żydaczewski dla zabaw swoich potrzebie naszej takowej nie mógł sufficere, tedy WIMci p. podkomorzemu naszemu lwowskiemu inszego substituendi dajemy facultatem. **14.** Desiderium IMci p. Wiszniowskiego, wojskiego czernichowskiego do koła naszego wniesione do sejmiku relationum odkładamy, i że one debito prosequimur affectu, objecujemy. **15.** A że IMć k. Łęcki in commodum ziemie naszej przemyskiej in exatione ośmiu poborów erogavit summam zł. p. piąciuset, jako nam deduxit, tedy pomienioną sumę z czopowego ziemie naszej przemyskiej IMci p. administratorowi czopowego wypłacić zlecamy. **16.** Przewielebny IMci ks. Małachowski, episcop ecelesiae unitae premisliensis żadnej nie mający intraty administratowaniu urzędu swego ponieważ sufficere nie może, supplementując szczupłej IMci intraty zł. czterysta z podatku czopowego z ziemi naszych, to jest z lwowskiej zł. sto pięćdziesiąt, z przemyskiej sto pięćdziesiąt, z sanockiej zł. sto p. IMciom pp. administratorom czopowego wydać pozwalamy. **17.** Deklarowaną sumę zł. trzysta na sejmiku relationis po sejmie blisko przyszłym coronationis IMciom pp. Marcinowi Goiszewskiemu, miecznikowi ziemie lwowskiej i Samuelowi Orzechowskiemu posłom naszym do książęcia IMci p. hetmana wielkiego koronnego wyprawionym tak pro reali satisfactione rozbieramy na ziemie i naznaczamy z czopowego ziemi lwowskiej administracyej IMci p. sędziego lwowskiego tejże ziemi zł. sto dwadzieścia, z tegoż podatku administracyej IMci p. Szeptyckiego, wojskiego stryjskiego, similiter zł. sto dwadzieścia, z ziemie sanockiej administracyej IMci p. Kazimierza Wolskiego zł. sześćdziesiąt, która suma zł. trzysta per medium każdemu z pomienionych IMciów pp. posłów naszych z rąk IMci p. administratora przed innymi assygnacyami na teraźniejszym sejmiku wydanymi jako anteriori laudo pozwolona effective oddana być powinna. **18.** IMciom pannom zakonnym Brygidkom konwentu samborskiego in vim eleemosinae zł. trzysta u IMciów pp. administratorów czopowego ze lwowskiej zł sto dwadzieścia, przemyskiej zł. sto dwadzieścia, z sanockiej zł. sześdziesiąt ziem, p. Spławskiemu świeżo z niewoli wypuszczonemu in eliberationem żony jego w niewoli dotąd zostającej zł. sto, IMci p. Stanisławowi Zabrockiemu świeżo z niewoli eliberowanemu zł. sto dwadzieścia, IMci paniej Gruszeckiej cześnikowej czernichowskiej zł. pięćdziesiąt z podatku czopowego ziemi lwowskiej, OO. Karmelitom konwentu ussakowskiego zł. sześćdziesiąt, p. Zawięzie zł. pięćdziesiąt, p. Michalewiczowi zł. sto, z podatku czopowego ziemie przemyskiej IMciom pp. administratorom wypłacić pozwalamy. Na które to wszystko wzwyż mianowane sumy asygnacye WIMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy i one autoritate conventus nostri approbujemy et pro persolutis, gdy wypłacone będą, in rationibus calculi IMciom pp. administratorom pomienionego podatku ziem naszych przyjąć przyrzekamy. Które to wszytkie wzwyż napisane punkta i illationes nasze zgodnie postanowione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Działo się w Wiszni dnia dziesiątego miesiąca grudnia tysiąc sześćsetnego siedmdziesiątego szóstego roku. Michał Rzewuski, starosta chełmski, marszałek sejmiku wiszeńskiego, generału województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 433 p. 1433—1444; *Castr. Prem. Rel. 421 p. 3141—3150*; *Castr. San. Rel. 189 p. 33—39. Fasc. Cop. Castr. Prem. 103 p. 1—12.*

31.

Wisnia, 10. grudnia 1676.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya na sejm walny warszawski z sejmiku wiszeńskiego województwa ruskiego lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ziem, dnia dziesiątego miesiąca grudnia w roku teraźniejszym, podług uniwersału J. kr. Mci p. n. m. zaczętego i odprawionego, IMciom pp. posłom od nas obranym, to jest z ziemi lwowskiej W. IMciom Michałowi na Rozdole Rzewuskiemu, chełmskiemu etc. marszałkowi koła naszego, Franciszkowi na Sokołowie Dzieduszyckiemu żydaczowskiemu etc. starostom; z ziemi przemyskiej IMciom pp. Stanisławowi z Sitna Sicińskiemu sędziemu ziemskiemu, Kazimierzowi Lipczyńskiemu łowczemu przemyskim; z ziemie sanockiej IMciom pp. Maciejowi z Unichowa Ustrzyckiemu sędziemu ziemskiemu sanockiemu, Hieronimowi Kuropatnickiemu podstolemu podolskiemu dana. 2. Nie inszym umysłem nie inszą intencyą in hoc congressu nostro dirigimus sprawy nasze, tylko abyśmy winne i niskie circa christianam humilitatem nostram Bogu wszechmogącemu oddali dzięki, że post evicta infortuniorum nostrorum pericula, mając tu campum dicendi et sentiendi nad mniemanie postronnych narodów ojczyznę naszą undique hostium impetitam armis w tak niebespiecznych już od sąsiad stradaną ratuje obrotach. Co wszytko że się dzieje sub auspiciis fortuny J. kr. Mci p. n. m. którego potężna na tronie polskim Boska osadziwszy ręka, nie tylko polskiemu światu codzienne podało doświadczenie, ale i postronnym daleko odległym krajom velox detulit fama. Tedy IMcie pp. posłowie nasi wszytko cokolwiek dobrego za takowymi sukcessami w ojczyźnie naszej dzieje, szczęściu J. kr. Mci przypiszą, niskie doniosszy do majestatu J. kr. Mci za podjęte około dobra pospolitego trudy i prace, podziękowanie i uniżoność, która w sercach wiernych poddanych zataić się nie mogła. 3. Uważając calamitosum rzpltej naszej statum i widząc ojczyznę tanta obrutam periculorum mole, pernecessarium zdało się zjazdowi naszemu, aby ante omnia securitas reipublicae obmyślona była, przeto serio iniungimus IMciom pp. posłom naszym, aby starali się, jakoby sejm we dwóch niedzielach żadnych materyi, które excedunt metam defensionis publicae nie przyjmując mógł być odprawiony sine solennitatibus, tylko obronę rzpltej providendo samą. 4. Nie licząc dawnych świeża concitat książęcia IMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego [1]) odważna usługa rzpltej, którą snać dextera Dei kierowała, kiedy męstwem i odwagą swą całość ojczyzny tot vastatam incursionibus od codziennych najazdów i więzów pogańskich przezornemi hetmańskiemi ordynansami broniąc nieprzyjacielskie notabili in omnem posteritatem prudentia et fortitudine przy boku J. kr. Mci insulty zatrzymywał i zatrzymał. IchMcie pp. posłowie gravi animi contestatione pokażą, aby tak znaczne belli pacisque czyny, fortuny zatłumione i odstradane publicznem nietylko podziękowaniem ale praemio gratitudinis były ukoronowane. 5. Takaż wdzięczność za podjęte prace straty i koszty IMci p. wojewodzie ruskiemu hetmanowi polnemu koronnemu [2]) należy, którego jako tanie są zdrowie i substancya, szablą pogańską zniszczona, dla zaszczytu ojczyzny multis każdemu patuit documentis, aby tedy IMć nie tylko publiczne odebrał podziękowanie ale dostateczną zasług i strat swoich rekompensę IMcie pp. posłowie nasi providebunt. 6. Rycerstwu wszystkiemu siła rzplta powinna za trudy, koszty, straty i odwagi, krwie wylanie IMciow przez te wszytkie wojny za ojczyzny całość wyświadczone, ale mianowicie teraźniejsze jako własnych synów koronnych progressy z powszechną matką postępujących bohaterskie

---

[1]) Dymitr ks. Wiśniowiecki. [2]) Stanisław Jabłonowski.

wzajem ofiarując studia IMć pp. posłowie podziękują i obmyśleniem nagrody za razy i skaleczenia podjęte w różnych okazyach upewnią. 7. A że videtur efficatior zapłata przez województwa rozebranym chorągwiom, albo też przez zwiezienie pieniędzy od poborców z województw na komissyą i wydawanie assygnacyi iudicialiter przez sąd komisarski, inibunt IMcie pp. posłowi nasi media cum republica, aby jako najskuteczniejszy sposób do wypłacenia zasług był obmyślony. Skarb zaś, że asygnacye chorągwiom już zwinionym cum praeiudicio w służbie będącym wydał, upomnią się IMcie pp. posłowie nasi u IMci p. podskarbiego rationem serio iniungimus. 8. Pokoju z portą, że jest największe rzpltej naszej dobro elaborabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby był trzymany, oraz traktaty pod Żurawnem zaczęte do skutku aby były per consensum totius reipublicae przywiedzione. Norma zaś gerendi vel amovendi belli arcano et secreto consilio aby była per iuratos ex gentibus deputatos ustanowiona. Przy tem subiectum generosum posła wielkiego do tej legacyej sposobne aby było in primordiis zaczętego sejmu wyprawione instabunt IMcie pp. posłowie nasi, ponieważ a prudentia legatorum, czegośmy doznawali, eventus legationum pendet. Takowejże legacyej necessitatem do Ojca świętego[1]) jako najprędsze wyprawienie potrzebne widzimy. Podobną wyprawą posła do cesarza IMci moskiewskiego[2]) instrukcyą J. kr. Mci n. m. p. proponowaną promovebunt IMcie pp. posłowie nasi apud rempublicam ad unanimem tejże in materiis wyprawy stosując się consensum. 9. Że nuda sine praesidio rzplta nasza, a ile podczas teraźniejszych nie aprobowanych traktatów facile by od nieprzyjaciela aggredi mogła, tedy eficient IMciowie pp. posłowie nasi, aby wojsko koronne, in eo numero jako teraz jest, aż do szczęśliwego da Bóg z pożądanym od Porty pokojem posła naszego powrotu zatrzymane było, ponieważ sub clipeo najsnadniejsze i najpewniejsze traktaty, któremu zapłata per rempublicam aby obmyślona była instabunt IMć pp. posłowie nasi. Medyacya między pp. chrześciańskimi jako jest potrzebna świat cały widzi, aby tedy haec gloria J. kr. Mci p. n. m., który amore boni publici in momenta ojczyźnie naszej wielkiemi czynami w postronnych perenne comparat nomen, tribuatur, IMć pp. posłowie promovebunt, jakoby ta wojna per authoritatem majestatu J. kr. Mci p. n. m. cum dignitate gentis nostrae inter cognatas acies uśmierzona i ustanowiona była. 10. Jakośmy na przeszłym sejmiku publiczny nasz manifest zanieśli, zachowując in suo esse konstytucyą na przeszłym felicis coronationis J. kr. Mci p. n. m. sejmie sub titulo o testamentach za zgodą wszech stanów rzpltej uchwaloną[3]), tak i teraz reasumując ten manifest nasz, przez laudum sejmiku naszego ad acta publica podany, praemissa solenni protestatione przeciwko urzędowi grodzkiemu krakowskiemu, że tak detractoriam protestationem na uwagę praw rzptej przyjąć odważył się, de nullitate pomienionej protestacyej przez pewne osoby duchowne imieniem JW. IMci księdza biskupa krakowskiego[4]) do grodu krakowskiego podanej, wszyscy protestujemy się i serio zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby prawa tego sub titulo o testamentach napisanego in toto poparli, deklarując się, że ponieważ to prawo, na dawnych statutach i prawach koronnych ufundowane, ad conservationem całej rzptej maxime pertinent et cum divino ac omnium regnorum iure zgadzające się, omni studio et opera circa conservationem prawa tego na każdym placu tak przez posłów naszych jako i sami przez się stawać deklarujemy się a sprawy takowe gdziekolwiek, ile w trybunale koronnym w regestrach mixti fori sądzone być mają, dekreta zaś wszelakie in quocunque subsellio et iudicio regni przeciwko temu procurata, aby za nieważne per legem publicam deklarowane były pilno starać się będą IMcie pp. posłowie nasi i protestacya aby pro eliminata deklarowaną była. 11. A że niektóre konwenty dziedziczne najaśniejszych królów pp. naszych aż dotąd possessa maiestatis iura convellunt, kiedy I. kr. Mci p. n. m. ius patronatus wydzierają,

[1]) Innocenty XI. [2]) Fedor Aleksiejewicz. [3]) Por. wyżej Nr. 26 artykuł 3. [4]) Jędrzej Trzebicki.

instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi apud rempublicam, aby tych konwentów takowe ausus lege perpetua zganione, priores od J. kr. Mci p. n. m. non approbati degradowani byli, vexam zaś apud Sedem Apostolicam poseł nasz do Ojca świętego wyprawiony aby annihilował seriam apponent curam IMcie pp. posłowie nasi. 12. Musieliby znacznej podlegać niedyskrecyej, kiedyby tu z tego placu immemores strat i zniszczenia tak wielkiego mieli zejść IMcie pp. sieradzki i kijowski wojewodowie[1]), których nietylko zasługi IMcie pp. posłowie prezentować będą, ale oraz aby za nieznośną poniesioną w dobrach swoich dziedzicznych ruinę odebrali rekompenzę firmiter instabunt. 13. A że i książę IMć p. wojewoda bracławski[2]) nie tylko jest w spustoszeniu dóbr swoich comparticeps tej calamitatis, ale niemal równą poniósł desolacyę tak dalece, że osiadłe włości w puste obróciły się pola, pokornie tedy supplicabunt do J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej IMcie pp. posłowie nasi, aby za tak podjęte szkody i za urząd swój komisarski cum dispendio zdrowia i ostatnią głowy odwagą egzekwował w respekcie pańskiej J. kr. Mci p. n. m. zostawał munificencyej. Eodem zelo certabat przeciwko tejże ojczyźnie IMć p. marszałek nadworny koronny[3]) et non degenerem od godnych wiecznej pamięci przodków swoich pokazał się, kiedy substancyej swojej znaczną przez nieprzyjaciela poniósł ruinę, tychże dla pokoju pożądanego avulsionem ale i zdrowie swoje dla ojczyzny ochotnie łożąc, vires proprias ludźmi własnymi swymi nieprzyjacielowi opponebat, za co aby cała rzpta ineat modos et media IMci ukontentowania instabunt IMcie pp. posłowie. 14. Comparticeps tegoż nieszczęścia i pańskiej dotknięcia ręki IMć p. oboźny koronny kiedy ukraińskie, podolskie włości przedtem in praedam et spolium nieprzyjacielowi teraz już i same pola in possessionem porcie ottomańskiej przez traktat cesserunt, w ruskiem, wołyńskiem województwach epidaemiae lues znacznie nadtopiła. Instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby z łaski J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej w podających się okazyach odbierał solamina. 15. IMcie pp. komisarze na traktaty tureckie wyprawieni znaczne przez niemały czas cum dispendio zdrowia i substancyej swoich dla dobra całej rzptej ponieśli sumpty, którzy jako ode wszystkich przy powinnem podziękowaniu należyte merentur recompensam, tak IMcie pp. posłowie nasi adhibebunt operam, aby IMcie prac i kosztów swoich należytą odnieśli rekompenzę. 16. Mając przed oczyma ustawiczne od lat kilkadziesiąt prace postrzały i straty niemałe IMci p. Stanisława Wyżyckiego chorążego kijowskiego, pułkownika wojsk J. kr. Mci, które indesinenter w wojsku zostając ponosi, a widząc iż do tych czas ex pane bene meritorum filiorum nic nie percypuje, wniosą IMcie pp. posłowie nasi desiderium i prośbę do J. kr. Mci, aby nie tylko respektem tak znacznych i zadawnionych zasług one w rzptej i wojska ale i exonerando skarb rzptej podług konstytucyej millesimi sexcentesimi septuagesimi secundi i eliberując assekuracyę antecessora swego króla IMci Michała ex primis vacantibus król IMć nagrodzić to mu raczył. 17. Protestacye które contra constitutiones na dawnych prawach fundujące się ex unanimi consensu całej rzptej na sejmie felicis coronationis serenissimi moderni regis sancitas i pewnym osobom pro bene meritis et praeclare gestis służące uczynione, aby per constitutionem kassowane i anihilowane były a protestantium fervor lege futura aby był uśmierzony starać się będą IMcie pp. posłowie nasi. 18. Ex vi unionis W. księstwa Litewskiego z koroną po szczęśliwych królów polskich koronacyach sejm trzeci intra limites Magni Ducatus Lithvaniae odprawiony być ma, który aby w Brzesciu Litewskim albo viciniori koronie loco mógł być procurabunt IMcie pp. posłowie nasi. 19. Włości żurawińskiej ruina i desolacya jako musi być wielka snadno każdy osądzi, gdy uważy, że ten nieprzyjaciel mnogiemi osadziwszy wojskami sacratum caput J. kr. Mci p. n. m. ferro et igne circum circa znosząc niedziel kilka się bawił. Iż tedy tej majętności spustoszenie i ostatnia ruina przez zaczęte

---

[1]) Feliks Potocki w sier.; Jędrzej Potocki w kij. [2]) ks. Konstanty Wiśniowiecki. [3]) Mikołaj Sieniawski.

traktaty salutem ojczyźnie przyniosła, wniosą IMć pp. posłowie nasi gorącą instancyą, aby nie tylko szkody ale i same IMciow pp. Sapiehów merita respektem rzptej promocyą i łaską J. kr. Mci p. n. m. nagrodzone były. **20.** Podobnej prawie w dobrach swych ruiny doznał IMć p. starosta żydaczowski, kiedy nie tylko nieprzyjaciel majętności funditus ferro et igne zniósł, ale też i gravis dextera Dei znacznem one dotknęła powietrzem, aby zatem i ten za podjęte szkody, straty, zasługi i heroiczne swoje czyny odniósł miłościwej J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej łaski wzgląd starać się będą IMć pp. posłowie nasi, aby starostwo tegoż IMci żydaczowskie ob omnibus oneribus reipublicae, stacyi, hibern żołnierskich i wszytkich podątków ad decennium uwolnione zostało. **21.** Kogoż latuerunt kiedy wyświadczone ojczyźnie z wielką fortun stratą zdrowia dispendio IMci p. podkomorzego podolskiego more maiorum suorum za całość ojczyzny, dobro pospolite odważne czyny, które zamilczyć i condigna gratitudine kontentować sane indignum; za tę tedy aby osobliwy u J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej et ex eo, że wszystkie IMci fortuny w województwie podolskiem przez traktat Porcie otomańskiej są oddane otrzymał respekt. **22.** Słuszny u J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej meruit respekt IMć p. Eliasz Łącki, kiedy zwątlone siły w szczerem polu tak wiele razy saucium pectus i za stołeczne województwa naszego miasto przy nieustraszonem sercu na komendzie lwowskiej opposuit; którego takowe gloriosa opera i heroiczne odwagi aby miłościwej J. kr. Mci zalecili łasce IMcie pp. posłowie nasi pilnie zlecamy. **23.** Jako wszędzie odważni heroes, którzy substancyej fortun i zdrowia strat immemores ultro profundunt za ojczyzny matki swojej całość merentur praemium, tak i od rzptej IMci p. Borysławskiemu podczaszemu ziemie dobrzyńskiej znaku usarskiego książęcia IMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego[1]) towarzyszowi, tot meritorum civi, debetur gratitudo, aby po wojennych stratach po oddanej przez traktat Ottomańskiej Porcie znacznej w Podolu, tu zaś w ruskich krajach igne ferro et peste solo zrównanej substancyej u J. kr. Mci p. n. m i stanów rzptej osobliwy miał respekt procurabunt IMcie pp. posłowie nasi. **24.** Desiderium IMci p. Żelisławskiego na sejmie felicis coronationis przez instancyę pewnych osób J. kr. Mci proponowane i już po części objetnicą regalis munificenciae stwierdzone aby tem prędzej ad effectum przyść mogło non deerunt w tem IMć pp. posłowie. **25.** Kozaków Zaporoskich pod Hoholem hetmanem i starszyzną konserwacyą promovebunt IMcie pp. posłowie nasi. **26.** Wydane i objecane przy paktach żurawińskich dla snadniejszego postanowienia pokoju z portą ottomańską hanowi IMci, sołtanom, murzom i wszystkiej starszyźnie tatarskiej jako inevitabilem aequitatem wyciągają exolutionem, tak aby byli per sancita reipublicae w wypłaceniu do skutku przyprowadzone IMcie pp. posłowie nasi adhibebunt operam. **27.** Fortece pograniczne a prawie najpierwsze od ściany pogańskiej propugnacula IMcie pp. posłowie nasi przypomną, które aby w ruskiem, wołyńskiem, bełzkiem województwach i gdzie videbitur municyą i ludźmi opatrzone były serio instabunt. Którzyby zaś dóbr J. kr. Mci tenutarius fortece wystawił, aby sumptu łożonego od rzptej miał assekuracyą cum liquidatione, jednak sine avulsione bonorum, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi. **28.** Zaniedbana consvetudo et ius w residowaniu IMciów pp. senatorów, także IMciów pp. pieczętarzów przy boku J. kr. Mci, na którym nie tylko maiestas principium, ale salus populi zawisła, aby instigator koronny poenas a non residentibus exigat upomną się IMć pp. posłowie a in futurum który transmittet swoje officium i powinność, voce activa careat na sejmie. **29.** Wniosą instancyę IMcie pp. posłowie nasi do J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej, aby za odważne dla ojczyzny gesta, nie tylko polskiemu wiadome światu ale i zamorskim nie tajne szlakom IMci p. Zygmunta Wilczkowskiego wiszeńskiego zwinogrodzkiego etc. starosty, aby dóbr J. kr. Mci w starostwie dymirskim, to jest Abramówki,

[1]) ks. Dymitr Wiśniowiecki.

Rakówki i Litwinówki prawa swojego per legem otrzymał approbationem. 30. A że bez podatkowania obejść się nam nie podobna, w całej tedy koronie aby uniforme podatków genus było uchwalone, akcyzę wyjąwszy na którę IMć pp. posłowie nasi nie pozwolą, i aby salvis abiuratis w naszem województwie podątki uchwalone wydawane były. 31. Wiele województw znajduje się, które ani podatków sejmem naznaczonych wydali ani wyprawy dymowej in subsidium rzptej stawili, przez co wielką ujmę w poparciu wojny przeciwko nieprzyjacielowi uczyniły, invigilabunt tedy IMć pp. posłowie nasi, aby pp. posłowie województw takowych ab activitate w izbie poselskiej arceantur dotąd, póki podatków pomienionych do skarbu nie wniosą i nie pierwej do namowy i pozwolenia podatków nowych przystąpią, aż ad coaequationem z wypłaconemi województwami, te które podatki i wyprawę zatrzymały, quantitatem z taryfy należącą in tesaurum regni wniosą. 32. Ci wszyscy, którzy iustis na osobę swoją albo stawienie ludzi acceptis stipendiis albo przy wojennej albo samej omieszkali okazyej, w czem iż bardzo są iniurii ojczyźnie, aby sądzeni byli na tym sejmie instabunt IMcie pp. posłowie czego i nie ustąpią. 33. Ponieważ muszą być na teraźniejszym sejmie uchwalone varia contributionum genera, w których zachodzą różne difficultates zwykły potrzebujące iudicialem decisionem, przeto starać się będą IMć pp. posłowie, aby trybunał skarbowy w Radomiu był sądzony a trybunał koronny od sądzenia spraw skarbowych uwolniony. Na tymże trybunale prowenta wszystkie rzeczyptej ad plus offerentiam arendowane być mają. A pp. arendarze przeszli tychże prowentów aby regestra percept swoich podali i realitatem onych poprzysięgli, aby mogła constare reipublicae de simplis pomienionych prowentów (salva securitate sua, iż chociajby więcej nad kontrakty eo nomine poczynione pobrali, że to przy nich zostawać ma) efficient IMcie pp. posłowie. 34. Hiberny aby nemine excepto ze wszystkich in genere dóbr królewskich i duchownych wydane były lege cavebunt. 35. Żydzi wszyscy koronni aby pogłówne generale iuxta taritam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi anni płacili legem ferant stany koronne. 36. IMcie pp. posłowie ciż starać się mają o deklaracyą dokąd wojtostwa w ekonomiach J. kr. Mci będące hibernę wydawać mają, aby duplici onere nie były aggrawowane. 37. Wielkie praeiudicium od IMciów osób duchownych ponosimy, kiedy poddani ich z naszymi eaqualiter podatki rzptej contribuunt i pp. swoim oddają, a że na zapłatę wojsku non enumerant, rationem IMcie pp. posłowie zatrzymanych exakcyej inquirent. 38. Konstytucya millesimi sexcentesimi trigesimi quinti anni de immunitate dóbr ziemskich aby była reasumowana procurabunt IMcie pp. posłowie. A że niektóre zakony in condicto na szlacheckie osoby otrzymują resignacye dóbr a sami one possident i ich dominium mają, tedy takowe dobra, tanquam cum praevaricatione legis publicae nabyte, ad statum equestrem wracały się i zapisy takowe kassowane były. 39. Także i profesye zakonników aby od czasu wstąpienia do zakonu jednych do roku a drugich do dwóch lat rachowane były. Po wyściu zaś tego czasu osoby zakonne aby sukcessyej nie były capaces ale tylko samą kontentowali się prowizyą, dekreta in convulsionem prawa ferowane aby były kassowane instabunt IMcie pp. posłowie. 40. Wielkie przy tem zachodzą kwerymonie w kole naszym na aggrawacyą duchownych deputatów w trybunale koronnym, iż umyślnie na sprawy mixti fori nie zjeżdżają, przez co sitientes iustitiam remoram patiuntur; starać się będą IMcie pp. posłowie, aby non obstante absentia duchownych causas mixti fori trybunał świecki sądził, a duchowni deputaci z wyższych kapituł, aby jako świeccy per quadriennium obierani byli, ; także i prezydent aby per suffragia tak świeckich jako i duchownych obierany był. 41. Lubo konstytucya na sejmie felicis coronationis o płaceniu per medium kwarty z dóbr J. kr. Mci w województwie naszem stanęła, przecie jednak, że skarb koronny totalem onej upomina się solutionem, tedy IMcie pp. posłowie nasi prawa tego poprą executionem. 42. Kwartę nową na potrzeby artyleryi ordynowaną, aby independenter za swoimi kwitami odbierał IMć p. generał artyleryi od pp. dzierzawców, ponieważ rachunki

jego osobne są i do skarbu koronnego nie należą promovebunt IMcie pp. posłowie nasi. Accedet stąd ad utilitatem publicam do artyleryej iurgelt, który osobliwie sekretarz artyleryej bierze, bo tenże będąc oraz i pisarzem, samem kartowem kontentować się musi. **43.** Praecustodient i to o IMcie pp. posłowie nasi, aby wydane na artyleryą assygnacye pp. poborcy po województwach ante omnia wypłacali. **44.** Per aliquot annorum seriem komisya dojść nie mogła, skąd na teraźniejszej magna różnych spraw musi być pharago, tedy tylko w same z wojskiem a skarbem likwidacye wdawać się IMcie pp. komisarze powinni, sprawy zaś in genere wszystkie, które angustia czasu excludit, w Radomiu aby się odprawowały procurabunt. **45.** A ponieważ skarb koronny defekta swoje et penuriam pieniędzy ustawicznie nam exponit, starać się będą pilno IMcie pp. posłowie nasi, żeby wszelkie podatki tak ordynaryjne jako extraordynaryjne jako najlepiej examinowane przez IMciów pp. komisarzów były. **46.** Wielkie się stąd dzieją inconvenientia, że na sejmiku niemożemy mieć żadnej informacyej o długach winnych wojsku, przeto starać się IMcie pp. posłowie nasi będą, żeby to meliori ordine adprawowało się, jakoby mogło constare reipublicae o długach takowych. **47.** Składy winne do piętnastu zł. od beczki wyniesione wielką muszą czynić kwotę, która na co largitur et erogatur upomną się IMcie pp. posłowie nasi u IMci p. podskarbiego, który i z inszych wszystkich ordynaryjnych i extra ordynaryjnych mensae regiae duorum interregnorum tempore manantibus ad thesaurum prowentów przez czas administracyej urzędu swego reddat rationem. **48.** Jako w krajach naszych nieprzestająca od lat kilku wojna turecka wielką przyniosła ruinę, tak nie mniejszy wybierania podatku rzptej uczyniła impediment, dlaczego i IMć p. Adam Wierzchowski z IMcią p. Alexandrem Drogomirem pogłównego in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto in mense Octobre w ziemi lwowskiej secundae rathae exactores ad proportionem pierwszej raty sumy dwoch tysięcy sta i jednego zł. gr. czternastu wybrać i do skarbu interveniente hostilitate wnieść nie mogli, zlecamy IMciom pp. posłom naszym staraniu, aby takowa suma IMciom defalkowana była i kwit z skarbu koronnego in personam IMciów wydany; takowyże kwit i IMci p. Malskiemu poborcy żydaczowskiemu być ma wydany. **49.** Ponieważ ziemia żydaczowska, częścią konsystencyą obozu wojsk naszych obojga narodów, częścią tłumem wojsk nieprzyjacielskich przez niedziel kilka a medio Septembre aż in Novembrem wojny grasujących funditus jest zrujnowana, że pozostali na popieliskach ludzie nie tylko contribuere nie mogą ale bez wszelkiego zostają pożywienia, inni zaś po wielkiej części powietrzem wymarli, przeto IMcie pp. posłowie nasi starać się na przyszłym da Bóg sejmie będą, aby obywatele tameczni tak od pogłównego raty trzeciej, jako in Septembre miało być wydane, jako też wszelkich innych in genere podatków etiam szelężnego z przeszłych i przyszłego da Bóg sejmów uchwalonych, dobra zaś królewskie w niej będące od hiberny i konsistencyej żołnierskich do lat dziesięciu zupełnych uwolnione były, w czem fidem honorem et conscientiam IMciów pp. posłów naszych obligujemy a IMć p. Czeski, poborca pogłównego, aby od skarbu nie był aggrawowany. **50.** Czambuły nieprzyjacielskie, szeroko przez czas niemały w ziemiach naszych grasujące, że nie małą część ziemie lwowskiej i przemyskiej spustoszyły, dla czego podatku pogłównego trzeciej raty według abiurat na raty dwie pierwsze odprawionych obywatele wydać ullatenus nie mogą i na nowe iuramenta nowo spustoszonym i popalonym dobrom pozwolić nam na sejmiku teraźniejszym przyszło, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby takowe iuramenta prawem approbowane i pp. poborcom naszym in rationibus calculi od skarbu przyjęte były, dobra zaś spustoszałe, aby in futurum od podatków uwolnione były do lat dziesiąci. **51.** Wielkie się dzieje praeiudicium narodowi żydowskiemu pod protekcyą rzptej mieszkającemu, że niewinnych privata authoritate po drogach chwytają i więżą póty, póki niewinny za winnego nie zapłaci, przeto zabiegając takowym ausibus starać się mają IMcie pp. posłowie nasi, aby prawo contra tales excessus

takie jakie contra dispercussores stratae publicae stanęło a grody ad instantiam iniuriatorum vel quarumvis personarum instigantium etiam extra cadentiam non obstantibus comitiis sądzić takowych mają i na eliberacyą niewinnego in carceribus zostającego lubo samo officium przez się, lubo przez wicesgerenta przysięgłego zjechać mogło i więźniów takowych ab oppresione uwolnić. 52. Więc że ten naród w tym roku per hostilitatem w krajach ruskich magna ex parte jest zniesiony, tedy aby w pogłównem mogli mieć folgę postarają się IMcie pp. posłowie nasi. 53. A że w tem pogłównem non aequaliter Żydzi w miastach dziedzicznych zostających pociągają, zasłaniając się protekcyą panów swoich, ordynacyej starszych swoich nie słuchają i iurysdykcyej ich nie podlegają, przez co drudzy w dobrach królewskich onerantur, tedy procurabut IMcie pp. posłowie, aby to było provisum, ażeby ten podatek nie przez starszych swoich ale przez poborców w województwach i ziemiach obranych od Żydów obywatelów tamecznych wybierany był, a za asygnacyami służbowemi wydany, aby tak sub clipeo executionis de retentoribus podatków lege firmata wszytkich miast incolae Żydzi nie mogli tutari protekcyą pp. dziedzicznych, ale podatki na się włożone aequaliter z drugimi wydawali a pobory według dispozycyej starszych Żydów w każdem województwie swojem i ziemi pogłówne to wybierać mają. 54. Ponieważ dobra rzptej duchowne i ziemskie najbardziej przez ustawiczne przechody żołnierskie i lecie i zimie bez przestanku sine ordine po włościach przechodzące już prawie ad extremam ruinam przyszły a ludzie ubodzy ob inopiam zniszczenia prawie od głodu umierają, zabiegając temu, abyśmy propter gemitum pauperum pomsty Bożej więcej na się nie zaciągali i na całe królestwo, uważając i to że tak wiele chorągwi i regimenta ciągnieniem chodząc i z niego więcej niżeli z hyberny i żołdów z wyniszczeniem ubogich ludzi zyskując, smakując ten zysk sobie obozów i potrzeb omieszkiwać zwykli, na gorące uniwersały hetmańskie na czas stawać omieszkiwają, co najbardziej dla ciągnienia wydzierstwa dzieje się, kiedy żołnierzowi impune grasować po włościach i zimie i lecie godzi się, przeto serio zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby ineant cum republica modum, jakoby per auctionem stipendiorum albo hybernorum to ciągnienie zniesione było, ponieważ żadnej potrzeby, aby wojska nas całemi chorągwiami i pułkami po włościach chodzące w niwecz obracały, czego w żadnych państwach ani chrześciańskich ani pogańskich niemasz; które lubo liczniejsze i większe wojska trzymają nie widzimy, jako my cierpiemy nieznośną servitutem i zniesienie ostatnie sub specie ciągnienia. 55. Inter afflictiones nostras et haec non postrema, że chorągwie wołoskie nadworne, które tylko commodo et servitio jednej osoby subsunt, cum expansis vexillis wioski nasze płóczą, i starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby takowych ludzi licentia lege publica depressa i my od drapieży ich wolni byli. 56. A że oczywiście widzimy że IMcie pp. posłowie obersztėrowie wziąwszy pieniądze i sumy wielkie na regimenty swoje z skarbu koronnego żołnierzom pieszym lenunków onym należytych umykają i nie odziewają ani do obozu zgromadzonych wiktu obmyśliwają, przez co albo od głodu umierać, albo z obozu uciekać, albo się nieprzyjacielowi poddawać muszą a rzpta in defensione sua zawiedziona zostawa, dlaczego gorąco się starać będą IMcie pp. posłowie nasi, aby regimenty wszystkie zwinione były a na miejsce onych aby piechota łanowa ze wszystkich generaliter dóbr ad instar teraźniejszej piechoty łanowej, która jest in praxi, uchwalona była. 57. Za zwinieniem znacznej partyej wojska spodziewali się dzierżawcy dóbr rzptej wielkiej ulgi w dystrybucie hiberny, co że się secus stało, żeby to innotescat reipublicae, qua ratione pomienione dobra są aggrawowane, instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby IchMcie pp. dystrybutorowie a republica ordynowani podali regestra do grodu warszawskiego tej dystrybuty teraźniejszej dispozycyej hiberny. 58. Ponieważ powiat żydaczowski przez nieprzyjaciela w niwecz obrócony i spustoszony jest, od szelężnego sejmem uchwalonego aby wolny był procurabunt IMć pp. posłowie nasi, salvis nihilominus retentis ante hostilitatem gdzie-

kolwiek po miasteczkach trunki się znajdowały, które IMcie pp. tenutarii od skarbu vindicabunt. **59.** Prawo na szczęśliwej J. kr. Mci p. n. m. koronacyej o otwarciu minicy de cudenda moneta i jej walorze napisane, aby executionem et effectum sortiatur cum communi totius reipublicae consensu postanowią IMcie pp. posłowie nasi. **60.** Vim patimur, kiedy ludzie stanu kupieckiego nas sobie in arbitrio zostawiwszy, raz podwyższają drugi raz diminuunt monety praetium, tedy officient IMcie pp. posłowie nasi, aby lege cursus monetae et valor był decydowany. **61.** Ponieważ ziemie województwa naszego osobliwie przemyska i sanocka continuis latrociniis swawolnych ludzi od Węgier wpadających infestantur, wielkie szkody et depraedationes domów szlacheckich miast i wsiów pogranicznych dzieją się, najbardziej dlatego, że prefektusowie wsiów i dóbr węgierskich blisko granic koronnych zostających praedonibus i ludziom swawolnym in criminibus publicis convictorum manifeste permittunt depraedationes, sprawiedliwości żadnej ad requisitionem ukrzywdzonych i ad instantiam sejmiku naszego toties zaniesioną czynić nie chcą, i owszem spolia rapta przez zbójców jako patet ex confessatis suppliciatorum praedonum morte confirmatis dividunt między sobą, przeto gorąco starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby ta od Węgier komissya ad securitatem ziem naszych bardzo potrzebna jako najprędzej skutek swój wzięła, o co instancyą ad sacram et serenissimam cesaream maiestatem i o naznaczenie komisarzów z tamtej strony sedulo starać się będą IMcie pp. posłowie nasi i koszt komisarzom, bez którego ta komissya do skutku nie przyjdzie, providebunt. **62.** Ostrzeżono to dawnemi prawami i opisano handle, czem Żydzi koronni handlować i kupczyć mają, teraz że omnium generum mercimonia cum praeiudicio et damno narodu chrześciańskiego Żydzi koronni w rękach swoich trzymają, zlecamy to IMciom pp. posłom naszym, aby lege publica zakazano było Żydom koronnym wszystkie potabilia et comestibilia do handlów i do rąk żydowskich nie należały. **63.** Nie może być nic periculosius reipublicae jako mutuae caedes inter cives a tem więcej senatorii ordinis, czego świeży żal się Boże przykład mając w okrutnym oraz z synem zabiciu ś. pamięci IMci p. kasztelana warszawskiego [1]) wniosą instancyą IMcie pp. posłowie nasi do J. kr. Mci p. n. m. żeby ta sprawa na teraźniejszym sejmie quam celerrime sądzona była i tak enorme crimen impune nie poszło. **64.** Alterkacye między IMciami episkopami unito et disunito przemyskimi kiedyżkolwiek uśmierzone były, synodum J. kr. Mć p. n. m. i stany koronne sopiendi dissensiones za instancyą IMciów pp. posłów naszych złożą. **65.** Ponieważ IMcie pp. bracia religiej greckiej czują się być uciążonymi konstytucyą sejmu przeszłego o nie wyjeżdżaniu za granicę ludzi religiej greckiej napisaną, zabiegając tedy tamowaniu consiliorum nostrorum zalecamy IMciom pp. posłom naszym, aby w tem, co IMciom pp. religiej greckiej afficit, byli sublevati i przy prawach dawnych i zwyczajach religionis we wszystkiem zachowani, obtestamur w tem IMciów pp. posłów naszych, której sublewacyej i melioracyej konstytucyą IMcie e medio nostri wyprawieni procurabunt; wyjeżdżać jednak bez pasu J. kr. Mci za granicę nikt nie powinien. **66.** Ponieważ dla częstych sejmów i różnych impedimentów publicznych sądy ziemskie i grodzkie rzadko kiedy w kadencye swoje sądzą się, przez co sitientes iustitiam wielką krzywdę cierpią a peccantes in leges większy pochop ad delicta biorą, przeto reasumując artykuł sejmiku naszego około tego zgodnie napisany zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby sądy ziemskie i grodzkie suis cadentiis etiam i pod sejm jako i trybunał koronny sądzone były, salva suspensione posłom ziemskim i tym, którzyby na sejmie spraw swoich attentować necessitatem mieli na stronę ich praecustodita. **67.** Więc że ziemia żydaczowska per iniuriam czasów przyść do tego nie mogła, aby gród żydaczowski za wieczny prawem był deklarowany, co nie małe w sprawach IMciów obywatelów tamecznych przynosi peri-

---

[1]) Jan Oborski.

culum, zlecamy tymże IMciom pp. posłom naszym, aby wieczność grodu tego prawem obwarowana była. **68.** Obawiając się tego, żeby kto w spustoszałych i ogołoconych w ludzi krajach naszych o reperacyę dóbr pomyśliwszy poddanych naszych, od częstych jasserów pozostałych, przez pozwolenie swowolnych słobód ku sobie pociągnąć nie poważył się, wkładamy na IMciów pp. posłów naszych, aby to lege publica praecautum było, żeby nikt w dobrach tak duchownych i świeckich słobody ogłaszać i osadzać nie ważył się, sub poena duorum millium marcarum in officio castrensi viciniori vindicanda et ad executionem sine appellatione deducenda cum extraditione poddanych, chłopów jednak pod nieprzyjacielem zostających wolno osadzać[a]. **69.** A że rewizya łanów wybranieckich w ziemi lwowskiej i żydaczowskim powiecie lecie per hostilitatem furentem a w jesieni po ześciu nieprzyjaciela propter grassantem pestem odprawiona i na sejm teraźniejszy iuxta mentem reipublicae propter informationem stanom koronnym wystawiona być nie mogła, lubo się egzekwować poczęła, tedy IMcie pp. posłowie nasi evincent IMciów pp. lustratorów, od nas z sejmiku relationis do tej lustracyej deputowanych, że to non per negligentiam lustratorów ale per temporum calamitatem stało się omieszkanie, different jednak IMcie pp. posłowie nasi reipublicae, że IMcie pp. lustratorowie nasi rewizyą łanów wybranieckich na przyszły da Bóg potem sejm exquisite wystawią. Więc że zaś niektórzy IMcie pp. dzierzawcy dóbr J. kr. Mci tej lustracyej repugnant i lustrować się dać niechcą, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie na tym sejmie legem, aby się wszyscy lustrowali a refragarios in foro fori kto do tego adigere ma. **70.** Za IMcią p. Janem Czarnockim, który już pół roku jako sustinet sessionem turris pro poena publica a będąc funditus zrujnowamy przez nieprzyjaciela dla niedostatku dłużej sessionem tej wieży continuare nie ma, o czem wniosą instancyę IMcie pp. posłowie nasi ad rempublicam, żeby de residuitate siedzenia wieże relaxacyą per legem mógł otrzymać. **71.** Wniosą IMcie pp. posłowie nasi za IMcią p. Borzęckim łowczym bracławskim instancyę, aby myto od przeprawy we wsi IMci Nowosielcach[b] zrobione i per legem approbowane było, także we wsi Brześcianach panien zakonnych samborskich. Powinni mieć nagrodę IMcie pp. Frydrowie za most postawiony we wsi Obłaźnicy, starać się tedy będą IMcie pp. posłowie nasi, aby myto i mostowe per legem naznaczone i pozwolone było, podobnież myto i mostowe we wsiach Izdebkach i Obłaźnicy pozwolone było efficient IMcie pp. posłowie. **72.** IMć p. Weselini ex maioribus suis benevolens reipublicae nostrae do cesarza IMci chrześciańskiego doniesiony ze wszystkiej w węgierskiej koronie z ojczystej złupiony substancyej, starać się będę IMcie pp. posłowie nasi, aby za J. kr. Mci p. n. m. i stanów koronnych ad sacram maiestatem interpozycyą restitutionem dóbr swoich otrzymał. **73.** Wniesiona za IMciami pp. Sebestyanem Jurkiewiczem IMci p. strażnika wojskowego i Trumlem IMci p. Tuczyńskiego[c] towarzystwem od wojska na sejmie coronationis że do effektu nie przyszła instancya, tedy aby za odwagi swoje i na teraźniejszy pod Żurawnem in facie J. kr. Mci p. n. m. i całego rycerstwa kompaniej czyny, p. Trumel jako i p. Jurkiewicz postrzelany i skaleczony, klejnotem nobilitatis praemiati byli, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi. Prawa i konstytucye o nowo kreowanej szlachcie postanowione, aby lege futura były reassumowane i in executionem przywiedzione, to jest aby wszyscy, którzy non meritorio sangvine tych sejmów blisko przeszłych do szlachectwa klejnotu przypuszczeni pod examen ab anno 1650 poszli, aby jednak ad tertiam usque progeniem incapaces honorum byli legem scriptam procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, którzy zaś subreptitie weszli ad pristinum redeant statum. A że niektórzy z IMciów pp. szlachty noviter kreowani abutuntur praerogativa nobilitatis w mieście Lwowie, handle szynki i opificia mechanica traktując, przeto zlecamy IMciom pp. posłom, aby urgeant in facie

a) zdanie to o chłopach tylko w P. b) P. Nowosiółkach. c) L. Puczyńskiego.

reipublicae executionem konstytucyej dawnych, de noviter creatis nobilibus opisanych, to jest confiscationem bonorum etiam privatione klejnotu tego. **74.** Tenuitati miast i maiori ex parte zniszczeniu od osób szlacheckich wybudowane dwory są przyczyną, przez których cassae civilis minuuntur proventus, ostatniej tedy zabiegając ich ruinie promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby wszyscy którzykolwiek in fundis civilibus dwory swoje mają i budynki a prawo onych a contribuendo nie liberowało ad solutionem onerum civilium teneantur na żadne libertacye dworów nie pozwalając. **75.** Wielkie stąd ludzie ubodzy status civilis ponoszą krzywdy, kiedy magistratus dożywotnie sobie urzędu swego usurpant prawo, tedy lubo we wszystkiej koronie osobliwie w Przemyślu magistratus dożywotni in perpetuum aby nie był efficient IMcie pp. posłowie nasi. **76.** Ponieważ propter publicum stanów koronnych bonum dubas na chłopów dwanaście u p. Jana Siemiaszkowicza pod most warszawski, tempore electionis serenissimi moderni regnantis, wzięty i dotąd nie nagrodzony jest, tedy za on satisfactionem urgebunt IMcie pp. posłowie nasi. **77.** Rekompenza za młyny wójtostwa staromiejskiego dzierżawcom tegoż wójtostwa odebrane a do ekonomiej samborskiej przyłączone, na którą wydany jest przywilej od króla IMci ś. p. Michała ad instantiam izby poselskiej procurabunt IMcie pp. posłowie aby była lege publica approbowana. **78.** Wioskę szpitalną Malechów przy Lwowie będącą, z której alimoniam ubodzy mają, ponieważ nie tylko przez inkurzye nieprzyjacielskie ale też przez wojska, pod czas obozów pode Lwowem, funditus zniesiona, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby per legem od wszelakich podatków i ciężarów uwolniona była, o której inkorporacyą iuri terrestri i aby myto i grobelne per legem mieć mogła. **79.** Ponieważ rzpta obsides lwowskich lubo tot constitutionibus fidem suam interposuit dotąd nie eliberowała,przeto urgebunt IMcie pp. posłowie nasi, iż gdy IMć p. poseł wielki do konfirmacyej traktatów pod Żurawnem zaczętych przystępować będzie, aby ante omnia eliberationem onych upomniał się, summę zaś dwunastu tysięcy lege publica na sustentament tymże obsidibus ordynowaną ponieważ egzaktorowie ziemie lwowskiej wypłacić z tego pogłównego nie mogli, aby IMć p. podskarbi assygnacyą swoją która oschnęła nazad odebrał a inszą na pewniejszą jaką sumę, gdzie indziej, non exspectatis contributionibus które na przyszłym sejmie będą wydał, o co list z koła naszego pisać do IMci p. zgodziliśmy się. **80.** Zlecamy i to IMciom pp. posłom naszym, aby protestacya, którą IMć p. podskarbi przeciwko konstytucyej titulo miasta Lwów uczynił była kasowana. **81.** Także nullitatis vicio ma podlegać protestacya przeciwko libertacyej miasta novae locationis Sieniawa uczyniona, starać się będą IMć pp. posłowie nasi. **82.** Starać się przy tem będą IMć pp. posłowie nasi, żeby miasto Lwów przy libertacyej swojej ad tempus decennii praefixum i przy koekwacyej cum primariis civitatibus in regno toż miasto Lwów inviolabiliter zachowane było omni studio procurabunt. **83.** Summy miastu winne pod czas kilka obsidii na okup nieprzyjacielowi erogowane, jako też i expensa in lytrum et praesidiarios milites pod obsidią turecką, ponieważ calculum onych przed IMciami pp. komisarzami a republica i od J. kr. Mci wysadzonymi uczyniły, aby tenże skarb koronny vigore constitutionum 1649, 1655, 1658, 1673, 1676 wypłacił instabunt. Szkody, za które podczas przeszłych obozów kilka kroć pode Lwowem miastu i przedmieściom wojsko uczyniło, na przyszłej komisyej w Warszawie miasto popierać będzie, które in quantum słuszne będą, skarb koronny do dawnych długów przypisze i jeśli będzie mógł wypłaci. **84.** Reasumując tak wiele praw i konstytucyej ratione depositorii miastu Lwowu służącego (że kupcy contra tot leges o depositorium mają i nowy skład w Samborze i w innych prywatnych miasteczkach uzurpują, przez co miasto wielką ujmę w prowentach i handlach ponosi) prosimy tedy IMciów pp. posłów i onych obstringimus, ażeby to depositorium w Samborze kasowane per legem publicam było i transgressores poenis in contributionibus regni descriptis karani zostali. **85.** Cło także nowe po gościńcach cum aggravatione etiam personarum status equestris

wymyślone, aby kassowane i mytnikom aby kupców nie depaktowali, seria poenalis inhibitio eadem lege publica na przyszłym sejmie założona była. **86**. Instabit i o to IMć p. poseł apud Sedem apostolicam, aby breve apostolicum ad archidiocesim leopoliensem a osobliwie do kościołów i konwentów lwowskich wydane było, ratione coaequationis litry sub obsidionem turcicam według komisyej onych i informacyej magistratu lwowskiego wydane było i wydekaffy w województwie ruskiem gdzie najbardziej hostilitas dotknęła ad medietatem redukowane były. **87**. A że od wyprawy piechoty wybranieckiej toż miasto siebie i przedmieścia jako też i wioski swoje miejskie zbrania, nietylko z tej racyej, że in usu et onere tej wyprawy nigdy nie było, druga że i konstytucya onych od wszystkich in genere ciężarów i kontrybucyi rzptej uwalnia, przeto IMcie pp. posłowie cum tota republica o tem conferrent. **88**. Miasta Krosna potrzebnej fortece w ziemi naszej sanockiej IMciom pp. posłom zlecamy sublewacyą we wszystkich ich krzywdach et omnino instamus, aby się starali o approbacyą komissyej dekretów i ich porachowania krzywd, także o uwolnienie od wszelakich podatków żołnierskich do lat dziesiąciu i od podwodnego, od którego per constitutionem anni 1647 są uwolnieni, executio tej konstytucyej stanęła. **89**. Nie ustające za ojczyzny dobro IMci p. Kobyłeckiego podczaszego mielnickiego prace przy zaleceniu J. kr. Mci p. n. m. munficencyej, sumę na reparacyą Grzędy dóbr J. kr. Mci podczas tenuty swojej erogowaną i insze straty przypomnią IMcie pp. posłowie nasi. Wszystkim przy tem którychkolwiek IMcie pp. hetmani obojga narodów promovebunt pomogą do zalecenia i ukontentowania IMcie pp. posłowie nasi. **90**. Artykuły przeszłej instrukcyej sejmiku naszego przed sejmem coronationis blisko przeszłym za zgodą naszą napisane reassumujemy i które do skutku na on czas dla ścisłości czasu nie przyszły na przeszłym sejmie, teraz IMcie pp. posłowie nasi promovebunt. **91**. Tedy wszystkie artykuły i illationes nasze, także desideria, prośby od różnych wniesione, quam ferventissime IMcie pp. posłowie nasi promowować będą, tak aby we wszystkiem skutek swój otrzymały tego pilno przestrzegając, aby na miescu tamecznem, które jest wolności i praw naszych strażnicą i obroną nic nie ubliżano prawu pospolitemu i osobliwie aby providendo saluti et integritati ojczyzny naszej sejm intra decursum dwóch niedziel zgodnie skończony być mógł. Co wszystko IMciom pp. posłom bratersko zlecając tę naszę instrukcyą WIMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy, która do akt grodów lwowskiego, przemyskiego i sanockiego per oblatum ma być podana. Działo się w Wisni dnia dziesiątego miesiąca grudnia 1676 roku. Michał Rzewuski starosta chełmski marszałek sejmiku wyszyńskiego generał województwa ruskiego.

Castr. Leop. 433 p 1445—1468; Castr. Prem. Rel. 421 p. 3153—3173; Castr. San. Rel. 189 p. 11—32.

32.

Baligród, 20 maja 1677.

Podkomorzy sanocki składa ziemianom sejmik w Sanoku.

1. Stefan z Hoczwi Bal, podkomorzy ziemie sanockiej JWnym Wnym IMciom pp. dygnitarzom, urzędnikom, wszystkiemu rycerstwu ziemie sanockiej obywatelom, w. w. m. pp. i braci służby moje braterskie zalecam. Po tak strasznej kościoła Bożego i miasta Rymanowa depredacyej i zaboju tak wiele głów niewinnych rozmaitej kondycyej ludzi [1]) gdy coraz częściej pewne i dowodne dochodzą nas przestrogi, że turba sceleratorum hominum

---

[1]) Ob. C. San. 189 p. 525: obdukcya zabitych i rannych w Rymanowie przez zabieszczadników.

na zdrowia i substancye nasze wyśmielona, większemi coraz kupami w granice państw naszych koronnych osobliwie ziemie naszej, sitientes praedae wpadają, w tak nagłym razie i strasznem a oczywistem niebezpieczeństwie kiedy widzimy, że ten ogień omnia sacra et profana devorat, a kogożby serce nie poruszyła tak wielka krzywda et calamitas depraedatae ecclesiae Dei i miast naszych koronnych plus quem hostilis invasio! 2. Przeto wziąwszy przed się sancita et exempla przodków naszych, którzy unitate consiliorum et armorum wszelaką hostilitatem reprimebant, składam WWpanom sejmik i dzień zjazdu do Sanoka na dzień dwudziesty [piąty] a) miesiąca maja dla obrady, jakoby tak nagłemu niebezpieczeństwu zabieżećby mogło, nie odwołując się na sejmik relationis przyszły, który aż die prima Junii przypada, bo nim ten sejmik relationis dojdzie, nim się skończy, nim uchwały onego do skutku przyjdą, a tym czasem u nas tu będzie post bellum auxilium, w teraźniejszym zaś nagłem niebezpieczeństwie necessitas spólnej obrony, którąśmy sobie etiam lege naturae powinni, omnem excludit moram. Dan w zamku baligrodzkim die vigesima Maii, anno domini millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo. Stephan Bal z Hoczwi, podkomorzy ziemie sanockiej m. p.

Castr. San. Rel. 189 p. 625—626.

33.

Sanok, 25 maja 1677.

Laudum ziemian sanockich w obronie ziemi od zbójców.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie sanockiej, za uniwersałem WlMci p. Stefana z Hoczwi Bala, podkomorzego naszego sanockiego do Sanoka na dzień dwudziesty piąty miesiąca maja zgromadzeni, [1]) patrząc na tak ciężka i nieznośną calamitatem ziemie naszej sanockiej, która jako pustynia jaka ustawicznymi rozbójami zawsze co rok impune expilatur a najbardziej teraz, kiedy wielkie hultajskie kupy ludzi swawolnych zmocniwszy się wypadają z Węgier tu w państwa nasze koronne województw i powiatów koronnych, a osobliwie w granice ziem województwa naszego ruskiego rozbójniczym sposobem wpadając większą siłę co raz i moc biorą, wsi i dwory, miasta nasze pograniczne w ziemi naszej leżące napadają, kościoły boże, ołtarze święte ze wszystkich ozdób kościelnych łupią i odzierają, rozmaitej kondycyej szlacheckiej, miejskiej i wiejskiej ludzi okrutnie katują i zabijają i okrutnemi mękami żywot odbierają, tak gwałtownemu niebezpieczeństwu zabieżeć prędzej nie możemy, tylko zjednoczonemi radami i siłami naszemi. Przeto my permoti naprzód krzywdą kościoła bożego, manibus sacrilegis sprofanowanego, (za którego honor i miłość nietylko substancye ale i zdrowia nasze ważyć deklarujemy) a potem miast i wsiów naszych pogranicznych plus quam hostilem invasionem bezpieczeństwa publicznego violationem biorąc przed się, kiedy ani my ani poddani nasi securi w domach naszych bezpieczni być nie możemy, w imię Boga w Trójcy świętej jedynego, sancto foedere et vinculo unionis, zgodą nierozdzielną, konfidencyą i miłością braterską związawszy się, tę konfederacyą naszą czynimy laudo praesenti. Fide honore et constientia wszyscy obowiązujemy się i przyrzekamy sobie, że jeden przy drugim stawać będziemy,

---

[1]) Orędzie tegoż ob. nr. 32.

a) Tak należy czytać a nie dwudziesty jak jest w S. ze względu na datę, jaką niżej czytamy w orędziu podkomorzego, tudzież daty laudum z 25 maja ob. niżej nr. 33.

periculum inwazyą, depredacyą jednej wsi albo miasta któregokolwiek w ziemi naszej pro periculo za inwazyą wszystkich nas spólnie poczytać będziemy i poczytamy, 2. Chcąc przy tem mieć przeciwko tak nagłemu niebezpieczeństwu fortius praesidium, tedy poczty i ludzie nasze prywatne, jako kogo z nas stanie, za uniwersałem IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego stawiać et in unum zgromadzać na obronę kościoła bożego i całej ziemie naszej deklarujemy i wszyscy tej ziemie obywatele, nemine excepto, laudo praesenti obowiązujemy się. W których zaś dobrach panowie sami nie rezydują, tedy panowie administratorowie onych intuitu dóbr w ziemi naszej leżących tak królewskich jako i szlacheckich ludzi, strzelbą i prochem opatrzonych, do praesidium naszego spólnego stawiać także powinni. Za superintendenta praesidium naszego w ziemie naszej uprosiliśmy IMci p. Stefana Sicińskiego, podstarościego i sędziego grodzkiego sanockiego, marszałka na ten czas koła naszego, za którego wigilancyą, rządem i ordynansem, mając sobie przy tem potestatem brachii regalis powierzoną, praesidium naszej ziemie tam będzie obrócone na te szlaki ziemie naszej, kędy potrzeba propulsandi periculi i obrona ziemie naszej na ten czas wyciągać będzie. Koszty jakie IMć p. marszałek nasz teraźniejszy pro securitate ziemie naszej erogowane likwidować będzie, te owemu praesenti laudo assekurujemy. 3. A żebyśmy et ab intra securi zostawali, vigore laudi praesentis prawo rugowe po wszystkich miastach, wsiach królewskich, duchownych i szlacheckich nakazujemy i sami się wszyscy obowiązajemy każdy z nas lub dziedzic, zastawnik, arendarz, lubo sam przez się lubo przez administratorów albo delegatów swoich inkwizycyą nieodwłoczną czynić będziemy, chcąc to mieć, aby w żadnej wsi ani mieście w ziemi naszej między poddanymi naszymi żaden się nie znajdował ani utajał rozbójnik. A jeżeliby w którejkolwiek wsi albo miasteczku znalazł się chłop tąki albo poddany, coby rozbojem się bawił albo przewodnią z zbójcami trzymał, albo zbójców nawodził, albo za spiegarza był onym, tedy gromady wszytkich wsiów i miast in universum, w ziemie naszej leżących, takowych ludzi z pośrzodka siebie wydawać i do sądu oddawać powinni będą. A któraby gromada między sobą takich [1]) ludzi we wsi którejkolwiek albo miasteczku trzymali i onych do sądu nie oddawali, tedy każda gromada wszytka o to przechowanie takowych ludzi i o niewydanie onych surowo sądzona i karana będzie. Przeto przez prawo rugowe i jako najdoskonalsze inkwizycye wszytkie wsi i miasta i miasteczka w ziemi naszej lażące, od zbójców, od takich ludzi, którzyby na rozbój chodzić mieli czyste a zatem i bespieczeństwo ziemie naszej mieć chcemy. 4. Nadto wszystkim miastom, burmistrzom, rajcom, pospólstwu, gromadom wsiów wszystkich królewskich, duchownych i ziemskich zlecamy i pod ostrością praw naszych koronnych i laudorum nostrorum przeszłych i teraźniejszych na sejmikach wisnińskich de securitate ziemie naszej sanockiej uchwalonych przykazujemy, aby uniwersał przez IMci p. podstarościego grodzkiego sanockiego z grodu de data decima tertia Maii do wszystkich miast ziemie naszej wydany do exekucyej przywodzili, to jest ktoby postrzegł kupy hultajskie zbójców, aby wieś wsi, miasto miastu a najprędzej do grodu dawali wiadomość i przestrogę i sami zbójców łapali, do sądu oddawali, piechocie naszej pomocy dodawali, czasu potrzeby żadnego złym ludziom nie czyniąc pobłażania ani onym w domach swoich przytulenia i utulenia nie pozwalali. 5. Które to laudum nasze zgodnie uchwalone IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać do grodu podać i do miast wszytkich i parafiej ziemie naszej rozesłać zleciliśmy. Dan w Sanoku na sejmiku dnia dwudziestego piątego miesiąca maja roku pańskiego tysiąc sześć set siedmdziesiątego siódmego. Stefan Siciński z Sitna, podstarości, sędzia grodzki, marszałek koła rycerskiego ziemi sanockiej.

Castr. San. Rel. 189 p. 729—732; *tudzież inserowane w oblacie laudum sejmiku wiszyńskiego z 2 czerwca 1677 ibidem p. 1176—1179 i powtórnie w aprobacie tegoż sejmiku ibidem p. 2252—2256.*

---

[1]) Takowych ma odpis na 2255 str.

34.

Wisnia, 1 czerwca 1677.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, na sejmik authoritąte legis publicae relacyjny pro secunda Junii naznaczony zgromadzeni, recentissimum stanów koronnych na sejmie blisko przeszłym sancitum zwykłe iustis honorado officiis, aby desideria publica maturo sejmu blisko przeszłego uważone iudicio jako najgruntowniejszą miały executionem, takową czynimy dispozycią. 2. Naprzód co do podatków na zapłatę dobrze zasłużonego wojska uchwalonych inhaerendo eidem ordinationi legis publicae ziemia lwowska wygadzając intencyi rzptej w wypłaceniu podatków sejmem blisko przeszłym ordynowanych takową wypłacenia onych czyni dyspozycyą. A naprzód pogłównego czworo cum abiuratis novis trzema ratami wypłacić deklaruje. Pierwszą półtora pogłównego, cursum wybierania onego a die 15 Julii ad dzień 15 Augusti in anno praesenti naznaczywszy, z tym dokładem, aby jedno tylko pogłówne wybierane było a pół pogłównego, parcendo egestati ludzi ubogich, z czopowego generalnego ziemi lwowskiej in Septembre zaczynającego się ad proportionem tarifae tegoż wybranego pogłównego wypłacić objecują. Poborców do wybierania tej raty tak we Lwowie jako i żydaczowskiej ziemie IMciów pp. Franciszka Borysławskiego, podczaszego dobrzyńskiego i Samuela Hołubowicza, pisarza grodzkiego żydaczowskiego obiera. Którzy to IMcie pp. poborcy przy rachunkach swych skarbowych simple podymnego iuxta novissima abiurata skarbowi deducere i porachowanie dostateczne z skarbem tak, ut constet ziemie naszej, wiele z podymnego dwojga na rekompenzę wyprawy dymowej przez nas uczynionej będzie mogło decedere, wiele zaś z pogłównego reszty wytrącić będzie potrzeba uczynić będą powinni i rachunki tak dwojga pogłównego jako i dymowej wyprawy przez IMć p. kapitana naszego na komissyej da P. Bóg przyszłej uczynione przywieść mają. Drugą ratę t. j. itidem półtora pogłównego a die 15 Novembris ad dzień 15 Decembris itidem in anno praesenti wydać deklaruje, do której wybierania IMciów pp. Andrzeja Żebrowskiego, podstarościego grodzkiego żydaczowskiego i Andrzeja Żurakowskiego poborców tak w ziemi lwowskiej jako i w powiecie żydaczowskim naznacza. Trzecią ratę, to jest pogłówne jedno, ad diem 15 Maii in anno proxime venturo proroguje, które sobie in supplementum rekompenzy wyprawy dymowej czegoby nad taryfę dwojga podymnego zostawało zachowuje. Jeśliby zaś do wytrącenia onego nie przyszło, tedy do wybierania onego poborcę IMć p. Żelisławskiego obiera. Także na wydanie podymnego jednego cum novis abiuratis iuxta mentem konstytucyej sejmu przeszłego pozwalamy, którego cursum a die 15 Maii ad diem 15 Julii in anno futuro odkładamy i poborców do wybierania onego IMć p. Alexandra Homentowskiego, burgrabiego zamku lwowskiego, naznaczamy. Więc że in anno proxime praeterito 1676 IMć p. Czeski, poborca do wybierania pogłównego trzeciej raty w ziemi żydaczowskiej od nas obrany, podatku tego interveniente hostilitate wybrać nie mógł i nie tykawszy się go, od funkcyej swoj recessit, tedy na miejsce onego IMć p. Samuela Hołubowicza, pisarza grodzkiego żydaczowskiego obieramy. Czas wydania tego podatku wespół z pierwszą teraźniejszego pogłównego ratą zakładamy, który aby itidem cum novis abiuratis był wybierany deklarujemy. Więc że IMcie pp. exaktorowie podatków przeszłych pogłównego, t. j. IMć p. Drogomir, skarbnik ziemie lwowskiej z IMcią p. Wierzchowskim i IMć p. Malski pretendują wiele niedobranych retent obstante hostilitate, które konstytucya sejmu blisko przeszłego cum novis abiuratis wydać pozwoliła, iniungimus laudo praesenti, aby retentores ad requisitionem

IMciów sine intermissione podług nowej przysięgi wydawali. 3. Czopowe ziemi naszej w administracyej IMciów pp. administratorów przeszłych ad Septembrem zostawać ma; po wyściu zaś czasu administracyej IMciów oneż w administracyą WIMci p. Franciszka na Szkłowie Dzieduszyckiego, starosty żydaczowskiego i IMci p. Alexandra na Chodorostawie Chodorowskiego, stolnika lwowskiego do lat dwóch zupełnych puszczamy. Salarium in vim gratitudinis prace IMciów pp. po tysiącu zł. każdemu na rok każdy pozwalamy. Którą to administracyą IMcie pp. administratorowie lubo wespół lubo disiunctim po roku odprawować będą. Szelężne z sejmem teraźniejszym do roku prorogowane w mieście Lwowie w administracyej IMci p. Szymona Olewińskiego, sędziego ziemie lwowskiej po miasteczkach zaś i wsiach w administracyej IMci p. Konstantego Wysczyńskiego, a) skarbnika buskiego mieć chcemy, którzy aby przez skarb koronny do wybierania podatku tego aprobowani byli instancyą listowną IMci p. marszałkowi koła naszego do JWIMci p. podskarbiego koronnego imieniem naszem uczynić zlecamy. Uważając IMć p. Alexandra na Chodorostawie Chodorowskiego, stolnika ziemie lwowskiej, komisarza od nas na komisyą przeszłą obranego magnam dexteritatem, którą jako całej rzptej tak i ziemie naszej in functione sua wyświadczył, tegoż IMci komisarzem na komisyą da Bóg przyszłą do Sandomierza uprosiliśmy et in vim salarii zł. tysiąc wydać IMci z czopowego deklarujemy. A że IMć na komisyej przeszłej do niedziel kilkunastu przeciągniony na usłudze naszej koszt niemały ponieść musiał, tedy gratyfikując spezy IMci zł. tysiąc pięć set itidem z czopowego wyliczyć naznaczamy, która suma aby IMci ante assignatarios wydana była mieć chcemy. 4. Wielmożni IMcie IMć p. Michał Rzewuski, chełmski i IMć p. Franciszek na Szkłowie b) Dzieduszycki żydaczowski starostowie na funkcyą poselską przez nas na sejm przeszły wyprawieni przewleczeniem do kilkunastu niedziel sejmu do wielkiej spezy są przywiedzeni, tedy lubo pari gratitudine kosztów IMciów rekompensować nie podobna, jednak in vim gratitudinis każdemu z IMciów z osobna zł. tysiąc pięć set z czopowego ziemie naszej naznaczamy. 5. Ponieważ retentores contributionum publicarum znajdują się, tak że podatku in tempore praefixo oddawać nie chcą, przeto IMciów pp. starostów naszych et officia eorum upraszamy atque obstringimus laudo praesenti, aby ad requisitionem IMciów pp. exaktorów, exekucyą nieodwłoczną adhibitis etiam iuxta mentem legis copiis militaribus czynili atque omni meliori modo do oddania podatków przywodzili. Assygnacyą IMci p. Mikołajowi Kossakowskiemu miecznikowi ziemi żydaczowskiej od skarbu koronnego do ziemie naszej wydaną z pierwszej raty tak pogłównego jako i czopowego ante alios wypłacić assekurujemy. 6. Mając w osobliwym respekcie strawione lata na wysłudze rzptej i województwa naszego IMci p. Sokolnickiego, chorążego lwowskiego tysiąc zł. IMci z czopowego lwowskiego ofiarujemy i IMci p. Andrzejowi Dubrawskiemu gratitudinem compensando za koszty IMci pozwalamy z ziemie lwowskiej zł. sześć set. 7. Ziemia przemyska na pierwszą ratę pierwszego pogłównego iuxta tariffam 1676 pozwolonego wydać i według ordynacyej konstytucyej teraźniejszej na komisyą sandomierską blisko przyszłą, primis diebus Septembris wnieść na zapłatę wojskowego długu deklarujemy. Wszakże w tych krajach za Dniestrem, gdzie świeża hostilitas funditus spustoszyła, obywatelom zdezolowanym według deklaracyej sejmowej nowe abiurata desertatorum tak podymnego jako i pogłównego gród i pp. poborcy przyjmować mają. Dwoje zaś podymnego iuxta 1673 na sejmie przeszłym pozwolonego ad rationem wydanej sumy na wyprawę recenter przeszłą piechot pod Żurawnem tylko teraz defalkuje w pierwszej racie, zgadzając gwałtownym rzptej potrzebom i długom. Czas wybierania tego pogłównego primae rathae a die 15 Julii proxime ventura ad diem 15 Augusti i oraz pp. poborców do tejże raty IMci p. Walentego Frydra między Sanem a Dniestrem, za Sanem IMć p. Wolskiego,

a) P. Wyczyńskiego. b) P. Sokołowie.

komornika ziemie przemyskiej, za Dniestrem IMć p. Jerzego Glinkę naznacza i destynuje. 8. Na drugą ratę jedno pogłówne iuxta eandem tariffam 1676 na tęż zapłatę wojska pro 1 Decembris na komisyą wnieść ordynuje. A połowicę pogłównego względem tychże sum na wyprawę piechot pod Żurawno wydanych według prawa i deklaracyej posłów swoich defalkuje; czas wybierania secundae rathae a die 15 Octobris a diem 15 Novembris i pp. poborców do wybierania jego IMci pp. IMć p. Jana Grabię, IMć p. Jana Stawskiego, cześnika podolskiego między Sanem a Dniestrem, IMć p. Krzysztofa Lisowskiego za Dniestrem eligit et constituit, na trzecią ratę jedno pogłówne iuxta eandem tariffam na tęż zapłatę wojskom koronnym wydać ex mente legis deklaruje; czas wybierania tej trzeciej raty a die 15 Maii ad diem 15 Junii in anno futuro 1678, oraz i pp. poborców do wybierania podatków za San IMć p. Stefana Winnickiego, między Sanem IMć p. Stefana Rytarowskiego, za Dniestr IMć p. Jana[a]) Krępskiego naznacza: do Żydów zaś tak w miastach, miasteczkach i wsiach zostających in genere wszytkich IMć p. Stanisław Żurowski, cześnik ziemie przemyskiej, ten podatek pogłównego na wszystkie raty uchwalony wybierać ma a wybrane sumy do rąk IMciów pp. poborców naszych na każdą ratę obranych distiunctim każden według iuramentu pogłównego żydowskiego przychodzące oraz cum salario praescripto laudo oddawać powinien. Którzy to IMcie pp. exaktorowie nasi, jako są teraz świeżem obowiązani prawem tę exakcyą bez uciążenia i depaktacyej wszelkich ubogich ludzi wybierać tenebuntur, żadnymi pretekstami ani kwitowymi nie aggrawując tak z miast jako i poddanych naszych, ale tylko po groszu od zł. salarium wziąwszy więcej ullo praetextu wyciągać nie ma, sub paena ducentorum marcarum ad instantiam każdego ukrzywdzonego na sądach grodzkich lub ziemskich sine appellatione solvenda. A nadto jeżeliby który z pp. poborców chciał nad salarium pomienione kogokolwiek aggrawować albo kwitu nie dać, tedy wolno będzie każdemu w grodzie oświadczyć się o to i pieniądze według regestru należące położyć cum salario, które pieniądze gród od każdego affektującego powinien przyjąć i więcej nad pięć groszy od manifestacyej nie wyciągać. Obowiązujemy przy tem IMciów pp. exaktorów naszych, aby zaraz po czasie naznaczonym intra tempora praescripta exakcyej swojej regestra wybranego podatku cum specificatione summarum z każdych dóbr exactarum oraz i delaty ad executionem, stosując się do świeżego prawa w tem do dawnego porządku konstytucyej osobliwie 1629, do grodu podawali i exekucyej retentorum instantissime upominali się, a podczas exakcyej zabiegając wszelkiej depaktacyej sami przez wszytek czas w osobach swoich zasiadali nie spuszczając się na sukkolektorów swoich. Jeżeliby zaś który szlachcic lub ktokolwiek contribuens potrzebował któregokolwiek regestru przez pp. exaktorów podanego, tedy gród każdemu affektującemu sine salario pokazać go i otworzyć powinien. **9.** Ziemia sanocka czyniąc dosyć deklaracyej względem podatków przez IMciów pp. posłów na przeszłym sejmie pozwolonych naprzód dwoje podymne przyjmuje, które wydawane nie będzie respektem rekompensy na sejmie pozwolonej za wydane na wyprawę piechoty dymowej pieniądze, jednak według iuramentów abo simple anni 1673 (gdyż nowych iuramentów, aby dyminucya nie nastąpiła, taż ziemia czynić nie pozwoliła) w skarbie dedukować IMć p. poborca niżej mianowany do pierwszej raty pogłównego obrany dedukować ma. **10.** Dwoje także pogłównego według rejestru i taryfy anni 1676 pozwala, którego obojga pogłównego exakcya i wybieranie ma się począć a die 15 Julii ad diem 15 Augusti, do której exakcyej taż ziemia IMć p. Piotra Rojewskiego, pisarza grodzkiego sanockiego obiera. A że warowana jest od rzptej rekompensa za tak roczną wyprawę piechoty dymowej pod Żurawno, na którą wyprawę ta ziemia sanocka wydała zł. jedenaście tysięcy i sześć set zł., tedy te pieniądze rekompensując sobie względem dwojga podymnego, którego nie wydaje, zł. dwa tysiąca

c) Piotra P.

trzy sta dwadzieścia i ośm potrąca, z pogłównego zaś pierwszej raty taż ziemia ad usum suum na praesidium od zbójców dziewięć tysięcy dwieście siedmdziesiąt i dwa zł. zostawuje; ostatek pieniędzy ze dwojga pogłównego iuxta novissima abiurata anno praesenti przychodzących do skarbu p. poborca wyżej mianowany wnieść powinien. **11.** Na drugą ratę pro prima Decembris przypadające pogłówne jedno taż ziemia uchwala według tychże regestrów i simple anni 1676, którego pogłównego exakcya ma się poczynać a die 15 Octobris a ma trwać ad diem 15 Novembris. Do tej wybierania zaś raty pogłównego obraliśmy exaktora IMć p. Mikołaja Starzechowskiego. **12.** Na trzecią ratę pro die prima Julii in anno 1678 incidente trzecie pogłówne według tejże simple i regestru anni 1676 taż ziemia sanocka wydać objecuje; którego exaktora exakcya ma się poczynać a die 15 Maii a ma trwać ad diem 15 Junii. Do wybierania zaś tego trzeciego pogłównego exaktora IMć p. Macieja Rybińskiego taż ziemia sanocka obrała. **13.** Respektem zaś securitatis suae internae od zbójców, od których in continuo periculo ziemia sanocka i pobliższe onych inne ziemie zostają, niżej opisaną czyni sobie pomieniona ziemia uchwałę. **14.** Widząc niebezpieczeństwo oczywiste od zmocnionych kup hultajskich ludzi swawolnych z Węgier w granice ziem województwa naszego oraz i przyległych powiatów województw koronnych wpadające, przeto laudum ziemie sanockiej, tu teraz w kole naszem przeczytane i uważone, za powszechną wszytkich zgodą reasumujemy i one authoritate całego koła naszego utwierdzamy, stosując się do konstytucyej teraźniejszego sejmu, przez którą wszytkie stany rzptej tu na teraźniejszym sejmiku laudum pro securitate ziem województwa naszego uchwalić pozwoliły i one lege publica aprobowały, my toż laudum przez nas wszytkich reasumptum habere vim legis firmam deklarujemy i ono w laudum nasze inserować zleciliśmy, którego laudum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis. (Obacz wyżej laudum sanockie z 25 maja 1677 Nr. 33). **15.** Z pośrodka siebie uprosiliśmy WIMci p. Marcina Kątskiego starostę przemyskiego generała artyleryej koronnej do J. kr. Mci p. n. m. upraszając pokornie J. kr. Mci, aby o tem niebespieczeństwie pogranicza naszego nietylko ziem województwa naszego ale i powiatów województwa pobliższych koronnych wiedzieć raczył, o czem list i instrukcyę do J. kr. Mci p. n. m. wydać IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy; także i do JWMci pp. hetmanów naszych koronnych w tejże sprawie IMć p. marszałek nasz teraźniejszy imieniem wszytkich ziem pisać będzie. **16.** Do Węgier także uprosiliśmy IMciów pp. Kazimierza Obrębskiego podstolego parnawskiego, p. Andrzeja Dubrawskiego, Samuela Orzechowskiego, Mikołaja Starzechowskiego i Kazimierza z Gosniewic Wolskiego, aby sądowi tamecznemu generałowi donieśli o swawoli ludzi węgierskich, o desolacyej przez nich miast naszych i złupieniu z ozdób swoich kościołów Bożych a zniszczeniu wielu substancyej slacheckich, o czem IMć p. marszałek nasz IMciom pp posłom ma wydać instrukcyę. **17.** Podymne dwoje in recompensam tak rocznej wyprawy dymowej potrącamy sobie, jednakże skarbowi simple podatku tego IMć p. Wiśniowski wojski czerniechowski iuxta novissima abiurata deducere powinien będzie, że jednak tego podatku wybierać nie będzie, praemium et gratitudinem za powszechną zgodą pomienionemu IMci p. wojskiemu na koszty zł. sześć set pozwalamy, mając respekt nie tylko na prace i koszty przyszłej dedukcyej simple podymnego w skarbie koronnym, ale oraz inhaerendo laudo przeszłych sejmików, compensando trudy pilność IMci p. wojskiego in praesidio miasta Sambora zostającego. A czopowe ziemie przemyskiej IMci p. Janowi Wacławowi Jelcowi cześnikowi kijowskiemu a die 2 Junii anni 1677 ad primam Junii in anno 1678 kończącym się do zupełnego roku per administrationem wszystkich miast i miasteczek całej ziemie przemyskiej puszczamy. Którego podatku administrationem IMć p. cześnik fideliter procurare tenebitur, praestito iuramento corporali w grodzie przemyskim według dawnego statutu. Do tego ponieważ zewsząd kraje nasze od zbójców w niebespieczeństwach ustawicznych

zostają, na pograniczu obywatele w substancyach swoich i zdrowiu securi być nie mogą, trakt podgórski od Beskidu funditus expilatur, przeto zabiegając tej swej woli praesidium nasze ziemie przemyskiej dwudziestu ludzi do czasu pod regiment IMci p. Zawojskiego poddajemy, na których ludzi zwyczajny koszt na cztery miesiące z czopowego z ziemie przemyskiej uchwalamy i zarazże IMci p. marszałkowi koła naszego assygnacye do IMci p. cześnika kijowskiego administratora czopowego naszego wydać zleciliśmy i kwit przeszłemu p. administratorowi IMci p. wojskiemu stryjskiemu wydać p. marszałkowi zleciliśmy. Asygnacyi żadnych IMcie pp. exaktorowie nasi przyjmować nie powinni, ale iuxta novellam legem na komisyą do skarbu wnieść prócz assygnacyej : IMci p. wojewody ruskiego hetmana polnego koronnego, IMci p. marszałka nadwornego koronnego, IMci p. starosty chełmskiego i wojska zaporoskiego. Także w wydaniu pogłównego aby w nim communis iusticia sine praeiudicio personarum zachowana była, ponieważ we wsi różni posessorowie cum minori et maiori familia przemijają się, w którymby się dworze szlacheckim ad praesens mniejsza liczba ludzi niżeli w on czas była anno 1676, tedy in eo punctu scrupulus praesenti laudo resolvitur, aby czego praesentaneus possessor ob defectum personarum pro nunc we dworze habitantium, nie mając tak wiele osób jako w tymże dworze na on czas in anno 1676 było zapłaci, residuum zaś penes fundum et haeredem bonorum onus solutionis to jest eum defectum wieś suplebit. Jednakże IMcie pp. possessores obligatorii et tenutarii, którzy ab anno 1676 continuant possessionem w tychże dobrach siedząc od osób i familiej swojej ten podatek według regestrów anni 1676 zapłacić powinni będą. **18.** Miasto Stryj circa legem jako pogorzałe od wydania czopowego ut demonstrabitur ma być wolne. **19.** Resztę niedobranych dymów pod Żurawno pp. instygatorowie ziem naszych exigere powinni będą et ad thesaurum ziem naszych inferre tenebuntur. **20.** IMciów pp. komisarzów na komissyą sandomierską tychże approbujemy, którym praemium po tysiącu zł. na koszty przyszłe naznaczamy. **21.** Compensando tak długą rezydencyą i niezwyczajną moram na sejmie blisko przeszłym IMciów pp. posłów naszych, z tegoż czopowego ziem naszych albo ex proventibus aliis po półtoru tysiąca zł. naznaczamy. **22.** IMci p. Mikołajowi Ustrzyckiemu za dozór około przemyskiej fortecy podczas inkurzyej pogańskiej pod Żurawno dajemy zł. tysiąc a IMć ma attendere ulteriori munitioni miasta tegoż. **23.** Miara po miastach porównana być ma, aby półmiarek nie wynosił więcej nad garcy dwadzieścia sześć serio inhibemus, czego attendentiam IMci p. Goreckiemu komornikowi ziemie przemyskiej także o niewyprawienie dróg według zwyczajów zlecamy aby animadvertat. A sądy sine cadentia terminorum takowe sprawy sądzić mają. **24.** Jako całej rzptej należy na tem, aby quies et securitas publica każdemu zachowaną była, jako się to passim dziać zwykło, że sobie licentius trochę niektórzy pozwalają, ludzi różnej kondycyej, nie czekając sądowej decyzyej wiążą i Żydów łapają sami sobie z nich sprawiedliwość czyniąc, przeto cavemus i sąd każdy na takowych powinien mieć animadversionem. **25.** Dworek IMci p. Grzymały w Przemyślu OO. Franciszkanom kalwaryjskim applikowany exakcyami żadnemi niema być aggrawowany cavemus OO. Franciszkanom przemyskim; na obraz św. Antoniego z czopowego ziemie naszej przemyskiej zł. sto naznaczamy. IMci ks. Małąchowskiemu episkopowi przemyskiemu gratitudinem na koszty i prace jego, które ponosi dla zbawienia dusz ludzkich, prowadząc schizmatyków ad oboedientiam romanae ecclesiae, ponieważ jest destitutus suffragio, oddalony a pane ecclesiastico, z czopowego ziemie lwowskiej naznaczamy zł. trzysta, z ziemie przemyskiej tyleż, sanockiej sto zł. i drugie sto zł. zatrzymane. **26.** Pogorzelcom wszytkim, jako jest pozwolona libertacya ex ordinatione et usu legis publicae, tak ci wszyscy circa legem zachowani być mają. **27.** Miasto Brody pograniczne inkurzyom nieprzyjacielskim fortissime resistebat protegendo tam pobliższych obywatelów, przeto one w exakcyej czopowego osobliwej IMciom pp. administratorom diskrecyej zale-

camy. Skarbowym sługom brachia regalia to jest officia castrensia, powinne dawać suppetias którzy serio animadvertent, aby srebra z granic polskich nie były wywożone modo clandestino. **28.** IMcie pp. exaktorowie nasi ex ordinatione legis publicae regestra exakcyi swoich jako to pogłównego, którzy się nie rachowali w ziemiach skarbowi, aby demonstowali są adstricti. Ponieważ w krótkości czasu nie mogą tak nagle regestrów exakcyi swoich przyjmować, przeto im czasu do niedziel dwunastu prolongamus. **29.** A jeżeliby IMć p. instygator koronny przeciwko IMciom chciał actionem dirigere, IMcie pp. komisarze nasi instabunt do izby komisarskiej, aby tantisper z IMciami mogła suspendi causa ad reproducenda regestra. **30.** Posłom kozackim ziemie lwowskiej i przemyskiej po zł. półtrzecia sta, ziemia sanocka zł. sto na wykupno z gospod ofiaruje. Assygnacya obsidum leopoliensium aby citius wypłacona była. IMć p. starosta lwowski i officium IMci gravati się być czują konstytucyą anni praesentis: opisanie gospod podczas sądów i zjazdów publicznych, tedy hanc querellam przyjąwszy ad praesens liberum recursum zostawujemy agendi ubi de iure competierit. **31.** Lubo województwo nasze poczuwa się co institutioni propaginis suae jako in christiano regno in exercendis honestis artibus jest powinne, pogotowiu propagare sacram theologiam pro singulari ma to u siebie officio et desiderabili voto, jednak że fundatio przez IMć księdza Swięcickiego biskupa chełmskiego OO. Jezuitom warszawskim na teologię fundowana implicite cum gravi praeiudicio et avulsione bonorum terrestrium, bacząc jako sensim patrimonium rzptej, z których siły rzptej in defensionem sacrorum przeciwko nieprzyjaciołom bożym rośćby powinny enervantur słabieją i przychodzą do ostatniego upadku, zabiegając przeto, aby inconvenientia podobne in volumen legum nie wchodziły, publicam et specialem protestationem przeciwko tej konstytucyej IMci p. marszałkowi koła naszego zanieść zleciliśmy communi wszytkich nas suffragio, objecując to sobie, iż konstytucyę tę prawu pospolitemu przeciwną na sejmie przyszłym aby zaniesiona była promovebimus et procurabimus. **32.** Na suplement hiberny z dóbr duchownych należytej na teraźniejszym sejmie ponieważ przeciwko prawu starożytnemu incompetenter oderwana jest, tedy solennem przeciwko temu zaniosszy manifestationem deklarujemy, że na przyszłym sejmie, aby redeat do dawnej konstytucyej swojej i na zapłatę wojsku ordinarie aby należała gorąco instabimus i że tego nie odstąpimy publico nomine obowiązujemy się. **33.** A ponieważ też novo et inusitato exemplo osoba duchowna extra consensum tak pp. posłów naszych jako i wszytkich stanów rzptej do distrybucyi hibernorum weszła, tedy że takowej novitatem nie przyjmujemy przeciwko temu solennem także zanosimy protestacyą i żeby ta distrybucya wojskowa hiberny antiquo more przy IMciach pp. hetmanach i deputatach tak z senatu jako ex gentibus zostawała omni loco et tempore promovebimus. **34.** Ostrzegamy się i w tem, aby IMcie haeredes et possessores dóbr swoich którzy ludzi rzptej wojskowych mają sub regimine suo, aby sub praetensione zasług exakcyej publicznych nie trudzili w dobrach swoich, skąd musiała by być in exigendis contributionibus konfuzya. Przeto cavemus, aby sobie nikt zasług nie wytrącał ale ich w ręce IMciów pp. exaktorów oddawał, alias pp. exaktorowie in foro competenti lub na komissyej sądzić się cum retentoribus będą i na delatach podawać ich tenebuntur. **35.** Miasto Sanok że przez żołnierskie przechody axakcye nieznośne i hiberny na te assygnacyą i nad powinność gwałtownie wyciśnione do ostatniej już ruiny przyszło, przeto zlecamy IMciom pp. komisarzom naszym, aby iniurias z miasta tego naszego pogranicznego wszytkiej izbie kommisarskiej imieniem wszytkich nas zlecili, aby gdy sprawy iniuriarum miasta tego do sądu tamecznego przypadać będą, seria legum animadversione miastu temu provisum być mogło. **36.** A że ziemia nasza sanocka ma długi, tak przeszłemi jako i teraźniejszemi uchwałami publicznemi naznaczone i deklarowane, których komput osobny tejże ziemi IMć p. marszałek nasz wydać powinien będzie i według tego komputu assygnacye na wypłacenie tych długów

do IMciów pp. exaktorów ziemie naszej wyda każdemu ex assignatariis, według których assygnacyej aby IMcie pp. exaktorowie satisfakcyą czynili zlecamy. Czopowe ziemie sanockiej per plus offerentiam w arendę IMci p. Franciszkowi Paszkowskiemu puściliśmy za sumę dwa tysiąca zł. p. która arenda poczyna się a die prima Julii anni currentis a kończyć się będzie ultima Junii roku przyszłego 1678. Tę zaś sumę takim sposobem wypłaca; ex nunc daje zł. tysiąc, pięć set zł. powinien oddać 1. Octobris, ostatnie pięć set zł. 1. die Jannuarii, które wszytkie raty ma płacić ad manus assignatariorum. Casus fortuitos zwyczajne przerzeczonemu IMci p. Paszkowskiemu warujemy, to jest nieprzyjaciela koronnego, powietrza morowego, spalenie miast, z których jeżeliby, strzeż Boże, casus jaki przypaść miał, defalkatę słuszną praevio iuramento na szkodę uczynić objecujemy. Co się tknie zaś przeszłego czopowego które a prima Novembris miasta administrowały i administrować będą ad primam Julii, tedy zlecamy temuż IMci p. Paszkowskiemu, aby uczyniwszy rachunki z temi miasty, do siebie pieniądze od nich za wszytek czas odebrał, z których na przyszłym sejmiku rachunek uczynić i wypłacić one za assygnacyami sejmikowem będzie powinien. Miasto jednak Sanok przed IMcią p. podstarościm grodzkim sanockim porachowanie uczyni. A cokolwiek pieniędzy czopowych przyjdzie, te wszytkie przerzeczony IMć p. podstarości na poprawę miejsca obróci. **37.** A że z pośrodku nas użyliśmy IMć p. Marka Bułakowskiego aby w skarbowych sprawach ziemie naszej tak do skarbu koronnego, jako i na komisyą blisko przyszłą propter negotia ziemie expedienda zjechał i tam pretensye skarbowe uspokoił deductione abiuratorum, tedy lubośmy na ten koszt zł. czterysta dali, assekurujemy jednak, jeżeliby co więcej spendował, to mu na przyszłym sejmiku oddamy. **38.** Rewizya miasta Krosna ponieważ ex laudo sejmiku naszego przedsejmowego nie doszła, teraz stosując się tak do laudum naszego przeszłego jakoteż i do konstytucyej na sejmie teraźniejszym postanowionej upraszamy IMciów Mci p. Macieja Stanisława z Unichowa Ustrzyckiego sędziego sanockiego, IMci p. Tomasza Leszczyńskiego podsędka, IMć p. Szymona Józefa z Gosniewic Wolskiego skarbnika, IMć p. Stefana Sicińskiego podstarościego grodzkiego, IMć p. Piotra Rojewskiego[a] pisarza grodzkiego sanockich, IMć p. Samuela Orzechowskiego, IMć p. Marcina Pobiedzińskiego wojskiego samborskiego, IMć p. Jana Ważyńskiego, Stanisława Cieplińskiego, Marka Bułakowskiego, Kazimierza Wolskiego, Mikołaja Starzechowskiego, którzy to IMcie, non obstante absentia plurium byle ich trzech było, wydawszy na tydzień innotescencye zjechania do miasta Krosna czas sobie naznaczą i rewizyą tamecznej municyej według armaty prochów uczynią, komendanta postanowią, z wydanych pieniędzy z prowentów starostwa tamecznego na fortyfikacyą co rok po tysiącu zł. przychodzących rachunek od p. Niwińskiego odbierą i dalszy porządek tej fortecy uczynią. **39.** A że pewna część murów obalonych podejmują się ciż mieszczanie naprawić, tedy za wiadomością tychże IMciów in subsidium onych z retentów IMci p. Stanisława Cieplińskiego exaktora ziemie naszej sanockiej zł. czterysta naznaczamy a residuum summy dwieście trzydzieście i jeden zł. IMci p. Cieplińskiemu na tymże zjeździe ciż mieszczanie krosieńscy zapłacić powinni. Które to laudum i postanowienie spólnie między nami umówione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów ziem województwa ruskiego podać zlecamy. Działo się w Wisni na sejmiku relationis die prima Junii anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo. Stanisław Michał Fredro pisarz ziemski przemyski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. Sanoc. Rel. 189 p. 1167—1191; punkt odnoszący się do czopowego sanockiego Ibidem p. 1992. Castr. Leop. Rel. 434 p. 1064—1093; Castr. Prem. Rel. 422 p. 2577—2592.

---

a) P. Rojkowskiego.

35.

Wisnia 1. czerwca 1677.

Sejmik wiszeński likwiduje długi ziemi sanockiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik relationis pro die prima Junii złożony zjechawszy się, dispozycyą wypłacenia długów tak in anterioribus laudis jako et in praesenti uchwalonych niżej specyfikowanych do samej ziemie sanockiej należących takową czynimy. 2. Ponieważ ziemia sanocka nie wypłaciła asygnacyej tak z dawnych uchwał naszych wydanych jakoteż i na teraźniejszym sejmiku na różne potrzeby ziem postanowione kwoty wypłacać ma, tedy tak dawne długi jako i teraźniejsze zlecamy IMci p. Piotrowi Rojewskiemu[a] pisarzowi grodzkiemu sanockiemu egzaktorowi pogłównego dwojga sumy jedenastu tysięcy sześciuset zł. którego nam rzpta in recompensam wyprawy tak z podymnego dwojga jako też i pogłównego potrącić pozwala constitutione anni praesentis, jako też IMci p. Paszkowskiemu z arendy czopowego ze dwóch tysięcy niżej opisanym assignatariis wypłacić, do których IMć p. marszałek koła naszego assygnacye na niżej wyprawne sumy wydać ma. JWIMci p. marszałkowi nadwornemu koronnemu zł. sześć set, IMci p. Stefanowi Sicińskiemu podstarościemu grodzkiemu sanockiemu superintendentowi praesidii tejże ziemi zł. tysiąc, IMci p. Maciejowi Stanisławowi z Unichowa Ustrzyckiemu sędziemu sanockiemu za funkcyą poselską zł. półtora tysiąca, temuż IMci za funkcyę komisarską przeszłą zł. p. tysiąc. IMci p. Andrzejowi Dubrawskiemu kapitanowi dymowej wyprawy zł. dziewięć set[b]), IMci p. Bułakowskiemu plenipotentowi naszemu w sprawach skarbowych ziemi naszej zł. czterysta, na praesidium teraźniejsze co teraz per totum Junium w służbie zostaje zł. trzysta do rąk IMci p. podstarościego grodzkiego sanockiego, na przyszłe zaś, któremu a die prima Julii służba zaczyna się na pięć miesięcy usque ad primam Decembris na czterdzieście pachołków każdemu po zł. dziesięć rachując zł. p. dwa tysiąca, rotmistrzom dwiema po zł. dwieście zł. czterysta; IMci p. ojcu Małachowskiemu episkopowi przemyskiemu dawnego długu zł. sto, teraźniejszych in vim elemosinae zł. sto, IMci p. Marcinowi z Pobiedna Pobiedzińskiemu wojskiemu samborskiemu respektem defalkaty z czopowego niedobranego zł. dwieście, salva repetitione retentorum u miast w ziemi sanockiej będących; IMci p. Zawojskiemu za koszty na stracenie zbójców jedenastu wydane zł. sto dziesięć; temuż zatrzymanego na salarium długu zł. sto trzydzieście, posłom od wojska zaporowskiego zł. sto, na rewizyą ksiąg dawnych grodzkich sanockich zł. sto do rąk IMci p. Szymona Gosniewic Wolskiego skarbnika sanockiego; mistrzowi sanockiemu zł. czterdzieście. 3. Tę tedy likwidacyą expens i sposób wypłacenia winnych pieniędzy namówiony IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i obywatelom ziemi sanockiej wydać zlecamy, która do grodu ziemie sanockiej ma być oddana et in acta inserowana. Działo się w Wisnie na sejmiku relatonis die prima Junii anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo. Stanisław Michał Fredro pisarz ziemski przemyski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 189 p. 1191—1193; *Castr. Leop. Rel. 434 p. 1087—1090*; *Castr. Prem. 422 p. 3592—3593.*

---

a) P. Roykowskiemu. b) P. zł. 750.

36.

Wisnia, 2. czerwca 1677.

Sejmik wiszeński zatwierdza laudum ziemian sanockich z 25. maja 1677.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej, sanockiej na sejmik authoritate legis publicae relacyjny pro secunda Junii naznaczony zgromadzeni, widząc niebespieczeństwa oczywiste od zmocnionych kup hultajskich ludzi swawolnych z Węgier w granice ziem województwa naszego oraz i przyległych powiatów województw koronnych wpadające, przeto laudum ziemie sanockiej w kole naszem przeczytane i uważone powszechną wszytkich zgodą reassumujemy i one authoritate całego koła naszego utwierdzamy, stosując się do konstytucyi teraźniejszego sejmu, przez którą wszystkie stany rzpltej tu na teraźniejszym sejmiku laudum pro securitate ziem województwa naszego uchwalić pozwoliły i ono lege publica approbowały, my to laudum przez nas wszystkich reassumptum haberi eum legis formam deklarujemy i one w laudum nasze inserować zleciliśmy. 2. Którego laudum tenor de verbo ad verbum sequitur talis. (Ob. wyżej laudum sanockie z 25. maja 1677 r. Nr. 33).

Castr. San. Rel. 189 p. 2252.

37.

Sanok, 17. sierpnia 1677.

Elekcya kandydatów na pisarstwo ziemi sanockiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi sanockiej za uniwersałem JWIMci p. wojewody ruskiego hetmana polnego koronnego na sejmik electionis candidatorum na pisarstwo ziemie sanockiej zjechawszy się obraliśmy czterech kandydatów IMciów pp. Simona Józefa z Gosniewicz Wolskiego skarbnika tejże ziemie, Stefana Sicińskiego podstarościego grodzkiego sanockiego, Andrzeja Michała z Dubrawki Dubrawskiego, Jana Leszczyńskiego, których J. kr. Mci p. n. m. prezentujemy, pokornie suplikując, aby jednemu z obranych kandydatów wakujące pisarstwo sanockie konferować raczył. 2. Którą atestacyą naszą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i wydać IMciom pp. kandydatom od nas obranym zleciliśmy. Działo się w Sanoku dnia 17. miesiąca sierpnia roku 1677. Jacek Symon z Humnisk Humnicki podstoli i marszałek koła rycerskiego sejmiku ziemie sanockiej m. p.

Ind. Rel. Castr. Sanoc. 189 p. 1498.

38.

Sanok, 22. kwietnia 1678.

Podstarości sanocki wzywa miasta i wsie do odparcia zbójców.

1. Stefan z Sitna Siciński podstarości sędzia grodzki sanocki. Miastom i wsiom wszystkim w ziemi sanockiej leżącym do wiadomości donoszę. 2. Doszły pewne przestrogi, że hultajskie kupy z Węgier przez Bieszczad do Polski przechodzą. Przeto stosując się do

prawa koronnego i uchwał sejmikowych województwa naszego wydaję ten mój uniwersał do wszystkich miast i wsiów ziemie sanockiej, abyście ostrożność wszelaką zachowali i czasu niebespieczeństwa do kupy się zgromadzali z orężem jakim kto może, wieś wsi miasto miastu przestrogi i pomocy dawali, także i rotmistrzom ziemie naszej na obronę granic tejże ziemie i na odparcie niebspieczeństwa następującego pomocy od rozbójników i ratunku dodawali pod ostrością praw i uchwał sejmikowych. Dan z grodu sanockiego die 11. Aprilis anno Domini 1678. Stefan Siciński podstarości sędzia grodzki ziemie sanockiej.
Ind. Rel. C. Sanoc. 190 p. 915.

39.

Sanok, 10 maja 1678.

Ordynacya piechoty prezydyalnej sanockiej ziemi na obronę od zbójców.

1. Ordinatio ludzi pieszych na praesidium ziemie sanockiej przeciwko zbójcom, aby praesidium ziemie sanockiej nie na jeden tylko miesiąc ale i na insze miesiąca przeciwko zbójcom potrzebne zatrzymane było, przeto ludzie pieszy na to praesidium ex laudo stawieni na miesiące dzielą się sposobem niżej opisanym. A naprzód zaczynać będą ludzie WIMci p. starosty sanockiego, do tego także ludzie ze wsiów niżej mianowanych to jest: Sianki, Bieniowa, Bukowiec, Sokolika, Ternawa wyżnia, Ternawa niżnia, Zwiniac górny, Łokieć, Dydowa, Smolnik, Ustrzyki górne, Stuposzany z Bereskami, Zatwardnica, Szandrowiec, Boberka, Żurawin, Krywka, Litowiską, Skorodne, Serednie, Rosochate, Polany, Panisczow, Chreut. Pomienieni ludzie zostawać będą pod direkcyą IMci p. Andrzeja Zawojskiego, rotmistrza ziemie sanockiej, na jeden tylko miesiąc, tj. począwszy od dnia piętnastego miesiąca maja trwać będą do dnia piętnastego miesiąca czerwca; po wyściu miesiąca insi zaś ludzie następować będą z tym dokładem, aby za granice w państwo węgierskie nie wpadali, ale w granicach ziemie sanockiej na szlakach potrzebnych zostając zbójców do ziemi sanockiej aby nie wpuszczali: 2. Na drugi miesiąc tj. od dnia piętnastego czerwca aż do dnia piętnastego lipca wsi niżej mianowane pachołków stawią, to jest wieś: Czarna, Żołobek, Dachówka, Teleśnica Oswarowa, Łobozew, Orelec, Uherce, Rudenka, Glinne, Zwizin, Mickowce, Bereznica Niżnia, Serednia alias Polanczyk, Bóbrka, Solina, Teleśnica sanna, Sokole, Miczków, Jaworzec, Łużek, Horodek, Rayskie, Studenne, Tworylne, Ulskie, Krywe, Ruskie, Chmiel, Wietlina, Smerek, Samkowa Wola. 3. Na trzeci miesiąc tj. od dnia piętnastego miesiąca lipca aż do dnia piętnastego miesiąca sierpnia wsi niżej mianowane tj. Równia, Ustyanowa, Sztefkowa, Strwiążyk, Dzwiniacz, Liszczowate, Wankowa, Brelików, Ropenka, Paszowa, Rakowa, Kuzmina, Rozpucie, Hłohuczków, Tyrawa wołoska, Siemuszowa, Kreców, Dobra, Ulucz, Hłomecz, Hruszówka, Stankowa, Zawadka, Maćkowa wola, Romanowa wola. 4. Na czwarty miesiąc tj. od dnia piętnastego miesiąca sierpnia aż do dnia piętnastego września wsi niżej opisane tj. Lesczawa, Lesczawka, Bartkówka, Bachórz, Bachorzec, Pawłokoma, Harta, Iskania, Bachów, Bruska, Sowczyna, Stupnica, Ruska wieś, Sliwnica, Nozdrzec, Wara, Niewistka, Obarzym, Krzywe, Końskie, Witryłów, Krzemienna, Wydrne, Dednia, Izdebki, Bryzawa, Chłodno, Łubne, Wesoła, Sklary, Nienadowa, Drohobyczka, Laskówka, Chodorówka, Przedmieście Dubieckie, Jawornik Ruski, Temeszów, Babica, Rudawka, Skopów, Ruszelcyce, Dylągówka, Piątkowa, Zahutyn, Denów z przedmieściami. 5. Od dnia piętnastego miesiąca września aż do dnią piętnastego miesiąca października ludzie JWIMci paniej marszałkowej nadwornej koronnej wsi starostwa krosnińskiego: Błażowa, Futuma, Kąkolówka, Białka, Barycz, Piątkowa, Chyzne, Ulenica, Jabłonica, Orzechówka, Wola Orzechow-

ska, Domaradz, Stara wieś, Golcowa, Przysietnica, Blizne, Jasienica, Malinówka, Kambornia, Korczyna, Kamborska wola, Jasieńska wola, Czarnorzeki, Iskrzynia, Krościenko wyżne, Odrzykoń, Targowiska alias Łężany, Miejsce, Rogi, Lubiatówka, Jasionów, Buków, Widów, Turzepole, Niebocko, Jabłonki, Grabownica, Humniska, Grabówka, Trześniów, Jacimirz ze wszytkiemi wsiami. 6. Od dnia piętnastego miesiąca października aż do dnia piętnastego miesiąca listopada ludzie i wsi niżej mianowanych tj. JWIMci p. kasztelana przemyskiego, WIMci p. podkomorzego sanockiego, JWIMci p. wojewodzinej podolskiej, IMciów pp. Balów wszytkich, JWIMci p. kasztelana czerniechowskiego, Łukowe, Kalnica, Zahoczewie, Nowosiółki.... Kielczawa, Rostoki, Zarszyn, Długie, Zminica, Weremin, Czaszyn. Od dnia piętnastego miesiąca listopada do dnia piętnastego miesiąca grudnia ludzie JWIMci p. cześnika koronnego, J. O. książęcia IMci p. podkomorzego krakowskiego, klucz Jaśliski, Zasławie, Zahutyn, Dolina, Rytarowce z Bykowcami, Niebysczany, Mrochów, Ratnawica, Kulaszne, Zboiska, Bełchówka, Wolica, Pobiedno, Wietrzany, Mokre, Prusiek, Płowce, Dudence z Markowcami, Jędryszkowce, Piella, Nowosielce, Pisarzowce, Nowotaniec ze wsiami Strachocina, Juriowce, Srogów górny i dolny i z inszymi IMci p. podsędka sanockiego, Klimkówka, Iwoniec, Ładzin, Leszna, Falejówka, Mrzygłód ze wsiami. A kto nie wyprawi powinien succumbere pro poena dwoje czternaście grzywien pro praesidio applicanda seorsum za każdego pachołka niestawionego. Pan rotmistrz ma to do exekucyej przywodzić sposobem w rzptej zwyczajnym, jako o nie wyprawienie łanników. Dan w Sanoku dnia dziesiątego maja roku pańskiego tysiącznego sześć setnego siedmdziesiątego osmego. Stefan Siciński, podstarości grodzki sanocki superintendent praesidii ziemie sanockiej laudis naznaczony.

Castr. San. Rel. 190 p. 1376—1380. Druk. w Rozpr. w. h. fil. Ak. Um. t. 49 str. 332.

40.

Wisnia, 12 września 1678.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego, ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na dzień dzisiejszy, to jest na poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryej najbliższy na sejmik electionis deputatów do Wisni zgromadzeni, dosyć czyniąc prawu obraliśmy zgodnie deputatów na trybunał koronny z ziemie sanockiej[a] od której teraz obieraniu alternata zaczyna się, WIMci p. Jerzego Wandalina z Wielkich Kunczyc Mniszka, starostę z sanockiego, z ziemie przemyskiej, IMci p. Alexandra Jastkowskiego, podsędka przemyskiego. 2. Circa quem actum electionis punkta niżej opisane w kole naszem zgodnie umówiliśmy, to jest: ponieważ assignatarii od skarbu i inni dłużnicy uskarżają się w kole naszem o niewypłacenie assygnacyi swoich, poborcy zaś z ziem województwa naszego tem się wymawiają, że stan duchowny podatków subsidii charitativi na sejmie blisko przeszłym uchwalonych do tych czas nie oddali, przeto IMć p. marszałek koła naszego, przez list nomine ziem naszych, instabit do JWIMci księdza biskupa przemyskiego[1]) szanując w tem powagę IMci, aby te zatrzymane podatki nieodwłocznie do poborców ziem naszych wydać i co należy według prawa exequi roskazał. 3. A że ziemia lwowska niegdy IMć p. Andrzejowi Dubrawskiemu, pisarzowi ziemskiemu sanockiemu, rotmistrzowi na on czas ludzi wyprawy dymowej laudo praeterito dziewięć set zł. p. naznaczonych do tych czas nie wypłaciła, przeto te dziewięć set zł. p. z czopowego ziemie lwow-

---

[a] L. lwowskiej. [1]) Jan Zbąski.

skiej wydać małżonce pozostałej IMci paniej pisarzowej ziemskiej sanockiej ordynujemy. IMci p. Łękawskiemu [a]) chorążemu roty pancernej IMci p. podczaszego sieradzkiego, mając respekt na straty i więzienie onego w nieprzyjacielskich rękach wytrzymane, ziemia lwowska zł. dwieście, ziemia przemyska zł. trzysta, ziemia sanocka zł. sto naznaczają. IMci księdzu Małachowskiemu [b]) episkopowi przemyskiemu ritus graeci unito pobożnie pracującemu, subveniendo potrzebom onego ziemia przemyska zł. trzysta, ziemia sanocka zł. sto wydać deklarują. Na które to wszytkie wyżej specifikowane sumy IMć p. marszałek koła naszego wyda asygnacyą do ziem naszych, to jest do lwowskiej i przemyskiej do IMciów pp. exaktorów czopowego tych ziem, aby nieodwłocznie wypłacone były. Ziemia zaś sanocka, ponieważ czopowe sanockie per lauda publica na praesidium obrócone jest, z przyszłych podatków, które sobie na blisko przyszłym sejmiku uchwali, pomienione sumy assignatoriis suis wypłacić objecuje. **4.** Co strony suppliki ojca reformata Józefa de la Lance [c]) custodiae S. Nicolai pro missionariis in Hollandia pro conversione haereticorum, petitum onego do blisko przyszłego sejmiku odkładamy. **5.** Za Jej IMcią p. Bierecką instabit IMć p. marszałek koła naszego imieniem do króla IMci p. n. m. o sublewacyą, jako supplikuje. **6.** A że IMć p. Borzęcki, przeszły łowczy bracławski, opowiedział się w kole naszem z przywilejem swoim na chorąstwo zakroczymskie uproszonym, tedy in quantum pro loco chorążego zechce głos zabierać między nami, powinien będzie inhaerendo laudo sejmiku naszego na przyszłym sejmiku da P. Bóg pokazać attestacyą autentyczną od sejmiku ziemie zakroczymskiej, że tam jest aktualnym urzędu tego possessorem. **7.** Providendo securitati ziemie sanockiej od zbójców, stosując się do prawa ad lauda sejmików naszych a osobliwie do laudum sejmiku ziemie sanockiej w Sanoku in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo die vigesima quinta Maii uchwalonego [1]), które laudum tu w Wisni na sejmiku przeszłym pod dyrekcyą IMci k. Michała z Pleszowic Fredra, pisarza ziemskiego przemyskiego przez nas wszystkich uważane i konfirmowane jest, tedy te lauda my reassumujemy, także ordynacyą laudi pro praesidio ziemie sanockiej według pomienionego laudum stawionych i na miesiące potrzebne podzielonych do grodu sanockiego podaną approbujemy, zlecając to IMci p. Stefanowi Sicińskiemu, podstarościemu grodzkiemu sanockiemu superintendentowi laudis praesentibus naznaczonemu, aby to praesidium pro securitate ziemie sanockiej w dobrym porządku in effectu zostawało i żeby praesidiarium destinował jako najsposobniejszego, któryby in persona sua granic pilnował z ludźmi na praesidium ordynowanymi. Interea z czopowego ziemi tejże sanockiej idącego, które miasta ad praesens administrują, też miasta za asygnacyami przerzeczonego IMci p. podstarościego na pachołków mają wydawać pieniądze, na przyszłym zaś da Pan Bóg sejmiku toż czopowe per plus offerentiam w arendę puścić deklarujemy. **8.** A że taż ziemia sanocka zostaje in obligatione wypłacenia półtora tysiąca zł. IMci p. Jaroszowi Kuropatnickiemu, podstolemu podolskiemu, tedy in quantum przed przyszłym sejmikiem tej sumy IMć p. pisarz grodzki sanocki, do którego assygnacya wydana była, nie wypłaci, na bliższym pierwszym sejmiku satisfakcyą skuteczną obmyśleć temuż IMci p. podstolemu podolskiemu objecuje. A na wypłacenie długu tego i innych długów ex laudis pochodzących [d]) podatek na tymże przyszłym sejmiku taż ziemia uchwali sobie, salvum jednak calculum i repetitionem zostającej sumy u przerzeczonego IMci p. pisarza grodzkiego sanockiego sobie zachowując. **9.** Permoti będąc calamitate i depredacyą miast i wsiów naszych pogranicznych Rymanowa, Żmigroda, Komańcze, Nostrca, Kalnice i innych miejsc przez swawolne kupy chłopskie, z Węgier more praedonico w granice ziem naszych wpadających, zlecamy gorąco IMci p. marszałkowi koła naszego, aby od wszytkich nas nomine publico ziem naszych zaniósł instancyą listowną ad proceres et praefectos serenissimi regis

---

a) S. Senkowskiemu. b) L. Malawskiemu. c) S. Lante. d) S. przychodzących. [1]) Ob. Nr. 33.

Hungariae pro administranda justitia i żeby ta swawola chłopstwa węgierskiego, która impunitate, jako widzimy, coraz większą moc i siłę bierze, tandem kiedyżkolwiek severitate poenarum criminalium pohamowana i uśmierzona była. **10**. Które to laudum nasze zgodnie uchwalone IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wisni na sejmiku electionis deputackim w poniedziałek post festum Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae najbliższy roku pańskiego tysiąc sześć set siedmdziesiątego ósmego. Lubomierski, kawaler maltański, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego m. p.

Castr. Leop. Rel. 437 p. 2166—2172 i 2173; Castr. Sanoc. Rel. 190 p. 2154—2158.

41.

Wisnia, 3 listopada 1678.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik przedsejmowy uniwersałem J. kr. Mci w Wisnie pro die tertia Novembris anno praesenti millesimo sexcentesimo septuagesimo octavo złożony zjechawszy się, takowe in materiis occurentibus w ziemiach stanowimy laudum. **2.** A naprzód ziemia przemyska oubveniendo teraźniejszej miasta Przemyśla swego sądowego ruinie przez ogień uczynionej, czopowe tegoż miasta od browarów, które jeszcze od ognia pozostały całe na reparacyą i przykrycia bram i baszt naznaczamy. Względem którego prowentu aby IMć p. Stanisław Siciński, sędzia ziemie przemyskiej concivis noster uczynił porządek, i jakikolwiek od tych niedogorzałych pozostalców być może prowent manuteneat i na żadne privatorum wygody, ale tylko na publiczną bram i baszt erekcyą obracał się, ut attendat uprosiliśmy. Więc i na fortyfikacyą dalszą, jeśliby tenże prowent nie dogorzały mógł co wystarczać, tenże IMć p. sędzia providebit, żeby applikowany ex meliore quovis consilio IMci zostawał et consurgentibus potem ruinis żeby mógł brać incrementa. **3.** A że IMć p. administrator nasz czopowego z przeszłej aż ad primam Novembris egxakcyej prowentu tego jeszcze ante conflagrationem całego uczynić nam rachunek powinien będzie, IMć zaś p. sędzia od tego czasu cokolwiek ta egxakcya publicum fructificabit sejmik nasz quotannis informować będzie i rachunki postanowionych egzaktorów w kole naszem manifestabit. Tego zaś podatku ad publicum suffragium miasta obróconego żaden cuiuscunque status et conditionis lubo i na duchownych gruntach zostający incola zmykać nie będzie sub poena quingentarum marcarum processu fisci w sądzie ziemskim lubo też grodzkim sine appellatione vindicanda. **4.** Więc że podczas tego ognia kancellarya ziemska zgorzała, w której acta publica servantur, na restauracyą onej ziemia przemyska tysiąc zł. z czopowego u IMci p. Jelca, cześnika kijowskiego administratora czopowego naznacza, na które pieniądze IMć p. marszałek koła naszego IMci p. pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu assygnacyą wydać ma. Szpitalowi przemyskiemu in vim elemosinae zł. dwieście z czopowego taż ziemia pozwala, także towarzyszowi z niewoli idącemu IMci p. Wysoczańskiemu zł. dwieście z tegoż czopowego wydać zleca za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego. **5.** Ziemia sanocka na wypłacenie dawnych assygnacyi i innych expens ziemi potrzebnych podymne dwoja według ostatnich abiurat uchwala. Do którego podymnego egzaktora obiera sobie IMć p. Jana Grodzickiego. Ta zaś egzakcya ma się począć a die decima Decembris i we dwóch niedzielach skończyć się ma, ad diem vigesimam quartam mensis eiusdem. Który to podatek wszyscy sub poenis fisci oddawać powinni. Czopowe ad plus offerentiam IMci p. Samuelowi Orze-

chowskiemu za dwa tysiąca zł. p. taż ziemia arenduje, które a die 1 Julii anni praesentis currit a kończyć się ma die ultima Junii in anno proxime venturo millesimo sexcentesimo septuagesimo nono. Pieniądze zaś z arendy czopowego przechodzące in praesidium tejże ziemi według ordynacyej przyszłej na sejmiku relationis uczynionej iuxta mentem laudi wypłacone być powinny. **6.** A że dotąd taż ziemia pozwoliwszy IMci p. Kuropatnickiemu, podstolemu podolskiemu za funkcyą poselską zł. półtora tysiąca dla niewydanego pogłównego a clero nie wypłaciła pomienionego długu, tedy eliberando fidem suam z tego podatku dwojga podymnego na teraźniejszym sejmiku uchwalonego IMci p. poborcy od nas obranemu te zł. półtora tysiąca wypłacić zleca, na które pieniądze assygnacyą IMć p. marszałek koła naszego IMci p. podstolemu podolskiemu wyda do IMci p. poborcy podymnego. **7.** A ponieważ IMć p. Piotr Rojowski, komornik ziemski i pisarz grodzki sanocki poborca dwojga pogłównego, eliberując ziemię naszą z skarbowych trudności w odiskaniu sumy rekompensowej na wyprawę piechoty pod Żurawno wydanej jedenastu tysięcy siedmiuset trzydziestu trzech zł. i groszy dwudziestu trzech na komissyej blisko przeszłej sandomierskiej nie tylko pracę ale i koszt łożyć musiał, przeto według słuszności w nagrodę kosztu i prace jego in causa publica ziemi podjętych naznaczamy onemu zł. czterysta dwadzieścia i dziewięć, groszy dwadzieścia i trzy, które z reszty przy nim zostającej wytrącić sobie ma. **8** IMci p. Bułakowskiemu za pracę na tejże komissyej sandomierskiej i koszty łożone w zatrzymaniu pretensyi skarbowych do ziemi względem negligencyi p. Dzięciołowskiego, poborcy tejże ziemi, który się w skarbie nie rachował, przez co skarb sumę niemałą sobie pretendował, trzysta zł. p. z przyszłych podatków lubo też z reszty pogłównego od duchowieństwa ewinkowanego zapłacić taż ziemia objecuje; nadto retenta IMci p. Dzięciołowskiego jeżeliby się jakie najdowały onemu wybierać pozwala. **9.** A że IMć p. sędzia sanocki będąc obranym z tej ziemi komisarzem do Sendomierza nie wziął nic na tę funkcyą, przeto za pracę i koszty IMci pro bono communi ziemi na komissyej łożone zł. p. tysiąc z najpewniejszych podatków taż ziemia naznacza i do IMciów pp. poborców ziemi assygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać pozwala. **10.** Rewizya miasta Krosna ponieważ dotąd nie jest do skutku przywiedzona, tedy stosując się tak ad antiquiora lauda nostra, jako też do konstytucyej na sejmie przeszłym postanowionej upraszamy IMciów IMci p. Macieja Stanisława z Unihowa Ustrzyckiego, sędziego sanockiego, IMć p. Tomasza Leszczyńskiego, podsędka, IMć p. Szymona Józefa z Gośniewic Wolskiego, skarbnika, IMć p. Stefana Sicińskiego, podstarościego grodzkiego, IMć p. Piotra Rojowskiego, komornika ziemskiego i pisarza grodzkiego sanockiego, IMć p. Samuela Orzechowskiego, IMć p. Marcina Pobidzińskiego, wojskiego samborskiego, Jana Ważyńskiego, Stanisława Ciepłińskiego, Kazimierza Wolskiego, Marka Bułakowskiego, Mikołaja Starzechowskiego, którzy to IMcie pp. non obstante absentia plurium, byle ich trzech było, wydawszy na tydzień innotestencye zjechania do miasta Krosna czas sobie naznaczą i rewizyą tamecznej municyej, armaty i prochów uczynią, komendanta postanowią, wydanych pieniędzy z prowentów starostwa tamecznego na fortyfikacyą co rok po tysiącu zł. przychodzących na rachunek od p. Niwińskiego odbiorą i dalszy porządek tej fortecy uczynią. **11.** Niemniej na tem ziemi sanockiej należy, żeby przez posłów u Jej Mci paniej Humennej upomnieć się sprawiedliwości z zbójców w poddaństwie jej zostających, którzy ustawicznie w tej ziemi praedas exercent, zdrowie i substancyą obywatelów biorą, przeto IMci p. Jana Bzickiego, komornika granicznego sanockiego i IMć p. Alexandra Humnickiego taż ziemia uprosiła, aby do IMci paniej Humiennej captato tempore dojechawszy, serio u niej upomnieli się, przy kredensie i instrukcyej IMci p. marszałka koła naszego wydanej, aby tę chłopską swawolę surowo coerceat i krzywdy od nich poczynione należytem karaniem et restitutione compenset. **12,** Ponieważ IMć p. Piotr Rojowski, komornik i pisarz grodzki sanocki z sumy rekompensowej na wyprawę

piechoty pod Żurawno łożonej uczynił dostateczny przed IMciami pp. deputatami koła naszego rachunek, i tylko przy nim retenta a clero należyte zostają, to: jest dwa tysiąca trzysta czterdzieście, tedy excepta restanti summa a clero, kwit IMci wydać, IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy. Także i IMci p. Paszkowskiemu z administracyej arendy czopowego kwit wydać pozwala ziemia sanocka i defalkatę onemu z podymnego teraźniejszego zł. półtorasta naznacza, które IMć p. poborca za assygnacyą IMci p. marszałka koła naszego wypłacić ma. **13.** IMci p. Marcinowi z Unichowa Ustrzyckiemu, stolnikowi zakroczymskiemu, dworzaninowi J. kr. Mci na funkcyą poselską do J. kr. Mci taż ziemia zł. trzysta z reszty u IMci p. Rojowskiego, pisarza grodzkiego sanockiego, naznacza i za assygnacyą IMci p. marszałka koła naszego wypłacić IMci p. Rojowskiemu zleca. **14.** IMć p. Zawojski, rotmistrz praesidiaryjny tejże ziemie że tak w salarium jako też i za koszty na tracenie zbójców nie jest satisfactus zł. trzysta ma w ziemi zatrzymane, tedy na przyszłym sejmiku relationis taż ziemia dostateczną onemu ma obmyśleć satisfakcyą. Które to laudum nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów pomienionych ziem podać zlecamy. Działo się w Wiszni na sejmiku przedsejmowym die tertia Novembris anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo octavo. Jan Wojakowski, chorąży nowogrodzki, marszałek sejmiku wisińskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 437 p. 822—828; Castr. Sanoc. Rel. 190 p. 2633—2639. Fasc. Cop. Castr. Prem. 103 p. 1073—1080.

42.

Wisnia, 7. listopada 1678.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya na sejm walny grodziński IMciom pp. posłom województwa ruskiego z sejmiku wisnińskiego złożonego pro die tertia Novembris od J. kr. Mci z ziemi lwowskiej IMci Aleksandrowi Chodorowskiemu stolnikowi lwowskiemu i IMci p. Marcinowi Trzebuchowskiemu stolnikowi przemyskiemu; z ziemi przemyskiej IMci p. Mikołajowi z Unichowa Ustrzyckiemu stolnikowi żydaczowskiemu podstarościemu grodzkiemu przemyskiemu i IMci p. Andrzejowi Modrzewskiemu[a] podczaszemu sieradzkiemu; z ziemie sanockiej IMci p. Jackowi Humnickiemu podstolemu sanockiemu i IMci p. N. Siecińskiemu podstarościemu sanockiemu zgodnie namówiona i z podpisem IMci p. marszałka koła naszego IMciom dana die septima Novembris anno millesimo sexcentesimo septuagesimo octavo. **2.** Jawne są nieśmiertelnej godne pamięci J. kr. Mci p. n. m. dzieła, które fama miratrix późnym pokazawszy wiekom optimi principis wyrazi dowód, jako in pectoribus civium inexpugnabile amoris jego kwitnęło monumentum a candido miarkując się affectu przyznawa województwo nasze, najświadomsze odwag czynów i nieprzełomionych trudów J. kr. Mci, żeby zdawna ta lacerata navis rzptej, gwałtownych skołatana insultów mole, już od tak potężnych wielu narodów a zwłaszcza orientis niezliczoną inundacyą funestam światu wystawiła żałobę, gdyby J. kr. Mci formidabilis imienia sława et potens in virtute dextera wstrętu nie uczyniła zawziętym na ostatnią tej ojczyzny zgubę zapędom. Bo i teraz po twardych przeszłych paroksyzmach przez szczególną J. kr. Mci prowidencyą et ingentem curam do pożądanej pokoju przyszedłszy malacyej jasną mamy próbę, iż jako ojczyzny całej tak i województwa naszego integritas na samych J. kr. Mci polega ramionach

a) S. Modrzejewskiemu.

i ojcowskiem jego pieczołowaniu, kiedy reipublicae minus prospero cursu procedunt consilia, za co J. kr. Mci p. n. m. IMcie pp. posłowie nasi debitam coram ordinibus regni in publica facie oświadczywszy gratitudinem niskie i życzliwe oddadzą dzięki, pokorną do J. kr. Mci zanosząc instancyą, aby w sercu jego pańskiem najpierwsze miejsce miała salus populorum od p. Boga sobie powierzonych. Godni IMcie pp. wodzowie wojsk J. kr. Mci i rzptej należytej od nas wdzięczności i powinnego od nas podziękowania, pro solertissima cura in excubiis rzptej wojska zatrzymanego, także i za czułość ustawiczną, którą dotąd securitati rzptej providendo pokazali, iż za piersiami odważnemi IMciów kraje nasze dotąd spoczywają po przeszłych przestrachach a żadnej od tak mocnego nieprzyjaciela, jako idącego na wojnę, tak głodnie powracającego, nie odniosły szkody. Za co IMcie pp. posłowie nasi IMciom pp. wodzom od nas cum intima animi contestatione podziękowawszy upraszać nie przepomnią, aby na wszytkie strony mieli IMcie przezorne oko a repentinis periculis i niespodzianej jakiej strzeż Boże wcześnie chcieli obviare trwodze. Siła na tem całej rzptej należy a mianowicie equestris ordinis prerogatywie, aby poselska izba in illo antiquo vigore conserwowana była a dawna w niej kwitnęła activitas, co iż przez te czasy per interna dissidia et molem negotiorum zachwiało się, procurabunt IMcie pp. posłowie, aby zaraz po prędkiem IMci p. marszałka obraniu, wszytkie negotia inne na stronę puściwszy, restituant activitatem izbie poselskiej a z gotową rzeczą poszli na górę do J. kr. Mci i prześwietnego senatu. **3.** Doznała tego rzpta a suo podobno malo, jako wiele szkodliwych diffidencyi namnożyło się inter cives i różne nastąpiły disconvenientia, że przysięga IMci p. marszałka izby poselskiej sacrosancte postanowiona i chwalebnie a sensu communi utwierdzona znowu przez pewne rozbiła się subjecta i do skutku nie przyszła; starać się będą pilnie IMcie pp. posłowie, aby to świątobliwe dzieło na tym przyszło ad effectum sejmie a żadne ich z tego nie zbiły rationes, jakoby IMć p. marszałek i deputaci do konstytucyej byli przysięgą iuxta rigorem roty sejmu przeszłego obowiązani, co IMcie pp. posłowie firmiter promovebunt. których fide, honore, conscientia w tym artykule obowiązujemy. **4.** Consilia securitatis publicae iż quo secretiora eo tutiora bywają a zwłaszcza tempore belli, przeto dajemy potestatem IMciom pp. posłom naszym, aby z całą rzptą także deliberationes expediant, któreby salutares fructus sine mutatione status et laesione iurium cardinalium przyniosły reipublicae. **5.** Doznaliśmy tego tak w postronnych jako i w domowych przykładach, że żaden najsłabszy naród upaść nie może tylko przez wnętrzne vulnera i szkodliwe diffidencye, gdzie i teraz in tam ingenti periculorum mole najwięcej należy na spólnej i zjednoczonej civium confidencyej, do której tak jawne wymknęły impedimenta. Per omnia sacra i ostatnią miłość tej ojczyzny wniosą IMć pp. posłowie pokorną do J. kr. Mci prośbę, aby J. kr. Mć p. n. m. authoritate sua wcześnie na początku sejmu rozprzężone i zajątrzone tak wielu ludzi pierwszych w tej ojczyźnie zjednoczył serca pańską interpozycyą swoją i do spólnego ojczyzny przywiódł ratunku a wszytkie exorbitancye na inszy czas odłożywszy sposobny, spólnej to swej matce darowali, jeżeli w czem niechętne urazy i priwatne preteksty ich opanowały zawziętość. A in quantumby się te collisiones tak prędko uspokoić nie mogły, omnimode obstabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby IMć p. marszałek poselski do żadnych sądów nie naznaczył na sejmie deputatów, póki interna odia nie będą ugaszone i tych mandatów rigor per pacata media nie będzie upacifikowany, **6.** Siłaby stąd przybyło publico emolumentum, gdyby się obrady sejmowe tak przewłocznie nie ciągnęły, procurabunt IMcie pp. posłowie, aby i teraźniejszy sejm mógł być skrócony a IMciów pp. senatorów w jednym tygodniu odprawiwszy vota communi consensu nie było nic więcej agitatum tylko securitas reipublicae na nim była traktowana, inne puściwszy materye i exorbitancye w reces. **7.** A że miasto Grodno w gospodach nie może sufficere zjazdowi sejmowemu, przeto IMciowie pp. posłowie o przeniesienie sejmu na insze miejsce znosić się będą z rzptą.

8. Oraz IMcie pp. posłowie nasi interpellabunt tak wielkopolskie prowincye i Wielkiego księstwa litewskiego narody, aby unito consilio chcieli afflictis rebus succurrere i communia IchMciom przełożą pericula, które pożarem puść muszą. 9. Na zapłacenie wojska dobrze zasłużonego i wielką ruiną swoją in excubiis zostającego jako siła interest reipublicae nie trzeba wyjaśniać; stosować się będą IMcie pp. posłowie nasi ad communia media, które na ten czas rzpta wynajdować będzie do gruntownej zapłaty wojska, pilnie w tem elaborando, aby te dwa miliony od cara IMci moskiewskiego na przyszłą zapłatę wojska obracały się. A ktokolwiek tymi milionami dysponować będzie, aby reddat rationem rzptej z tego rachunku. 10. Sposób zapłaty wojskowej przez teraźniejsze per deputatos województw komissye postanowiony jako wielkie incommoda przyniosły rzptej, uczy nas tego coraz większy sensus malorum, gdy sub umbra takowych komissyi konstytucyi sejmowych powaga częstokroć enervatur, porządek rzptej confunditur, żołnierz zupełnej nie odnosi zapłaty, rzpta by też przy nawiększych podatkach z długów nigdy nie wychodzi i inne dzieją się inconvenientia wielkie. Gorąco tedy IMcie pp. posłowie nasi starać się będą, aby sposób płacenia wojsku do dawnego wrócił się zwyczaju. A do Lwowa ze wszytkich województw pieniądze statis temporibus aby przez poborców zwożone i tam iuxta ordinationem sejmu przez IMci p. podskarbiego koronnego actualiter nie przez assygnacye rozdawane wojsku przy IMciach pp. hetmanach zostawały zawsze. A sam IMć officii sui, ne multae clientellae praesidio sint, aby dawał rzptej rationem. Tamże zaraz i pp. poborcy z województw aby się skarbowi koronnemu przed deputatami dwiema saeculari senatu et ex provintiis podanych lege naznaczonymi sprawić z exakcyi swoich teneantur i każdy nieposłuszny prawu instantissime executioni militari żeby podlegał in futurum prawem surowem obowiążą. A które województwa in tempore podatków uchwalonych nie wydadzą, IMcie pp. posłowie tych województw activitate na sejmach carere powinni. 11. Należy rzptej na tem, aby podatków swoich tak wielkich rationes i expensy wiedzieć mogła. Przeto IMcie pp. posłowie nasi starać się będą, aby IMć p. podskarbi koronny rachunki swoje coram iudicibus iuratis a republica na to electis czynił i dekreta sądu tego otrzymał. Realitatem rachunków tam perceptorum quam expensarum także kontrakty arendowne poprzysiąc powinien IMć p. podskarbi i z pisarzami skarbowymi, które kontrakty arendne producet przed tymże sądem, w czem fide et honore IMciów pp. posłów obowiązujemy. 12. Wielka się w tem krzywda dzieje od IMciów pp. duchownych wpodatkach unanimi consensu z IMciami na sejmie uchwalonych, że IMciowie duchowni, na breve z Rzymu dopiero odwoływując się, in onere województwo nasze i exaktorów zostawiwszy, nie chcą tego contribuere na co już raz zezwolili; nie przystąpią tedy IMcie pp. posłowie nasi do deklaracyej dalszej podatku póki tego nie oddadzą co powinni, a żeby similiter to się nie działo praecavebunt IMcie pp. posłowie. 13. Ponieważ to nam constat, iż kwarta stara na zapłatę wojskowego żołdu dawnemi prawami naznaczona przeszłego sejmu ordinatią na supplement hibernorum i na założenie summ od IMciów duchownego stanu nie dodanych odłączona była, dla tegoż instabunt gorąco IMcie pp. posłowie nasi, aby się ta kwarta stara znowu na zasługi wojskowe obracała a z duchownych dóbr zupełne sumy adimpleantur, inaczej na żadne podatki nie pozwolą i skarb koronny nad dawne prawa obracać sum kwarcianych non praesumat upomną się serio, praecavebunt prawem IMcie pp. posłowie. 14. Największa w tem securitas rzptej zawisła, aby na granicach wojska potężne excubiae były, któreby robore suo zasłaniały rzptej integritatem, pilne oko na to mieć będą IMcie pp. posłowie nasi, jeżeliby kto takowy się znalazł, któryby moderna pericula w małym respekcie mając chciał urgere przywinienia wojska, aby IMć pp. posłowie omni modo opponowali się tak niesłusznej instancyej a nie dali diminuere wojska quantitatem. 15. Nie w czem inszem państw dobrze zordinowanych zawisła integritas, tylko kiedy tempore pacis oglądają się

na repentina pericula i one accuratis praeveniunt consiliis[1]), nie spuszczając się na ten czas na żadne obrady, kiedy już nagłe następują niebespieczeństwa. Zaczem przezrzawszy się w jakich teraz zostajemy terminach, nie sadząc się na konsultacye nasze, lento gradu postępujące promovebunt IMcie pp. posłowie nasi apud rempublicam, aby quantitas wojska pewnego pieszego namówiona i uchwalona in instanti po województwach była, to jest z łanów piętnastu żołnierz pieszy dobrze umoderowany, habito respectu lepszych i gorszych łanów także też fertilitatis albo sterilitatis glebae tak z królewskich jako ziemskich i duchownych dóbr, będzie miała respublica nie tylko in repentino casu firmissimum subsidium ale et apud vicinos formidolosum nomen. **16.** Wiele się takich najduje, którzy coloratas rationes obtendendo wymagają na rzptej wolne za granice wyjeżdżanie, zabieżą temu IMcie pp. posłowie, aby się to więcej nie działo per importunitatem ale ex suppremis rationibus et ultimaria necessitate, jeżeliby kto tego potrzebował. **17.** Abyśmy z postronnymi pany sartam tectamque mogli mieć tranquillitatem invigilabunt pilnie IMcie pp. posłowie, żeby cum vicinis principibus firma stanęła confirmatio paktów. **18.** Na rekompenzę beiów za jednego IMci p. wojewodzie sieradzkiemu, za drugiego IMci p. łowczemu lwowskiemu pozwolą IMcie pp. posłowie nasi jaka się będzie zdała rzptej rekompensa, jednak sine onere et avulsione bonorum reipublicae. **19.** Tak abominosum scelus a w ojczyźnie naszej inauditum w Gdańsku świeżo perpetratum jakoby mogło być zganione i similibus ausibus zabieżeć IMcie pp. posłowie ad communem assensum rzptej aplikować się będą. **20.** Kontrowersyą o ordynacyej Ostrowskiej między stronami disputabilem ad commune arbitrium rzptej pro decisione odsyłamy, jako ma być ad defensionem generalem ordynowana reipublicae. **21.** Proponuje J. kr. Mć powrócenie szybu Kunegundy ad proventus regios; dowiedzą się IMć pp. posłowie nasi, jakim sposobem odpadł ten szyb od żup tamecznych. A jeśliby przyszło traktować de recompensa pomienionego szybu, ma być taż recompenza sine avulsione bonorum reipublicae. **22.** Jakową się to szkodą dzieje rzptej et iniuria bene meritorum, kiedy dobra rzptej et panis ludzi zasłużonych per importunitatem et privatorum appetitum niszczeje, żeby już te alienationes et avulsiones bonorum reipublicae nie były invigilabunt pilnie IMcie pp. posłowie, w czem fide, honore ich obstringimus. **23.** De expediendis externorum principum legatis et residentibus inibunt rationes IMć pp. posłowie cum republica. **24.** Działo się to cum summa ignominia rzptej, że osoby niektóre wcisnęły się do klejnotu slacheckiego inordinato modo, jako to Kotoni, Bałaban, Bogdanowicz, starać się pilnie będą IMcie pp. posłowie nasi, aby ci wszyscy, którzy niegodni byli tej perogatywy ani z zasług swoich i nihil praestiterunt dla rzptej od tego odstrychnieni byli, in futurum zaś, że już wszystkim prawie nobilitatis prawo zagrodziło drogę, chyba którzy antiquo et glorioso more krwią się do tego cisną i od najaśniejszych królów i wodzów rzptej zalecenie mają, jako to IMć p. Berens, obersztleutnant i IMć p. Jurkiewicz, towarzysz z pod chorągwie IMć p. strażnika polnego do wszelkiej usługi zgodne rzptej, tym IMcie pp. posłowie procurabunt liberum aditum do tak chwalebnego klejnotu. **25.** Mennica koronna że z przeszłego sejmu in dispositionem IMci p. podskarbiego koronnego jest dana excipient rationem IMcie pp. posłowie nasi, siła in rem rzptej fruktyfikowała. A że onych szczęśliwych czasów za św. pamięci króla IMci Zygmunta trzeciego, lubo do wybornej ligi cudebatur moneta, trzykroć sto tysięcy czyniła in usum króla IMci, będą chodzić pilnie około tego IMcie pp. posłowie, aby per plus offerentiam puszczona była, kto więcej z niej rzptej będzie fruktyfikował. **26.** Pokazało się to lucidissime na sejmiku województwa naszego, że konstytucya titulo fundacyej teologiej w Warszawie

---

[1]) Por. przestrogę nuncyusza Francesco Marcello, pisaną w Jarosławiu 23. września 1678 r. na tenże sejmik wiszyński w rękop. B. Ossol. 2103 f. 152 v. — 153.

inordinato modo cum iniuria privatorum weszła in volumen legum a inaczej proponowana była, inaczej napisana, z której enormia et inaudita na cudze substancye i fortuny zaciągnione są disconvenientia a summe jest praeiudiciosa prawu pospolitemu, aby zniesiona i plenarie skassowana była amore ćivili obligujemy IMciów pp. posłów naszych. **27.** Gdy nie przyszło IMci księdzu prymasowi przeszłemu przyjętej funkcyej do Rzymu poselstwa odprawić za determincyą życia onego, dowiedzą się IMć pp. posłowie koszt obmyślony od rzptej sta dwudziestu tysięcy gdzie się obrócił na tę naznaczony legacyą. **28.** Nie oglądając się na rigorem prawa takich się znajduje wielu, którzy kwarty nie wydają in tempore ad intentionem legis, tacy aby byli paenowani według dawnych konstytucyi i świeże na nich rigide napisane było prawo zlecamy IMciom pp. posłom naszym. **29.** Cło nowe że bardziej privatos bogaci i kontraktami wymyślnymi jest wycięczone niżeliby znaczny jaki publicae necessitati przyniosło pożytek, instabunt IMcie pp. posłowie aby zniesione było, ani się ważyć mają na nie pozwalać dalej. A gdy to constat, że barzo za słabą sumą jest arendowane, które nie równie ut fertur rękawiczne przewyższa, powinni będą ci arendarze czyli administratorowie zupełną z tych ceł nowych na przyszłym sejmie praevio iuramento uczynić calculationem i kontrakty z skarbem produkować. Przy tem, żeby nie zwykłe podatki i mało fruktyfikujące jako to papierowe, tabaczne ustały procurabunt jako najpilniej. A że teraźniejsi contrahentes sub specie podatków wielkie aggrawacye ludziom czynili, aby in futurum incapaces wszelkich rzptej quocunque titulo podatków administrowania i wybierania deklarowani byli. **30.** A jeżeliby tego gwałtowne rzptej wyciągały necessitates, żeby się żadnym sposobem bez nowych podatków obeść nie mogło a przyszło nowe contribuere, stosować się będą IMcie pp. posłowie nasi nie do innego podatku, tylko ad genus contributionis pogłównego, według taryfy septuagesimi sexti. **31.** Siła się znajduje takowych, którzy do zapisów zastarzałych i kwitami umorzonych podnoszą akcye, aby processem uwikławszy cudze substancye posiadali, zaczem procurabunt IMcie pp. posłowie takowe prawo, żeby in tali casu, gdy się kwit znajdzie, był karany aktor siedzeniem wieży niedziel sześć et refusione damnorum. **32.** Składnego winnego tak nieznośny provent in immensum excrevit z wielką oppressyą różnych ludzi stanów, aby tedy ten prowent examinowany był i expensy jego deklarowane, przy tem ad minorem quantitatem aby był przywiedziony omnem IMcie pp. posłowie movebunt curam, także aby exaktorowie tego składnego poprzysięgali realitatem wniesionych do skarbu prowentów i sum. **33.** Lubo całej rzptej ale osobliwie krajom naszym wiele na tem zależy, aby pokój pograniczny cum vicinis był zachowany, przeto o komisarzow na rozgraniczenie od Podola instabunt pilnie IMcie pp. posłowie nasi. **34.** Między inszemi państw dobrze sporządzonych konserwacyej sposobami wiele należy całej rzptej na fortec fortyfikacyej, jako to evidenter patent jeszcze niektóre necessaria miasta pogranicznego Lwowa, sub incude a) periculorum zostającego. Przeto zlecamy IMciom pp. posłom, aby na przyszłym sejmie dalszą i potrzebną tego miasta fortyfikacyą promowowali o dostatecznym prowiancie et suffiecenti numero praesidiariorum ineant rationem cum republica. A że i temu dość szczupłemu regimentowi IMci p. starosty lwowskiego dotąd od ziemie gostyńskiej jest zatrzymana zapłata, urgebunt IMcie pp. posłowie, aby temuż regimentowi in praesidio zostającemu Lwowa od pomienionej ziemie satisfactum było. Suma zaś na przeszłym sejmie per constitutionem asekurowana aby z skarbu koronnego wypłacona była temuż miastu Lwowu, na sejmie teraźniejszym instabunt IMcie pp. posłowie. **35.** Ponieważ magno pretio zwieziony ciosany kamień na reparacyę beluardu lwowskiego, wzięty przez JWIMciów pp. komisarzów z gruntu p. Aleksandra Izdebskiego, podczaszego łukowskiego i IMci p. Zygmunta Kazimierza Lubowieckiego żołnierzów dobrze zasłużonych

---

a) S. subinde.

hucusque nie jest zapłacony, instabunt IMcie pp. posłowie, aby według waloru pomieniony kamień z podatków miasta Lwowa, które na tameczną fortyfikacyą są deklarowane wypłacony był. 36. Wielkie stąd incommoda na całą rzptą wynikają i wszytkich stanów ludzie ex emporio miasta Gdańska na substancyach i fortunach swoich niesłychanie swankują, gdy wszytkie mercimonia i onych taxatio na samej diskrecyej tego miasta zostaje i ad libitum zboże ex toto regno confluentium ceny dispozycyej od tamecznych kupców dependet. Zaczem wielka by była wygoda incolis regni et proventibus privatorum, któremi respublica fulcitur, gdyby drugie inne miasto miało podobne emporium, do któregoby marcimonia ex regno confluerent. Tedy omnem curam movebunt IMcie pp. posłowie, aby cum ordinibus regni ineant consilium, jakoby to miasto Elbląg mogło być zarównie portem wygodnym całej rzptej. Przy tem i na innych miejscach per oppositionem Pilawie w Naryndze nowa kolonia erigi mogła. 37. Ponieważ po wszytkich miastach, miasteczkach personae spirituales et conventuales grunty, domy i kamienice promiscue skupują immunitati ecclesiasticae incorporant, przez co nietylko podatki rzptej ustawać ale też i miasta szczupleć muszą, przeto reasumując konstytucyą o testamentach na sejmie coronationis postanowioną zlecamy to IMciom pp. posłom naszym, ażeby na to osobliwego się prawa dopominali, żeby clerus per ullas venditiones, resignationes, commutationes na ostatek per successionem kamienic i dóbr miejskich nie odbierali, nie zagradzając jednak prawa ad simplices obligationes bonorum civilium salva iurisdictione et oneribus civitatis. 38. A że IMcie duchowni nie mając respectum egestatis publicae, która per varias calamitates ludzi premit, dawnych tylko trzymają się funduszów, które in florenti jeszcze republica przodkowie nasi fundowali, ciężkie z ludzi wybierają meszne, któremu wystarczyć ludzie ubodzy nie mogą, przetoż będą się starać IMcie pp. posłowie nasi, aby księża miasto mesznego, które jest nieznośne, pieniądzmi po zł. dwa z roli brali. 39. Jako ziemia lwowska i halicka de profugis subditis na na sejmie przyjęły konstytucyą, o takoweż prawo postarają się ziemiom naszym, aby stanęło IMcie pp. posłowie nasi, ad antiquum forum o tychże poddanych zbiegłych legem novellam napisawszy według ziemi lwowskiej i halickiej. 40. Tak wielkie obywatele ziemie sanockiej mają pericula od Węgier, dla których securitatem manendi w domach swoich mieć nie mogą, doniosą to J. kr. Mci i całej rzptej IMcie pp. posłowie oraz serio instabunt, ponieważ formato praesidio takowe ausus niemoże ziemia sanocka amovere, i kosztu na większe siły nie ma, aby wolno było pospolitem ruszeniem zbójców zagranicznych znosić et vindicare iuiurias privatorum na co nam prawną dispensationem et liberam ordinationem securitatis na przyszły sejmik relationis procurabunt. 41. Wielkie stąd nie tylko św. sprawiedliwości ale też et ordinis publici stało się zamięszanie, że IMć p. marszałek teraźniejszego trybunalu lubelskiego i z całą izbą trybunalską, nie czekając dalszej ordynacyej blisko następującego sejmu, prolongować sobie dalsze sądy praesumpsit et cursum iustitiae continuum impedivit, dlategoż aby tego na przyszłym sejmie dał rationem instabunt IMcie pp. posłowie nasi oraz inibunt modum cum republica de modo sądzenia się tego trybunału i ordynacyej jego, aby się iuxta antiquam formam sądził. 42. Quaerulatur IMć p. kanclerz wielkiego księstwa litewskiego [1]) do sejmiku naszego, jakoby sub praetextu iurisdictionis et authoritatis teraźniejszego IMci p. marszałka trybunalskiego illegitime do trybunału koronnego był extra forum ewokowany i tamże kondemnowany, inibunt IMcie pp. posłowie cum tota republica rationem, aby iustitia inter partes konserwowana była sine gravamine IMci p. kanclerza litewskiego. 43. Wniesiona jest in medium koła naszego querimonia, że w trybunale koronnym częstokroć przeciwko prawu et usitatam praxim decretandi i ferowane bywają dekreta, co że się dzieje przeciwko wszelkiej słuszności, żeby na potem takowe nie działy się incon-

---

[1]) Krzysztof Pac.

venientia, promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby takowe gdy się trafią dekreta w następującym po nich trybunale in cognitionem przychodziły et pro invalidis deklarowane. **44.** Ponieważ dobra Chotyłub[a]) nazwane przeciwko prawu oczywistemu obróciły się przez dekret trybunalski w dobra duchowne OO. Dominikanom a praecesserunt prawa Jej Mci p. wojewodzinej podolskiej od małżonka swego na też dobra, aby tedy dobra wróciły się ad naturam dóbr ziemskich jako były, non obstante decreto, starać się będą IMcie pp. posłowie nasi. **45.** A że się wiele znajduje takowych dekretów, które in condicto cum praeiudicio et damno terresti in convulsionem iurium seu inscriptionum et donationum stawają, takowe aby nullitatis byli procurabunt IMcie pp. posłowie. **46.** Długi artyleryej koronnej, jeśliby się jakie ex calculo IMci p. generała pokazały, ąby były zapłacone inibunt modos IMci pp. posłowie cum republica. **47.** Reassumując konstytucye dawne de illegitima prole, że niektórzy contra ius divinum humanumque mieszkawszy cum concubinis one potem za żony biorą, takowych aby proles do żadnych prerogatyw nie miała akcessu i dóbr jakichkolwiek possessyi cavebunt IMcie pp. posłowie. A żony ich aby arceantur ab omnibas iuribus suis et inscriptionibus. **48.** Rzecz bardzo praeiudiciosa się dzieje żołnierzom dobrze zasłużonym, że niektórzy IMcie pp. exaktorowie jako to szelężnego i innych podatków one wybrawszy przy sobie zatrzymują a asygnacyej cum summo gravamine wojska nie wypłacają; tacy wszyscy aby ab activitate na sejmie byli oddaleni invigilabunt IMcie pp. posłowie nasi. **49.** Religiej greckiej uspokojenie iż w ustawicznych od sejmu do sejmu zostaje recessach, przez które nie akwietowanie IMciów pp. braci tejże religiej zatrudniają się sejmiki nasze, żeby tedy według dawnych praw, przywilejów, dyplomat zachowani byli, starać się będą IMcie pp. posłowie. Także aby ukontentowani i sublevati zostawali ab onere konstytucyi sub titulo o niewyjeżdżanie za granicę z przeszłego sejmu coronationis, którą się gravatos quaerulantur, zlecamy IMciom pp. posłom. **50.** Komisya do wójtostwa cykowskiego aby naznaczona była od J. kr. Mci, postarają sią Imcie pp. posłowie nasi. **51.** Wielkie się dzieją spolia in universum poddanych naszych, że prawo starożytne statutami koronnemi, aby jedna miara w Koronie była z kluby wypadło i miasta, miasteczka gdy sobie prohibita jako które chce miary privata authoritate stanowią, vendentes et ementes pro libitu suo opprymują, przetoż instabunt gorąco IMcie pp. posłowie nasi, aby per totum regnum jedna miara prawem postanowioną surowem była i pod cychami pryncypalnych miast każdego województwa zostawała. Poena zaś na fałszerzów, plebejuszów cauterisationis, na urzędy miejskie gdyby tego nie dozierali centum marcarum a na pp. miast i miasteczek i gdyby ordinem constitutum mięszali albo alterowali mille marcarum aby założona była in iudicio terrestii albo in iudicio tribunalitio processu fisci vindicanda peremptorie. **52.** Reasumując dawne artykuły sejmiku naszego zgodnie uchwalonych o wójtostwach tak w ekonomiej samborskiej jako i w starostwie przemyskiem, które possident szlachta ci co poddanych nie mają a adiguntur przez IMciów pp. administratorów ad exactiones militares, jako to do hybern, stacyi żołnierskich, procurabunt IMcie pp. posłowie, aby per legem publicam pp. dzierżawcy wójtostw od tych exakcyi wolni byli. **53.** Ponieważ sołtysi ziemie przemyskiej intentowali akcyą IMciom pp. poborcom subsidii charitativi do trybunału koronnego lubelskiego a to jakoby niesłusznie po zł. dziewięciu na symple privilegiorum od nich pobrali, którą sprawę nic wdawając in disiudicationem trybunał odesłał na sejm, instabunt tedy IMcie pp. posłowie, aby hoc negotium było sopitum promovendo, aby nie tylko poborcy ale i sołtysi wolni byli ab impetitione skarbu i tego nie wnosili do skarbu czego nie wzięli. **54.** Międzyboż nie per successiones spirituales, w których znajduje się wielka portio ex patrimonio rzptej nabyta, ani gratuito włość dana, ale aere proprio od antecessorów JWIMci

a) S. Bożylub.

p. marszałka nadwornego koronnego od IMciów pp. Zborowskich kupioną, forteca powiatu latyczowskiego całego zaszczyt przez tak wiele lat z wojsk koronnych po tak wiele razy spiżarnią impensis JWIMci p. marszałka a przeciwko samym wojskom tureckim obroniony, a teraz per pacta od posła rzptej Porcie oddany praevia assecuratione per senatus consultum, choć [a] nie proporcyonalnej rekompensy meretur osobliwie w województwie ruskiem considerationem, w którem województwie JWnych IMciów pp. Sieniawskich praecipua elucent merita, zaczem mając tę krzywdę IMć p. marszałka przez instrukcyą J. kr. Mci sejmikowi naszemu zleconą, iniungimus IMciom pp. posłom, aby omnino procurent, jeżeli non adaequatam recompensam przynamniej iuxta assecurationem senatus consulti, aby fides publica IMci p. marszałka ukontentowała. **55.** Jakowe straty tak na usłudze rzptej jako i per calamitates bellorum odniósł bez te czasy IMć p. starosta lwowski nie trzeba wywodzić, mianowicie gdy znaczną porcyą substancyej swojej Konstantinowa ofiarował et dimisit w nieprzyjacielskie ręce, aby powinna potkała rekompensa IMć p. starostę lwowskiego ex regratificatione całej rzptej zlecamy IMciom pp. posłom. **56.** Niemałe a całemu światu jawne WIMci p. Stanisława Koniecpolskiego, obożnego w. koronnego, fortuny in avulsis provinciis zostające propter bonum publicum cesserunt in hosticum, który jako z przodków tak i z własnej ku ojczyźnie ochoty dobrze zasłużony civis aby godną mógł odebrać rekompensę gorącą do J. kr. Mci i rzptej IMcie pp. posłowie wniosą instancyą. **57.** Wniosą IMcie pp. posłowie za książęciem IMcią Czartoryskim, podkomorzym krakowskim, aby rekompenzę otrzymał a republica tak za oddany Kalnik nieprzyjacielowi, jako względem lokowania wojska w starostwach krzemienieckiem i śniatyńskiem, która rekompensa powinna potkać księcia IMci według prawa napisanego na przeszłym sejmie. **58.** Jakowa enituit nie tylko activitas in rebus gerendis ale też virtutis solertia w odprawionej nie dawno funkcyej do Porty Ottomańskiej IMci p. podczaszego sieradzkiego, in toto oriente percrebruit z wielką sławą narodu naszego, gdzie nie tylko odprawiona chwalebnie funkcya jego cum suffragio posłów cudzoziemskich od pp. swoich tam residujących inclaruit, ale i koszty wielkie, któremi prywatną fortunę swoją enervavit wielki pociągają za sobą respekt, żeby tedy in facie rzptej powinne podziękowanie odniósł IMć p. podczaszy et condignam laborum et expensarum gratitudinem, wszelkimi sposobami starać się będą IMcie pp. posłowie nasi. Także i ten regiment, który był w Trembowli in praesidio IMci p. podczaszego sieradzkiego według assekuracyi IMciów pp. hetmanów, aby był w zapłaceniu zasług ukontentowany i w innych pretensyach procurabunt IMcie pp. posłowie. **59.** Ponieważ IMć p. Jacek Humnicki, podstoli ziemie sanockiej wsi Łodzinki w ziemi sanockiej haeres, deduxit to lustracyami i innymi dokumentami, iż część pewna w tejże Łodzince znajdująca się, która teraz do miasteczka Tyrawy alias Mrzygłodu nazwanego jako bona regalia przyłączona, nie jest iuris regalis ale terrestris, tedy zlecamy to IMciom pp. posłom, aby tę część ad praesens do miasteczka Tyrawy należącą, uti bona nobilia et ex antiquo dispositioni terrestri subiecta, od pomienionego IMci p. podstolego sanockiego wsi uti haeredem Łodzinki iure haereditario należała, IMciom pp posłom to zlecamy. **60.** Że dotąd IMć p. chorąży kijowski za godne merita swoje i krwawe zasługi nie odniósł należytej a republica wdzięczności, a do tego i jurgelt naznaczony iż po te czasy skarbu koronnego nie jest mu wypłacony, wniosą IMcie pp. posłowie nasi pilną instancyą do J. kr. Mci, aby ex larga manu principis distributivae iustitiae ex primis vacantibus było to mu nagrodzono. **61.** Reassumując dawne artykuły procurabunt IMcie pp. posłowie nasi desiderium IMci p. starosty owruckiego ratione spustoszenia Żurawna ab omnibus contributionibus publicis by te dobra uwolniono. **62.** Nie przepomnią IMci pp. posłowie nasi poprzeć instancyej IMci p. starosty trembowelskiego

---

a) S. hoc.

fortyfikacyej zamku trembowelskiego. 63. Zalecą IMcie pp. posłowie nasi instancyą IMci p. marszałkowej wielkiej koronnej względem sumy u IMciów pp. Prażmowskich zostającej. 64. Gdy rzecz nie tylko słuszną ale i sprawiedliwą promowował do koła naszego IMć ksiądz nominat inflancki, aby katedralny kościół w Inflanciech był wystawiony, poprą tego IMcie pp. posłowie. A że ab ominoso scelere p. Plater a) starosta duneburski ważył się incarcerare IMć księdza Wulfa S. J., urgebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby condignam poenam tanti criminis nieodwłocznie odniósł tenże p. Plater. 65. Z ostatnim uszczerbkiem substancyej swojej decesserunt bona in hosticum IMci p. łowczego sieradzkiego, żołnierza dobrze zasłużonego Zaleszczyki, aby wzajemną rekompenzę odniosł a republica IMć p. łowczy za pomienione dobra promowować to będą IMcie pp. posłowie. 66. Wnosił instancyą do sejmiku naszego IMć p. hospodar mołdawski, iż pensia od rzptej naznaczona ze skarbu koronnego nie dochodzi go, upomną się IMcie pp. posłowie nasi, aby quotannis dochodziła. 67. Non devium iustitiae sądzi województwo nasze wnieść instancyą ad republicam za IMcią p. Remianem Dzierżkiem, któremu król IMć ś. p. Michał ex senatus consulto, iuxta iura originalia, naznaczył quotannis pensią sta czerwonych zł. a to chcąc go zachęcić do dalszych nauk w języku tureckim, które przez lat kilka kontinuując skończył et muneris sui w różnych funkcyach dość egregia in publicum commodum reipublicae daje documenta. Instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby zatrzymana przez lat kilka pomienionemu IMci p. Dzierżkowi w skarbie koronnym pensya wypłacona była, oraz na dalsze lata punctualiter onegoż pomieniona pensya dochodziła. 68. Ze decesserunt bona in hosticum w podolskiem województwie Krzyków i Suchodół IMci p. Borysławskiego, podczaszego dobrzyńskiego, żołnierza dobrze zasłużonego, promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby za stracone dobra i rekompenzę otrzymał. 69. Iż nam constat de bona vita pp. Biereckich bonorum exemplorum et clarissimis erga respublicam meritis, którego in sago et toga, qua publice qua privatim dotąd collucent opera i onych kwitnie immortalis memoria, tem samem ex quo też wiemy de modestia IMci p. Gabriela Biereckiego et optimis in regno meritis, nie o czarach o jakie convincitur w trybunale od IMć p. Karola Gołuchowskiego, upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi, aby relaxationem otrzymać mógł istius causae z małżonką swoją. 70. Jawne są merita w ojczyźnie naszej IMci księdza Żółkiewskiego, który z przodków swoich dobrze zasłużony, instabunt IMcie pp. posłowie do króla IMci i rzptej, aby za jego prace i odwagi wieś Kniazie sukcessorów jego in haereditatem poszła. 71. Recompenza za młyny wójtostwa staromiejskiego dzierżawcom od województwa odebrane a do ekonomiej samborskiej aplikowane, która już jest od królów IMciów rzptej possessorów per privilegium conferowana, aby lege publica była approbowana urgebunt IMcie pp. posłowie nasi. 72. Sławetnego Szymona Bacławskiego b) mieszczanina lwowskiego sumę trzech tysięcy stu trzydziestu zł. iuramento corporali w grodzie lwowskim komprobowana i na komisyej sandomirskiej per declarationem iudicialem do przyszłego sejmu odłożona zalecą IMcie pp. posłowie nasi, aby z przyszłych podatków zapłacona była. 73. Jakowa calamitas z ręki boskiej afflixit miasto Przemyśl ex deformitate smutnych pogorzelisk i ostatniej ruiny miasta tego wiadomo każdemu, więc w przykrych rzptej paroxyzmach pokazała się incolarum tego miasta nie tylko fidelitas ale znaczna ich strenuitas i nie ustająca ich cnota, kiedy kozackie, węgierskie, szwedzkie, tatarskie z wielkim wstrętem nieprzyjacielskim i konfuzyą onych tak częste wytrzymała insulty, żeby tedy w ostatniej ich potrzebie jako najskuteczniej mogło się ich subveniri calamitati a miasto, w którem całej ziemi naszej consistit praw, prerogatyw konserwacya i w dalszych niebespieczeństwach securitas, przełożą IMcie pp. posłowie wszytkim stanom rzptej potrzebne i powinne miastu temu subsidium, aby naprzód do lat dwunastu

a) L. Platner. b) S. Badowskiego.

od wszytkich quocunque titulo podatków publicznych byli wolnymi. Potem jako już per legem publicam są assekurowani odbierania hiberny żeby plenarie etiam sub specie honorarii IMciów pp. hetmanów byli libertowani pilną IMcie pp. posłowie nasi interponent curam et sollicitudinem suam in eo punctu. **74.** Żydzi przemyscy tegoż miasta że tymże przypadkiem ognia niespodzianego są przyciśnieni i wszytkie ich prawie substancye in favillas evanuerunt, która ruina nie tylko ich praemit w dalszej ich sustentacyej ale i różnym ich kredytorom musi być onerosa dla ścisłości niedostatku onych, a gdy są in corpore pomienionego miasta a ciężary wszytkie zarównie spólnie ponosić muszą, subveniendo ich extremae necessitati procurabunt IMcie pp. posłowie nasi pilno, aby zarównie z miastem od wszelkich publicznych kontrybucyi także do lat dwunastu byli uwolnieni a mianowicie od podatku pogłównego generalnego żydowskiego także i od czopowego a wolne przy tem mieli palenie gorzałek i likworów im należytych szynki. I w tem czują się być barzo gravatos, gdy im takowe occurrunt impedimenta, że Żydzi powiatowi różnemi zasłaniając się pańskiemi protekcyami, z ich się wyłamują jurysdykcyej et ab onere różnych podatków przez takowe subterfugiunt sposoby, w czem aby do synagogi należeli i diffugiis od różnych więcej się podatków nie zasłaniali nie zapomnią IMcie pp. posłowie. **75.** Gdy intercedunt różne zatarcia et litigia w mieście Przemyślu inter magistratum et populum, a w różne z sobą już wkroczyli prawne kontrowersye, starać się będą IMcie pp. posłowie, aby komissya per constitutionem naznaczona była do gruntownego uspokojenia dissidiorum inter populum et magistratum. **76.** Miasto Sambor zalecą IMć pp. posłowie nasi aby circa antiqua iura konserwowane było. **77.** A że his temporibus z ręki Boskiej afflixit miasto Stryj, Usaków, Nowe Miasto, calamitas przez ogień gdzie do znacznej ruiny te miasta poszły, aby jaką folgę w podatkach publicznych mieli IMcie pp. posłowie nie zapomnią. **78.** Lubo tak wiele miast i miasteczek od podatków niesłusznie się wyłamują, atoli nie zabraniając drogi ad captandos favores i łaski J. kr. Mci i rzptej zlecamy IMciom pp. posłom, aby miasteczko Gródek, które lubo przez konflagracye i inkursye nieprzyjacielskie funditus jest zniesione, że jednak de suo praesidium lenunguje i na fortyfikacyę koszt częsty i wielki prowadzi, aby rzpta mając na to respekt od ciężaru podwodnego płacenia na potem i od retentów tegoż podwodnego libertowała a też podatki na tęż fortyfikacyę ordynowała. **79.** Miasto Wisnia mając zatrzymany podatek podwodnych pieniędzy od lat trzydziestu będąc funditus od nieprzyjaciela koronnego zdezolowane, że jeszcze hucusque do siebie przyść nie może, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby od tego podatku i ab impetitione skarbu uwolnieni byli. Którą to instrukcyą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Datum w Wisni die ut supra. Jan Wojakowski chorąży nowogrodzki marszałek sejmiku wisińskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 427 p. 834—860; Castr. Leop. Rel. 437 p. 2877—2912; Castr. San. Rel. 190 p. 2639—2665. Fasc. Cop. Castr. Prem. 103 p. 1099—1122.

43.

Wisnia, 9. maja 1679.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej pro die nona Mai na sejmik relationis do Wiszni zgromadzeni sancita blisko przeszłego sejmu salutaria competenti przyjąwszy officio, stosując się ad ordinationem et dispositionem legis publicae na wypłacenie zatrzymanych długów

wojskowych summę półtrzecia pogłównego iuxta tariffam anni millesimi septuagesimi tertii korespondującą wnieść ad thesaurum regni deklarujemy, zaś półtora pogłównego pro prima Martii in anno sequenti millesimo sexcentesimo octuagesimo, złożywszy iuxta praescriptum legis publicae na zapłatę przyszłych ćwierci, jako je komissya da Pan Bóg przyszła ordinabit, takim sposobem wypłacimy. **2.** A naprzód ziemia lwowska przychylając się do konstytucyi sejmu blisko przeszłego i z powiatem żydaczewskim na wypłacenie sumy sta tysięcy zł. p. przez IMciów pp. posłów naszych deklarowanej czworo pogłównego i jedno podymne revisione na trzy raty wydać deklaruje t. j. dwoje pogłównego i jedne podymne a prima die mensis Augusti ad ultimam eiusdem; trzecie pogłówne a prima die ad ultimam diem Novembris; czwarte pogłówne a prima die ad ultimam mensis Jannuarii in anno proxime venturo millesimo sexcentesimo octuagesimo. Do rewizyej pogłównego i podymnego uprosiliśmy rewizorami do ziemi lwowskiej IMci p. Franciszka Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego, IMci p. Alexandra Drogomira skarbnika lwowskiego i IMć p. Adama Jaskulskiego komornika lwowskiego, do ziemie zaś żydaczowskiej IMć p. Konstantego Wyszyńskiego skarbnika buskiego, którzy zaraz praestito iuramento corporali in castro proprii districtus super fidelitatem functionis suae ad ultimam diem mensis Julii a) hoc negotium perficient i regestra revisionis z podpisem rąk swoich IMciom pp. poborcom jako najprędzej oddać powinni będą. Co wszytko fidei et honori conscientiaeque IMciów committimus, salarium każdemu z IMciów po zł. dwieście z podatku czopowego teraźniejszego wydać pozwalamy. Lustracyą zaś łanów wybranieckich IMć p. podczaszy dobrzyński i IMć p. skarbnik buski laudo sejmiku teraźniejszego na siebie włożoną po tem continuabunt. **3.** Exaktorami podatków wyżej mianowanych obraliśmy do pierwszej raty do ziemie lwowskiej IMci p. Stanisława Roznowskiego, do ziemie żydaczowskiej IMć p. Samuela Hołubowicza, do drugiej raty do ziemie lwowskiej IMć p. Andrzeja Żurakowskiego, do ziemie żydaczewskiej IMć p. Maxymiliana Komarnickiego; do trzeciej raty do ziemi lwowskiej IMć p. Aleksandra Drogomira skarbnika lwowskiego, do ziemi żydaczowskiej IMć p. Jerzego Zelisławskiego; do podymnego w obudwu ziemiach IMci p. Konstantego Wyszyńskiego skarbnika buskiego, którzy IMcie pp. exaktorowie na sejmiku electionis deputata blisko przyszłym regestra revisionis producent i ziemie informabunt, quanta summa z tych podatków proveniet et quanta ad complementum stu tysięcy zł. desiderabitur. **4.** Do tego IMciów pp. administratorów czopowego i cuiusqumque generis podatkowania exaktorów i zmarłych sukcessorów ab anno millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio et ab anterioribus annis, którzy kwitu albo dekretów libertatis nie mają, laudo praesenti stringimus et obligamus, aby na tenże sejmik electionis compareant et exactionis suae albo antecessorów swoich reddant rationem, eo praecustodito, luboby strzeż Boże sejmik się in termino electionis deputata zerwał, nihilominus rachunki eodem et sequentibus diebus expediowane będą; tamże ulteriorem czopowego cursum et modum contribuendi namówiemy, in quantumby teraźniejsze stu tysięcy zł. nie korespondowali podatki. IMciom pp. posłom na sejm blisko przeszły uproszonym za podjętą fatygę i wyświadczenie dexteritatis suae życzliwość, ea qua par est podziękowawszy reverentia, uważając distantiam loci i długą w Grodnie residencyą po dwa tysiąca zł. p. z podatku czopowego wydać dealarujemy. **5.** Także na konserwacyę ksiąg podkomorskich lwowskich zł. dwieście, IMci p. Mikołajowi Wysokińskiemu towarzyszowi z niewoli pogańskiej wychodzącemu zł. czterysta ciż IMć pp. administratorowie czopowego wydadzą. Ponieważ w powiecie żydaczewskim częste zagęściły się grabieże, że ludzie za grabieżmi na jarmark bespiecznie przechodzić nie mogą a potem krzywd swoich windikując obywatelów tutecznych wzajemnie zabierają, przeto zabiegając eo inconvenienti

a) P. Junii.

postanawiamy, aby takowego każdego grabieże niesłusznie bierącego każdemu z szlachty sąsiadów na sądy grodzkie pozwać i etiam sine delatione cudzoziemca czynić z takowym wolno będzie. 6. Ziemia przemyska wypłacając też czworo pogłównego na przeszłe i przyszłe zasługi wojsku rzptej uchwalone trzema ratami wypłacać one submittuje się. Pierwsza rata wybierać się zacznie die prima Augusti ad ultimam eiusdem kończyć się ma, na którą ratę, że mamy wypłacać półtora pogłównego, jedne pogłówne wkładamy na nasze majętności iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii; za pół pogłównego zaś iż przychodzi trzydzieście i jeden tysięcy czterysta dziewięć zł. p., tedy tęż sumę IMć p. Jan Jelec cześnik kijowski ma za nas wypłacić i wnieść do skarbu na przyszły trybunał skarbowy do Lwowa pro die tertia Octobris proxime ventura, to jest arendowaliśmy temuż IMci p. cześnikowi kijowskiemu czopowe ziemie naszej przemyskiej, exclusa per legem ipsam civitate premisliensi, za dwadzieścia tysięcy zł. p. zupełnych na przyszły jeden rok, zaczynający się die sexta Junii proxime ventura; z przeszłego zaś czopowego, które tenże IMć p. cześnik kijowski per administrationem od nas trzymał dołoży zł. jedenaście tysięcy czterysta dziewięć zł. żeby zupełna suma wyżej mianowana za pół pogłównego wystarczała; któraby suma wraz z IMciami pp. exaktorami pogłównego wnieść się do Lwowa na trybunał skarbowy mogła, jako się wyżej rzekło. 7. Do tej tedy pierwszej raty wybierania pogłównego uprosiliśmy z pośrodka nas IMć p. Alexandra z Pleszowic Fredra miecznika czerniechowskiego, który między Sanem a Dniestrem wybierać one będzie, w Przemyślu za Sanem zaś IMć p. Mikołaja z Pleszowic Fredra a za Dniestrem zaś IMć p. Bazylego Rytarowskiego, którzy IMcie też wybrane pieniądze wraz z IMcią p. cześnikiem kijowskim wnieść na trybunał skarbowy do Lwowa pro die tertia Octobris mają. Która pierwsza rata ma być wybierana die prima Augusti i trwać będzie do niedziel czterech; na drugą ratę na wybieranie jednego także pogłównego uprosiliśmy IMć p. Demiana Stawskiego cześnika podolskiego, który między Sanem a Dniestrem wybierać one będzie, za Sanem zaś IMć p. Krzysztofa Lisowskiego cześnika żydaczowskiego a za Dniestrem IMci p. Samuela Wisniowskiego wojskiego czerniechowskiego, którzy także do Lwowa wybrane pieniądze wniesą; ta zaś druga rata zaczynać się będzie die prima Novembris. Na trzecią ratę do wybierania półtora pogłównego między Sanem a Dniestrem uprosiliśmy IMć p. Stanisława Żurowskiego cześnika przemyskiego a za Sanem zaś IMć p. Konstantego Ossolińskiego, a za Dniestrem IMć p. Samuela Kossowskiego, która exakcya zaczynać się będzie die decima Januarii anni futuri, trwać będzie zaś cztery niedziele. Ale ciż IMcie te półtora pogłównego za assygnacyami naszemi według podziału wojska, ile chorągwi z uchwały trybunału skarbowego lwowskiego na nasze ziemie przemyskie przyjdzie wypłacać powinni będą na przyszłe zasługi, to dokładając dla lepszej informacyej nam wszytkim, aby IMć pp. exaktorowie którzy anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio wybierali w naszej ziemi przemyskiej pogłówne, podali exakcyej swojej regestra do grodu przemyskiego intra decursum sześciu niedziel sub poenis in constitutione o podawaniu regestru latis. 9. Czopowe zaś miast i miasteczek w ziemi naszej przemyskiej IMci p. Janowi Jelcowi cześnikowi kijowskiemu puszczamy, oprócz miasta Przemyśla na ten czas pogorzałego, które według ordynacyej i ustawy sejmiku przeszłego przy libertacyej ex iure należącej zostawać będzie tak jako w przeszłem laudum opisano jest, z tąż deklaracyą, żeby pod dyrekcyą i attendencyą IMci p. sędziego przemyskiego jakikolwiek z tych ogorzałych browarów prowent pokazał się, ni na co inszego, jeno na potrzebę popraw i ratunków ruin miasta tego ad publicam necessitatem obracały się, czego nam tenże IMć p. sędzia jako attendent nasz publicam na sejmikach przyszłych da informationem według pierwszej ustawy naszej. Nad to tenże prowent czopowego w ziemi naszej z miast tak ziemskich jako i duchownych i królewskich zwykli currere, które miasta są podległe różnym calamitosis et fortuitis casibus,

in quantumby tedy IMć p. cześnik kijowski jaką stąd damnifikacyą i diminucyę prowentu tego poniósł, tedy publica fide IMci assekurujemy, pensatis casibus et rationibus taką IMci powinni będziemy uczynić defalkatę, jakową na ten czas iustis documentis IMć p. cześnik kijowski wywiedzie. Coby zaś miało w prowencie tego czopowego prawdziwie decedere, ten uszczerbek i umniejszenie czopowego ex publico nostro resarciemur aerario. **10.** Ziemia sanocka czworo pogłównego według deklaracyej swojej na sejmie uchwalonej tak jako ziemia przemyska trzema ratami wydać deklaruje się. Pierwszą tedy ratę prima Augusti zacznie, do której exakcyej wybierania IMć p. Marcina Pobiedzińskiego wojskiego samborskiego z pośrodku siebie odbiera, którą exakcyą tenże IMć p. wojski ad primam Septembris w mieście Sanoku ma terminować. Drugą ratę która się poczyna die prima Novembris a kończyć się ma ultimis diebus mensis eiusdem, do którego raty drugiej wybierania IMć p. Wrzeszcz podwojewodzy sanocki obiera się iniungendo, aby te podatki quantotius exigant i na komissyą da Pan Bóg lwowską wraz z inszemi ziemiami na czas determinowany wyżej i specyfikowany pro tertia Octobris inferrant. Trzecią ratę die decima Januarii IMć p. Franciszek Orzechowski wybierać zacznie, które wybieranie ad diem decimam Februarii continuabit et summas exactas iuxta ordinationem komissyej da Pan Bóg lwowskiej applikować będzie modo suprascripto. **11.** Te podatki trzema ratami wybierane być mają; ; pierwszą ratę półtora pogłównego, druga jedno pogłówne, a trzecia itidem półtora excepto czopowego ziemie naszej sanockiej arendatur IMci p. Samuelowi Orzechowskiemu, które sam libere benevole podjął i deklarował się w kole na to dać rocznej arendy za czopowe ziemi sanockiej zł. trzy tysiące; która arenda poczynać się będzie a die prima Julii in anno praesenti do roku zupełnego kończyć się ma. Zlecamy przeto to czopowe IMci p. Orzechowskiemu arendarzowi tegoż czopowego przerzeczonego, aby pomienionym IMciom pp. posłom na sejm grodziński z ziemi naszej sanockiej wyprawionym oddał i zapłacił trzy tysiące zł. p., a czwarty tysiąc zł. p. tymże IMciom pp. posłom laudo praesenti assekurujemy i modum solutionis na przyszłym da Pan Bóg sejmiku namówimy między sobą. Casus fortuitos jednak IMci p. arendarzowi czopowego, nieprzyjaciela koronnego, ognia i powietrza, warujemy. Kwity IMciom pp. exaktorom ziemie sanockiej, ponieważ in toto funkcyej swojej dosyć uczynili, jako to IMć p. Rojewski pisarz sanocki, IMć p. Grodzicki, za dwojga pogłównego IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. Sukcessorom IMci p. Dzięciołowskiego a solutione contributionis, które ziemia nasza sanocka za niego płaciła uwalniamy, jednąkże ciż IMć pp. sukcessorowie żadnej pretensyej do ziemi sanockiej ani do retent żadnych w ziemi należeć nie mają i nikt tych retent, ponieważ są tak dawne, że de quantitate onych ziemia informacyi nie ma, exigere nie powinien. **12.** Aby niebespieczeństwu od zbójców z Węgier wypadających zabieżeć się mogło i securitas przy granicach z obu stron między królestwami sobie przyległemi skutecznie obmyślona być mogła, której ob impunitatem swawolnych ludzi obywatele województwa naszego także i kapłani Boży przy kościołach residujący mieć nie mogą, przeto zlecamy IMciom pp. panu Bireckiemu[a] i IMci p. Alexandrowi Humnieckiemu, posłom naszym do Węgier z przeszłego sejmiku wyprawionym, aby legacyej swojej do pp. węgierskich w sprawie iustitiae z chłopów węgierskich swawolnych administrandae ponowili i skutecznej nieodwłocznej sprawiedliwości domówili się, w czem że IMcie pp. węgierscy declararunt exemplo praeire, tedy my też zlecamy authoritate całego sejmiku naszego pomienionym IMciom pp. posłom naszym, aby IMciów pp. obywatelów węgierskiego królestwa imieniem województwa naszego upewnili i assekurowali ze strony naszej, każdemu ukrzywdzonemu et requirenti obywatelowi węgierskiemu sprawiedliwość skuteczną i nieodwłoczną czynić będziemy et praesenti laudo nostro wszyscy

---

a) P. Janowi Bzickiemu.

obywatele województwa naszego assecuramus, do czego aby tem skuteczniej przyszło, tedy z pośrodku nas obraliśmy i uprosili promotorów wszytkich skarg i krzywd obywatelów węgierskich z ziemie przemyskiej IMć p. Samuela Wisniowskiego wojskiego czerniechowskiego, z ziemie sanockiej IMć p. Franciszka Bukowskiego, którym to zlecamy, aby ex delatione iniuriatorum obywatelów węgierskich w grodach ziem województwa naszego w dochodzeniu nieodwłocznej sprawiedliwości nomine publico authoritate województwa naszego dopomagali i pilną w tem operam adhibeant. **13.** Grodom zaś ziem województwa naszego iniungimus i onych pro securitate publica obligujemy, aby takowe sprawy t. j. furtorum i depraedationum, homicidiorum manibus zbójców patratorum, ąd instantiam iniuriatorum i ad interpositam operam pomienionych pp. promotorów od nas obranych sine mora, etiam extra cadentiam terminorum quaerellarum sądzili i pro qualitate excessuum za pokazaniem dowodów, stosując się ad constitutionem regni, sine appellatione decydowali i ktoby się w pomienionych sprawach furtorum et depraedationum dał wzdać in causa statuitionis in contumatiam a potem relatione ad cassandum inscripta chciał takowe sprawy zwłóczyć, tedy i takowe termini ex relationibus ad cassandum nieodwłocznie do trybunału, jako o tem konstytucya anni millesimi sexcentesimi septuagesimi disponit w grodach ziem naszych determinate decidowane być mają, de convictis zaś, którzyby się prawem przekonać pozwolili tedy grody ziem naszych exekucyą nieodwłoczną czynić powinni będą. Do której exekucyej de convictis także i rotmistrzów z piechotami ziem naszych przydajemy i ordynujemy tak, aby skutecznem sprawiedliwości uczynieniem securitatis od ludzi swawolnych postanowienie gruntowne być mogło i w tem desideriis pp. obywatelów węgierskich dosyć uczynić mogliśmy, w czem grody ziem naszych diligentiam omnem et operam w czynieniu sprawiedliwości admota manu praesidiariorum adhibebunt i do sądów oddawać złodziejów i onych complices. **14.** Do tego jeszcze, reasumując lauda przeszłe sejmików naszych, postanawiamy, aby po wszytkich miastach i po wsiach ziem naszych panowie albo ich administratorowie rugi czynili i ludzi podejrzanych w dobrach swoich nie trzymali. Jeżeliby się który z poddanych znajdował, którzyby zbójcami albo ze złodziejami przewodnią trzymał, albo porozumienie miał, albo onym przestrogi albo pomocy dodawał, takowego każdego łapać i do grodu ziem naszych oddawać zlecamy lubo ad magistratus civiles iudicandos, którzyby zaś pan albo administrator onego takowych rugów czynić nie chciał, takiego każdego grody ziem naszych sądzić ad instantiam instigatoris lubo promotorów naszych powinni będą. **15.** A że doszło nas wiedzieć, jakoby niektóre osoby swawolne, szlacheckim tytułem zaszczycające się, bojaźń Bożą i praw koronnych severitatem na stronę odrzuciwszy, swawolnym ludziom mieli przestrogi do Węgier i informacye dawać i z nimi się porozumiewać, przeto in quantumby się takowa impietas na którym cuiuscunque conditionis znajdować miała, a tego oczywiste dowody byłyby, takowego każdego grody nasze criminaliter i na garle karać praeviis documentis powinni będą. **16.** Rotmistrzów ziem naszych obraliśmy w ziemi przemyskiej IMć p. Andrzeja Zawojskiego, w ziemi sanockiej, IMć p. Alexandra Humnickiego i IMć p. Jana Kobylnickiego, którzy to rotmistrze nasi, nie tylko usługą i życzliwą pilnością, ale i zgodą nierozdzielną z sobą znosić się będą i z rotami i ludźmi każdy rotmistrz pod swoja władzą oddanymi na szlakach najpotrzebniejszych jako pro necessitate et occasione obróceni będą omnem securitatem ziem naszych przestrzegając, a gdyby zaś tego necessitas propulsandi periculi wyciągać miała, tedy wszyscy skupiwszy się spólnymi siłami securitati et defensioni granic ziem województwa naszego omni vigilantia providebunt. **17.** Którzy to rotmistrze nasi iurament wykonać powinni będą in eam iuramenti rotham: Ja N. przysięgam etc. iż w powinności swojej rotmistrzowskiej życzliwie i pilnie sprawować się będę, pachołków wszytkich spełna w służbie zawsze mając, okupów żadnych ani bydła ani grabieży ni od kogo brać nie będę ani privata authoritate wypuszczać złapanych inculpatos, praedones aut

fures i sam z piechotą, gdziekolwiek potrzeba tego ukaże, bez uciążenia po włościach ludzi proprio meo sumptu et salario chodzić będą i tych pachołków na żadną moją usługę priwatną ni kędy i w domu używać nie będę, samego tylko województwa i ziem securitati we wszystkiem providendo. **18.** Stosując się przy tem nie tylko do instrukcyej sejmiku naszego przeszłego, ale i do konstytucyej sejmu teraźniejszego, piechotę łanową, to jest z dziesięci łanów pachołka jednego pieszego z muszkietem ordynujemy ze wszytkich generaliter dóbr w ziemi sanockiej leżących, która to piechota, aby z łanów podług regestrów poborowych ordynowana i kombinowana być mogła, tj. aby każdy wiedział obywatel jako ma wyprawiać z pośrodka nas, uprosiliśmy deputatów JWIMci księdza biskupa przemyskiego, sąd ziemski i grodzki sanocki, IMć p. Mikołaja Stawskiego, stolnika sanockiego, IMć p. Michała Fredra, pisarza ziemskiego przemyskiego, IMć p. Szymona Wolskiego, skarbnika sanockiego pisarza grodzkiego przemyskiego, IMć p. Jacka Humnickiego, podstolego sanockiego, IMć p. Stanisława Bala, podkomorzego sanockiego, IMć p. Jana Łowieckiego, IMć p. Jerzego Kamieńskiego, miecznika sanockiego, IMć p. Marcina Pobiedzińskiego, wojskiego samborskiego, IMciów pp. Samuela i Franciszka Orzechowskich, sędziców sanockich, IMć p. Kazimierza Wolskiego, IMć p. Sewerina Lesczyńskiego, IMć p. Jerzego Tomaszewskiego, IMć p. Adama Łysakowskiego, IMć p. Franciszka Bukowskiego, IMć p. Adama Humnickiego, którzy absentia aliquorum sive plurium non obstante zjadą się na dzień siódmy miesiąca lipca anni praesentis do Sanoka i tam według regestrów poborowych anni millesimi sexcentesimi sexagesimi tertii exactionis IMci p. Alexandra Lesczyńskiego pomienioną piechotę nikogo nie ochraniając i postanowią i porządek napiszą i namówią. Który porządek praesenti laudo conventus visnensis approbujemy. Ta zaś piechota ad casum maioris periculi gdyby tego potrzeba była ordynuje się, która jednak raz w rok, to jest nazajutru po św. Michale popisować się będzie przed urzędem grodzkim sanockim pod Sanokiem i każdy pachołek na popis stanąć z muszkietem, prochem do niego i kulami powinien będzie. A gdyby zaś potrzeba tego wyciągała, tedy za wydaniem uniwersału od IMci p. podstarościego grodzkiego sanockiego ta piechota ad propulsanda pericula et defensionem granic stawać powinna będzie a to sub poena na każdego nieposłusznego et contravenientem irremissibiliter luenda. A że nam to constat dowodnie, że dworowi pp. węgierskich administratores bonorum nie tylko connivent chłopom i poddanym, którzy na rozboje do nas chodzą i protegunt, ale de praediis et spoliis raptis participant z nimi, przeto starać się będą IMcie pp. posłowie u pp. węgierskich, aby i z tych dworowych i administratorów dóbr swoich sprawiedliwość nieodwłóczną czynili. **19.** Ziemia przemyska consulendo securitati braci przy pograniczu węgierskiem mieszkających na publiczne praesidium ośm set zł. naznacza, żeby tę sumę IMć p. Jelec, cześnik kijowski z tych sum, które ex administratione przeszłych dwóch lat przy IMci zostają wyliczył. Ordynujemy rotmistrzem tego praesidium IMci p. Andrzeja Zawojskiego w takiej usłudze nam doświadczonego naznaczamy, który dwadzieścia piechoty z porządną strzelbą ludzi sposobnych zaciągnąć i zaciągnionych przed IMcią p. sędzią przemyskim popisać i z nimi zawsze przy pograniczu excubare, złoczyńców i rozbójników lubo to in facto depraehensos lubo też i powołanych łapać do sądu sanockiego ex antiquo more oddawać, znosząc się we wszystkiem zgodnie z IMciami pp. rotmistrzami takowegoż praesidium ziemi sanockiej, powinien będzie. Także od którejkolwiek ściany i granicy większe periculum od zbójców albo potrzeba następować będzie, za daniem znać jeden drugiemu, żeby wszyscy pp. rotmistrze z partiami swemi in excubiis zostający wespół siły swoje i piechoty złączywszy zabiegali wszelakiemu niebespieczeństwu et provideant kraju naszego od tamtego pogranicza węgierskiego bespieczeństwu publicznemu, tego jednak pilno przestrzegając, żeby gdy się trafi złoczyńcę albo rozbójnika powołanego brać, lubo to w ziemi naszej, lubo za granicą, w domu aby żadnych zaborów w bydłach, dobytku i innych

ruchomych rzeczach nie działo się, ale tylko samej sprawiedliwości aby się dosyć stało, bez naruszenia praw sąsiedzkich. Z tej sumy pomienionej barwę p. rotmistrz prowidować takiemu zaciągowi zwyczajną, tym ludziom miesięczne pieniądze dawać i onych in praesidio pogranicza przez cztery miesiące równo z prezidiaryuszami ziemie sanockiej wespół trzymać powinien będzie, w czem IMci laudo praesenti obowiązujemy. In quantumby też w czemkolwiek pomieniony pan rotmistrz deficeret w powinności i zachowaniu urzędu swego, tedy dajemy facultatem IMci p. sędziemu przemyskiemu, aby go odmienić ex commodo publico miał facultatem. **20.** Libertacya Żydów przemyskich od prowizyej sum nobilitati należących ponieważ in detrimentum et praeiudicium nostrum przez IMciów pp. posłów jest pozwolona, (żądamy jako sama aequitas urget) aby authoritate conventus nostri ánihilowana była. **21.** Iudicium także IMciów pp. komisarzów hacce constitutione huic officio naznaczonych, aby per laudum praesens swego nie wzięło skutku, requirimus. **22.** Na to zaś wszytko najdalej w tydzień po skończonym sejmiku, aby przez IMci p. marszałka imieniem universitatis nostrae stanęła solenna protestacya, neccessario exigimus, w czem IMci p. marszałka fide koła naszego obstringimus, i owszem aby według membran i rekognicyej każdy z kredytorów iure debito u Żydów, jako praxis postulat, in foro competenti requirat pretensyej swojej, non obstante constitutione praesenti. **23.** Jakuba Memdlowicza żyda i obywatela przedmieścia lwowskiego, ponieważ dom jego sub incursione hostili Kapłan baszy na Lwów następującego rozebrany et ob impedimentum defensyi miasta tegoż Lwowa spalony od lat sześciu pusto leży, który gdy wystawi, iuxta legem o pogorzelcach a solutione contributionis ducillaris do lat trzech uwalniamy. **24.** A że IMć p. Kazimierz Obrempski, podstoli parnawski deklarował imieniem JWIMci p. kasztelana wojnickiego, administratora ekonomiej samborskiej, iż piechota ekonomiczna samborska temuż praesidio coniuncta virtute et viribus neccessitate exigente łączyć się będzie, tedy IMciom pp. rotmistrzom ziemi przemyskiej i sanockiej zlecamy, aby się wszyscy z sobą znosili jako ekonomiczni z powiatowymi, tak powiatowi z ekonomicznymi ad tuendas terras et providendam securitatem zlecamy. **25.** Miasto Przemyśl transactione anteriorum contractuum Żydami przemyskiemi, aby non obstante constitutione recentiori potiatur privilegiis suis i Żydzi, aby pacto między sobą intervenienti dosyć czynili za rzecz słuszną najdujemy. **26.** Sprawiła to w nas pietas et amor religionis nostrae, że krzywdy Bożej od niewiernego Judki, Żyda arendarza przemyskiego blasphemiis et facto criminosum obrazów bożych i chrześcian persecutorem, niewinnych ludzi chrześciańskich calumniatorem, przejeżdżających kupieckich ludzi i cudzoziemskich rabownika, poddaństwa naszego depaktatora, niesłusznych exakcyej przeciwko prawom koronnym exaktora, duchownych osób prześladownika, sklepów przemyskich rabownika, nawet Żydów zabitych w Przemyślu jawnego homicidam IMci p. marszałkowi koła naszego authoritate praesentis conventus w więzieniu aresztować zleciliśmy i onego aresztujemy do więzienia od Greków wsadzonego, non derogando jednak sprawiedliwości, in quantumby ex instantia et delatione Greków poenae criminales w trybunale lubelskim na nim skazane były, albo żeby ad torturas był destinowany w Lublinie IMć p. instygator z koła naszego ad vindicationem krzywdy wprzód bożej a potem i innych obywatelów ziem naszych obrany cum indictione sua ma tam concurrere et promovere causam przeciwko pomienionemu Judce i Michałowi Zydów i arendarzów przemyskich. Nadto ktoby tam jeszcze zdzierstwa i depaktacyej, niesłusznych wiolencyi, gwałtów nalazł się complex albo tych Żydów złej roboty protektor albo pomocnik, IMć p. instigator indagabit et serio inquiret seorsivamque causam przeciwko takowym w trybunale koronnym promovebit. Do której funkcyej delationis obraliśmy z pośrodka siebie IMć p. Piotra Krempskiego, cześnika czerniechowskiego, któremu na dochodzenie i na expensa negotii huius zł. czterysta z czopowego z ziemie przemyskiej u IMci p. Jelca, cześnika kijowskiego naznaczamy. Dwanaście

zaś dragonów służałych na wartę i pilnowanie Judki, arendarza przemyskiego naznaczamy, którym na zł. dwieście IMć p. marszałek koła naszego asygnacyą z czopowego ziemie przemyskiej exakcyej IMci p. Jelca, cześnika kijowskiego wyda; których to dragonów u IMci p. Stanisława Karola z Pleszowic Fredra, kasztelana czerniechowskiego uprosiliśmy. Listy przy tem dwa jeden do trybunału koronnego lubelskiego, drugi do książęcia IMci Radziwiłła, podkanclerzego i hetmana w. księstwa litewskiego, starosty przemyskiego, accusando et demonstrando tych niezbożnych ludzi excessus napisać zleciliśmy. **27.** Laudum zaś osobliwe do ziemi przemyskiej należące securitatis personarum nobilium in civitatem premisliensem ingredientium et exeuntium ac quarumvis personarum cuiuscumque status et conditionis civium et peregrinorum tum etiam in civitate eadem premisliensi manentium et existentium formowane i zgodnie na sejmiku naszym namówione IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i podać do grodu i ziemstwa przemyskiego zleciliśmy.[1]) **28.** Uniwersał przytem IMć p. marszałek koła naszego do Przemyśla poszle, aby nikt żadnych depaktacyej i exakcyej prawem zakazanych nie ważył się exigere i ludzi grabić i hamować non praesumat salvo książęcia IMci Radziwiłła, podkanclerzego i hetmana w. księstwa litewskiego starosty przemyskiego, proventu ordinario, praxi et usu antiquo, jako szedł aby był płacony, po czternastu groszy od woza nie więcej aby każdy płacił (jako officium castrense premisliense prowent książęcia IMci opisało). IMciom pp. posłom, jako się wyżej namieniło po dwa tysiąca in vim premie z czopowego ziem naszych naznaczamy, tj. po półtora tysiąca eo instanti dajemy i asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy, zaś po piącset zł. feliciori tempore IMciom IMć p. administrator czopowego oddać tenebitur. **29.** Za administracyą czopowego ziemi przemyskiej IMci p. Janowi Jelcowi, cześnikowi kijowskiemu za lat dwie zł. trzy tysiące naznaczamy, teraz dwa a na potem trzeci. **30.** IMci księdzu biskupowi przemyskiemu zasłaniając IMci a contributione subsidii charitativi anteriori lege decreta, ponieważ przeszły IMć ksiądz biskup antecessor IMci od biskupstwa przemyskiego exakcyą neque venerabile capitulum pomienionej kontrybucyej IMciom pp. exaktorom IMci p. Starzechowskiemu i IMci p. Rybińskiemu ziemie przemyskiej nie zapłacili, przeto intercedendo IMci siedm set ośmdziesiąt i ośm zł. IMć p. cześnik kijowski administrator czopowego zapłaci. **31.** Także IMciom pp. exaktorom akcyzy evincendo u skarbu tj. IMci p. Stefana Rogozińskiego, vicesgerenta grodzkiego przemyskiego i IMci p. Stanisława Rogalskiego zł. półtora tysiąca ziemia przemyska zapłaci et onus solutionis na się bierze. Zwyż mianowanemu IMci p. Wysokińskiemu więźniowi ziemia lwowska zł. czterysta, z przemyskiej zł. sześć set, z sanockiej zł. sto z czopowego naznaczamy. **32.** Na pocztę zł. pięć set z czopowego ziemi przemyskiej ordynujemy. IMci p. instygatorowi na dochodzenie krzywdy bożej przeciwko Judce, Żydowi zł. cztery sta też i na wartę tegoż Żyda zł. dwieście. **33.** IMciom pp. posłom do Węgier za przeszłą IMciów funkcyą z ziemie przemyskiej i sanockiej po zł. trzysta naznaczamy. **34.** Na praesidium ziemie przemyskiej zwyż pomienionym sposobem zł. ośmset ordynujemy, zł. zaś dwieście in fidem nostram u IMci p. Modrzejowskiego, podczaszego sieradzkiego wziętych, applikując się, deputatom IMci p. wojewody krakowskiego IMć pp. exaktorowie subsidii charitativi sine aggravatione poddaństwa naszego solito salario circumscripto kontentować się mają, nec quidquam dirgant coby było contra legem et usum, to jest wymyślnych od kwitów i wyjęcia od extraktów nie powinnych, aby nie wyciągali. Także i IMć p. cześnik[2]) exakcyę swoję ex mente legis ma exigere. **35.** Sołtysi od przywilejów, aby exakcyej pogłównego nie wypłacili inhibemus a skarb aby od IMciów pp. exaktorów posteriores rathas non requirat, ponieważ nie brali i brać nie będą IMcie pp. poborcy od sołtysów, dajemy to testimonium skarbowi, więc

---

[1]) Por. Nr. 44. [2]) S. Czopownik.

IMć pp. komisarze nasi providebunt, aby to co z symple per legem decessit ziemia nie płaciła procurabunt ciż IMcie pp. komisarze aby tego omnino popierali. **36**. O miarach po miastach miasteczkach lauda wszytkie reassumuntur i według dawnego rigoru aby miary podstawnej miasta i miasteczka nie zażywali przykazujemy. **37**. IMcie pp. posłowie nasi wraz z IMcią p. marszałkiem protestacyę solenną uczynią przeciwko alienacyej dóbr ziemskich i niżej opisanym konstytucyom sprawiedliwości świętej i prawom przeciwne. A że contra ius divinum pugnant et legem, konstytucya stanęła relaxationis wieży różnym osobom ratione necis anterioribus constitutionibus, vetitae et irremisibilis, przeto przeciwko tym relaksacyom IMcie pp. posłowie z IMcią p. marszałkiem koła naszego także protestacyą uczynią. A ponieważ hyberna jest naznaczona, tedy obligamus IMciów pp. komisarzów naszych tak na komissyą lwowską od nas obranych jako i IMć p. stolnika przemyskiego do distrybucyi hiberny per constitutionem naznaczonego, aby tego przestrzegali, żeby według regestrów tak rocznych żadnej królewszczyzny nie uwalniając i insze nie aggrawując ta hiberna expediowana była. Dzierżawa mszczenowska cum damno reipublicae, przeciwko czemu protestacyą IMciom pp. posłom naszym zleciliśmy uczynić, w lenność oddana, aby od tej hyberny niebyła uwolniona efficere mają IMcie pp. komisarze, w czem iterum fidem obligamus. **38**. Wiele nas to permovere musi, kiedy cła generalne pod czas sejmu anni millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi [a] incompetenter in volumen legum wprowadzone i sancito totius reipublicae na blisko przeszłym sejmie grodzińskim abrogowane do tego czasu niesłusznie u różnych ludzi extorquuntur, jako i teraz novissime na sejmiku teraźniejszym doniósł nam JWIMć p. Sieniawski marszałek nadworny koronny, ze szkuty jego w przeszłym roku do Gdańska płynące, nad wszelką słuszność depaktowano, z dział do nich w Fordonie strzelano i chłopa jednego z działa zabito, szkutę drugą postrzelono i kilka ław w niej zepsowano, chłopów bito, szypra znieważono i myto nad wszelaką słuszność podług woli i upodobania wyciśniono i znowu powracających z Gdańska trzęsiono [b], rewidowano i powtórne cło wymuszono. Teraźniejszego zaś roku lubo produkowano konstytucyę, która na sejmie blisko przeszłym stanęła, ręką WIMci p. marszałka poselskiego i IMciów pp. deputatów do konstytucyej naznaczonych podpisana, ponieważ w tak krótkim czasie wydrukowana być nie mogła, jeszcze i tego nie słuchając ani meritorum JWIMci p. marszałka mając respectum podobnym znowu na szkuty IMci postąpiono sposobem i także niesłusznie prawem abrogowane wyciśniono myto. Zlecamy tedy IMciom pp. komisarzom od nas z sejmiku na komissyę lwowską obraobranym fide, honore et conscientia IMciów obligando, aby diligentem calculum tych ceł na przyszłej komissyej od exaktorów odebrali i regestra pilnie uważyli, percepta wszytkie zrachowali i przysięgę od wszytkich nemine excepto odebrali, potem regestra ich odebrawszy do grodów ziem naszych każdy z IMciów pp. komisarzów naszych aby podali, ponieważ i mens legis sejmu przeszłego tak disponit i jeżeliby WIMć p. marszałek tak wielką swoją krzywdę chciał na komissyej iure vindicare, albo kto inszy de iniusta depactatione intentował im akcyą, aby pilnie sądzili seriam super depactatores mając animadversionem i żadnemi aby się respektami nie uwodzili, przód p. Bogu a potem nam na sejmiku reddituri rationem. **39**. Procurabunt [c] przy tem IMcie pp. komisarze od nas na komissye obrani gorąco instando do książęcia IMci p. wojewody krakowskiego hetmana w. koronnego, aby miasto Przemyśl pogorzałe i zrujnowane przez ogień, które już konstytucyami jest od hyberny et a pensione honorarii na potem i teraz uwolnione było. **40**. Nie pomału permovent sejmiki nasze tak częste alienacye bonorum terrestrium, przeto praecavendo, aby tak praeiudicosa lex nie zgęszczała się IMciom pp. posłom naszym iniunginus, aby solenną

---

a) P. sexti. b) P. więziono. c) P. Providebunt.

z IMcią p. marszałkiem koła naszego przeciwko wszystkim alienacyom i fundacyom, któreby vim alienationis saperent ad acta authentica regni zanieśli, jako to fundacyą OO. Jezuitów piotrkowskich non derogando in quantum dobra ziemskie pod tę fundacyę nie podszyły się; także sprawa OO. Piarum Scholarum o kamienicę w Krakowie in lite pendens indecisa na sądach J. kr. Mci relationis, non obstante constitutione, przeciwko niej teraz protestujemy się a potem na sejmie przez pp. posłów instabimus aby sądzona była. A jeżeliby IMcie spirituales post constitutionem anni millesimi sexcentesimi septuagesimi [a] quinti bona terrestria trzymali, tedy każdemu województwa naszego szlachcicowi terrigenae libera tych dóbr exemptio. **41**. Ostrzegamy się w tem, że ingeniosa constitutio sub specie iuvaminis bonorum regalium praeiudiciose cale cum alienatione bonorum eorundem regalium weszła in volumen legum; mając to w sobie, aby IMcie pp. possessorowie załogi poddanym swoim dane skomputowawszy do grodu podali, przez co sensim patrimonium rzptej panis bene merentium z rąk królów pp. naszych ex iustitia distributiva zniknąć by musiało. **42**. I to procurabunt IMcie pp. komisarze, aby do skarbu gorącą wnieśli instancyą za IMciami pp. ziemianami naszymi, którzy niemało z possessyej swoich ad thesaurum regni contribuunt, aby IMciów do ziem naszych wydane assygnacye wprzód płacone były. **43**. Laudum nasze anteriorum conventuum o komissyej krośnieńskiej reasumujemy, aby ją do skutku IMcie pp. komisarze w niejże expressi przywiedli i swoje innotescencye jako najprędzej wydali. **44**. Zleciliśmy przy tem IMci p. marszałkowi koła naszego, aby listy do króla IMci popisał, jeden ratione securitatis miasta Przemyśla et depactationis ludzi przejeżdżających, drugi aby wziął łaskawie na siebie curam konferencyej z cesarzem IMcią chrześciańskim. O komisarzach i czasie komissyej węgierskiej według konstytucyej teraźniejszego sejmu, także listy do krakowskiego i sandomierskiego województwa, które są proximiores i podległe wszelkim periculis od Węgier, jako to powiaty biecki, sądecki, pilzniński, schowski(!), aby chcieli wraz adhibere curam instando do J. kr. Mci o tąż komissyą. **45**. Szelężnego tabacznego i papirowego exakcyej ponieważ lege publica już zniesione są, tedy aby je nikt wybierać nie ważył się zakazujemy. **46**. Laudum sanockiego ordynacya i na sejmiku onego satysfakcya in forma debita regulariter do grodu sanockiego odesłana, w laudum teraźniejszem krótka jego mentio powoli się poda. **47**. Expensa zaś ziemie sanockiej i porządek contributionum i inne necessaria protestacye, asygnacye różnym IchMciom służące IMciom pp. rotmistrzom pro praesidio specificato i samo praesidium powoli się inserować będzie [b]. **48**. Zalecamy przy tem IMciom pp. komisarzom naszym IMciów pp. Stanisława Macieja z Unihowa Ustrzyckiego sędziego ziemie sanockiej, Macieja Strusa Gołockiego podsędka ziemskiego lwowskiego, komisarzów do dystrybucyi hiberny z sejmu przeszłego naznaczonych, aby skarb koronny miał rationem na prace i koszty IMciów przy tej dystrybucie poniesionych. Na przyszłą zaś da Pan Bóg komissyą lwowską obraliśmy zgodnie z pośrodka nas IMciów pp. komisarzów z ziemie lwowskiej IMć p. z Chodorostawu Chodorowskiego stolnika lwowskiego; z ziemie przemyskiej IMć p. Stanisława z Sicina Sicińskiego sędziego ziemie przemyskiej; z ziemie sanockiej IMć p. Stanisława Michała z Pleszowic Fredra pisarza ziemskiego przemyskiego. **49**. Które to laudum zgodnie namówione i postanowiene IMci p. marszałkowi koła naszego wydać z podpisem ręki i pieczęci jego do grodów oblatować zleciliśmy. Datum w Wiszni die nona mensis Maii anno Domini millesimo sexcentesimo

---

a) P. trigesimi. b) Dwa te artykuły 46 i 47 tylko w P., gdzie porządek artykułów jest odmienny aniżeli w S. zresztą zaś żadnej nie ma pomiędzy obydwoma różnicy, jakkolwiek z artykułów tych dwu w S. opuszczonych wypadałoby, że laudum sanockie w aktach sanockich w szerszej formie podano aniżeli w P.

septuagesimo nono. Stanisław Michał Fredro z Pleszowic pisarz ziemski przemyski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 191 p. 1052—1078; Castr. Prem. Rel. 429 p. 145—164. Fasc. Cop. Castr. Prem. 103 p. 1455—1474. Punkt dotyczący zbójców od Węgier wpadających w Ind. Castr. San. 198 p. 1012—1014.

44.

Wisnia, 9. maja 1679.

Laudum w sprawie bespieczeństwa ziemi przemyskiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie przemyskiej zabiegając różnym excessom i exorbitancyom, które cum gravissima querimonia od wielu różnych kondycyej ludzi na sejmiku naszem złożone proponowane są, że miasto Przemyśl i w niem obywatele różnych osób ludzie ponieśli wielkie i nieznośne krzywdy, które się stały od dozorców prowentu starostwa przemyskiego, jako to depaktacye, wiolencye, poranienia, najazdy, nachodzenia na kamienice, odbicią sklepów i rabowanie onych, zabicie osób duchownych i szlacheckich osób kontumelie, cudzoziemskich kupców towarów zabranie i porabowanie onych, od podłych ludzi na pojedynki nie tylko podczas sądów którychkolwiek ale i po sądach wyzywanie, po mieście strzelanie i hałasów wielkie robienie, szlachty i niewinnych ludzi łapanie i w więzieniu pod wartą trzymanie, onychże niewinne poranienie, scandalosae et illicitae conversationes, przeto providendo et occurendo tym wszytkim excessom i exorbitancyom od dozorców książęcia IMci osobom różnym poczynionych, laudo conventus particularis visnensis omnem securitatem nakazujemy. 2. Więc jeżeliby in posterum co enorme stało się, tedy ad providenda remedia zjazd sobie w Przemyślu naznaczamy. Ad destinationem zaś czasu uprosiliśmy JWlMć p. Andrzeja Maxymiliana z Pleszowic Fredra wojewodę podolskiego jako miasta Przemyśla pobliższego senatora, aby IMć, gdy tego necessitas postulabit, praevia commoditate temporis, uniwersałem swoim obwieścił nas, abyśmy w Przemyślu, albo kędy się będzie zdało, zjechali się, któryto uniwersał, ut videbitur IMć, na kilka dni przed czasem wydawszy i w Przemyślu ogłosiwszy, nas convocabit. 3. Tedy to laudum IMci p. marszałkowi koła naszego wydać z pieczęcią i podpisem ręki jego do grodu i ziemstwa przemyskiego oblatować zleciliśmy. Datum w Wisni nona Maii anno Domini 1679. Jan Maxymilian (sic) Fredro z Pleszowicz pisarz ziemi przemyskiej marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Ręk. b. Ossol. 287 p. 84.

45.

Wisnia, 9. maja 1679.

Plenipotencya dana instygatorowi w sprawie dwóch Żydów przemyskich.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej pro die nona Maii na sejmik relationis do Wisni miejsca sejmikowania zwyczajnego zgromadzeni. Wycisnęła nas pietas et christianae professionis nostrae zelus postulat, aby crimina perfidae gentis, która servili obsequio erga christia-

nitatem mieć się powinna in officio suo, gdy insolescit, recentiores constitutiones regni, ale nie mniej i dekreta piotrkowskie compescuerunt tych pogan illicitum ausum. 2. Że zaś metropolim ziemie naszej miasto Przemyśl pestis niesłychana zaraziła, aby gwałty et crimina codzienne przez Judkę i Michała Żydów przemyskich arendarzów starostwa przemyskiego od książęcia IMci postanowionych jako najprędzej windykowane były, kiedy do tak wielkich i niesłychanych codziennych excesów tych Żydów, którzy duchowne osoby znieważali, bili, szlachtę na pojedynek wyzywali, sklepy w Przemyślu odbijali et pro libitu suo brali, exakcye słuszne wybierali, despektowali ludzi podróżnych opprimendo, Żydów dwóch, że bronili sklepów swoich zabili, i sklepy onych porabowali, podczas sądów ziemskich przemyskich ludzi kupieckich porozbijali a nadto do krucifixa Judka jakoby strzelać miał delatum est nobis są oskarzeni [1]), przeto laesionis maiestatis divinae wziąwszy rationem instigatora de medio sui IMć p. Piotra Krempskiego cześnika czerniechowskiego obraliśmy, aby te inaudita crimina imieniem ziemi przemyskiej vindicet et cum eo instrumento autentico w trybunale koronnym et in quovis iudicio et officio regni stawał, authoritate praesentis conventus negotium to IMci committimus i gorąco zlecamy i tę plenipotencyę IMci p. marszałkowi koła naszego z podpisem ręki przy pieczęci jego wydać zleciliśmy. Datum w Wisni die nona mensis Maii anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo nono. Stanisław Fredro pisarz ziemski przemyski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 429 p. 223—224.

46.

Lwów, 14. listopada 1679.

Laudum ziemian lwowskich.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo ziemi lwowskiej, zjechawszy się na elekcyą pisarza ziemskiego lwowskiego na dzień dzisiejszy, vigore uniwersału JWMci p. wojewody ziem ruskich hetmana polnego koronnego [2]), zaczęliśmy vota nostra cum benedictione supremi numinis et iudicis iustitiarum i oraz winne jemu praestolamur dzięki, że nam dał unanimibus votis de medio nostri IMciów pp. kandydatów na ten urząd zgodnie obrać. Na którym to akcie że adfuit praesens IMć p. komisarz ziemie lwowskiej naszej na teraźniejszej zasiadający komisssyi i uczynił nam dostateczną relacyę defektów w podatkach uchwały naszej przeszłej sejmowej, vigore deklaracyej ziemi naszej na sejmie grodzińskim przez IMciów pp. posłów naszych tamże danej, także IMcie pp. exaktorowie w taryfach swoich evidenter nam pokazali i że in hac urgenti necessitate bez uchwały na te defekta obeść się niepodobna, zdało się nam condescendere ad rationes z tymi to IMciami pp. exaktorami i uprosiliśmy de medio nostri do słuchania rachunków przy bytności JWMci p. marszałka nadwornego koronnego, IMciów pp. Krzysztofa Chodorowskiego podkomorzego Jana Czetnera lwowskiego, Michała Rzewuskiego chełmskiego, Franciszka Dziduszyckiego żydaczowskiego starostów, Alexandra Chodorowskiego lwowskiego, Marcina Trzebuchowskiego przemyskiego i podstarościego grodzkiego lwowskiego stolników, Walentego Kalinowskiego cześnika halickiego, Jana Kruszyńskiego łowczego smoleńskiego za komisarzów. 2. Którzy to IMcie post exceptum calculum przejrzawszy i IMciów pp. rewizorów rewizye i konnotacyą w nich realitatis tak pogłównego jako i dymów spisanych od IMciów pp.

---

[1]) Por. pozew trybunału lubelskiego z daty Sabbato post Exaudi 1679 C. Pr. 429 p. 215—221.

[2]) Stanisław Jabłonowski.

exaktorów wybranych też nam opowiedzieli defekta, tedy one praesenti moderno unanimi consenso nostro tak supplemus zgodziwszy się indulgendo praesenti necessitati na arendę czopowego plus offerentibus IMciom pp. Franciszkowi Dziduszyckiemu staroście żydaczowskiemu, Alexandrowi Hodorowskiemu stolnikowi lwowskiemu administratorom przeszłym naszym czopowego za sumę dwudziestu czterech tysięcy zł. polskich, tymże IMciom do lat dwu i czasu w kontrakcie opisanego puściliśmy i kontrakt z IMciami IMci p. marszałkowi napisać i podpisać zleciliśmy. 3. W defektach zaś ponieważ w trzeciej racie niedostaje nam siedmnastu tysięcy trzech set pięćdziesiąt piąciu zł. do której wybierania należy IMć p. Alexander Drogomir skarbnik lwowski, tedy takowe medium ad supplementum defektów w tej racie znajdujemy. Przewielebna kapituła lwowska cum toto clero począwszy a primo capite JWIMci księdza arcybiskupa na czworo pogłówne provenit od IMciów cztery tysięcy ośm set zł., które cztery raty inhaerendo legi publicae i deklaracyej JWIMci księdza biskupa chełmskiego tu na komissyej zasiadającego nomine cleri danej post peractum senatus consilium w Warszawie IMć p. skarbnik lwowski vindicare powinien będzie. Z czopowego zaś ex retentis IMciów pp. administratorów a teraźniejszych kontrahentów trzy tysiące zł. ex moderno zaś proventu teraźniejszego currentis czopowego ośm tysięcy sześć set zł. przekazujemy z remanentów egzakcyej IMci p. Rosnowskiego dziewięć set pięćdziesiąt i pięć zł. do tegoż adiungimus defektu. Które to sumy in unum skombinowawszy efficient summam siedmnaście tysięcy trzysta pięćdziesiąt i pięć zł. 4. Więc że IMcie pp. komisarze uproszeni de medio nostri do rachunków in tam stricto tempore onych excipere nie mogli, tudzież i dla teraźniejszej komisyej lwowskiej odprawującej się, tedy te wszytkie rachunki stosują się ad anteriora lauda ziemi naszej z tymi wszytkimi IMciami, którzy administratorami, szafarzami jako i exaktorami ab anno tysiąc sześć set siedmdziesiątego czwartego aż do tego czasu do przyszłego generalnego wisznińskiego odkładamy sejmiku, naznaczając tam IMciom calculationis terminum. 5. Tamże i IMci p. Osmiancowi, tu in medio nostri querulanti i o ewikcyą ratione dóbr po nieboszczyku IMci p. Kochanowskim egzaktorze ziemi naszej iure fisci na ziemię odebranych, z tychże znowu dóbr pieniędzy podniesionych na kamienicy w ulicy Franciszkańskiej nazwaną Kośmidrowską przeniesionych (jako o tem fusius inscriptiones obloquntur) a ex laudo przez sąd ziemski nasz in personam tegoż IMci p. Osmianca i małżonki jego transfundowanych dóbr mianowanych a teraz circa pociorítatem creditorum in periculo substancyej swojej zostającemu, na tym przyszłym sejmiku securitatem prospicere objecujemy. 6. A że wzwyż mianowana kamienica Kośmidrowska per calamitatem temporum ruinie podpadła i znacznej potrzebuje restauracyej, osobliwie w wystawieniu całego dachu i innych reparacyej, tedy hoc laudo nostro naznaczamy zł. siedmset u IMciów pp. egzaktorów przeszłego czopowego, osobliwie u WIMci p. Michała na Rozdole Rzewuskiego chełmskiego nowosieleckiego starosty, aby z przeszłej exakcyej czopowego in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo skończonego a in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quarto zaczynającego się z retent pozostałych tenże WIMć p. starosta chełmski tę kamienicę osobliwie dach reparował, praevia calculatione erogationis na poprawę. Pannę Justynę Bernatowiczównę iuxta anteriora lauda in vim elemosinae et ex opere misericordiae od podatku czopowego w arendę per contractum do dwóch lat puszczonego hoc laudo libertujemy, tak aby IMcie pp. arendarze czopowego non praesumant defalkacyej. 7. Które to laudum IMci p. marszałkowi naszemu nomine publico podpisać i do akt tutecznych grodzkich per oblatam podać zleciliśmy. Działo się we Lwowie na sejmiku w kościele OO. Franciszkanów die mensis Novembris decima quarta, anno Domini millesimo sexcentesimo septuagesimo nono. Franciszek Zygmunt Gałecki starosta bydgoski marszałek koła rycerskiego.

Castr. Leop. Rel. 439 p. 1770—1776.

47.

Wisnia, 9 września 1680.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatów do niej należących na sejmik generalny electionis sędziów i deputatów na trybunał koronny według prawa pospolitego do Wiszni dnia dzisiejszego tj. nona Septembris anno nunc currenti millesimo sexcentesimo octuagesimo zgromadzeni, chcąc aby illud sacrarium iustitiae quam in plenissimo numero iudicum ordinarium miało iudiciorum cursum, tedy de gremio numero, zgodnemi głosami, nemine contradicente, według alternaty sejmiku naszego w prawie pospolitem opisanej z ziemie sanockiej IMci p. Karola Wapowskiego stolnika kijowskiego; z ziemie lwowskiej IMć p. Jerzego Ożgę podczaszego lwowskiego sędziami trybunału koronnego blisko następującego obraliśmy i deputowali illibatam fidem et rectas conscientias zawsze znając IMciów nie tylko in privatis ale też et in publicis zawsze functionibus. 2. A przy tem lwowskiej i żydaczowskiej ziemie obywatele stosując się do komisyej lwowskiej blisko przeszłej i chcąc zasługę żołnierzom repartycyej swojej nieodwłocznie wypłacać, pięcioro podymnego według rewizyej in anno proxime praeterito millesimo sexcentesimo septuagesimo nono odprawionej ad proportionem dwóch ćwierci praesenti laudo uchwalamy i czas do wydawania tej kontrybucyej a die decima quinta Octobris ad diem decimam quintam Novembris na miejscach zwyczajnych usu antiquo observandum naznaczamy. Da której egzaktorów IMć p. Jana Kruszyńskiego łowczego smoleńskiego unanimi obraliśmy consensu i onemu salarium lege publica descriptum wybierać pozwalamy. 3. A że IMć p. Alexander Drogomir skarbnik ziemie lwowskiej kwitami deduxit, iż regimentowi pierwszemu sławnej pamięci WIMci p. Czetnera starosty lwowskiego trzynaście tysięcy ośmset i siedmdziesiąt zł. p. wypłacił, de hać tedy persoluta summa praesenti laudo quietatur; restantem zaś summam według taryfy przeszłorocznej pierwszej ad complementum taryfy i sympli przeszłorocznego pogłównego ziemie lwowskiej za dalszą naszą sejmikową wypłacać będzie powinien dyspozycyą. 4. A żeby w wypłaceniu tej sumy podymnego tego wybranej nie była jaka waryacya, tedy superintendentiam tego JWIMć p. Mikołaj Hieronim z Granowa Sieniawski hrabia na Szkłowie i Myszy marszałek nadworny koronny lwowski i rohatyński starosta będzie miał, któremu IMci dajemy plenam facultatem excipiendi od IMciów pp. egzaktorów calculi et dispositionis summae exactae secundum infrascriptam ordinationem. 5. Wiadomo nam wszytkim tegoż JWIMci p. marszałka nadwornego koronnego ab ingressu IMci na starostwo lwowskie daj Boże diuturno et felici circa reparationem zamku niskiego lwowskiego, vetustate czasu et incuria ante possidentium zrujnowanego, cura et solicitudo a przy tem nie mało z własnych fortun IMci speza na reparacyą onego. Czego będąc wdzięczni ponieważ stąd elicitur commune całej rzptej bonum i wszytkich nas commodum, tedy na supplement kosztów IMci, lubo improporcyonalną kwotę, lecz teraz przynamniej sześć tysięcy zł. p. z czopowego ziemie lwowskiej i żydaczowskiej conferrimus, JWnym IMciom pp. Franciszkowi na Sokołowie Dziedoszyckiemu staroście żydaczowskiemu i Alexandrowi na Chodorowie Chodorowskiemu stolnikowi ziemie lwowskiej administratorom teraźniejszego czopowego do nieodwłocznego wypłacenia committimus z tą deklaracyą, że IMciom pp. posłom naszym których na przyszły da Bóg sejm wyprawimy serio iniungemus, aby tę pracę i koszty IMci królowi IMci p. n. m. i całej rzptej zalecili i o recompensa et gratitudinem omnimodam IMci postarali się. 6. Także wielkie incommodum ponosi ziemia żydaczowska, że zamek

żydaczowski simili modo jest zdezolowany, do którego i aditus przez most osobliwie pod czas sądów i trwóg barzo jest niebespieczny. Tedy na restauracyą onego dwa tysiąca zł. p. do rąk WIMci p. starosty żydaczowskiego z tegoż wyżej opisanego czopowego naznaczamy. 7. A na konserwacyą ksiąg podkomorskich, których posteritas aby mogła mieć całość i perpetuitatem pięć set zł. p. do rąk WIMci p. Krzysztofa na Chodorostawie Chodorowskiego podkomorzego ziemie lwowskiej ciż IMć pp. administratorowie czopowego nieodwłocznie wypłacą. 8. A ponieważ prawo pospolite obsidibus miasta Lwowa w Kamieńcu na ten czas zostającym libertacyą tylko do cząsu wyścia onych pozwoliło, teraz zaś kiedy już za łaską Bożą i staraniem J. kr. Mci p. n. m. ad propria powrócili, tedy to beneficium iuris onych okrywać nie ma, ale IMciom pp. administratorom czopowego laudo praesenti iniungimus, aby od nich czopowe more solito exigant ad complementum tego ziem naszych podatku. 9. Kiedy teraz żołnierz in excubiis zostający ustawicznej potrzebuje zapłaty, tedy barziej IMcie pp. deputaci utyskują na IMciów pp. egzaktorów, że im zasług podług assygnacyej nie wypłacają a IMcie pp. exaktorowie także querulantur na retentorów swoich ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, w których nie mało zatrzymanych mają podatków, czemu zabiegając authoritate sejmiku naszego postanawiamy i WIMciów pp. starostów i urzędy IMciów lege publica et fide iurata obligamus, aby na dobrach IMciów pp. tak duchownego jako i świeckiego stanu retentorów, ad primam requisitionem IMciów pp. poborców, executionem indilatam forti et armata manu cum copiis militaribus et iam admota, si opus fuerit, nobilitate per literas universales IMciów pp. starostów convocanda non obstantibus quibusvis iuridicis multo magis iniuridicis impugnationibus faciant et peragant. A ktoby się ważył opponere exekucyej, poenas contra irritatores executionum lege publica descriptas in quovis subsellio vindicandas na takowych interponimus, cum ea speciali declaratione, in quantumby miasta per fortem oppositionem takowych niewydawali retentów, tedy we wsiach do tych miast należących ta się extendować ma względem retentów miejskich exekucya, w czem Wnych IMciów pp. starostów et officialium IMciów iuratam obstringimus fidem. 10. Wniesiona przytem jest do koła suplika gorąca IMci p. Korzenieckiego szlachcica rodowitego, który pod Bracławiem w ręce pogańskie wzięty srogie przez lat szestnaście na galerach wycierpiał więzienie, abyśmy inopiam jego suplementowali, tedy ex respectu charitativo, mając wzgląd na zacne urodzenie i znaczne zasługi IMci, naznaczamy IMci u IMciów pp. administratorów czopowego lwowskiego zł. dwieście u IMci p. Jelca cześnika kijowskiego, z takiegoż czopowego ziemie przemyskiej prowentu zł. dwieście i u p. Orzechowskiego z czopowego sanockiego zł. sto, tąkże IMci p... zł. dwieście u tychże IMciów pp. exaktorów czopowego naznaczamy. Chorągwi pancernej księcia IMci p. wojewody bełzkiego u IMciów pp. administratorów czopowego lwowskiego naznaczamy zł. tysiąc ośmset czterdzieście i pięć, IMci p. Chrzanowskiemu obersztleytnantowi J. kr. Mci komendantowi miasta Lwowa u tychże IMciów pp. administratorów czopowego lwowskiego naznaczamy zł. dwa tysiące sześć set dziewięćdziesiąt; chorągwi IMci p. Nickiego rotmistrza J. kr. Mci naznaczamy z pogłównego ziemi żydaczowskiej u IMci p. Żelisławskiego zł. cztery tysiące czterysta dwadzieścia i cztery. Temuż IMci p. Nickiemu u IMciów pp. administratorów czopowego lwowskiego naznaczamy zł. sześć set dziewięćdziesiąt i sześć, na które pieniądze do IMciów pp. poborców czopowego wzyż mianowanych assygnacye wydać IMci p. marszałkowi sejmiku teraźniejszego naszego zleciliśmy, za których odebraniem IMć pp. administratorowie tę sumę inviolate wypłacą. 11. Ziemia zaś przemyska i sanocka zapłatę wojska, która się na repartycyą a) im dostała do przyszłego da Pan Bóg odkłada sejmiku. 12. To tedy laudum zgodnie umówione i postanowione IMci p. marszałkowi

---

a) reparacyę.

teraźniejszemu koła naszego dla lepszej wagi i pewności ręką jego podpisać i do grodów podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni dnia dziewiątego września roku Pańskiego tysiąc sześć set ośmdziesiątego. Marcin Trzebuchowski stolnik przemyski marszałek sejmiku wysznińskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 440 p. 2598—2610; Fragment w Fasc. Cop. C. Leop. 6. p. 129—132.

48.

Żółkiew, 6 grudnia 1680.

Król naznacza sejmik przedsejmowy na 30. grudnia po zerwanem w Wisni.

1. Jan trzeci z łaski Bożej król Polski, w. ks. litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski, czerniechowski. Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, mianowicie wielebnym, wielmożnym i urodzonym senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i wszytkiemu rycerstwu województwa ruskiego uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszę królewską, Wni, urodzeni, uprzejmie i wiernie nam mili! Nie bez osobliwego żalu odebrawszy tę nieszczęśliwość communis patriae, że lubo w oczach każdego summi discriminis hora est, przecię snać w oziębłych civium sercach paucis curae salus publica, kiedy sejmik przedsejmowy województwa ruskiego, którego żarliwość in publicum przed innemi przodkować zawsze zwykła in praeliminaribus rozerwany. **2.** Co jako nas serdecznie afflixit, tak ojcowsko regium poczytaliśmy omnibus adesse tej rzptej fatis, z którą tak ścisłą cohaeremus, że utramque sortem z nią ex aequo partimur. Nie znajdujemy zatem inszego praesenti malo remedium, tylko idąc za zdaniem pp. rad naszych złożyć Uprzejmościom i Wiernościom waszym sejmik powtórny przedsejmowy. Jakoż niniejszem uniwersałem naszym pro die na miejscu zwyczajnym 17[a]) miesiącą teraźniejszego grudnia składamy, pilno żądając per amorem patriae, quae charitates in se omnium complectitur, abyście Uprzejmości i Wierności wasze privatas stimulationes na stronę odłożywszy, stosując się do instrukcyej z kancelaryej naszej danej do celu powszechnej szczęśliwości obradą swoją zmierzali i posłów na sejm takich wyprawili, których sit curae integritas utrapionej ojczyzny. **3.** Który to uniwersał aby tem prędzej do wiadomości wszytkich doszedł on po grodach publikować urzędom naszym grodzkim rozkazujemy. Dan w Żółkwi dnia VI[b]) miesiąca grudnia roku pańskiego MDCLXXX panowania naszego VII roku. Jan Król L. S. cancell. maioris regni. Franciszek Kąmocki J. kr. Mci sekretarz.

Castr. San. Rel. 192 p. 1547—1548; tudzież Ibid. p. 1526—1527.

49.

Wisnia, 17. grudnia 1680.

Sejmik wiszeński uchwala limitę.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się do Wiszni na sejmik po rozerwanym powtórnie, uniwersałem J. kr. Mci[1]) na dzień siedmnasty miesiąca grudnia w roku tera-

---

[1]) Ob. Nr. 48. a) drugi odpis XXX. b) drugi odpis V mensis Decembris.

źniejszym złożony [1]) ponieważ instrukcya od J. kr. Mci p. n. m. nas nie doszła, uważając przy tem impossibilitatem skończenia obrad naszych dla blisko następujących świąt chwalebnych Narodzenia Pańskiego, teraźniejszą naszą zaczętą konsultacyą do dnia trzydziestego tegoż miesiąca limitujemy i onę do grodów wszytkich ziem dla ogłoszenia IMci p. marszałkowi koła naszego przy podpisie i pieczęci onego podać zlecamy. **2.** Datum w Wiszni die decima septima Decembris anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo. Lubomirski [2]) kawaler maltański chorąży koronny marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 192 p. 1565. Castr. Leop. Rel. 357 p. 1172.

50.

Wisnia, 30 grudnia 1680.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, na sejmik przedsejmowy die trigesima Decembris anno praesenti z limitącyej naszej zaczynający się, zjechawszy się do Wiszni, takowe w interesach ziemie lwowskiej postanowiliśmy laudum. Ponieważ w ziemi lwowskiej znajdują się tak refragarii retentores, że po kilku sejmików deklacyach comparere i administracyi albo egzekucyi swoich rationem reddere nie chcą, insi zaś per renitentiam podatków nie oddają, tedy takowi aby ad satisfactionem pociągnieni być mogli, sądy skarbowe uchwałą sejmiku teraźniejszego postanawiamy i do odprawowania onych przy sądzie ziemskim i urzędziech grodzkich lwowskim i żydaczowskim IMciów IMć p. Krzysztofa Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego, IMć p. Andrzeja Sokolnickiego chorążego lwowskiego, IMć p. Tomasza Karczewskiego chorążego sanockiego, IMć p. Alexandra Chodorowskiego stolnika lwowskiego, IMć p. Jarosza Kuropatnickiego podczaszego sanockiego, IMć p. Fredra miecznika czerniechowskiego i IMć p. Andrzeja Żurakowskiego deputujemy. **2.** Czas expediowania sądów takowych, wygadzając absentiae IMciów funkcyami publicznemi zatrudnionych, w niedziel dwie po następującym sejmie we Lwowie naznaczamy. Na który czas i miejsce pomienione IMcie pp. sędziowie zjechawszy się, ci którzy są nieprzysięgli iurament super fideliter iudicando uczynią, a po wykonanej przysiędze (absentia unius vel plurium non obstante dummodo sex adsint) sprawy fiscum ziemie naszej tangentes ze wszelkimi administratorami lubo arendarzami, egzaktorami, retentorami podatków na sejmikach uchwalonych, tak przed tem dawniejszych czasów jako i świeżo administrowanych i successores administrantium, zgoła in genere wszystkich, którzy tylko kwitów albo dekretów libertatis nie mają, sądzić et exactam od nich perceptarum et expensarum rationem odbierać moc zupełną mieć będą. Przed którym to takowym sądem wszelkim administratorom, egzaktorom, arendarzom, sukkolektorom, retentorom i ich sukcessorom termin zawity naznaczamy. Także IMcie pp. rewizorowie pogłównego i podymnego tamże stanąć regestra authentica z podpisami swemi et sufficienti gestae functionis suae informatione sądowi oddać i jeśli w czem deviarunt rationem dać tenebuntur. I jeżeliby tem snadniej absentibus od sejmiku teraźniejszego sądy takowe do wiadomości przyść mogły i nikt od nich praetextu ignorantiae nie osłaniał się, zlecamy IMciom pp. starostom naszym uniwersały po grodach i miasteczkach wydać, gdzie etiam assignatariis z assygnacyami swemi osychającemi zapłaty swojej wolno dochodzić

[1]) Ob. Nr. 48. [2]) Hieronim August późniejszy kasztelan krakowski.

będzie. 3. Jeśliby zaś którzy z IMciów pp. deputatów naznaczony nalazł się być passivus i czynieniu rachunków obnoxius, takowy w sprawie przeciwko sobie wpisanej ustąpić a iudicando powinien będzie. 4. In quantum zaś którzy z tych, którzy rachować się powinni, comparere nie zechce i kondemnatę na sobie otrzymać dopuścił, takowy na delacye JWIMci p. marszałkowi nadwornemu staroście naszemu lwowskiemu jako komisarzowi podany IMciom pp. wojskowym w ziemi naszej zasługi mającym per assignationem oddany będzie i egzekucyą z niego urząd grodzki non obstantibus quibusvis diffugiis uczynić będzie powinien. 5. Pieniądze jednak tak przed sąd pomieniony jako też assygnacye JWIMci p. marszałka nadwornego na żadną inszą potrzebę, tylko na wypłacenie zasług ludziom z komissyej lwowskiej do ziemi naszej ordynowane być mają. 6. Żeby zaś sąd przerzeczony retentami przez IMciów pp. egzaktorów w ziemiach pretendowanymi zatrudniony nie był, starać się przed incidencyą sądów IMcie pp. exactores powinni, aby retenta swoje mediante executione quam citissime windykowali. Trafia się częstokroć, że IMć pp. administratores et exactores niechcą się rachować, do upodobanych tylko z rachunkami odkładają się sejmików, warujemy sobie laudo praesenti, że ab hinc in posterum na każdym sejmiku, gdy tego potrzeba wynosić i affektacya z koła braterskiego zachodzić będzie, antiqua praxi coram deputatis rachować się będą powinni. 7. IMć p. Alexander Drogomir skarbnik i exaktor pogłównego trzeciej raty ziemie lwowskiej deduxit kwitami i asygnacyami JWMci p. marszałka nadwornego koronnego jako komisarza ziemi naszej, ultra laudum sejmiku przeszłego deputackiego i nad kwotę w nim wyrażoną insuper regimentowi pieszemu Wnego niegdy IMci p. Czetnera, starosty lwowskiego dwa tysiące dwieście siedmdziesiąt zł. item za powtórną asygnacyą temuż regimentowi za kwitem IMci p. starościnej lwowskiej i IMci p. Andrzeja Kamińskiego podsędka lwowskiego zł. pięć set dziesięć, także na chorążego IMć p. Nideckiego tysiąc dwieście ośmdziesiąt zł. wypłacił. Tedy de persoluta summa onego wolnym czynimy i zł. sto in vim salarii IMci za rewizyą pozwolone przyjmujemy, salva calculatione et exolutione restae. 8. A iż tenże IMć ad rationem pogłównego od przewielebnej kapituły lwowskiej po sejmie grodzińskim należącego sumę trzy tysiące zł. odebrał i kwit z onej dał, tedy kwit takowy przyjmujemy salvam jednak repetitionem reszty quae et quanta proveniet zachowujemy i dochodzenia onej dopomóc objecujemy. 9. IMć p. Andrzej Żurakowski exaktor ziemie lwowskiej pogłównego wtórej raty, że jedenaście set zł. de proprio dawszy retent per impossibilitatem odszukania wyciągnąć nie może, tedy IMci hoc in passu subveniendo deklarujemy, aby tychże retent, które vindicari mogą, mediante executione one dochodził, w tych zaś, które niepodobne do odszukania pokaże, sąd przyszły skarbowy ex decisione iudiciali szkodę IMci umiarkować i satysfakcyą z remanentów circa retentores będących obmyśleć et media recuperandi invenire powinien będzie IMciom pp. egzaktorom służyć ma. 10. Provisores szpitalu św. Łazarza praetendunt wyderkaff pewny na kamienicę ziemiańską ściągający się od czasu niemałego zatrzymany, w czem dajemy władzę sądowi pomienionemu, aby w prawo ich wejrzawszy in quantum realitatem długu pokażą satisfakcyą onym z remanentów obmyślił. 11. Prace i koszty IMci p. Alexandra Chodorowskiego stolnika lwowskiego komisarza na komissyą lwowską blisko przeszłą uproszonego iustum u nas merentur respectum, które na ten czas IMć gratyfikując dwa tysiące zł. z czopowego ziemi lwowskiej w administracyej IMci zostającego naznaczamy, które IMci circa calculum pro persoluto przyjąć deklarujemy. 12. Gospody IMciom pp. sędziom fiskalnym także IMciom pp. exaktorom na sądy przyszłe zjeżdżającym się gród lwowski według prawa i zwyczajów dawnych rozpisywać i naznaczać będzie. 13. A żeby te egzakcye i reali simplae tak pogłównego jako i podymnego quantitate ziemi constare mogło, powinni będą tak IMć p. Rosnowski jako i IMć p. Wyszyński, uti inmediati po odprawionej rewizyej exactores, rachunek uczynić i simplę weryfikować iuramentem.

14. Dla wygody obywatelów tejże ziemie rozdzielenie gospod w Wisni, ponieważ na teraźniejszym sejmiku nie doszło, do przyszłego da Bóg sejmiku relationis odkłada się, które to laudum IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu tejże ziemie podać zlecamy. Działo się w Wisni die trigesima Decembris anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo. Lubomirski kawaler maltański chorąży koronny marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 441 p. 200—207; Castr. San. Rel. 147 p. 89—93.

51.

Wisnia, 30. grudnia 1680.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya województwa ruskiego z semiku wiszyńskiego dnia trzydziestego miesiąca grudnia roku tysiącznego sześć setnego ośmdziesiątego z limitacyej przypadającego IMciom pp. posłom ziemie lwowskiej WIMci p. Hieronimowi hrabi na Wisniczu i Jarosławiu Lubomirskiemu kawalerowi maltańskiemu chorążemu koronnemu, IMci p. Tomaszowi Karczowskiemu chorążemu sanockiemu; z ziemie przemyskiej IMciom pp. Janowi Wojakowskiemu chorążemu nowogrodzkiemu, Marcinowi Trzebuchowskiemu stolnikowi przemyskiemu; z ziemi sanockiej IMciom pp. Marcinowi Ustrzyckiemu stolnikowi zakroczymskiemu, Janowi Stadnickiemu na sejm warszawski dana. 2. Dał P. Bóg szczęśliwe ojczyźnie naszej roku tego zakończenie, kiedy in ipso exitu jego pozwolił praeduce[a] J. kr. Mci p. n. m. solicitudinem zaczynać z własnych obrad civium fortunam publicam, która jako przez te lata ex faucibus prawie fatorum inclemencium wydarta stetit dotąd szczęściem et pretio J. kr. Mci zdrowia tot tropheis napełniona, tak i w dalszych panowania swego czasiech, że taż providentia et magnitudo regia wątpliwe publica expediet fata pełne nadziei votorum i uniżonej usługi wdzięczności województwo nasze zostaje, zlecając IMciom pp. posłom swoim, aby ore IMci p. marszałka sejmowego przy powitaniu pańskiem wszytkie zdrowia, fortun, zaszczytów publicznych, któremi dotąd ojczyzna wszytka a osobliwie województwo nasze vicinissimi hostilibus iniuriis i prawie już pro funestis decreti conservamur wiadomej i doświadczonej suo periculo et fortuna maiestati et custodire salutem et cives aequare potenti acceptas referent felicitates. A lubo ojcowska J. kr. Mci providentia non omni fine beata zostawa, kontinuacya jednak regiarum curarum nie będzie znała w wdzięcznych populorum sercach spolium temporis, owszem omne sustinebit aevum. A teraz dalsze rzptej szczęście i obrady jej in sinu regio jako patris patriae złożywszy, tę potężną wdzięczności swojej wyprawią powinność, że ojcowskiej oraz i synowskiej swojej ku ojczyźnie miłości ipsum magnitudinis suae fontem najprzystojniej sufficientem do nieśmiertelności agnoscent. 3. Acz we wszytkich akcyach i czułych pro patria odwagach JWIMciów pp. hetmanów koronnych prona gratitudine zawsze venerabatur województwo nasze nomine, niemniej jednak tranquillitatis suae debet IchMciom providentiam, kiedy o następującej potędze tureckiej i tatarskiej ojczyzna nasza żadnych tylko z przestróg IMciów nie mając wiadomości, a od zbiegów ludu płochego od pobliższych tamtych krajów potrwożona zostawała, a to jednak przy łasce Bożej bytnością tu J. kr. Mci in his oris a czułością IMciów przy przezornej wojska dyspozycyej i w ochocie jego dawnej zatrzymaniu erecta et tuta zostawała, liczy między szczęśliwościami swemi ojczyzna nasza i tę niezmniejszą a summa pru-

a) S duce.

dentia[a] et amore IMciów promanantem, kiedy po tak uprzykrzonych przychodach i statiwach in visceribus suis zimowych opłakana et exhausta respublica beneficium[b] revalentiae suae per excubias wojska na granicach otrzymuje, powinne zatem IMciom podziękowanie oddadzą IMcie pp. posłowie nasi. 4. JWIMci p. marszałka nadwornego koronnego nie tylko całej rzptej clarissima dispendio zdrowia, stratą tak wielkich fortun, odwag omnibus occasionibus danymi dowodami są merita, a osobliwie przeciwko naszemu województwu assistens wszytkim jego zaszczytom i obradom elucescens effectus eodem honore podziękowania obligantur IMcie pp. posłowie nasi, stratom zaś tak znacznym iuxta recompensa cum tota republica suffragabuntur. 5 Nie zapomnią IMciom pp. pułkownikom i wszytkim officialibus wojsk J. kr. Mci tak polskiego jako i cudzoziemskiego zaciągu i onemu rycerstwu za te, które amori publico et securae ojczyzny swojej quieti dają odważne krwie, substancyej, głodów i niewczasów swoich sacrificia, przystojne i należyte gratorum animorum et suffragiorum oddać obowiązki. 6. IMciom pp. komisarzom tak do traktatów żurawińskich jako i do rozgraniczenia naznaczonym pro summa providentia et amoris solicitudine, którą impenderunt zatrzymaniu pokoju pospolitego i oraz za koszty odważnie łożone assistent IMcie pp. posłowie nasi przy podziękowaniu zaleceniem osobliwem respectui J. kr. Mci. 7. Stosując się województwo nasze do propozycyej J. kr. Mci o obronie rzptej, daje IMciom pp. posłom swoją moc zupełną conferendi z całą rzptą et concludendi z nią in solis materiis belli vel pacis wszytkie media possibilia, które tylko ad securitatem publicam wynaleść się mogą acceptando, a osobliwie z Moskwą zawarcia wiecznego pokoju, jeżeli to videbitur być in commodum rzptej, konfederacyą tyszowiecką, jeśli ex sensu publico, jeśli zdać się będzie w niej aukcya wojska i wyprawę z łanów promovebunt. I to wszytko cokolwiek, sine laesione praw et inversione status, może fortunae publicae accomodari consulent IMcie pp. posłowie nasi. 8. A lubo dla zniszczenia powszechnego per tot calamitatum tempestates najpewniejsze zda się być województwu naszemu exhaustis populis z odetchnienia pacis optatae levamen et salus, jeśli jednak inclementia siderum zechce involvere Bellona[c] tę rzptą nieuchronnemi incommodis, offerent IMcie pp. posłowie nasi gotowość na zaszczyt dostojeństwa J. kr. Mci i całości rzptej ex pecroribus nostris pospolitem ruszeniem, które w moc J. kr. Mci od sejmu do sejmu oddadzą, et modum porządku jego lege publica szerzej obostrzą. 9. Więc że obrady publiczne in decretoriis pacis vel belli momentis ab executione swoje brać zwykły najpewniejszą szczęśliwość, za czem IMcie pp. posłowie pretium temporis konsiderując, wszytkie te consilia na teraźniejszym sejmie securitatis publicae konkludować będą, na sejmy extraordynacyjne nie pozwolą, owszem i tego sejmu ex instituto legis novellae prolongacyej non admittent i przy świecach zasiadać nie pozwolą, ale żeby zrana sessye bywały urgebunt. 10. O zapłacie zasłużonemu wojsku czyniąc cum republica powszechne obrady wszytkie contributionum genera[d] zwłaszcza practicabilia et usitata acceptabunt IMcie pp. posłowie nasi, na te jednak, które są incognita, maiori privatorum lucro aniżeli certo reipublicae commodo, jako to pogłówne, cło nowe, akcyzy wcale nie pozwolą, extraordynaryjnym zaś podatkom accedet siła aukcyej, kiedy skarb plus offerentibus szlachcie bene possessionatis, bez wyciągania od kontraktów zbytecznych honoraria, summom pryncypalnym aequivalentia będzie arendował, czego się upomnią IMcie pp. posłowie i w lepszy porządek wprawią te podatki, ścisły rachunek expensorum ich jako też i tak wielu na sejmie grodzińskim złożonych millionów i od Moskwy przywiezionych i na komissyej lwowskiej sum wydanych od skarbu excipient i cokolwiek ultra institutum legis nie należycie skarb wydał aby de suo refundat. 11. A że IMć p. starosta oświecimski przestrzega listem swoim województwo nasze, supponimus, że i innym

---

a) S. providentia. b) S. beneficiorum. c) S. bellorum. d) S. wszytkie contribucye ingenere.

województwom z tąż swoją odzywa się przestrogą, życząc, aby accuratius wejrzeć w szafunek skarbu koronnego tak wielu millionów w krótkim w kilka lat czasie za podskarbstwa teraźniejszego IMci p. podskarbiego po województwach złożonych, et inquirere skąd IMć i skarbowi słudzy podczas tak wielkich kollekt pieniędzy rzptej i jakim sposobem do tak wielkich przyśli fortun i splendorów, mało co prawie drudzy nic nie mając, interim egente exercitu et depauperata republica, dopomogą mu IMcie pp. posłowie tej inquirendi pracy i o to instabunt, aby administratorowie ceł i myt koronnych i innych prowentów lubo też arendarze przysięgli, jak wiele z nich każdy rękawicznego IMci p. podskarbiemu i pisarzom skarbowym wydał et procurabunt, żeby to wszytko cedat in commodum reipublicae. **12.** A że ex publica fama województwu innotuit, jakoby IMć p. podskarbi koronny charactere publicae legationis maiestatem principis et reipublicae dignitatem na sobie sustinens, będąc ministrem status poprzysiągł vasallatum królowi IMci francuskiemu, z swojej powinnej ku ojczyźnie miłości wyzuwszy się, fidem którą J. kr. Mci poprzysiągł violavit, fortuny które w Polsce nabył do cudzych państw przeniósł, przez co desperatas res polonas odkrył panom postronnym, jeżeliby to całej rzptej deductum było tam enorme facinus, instabunt IMcie pp. posłowie, żeby to tak fedum exemplum impune nie poszło i żeby go jako perduellem sądzono iuxta antiquam legem. Kwit że jest IMci p. podskarbiemu w Grodnie ultra mentem województw do których na sejmiki relationis miały podane być wprzód rachunki wszedł in volumen legum, zlecamy IMciom pp. posłom, aby non impleta conditione praefata, za nieważny ten kwit deklarowali, konstytucyą eo nomine inwalidowali i rachunki de novo excipiant, żadnych expens ultra sancitum legum nie przyjmując i żeby IMć p. podskarbi tak swoje rachunki poprzysiągł jako też i deputaci do rachunków naznaczeni poprzysiągali prospicient. **13.** A że obrady publiczne przez zatrzymanie po województwach podatków zwykły frustrari securitatis suae fundamento, et belli nervo, aby tedy ea renitentia nie wpadła rzpta w nagłe niebespieczeństwo, przywiodą IMcie pp. posłowie ad praxim legem latam, aby tych województw, które per renitentiam suam non autem personarum spiritualium niepłacą podatków, posłowie activitate careant ad instantiam posłów albo deputatów wojskowych. **14.** Expostulabunt zaraz z IMciami pp. duchownymi, aby in ea egestate publica chcieli concurrere maiori charitate et zelo do obrony ojczyzny, aniżeli teraz, kiedy nietylko podatków uchwalonych ex communi na sejmie assensu wnieść niechcą, ale jeszcze fulmine osoby zacne na urzędach sądowych będące i pp. exaktorów i całą ziemię percutiunt inique, z wielkim żalem naszym, który przełożywszy in facie reipublicae adinvenient media, żeby takowe inconvenientia, collidentia status, nie zachodziły. A że IMć ksiądz biskup przemyski pogłówne pro subsidio rzptej na sejmach przeszłych postanowione do rąk pp. exaktorów nieoddawszy dosyć skwapliwie przeciwko braci naszym i osobom zacnym, omni modestia civili et mansuetudine między nami słynącym, na urzędach sądowych in brachio regali w ziemi sanockiej będącym, także exaktorom tejże ziemi i deputatom wojskowym retent pomienionych pieniędzy upominającym się abusus est gladio ecclesiae, kiedy ich indebite ac nullo demerito kląć i swymi interdyktami przycisnąć praesumpsit i kościoły pozamykać rozkazał, który postępek contra statum pugnat, consilia publica zwłaszcza in extremo od pogan periculo irritat, przeto zlecamy IMciom pp. posłom, aby tę żałości naszej arcrimoniam deferant rzptej i ante omnia procurent, nieprzystępując do żadnych spraw rzptej, aby IMć ksiądz biskup o takową extra statum et ordinem rzptej praesumpcyą iustam odniósł reprehensionem, jako się całej rzptej zdać będzie i klątwy teraźniejsze, jako ex nullo demerito zaszłe na IMć p. starostę sanockiego i urząd grodzki sanocki także poborców i deputatów, aby per autoritatem reipublicae et nuntii sedis apostolicae ex nunc zniesione były i aby na potem urzędy sądowe i obywatele tej ziemie w należytem poszanowaniu od osób duchownych jako fundatores i defensores ich zostawali providebunt. I retenta wszytkie

aby jako najprzędzej do rąk pp. poborców tak dawne anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, septuagesimi septimi wydane były, także i teraźniejsze, i tego prawa nie odstąpią, aby na potem szlachcica w jakiejkolwiek okazyej delinquentem et personam secularem do sądu swego pociągać duchowni nieważyli się, ale ad forum competens lubo do grodu, do ziemstwa, per appelationem do trybunału koronnego inter causas mixti fori, w czem fide honore et conscientia obligamus IMciow pp. posłów i jeżeli nam IMć ksiądz biskup nie zapłaci tych retent, nie będą mieli żadnej mocy pozwalać innych podatków i o to expostulabunt IMcie pp. posłowie z IMcią księdzem biskupem, aby IMć ks. dziekan przemyski IMci p. Walentego Fredra i syna IMci z akcyej o exekucyej sprowadzenie do dóbr duchownych na trybunał intentowanej uwolnił.. **15.** Artyleryą koronną jako omnimode potrzebną ekonomią bono publico będą mieć w osobliwej pamięci IMcie pp. posłowie. A ponieważ od wielu lat namówiona aukcya prowentów tejże artyleryej nie jest in executione i że też to sancitum rzptej nie byłoby sufficiens jej tak wielkim expensom, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie, aby do nowej kwarty inszy jaki prowent publiczny, któryby supplerent defectum artyleryej był przyłączony. I o to starać się będą IMcie pp. posłowie, aby te kwarty skarb koronny in tempore ab antiquo constituto w Rawie, jeśli gotowizną nie będzie mógł indilate zaraz kwitami kwarciannymi wydawał na artyleryą, bo to bardzo praeiudiciosum artyleryej, że do tego czasu skarb medietatem jeszcze kwarty zatrzymuje przy sobie, która artyleryej należy, nescitur quo praetextu. A żeby też exekucya na retentorów tejże kwarty obostrzona była i do tego przyłożą starania IMcie pp. posłowie, rachunki zaś expens na tę ekonomią, aby przed deputatami od rzptej naznaczonymi expediowane były. Takowoż staranie przyłożą IMcie pp. o magazynów postanowienie, aby się tam salutari J. kr. Mci propositioni dogodzić mogło. **16.** W hibernie, że się znajduje inaequalitas contribuendi, że jedni mało drudzy więcej contribuunt a trzeci ab hoc onere calea) się uchylają, aby tedy w lepszy porządek et in aequalitatem wpawiona była prospicient IMcie pp. posłowie cum republica, albo per revisiones, albo jaki się będzie zdał najskuteczniejszy sposób. **17.** Korrektura trybunału aby na tym sejmie mogła votis publicis respondere upraszać będą J. kr. Mci, aby na początku zaraz sejmu ludzi rectos, prawa dobrze umiejętnych, non passionatos, w jakich pewnie sejm abundabit, naznaczyć raczył in pauco numero, tego przestrzegając ażeby trybunał lubelski do św. Tomasza sądził. Którzy IMć comprehendent sua prudentia authoritatem trybunału ne enervetur potestas jego i w niej powaga et securitas rzptej. Tymże pp. deputatom zalecą reflexyą na nasz projekt, który IMciom pp. posłom dajemy. **18.** Najdują się niespokojne litigantium inventiones pociągające do zastarzałych zapisów, aby się zabiegło his vexis iniquis, ktobykolwiek pozwany do takich zapisów założył się kwitem, tedy aby importunus actor był penowany arbitrariis poenis i wszytkie nakłady prawne pozwanemu wrócił. Dobra J. kr. Mci i rzptej aby nullo colore comissionum revisionum i przez nie inonerationum summarum per emphiteuses alienentur przestrzegać i żadną miarą pozwalać nie będą IMcie pp. posłowie, konstytucyą także sejmu grodzińskiego sub titulo ochrona dóbr naszych względem podatków abrogabunt, w czem fide, honore et conscientia obligamus IMciów pp. posłów. **19.** Wielkie się dzieją sprawiedliwości świętej praeiudium, kiedy przez tak wiele sejmów dla prywatnych interesów spraw z remis trybunalskich sądy w odwłokę poszły, aby tedy sądów tych przywrócony był zwyczaj ante omnia urgebunt IMcie pp. posłowie, żeby przy zaczęciu sejmu do sądzenia takowych spraw deputati byli iudices. **20.** Ius patronatus regium convellitur od zakonników, którzy i teraz possessyą IMci księdzu arcybiskupowi lwowskiemu i IMci księdzu Chackiemu, w danej świeżo koadjutoryi opactwa Oliwskiego z łaski J. kr. Mci, impediunt,

a) S. prawie.

procurabunt IMcie pp. posłowie, żeby temu rzpta zabiegła i prawem obradowała, ne quisquam audeat praetendere opatów bez nominacyej królów pp. naszych i statut de cortesanis odnowią i do J. kr. Mci instabunt, aby opactwa osobom equestris ordinis rozdawał. **21.** Do decyzyej urzędów koronnych jako J. kr. Mć obligatur pactis conventis, instabunt IMcie pp. posłowie, aby na tym sejmie expedire raczył tę decyzyą, ponieważ z tej okazyej wielkie zwykły zachodzić inter magna nomina rozróżnienia, urzędy zaś ziemskie po województwach i ziemiach aby osiadłej szlachcie rozdawane były. **22.** Inter praetia immortalis gloriae suae nawiększy ma rzpta nobilitaris praeeminentiae klejnot w szafowaniu jego jako najoszczędniej, postąpią sobie IMcie pp. posłowie, aby tylko sangvine merentibus pozwolony był, ktoby zaś za zleceniem tylko cisnął się, aby takowy każdy z znacznemi sumami in emolumentum rzptej do tejże przychodził prerogatywy prospicient IMć pp. posłowie. **23.** IMć księdza Sarnowskiego proboszcza łęczyckiego prace nieustające przy boku pańskim in commodum reipublicae[a] zalecą IMcie posłowie całej rzptej i suffragiis suis dopomogą aby gaudeat praerogativa nobilitari. **24.** Zachodzi nas ex fama publica, jakoby księżniczka IMć Radziwiłłówna miała exotico matrimonio coniungi. Wieczne z takowego małżeństwa zwykły się rodzić praetensionum gravium rzptej pericula, zabiegą temu IMcie pp. posłowie, nie pozwalając na indygenaty żadne i aby dobra jej służące, z których domy zacne rodowite zawsze subsidio były ojczyźnie swojej ad coniunctos sangvine wracały się. **25.** Lubo dekretów trybunalskich sacram observantiam mieć chcemy i authoritatem onych manutenemus, ale kiedy widzimy, że osoby różne duchowne przeciwko konstyucyej świeżo na sejmie coronationis o testamentach napisanej, dekreta in oppressionem substancyej szlacheckiej cum convulsione tegoż prawa et enervatione patrimonii rzptej, z ujmą co raz servitii militaris w regestrze duchownym compositi iudicii, w którym żadna saecularis causa sprawiedliwości nie najdzie indebite pootrzymowali i za promocyą wielkich senatorów duchownych prokurowali, jako to jawnie sprawy IMci p. Zofii Bełzeckiej wojewodziny podolskiej, tudzież sprawy IMciów pp. Gosławskich i inszych siła elicitur, przetoż zlecamy to IMciom pp. posłom naszym, żeby na przyszłym sejmie nie wprzód ad solennitates jego przystępowali, aż wprzód ta konstytucya o testamentach postanowiona tak utwierdzona będzie, żeby już nigdy trybunał nie ważył się jej in favorem duchowych naruszyć a dekreta takowe po tej konstytucyej i jawnie in enervationem terrestris substantiae i na zepsowanie tego prawa otrzymane, aby tantisper przez pp. starostów żadnej exekucyej nie brały, aż wprzód na sejmie przez stany koronne kognicyą i examen otrzymają. O co IMć p. instygator koronny ex delatione każdego ukrzywdzonego aby czynić miał potestatem prawem ostrzegą. A ten regestr compositi iudicii jako niesprawiedliwy et in favorem tylko jednego stanu duchownego w trybunale in consulto upraktykowany aby zniesiony był omnino instabunt, w czem fidem honorem et conscientiam obligamus. **26.** Doniesiono jest kołu naszemu, że IMć ksiądz biskup chełmski na prawa ordynacyi zamojskiej indebita usurpatione nastąpił i dekreta z pomięszaniem praw akademiej tamecznej z postpozycyą ordinatorum haeredum ingestive porobił. Przetoż zlecamy to IMciom pp. posłom, aby iura ordinationis i oraz akademiej zamojskiej ad clientelląm rzptej należące, znosząc się z IMcią p. wojewodą bracławskim na teraźniejszym sejmie, in protectione reipublicae utrzymali i solidowali a IMcie duchowni żeby się w dziedziczne sprawy i rządy cum laesione stanu szlacheckiego nie wdawali ostrzegą. **27.** Alienacye dóbr rzptej przez które żałosna dóbr ziemkich ab onere militari coraz deficit[b]) spes et praemia bene meritorum giną, majestat królów i pp. naszych in distributiva iustitia minuitur, aby się na tym sejmie żadne nie działy solidissime vigilabunt IMcie pp. posłowie nasi i owszem, reasumując artykuły przeszłe województwa naszego, o wieczne prawo starać

a) S. boni publicii. b) S. defuit.

się będą, żeby królewszczyzny amplius in distractionem privatorum nieszły. 28. Prawo nader potrzebne de servitio communi i statuta koronne które z kluby wypadło, aby żadnemu słudze sine literis testimonialibus nie wolno było vagari procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, żeby severissima lege podniesione było, albowiem za opuszczeniem tych praw ani żołnierz ani slachcic niema tylko vagum servitium et fugitivum, przetoż żaden przyjmowany być nie ma, tylko cum literis testimonialibus honestae et ordinatae expeditionis a to sub poena mille marcarum. A takowych zaś tułaczów i ludzi luźnych bez poczciwego pobycia a) i służby zostawających wszelkie urzędy etiam civilia officia żeby ad correctionem i do więzienia brali lege cavebunt, ponieważ to ad publicum ordinem wiele należy, aby każdy według statutów dawnych honeste vivat a tąk draby, tułacze, złodzieje, luźni próżniacy et fugitivi za takim porządkiem ustaną. 29. Luxum jako maximum hostem internum tak w strojach jako i w inszych czynach, pod ten czas zwłaszcza kiedy nam humiliari sub potenti manu Dei należy, aby z ojczyzny naszej omni meliori modo et compendio amovere instabunt do rzptej i J. kr. Mci pp. posłowie nasi i cudzoziemców wszelkich, którzy takowe illecebras z ohydą narodu naszego podwożą ostrem prawem arcere procurabunt. 30. Kupcy także, ponieważ przeciwko dawnym prawom tak materye jako i sukna fałszywe co najgorsze tu do korony cum risu externorum co gdzie indziej contemptui podwożą i z wielką i nieznośną szkodą privatorum i całej rzptej, tedy upomnią się serio IMci pp. posłowie executionem dawnych świątobliwych praw, żeby wszytkie takowe sukna i materye fałszywe, wiotkie b) i niestępowane, przez wszelkie urzędy konfiskowane były i ten publicus ordo przez przodków naszych postanowiony aby na teraźniejszym sejmie poprawiony był starać się będą. 31. Kwarta stara rzptej na zapłatę wojska a saeculo ufundowana ponieważ incompetentissime na zaszczyt hiberny duchownej do roku tylko na sejmie millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi pozwolona do tego czasu tak się indebite obraca, tedy aby ad pristinum ordinem i na zapłatę wojska rzptej redeat i skarb koronny aby się jej dysponować inaczej nie ważył lege praesenti obostrzą. 32. Trzykroć sto tysięcy summy vigore hibernorum, a to przez nową na sejmie anni millesimi sexcentesimi septuagesimi c) względem wojskowych płacę postanowioną kapitulacyą na dobra ziemskie szlacheckie quotannis a to in vim monderunku na piechoty i dragonie albo raczej in vim hyberny ponieważ przełożony jest ciężar, któremu stan szlachecki, mając na sobie defensionem rzptej podlegać nie powinien, tedy instabunt gorąco na teraźniejszym sejmie IMcie pp. posłowie nasi, aby ten ciężar tak subtelnie na dobra ziemskie zaciągniony zniesiony był et redeat znowu do dóbr hybernis podległym. 33. Rei monetariae rationem aby tandem rzptą wzięła przed się i mienicę dawną postanowiła, inibunt rationem IMcie pp. posłowie nasi cum republica, ponieważ tylko in opinione vana substancye nasze zostają. A na tych którzy szelągi po ziemiach i województwach passim biją, aby straż etiam kosztem de publico aerario jako najsurowsza i karanie postanowione było procurabunt, także i na tych, którzy privata authoritate monetę podwyższają. 34. Ponieważ też pessimo exemplo w trybunałach criminalissimae actiones raptus a jeszcze personis plebeis in poenam civilem t. j. centum marcarum dekretami trybunalskimi obrócone zostały, tedy żeby sobie na potem trybunał non praesumat takowych kryminałów in favorem osób extenuare przy korekturze teraźniejszej trybunalskiej lege cavebunt. 35. Z wielką się to dzieje całej rzptej niewygodą, że IMcie pp. pieczętarze koronni ultra praescriptum legis i dawnych świątobliwych zwyczajów abusum przy boku J. kr. Mci nie rezydują, przez co i sprawiedliwość święta vacare musi i znaczna in negotiis publicis dzieje się waryacya, co nam i z teraźniejszych rozerwanych sejmików difficultatibus patuit, przeto IMcie pp. posłowie nasi sedulo promovebunt, aby novella lege

a) S. powinnego pożycia. b) S. więte. c) S. 1677.

cautum było, żeby z IMciów pp. pieczętarzów koronnych zawsze jeden przynajmniej ad latus principis residował, na sejmie zaś aby obadwa attendant negotiis publicis sub amissione urzędów swoich. **36.** Każdy z nas compati musi reipublicae afflictioni, która się dzieje cum summo gravamine tych ludzi, którzy sitiunt iustitiam, że w trybunale koronnym tak lubelskim jako piotrkowskim ziemstwa obudwóch trybunałów niezmiernie uciskają perpetua dictatura sua w pisaniu dekretów i przez to się niezmierne a) depaktacye dzieją tym, którzy dekreta iudicialiter ferowane u nich wykupować muszą et ad libitum onych ceny pociągają, decreta zaś albo verbis ambiguis albo aggravantibus circumstantiis podszywają, zabieżą tedy IMć pp. posłowie temu takowym sposobem, żeby świeżą ordynacyą rzptej przy tych samych ziemstwach ta maiestas nie zostawała ale ad instar województwa wołyńskiego, aby na każdą kadencyą każdego województwa swego własne ziemstwo zjeżdżało i to tam exequatur, co teraz exequitur sieradzkie, lubelskie ziemstwa. **37.** Lubo to jest dawnemi konstytucyami cautum, aby plebeiae conditionis homines illicitis contractibus stanu szlacheckiego ludziom nie zastępowali miejsca, dla których trudno się ad bona terrestria et regalia docisnąć mogą, przeto serio IMcie pp. posłowie nasi promovebunt to u rzptej, aby wszyscy osobliwie titulum generosi vel nobilis solo equestri ordini servientem sibi illicite usurpant. Także i Żydzi, którzy dobra ziemskie trzymają, amissione summarum vel bonorum suorum lubo na zastawach lubo na arendach lubo alio quovis modo locatarum karani byli, które ich dobra delatori z takowymi iure agenti lubo iure caduco od J. kr. Mci wyjednanym lubo alio quovis iure amputatis omnibus dilationibus et appellationibus in primo termino actori przyrządzone et per executionem oddane były. **38.** Ponieważ kupcy województwa naszego ruskiego ruskiego, którzy towary swoje do przedania prowadzą to praeiudicium od miasta Torunia cierpią, że ich do Torunia o kilkanaście mil zabierają i składać te towary w Toruniu przymuszają chcąc sobie założyć monopolium, w czem wielka krzywda i obciążenie ludziom tym dzieje się, interest tedy IMciom pp. posłom, aby się upomnieli et constitutione obwarowali, jakoby ta novitas, która zawsze jest nociva et ausus miasta Torunia był zabroniony cum refusione etiam szkód tym kupcom, którzy przez to są ukrzywdzeni. **39.** Ponieważ ad malam narrationem powychodziły niektóre przywileje przeciwko prawu w dobrach J. kr. Mci sine scitu dzierżawców różnym poddanym onych uwalniając i od poddaństwa i dworowi należytych podatków, co nie tylko z ujmą intrat dzierżawców być musi ale i z niemałą skarbu J. kr. Mci szkodą, gdyż takowy dzierżawca nie mógłby już należytej do skarbu zupełnej przez ujęcie intraty wypłacić kwarty i poddani drudzy w zapłaceniu hiberny ponosić krzywdę wielką musieliby, aby tedy takowe przywileje konstytucyą kassowane były i takowych poddanych synów aby wolno było gdzieby się znajdowali brać i na rolach osadzać urgebunt IMcie pp posłowie nasi. **40.** Wielkie zachodzą kwerymonie przeciwko administratorom albo arendarzom ceł J. kr. Mci albo rzptej, że przeciwko prawom stanu szlacheckiego iuramentów nie przyjmując depaktacye nieznośne czynić zwykli, jako osobliwie IMć p. Żebrowski pisarz ziemski lwowski querulatur w kole naszem na p. Kosińskiego, że od wołów jego własnych zł. siedmset kilkadziesiąt extorsive, także od wołów IMci p. Daniłowicza starosty boreckiego zł. dwieście sześćdziesiąt pięć wziął, tedy zabiegając takowym in futurum depaktacyom, instabunt IMcie pp. posłowie nasi do IMci p. podskarbiego, aby p. Kosińskiego jako dependenta skarbowego ad restitutionem pomienionej kwoty adigat, samego zaś jako depactatorem publicum officio deponat i żeby per legem incapax urzędu tego był deklarowany urgebunt. Dalsze zaś depaktacye żeby na potem nie bywały, o reasumpcyą dawnych praw o iuramentach szlacheckich także reassumpcyą instruktarza celnego aby z konstytucyą był wydrukowany, żeby każdemu de

---

a) S. nieznośne.

quantitate płacenia constare mogło, autentyczny przy każdej komorze in patenti był zawieszony procurabunt IMcie pp. posłowie. Celnicy zaś depactatores ad officium castrense pozwani sine appellatione sądzeni et poena mille marcarum cum restitutione wziętej kwoty et refusione damnorum być mają penowani. Żydzi zaś do administracyi ceł interessati ad cuiusvis iniuriati instantiam do grodu pozwani także sine appellatione poena capitis et confiscatione bonorum urzędowi cum parte instigante per medium applicanda aby byli karani. Mianowicie ci celnicy sądzeni być mają Fulner[a]), Orlemus[b]), Weski, z których niektórzy w kondemnatach zostają, aby z nich instantanea była exekucya efficient. **41.** Przychodzi częstokroć ad eum abusum prawa pospoliuego, że IMcie pp. dzierżawcy dóbr J. kr. Mci arendowawszy szlacheckim osobom mediante consensu regio dzierżawy swoje, temere per malitiam dzierżawców prioris iuris wypędziwszy, u drugich pieniędzy na też dobra zaciągają i lubo processa zajdą, executioni sesse opponunt. Przeto zabiegając huic ausui zlecamy IMciom pp. posłom naszym staraniu, aby prawem warowane było, ktobykolwiek dobra J. kr. Mci mediante consensu arendowawszy, dzierżawcę non expectato tempore wytrzymowania wypędził i dał się o to baniować, aby dzierżawa jego, non obstantibus quibusvis impugnationibus neque posteriori iure drugiego kontrahenta, dzierżawcom pierwsze prawo mającym per executionem ad extennuationem summy oddana a tandem jako post iurevictum bannitum pro vacanti była deklarowana. **42.** A że contra iura regni, bona terrestria ex condicto cum haeredibus sumami praetium majętności przechodzącemi onerantur i wymyślonemi ingeniis klasztorom albo stanu duchownego praeiudiciose ex iure terrestri wychodzą, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie na sejmie konstytucyą, aby non obstante praescriptione każdemu szlacicowi była wolna tych dóbr exempcya. A sąd ziemski i grodzki aby uważył prowent majętności i summy in exemptionem bonorum, nie zapatrując się na żadne inskrypcye, wendycye, uti indebite et in enervationem sił rzptej cum diminutione bonorum terrestrium uczynione, taką sumę umoderowali, jaką ex quantitate proventuum per septem a centum rachując liquidabitur, aby podług dawnego prawa połowę majętności in emundationem bonorum umoderowanego nie przewyższały praetium. A które zaś dobra wielkiemi wyderkafami onerowane nie korespondują tak wielkiej sumie, aby były reassumowane dawne prawa, tj. ex medietate bonorum ile pokaże się prowentu (które też sądy liquidabunt) tak wiele possessores bonorum płacić nie więcej adstricti byli, non obstantibus decretis quibusvis, eodem modo i czynsze aby płacono ciż IMcie pp. posłowie instabunt. **43.** Częstokroć IMć pp. obywatele województwa ruskiego bracia nasi religiej greckiej in facie sejmiku naszego desideria swoje zanoszą domawiając się, aby według dawnych praw diplomat najaśniejszych królów et iuxta pacta conventa i asekuracyej sejmowych względem władyctwa przemyskiego byli uspokojeni, jednak w desideriach swoich moram przez recessa sejmowe miasto uspokojenia odnoszą i w tych interesach swoich cursum consiliorum nostrorum zawsze tamują, aby tedy dalszych trudności na sejmikach naszych nie czynili committimus dexteritati IMciów pp. posłów paternae J. kr. Mci providentiae haec desideria zalecić, jakoby in toto władyctwa przemyskiego uspokojeni zostawali, i o to się postarają, aby konstytucya sub titulo o niewyjeżdżaniu za granicę religii greckiej objaśniona była ea declaratione, że nic honorowi IMciów pp. braci religiej greckiej szkodzić nie ma, nie zagradzając wyjazdu IMciów do patryarchy cum consensu króla IMci albo IchMciów pp. hetmanów. **44.** Mając w sąsiedztwie nieprzyjaciela najmniejsze nasze upatrującego eventus, wcześnie obstandum, aby zuchwałości poddanych tumultuosam rebellionem machinantium, z poddaństwa i posłuszeństwa panów swoich wyłomujących się powściągnione były, ponieważ evidentissime poddani wsi Walawy do władyctwa przemyskiego należącej, zprzysiągszy się teraźniejszemu

---

a) S. Fukier. b) S. Orletnus.

dzierżawcy swemu IMci księdzu Innocentemu Winnickiemu episkopowi przemyskiemu dworskich z dawna zwyczajnych powinności i robocizn oddawać nie chcą, domówią się przeto IMcie pp. posłowie o takowej exorbitancyej zawściągnienie, żeby wzwyż mianowani poddani wsi Walawy według dawnych zwyczajów dworskie oddawali powinności tudzież i przywilej cum diminutione solitorum proventuum onym wydany został inwalidowany, a te dobra ex vi iurium suorum, nie do innego forum tylko do ziemskiego należeli i ażeby się kancelarye takich in futurum przywilejów nie ważyły wydawać. **45**. Ewokacya IMciów pp. marszałka i deputatów do konstytucyi sejmu grodzieńskiego przez IMć ks. biskupa chełmskiego do trybunału koronnego lubelskiego, jako jest laedens authoritatem reipublicae animadvertent na to szkodliwe libertati exemplum na teraźniejszym sejmie IMcie pp. posłowie i aby condemnata takowa, jako in nullo fundamento otrzymana, kassowana była efficient. **46**. Fortece in bonis haereditariis, które by się zdały J. kr. Mci być usui et publico commodo a privati possessores nie mogliby wystarczyć fortuna sua conservationi ich, tedy ex iustitia pozwolą IMcie pp. posłowie providentiam sumptus publici. **47**. Deferent IMcie pp. posłowie J. kr. Mci i ordinibus regni na przyszłym sejmie, jako zamek niski lwowski in summam poszedł był ruinam, gdy fundamenta wszytkie murowane per vetustatem et inundationem wód zepsowane całego zamku ruinę za sobą pociągnęli, przez co nietylko locus iudiciorum et conservatio actorum castrensium ziemi naszej deficit, ale quod magis wielki do miasta nieprzyjacielowi otworzył się aditus, gdy wszytkie tam obaliły się mury, oraz i to opowiedzą, że IMć p. marszałek nadworny koronny zostawszy z szczodrobliwej J. kr. Mci łaski tamecznym iurydycznym starostą, kosztem własnym swoim zepsowane de plano erexit fundamenta i zamek już in potiori restauravit magno suo sumptu parte, i innym IMciom pp. starostom do podobnej pochop dał usługi. Starać się przy tem będą, aby sześć tysięcy zł. in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo naznaczone na tę fortyfikacyą do rąk IMci oddane ex proventibus reipublicae niemieszkanie były i koszt ulterior na dokończenie tegoż zamku był prowidowany, ponieważ to in conservationem boni publici obrócone będzie. **48**. Providendo securitati ziem województwa naszego a zwłaszcza przemyskiej i sanockiej ziemi, których obywatele dla rozbojów ustawicznych securi w domach swoich zostawać nie mogą, zlecamy to IMciom pp. posłom naszym, aby tych ludzi, którzy z hultajstwem z Węgier wypadającym mają swoje korespondencye i tu ich do Polski wyprowadziwszy sami im tych rozbojów pomagają tak auxilio jako i informacyą, tedy takowi ludzie luboby byli stanu szlacheckiego lubo plebeiae conditionis i poddani onych za dowodami jawnymi, praevia inquisitione w ziemskich albo grodzkich sądach, na gardło sądzeni i karani byli etiam extra cadentiam terminorum iudicialium et querellarum sine appelatione i dobra ich aby confiscationi podpadały. **49**. A że poddani w dobrach szlacheckich będąc ciężkiem mesznem aggrawowani a osoby duchowne i plebani nie mając respektu i kompassyej na ubogich poddanych, którzy na złych i spustoszałych osadzeni gruntach według dawnej fundacyej upominają się i biorą meszne i dziesięciny tak dalece, iż więcej księdzu dać musi niżeli się chłopu urodzi, przez co osobliwie niewypowiedzianie sub tanta moderna calamitate temporum niszczeją poddani nasi, dla czego upraszamy IMciów pp. posłów naszych, aby uważywszy tych czasów nieszczęśliwości i ciężkie podatki rozmaite i dezolacye, takowe dziesięciny i meszne nie według dawnych fundacyi, które przodkowie nasi, będąc na on czas in flore pozwolili, oddawane kościołom były, ale iuxta aequitatem urzędy ziemskie i grodzkie, habita ratione fertilitatis glebae diminucya prowentów kościelnych postanowiona była i usus, którym duchowni bez fundacyi zwykli vindicare dziesięciny nienależące, aby per legem zniesiony był. O dyminucyą także ad quartam vel tertiam partem wyderkaffów i czynszów z dóbr spustoszałych slacheckich i miejskich i tych, które wielkiemi onerowane zapisami ex suppositio condictamine postarają się IMcie pp. posłowie. **50**. Causae potiori-

tatis iurium, lubo są dawnemi dosyć obwarowane i obostrzone prawami, praecavebunt jednak IMcie pp. posłowie nasi, aby in convulsionem onych nic na tym sejmie nie stawało, a jeżeliby na osłabienie et eversionem prawa dawnego in quocumque iudicii subsellio stanąć co nocivum miało, aby to pro nullitate reputatum było. **51.** Nic stateczniejszego tylko aby prawa które J. kr. Mci maiestate et totius reipublicae conduntur authoritate in effectu zostawały, co że się secus dzieje, gdy konstytucye o Żydach, aby chrześcijańskiej czeladzi ad servitia sua obojej płci nie trzymali in contemptum prawie trahuntur, przez co różne scandala et inconvenientia narodowi chrześciańskiemu od tych nieprzyjaciół Bożych i katolickich ingeruntur, promovebunt IMcie pp. posłowie, aby tandem tam scandaloso ausui iudaico zabieżeć się mogło per novellam constitutionem, oraz et super fautores ich, którzyby in convulsionem legis huius dopomagali, modum penowania wynaleźli. **52.** Konstytucye sejmu grodzińskiego jeśliby które publice nie były czytane i consensu rzptej konfirmowane aby kassowane były oraz i te, na które na sejmiku naszym protestacye zaszły. **53.** Rewizya piechoty łanowej siła może rzptej commodi przynieść, aby tedy per revisores iuratos jako najprędzej po wszytkiej koronie expediowana była urgebunt IMć pp. posłowie. **54.** Jeśliby przyszło kiedykolwiek do podatku pogłównego uchwały, która kontrybucya się województwu nie podoba, aby wójtowie uwolnieni byli od płacenia tego podatku od przywilejów swoich, postarają się IMcie pp. posłowie. **55.** Książe IMć p. wojewoda wołyński aby assygnacye do siebie wydane na sejmie grodzińskim exulibus wypłacił i z pozostałej sumy z milionów moskiewskich sufficientem calculationem uczynił. **56.** Kancellarye ziemskie aby pro meliori commodo stanu szlacheckiego po wszytkich województwach per totum regnum otwarte były i suscepty wszelkie tak pod czas kadencyi sądów, jako też extra cadentiam feriatim pisane, kadencye zaś sądów iuxta antiquam legem et praxim województw i ziem obserwowane były, postarają się pilno o takowe prawo in favorem sprawiedliwości totius nobilitatis IMć pp. posłowie. **57.** Przy teraźniejszych sejmu przyszłego obradach będą mieli na pamięci osobliwej IMć pp. posłowie zalecenie J. kr. Mci i całej rzptej stołecznego miasta województwa naszego Lwowa, które w tak bliskiem sąsiedztwie od nieprzyjaciela statecznej wiary swojej praepugnando[a] sustinet na sobie universum periculum, aby temu miastu ex publico sumptu securitate provisa, więźniom kamienieckim niżej opisanym rekompensa strat ich i innym miasta tego obywatelom praw nadanych konserwacya consulatur. **58.** Inter desideria województwa naszego primum et maximum zalecą J. kr. Mci i rzptej, aby JWIMć p. wojewoda ziem ruskich hetman polny koronny, przy należytem podziękowaniu za koszty w obozach łożone in commodum boni publici, praevia liquidatione jako najprędszej z najpewniejszych podatków rzptej odebrał recompensam tamże zaraz na sejmie. **59.** Nie przepomnią IMć pp. posłowie in facie reipublicae uczynić condignam ześcia z tego świata przy usłudze ojczyzny książęcia IMci Radziwiłła podkanclerzego i hetmana polnego wielkiego księstwa litewskiego condolentiam i to zalecą J. kr. Mci i rzptej aby doświadczona przy całości ojczyzny i zachowaniu dobra pospolitego virtus postuma książęcia IMci w pozostałych jego sukcessorach elucescat. **60.** JWIMci p. wojewody podolskiego znaczne in rempublicam merita oraz tak wielką dóbr IMci dziedzicznych porcyą pro conservatione universi w ręce nieprzyjacielskie oddaną i lokowaniem obozów tak dawnych jako i świeżo pod Mikulińcami zniszczone dobra, osobliwemu J. kr. Mci i całej rzptej zalecą respektowi IMcie pp. posłowie, aby mógł odnieść w ruinie substancyej swojej od rzptej levamen. **61.** Więc że z tychże dóbr odgraniczonych Porcie otomańskiej onera prawne na osobę IMci p. wojewody podolskiego importantur, gdy processami na ten czas possessorów aggravatur, upraszać ciż IMcie pp. posłowie mają J. kr. Mci i rzptej, aby w tem wszytkie promanantes exinde iurydyczne

a) propugnaculo.

transakcye ad feliciora tempora odłożone były, żeby tym czasem ingruentibus reipublicae procellis do zaszczytu onej mógł być sposobniejszy. **62.** Propugnaculum fortecy brodzkiej, która dotąd insultibus różnych nieprzyjaciół inpervia zostaje za staraniem i kosztem p. wojewody podolskiego, aby dla przymnożenia amunicyi według instrukcyej J. kr. Mci in casu discriminum mogła mieć a republica sukkurs iniungimus IMciom pp. posłom naszym, aby rzpta sposób wynalazła do konserwacyej tej fortece bez uszczerbku podatków lwowskich. **63.** IMciów pp. Potockich strata ostatniej substancyej przez oddanie przy teraźniejszem rozgraniczeniu Podola Czortkowa ze wszytkiemi przynależytościami rozgraniczeniu Podola, jako J. kr. Mć w instrukcyej swoich proponować raczy, aby od rzptej nagrodzona była, tak gorąco instabunt IMcie pp. posłowie do J. kr. Mci i rzptej, aby ta nasza za IMciami instancya effekt swój wzięła i per dignam meritorum domu tego gratitudinem. **64.** Światu całemu constat jako IMć p. wojewoda ziem mołdawskich, nie respektując na fortuny, w państwie swojem to co civem bonum concernit in conflictu potencyej ottomańskiej pod Chocimem życzliwą przysługę swoję wojsku wyświadczył, nagradzając to IMci rzpta per legem publicam na sejmie coronationis pewną pensyą doroczną skarbu swego pozwoliła, która że iuxta mentem constitutionis IMci nie dochodzi, curabunt IMcie pp. posłowie, aby IMć p. wojewoda ukontentowanie w naznaczonej pensyej odniósł, albo na to miejsce starostwo ex primis vacantibus konferowane IMci było. Tęż instancyą IMcie wniosą za p. Armaszem, aby respekt na niego był i gratitudo przyzwoita od J. kr. Mci i rzptej, więc kiedy pp. Gabryel i Bazyli Łukowieccy, wołoskiej ziemi szlachta, swoję ku tej ojczyźnie probando życzliwość, dla pewnych o potędze i imprezie nieprzyjacielskiej powzięcia wiadomości cum iactura zdrowia i substancyej o nieprzyjacielskie ocierając się obozy tę u J. kr. Mci i rzptej otrzymali deklaracyą, żeby beneficio indigenatu szczycić się mogli, IchMciów pp. posłów dexteritati comittitur, aby i w inszych similem accendendo fervorem do ochotnej ku tej ojczyźnie przysługi deklarowanym panom Łukawieckim gratificari chciała indigenatem i to osobliwą stwierdziła konstytucyą. **65.** Dwór WIMci p. chorążego koronnego w Warszawie będący aby gaudeat iuribus libertationum, jakie dworowi klempoldowskiemu per constitutionem indulsit respublica, instabunt IMcie pp. posłowie nasi. **66.** Wiele na tem całej rzptej należy, aby ludzie zasłużeni, którzy krwią swoją zwykli litare usługę ojczyźnie debitam odnosili gratitudinem, że tedy successores ś. p. IMci p. Stanisława Uyeyskiego[a] chorążego kijowskiego żołnierza wszytkiej rzptej wiadomego, który lat kilkadziesiąt wszytkie wojenne okazye przepędziwszy, na koniu życia swego prawie dokonał, województwo nasze o instancyę do króla IMci i całej rzptej solicytowali, aby pensya już prawem obwarowana per constitutionem anni millesimi sexcentesimi sexagesimi secundi ex publico aerario onych dochodziła starać się będą IMcie pp. posłowie. **67.** A że na przeszłym sejmie grodzieńskim dla zagęszczonych publicznych materyej desideria privatorum zmieścić się nie mogły tamże i postulata IMci p. Jerzego Żelisławskiego silentio involvi musiały, przeto teraz IMciów pp. posłów naszych obligamus, aby ratione avulsorum bonorum strat przez inkurzyą turecką oraz i kaptywacyą swoją od J. kr. Mci mógł jaką odnieść konsolacyą. **68.** Condolere musimy krzywdzie IMci p. Michała Zbijowskiego, który wniósł prośbę swoją do nas, że mając dobra swoje dziedziczne we wsi Waniowicach nazwanej, wielką część ich do ekonomiej samborskiej odebrano w tejże wsi i poddanych J. kr. Mci na nich zasadzili, na co dekreta trybunalskie i komissye ś. p. królów IMciów i teraźniejszego szczęśliwie nam panującego reskrypt aby były oddane zaszedł, w czem iż nie odniósł satysfakcyej zlecamy IMciom pp. posłom, aby to uspokojenie zalecili J. kr. Mci. **69.** Uważając wniesioną do koła naszego IMci p. Zygmunta Kazimierza Lubowieckiego quaerimoniam bene meriti

---

a) S. Wyzickiego.

w okazyach wojennych civis, który per evocationem do sądów zadwornych za powodem IMci p. Remigiana Strzałkowskiego starosty lityńskiego tenutarii bonorum regalium wsi Zuchorzyc i Biełki, niesłusznymi spólnie z IMciami pp. Izdepskimi in contumatiam okryty dekretami, przez co znaczną w dobrach swoich dziedzicznych ponosi iacturam et oppressionem, kiedy przytem niebędąc securus i swego zdrowia na które per relationem pewnych osób następuje tak w dobrach własnych jako i po drogach, jako ma praecustoditie, zlecamy przeto IMciom pp. posłom naszym, aby te processa zadworne per constitutionem kassowane były a potem in foro competenti według zaczętego już z pomienionym IMcią p. starostą prawa ratione praemissorum de integro experiment wziąć mogli. **70.** Za IMcią p. Janem Kruszyńskim jako veterano concive nostro wniosą instancyą IMcie pp. posłowie nasi, aby szkód znacznych i spustoszałych dóbr IMci przez wojsko obozem pod Łuchowcami[a] stojące za regimentarstwa WIMci p. chorążego koronnego recompenza obmyślona była. **71.** A że IMć p. Stefan Rogoziński vicesgerent grodzki przemyski, vindicando necem rodzonego swego w trybunale poena talionis osądzony wieżą przez rok i niedziel kilkanaście skazany z synem swoim został, instabunt IMcie pp. posłowie, aby jako relaxacya pół wieży tegoż trybunału approbowana, tak ta residuitas per constitutionem była kassowana. **72.** Więc iż o wojtostwa ekonomiej J. kr. Mci samborskiej i starostwie przemyskiem były z sejmiku naszego kilkokrotne IMciom pp. posłom naszym na sejm podane instrukcye, aby te które nie mają poddanych, hiberny nie płacili, więc że w Stronnej[b] na nowej posessyej IMci p. Stefąna Winnickiego wojtostwa nescitur per quem errorem na każdą hybernę do wydawania po zł. sto są położone a docuit idem possessor revisione officii castrensis premisliensis, że jednego chłopa na ostatek zagrodnika i komornika nie mają, curabunt IMcie pp. posłowie, żeby in ea oppressione nie był IMć p. Winnicki, albowiem inhaerendo tej ordynacyej hybernowej wydawane bywają assygnacye IMciom pp. wojskowym, którzy visa tych wójtostw egestate na dziedzicznych dobrach vindicant swoje assygnacye. **73.** Za IMciami pp. Kulczyckimi instabunt IMcie pp. posłowie do J. kr. Mci, aby w pretensyach swoich jak najskuteczniejsze mogli mieć uspokojenie i dobra IMciów dziedziczne do ekonomiej samborskiej wzięte aby były przywrócone, ponieważ za teraźniejszą komissyą J. kr. Mci nie są w pretensyach swoich uspokojeni. **74.** Także za p. Affendykiem mieszczaninem lwowskim, który przez lat kilka za Lwów in obsidione turcica zostawał, aby konstytucya libertatis na sejmie grodzińskim małżonce jego dana in personam onego approbowana i reasumowana była instabunt IMcie pp. posłowie. **75.** Obsides miasta Lwowa lubo za pilnem staraniem J. kr. Mci de catenis hostilibus są uwolnieni jednak iż przez półośmioletnie uwięzienie zdrowia i substancyej swojej siła potracili, instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby za te ich pro integritate całej rzptej trudy i koszty podjęte rzpta iustam obmyśliła i realiter uczyniła gratitudinem. **76.** Temuż respektowi J. kr. Mci i rzptej zalecą IMcie pp. posłowie quam instantissime sławetnego Stefana Ławrysiewicza[c], który wprzód nie małą sumę de proprio na okóp Turków wyłożywszy nie mały czas w zastawie zostawał, przez co wszytkę chudobę stracił, aby od wszytkich podatków, ceł i myt wszelakich libertowany był i dziatki jego żeby tąż łaską J. kr. Mci i rzptej okryci byli, ponieważ już sam w bardzo podeszłym wieku zostaje. **77.** Diplomata które przeciwko prawu powychodziły a zwłaszcza cum praeiudicio terrestri i te któreby vim szlachectwa saperent, przez któreby ad praerogativam aequalitatis przychodzić osoby jakowe miały, takowe wszytkie cassari et pro nullis declarari mają. **78.** Za IMcią p. Aswerusem obersztertetnantem regimentu IMci p. marszałka nadwornego koronnego wniosą instancyą IMcie pp. posłowie, aby koszty jego praevia liquidatione na fortecy barskiej erogowane od rzptej nagrodzone były, kapitan zaś tego regi-

---

a) S. Zachowicami. b) S. Strony. c) S. Lauryszowicza.

mentu p. Depostel, aby za krwawe zasługi jego był nobilitowany promovebunt pp. posłowie. **79.** Desiderium miasta Przemyśla jako słuszne i stateczną miasta tego ku J. kr. Mci i ojczyźnie wiarę gorąco zalecą J. kr. Mci i rzptej IMcie pp. posłowie, aby przy teraźniejszej przez ogień ruinie od podatków rzptej do lat kilku iuxta consensum teipublicae uwolnione było i o to praecipue instabunt IMcie pp. posłowie do IMci p. hetmana w. koronnego, aby obywatelów miasta tego wszytkich i synagogę żydowską od hyberny płacenia według prawa im nadanego uwolnił i assygnacyi do nich żadnych wydawać nie chciał. Także J. kr. Mci o to prosić będą i całej rzptej aby to miasto przy prawach i przywilejach swoich, zachowane było. **80.** Dworki zaś w tymże mieście Przemyślu szlachta do wygody swojej zbudowane i kamienice iure terrestri salvis oneribus civilibus trzymać mają, co lege confirmabitur. Dwór IMci p. Chodorowskiego stolnika lwowskiego, że dla wygody fortyfikacyej miasta Lwowa podkopany jest i przez to się rujnuje urgebunt IMcie pp. posłowie, aby ta ruina beneficio reipublicae nagrodzona była. **81.** IMć p. Felicyan Ochrymowski brat i concivis noster uczyniwszy zgodę o zabicie nieboszczyka p. Marka Luskowskiego[a] człowieką napąsnego i kwit od sukcessorów za dosyć uczynieniem otrzymawszy, pro poena publica według czasu zasiadszy w wieży dwadzieścia niedziel i sześć wysiedział a potem dla śmierci małżonki swojej i dyspozycyej pogrzebienia onej z wieży wyszedł, nie mogąc dla różnych niebespieczeństw i prawnych kłótni kontinuować ostatka wieże od sąsiada swego per odium do sądu grodzkiego przemyskiego pozwany, że jest dla zwłoki wysiedzenia ostatka wieży dekretem przyciśniony, aby rok sześć niedziel w wieży wysiedział, non obstante anteriori expletione sessyej w wieży przez niedziel sześć dwadzieścia, aby tedy otrzymał od rzptej relaksacyą tych dwudziestu sześciu niedziel już wysiedzionych, jako iusta petenti addent suffragium IMcie pp. posłowie. **82.** Za IMcią p. Łukaszem Marchockim towarzyszem księcia IMci p. wojewody krakowskiego hetmana w. koronnego chorągwi, wniosą prośbę do J. kr. Mci, aby przy dawnych prawach na wójtostwo w woli Zarzyckiej w ziemi przemyskiej będące od królów pp. mianowicie ś. p. Stefana Batorego osadcy Zarzyckiemu nadanych konserwowany był i p. Kowalkowski pisarz skarbowy aby przeciwko przywilejom i uwolnieniu od kwoty do pomienionego wójtostwa assygnacyej nie wydawał. **83.** Za IMcią p. Witkowskim Alexandrem także się przyczynią, aby ta strata, którą służąc ojczyźnie na wojnie wzięty jest do więzienia i niemałym okupem stamtąd uwolniony poniósł, od rzptej rekompensowana była. **84.** Desiderium JWIMci p. Wiktoryna Stadnickiego kasztelana przemyskiego aby grobla kosztem wielkim między majętnością IMci dziedziczną Wankowicami a dzierżawą królewską Burczycami usypana et pro commodo publico przejeżdżających ludzi tamteczną złą przeprawą ufundowana wiecznymi czasy od następujących dzierżawców niebyła naruszona, ponieważ sine avulsione gruntu rzptej postanowiona jest, promovebunt gorąco IMcie pp. posłowie i na to securitatem IMci per legem otrzymują. **85.** Instabunt przy tem do J. kr. Mci, aby wakujące starostwo przemyskie dla wygody sprawiedliwości prędzej według prawa na sejmie oddane było. **86.** IMć p. Gabryel Birecki będąc ex iniqua delatione o rzeczy skryte t. j. o czary i nasłania od IMci p. Gołuchowskiego oraz i z małżonką swoją dekretami trybunalskimi i kondemnatami obciążony, aby będąc bonae et integerrimae famae od tych dekretów i kondemnat aggrawacyi per legem publicam sublewowany został consulent IMcie pp. posłowie słusznej jego instancyej. **87.** IMć Humnicki podstoli sanocki mając pewną część we wsi Łodzinie[b] w ziemi sanockiej prawem od przeszłych possessorów tej części nabytem sobie służącą, która per abusum jest do dóbr królewskich przyłączona aby tedy pristino iure ad possessionem jego należała efficient IMci pp. posłowie. **88.** IMci p. starosty Boreckiego liquidowana suma względem

---

a) S. Laskowskiego. b) S. Łodzince.

dóbr jego pod Żurawnem leżących zniszczonych przez komissyą konstytucyą assekurowana była postarają się IMć pp. posłowie. 89. Znajdują się takowi, którzy zabierając Węgrów pokój pospolity między królestwy irritant a przez to w niebespieczeństwo zdrowia i fortun obywatelów ziem naszych podają, przeto ktoby był takowy, cuiuscumque sit status et conditionis ad cuiusvis instantiam ziem naszych obywatela ma być sądzony w grodzie sine appellatione i gdy mu to będzie dowiedziono, ma być karany sessione turris in fundo przez pół roku et poena mille marcarum irremisibiliter stronie powodowej exolvenda, także exolutione rei o którą będzie pozwany i szkód instantaea refusione, na co prawo przyniosą nam IMcie pp. posłowie. 90. Chcąc tollere zagęszczony w województwie ruskiem w ziemi przemyskiej errorem, kiedy niesposobne do stąnu duchownego religiej greckiej osoby, wybijając się z poddaństwa dzierżawców swoich przywileje na popostwa wyprawiać sobie zwykli, cavebunt IMcie pp. posłowie, aby takowe przywileje na popostwo bez consensu loci ordinariorum tj. episkopów swoich nie były wydawane. 91. Naprawa drogi we wsiach Obłaźnicy i Lubczy w powiecie żydaczowskim, w Schudnicy dziedzicznej wsi IchMciów pp. Nahujowskich w ziemi przemyskiej, w Uhercach w sanockiej, aby była pozwolona, postarają się IchMcie pp. posłowie. 92. Desiderium miasta Lwowa jako całego województwa propugnaculum in magna consideratione mieć będą IMcie pp. posłowie nasi i gorąco J. kr. Mci i rzptej zalecą, aby fortyfikacya onego jako bardzo potrzebna adminiculo publicznego sumptu akcelerowana była, i przy prawach dawnych i świeżych toż miasto zostawało konserwowane. 93. Komissya do Węgier lubo jest per legem naznaczona, że jednak effektu nie wzięła prosić będą J. kr. Mci, aby z cesarzem IMcią conferat o naznaczenie komisarzów swoich, aby na pewne miejsca komisarze nasi od rzptej in pauco numero naznaczeni i od cesarza IMci zesłani mogli uspokoić ustawiczne krzywdy obywatelów ziemi przemyskiej i sanockiej in vicinitate państwa węgierskiego zachodzące i sposoby wynaleść, jakoby swawoli zabieżeć się mogło, którą komisyą prawem opiszą IMcie pp. posłowie i salaria na koszty i prace IMciom pp. komisarzom ex publico aerario providebunt. 94. Miasto Krosno które jest w prawach i przywilejech od królów pp. swoich nadanych od niektórych osób in contiguitate zostających iniuste et per oppressionem obarczone, postarają się IMcie pp. posłowie, aby przy prawach swoich do possessyej dóbr oderwanych przyść mogli i to beneficium podczas konferowanego starostwa krosińskiego exulibus na fortyfikacyą miasta pozwolone i w przywileju włożone vindicabunt, aby teraźniejszy starostwa pomienionego possessor zł. tysiąc w rok na fortyfikacyą miasta tego dawał. Którą to instrukcyę naszą IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów ziem województwa tego podać zlecamy. Działo się w Wiszni dnia trzydziestego grudnia roku pańskiego tysiącznego sześćset ośmdziesiątego. Lubomirski kawaler maltański chorąży koronny marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego m. p.

Castr. Leop. Rel. 441 p. 58—120; Castr. San. Rel. 193 p. 59—94, w tomie 149 p. 93 Castr. San. tylko intytulacya instrukcyi, którą zaniedbano wpisać; Fas. Cop. Castr. Prem. 40 p. 48—75. Rękop. B. Ossol. 261 p. 295—325; tudzież Rp. tejże bibl. 438 p. 26—46.

52.

Wisnia, 30. grudnia 1680.

Dodatki do instrukcyi sejmikowej posłom na sejm.

1. Ad puncta o korekturze trybunału na sejmik nasz przysłane IMciom pp. posłom naszym przydane adiecta, które circa instructionem ad promotionem IMciom podajemy

i IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. 2. W pierwszym punkcie, o obieraniu sędziów w projekcie publicznym na konwokacyej przeszłej ad trutinam rzptej koncypowanym, aby ten punkt wymazany był i spraw w trybunale na który będzie obrany nie mający, starać się będą i niepozwalać, ponieważ chyba impossessionati (coby było przeciwko prawu) musieli by być obierani, albowiem possessionatus szlachcic rzadko który by się albo passive albo active bez trybunału miał obejść i takby praestantiores et optime possessionati cives od takiej elekcyej per indirectum excluderentur. Ale prawo już temu consuluit, kiedy ex quo iudex remissae na drugi trybunał ex vi legis otrzymało, insze zaś punkta wszystkie approbantur. 3. Do punktu zaś tego, który się tak poczyna: A jeżeliby który deputat przeciwko Bogu prawu i sumieniu i przysiędze swojej śmiał i ważył się podarunki albo korupcye brać etc. etc. to przyłożyć: Któraby zaś mowa wydała deputata co od niej in corruptionis wziął tempore functionis suae i na drugi trybunał ten coby na on czas dał akcyą o to deputatowi periuro instytuował, tedy już taka strona nie tająca i owszem promowująca poenas contra periurum deputatum nie tylko securitatem sprawy swojej mieć powinna i w niej nieupadać ale owszem dana deputatom korrupcya cum triplici praetio et pensione i nagrodą szkody albo kosztu na prawo wyłożonego przywrócona mu być powinna i przysądzona. 4. W punkcie o regestrach przydać, aby additiones patronów a iudicio niestawały, które tylko barzo miserabilibus personis należą. 5. Do punktu o skrutyniach starać się przydać: kiedy się trafi w trybunale komu wywodzić inkwizycyą, aby nie IMć p. marszałek ex libitu proprio albo też ex desiderio partis przydawał iudices deputatos, ale żeby per pluralitatem calculorum sorte naznaczeni bywali. 6. Do punktu o miastach koronnych de evocatione trzymać to IMcie pp. posłowie nasi będą, żeby in causa publici et boni regiminis, in causa securitatis laesae osoby szlacheckiej et omnis violentiae personalis w trybunale i w inszych sądach grodzkich i ziemskich respondeant et a foro non excipiantur, iurium jednak et dispositionum civilium causae aby za dworem sądziły się. W punkcie cassandarum inscriptionum, providebunt IMcie pp. posłowie alio modo, żeby się zabieżało zagęszczonym sprawom cassandarum inscriptionum, bo żeby przed samemi sądowemi osobami tak w grodzie, jako i ziemstwach miały być zeznawane impossibile medium, ponieważ niezawsze officiales personae przy księgach rezydować mogą a szlachcicowi do zapisów zbierać ich po różnych miejscach z kosztem i trudnością wielką przyszłoby. Ale prędszy sposób żeby był lege publica prowidowany, aby super temere litigantes i na wzruszających nie słusznie i praetextuose puras i reales inscriptiones poenae evocationis mille marcarum et damna iurevincenti parti skazane były. 7. Województwa każdego kadencyą czasu w trybunale kiedy przypadnie do sądzenia aby sądy ziemskie illius palatinatus assideant i dekreta pisarz ziemski vel in defectu jego którykolwiek z urzędników ziemskich tegoż województwa aby pisał; w regestra nienależyte ktokolwiek by wpisował się et indebite partem pociągał, takowy każdy aby poenam evocationis quingentarum marcarum płacił et libertas a regestro stawać powinna. Dekret trybunalski jako in facie wszytkiego trybunału raz promulgabitur, tak żeby go per privatas partium instantias pan pisarz nie ważył się poczeszywać i na to osobliwy punkt de iuramento miał przydany. 8. A że depaktacye od dekretów barzo wielkie zagęściły się, tedy takowym nobilitatis emunkcyom zbiegając, lege praecavebunt kwotę, wiele od dekretu slachcic tak na tablice jako i w kancellarych trybunalskich dać powinien et poenas depactationis obostrzyć in instanti solvendas cum triplici restitutione; toż się ma rozumieć we wszytkich innych sądach w koronie. 9. Ktoby się też lub do zapisu lubo w inszych sprawach w których appelacya według prawa zakazana i nie powinna iść dał się temere in elusionem sprawiedliwości et in protestationem satisfactionis stronie należytej processować albo umyślnie per viam cassandae bannitionis et processus zwłoki szuka, tedy na takim wszelakie sądy także i trybunalskie tak vigorem processu w statucie

wyrażonego jako i vadium instructioni appositum irremissibiliter skazywać i dektretować powinni, a ktoby chciał do zapisu super ignorantiam processus evadere, takowe beneficium in manifestis jako redolens periurium aby a iudicibus[a] nie było pozwolone, zwłaszcza kiedy i świeża konstytucya zabiegając periuriis in proprio districtu zapisywanie relacyi ostrzegło. **10.** Regestr compositi iudicii jako niesprawiedliwie i niesłusznie w trybunałach upraktykowany omnino był zniesiony, dilacye prawem pozwolone, ponieważ in abusum manifestum weszły, tedy poprawione były i ad mentem starych praw redukowane procurabunt IMcie pp. posłowie nasi a osobliwie kiedy nuntius, który possessionatus być powinien weźmie komu na chorobę intrusorie, powinien na przyszłym terminie konserwowanym cum principali któremu na chorobę wziął personaliter coram iudicio stanąć. A jeżeliby się principalis tak odprzysiągł jako non commisit brać na chorobę, tedy ten nuntius wieżą et poenis jako też et refusione damnorum parti iure vincenti u każdego sądu irremisibiliter karany być ma. **11.** Na dylacyą zaś maioris ktoby własnego i rzetelnego dekretu albo dokumentu w sądzie inszym zachodzącego niewymyślonego ani w grodach in elusionem prawa zapisanego nie pokazał, tedy takowy każdy według prawa cadere in causa powinien. **12.** W exekucyach rei iudicatae et processibus evictae ponieważ największa dzieje się mora sprawiedliwości per oppositiones temerarias violentas abo też praetextu[b] iuris procuratas, z których grody remissy do trybunałów ustawicznie serie effectu executionis czynią, tedy ktoby się dał manifeste et temere processować i kondemnatę na sobie dopuścił otrzymać, powinien starosta non attentis oppositionibus iurium exekucyą uczynić i dobra in possessionem iurevictori oddać a kontrowersyą de iuribus ad decisionem do trybunału odesłać. A interea iurevictor w dobrach zostawiony siedzieć sub securitate prawa powinien aż do decyzyej trybunalskiej, do której się już iurevictus co prędzej brać będzie miał necessitatem, a ktoby się violenta et armata manu miał porwać na takową urzędową exekucyą albo uczynioną violenter irrytować, tedy poena capitis et confiscatione bonorum karany być ma; przeciwko takiemu jako contra rebellem regni nobilitas ruszać się ma. **13.** Contra temere litigantes żeby poenae iudiciales oraz et damna in causis civilibus a zaś in causis criminalibus poenae talionis sine respectu aby skazowane były. **14.** Sentencye iżby w trybunalskiej zawartej izbie dawane były starać się IMć pp. posłowie i proponere to gorąco rzptej mają ex utroque parente nobiles; deputaci duchowni aby per quadriennium jako i świeccy na trybunał posyłani byli, także i do iuramentu deputackiego, aby przydany ten punkt, że jeślibym się dowiedział, żeby który z kolegów moich korupcyą wziął, wydać go powinienem. A praesidenci duchowni, żeby tak jako i marszałkowie per electionem et pluralitatem suffragiorum tak świeckich jako i duchownych w trybunale obierani byli in posterum lege providebunt. A że się to trafia, że umyślnie na zwłokę sprawiedliwości procuratur ingestio personae spiritualis albo też czasem directe, że ma szlachcic cum persona spirituali sprawę a regestra spraw duchownych dla niezjeżdżania IMciów pp. sędziów duchownych odłogiem leżą i stanowi szlacheckiemu dzieje się zwłoka sprawiedliwości, przeto takowe sprawy z duchownemi osobami zachodzące, sua cadentia propria non obstante completo numero IMciów duchownych, choćby ich też i sześciu niebyło, ex regestro mixti fori rozsądzone i decydowane być powinny. **15.** Exemptionum, expulsionum, homicidiorum et mere incarceratorum causae, aby swój czas miały i regestr osobny przed inszymi sprawami uprzywilejowany, tego przestrzegszy, żeby nullo colore et praetextu quocumque podmykać nie ważył się nikt spraw do tego regestru nie należących, co i w inszych regestrach observari ma sub paenis evocationis mille marcarum. Insze punkta w processie generalnym approbantur.

Castr. San. Rel. 193 p. 96—101.

---

a) iudiciis. b) praetentu.

53.

Wisnia, 15. lipca 1681.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, i wszytko rycerstwo województwa ruskiego zgromadzeni na sejmik do Wisnej za uniwersałem J. kr. Mci [1]) pro decima quinta Julii in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo primo dla obrady publicznej takowyśmy między sobą za powszechną zgodą namówili porządek i wszystkich ziem trzech jako lwowskiej, przemyskiej, sanociej postanowili w kupie sejmikujących umówione lauda. A naprzód ziemia lwowska primo następująca ordine in eum sensum formuje sobie laudum. 2. Stosując się do uniwersału J. kr. Mci p. n. m. po sejmie przeszło rozerwanym, który nas przestrzega, abyśmy w jako w największej zostawali gotowości, kiedy za sejmu tego nie doszłą konkluzyą, największa securitas na piersiach naszych wspierać się powinna, tedy providendo powszechnemu bespieczeństwu naszemu, aby nas niegotowych jakowe nagłe nie zastało malum et periculum, według onych dawnych i świątobliwych zwyczajów przodków naszych, którzy in altissima etiam pace z powinnej obligacyej equestri ordini należącej co rok popisy po województwach generalne miewali, ten tedy chwalebny resuscitando zwyczaj popisy sobie po ziemiach in eo ordine et antiquo postanowimy rigore, jakie za dawnych czasów bywały stosując się ad antiquam legem. 3. Ponieważ rachunki powinni praecedere najpierwej in liquidationem zapłaty i retentów chorągwiom rozebranym, na których multum interest, aby były mogły na tym sejmiku sortiri suum eventum, ale że propter angustiam temporis et multis occurentiis nie mogły skutecznego otrzymać efektu, tedy one cum toto negotio na sejmik blisko przyszły deputacki differrimus a tam sobie dalszy namówimy sposób, jako je od Ich Mciów pp. exaktorów wszystkich in genere excipere mamy, na który ut compareant personaliter obligamus IMciów pp. exaktorów sine ullis diffugiis. [2]) 4. Lustracya łanów sołtyskich prawem naznaczona ponieważ interveniente motu hostilitatis dotąd przez IMciów pp. lustratorów nie jest skończona, tedy władzą IMciom pp. lustratorom przez nas przedtem daną reasumujemy i żeby lustracyę pomienioną, tam kędy jeszcze nie jest odprawiona, kończyli deklarujemy. 5. Zamek lwowski i onego reparacyą iż większych potrzebuje respektów, który IMć p. marszałek nadworny kor. cum magna gloria et ingenti sumptu nie tylko zaczął ale wielkie opus już perfecit z kosztem swoim nie małym, tedy za dalszą zamku pomienionego strukturę czem możemy na prędce ob publici aerarii egestatem succurimus i z czopowego na przyszły rok IMci p. podkomorzemu lwowskiemu arendowanego summę IMci p. marszałkowi wydać trzy tysiące złotych ordynujemy, zalecając ulteriorem operam IMci tego zamku lwowskiego. 6. Lubo zaś w przeszłym czasie na fortyfikacyą zamku żydaczowskiego, który zrujnowany będąc funditus ani o odprawowaniu sądów ani chowaniu akt publicznych dla spustoszenia swego non sufficit, dwa tysiąca złotych jest pozwolono, ponieważ jednak z fundamentu restaurować go potrzeba, naznaczona kwota wystarczyć temu nie może, tedy in supplementum drugie dwa tysiąca zł. deklarujemy, które z czopowego ziemie lwowskiej administracyej lubo arendy przeszłej IMci p. starosty żydaczowskiego IMci p. stolnika lwowskiego naznaczamy. Żeby jednak tem prędzej i skuteczniej do repa-

[1]) Uniwersał króla z daty w Warszawie 15. czerwca Castr. San. 193 p. 1037.

[2]) Tutaj następuje artykuł poczynający się od słów: Ten zaś sejmik takim sposobem odkładamy, ponieważ ex lege publica itd., który to cały artykuł aż do wyrazów: do przyszłego in suspenso zostawiliśmy sejmiku, czas sobie naznaczamy — spotykamy niżej pod art. 9. dlaczego go tutaj opuszczamy.

racyej był przywiedziony attendencyej onegoż, na który duplici laudo naznaczyliśmy po dwa tysiąca, zlecamy IMci p. stolnikowi i podsędkowi lwowskim, IMci p. miecznikowi czerniechowskiemu, IMci p. pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu, IMci p. Orzechowskiemu. Te zaś czopowe ziemie lwowskiej i powiatu żydaczowskiego IMci p. Krzysztofowi Chodorowskiemu, podkomorzemu lwowskiemu na rok a die prima Septembris anni praesentis za sumę piętnaście tysięcy zł. puszczamy i kontrakt eo nomine spisany IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Ta zaś arenda IMci p. podkomorzego per contractum arendatiorum objętego czopowego post exspirationem czasu specifikowanego ma mieć ulteriorem dependentiam sejmiku naszego ex unanimi consensu nostro. **8.** Pretensya zaś IMci p. Żurowskiego ratione retentorum, który te retenta de proprio zapłacił Ich Mciom pp. żołnierzom i uspokojenie jego cum toto efectu do sejmiku deputackiego odkładamy. **9.** Namówienie podatków iż się ex multis rationibus na tym sejmiku zmieścić nie mogło i czas też blisko następujący może temu nam mederi przyszłego sejmiku, tedy onych uchwałę do sejmiku deputatów na trybunał obierania differrimus, a to takim sposobem. Pieważ ex lege publica et antiquo usu sejmik deputacki unius diei actus tylko być powinien, jeżeliby się materye odłożone na tamten sejmik dnia tegoż, którego deputatów obierać będziemy, zmieścić nie mogły, po obranych da Bóg deputatach nazajutrz authoritate praesentis conventus namówiony (sic) do namówienia zapłaty wojsku rozebranemu i innych materyi, które praesentibus laudis do przyszłego in suspenso zostawiliśmy sejmiku. **10.** Gratitudinem IMciom pp. posłom wszyskich trzech ziem na przeszły sejm i onej sposób wyprawionym, którzy cum iactura fortuny swojej tam tak długo commorabantur na tenże przyszły sejmik odkładamy. **11.** Żydzi wszyscy tak żołkiewscy jako i brodcy, przy których retenta zostają pięciorga podymnego egzakcyej IMci p. Kruszyńskiego nie zasłaniając się żadnemi libertacyami et aliis obstaculis, aby one do rąk IMci p. Kruszyńskiego oddawali onym iniungimus. **12.** Regiment pozostały po nieboszczyku IMci p. staroście lwowskim nikomu nie daklarowany i obersztera nie mający na praesidium miasta Lwowa zostający, że dotąd w zapłacie zasług swoich nie jest ukontentowany, a że interim jakiego potrzebuje posiłku, do dalszego zatrzymania iniungimus, tedy IMci p. marszałkowi naszemu, aby wydał assygnacyą do IMci p. Drogomira exaktora pogłównego, aby z retentów onego venerabilis capituli Leopoliensis dał zł. tysiąc pomienionemu regimentowi in subsidium. **13.** Że zaś niektóre occurrunt rationes wyprawienia Ich Mciów pp. posłów do J. kr. Mci p. n. m. mianowicie po tak wielkich na przeszłym sejmie fatygach J. kr. Mci i nieustającym do tych czas pieczołowaniu circa publicum bonum, aby za to J. kr. Mci cum debita gratitudine niskie uczynili podziękowanie i affektów naszych oświadczyli profusionem commitimus IMciom pp. posłom naszym. W czem IMć p. marszałek koła naszego osobno instrukcyą ex mente nostra koncypowaną ma wydać Ich Mciom pp. posłom naszym w kole mianowanym. Konstanty z Radochoniec [a] Wapowski, marszałek sejmiku wisnieńskiego.

Castr. Leop. Rel. 442 p. 2015—2020 i 2013—2014.

54.

Wisnia 15. lipca 1681.

Laudum sejmiku wiszeńskiego odnoszące się do ziemi sanockiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego zgromadzeni na sejmik do Wisni za uniwersałem J. kr. Mci pro 15 Julii anni 1681 dla obrady

a) Radochowice.

publicznej takowyśmy między sobą za powszechną zgodą namówili porządek i wszystkich ziem trzech, jako lwowskiej, przemyskiej, sanockiej postanowili w kupie sejmikujących umówione lauda. 2. A naprzód ziemia sanocka in eum sensum formuje sobie laudum stosując się do uniwersału J. kr. Mci p. n. m. po sejmie przeszło rozerwanym, który nas przestrzega, abyśmy jako w największej zostawali gotowości. Kiedy za sejmu tego niedoszłą konkluzyą największa securitas na piersiach naszych wspierać się powinna, tedy providendo powszechnemu bespieczeństwu naszemu, aby nas niegotowych jakowe nagłe nie zastało malum et periculum, według onych dawnych i świątobliwych zwyczajów przodków naszych, którzy in altissima etiam pace z powinnej obligacyej equestri ordini należącej co rok popisy po województwach generalne miewali, ten tedy chwalebny resuscitando zwyczaj, popisy sobie po ziemiach in eo ordine et antiquo postanowimy rigore, jakie z czasów dawnych bywały stosując się ad antiquam legem.[1]) 3. Na rachunkach IMciów pp. egzaktorów wiele ziemi naszej należy i excusatione[a]) onych, zaczem na tym sejmiku namówimy sposób, do którego propter multas difficultates na tak wielu przeszłych sejmikach nie mogliśmy przyjść żadną miarą, teraz zaś przez mianowanych IMciów pp. deputatów w kole naszem sufficientes rationes odebraliśmy w pomienionych rachunkach a jednych IMciów pp. egzaktorów in suspenso zostawiliśmy, którzy się nie mogli plenarie wyrachować, drugim zaś, którzy się doskonale już wyrachowali kwity wydać zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego. 4. Zapłata dwóch ćwierci winnych chorągwiom do ziemie sanockiej należącym z repartycyej na komisyej lwowskiej ma być obmyślona na przyszłym sejmiku, który sobie nazajutrz po sejmiku electionis deputatów praesenti laudo wszystkie ziemie naznaczają. 5. Panowie poborcy do wybierania półtrzecia pogłównego in anno 1679. obrani, jako to IMć p. Marcin Pobiedziński, wojski samborski do półtora pogłównego, z którego rachował się i dedukował, że wydał sumę zł. dwadzieścia i dziewięć tysięcy dwieście dwadzieścia i siedm i groszy siedm, restat zł. trzy tysiące sześćset czterdzieście i ośm, IMć p. Stefan Wrzeszcz, podwojewodzy sanocki, do jednego pogłównego egzaktor pokazał, że wydał zł. dziewiętnaście tysięcy sześć set siedmdziesiąt i ośm groszy dziesięć pieniędzy dziewięć. Restat dwa tysiące dwieście trzydzieście i sześć groszy pięć. A że ciż panowie poborcy uciążeni się od skarbu koronnego być allegują i assygnacyej do siebie wydanych nie powypłacali, przeto do skarbu koronnego dla rachunku onych odsyłamy, którym uczynionego rachunku reskrypt z podpisem rąk IMciów pp. deputatów do kalkulacyej naznaczonych wydać zlecamy, z tym dokładem, aby IMć p. Wrzeszcz, podwojewodzy sanocki, reszty pogłównego u siebie zostającej nie wypłacał, póki informacyej z skarbu mieć nie będzie, jeżeli asygnacyą niewolnikom z skarbu do ziemi sanockiej wydaną mimo insze asygnacye wypłacać ma. O którą informacyą przed sejmikiem deputackim postarać się powinien. 6. IMć p. Franciszek Orzechowski do egzakcyej półtora pogłównego obrany, które wybierał 16 Januarii 1680 rachował się. Czyni to pogłówne zł. trzydzieście tysięcy i dwa ośm set siedmdziesiąt i sześć, groszy ośm, pieniążków półpięta. Wypłacił na to: chorągwi pancernej książęcia IMci p. wojewody bełzkiego zł. pięć tysięcy siedmset pięćdziesiąt i cztery groszy piętnaście. Na regiment tegoż książęcia IMci zł. dziesięć tysięcy trzysta piętnaście groszy piętnaście. Item na tenże regiment zł. sześć tysięcy ośmset siedmdziesiąt i siedm. Na chorągiew pancerną tegoż książęcia IMci zł. pięć tysięcy. IMci p. Michałowi Stanisławowi Fredrowi, pisarzowi ziemie przemyskiej ad rationem naznaczonego za koszty i pracę na komisyej lwowskiej podjęte praemium zł. czterysta i dziesięć. Omnium expensarum wypłacił sumę zł. dwadzieścia tysięcy i ośm trzysta siedmdziesiąt i siedm. Restat przy IMci zł. cztery tysiące czterysta i dziewięćdziesiąt i dziewięć groszy ośm. Z której reszty in usum terrae zostaje przy IMci p. Orzechowskim, excluso

---

[1]) Ten punkt zgody z laudum ziemi lwowskiej obacz wyżej N 53 a. 2. a) ex cussione.

defectu z Tysowca zapowietrzonego zł. tysiąc sto i dziesięć, groszy dwadzieścia i trzy. Drugą zaś resztę asygnacyi dopłacić powinien. Z wypłaconej zaś wyżej wyrażonej sumy kwit onemu wydać ad rationem IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy. 7. Także IMci p. Samuelowi Orzechowskiemu, cześnikowi kijowskiemu z arendy czopowego przez lat trzy continue po sobie idących ad diem ultimam Junii anni praesentis skończonych, ponieważ się wyrachował i wszystko wydał, kwit wieczny IMć p. marszałek koła naszego wydać ma. 8. Czopowe ziemie sanockiej a die prima Julii zaczynające się in anno praesenti puszczamy per arendam IMci p. Felicyanowi Stawskiemu, łowczemu bracławskiemu, za zł. półczwarta tysiąca do roku zupełnego, któremu casus fortuitos, jako to ognia, powietrza, nieprzyjaciela koronnego warujemy. IMciów pp. rotmistrzów presidiaryjnych przeszłych in eodem officio conservamus i salarium każdemu po zł. dwieście z czopowego naznaczamy i asygnacyą do IMci p. łowczego bracławskiego wydać pozwalamy. Tymże dawną resztę tak wypłacamy. 9. IMci p. Aleksandrowi Humnickiemu zł. pięćset pięćdziesiąt z reszty przy IMci z egzakcyej dwunastu podymnego zostającej potrącamy et pro persoluto przyjmujemy. IMci p. Janowi Kobylnickiemu tenże IMć p. Alexander Humnicki z reszty swojej zł. sto dwadzieścia i pięć oddać powinien. Tenże IMć p. Aleksander Humnicki IMci p. Fredrowi, pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu resztą swoją ma dopłacić zł. pięć set dziewięćdziesiąt i tak prędko tę kwotę z reszty naznaczoną pomienionym Ich Mciom wypłaci, kwit wieczny z egzakcyej dwunastu podymnego IMć p. marszałek koła naszego wydać onemu powinien. A że jeszcze przychodzi zł. tysiąc IMci p. Fredrowi, pisarzowi ziemie przemyskiej, tedy ten zł. tysiąc IMć p. Stawski łowczy bracławski z czopowego wypłacić ma. Do którego asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy. 10. Łanowa piechota, która przedtem zostawała w posłuszeństwie IMciów pp. rotmistrzów prezydyaryjnych, taż wszystka na teraźniejszy rok i na potem według konstytucyej et anteriora lauda ad praesidium ziemie et iurisdictionem IMciów pp. rotmistrzów należeć powinna. 11. Komisyą do Krosna tot laudis naznaczoną reassumujemy i do sądu grodzkiego i ziemskiego komisarzów przydajemy IMciów pp. Mikołaja Starzechowskiego, podstolego latyczowskiego, Samuela Orzechowskiego, cześnika kijowskiego, Szymona Józefa z Gośniewic Wolskiego, skarbnika ziemie sanockiej, pisarza grodzkiego przemyskiego, Stanisława Bala, podkomorzyca sanockiego, Józefa Humnickiego, Kazimierza Wolskiego, którzy non obstante absentia unius vel plurium byle ich trzech było zjechać powinni, wydawszy na tydzień innotescencye stronom należącym, gdzie iuxta anteriora lauda rewizyą fortyfikacyej uczynią i rachunki od IMci p. Niwińskiego komendanta tamecznego z percepty na każdy rok po tysiącu zł. z starostwa krosińskiego na fortyfikacyą miasta per legem ordynowanej za przeszłe lata odbiorą. 12. Brzozów miasto, że teraz wielką ruinę przez ogień poniosło, dla tego go circa novellam legem conflagrationis conservamus, praevia lustratione. 13. Miasteczko Dubiecko eodem iure gaudere ma co i Brzozów. 14. Że zaś niektóre occurunt rationes wyprawienia Ich Mciów pp. posłów do J. kr. Mci p. n. m. mianowicie po tak wielkich na przeszłym sejmie fatygach J. kr. Mci i nieustającem do tych czas pieczołowaniu circa publicum bonum, aby za to J. kr. Mci cum debita gratitudine niskie uczynili podziękowanie i afektów naszych oświadczyli profusionem committimus Ich Mciom pp. posłom naszym. W czem IMć p. marszałek koła naszego osobną instrukcyą ex mente nostra koncypowaną ma wydać IMciom pp. posłom naszym w kole mianowanym. Konstanty z Radochoniec Wapowski, marszałek sejmiku wiśnińskiego.

Fasc. Cop. Castr. San. 4 Nr. 262.

55.

Lwów, 27. sierpnia 1681.

Protestacya przeciwko kilku arykułom sejmików wiszeńskich.

1. Actum in castro Leopoliensi feria quarta post festum sancti Bartholomei apostoli proxima anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo primo. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia leopoliensia personaliter veniens gsus. Joannes Kruszyński venator smolenscensis solenniter coram eodem officio manifetsatus est contra certa puncta laudorum conventuum particularium visnensium antecomitialium, cuius tenor in hunc fere sensum talis: Przyrzekamy to też sobie in futurum przed deputaty kalkulacyą odprawować będziemy debere intelligi cum consensu communi, sin secus etiam coram omnibus calculationes faciendas esse. **2.** Alterum vero articulum laudi conventus particularis visnensis post disrupta comitia varsaviensia a sacra regia maiestate concessi proxime praeteriti: Quia gsus. Wapowski marschalcus protunc conventus eiusdem oblitus est in laudo articulum laudi specificare, qui promovente gso. Ustrzycki iudice terrae sanocensis omnium non dicam consensu a) sed applausu stetit, nimirum propiores esse Christianos Iudaeis ad contractus arendatorios contributionis ducillaris, si eandem quantitatem summae quam Iudaei offerunt obtulerint thezauro, solleniterque iterum manifestatur contra talem Iudaeum vel Iudaeos pollicendo se, si ausus vel ausi fuerint huic sancito conventus Visnensis contradicere, tanquam proventuum tam privatorum quam publicorum haereditarii domini, in foro fori iuris via, hanc publicam christianitatis iniuriam et Deo et hominibus odiosam vindicaturum.

Ind. Rel. Castr. Leop. 442 p. 2168—2170.

56.

Wisnia, 15. września 1681.

Laudum sejmiku dotyczące ziemi lwowskiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej inhaerendo laudo anteriori sejmiku relationis wyszyńskiego proxime praeterito, postridie sejmiku deputackiego pro decima sexta (sic) na czas destynonowany zjachawszy się takową czynimy dispositionem a naprzód ziemia lwowska. 2. Ziemia lwowska chcąc to pokazać quanto officio ex exemplo do dobrego rządu mieć się zwykła ochotnie, winne zasługi dobrze zasłużonemu wojsku, jako to pod ten czas in excubiis zostającemu, które w polu bez wszelakiej przykrości granic rzptej pilnując sub dio upały słoneczne ex amore erga rempublicam nie tęskliwie indefesso studio ponosi, nie chce ludzi tych, które per ordinationem komisyej lwowskiej circa repartitionem wojsk rzptej utriusque authoramenti do siebie przyjęła płaci, nie chcąc mieć w borgowej służbie, ponieważ lokowane wojska od IMciów pp. hetmanów skromnie i ostatecznie na miejscu sine ulla agitatione trwają, obywatelów po prowincyach tej rzptej, których anteactis temporibus od ucisku i krzywd gemitus częste nieba same przerażały, feliciori dał Bóg sidere nie inkwietują, vindictam Dei na naród nasz nie zaciągają jako ludzie rycerscy zastarzałą Polaka sławę i cnotę wojenną, jako prawdziwi Polacy od Pola nazwani sine ullo fastidio dzieła i professyej

---

a) non dicis consensu.

swojej w obozach pilnują, nie tylko za przeszłe ćwierci zupełną czyni satysfakcyą, ale i na przyszłe zasługi podatki tj. dwadzieścia i czworo podymnego na dwie racie takowym sposobem uchwala. 3. Iż ponieważ i na sejmiku teraźniejszym przyść do tego nie mogła, aby cum exactoribus suis et retentoribus dostateczny rachunek uczyniła, chcąc jednak, aby tak potrzebne dzieło do skutku przyprowadziła, tedy sądy fiskalne laudo sejmiku przedsejmowego blisko przeszłego namówione reasumuje. Czas odprawowania się onych we Lwowie die vigesima quarta Novembris proxime ventura naznacza. A żeby to efficacius odprawić się mogło, tedy do Ich Mciów pp. sędziów ziemskich i grodzkich laudo anteriori naznaczonych IMciów pp. Tomasza Karczowskiego, chorążego sanockiego, Alexandra Chodorowskiego, stolnika lwowskiego, Adama Stawskiego, stolnika halickiego, Jerzego Ożgę, podczaszego lwowskiego, Hieronima Kuropatnickiego, podczaszego sanockiego, Mikołaja Kossakowskiego, cześnika lwowskiego, Alexandra Fredra, miecznika czerniechowskiego, Jana Kruszyńskiego, łowczego smoleńskiego przydawa. Na których to sądach iuxta obloquentiam laudi anterioris sprawy takowe sądzić się będą. Także IchMciom pp. egzaktorom cum suis retentoribus iure agere wolno będzie. Cokolwiek jednak tam w sądzie takowym retent ab exactoribus przychodzących znaleść się mogło, o tych IchMć pp. sędziowie ziemie na sejmiku da Bóg przyszłym informować będą powinni, ani żadne assygnacye na te reszty ex calculo wynalezione przychodzić powinny, chyba da Bóg za zgromadzeniem i za zgodną namową na sejmiku przyszłym wyszyńskim cum consensu *) omnium. 4. A iż przewielebna kapituła lwowska w wydaniu podatku pogłównego zawsze wielką praestitit facilitatem i bez zatrudnienia należące wydawała kwoty, tedy habito respectu tak braterskiego IMciów erga borum publicum affektu, jako też szczupłości intrat dóbr IMciów, resztę pogłównego zł. ośmset od IchMciów przychodzące, które do rąk IMci p. Drogomira należały, IMciom ziemia nasza indulget i od wydawania onej wolnych czyni. Także mając wygląd na zasługi przewielebnego IMci ojca Szumlańskiego, episkopa lwowskiego onemu pogłównego dwoje od osoby IMci, jedno do egzakcyi IMci p. Andrzeja Żurakowskiego, wojskiego halickiego, drugie do egzakcyej IMci p. Drogomira, skarbnika lwowskiego należące oboje zł. sześćset wynoszące itidem ziemia nasza indulget. Także IMci ks. arcybiskupa nacyej ormiańskiej dla szczupłości intrat IMci od płacenia retent pogłównego od osoby IMci za lata przeszłe zatrzymanego uwalniamy. 5. Więc, że Imć p. Żurakowski evincendo funkcyę swoję ze skarbu koronnego dla otrzymania kwitu zł. trzysta, od których płacenia IMci ojca episkopa lwowskiego uwolniliśmy, de proprio zapłacił, inne także retenta różne pieniądzmi swymi w skarbie koronnym założył, tedy tak pomienione zł. trzysta jako i inne retenta, z których impossibilem exactionem pokaże, nagrodzić deklarujemy IMci i satysfakcyą za nich obmyśleć na sądach fiskalnych pozwalamy. Innych także IMciów pp. egzaktorów impossibilis exactionis rationem sąd pomieniony wziąwszy przed się w osobliwym respekcie mieć będzie. 6. Zasługi IMci p. Andrzeja Sokolnickiego, chorążego lwowskiego, iustum u nas zawsze merentur respectum, przeto in vim gratitudinis złotych tysiąc dwieście z czopowego ziemie lwowskiej WIMci p. podkomorzemu lwowskiemu wypłacić naznaczamy i wydać IMci deklarujemy. 7. Prace i koszty IMci p. Tomasza Karczewskiego, chorążego sanockiego na funkcyej poselskiej sejmu blisko przeszłego cum dispendio fortunarum IMci odprawione gratyfikując złotych dwa tysiąca itidem z czopowego ziemie lwowskiej z arendy teraźniejszej IMci p. podkomorzego lwowskiego naznaczamy i wydać deklarujemy. 8. Rewizyą przez IMć p. Jaskulskiego odprawioną nad dawne regestra napisana jest w Kuropatnikach, sors IMci p. Kuropatnickiego, kasztelana bieckiego, gdzie jako nam deductum jest, człowiek tylko dla pilnowania lasów osadzony existit, tedy aby IchMć pp. egzaktorowie od części takowej

*) cum censu.

podatków żadnych in futurum nie pretendowali rewizyą hoc in puncto znosimy, Kuropatniki jednak wedlug zwyczaju dawnego i rewizyej teraźniejszej podatek płacić mają. 9. Zasługi IMciów pp. wojskowych w osobliwym zawsze u nas zostają respekcie, w których aby i teraz dostateczną mogli odnieść satysfakcyą na zapłacenie ćwierci czterech, a die prima Novembris w roku przeszłym zaczętych teraz die ultima Octobris w roku teraźniejszym kończących się, ośmioro podymnego uchwalamy, które resztami dwiema wydać deklarujemy, to jest pierwszą a die prima Novembris ad ultimam eiusdem, drugie zaś a prima Februarii w roku blisko przyszłym itidem ad ultimam eiusdem. IMciów pp. exaktorów do wybierania podatku takowego, do pierwszej raty w ziemi lwowskiej IMć p. Konstantego Wyszyńskiego, skarbnika buskiego w ziemie żydaczowskiej IMć p. Jana Dwernickiego, do drugiej raty w ziemi lwowskiej IMć p. Franciszka Borysławskiego, podczaszego dobrzyńskiego, z ziemi żydaczowskiej IMć p. Adama Jaskulskiego ordynujemy, a jeżeliby jaki defekt do wypłacenia pomienionych czterech ćwierci pokazał się, tedy z czopowego supplere deklarujemy. **10.** Więc że retentores podatków różnych znajdują się tak renitentes, że etiam officio castrensi exekucyej z siebie czynić nie dopuszczają, przeto dajemy moc officiis castrensibus przeciwko takowym adminiculum militare adhibere i egzekucyą nieodwłoczną czynić. **11.** IMć p. Alexander Drogomir, skarbnik lwowskiej ziemie exaktor pogłównego deduxit kwitem, że nad pierwsze wydatki, z których ma kwity, per lauda teraz noviter odebrawszy od kapituły lwowskiej zł. tysiąc za asygnacyą sejmiku przeszłego regimentom IMci p. Cetnera, starosty lwowskiego zapłacił, tedy IMci de persoluta hacce summa kwitujemy i wolnym czynimy. **12.** Successores godnej pamięci IMci p. Ożgi, podkomorzego lwowskiego administratora czopowego ziemie lwowskiej in anno millesimo sexcentesimo sexagesimo octavo a die prima Jannuarii deduxerunt kwitami na rachunkach sejmiku teraźniejszym odprawionych, że cokolwiek z percepty od nieboszczyka IMci p. podkomorzego powziętej za rok pomieniony i miesięcy dwa należało, wszytko zupełnie i realiter in rem ziemie oddali, tedy IchMciów z administracyej takowej wzwyż pomieniony za czas plenarie wiecznymi kwitujemy. Że jednak ciż IMć in rationibus suis położyli, że złotych trzy tysiące sześć set dwadzieścia u miasteczek na retentach zostało było, tedy in quantumby się pokazało, żeby nieboszczyk rodzic IMciów albo sami IchMć z retent takowych do siebie co odebrali, to za dowodem ziemi oddać będą powinni. Jednakże do sądów fiskalnych nequaquam pociągani być mają, ponieważ się sufficientissime wyrachowali i to co ad dispositionem ziemi należało wypłacili. **13.** Wnosili querimoniam IchMć pp. exactores pogłównego, że podatku tego ab officialibus wyciągać nie mogą, tedy tę IMciów illacyą ad decisionem sądów fiskalnych odsyłamy. **14.** Pan Ostrowski we wsi Sokolnikach mieszkający deduxit, że rewizyą jest obciążony, przeto onego od płacenia podatku pogłównego uwalniamy i to co u niego per executionem IMć pp. exaktorowie albo ich sukkollektorowie wzięli, wrócić onemu powinni, który dekret IchMciom przez sąd fiskalny ma być nagrodzony. **15.** Panu Barczykowskiemu, świeżo z więzienia tureckiego wyprowadzonemu zł. sto in vim subsidii, IMci p. Łumnickiemu na wykupno syna także zł. sto, do Rudek ad manus IMci księdzu Franciszkowi Nenczynicowi, plebanowi rudeckiemu pro ornamento et necessitatibus imaginis miraculosae Beatissimae Virginis Mariae zł. sto z czopowego teraźniejszej administracyej naznaczamy. Także IMci p. Januszowskiemu stanowniczemu gospod sejmikowych itidem zł. sto z czopowego tegoż deklarujemy. **16.** Chcąc subvenire szczupłości fortun panny Justyny Bernatowiczówny, obywatelki miasta Lwowa, accedente consensu IMci p. podkomorzego lwowskiego administratora czopowego teraźniejszego, od płacenia podatku teraźniejszego, to jest czopowego z browaru jej do lat trzech uwalniamy. **17.** IMć p. Jan Kruszyński, łowczy smoleński exaktor pięciorga podymnego deduxit kwitami, że za assygnacyami JWIMci komisarza naszego wydał sumę trzynaście tysięcy trzysta sześćdziesiąt i pięć zł., tedy IMci z zapła-

conej takowej sumy kwitujemy, salwę sobie z IMcią o resztę, to jest tysiąc czterysta dziewięćdziesiąt i sześć zł. zachowujemy. **18.** Aby zaś egzakcye podatków zwyż pomienionych ex dispositione prawa pospolitego uchwalonych debito szły et ordinario cursu, ne supra usum legis et omne fas kto z IchMciów pp. exaktorów publico aerario disponere praesumat, exactas summas ex mente conventus praesentis ordinatas tam wydawał, kędy je lex publica ex laudo miejsca tego destinavit, IMci p. komisarza na to z ziemi naszej lwowskiej IMć p. Mikołaja Sieniawskiego, marszałka nadwornego kor. lwowskiego, rohatyńskiego starostę uprosiliśmy, aby IMć podatkom publicznym, jako quo modo mają być przez IMciów pp. exaktorów wybierane i wydawane omni meliori modo attendat. **19.** Które to laudum zgodnie na sejmiku naszym namówione IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i do akt grodzkich lwowskich odesłać i podać zleciliśmy. Datum w Wiszni decima quinta Septembris anno millesimo sexcentesimo octuagesimo primo. Stanisław Michał Fredro, pisarz ziemski przemyski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 442 p. 2490–2494.

57.

Wisnia, 15. września 1681.

Laudum sejmiku dotyczące ziemi przemyskiej.

1. My rady itd. jak wyżej N. 56 a 1, 2, 3, aż do takowym sposobem (ziemia przemyska) uchwala. Iż ponieważ simpla ziemie przemyskiej podymnego iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii trzydzieście tysięcy i dwa zł. pięćdziesiąt uczyni, zaś na cztery ćwierci ludziom przez komissyą lwowską do ziemi przemyskiej ordynowanym przychodzi siedmdziesiąt tysięcy i dwa ośm set siedmdziesiąt zł. pierwszą ratę tj. podymnego IMcie pp. exaktorowie die prima Novembris zaczną i tych podatków exactionem mają kontinuować ad primam Octobris proxime venturam. Do której exakcyej IMciów pp. poborców IMć p. Jana Starzechowskiego, podstolego latyczowskiego do pierwszej raty między Sanem a Dniestrem, IMć p. Grabię do partyej zasańskiej, IMć p. Jana Raytarowskiego za Dniestrem do pierwszej raty IMciów naznaczamy. Na drugą ratę IMci p. Walentego Fredra do Przemyśla między Sanem a Dniestrem, IMć p. Gorajskiego za San, IMć p. Boiszewskiego skarbnika przemyskiego do drugiej raty za Dniestr IMciów naznaczamy. Którzy to IMcie exakcyą swoja tak jako i ziemia lwowska a prima Februarii ad ultimam eiusdem konkludować będą. Cokolwiek zaś z kontrybucyi pomienionych nad zapłatę wojskową zbędzie, wszytko to IMcie pp. exaktorowie ad dispositionem ziemie, jako te sumy ordynować będzie, conportare i za assygnacyami da Bóg przyszłych sejmików wypłacać powinni będą ad praesens prywatnemi assygnacyami sum nie rozrywając. **2.** A ponieważ itd. zupełnie zgodnie z artykułem 3 Nr. 58. **3.** Zawdzięczając IMciom pp. posłom prace i koszty ich non sine dispendio fortun IMciów na sejmie przeszłym poniesione po dwa tysiąca zł. naznaczamy. Przy tem IMci p. Błażejowi Michaelowiczowi, komendantowi wiszyńskiemu na restauracyą szpitala zł. sześćdziesiąt z czopowego ziemi przemyskiej, IMci p. Alexandrowi Barcikowskiemu zł. sto z czopowego, IMciom pp. deputatom wojskowym po zł. sto, sukcessorom IMci p. Jelcą, cześnika kijowskiego zł. trzysta trzydzieście i ośm z czopowego ziemi przemyskiej za defekt u IMciów duchownych, IMci p. Stanisławowi z Trucina Łumnickiemu na wykupno syna z niewoli pogańskiej zł. sto z czopowego ziemi przemyskiej, IMci p.

Żurowskiemu, cześnikowi przemyskiemu, z podymnego exakcyej jego zł. trzysta, IMci p. Fredrowi, miecznikowi czerniechowskiemu, także zł. trzysta naznaczamy. 4. Delaty pogłównego tak przed sejmem jako i po sejmie otrzymane, aby gród sam exekwował praesenti laudo IMciów pp. officyalistów obligamus. 5. Panów mieszczanów wiszyńskich intuitu zbóż podeptanych przeszłego sejmiku jako i teraźniejszego supplikę do przyszłego da Bóg sejmiku tak miastu jako i miasteczku respekt objecujemy. 6. Mieszczanie i rzemieślnicy przemyscy, którzy w mieście szynkując i handlując i rzemiosła robiąc w różnych jurysdykcyach contra iura regni protestacyami zasłaniają się, w mieście rezydując onera civilia et contributiones civitatenses nie płacą i od wszelkich podatków uchylają się, aby podług konstytucyej do posłuszeństwa urzędowi i cechom IMcie pp. possessorowie nie zabraniali gospodarzów podatki rzptej jako też onera civilia aequaliter z inszymi płacili warujemy. 7. Komissya na instancyą Żydów przemyskich wydana, aby do exekucyej nie przychodziła obligamus favorem IMciów pp. komisarzów w tej komisyej wyrażonych, aby onej do exekucyi nie przywodzili, punkt zaś in anteriori laudo na przeszłym sejmiku ratione tej komissyej napisany praesenti laudo annihilamus.[1]) 8. Aby zaś exakcye podatków wzwyż pomienionych ex dispositione prawa pospolitego uchwalonych debito szły et ordinario cursu, ne supra usum legis et omne fas kto z IMciów pp. exaktorów publico aerario disponere praesumat exactas summas ex mente conventus praesentis ordinatas tam wydawał, kędy je lex publica ex laudo miejsca destinavit, IMć p. komisarza na to ziemi lwowskiej i IMć p. Mikołaja Sieniawskiego, marszałka nadwornego koronnego lwowskiego, z ziemie przemyskiej IMć p. Andrzeja Modrzewskiego przemyskiego radomskiego starostę uprosiliśmy, aby IchMcie podatkom publicznym jako quo modo mają być przez IMciów pp. exaktorów wybierane i wydawane omni meliori modo attendant. 9. Które to laudum zgodnie na sejmiku naszym namówione IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i do akt grodzkich przemyskich odesłać i podać zleciliśmy. Datum w Wiszni decima quinta Septembris anno millesimo sexcentesimo octuagesimo primo. Stanisław Michał Fredro z Pleszowic, pisarz ziemski przemyski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 435 p. 1733—1736, tudzież tamże p. 1729—1732 i 1737—1740.

58.

Wisnia, 15. września 1681.

Laudum sejmiku dotyczące ziemi sanockiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, inhaerendo laudo anteriori sejmiku relations wiszyńskiego proxime praeterito postridie sejmiku deputackiego pro decima sexta (sic) na czas destinowany zjechawszy się takową czynimy dispositionem. Ziemia sanocka chcąc to pokazać, quanto officio et exemplo do dobrego rzędu mieć się zwykła, ochotnie winne zasługi dobrze zasłużonemu wojsku, jako to pod ten czas in excubiis zostającemu, które w polu bez wszelkiej przykrości granicy rzptej pilnując sub Dio upały słoneczne ex amore erga rempublicam nietęskliwie indefesso studio ponosi, niechce ludzi tych, które per ordinationem komissyej lwowskiej circa repartitionem wojsk rzptej utriusque authoramentu do siebie przyjęła mieć w borgowej służbie, ponieważ lokowane wojska od IMciów pp. hetmanów skromnie i statecznie na miejscu sine ulla agitatione trwają, obywatelów po prowincyach tej rzptej,

[1]) Artykuł 7 znajduje się także w Castr. Prem. 434 p. 627.

których anteactis temporibus o ucisku i krzywd gemitus częste nieba same przerażały, feliciori dał Bóg sidere nie inkwietują, vindictam Dei na naród nasz nie zaciągają, jako ludzie rycerscy zastarzałą Polaka sławę i cnotę wojenną jako prawdziwi Polacy od Pola nazwani sine ullo fastidio dzieła i professyej swojej w obozach pilnują, nietylko za przeszłe ćwierci zupełną czyni satisfakcyą ale i na przyszłe zasługi podatki tj. dwadzieścia i czworo podymnego na dwie racie takowym sposobem uchwala. **2.** Iż ponieważ sympla podymnego iuxta tariffam anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii w ziemie sanockiej tysiąc sto sześćdziesiąt i cztery zł. groszy piętnaście uczyni, a) zaś dwadzieścia czworo podymnego iuxta eandem tariffam efficit summam dwadzieścia tysięcy i sześć ośmset ośmdziesiąt zł. a na cztery ćwierci ludziom przez komisyą lwowską do ziemi sanockiej ordynowanym przychodzi dwadzieścia tysięcy i pięć dziesięć set dwadzieścia zł. pierwszą ratę podymnego która a die prima Novembris ma się poczynać a trwać ad ultimam praesentis uchwalamy, do której exaktora IMci p. Łysakowskiego uprosiliśmy. Druga zaś rata a prima Februarii ma się poczynać a kończyć ultima eiusdem, do której IMci p. Bzickiego, komornika ziemi sanockiej uprosiliśmy. Cokolwiek zaś z kontrybucyi pomienionych nad zapłatę wojskową zbędzie, wszytko to IMcie pp. egzaktorowie ad dispositionem ziemie, jako tę sumę ordynować będzie comportare i za assygnacyami da Bóg przyszłych sejmików wypłacić powinni będą, prywatnemi ad praesens assygnacyami sum nie rozrywając; do Bartkówki jednak, ponieważ ta wieś podatkiem podymnego oneratam się być widzi, na rewizyą dymów IMci p. Franciszka Orzechowskiego i IMci p. Kazimierza Wolskiego ex gremio sui uprosiliśmy, którzy IMcie pomienioną funkcyą swoję, albo którykolwiek z IMciów non obstante absentia alterius odprawić mają i attestacyą swoją intuitu dymów spisaną IMci p. Józefowi Humnickiemu wydadzą, interea temporis contributionis exactio ma być in suspenso. [1]) **3.** A ponieważ IMć ksiądz Jan Bryszkowski, kanonik przemyski, imieniem IMci księdza biskupa intervenies na sejmiku naszym deducit, że wydał ex bonis spiritualibus ex venerabili capitulo premisliensi na zapłacenie czworga pogłównego do ziemi przemyskiej należących ośm tysięcy sto i trzy zł. i groszy piętnaście, restat apud venerabile capitulum siedm tysięcy i czterysta dwadzieścia i sześć zł., na którą resztę tenże IMć ksiądz Jan Bryszkowski alleguje, że jest gotowych pieniędzy, których jest exactio possibilis, tysiąc i pięć set zł. toby trzeba założyć defectu za IMciów pro venerabili capitulo pięć tysięcy dziewięć set dwadzieścia i sześć zł. gdyż od IMciów przychodzi sumy a venerabili capitulo piętnaście tysięcy sześć set dwadzieścia i dziewięć zł. b) i gr. piętnaście, IMci p. Walentemu Fredrowi dawnej reszty pięć set dwadzieścia i dziewięć zł., IMci p. Stefanowi Rytarowskiemu trzysta siedmdziesiąt zł., wszystkiej reszty uczyni sześć tysięcy ośmset dwadzieścia i pięć zł., IMci p. cześnikowi przemyskiemu niedodane zł. trzysta, jednakże są gotowe, IMci p. cześnika kijowskiego sukkcessorowi zł. trzysta. W ziemi sanockiej na czworo pogłównego toż venerabile capitulum ex personis spiritualibus et bonis wydało cztery tysiące pięć set pięćdziesiąt i sześć zł., restat przy IMciach dwa tysiące siedmset ośmdziesiąt i dwa zł., bo przychodziło od IMciów na czworo pogłównego siedm tysięcy trzysta i ośm zł. Z obudwu ziem przemyskiej i sanockiej reszty generaliter nachodzi się dziewięć tysięcy siedmset i siedm zł. c) A że IMć ksiądz Jan Bryszkowski ex ordinatione IMci księdza biskupa przemyskiego restantes summas na delacie nomine venerabilis capituli pokazać deklarował się, zaczem po uczynionej przy pomienionym IMci księdzu kanoniku przemyskim przez IMciów pp. egzaktorów w kole naszem kalkulacyej, którą samże IMć ks. Bryszkowski, kanonik przemyski agnovit et approbavit, zaczem cokolwiek ex iusto et aequo defectu ziemia przemyska i sanocka obaczą,

---

[1]) Punkt ten o Bartkówce znajduje się także w oblacie C. San. 193 p. 1587.

a) F. C. tysiąc sto dwadzieścia zł. b) F. 15529 zł. c) F. 9607 zł.

certando cum omni favore cum statu eminentissimo spirituali, ukazując pietatem przeciwko IMciom jako braci swoim defekt podatku takowy założą, którego impossibilem albo indebitam exactionem obaczą, ufając venerabili capitulo, iż IMcie podług swojej deklaracyej w kole naszem uczynionej wprzód nam specificationem personarum na delacie w regestrach ukażą i te osoby specificatas personas et retentores popiszą, które w symplę anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii wchodzili, ukażą specifice, skąd i czego jest exactio impossibilis, impertinentes personas et in tariffam anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii non intrantes kłaść nie będą. 4. Zawdzięczając IMciom pp. posłom prace i koszty ich non sine dispendio fortun IMciów na sejmie przeszłym poniesione IMci p. Marcinowi Ustrzyckiemu, stolnikowi zakroczymskiemu dwa tysiące, IMci p. Janowi Stadnickiemu na Żmigrodzie i Lesku, kasztelanowi przemyskiemu, jeżeli IMć afektować będzie także dwa tysiące zł. naznaczamy. IMci p. Alexandrowi Barczykowskiemu zł. pięćdziesiąt, IMci p. Stanisławowi z Trutina Łumnickiemu na wykupno syna z niewoli pogańskiej zł. pięćdziesiąt, IMciom pp. deputatom dwom chorągwie pancernej J. O. książęcia wojewody bełzkiego IMciom po zł. sto, to jest IMci p. Franciszkowi Grodzickiemu i IMci p. Szornelowi sto z czopowego ziemi sanockiej i IMci p. Feliciana Stawskiego, łowczego bracławskiego naznaczamy. Delaty pogłównego tak przed sejmem jako i po sejmie otrzymane, aby gród sam exekwował praesenti laudo IMciów pp. officyalistów grodzkich obligamus. Panów mieszczanów wiszyńskich intuito zbóż podeptanych przeszłego sejmiku jako i teraźniejszego supplikę do przyszłego da Bóg sejmiku tak miastu jako i przedmieściu respekt objecujemy. 5. Które to laudum zgodnie na sejmiku naszym namówione IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i do akt grodzkich sanockich odesłać i podać zleciliśmy. Datum w Wiszni decima quinta Septembris ano millesimo sexcentesimo octuagesimo primo. Stanisław Michał Fredro z Pleszowic, pisarz ziemi przemyskiej, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 193 p. 1341—1345. Fasc. Cop. Castr. San. 104 p. 2553—2555.

59.

Wisnia, 14. września 1682.

Laudum sejmiku deputackiego dotyczące ziemi lwowskiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej na sejmik deputacki zgromadzeni obrawszy zgodnie [1]) e medio nostri IMciów pp. na przyszły trybunał koronny deputatów a chcąc internum ordinem ziemi naszej jako w najlepszej ustawić dispozycyej cokolwiek praesentanea porządku ziemi naszej poscebat exigentia mocą uchwały naszej ordynujemy. 2. A naprzód nie zaciągając na się długu w zapłacie żołnierzowi z repartycyej ziemi naszej należącej dziesięcioro podymnego na cztery ćwierci postanawiamy, które dwiema ratami tj. pierwszą a die decima quinta Octobris a diem decimam quintam Novembris a drugi a die decima quinta Jannuarii ad diem decimam quintam Februarii wypłacić deklarujemy i zaraz poborców do pierwszej raty w ziemi lwowskiej IMć p. Stanisława Rosnowskiego, w ziemi żydaczowskiej do tejże raty IMci p. Jaskulskiego, do drugiej zaś raty z ziemi lwowskiej IMć p. Janickiego a do żydaczowskiej IMć p. Komarnickiego naznaczamy. 3. A że niejaka in ordine podatków waryacya occasione dymów żydowskich intercedit, tedy one ułacniając deklarujemy, aby Żydzi z placów chrześciańskich

---

[1]) F. unanimi voce.

które osiedli według ostatniej rewizyej płacili, forum in contravenientes na przyszłych sądach fiskalnych naznaczając, które sądy, że ob certas legalitates do skutku jeszcze nie przyszły, tedy one mocą tej uchwały naszej reassumujemy i prolongujemy. Na których kontinuacyą IMć p. marszałek fiskalny ma wydać uniwersał albo innotestencyą dla zjechania się IMciów pp. sędziów fiskalnych. **4.** Uważając nie tylko potrzebną ale i chwalebną JWIMci p. wojewody ruskiego, hetmana koronnego[1]) operam około fortyfikacyej miasta Lwowa, przeto na kontynuacyą zaczętego dzieła czopowe w ziemi naszej w ręce i dyspozycyą tegoż JWIMci p. wojewody ruskiego oddajemy ad annum integrum, które poczynać się ma a die pirma Octobris i kończyć aedem die w roku przyszłym. Z tegoż jednak czopowego na wypłacenie długów i interesów swoich ante omnia ziemia sobie zostawuje siedm tysięcy zł., które za asygnacyami IMci p. komisarza wypłacone być mają. A przy expiracyej pomienionego czopowego wolną sobie ziemia nasza in crastino sejmiku deputackiego, by się też i rozerwać miał onego zachowuje dyspozycyą także ius calculi z pp. administratorami tegoż czopowego. **5.** Że się pokazują retenta czopowego z administracyej IMci p. Olewińskiego, sędziego lwowskiego, IMci p. starosty chełmskiego, IMci p. Stawskiego podczaszego lwowskiego tedy onych liberam exactionem IMci p. staroście chełmskiemu pozwalamy, który pomienione retenta sobie wyciągnąć a za nie połowicę kamienicy we Lwowie od siebie nabytej ziemstwu lwowskiemu in perpetuum usum resignować ma. Ta kamienica w dyspozycyej ziemstwa zawsze zostawać będzie, na której restauracyą pięć set zł. naznaczamy. **6.** Chcąc przy tem jako najwarowniejszą actorum terrestium ziemi naszej mieć securitatem, na zmurowanie sklepu do chowania ksiąg pomienionych sumę trzech tysięcy zł. do rąk JWIMci p. marszałka nadwornego koronnego starosty lwowskiego ordynujemy. Czopowe zaś miasta Żydaczowa na restauracyą zamku tamecznego obracamy. **7.** Doznawszy IMci p. Wujakowskiego, rotmistrza łanowego, na funkcyej swojej optima probatam virtutem onemu przy należytej wdzięczności zł. trzysta z ziemi naszej ad proportionem zupełnego tysiąca zł., to jest z ziemi przemyskiej zł. piąciuset, z ziemi sanockiej dwóch set według assygnacyej IMci p. marszałka naszego in vim gratitudinis deklarujemy. A ponieważ IMć wymówił się ex onere isto, zgodnemi głosami za rotmistrza obraliśmy IMć p. Fredra, miecznika czerniechowskiego, którego IMć p. marszałek nasz listem swoim JWIMci p. wojewodzie ruskiemu rekomendować będzie. **8.** Że się dosyć nie stało pensyej z poselstwa IMci p. chorążemu koronnemu należącej, tedy onemu satisfactionem z teraźniejszego czopowego jako i innym IMciom pp. posłom naznaczamy. **9.** Będąc wdzięczni pracy godnej pamięci IMci p. podkomorzego lwowskiego, potomkom IMci, to jest IMci p. staroście winnickiemu zł. tysiąc kondonujemy, także sukcessorom IMci p. sędziego lwowskiego i IMci p. podczaszego lwowskiego iuramentum ratione administracyej czopowego nakazane indulgemus, nad to sukcessorom IMci p. podczaszego lwowskiego, cokolwiek supra wybierali, co sąd fiskalny płacić nakazał darujemy. **10.** IMć p. Żurakowski iż w skarbie za ziemię naszą zł. pięć set wypłacił, tedy mu je powrócić deklarujemy. Przy dostatecznej IMci p. Drogomira, skarbnika lwowskiego kalkulacyej uznawszy nil restare przy IMci, zleciliśmy publico nomine IMci p. marszałkowi koła naszego kwit wydać IMci et successoribus, inkludując i dawne kwity, które ma per lauda ziemi naszej. **11.** Zawdzięczając także prace IMci p. Jana Kruszyńskiego, łowczego smoleńskiego, poborcy pięciorga podymnych, cokolwiek nad taryfę przy nim wybranego resztę onemu kondonujemy i że się tej reszty sąd fiskalny upominać niema deklarujemy. **12.** IMci p. Stanisława Rosnowskiego ponieważ się sufficienter z pogłównego wyrachował z całej exakcyej jego laudo praesenti kwitujemy. **13.** Mając respekt na zniszczenie Budyłowa, majętności JWIMci p. kasztelana bickiego

[1]) Stanisław Jabłonowski.

onemu siedm dymów defalkujemy i od podatków z tychże dymów uwalniamy. Respektując także na straty IMci p. Grzymały onemu z czopowego ziemi naszej na zł. trzysta, także IMciom pp. Mykolskiemu na zł. trzysta, Sarnackiemu na zł. sto, Witkowskiemu na zł. sto z innemi ziemiami zgodziwszy się powtórnem ziemi naszej według assygnacyej IMci p. marszałka koła naszego z czopowego wypłacić ordynuiemy. **14**. Które to punta uchwały naszej IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i one ad acta podać zleciliśmy. Działo się w Wisni na sejmiku deputackim die decima quinta Septembris anno domini millesimo sexcentesimo octuagesimo secundo. Adam Mikołaj z Granowa Sieniawski, starosta rohatyński, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego na sejmiku wisnińskim.

Castr. Leop. Rel. 444 p. 2634—2640. Castr. Żydacz. Rel. 65 p. 1159—1162.

60.

Wisnia, 14. września 1682.

Laudum sejmiku deputackiego dotyczące ziemi sanockiej.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi sanockiej na sejmik deputacki do Wisni zgromadzeni, obrawszy unanimi voce e medio nostri IMciów pp. deputatów na przyszły koronny trybunał, chcąc oraz jako najlepszy w ziemi naszej ordynować porządek, cokolwiek onego praesens rerum status zdało się potrzebować mocą uchwały teraźniejszej ustanawiamy. **2.** A naprzód nie zaciągając długów na ziemię naszą, przez zatrzymanie powinnej militi stipendiario zapłaty na dwie ćwierci, podymnych dwanaście uchwalamy, które dwiema ratami, pierwsza a die decima quinta Octobris ad diem decimam quintam Novembris, drugą zaś a die decima quinta Jannuarii ad diem decimam quintam Februarii wypłacić deklarujemy i zaraz poborców do tego podatku na pierwszą ratę IMć p. Dunikowskiego, na drugą IMć p. Grodzickiego obraliśmy. Których IMciów pp. poborców laudo praesenti obstringimus, aby przy zaczęciu exakcyej swojej iuramenta według prawa w grodzie czynili, przydawszy to ad rotam iuramenti, że więcej nad salarium sobie należyte a quopiam nihil extorquebunt, czego gród powinien doglądać. Ciż IchMcie pp. poborcy etiam ex sortibus villarum, non referendo se do całej wsi podatki odbierać i kwity dawać powinni. **3.** Konflagrata w ziemi naszej według prawa powinny mieć rationem, w czem IMciom pp. poborcom należyty respekt intimamus. **4.** Czopowe ziemi naszej, aby ex orbita porządku nie wychodziło, onego exactionem IMci p. Łysakowskiemu per arendam za sumę trzech tysięcy zł. p., którą ziemi wypłacić według ordynacyej będzie powinien in annum currentem puszczamy i vigore teraźniejszej uchwały arendujemy. **5.** A że IMć p. Bzicki exaktor reszty pewnej tysiąca sześciu set ośmdziesiąt i dziewięciu zł. IMci p. deputatowi księcia IMci p. wojewody bełzkiego dopłacić nie mógł, tedy hunc defectum ziemia nasza z czopowego pomienionemu IMci p. deputatowi do wypłacenia naznacza. **6.** Z tegoż czopowego IMci p. Janiszewskiemu, stanowniczemu za pracę jego zł. sto deklarujemy. **7.** IMci p. Wujakowskiemu, rotmistrzowi łanowemu, chcąc pracę jego na funkcyej swojej należytą praemiare wdzięcznością, zł. dwieście za asygnacyą IMci p. marszałka naszego ordynujemy. A ponieważ już ten urząd IMć rezygnował, tedy na miejsce jego concordibus votis za rotmistrza łanowego IMć p. Fredra, miecznika czerniechowskiego obraliśmy, którego IMć p. marszałek nasz listem zaleci JWIMci p. wojewodzie ruskiemu. Waruje też sobie ta ziemia, aby praesidium jej kontynuowane było, do którego IMć p. rotmistrz łanowy piechoty dwadzieścia insimul z ziemią przemyską rachując, ordynować będzie. **8.** IMciów pp. rotmistrzów smolackich circa functiones suas zachowujemy, deklarując aby

ich iurgelt należyty z czopowego ziemi naszej dochodził. Ciż jednak IchMcie pp. rotmistrze piechotę cum omni diligentia statis temporibus popisować powinni. 9. Mając respekt na straty IMci p. Grzymały onemu z czopowego ziemi naszej zł. dwieście, także zgodziwszy się z innemi ziemiami IMciom pp. Mąkolskiemu na zł. sto, p. Sarnackiemu na zł. sześćdziesiąt, p. Witkowskiemu na zł. sześćdziesiąt portionem na ziemię naszą należąc według asygnacyej IMci p. marszałka naszego wypłacić deklarujemy. 10. Które to punkta uchwały naszej IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i one ad acta podać zleciliśmy. Działo się w Wisni die decima quarta Septembris millesimo sexcentesimo octuagesimo secundo. Adam Mikołaj z Granowa Sieniawski, starosta rohatyński, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego na sejmiku wisnińskim.

Fasc. Cop. Castr. San. 5 Nr. 760.

61.

Wisnia, 16. grudnia 1682.

Laudum sejmiku wiszeńskiego odnoszące się do ziemi lwowskiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej na sejmik przedsejmowy za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. pro die decima sexta Decembris anni praesentis złożony, zjechawszy się, takowe między sobą stanowimy laudum. 2. Ponieważ IMć p. Alexander Drogomir, skarbnik i egzaktor ziemi lwowskiej asygnacyą skarbową i inne dokumenta do sumy na praesidium Barskie erogowanej należące za konsenzem naszym do rąk IMciów pp. posłów na sejm teraźniejszy obranych dla dochodzenia sumy pomienionej w skarbie koronnym oddał, tedy IMci z oddania takowego kwitujemy. Zawdzięczając zasługi IMci p. Alexandra Chodorowskiego, podkomorzego ziemie lwowskiej, resztę od wyprawy dymowej żurawińskiej w skarbie koronnym zostającą IMci p. podkomorzemu kondonujemy i odszukania onej z skarbu koronnego plenariam facultatem dajemy. Lubo laudo sejmiku przeszłego IMci p. Janowi Kruszyńskiemu, exaktorowi ziemie naszej kwotę pewną plus percepty nad symplę znajdującą się darowaliśmy, nihilominus i teraz mając respekt na straty IMci dla ziemi naszej uczynione, resztę podatku przy IMci zostającą, tj. zł. sto czterdzieście i sześć, salva jednak reliquae summae exolutione, kondonujemy i od płacenia tej reszty wolnym czynimy. 3. IMci p. Janiszewskiemu i Michnowskiemu, stanowniczym gospod sejmikowych za pracę około rozdawania gospod podjętą zł. sto naznaczamy i żeby z siedmiu tysięcy zł. czopowych in rem ziemie zachowanych każdemu po zł. pięćdziesiąt oddane były deklarujemy. 4. Kwerimonią miasta Gródka, ex respectu pogorzenia domów do nas wniesioną, do sądu ziemskiego lub grodzkiego lwowskiego odsyłamy, aby IMcie pp. egzaktorowie i administratorowie podatków iudicialiter experyment uczynili i według prawa o pogorzelcach i słuszności ducta proportione revisionis defalka uczyniona była deklarujemy. 5. P. Affendyk, obywatel lwowski, kilka lat za miasto Lwów pro obside w Kamieńcu zatrzymany iustum u nas meretur respectum, tedy mając wzgląd na jego więzienie i straty, stosując się do konstytucyej onemu służących i my de communi consensu onego od wszelkich podatków ziemi naszej należących do lat czterech libertujemy i od płacenia wolnym czynimy. 6. Pana Budnego, także obywatela lwowskiego, świeżo teraz pogorzałego przy prawie pogorzelcom służącem zachowując od podatków ziemi naszej należących do lat czterech uwalniamy. 7. Grątyfikując pracę IMci p. Golyńskiego, miecznika halickiego, zł. trzysta IMci z podatków ziemi lwowskiej naznaczamy i żeby wydane były asygnujemy. Które to laudum nasze ręką IMci p. marszałka koła naszego podpisać i do grodu ziemie

lwowskiej podać zlecamy. Działo się w Wisni na sejmiku die decima sexta Decembris anno millesimo sexcentesimo octuagesimo secundo. Andrzej Modrzewski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisnieńskiego, starosta przemyski.

Castr. Leop. Rel. 445 p. 99—102.

62.

Wisnia, 16. grudnia 1682.

Laudum sejmiku wiszeńskiego odnoszące się do ziemi przemyskiej.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie przemyskiej na sejmik przedsejmowy za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. pro die 16 Decembris anni praesentis złożony zjechawszy się, takowe między sobą stanowiemy laudum. 2. Ponieważ dla krótkości czasu IchMć pp. poborcy i administrator czopowego ziemi przemyskiej rachunków na teraźniejszym sejmiku expediować nie mogli, tedy pomienione rachunki do przyszłego sejmiku relationis odkładamy. 3. A że niektórzy IchMć panowie poborcy lubo wybierali podatki, jednak według prawa nie przysięgli, tedy zlecamy to Ich Mciom pp. oficyalistom grodzkim tejże ziemi, aby delaty nie poprzysiężonego egzaktora do grodu nie przyjmowali, i onej nie egzekwowali, pókiby każdy z nich iuxta antiquam rotam nie przysiągł. Do czego instygator grodowy pozwać będzie powinien IchMciów na sejmiku deputackim anni praeteriti obranych, gdzie zapozwani przysiądz powinni sub poenis legibus regni descriptis. Ci zaś, którzy dopiero zaczynać mają egzakcye swoje in eam rotham przysięgać mają sub eodem rigore poenarum lege expresso: „Ja N. przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trójcy Świętej jedynemu, iż w wybieraniu podatku z dymów albo też inszego przez laudum sejmiku wisnińskiego uchwalonego, wierny będę królowi IMci i ziemi całej przemyskiej a chcę i powinien wszelakiem staraniem szczerością i pilnością podatek, według uchwały sejmikowej postanowiony, z miast i miasteczek i wsi na moję stronę naznaczonych wiernie wybierać i wyciągać nikogo nie uchylając, ani na przyjaźń ani na nagrodę albo podarki patrzeć i żadnego podarku nie wezmę, ale tylko zwyczajnem salarium w prawie opisanem po groszu od złotego kontentować się będę i żadnej depaktacyej od kwitów abo na juramenta i inne wymyślne sposoby tak wsiom jako i miastom, miasteczkom czynić nie będę, o defektach pilną inkwizycyą czynić będę i fideliter cokolwiek wybiorę z regestrów i pieniądze wybrane według regestru oddam na czas i miejsce sposobem sejmiku wisznińskiego opisane, i tych podatków na nic inszego obracać nie będę, jedno na samę zapłatę wojsku rzptej zupełnie, nic nie zatrzymując ani ich nikomu nie pożyczając ani nimi handlując, ani pożytku żadnego sobie niemi nie przywodząc, tak mi Panie Boże dopomóż i męka Twoja przenajświętsza.“ 4. Na zapłatę chorągwiom do ziemi przemyskiej należącym uchwalamy sześcioro podymnego, do którego egząktora obraliśmy IMć p. Stanisława Choteckiego, którego egzakcya ma się poczynać a die prima Martii ad ultimam eiusdem skończyć się powinna. A że w kole zaraz iuxta rotam in laudo expressam poprzysiągł IMć p. Chotecki, tedy deklarujemy, iż na potem każdy poborca w kole według roty wyżej wyrażonej zaraz po obraniu przysięgać będzie powinien i jeżeliby który nie przysiągł, aby żadne miasto abo miasteczko jakoteż i wsi podatków takowemu poborcy nie oddawali, pod utratą wydanych podatków. 5. Te zaś sześcioro podymnego na nic inszego tylko na zapłatę chorągwiom obracać się nie mają. A że dawne asygnacye do przeszłych pp. egzaktorów od IMci p. komisarza ziemi przemyskiej wydane nie są wypłacone, osobliwie regimentowi JWIMci p. marszałka wielkiego koronnego, reszty tysiąc trzysta sześćdziesiąt i trzy zł. zatrzymane

są, przeto zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego oraz komisarzowi tejże ziemi, aby asygnacyą wydał na tę resztę deputatowi chorągwi pomienionego do pp. egzaktorów podymnego a die 14 Jannuarii zaczynającego się, aby te zł. 1363 sine mora wypłacili. 6. Dwadzieścia łanników na praesidium ziemie naszej przez konstytucyą grodzieńską pozwolonych a przez laudum sejmiku przeszłego wyregestrowanych w direkcyej IMci p. Jana Bzickiego, rotmistrza ziemi naszej presidiaryjnego będących excypujemy od wszelkich ordynansów IMci p. rotmistrza generalnego wybranieckiej piechoty województwa ruskiego i nie ma się do nich w niczem interesować IMć p. Fredro, miecznik czerniechowski, rotmistrz generalny pro tunc existens, ale tylko przerzeczonego IMci p. Bzickiego słuchać mają ad normam ziemie sanockiej. IMć zaś p. Bzicki tę piechotę tj. dwadzieścia łanników dobrze wymonderowanych popisywać przed WIMć starostą przemyskim, tak na wiosnę, jako też kiedy go zajdzie ordynans IMci p. starosty. A nie tylko na tem należy, żeby się z niemi popisał w Przemyślu, ale też żeby granic i Beskidu od Węgier, consulendo securitati obywatelów ziemi przemyskiej pilnował, laudo praesenti obligujemy IMci. 7. Indulgendo przy tem gorącej prośbie niektórych IchMciów braci naszej per varias calamitates zrujnowanym i niewolą pogańską nawiedzonym, naznaczamy IchMciom pewną pro interesse cuiusvis largicyą: IMci p. Asmanickiemu zł. 500, IMci p. Błazowskiemu zł. 500, IMci p. Zaporskiemu zł. 300, IMci p. Jerzemu Kulczyckiemu zł. 300, IMci p. Jackowskiemu, niewolnikowi zł. 300, IMci p. Balickiemu zł. 200. Tym wszytkim na sejmiku relationis satysfakcyą obmyślemy. Którą uchwałę naszę IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu podać zlecamy. Działo się w Wiszni die 16 Decembris 1682 anno. Andrzej Modrzewski, starosta przemyski, radomski, medycki, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisnieńskiego mp.

Fasc. Cop. Castr. Prem. 49 p. 3—6; Castr. Prem. Rel. 437 p. 89—92; Fasc. Cop. Castr. San. 6 Nr. 54.

63.

Wisnia, 16. grudnia 1682.

Instrukcya sejmikowa posłom na sejm.

1. Instrukcya województwa ruskiego z sejmiku wisnińskiego dnia szesnastego grudnia roku tysiąc sześć set ośmdziesiątego wtórego, uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. odprawującego się IMciom pp. posłom, z ziemie lwowskiej: WIMciom pp. Michałowi Rzewuskiemu chełmskiemu, Prokopowi Granowskiemu żytomierskiemu starostom; z ziemie przemyskiej: WIMci p. Andrzejowi z Modrzewa Modrzewskiemu staroście, IMci p. Alexandrowi z Jastkowa Jastkowskiemu, podsędkowi przemyskim; z ziemie sanockiej: IMci p. Konstantemu z Radochoniec Wapowskiemu, miecznikowi przemyskiemu, IMci p. Szymonowi z Gośniewic Wolskiemu, skarbnikowi sanockiemu, pisarzowi grodzkiemu przemyskiemu na sejm warszawski dana. 2. Sprawiła to za łaską najwyższego Pana ojcowska J. kr. Mci p. n. m. prowidencya i wszystkim zaszczytów województwa naszego assistens regia magnitudo, że lubo jesteśmy in continuis periculis i zewsząd hostilibus vallati armis, przecię jednak szczęściem et pretio i zdrowia J. kr. Mci p. n. m. conservamur i sub inexpugnabili scuto maiestatis, mając czas de publica fortuna dalsze czynić obrady, starać się będą o to usilnie IMcie pp. posłowie nasi, aby ore IMci p. marszałka izby poselskiej J. kr. Mć p. n. m. pro ea solicitudine sua należyte odebrał od całej rzptej przy uniżonej wdzięczności podziękowanie. A oraz pokornie majestatu J. kr. Mci p. n. m. upraszać będą IMcie pp. posłowie, aby w teraźniejszym całego

prawie świata zamięszaniu z przezornej strażnicy swojej imminentia propulsare mala i regias curas całości ojczyzny et securitati krajów naszych miłościwie cumulare raczył. 3. Podziękują przy tem WIMci p. wojewodzie ruskiemu, hetmanowi koronnemu za te, które bono publico et securae ojczyzny naszej całej i województwa tego quieti cum dispendio zdrowia własnego na każdem miejscu consecrat odwagi i za przezorne całego wojska in excubiis zatrzymanie a oraz do wszelkich innych rzptej zaszczytów IMci n. m. p. uniżoną powabią prośbą. 4. JWIMci p. marszałka nadwornego koronnego wiadome są całej rzptej we wszystkich jej potrzebach i obradach merita i znaczne dosyć fortun tak wielu prywatnych in commodum reipublicae straty merentur nie tylko należytego podziękowania ale też et iustam recompensam; postarają się o to IMć pp. posłowie, aby a tota republica odebrał IMć p. powinnej argumentum wdzięczności. 5. Uczynią zaraz na początku sejmu IMcie pp. posłowie kondolencyą vicissitudinis reipublicae z przeszłego rozerwanego sejmu, która wielce perstrinxit animos civium pro patria zelantium i o to się serio postarają, aby konstytucya anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii o niewychodzeniu posła przy kontradykcyej jakiej zasadzającego się i protestującego tak z izby poselskiej jako i z senatorskiej była reasumowana i ad executionem przywiedziona, i żeby posłowie wszytkich województw i ziem, tak koronnych jako też i w. księstwa litewskiego, przysięgali na teraźniejszym sejmie, że żadnej z postronnymi panami nie mają korespondencyi i mieć nie będą a oraz z tem się całej rzptej ogłaszą, że na prolongacyą teraźniejszego sejmu nad sześć niedziel według opisania prawa ullatenus nie pozwolą, by też sine effectu strzeż Boże consiliorum powrócić do nas mieli. 6. Uważając województwo nasze ścisłego czasu przed blisko następującemi Narodzenia Chrystusa Pana świętami pretium, przeszłą instrukcyą swoją na sejm świeżo rozerwany tak in punctis do obrony rzptej i bespieczeństwa krajów naszych i do zapłaty wojska należących z tym dokładem, quo ad defensionem spectat, aby konjunkcye z Cesarzem IMcią chrześciańskim IMcie pp. posłowie deliberationi całej rzptej proponowali i omnia media practicabilia ex consensu reipublicae pochodzące akceptowali, jako też in desideriis privatorum, przydawszy niżej opisane w niektórych materyach na przeszły sejm nieproponowanych artykuły reasumuje, zlecając IMciom pp. posłom, aby tę przeszłą instrukcyą reasumowaną z grodów per extractum alba z ksiąg ziemskich wyjęli i na sejmie wyrażone w niej artykuły promowowali. 7. Rationes skarbu koronnego, aby exactissime na przyszłym sejmie examinowane były advigilabunt IMcie pp. posłowie i to proponent reipublicae, aby wszytkie prowenta ordinaryjne i extraordinaryjne skarbowe ad plus offerentiam na sejmie arendowane były szlachcie bene possessionatis a nie Żydom ani plebeis personis, bez wyciągania wszelkich honoraria respektem rękawicznego. Które arendy zaraz na początku sejmu ad plus offerentiam ogłoszone być mają i tylko od sejmu do sejmu kontrakty arendowne extendi powinni. Na teraźniejszych zaś arendarzów przerzeczonych podatków instabunt, żeby abo sami aukcyą znaczną trzymając tanio prowenta skarbowe uczynili, abo żeby plus offerentibus, non obstantibus contractibus, takowe podatki in arendam puszczone były procurabunt IMć pp. posłowie. 8. Inquirent diligenter IMć pp. posłowie, jeżeli nobilitowane na przeszłych sejmikach osoby i do indigenatu przypuszczone objecane in subsidum reipublicae sumy powypłacały i to promovebunt, aby każdy z nich w swojem województwie abo w ziemi gdzie mieszka i na sejmiku relationis kwit de satisfactione iuxta pactum cum republica produkował sub nullitate indigenatu i nobilitacyej swojej, którzy zaś abutuntur officio nobilitari, szynkami i handlami niezwyczajnemi się bawią, takowi aby non gaudeant nobilitari titulo ale ad pristinum redeant statum surowo prawem obostrzą. 9. Ponieważ księżniczka IMć Radziwiłłowa externo principi in matrimonium elocata est, tedy consulent IM pp. posłowie, aby według wyraźnej w testamencie godnej pamięci JO. książęcia IMci Bogusława Radziwiłła rodzica jej woli, posag tylko od pozostałych krewnych JO. książąt Radziwiłłów

przerzeczonej księżniczce IejMci naznaczamy i zapłacony był, dobra zaś wszystkie po śmierci ś. p. książęcia IMci Bogusława do książąt IMciów Radziwiłów i innych krewnych, którzyby do tego według testamentu wyżej namienionego należeli devolvantur i w possessyą onym tradantur. A jeżeliby w fortecach tych dóbr były jakie externa praesidia, conquirent omnia media possibilia IMcie pp. posłowie z całą rzptą, aby były stamtąd alienowane i J. kr. Mci upraszać będą, aby komendantów szlachtę bene possessionatos do tamtych fortec naznaczyć raczył. **10.** Na indigenat książęcia IMci Brandenburskiego syna, a pomienionej księżnej IMci Radziwiłowej małżonka, nie pozwolą IMć pp. posłowie i ad beneficium reipublicae hoc in passu nullatenus onego admittent etiam cum discrimine sejmu przyszłego. **11.** Mając od JWIMci p. wojewody ruskiego, hetmana w. koronnego zalecone niektóre do indigenatu i nobilitacyej osoby, ponieważ tak dawno sangvine merentur, zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby tych tylko, to jest IMciów pp. Jana Berenfaiera[a]) obersztera, Kilofa majora J. kr. Mci, Jana Berensa[b]) obersztera, Jakuba Berensa[b]) majora IMci p. wojewody ruskiego, Weratyckiego, obersztejleytnanta IMci p. wojewody krakowskiego, Knypla[c]) kapitana, Pszczelnickiego, towarzysza ussarskiego, Depostela, majora IMci p. marszałka koronnego nadwornego, Ochockiego, Podolskich dwóch braci, Jurkiewicza towarzystwo pancernej chorągwi, Białodworskiego ussarza, Kęsickiego, porucznika IMci p. starosty łuckiego do indigenatu i nobilitacyej przypuścili i do rzptej za nimi wnieśli instancyą. **12.** Wiadomy całej rzptej ausus Toruńczanów, którzy ex odio religionis christianae wielkie w dyecezyej chełmińskiej poczynili excessy, aby im to impune nie szło i aby fautores tumultus principales facti debitas luant poenas urgebunt serio IMcie pp. posłowie nasi. **13.** A że w największej konsideracyej publica securitas być powinna każdego boni civis patriae, przeto teraźniejszy postępek w nasłaniu na trybunał p. podstolego koronnego referent IMć pp. posłowie całej rzptej et inibunt modos, aby tak enorme scelus przez niego patratum cum confiscatione bonorum et proscriptione de regno, jako hostis patriae, etiam non obstante decreto tribunalitio, było w osobie jego vindicatum et punitum, in posterum zaś, aby contra violatores legum et securitatis publicae prawa dawne reassumowane i severioribus poenis obostrzone były procurabunt IMcie pp. posłowie. **14.** Wniosą przy tem instancyą do J. kr. Mci i całej rzptej IMcie pp. posłowie, aby exulibus województwa kijowskiego i czerniechowskiego i bracławskiego pro reclinatorio starostwo krosińskie iuxta diploma ś. p. J. kr. Mci Michała, wyjąwszy Smolnice alias wójtostwo, które z dawna do starostwa krosińskiego nie należy oddane było, które starostwo salvis honoribus reipublicae et solutione rocznej pensyej na fortyfikacyą miasta Krosna trzymać mają; wójtostwa zaś we wsi Łuce exulibus w przywileju oraz z starostwem krosińskiem położone, ponieważ ex mala informatione jest w przywilej wpisane i trybunał koronny dekretem swoim między IMcią p. Kocem i wygnańcami ferowane odsądził exules tego wójtostwa a dzierżawcy dawnemu przysądził, tedy a reclinatorio et impetitione exulum, aby było wolne promovebunt IMcie pp. posłowie i to efficient, aby książę IMć Czartoryski, wojewoda sandomierski, sześćdziesiąt tysięcy zł. z milionów moskiewskich nie wypłacone przerzeczonym exulibus podczas teraźniejszego sejmu effective zapłacił. **15.** Wielkie się dzieje praeiudicum equestri ordini od stanu duchownego, że o dobra ziemskie nienależycie do sądu duchownego przeciwko prawu szlachtę pozywają i censuris ecclesiasticis aggrawują, przetoż adinvenient media IMcie pp. posłowie nasi, zniósszy się z IMciami arcybiskupami, biskupami i samymże IMcią księdzem legatem, aby takowe inconvenientia in praeiudicium stanu szlacheckiego nie działy się in futurum i klątwy in simili ut praemissum est negotio w którymkolwiek sądzie duchownym skazane, aby były nullitatis lege cavebunt. **16.** Wielka jest ujma substancyej i prowentów szlacheckich a oraz

a) P. Berentfaeera. b) P. Derensa. c) P. Krzypla.

laesio maiestatis divinae, że duchowni tak claustrales jakoteż extra claustrum będący blisko kościołów karczmy stawiają, szynki exercere pozwalają, które aby lege publica zniesione były urgebunt IMć pp. posłowie. 17. Fortyfikacya miasta Krakowa, jako jest potrzebna całej rzptej tak zelecić gorąco onę, aby jako najprędzej znaczny koszt da umocnienia fortecy pomienionej obmyślony był zlecamy IMciom pp. posłom. 18. Prawa o wendycyej soli ruskiej, o wydawaniu kwarty starej i nowej, aby były reassumowane i do exekucyej przywiedzione instabunt IMć pp. posłowie. 19. A że pp. administratorowie ceł nad instruktarz cła wyciągają, kwitów z pieczęcią skarbową dla dowodu nie dają, ale tylko prywatne kartki swoje dają, aby tedy kara jaka na nich postanowiona była pro depactatione, o co forum w każdym sądzie ad cuiusvis instantiam żeby było naznaczone praecustodient IMcie pp. posłowie. 20. Kniaziów, sołtysów, łymanów i innych woluntaryuszów, aby więcej na łanach królewskich nad czterech nie było lege cavebunt IMcie pp. posłowie, drudzy zaś którzyby się nad pomienioną liczbę najdowali, aby insze grunta osiadali i do podatków i robocizn chłopskich należeli w tejże konstytucyej opiszą IMcie pp. posłowie i aby rewizorowie łanników per totum regnum naznaczeni byli proponent. 21. W tak częstych województwa naszego niebespieczeństwach siła należy na fortyfikacyej miast i miasteczek w krajach naszych będąbych, przeto inibunt modos IMcie pp. posłowie, jakoby do fortyfikacyej IMciów pp. possessorów osobliwie Buska i Gródka rzpta zachęcić mogła. 22. Zruszają się tem fundamenta securitatis dóbr ziemskich szlacheckich, kiedy dzierzawcy różnych starostw i tenut w pretensyach swoich między królewszczyzną a dobrami ziemskiemi zachodzących, nie do ziemstwa jako prawo każe ale za dworem pozywają. Zaczem starać się będą omni conatu IMcie pp. posłowie nasi, aby konstytucye dawne reassumowane były i żeby contra evocatorem oprócz tamtych grzywien w konstytucyach naznaczonych sessio turris przez niedziel dwanaście przydana była. 23. Ponieważ starostowie sądowi i urzędy grodzkie jakoteż i sędziowie ziemscy evocatione aggravantur kondemnatami niesłusznemi et passione litigantium, pominąwszy regestr officii na to umyślnie ordynowany, aby się z niego iudices et officiales ex iudicatis suis sprawowali, przeto aby żaden nie ważył się na starostwach i urzędach grodzkich jako też i ziemskich kondemnaty otrzymywać wydawszy wprzód pozwy, tylko ex regestro officii sub poena mille marcarum et sessionis turris per duodecim septimanas et nullitate condemnationis extra regestrum obtentae, co wszytko novella lege obmyślą pp. posłowie. 24. Jest i to niemniejsza krzywda, że niektórzy litigantes tak abutuntur lege publica, iż w regestra nie należyte wpisując się, honory szlacheckie kondemnatami, evocatione aggravant, dla których często per succubitiones et frequentes executiones wiele na swoich substancyach szwankować musi, przeto i to zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby to sedulo in facie regią promowowali, naprzód kondemnaty takowe, aby kassowane były, druga poena evocationis extra regestrum competens trecentarum marcarum aby założone były. 25. Więc że praeceps iudicium extra iustitiam est, postarają się IMcie pp. posłowie, żeby w trybunale żadnemu nie wolno było ex regestro simplici wzdawać sine beneficio aresti, gdyż ta precipitancya to za sobą prowadzi, że niegotowych a często nec litem sperantes o utratę honorów i substancyej przyprawia. 26. Regestr aryanizmi per legem był postanowiony contra Arianos, których że teraz za łaską Bożą niemasz, aby ten regestr zniesiony był procurabunt IMci pp. posłowie. 27. Zachodzą częste w kole naszem kwerymonie, że duchowni IMcie, nie kontentując się dziesięciną wytyczną, którą z łanów dworskich odbierają, ale insuper i z ról pustych na dwór posianych albo też przez szlachtę na dworzyskach chłopskich osiadłych[1]) tejże dziesięciny upominają się, które pola jako są mutacyej i w różnieniu się do possessyej chłopskiej podległe, tak pod dziesięciny podpadać

[1]) P. zasianych.

nie powinny, instabunt IMcie pp. posłowie, aby szlachta od wydawania takowych dziesięcin wolna zostawała, a luboby gdzie processa eo nomine zaszły, aby były pro nullo deklarowane. **28.** Instabunt IMcie pp. posłowie, aby largicyej hybernowej na ukontentowanie starszyzny wojskowej aukcya być mogła do dawnej kwoty, żeby IMcie pp. generałowie cudzoziemskiego wojska participes [1]) byli beneficii reipublicae. **29.** Promovebunt i to, żeby poddani niektórych wsiów w dobrach królewskich, zasłaniający się podwodami i przywilejami eo nomine nadanemi, tak jako poddani inszych wsiów, w jednejże dzierzawie abo starostwie będących, do powinności wszelkich podatków i robocizn należały i one starostom abo dzierżawcom oddawały, non obstantibus privilegiis, które aby były pro nullis deklarowane per legem postarają się IMcie pp. posłowie. **30.** Ratione profugorum subditorum dla prędszej sprawiedliwości ziemie przemyska i sanocka tak jako ziemia lwowska i halicka forum w grodzie mieć chce, postarają się o to prawo IMć pp. posłowie. **31.** O dziesięciny zaś i o meszne, aby nie do sądu duchownego, ale do ziemskiego duchowni szlachtę pozywali praecustodient novella constitutione. **32.** Duchowni religiej greckiej w dobrach ziemskich i królewskich, aby ad loci ordinarium in causis facti należeli in causis zaś fundi do dziedziców i dzierzawców i żeby loci ordinarius bez prezenty dziedziców i dzierzawców jako kollatorów nikomu ordines nie konferował. **33.** Expostulabunt IMcie pp. posłowie nasi z IMcią p. podskarbim wielkim koronnym, aby zasługi IMć p. Wojakowskiego, rotmistrza łanowej piechoty województwa ruskiego zatrzymane in toto doszły i to instabunt do całej rzptej, aby in futurum IMciom pp. rotmistrzom województwa naszego nunc et pro tempore existentibus większe salarium ad instar województw wielkopolskich naznaczone było. **34.** A że się najdują takowe województwa i ziemie, że rozebranym na komissyej lwowskiej chorągwiom zasług nie wypłacają, tedy aby takowych województw i ziem posłowie activitatem vocis na sejmie nie mieli promovebunt IMć pp. posłowie. **35.** Starać się i o to będą, aby z sejmiku naszego wisnieńskiego deputaci na trybunał trzej z każdej ziemi po jednemu i poseł siódmy z ziemi żydaczowskiej per legem naznaczeni byli. **36.** IMć p. Sokolnickiego chorążyca lwowskiego i IMć p. Kaweckiego łowczego halickiego zalecą respektowi J. kr. Mci i całej rzptej IMć pp. posłowie, aby za stracone do Turków wsi swoje w województwie ruskiem leżące mogli mieć recompensam. **37.** Efficient i to IMcie pp. posłowie, aby sumy na praesidium barskie tak z ziemi lwowskiej jako też i przemyskiej i sanockiej erogowane z skarbu koronnego oddane były. **38.** Pan Affendyk obywatel lwowski przez lat kilka w Kamieńcu w ciężkiem więzieniu pro obside zatrzymany, iustum meretur respectum, zlecamy tedy IMciom pp. posłom na sejm wnieść za nim do J. kr. Mci i rzptej instancyę, aby od wszelkich podatków rzptej i miejskich ciężarów był libertowany i konstytucya onemu służąca, aby do lat sześciu była prorogowana. **39.** Libertacya dworków i kamienic w Waszawie plebeiae conditionis ludzi aby były per legem kassowano urgebunt IMcie pp. posłowie. **40.** Komissya między kredytorami a synagogą przemyską vigore konstytucyej sejmu grodzińskiego in fundamento iustitiae expedyowana, że się zda być niektórym kredytorom praeiuditiosa, aby nie była per legem approbowana impedient IMcie pp. posłowie. **41.** Sprawa pp. Wysoczańskich z WIMcią p. cześnikiem koronnym o wójtostwo Batle nazwane i o część w Smozy za dekretem sądów zadwornych in contumatiam otrzymanych odebrane, aby była według praw należytych osądzona, durantibus comitiis także i sprawa pp. Zakotyńskich o wójtostwo we wsi Zakotynie przez IMć p. Rzeczyckiego niesłusznie odebrane aby była decisa postarają się IMcie pp. posłowie. **42.** Relaksacyą wieży IMci p. Ozarowskiemu dekretem trybunalskim nakazanej promovebunt IMcie pp. posłowie. **43.** Kamienice OO. Dominikanów przemyskich, nazwane jedna humnicka a druga

---

[1]) principes w P.

pruchnicka przy kościele zostające, aby przy dawnych prawach i przywilejach zostawały i od wszelkich podatków rzptej i ciężarów świeckich uwolnione były promovebunt IMcie pp. posłowie. **44.** Za IMcią p. Boguszem rotmistrzem J. kr. Mci wniosą IMć pp. posłowie instancyę względem Haczowa w possessyej jego będącego zniszczenia, nietylko od nieprzyjaciela ale też od częstych noclegów i popasów posłów i gońców tatarskich do J. kr. Mci i całej rzptej, aby mógł mieć ex beneplacito reipublicae swoje jako ukontentowanie. **45.** Którą to instrukcyą naszę ręką IMci p. marszałka koła naszego podpisać i do grodów wszytkich ziem pomienionych podać zlecamy. Działo się w Wiszni dnia szesnastego grudnia roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego ośmdziesiątego drugiego. Andrzej Modrzewski przemyski radomski medycki starosta, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisninskiego m. p.

Castr. Leop. Rel. 445 p. 101—114 fragment idący aż do 27 artykułu o dziesięcinach z łanów w possesyej chłopskiej niebędących wybieranych. Castr. Prem. Rel. 437 p. 77—88.

64.

Wisnia, 24. maja 1683.

Laudum sejmiku wiszeńskiego (fragment).

1. OO. Karmelitanom lwowskim na poparc e lepsze fortyfikacyej którą zaczęli klasztoru swego z pomienionego czopowego przyszłego lwowskiego zł. 300 za asygnacyą ex consensu publico od IMci p. marszałka koła naszego wydaną deklarujemy. **2.** Ziemia przemyska pro communi suffragio rzpltej, in tantis periculis degentis, stosując się do deklaracyej IchMciów pp. posłów swoich na sejmik danej, na zapłatę wojska starego jako i świeżego zaciągu takową postanawia certitudinem. A naprzód według deklaracyej pomienionych IchMciów pp. posłów na półczwarty ćwierci teraźniejszego zaciągu nowo od rzpltej na sejmie ordynowanego złotych 206.455 a zasię na dwie ćwierci chorągwiom do ziemi naszej przemyskiej po zapłaty zatrzymane ordynowanym sumę zł. 36.441, co efficit summam 242.996, na którą to sumę takowe uchwalamy wypłacenie. U IMci p. podkomorzego przemyskiego z remanentów czopowego administracyej IMci zł. 4.000, teraźniejszego zaś czopowego z arendy od tegoż WIMci p. podkomorzego przemyskiego przychodzącej zł. 22.000. Szelężne zł. 24.000 którego w ziemi naszej egzakcya tylko po miastach i miasteczkach currere ma. Nadto podymnego na dwie racie 60 wydać deklarujemy t. j. pro prima rata 30 podymnego, a die 15 Junii ad diem 15 Julii. Na drugą zaś ratę 30 podymnego, a die prima Novembris ad diem ultimam eiusdem wypłacić objecuje, którego to podymnego 30 raty jednej wychodzi suma zł. 98.070, obiedwie zaś raty in unum złączone wynoszą sumę zł. 196.140 do których wybierania IMciów pp. egzaktorów do pierwszej raty między Sanem a Dniestrem IMć p. Konstantego Wapowskiego miecznika ziemie przemyskiej, za Sanem IMć p. Felicyana Stawskiego łowczego ziemie przemyskiej, za Dniestrem IMć p. Jana Hermanowskiego cześnika żydaczowskiego; na drugą ratę między Sanem a Dniestrem IMć p. Stefana Winnickiego podstolego żydaczowskiego, za Sanem IMć p. Stefana Rytaro wskiego za Dniestrem IMć p. Krzysztofa Krainskiego naznaczamy. Którzy IchMci pp. egzaktorowie około wybierania podatków pomienionych jako największą pilność i staranie mieć powinni, sine ulla agravatione ubogich ludzi poddanych naszych opisanem prawem et antecedentibus laudis sejmiku naszego, po groszu od złotego kontentując się salarium sub poenis legibus regni descriptis. Jeżeliby się zaś kto refragarius znalazł i pomienionych podatków wypłacać in tempore niechciał i delatę na sobie otrzymać dopuścił, przeciwko takowemu

każdemu indilatam executionem IchMć pp. officiales ziemie naszej movere powinni et poenas legibus regni descriptas decernant. 3. Upatrując i czyniąc folgę poddanym naszym uchwaliliśmy na allewiacyą w podatkach szelężne w ziemi naszej przemyskiej po miastach tylko i miasteczkach okrom wsi, które per arendam puściliśmy IMci p. Remianowi Wojakowskiemu podstolemu przemyskiemu za sumę zł. 24.000. Egzakcya tego szelężnego currere ma a prima Julii anni praesentis a kończyć się powinna ultima Junii in anno 1684. Podatek zaś tego szelężnego wybierany być ma od wszytkich in genere trunków i żaden z szynkarzów sprzeczny tej uchwale naszej być nie ma. Więc że zaś IchMć duchowni pod pretekstem immunitatis ecclesiasticae protegunt i konserwują osoby, także i w dworkach szlacheckich w miastach będących znajdują się takowi, którzy równie z miastem wszelkich trunków, szynki cum praepeditione skarbu ziemie naszej usurpant sobie, tedy zabiegając dalszej szkodzie ziemie naszej authoritate publici conventus stanowimy, aby każdy takowy prywatną protekcyą zaszczycający się, już ab hinc do płacenia pomienionych podatków czopowego i szelężnego salvis iuribus civitatum był adstrictus i o to IMciów pp. oficyalistów grodzkich ziemie naszej requirimus, aby IchMć za doniesieniem skargi o nie wydanie pomienionych podatków de personis et bonis nieposłusznych i przeciwnych prawu pospolitemu fortem et indilatam czynili executionem i żadnemi prywatnemi protekcyami zaszczycać się nie pozwolili. A tego szelężnego wypłacenie na zatrzymane ćwierci chorągwiom starego zaciągu do ziemie naszej po zapłatę ordynowanym w drugiej racie wypłacić naznaczamy[1]). 4. A ponieważ WIMci p. podkomorzy przemyski sufficientissimum oddał calculum administracyi swojej czopowego ziemie naszej za lat dwie, t. j. ad diem sextam Junii anni praesentis i sumy z administracyej swojej wynikające wypłacił, tedy zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby nomine publico pomienionemu IMci p. podkomorzemu przemyskiemu za te lat dwie kwit wydał, jako i my unanimi assensu laudo praesenti wiernie IMci i sukcessorów IMci kwitujemy. Resztę zaś przy IMci zostającą zł. 12.000 tak ordynujemy. Za pracę samemu IMci p. podkomorzemu przemyskiemu zł. 4.000 konferujemy. Więc że osoby IchMciów pp. posłów ziemie naszej na sejm przeszły od nas uproszonych WIMci p. Andrzeja Modrzejowskiego podskarbiego nadwornego koronnego starosty przemyskiego i IMci p. Aleksandra Jastkowskiego sędziego ziemskiego przemyskiego magnum w nas merentur respectum, za pracę spezy i fatygi swoje przez czas niemały na sejmie podjęte in vim gratificationis z afektów naszych IMciom u pomienionego WIMci p. podkomorzego przemyskiego z remanentu po zł. 2.000 na każdego z IchMciów ofiarujemy i na te pomienione gratitudinem assygnacye IMci p. marszałkowi koła naszego wydać deklarujemy. Residuum zaś 4.000 zł. ut supra connotatum est do zapłaty wojska aplikujemy. 5. Teraźniejsze zaś czopowe które ad dispositionem nostram a die sexta Junii przychodzi, zaszczycając rectitudinem et dexteritatem w pekazanej i wywiedzionej do znacznej kwoty administracyej czopowego, ziemie uaszej WIMci p. podkomorzego przemyskiego sumie, toż czopowe ziemie przemyskiej pomienionemu IMci p. podkomorzemu przemyskiemu za sumę zł. 22.000 na rok zupełny t. j. a die septima Junii anni praesentis ad diem eandem mensis eiusdem w roku przyszłym ośmdziesiątym czwartym puszczamy per arendam. Więc że zwyczajne warunki antecessorowie IMci od nas w podobnych kontraktach miewali, też i my pomienionemu IMci cavemus, jako to strzeż Boże inkurzyej nieprzyjacielskiej, konflagracyej w miastach i powietrza, dla których przypadków szynki ustawaćby musiały a stąd diminucyą w czopowem IMć miałby, przeto jeżeliby strzeż Boże z tych przypadków w szkodę IMć popadłby, takową szkodę za słuszną i prawdziwą werifikacyą defalkowaćb) IMci deklarujemy, co in simili w arędzie

[1]) Ten art. w C. Prem. Rel. 437 p. 1246—47 tudzież 447 p. 388—389. b) kompensować w P.

szelężnego IMci p. podstolemu przemyskiemu praecavemus et declaramus. **6.** A sumę za czopowe pomienioną excepto miasta samego Przemyśla, które do fortyfikacyej miasta Przemyśla aplikowane i Rzeszowa w racie drugiej na zapłatę ćwierci zatrzymanych starego zaciągu wojska deklarowanej IMć p. podkomorzy wypłacić będzie powinien. **7.** Na które sumy obudwóch rat tak czopowego szelężnego jako i podymnego ziemie naszej uchwalone, IMć p. komisarz tejże ziemie asygnacye wydawać powinien, za któremi IchMć pp. egzaktorowie nieodwłocznie IMciom pp. deputatom wypłacać mają. **8.** IMcie pp. egzaktorowie lubo czynili kalkulacyą, przecież jednak pewne sumy zostali remanentów ziemi winni, a tych sum non constat quantitas, jako wiele u którego z IchMciów zostaje; przeto dla skuteczniejszego rachunku i lepszej pewności i informacyej ziemie sądy fiskalne pro hac vice uchwalamy i dwóch deputatów IchMciów WIMć p. Jana Wojakowskiego podkomorzego ziemie przemyskiej, IMć p. Aleksandra Jastkowskiego sędziego ziemie przemyskiej, IMć p. Mikołaja Ustrzyckiego stolnika żydaczowskiego podstarościego, IMć p. Szymona Wolskiego skarbnika sanockiego pisarza grodzkich przemyskich uprosiliśmy, którzy IchMć pp. deputaci pro die decima nona mensis Julii anni praesentis do Przemyśla zjechawszy się na sądy pomienione na miejscu z dawna zwyczajnem zasiadszy, IMciów pp. egzaktorów ziemie dostatecznie rachunku wysłuchają, sumy z remanentów pokazane ratyfikować będą i one na asygnacye de consensu publico od IMci p. marszałka koła naszego wydane wypłacać iniungent, przysięgi od tych IMciów pp. egzaktorów, którzy jeszcze nie przysięgali excipient, super retentoribus którzy do tego czasu podatków na zapłatę wojsku uchwalonych niewypłacili i wypłacać nie chcą dekreta formowali i one ad executionem przywodzili, iniurias miast z szynkarzami w protekcyach prywatnych od osób zostających decident i libertacye prywatne extra consensum rzpltej contra leges et constitutiones pugnantes od iurysdykcyej różnych osób zachodzące cassabunt i inne należące do sądów fiskalnych presse sprawy sądzić będą, osób jednak decreta libertatis albo kwity mające i od sądów swoich uwolnionych ad iudicium pociągać nie mają. **9.** IMć p. Stanisław Żurowski cześnik ziemie przemyskiej, że sufficienter z egzakcyi swojej wyrachował się i summas provenientes według simple wypłacił i nic ziemi winien nie został, tedy z pomienionych egzakcyej IMci p. marszałkowi koła naszego kwit in personam IMci p. cześnika przemyskiego wydać pozwalamy i praesenti laudo kwitujemy. Ci zaś IchMć pp. egzaktorowie, którzy się na sądach rachować będą, delaty prawdziwe remanentów swoich do grodu oddać powinni, które IchMć pp. officiales odebrawszy rigorose cum iustitia egzekwować będą. **10.** Więc że świeżo zmarłego IMci p. Mikołaja Starzechowskiego podstolego latyczowskiego sukcessorowie ob absentiam p. sukkolektora na ten czas w trybunale spraw swoich atentującego, egzakcyej ś. p. IMć p. podstolego latyczowskiego rachunków podać i o wypłaceniu pomienionej egzakcyej nas informować nie mogą, tedy do sejmiku deputackiego blisko w tym roku przyszłego tę kalkulacyę odkładamy i pomienionych sukcessorów nieboszczyka IMci p. podstolego do uczynienia kalkulacyej laudo praesenti stringimus. **11.** Księgi podkomorskie, że dla wakancyej podkomorzego ziemie naszej przez czas niemały zostawały w schowaniu w kancelaryej ziemskiej, tedy iniungimus IMciom pp. komornikom granicznym przeszłym albo i IMciom sukcesorom, aby zaraz pod czas sądów fiskalnych awizowawszy sukcessorów nieboszczyka godnej pamięci IMci p. Stanisława Fredra pisarza ziemskiego przemyskiego, aby otworzyli kancelaryą in praesentia IMci p. Aleksandra Jaskowskiego sędziego ziemskiego przemyskiego, IMci p. Mikołaja Ustrzyckiego stolnika żydaczowskiego podstarościego i IMci p. Szymona Wolskiego skarbnika sanockiego pisarza, oficyalistów grodzkich przemyskich do rąk WIMci p. Jana Wojakowskiego podkomorzego wydali. **12.** Ponieważ kwerela niemała interposita w kole naszem od IMciów pp. obywatelów województwa naszego na kancelaryą przemyską grodzką, jakoby ludzi rozpustnych solut... personas et plebeias, którzy żadnego kancelaryej

emolumentu nie czynią, i owszem scandalosa vita palestram szpecą, indukty przepijają i w tem kancelaryą i ziemię zawodzą, piją, grassują, hałasy po mieście robią, napastują et opprimunt nobilitatem, przeto IMciów pp. oficyalistów grodzkich przemyskich braci naszej pilno requirimus i IMci p. marszałka koła naszego upraszamy, aby IMć z IchMciami authoritate publici conventus expostulował, żeby IMć pp officiales facta revisione et cognitione osób swywolnych, pijaniców, plebeios, scandalosos a palestra relegowali a iuris peritos famae bonae et morum młodzież szlachecką skromnych przy kancelaryej konserwowali ad numerum dwudziestu osób. **13.** Miasto Przemyśl ponieważ po kilka kroć różnemi czasy znaczną od ognia poniosło ruinę,tedy subveniendo upadkowi miasta tego et legi, na sejmie walnym grodzińskim sancitae, inhaerendo, pogorzelców wszytkich miasta Przemyśla, ab omnibus contributionibus tak od podymnego jako i szelężnego na sejmiku teraźniejszym uchwalonych laudo praesenti, (okrom czopowego) którymi jako przed tem po ogniu do miasta na fortyfikacyą przykładali trzecią częścią, tak i teraz te podatki płacić powinni, uwalniamy; ci zaś których Pan Bóg ogniem nie dotknął, omnia genera podatków cum republica contribuere powinni. **14.** A że pomienionego czopowego miasta Przemyśla ob absentiam IMci p. podskarbiego nadwornego koronnego prowentu i expens na fortyfikacyę pomienionego miasta mieć informacyej ad praesens nie mogliśmy, tedy te do sejmiku deputackiego odłożywszy, teraz że mamy deklaracyą, jakoby gotowych za przeszły rok jest pieniędzy zł. 3.000, przeto i te 3.000 za rok przeszły ad diem sextam Junii anni praesentis i tegoroczne czopowe miasta Przemyśla in ordinationem IMci p. podskarbiemu puszczamy prosząc o to, aby IMć te które są gotowe i drugie za rok teraźniejszy zł. 3.000 od miasta z pogorzelcami według ich między sobą ordynacyej wybrawszy na fortyfikacyę łożył i słuszną miał animadwersyą, ażeby ta fortyfikacya znaczną za wigilancyą i dyrekcyą IMci p. mieć mogła melioracyą. **15.** Żydzi a) w województwie naszem ruskiem mieszkający, iż po kilka kroć publicis calamitatibus et hostilitatibus zniszczeni, a mianowicie przemyscy z dopuszczenia Boskiego przez ogień zrujnowani i do wielkiej nędze i ubóstwa przyprowadzeni, tak dalece, że ani długu IMciom pp. obywatelom województwa ruskiego i inszym kredytorom swoim wypłacić ani contribuere cum republica nie mogą, przeto stosując się do konstytucyej sejmu grozieńskiego de conflagratis napisanej, przytem protestacyą w aktach grodzkich warszawskich przez niektórych IMciów pp. senatorów świeżo uczynioną w konsyderacyą wziąwszy, chcąc egestati extremae pomienionych Żydów subvenire, aby na potem rzpta mogła z nich mieć subsidium et utilitatem, pomienionych pogorzelców Żydów przemyskich ab omnibus generaliter oneribus et exactionibus publicis laudo praesenti uchwalonych, excepto ordynaryjnego pogłównego, iuxta constitutiones antecedenter illis o wnoszeniu do skarbu koronnego pogłównego żydowskiego servientes, płacić powinnego, także czopowego na fortyfikacyą miasta Przemyśla applikowanego, tak jako przed tem od ognia dawali z miastem płacić deklarowanego, unanimi consensu uwalniamy et circa constitutionem grodnensem et protestationem do akt grodzkich warszawskich in rem eorum zaniesionej, laudo praesenti konserwujemy i aby od pp. deputatów wojskowych po pogłównem ordynaryjnem insze exakcye do niej należące do pomienionych Żydów przyjeżdżających nie byli aggrawowani praecavemus. **16.** Mając w konsyderacyej konstytucyą walnego sejmu grodzińskiego, która wszelkich konflagratów ab omni importantia et genere contributionum do lat ośmi mieć chce libertowanych, przeto i my annuendo prawu wyraźnemu et subveniendo ubogim ludziom, przy tychże prawach i wolnościach konflagratów laudo praesenti zachować chcemy i zachowujemy. W miasteczku Kańczudze, ponieważ deductum, że pewna część w rynku zgorzała, jako ex iuramento in castro premisliensi per cives praestito evidenter nam patuit, dlatego i my stosując się do słuszności przy

a) Artykuł ten w Castr. Prem. 437 p. 1067.

tym juramencie ich zachowujemy i trzy dymy przez jurament odcięte od płacenia uwalniamy, okrom tych, których ogień nie dosiągł i płacić z nich powinni. W tymże respekcie miasteczko Krzywcza, które przez ogień znaczną część osiadłości swojej w samym rynku straciło mieć chcemy i cztery dymy przez jurament do płacenia winne, teraz zaś przez konflagracyą upadłe ujmujemy i od płacenia i exakcyej IMciów pp. egzaktorów uwalniamy, exceptis tych, których ogień nie doszedł i płacić powinni, którą jednak konflagracyą iuramento comprobare powinni. **17.** Toż nieszczęście tetigit miasteczko Krakowiec, które świeżo teraz z gruntu pogorzało, tedy słysząc gemitum tamtejszych ludzi i zniszczenia przy tymże prawie onych zachowujemy i od podatków podymnego generaliter wszystkich laudo nostro uwalniamy, okrom czopowego i szelężnego. IMć p. Lysowski uskarżał się w kole naszem, że pewną część komisya J. kr. Mci od majętności jego Chlypel odcięła i dla tego podatów według przeszłego juramentu żadną miarą płacić nie mógł, przeto chcąc suffragari w tem desiderium IMci zł. 100 na ulżenie poddanych IMci i zastąpienie podatków, ażeby na potem według iuramentu poddani IMci podatki rzpltej wypłacali, deklarujemy i na nie asygnacyą do remanentów u IMciów pp. egzaktorów zostających IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy. **18.** Czyniąc dosyć usilnej afektacyej IMciów pp. braci pozwalamy aby rewizya wsi Bolestraszyc i Dmitrowic przez IMci p. wicesgerenta grodzkiego przemyskiego ratione desolacyi przez wyście chłopów na słobody odprawiona była. **19.** Więc że też miasto J. kr. Mci Nowy Sambor często incusatur o złe drogi, tak po przedmieściach jako i minąwszy przedmieścia ze wszytkich czterech stron, od Uhrec, od Babina, od Strzałkowic a najbardziej od Biszkowic, że wszędzie chyba wielką posuchą albo ciężkimi mrozami można przejechać, za najmiejszą zaś słotą profundissimis błot kałuż czynią się przeprawami i w samem mieście w ulicach konie się zalewają, przeto iż nie tylko obywatelom ziemie przemyskiej lub do Przemyśla na wszelkie sądy i elekcye lubo na sejmiki do Wiszni jadącym, tudzież wszelkim gościom, kupcom i furmanom szkody wielkie się dzieją i w samem mieście mundiciem nie mają mieszczanie, tedy reasumując przeszłe o tychże złych drogach lauda, ktorykolwiek był iniuriatus tymi złymi drogami in omnibus fundis tegoż miasta, ma dać actionem na kwerele sub poenis quingentarum marcarum et refusione damnorum simpliciter absque iuramento taxandorum tocies quocies urgendo poenam turris super consulibus et advocatis iudicium decernet castrense premisliense. **20.** Premit i to nas wszytkich, że miasta licentiosa potestate exorbitant w miarach, które sobie privata authoritate in convulsionem legum publicarum et laudorum nostrorum, na wielkie ukrzywdzenie i oszukanie przejeżdżających, ad libitum et commodum proprium stanowią, podwyższają, i kiedy przedający do miary przychodzi, fałszywą podstawują miarę, tedy praecavendo in post i zabiegając tanto ausui postanawiamy, aby takowi exorbitantes, ad cuiusvis z ukrzywdzonych instantiam pozwani do sądów grodzkich ziemie swojej, rigorose byli sądzeni et iuxta meritum actionis suae słusznie penowani cum restitutione szkody iniuriatis, od których pozwani będą. A żeby się ab hinc uskromiły takowe abusus, postanawiamy assensu nostro publico et requirimus IMciów pp. podwojewodzych ziem naszych, aby officio suo satisfaciant i cum adminiculo officii każdy ziemie swojej objechali in spacio sex septimanarum miasta wszytkie, w każdem mieście nowe miary cum iustitia concordantes jako to półkorce, w którym żeby było garcy dwadzieścia i cztery lwowskich prawdziwych, które miary przy sobie pomierzeć i pocechować rozkazawszy, burmistrzom i wójtom cechowane oddać, aby in patenti na przystępie każdemu potrzebującemu na ratuszu zostawała, do któregoby iniuriati rekurs czynić mogli. A te miary we wszystkich miastach i miasteczkach ziem naszych ad instar lwowskiej, jako wyżej się opisało, równe być powinny i wszędzie przy ratuszu lubo kłody lubo półmiarki każdemu przystępne aby zostawały, miary zaś stare dawne fałszywe, z teraźniejszą nową nie zgadzające się, in unum wszytkie komporto-

wane zepsować i spalić rozkazali. Ktoby zaś hoc laudo publico nostro znajdował się contrarius i miary tej nie akceptował i owszem dawnych fałszywych na krzywdę ludzką zażywał i pomienionym IMć pp. podwojewodzym ziem naszych cum adminiculo officii jeżdżącym w postanowieniu miar nowych sprawiedliwych nie był posłuszny, albo jakie tumulty w miastach lub miasteczkach przeciwko powadze pomienionych IMciów authoritate publica koła naszego utwierdzonych excitaret, tedy taki każdy violator securitatis et sancitorum pozwany do sądu grodzkiego ad cuiusvis z ukrzywdzonych instantiam et probabilibus documentis convictus poena quingentarum marcarum et sessione turrica ma być dekretowany, co aby tem prędzej miastom i miasteczkom innotescat, uniwersały eo nomine do miast i miasteczek IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy. **21**. A że z przeszłego sejmiku przedsejmowego ordynowane IMciom niektórym poosychały asygnacye, jako to IMci p. Askmanickiemu na zł. pięć set, IMci p. Błażejowskiemu[a] niewolnikowi na zł. pięć set, IMci p. Kulczyckiemu niewolnikowi na zł. trzysta, IMci p. Zaporskiemu zł. trzysta, p. Jackowskiemu niewolnikowi zł. dwieście, OO. Franciszkanom konwentu przemyskiego zł. sto, IMciom pp. rotmistrzom praesidiarnym na zł. czterysta trzydzieście, tedy przeszłego sejmiku naszego publiczną deklaracyą teraźniejszą zgodą naszą aprobując, na też pomienionione largicye IMci p. marszałkowi koła naszego tymże IMciom assygnacye do remanentów przy IMciach pp. exaktorach zostających wydać zlecamy[b]. **22**. Suplik OO. Dominikanów konwentu przemyskiego, Karmelitanów konwentu usakowskiego, IMci księdza komendarza wisnińskiego, OO. Dominikanów mościskich nieopuszczając bez elemozyny deklarujemy, aby IMć p. marszałek koła naszego OO. Dominikanom przemyskim na zł. 300; OO. Karmelitanom usakowskim na zł. 100, OO. Dominikanom mościskim na zł. 100, księdzu komendarzowi wisznieńskiemu na zbudowanie formy i ławek zł. 130 assygnacye wydał do pewnych remanentów. OO. Franciszkanom sanockim na zbudowanie kościoła i klasztoru spalonego 1.000 zł. za asgnacyą IMci p. marszałka koła naszego wydać zlecamy. **23**. Miasteczko Wisznia że słuszną wnosi suplikę o wypasienie łąk ogrodów i inne szkody a communi congressu sobie praetendit, przeto stosując się do słuszności in recompensam za pretendowane szkody pozwalamy zł. 200, na które do wszytkich ziem asygnacye IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. **24**. Zachodzi suplika panien zakonnych czernic monasteru smulnickiego, które nie mając żadnego okrom do pożywienia i wygody swojej klasztornej dymu compelluntur do płacenia podymnego. Przeto iustum mając respectum super miserabilibus personis ab hoc onere et exactione fumaliorum ob impossibilitatem płacenia generaliter uwalniamy et omnem securitatem ab impeditione IMciów pp. exaktorów providemus et praecavemus. **25**. Mając w oczach naszych jawną summam curam et solicitudinem J. kr. Mci p. n. m. około dobra pospolitego, który nie mając na zdrowie swoje[c] respektu pracowicie elaborat in defensione communis patriae i cokolwiek sposobów być może saluti et integritati eiusdem impendit, niemoże województwo nasze tylko winne oddać podziękowanie J. kr. Mci p. n. m. pro ea cura et solicitudine, którą uznawa in conservatione całej rzpltej. A że z listu J. kr. Mci p. n. m. patuit nam, iż IMć p. Morsztyn podskarbi koronny w tej ojczyźnie educatus i wielkimi honorami i substancyą auctus odważył się na to, aby patriae suae był iniurius, majestat J. kr. Mci p. n. m. chciał dać in supplantationem i całą rzpltą w zamięszanie per suos subtiles actus, województwo nasze przy osobliwem podziękowaniu J. kr. Mci p. n. m. pro hac paterna cura in avertendis które exinde mogłyby subsequi periculis, tudzież za obwieszczenie de tanta perversione et contaminata fide przeciwko majestatowi pańskiemu i ojczyźnie swojej IMci p. podskarbiego koronnego, z osobną instrukcyą do J. kr. Mci p. n. m. wyprawuje posłów IchMciów z ziemie lwowskiej IMci p. Felicyana

a) Błozowskiemu P. b) Ten artyk. także w Castr. Prem. Rel. 440 p. 2665. c) swego.

Grochowskiego łowczego bracławskiego, IMć p. Korytka chorążyca nowogrodzkiego, z ziemie przemyskiej IMć p. Andrzeja Skorczyckiego chorążego nowogrodzkiego, IMć p. Krystyna Gorajskiego, podczaszego bilskiego, z ziemie sanockiej IMć p. Samuela Orzechowskiego cześnika województwa kijowskiego marszałka koła naszego i IMć p. Kazimierza Wolskiego. Do IchMciów pp. hetmanów koronnych cum debita animorum i afektów braterskich contestatione z powinszowaniem ex gratia distributiva J. kr. Mci p. n. m. pro amplissimis IMciów n. m. pp. w rzpltej meritis honor IMciów IMć p. Aleksandra Maxymiliana Fredra miecznika czerniechowskiego, IMć p. Jana Grabiego podwojewodzego przemyskiego, IMć p. Adama Drohojowskiego, IMć p. Aleksandra Humnickiego, IMć p. Janickiego posłów swoich de medio sui obranych z osobną instrukcyą wyprawujemy. **26.** IMć p. burgrabiemu przemyskiemu stanowniczemu gospod sejmiku naszego in vim gratitudinis za prace IMci ziemia nasza przemyska z czopowego przyszłego zł. sto naznacza i asygnacyą na pomienioną kwotę IMci p. marszałkowi koła naszego wydać deklaruje. **27.** Praecustodimus to sobie wszytkie ziemie, że luboby się sejmik deputacki blisko przyszły rozerwał, tedy nazajutrz po rozerwanym sejmiku porządek tak względem podatków jako też i inszych materyi do województwa naszego należących do kościoła zszedłszy się in unum uchwalimy. **28.** Ziemia sanocka in subsidium rzpltej spólną zgodą z IchMciami pp. bracią do deklaracyej IMciów pp. posłów na sejmie przeszłym warszawskim danej, aby konstytucye i uchwały publiczne jako najprędszy wzięły efekt i wojsko płatne było, uchwala na zapłatę starego i nowego zaciągu podymnego ośmdziesiąt i dwoje a to takowym sposobem. Na zapłatę nowozaciążnemu wojsku aby wystarczała suma zł. 71.752 na dwie racie wypłacać deklarujemy podymnego sześćdziesiąt i cztery, t. j. na pierwszą ratę, która się zaczynać ma die 15 Junii a kończyć się ma die 15 Julii na sumę zł. 35.876 uchwalamy podymnego trzydzieście i dwa; na drugą ratę, która się poczyna die 15 Novembris a kończyć się ma die 15 Decembris na sumę zł. 35.876 także podymnego trzydzieście i dwoje, a zaś na zapłatę zatrzymanych ćwierci starego zaciągu podymnego 18, którego egzakcya ma się zacząć die prima Septembris ad ultimam mensis eiusdem. Do których podatków wybierania IMciów pp. exaktorów do pierwszej raty IMć p. Franciszka Orzechowskiego, do drugiej raty która się in Novembre zaczynać ma, IMć p. Marcina Pobidzińskiego podstolego nowogrodzkiego, do trzeciej raty na zapłatę starego zaciągu chorągwi in Septembre do wybierania naznaczonej IMci p. Adama Konarskiego łowczego czerniechowskiego naznacza, którzy IchMć pp. egzaktorowie około wybierania pomienionych podatków krzątać się mają jako najprędzej sine aggravatione poddanych, należytem według prawa kontentując się salarium. Jeżeliby zaś kto refragarius i przeciwny znajdował się, żeby na tak pilny sukurs rzpltej pomienionych podatków in tempore wydawać nie chciał, na takowych IMć pp. officiales extra cadentiam delatą sądzić i executionem fortem ruszyć i zwodzić powinni. A że dosyć ubodzy ludzie przez tak wielkie podatki mają uciążenia, chcąc jakimkolwiek sposobem uczynić allewicyą w podatkach, szelężne w ziemi naszej po miastach i kotłowe po wsiach uchwalamy, które tak dysponujemy. [Szelężne per arendam za zł. 4.000 IMci p. Mikołajowi Rossowskiemu do roku zupełnego a die prima Julii w roku niniejszym ad diem ultimam Junii w roku przyszłym 1684 kończącego się puszczamy. Podatek zaś tego szelężnego wybierany być ma od wszytkich in genere trunków i żaden z szynkarzów sprzeczny tej uchwale naszej być nie ma. Więc że zaś IchMć duchowni pod pretekstem immunitatis ecclesiasticae protegunt i konserwują osoby, także i w dworkach szlacheckich i miastach będących znajdują się takowi, którzy równie z miastem wszelkich trunków szynki cum praepeditione skarbu ziemie naszej usurpant sobie, tedy zabiegając dalszej szkodzie ziemie naszaj authoritate publici conventus stanowimy, aby każdy takowy prywatną protekcyą zaszczycający się, już ab hinc do płacenia pomienionych podatków czopowego i szelężnego salvis iuribus civitatum

był adstrictus, i o to IMciów pp. oficyalistów grodzkich ziemie naszej requirimus, aby IchMć za doniesieniem skargi o niewydanie pomienionych podatków, de personis et bonis nieposłusznych i przeciwnych prawu pospolitemu fortem et indilatam czynili executionem i żadnemi prywatnemi protekcyami zaszczycać się nie pozwalali a tego szelężnego wypłacenie na zatrzymane ćwierci wojska starego zaciągu do ziemie naszej po zapłatę ordynowanemu w drugiej racie wypłacić naznaczamy. Kotłowe zaś po wsiach od każdego kotła piwnego i banie gorzałczanej po zł. trzy na rok a die prima Julii zaczynający się w roku teraźniejszym a die ultima Junii w roku da Pan Bóg przyszłym 1684 kończący się uchwalamy, który podatek IMć p. Jan Drohojowski wybierać będzie z każdego domu po wsiach kędy żyd lub katolik gorzałki pali, piwo warzy i one szynkuje, a gdzie zaś ani bań gorzałczanych ani kotłów piwnych niemasz, tylko przekupną gorzałkę i piwo szynkuje, takowy kożdy szynkarz praevio iuramento, propter comprobationem jak wiele arendy panu swemu z szynku daje, od sta zł. taler dać powinien IMci p. egzaktorowi. Który podatek IMć p. egzaktor sine agravatione Żydów i szynkarzów wybierać powinien. Więc że ten podatek niema w sobie certitudinem, jak wiele uczynić ma, przeto pomienionemu IMci p. egxaktorowi rewizyą browarów i karczem jako najprędzej uczynić zleciliśmy, których porządnie regestr spisany jako i kotłów i sum arendowych od których po taleru brać będzie do grodu podać i on iuramento corporali utwierdzić pomieniony IMć p. egzaktor będzie powinien. Za które prace in vim salarii IMci p. egzaktorowi podatku kotłowego zł 500 za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego wydać pozwalamy. **29.** Czopowe ziemie naszej IMci p. Adamowi Łysakowskiemu a die prima Junii w roku teraźniejszym ad diem ultimam Maii w roku przyszłym 1684 per arendam za zł. 3.000 puszczamy, którego dyspozycya po expirowanym czasie do nas wrócić się powinna. Casus jednak fortuitos jako strzeż Boże nieprzyjaciela koronnego, powietrza na ludzi, konflagracyej miast IMci warujemy, którą sumę IMć p. Łysakowski za asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wypłacić powinien. **30.** IMciom pp. posłom naszym na sejm przeszły warszawski obranym in vim gratitudinis et gratificationis chwalebnych czynów IMciów in procuranda integritate rzpltej za prace i fatygi po zł. 2.000 każdemu z IMciów t. j. IMci p. Konstantemu Wapowskiemu miecznikowi przemyskiemu i IMci p. Szymonowi Wolskiemu skarbnikowi sanockiemu pisarzowi grodzkiemu przemyskiemu konferujemy i onę za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego z czopowego i szelężnego ziemie naszej wydać deklarujemy. **31.** Na zapłacenie zaś zasług chorągwiom nowego i starego zaciągu do naszej ziemie ordynowanym, z wyżej opisanych i postanowionych egzakcyej IMć p. Jan Franciszek ze Zmigrodu na Lisku Stadnicki kasztelanic przemyski, komisarz ziemi naszej na teraźniejszym sejmiku zgodnie od nas obrany, asygnacye do IMciów pp. egzaktorów wydawać będzie, za któremi IMcie pp. egzaktorowie chorągwiom pomienionym wypłacać powinni będą a). **32.** Komisya do Krosna że do tego czasu constitionibus et laudis publicis aprobowana nie doszła, a to dla Niwińskiego, który dla uczynienia kalkulacyej z tysiąca zł. przez czas wygnania na starostwie krościeńskiem służący, konstytucyą do fortyfikacyej miasta Krosna administracyą IMci p. Niwińskiego aplikowanego, za innotescencyami na pomienione komisye do Krosna zjechać nie chciał, przeto tę pomienioną komisyą prawem deklarowaną a wielce ziemi i miastu Krosnu potrzebną authoritate publici conventus reasumujemy i do niej IMciów pp. komisarzów IMci p. Jacka Humnickiego podstolego sanockiego, IMć p. Samuela Orzechowskiego cześnika kijowskiego marszałka koła naszego, IMć p. Humnickiego Adama stolnika czerniechowskiego, IMć p. Felicyana Grochowskiego łowczego bracławskiego, IMci p. Szymona Wolskiego skarbnika sanockiego pisarza grodzkiego przemyskiego, IMć p. Józefa Humnic-

---

a) Artykuł ten znajduje się jako extraditum z oblaty w Castr. San. 104 p. 869—870.

kiego, IMć p. Stefana Sicińskiego podstarościego grodzkiego sanockiego, IMć p. Franciszka Orzechowskiego, IMć p. Kazimierza Wolskiego deputujemy z pośrodka siebie, upraszając IchMciów, aby IchMcie nie upatrując, żeby się wszyscy zjechać mogli, ale captato tempore jako najprędzej wydawszy innotesencye ad minnimum choć trzech IchMciów zjechawszy się o ten tysiąc zł. na fortyfika[cyę Krosna daro]wany seriam uczynią requisitionem i winne opresye, które sobie miasto od IMciów duchownych i od różnych osób w mieście i wsiach do miasta przez dawne ich przywileje należących tenutach, jako i od samego IMci p. Niwieńskiego pretendit i aggravatur, wejrzawszy co będzie aequitatis decident i od agrawacyej, któreby się z inkwizycyej tam pokazały decreto suo commissoriali ex vi legis publicae dependenti liberabunt i tamże komendanta IMć p. Andrzeja Wojakowskiego tu na sejmiku od nas obranego postanowią i onemu iurysdykcyą dadzą, który in praesentia pomienionych IMć pp. komisarzów mury, fortyfikacyą, cekauz, amunicyą zarównie z IchMciami zrewidowawszy porządek w mieście uczyni i ostrożność, poopatrowawszy bamy, mury, wycieczki dobrze opatrzywszy, postanowi i tych agrawacyej miastu nie pozwoli. **33.** A że zachodzą kwerymonie od IMciów pp. administratorów czopowego, jakoby IMci ks. biskupa przemyskiego ekonom w miasteczku Brzozowie odjąć ratusz i inne domy i w nich przeciwko dawnemu zwyczajowi et in convulsionem przywilejów i praw miasteczka tego szynki piw i gorzałek w te domy wprowadzić mieli, skąd w prowentach swoich publicznych ziemia diminucyą mieć musi, przeto committimus IMci p. marszałkowi koła naszego, żeby IMć authoritate publica przez list z IMcią księdzem biskupem przemyskim ekspostulował, żeby IMć ksiądz biskup pomienionego p. ekonoma swego o to arcere raczył i te szynki znieść, albo płacić od nich podatek publiczny rozkazał. **34.** Wnieśli niektórzy IchMć pp. obywatele ziemi naszej skargę, jakoby przez nierówne odprzysiężenie dymów w inszych miastach w swoich krzywdę mieć mieli, przeto chcąc coaequare samej słuszności i sprawiedliwości świętej miasta, naznaczamy IMciów pp. IMć p. Samuela Orzechowskiego cześnika kijowskiego marszałka koła naszego, IMć p. Felicyana Grochowskiego łowczego bracławskiego IMć p. Kazimierza Wolskiego rewizorów do miast i miasteczek ziemie naszej, którą rewizyą IchMć in spatio sex septimanarum odprawić i pro iustitia na każde miasto włożyć simplę sine iniuria powinni, którą rewizyą sine diminutione simplae do grodu podać i według niej IchMć pp. egzaktorowie podatki rzpltej teraźniejsze wybierać mają. **35.** Wieś Siedliska w ziemi sanockiej leżąca t. j. sors IMci p. Kozmowskiego cum sorte IMci p. Gromadzkiego in unum według dawnych kwitów podatki rzpltej contribuere ma, także we wsi Dylągowce część IMci p. Jana Drohojowskiego z częścią IMci p. Trzcińskiego łowczego sochaczewskiego za jednym kwitem podatki rzpltej płacić powinna, co praesenti laudo deklarujemy. **36.** Widząc imminentia od ściany węgierskiej pericula a nie chcąc być sine praesidio, communi assensu potrzebne popisy w ziemiach naszych postanowiamy, na które za uniwersałami IMciów pp. kasztelanów ziem naszych iuxta anteriora lauda sejmików naszych lege publica aprobowanych wyprawy ex facultatibus uczynimy i one pro praesidiis ziem ordynować będziemy. **37.** IMciom p. rotmistrzom presidiarnym ziem naszych iniungimus, aby się skromnie zachowali na urzędach swoich, ponieważ skargi na IMciów zachodzą, granic IchMć aby pilnowali, rozbójników tracić aby dawali okupów od nich nie odbierali sub poenis o IchMciach sancitis et omnimodam securitatem ziem naszych przestrzegali i według dawnego postanowienia aby przysięgali. **38.** Pogorzałe miasteczka w ziemi naszej ciż IchMć pp. rewizorowie wyżej konnotowani zrewidują i według słuszności . . . . rygują. **39.** IMci p. Bzicki że sufficienter wyrachował się z egzakcyi swojej, tedy kwit IMci p. marszałkowi koła naszego z pomienionej egzakcyej wydać IMci zleciliśmy a IMć p. Bzicki renty zł. 213 i groszy 15 do dyspozycyej ziemi oddać ma. **40.** IMć p. Łysakowski za arendę roczną czopowego ziemi naszej sanockiej ponieważ sumę przychodzącą wypłacił jako się wyrachował kwit

także od IMci p. marszałka odbrać ma, resztę jednak zł. 125 oddać powinien. **41**. IMć p. Franciszek Orzechowski rachował się w kole naszem i sumy z egzakcyej swojej za asygnacyami IMci p. komisarza ..... **42**. Delatum jest do koła naszego, jakoby tąkowi najdowali się, którzy ex iuxto metu poenarum lege publica descriptarum, postposita publica honestate różne crimina ważą się perpetrare a naostatek i pieniędzy robić et scandalosa vita tytuł swój szlachecki denigrant. Przeto stosując się do praw ojczystych stanowimy, aby z takowych, którymbykolwiek takie perpetrationes evidentibus et probabilibus documentis post sufficientem convictionem IchMcie pp. starostowie ziem naszych indilatam et fortem executionem ad cuiusvis instantiam de personis et bonis illorum czynić powinni, a osobliwie ex instantia et delatione IMci p. Franciszka Stanisława Hołobuta Odrzechowskiego miecznika województwa mścisławskiego, który officium delatoris biorąc na się, komukolwiekby z takowych probował documentaliter manifestos excessus i ad executionem teraźniejsze laudum przyprowadzał, protectionem województwa et omnem praecavet securitatem. IMć zaś pp. rotmistrzów praesidiariorum stringit, aby na rekwizycyą pomienionego IMci p. miecznika post subsecutum in causa convictionis decretum contra delinquentes et legis publicae violatores do prędszej poparcia egzekucyej dopomagania a ktoby takowym legitime convictis protekcyą albo defenzę dawał i przy nich oponował się paenam complicitatis popadać powinien. **43**. IMci p. burgrabiemu przemyskiemu stanowniczemu gospod naszych sejmikowych za prace z czopowego ziemi naszej zł. 50 za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego dać deklarujemy. **44**. IchMciom pp. deputatom wojskowym in vim traktamentu po zł. sto na każdego osobę za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego wydać deklarujemy. **45**. IMci p. Felicyanowi Stawskiemu łowczemu przemyskiemu ponieważ sufficienter warachował się z wydanej za dyspozycyą ziemie naszej sanockiej sumy z arendy czopowego naszego za rok die 1 Junii anni millesimi sexcentesimi octuagesimi primi poczynającego się ad diem ultimam Maii millesimi sexcentesimi octuagesimi secundi kończącego się według kontraktu przychodzącej, tedy z pomienionej arendy czopowego i kontraktu jej pomienionego IMci p. Felicyana Stawskiego łowczego przemyskiego laudo praesenti kwitujemy i IMci p. marszałkowi koła naszego kwit eo nomine wydać zlecamy. **46**. Które to laudum i wszytkie sancita jego IMci p. marszałkowi koła naszego ręką swoją podpisać i do grodów ziem województwa naszego per oblatam podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni die vigesima quarta mensis Maii anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio. Samuel Orzechowski z Orzechowic cześnik województwa kijowskiego marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisznińskiego.

Fasc. Cop. Castr. San. 105 p. 233—252. Ostatnie artykuły począwszy od art. 42. delatum jest to w Fasc. Cop. Castr. Prem. 42 p. 1748—1749. Ostatnie zaś trzy wiersze i podpis marszałka w Fasc. Cop. C. San. 105 p. 225. W Castr. Sanoc. 197 p. 88 wciągnąć miano punkta dotyczące tej ziemi lecz zaniedbano uczynić.

65.

Wisnia, 12. września 1684.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej do Wisni na sejmik electionis deputata pro die undecima mensis Septembris zgromadzeni. Ponieważ iniquitate fati sejmik deputacki teraźniejszy przez rozerwanie swoje do skutku nie przyszedł i nie przyszło nam rzeczy naszych ziemiańskich uspokajać, tedy

my obywatele ziemi lwowskiej, stosując się do laudum na sejmiku przeszłym w roku tysiącznym sześćsetnym ośmdziesiątym wtórym electionis także deputata postanowionego, które in casum rozerwania deputackiego sejmiku nazajutrz po sejmiku czopowe ziemi lwowskiej ordynować pozwoliło,[1]) około tegoż czopowego naszego takowąż czynimy ordynacyą. 2. A naprzód lubo w przeszłym roku dla rozerwanego także sejmiku et absentiam wielu IMciów czopowe toż bez ordynacyej wszelkiej dotąd zostawało, pieniądze jednak z niego pochodzące, przez dozorców JWIMci p. wojewody ruskiego hetmana wielkiego koronnego zebrane, okrom sześciu tysięcy zł. IMciom pp. posłom na sejm przeszły wyprawionym ex mente laudi anterioris należących i wydanych in deposito zostają, a JWIMć p. wojewoda świątobliwą swoją około fortyfikacyej Lwowa intencyą prosekwując kosztem i staraniem swojem do poparcia fortyfikacyej i robotę koło niej codziennej non desistit, my życząc, aby to opus jako najprędzej do skutku przywiedzione było, za powszechną zgodą naszą, czopowe a die prima Octobris anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii ad diem ultimam Septembris roku teraźniejszego JWIMci p. wojewodzie ruskiemu ex deposito podnieść i według dyspozycyej swojej na robotę około fortyfikacyej aplikować pozwalamy. Czopowe zaś a die prima Octobris nnastępujące i ordynacyą dalszą onego do najpierwszego da Bóg sejmiku odkładamy i tam namowy circa cursum owego stanowić deklarujemy. Interea nim dyspozycya sejmikowa nastąpi, dozorcy JWIMci p. wojewody per administrationem wybierać będą i wybrane pieniądze za dyspozycyą sejmikową oddadzą. 3. Zachodzącą od JPrzewielebnego IMci księdza Szumlańskiego, episkopa lwowskiego instancyą około libertacyej od czopowego z browaru pod monasterem św. Jerzego we Lwowie noviter wystawionego, do sejmiku da Bóg przyszłego odkładamy, interea zaś, aby z browaru tego czopowe wybierane nie było deklarujemy i uwalniamy. 4. Należy wiele na tem dobremu rządowi ziemie naszej, aby dyspozycya zasług żołnierskich jako w najlepszym porządku zachowana była; co że bez osobliwej attendencyej stać się nie może, przeto funkcyą komisarską po ześciu św. p. JWIMci p. wojewody wołyńskiego, hetmana polnego koronnego wakującą IMci p. podkomorzemu ziemie naszej oddawamy i żeby ją administrował upraszamy. 5. Którą naszą takową za powszechnem wszytkich zezwoleniem umowę IMci p. Alexandrowi Chodorowskiemu, podkomorzemu ziemi naszej podpisać zleciliśmy. Datum w Wisni die duodecima Septembris millesimo sexcentesimo octuagesimo quarto anno. Alexander Chodorowski, podkomorzy lwowski.

Castr. Leop. Rel. 167 p. 1210—1213.

66.

Wisnia, 30. stycznia 1685.

Laudum po sejmiku wiszeńskim zerwanym.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy, wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej i powiatu żydaczewskiego do Wisni na sejmik pro die trigesima Jannuarii zgromadzeni. Ponieważ nieszczęśliwością województwa naszego sejmik nasz generalny już po kilkakroć rozerwany do skutku przyść nie może [2]) ziemia zaś nasza zabiegając temu, aby po zatrzymanych kilku ćwierciach w dalsze nie zachodziła długi na sejmiku preszło rozerwanym communi omnium publico assensu praecavit sobie, że in casu rozerwania teraźniejszego sejmiku particulariter o sobie i potrzebach swoich radzić miała, tedy insistendo tej swojej deklaracyej, za powszechną zgromadzenia naszego zgodą, chcąc uczynić dosyć chorą-

[1]) Ob. N. 59. art. 4. [2]) Por. niżej N. 67. art. 2.

gwiom w zasługach do ziemie naszej należącym z repartycyej generalnej na zapłacenie pół czwarta ćwierci a medio Martio roku przeszłego zaczętych ad diem ultimam Jannuarii anni praesentis skończonych trzydzieście podymnego dwiema ratami wydać objecuje, tj. piętnaścioro a die vigesima Februarii ad diem vigesimam Martii a drugie piętnaście a die vigesima Aprilis ad diem vigesimam Maii. 2. Do których podatków wybierania do pierwszej raty w ziemi lwowskiej IMci p. Krzysztofa Janickiego, pisarza grodzkiego kamienieckiego i IMć p. Stanisława Rosnowskiego; do ziemi żydaczowskiej IMć p. Stanisława Podleskiego, wicesgerenta grodzkiego żydaczewskiego, do drugiej raty w ziemi lwowskiej IMć p. Zygmunta Kazimierza Lubowieckiego i IMć p. Franciszka Jankowskiego, komornika ziemskiego lwowskiego, do ziemi żydaczowskiej IMć p. Jana Dwernickiego uprosiliśmy. Którzy IMcie pp. egzaktorowie funkcyą swoją quantocitius expediować i pieniądze za assygnacyami IMci p. komisarza ziemi naszej na wypłacenie zasług wydać powinni będą. W exakcyej zaś swojej z poddanymi według zwyczaju dawnego złotym od kwitu i groszem od złotego, nic nad to nie wyciągając, kontentować się mają. 3. Zaszła w kole naszym kwerimonia od IMciów pp. possessorów dóbr Putiatycze i Dobrzany, jakoby przez rewizyą odprawioną plus aequo miały być aggrawowane, tedy iustitiam hoc in passu zachowując deklarujemy, iż IMć pp. egzaktorowie ad rationem podatków brać i kwity adratiunkowe dawać dobrom przerzeczonym dotąd mają, puko lub przez sąd lub da Bóg na relacyjnym sejmiku a) rewizya naznaczona nie będzie. 4. Gratyfikując prace około rachunków z chorągwiami i wydawania zasług IMci p. Alexandra Chodorowskiego, podkomorzego i komisarza ziemie naszej, ab actu funkcyej IchMciów dotąd podjęte, idąc w tej mierze usitata gratitudinis praxi, cztery tysiące zł. IMciom z czopowego ziemie naszej anni currentis naznaczamy i żeby za pokazaniem laudum teraźniejszego wydane były deklarujemy, w tem IMciów obligując, aby w wydaniu assygnacyej wszelką czynił animadwersyą, żeby ci IMcie, którzy ludzi komplet nie miewają, zapłaty na nich daremnie nie brali. 5. Deduxit w kole naszem IMć p. Alexander Drogomir, skarbnik lwowski kwitem rękoma IMciów pp. Michała Rzewuskiego, starosty chełmskiego podskarbiego naddwornego koronnego i Prokopa Granowskiego, starosty żytomirskiego, posłów ziemie naszej na sejm przeszły obranych podpisanym, iż asygnacye i dokumenta na dochodzenie sum na praesidium barskie i legacyą IMci p. Machowskiego erogowanych należycie do rąk IMciów pp. posłów za zleceniem sejmiku oddał, tedy za spólną zgodą IMciom successoribus względem oddania takowych dokumentów wolnym czynimy. 6. Mając respekt na zasługi wojenne i politowanie nad IMcią p. Franciszkiem Janickim, świeżo z więzienia tureckiego powracającym i jeszcze w okupie objecanym nie uwolnionym, na poratowanie okupu zł. sześć set z czopowego anni curentis IMciom naznaczamy i asygnacyą IMci p. komisarzowi naszemu wydać eo nomine zlecamy. 7. Dowiódł w kole naszem IMć p. Adam Stawski, stolnik halicki, iż godnej pamięci IMć p. podczaszy lwowski, rodzic IMci, salarium za administracyą czopowego przez lat trzy w ziemi naszej odprawioną nie dobrał półtora tysięcy zł., tedy takową kwotę IMciom z czopowego wypłacić deklarujemy i asygnacyą IMci p. komisarzowi naszemu wydać zlecamy. 8. IMć p. Konstanty Wyszyński, cześnik buski, exaktor podymnego w ziemi naszej został vi dekretu sądów fiskalnych na retentach zł. dwieście i cztery, którą resztę habito respectu zasług IMci kondonujemy i od płacenia wolnym czynimy. Także IMci p. Franciszkowi Borysławskiemu, podczaszemu ziemie dobrzyńskiej, exaktorowi podymnego dwadzieściorga w ziemie żydaczowskiej z retent b) przy IMci zostających zł. trzysta kondonujemy i od płacenia wolnym czynimy. 9. Kamienica ziemlańska we Lwowie, po wielkiej części nadrujnowana, znacznej potrzebuje reparacyej, na której poratowanie zł.

a) P. na reasumcyej sejmiku. b) P. restat.

pięć set z czopowego anni currentis do rąk IMci p. Żebrowskiego, pisarza ziemskiego lwowskiego za asygnacyą p. komisarza naszego wydać deklarujemy. **10.** Miasto Zurawno po świeżem pogorzeniu swojem stosując się do prawa pospolitego o pogorzelcach napisanego iurament na zgorzałe domy wykonało, który w kole naszem produkowano, tedy adhaerendo legi, ducta proportione rewizyej w dobrach odprawionej, miasto pomienione od płacenia podymnego z dymów trzech do lat czterech uwalniamy. **11.** Którą naszą takową za powszechną nas wszytkich zgodą namowę IMci p. Alexandrowi Chodorowskiemu, podkomorzemu ziemie naszej podpisać i do akt podać zlecamy. Działo się w Wiszni trigesima Jannuarii millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto anno. Alexander Chodorowski, podkomorzy lwowski.

Castr. Leop. Rel. 447 p. 265—268. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 13.

67.

Wisnia, 10. lipca 1685.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej i przemyskiej i sanockiej na sejmik relationis sejmem generalnym warszawskim solida cura et paterno circa conservationem boni publici J. kr. m. p. n. m. studio szczęśliwie skończonym pro die decima Julii naznaczony, do Wiszni na miejsce consultationum województwa i generału naszego zwyczajne zgromadzeni, niechcąc deesse necessitatibus ojczyzny naszej publicis i sancita rzptej na przeszłym sejmie postanowione, aby jako naskuteczniejszy z synowskiej naszej ku ojczyźnie miłości otrzymały efekt, takowe executionis sancitorum rzptej z sejmu przeszłego do województwa naszego ordinowanych ex communi assensu postanawiamy, które aby in executione zostawało, po wszytkich komu o tem wiedzieć będzie należało mieć chcemy laudum. **2.** A naprzód ziemia lwowska exposita furori hardego od Podola sąsiada i wszytkich inkurzyi nieprzyjacielskich nabliższa, lubo po niemałej części już i w teraźniejszym roku przez inkurzye tatarskie nadrujnowana włożenemu na siebie przez konstytucyą sejmu blisko przeszłego ciężarowi sufficienter wystarczyć by nie mogła, niechcąc jednak hoc casu obrony et necessitatis reipublicae suffragio et subsidio ojczyznę deserere, jeżeli czegoś Boże uchowaj dalsze nie nastąpią nieprzyjaciela inkursye ruinam sancitorum et abominabilem ziemie desolationem za sobą pociągające, postanowienie rzptej sejmu przeszłego chcąc przywieść in efectum a wojsko z repartycyej wojska generalnej do siebie należące, w służbie rzptej zatrzymując i do dalszej zachęcając usługi, jako na sejmiku przeszłym swoim tu w Wiszni nazajutrz po zerwaniu generalnego sejmiku przedsejmowego odprawionym podatki uchwaliła, które sancitum jako motivo boni publici postanowione ze wszystkiemi jego punktami pleno in robore zachowuje, i jeśliby kto dotąd uchwale tamtej nie uczynił dosyć, laudo praesenti każdego ad satisfaciendum sub rigore prawa pospolitego obliguje, tak i teraz na założenie defektów repartycyej przeszłej i wypłacenie ćwierci czterech, sejmem teraźniejszym a die prima Februarii anni praesentis przyznanych, sześćdziesiąt i czworo podymnego dwiema ratami wydać tj. na pierwszą ratę a die decima Augusti ad diem decimam Septembris trzydzieście czworo, na drugą zaś ratę a die duodecima Octobris ad diem duodecimam Novembris trzydzieście deklaruje; do którego podatku wybierania IMciów pp. egzaktorów w ziemi lwowskiej Andrzeja Żurakowskiego, wojskiego halickiego, Samuela Sokolnickiego a w powiecie żydaczowskim IMciów pp. Franciszką z Pleszowic Fredra, skarbnika drohickiego, Jana Dwernickiego na pierwszą ratę. Na drugą w ziemi

lwowskiej IMciów pp. Alexandra Rosnowskiego, Alexandra Żebrowskiego, regenta kancelaryej ziemie lwowskiej a do powiatu żydaczowskiego IMciów pp. Samuela Hołubowicza, miecznika żydaczowskiego, Mikołaja Mnichowskiego obiera i naznacza, obstringendo IMciów laudo publico, aby funcye swoje praevio każdy de lege iuramento wszelką pilnością, wiernością i staraniem odprawowali, post expiratum tempus exakcyej delaty exekwowali, dając im moc i władzę zupełną contra renitentes podatków uchwalonych niewypłacających circa officiosam executionem adminiculum militare zażyć, której exekucyej officia castrensia propria, gdy tego będzie potrzeba, bronić nie mają i owszem tej dopomódz będą powinne. 3. A że IMciowie pp. egzaktorowie podatku podymnego zwykli nam poddanych od kwitów i innemi exquisitis mediis aggrawować, tedy praesenti laudo postanawiamy, aby IMcie przez siebie i sukkolektorów swoich więcej sobie nad to nic nie pozwalając groszowym od każdego tj. złotego groszem a od kwitu generaliter każdego złotym jednym kontentowali się, a to sub poenis arbitrariis, o które forum ad cuiusvis iniuriati delationem et instantiam IMciów w grodzie naznaczamy. 4. Necessitas rzptej tego et sancitorum sejmu przeszłego exigit, że w dalszy czas uchwałę podatków wcześnie stanowić potrzeba będzie, którą na sejmiku deputackim blisko następującym uczynić deklarujemy. A in quantumby ob casum aliquem, czego Boże uchowaj, sejmik ten dojść nie miał, tedy za powszechną zgodą naszą postanawiamy, że nazajutrz po sejmiku deputackim zapłatę dalszą stanowić, rachunki z IMciami pp. egzektorami expediować i w interesach ziemie naszej uchwale czynić moc i władzę sobie zupełną zachowujemy. 5. Jawnym jest dowodem codzienna koło fortyfikacyej Lwowa robota i około niej pilne indefesso studio JWIMci Stanisława na Jabłonowie Jabłonowskiego, wojewody i generała ziem ruskich, hetmana w. koronnego staranie, za którą IMci n. m. p. podjętą pracę et solicitudinem około fortecy pomienionej, nomine publico cum debita veneratione podziękowawszy, prowent czopowego ziemie naszej in deposito zostający ad primam diem Octobris in anno praesenti currere powinny, na poparcie dalsze tejże fortyfikacyej deklarujemy, aby ex mente et dispositione IMci n. wielce m. p. był ordynowany, salva assygnacyi exolutione, które do prowentu tego wyszły, non excedendo jednak sumę siedmiu tysięcy zł. p. Rachunek, który dozorcowie od IMci n. m. p. ordynowani ex vi laudi anterioris uczynić nam byli powinni do IMci n. m. p. odsyłamy i że sobie ziemia nasza żadnego pretextu ex ratione prowentu tego za wszystek czas jako w dispozycyej IMci n. m. p. zostawał pretendować nie ma deklarujemy, i owszem IMć n. w. m. p. cum successoribus ratione praemissorum wolnym czynimy i z pomienionej dispozycyej czopowego kwitujemy salva repetitione retentów z miast i miasteczek, za dispozycyej IMci n. w. m. p. zatrzymanych. Które retenta i remanenty u siebie miasta, miasteczka, gdy czas wybierania ich przyjdzie bez wszelkiej renitencyej a to sub executione militari na tenże czas expedienda wydawać powinne będą, ulterionem na siebie prawa in casu renitentiae nie zaciągając rigorem, praesenti laudo praecustodita. 6. A że IMcie pp. administratorowie, arendarze czopowego, szelężnego tudzież podymnego podatków exaktorowie w ziemiach naszych in rationibus nam zadłużyli się, tedy do odebrania i wysłuchania tych e gremio koła naszego deputatów ziemie lwowskiej IMciów pp. Alexandra na Chodorostawie Chodorowskiego podkomorzego, Jarosza Kuropatnickiego sędziego, Andrzeja Kamińskiego podsędka, Andrzeja Żebrowskiego pisarza, Marcina Goiszewskiego miecznika podstarościego i sędziego grodzkiego lwowskich, Jana Franciszka z Mrozowic Mrozowickiego, podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego; ziemie przemyskiej IMciów pp. Mikołaja z Unichowa Ustrzyckiego starostę, Andrzeja Skurczyckiego chorążego, Alexandra Jastkowskiego sędziego, Karola Dominika Gumowskiego podsędka przemyskich, Adama Stawskiego halickiego, Adama Trzebuchowskiego bracławskiego stolników; ziemie sanockiej IMciów pp. Tomasza Lesczyńskiego sędziego, Jacka Humnickiego podsędka, Kazimierza Wolskiego podstolego, Józefa Humnickiego łowczego

sanockich, Samuela Orzechowskiego cześnika kijowskiego, Stanisława Rogalskiego wojskiego rożańskiego deputujemy, którzy absentia nonnullorum non obstante seriam od IMciów perceptarum et expensarum summarum excipient rationem, której w kole naszem relacyą dać będą powinni. 7. Więc że JW. Franciszek Jan na Sokołowie Dzieduszycki, kasztelan kijowski starosta żydaczowski i WIMć p. Alexander na Chodorostawie Chodorowski, podkomorzy lwowski, winnicki mostowski starosta, prowentu czopowego in anno 1677. do lat dwóch administratores a potem in anno 1679. do lat także dwóch arendatores obrani deduxerunt oczywiście sufficienter przed IMciami pp. deputaty e gremio nostri wysadzonymi, że cokolwiek tak z administracyej jako i kontraktu arendownego od IMciów ziemi należało, wszytko ex dispositione laudorum wydali i dostateczną ziemi naszej in praemissis uczynili satisfakcyą, przeto IMciów cum successoribus tak za przeszłe lata jako też i dawniejsze dekreta i kwity z IMciem p. podkomorzym około dawniejszego czopowego zaszłe reasumując i aprobując, wiecznemi czasy uwalniamy i kwitujemy, jakoż eo nomine kwit generalny IMci p. marszałkowi koła naszego nomine publico wydać i podpisać IMciom pozwalamy [1]) salvam viam agendi IMciom et repetendi apud retentores et administratores suos prowentu pomienionego po miastach, miasteczkach za dzierzawy IMciów zatrzymanego pleno in robore zachowując. 8. Czopowe ziemi naszej lwowskiej a die prima Octobris anni praesentis, że ad dispositionem ziemie devolvitur, tedy ab actu illo do lat trzech IMciom pp. Hieronimowi Kuropatnickiemu sędziemu, Andrzejowi Kamińskiemu podsędkowi i Andrzejowi Żebrowskiemu pisarzowi ziemskim lwowskim arendownym sposobem za sumę trzydzieście tysięcy zł. na rok każdy puszczamy, i kontrakt eo nomine postanowiony salvis casibus defectibus et libertationum deductionibus IMci p. marszałkowi naszemu podpisać zlecamy. Z której sumy IMcie pp. arendarze quotannis za dzierzawy swojej dziesięć tysięcy zł. p. na fortyfikacye miasta Lwowa do rąk i dispozycyej JWIMci p. Stanisława Jabłonowskiego, wojewody i generała ziem ruskich hetmana w. koronnego, solidam tej fortyfikacyej curam mającego, za asygnacyą WIMci p. Alexandra na Chodorostawie Chodorowskiego, podkomorzego lwowskiego winnickiego mostowskiego starosty, jako komisarza ziemie naszej wydadzą a reliquum in rem et commodum ziemi obracać się powinno. Czopowe jednak z miasta Żydaczowa należące ab aerario ziemie do lat uwalniając trzech na fortyfikacyą zamku tamecznego za dispozycyą JWIMci p. kasztelana kijowskiego, starosty żydaczowskiego, salvo calculo z sumy na fortyfikacyą zamku tegoż anteriori laudo naznaczonej et revisione fortyfikacyej in futurum praecustodita obrócone być ma. 9. Chcąc przywieść in effectum tak dawniejsze prawa jako i konstytucyą sejmu blisko przeszłego o łanach wybranieckich napisaną, aby tandem z nich należyta rzptej usługa była, do lustracyej tedy po dobrach rzptej tych łanów IMc pp. Franciszka Borysławskiego, podczaszego dobrzyńskiego, Jana Franciszka z Mrozowic Mrozowickiego, podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego, Jana Kruszyńskiego, łowczego smoleńskiego, Maximiliana Komornickiego, wojskiego stryjskiego naznaczamy; którzy IMcie pp. lustratorowie funkcyą swoją w grodzie przysięgą super officium suum ea rotha — iż tę funkcyą moją ad mentem konstytucyej i prawa wiernie, nikogo nie ochraniając i nie uciążając, według Pana Boga i sumienia i prawa odprawowywać będę, korrupcyi żadnych brać nie będę ani zmowy niskim na zatłumienie prawdy czynić nie będę — solennizować i tę a die prima Augusti zacząć et sine intermissione ad diem primam Septembris insimul, lubo ordine inter se facto odprawić, iuxta nexum konstytucyej tak teraźniejszej jako et coronationis króla IMci p. n. m. kontinuować, wiele łanników na którym łanie siedzi i wiele opustoszałych i z jakiej okazyej i w czyjej possessyej ad praesens są zlustrować i co z lustracyej tej ad defensionem reipublicae accrescet i co za defekta w tem były i z czyjej

[1]) Pokwitowanie z daty sejmiku tegoż w Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 48 p. 1901—1902.

okazyej fideliter konnotując, lustracyą łanów jako w konnotacyą łanników porządnie spisawszy na sejmik deputacki przyszły przynieść obligantur. Którym IMciom in vim consolationis za podjętą pracę każdemu z osobna po zł. trzysta z arendy czopowego przyszłego za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej naznaczamy i wydać deklarujemy. **10.** Miasto Lwów konstytucyą sejmów przyszłych libertowane dotąd z nami nie podatkowało, a że jego libertacya ad diem primam Februarii in anno sequenti już limitatur, tedy podatek rzptej miasta pomienionego chcąc wprawić w ryzę i ad iustum simplę przyprowadzić ordinem, rewizyą być potrzebną miasta Lwowa deklarujemy, do której IMciów pp. JW. Jana Franciszka na Sokołowie Dzieduszyckiego, kasztelana kijowskiego żydaczowskiego starostę, Wielmożnego Alexandra na Chodorowie Chodorowskiego podkomorzego, Tomasza Karczewskiego chorążego, Jarosza Kuropatnickiego sędziego, Mikołaja Krosnowskiego stolnika, Andrzeja Kamińskiego podsędka, Jarosza Rosnowskiego łowczego, Andrzeja Żebrowskiego pisarza ziemskich, Marcina Goiszewskiego miecznika i podstarościego grodzkiego lwowskich, Alexandra Fredra miecznika czerniechowskiego podstarościego grodzkiego żydaczowskiego, Andrzeja Żurakowskiego wojskiego halickiego, Jana Franciszka z Mrozowic Mrozowickiego, podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego, Krzysztofa pisarza grodzkiego kamienieckiego i Rafała Janickich naznaczamy, którzy pro die tertia Augusti anni praesentis do Lwowa zjechawszy się rewizyą porządną uczynić, symplę postanowić et sine intermissione to negotium absentia unius vel plurium non obstante dummodo quattuor adsint; ciż IMć miasteczka i wsie novae locationis osobliwie w Gródku miasto żydowskie Gnin nazwane i te którym dotąd libertacye służyły zjechawszy zrewidują i sypmlę postanowią. **11.** Żydzi po różnych miejscach ziemie naszej dotąd byli refragarii, że podatków uchwalonych cum populo płacić nie chcieli a ponieważ teraźniejszym sejmem jest deklarowano, aby podatki sejmem uchwalone płacili, przeto i my onym laudo praesenti pod ostrością prawa pospolitego przykazujemy, aby tak zatrzymane po przeszłym sejmie jako i teraz uchwalone, lub assignatariis lub do IMciów pp. exaktorów oddawali podatki, a którzyby byli renitentes liberam captivationem personarum et sequestrationem mercium ubicunque locorum deprehendi et praeveniri poterint, z oddaniem jednak onych do urzędu permittimus. IMciów zaś pp. posessorów i administratorów stringimus, aby onych do wypłacenia przymusili sub solutione de suo et executione ultimaria etiam militari. **12.** Wnosili IMcie pp. possessorowie dóbr różnych w kole naszem querimoniam, że przez rewizyą są uciążeni, przeto studendo aequitati domy szynkowe w miasteczkach Sokołowie JWIMci p. kasztelana kijowskiego i w Chodorostawie WIMci p. podkomorzego lwowskiego jako nie najdujące się, cząstkę paniej Wojciechowej Swaryczowskiej w Swaryczowie z dymu jednego, dobra Czyżyce do probostwa brzozdowieckiego należące z dymu jednego ex ratione spustoszenia przez żołnierza przechodzącego libertujemy i od płacenia tak zatrzymanych retent libertowane domy i dymy jako et in futurum do dalszej namowy sejmiku naszego wolne czynimy. Do wsi Podhajczyk, Rudek i Nowosielec IMci p. Adama Przedwojowskiego, gdzie przez rewizyą uciążonym się być skarzy na weryfikacyą, tedy i powtórną tychże dóbr rewizyą IMć p. Jana Kazimierza Brodzickiego, wicesgerenta grodzkiego lwowskiego, deputujemy, który za rekwizycyą strony do dóbr zjachać, weryfikacyą rewizyej uczynić i tej na sejmiku da Bóg deputackim relacyą dać będzie powinien. A poddanych dwóch kościelnych w Rudkach do lat czterech od podatków wniesienia do skarbu ziemie libertujemy te jednak hoc tempore podatki od nich ziemi należące za dispozycyą IMci księdza plebana tamecznego do kościoła na chwałę Bożą ordynujemy. **13.** Miasto Złoczow deducitur iuramentem że pogorzało, tedy one przy prawie sejmu grodzieńskiego o pogorzałych i spustoszałych miastach napisanym zachowujemy i wszytkich tego miasta pogorzelców ab omni genere contributionum publicarum et privatarum ziemie, chrześcian i Żydów do czasu konstytucyą sejmu grodzińskiego opisanego libertujemy, salva jednak revisione, do której IMci p. Krzysztofa Janickiego

pisarza grodzkiego kamienieckiego naznaczamy. 14. Tenże IMć we wsi Poruczynie IMci p. Władysława Skarbka i Słowicie IMci p. Maszyckiego possessyej, którzy na uciążenie przez rewizorów uskarzają się, weryfikacyą rewizyej za rekwizycyą strony do dóbr zjechawszy uczynić et quantitatem dymów do płacenia podatków rzptej postanowić ma. 15. Mieszczanie kamienieccy exules w mieście Lwowie zasiedli wnosili w kole naszem publicam quaerimoniam, że przez magistrat lwowski przeciwko prawom i libertacyom sobie służącym exquisitis mediis aggravantur; chcąc tedy tego, aby prawo każdemu patrocinetur et inviolabiliter zachowane in executionem przywiedzione było, magistrat lwowski, aby im prawa nie łamał i przeciwko libertacyom do żadnych nie pociągał exules aggrawacyi laudo publico praesenti compellamus, in agnitionem czego wnidą IMcie pp. rewizorowie do miasta Lwowa naznaczeni et decident. 16. Przewielebny IMć ociec Szumlański, episkop lwowski, nie tylko za zasługi swoje, które ma wielkie w ojczyźnie całej, przez czas nie mały non sine dispendio rei privatae chorągiew pancerną na usłudze rzptej trzymając, ale też jawne na reparacyą drogi pospolitej w ulicy między kościołem św. Anny a cerkwią św. Jerzego na przedmieściu krakowskim we Lwowie erogowane spezy iustum u nas merentur respectum. Przeto zachęcając IMci do dalszego in praemissis starania browar na gruntach cerkwi tituli św. Jerzego wystawiony od podatku czopowego za zgodą powszechną naszą do lat czterech libertujemy; pod takowąż libertacyą browary WIMciów pp. kuchmistrza koronnego i starosty lwowskiego podpadać mają, accedente consensu nostro. 17. Uważając szczupłość szpitala żołnierskiego tituli św. Marcina we Lwowie, w którym żołnierze skaleczeni zostający sustentamentu mieć nie mogą, przeto z browaru szpitala tegoż z prowentu czopowego zł. sto na nich obracamy, aby quotannis za asygnacyą IMci p. komisarza ziemie naszej oddawane do dalszej dyspozycyej sejmiku były. Reliquum zaś prowenta z browaru tegoż do skarbu ziemie należeć będą. 18. Assygnacye oschłe jako to IMci p. podsędka lwowskiego na zasługi regimentu IMci p. starosty szczurowieckiego do IMci p. Kruszyńskiego dana, in parte we stu trzydziestu tylko zł. wypłacona a zł. ośmset dwadzieścia resztująca, także asygnacya na zasługi tegoż regimentu do rąk IMci p. Samuela Chrzanowskiego, podstolego mielnickiego obersztерleytnanta tegoż regimenta na retenta różnej exakcyej podymnego z miasta Brodów niewypłaconego na delatach podane wydana, na sumę dwa tysiąca pięć set siedmnaście zł. i gr. piętnaście polskich, item asygnacya IMci p. Wojciecha Bukowskiego olim do IMci p. Michała Łosia na zł. trzysta trzydzieście i cztary i gr. dwadzieścia i cztery p., aby z podatków teraźniejszych za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej wypłacone było deklarujemy. 19. Miasteczko Wyspa i wieś Lubsza, dobra dziedziczne IWIMci p. wojewody i generała ziem ruskich hetmana w. koronnego mieli w kole naszem za sobą instancyą, że et sterilitate glebae zrujnowane i rewizyą przeszłą nazbyt aggrarowane tak dalece, że według niej podatkom teraźniejszym żadną miarą sufficere nie mogą; w czem remedium quaerendo, na powtórną rewizię dóbr pomienionych IMci p. Alexandra Rosnowskiego naznaczamy, który za rekwizycyą strony do dóbr zjechać et quantitates simpli i dymów w dobrach pomienionych ustanowić powinien będzie. 20. WIMć p. Alexander na Chodorostowie Chodorowski podkomorzy i komisarz ziemie naszej lwowskiej, winnicki, mostowski starosta, dla wygody ziemie chorągwiom w repartycyej zostającym in vim assygnacyej de proprio dał trzy tysiące trzysta siedmdziesiąt i dziewięć zł. a to zastępując podatek ziemie naszej exakcyej podymnego IMciów pp. Zigmunta Łukowieckiego[a] i Franciszka Jankowskiego komornika ziemskiego lwowskiego oscitanter wydawany, tedy pomienioną sumę ciż IMcie pp. exactores z retent w delatach przy sobie zostających wypłacić mają; in quantumby jednak casu aliquo nie wypłacili, tedy deklarujemy, że z podatkow ziemiańskich ma być IMci wypłacona pomieniona suma.

a) F. Lubonieckiego.

21. Miasteczku Pohorylcach laudo anteriori dym jeden ad instantiam IMci p. Kruszyńskiego łowczego smoleńskiego jest uwolniony, aby tedy toż[a] miasteczko z części drugich z dymu tylko jednego et pro praeteritis et in futurum płaciło deklarujemy. **22.** Asygnacye WIMci p. podkomorzego lwowskiego dwie oschłe do sejmiku deputackiego przyszłego dla dalszej namowy w satisfakcyej IMci odkładamy. **23.** Delaty retent IMciom exactores na pierwsze da li Bóg po sejmiku teraźniejszym kwerele komportować et officiosam executionem indilatam sub solutione de suo urgere powinni będą, której officium nie tylko bronić ale owszem etiam cum adminiculo militari per instigatorem ziemie expediendam pozwolić ma. **24.** Respektując na prace ziemi naszej IMci p. Alexandra z Pleszowic Fredra miecznika czerniechowskiego, podstarościego grodzkiego żydaczowskiego, dobra IMci w powiecie żydaczowskim leżące od przeszłego[b] podymnego podatków de plano libertujemy a in futurum, że się zna być rewizyą przeszłą gravatum, na weryfikacyą tej rewizyej sąd ziemski lubo IMciów pp. komorników ziemskich lwowskich naznaczamy. Którzy za rekwizycyą IMci albo captato tempore do dóbr zjechać, rewizyą przeszłą zweryfikować i tej da li Bóg weryfikacyej na przyszłym sejmiku dla postanowienia sympli relacyą uczyniś będą powinni. **25.** Miary po miastach i miasteczkach ziemie naszej zboża wszelakiego quantitatem garcy prawem opisaną excesserunt, któremi pro libitu suo ementes szafując i mierząc zboża, czem wielce i my sami i poddani nasi aggravantur, przeto zabiegając huic abusui, za powszechną zgodą naszą zlecamy IMciom pp. posłom naszym do IWMci p. wojewody naszego hetmana w. koronnego wyprawionym, aby nomine publico expostulowali, żeby półmiarki w ziemie naszej po miastach miasteczkach i targach byli jednakie et quantitatem garcy dwudziestu czterech non excedant, któremi zboża tak ozime jak i jare aby w strych mierzane były i strychulce równe cychowane. Półmiarki, które dotąd sfałszowane znajdowały się aby in unum komportowane i zepsowane były a inne nową formą ad iustitiam wyrobione. Półmiarek jeden cechowany, żeby in patenti na przystępie każdemu potrzebującemu na ratuszu we Lwowie zostawał, do którego aby iniuriati rekurs czynić mogli. Po innych także miastach, miasteczkach miary ad instar lwowskiej wymierzone być mają i wszędzie przy ratuszu albo kłody lubo półmiarki przystępne. Czego wszystkiego według prawa dawnego dozór officiis palatinali et castrensi zlecamy. Któreby zaś miasta uchwale teraźniejszej sprzeciwiając się, postanowienia teraźniejszego zachowywać nie chcieli, takowe każde ad instantiam instigatoiis ziemi ex delatione cuiusvis zapozwane coram officio castrensi cuius iurisdictioni subest sprawić się et luita poena ducentarum marcarum polonicalium miarę do uchwały teraźniejszej redukować powinien[c] będzie, iuribus ecclesiae et capitaneorum salvis, et in toto manentibus. **26.** Domki na probostwie jaworowskiem w mieście będące przez rewizyą do płacenia podatków napisane, jako na gruncie kościelnym wystawione, od płacenia retent przeszłych podatków et in futurum uwalniany salva calculatione z miastem Jaworowem et restitutione temuż sum in quantum za nie przeszłe podatki do skarbu ziemie zakładali, co ma deduci kwitami skarbowymi. OO. Dominikanów jaworowskich dymów trzy przez rewizyę do podatków na części w mieście napisane do lat dwóch, t. j. do sejmiku relationis po sejmie da Bóg przyszłym także uwalniamy. **27.** Deduxerunt IMcie OO. Dominikanie lwowscy juramentem officiose odprawionym, że karczma we wsi Zaszkowie zgorzała, przeto IMciów przy prawie o pogorzelcach napisanem zachowujemy et a solutione podatków tak pro praeteritis od czasu pogorzenia, quam in futurum do lat ośm uwalniany. **28.** Karczmy we wsiach Nahorce do probostwa Żółkiewskiego, w Przedrzymiechy w dzierżawie teraz IMci p. Sobieskiego i Wysłoboki, Remenów nazwanych zostające, w dymy obracamy a od karczemnej symple wolne czynimy. Karczmy także w Gródku IMci ks. Piaskowskiego archidyakona lwowskiego w dym

a) F. też. b) F. przeszłych. c) F. powinno.

obracamy. A karczma na temże przedmieściu grodeckim, Utrata nazwana, dzierżawy teraz IMci p. Franka z półkarczmy aby płaciła deklarujemy. 29. Dobra Zawadów w starostwie jaworowskiem i Turzenkę w kluczu żółkiewskim, przy dekretach w ziemstwie i grodzie lwowskich intuitu karczem ferowanych, ponieważ że pogorzeli iuramento deductum, zachowujemy. 30. Drogi po przedmieściach ob neglectam curam naprawy burku i w mieście Lwowie po ulicach są zepsowane, gnojami pozarzucane tak dalece, że trudny przyjazd i ze szkodą każdego, stringimus tedy laudo praesenti magistrat lwowski, aby podług praw i należytości naprawione i schędożone były, a inquantumby byli w tem remissi p. instygatorowi naszemu jako publicae iniuriae vindici czynić ad delationem cuiusvis w grodzie nakazujemy. A jeżeliby p. instygator in officio negligens był albo conniventer in eodem postępował, tedy forum z nim agendi cuivis iniuratio w grodzie naznaczamy, et eo ipso incapax officii ma być. 31. Też sancitum nasze obligat miasto Gródek aby po przedmieściach drogi dobre mostowe były, osobliwie pod wsią Rodatycze nazwaną do Gródka należącą, czego superintendentiam et curam magistratowi gródeckiemu zlecamy i z nim agendi forum cuivis iniuriato ad instantiam instigatoris w grodzie naznaczamy. 32. Wniesiona także w kole naszem skarga, że w powiecie żydaczowskim pod miastem Rudą przez zepsowanie dróg przejazd publiczny jest zepsowany[a]. Obligujemy tedy laudo praesenti possessores dóbr tamtych, aby drogi ponaprawiali, a inquantumby niechcieli, salvam viam agendi każdemu szlachcicowi et iniuriato w grodzie pozwalamy. 33. Do Radomia na trybunał skarbowy sejmem blisko przeszłym postanowiony na dwie lecie komisarzów na pierwszy rok IMć p. Andrzeja Żebrowskiego pisarza; na drugi rok IMć p. Andrzeja Kamińskiego podsędka ziemskich lwowskich z ziemie naszej obraliśmy, którym IMciom in vim consolationis za podjęte expensa na tej funkcyej po 1000 zł. z czopowego na pierwszy rok z pierwszej raty a na drugi rok z tegoż roku arendy czopowego naznaczamy.[b] 34. Fraternam compassionem mając nad IMciami pp. Korytkami świeżo z więzienia pogańskiego na usłudze rzpltej podjętego oswobodzonymi, in vim solatii obiema IMciom po zł. 300 deklarujemy. Na eliberacyę IMci p. Grodzickiego z niewoli pogańskiej zł. 300. OO. Karmelitom antiquae regularis observantiae konwentu lwowskiego na poparcie roboty około fortyfikacyej zł. 300; z osobna elemozymy księdzu Reyterowskiemu tegoż konwentu zł. 100. IMci p. Rabie pułkownikowi J. kr. Mci zł. 200. OO. Reformatom lwowskim zł. 300. Szpitalowi Ś. Łazarza na wypłacenie retent z kamienicy ziemiańskiej widerkafowych zł. 200 praevia quietatione per provisores de retentis sufficienti, IMci pp. Jakubowi Jaskmanickiemu zł. 200. Deputatom arkabuzerskim IMci p. krakowskiego zł. 200; IMci p. starosty rzeczyckiego chorągwi deputatowi IMci p. Janowi Tatumirowi zł. 200; IMci p. Adamowi Jaroszewskiemu towarzyszowi z niewoli oswobodzonemu zł. 150; księdzu plebanowi na poparcie roboty około kościoła zaczętej do Rudek zł. 100; pannom Bernardynkom lwowskim zł. 100. IMci p. Komarnickiemu zł. 100; Deputatowi IMci p. Esmonta zł. 100. OO. Karmelitom konwentu Św. Anny w ziemi przemyskiej na fortyfikacyą klasztoru zł. 100. OO. Dominikanom samborskim zł. 50. IMci p. Nowoszyckiemu zł. 100; miastu Wiszni za szkody poczynione w łąkach, zbożach, ogrodach podczas sejmiku teraźniejszego zł. 100, które wszytkie sumy in vim largicyej dosłużonym żołnierzom i elemozyny ubogim konwentom communi consensu nostro z przyszłego arendowanego a 1 Octobris anni praesentis czopowego za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego wydane i wypłacone od IMciów pp. arendarzów być mają, które pro persoluto IMciom pp. arendarzom circa rationes przyjęte będą od ziemi. 35. Więc IMcie pp. exaktorowie ziemie lwowskiej i powiatu

---

a) F. zatracony.

b) F. po tysiąc zł. z czopowego za asygnacyą IMci p. komisarza ziemie naszej każdego roku wydać naznaczamy.

żydaczowskiego rachunki z exakcyi swoich przed IMciami pp. deputaty et gremio nostri wysadzonymi odprawili, jako nam o tem przez IMciów pp. deputatów uczyniona w kole świadczy relacya, a to takowym sposobem. IMć p. Jan Kruszyński exaktor pięciorga podymnego w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim in anno 1680 pokazał laudum i kwit sejmiku przeszłego, że wydał zł. 13365 a reszty przez toż laudum deklarowanej zostawało przy nim zł. 1496. Teraz zaś deduxit, że za asygnacyami i kwitami wydał z. 550; samemu zaś IMci donatywy per lauda cessit zł. 446. Difficilis exactionis ną Brodach pokazał zł. 350, skąd się pokazuje, że exclusa exactione na Brodach reszty przy IMci zł. 150 i gr. 15 zostawa. Tedy IMci z wypłaconej i pokazanej sposobem pomienionym sumy wiecznymi czasy kwitujemy, wyjąwszy Brody i inne remanenta przy IMci na delatach zostające. IMci p. Krzysztofowi Janickiemu in quantum dekret libertatis z exakcyej swojej IMci p. marszałkowi pokaże, tedy kwit onemu dać de plano pozwalamy. IMć p Stanisław Rosnowski exaktor pięciorga podymnego primae rathae w ziemi lwowskiej in anno 1682 ad proportionem sympli zł. 2423 deduxit asygnacyami i kwitami różnymi, że wypłacił 11985 a przez libertacye i dekreta decessit zł. 80 i dostatecznie w exakcyej swojej w ziemi satisfecit. IMcie pp. Alexander Rosnowski i Alexander Żebrowski exaktorowie 27 podymnego primae rathe w ziemi lwowskiej in anno 1683 deduxerunt dokumentami autentycznymi, że sympla nie wynosili więcej tylko zł. 2357 gr. 15 a to dlatego, że częścią przez lauda częścią przez dekreta sądowe libertacye różne nastąpiły i dowiedli asygnacyami i kwitami, że sumę 61.158 zł. wypłacili. Difficilis zaś exactionis na Brodach i Jaworowie pokazują zł. 2416 gr. 15, skąd liquide pokazuje się, że IMcie exakcyej swojej porachowanie dostateczne uczynili i wszystko co do IMciów należało wydali. IMć p. Franciszek Borysławski podczaszy dobrzyński exaktor czworga podymnego w ziemi lwowskiej in anno 1681 pokazał autentycznym dowodem[1]), że na sądach fiskalnych lwowskich rachunek uczynił a cokolwiek z exakcyej jego należało zupełnie wypłacił okrom reszty difficilis exactionis na Brodach z dymów żydowskich zł. 112, z dymów żydowskich szynkownych zł. 128, w Jaworowie z dymów żydowskich zł. 28, którą difficilem exactionem ziemia na siebie przyjmuje, tedy rachunek przez IMciów uczyniony approbujemy. Tenże IMć p. Borysławski podczaszy dobrzyński i IMć p. Hołubowicz miecznik żydaczowski exaktorowie pogłównego unius simplae in anno 1677 pokazali dekretem w sądach fiskalnych ziemie lwowskiej ferowanym, że cokolwiek z exakcyej ich należało wypłacili i zupełnie we wszystkiem dosyć uczynili; rachunek przez IMciów odprawiwszy approbujemy. IMć p. Dwernicki exaktor 4 podymnego w ziemi żydaczowskiej in anno 1681 deduxit, że ad proportionem simplae 606 zł. za asygnacyami i kwitami cokolwiek do exakcyej IMci należało wszystko zupełnie wydał. IMcie pp. Franciszek Borysławski i Jan Dwernicki exactores 20 podymnego w ziemi żydaczowskiej in anno 1683 deduxerunt, że ad proportionem simplae 605 zł. i gr. 15 wypłacili za asygnacyami i kwitami chorągwiom różnym 10.224 zł. a na retentach zostało zł. 1886 przy IMciach. IMcie pp. Rafał Chłopicki i Alexander Gluzicki exactores 27 podymnego w ziemi żydaczowskiej in anno 1683 primae rathae deduxerunt, że ad proportionem simplae 606 zł. za asygnacyami i kwitami wypłacili sumę 15.048 zł. gr. 15 reszta zaś na delatach restat przy IMciu zł. 1314. IMcie pp. Krzysztof Janicki pisarz grodzki kamieniecki i Stanisław Rosnowski exactores 15 podymnego w ziemi lwowskiej in anno 1685 primae rathae deduxerunt, że ad proportionem sympli exclusis defectibus przez dekret i lauda 2336 zł. i gr. 15 za asygnacyami i kwitami wypłacili sumę 32.900 zł.; defficilis zaś exactionis na Brodach i Złoczowie od Żydów pokazali zł. 1325, którą ziemia nasza na siebie przyjmuje; reszty zaś przy IMciach na delatach zostaje zł. 823 gr. 15. IMcie pp. Rafał Janicki i Alexander Żurakowski exactores 20 podymnego secundae rathae ziemi lwowskiej in anno 1683

---

[1]) dokumentem F.

deduxerunt, że ad proportionem sympli 2351 zł. exclusis defectibus weryfikowanej za asygnacyami i kwitami wypłacili sumę zł. 43.026; difficilis exactionis na Brodach i Żółkwi pokazali zł. 1.239 gr. 10. Reszty zaś na delatach zostaje przy IMciach zł. 2.740 gr. 15. IMcie pp. Zygmunt Lubowiecki i Franciszek Jankowski, komornik ziemski lwowski exactores 15 podymnego secundae rathae w ziemie lwowskiej in anno 1685 deduxerunt, że ad proportionem simplae exclusis defectibus weryfikowanej 2.332 zł. gr. 15 za asygnacyami i kwitami wypłacili sumę 31.056 zł. difficilis zaś exactionis na Brodach i na Złoczowie pokazali zł. 1.326 [a]; reszty zaś zostaje zł. 2.606 gr. 15. Z której reszty zł. 2.000 przez IMci p. podkomorzego lwowskiego de proprio chorągwi oddane do rąk IMci p. podkomorzego oddać będą powinni. IMć p. Maximilian Komarnicki, wojski stryjski exactor pięciorga podymnego w ziemi żydaczowskiej in anno 1682 deduxit, że ad proportionem simplae 600 [b] zł. za asygnacyami i kwitami wydał zł. 2.560, reszty zaś na delatach zostaje przy IMci zł. 470. Tedy pomienionych IMciów generaliter et in specie każdego z osobna cum successoribus z wypłaconych modo praemisso za dyspozycyą ziemi sum, salvis restis przy IMciach zostających za asygnacyami IMci p. komisarza ziemi naszej exsolvendis, wiecznymi czasy kwitujemy i kwity eo nomine IMci p. marszałkowi koła naszego IMciom wydać pozwalamy, difficilem zaś exactionem przez IMciów pomienionych pokazaną na siebie przyjmujemy. **36.** Znajduje się wiele szkód, retent podatkowych et abusus w ziemi naszej, które gdy nie mają dozoru swego, tem bardziej górę biorą, przeto chcąc tamu zabieżeć per certum actorem, którego oraz i za instigatora ziemie naszej p. Jerzego Korendowicza obieramy, który wszelkich interesów ziemiańskich przestrzegać, sejmikowi deferre, prawem o nich czynić, retenta skarbowe ziemi windykować, lauda i uchwały nasze autentyczne dla informacyej komportować i mieć in patenti powinien będzie, któremu in vim salarii zł. trzysta z retent przez niego windykowanych naznaczamy i pozwalamy. **37.** Ziemia przemyska variis calamitalibus podległa i od przechodzących na konsystencye i do obozu chorągwi aggrawowana, tak że podatkom sejmem przeszłym postanowionym vix sufficere będzie mogła, jednakże niechcąc deesse necessitatibus w teraźniejszym rzptej razie ad sancita illius sese referendo dla konserwacyej boni universi według reparticyej przez IMciów pp. hetmanów wojska postanowionej na zapłacenie zasług chorągwiom do siebie ordynowanym na całe dwie lecie zaczynające się a prima Februarii anni praesentis podatek podymnego według taryfy anni 1673 numero 96 uchwala i tę na dwie racie wydać postanawia na pierwsze pół roku a pierwszą ratę poczynającą się a die 20 Augusti ad diem ultimam Septembris 48. Do której wybierania poborców IMciów pp. Gabryela Winnickiego między Sanem a Dniestrem, Feliciana Stawskiego, łowczego przemyskiego za Sanem, Jana Pobiedzińskiego, podstolego nowogrodzkiego za Dniestrem. Na drugie pół roku a drugą ratę także podymnego 48, a die 20 Jannuarii in anno sequenti 1686 ad diem 20 Februarii, do której wybierania IMciów pp. exaktorów Zygmunta Mniszka cześnika trębowelskiego między Sanem a Dniestrem, Konstantego Ossolińskiego, starościca żydaczowskiego za Sanem, Samuela Kossowskiego za Dniestrem. Na drugi rok 1686 takowyż podatek podymnego na rat dwie wydać deklaruje; na pierwszy pół roka i pierwszą ratę zaczynającą się a die 20 Junii ad ultimam Julii 8 podymnego, do którego wybierania IMciów pp. Alexandra Chmielowskiego, vicesgerenta grodzkiego przemyskiego między Sanem a Dniestrem, Jana Grabię, chorążego zakroczymskiego za Sanem, Stanisława Choteckiego za Dniestrem. Na drugie pół roka i drugą ratę, zaczynającą się a die 20 Septembris ad diem 20 Octobris także podymnego 48, do którego wybierania IMciów pp. Stanisława Żurawskiego cześnika przemyskiego między Sanem a Dniestrem, Bazylego z Rytarowic Rytarowskiego w partyej za Sanem, Wojciecha Kraińskiego, komornika granicznego przemyskiego za

a) F. 1.325. b) F. 606 zł.

Dniestrem. A że jeszcze półczwartej ćwierci z repartycyej przeszłego sejmiku chorągwiom do siebie ordynowanym ziemia nasza nie wypłaciła, tedy na wypłacenie dawnych ćwierci i zasług uchwala podymnego na wypłacenie dwóch ćwierci numero 27; którego exakcya a die 20 Augusti ad diem ultimam Septembris currere ma anni praesentis. A do wybierania tej kontrybucyej exaktorów IMciów pp. Konstantego Hoszowskiego między Sanem a Dniestrem, Adama Trzebuchowskiego, stolnika bracławskiego za Sanem, Jana Nahujowskiego za Dniestrem. Który suplementując na ćwierci dawne postanowiony podatek czopowe i szelężne anni praesentis wyjąwszy prywatne ziemi expensa niżej opisane aplikujemy. **38.** Szelężne w arendę roczną WIMci Mikołajowi z Unichowa Ustrzyckiemu staroście przemyskiemu, za sumę dwadzieścia i dwa tysiące, iniungendo wszytkim miastom i miasteczkom ziemi naszej przemyskiej, aby według dawnych zwyczajów praw i instruktarzów od trunków i napojów wszelakich wina, piwa, gorzałek, miodu, nie zasłaniając się żadnemi protekcyami i nie broniąc rewizyej ze wszytkich jurysdikcyej nemine excepto salvis libertationibus et iuribus conflagratorum przy których conservantur płacili sub poenis legibus regni descriptis puszczamy. Którego szelężnego wybieranie a die 15 Augusti anni praesentis zaczynać się i ad diem 14 eiusdem mensis inclusive w roku przyszłym 1686 kończyć się ma. Z którego szelężnego WIMć p. starosta przemyski ma wypłacić na fortyfikacyą miasta Przemyśla zł. p. 4000; IMciom pp. Grodzickim na wykupno z niewoli tatarskiej rodzonego ich zł. 600; traktamentu IMciom pp. deputatom chorągwie usarskiej WIMci p. starosty lwowskiego czterem po zł. 200, każdemu, jako to IMci p. Chmielowskiemu, IMci p. Laskowskiemu, [a] IMci p. Służowskiemu IMci p. Skarbkowi; deputatowi chorągwi IMci pana krakowskiego p. Kłoskowskiemu zł. 200, Panu Depostelowi regimentu WIMci p. starosty lwowskiego oberszterleytmantowi zł. 200, P. Głowickiemu, deputatowi tegoż regimentu zł. 200, wisznińskim mieszczanom za poczynione szkody w zbożach i łąkach in recompensam zł. 150; OO. Reformatom przemyskim zł. 100, na pocztę przemyską zł. 500; na korrekturę ksiąg grodzkich zł. 600 do rąk IMci p. podstarościego grodzkiego przemyskiego; OO. Dominikanom przemyskim zł. 200 ad ornamentum ołtarza Najświętszej Panny po lewej ręce do kościoła wchodząc będącego w kaplicy; Pannom Dominikankom przemyskim zł. sto; OO. Dominikanom mościckim zł. 60. [b] Reszty szelężnego przychodzi na zapłatę starych zasług czternaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt zł. na regiment IMci p. starosty lwowskiego obracamy i wszytkie pomienione sumy assignatariis et quidem z largicyej za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego a regimentowi IMci p. starosty lwowskiego za asygnacyą IMci p. komisarza ziemie naszej do zapłacenia u WIMci p. starosty przemyskiego przekazujemy. **39.** Czopowe zaczynające się a die 6 Julii anni praesentis ad ultimam eiusdem anni sequentis, wyjąwszy pogorzelców po miastach, miasteczkach wszytkich i miasto Rzeszów, z którego czopowe przynależące za instancyą JWIMci p. Lubomierskiego marszałka koronnego, iustum mając respectum meritorum i fortyfikacyej zaczętej zamku rzeszowskiego IMci, na poparcie tejże fortyfikacyej przez lat trzy aplikujemy, IMciom pp. Konstantemu Wapowskiemu, chorążemu sanockiemu, Adamowi Stawskiemu stolnikowi halickiemu za sumę ośmnastu tysięcy na jeden rok arendujemy. Z którego czopowego pomienieni IMcie pp. contrahentes powinni wypłacić IMci p. komisarzowi na funkcyą do Radomia na rok teraźniejszy obranem zł, 1000. OO. Karmelitom konwentu św. Anny na fortyfikacyą klasztoru zł. 500; p. Asmanickiemu zł. 500; p. Jaroszowskiemu zł. 200; p. Komarnickiemu zł. 200; p. Rabie zł. 300; do Rudek zł. 100; księdzu Rytarowskiemu karmelicie lwowskiemu zł. 100; IMci p. chorążemu sanockiemu zł. 200; deputatowi regimentu IMci pana krakowskiego zł. 100; deputatowi regimentu książęcia IMci wojewody bełzkiego zł. sto; OO. Franciszkanom przemyskim zł. 100; IMciom pp. Korytkom braci świeżo z wię-

a) F. Zaszkowskiemu. b) F. 600.

zienia wyswobodzonym zł. 1000; p. Łomnickiemu zł. 100; p. Nowoszyckiemu zł. 100; p. Janickiemu zł. 400; OO. Dominikanom samborskim zł. 100. Co uczyni zł. 5.100; ostatek to jest dwanaście tysięcy dziewięć set zł. na ludzie trybem cudzoziemskim służących pod komendą IMci p. chorążego sanockiego zostających pomienieni IMcie pp. arendarze czopowego wypłacać salva nihilominus liquidatione w skarbie tenentur. **40.** A że passim IMcie pp. arendatores i administratores podatków ziemiańskich szelężnego i czopowego z znaczną częstokroć ziemi szkodą praetendunt sobie defalki, tedy laudo praesenti cavemus sobie i postanawiamy, aby IMcie pomienionych podatków administratores i arendatores bez wszelkiej defalki trzymali, do której jeżeliby miało przychodzić, tedy te corporali iuramento przez IMciów na kwerelach ziemi swojej praestando komprobować powinni będą, casus jednak hostilitatis IMciom warujemy. **41.** Widząc rzecz bardzo potrzebną ziemi uspokojenie konkurencyej do podatków tak ziemiańskich jako i rzptej czopowego, szelężnego, podymnego i innych, które nam częstokroć publica consilia et actus morantur a czasem dirimunt, w czem znaczne incommoda ziemia ponosi, którym obviando praesenti laudo communis consensus nostri postanawiamy, aby IMcie pp. concurrentes et in possessione funkcyej swojej zostający, aż post triennium exspirato funkcyej swojej tempore et post reproductas sufficientes z sejmiku functionis suae quietationes podobnych funkcyej capaces byli. **42.** Na dopłacenie dawnych ćwierci i zatrzymanych zasług chorągwiom do siebie ordynowanym 16 podymnego postanawiamy i ten podatek a die prima Decembris ad ultimam eiusdem w roku przyszłym 1686 wydać deklarujemy. Do którego wybieramy IMciów pp. exaktorów Krystyna Gorajskiego podczaszego bielskiego między Sanem a Dniestrem, Damiana Stawskiego, cześnika podolskiego za Sanem, Wojciecha Jeża za Dniestrem. Więc że ten podatek do wypłacenia zatrzymanych ćwierci non sufficit, tedy czopowym i szelężnym supplementujemy; który podatek w arendę na rok przyszły 1686 a die 15 Augusti zaczynający się a tegoż dnia inclusive anni 1687 kończący się, jako to szelężne IMci p. Konstantemu Wapowskiemu, chorążemu sanockiemu, Adamowi Stawskiemu, stolnikowi halickiemu za sumę dwudziestu dwóch tysięcy, a czopowe tegoż roku a die 1 Augusti zaczynające się ad ultimam eiusdem mensis 1687 IMci p. Józefowi Humnickiemu, łowczemu sanockiemu za sumę ośmnaście tysięcy zł. p. wyjąwszy Rzeszów, którego czopowe należące na fortyfikacyą zamku rzeszowskiego praesenti laudo ordinowane przez arendę, salvis libertationum deductionibus et iuribus conflagratorum puszczamy. Z którego czopowego na funkcyą komisarską do Radomia IMci p. komisarzowi na drugi rok obranemu zł. 1000. Na pocztę przemyską do rąk IMci p. podstarościego grodzkiego przemyskiego zł. 500 i inne sumy z tychże podatków ziemi należące za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej wzwyż pomienieni IMcie pp. dzierzawcy podatków wypłacić praesenti laudo obligantur. **43.** Za komisarza ziemie naszej do wydawania asygnacyi chorągwiom do niej z repartycyej wojska roku teraźniejszego ordynowanym do pp. poborców JWIMci p. Franciszka Jana na Sokołowie Dzieduszyckiego, kasztelana kijowskiego, starostę żydaczowskiego obraliśmy i aby asygnacyami do przyszłego sejmu dysponował uprosiliśmy. **44.** Do Radomia na trybunał skarbowy sejmem blisko przeszłym na lat dwie postanowiony komissarzów, na pierwszy rok IMć p. Andrzeja Skurczyckiego chorążego, na drugi zaś rok IMć p. Dominika Gumowskiego podsędka przemyskich obraliśmy, którym et salaria supra z czopowego naznaczyliśmy. **45.** Należy na tem wiele całej ziemie przemyskiej, aby akta ziemskie jako w najlepszej konserwacyej i dobrym zostawały porządku; na rewizyą tedy ksiąg ziemskich przemyskich, przeworskich i do oddania kamienicy in possessionem IMciów pp. sędziego i podsędka przemyskich na kancelaryą ziemską naznaczamy komisarzów Wnych Jana na Rzeplinie Wujakowskiego podkomorzego, Mikołaja z Unichowa Ustrzyckiego starostę i IMciów pp. Andrzeja Skurczyckiego chorążego, Alexandra Jastkowskiego sędziego, Dominika Gumowskiego podsędka przemyskich, Marcina Goiszewskiego, miecznika podstarościego i sędziego grodzkiego

lwowskiego, marszałka koła naszego, Szymona z Gąśniewic Wolskiego, skarbnika sanockiego podstarościego grodzkiego przemyskiego, Jana Pobiedzińskiego, podstolego nowogrodzkiego, którzy do Przemyśla pro die 3 Augusti zjechawszy się, absentia unius vel duorum non obstante księgi zrewidują, na defekta ich animadversionem mieć będą, kamienicę ziemską od sukcessorów nieboszczyka IMci p. Michała z Pleszowic Fredra, pisarza ziemskiego przemyskiego i rachunek z sumy półtora tysięcy zł. p. na reparacyą tejże kamienicy ad manus nieboszczyka IMci p. pisarza ziemskiego danych odbiorą i na kancellaryą ziemską in manus et dispositionem IMciów pp. sędziego i podsędka przemyskich oddadzą, hoc exposito actu nie rozjeżdżając się, aż fortyfikacyą miasta Przemyśla sumptu ziemie sporządzoną obaczą i zrewidują, dispensatorów pieniędzy z czopowego na fortyfikacyą naznaczonych i wybranych rachunków dostatecznie wysłuchają; tychże przeszłych dispensatorów, in quantumby się jakie ex neglecta cura koło tej fortyfikacyej pokazały mankamenta, odmienią i dalszy porządek tejże fortyfikacyej pro re et commodo meliori tejże ziemi namówią i postanowią. **46.** Miasto Przemyśl ponieważ po kilka kroć różnymi czasy znacznie od ognia zrujnowane przy prawie konstytucyą sejmu grodzińskiego o miastach spustoszałych i pogorzałych napisanem, za powszechną zgodą naszą zachowujemy i aby do ostatniej nie przyszło ruiny pogorzelców wszytkich Chrześcian i Żydów tego miasta od wszelkich cuiuscumque generis prywatnych i publicznych kontrybucyi, do czasu w konstytucyej wyrażonego libertujemy. Trzecim jednak groszem z podatku szelężnego od siebie należącego, na fortyfikacyą miasta Przemyśla, jako communis reclinatorii przykładać się będą powinni według zawziętego zwyczaju. **47.** Chcąc przywieść in executionem prawo o wybrańcach napisane, do rewizyi łanów wybranieckich ziemi naszej obraliśmy IMć pp. Jana Hermanowskiego cześnika żydaczowskiego, Stanisława Rogalskiego wojskiego rożańskiego, Alexandra z Pleszowic Fredra miecznika czerniechowskiego podstarościego grodzkiego żydaczowskiego, Waleryana Michałowskiego, którzy IMcie pp. rewizorowie przed zaczęciem funkcyej swojej przysiądz będą powinni w grodzie in eam rotham: iż tę funkcyą moją ad mentem konstytucyej wiernie nie ochraniając i nie uciążając według Pana Boga sumienia i prawa odprawować będą, korupcyej żadnej brać nie będę ani zmowy niskim na zatłumienie prawdy czynić nie będą. Po której odprawionej przysiędze a die prima Augusti rewizyą swoją zaczną i onę sine intermissione ad diem primam Septembris, absentia unius non obstante ad mentem konstytucyej i prawa o wybrańcach i łanach pisanego tak dawniejszych jako teraźniejszej przeszłego sejmu konstytucyej kontynuować, konnotując fideliter wiele łanników na którym łanie siedzi i co z rewizyej ad defensionem reipublicae accrescere może i co hucusque i z jakiej okazyej neglectum, z którą konotacyą na sejmik deputacki przyszły stawić się będą powinni. Za podjęte prace IMciom salarium pro interesse każdego po zł. 300 naznaczamy z retent jako najpewniejszych. **48.** IMciowie pp. poborcy przeszłych kontrybucyi na pierwsze kwerele po sejmiku teraźniejszym a teraźniejszych po expiracyej funkcyi swoich delaty prawdziwe comportabunt i do grodu officio oddadzą, które gród indilate exekwować będzie i wszytkie salaria do retent tak dawniejszych jako i następujących ściągające się ex laudo praesenti wypłaci. **49.** Wielka w tem niewygoda i remora w odiskaniu zasług IMciów pp. deputatów wojskowych dzieje się, że IMcie pp. poborcy retentami IMciów po wyściu czasu funkcyej swojej składają się, której inkonweniencyej obviando iniungimus IMciom pp. poborcom obranym, aby delaty po wyściu exakcyej swojej na blisko przyszłych sądach dla otrzymania kondemnat oddawali i one sine ulla dilatione et intermissione cum adminiculo officii exekwowali, retenta windykowali i gotowymi sumami a nie żadnemi delatami IMciom pp. deputatom iścili się. **50.** Więc że IMcie pp. egzaktorowie podatku podymnego zwykli nam poddanych naszych od kwitów i innymi exquisitis mediis aggrawować, tedy praesenti laudo postanawiamy, aby IMcie groszowym tylko od

każdego zł. po groszu biorąc, nic sobie więcej nad to i przez sukkolektorów swoich nie pozwalając kontentowali się. **51.** Miasto Sambor mając sobie z klemencyej J. kr. Mci p. n. m. z prowentów do stołu swego należących na fortyfikacyą quotannis darowane zł. dwa tysiąca, którą sumę doniesiono nam jakoby ad privatos usus obracać mieli a murom in dies większa ruina następowała, więc aby na potem ten łaski J. kr. Mci p. n. m. nie był przez nich abusus, superintendencyą tego i zrewidowanie murów IMciom pp. Andrzejowi Rzeczyckiemu chorążemu grabowieckiemu ekonomiej samborskiej na ten czas dzierżawcy, Stefanowi Winnickiemu podstolemu żydaczowskiemu polecamy. Ciż IMcie aby drogi tak in circuitu miasta, osobliwe na ruskiej ulicy i za miastem szarwarkiem zwyczajnym w niedzielach czterech naprawione były dojrzą, a in casum przez pomienionych obywatelów dróg w czasie założonym nie naprawienia, magistrat ad instantiam cuiusvis w grodzie przemyskim poenis debitis ma być karany. Toż miasto Sambor ponieważ dawniejszym i teraźniejszym świeżo czasem znacznie przez ogień pogorzałe i nadrujnowane, przy prawie konstytucyą sejmu grodzińskiego o miastach spustoszałych i pogorzałych napisanem konserwują, pogorzelców wszytkich tegoż miasta tak dawniejszych jako i świeżych, dawniejszych od danej im na przeszłym sejmiku relationis libertacyi ad continuationem, a świeżych od sejmiku teraźniejszego do lat ośmiu od wszelakich cuiuscumque generis prywatnych i publicznych kontrybucyi do czasu pomienionego, accedente communi consensu nostro, ad instar miasta Przemyśla libertujemy. **52.** Praemit nas wszytkich, że miasta miasteczka absoluta postestate miary, półmiarki do przedania zbóż różnych kupując ex arbitrio suo podstawiają, a na cechowane miary kupować i mieszać zboża niechcą. Zabiegając indemnitati przedających laudo praesenti postanawiamy, aby półmiarek i półkorce każde w każdem mieście i w miasteczku w ziemie całej przemyskiej ad instar Lwowa, głównego miasta województwa naszego, jako prawo mieć chce 24 garcy w sobie miał. Co żeby do skutku tem snadniej przyszło, IMć p. podwojewodzego naszego przemyskiego ut officio suo satisfaciat bratersko requirimus i urzędowi grodzkiemu przemyskiemu to zlecamy, aby na to seriam mieli animadversionem. Czego do skuteczniejszej przeprowadzenia exekucyej IMć p. Wojciecha Kraińskiego komornika granicznego przemyskiego za instygatora ziemi naszej obieramy i postanawiamy, który aby in spatio sex septimanarum miasta, miasteczka objechawszy, miary do zboża należące zrewidował, garcy rewizyą porządną uczynił, zrewidowane prawdziwie pocechował, pocechowane burmistrzom i wójtom oddał, aby in patenti na przystępie każdemu potrzebującemu lub kłody lub półmiarki przy ratuszu zostawały, do którychby iniuriati rekurs czynić mogli. A te miary do zboża należące quantitatem garcy dwudziestu czterech excedere nie mają i wszelkie zboże prostym strychulcem ma być przedawane, miary zaś stare fałszywe z teraźniejszem postanowieniem naszem nie zgadzające się, in unum komportowawszy zepsował. Ktoby zaś laudo huic publico nostro znajdował się refragarius i miary postanowionej nie akceptował i owszem dawnych fałszywych na krzywdę ludzką zażywał i pomienionym miar rewizorom ziem naszych w postanowianiu miar nowych sprawiedliwych nie był posłuszny, albo jakie tumultus w miastach i miasteczkach przeciwko powadze IMciów authoritate publica koła naszego utwierdzonych excitaret, tedy taki każdy violator securitatis et sancitorum publicorum pozwany do sądu grodzkiego et probabilibus documentis convictus poene quingentarum marcarum et sessione turrica ma być puniendus. A salarium IMci p. instygatorowi ziemie naszej zł. 300 z retent tak dawnych jako i teraźniejszych, nagradzając podjęte prace, naznaczamy, iniungendo, aby na sprzeciwiających się laudo praesenti miał animadversionem, do grodu pozywał, spraw intentowanych popierał, do egzekucyej uchwałę teraźniejszą i dekreta eo in punctu przywodził, konniwencyej żadnej ex officio suo in praemissis z nikim nie czynił, o którą jeśliby się na IMci znajdowała, każdemu iniuriato liberam viam agendi w grodzie zachowujemy. **53.** Desiderium pp.

Horodyskich[a]) względem włożonego na się podymnego, dymu i płacenia z niego, czem się praetendunt być aggravati, tedy nie mogąc mieć sufficientem w tej mierze informationem, na teraźniejszym zjeździe naszym hoc negotium odsyłamy ad officium castrense premisiense pro indagatione podatków rzpltej fumalium, aby ex iusta liquidatione regestrów podatkowych et verificatione rei, sine diminutione sympli byli uwolnieni. **54.** Dobra wieś Dmitrowice IMci p. Ostrowskiego deducitur, że są zrujnowane, którym subveniendo aby mogli do perfekcyej swojej tem snadniej przyjść i potem contribuere z nami równo, tedy te, ex communi consensu nostro respectum mając osoby et meritorum IMci w wojsku, ab omni genere contributionum do lat dwóch libertujemy. **55.** Miasto Tarnogrod juramentem officiose w grodzie uczynionym calamitatem temporis et ruinam przez ogień suam evicit, przeto też miasto i wszytkich pogorzelców przy prawie de conflagratis, exceptis tych, których ogień nie dotknął, zachowujemy et ab omni genere contributionum publicarum et privatorum libertujemy, salva revisione domów pogorzałych per generosum vicesgerentem officii castrensis premisliensis. **56.** W tymże respekcie miasteczko Krzywcza mając, także przy prawie o pogorzelcach konstytucyą sejmu grodzińskiego opisaną zachowując od wszelakich kontrybucyi publicznych i prywatnych libertujemy, exceptis tych, których ogień nie doszedł; conflagrationem jednak corporali iuramento w grodzie komprobować będą powinni. **57.** Wielką niesłuszność w tem być uznawamy, że miasta Krosno i Brzozów z poddanych naszych mają in victualibus et alimentis subsidia a nie pozwalają im na targach soli przedawać; tedy pomienione miasta authoritate zjazdu teraźniejszego compellamus, aby poddanym naszym soli na targach przedawać nie bronili, a to sub poenis arbitrariis, o które p. instygatorowi naszemu ad instantiam cuiusvis w grodzie czynić prawnie zlecamy. **58.** Wielmożny IMć p. Jan na Rzeplinie Wujakowski podkomorzy ziemi przemyskiej, administrator czopowego ziemie naszej czyni kalkulacyą administracyej swojej pomienionego podatku i lubo pewną sumę na retentach został ziemi, respektując jednak na osoby i zasługi IMci, pomienione przy IMci retenta do sumy piąciu tysięcy zł. p. reducimus, którą sumę przez IMci do nadpłacenia asygnacyej przeszłej do siebie wydanej regimentowi WIMci p. starosty lwowskiego ordynujemy, żadnego więcej pretextu do IMci intuitu pomienionego podatku przez IMci administrowanego sobie nie zostawując. Kwit jednak generalny z administracyej pomienionego podatku IMci aż po wypłaceniu sumy 5.000 zł. p. na regiment pomieniony ordynowanej IMci p. marszałkowi koła naszego nomine publico wydać i podpisać deklarujemy. **59.** A że jeszcze temuż regimentowi WIMci p. starosty lwowskiego na wypłacenie tejże asygnacyej do IMci p. podkomorzego danej dostatecznie debentur 4.000 zł. p. którym w wypłaceniu z teraźniejszych podatków ziemia non sufficit, aby jednak i ta reszta 4.000 zł. p. temuż regimentowi tandem wypłacona była, czopowe ziemie naszej po miastach, miasteczkach in genere wszytkich, salvis casibus defectuum, conflagratorum iuribus et libertationum deductionibus na trzeci rok post expiratum in anno praesenti inchoatum biennium a die 6 Julii 1687 ad diem 5 Julii 1688 IMci p. Szymonowi z Gosniewic Wolskiemu skarbnikowi sanockiemu podstarościemu i sędziemu grodzkiemu przemyskiemu w arendę roczną za sumę ośmnaście tysięcy zł. p. puszczamy. In vim której arendy IMć p. skarbnik sanocki zł. 4.000 p., supplendo defectus ad praesens ziemie, pomienionemu regimentowi za asygnacyą JWIMci p. Jana Franciszka na Sokołowie Dzieduszyckiego, kasztelana kijowskiego starosty żydaczowskiego komisarza ziemie naszej wydać i wypłacić będzie powinien, aby więcej zasługi zatrzymane pomienionego regimentu, sejmiku i obrad naszych publicznych instancyami za sobą nie tamowali. **60.** IMć p. Remigian Wujakowski podstoli przemyski administrator szelężnego ziemi naszej, że ob legalitatem ad praesens i spraw

a) T. S. Horodyńskich.

swoich w trybunale na sejmik teraźniejszy przybyć nie mógł, tedy da li Bóg na przyszłym sejmiku deputackim calculum et rationes administracyej swojej dać będzie powinien. **61**. Jest za co JWIMci p. Stanisławowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu wojewodzie i generałowi ziem ruskich hetmanowi w. koronnemu przy należytej animorum wdzięczności podziękować, że na sejmie blisko przeszłym authoritate et matura prudentia sua ziemie nasze variis calamitatibus skołatane podatkami zbyt aggrawować nie dopuścił i repartycyą wojska nie przeładował. Gratum tedy mając in pectoribus nostris takowe IMci n. w. m. p. praestitum beneficium, podjętą curam et solicitudinem, dla należytego podziękowania IMciów pp posłów do IMci n. w. m. p. obraliśmy i e medio nostri uprosiliśmy IMciów pp. Jana Grabie chorążego zakroczymskiego, Franciszka z Unichowa Ustrzyckiego, Franciszka Grodzickiego, którzy IMcie w należytem podziękowaniu i innych ziem naszych desideriach według danej instrukcyej sobie sprawić się mają. **62**. A ponieważ IMcie pp. egzaktorowie niżej położeni exakcyej swoich przed IMciami pp. e gremio deputaty calculum uczynili, tedy IMciów, jako to sukcessorów nieboszczyka p. Starzechowskiego podstolego latyczowskiego, także sukcessorów nieboszczyka p Boiszewskiego skarbnika przemyskiego de plano IMci p. Konstantemu Wapowskiemu miecznikowi na ten czas przemyskiemu a teraźniejszemu chorążemu sanockiemu z exakcyej 30 podymnego 1683 partyej między Sanem a Dniestrem de plano IMci p. Felicianowi Stawskiemu łowczemu przemyskiemu z exakcyej tyleż podymnego partyej zasańskiej salva exolutione sumy przy IMci resztującej 1380a) zł. IMci p. Hermanowskiemu cześnikowi żydaczowskiemu z exakcyej tyleż podymnego partyej zadniestrskiej de plano; IMci p. Stefanowi Winnickiemu podstolemu żydaczowskiemu tyleż podymnego drugiej raty partyej między Sanem a Dniestrem exaktorowi salva resta 742 zł. które z delat do skarbu wnieść powinien, IMci p. Stefanowi Reytarowskiemu tejże raty partyej zasańskiej exaktorowi salva resta, IMci p. Krzysztofowi Kraińskiemu tejże raty partyej zadnierskiej exaktorowi salva resta; IMci p. Choteckiemu de plano, in quantum kwit IMci p. Lisowskiego na zł. 100 IMci p. marszałkowi naszemu pokaże, IMci p. Pawłowi Strusowi podczaszemu wieluńskiemu salva resta 200 zł. IMci p. Janowi Grabi chorążemu teraźniejszemu zakroczyńskiemu de plano, liberam jednak retent exakcyej swojej na delatach zostających de proprio teraz zapłaconych u retentorów repetitionem pozwalamy. Temuż IMci z drugiej exakcyej salva resta sukcessorom IMci p. Wiszniowskiego de plano, liberam IMciów repetitionem z delat retent de proprio założonych zachowując. IMci p. Gorayskiemu podczaszemu bełzkiemu salva resta; IMci p. Bazylemu Reytarowskiemu de plano, IMci p. Nahujowskiemu de plano inkludując zł. 78 reszty przy IMci zostających; OO. Karmelitanom konwentu usakowskiego przez IMci do wypłacenia za assygnacyą IMci p. marszałka koła naszego ex communi consensu naznaczonych wiecznemi czasy cum successoribus IMciów kwitując, kwity wszytkim pomienionym IMciom pp. exaktorom, specifice każdemu z IMciów IMci p. marszałkowi koła naszego nomine publico wydać i podpisać zezwalamy. **63**. Ziemia sanocka spólną zgodą in necessitatibus reipublicae z IMciami bracią certując in subsidium aby konstytucye i uchwały publiczne jako najprędzej od nas odebrały efekt a chorągwie z repartycyej wojska do nas ordynowane w należytych zasługach ukontentowane i płatne zostały na wypłacenie półczwartej ćwierci starych zasług 61 podymnego według taryfy 1673 uchwalamy, które na rat dwie pierwszą a die 20 Augusti anni praesentis ad ultimam Septembris 37 podymnego, do której wybierania IMciów pp. Franciszka Grodzickiego i Strupczewskiego obieramy. Na drugą ratę na półtorej ćwierci starych zasług zaczynającą się a die 1 Decembris ad ultimam eiusdem 1686 24 podymnego, do której wybierania IMci p. Andrzeja Humnickiego naznaczamy i wydać deklarujemy. Które półtory ćwierci supple-

a) F. S. 1.350 *zł.*

mentując czopowe roczne IMci p. Łysakowskiego administracyej applikujemy. **64.** A że z sejmu blisko przeszłego z repartycyej wojska teraźniejszej przyznana służba a 1 Februarii anni praesentis wojsku i ludziom do nas na repartycyą ordynowanym na dwie lecie płacić przychodzi, na każdą ćwierć roku po zł. 25.116, tedy sancitum rzptej adimplendo i ludzie do nas ordinowane do dalszej rzptej usługi zachęcając, na wypłacenie nowo przyznanych ćwierci podymnego 132 uchwalamy i te rathatim wydać deklarujemy. Na pierwsze półroka i pierwszą ratę zaczynającą się a 20 Augusti anni praesentis ad ultimam Septembris 44, do której wybierania IMciów pp. Mikołaja Orzechowskiego i Jana Piaseckiego obieramy. Na drugie półroka i drugą ratę zaczynającą się a 20 Januarii ad 20 Februarii w roku przyszłym 1686 także 44 podymnego, do którego wybierania podatku IMciów pp. Jana Pobiedzińskiego i Jana Kobylnickiego. Na drugi rok 1686 na pierwsze półroka i pierwszą ratę zaczynającą się a die 20 Junii ad ultimam Julii takowąż kontrybucyą 44 podymnego wydać pozwala, do którego wybierania IMć pp. Jana Leszczyńskiego i Dobrzańskiego naznaczamy. Na drugie półroka i drugą a ostatnią ratę podymnego 16 znieść i złożyć deklarujemy, do której wybierania IMć p. Franciszka Paszkowskiego obieramy. A ponieważ ten podatek do wypłacenia dwóch ćwierci tego roku ostatnich non sufficit, tedy restantem summam z szelężnego dwuletniego supplementując tę ćwierć do wypłacenia aplikujemy. **65.** Czopowe ziemi naszej na rok zupełny teraźniejszy IMci p. Samuelowi Orzechowskiemu cześnikowi kijowskiemu w arędę za sumą 3.000 zł. p. a exspirato IMci arendy tegoż podatku cursu na drugi rok za takowąż sumę 3.000 zł. p. IMci p. Adamowi Łysakowskiemu, a szelężne na całe dwie lecie, na pierwszy rok teraźniejszy IMci p. Jackowi Humnickiemu podsędkowi sanockiemu, a na drugi rok IMci p. Adamowi Humnickiemu stolnikowi czerniechowskiemu za takowąż jako i czopowe sumę na każdy rok za sumę 3.000 zł. p. w arendę puszczamy i kontrakt eo nomine postanowiony salvis casibus defectibus et libertationum deductionibus IMci p. marszałkowi naszemu podpisać zlecamy. Cursus wzwyż pomienionych prowentów a 1 Julii anni praesentis zaczynać się i w pierwszym roku na prywatne potrzeby ziemi obracać się ma. **66.** Kotłowe zaś po wsiach samych tylko na pierwszy rok teraźniejszy IMci p. Franciszkowi Bukowskiemu a potem na drugi rok IMci p. Mikołajowi Rosowskiemu praevio funkcyej swojej de lege iuramento w administracyę puszczamy i salarium IMciom in vim consolationis według pierwszego laudum na każdego z IMciów po zł. pięć set z tegoż prowentu administracyej naznaczamy, względem czego kwitowego żadnego a persolventibus wyciągać nie będą powinni a suma z prowentu pomienionego ziemi należąca na same potrzeby ziemi za asygnacyami sejmikowymi obróconą być ma. **67.** Do Radomia na trybunał skarbowy, sejmem blisko przeszłym na lat dwie postanowiony, komisarzów na pierwszy rok IMci p. Samuela Orzechowskiego, cześnika kijowskiego a na drugi rok IMci p. Kazimierza Wolskiego, podstolego sanockiego z ziemi naszej obraliśmy; którym IMciom in vim consolationis za podjęte expensa po 1000 zł. z czopowego na pierwszy rok z pierwszej raty a na drugi rok z tegoż roku arendy czopowego naznaczamy. **68.** IMcie pp. rotmistrze smolaccy ziemi naszej, ponieważ 20 tylko łanników mieli władzy swojej a dwóch IMciów do tak małej liczby było, tedy teraz dla lepszego tychże ludzi porządku na miejscu IMciów pp. Alexandra Humnickiego i Jana Kobylnickiego pomienionych łanników przeszłych rotmistrzów, którzy officium swoje benevole składają, IMć p. Dzięciołowskiego tylko za rotmistrza tym ludziom naznaczamy, których IMcie przeszli IchMcie pp. rotmistrze ab actu sejmiku deputackiego blisko przyszłego oddać w dispozycyą będą powinni, tym czasem nimi sami zawiadując. **69.** Nowotaniec, miasteczko z okazyej aggrawacyej swojej przez rewizyą zatrzymało podatek ziemi z 3 dymów, tedy te dymy z rewizyej defalkujemy i z zatrzymanego pro praeterito z nich podatku na siebie ten defekt przyjmując cale uwalniamy a in futurum, że z 9 tylko dymów podatek podymnego płacić będzie deklarujemy

a inne miasta, miasteczka według rewizyej w wydaniu tego podatku sprawić się będą powinne. 70. Miasto Rymanów z Posadą tak jako wypłacało wypłacać ad praesens podatek podymnego z okazyej pogorzenia nie może, tedy przy prawie de conflagratis konstytucyą sejmu grodzieńskiego opisanem też miasto zachowując deklarujemy, że według iuramentu post conflagrationem officiose uczynionego do skarbu ziemie wnosić będzie powinno in futurum podatek a z przeszłych retent całe uwalniamy. 71. IMcie pp. poborcowie, którzy ob legalitates suas na sejmiku teraźniejszym przybyć et rationem funkcyej swoich dać nie mogli, tedy da li Bóg na przyszłym sejmiku deputackim sufficienter calculationem et rationem funkcyej swoich dać, regestra przysiężone exakcyej swojej przynieść obligantur a tym czasem retenta, jeżeliby kiedy jeszcze mieli, vindicent adhibitis etiam in renitentes ziemi naszej praesidiariis. 72. Reszt przy IMciach pp poborcach zostających takowąż dispozycyą czynimy. U IMci p. Łysakowskiego IMci p. chorążemu sanockiemu zł. 1500 ; na wykupno więźniów według asygnacyej skarbowej 1500 zł. ; u tegoż IMci zostaje zł. 30, te IMciom pp. deputatom wojskowym niżej mianowanym naznaczamy, aby były wypłacone za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego. To tedy wypłaciwszy, ponieważ sufficientem ze dwuletniej czopowego arendy calculationem ziemi uczynił kwit nomine publico IMci p. marszałkowi koła naszego wydać i podpisać salvam repetitionem IMci retentów zostawując deklarujemy. 73. IMć p. Mikołaj Rosowski[a]) exaktor szelężnego lubo nie ex toto z funkcyej swojej satisfecit ziemi i kontraktowi arendownemu, że jednak pokazał, iż więcej wybrać nie mógł, tedy nie dobrane defekta na siebie przyjmujemy a IMci cum successoribus z kontraktu arendownego i funkcyej kwitujemy i kwit eo nomine IMci p. marszałkowi koła naszego wydać pozwalamy. 74. IMć p. Marcin Pobidziński, podstoli nowogrodzki regestrami et calculatione deduxit, że tylko zł. 77 gr. 24 remanentu przy sobie z exakcyej swojej ziemi został, tedy IMci wydać kwit IMci p. marszałkowi naszemu pozwalamy, salva exolutione wyż mianowanej reszty przy IMci zostającej, do której 30 zł. u IMci p. Łysakowskiego resztujących przyłączamy, tak aby złączona suma wyniosła 107 zł. i gr. 24, które IMciom pp. Szymańskiemu i Czermińskiemu deputatom wojskowym za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego od IMciów wypłacona być ma. 75. A że IMcie pp. poborcy na przytrudną windykacyą retent querulantur, tedy liberam repetitionem retent swoich per executionem uti militarem cum adminiculo jednak officii pozwalamy. A IMciów pp. officyalistów grodzkich bratersko żądamy, aby na rekwizycyą IMciów pp. poborców delaty jako in causa fisci et publica iniuria tak przeszłych jako i przyszłych podatków indilate et rigorose exequantur. 76. A że i insze pozwalamy gratitudines ludziom de republica meritis jako to IMciom pp. Korytkom zł. czterysta, IMciom pp. Grodzickim na wykupno rodzonego swego z niewoli zł. 400, IMci p. Komarnickiemu na wykupno syna zł. sześćdziesiąt, IMci p. Rabie zł. 50, te tedy do wypłacenia za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego u IMci p. Drohojowskiego z kotłowego naznaczamy. 77. Więc IMć p. Drohojowski, tenże exaktor kotłowego funkcyej swojej ziemie nie oddał rationem, tedy aby najdalej dwóch niedziel po sejmiku teraźniejszym regestra exakcyej swojej do grodu podał, przysięgę odprawił ea iuramenti forma, żem szczerze ten podatek wybierał sine respectu personarum i sumy wybranej nikomu nie pożyczałem ani tej in commodum suum obracałem obstringimus IMci, co z grodu authentice wyjąwszy na przyszłym da li Bóg deputackim sejmiku rzetelną calculationem z exakcyej swojej uczynić będzie powinien. 78. Miasto Sanok uskarza się o aggrawacyą pp. rotmistrzów praesidii ziemie, jakoby smolacy ratusz sadzaniem więźniów psują i niszczą, tedy serio iniungimus, aby in posterum p. rotmistrz więcej w ratuszu więźniów, złoczyńców nie sadzał ani smolakom reclinatorium tamże naznaczał, ponieważ izba w ratuszu gdzie się sądy ziemskie sądzić

a) F. Rojowski.

zwykłe pustoszeje. Jest miejsce do sadzenia w izdebkach miejskich albo w turmie zamkowej, residencya zaś ich po mieście gdzie się który smolak może przy skromności przytulić, albo jeżeli necessitas, ile w zimny czas przyciśnie, aby w kupie z więźniem w karczmie której na przedmieściu jeżeli jaka się znajduje nie w ratuszu pojmanym, aby zostawali. **79.** Temuż miastu Sanokowi po uczynionym kontrakcie z p. arendarzem czopowego miasta, tenże p. arendarz z pewnego respektu do ziemi całej należącego, przy mieście po zł. stu z prowentu czopowego miejskiego na każdy rok zostawić powinien będzie. **80.** Też miasto Sanok i Krosno wielkie krzywdy i nieznośne szkody od chorągwie przechodzących bez wszelkiego respektu i dyskrecyej częstokroć ponoszą, i do ostatniej ruiny i desolacyej, jeżeli się takowym nie zabieży exorbitancyom przydą, którym w tym razie in vim alleviationis subveniendo te ich pretensye et querimoniam publicam, listem do JWIMci p. wojewody i generała ziem ruskich, hetmana w. koronnego, nomine publico przez IMci p. marszałka koła naszego pisanym i instrukcyą IMciom pp. posłom e medio nostri do IMci n. w. m. p. wysłanym singulariter deferemus instando, aby IMć n. w. m. p. ex suprema iurisdictione sua iniuriam hanc miast pomienionych cum seria animadversione na występnych et indilata iniuriatis satisfactione rozsądził et metum hunc od miast pomienionych in futurum odwrócił. **81.** Miasto Krosno publicam wniosło querimoniam do koła naszego na kancellaryą grodzką sanocką, która za lada sprawką nieznośnie tož miasto depaktacyami aggravat, jako i recenter od jednej protestacyej suscepty pięćdziesiąt zł. wzięła. W czem abusum in officio pp. superintendentes committunt, któremu obviando IMciów pp. podstarościego i pisarza grodzkich sanockich bratersko żądamy, aby takowych superintendentów w kancellaryej mieli, którzyby ludzie nie depaktowali. **82.** In executionem chcąc przywieść prawo o wybrańcach tak dawniejszemi jako i przeszłego sejmu konstytucyami napisane do lustracyej łanów i łanników wybranieckich w ziemi naszej lustratorów IMciów pp. Alexandra Humnickiego, Jana Kobylnickiego i Teodora Grodzickiego obieramy, którzy IMcie na tej funkcyej swojej według laudum et sancitum sejmiku teraźniejszego ziemi lwowskiej i przemyskiej in toto sprawić się będą powinni. Którym salarium in vim consolationis po zł. 300 każdemu z IchMciów z prowentu kotłowego anni praesentis za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego wydać naznaczamy.a) **83.** Należytą braterską kompasyą mając nad IMcią p. Franciszkiem Janickim świeżo z niewoli pogańskiej oswobodzonym i przez tę niewolą w wojsku straconym, na poparcie fortuny IMci zł. sto, a do kościoła rudeckiego Najświętszej Panny Cudownej w ziemi lwowskiej zł. 50, a to na poparcie roboty zaczętej, także mieszczanom wyszyńskim za poczynione w ogrodach, zbożach, łąkach pod czas sejmiku teraźniejszego szkody zł. 50. Które sumy do realnego za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego wypłacenia do IMci p. Drohojowskiego prowentu przeszłego kotłowego dzierzawcy ordynujemy i odsyłamy. **84.** A że IMcie pp. poborcy ziemie naszej niżej położeni exakcyej swoich przed IMciami pp. deputaty e gremio nostri wysadzonymi rachunki odprawili, jako nam o tem przez IMciów pp. deputatów uczyniona w kole naszem relacya świadczy, tedy IMciom, jako to IMci p. Marcinowi Pobiedzińskiemu, podstolemu nowogrodzkiemu de plano liberam IMci retent z delat de proprio zapłaconych repetitionem zostawując; IMci p. Mikołajowi Rosowskiemu salva resta, IMci p. Łysakowskiemu inkludując w tenże zł. 200; IMci p. podstolemu nowogrodzkiemu danych kwity IMci p. marszałkowi koła naszego wydać deklarujemy, których i my cum successoribus salvis restis wiecznymi czasy kwitujemy. A IMć p. Franciszek Orzechowski, egzaktor ziemie naszej sanockiej podatku podymnego sejmikiem reliationis 1683 uchwalonego, że ob legalitatem choroby ad praesens na sejmik przybyć et rationem funkcyej swojej dać nie mógł, tedy da li Bóg na sejmik przyszły deputacki zjechać et rationem funkcyej swojej ziemi

a) To zdanie tylko w L. i F. S.

oddać będzie powinien. **85.** Które to laudum zgodnie we wszytkich punktach namówione i postanowione IMci p. marszałkowi koła naszego nomine publico podpisać i do grodów ziem naszych podać pozwalamy, które aby od wszytkich, do których będzie należało, adimpletum et observatum było mieć chcemy. Działo się w Wiszni na sejmiku relationis dnia 10 lipca[a] 1685 roku. Marcin Goiszewski, miecznik ziemski, podstarości i sędzia grodzki lwowski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisnińskiego mp. cum spatiis w ziemi przemyskiej in applicatione do podatków IMciów pp. exaktorów ręką moją accomodatis et correctis i do tamecznego grodu secundum mentem sejmiku per paragraphum położonej salvis mp. [1])

Castr. Prem. Rel. 440 p. 2355—2387. Nadto Ib. p. 2509. tudzież w tomie 441 p. 2817, 3710 i 3731; tom 442 p. 891, 1594. tom 445 p. 749 tom 450 p. 2369 znajdują się extrakta niektórych punktów tegoż laudum. W całości Castr. Leop. Rel. 448 p. 1654—1706. F. Cop. C. San. 105 p. 183—224 brak. ost. artykułów.

68.

Wisnia 10. lipca 1685.
Sejmik kwituje poborcę przemyskiej ziemi.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej przemyskiej i sanockiej na sejmik relationis, po sejmie generalnym warszawskim anno praesenti millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto die decima sexta Februarii zączętym a potem szczęśliwie skończonym, konstytucyą tegoż sejmu generalnego naznaczony, pro die decima Julii tu do Wisnie zgromadzeni, do wiadomości podajemy, iż IMć p. Krzysztof z Krainki Kraiński egzaktor trzydziestu podymnego drugiej raty partycyej zadniestrskiej ziemie przemyskiej na sejmiku relationis anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio uchwalonego, z tegoż trzydziestu podymnego, które według taryfy anni 1673 wybierał dostatecznie w kole naszem przed IchMciami pp. deputatami rachunek uczynił takim sposobem. 2. Naprzód pokazał na symplę z partyej swojej zadniestrskiej zł. 607 co na trzydzieście podymnego uczyni 18.210 zł. p. którą to sumę tak IchMciom pp. deputatom wypłacił. Naprzód na regiment ś. p. JWIMci p. Sieniawskiego hetmana polnego koronnego 12.830 zł. p. Item IMci p. Wapowskiemu chorążemu sanockiemu na ludzi ośmdziesiąt po nieboszczyku IMci p. Aswerusie otrzymanych 5.380 zł. p. którą sumę kwitami od p. deputata JWgo IMci p. Sieniawskiego i od samego IMci p. chorążego sanockiego sobie danemi że wypłacił pokazał. Z tej tedy sumy 18.210 zł. p. realiter wyliczonej i wypłaconej IMci p. Krzysztofa Kraińskiego exaktora trzydziestu podymnego drugiej raty partyi zadniestrskiej ziemie przemyskiej cum successoribus IMci wiecznymi czasy kwitujemy i ten kwit nasz IMci damy IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego przy pieczęci z podpisem ręki własnej IMci wydać zleciliśmy. Datum w Wisni die decima Julii anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto. 3. Reproduxit też i kwit na zł. 400, które z egzakcyej swojej pomienionego podatku wypłacił od IMci p. Kazimierza Głowickiego deputata regimentu WIMci p. starosty lwowskiego, który in rationibus tego podatku przyjęty. Marcin Goiszewski miecznik ziemski podstarości i sędzia grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisninskiego m. p.

Ind. Rel. Castr. Prem. 441 p. 3720—3721.

---

a) Julii L. [1]) Marszałek ten z racyi tego niezmiernie wysokiego opodatkowania ziem całego województwa z upoważnienia sejmiku zaniósł publiczną w grodzie manifestacyą w początkach października 1685 C. Prem 441 p. 3116.

69.

Wisnia, 10. lipca 1685.

Sejmik kwituje poborcę lwowskiej ziemi.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, na sejmik relationis sejmem generalnym warszawskim solida cura et paterno circa conservationem boni publici J. kr. Mci p. n. m. studio szczęśliwie skończonym pro die decima Julii naznaczony, do Wiszni na miejsce consultationum województwa i generału naszego zwyczajne zgromadzeni, do wiadomości kożdemu, komu o tem wiedzieć będzie należało podajemy. 2. Ponieważ JWIMć p. Franciszek Jan na Sokołowie Dzieduszycki kasztelan kijowski żydaczowski starosta z WIMcią p. Aleksandrem na Chodorostawie Chodorowskim podkomorzym lwowskim, winnickim, mostowskim starostą, prowentu czopowego in anno 1677 do lat dwóch administrator a potem in anno 1679 do lat także dwóch arendator w ziemi lwowskiej obrany, ex parte sua deduxit sufficienter przed IMciami pp. deputaty e gremio nostri wysadzonymi, że cokolwiek tak z administracyej jako i kontraktu arendownego od IMci ziemi należało, to wszytko ex dispositione laudorum wydał i dostateczną ziemi naszej in praemissis uczynił satysfakcyą nic jej nie zostając winien. Tedy ziemia nasza lwowska żadnego sobie pretekstu ex ratione tego prowentu za wszytek czas, jako w dyspozycyej IMci zostawał, że pretendować nie ma deklarujemy, i owszem IMci cum successoribus z pomienionych administracyi i arendy lat prowentu czopowego za powszechną zgodą naszą wolnym czasy wiecznemi czynimy i kwitujemy. 3. Który kwit inhaerendo laudo conventionis praesentis IMci p. marszałkowi koła naszego z podpisem ręki swojej wydać IMci deklarujemy. W Wiszni na sejmiku relationis die decima Julii anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto. Marcin Goiszewski miecznik ziemie podstaróści i sędzia grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wiszninskiego.

Castr. Rel. Leop. 448 p. 1791—1792

70.

Wisnia, 10. lipca 1685.

Sejmik kwituje poborcę lwowskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej przemyskiej i sanockiej do Wiszni na sejmik relationis po szczęśliwie skończonym sejmie pro die decima Julii in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto zgromadzeni. 2. Ponieważ IchMć pp. Aleksander Rossnowski i Aleksander Żebrowski egzaktorowie dwudziestu siedmiorga podymnego w ziemi lwowskiej laudo conventus visnensis in anno 1683 die 24 mensis Maii naznaczony, przed IchMć pp. deputaty od nas e gremio publico wysadzonymi pokazawszy symplę exclusis defectibus zł. 2357 i groszy 15 na dwadzieścia siedmioro podymnego złotych 63652 i groszy 15 wynoszącą, którą sumę chorągwiom w ziemi naszej lwowskiej zasługi biorącym za asygnacyami ś. p. niegdy JWIMci p. wojewody wołyńskiego i komisarza na ten czas ziemi lwowskiej do siebie wydanemi a za kwitami tychże chorągwi deputatów jako w chorągwi wołoskiej ś. p. niegdy IMci p. wojewody wołyńskiego sumą 10.600 zł. arkabuzeryi tegoż IMci zł. 10.200, chorągwi wołoskiej p. Huzde-

wona 4.480 zł., chorągwi wołoskiej IMci p. Karczewskiego chorążego lwowskiego oboźnego wojskowego za dwiema asygnacyami sumę 6.400 zł. chorągwi pancernej IMci p. starosty rzeczyckiego zł. 500, chorągwi wołoskiej IMci p. Nickiego zł. 3.360, chorągwi pancernej książęcia IMci Konstantego wojewody bełzkiego zł. 945, chorągwi IMci p. Druszkiewicza kasztelana lubaczowskiego 3.190 zł. chorągwi IMci p. Dobraczyńskiego zł. 3.680, na regiment pieszy IMć p. Cetnera starosty szczurowieckiego zł. 5.520, za powtórną asygnacyą in vim zasług temuż regimentowi należących IMci p. Andrzejowi Kamińskiemu podsędkowi lwowskiemu zł. 5.000, za trzecią asygnacyą temuż regimentowi 9.283 zł. do dyspozycyi JWIMci p. Alexandra na Chodorostawie Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego zł. 78 temuż IMci p. podkomorzemu jako komisarzowi ad praesens ziemi lwowskiej za dekretem ziemskim lwowskim autentyczną delatą do Jaworowa i Brodów na sumę 2.416 zł. i groszy 15 IchMć pp. egzaktorowie oddali sumę oraz złączoną 63.652 zł. i goszy 15 wynoszącą za asygnacyami pomienionego IMci p. komisarza wydali, wydatek swój kwitami rękami IchMciów pp. deputatów od chorągwi zesłanych na asygnacyach podpisanymi realiter et effective probowali i już jako nam z uczynionej o tem wszytkiem w kole naszem publicznie od IMciów na to deputowanych relacyi liquide patet, wszytko cokolwiek do wybierania mieli zleconego wydali wypłacili i nic ziemi naszej winnymi nie zostali. Przeto IMciów cum successoribus onych z egzakcyej i pieniędzy pomienionych wszytkich cale i zupełnie nic nikomu z obywatelów ziem naszych in futurum ex occasione praemissorum pretensyi do IchMciów nie zostawując nomine publico wiecznymi czasy kwitujemy i wolnymi czynimy. 3. Który kwit nasz jako laudo conventus praesentis deklarowaliśmy, tak dla wiary i wagi jego IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Wiszni die decima mensis Julii anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto. Marcin Goiszewski miecznik ziemski podstarości i sędzia grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego i sejmiku wiszeńskiego.

Ind. Rel. Castr. Leop. 448 p. 2204—2206.

71.

Wisnia, 10. lipca 1685.

Sejmik kwituje poborcę przemyskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej przemyskiej i sanockiej, na sejmiku relationis J. kr. Mci postkomisyalny vigore constitutionis novellae pro die 10 Julii tu do Wisnie zgromadzeni do wiadomości podajemy. 2. Iż IMć p. Wojciech z Grochowiec Hermanowski cześnik żydaczewski egzaktor partyej zadniestrskiej ziemie przemyskiej pierwszej raty trzydziestu podymnego na sejmiku relationum dominorum nuntiorium in anno 1683 uchwalonego obrany i deputowany, z tegoż 30 podymnego, które według taryfy anni 1673 wybierał dostatecznie w kole naszem przed IchMciami pp. deputatami rachunek uczynił, takim sposobem. Naprzód pokazał na simple jednego podymnego z partyej swojej zadniestrskiej zł. 607 co na trzydzieście podymnego uczyni 18.210 zł. p. Którą to sumę na asygnacye albo porcye w ten wypłacił sposób. Naprzód na regiment dragoński WIMci p. Andrzeja Modrzewskiego podskarbiego nadwornego koronnego na asygnacyą tegoż IMci p. podskarbiego jako komisarza na tymże sejmiku relationis do ziemie przemyskiej obranego zł. 5.500. Na regiment JO. książęcia IMci wojewody bełzkiego zł. 4025. Item na regiment pieszy JWIMci p. wojewody wołyńskiego hetmana polnego koronnego zł. 3.935, item na chorągiew pancerną IMci p. Ubysza rotmistrza J. kr. Mci, za

asygnacyą JWIMci p. wojewody ruskiego hetmana wielkiego koronnego, jakoteż za asygnacyą pomienionego WIMci p. podskarbiego nadwornego koronnego zł. 4.480. Na asygnacyą IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego IMci p. Janowi Szymańskiemu deputatowi chorągwi pancernej IMci p. Ubysza in vim largitionis dane temuż IMci zł. 200. Wytrąciwszy zaś na defekta dymów difficilis exactionis, które się w tejże partyej zadniestrskiej wynajdują i tak dekretami jako libertacyami i abiuratami są odcięte zł. 70, tedy copulatis in unum praemissis summis efficit summa według taryfy wyżej pomienionej 18.210 zł. p. Z tej tedy pomienionej sumy realiter wyliczonej przerzeczonego IMci p. Wojciecha Hermanowskiego cześnika żydaczowskiego egzaktora trzydzieściorga podymnego ziemie przemyskiej partyej zadniestrskiej etiam cum successoribus eius wicznymi czasy kwitujemy i ten kwit nasz onemu dany IMci p. marszałkowi teraźniejszego koła naszego przy pieczęci jego ręką własną podpisać zleciliśmy. 3. Ratione zaś sumy apud retentores contributionis praefatae zostającej, którą IMć p. egzaktor ad fiscum za nich proprio aere zapłacił i onej nie wybrał, tedy przerzeczonemu IMci p. egzaktorowi u tychże retentorów per executionem fiscalem vindicare pozwoliliśmy i pozwalamy praesentis nostri conventus authoritate. Działo się w Wisni die decima Julii anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto. Marcin Goiszewski miecznik ziemski podstarości i sędzia grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisnienskiego m. p.

Castr. Prem. Rel. 441 p. 3696—3698.

72

Wisnia, 10 lipca 1685.

Sejmik kwituje poborcę przemyskiej ziemi.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie przemyskiej na sejmik po sejmie do Wisni na dzień dziesiąty Julii anni praesentis przez konstytucyą złożony zjechawszy się, ponieważ IMć p. Rafał Stanisław Chotecki z egzakcyej swojej sześciorga podymnego, w całej ziemi na sejmiku przedsejmowym die 6 Decembris anno Domini 1682 uchwalonego, przed IMciami pp. deputatami z koła naszego dostatecznie się wyrachował i sumę z egzakcyi swej przychodzącą realiter za asygnacyami wypłacił i nic reszty przy IMci nie zestało i owszem de proprio retenta mając asygnacye podopłacał' tedy z tej egzakcyej z sumy wypłaconej pomienionego IMci p. Choteckiego z sukcessorami onego kwitujemy i wolnymi czynimy, zachowawszy IMci liberam zatrzymanych z egzakcyi swojej u pp. retentorów repetitionem podatków. 2. Który to kwit nasz IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Datum w Wiszni die 10 Julii anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto. Salva reproductione kwitu od IMci p. Lisowskiego na zł. sto. Marcin Goiszewski miecznik ziemski podstarości i sędzia grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Fasc. Cop. Castr. Prem. 59 p. 3918.

73.

Wisnia, 10. lipca 1685.

Sejmik wiszeński kwituje poborcę żydaczowskiej ziemi.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo wojowództwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik relationis po szczęśliwie divina ope et paterna

J. kr. Mci p. n. m. cura ac solicitudine w Warszawie skończonym sejmie pro die 10 Julii in anno ad praesens currenti do Wiszni zgromadzeni, (wszem w) obec i każdemu z osobna do wiadomości podajemy. 2. Ponieważ IMć p. Wiktoryn Dwernicki laudo publico w Wiszni die 15 Septembris in anno 1681 do czworga podymnego ziemi żydaczowskiej ordynowany exaktor przed IchMciami ad excipiendum calculum e gremio nostri deputowanymi takową deduxit exakcyej swojej konkluzyą, naprzód iuxta revisionem in anno proxime elapso millesimo sexcentesimo septuagesimo nono (!) ziemie lwowskiej i żydaczowskiej expeditam pro simpla w ziemi żydaczowskiej wynosi summam zł. 606 computando na czworo podymnego przychodzi summa od IMci zł. 2424, którą takowym wypłacił sposobem. Za assygnacyą JWIMci p. wojewody wołyńskiego protunc komisarza ziemi lwowskiej i żydaczowskiej chorągiew IMci p. Nickiego, rotmistrza J. kr. Mci sumę 2424 zł. p. A że nie referując się na retentorów, u których libera reservatur receptio, summam ad praetactam exactionem provenientem in toto wypłacił, laudo tedy publico et praesenti quietatione tak z wypłaconej sumy jako ex onere pomienionej exakcyej pomienionego IMci p. exaktora una cum successoribus kwitujemy temporibus aeviternis i ten kwit IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. 3. Datum w Wiszni die decima Julii millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto anno. Marcin Goiszewski, miecznik ziemski, podstarości i sędzia grodzki lwowski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wyszyńskiego.

Ind. Insc. Rel. Ter. Prem. 145 p. 736—737.

74.

Wisnia, 11. września 1685.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej do Wiszni na sejmik electionis deputata zgromadzeni, ponieważ iniquo fato sejmik deputacki nie stanął, laudum zaś sejmiku przeszłego relationis pozwala nam tego, abyśmy nazajutrz po sejmiku rozerwanym w interesach ziemie naszej obradę uczynili, tedy my laudo huic insistendo, za powszechną nas wszytkich zgodą takową stanowimy uchwałę. 2. A naprzód ponieważ konstytucya sejmu przeszłego stringit nas, abyśmy wojsku z repartycyej do ziemie naszej należącemu w zasługach jego należytą czynili satisfakcyą, na zapłacenie czterech ćwierci a die prima Februarii w roku da Bóg przyszłym tysiącznym sześć setnym ośmdziesiątym szóstym zaczynających się czterdzieście i sześcioro podymnego uchwalamy, które ratami trzema, według rewizyej, która noviter odprawować się będzie, na dwie racie po piętnaście a na trzecią szesnaście podymnego, zaczynając pierwszą ratę a die prima Martii ad ultimam, drugą die prima Julii ad ultimam, trzecią a die prima Octobris ad ultimam a to w roku przyszłym wydać deklarujemy. Do którego wybierania podatku do pierwszej raty poborców IMć p. Jana Mrozowickiego, podstarościego buskiego i IMć p. Józefa Podbilskiego, do drugiej raty IMć p. Stanisława Rosnowskiego i IMć p. Jana Kruszyńskiego łowczego smoleńskiego, do trzeciej raty IMć p. Krzysztofa Janickiego, pisarza grodzkiego kamienieckiego i Rafała Janickiego a to w ziemi lwowskiej, w ziemi zaś żydaczowskiej do pierwszej raty IMć p. Maximiliana Komarnickiego, wojskiego stryjskiego i IMć p. Kazimierza Muchowskiego, do drugiej raty IMć p. Bazylego Stanisława Podleskiego, wicesgerenta grodzkiego żydaczowskiego i IMć p. Prokopa Swaryczewskiego, do trzeciej raty IMć p. Andrzeja Turczańskiego i IMć p. Spaczyńskiego naznaczamy. Którzy to IMć pp. exactores in tempore exakcyej swojej starać się pilnie będą, aby podatek do siebie należący jako

najporządniej wybrali i za assygnacyami IMci p. komisarza naszego wypłacili. 3. Wiele IMciów pp. obywatelów ziem naszych wnosili querimoniam, że z dopuszczenia bożego gradem wielkim urodzaje tegoroczne są poznoszone, nie tylko w wydawaniu podatków ale też i w wyżywieniu poddanych wystarczyć nie mogą, przeto calamitati huic subveniendo pozwalamy, aby każdemu przypadkiem takowym dotknionemu samemu possessori bonorum przysiądz wolno było, że w dobrach jego urodzaj gradem jest zniesiony i podatku podymnego tak jako należało, według kwitów przeszłych wypłacać nie może. W czem conscientias IMciów obligamus, aby ducta proportione uczynionej gradobici dymów przez przysięgę ujmowali a z ostatka do IMciów pp. poborców wnosili, tego w juramencie dokładając, że z tak wielu tylko dymów wnieść a nie z więcej powinienem. W dobrach zaś króla IMci p. n. m. także JPrzewielebnego IMci księdza arcyciskupa lwowskiego, JWIMci p. wojewody ruskiego, JWIMci p. Sieniawskiego, starosty lwowskiego, in quantum gdzie takowa calamitas nastąpiła, iuramenta per administratores bonorum odprawione być mają, które juramenta IMcie pp. exactores przyjąć i podług nich kwotę odbierać i kwity według nich dawać mają. Które jednak odprzysiężenie do podatków tylko na sejmiku przeszłym uchwalonych ściągać się będzie a na potem iuxta revisionem zarówno z drugiemi płacić będą. 4. Doniesione jest sejmikowi naszemu, że we wsi Czajkowicach znajduje się wiele mieszkańców, którzy rewizyej przeszłej uchroniwszy się, podatków publicznych nie płacą, drudzy zaś tamże mieszkający przez to są uciążeni, przeto chcąc, aby każdy podług prawa podatek publiczny aequaliter ponosił na rewizyą do dóbr pomienionych, która do podatku na sejmiku przeszłym uchwalonego ściągać się będzie, IMci p. Kazimierza Brodzickiego, komornika ziemskiego, wicesgerenta grodzkiego lwowskiego, aby captato tempore zjachał naznaczamy, co jednak odprawiono ma być sine diminutione simplae. 5. Zachodzą częstokroć z wielu miejsc w kole naszem instancye, jakoby przez rewizye przeszłe nie wszystkie dobra zarównie do płacenia podatków miały być pociągnione, przeto zabiegając huic inconvenienti, ażeby ciężar równy wszyscy równie ponosili, potrzebną być rewizyą powtórną we wszystkich generaliter dobrach ziem naszych uważamy. Do której odprawienia w ziemi lwowskiej do jednej partyej IMci p. Alexandra Rosnowskiego z IMcią p. Franciszkiem Jankowskim, komornikiem ziemskim lwowskim, do drugiej partyej IMć p. Krzysztofa Janickiego, pisarza grodzkiego kamienieckiego z IMcią p. Kazimierzem Brodzickim, komornikiem ziemskim, wicesgerentem grodzkim lwowskim, w ziemi zaś żydaczowskiej IMć p. Konstantego Wyszyńskiego z IMcią p. Franciszkiem Podleskim (sic) wicesgerentem grodzkim żydaczowskim naznaczamy. Którzy to IMcie pp. revisores captato tempore in spatio czasu teraźniejszego przed nastąpieniem sądów ziemskich trium regum funkcyą swoją fideliter et accurate wszelkie dobra per circumstantias qualitatis et quantitatis opisać w miastach i miasteczkach z osobna szynkowe, rynkowe, uliczne, przedmiejskie i folwarczne domy, we wsiach zaś pociężnych i pieszych poddanych konnotować i na sądy da Bóg post Trium regum przypadające ziemskie konnotacyą dostateczną przynieść tamże na ten czas realitatem et fidelitatem funkcyej swojej iuramento comprobare będą powinni. 6. Sądowi zaś ziemskiemu i urzędom grodzkim lwowskiemu i żydaczowskiemu oraz IMciami pp. deputaty, których do IMciów przydajemy, IMć p. Andrzeja Kuropatnickiego, kasztelana bidzkiego, IMć p. Alexandra Chodorowskiego, podkomorzego lwowskiego, IMć p. Prokopa Granowskiego starostę żytomirskiego, IMć p. Tomasza Karczewskiego chorążego lwowskiego, IMć p. Mikołaja Krosnowskiego stolnika lwowskiego, IMć p. Jakuba Ożgę stolnika chełmskiego, IMć p. Franciszka Prosczyckiego chorążego żytomirskiego, IMć p. Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, IMć p. Franciszka Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego, IMć p. Andrzeja Żurakowskiego wojskiego halickiego, IMć p. Rafała Janickiego dajemy moc i władzę zupełną, absentia nonnullorum non obstante, z reprodukowanej przez IMciów pp. rewizorów konnotacyi simplae umiarkować ducta bono-

rum proportione i postanowić, według której postanowionej przez IMciów simplae podatki na zjeździe teraźniejszym uchwalone, ze wszystkich in genere dóbr, okrom tylko miasta Lwowa i miasteczka przy Gródku Gnina, a) w których rewizya noviter odprawiona i simpla postanowiona in toto approbatur, wydane być powinny. Salarium IMciów pp. rewizorów każdemu po zł. trzysta z czopowego ziemie lwowskiej anni proxime venturi naznaczamy i wydać deklarujemy. 7. Należy na tem ziemie naszej, aby na komissyej przyszłej radomskiej rationes podatków dostatecznie oddane były, których rzeczy cognitionem, ponieważ teraz uczynić nie możemy, tedy naznaczamy termin IMciom pp. exaktorom ziemie naszej lubo ich sukcessorom tak dawniejszych podatków jako też i świeższych ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio, aby cum rationibus perceptorum et expensorum na sądy ziemskie po święcie św. Michała blisko następującym, stawili się i rachunek dostateczny percepty i expensy swojej pokazali i rachunek uczynili. Do którego rachunku skuteczniejszego odprawienia do sądu ziemskiego lwowskiego deputujem JWIMci p. Franciszka Dzieduszyckiego kasztelana kijowskiego, WIMci p. Alexandra Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego, IMć p. Piotra Ożgę (sic) stolnika chełmskiego, IMć p. Andrzeja Żurakowskiego wojskiego halickiego, IMć p. Franciszka Prusczyckiego chorążego żytomirskiego, IMć p. Alexandra Fredra miecznika czerniechowskiego, podstarościego grodzkiego żydaczowskiego, którzy IMcie pp. deputaci w tydzień po św. Michale pod sądy ziemskie zjechać i tam przy sądzie ziemskim w tygodniu jednym rachunków wysłuchać i kto się wyrachuje kwit dać, władzę mieć będą. Tamże na ten czas IMcie pp. komisarze ziemie naszej regestra popisowe i role, za któremi asygnacye wydawali, komputować mają. 8. Deduxit IMć p. Alexander Chodorowski, podkomorzy lwowski asygnacyami dwiema in anno millesimo sexcentesimo septuagesimo secundo wydanemi, jedną od IMci p. Józefa Swirskiego, podczaszego podolskiego na sumę pięć tysięcy zł., drugą do IMci p. Drogomira na sumę trzy tysiące zł. wydanemi, iż summa simul iuncta zł. ośm tysięcy nie jest IMci dotąd wypłacona, przeto deklarujemy, aby suma ta z podatków przyszłych wypłacona była, salva actione ziemie naszej cum successoribus pp. poborców pomienionych reservata. 9. Trzymając się zwyczaju dawnego in vim gratitudinis za pracę, którą tenże IMć p. podkomorzy jako komisarz ziemie naszej około funkcyej komisarskiej podejmuje zł. dwa tysiąca z czopowego naznaczamy i żeby wydane były deklarujemy, tem jednak IMci obligujemy, aby assygnacyi na zasługi nie wydawał, póki regestra popisowe do rąk IMci oddane, albo coram actis w regimentach przez oberoficerów poprzysiężone oddane nie będą. 10. Wnosił instancyą w kole naszem IMć p. Grochowski, stolnik żydaczowski, że folwark Przezdzieckiego nazwany, na przedmieściu lwowskim będący, niegdy IMci p. Kobyłeckiemu procesem prawnym w długu oddany, przez rewizyą we Lwowie odprawioną do generalnej simple lwowskiej jest applikowany, allegując że ten folwark za osobnym kwitem podatek oddawał, przeto deklarujemy, aby IMć allegacyej swojej dowodząc kwity dawne na sądach po trzech królach przypadających pokazał i jeśli pokaże, aby folwark ten podatek z dymu jednego płacił, in quantum zaś nie pokaże, tedy z dymu tegoż do symple miejskiej podatkować powinni będą, salvis iuribus et iurisdiccione civitatis tak do tych dóbr, jako i do inszych jurysdykcyi. 11. Pokazało się w rewizyej według laudum przeszłego świeżo we wsi Dobrzanach i Putiatyczach odprawionej, że przedtem dymami uciążone były, tedy deklarujemy, że podatek na przeszłym sejmiku uchwalony Putiatycze z dymów piąciu a Dobrzany z dymów sześciu wypłacić mają, in futurum zaś podług generalnej rewizyej, która nastąpi. Miasteczko zaś Toporów, także rewizyą aggrawowane, od płacenia podatku z domu jenego szynkowego i wieś Stołpin z dymu jednego, wieś także Lesczyn od płacenia podatku z karczmy, wieś Kałakuzy i Wołczatycze z dymów

a) F. Gnin.

dwoch, Turza IMci p. Żurakowskiego z dymu jednego liberantur; Turza zaś IMci p. kasztelana kijowskiego z dymów tylko trzech wnosić powinna, z innych zaś dymów liberantur; która libertacya do podatków na sejmiku przeszłym uchwalonych ściągać się ma, a in futurum podług rewizyej generalnej podatkować będą powinni. Dobra IMci p. Przedwojowskiego wsi Nowosielce[a] z dymów piąciu, wieś Rudki z dymów dwóch i karczmy jednej, wieś Podhajczyki z dymów czterech podatek na przeszłym sejmiku uchwalony wnosić mają a in futurum podług rewizyej generalnej karczmę w Jeżowie Nowym z dopuszczenia Bożego pogorzałą a tempore conflagrationis do lat ośmiu od podatkowania uwalniamy. **12.** Z niewygodą dzieje się IMciów pp. obywatelów ziemie żydaczowskiej, że zamek od miasta in maiori distantia zostaje, przeto na zbudowanie kancellaryej bliżej miasta pozwalamy i na wystawienie onej zł. trzysta z czopowego naznaczamy. **13.** Pokazał IMć p. Konstanty Wyszyński, skarbnik buski, exactor podymnego jednego w ziemi lwowskiej i żydaczowskiej drugiej raty, exaktor czworga podymnego w ziemi lwowskiej, iż na sądach fiskalnych lwowskich z obojga podatków pomienionych rachunek dostateczny uczynił i już przez dekret jest libertowany. My tedy przychylając się do uczynionych przez IMci satisfakcyej, stosując się do dekretu laudo praesenti IMci cum successoribus z obudwu exakcyej pomienionych wiecznymi czasy kwitujemy. Także IMć p. Kruszyński, łowczy smoleński, exaktor pięciorga podymnego w ziemi lwowskiej i żydaczowskiej in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo pokazał tak laudis anterioribus jako też assygnacyami i kwitami różnymi podatek pomieniony wypłacił i zupełną z niego satisfakcyą uczynił, tedy IMci cum successoribus z podatku pomienionego wiecznymi czasy kwitujemy. **14.** JWIMć p. Dzieduszycki, kasztelan kijowski starosta żydaczowski, chcąc deducere, że fortyfikacyej i reparacyej zamku żydaczowskiego na siebie laudis anterioribus włożonej uczynił zadość, wnosił instancyą, aby IMcie pp. rewizorowie do zamku tegoż naznaczeni na rewizyą zjechali. My przychylając się tak do laudum przeszłego jako i instancyej IMci IMciów pp. rewizorów obligamus, aby intra spatium dwóch niedziel zjachali i absentia unius duorumve non obstante rewizyą uczynili. **15.** Mając wzgląd na zubożałość klasztorów we Lwowie będących, domki do nich należące, jako to Panien Bernardynek, Panien Karmelitek Bosych, Panien Dominikanek, Panien Brygidek, OO. Augustyanów, Panien Karmelitek dawnej regnły te od płacenia podatków do lat czterech uwalniamy. Podatek ten, który od nich przychodził do kościołów ichże na pomnożenie chwały Bożej applikujemy i wolną onego klasztorowi exakcyę pozwalamy. Jurysdykcya zaś OO. Dominikanów św. Maryi Magdaleny podatek do miasta z dymu jednego płacić ma. **16.** A żeby IMcie pp. rewizorowie naznaczeni rewizyą swoją[1]) bez zatrudnienia między sobą i waryacyej do skutku przywieść mogli, takową między IMciami czynimy dispartycyą. Ziemię lwowską gościniec od Magierowa do Lwowa, ode Lwowa na Przemyślany i Narajów do Brzeżan, od Brzeżan ku Podhajcom idący dzielić ma i cokolwiek dóbr, zaczynając od Magierowa i te które na samym trakcie gościńca pomienionego przypadają przyłączając będzie po lewej ręce, to wszystko do rewizyej IMci p. Janickiego z IMcią p. Brodzickim będzie należało. Cokolwiek zaś dóbr po prawej ręce aż do końca gościńca podhajeckiego jako się namieniło znajdować się będzie, to wzajemnie wszystko do rewizyej IMci p. Rosnowskiego z IMcią p. Jankowskim będzie należało. **17.** Które to nasze za powszechną zgodą namówione postanowienie dla większej jego wagi IMci p. podkomorzemu ziemie naszej, jako principi nobilitatis podpisać zlecamy. Działo się w Wiszni nazajutrz po sejmiku deputackim dnia jedenastego miesiąca września roku Pańskiego tysiąc sześć set ośmdziesiąt piątego. Alexander Chodorowski podkomorzy lwowski.

Castr. Leop. Rel. 448 p. 1972–1988. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 14.

---

a) P. Nowosiółce. [1]) Akt rewizyi podymnego, na podstawie uchwały sejmikowej odbytej, znajduje się w Castr. Leop. 448 p. 1989 i nn.

75.

Przemyśl, 8 października 1685.

Protestacya marszałka sejmiku wiszeńskiego.

1. Actum i castro premisliensi, feria secunda post festum Sancti Francisci confessoris anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto. 2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia premisliensia personaliter veniens gsus. Martinus Goiszewski gladifer et vicecapitaneus castrensis leopoliensis, conventus particularis visnensis postcomitialis per incolas palatinatus Russiae leopoliensis, premisliensis, sanocensis et zydaczoviensis terrarum die decima mensis Julii anno praesenti proxima expediti electus marschalcus, adhaerendo protestationibus per legatos palatinatus Russiae et aliarum terrarum factis, ex commissione totius praefati conventus visnensis solennem praefatarum incolarum terrarum Russiae nomine eorundemque obviando ruinae manifestatus et protestatus est idque in eo. 3. Quod infelici eventu et fato palatinatus Russiae conventus visnensis legatos suos pro comitiis generalibus varsaviensibus die decima sexta Februarii anno praesenti per ordines regni proxima praeterita celebrati, cum non habuerit, respublica vero nullo habito intervenientibus tam per ingruentiam hostium regni quam et frequentem transgressum militum aliarumque occurentium calamitatum respectu, prout anno praesenti palatinatus Russiae terrarum premisliensis et sanocensis incolae insperata eaque inaudita grandine tum multarum domuum combustione pressi sunt, contributione fumalium iuxta tarifam anni 1661 sancita, leopoliensem, premisliensem, sanocensem, zydaczoviensem terras summopore inoneravit et aggravavit, praesentia vero tempora anterioribus licet longe sint angustiora, multisque notabilibus allaborent defectibus, attamen praefatarum terrarum incolae nolentes deese subsidio reipublicae summa cum aggravatione miserorum bonorum pro exolvendis stipendiis militaribus, iuxta repartitionem tesaurario regni atque illustri et mfco. exercituum supremo regni duci ad se emanatis, sancitam contributionem fumalium realiter deputatis militum ordinatis exolvunt, ratione itaque eiusmodi praemissarum aggravationum, salvam sibi suprascriptae terrae leopoliensis premisliensis et sanocensis atque zydaczoviensis in futuris Deo dante comitiis generalibus regni cum tota republica coaequationem ac iniuriarum praemissarum ex rationibus iustis et legittimis protunc per nuncios inferendis vindicationem reservant.

Castr. Prem. Rel. 441 p. 3116.

76.

Wisnia, 16. grudnia 1687.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej i przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wisni przed sejmem sześćniedzielnym grodzińskim za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. pro die decima sexta Decembris anni praesentis millesimi sexcentesimi octuagesimi septimi zgromadzeni, względem niżej opisanych retentów wojsku z przeszłych podatków anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii et anni millesimi sexcentesimi octuagesimi quinti ordynowanych i na zapłatę wojsku naznaczonych takowe czynim postanowienie. 2. A naprzód ziemia lwowska lubo po niemałej części przechodami i konsystencyami wojsk zrujnowana, czyniąc jednak dosyć prawu pospolitemu i deklaracyej sejmu blisko przeszłego niechcąc w dalsze zawodzić się długi, na wypłacenie długów chorągwiom do siebie przez reparticyą ordynowanym dwadzieścia podymnego

uchwala, którego to podymnego wybieranie według kwitów ostatnich po rewizyej zaczynać się ma od dnia piętnastego miesiąca stycznia w roku da Bóg blisko następującym a dnia piętnastego Marca kończyć się powinno będzie. W którym czasie possessores bonorum podatek pomieniony od siebie należący do rąk IMciów pp. exaktorów t. j. ziemi lwowskiej IMci p. Wojciecha Siemieńskiego stolnika nowogrodzkiego, IMci p. Samuela Sokolnickiego do Lwowa, z ziemi zaś żydaczowskiej IMci p. Jana Krechowieckiego i Tomasza Swaryczewskiego do Żydaczowa wniść i oddać będą powinni a to pod winami prawem opisanemi i exekucyą żołnierską. 3. Ażeby tem snadniej i skuteczniej tak ziemia lwowska do rozporządzenia swoich interesów przyść mogła i rationem perceptorum et expensorum z IMciami pp. exaktorami swymi przeszłemi i chorągwiami także regimentami u siebie zasługi biorącymi uczyniła, adhaerendo laudo conventus praesentis generali o sądach skarbowych postanowionemu.... a). Czas zaś sądom tymże skarbowym we Lwowie w tydzień po zaczęciu sądów ziemskich po trzech Królach blisko przyszłych przypadających składa. Do których sądów odprawowania przy sądzie ziemskim i urzędach grodzkich lwowskim i żydaczewskim WIMć p. Alexandra Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego winnickiego mostowskiego starostę, IMć p. Tomasza Karczewskiego chorążego, IMć p Mikołaja Krosnowskiego stolnika, IMć p. Jerzego Ożgę podczaszego lwowskich, IMć p. Jakuba Ożgę chełmskiego, IMć p. Jana Krosnowskiego gostyńskiego stolników, IMć p. Jakuba Olewińskiego cześnika latyczowskiego, IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego przemyskiego, IMć p. Andrzeja Żurakowskiego wojskiego halickiego, IMć p. Franciszka Pruszczyckiego chorążego żytomierskiego deputuje. Którzy to IMcie wzwyż mianowani na czas i miejsce pomienione zjechawszy się sądy przerzeczone iuxta contenta laudi generalis absentia unius vel plurium non obstante przez niedziel cztery, jeśli tego potrzeba wyciągać będzie, continuo sądzić będą. A in quantumby casu aliquo, w tym czasie sprawy odsądzić się nie mogły, tedy sądy też ad feriam secundam post Conductus Paschae limitować władzę mieć mają. Z której to limitacyej przez niedziel dwie sądy też trwać będą a luboby w czasiech mianowanych niebyły skończone, tedy już na inszy czas odkładane ani pociągane ullatenus być nie mają. Na któreto sądy IMcie pp. żołnierze zasługi biorący z regestrami rolami swoimi stawić się i likwidacyą odprawować będą powinni, którym sąd tenże ile komu z likwidacyej należeć pokaże się, zapłatę z podatków ziemiańskich obmyślеć mieć będzie władzę exactores et retentores podatków wszelkich tamże przed sąd sine quavis adcitatione stawać et iudicatum pati będą powinni. 4. A że w miastach i miasteczkach powiatu naszego ludzie handlujący przeciwko prawu pospolitemu każdy pro suo arbitrio cenę rzeczy wszelkich in immensum podnoszą i miarę zbóż według upodobania swego stanowią, przez co wielka dzieje się aggrawacya, przeto sąd pomieniony skarbowy laudo praesenti obstringimus, aby znioszszy się cum officio palatinali et castrensi taksę vendibilium jako najskuteczniejszą postanowili i miarę zbóż do jednej pory po wszystkich ziemi naszej miejscach przyprowadzili, z tym dokładem, aby zboża wszelkie tak ozime jako i jare w strych mierzane i przedawane były. A in quantumby kto laudo praesenti znalazł się refragarius, takowy każdy w sądzie pomienionym sprawić się będzie powinien, eo etiam officia civilia ferre obligantur, cessante zaś iudicio fiscali przed sądem grodzkim na instancyą każdego ukrzywdzonego sprawować się mają. 5. Drogi w mieście Lwowie jako i po innych miasteczkach tak w mieście jako i po przedmieściach mają być naprawione sub poenis in eodem iudicio vel eo cessante in officio castrensi vindicandis, co miasto Lwów z prowentów swoich nie referując na żadne iurysdykcye uczynić ma. 6. Desiderium tegoż miasta Lwowa względem kamienic i dworów szlacheckich do sądów skarbowych odsyłamy, także desiderium p. Koronowskiego i panny Langiszówny

a) brakuje: sądy skarbowe postanawia.

około podymnego do tychże sądów odkładamy, także illacyą IMci p. Winnickiego respektem pogorzenia i pp. Czaykowskich względem dymów w Czajkowicach i innych IMciów casum gradobica pretendujących na też sądy odsyłamy. 7. OO. Franciszkanie grodeccy ponieważ deduxerunt, że dobrą ich w mieście Gródku będące przez rewizyą są obarczone, przeto płacenia podatku do dwu tylko dymów redukujemy a od innych uwalniamy. 8. IMcie pp. rewizorowie dymów na sądy pomienione stanąć i tam regestra rewizyej pokazać i realitatem onych poprzysiądz powinni będą. A in quantumby kogo obciążonego rewizyą być widzieli sądowi temuż deferre, czego sąd cognitionem uczynić i co ex iusto et aequo będzie należało, disiudicare powinien będzie. Także ktoby się obciążonym być pretendował, tamże krzywdę swoją opowiedzieć i sąd na nie cognitionem uczynić ma. 9. OO. Karmelitów trzewiczkowych[a]) od płacenia podatku jednego z dymów we wsi Krajów za powszechną zgodą uwalniamy. 10. Wywiedli jawnymi dokumentami IMcie pp. Hieronim Kuropatnicki sędzia, Andrzej Kamieński podsędek, Andrzej Mikołaj Żebrawski pisarz ziemscy lwowscy czopowego z ziemie lwowskiej na lat trzy a prima Octobris anni millesimi sexcentesimi octuagesimi quinti zaczętego, die ultima Septembris in anno millesimo octuagesimo octavo kończącego się administratores, iż przez libertacye laudis anterioribus różnym uczynione, jako też i pogorzenia subsequenter zaszłe, prowent czopowego wielce jest uszczuplony, przeto my ziemia lwowska za powszechną nas wszytkich zgodą czopowe od IMciów należące za lat dwie przeszłych niedawno skończonych do sumy czterdziestu i jednego tysięcy redukujemy, z której tak redukowanej sumy IMcie wydatki na sądach fiskalnych pokazać i jeśliby w przy IMciach zostawało do skarbu ziemskiego wniść będą powinni. Na rok także trzeci a die prima Octobris świeżo zaczęty medietatem kwoty pomienionej t. j. dwadzieścia tysięcy i pięć set zł., salvis nihilominus casibus, jeśliby jakowe nastąpiły, wypłacić mają, od reszty zaś w kontrakcie z IMciami postanowionym wyrażonej IMciów cum successoribus eorum uwalniamy i kwitujemy. 11. Zamek niższy lwowski lubo jest nie po małej części przez ś. p. IMć p. wojewodę wołyńskiego hetmana polnego koronnego starostę lwowskiego erygowany, że jednak jeszcze potrzebuje dokończenia, które przez znacznego kosztu do skutku przywiedzione być nie może, przeto na poparcie tej roboty, osobliwie jednak na wymurowanie sklepów dwu, jednego na podkomorskie drugiego na ziemskie księgi, cztery tysiące zł. do rąk JWIMci p. Sieniawskiego starosty lwowskiego ordynujemy. 12. Zamek żydaczewski ponieważ przez JWIMci p. Dzieduszyckiego kasztelana kijowskiego starostę żydaczewskiego jako też z relacyej IMciów pp. komisarzów na rewizyą deputowanych patet dostatecznie jest wystawiony, i sumy te, które na reparacyą onego przez lauda pierwsze naznaczone były zupełnie są wydane, przeto IMć p. kijowskiego cum successoribus onego z percepty sum takowych in genere wszystkich kwitujemy i wolnym czynimy. A żeby jeszcze tenże zamek do lepszej perfekcyej był przywiedziony, osobliwie aby wieża była wystawiona i sklep na schowanie ksiąg wymurowany, tedy ad praesens zł. dwa tysiąca do rąk tegoż IMci p. kasztelana kijowskiego ordynujemy. A że kancellarya trzema sty zł. przedtem danych nie jest sufficenter zapłacona, tedy na dopłacenie onej zł. sto wydać deklarujemy. 13. Naznaczona była IMci p. Borysławskiemu w okazyej wiedeńskiej skaleczonemu in vim solatii suma zł. tysiąc a to z retent u IMci p. Franciszka Borysławskiago podczaszego dobrzyńskiego, exaktora dwudziestu podymnego zł. ośmset dziewięćdziesiąt i sześć a z czopowego zł. sto czternaście, przeto deklaracyą na się pierwszą reassumujemy i sumy pomienione, gdy wydane będą, pro persoluto przyjąć deklarujemy. 14. Prace i koszty IMciów pp. Andrzeja Kamińskiego podsędka Andrzeja Mikołaja Żebrowskiego pisarza ziemskich lwowskich komisarzów do trybunału radomskiego od nas deputowanych, przedłużeniem

a) P. bosych.

trzema sessiami uczynionem podjęte, iustum u nas merentur respectum, przeto in recompensam onych do tysiąca zł. przetem przez nas deklarowanego po dwa tysiąca zł. każdemu z IMciów przykładamy, tak aby każdemu z IMciów po trzy tysiące zł. dostało się, które sumy z czopowego w administracyej IMciów będącego odebrać pozwalamy i pro persoluto przyjąć deklarujemy. **15.** Także IMci p. Mikołajowi Krosnowskiemu stolnikowi lwowskiemu deputatowi od nas do trybunału koronnego dwa tysiąca zł. gratyfikując prace i koszty IMci naznaczamy. **16.** WIMci p. Alexandrowi Chodorowskiemu pedkomorzemu lwowskiemu na funkcyą komisarską w ziemi naszej na rok każdy po dwa tysiąca zł. deklarowaliśmy, przeto aby IMci za rok każdy zacząwszy od zaczęcia funkcyej IMci po dwa tysiąca zł. oddano było naznaczamy. **17.** Mając respekt na straty IMci p. Jana Kruszyńskiego łowczego smoleńskiego w administracyej czopowego, onemu in vim konzolacyej zł. tysiąc ordynujemy; IMciom pp. deputatom wojskowym zasługi u nas pretendującym, t. j. IMci p. podkomorzego lwowskiego jednemu, IMci p. Zbrożka strażnika koronnego dwiema, IMci p. Karczewskiego chorążego lwowskiego jednemu, arkabuzerskiemu jednemu, IMci p. Olewińskiego jednemu, regimentu IMci p. starosty szczurowieckiego jednemu, wszystkim oraz zł. siedm set naznaczamy. A ponieważ chorągiew IMci p. Olewińskiego cześnika latyczowskiego resztę zasług pretenduje być sobie niedopłaconą, przeto cokolwiek z porachowania pokaże się wypłacić deklarujemy. **18.** Wywiedziono nam jest, że IMć p. Bębnowski porucznik chorągwie JWIMci p. kasztelana kijowskiego, zabrał do siebie zasług chorągwie należących zł. dziewięć set siedmdziesiąt, mając tedy respekt na zasługi tegoż IMci p. Bębnowskiego sumę pomienioną za niego chorągwi kompenzować i oddać deklarujemy. **19.** I to nam deductum, że miasteczka Janów i Bóbrka z dopuszczeniem Bożego ogniem są zniesione, przeto one od czopowego i podatków na lat cztery uwalniamy. **20.** Na eliberacyą z więzienia pogańskiego IMci p. Jana Baranowskiego, niedawno w expedycyej wojennej wziętego zł. dwa tysiąca wydać naznaczamy. **21.** Także IMci p. Stanisławowi Swirskiemu, gratyfikując straty przez IMć p. Józefa Swirskiego podczaszego czerniechowskiego w ziemi naszej dla usługi ziemiańskiej poniesione zł. tysiąc naznaczamy. **22.** IMci p. Żurakowskiemu odważnie w okazyej wideńskiej stawającemu zachęcając do dalszej ojczyźnie usługi zł. tysiąc naznaczamy. **23.** A ponieważ IMcie pp. Zygmunt Kazimierz Lubowiecki i Franciszek Jankowski komornik ziemski lwowski pisarz grodzki żydaczowski piętnaściorga podymnego w roku tysiąc sześć set ośmdziesiątym piątym secundae rathae w ziemi lwowskiej exactores trzydzieście i trzy tysiące siedmset sześćdziesiąt zł. ad proportionem sympli dwóch tysięcy trzech set trzydzieście dwóch zł. i groszy piętnastu exclusis defectibus realiter et documentaliter liquidatis efficientes, za assygnacyami WIMci p. Alexandra Chodorowskiego podkomorzego i komisarza ziemie naszej lwowskiej różnym chorągwiom i regimentom z repartycyej do ziemie lwowskiej ordynowanym effectualiter exolverunt i tak na sejmiku w Wiszni relationis nuntiorum blisko przeszłym jakoteż coram delegatis e gremio nostri do likwidowania remanentów z exaktorami tejże ziemie, tudzież in iudicio tribunalis regni radomiensi ipsum probarunt, zaczem tychże IMciów tak z sumy pomienionej jako też i z całej exakcyej i remanentu totaliter wypłaconego cum ipsorum successoribus in perpetuum kwitujemy, nihil iuris et praetensionis ziemi nazesj ad personas IMciów i sukcessorów ich relinquendo. Więc że ci IMcie evincendo fidem et honorem tejże ziemie nie składając się delatami i retentami de proprio z trzydziestu i pięciu dymów, które są impossibilis exactionis i o które remissy na sejmik teraźniejszy intercesserunt zapłacili, zaczem pro verificatione realitatis dymów pomienionych na sądy fiskalne przyszłe cum partibus odsyłamy, gdzie i satisfakcyą tymże IMciom ex defectu suprascripto pomienione iudicium obmyślić powinno będzie. **24.** In vim eleemosinae OO. Trynitarzom zł. czterysta, pp. Bernardynkom lwowskim zł. sto, OO. Karmelitom Bosym zł. trzysta, IMci p. Zapłatyńskiemu zł.

dwieście, OO. Bonifratelom lwowskim zł. trzy sta, IMci p. Kazaneckiemu świeżo z więzienia wyszłemu zł. trzysta ordynujemy i wydać deklarujemy. Także IMci p. stanowniczemu gospod na sejmiku teraźniejszym zł. sześćdziesiąt naznaczamy, których sum zwyż mianowanych wypłacenia sposób sąd fiskalny namówić i one każdemu wypłacić vigore teraźniejszej naszej powszechnej zgody moc zupełną mieć będzie. **25**. Ziemia przemyska praemisa solenni protestatione, że na sejmie przeszłym sześć niedzielnym warszawskim anni millesimi sexcentesimi octuagesimi quinti niemiała posłów swych, wielce jest aggrawowana nad słuszność podatkami, succurendo jednak necessitatibus reipublicae in defensam et promotionem belli turcici amore patriae uchwaliła była na przeszłym sejmiku relationis pewne kontrybucye, które iż niewiedzieć przez jakieś impedimenta in retentis pokazuje się i satisfakcya chorągwiom do ziemi naszej ordynowanym nie doszła, tedy za spólną zgodą sąd skarbowy ziemie przemyskiej postanawiamy i ordynujemy. Na który sąd wszyscy IMcie pp. poborcy podymnego i generaliter wszystkich podatków quocumqe modo et genere exactionum do zapłaty wojska ordynowanym exactores et sese interessantes, secundum iuris praescriptum praeviis solennitatibus, to jest super exactionem iuramentis praestitis, contractibus, assignationibus, quietationibus, laudis et aliis omnibus requisitis stawić się będą powinni i tam sufficientem dać calculationem tam ex perceptis quam et retentis tum etiam persolutis summis sine quavis partium adcitatione, immo cum termini peremptorii conservatione. A żeby sufficientior była calculatio a ziemia nasza przemyska ex retentis, które sobie wojsko przez deputaty swoje praetendit, tedy na też sądy pp. deputaci od chorągwi do naszej ziemi z repartycyej ordynowanych zjechać i pretensye i interesa swoje wywieść powinni będą. Sąd zaś ten skarbowy omni cura et solicitudine providere ma, aby sufficientissimas calculationes et investigationes de retentis et perceptis czynił, aby patere mogło, przez co się to stało, że dotąd chorągwie nie mają skutecznej zapłaty. A in quantumby zaś IMcie pp. exactores na retentorów się rewokowali i defectum exactionis suae dedukować chcieli, tedy delaty pro soluto ad executionem militarem podać mają. **26**. A że różne sumy przez przeszłe lauda in solutionem zapłaty są ordynowane tj. z czopowego i szelężnego i per arendam niektórym IMciom puszczone a do exakcyej podymnego na tęż zapłatę chorągwiom aplikowane, tedy ci IMcie rachunek do tego sądu skarbowego podać mają a sąd wniesione od IMci sumy i wypłacone pp. deputatom likwidować i pro soluto przyjąć ma. Cognitionem zaś defectuum cum praetensionibus IMci pp. arendarzów na sejmik blisko przyszły relationis odesłać będzie powinien; na tenże sąd IMcie pp. obywatele i wszyscy iniuriati i ich poddani cum praetensionibus suis, jako to pogorzelcy, także casum gradobicia pretendujący, od wojska przechodzącego polskiego i pruskiego zrujnowani a przez dekreta sądu grodzkiego na sejmik odesłani, także przez rewizye albo insze sposoby, że na jednychże adaequate gruntach siedzący aggrawowani, aby swoje pretensye na tychże sądach dedukowali i komprobowali. Także miasta ziemie naszej plus iusto w czopowem pretensye mające stawić się mają a sąd tenże te wszystkie defecta uważyć ma i wynaleść sposób skąd je kompensować. A jeżeliby się co remanentów wyżej mianowanych podatków zostało, to sąd tenże skarbowy ziemie przemyskiej in solutionem naprzód asygnacyej JWIMci p. Marcina Kąckiego, wojewody kijowskiego, generała artyleryej koronnej także chorągwi IMci p. Andrzeja Rzeczyckiego, chorążego grabowieckiego ad rationem zasług; także IMci p. Druszkiewica, kasztelana chełmskiego ducta proportione applikować ma. **27**. Do których sądów z pośrodka siebie IMciów pp. sędziów, naprzód do sądu ziemskiego i urzędu grodzkiego przemyskich IMciów pp. deputatów JWIMci p. Franciszka na Sokołowie Dzieduszyckiego kasztelana kijowskiego, IMć p. Jana Wujakowskiego podkomorzego, IMć p. Andrzeja Skorczyckiego chorążego przemyskich, IMć p. Konstantego Wapowskiego sanockiego, IMć p. Mikołaja Stawskiego latyczowskiego chorążych, IMć p. Jana Sobieskiego stolnika przemyskiego, IMć p. Alexandra

Fredra podczaszego żydaczowskiego, IMć p. Franciszka Orzechowskiego przemyskiego, IMć p. Lisowskiego żydaczewskiego łowczych, IMć p. Michała Chłopickiego żydaczowskiego, IMć p. Jakuba Bełchackiego zakroczymskiego skarbników, IMć p. Andrzeja Dydyńskiego i IMć p. Adama Drohojowskiego obraliśmy i deputowali. Którzy IMcie pp. deputaci na dzień dwudziesty stycznia roku da Bóg przyszłego tysiąc sześć set ośmdziesiątego ósmego do Przemyśla zjechawszy się te sądy skarbowe zaczną i one aż do dnia dwudziestego lutego w Przemyślu inclusive praevio iuramento, vincente pluralitate suffragiorum, absentia duorum plurimve, nie mniej jednak nad sześć deputatów sądzić będą. **28.** A iż ziemia nasza przemyska w miarach po miastach i miasteczkach gravatam się senstit, że w tem przeciwko prawu postępują sobie mieszczanie, że pro libitu miary sobie wymyślają, nobilitatem i poddanych ich aggrawują, nad zwyczaj one wynosząc i większe czyniąc, czego duchowieństwo się chwytając meszne na też miary podniesione praetendunt i brać od poddanych chcą, tedy tenże sąd ad instantiam instigatoris delinquentes praevia adcitatione sądzić będzie et pro qualitate delicti poenas irrogare et decernere i miary, aby wszędzie jednakowe były constituere powinien będzie. **29.** Czopowe ziemi przemyskiej, które ex contractu arendatorio wychodzi die prima Augusti in anno proxime venturo millesimo sexcentesimo octuagesimo octavo od IMci p. Wolskiego, stolnika halickiego, mając wzgląd i osobliwy respekt na merita tam in tota republica jako i w naszem województwie WIMci p. Konstantego Wapowskiego chorążego sanockiego, który magnos dla przysługi województwa w rozmaitych okazyach erogavit sumptus, in vim gratitudinis IMci toż czopowe ziemi przemyskiej per arendam za sumę ośmnastu tysięcy zł. p. do roku puszczamy, którego czopowego exakcya poczynać się ma a prima Augusti in anno sequenti millesimo sexcentesimo octuagesimo octavo a kończyć się ma in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo nono mense et die eadem Augusti. Miasta zaś wszystkie w ziemi naszej ten podatek według prawa wydawać IMci mają i powinni będą tak od piw, gorzałek jako i miodów, sub rigore iuris contra violatores legum sanciti, wyjąwszy jednak Rzeszów, którego czopowe na municyą kondonowane jest anterioribus laudis, także i miasteczko Krukienice dziedziczne IMci paniej Ribińskiej, ponieważ mieszczanie niemają żadnych szynków swoich jedno z dworskiego browaru gorzałkę i piwo biorą, tedy od płacenia czopowego one uwalniamy. **30.** A iż otrzymał ex communi consensu ziemi naszej IMć p. Franciszek Orzechowski, łowczy ziemi przemyskiej, że wieś Zulin i część w Kłodnicy Ulicznej ob depaupertationem poddanych dla konsistencyej zimowej od wojska podatków podymnego wydać nie mogli, tedy aby IMcie pp. exaktorowie do których exakcyej te wsi należą, od exakcyej supersedowali, ponieważ to jest indultum IMci. **31.** Praesidium od Węgier ziemi przemyskiej i obranie rotmistrzów do przyszłego da Pan Bóg sejmiku relacyej odkładamy. **32** Na wykupienie z ciężkiej niewoli tureckiej IMci p. Jana Baranowskiego, pułkownika ordynackiego fundacyej ostrogskiej, zł. p. trzy tysiące z czopowego teraźniejszego naznaczamy i wyliczyć IMci p. Szymonowi Wolskiemu, stolnikowi halickiemu, arendarzowi tego czopowego ziemi przemyskiej do rąk IMci p. Adama Trzebuchowskiego, stolnika bracławskiego praevia IMci quietatione jako najprędzej zlecamy, na co asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. **33.** IMciom także komisarzom radomskim do pierwszej naznaczonej kwoty, teraz po dwa tysiące z tegoż czopowego teraźniejszego ziemi przemyskiej naznaczamy i wyliczyć IMci p. czopownikowi pomienionemu zlecamy. **34.** JWnemu zaś IMci p. Franciszkowi Dziduszyckiemu, kasztelanowi kijowskiemu, komisarzowi ziemie naszej przemyskiej, za prace IMci zł. p. cztery tysiące z sum retentowych teraźniejszem laudum, które pro assignatione censeri ma zapłacić asygnujemy. **35.** IMciom zaś pp. rewizorom do lustracyej łanów wybranieckich ziemi naszej obranym, jako to IMci p. Alexandrowi Fredrowi, podczaszemu żydaczowskiemu, IMci p. Hermanowskiemu cześnikowi żydaczowskiemu, IMci p. Michałowskiemu zł. dziewięć set,

IMci p. Kazaneckiemu na wykupienie rodzonego swego z tureckiej niewoli zł. dwieście, IMciom pp. posłom do pp. hetmanów IMci p. Alexandrowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu, IMci p. Adamowi Drohojowskiemu po zł. trzysta na wykupienie także IMci p. Kosowskiego z tureckiej niewoli do rąk IMci księdza Kosowskiego rodzonego jego, reguły św. Dominika w klasztorze przemyskim residującego, praevia quietatione IMci zł. trzysta z teraźniejszego czopowego ziemi przemyskiej wyliczyć naznaczamy. IMciów pp. deputatów wojskowych od chorągwi do ziemi naszej przemyskiej z repartycyej należących, którzy mają iustas praetensiones do ziemi IMcie pp. sędziowie skarbowi na przyszłych sądach kontentacyą obmyślą i po stu zł. każdemu z IMci wydać naznaczą. Inszych zaś IMci jako to IMć p. Zapłatyńskiego, towarzysza roty pancernej IMci p. wojewody wołyńskiego na zł. trzysta, IMć p. Borysławskiego na zł. p. tysiąc, IMć p. Żurakowskiego na zł. dwieście p., IMć p. Zaporskiego, stanowniczego ziemie przemyskiej na zł. sto, także i tych IMci przez ogień zrujnowanych jako to IMć p. Młodeckiego i IMć p. . . . . . . wzajemnie IMci p. Drohojowskiego o desolacyą w Trojczycach i Kusienicach do sejmiku relationis na satisfakcyą z wydaniem asygnacyej do ziemie przemyskiej odkładamy i one tam obmyśleć IMciom objecujemy. **36.** Ziemia sanocka uchwaliła i wypłaciła ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio usque ad annum millesimum sexcentesimum octuagesimum sextum inclusive na zapłatę wojska trzy kroć sto tysięcy ośmdziesiąt tysięcy i dziewięć ośm set i sześć zł. Która suma żeby się weryfikowała tak w niedopłaceniu od IMciów pp. poborców jako i retentorów podatków także przebrania IMciów pp. deputatów żołnierskich utriusqe authoramenti formujemy w ziemi naszej sanockiej sądy skarbowe, na których wszyscy wzwyż pomienieni powinni się będą iuxta circumscriptionem tych sądów sprawić. Przydajemy tedy do sądów ziemskich i grodzkich IMciów pp. deputatów IMć p. Stadnickiego, chorążego nadwornego koronnego, IMć p. Humnickiego stolnika czerniechowskiego, IMć p. Wolskiego podstolego sanockiego, IMć p. Humnickiego łowczego sanockiego, IMć p. Bala podkomorzyca sanockiego, IMć p. Stanisława Bala, IMć p. Michała Łowieckiego, IMć p. Samuela Dydyńskiego, IMć p. Stefana Bukowskiego, IMć p. Franciszka Urbańskiego; na których sądach wszyscy IMcie tak exactores jako i retentores sine quavis adcitatione comparere powinni będą i sprawić się iuxta praescriptum laudi. Czas zaś zaczęcia tych sądów będzie dies vigesima Jannuarii anni futuri, skączenie pro die itidem vigesima Februarii, gdzie inclusive kończyć się mają. Na których sądach cokolwiek in causis fisci solio decident pomienieni IMcie pp. sędziowie, to praesenti laudo ratificatur. **37.** Instancya WIMci księdza biskupa przemyskiego pasterza naszego za miastem Brzozowem, żeby było zachowane przy konstytucyej grodzińskiej de conflagratis napisanej, aby cum abiuratis acceptaret sąd skarbowy ziemi sanockiej. **38.** A że przychodzi także instancya do koła naszego od WIMci p. Konstantego Wapowskiego, chorążego sanockiego o rewizyą do wsi dziedzicznej Bachorza, [1]) a to ex ratione spustoszenia tych dóbr tak przez possessorów jako i inne calamitates, że dobra w płaceniu podatków rzptej sufficere nie mogą, tedy annuendo aequitati et iustitiae dla allewiacyej i umniejszenia w tych dobrach dymów do rewizyej na zjechanie captato oportuno tempore ad bona praefata naznaczamy IMciów pp. IMci p. Feliciana Grochowskiego stolnika żydaczewskiego, IMć p. Józefa Humnickiego łowczego sanockiego, którzy fundata iurisdictione sua serio inquirent de possibilitate wypłacenia onerum rzptej i uważywszy naznaczą z wielu dymów ta wieś płacić ma. IMcie zaś pp. exaktorowie przeszli abstinere powinni ab exactionibus, mają mieć rekurs w tym defekcie do ziemi swojej sanockiej. **39.** Wniesiona przy tem była instancya do koła naszego od IMciów OO. Franciszkanów sanockich, tedy z naszej ziemi naznaczamy na fabrykę kościoła ich zł. trzysta z czopowego

---

[1]) Świadectwo tychże rewizorów, że dobra te tylko z 4 dymów płacić mogą w Castr. San. 197 p. 78—79.

ziemie sanockiej. **40.** Naznaczony od nas IMć p. komisarz do wydania asygnacyej chorągwiom z repartycyej do nas należącej, ponieważ przez lat kilka proprio sumptu służył nam naznaczamy in recompensam zł. dwa tysiąca, które IMć p. Humnicki, stolnik czerniechowski, szelężnego sanockiego dzierżawca wydać powinien. **41.** IMcie pp. komisarze od nas obrani na trybunał radomski, tak na pierwszą komisyą odprawioną anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto jako i na drugą komisyą odprawioną in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto, ponieważ sumptu et dispendio zdrowia z znacznym ziemi profitem służyli nam przy niedostatku ziemie, naznaczamy pro recompensa na każdego z IMciów po zł. trzy tysiące, które z czopowego sanockiego przed wszystkiemi inszemi assygnacyami wypłacić IMciowie pp. dzierzawcy powinni. **42.** IMcie pp. posłowie obrani od nas do IMciów pp. hetmanów koronnych tak z ziemie przemyskiej jako i sanockiej, tj. IMć p. Adam Drohojowski i IMć p. Alexander Humnicki merentur od nas gratitudinem, przykładając się tedy do ziemi przemyskiej naznaczamy IMciom zł. trzysta. **43.** Że ad conservationem et integritatem ziemi naszej osobliwie należy, aby IMcie ci, którzy non contribuunt z nami ziemi sanockiej do żadnych funkcyi publicznych tejże ziemi nie cisnęli się, ponieważ nikt nie może providere remedia, jeno ten, kto recognoscit vulnera, cavemus sobie praesenti laudo, żeby jeno ludzie possessionati do takowych funkcyi publicznych obierani byli. **44.** Niewolnikowi który świeżo wyszedł z Kamieńca p. Gurskiemu deklaruje ziemia sanocka zł. sto. **45.** IMciom pp. deputatom żołnierskim na przyszłym relationis sejmiku ziemia sanocka obmyśli gratitudinem. **46.** Ponieważ inter domestica pericula zawsze versatur ziemia sanocka, kędy się tak zagęściły latrocinia, że szlachta i obywatele tejże ziemi nigdy nie są securi w zdrowiach swoich, tedy ponieważ przeszły IMć p. rotmistrz sanocki, który był podany do smolaków, praesidium tejże ziemi trzymających, non satisfecit officio suo, pilnując bespieczeństwa tejże ziemie, tedy odmieniamy rotmistrza swego, który powinien będzie przysiądz in eam iuramenti rotam, jako na usługę swoją prywatną tych ludzi sobie powierzonych zażywać nie będzie, za daniem zaś znać którego slachcica, że będzie in periculo, powinien z ludźmi tam stanąć, kiedy się pokazuje periculum i jako nie będzie miał ni od kogo dependencyej jeno od samej ziemi. **47.** IMciom pp. lustratorom, którzy byli naznaczeni do rewizyi łanów ziemia sanocka naznacza zł. sześć set. **48.** Synowi IMci p. Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego za stratę na usłudze rzptej ręki, naznacza ziemia sanocka zł. sześć set. **49.** Cokolwiek zaś jest in anterioribus laudis to wszytko praesenti laudo approbamus. **50.** Na wykupno IMci p. Baranowskiego, pułkownika ordynackiego ziemia sanocka deklaruje zł. tysiąc, które mają być wydane do rąk IMci p. Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego. **51.** Reassumendo constitutiones et lauda ziemi sanockiej anteriora desiderium IMci p. Ujazdowskiego, aby sine quibusvis diffugiis et terminis iuris rozbójnicy abo podejrzani ludzie do grodu sub poenis facinori condignis oddawani byli. **52.** Któro to lauda unanimi consensu ziem naszych uchwaliwszy z podpisem ręki IMci p. marszałka koła naszego do akt grodzkich każdej ziemi podać zleciliśmy. Dan w Wisni na sejmiku przedsejmowym w Grodnie od J. kr. Mci złożonym, die 16 Decembris roku Pańskiego tysiąc sześć set ośmdziesiątego siódmego. Alexander z Jastkowa Jastkowski, sędzia ziemi przemyskiej, marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 453 p. 106—138. Castr. Prem. Rel. 447 p. 25—42. Castr. San. Rel. 194 p. 109—135. Fasc. Cop. Castr. San. 29 p. 1290.

77.

Wisnia, 16. grudnia 1687.

Instrukcya sejmikowa posłom na sejm.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom na sejm grodzeński sześć niedzielny z sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego od J. kr. Mci p. n. m. na dzień szestnasty miesiąca grudnia roku Pańskiego tysiąc sześćset ośmdziesiątego siódmego złożonego IMciom z lwowskiej ziemi WIMci p. Alexandrowi na Chodorostawie Chodorowskiemu podkomorzemu, IMci p. z Granowa Sieniawskiemu hrabi na Szkłowie i Myszy staroście lwowskiemu, z ziemie przemyskiej Wnym IMci p. Mikołajowi z Unichowa Ustrzyckiemu staroście, IMci p. Remigianowi na Rzeplinie Wojakowskiemu podstolemu przemyskim, z ziemi sanockiej IMci p. Franciszkowi hrabi na Wiszniczu i Jarosławiu Lubomirskiemu staroście olsztyńskiemu, IMci p. Samuelowi z Orzechowic na Krzywcy Orzechowskiemu pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu dana. 2. Ten jest najpewniejszy i najwdzięczniejszy w wolnym narodzie panom i monarchom panującym trybut, gdy przy wierności poddaństwa przezirają[a] się w dobrotliwości i zaszczycie powierzonych im od Boga narodów z nieprzyjaciół tryumfy per saecula rachuje et opere panów swoich serca i animusze swoje kontentując nieba łaskawe votis adimplent, aby immortalitate panującego długo fortunnie cieszyć się mogli. Przeto IMcie pp. posłowie nasi przy oddaniu wiernego naszego poddaństwa podziękują J. kr. Mci p. n. m. przez IMć p. marszałka poselskiego za tak żarliwy całej rzptej i miłej ojczyzny naszej zaszczyt, gdy regium caput suum, któreby już raczej po tak wielu dowodach i ojcowskich usiłowaniach zeszło się na spokojniejszych aniżeli są obozowe złożyć capecałach i lubo tot fessa labosibus pro republica susceptis aetas na odpoczynek radziła zezwolić, blandiri sobie nie raczy, ale cokolwiek jeszcze sił i zdrowia staje, publicae populorum impendit saluti. 3. Niemniejszą w tem uznawamy J. kr. Mci p. n. m. solicitudinem et curam, gdy J. kr. Mć p. n. m. redivivam imaginem wielkich czynów swoich w dziełach wojennych chcąc wiedzieć w najjaśniejszym królewiczu IMci Jakóbie, onego do marsowych trudów i odwag aplikuje, starać się będą IMcie p. p. nasi, aby królewiczowi IMci tak w Węgrzech pod Parkanem gioriose stawającemu, jako i teraz świeżo tej kampaniej Kamieniec attakującemu na wszelkie niebespieczeństwa bez ochrony narażającemu się, wielkie dzięki publice in consensu ordinum oddali. 4. Vicariae zaś maiestatis i tronu pańskiego w zaszczycie potestati JWIMciom pp. hetmanom koronnym naszym wielce miłościwym panom i czułym ojczyzny zastępcom nieporównanej wojsk J. kr. Mci directorum ozdobie, powinszują IMcie pp. posłowie nasi tego szczęścia, co sobie rzpta rzymska w konsideracyej et obtutu miała adversus vagum hostem equitatu pollentem et in multis locis consistentem[b]), dificillima est belligerendi ratio, unde nisi ille praeda oneretur aut ad maritima loca impellatur vix fundi potest, że z tych nieprzyjaciół odwagą swoją wojska dzielnością i direkcyą odbierają triumphos et trophea i niedopuszczając ojczyzny naszej depraedari, co aby było na wielkopomne lata meritis IMciom i szczęściu przypisano et fama loquatur w późne wieki, tak wielce podziękują pro cura et sollicitudine IMciom naszym wielce miłościwym pp., aby w dalszej prowidencyej swojej trzymali ojczyznę naszą, kościoły Boże et conservationem, za szczęściem J. kr. Mci p. n. m. totius universi upraszać będą. 5. Tak wielkiem doświadczeniem i na potomne wieki pamięci w czynach wojennych odważnej dzielności tak w ojczyźnie jako i za granicami JW. IMci p. Hieronima hrabie na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego marszałka

a) S. przezira się b) F. S. minnime consistentem

nadwornego koronnego niegodzi się przepomnieć, przeto IMcie pp. posłowie nasi, ut laudata virtus crescat, podziękują IMci in facie ordinum, że cokolwiek jest virium i do marsowych trudów ochoty, to całe na usłudze rzptej w każdej kompaniej wyświadcza i gloriose impendit. 6. A że wszystkie punkta instrukcyej IMcie p. n. m. collimant na poparcie wojny tureckiej, która bez płacy wojska ani zaczynać ani szczęśliwie kończyć, gdyż rerum gerendarum auspicia i do otrzymanego zwycięstwa niepłatny żołnierz o głodzie i w defekcie rynsztunków a co największa w małej szczupłości i nielicznych pod chorągwiami pocztów mało co dopomódz może, przeto IMci pp. posłowie inito consilio z województwami i rzptą całą inibunt modos i starać się będą, aby na potem zupełna płaca pewna na każdą ćwierć po województwach i ziemiach oraz z hyberną wojska dochodziła, praevia tamen satisfactione iniuriatorum w ciągnieniu i w przebraniu hyberny, o którą się tak przed sądem IMciów pp. hetmanów jako i trybunale sprawiać powinni, opatrzyli. 7. Konjunkcya moskiewska i traktaty z nimi postanowione cum avulsione tak wielkich prowincyi, iż nam oporem idzie i przeszłej kampaniej żadnych rzpta nie miała posiłków od nich, bo na samę porę wojenną z pola zeszli a wrota do państw J. kr. Mci pogaństwu otworzyli, którzy byli powinni na potencyej swojej Krym otrzymać, przeto IMcie pp. posłowie województwa naszego do approbowania traktatów z innymi nie przystąpią, aż dadzą pod komendę J. kr. Mci albo IMciów pp. hetmanów sto tysięcy wojska. A iż to z samych moskiewskich posłów relacyej patet, że godnej pamięci IMć p. wojewoda poznański za tą awulzyą i tak duros tractatus z Moskwą wziął od nich sto tysięcy, aby to successores restituere rzptej byli adstricti, committimus IMciom pp. posłom aby to serio windikowali. 8. Każdemu dobro pospolite i wolność ojczystą kochającemu civi vel maxime incumbit, aby trybunały koronne tak ordynaryjne jako i radomskie, tak wielu praw i konstytucyej uprzywilejowane także authoritas ich konserwowane były, więc że nietylko na powagę trybunału koronnego radomskiego i iudicata jego, lecz i na honor niezmazany IMciów pp. komisarzów i deputatów trybunału tegoż i innych osób do tegoż trybunału z prawa należących tirgnął się motu illicito IMć p. Łoś wojewoda pomorski, facto condictamine z IMcią p. Elzanowskim deputatem malborskim, zaniosszy naprzód famosam protestationem a potem ad illicita udał się media fomentando spiski i jakieś konfederacye extra orbitam et metam sejmikowania in convulsionem fundumentalium legum tej ojczyzny cum praeiudicio autoritatis IMci p. podskarbiego koronnego i officyalistów jego, którego authoritas et cura ac consvetudines aby konserwowane były interest całej rzptej, zlecamy przeto IMciom pp. posłom naszym, aby to negotium vel maxime commendatum mieć chcieli. A zatem, aby authoritas trybunału radomskiego, prerogatywy skarbu koronnego, honor IMciom pp. komisarzom per legem publicam vindikowane et in suis praerogativis zachowane były, ausus zaś illicitus spisków et conventiculorum propria authoritate pod szczęśliwem panowaniem jego kr. Mci jako supremi publicznych zjazdów arbitri złożonych zganiony był. IMć p. wojewoda pomorski jako autor convulsionis legum publicarum i urzędu podskarbstwa koronnego, którego suprema authoritos i w senacie krzesło przez prawo utwierdzone enervatur, careat cum sequacibus suis, tak z IMcią p. Elzanowskim jako IMciami pp. województ pruskich posłami activitate vocis. A że tenże IMć p. wojewoda pomorski jako incompetenter assumit sobie titulum contra usum antecessorum suorum nie podskarbim ale ekonomem województw pruskich nazywał się, i to promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby z województw pruskich posłowie ad certum numerum redukowani byli, gdyż pro libitu suo IMć osób wysyłają et pluralitate contradictionum onerant rempublicam. 9. A że IMć pp. obywatele województw pruskich praetendunt sobie jakieś indigenatus, że obywatel koronny ex benefica manu J. kr. Mci et iustitia distributiva pana Najjaśniejszego miłościwego nie może być capax possessionis bonorum et honorum w tych województwach, ażby od nich indygenat otrzymał, praecavebunt to IMcie pp. posłowie lege publica, aby żaden z województw pruskich

nie był capessendae dignitatis i łaski J. kr. Mci distributivae, ażby też indigenat otrzymał z tego województwa, w któremby dignitatem consequetur. **10.** Senatus consulta iż cum praeiudicio legum expediuntur i są szkodliwe statibus, tedy obstabunt tym IMcie pp. posłowie nasi, aby tylko in suprema necessitate reipublicae expediowane były i rationem tego na początku sejmu, ut iuris et moris est, IchMcie quorum officio competit dawali. **11.** Tak wielą konstytucyej dawnemi i świeżemi sancitis obwarowana bonorum terrestrium od konsistencyej i przechodów żołnierskich securitas, iż jednak czyli per conniventiam IMciów pp. hetmanów czyli per licentiam IMciów pp. wojskowych, że przy braniu zasług i hiberny tak aggravantur, że sobie pozwalają zimowe chleby brać i przechodami communi ausu incolas aggrawować dobra i poddanych ich, zlecamy to tedy IMciom pp. posłom naszym, aby in facie rzptej wnieśli żałośną querellam a z IMciami pp. hetmany expostulowali, aby województwo nasze od takiej aggrawacyej eliberowali i seriam animadversionem ad delationem iniuriati sprawiedliwość czynili, gdyż territoria nasze przechodzącego [a] żołnierza do obozu prowiantują i wychodzącego odżywiają, cum summa angustia poddanych i dóbr obywatelów. A jako dawnem prawem naznaczone są konsystencye IMciom pp. wojskowym na traktach, by tam także hibernę odprawiali, inaczej na zapłatę wojsku, gdy assekuracyej i prawa nie będzie, o tem nie pozwolą. Mając przy tem gravem belli turcici in consideratione molem in quantumby skłaniał się do pokoju ten nieprzyjaciel, facta interpositione maiestatis J. kr. Mci p. n. m. cum colligatis z tego sejmu ad faciendos tractatus komisarzów per scriptum ad archivum podanym naznaczeni byli. **12.** A że dawne prawa disponunt, że differencye inter bona regalia et bona terrestria mają decidi w ziemstwie, a nie za dworem ani w sądach assesorskich, przeto iniungimus posłom naszym nowem prawem per assumptionem starych warować i obostrzyć sessione turrica przez dwanaście niedziel supra evocatores. Aggravantur w tem dobra J. kr. Mci regalia i duchownych, iż nad potrzebę do hiberny naznaczeni bywają i cisną się do niej komisarze, graves sumptus na się errogando; przeto promovebunt to IMć pp. posłowie, aby jeno po dwóch IMciów z poselskiej izby naznaczeni bywali, jeden z Wielkiej drugi z Małej Polski. **13.** Jura patronatus iż sobie w ojczyźnie naszej Rzym pretenduje, a te ex instituto rzptej zawsze in iuribus maiestatis includebantur i wolna ich dyspozycya regnantibus była, przeto zapobiegając inconvenientiis, które się dzieją ex concurrentiis duchowieństwa, inibunt IMci pp. posłowie nasi facto consilio cum ordinibus modos, aby iura J. kr. Mci p. n. m. maiestatis i libera dispositio bonorum spiritualium w państwach J. kr. Mci zachowana była. **14.** A że dawne prawa dispozycyą de incompatibilibus beneficiis spiritualium personarum dobrą uczynili, by do tych czas ta distynkcya zachowana była, iż jednak w tem anteriora iura convulsionem patiuntur, że ad importunas instantias sunt violata, serio przy tem staną IMci pp. posłowie nasi, aby ad antiquum ordinem prawo było redukowane, a minora beneficia przy dostojeństwach arcybiskupstw i biskupstw nie chodziły, ale inter vacantias poczytane były i bene meritis personis spiritualibus rozdane były. Eminencyą kardynalską iż Sacra Sedes Apostolica decoravit IMciów niektórych prałatów, co cum gloria gentis computari ma, zachować jednak iura aequalitatis in personis IMciów procurabunt IMcie pp. posłowie nasi i lege cavebunt, aby ich konwulsya nie była w czem, iura maiestatis J. kr. Mci p. n. m. z inszymi monarchami aby coaequowane były statibus reipublicae proponent. **15.** Probostwo samborskie iż przez konstytucyą sine consensu sejmiku naszego jest inkorporowane na missyonarzów i ad claustrales przeniesione a panis benemeritorum spiritualium personarum status equestris umniejszony, przeto starać się IMciowie pp. posłowie nasi i upraszać J. kr. Mci będą, aby ad pristinum statum redukowane było; także i probostwo grodeckie że jest przyłączone do kaznodziejstwa katedralnego lwowskiego, tedy salvo

a) P. wchodzącego

moderno possessore ma być zachowane. **16.** A że nowa fundacya reverendorum patrum SS. Trinitatis Redemptionis captivorum do ojczyzny introdukowana jest, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby gdziekolwiek fundowane będą klasztory IMci tak w dobrach J. kr. Mci i miastach jako i dziedzicznych, grunty które wnidą pod zakon i klasztor ich od wszelakich kontrybucyi rzptej i miejskich, prywatnych i publicznych eliberowane były. Także i domki IMciów OO. Karmelitów lwowskich na Ganczarskiej ulicy, którzy dla łupania kamienia na wapno i do muru mają sobie nadane i tam rzemieślnicy pobudowali się, z niczego inszego nie mając pożytku krom z swojej murowej pracy, aby per legem od płacy i kontrybucyi publicznych i miejskich wolni byli. **17.** A że panis bene meritorum per importunas concurrentias enervatur, aby się dobra królewskie in haereditatem obracali, serio iniunginus pp. posłom naszym, aby na żadne alienationes bonorum regalium niepozwalali. **18.** Inquirent IMcie pp. posłowie nasi de dispositione reipublicae, która ordynowała pro iniuriis privatorum z każdej hyberny po sześćdziesiąt tysięcy, gdzie się ta suma obracała, a potem cavebunt lege securitatem jej, aby nigdzie indziej obracana nie była. **19.** Województwo nasze ruskie, iż do sądzenia w trybunale na mały dzień jest wypchnione, że ledwie co spraw może się osądzić a województwo kijowskie inter avulsos censetur i mało co spraw ma do sądzenia, którego interstitium inszemi sprawami obruitur, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby ta ordynacya do sądzenia na miejscu województwa kijowskiego województwu ruskiemu służyła. **20.** A iż infelicitate temporum stało się to, że sejmików deputackich wiele się porwało, co i w naszem województwie ruskiem trafiło się, a stąd inkonweniencye i przeszkody do sądzenia trybunału intervenerunt, bo ob defectum IMciów pp. deputatów trybunał piotrkowski jest limitowany, przeto omnibus viribus starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby sejmiki deputackie po sejmiku relationis naznaczone i z każdej ziemi województwa naszego lwowskiej, przemyskiej i sanockiej deputat co rok odbierany był lege cavere procurabunt. **21.** Lex sumptuaria wielce ojczyźnie naszej potrzebna i tak wielą praw obwarowana iż labefactatur, bo personae extra paritatem status equestris in immensum jej abutuntur, wyżej się niż ich kondycya niesie wynosząc a mianowicie w miastach województwa naszego, przeto ktoby extra conditionem et statum w tem notowany był, wolno go było do sądu lub ziemskiego lub grodzkiego pozwać i poenis facto condignis karać, które IMcie pp. posłowie nasi videlicet poena quingentarum marcarum et sessione turrica per duodecim septimanas obostrzą. A kupcy sub poena confiscationis mertium bogatych materyej złotem i srebrem tkanych wozić nie będą powinni lege cavebunt. **22.** A że publica w tem jest querela, że extra orbitam zwyczaju dawnego kancelarya trybunalska wymyśliła farragines decretorum więcej niż potrzeba, kładąc w dekrecie niepotrzebnych rzeczy i charakterem rozciągłym pisząc aggrawują nobilitatem i supra modum od dekretów wyciągają, płacąc po kilku i kilkunastu set zł., przeto IMcie pp. posłowie nasi starać się będą, aby takim depaktacyom zabieżeli i poenas naznaczyli a dekreta aby in minori compendio wydawane były, providebunt. A żeby ten abusus ad perpetuam dictaturam ziemstwa lubelskiego znieść się mógł procurabunt IMcie pp. posłowie, aby ziemstwa województw, które będą sądzone w trybunale, zasiadali i dekreta pisywali. **23.** A że rzpta ob absentiam posłów naszych ziem województwa ruskiego na przeszłym sejmie aggrawowała nas wielką taryfą podatkowania, inibunt media IMcie pp. posłowie, żeby per respectum hostilitatis et calamitatis temporum miało województwo nasze allewiacyą z tych ludzi, których nad repartycyą anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii włożono do województwa aby na swoje miejsca ordynowała rzpta. Także przez komisyą radomską aggrawowane jest województwo nasze wydawaniem assygnacyej na decessa z likwidacyej pochodzące, które miały być in alleviatione ubogich ludzi w podatkowaniu, aby to rzpta kompensowała województwu naszemu procurabunt IMcie pp. posłowie. **24.** Deductio nobilitatis, że ex orbita prawa wyszła, gdy

ci, którym deductio nobilitatis competit wychodzą pro deductione na trybunał koronny i tam przeciwko prawu, nemine attentante, wywodzą się i per decreta tribunalitia otrzymują approbationem nobilitatis, zabieżą temu IMcie pp. posłowie, aby zgadzając się z prawem na sejmiku deputackim zaraz po obraniu marszałka wywodzili się, a in casu rozerwania sejmiku, nazajutrz żeby mieli liberam deductionem. Ci zaś którzy antecedenter na trybunale wywodzili się, aby na przyszłym electionis deputata sejmiku ukazali suam legitimam deductionem, co aby prawem warowano było starać się będą IMcie pp. posłowie. **25.** Nie mogą tego teraźniejsze saecula ale wielkopomna pamięć JWIMci p. Jana Stanisława na Jabłonowie Jabłonowskiego wojowody ziem ruskich hetmana w. koronnego zamilczeć, którego prosapiae erat leges sancire, sancitas defendere, patriae succurrere et libertati providere. Przeto przezierając się in decoribus i niezwyciężonych dziełach w osobie J. kr. Mci n. m. p. et supremae dexteritatis wojsk conservatori, upraszać będą J. kr. Mci n. m. p. IMcie pp. posłowie nasi, aby benefica manu ex instantia distributiva hojną łaską swoją pańską szczęśliwego wodza sekundował i z sumy pro expensis na potrzebę rzptej skarb koronny likwidowawszy wypłacił. Znaczne i wielkie JWIMci p. Hieronima hrabie na Wiśniczu i Jarosławiu Lubomirskiego marszałka nadwornego koronnego merita, które nietylko w rzptej naszej, ale i za granicami cum gloria nostrae gentis enituerunt, aby J. kr. Mć p. n. m., mając w swoim respekcie i w pamięci swojej pańskiej benefica manu koronował, i z tych milionów, które Moskwa za straceniem wielkiej prowincyej rzptej oddała, gotowizną był premiowany upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi. **26.** A że dobra IMci p. podstolego przemyskiego jako IMci p. Chlewickiego przez regiment p. Szulca hostili aggressu spustoszone są nie tylko per devastationem poddanych tamecznych ale też i per necem kilkudziesiąt osób, tedy IMcie pp. posłowie serio instabunt et vindicabunt iniuriam przez wniesione suffragia do rzptej inhaerendo punctis kolligacyej, której conditio praescripsit omnem modestiam confinitatis, mając na to pilną animadwersyą, iż przy tak ciężkiej ruinie dóbr swoich IMć p. podstoli przemyski cum magno dispendio fortunae et sumptu, dochodząc u cesarza J. kr. Mci, nie tylko żeby competentem miał odebrać satisfactionem, ale przy niemałym czasie tamże u cesarza J. kr. Mci strawionym vacuo musiał odjechać effectu, iniungimus tedy hoc negotium IMciom pp. posłom omni studio promovere et efficere to u rzptej, aby z senatu IMcie pp. senatorowie cum deputatis izby poselskiej naznaczeni byli do konferencyej z posłem cesarza IMci a in defektu z IMcią p. residentem cum eo effectu, aby in omnibus praetensionibus IMć p. podstoli przemyski w dalsze nie wchodząc dilacye uspokojony był a in quantumby ad praesens voti sui nie mógł być compos, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie, aby de recuperandis et vindicandis damnis rzpta interpozycye swoje do cesarza IMci uczyniła, co prudentiae et activitati IMciom pp. posłom recommendamus. **27.** Także wniesioną instancyą od IMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego ziemie przemyskiej serio promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby we wsi Cisowie na pograniczu od Węgier w powiecie żydaczowskim zostającej, mógł otrzymać per constitutionem jarmarki, pierwszy na Wasila ruskiego, drugi na tydzień przed św. Jerzym ruskim, trzeci na narodzenie św. Jana ruskiego, czwarty na narodzenie Najświętszej Panny ruskiej według starego kalendarza. Uczynią IMcie pp. posłowie staranie i interpozycyą ad rempublicam za JWIMcią p. Jerzym Wandalinem Mniszkiem wojewodą wołyńskim, aby w Laszkach residencyej IMci dwa do roku jarmarki per legem publicam naznaczone były. **28.** A ponieważ niektórzy IMcie pp. dzierżawcy wojtostw w ekonomiej samborskiej będący tudzież kniaziowie całej ekonomiej samborskiej za przywilejami J. kr. Mci siedzący skarzą się być aggrawowani, propter renitentes w wypłaceniu i w zwiezieniu do Lwowa in tempore hiberny, lubo niektórzy dosyć czynić chcą prawu pospolitemu i według czasu na miejsce naznaczone z dzierżaw swoich contribuunt, a skarb od nich seorsive odbierać nie chce, a potem dla winnych wielką aggrawują delatą, przeto aby każdemu wolno było

z swej dzierżawy według naznaczonego czasu oddać i kwit pro parte sua otrzymać. Także lubo żadnych niektórzy poddanych nie mają, tylko same łany trzymają a do tego czasu trzydniową ustawę płacić musieli, przeto in futuro aby i w tem mieli levamen i od płacenia byli wolnymi serio o to starać się mają IMć pp. posłowie i żeby ciż poddeni J. kr. Mci według praw dawnych robociznę roczną odprawiali i powinności z powinnych i uproszonych tłok odprawiali, także pp. administratarowie ekonomiej samborskiej proprio motu in aggravationem tenutariorum wójtom i kniaziom przeciwko przywilejom ich karczmy i młyny w całej ekonomiej samborskiej, które w dawnej possessyej swojej mieli im poodbierali i nowe karczmy na szynki pobudowali a według dawnych praw karczmy i młyny wojtostwom i kniaziom należą, przeto wniosą instancyą do J. kr. Mci i całej rzptej IMcie pp. posłowie nasi, aby według praw starych ci wszyscy possessores zerwani[a] a karczmy nowe żeby zniesione były. A że przywilejem księcia Lwa pp. Strzelbiccy mają sobie dane trzy łany wolne przez żadnych podatków, tedy conservationem tego i wolności pp. Strzelbickim według pomienionego przywileju książęcia Lwa vindicabunt IMcie pp. posłowie nasi i omnimodam libertatem od podatkowania tymże IMciom pp. Strzelbickim traktującym wojnę i służącym pod poważnymi znakami evincent. **29**. A iż per pia legata wiele dóbr ziemskich i miejskich dziedzicznych i królewskich do duchowieństwa odchodzi a potem per possessionem bonorum zaraz jurysdykcya duchowieństwa fundatur, przez co miasta niszczeją i obedyencya do porządku urzędowi miejskiemu enervatur, procurabunt IMcie pp. posłowie lege cavere, aby wszystkie jurysdykcye urzędowi miejskiemu quod ad publicum commodum posłuszne były. **30**. Dobra ziemskie dziedziczne, z których servitium militare i defensa reipublicae ab origine ojczyzny naszej competit, ponieważ do duchowieństwa per fundationes abo też inszemi zapisami tak obligatorio modo jako też in vim reemptionis onerowane hyberną, z inszemi dobrami duchownemi wojsku wypłacali, wniosą ad rempublicam IMcie pp. posłowie nasi. **31**. Dalszego przy tem rozwodu OO. IMciom Jezuitom i sposobów w nabywaniu dóbr ziemskich dziedzicznych, kamienic i gruntów w miastach tak królewskich, pogotowiu dziedzicznych, którzy różnymi sposobami i vexa iniusta starają się nabywać, tak sub praetextu novae fundationis abo piorum legatorum abo też wyderkafowym albo zastawnym sposobem et aliis excogitatis mediis, activitate vocis IMcie pp. posłowie nasi zabieżą temu i omnino procurabunt efficere lege cavere hunc appetitum praecidere. **32**. A wieś Drohojów na którą IMcie OO. Jezuici przemyscy praetium haereditatis adaequando kilkadziesiąt tysięcy in obligationem dali i exemptionem dóbr tych do pięciu lat sobie warowali, efficere IMcie pp. posłowie nasi, aby ciż IMcie OO. Jezuici co rok exemptibiles byli procurabunt. **33**. Przy erekcyej biskupstw, opactw i innych duchownych fundacyi aby służba z dóbr na fundacye zapisanych wojenna rzptej nie ginęła. Są też erygowane w pomienionych dobrach wójtostwa, których kollacya in personas saeculares et nobiles ordynowana, te wójtostwa jedne poznoszone, inne mensae abbatiali et conventuali applikowane, drugie na prywatną posługę sporządzone a we wszystkich służba wojenna paenitus abrogata, lubo uczą konstytucye różne, że się rzpta tej służby wójtostw duchownych upominała. Zaczem IMcie pp. posłowie na sejmie teraźniejszym fortiter instabunt, aby wszystkie wójtostwa w dobrach duchownych possessioni personarum nobilium były oddane i na potem oddawane, cum onere służby wojennej doroczniej ad proportionem existencyej każdego wójtostwa ad instar sołtystw expediendae. **34**. Ponieważ episkopia lwowska tak jest bardzo uboga i z dawnych swoich fundacyi obarczona, że teraz i jednego poddanego niema, przeto IMcie pp. posłowi nasi zalecą króla IMci łasce i osobliwemu rzptej respektowi, jako by ta episkopia i teraźniejszy IMć ksiądz episkop lwowski dobrze majestatowi J. kr. Mci w całej rzptej tot documentis zasłużony in vita sua

---

a) P. i F. zezwani

miał swoje solatium i succedanei na potem IMciowie episkopowie lwowscy tąż łaską J. kr. Mci i respektem rzptej gaudere in perpetuum mogli. **35.** Fundacya iurisdictionis dziedzicznej IMci księdza episkopa lwowskiego na przedmieściu krakowskiem lwowskiem, Czołhańszczyzna nazwanym, zakonnikom przy katedrze episkopiej lwowskiej rezidującym iuxta praescriptum legis et constitutionis millesimi sexcentesimi trigesimi quinti zeznana, aby była na teraźniejszym sejmie per constitutionem approbowana instabunt IMcie pp. posłowie. Dobra duchowne ruskie w koronie, iż są nieznośną hiberną extra mentem reipublicae przeładowane, tak barzo, że od czterech tysięcy na sejmiku anni millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi, a potem od anni millesimi sexcentesimi sexagesimi sexti, anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii na nie do wypłacenia włożonych, teraz przez lat kilka z wielkiem uciążeniem poddaństwa ex placito tylko komisyej lwowskiej czternaście tysięcy płacić muszą, a nadto i konsystencyami żołnierskiemi funditus prawie tak wielką z osobna hyberną corocznie wypłacając są zrujnowane, jako to w tym roku najbardziej władyctwo lwowskie przez konsystencyą regimentów znacznie jest zdezolowane, przeto instabunt IMcie pp. posłowie na teraźniejszym sejmie, aby pomienione dobra nie więcej tylko sześć tysięcy sześć set sześćdziesiąt i sześć zł. p. jako konstytucya millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii kazała, hiberny in posterum wypłacały i żeby było per expressum w konstytucyej dołożono, a tę hibernę, która będzie na też dobra ruskie duchowne na tym sejmie per constitutionem postanowiona, sami IMcie księża episkopi i insi prałaci ritus graeci infulati unanimi consensu wszyscy z sobą unius et alterius absentia non obstante taryfę namówią, postanowią i napisaną do skarbu hibernorum oddadzą. Ciż IMcie pp. posłowie procurabunt tamże, żeby in futurum też dobra od tąk ciężkich konsystencyi i aggrawacyi żołnierskich wolne były. **36.** A ponieważ praesbiteri ritus graeci disuniti cerkiew w starostwie żydaczowskim i w samym Żydaczewie zostający, ad sinistram cancellariae J. kr. Mci informationem, diminutionem proventus i kwarty rzptej privilegia laesiva starostwu temu sine mediante consensu JWIMci p. kasztelana kijowskiego żydaczowskiego starosty sobie na kurzenie gorzałki i warzenie piwa i insze laesivas punctualitates sobie powyprawowali, zaczem instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby takie privilegia in instanti skasowane były, a similia aby na potem z kacellaryej J. kr. Mci wydane nie były efficient IMcie pp. posłowie. **37.** Wielebna kapituła ritus graeci przemyska supplici w kole naszem querulantur libello, iż poddani wsi J. kr. Mci p. n. m. Bereznice do ekonomiej samborskiej należącej, nad dekret trybunalski post tot processus et comissionum anfractus zaszły i nad ostateczną IMci p. podkomorzego lwowskiego ograniczenie i kopców wysypanie nullo praevio iuris medio kopce rozsypali i część gruntu praefato decreto tribunalitio wsi Straszowicom do episkopiej przemyskiej należącej z kontrowersyej nie Bereźnickich ale Taranowskich dóbr ziemskich adiudicati sobie appropriarunt i młyn obojga majestatu a) królestwa IMciów wystawili, nadto rów albo młynówkę na gruncie straszowskim extra omnem controversiam zostający violenta et numerosa do kilku set chłopstwa cum armis zebrawszy się manu zasypali, na ostatek i samym kapłanom z tejże kapituły po dobrach non parcendo persequntur, o czem protestacye pozachodziły, drogi wolne do Sambora przekopują; które to poddaństwa ausus, że authoritatis trybunału et officii IMciów pp. podkomorzych collusionem spirant, wniosą IMcie pp. posłowie nasi pomienionej kapituły z koła naszego imieniem pokorną do Najaśniejszego Majestatu J. kr. Mci supplikę, jakoby takowe bezprawne poddaństwa ausus, pańską swoją raczył cohibere animadversione a supplicantes iniuriatos paterna sua ad ferventiora za szczęśliwe Najaśniejszego Majestatu panowanie vota dignetur obligare clementia. **38.** Ponieważ u całej rzptej osobliwie też w ziemi sanockiej najdują

---

a) miasta L.

się pia legata, które non ad ullum censum duchowieństwa wziętych pieniędzy, ale ex sola pietate na dobrach haerent fundowane, więc że na ten czas, kiedy z całą rzptą i ziemia sanocka obfitowała niebyło takiej tym funduszom ciężkości, teraz kiedy per varias calamitates et iniurias belli i domostwa) ustawicznych od pogranicza węgierskiego afflikcyej, sterilis per ipsam naturam ziemi sanockiej gleba wypłowiała, że nie tylko korrespondować piis legatis szczęśliwych czasów fundowanych ale i onera rzptej sufferre nie może i cale non sufficiunt temu, tedy zlecamy IMciom pp. posłom naszym na teraźniejszy sejm obranym, aby trzymając całość tej ziemi nową konstytucyą na sejmie teraźniejszym dźwignęli, upadek tej ziemi, który nastąpić by musiał ex satisfactione in integro dawno fundowanym piis legatis, procurabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby ratione tych samych pobożnych funduszów, które kto ex sola pietate onerował dobra swoje, aby IMcie participantes duchowni ex hoc pio opere kontentowali się quarta parte intraty tych dóbr, które te pia legata mają, aby census IMciom i dobra całe przez aggrawacyą referując się do dawnych funduszów nie upadali. **39.** Ponieważ na wielkim gościńcu mała wioska zasadona Uherce w ziemi sanockiej, że nie może sufficere sama przez się naprawie dróg a przejeżdżającym stąd wielkie incommodum, tedy IMcie pp. posłowie nasi procurabunt, aby myto tej wsi za konsenzem rzptej pozwolone było. **40.** Nie przepomnią także IMcie pp. posłowie nasi znacznych tam in sago quam in toga IMci p. Wojciecha Urbańskiego kasztelana wieluńskiego zasług zalecić J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej et serio instabunt, aby suma ta, która już przez IMciów pp. komisarzów per legem publicam do tego ordynowanych na wsiach pewnych starostwa lubelskiego IMci p. Niezabitowskiemu kasztelanowi bełskiemu rodzicowi małżonki IMci ex mente legis jest assekurowana, lubo na tychże wsiach lub na dzierżawie jego grabowskiej per modernum conventum była approbowana i przyznaną. **41.** Zasługi IMć p. Alexandra Maxymiliana z Pleszowic Fredra podczaszego ziemskiego sędziego grodzkiego żydaczewskiego rotmistrza rot naszych wybranieckich w skarbie koronnym zostające od lat sześciu na rok po złotych ośmset od nas deklarowane i na sejm przeszły zelecone oddane były, o co instabunt IMcie pp. posłowie nasi do IMci p. podskarbiego, aby sufficientem zasług swoich mercedem odebrał. **42.** A że wielka aggrawacya status nobilitaris pochodzi ex regestro compositi iudicii w trybunale koronnym, tedy wszystkiemi siłami procurabunt IMcie pp. posłowie, aby był zniesiony i jeden był regestr nsznaczony na wszystkie sprawy duchowne mixti fori, inaczej na nic niepozwolą, jeżeli w tem województwo nasze ukontentowane nie będzie, która praessura totam rempublicam opprimit. **43.** Wniesiona była instancya od koła naszego imieniem IMci p. Druszkiewicza kasztelana chełmskiego, aby J. kr. Mć p. n. m. raczył mieć w respekcie merita IMci i one łaską swoją pańską sekundował; takowąż wniosą intercessyą do J. kr. Mci IMcie pp. posłowie a in republica efficient, aby kamienica IMci w Lublinie od deputackiej stancyej per legem liberowaną była. **44.** A że mniszki zwykły in alienationem proximiorum consangvineorum dobra dziedziczne na się spadłe per donationes et varias transactiones wlewać na obce osoby, nieuważając na klauzule statutu, aby dóbr nullo modo dziedzicznych mniszki valeant et possint transfundere in alienas personas, zaczem ponieważ konstytucyej żadnej o tem nie masz, IMciom pp. posłom iniungimus, aby według statutu napisana była konstytucya i aby od mniszek donationes cum alienatione proximorum consangvineorum ich nieważne i contractus z niemi obcych ludzi extra consangvinitatem będące in alienationem dóbr, od krewnych aby kasowane były i annihilowane, te zaś które choć jednemu ex proximioribus consangvineis zeznają donacye cum assistentia superiorum suorum aby ważne były. A że w reformacyach trybunał szkrupuł miewa, aby ich realitatem, że mąż po żenie realiter wziął, pro-

a) F. domowych.

bare variis multis documentis, a to dla większego kosztu braci i prolongacyi tym, którym to debetur, tedy ten skrupuł resolwując IMcie pp. posłowie nasi instent, aby za ukazaniem przy reformacyej i abrenuncyacyej nie potrzebował większych dokumentów, ale upominającym się o nie kazał płacić cum provisionibus, które zatrzymane tak post fata mariti jako i uxoris, hucusque póki nie oddadzą reformacyej zapisanej żenie, reformacye zaś same nudae bez abrenuncyacyej aby nie miały swego waloru. Serio instabunt IMcie pp. posłowie nasi, zelo upraszając J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej, aby iuxta praescriptum legis o dobrach ziemskich sancitum wieś Kadobne na gruntach do wsi Hołynia w powiecie żydaczowskim leżącej należących lokowana a do starostwa kałuskiego przyłączona, IMci p. Andrzejowi Żurakowskiemu wojskiemu halickiemu i innym tejże wsi Hołynia possessorom przyłączona i oddana była. 45. Publica od IMciów pp. braci wniesiona kwerela in vicinia ekonomiej saborskiej mieszkających, iż od pp. administratorów pro hunc będących violantur iura advocatiarum, że karczmy nowe na wsiach stawiają, które przed tem wójtowskie bywały i na szkody wójtów i propinationes i szynki exercent, zaczem wniosą instancyę naszą IMcie pp. posłowie ad rempublicam, aby IMcie possessores advocatiarum circa iura sua zachowani byli. 46. Starostwo zawichoyskie iż jest wielce aggrawowane hiberną, wniosą instancyą IMcie pp. posłowie, aby na obszerniejsze starostwo przeniesiono a na tem starostwie proporcyonalna intracie hyberna postanowiona była. 47. Niemożem praeterire gloriosum nomen św. p. IMci p. Mikołaja hrabie na Szkłowie i Myszy Sieniawskiego wojewody wołyńskiego, hetmana polnego koronnego, który pod Widniem gloriose ojczyźnie i obcym narodom paravit triumphum a mortalitatis, nie powróciwszy do progów ojczystych deposuit exuvias, przeto IMcie pp. posłowie gratyfikując posteritati et succedaneis gloriosum nomen IMci, starać się będą, aby sumy przebrane w skarbie koronnym kondonowane były. 48. Merentur w ojczyźnie naszej indefatigato studio i ustawicznemi w każdej kompaniej pracami merita IMci p. Wronowskiego starosty, lityńskiego, [1]) pułkownika J. kr. Mci p. n. m., aby secundatus prośbą popularitatis w łasce i miłościwym respekcie J. kr. Mci zostawał. 49. Od tak wielu lat doświadczone merita IMci p. Nikodema Żaboklickiego, chorążego bracławskiego, pułkownika wojsk J. kr. Mci p. n. m. w każdej kompaniej odważne dzieła i prace poniesione iustum merentur respectum w łasce J. kr. Mci, ale i nasi posłowie upraszać J. kr. Mci będą, aby w świeżej pamięci J. kr. Mci zostawały. 50. Szczęśliwego wodza i zasłużonego rzptej pułkownika W. niegdy IMci p. Rzewuskiego, podskarbiego koronnego nadwornego sukcessorów, aby ex meritis rodzica swego w łasce i respekcie J. kr. Mci p. n. m. zostawali, zalecą IMcie pp. posłowie nasi. 51. Wniosą przy tem instancyą IMcie pp. posłowie nasi za IMcią p. Lanckorońskim, starostą stobnickim, aby merita IMci cum dispendio zdrowia i fortunarum mereantur respectum łaski J. kr. Mci p. n. m. 52. I tego nie przepomnią IMcie pp. posłowie nasi, aby merita i zasługi IMci p. Andrzeja Modrzewskiego, łowczego sieradzkiego, które w wojsku od dawnych lat nieustawając i nieopuszczając żadnej kompaniej impendit reipublicae promereri, aby ex meritis suis et exuviis mortalitatis, godnej pamięci rodzonego swego, w łasce i respekcie J. kr. Mci zostawał, wniosą IMcie pp. posłowie instancyą. 53. Successores godnej pamięci IMci p. Marchockiego, starosty chęcińskiego, iż są wielce w substancyej uszczerbieni i niemałą sumą za starostwo chęcińskie wydaną przez czas krótki rodzica swego życia w fortunach enervati, upraszać za nimi będą J. kr. Mci pp. posłowie nasi o miłościwy respekt. 54. IMć p. Zapłatyński, towarzysz chorągwie JWIMci p. wojewody wołyńskiego, iż w wojsku pod Wiedniem okaleczony został, aby znalazł gratiam w miłościwej łasce J. kr. Mci p. n. m., przyczynią się IMcie pp. posłowie nasi. 55. Dobrze zasłużony u J. kr. Mci i całej rzptej civis IMć p. Tiburcy Chrząstowski, iż in defensa vitae suae aggravatus został

[1]) L. Lipińskiego.

sessione turrica przez lat dwie i niedziel dwanaście, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi wnieść instancyą naszą ad rempublicam, aby mógł relaxacyą tej wieży otrzymać. **56.** Hospodar IMć wołoski, który z wojskami swojemi secutas fortunam rzptej pod Chocimem, aby był zalecony przez IMciów pp. posłów naszych, aby te sumy, które mu rzpta naznaczyła, skarb koronny wypłacił. **57.** Od IMciów pp. Kulczyckich w kole naszem wniesiona była prośba, że IMcie pp. administratorowie ekonomiej samborskiej tak antecedanei jako i teraźniejsi grunta pewne we wsi Kulczycach iuribus haereditariis tychże IMciów pp. Kulczyckich podległe, od nich odbierają i do gruntów ekonomicznych w tejże wsi applicant, instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby w tem IMcie pp. Kulczyccy nie byli oppressi, ale restitutione tych dóbr byli ukontentowani. **58.** Iż mamy zaleconych od JWIMci p. wojewody wołyńskiego, wielkiego hetmana koronnego, dobrze zasłużonych w wojsku J. kr. Mci żołnierzów, jako to IMci p. Jakuba Goreckiego, towarzysza chorągwie usarskiej IMci p. wojewody poznańskiego, IMć p. Bekierskiego towarzysza chorągwie usarskiej IMci p. starosty lwowskiego, IMć p. Chalińskiego towarzysza chorągwie pancernej IMci p. podskarbiego koronnego nadwornego, IMć p. Macieja Goreckiego towarzysza chorągwie pancernej IMci p. podkomorzego lwowskiego, IMć p. Jurkiewicza towarzysza chorągwie pancernej IMci p. strażnika wojskowego, IMć p. Kierniewicza towarzysza chorągwie pancernej IMci p. Łaźnińskiego, do indigenatu zaś IMci p. Salomona Konstantego komesa Syryskiego, który kilka razy w legacyej do Persyej jeździł, promovebunt IMcie pp. posłowie, aby do klejnotu szlachectwa polskiego przypuszczeni byli. Także wniosą IMcie pp. posłowie z sejmiku naszego instancyą do J. kr. Mci i całej rzptej za IMcią p. Czarnyszem,[a] towarzyszem roty pancernej JWIMci p. marszałka nadwornego koronnego, aby wspólnie z IMciami drugimi nobilitacyą otrzymał. **59.** Iż pessimo exemplo wezwyczaili się miesczanie z różnych miast tak J. kr. Mci, duchownych i świeckich, że do Węgier przeciwko prawu jeżdżą po wina, a mianowicie dziedzicznych i privata authoritate nad zwyczaj i nad słuszność cenę wina wynoszą, instabunt IMcie pp. posłowie, aby mieszczanie i kupcy do Węgier po wina sub poena confiscationis nie jeździli, ale Węgrowie do nas jako prawo każe wozili. **60.** Żydzi iż przeciwko prawu cum aggravatione chrześciaństwa cisną się i dokupują wielkich dzierzaw i surowe exercent nad poddanymi cum aggravatione sąsiedztwa status nobilitaris, gorącą instancyą i prośbę wniosą do J. kr. Mci p. n. m. IMcie pp. posłowie nasi, aby takowe inconvenientia in posterum nie były, a jako J. kr. Mć p. n. m. sacro suo diplomate wprzód do świątobliwego sądu trybunalskiego a potem do grodu województwa naszego podanym obiecać i asekurować miłościwie raczył, aby w dobrach tak J. kr. Mci dziedzicznych mensae regiae jako i dobrach królowej IMci paniej naszej miłościwiej oekonoma nobilem bene possessionatum, qui pro iniuriis civium respondeat podać raczył, o co cum ordinibus regni gorącą do majestatu J. kr. Mci wniosą prośbę, niepowracając ex loco consultationum publicarum bez tej konsolacyej, póki jej od J. kr. Mci p. n. m. nie otrzymają. **61.** Dalszego przy tem zabraniając tej synagodze żydowskiej bespieczeństwa impedient IMcie pp. posłowie activitate sua, aby ceł koronnych nie trzymali, tylko handle według dawnego zwyczaju od tego czasu prowadzili, a pogłówne żydowskie, jako przed tem bywało na nich włożone sto pięć tysięcy, aby oddawali dwa kroć sto tysięcy i dziesięć tysięcy od sejmu do sejmu. **62.** W miarach że ciężką status nobilitaris i poddani ich ponoszą aggrawacyą, iż ad libitum miasta one sobie wymyślają i stanowią supra modum nad dawne miary, czego duchowieństwo chwyta się, nie według dawnych miar, ale na nowe wymyślne meszne pretendunt et onerant nobilitatem, przeto IMcie pp. posłowie nasi serio procurabunt, aby mieszczanie o to ad cuiusvis iniuriati delationem w grodzie sine appellatione odpowiadali i poena quingentarum marcarum delinquens

a) Czarnuszem L.

był karany a miary per legem publicam ustanowili wiele garcy w korzec albo w półmiarek ma wchodzić. 63. Cena monety, iż per excogitata media od kupców cum aggravatione różnej kondycyej ludzi et praecipue ultime consumentium labefactatur i oraz albo podwyższona albo poniżona secundum ich arbitrium bywa, starać się IMcie pp. posłowie nasi będą, aby per legem ad iustum praetium redukowana była, a mennicę srebrną, aby skarb koronny Gdańszczanom i Torunianom arendował, którzy monetę ad ligam imperialem bić mają. 64. Inflanckie pieniądze, które do skarbu powinni po piętnastu tysięcy wnosić, gdzie się podziały inquirent IMcie pp. posłowie nasi. 65. A że województwo podlaskie znacznie sobie pofolgowało na przeszłym sejmie w podatkach rzptej, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie i nie przystąpią do deklaracyi podatków, ażby według taryfy konstytucyej anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii województwo podlaskie podatki postąpiło. 69. IMć p. obożny koronny, iż na zaciąg pod Wiedeń wziął zł. trzynaście tysięcy z komisyej radomskiej osądzony a) gdy exekucya windykować chciała tę sumę, violenter z armatą i działami oppugnował, że nullus modus recuperandae summae per legis auxilia naleść się może, przeto IMcie pp. posłowie inibunt consilia cum republica, aby ta suma nie ginęła i ausus delinquentis per rigorem iuris et legis obostrzony był, starać sią będą. 67. Sól z ekonomiej samborskiej wychodzącą, iż coraz w żupach podwyższaną bywa et praetio plus iusto nobilitas aggravatur, upraszać będą J. kr. Mci IMcie pp. posłowie nasi, aby według dawnej ceny po zł. trzy b) przedawana była beczka tak w Starej soli jako i Drohobyczy. 68. Któreto artykuły ex communi consensu uchwalone IMci p. marszałkowi koła naszego ręką jego podpisane do akt grodzkich przemyskich ziem województwa naszego podać zleciliśmy. Datum w Wiszni na sejmiku przedsejmowym w Grodnie od J. kr. Mci złożonym die decima sexta Decembris roku Pańskiego tysiąc sześć set ośmdziesiątego siódmego. Alexander z Jastkowa Jastkowski, sędzia ziemie przemyskiej, marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego mp.

Castr. Leop. Rel. 453 p. 67—105. Castr. Prem. Rel. 447 p. 43—68, Castr. San. Rel-149 p. 68—109, Fasc. Cop. Castr. San. 105 p. 425—460 brak końca od artykułu 65: A że województwo podlaskie.

78.

Wisnia, 16. grudnia 1687.

Dopełnienie instrukcyi. [1])

1. Odległość miejsca sejmu teraźniejszego do prędkiej pociągnęła IMci pp. posłów drogi, którym prędką dając expedycyą te niżej specyfikowane errore scribentis opuściły się punkta, które są unanimi consensu IMciów całego zgromadzenia sejmiku wisznińskiego aprobowane, eliberando fidem meam do zgody publicznej stosując się in supplementum napisanej instrukcyej do akt całego województwa tego podaję. 2. A naprzód miliony moskiewskie, które IchMć pp. posłowie in vim avulsorum przez pakta postanowione moskiewskie wzięli, i one ex senatus consilio inter privatos sine consensu totius reipublica podzielili,

a) L. Osądzonego. b) P. dwa.

[1]) Oblatowano dnia 5 marca 1693 r. w grodzie sanockim a to ze strony Jana Franciszka Stadnickiego, chorążego koronnego jako puncta in conventu particulari Visnensi sancita manu mfci. Alexandri a Jastkow Jastkowski iudicis ter. prem. mareschalci conventus eiusdem subscripta. Ten szczegół równie jak i pierwsze zdanie oblatowanych punktów dają podstawę niewątpliwą do datowania niezaopatrzonego w datę aktu.

aby dali rationem tego i te miliony żeby nie na insze obracali się rzptej potrzeby tylko na tych, którzy per avulsionem bonorum propriorum et haereditariorum pokój rzptej zjednali, aby in recompensam między tych dystrybuowane były procurabunt. 3. Domu IMciów pp. Jelców, którzy tak amplas fortunas dla przysługi rzptej utracają, a prawie nullam portionem sobie zostawiwszy, aby proportionatam substancyej swojej z tych milionów mieli recompensam, co serio promovebunt IchMć pp. posłowie. 4. Wielkie merita przy stracie fortun a co większego i życia własnego na usługi rzpltej w oczach J. kr. Mci godnej pamięci IMci p. wojewody pomorskiego, wyciągają po nas należytej do króla IMci i całej rzptej, modum gratitudinis pozostałym sukcessorom obmyśliła. 5. Nobilitacye tak już in abusum weszły, iż nic nie uważając zalecenia IMciów pp. hetmanów jako prawo mieć chce ludzi rycerskich w tej rzptej odwagami swemi znacznemi, do tego klejnotu szlacheckiego różnymi sposobami uchodzą ludzie tacy, którzy ani meritis nec virtute w tej rzptej ani swoją znajomością sunt clari, przeto zabieżą temu IchMć pp. posłowie nasi, aby nietylko in volumen constitutionem takowi wchodzili, ale owszem ci, którzy clandestino modo subrepticie do tego klejnotu szlachectwa irruperunt na blisko przeszłym sejmie warszawskim w roku tysiącznym sześć setnym ośmdziesiątym piątym, jako to Alexander Wróblicki homo plebeius ut ad pristinum ignobilitatis suae statum redeat, fidem IMciów obligamus.

Ind. Rel. Castr. San. 198 p. 266—268.

79.

Wisznia 17 maja*) 1688.

Punkta z laudum sejmiku wiszyńskiego pod laską Alexandra Jastkowskiego odbytego [1]).

1. A że różne sumy przez przeszłe lauda in solutionem zapłaty są ordynowane tj. z czopowego szelężnego i per arendam niektórym IMciom puszczone a do egzakcyi podymnego na tęż zapłatę chorągwiom aplikowane, tedy ci IMcie rachunek do tegoż sądu skarbowego podać mają a sąd zniesione od IMciów sumy i wypłacone pp. deputatom likwidować i pro soluto przyjąć ma, cognitionem zaś defectuum cum praetensionibus IMciów pp. arendarzów na sejmik blisko przyszły relationis odesłać będzie powinien. Na tenże sąd IMcie pp. obywatele i wszyscy iniuriati i ich poddani cum praetensionibus suis jako to pogorzelcy, także casum gradobicia pretendujący, od wojska przechodzącego polskiego i pruskiego zrujnowani a przez dekreta sądu grodzkiego na sejmik odesłani, także przez rewizye albo insze sposoby, że na jednychże adaequate gruntach siedzący aggrawowani, aby swoje pretensye na tychże sądach dedukowali i komprobowali. 2. Na wykupienie w ciężkiej tureckiej niewoli IMci p. Jana Baranowskiego pułkownika ordynackiego fundacyej ostrowskiej zł. p. trzy tysiące z czopowego teraźniejszego naznaczamy i wyliczyć IMci p. Szymonowi Wolskiemu stolnikowi halickiemu arendarzowi tego czopowego ziemi przemyskiej do rąk IMci p. Adama Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego praevia IMci quietatione jak najprędzej zlecamy. Na co asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. 3. IMciom pp. także komisarzom radomskim do pierwszej naznaczonej kwoty teraz po dwa tysiące z tegoż czopowego teraźniejszego ziemi przemyskiej naznaczamy i wyliczyć IMci p. czopownikowi pomienionemu zlecamy; JW zaś p. Franciszkowi

---

[1]) Król zwołał sejmik wiszeński na 17 maja uniwersałem z Grodna datowanym 23 marca 1688 C. Leop. 453 p. 907—909 i znowu powtórnie na 5. listopada t. r. uniwersałem z Żółkwi 1 października 1688 r. C. Leop. 454 p. 2153—2156 wreszcie na 3 grudnia t. r. Ibidem p. 2486—2488 i na 13 grudnia Ibidem p. 2471—73.

Dziduszyckiemu kasztelanowi kijowskiemu komisarzowi ziemi naszej przemyskiej za prace IMci zł. cztery tysiące z sum retentowych teraźniejszem laudum które pro assignatione censeri ma zapłacić assygnujemy. IMciom zaś pp. rewizorom do lustracyi łanów wybranieckich ziemi naszej obranym, jako to IMci p. Alexandrowi Fredrowi podczaszemu żydaczewskiemu, IMci p. Hermanowskiemu cześnikowi żydaczowskiemu; IMci p. Michałowskiemu zł. dziewięć set, IMci p. Kazaneckiemu na wykupienie rodzonego swego z tureckiej niewoli zł. dwieście, IMciom pp. posłom do IMciów pp. hetmanów IMci p. Alexandrowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu, IMci p. Adamowi Drohojowskiemu po zł. trzysta. Na wykupienie także IMci p. Kossowskiego z tureckiej niewoli do rąk IMci p. Kossowskiego rodzonego jego reguły św. Dominika w klasztorze przemyskim rezydującego praevia quietatione IMci zł. p. trzysta z teraźniejszego czopowego ziemie przemyskiej wyliczyć naznaczamy. IMciów pp. deputatów wojskowych od chorągwi do ziemi naszej przemyskiej z repartycyej należących, którzy mają iustas praetensiones do ziemi, IMcie pp. sędziowie skarbowi na przyszłych sądach kontentacyą obmyślą i po stu zł. każdemu z IMciów wydać naznaczą. Inszych zaś IMciów jako to IMci p. Zapłatyńskiego towarzysza roty pancernej IMci p. wojewody wołyńskiego zł. trzysta, IMci p. Borysławskiego na zł. p. tysiąc IMci p. Żurakowskiego na zł. p. dwieście, IMci p. Zaporskiego stanowniczego ziemie przemyskiej na zł. sto, także i tych IMciów przez ogień zrujnowanych jako to IMci p. Młodeckiego, wzajemnie IMci p. Drohojowskiego o desolacyą w Trojczycach i Kusienicach do sejmiku relationis na satysfakcyę z wydaniem asygnacyej do ziemie przemyskiej odkładamy i one tam obmyśleć objecujemy IMciom.

Castr. Prem. Rel. 450 p. 2364—2366.

80.

Żółkiew, 28 listopada 1688.

Król zwołuje powtórnie sejmik do Wisni po zerwanym sejmiku.

1. Jan Trzeci z Bożej łaski król polski w. ks. litewski, ruski, pruski, mazowiecki i żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski i czernichowski. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, osobliwie jednak Wnym, urodzonym, senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i całemu rycerstwu województwa ruskiego ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej uprzejmie i wiernie nam miłym łaską naszą królewską, Wni, urodzeni, uprzejmie nam wiernie mili! A co bardziej ojcowskie serce nasze publicznym in victoriam oddane potrzebom przenikać może, jako to pomnażającej się dolendo exemplo inter cives nieswormości zelum, które etiam solidissimos dobra pospolitego nexus przenikać et ad intentum przywodzić zwykło a nam usilnego pieczołowania poenitentiam przynosić. 2. A to i teraz sentimus ictum tegoż serca naszego, gdy infaustis zerwanego Uprzejmości i Wierności waszych sejmiku przedsejmowego indolemus vicibus, które pro paterna clementia ad meliorem chcąc dirigere statum i te[a] in viscera civium tandem wpoić insignia, ażeby privata commoda publicae non praeferantur utilitati, jeszcze wynajdujemy ad haec vulnera remedium, gdy powtórny Uprzejmościom i Wiernościom Waszym nam miłym, sejmik na miejscu zwyczajnem w Wisni na dzień trzynasty decembra składamy, usilnie per amorem patriae, który omnes caritates w sobie complectitur żądając, abyście uprzejmości i wierności wasze positis quibusvis dissonantiis, na czas i miejsce

a) ten.

pomienione studio publici boni zjechawszy, to sobie i obradom swoim za jedyny cel postawili przed oczy, czego praesens rzptej status, conservatio jego a oraz militia bezpłatna potrzebują, tych concordi suffragio na sejm electos obierając, którzyby dexterrime munia ac susceptam provinciam cum decore ziemi swojej piastować i promowować mogli, sprawując te obrady swoje in unione animorum i tego przestrzegając, ne privata publicis afficiantur. 3. Który to uniwersał nasz, aby tem prędzej wszystkich dojść mógł wiadomości, on po grodach i parafiach publikować rozkazaliśmy. Na co dla lepszej wiary ręką własną podpisawszy się pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Żółkwi dnia dwudziestego ósmego miesiąca Novembra roku pańskiego MDCLXXXVIII panowania naszego XV roku. Jan Król. Stanisław Szczuka regent koronny.

Castr. San. Rel. 194 p. 2193—2194.

81.

Wisznia, 5. grudnia 1689.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej na sejmik generalny przedsejmowy do Wiszni pro die quinta Decembris in anno millesimo sexcentesimo octuagesima nono zgromadzeni [1]), mając sejm blisko przyszły warszawski, na którym cardo integritatis ojczyzny naszej zawisło, IMciów pp. posłów na sejm pomieniony unanimi consensu obraliśmy. 2. A że interesa pewne ziemi lwowskiej na teraźniejszym sejmiku ob paucum numerum per absentiam wielu IMciów pp. obywatelów ziemi naszej, do tego niemając sufficientem informationem w podatkach rzpltej publicznych zmieścić się nie mogą, tedy to nasze totum negotium do sejmiku electionis podsędka ziemi lwowskiej uniwersałami JWIMci p. wojewody ruskiego hetmana w. koronnego pro die decima nona praesentis determinowanego, authoritate conventus praesentis odkładamy, cum ea speciali declaratione, in quantumby ten sejmik electionis podsędka ziemi lwowskiej ob aliquem casum nie doszedł, jednak te nasze ziemi lwowskiej negotia ultimarium in eodem congressu w Lwowie mają sortiri effectum. 3. Co wszytko powagą sejmiku teraźniejszego przy podpisie IMciów p. marszałka koła naszego cavemus. Franciszek na Podolinie Podolski podczaszy latyczowski marszałek sejmiku wisnińskiego województwa ruskiego.

Castr. Rel. Leopol. 456 p. 2414—2415. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 15.

82.

Wisnia, 5. grudnia 1689.

Instrukcya sejmowa posłom na sejm

1. Instrukcya IMciom pp. posłom na sejm warszawski sześć niedzielny z sejmiku wisnińskiego województwa ruskiego od J. kr. Mci p. n. m. na dzień piąty miesiąca grudnia roku Pańskiego tysiącznego sześć setnego ośmdziesiątego dziewiątego złożonego IMciom z lwowskiej ziemi IMci p. Janowi Kuropatnickiemu sędziemu ziemie lwowskiej, IMci p.

---

[1]) Uniwersałem datowanym z Żółkwi 31. października złożył król wszystkie sejmiki na 5 grudnia, sejm zaś w Warszawie na 15 stycznia. C. Prem. 451 p. 775—776.

Gabryelowi Winnickiemu podstolemu żydaczowskiemu; z ziemie przemyskiej: WIMci p. Janowi na Rzepline Wojakowskiemu podkomorzemu przemyskiemu, IMci p. Konstantemu z Radochoniec Wapowskiemu chorążemu sanockiemu; z ziemi sanockiej: IMci p. Szymonowi Wolskiemu stolnikowi halickiemu, IMci p. Samuelowi z Orzechowic na Krzywczy Orzechowskiemu pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu dana. **2.** Ten jest najpewniejszy i najwdzięczniejszy w wolnym narodzie panom i monarchom panującym trybut, gdy przy wierności poddaństwa swego przeziera się w dobrotliwości i zasczycie powierzonych im od Pana Boga narodów z nieprzyjaciół tryumfy per saecula rachuje et opere panów swoich serca i animusze swoje kontentując nieba łaskawe votis adimplent, aby immortalitate panującego długo fortunnie cieszyć się mogli. Przeto IMcie pp. posłowie nasi przy oddaniu wiernego naszego poddaństwa podziękują J. kr. Mci p. n. m. przez IMci p. marszałka poselskiego za tak żarliwy całej rzptej i miłej ojczyzny naszej zaszczyt, gdy regium caput suum, któreby już naszej po tak wielu dowodach ojcowskich i usiłowaniach zeszło się na spokojniejszych aniżeli są obozowe złożyć kapecałach i lubo fessa tot laboribus pro republica susceptis aetas odpoczynek zezwolić radziła, blandiri sobie nie raczy, ale cokolwiek jeszcze sił i zdrowia staje publicae populorum impendit saluti i w tem meretur przy powinnem podziękowaniu winną ex pectoribus nostris wdzięczność. Ojcowska J. kr. Mci p. n. m. indefessa circa bonum publicum solicitudo supra exempla antecessorów J. kr. Mci nieporównana aequanimitas, kiedy własnych swoich i domu swego najaśniejszego zapomniawszy interesów wrodzoną dobrotliwością swoją erumpentibus inconvenientiis zagrodził drogę, rzecz zaś sama mówi, jako nigdy dostatecznie niewydziękowana J. kr. Mci p. n. m. ojcowska szczodrobliwość, kiedy ex altissima majestatu swego specula, niedościgłą swoją przezornością postrzegszy, quantas inter augustias dla niepłatnego wojska zapadła ojczyzny naszej alea znacznemi sumami swemi wyliczeniem stępiale zaostrzyć żelaza, aby tak non hebescat ferrum ab auro exacuatum wojskowe raczył. Nie mniejszą w tem uznawamy J. kr. Mci p. n. m. curam, gdy J. kr. Mć p. n. m. redivivam imaginem wielkich czynów swoich w dziełach wojennych chcąc widzieć w najaśniejszym królewiczu Jakubie, onego do marsowych trudów i odwag aplikuje. **3.** Starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby królewiczowi IMci, tak w Węgrzech pod Parkanami gloriose stawającemu jako w innych kompaniach Kamieniec atakującemu i na wszelkie niebespieczeństwa bez ochrony narażającemu się, wielkie dzięki publice in consessu ordinum oddali. **4.** Vicariae zaś majestatis i tronu Pańskiego w zaszczycie potestati, JWIMciom pp. hetmanom koronnym n. w. m. pp. i czułym ojczyzny zastępcom, nieporównanym wojsk J. kr. Mci direktorom ozdobie, powinszują IMcie pp. posłowie nasi tegoż szczęścia, co sobie rzpta rzymska w konsideracyej et obtutu miała adversus vagum hostem aequitatu pollentem et minnime locis consistentem dificillima est belli gerendi ratio, unde nisi ille praeda oneratur aut ad maritima loca impellatur vix fundi potest, że z tych nieprzyjaciół odwagą swoją, wojska dzielnością i direkcyą odbierają triumphos et trophea i niedopuszczają ojczyzny naszej depraedari. Co jakoby było na wiekopomne lata meritis IMciów przypisano i szczęściu et fama loquatur w późne wieki, tak wielce podziękują pro cura et solicitudine IMciom n. w. m. pp. aby i w dalszej providencyej swojej trzymali ojczyznę naszą, kościoły Boże et conservationem, za szczęściem J. kr. Mci p. n. m. totius universi upraszać będą. Więc i teraźniejsza IMciów pp. hetmanów gloriosa kampania rycerska odważna ochota, si esset aequalis sors vincendi quae bellandi meretur od województwa naszego wdzięczność; dość dobre z procederu tegorocznej kampaniej bierzemy omina, że przy szczęściu J. kr. Mci, przy odwadze IMciów wodzów i całego rycerstwa fortecę kamieniecką una dabit hora, quod infelices denegarunt anni. **5.** Tak wielkiem doświadczeniem i na potomne wieki pamięci w czynach wojennych odważnej dzielności tak w ojczyźnie jako i za granicami JWIMci p. Hieronima hrabi na Wiśniczu

i Jarosławiu Lubomirskiego marszałka nadwornego koronnego nie godzi się przepomnieć, przeto IMcie pp. posłowie nasi, ut laudata virtus crescat, podziękują IMci in facie ordinum, że cokolwiek jest virium i do marsowych trudów ochoty, to cale na usłudze rzptej w każdej kompaniej wyświadcza i gloriose impendit. 6. A że wszystkie punkta instrukcyej J. kr. Mci dawniejszych, do których się i teraz a) referuje J. kr. Mć, collimant na poparcie wojny tureckiej, która bez płacy wojsku ani zaczynać ani szczęśliwie kończyć, gdyż rerum gerendarum auspicia i do otrzymanego zwycięstwa niepłatny żołnierz o głodzie i w defekcie rynsztunków a co największa w małej szczupłości i nielicznych pod chorągwiami pocztów mało co dopomodz może, przeto IMcie pp. posłowie inito consilio z województwami i całą rzptą inibunt modos i starać się będą, aby na potem zupełna płaca, jaka videbitur rzptej pewna na kożdą ćwierć po województwach i ziemiach oraz z hiberną wojska dochodziła, praevia tamen satisfaccione iniuriatorum w ciągnieniu i w przebraniu hiberny, o którą się tak przed sądem IMciów pp. hetmanów jako i w trybunale sprawić powinni opatrzyli. 7. Konjunkcya moskiewska i traktaty z nimi postanowione cum avulsione tak wielkich prowincyi, iż nam oporem idzie, kiedy w przeszłych kampaniach żadnych rzpta od nich nie miała posiłków, bo na samą porę wojenną z pola schodzić zwykli, czem wrota państw J. kr. Mci pogaństwu otwierają, wziąwszy na siebie onus utrzymania Krymu, przeto IMcie pp. posłowie województwa naszego do aprobowania traktatów z nimi nie przystąpią, aż dadzą pod komendę J. kr. Mci albo IMciów pp. hetmanów sto tysięcy wojska. 8. A iż z samychże posłów moskiewskich relacyej patet, że godnej pamięci IMć p. wojewoda poznański za te avulsa i tak duros tractatus z Moskwą wziął od nich sto tysięcy, aby to successores restituere byli adstricti committimus IMciom pp. posłom, żeby serio to windykowali. 9. Kożdemu dobro pospolite i wolności ojczystą kochającemu civi vel maxime incumbit, aby trybunały koronne tak ordynaryjne jako i radomskie tak wielą praw i konstytucyej uprzywilejowane także authoritas ich konserwowane były. Więc że nietylko na powagę trybunału koronnego radomskiego i iudykatów jego, lecz i na honor niezmazany IMciów pp. komisarzów i deputatów trybunału tego i innych osób do tegoż trybunału z prawa należących targnął się motu illicito IMć p. Łoś wojewoda pomorski facto condictamine z IMcią p. Elzanoskim deputatem malborskim, zaniosszy naprzód famosam protestationem a potem ad illicita wdał się media fomentando spiski i jakieś konfederacie extra orbitam et metam sejmikowania in convulsionem fundamentalium legum tej ojczyzny, cum praeiudicio authoritatis nieboszczyka IMci p. podskarbiego i officyalistów jego, którego authoritas et cura ac consvetudines aby konserwowane były interest całej rzptej. Zlecamy przeto IMciom pp. posłom naszym, aby to negotium vel maxime commendatum mieć chcieli a zatem aby authoritas trybunału radomskiego, prerogatywy skarbu koronnego, honor IMciów pp. komisarzów per legem publicam windykowane et in suis praerogativis zachowane były, ausus zaś illicitus spisków et conventiculorum propria authoritate pod szczęśliwem panowaniem J. kr. Mci jako supremi publicznych zjazdów arbitri złożonych zganiony był, IMć p. wojewoda pomorski, jako autor convulsionis legum publicarum urzędu podskarbiostwa koronnego, którego suprema authoritas i w senacie krzesło przez prawo utwierdzone enervatur, careat cum sequacibus suis tak z IMcią p. Elszanowskim jako z IMciami pp. województw pruskich posłami activitate vocis. 10. A że tenże IMć p. wojewoda pomorski jako incompetenter assumit sobie titulum contra usum antecessorum suorum nie podskarbim ale ekonomem województw pruskich nazywał się. I to promovebunt IMcie pp. posłowie nasi aby z województw pruskich posłowie ad certum numerum redukowani byli, gdyż pro libitu suo IMcie osób wysyłają et pluralitate contradictionum onerant rempublicam. 11. A że

a) L. teraźniejszej.

jeszcze IMcie pp. obywatele województw pruskich praetendunt sobie jakieś indigenatus, że obywatel koronny ex benefica manu J. kr. Mci et iustitia distributiva Pana n. m. nie może być capax possessionis bonorum et honorum w tych województwach, ażby od nich indigenat otrzymał, praecavebunt to IMcie pp. posłowie lege publica, aby żaden z województw pruskich nie był capessendae dignitatis i łaski J. kr. Mci distributivae, ażby też indigenat otrzymał z tego województwa w którem dignitatem consequitur. 12. Senatus consulta iż cum praeiudicio legum expediuntur i są szkodliwe statibus, tedy obviabunt temu IMcie pp. posłowie nasi, aby tylko in suprema necessitate reipublicae expediowane były i rationem tego na początku sejmu ut iuris et moris est IMcie quorum officio competit dawali. 13. Ponieważ protractio consiliorum sejmowych nad czas prawem opisany wielką jest szkodą ojczyźnie, bo za nierychłym skończonym sejmem sequitur nie rychłą na sejmikach relacyjnych uchwalonych podatków IMciom pp. wojskowym exsolucya, skąd i niepłatnego wojska ad opus belli opóźnić się musi ściągnienie, zaczem huic obviando malo fide et honore obstringimus IMciów pp. posłów naszych, aby na żadną nie pozwalali prolongacyą, ale in aggressu sejmu z tą się tempestive zaraz odezwali deklaracyą, że na żadną nad niedziel sześć prawem opisane dłuższego czasu pozwolić nie mają protrakcyą, żeby zaś czas miała izba poselska do utarcia konstytucyej sejmowych, dopominać się IMcie pp. posłowie mają, ażeby na dwie niedziele przed exspiracyą czasu sześci niedziel do izby weszli senatorskiej. 14. Tak wiele[a]) konstytucyej dawnymi i świeższymi sancitami obwarowana bonorum terrestrium od konstytucyej i przechodów żołnierskich securitas, iż jednak per licentiam IMciów pp. wojskowych, że przy braniu zasług i hiberny tak aggravantur, że sobie pozwalają zimowe chleby brać przechodami cum omni ausu incolas aggrawować dobra i poddanych ich, zlecamy to tedy IMciom pp. posłom naszym, aby in facie reipublicae wnieśli założoną querellam a z IMciami pp. hetmany expostulowali, aby województwa nasze od takiej aggrawacyej eliberowali i seriam animadversionem ad delationem iniuriatorum sprawiedliwość czynili, gdyż possesye nasze wchodzącego żołnierza do obozu prowiantują a wychodzącego odżywiają cum summa angustia poddanych i dóbr obywatelów, a jako dawnem prawem naznaczone są konstytucye IMciom pp. wojskowym na traktach, tak żeby tam hibernę odprawowali, inaczej na zapłatę wojska gdy assekuracyej i prawa nie będzie o tem nie pozwalać. 15. Mając przy tem belli turcici in consideratione mollem in quantum by skłaniał się do pokoju ten nieprzyjaciel, facta interpositione maiestatis J. kr. Mci p. n. m. cum colligatis z tego sejmu ad faciendos tractatus komisarzów per scriptum ad archiwum podanym naznaczeni byli. A że dawne prawa disponunt, że differencye inter bona regalia et bona terrestria mają decidi w ziemstwie a nie za dworem ani w sądach assessorskich, przeto iniungimus IMciom pp. posłom naszym nowem prawem reassumptionem starych warować i obostrzyć sessione turrica przez dwanaście niedziel supra evocatores. 16. Aggravantur w tem dobra J. kr. Mci regalia i duchowne, iż nad potrzebę do hiberny naznaczeni bywają i cisną się do niej komissarze graves sumptus na się evogando, przeto promovebunt IMcie pp. posłowie, aby jeno po dwóch IMciów z poselskiej izby naznaczeni bywali, jeden z Wielkiej drugi z Małej Polski, in casu zaś rozerwanego sejmu, quod Deus avertat, mają prosić IMcie pp. posłowie J. kr. Mci p. n. m., aby inszych komisarzów ad eam declaret functionem ex senatus consulto postcomitiali. 17. Iura patronatus iż sobie w ojczyźnie naszej Rzym praetendit a te ex iusto rzptej zawsze in iuribus maiestatis includebantur i wolna ich dispozycya regnantibus była, przeto zabiegając inconvenientiis, które się dzieją ex concurrentiis duchowieństwa, inibunt IMcie pp. posłowie nasi facto consilio cum ordinibus modos, aby iura J. kr. Mci p. n. m. maiestatis et libera dispositio bonorum spiritualium

a) L. tak wielkie.

w państwach J. kr. Mci zachowane były. A że dawne prawa dispositią de incompatibilibus spiritualium personarum dobrą uczynili i do tych czas ta distinkcya zachowana była, iż jednak w tem interiora iura convulsionem patiuntur, że ad importunas instantias sunt violata, serio przy tem staną IMcie pp. posłowie nasi, aby ad antiquum ordinem prawo było redukowane, a minora beneficia przy dostojeństwach arcybiskupstw nie dochodziły, ale inter vacantias poczytane były i bene meritis personis spiratualibus rozdane były. **18.** Eminencyą kardynalską iż sacra sedes apostolica decoravit IMciów niektórych prałatów, co cum gloria gentis computari ma, zachować jednak iura aequalitatis in personis IMciów procurabunt IMcie pp. posłowie nasi i lege cavebunt, aby ich konwulsya nie była w czem i iura maiestatis J. kr. Mci p. n. m. z inszymi monarchami aby koekwowane były statibus reipublicae proponent. **19.** Probostwo samborskie, iż przez konstytucyą sine consensu sejmiku naszego jest inkorporowane na Missyonarzów i ad claustrales przeniesione a panis bene merentium personarum spiritualium status aequestris umniejszony, przeto starać się IMcie pp. posłowie nasi i upraszać J. kr. Mci będą, aby ad pristinum statum redukowane było, także i probostwo grodeckie że jest przyłączone do kaznodziejstwa katedralnego lwowskiego tedy salvo moderno possessore ma być zachowane. **20.** A że nova fundatio reverendorum patrum sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum do ojczyzny naszej introdukowana jest, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby gdziekolwiek fundowane będą klasztory IMciów, tak w dobrach J. kr. Mci i miastach jako i dziedzicznych, grunty które wnidą pod zakon i klasztor ich od wszelakich kontrybucyej rzptej i miejskich prywatnych i publicznych libertowane były; także i domki OO. Karmelitów lwowskich na Ganczarskiej ulicy, które dla łupania kamienia na wapno mają sobie nadane i tam rzemieślnicy pobudowali się z niczego inszego nie mając pożytku krom swojej murowej pracy, aby per legem od płacy i kontrybucyi publicznej i miejskiej wolni byli. **21.** A że panis bene meritorum per importunas concurrentias enervatur, aby się dobra królewskie in haereditatem obracały serio iniungimus IMciom pp. posłom naszym, aby na żadne alienationes bonorum regalium nie pozwalali. **22.** Inquirent IMcie pp. posłowie de dispositione reipublicae, która ordinowała pro iniuriis privatorum z każdej hiberny po sześćdziesiąt tysięcy zł., gdzie się ta suma obracała, a potem cavebunt lege securitatem jej, aby nie gdzie indziej obracana była. **23.** Województwo nasze ruskie, iż do sądzenia w trybunale na mały dzień jest wypchnione, że ledwie co spraw może się odsądzić a województwo kijowskie inter avulsa censetur i mało co spraw ma do sądzenia, którego interstitium inszemi sprawami obruitur, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby ta ordynacya do sądzenia na miejsce województwa kijowskiego województwu ruskiemu służyła. **24.** A iż infelicitate temporum stało się to, że sejmików deputackich wiele się porwało, co i w naszem województwie ruskiem trafiło się, a stąd inkonvenicencye i przeszkody do sądzenia trybunału intervenerunt ob defectum IMciów pp. deputatów, przeto omnibus viribus starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby sejmiki deputackie po sejmiku relationis naznaczone i z każdej ziemi województwa naszego lwowskiej, przemyskiej i sanockiej deputat co rok obrany był lege cavere procurabunt. **25.** Lex sumptuaria wielce ojczyźnie naszej potrzebna i tak wielu praw obwarowana, iż labefactatur, bo personae extra paritatem status aequestris in immensum jej abutuntur, wyżej się niż ich conditio niesie wynosząc a mianowicie w miastach województwa naszego, przeto ktoby extra conditionem et statum w tem notowany był, wolno go było do sądu lub ziemskiego lub grodzkiego pozwać et poenis facto condignis karać, które IMć pp. posłowie nasi, videlicet poena quingentarum marcarum et sessione turrica per duodecem septimanas obostrzą. A kupcy sub poena confiscationis mercium bogatych materyej złotem i srebrem tkanych wozić nie będą powinni lege cavebunt. **26.** A że publica w tem jest quaerella, że extra orbitam zwyczaju dawnego kancellarya trybunalska wymyśliła fara-

gines decretorum, więcej niż potrzeba kładąc w dekreta niepotrzebnych rzeczy i charakterem ściągłym pisząc aggrawuje nobilitatem i supra modum, od dekretów wyciągają płacą po kilka i po kilkunastu set zł. przeto IMcie pp. posłowie nasi starać się będą, aby takim depaktacyom zabieżeli i poenas naznaczyli a dekreta, aby in minori compendio wydawane były providebunt, a żeby ten abusus ad perpetuam dictaturam ziemstwa lubelskiego zniesiony był procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby ziemstwa województw, które będą sądzone w trybunale zasiadały i dekreta pisali. **27**. A że rzpta ob absentiam posłów naszych ziem województwa ruskiego na przeszłym sejmie aggrawowała nas wielką taryfą podatkowania, w czem gravatos nas widząc trybunał radomski rem aequissimam u siebie censendo, gdy komissarzom naszym dał publicam attestationem, inibunt media IMcie pp. posłowie, aby per respectum hostilitatis et calamitatis temporum miało województwo nasze allewiacyą i tych ludzi, których nad repartycyą anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii włożono do województwa, aby na swoje miejsca ordynowała. A że przecie wydane assygnacye na decessa z likwidacyej pochodzące, które miały być in alleviationem ciężarów ubogich ludzi w podątkowaniu, aby to rzpta kompensowała województwu naszemu procurabunt IMcie pp. posłowie. **28**. Deductio nobilitatis, że ex orbita prawa wyszła, gdy ci, którym nobilitatis deductio competitur, wychodzą per deductionem trybunałem koronnym, tam przeciwko prawu nemine attentante wywodzą się i per decreta tribunalitia otrzymują approbationem nobilitatis, zabieżą temu IMcie pp. posłowie, aby zgadzając się z prawem na sejmiku deputackim zaraz po obraniu marszałka wywodzili się a in casu rozerwania sejmiku nazajutrz żeby mieli liberam deductionem. Ci zaś którzy antecedentes na trybunale wywodzili się, aby na przyszłym sejmiku electionis deputata ukazali suam legitimam deductionem, co aby prawem warowane było starać się będą IMcie pp. posłowie. **29**. Nie mogą tego teraźniejsze saecula ale wielkopomna pamięć JWIMci p. Jana Stanisława na Jabłonowie Jabłonowskiego wojewody ziem ruskich hetmana w. koronnego zamilczeć, którego prosapiae erat leges sancire sancitas defendere, patriae et libertati providere, przeto przezirając się in decoribus i niezwyciężonych dziełach w osobie IMci n. m. p. et supremae dexteritatis wojsk conservatori upraszać będą J. kr. Mci n. m. p. IMcie pp. posłowie nasi, aby benefica manu ex iustitia distubutiva hojną łaską swoją pańską szczęśliwego wodza secundował i sumy pro expensis na potrzebę rzptej skarb koronny likwidowawszy wypłacił. **30**. Znaczne i wielkie JWIMci p. Hieronima hrabie na Wisniczu i Jarosławiu Lubomirskiego marszałka nadwornego koronnego merita, które nie tylko w rzptej naszej ale i za granicami cum gloria nostrae gentis enituerunt, aby J. kr. Mść p. n. m. mając w swoim respekcie w pamięci swojej pańskiej ex primis principalioribus vacantibus benefica horonował manu upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi. **31**. A że dobra IMci p. podstolego przemyskiego jako i IMci p. Chlewickiego przez regiment p. Szulca hostili aggressu są spustoszone nie tylko per devastationem poddanych tamecznych ale też i per necem kilkudziesiąt osób, tedy IMcie pp. posłowie serio instabunt et vindicabunt iniuriam przez wniesione suffragia do rzpltej, inhaerendo punctis kolligacyej, której conditio praescripsit omnem modestiam confinitatis, mając na to pilną animadwersyą, iż przy tak ciężkiej ruinie dóbr swoich IMć p. podstoli przemyski cum magno dispendio fortunae et sumptu dochodząc u cesarza IMci, nie tylo żeby competentem miał odebrać satisfactionem, ale przy niemałym czasie tamże u cesarza IMci stawionym vacuo musiał odjechać effectu; iniungimus tedy hoc negotium IMciom pp. posłom omni studio promovere et efficere to u rzptej, aby z senatu IMcie pp. senatorowie cum deputatis izby poselskiej naznaczeni byli do koferencyej z posłem cesarza IMci a in defectu z p. rezydentem cum eo effectu, aby in omnibus praetensionibus p. podstoli przemyski w dalsze nie wchodząc dilacye uspokojony był. A in quantumby ad praesens voti sui nie mógł być compos, tedy starać się będą o to IMcie pp. posłowie, aby de recuperandis et vindicandis

damnis rzpta interpozycyą swoją do cesarza IMci uczyniła, co prudentiae et activitati IMciów pp. posłów recommendamus. 32. Także wniesioną instancyą od IMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego ziemi przemyskiej serio promovebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby we wsi Cisowie na pograniczu od Węgier w powiecie żydaczowskim zostającym mógł otrzymać constitutionem jarmarku, pierwszy na Wasila ruskiego, drugi na tydzień przed św. Irzym ruskim, trzeci na narodzenie Jana Świętego ruskiego, czwarty na narodzenie Naświętszej Panny ruskiej według starego kalendarza. 33. Uczynią IMcie pp. posłowie staranie i interpozycyą ad rempublicam za JWIMcią p. Jerzym Wandalinem Mniszkiem wojewodą wołyńskim, aby w Laskach rezydencyi IMci dwa do roku jarmarki per legem publicam naznaczone były. 34. A ponieważ niektórzy IMcie pp. dzierżawcy wójtostw w ekonomiej samborskiej będący, tudzież i kniaziowie całej ekonomiej samborskiej za przywilejami J. kr. Mci siedzący skarzą się być aggrawowani propter renitentes w wypłaceniu i w zwiezieniu do Lwowa in tempore hiberny, lubo niektórzy dosyć czynić chcą prawu pospolitemu i według czasu na miejsce naznaczone z dzierżaw swoich contribuunt a skarb od nich seorsive odbierać nie chce, a potem dla winnych wielką aggravantur delatą, przeto aby każdemu wolno było z swej dzierżawy według naznaczonego czasu oddać i kwit pro parte sua otrzymać, także lubo żadnych niektórzy poddanych nie mają, tylko same łany trzymają a do tego czasu trzydniową ustawą płacić musieli, przeto in futurum aby w tem mieli levamen i od płacenia byli wolnymi, serio o to starać się mają IMcie pp. posłowie i żeby ciż poddani J. kr. Mci według praw dawnych robocizną roczną odprawowali i powinności z powinnych i uproszonych włok odbywali. Także IMcie pp. administratorowie ekonomiej samborskiej proprio motu im aggravationem tenutariorum wójtom i kniaziom przeciwko przywilejom ich karczmy i młyny w całej ekonomiej samborskiej, które w dawnej swojej possessyej mieli im poodbierali i nowe karczmy na szynki pobudowali a według dawnych praw karczmy i młyny wójtostwom i kniaziom należą, przeto wniosą instancyą swoją do J. kr. Mci i całej rzptej IMcie pp. posłowie nasi, aby według praw starych ci wszyscy possessorowie zezwani, karczmy nowe żeby zniesione były; toż aby prawem circumscriptum było i w innych starostwach procurabunt IMcie pp. posłowie nasi. 35. A że przywilejem książęcia Lwa pp. Strzelbiccy mają sobie dane trzy łany wolne przez żadnych podatków, tedy conservationem tego i wolności pp. Strzelbickim według pomienionego przywileju książęcia Lwa vindicabunt IMcie pp. posłowie nasi i omnimodam libertatem od podatkowania tymże pp. Strzelbickim traktującym wojnę i służącym pod poważnymi znakami evincent. A iż per pia legata wiele dóbr ziemskich i miejskich dziedzicznych i królewskich do duchowieństwa odchodzi a potem per possessionem bonorum zaraz iurisdictio duchowieństwa fundatur, przez co miasta niszczeją i oboedientia do porządku urzędowi miesckiemu enervatur, procurabunt IMć pp. posłowie lege cavere, aby wszystkie iurisdikcye urzędowi miesckiemu quo ad publicum commodum posłuszne były. 36. Dobra ziemskie dziedziczne, z których servitium militare i defensa reipublicae ab origine ojczyzny naszej competit, ponieważ do duchowieństwa per fundationes albo też inszymi zapisami tak obligatorio modo jako też in vim reemptionis onerowane hiberną z inszemi dobrami duchownemi wojsku wypłacali, wniosą ad rempublicam IMcie pp. posłowie. 37. Potrzebną przy tem widząc congressus sejmiku naszego reassumptionem konstytucyej anni millesimi sexcentesimi trigesimi quinti, względem kupowania dóbr ziemskich przez wszelkie duchowne osoby, commisit to IMciom pp. posłom swoim, żeby efficient u całej rzptej reassumptionem onej. 38. Przy erekcyej biskupstw i innych duchownych fundacyej, aby służba z dóbr na fundacye zapisanych wojenna rzptej nie ginęła; są też erygowane w pomienionych dobrach wójtostwa, których kollacya in personas saeculares et nobiles ordinowana; te wójtostwa jedne poznoszone pro mensa abbatiae et conventuali applikowana, drugie na prywatną

posługę sporządzone a we wystkich służba wojenna penitus abrogata. Lubo uczą konstytucye różne, że się rzplta tej służby wójtostw duchownych upominała, zaczem IMć pp. posłowie nasi procurabunt na sejmie teraźniejszym et fortiter instabunt, aby wszytkie wójtostwa w dobrach duchownych possessioni personarum nobilium były oddane cum onere służby wojennej dorocznie ad proprietatem exystencyej kożdego wójtostwa ad instar sołtysów expediowane. 39. Ponieważ episkopia lwowska tak jest barzo uboga z dawnych swoich fundacyej obarczona, że teraz i jednego poddanego nie ma, przeto IMcie pp. posłowie nasi zalecą króla IMci łasce i osobliwemu rzptej respektowi, jakoby ta episkopia i teraźniejszy IMć ks. episkop lwowski dobrze majestatowi J. kr. Mci i całej rzptej tot documentis zasłużony in vita sua miał swoje solatium i succedanei na potem IMcie episkopowie lwowscy tąż łaską J. kr. Mci i respektem rzptej gaudere in perpetuum mogli. Fundacya iurysdykcyej dziedzicznej IMci księdza episkopa lwowskiego na przedmieściu krakowskiem lwowskiem, Czołhańszczyzna nazwanej, zakonnikom przy katedrze episkopiej lwowskiej rezydującym iuxta praescriptum legis et constitutionis millesimi sexcentesimi trigesimi quinti zeznana, aby była na teraźniejszym sejmie per constitutionem approbowana, instabunt pp. posłowie. Dobra duchowne ruskie iż są nieznośną hiberną extra mentem reipublicae przeładowane tak barzo, że od czterech tysięcy anni millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi i potem millesimi sexcentesimi sexagesimi sexti anni, millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii do jej płacenia włożonych teraz przez lat kilka z wielkiem uciążeniem poddaństwa ex placito tylko komissyej lwowskiej czternaście tysięcy płacić muszą, a nadto i konsystencyami żołnierskiemi funditus prawie tak wielką z osobna hiberną corocznie wypłacając się są zrujnowane, jako to władyctwo lwowskie[a]) przez konsystencyą regimentów znacznie jest zdezolowane, przeto instabunt IMcie pp. posłowie na teraźniejszym sejmie, aby pomienione dobra nie więcej tylko sześć tysięcy sześć set sześćdziesiąt i sześć zł. p. jako konstytucya anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii kazała, hiberny in posterum wypłacali i żeby to było per expressum w konstytucyej dołożono, a tę hibernę, która będzie na też dobra ruskie duchowne na tym sejmie per constitutionem postanowiona sami IMcie księża episkopi i insi prałaci rithus graeci, fulciti unanimi consensu wszyscy z sobą, unius et alterius absentia non obstante, taryfę namówią, postanowią i napisaną do skarbu hibernorum oddadzą. Ciż IMć pp. posłowie procurabunt tamże, żeby in futurum też dobra od tak ciężkich konsystencyi i aggrawacyi żołnierskich wolne były. 40. A ponieważ praesbiteri rithus graeci disuniti cerkwi w starostwie żydaczowskiem i w samym Żydaczowie zostający, ad sinistram cancellariae J. kr. Mci informationem, diminutionem proventus i kwarty rzptej privilegia laesiva starostwu temu sine mediante consensu JWIMci p. wojewody podolskiego żydaczowskiego starosty sobie na kurzenie gorzałki i warzenie piwa i insze laesivas punctualitates przyprawowali, zaczem instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby także privilegia in instanti skassowane były, a similia aby na potem z kancellaryej J. kr. Mci wydawane nie były efficient IMcie pp. posłowie. 41. Wielebna kapituła ritus graeci przemyska supplici w kole naszem quaerulatur libello, iż poddani J. kr. Mci p. n. m. Bereżnice do ekonomiej samborskiej należącej nad dekret trybunalski post tot processus et commissionum anfractus zaszły i nad ostateczne IMci p. podkomorzego lwowskiego ograniczenie i kopców wysypanie nullo praevio iuris medio kopce rozsypali, i część gruntu praefato decreto tribunalitio wsi Straszewicom do episkopiej przemyskiej należącej z kontrowersyej nie Bereżnickich ale Taranowskich dóbr ziemskich adiudicati sobie appropriaverunt i młyn obojga majestatu królestwa IMciów wystawili, nadto rów albo młynówkę na gruncie Straszowskim[b]) extra omnem controversiam zostającej violenta et numerosa do kilku set chłopstwa cum armis zebrawszy

a) Łuckie. b) Staszowskim L.

się manu zasypali na ostatek i samym kapłanom z tejże kapituły po drogach non parcendo persequuntur, o czem protestacye pozachodziły, drogi wolne od Sambora przekopują, które to poddaństwa ausus, że authoritatis trybunału et officii IMciów pp. podkomorzych collusionem spirant, wniosą IMcie pp. posłowie nasi pomienionej kapituły z koła naszego imieniem pokorną do najjaśniejszego majestatu J. kr. Mci suplikę, jakoby takowe bezprawne poddaństwa ausus, pańską swoją raczył cohibere animadwersyą a supplicantes iniuriatos paterna sua ad ferventiora za szczęśliwe najjaśniejszego majestatu panowanie vota dignetur obligare clementia. **42.** Ponieważ u całej rzptej osobliwie też w ziemi sanockiej znajdują się pia legata, które non ad ullum censum duchowieństwa wziętych pieniędzy ale ex sola pietate na dobrach haerent fundowane, więc że na ten czas, kiedy z całą rzptę i ziemia sanocka obfitowała niebyło takiej tym funduszom ciężkości, teraz kiedy per varias calamitates et iniurias belli i domowych ustawicznych ad pogranicza węgierskiego afflikcyej sterilis per ipsam naturam ziemi sanockiej gleba wypłoniała, że nie tylko korespondować piis legatis szczęśliwych czasów fundowanych ale i onera rzptej inferre nie może i cale non sufficiunt temu, tedy zlecamy to IMciom pp. posłom naszym na teraźniejszy sejm obranym, aby trzymając całość tej ziemi nową konstytucyą na sejmie teraźniejszym dźwignęli upadek tej ziemi, który nastąpić by musiał ex satisfactione et integro dawno fundowanym piis legatis, procurabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby ratione tych samych pobożnych funduszów, które kto ex sola pietate onerował swoje dobra, aby IMcie participantes duchowni, ex hoc pio opere kontentowali się quarta parte intraty tych dóbr, których te pia legata mają, aby census IMciów i dobra całe przez aggrawacyą referując się do dawnych funduszów nie upadali. **43.** Ponieważ na wielkim gościńcu mała wioska zasadzona Uherce w ziemi sanockiej, że nie może sufficere sama przez się naprawie dróg a przejeżdżającym stąd wielkie incommoda, tedy IMcie pp. posłowie nasi procurabunt, aby myto tej wsi za konsenzem rzptej pozwolone było. **44.** Necessitate aequali ducitur i Hureczko na wielkim będące gościńcu w ziemi przemyskiej, kiedy exiguam tej wsi w robociźnie mając subditorum oboedientiam i naprawieniu dróg sufficere bez znacznego nie mogąc kosztu, dla większej tamtym traktem transeuntium wygody possessor tameczny IMć p. Adam Drohojowski stolnik bilski pozwolenia myta od rzptej eget, w czem similiter IMcie pp. posłowie navare suam mają operam, aby to efficiant u całej rzptej. **45.** Nie przepomnią także IMcie pp. posłowie nasi znacznych tam in sago quam in toga IMci p. Wojciecha Urbańskiego kasztelana wieluńskiego zasług zalecić J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej et serio instabunt, aby suma ta, która już przez IMciów pp. komisarzów per legem publicam do tego ordynowanych na wsiach pewnych starostwa lubelskiego św. p. IMci p. Niezabitowskiemu kasztelanowi bełzkiemu rodzicowi małżonki IMci ex mente legis jest assekurowana, lubo na tychże wsich lub też na dzierżawie jego Graboski per modernum conventum była approbowana i przyznana. **46.** Zasługi IMci p. Alexandra Maxymiliana z Pleszowic Fredra podczaszego ziemskiego sędziego grodzkiego żydaczewskiego rotmistrza rot naszych wybranieckich w skarbie koronnym zostające od lat sześciu po zł. ośmiuset od nas deklarowane i na sejm przeszły zaliczone[a]) oddane były, o co instabunt IMcie pp. posłowie nasi do IMci p. podskarbiego koronnego, aby sufficientem zasług swoich mercedem odebrał. **47.** A że wielka aggrawacya status nobilitatis pochodzi ex regestro compositi iudicii w trybunale koronnym, tedy wszytkiemi siłami procurabunt IMcie pp. posłowie aby był zniesiony i jeden był regestr naznaczony na wszytkie sprawy duchowne mixti fori, inaczej na nie nie pozwolą jeżeli w tem województwa nasze nie ukontentowane będzie, która pressura totam rempublicam opprimit. **48.** Wniesiona była instancya do koła naszego imieniem IMci p. Druszkiewicza kasztelana

a) L. zalicone.

chełmskiego, aby J. kr. Mć p. n. m. raczył mieć w respekcie merita IMci i one łaską swą pańską sekundował. Takowąż wniosą za IMcią intercessyą do J. kr. Mci IMć pp. posłwie a in republica efficient aby kamienica IMci w Lublinie od deputackiej stancyej per legem eliberowana była. 49. A że mniszki zwykły in alienationem proximorum consangvineorum dobra dziedziczne na się spadłe per donationes et varias transactiones wlewać na obce osoby, nie uważając na klauzule statutu, aby dóbr nullo modo dziedzicznych mniszki valeant et possint transfundere in alienas personas, zaczem ponieważ o tem konstytucyej żadnej nie masz, IMciom pp. posłom iniungimus, aby według statutu napisana była konstytucya, aby od mniszek donationes cum alienatione proximiorum consangvineorum ich nieważne i contractus z nimi obcych ludzi extra consangvinitatem będące in alienationem dóbr od krewnych aby kassowane były i annihilowane. Te zaś które choć jednemu ex proximioribus consagvineis zeznają donacye cum assistentia superorum suorum aby ważne były. A że w reformacyach trybunał skrupuł miewa, aby ich realitatem że mąż po żenie realiter wziął probare multis variis documentis, a to dla większego kosztu braci i prolongacyej tym którym to debetur, tedy ten skrupuł rezolwając IMcie pp. posłowie nasi instent, aby za ukazaniem przy reformacyej abrenuncyacyej nie potrzebował większych dokumentów, ale upominającym się o nie kazał płacić cum provisionibus, które zatrzymane tak post fata mariti jako i uxoris hucusque póki nie oddadzą reformacyej zapisanej żenie, reformacye zaś nudae bez abrenuncyacyej aby nie miały swego waloru serio instabunt IMcie pp. posłowie nasi. Zelo upraszając J. kr. Mci p. n. m. i całej rzptej, aby iuxta praescriptum legis o dobrach ziemskich sancite, wieś Kudobne na gruntach do wsi Hołynia w powiecie żydaczowskim lokowana należących a do starostwa kałuskiego przyłączona IMci p. Andrzejowi Żurakowskiemu wojskiemu halickiemu i innym tejże wsi Hołynia possessorom przyłączona i oddana była. Publica od IMciów pp. braci naszej wniesiona qverella in vicinia ekonomiej saborskiej mieszkających, iż od pp. administratorów pro nunc będących violantur iura advocatiarum, że karczmy nowe na wsiach stawiają które przed tem wojtowskie bywały i na szkody wójtów i propinationes i szynki exercent, zaczem wniosą instancyę naszą IMcie pp. posłowie ad rempublicam, aby IMcie possessores advocatiarum circa iura sua zachowani byli. Starostwo Zawichojskie iż jest wielce aggrawowane hyberną, wniosą instancyę swoją IMcie pp. posłowie, aby na obszerniejsze starostwa przeniesiono a na tem starostwie proporcyonalna intracie hyberna postanowiona była. 50. Niemożem praeterire gloriosum nomen św. p. JWIMci p. Mikołaja hrabie na Szkłowie i Myszy Sieniawskiego wojewody wołyńskiego hetmana polnego koronnego, który pod Wiedniem gloriose ojczyźnie i obcym narodom paravit triumphum a mortalitatis nie powróciwszy do progów ojczystych deposuit exuvias. Przeto IMcie pp. posłowie gratifikując posteritati et succedaneis gloriosum nomen IMci starać się będą, aby sumy przebrane w skarbie koronnym kondonowane były. 51. Merentur w ojczyźnie naszej indefatigato studio i ustawicznym w każdej kompaniej pracowaniem merita IMci p. Wronoskiego starosty lityńskiego pułkownika J. kr. Mci p. n. m. aby secundatus prośbą popularitatis w łasce i miłościwym respekcie J. kr. Mci zostawał. 52. Od tak wielu lat doświadczone merita IMci p. Nikodema Zaboklickiego chorążego bracławskiego pułkownika wojsk J. kr. Mci p. n. m. w każdej kompaniej odważne dzieła i prace pomienione iustum merentur respectum w łasce J. kr. Mci, ale i nasi IMcie pp. posłowie upraszać J. kr. Mci będą, aby w świeżej pamięci J. kr. Mci zostawały. 53. Szczęśliwego wodza i zasłużonego rzptej pułkownika Wnego niegdy IMci p. Rzewuskiego podskarbiego nadwornego koronnego sukcessorów, aby ex meritis rodzica swego w łasce i respekcie J. kr. Mci p. n. m. zostawali zalecą IMcie pp. posłowie nasi. 54. Wniosą przytem instancyą IMcie pp. posłowie nasi, aby merita i zasługi IMci p. Andrzeja Modrzewskiego łowczego sieradzkiego, które w wojsku od dawnych lat nie ustawając, nie opuszczając żadnej kompa-

niej impendit reipublicae promereri, aby ex meritis suis et exuviis mortalitatis godnej pamięci rodzonego swego w łasce i respekcie J. kr. Mci zostawał wniosą IMć pp. posłowie nasi instantiam. **55.** Nie przypomnią przy tem IMcie pp. posłowie nasi wnieść instantiam za IMcią p. Lanckoronskim starostą stobnickim, aby merita IMci cum dispendio zdrowia et fortunarum mereantur respectum łaski J. kr. Mci p. n. m. **56.** Successores godnej pamięci IMci p. Marchockiego starosty chęcińskiego, iż są wielce w substancyej uszczerbieni z niemałą sumą za starostwo chęcińskie wydaną a przez czas krótki życia rodzica swego w fortunach enervati upraszać za nimi będą pp. posłowie nasi o miłościwy respekt. **57.** IMć p. Zapłatyński towarzysz chorągwi JWIMci p. wojewody wołyńskiego iż w wojsku pod Widniem okaleczony został, aby znalazł gratiam w miłościwej łasce J. kr. Mci p. n. m. przyczynią się IMcie pp. posłowie nasi. **58.** Dobrze zasłużony J. kr. Mci i całej rzptej civis IMć p. Tyburcy Chrząstowski iż in defensione vitae suae aggravatus został sessione turrica przez lat dwie i niedziel dwanaście, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi wnieść instancyą swoję ad rempublicam, aby mógł relaxacyą tej wieży otrzymać. Hospodar IMć wołoski który z wojskami swemi secutus fortunam rzptej pod Chocimem aby był zalecony przez IMciów pp. posłów naszych, aby te sumy, które mu rzpta naznaczyła, skarb koronny wypłacił. **59.** Od IMciów pp. Kulczyckich wniesiona była prośba, że IMcie pp. administratorowie ekonomiej samborskiej tak antecedanei jako i teraźniejsi grunta pewne we wsi Kulczycach iuribus haereditariis tychże IchMciów pp. Kulczyckich podległe od nich odbierają i do gruntów ekonomicznych w tejże wsi applicant, instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby w tem IMcie pp. Kulczyccy nie byli oppressi ale restitutione tych dóbr byli ukontentowani. **60.** Iż mamy zaleconych od JWIMciów wojewody ruskiego hetmana wielkiego koronnego dobrze zasłużonych w wojsku J. kr. Mci żołnierzów, jako to IMci p. Jakuba Goreckiego towarzysza chorągwi usarskiej IMci p. wojewody poznańskiego, IMć p. Bebierskiego towarzysza chorągwi usarskiej IMci p. starosty lwowskiego, IMci p. Halińskiego towarzysza chorągwi pancernej IMci p. podskarbiego nadwornego koronnego, IMci p. Macieja Goreckiego towarzysza pancernego IMci p. podkomorzego lwowskiego, IMci p. Jurkiewicza towarzysza chorągwi pancernej IMci p. strażnika wojskowego, IMci p. Kiermiewicza towarzysza chorągwi pancernej IMci p. Łazińskiego; do indigenatu zaś IMci p. Salamona Konstantego komesa siryskiego, który kilka razy w legacyach do Persyej jeździł promovebunt IMcie pp. posłowie, aby do klejnotu szlachectwa polskiego przypuszczeni byli. **61.** Także wniosą IMcie pp. posłowie z sejmiku naszego instancyą do J. kr. Mci i całej rzptej za IMcią p. Czarniszem towarzyszem roty pancernej IMci p. marszałka nadwornego koronnego, aby spólnie z IMciami innymi nobilitacyą otrzymał. **62.** Iż pessimo exemplo wezwyczaili się mieszczanie z różnych miast tak J. kr. Mci, duchownych i świeckich, że do Węgier przeciwko prawu jeżdżą po wina a mianowicie dziedzicznych i privata authoritate nadzwyczaj i nad słuszność cenę wina wynoszą, instabunt IMcie pp. posłowie, aby mieszczanie i kupcy do Węgier po wina sub poena confiscationis nie jeździli, ale Węgrowie do nas jako prawo każe wozili. **63.** Żydzi iż przeciwko prawu cum aggravatione chrześcijaństwa cisną się i dokupują wielkich dzierżaw i surowe exercent nad poddanymi cum aggravatione sąsiedztwa status nobilitaris, gorącą instancyą wniosą do J. kr. Mci i prośbę p. n. m. IMcie pp. posłowie nasi, aby takowe inconvenientia in posterum nie były. **64.** A jako J. kr. Mć p. n. m. sacrosancto diplomate wprzód do świątobliwego sądu trybunalskiego a potem do naszego województwa podanym objecać i asekurować miłościwie raczył, aby tak w dobrach J. kr. Mci p. n. m. dziedzicznych i mensae regiae jako i w dobrach królowej Jej Mci pani n. m. ekonoma nam bene possessionatum, qui pro iniuriis civium respondeat podać raczył, osobliwie aby subditos profugos nie przyjmował, którzy zaś w dobrach króla IMci tak w ekonomicznych jako i w dziedzicznych tudzież królowej IMci pani naszej miłościwej reperiuntur,

aby ad requisitionem primam panów zbiegłych poddanych i w dobrach królestwa IMciów existentium extradat. 65. Więc że IMć p. Michał Chłopicki publice querulabatur, iż z dóbr pomienionego IMci p. Chłopickiego skarbnika żydaczowskiego dziedzicznych Wykoty nazwanych, ad numerum trzydzieście poddaństwa IMci w Zborowie w dobrach J. kr. Mci dziedzicznych w ekonomiej samborskiej znajdują się, gorąco zatem cum ordinibus regni IMcie pp. posłowie swoje do majestatu J. kr. Mci wniosą prośbę, nie powracając ex loco consultationum publicarum bez tej konsolacyej, póki od J. kr. Mci p. n. m. nie otrzymają, żeby byli restituti. Dalszego przytem zabraniając tej synagodze żydowskiej a) impedient IMcie pp. posłowie activitate sua, aby ceł koronnych nie trzymali tylko handle według dawnego zwyczaju prowadzili, od tego czasu pogłówne żydowskie jako przedtem bywało na nich włożone sto pięć tysięcy aby oddawali dwakroć sto tysięcy i dziesięć tysięcy od sejmu do sejmu. 66. W miarach że ciężką status nobilitatis i poddani ich ponoszą aggrawacyą, iż ad libitum miasta one sobie wymyślają i stanowią supra modum nad dawne miary, czego duchowieństwo chwytając się nie według miar dawnych ale na nowe wymyślne meszsze praetendunt et onerant nobilitatem, przeto IMcie pp. posłowie nasi serio procurabunt, aby mieszczanie o to ad cuiusvis iniuriati delationem w grodzie sine appellatione odpowiadali i poena quingentarum marcarum delinquens był karany, a miary per legem publicam ustanowili wiele garcy w korzec albo w półmiarek ma wchodzić. 67. Cena monety iż per excogitata media od kupców cum aggravatione różnej kondycyej ludzi et praecipue ultime consumentium labefactatur i coraz albo podwyższona albo poniżona secundum ich arbitrium bywa, starać się będą IMć pp. posłowie, aby per legem ad iustum praetium redukowana była. A miennicę srebrną aby skarb koronny Gdańszczanom albo Torunianom arendował, którzy monetę ad ligam imperialem bić mają. 68. Inflanckie pieniądze, które to do skarbu powinni po piętnastu tysięcy wnosić gdzie się podziały inquient IMcie pp. posłowie. 69. A że województwo podlaskie znacznie sobie ufolgowało na przeszłym sejmie w podatkach rzptej, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie i nie przystąpią do deklaracyej podatków, ażby według taryfy konstytucyej anni millesimi sexcentesimi octuagesimi tertii województwo podlaskie podatki postąpiło. 70. IMć p. oboźny koronny iż na zaciąg pod Wiedeń wziął zł. trzydzieście tysięcy z komisyej radomskiej osądzony, gdy exekucya windykować chciała tę sumę violenter i działami opugnował, że nullus modus recuperandae summae per legis auxilia znaleść się może, przeto IMcie pp. posłowie inibunt consilium cum republica, aby ta suma nie ginęła i ausus delinquentis per iuris rigorem et legis obostrzony był starać się będą. 71. Sól z ekonomiej samborskiej wychodząca, iż coraz w żupach podwyższona bywa et praetio iusto plus nobilitas aggravatur, upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi, aby według dawnej ceny po zł. dwa przedawana była beczka tak w Starej Soli jako i w Drohobyczy. 72. Numerus łanowej piechoty a republica antiquis declaratus constitutionibus pro defensione ojczyzny, teraz zaś niedawno przez IMciów pp. komisarzów do tego destynowanych revisus, ponieważ ad opus belli in suo nie bywa esse, mają się u innych województw z których nie wychodzą na wojnę a per legem tenentur rationem nie wychodzenia upominać IMcie pp. posłowie i przywieść do tego, aby ad antiquam reducantur normam piechoty łanowe. 73. Więc że dubius bellandi est eventus, bo jedni gloriose na zaszczyt ojczyzny czarną na krwawej Bellony polu occumbunt mogiłą, duszy per fatalem casum w ciężką wpadają niewolą, których eliberatio z rąk nieprzyjacielskich przytrudniejsza, zwłaszcza gdy res angusta domi inaczej non expedit aby ci, którzy pro communi bono vitam et sangvinem ferunt wdzięcznością a civibus ojczyzny gratificati byli. Zaczem proponent et serio promovebunt IMcie pp. posłowie nasi statibus regni, aby na tych, którzy w niewolą partim na

a) L. ma po Żydowskiej »bezpieczeństwa«.

podjazdach partim w różnych wojennych okazyach wzięci bywają, znaczną rzpta contribuat sumę, która ordinationi pp. hetmanów subiacebit, aby ci wiadomi dzieł wziętych w niewolę proportionales na ich wykupno distribuant summas. **74.** A że IMcie pp. starostowie tak sądowi jako i nie sądowi zapomniawszy statuta et praescripta legis, które tak mieć chciały, żeby trzecia część intrat na restauracyą zamków i onych municyą obrócona była; że tedy in contrarium dzieje się, bo siła takowych miejsc które są spustoszałe, zaczem rigorem iuris zniósszy się cum statibus regni constituent IMcie pp. posłowie aby tak aedificia zamków jako też onych fortyfikacya restauretur przez pp. starostów. **75.** Uważając wielkie incommoda conventus sejmiku naszego trybunału radomskiego w Radomiu odprawowanie, inibunt modos IMcie pp. posłowie, aby actus trybunału radomskiego z Radomia do Lwowa transferatur. **76.** Sukcessorowie godnej pamięci JWIMci p. podskarbiego koronnego ponieważ probant, iż od IMć pp. komisarzów do rachunku od rzptej deputowanych z podpisem rąk IMciów sufficientia z prowentów rzptej expens publicznych mają regestra, zaczem do odebrania kwitu na likwidowane kalkulacye dopomóc mają IMciowie pp. posłowie nasi IMciom pp. sukcessorom. **77.** Miasto Sanok ponieważ per fatalem casum oraz przez ogień wielką ponosi ruinę tak dalece, że ledwie non solo aeqvatur, zaczem aby po takowych dezolacyach mogło in pristinum redire statum, procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, żeby od podatków rzptej i od hiberny dania tudzież od konsystencyi zimowej żołnierskiej do pewnych uwolnione per legem publicam zostawało lat. **78.** Kasztelania sanocka że dotąd ex terrigenis ziemi tej nie jest nikomu konferowana, zaczem IMcie pp. posłowie w izbie poselskiej pro vacanti onę declarabunt, oraz emeritam virtutem tak w wojennych dziełach jako też w różnych publicznych akcyach recomendabunt J. kr. Mci p. sędziego ziemi sanockiej ad capessendum hunc honorem być zgodnego iudicando. **79.** Summa pro exulibus województwa kijowskiego od Moskwy declarata ponieważ paucis cessit, ci zaś co mają opima bona w województwie kijowskim, jako to successores godnej pamięci IMci p. Jelca cześnika kijowskiego i innych tak wielu nic exinde participaverunt, zaczem procurabunt IMcie pp. posłowie, aby tę summę podczas sejmu comportent ci IMcie, którzy ją pobrali, post cuius summae comportationem komisarza ex statibus regni constituere curabunt, aby proportione ducta bonorum, jakie tam kto miał wszytkich aequaliter podzielił tą sumą, czego też partycypować powinni będą i ci IMcie, którzy lennem prawem tam mają bona regalia. **80.** A że J. kr. Mć w instrukcyej swojej WIMć p. referendarza koronnego jako in omni officio doznawa intaminatam fidem eandem approbuje marszałkowskiej funkcyej przeszło sejmowej, jakoż i nam constat summum studium IMci etiam cum dispendio zdrowia, aby tedy IMcie pp. posłowie wyrazili in publico, że żadnej województwo nasze nie ma o IMci suspicionem et de fide jego żadnego dubium, wiedząc, że jako bonus civis ojczyzny nie może jej tylko dobrze życzyć. **81.** Więc iż to deductum w kole naszem, iż poddani starostwa medyckiego za duchownych ritus graeci tegoż starostwa płacili dotąd cum summo praeiudicio hiberny zł. trzynaście set, że tedy tak wielkiemu nullatenus mogą sufficere podatkowi, instabunt u całej rzptej IMć pp. posłowie, aby ab hoc onere libertowani byli, mając pro suo interesse ciężar płacenia hiberny. **82.** Procurabunt także IMcie pp. posłowie nasi, aby reassumatur constitutio względem coaequationis hiberny, OO. jednak Dominikanie konwentu jaworowskiego gravatos se sentiendo w płaceniu hiberny aby libertowani byli promovebunt IMcie pp. posłowie. **83.** Dobra J. kr. Mci wsi Borynice a), Jabłunów w dzierżawie IMciów pp. Borysławskich zostające, że są kontrybucyą hibernową aggrawowane i przeładowane, które przedtem wydawali hiberny zł. czterysta a teraz ośm set dwadzieścia także z wójtostwa dawano zł. pięćdziesiąt, teraz zaś sto i dziesięć, tedy instabunt IMcie pp. posłowie nasi do

---

a) L. Borynia.

króla IMci i całej rzptej, aby te dobra przy dawnych prawach swoich w konstytucyach publicznych rzptej per legem publicam zachowane były. **84.** Także niektórzy IMcie pp. possessorowie partykularzów dóbr rzpltej ustawicznie quaerulantur na przeładowanie zbytnie hiberną, że sufficere do wypłacenia onej nie mogą, niektóre zaś dobra wielką mają ulgę, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie nasi, aby rzplta naznaczyła comissarios na komissyą lwowską hybernową, którzy z słusznych dokumentów uważywszy z obciążonych dóbr ujmą a na większe przyczynią. **85.** Ćwierć Augustowa ex depositio J. kr. Mci wojsku koronnemu wyliczona, ponieważ tym tylko cessit, którzy podczas tej ćwierci existebant in opere belli, zaczem procurabunt IMcie pp. posłowie, aby na ten czas, gdy od rzptej będzie onej exolucya wtedy skarbowi J. kr. Mci była restituta. **86.** Piissimam widząc congressus sejmiku naszego J. kr. Mci p. n. m. intentionem, który sufficientiorem swej funkcyej OO. Bonifratrów lwowskich chcąc mieć dla chorych osobliwie żołnierzów do obozu i z obozu powracających provisionem, wioskę małą Dublany w ziemi lwowskiej kupiwszy tymże OO. Bonifratrom ex regali munificientia sua contulit, które pietatis opus, aby konsenzem całej rzptej coronetur promovebunt IMcie pp. posłowie. **87.** A że novum emergens znajduje się w ojczyźnie naszej, kiedy prawa, privilegia, statuta i konstytucye, dekreta sejmowe i trybunalskie koronne i wielkiego księstwa litewskiego w sądach Stolicy Apostolskiej w Rzymie przychodzą in censuram et convulsionem, jako to świeże inauditum exemplum widzimy w sprawie WIMci p. Adama z Gronowa Sieniawskiego starosty lwowskiego ratione hrabstwa IMci w wielkiem księstwie litewskiem będącego, tak wielą dekretami trybunalskimi koronnymi i w. księstwa litewskiego i sejmowymi, per sententiam J. kr. Mci p. n. m. szczęśliwie nam ad praesens panującego, który circa conservationem legum et integritatis nostrae omnem curam et solicitudinem adhibere raczy, ultimarie decidowany a) i osądzony wyszedł z Rzymu. **88.** Dekret między OO. Jezuitami i IMciami kawalerami maltańskimi ferowany nie tylko in praeiudicium et laesionem tertii IMci p. starosty lwowskiego ale też całej rzptej utriusque gentis nocivum, periculosum et perniciosum, instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi do J. kr. Mci, prześwietnego senatu i całej rzptej, aby takowe od Stolicy Apostolskiej nie wychodziły praeiudicia, iuribus maiestatis et reipublicae obnoxia; komissya zaś w mieście Myszy expediowana, non obstante illo decreto romano cum toto suo negotio per legem publicam kassowana była salvis decretis regni et magni ducatus Lithvaniae pro parte IMci p. starosty lwowskiego prolatis. **89.** Merita WIMci p. chorążego sanockiego nie tylko województwu ale całej ojczyźnie nota exigunt debitam od tejże ojczyzny gratitudinem, których i conventus sejmiku naszego memor existens, committimus IMciom pp. posłom naszym, aby a republica expostulent to, żeby kamienica IMci w Przemyślu będąca ab omnibus oneribus reipublicae et civilibus wolną perpetuis zostawała temporibus. Więc iż gratificata virtus podaje ponętę ad maiores in cordibus haeroum actus, upominać się będą IMcie pp. posłowie nasi u J. kr. Mci p. n. m., aby wakansów miesiące naznaczone pro bene merentibus z rycerstwa cedant IMciom pp. wojskowym, aby tak munifica J. kr. Mci manu largiti do odważnych brało rycerstwo inicium czynów. A iż w tak wielu kompaniach nota całej rzptej dexteritas IMci p. Jarosa Rosnowskiego łowczego ziemi lwowskiej, zaczem IMcie pp. posłowie nasi praecipue virtutem tanti nominis viri recomendabunt J. kr. Mci p. n. m. łasce. **90.** Monopolia wszelkie jako są lege publica retita, tak gdy increbrescere poczęły osobliwie w Samborze, obviabunt temu IMcie pp. posłowie rigore maiori iuris constituto, żeby ab hinc, kiedy się to znajduje tollatur et in futurum takowe ausus ne fiant cavebunt ciż IMcie pp. posłowie. **91.** Penetravit żałosna congressum nostrum IMci p. Ubysza rotmistrza J. kr. Mci listowna illacya, kiedy w okazyej kamienieckiej z godnej pamięci nieboszczykiem IMcią

---

a) L. decidowanej.

p. Dimideckim syn IMci chorąży rodzica swego w ciężką dostał się niewolę nec eliberari facile może, bo z udania mniej faventium IMci p. Ubyszowi na szesnaście tysięcy talerów lewkowych szacowany ani aliter dimitti od Naradyna Sołtana potest, czemu równej kondycyej civi wydołać nie podobna. Zaczem aby ochota która inest cordibus rycerstwa non tepescat, instabunt do całej rzptej IMcie pp. posłowie, aby od dawnego czasu traktujący usługę wojenną IMć p. Ubysz znalazł respekt meritorum sui i syna swego znaczną na eliberacyą pomienionego niewolnika wymogszy sumę. **92.** Ziemia halicka do dawnego stosując się zwyczaju in declivio sejmiku naszego przez posła swego IMć p. Mikoła Kurdwanowskiego z instancyą tej ziemi i sejmiku IMciów comparuit, ponieważ tedy satisfactum dawnemu zwyczajowi voce activa z innymi posłami województwa naszego bonum promovendo publicum frui powinna. **93.** Które to artykuły ex communi consensu uchwalone IMci p. marszałkowi koła naszego ręką jego podpisane i do akt grodzkich przemyskich (lwowskich) ziem województwa naszego podać zleciliśmy. Datum w Wisni na sejmiku przedsejmowym w Warszawie od J. kr. Mci złożonym die quinta Decembris roku tysiącznego sześć setnego ośmdziesiątego dziewiątego. Franciszek na Podolinie Podolski podczaszy latyczowski, marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 451 p. 881—920; *Castr. Leop. Rel. 456 p. 2427—2455*; *Castr. Żydacz. Rel. 73 p. 1159—1161.*

83.

Warszawa 6 maja 1690.

Asekuracya marszałka sejmowego dana posłom województwa ruskiego.

1. Daję tę moją atestacyę IMciom pp. posłom województwa ruskiego sejmiku wiszeńskiego na sejmie teraźniejszym cum activitate będącym, że ja jako za konsenzem zgodnym pozwolona konstytucya Żydom koronnym, po wypłaceniu zwykłego pogłównego i aukcyej pięciudziesiąt tysięcy na hibernę doroczną, od wszelakich innych podatków uwalniająca tak obstante contradictione IMciów pp. posłów pomienionych na generalne uwolnienie pozwolona, jako i samychże Żydów województwa ruskiego przez starszych synagogi podpisana submisia obloquitur[1]), exakcya województwie ruskiem całem podatków tych, scilicet jeżeli genus contributionis przez szelężne albo podymne będzie uchwalone, tedy pomienieni Żydzi województwa tego będą powinni ferre to onus contributionis, wypłacając podymne z tych wszystkich dymów, z których płacili anno millesimo sexcentesimo sexagesimo primo, i które od tego roku aż do tych czas od chrześcijan ponabywali albo na chrześcijańskich gruntach domy pobudowali, salvo iure de nova locatione et de conflagratis. **2.** I tę atestacyą pro munere meo jako dyrektor sejmu tego dla większej wagi ręką podpisuję moją. Działo się sexta Maii w Warszawie millesimo sexcentesimo nonagesime anno. Tomasz Działyński, marszałek koła poselskiego starosta bratyański.

Ind. Rel. Castr. Leop. 458 p. 1380—1381.

---

[1]) Na sejmie warszawskim bawili też plenipotenci synagogi żydowskiej z Korony: Herszko Szymsienowicz z Bełza, Moszko Judko Oszerowicz z Krakowa, Szloma Zelman Jakubowicz, Dawid Ickowicz z Wojdysława, Szmujło, Ickowicz ze Lwowa i Elchone z Bełza i submitowaii się w obec marszałka sejmowego, że gdyby przyszło w województwie ruskiem do wypłacenia uchwalonego od tegoż województwa na sejmie szelężnego albo podymnego, natenczas do tego podatki także i Żydzi w województwie tem mieszkający i to według taryfy 1661 r. należeć będą. Obacz assekuracyą marszałka sejmowego C. Leop. 458 p. 1381—1382. Assekuracya Żydów datowana w Warszawie 10 maja 1690 dana na ręce posła województwa ruskiego, Hieronima Kuropatnickiego, także w Castr. Prem. 452 p. 1337—8

84.

Wisnia, 23. września 1690.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, za powtórnym J. kr. Mci p. n. m. po przeszłym zerwanym na teraźniejszy sejmik wydanym uniwersałem pro die decima tertia Septembris do Wiszni na miejsce sejmikowania w województwie ruskiem zwyczajne zjechawszy się dziękujemy naprzód najwyższemu Panu in cuius manibus sunt omnia iura regnorum, że jeszcze in hac tot impetibus hostilibus petita republica, pozwala nam providentia Boska dalsze około tej ojczyzny exercere obrady, których (in auxilium omnipotenti invocato numine) takową czynimy dyspozycyą. 2. Nietylko tu ore publico winne czynimy podziękowanie J. kr. Mci p. n. m. za prace i nieznośne ojcowskie staranie około utrzymania sejmu przeszłego warszawskiego podjęte, ale tą, która debetur J. kr. Mci p. n. m. exolvendo uniżoną obligacyą wyprawujemy z koła naszego IMciów pp. posłów eo nomine do króla IMci z osobliwą instrukcyą, w której ma adiungi podziękowanie J. kr. Mci p. n. m., że non est dedignatus wydać na teraźniejszy sejmik powtórny uniwersał[1]) co sprawuje supreme abundans pana n. m. affectus ku województwu naszemu, do którego poselstwa przy osobliwej instrukcyi uprosiliśmy IMciów pp. Alexandra podczaszego i sędziego grodzkiego żydaczowskiego i Józefa z Pleszowic Fredrów tudzież IMci p. Konstantego Hoszowskiego miecznika żydaczowskiego obstringendo w tem dexteritatem IMciów, aby commissum negotium pro decentia województwa naszego expediowali. 3. JWIMć p. wojewoda ruski hetman w. koronny jako wielki in hac republica i czujny wódz, więcej in excubiis kraju województwa naszego na granicach niżeli in laribus domesticis zostający, wspólnie z JWIMcią p. kasztelanem krakowskim hetmanem polnym koronnym do uprzejmej obliguje nas wdzięczności. Tak za wojenne koszty prace i fatygi jako i na przeszłym sejmie wielkie dobrego affektu ku województwu naszemu świadczone dowody pariter wielkiego podziękowania, co fusius wyrażą IMcie pp. posłowie do IMci p. wojewody ruskiego z sejmiku naszego wyprawieni, jako to IMć p. Jarosz z Kuropatnik Kuropatnicki sędzia ziemie lwowskiej, IMć p. Jan Sobieski stolnik, Remigian z Wojakowa na Rzeplinie Wojakowski podstoli ziemie przemyskiej, IMć p. Franciszek z Orzechowic Orzechowski łowczy ziemie przemyskiej. Oraz ciż IMć pp. będą expostulować imieniem naszem o wydanie inszej repartycyi na zapłatę IMciom pp. wojskowym takowej, aby się konformowała do deklaracyi województwa ruskiego na sejmie immediate skończonym uczynionej. 4. Uważywszy rationem cardinalissimam sejmikowania naszego t. j. zapłatę wojską, dotąd w borgowej służbie zostającego, przecię jednak od corocznej kampanii cum dispendio własnych fortun nie alienującego się, na ukontentowanie tegoż wojska rzptej, t. j. zapłacenie ćwierci niezapłaconych i tych, które in futurum zapłacone być mają, stosując się do deklaracyi przez IMciów pp. posłów naszych na sejmie przeszłym warszawskim danej, po ziemiach województwa naszego uchwaliliśmy generaliter podatek podymnego et ad massam summae z tegoż podatku emergentis przyłączyliśmy do sumy ziemie przemyskiej szelężne na lat dwie ziemi tejże, jako dyspozycya i laudum każdej ziemie zapłatę wojskową seorsive elucidować będzie. 5. Protestacyą zaniesioną in facie ordinum na sejmie od IMci p. wojewody krakowskiego przeciwko koekwacyi hyberny i innym pun-

[1]) Sejmik zwołany był na 13 września uniwersałem królewskim, datowanym z 26 lipca 1690 w Warszawie. C. Leop. 458 p. 1664—1666.

ktom w protestacyi wyrażonym jako ius vetandi łomiącym akceptujemy i IMci p. marszałkowi koła naszego z IMciami pp. posłami coram actis uczynić protestacyą insistendo protestacyej IMci p. wojewody krakowskiego zleciliśmy. 6. A że konstytucya sub titulo aprobacya fundacyi konwentu czerlenickiego sine consensu heredum Czerlenice in praeiudicium iurium bonorum terrestrium na tymże sejmie typis impressa in volumen legum weszła iniuriose, zaczem ad instantiam JWIMci p. Franciszka Jana na Sokołowie Dzieduszyckiego wojewody podolskiego i żydaczowskiego starosty, tudzież IMci p. Mikołaja Kossakowskiego cześnika lwowskiego, jako dóbr pomienionych Czerlenica nazwanych haeredum, IMci p. dyrektorowi koła naszego, aby protestacyą de nullitate konstytucyi pomienionej uczynił laudo conventus praesentis nomine publico zlecamy. 7. Ziemia lwowska i żydaczowska mając pierwszy respekt na zasłużonego dobrze żołnierza lubo tot calamitatibus pressa, bellorum procellis exposita, przechodami wojsk tak koronnych jako i w. księstwa litewskiego nadrujnowana, niechcąc jednak hoc statu reipublicae subsidio suo deesse, na zapłatę i satysfakcyą wojsku z repartycyej do siebie należącemu uchwala i postanawia podatek podymnego sto dwadzieścia i te ratami sześcią deklaruje wydać, na każdą z nich ratę po dwadzieścia podymnego. Zaczynając pierwszą ratę die decima sexta Octobris ad diem decimam sextam Novembris; drugą a die decima sexta Decembris ad diem decimam sextam Jannuarii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi primi; trzecią a prima Martii ad ultimam eiusdem; czwartą a prima Octobris itidem ad ultimam eiusdem; piątą a prima Decembris itidem ad ultimam eiusdem anni sequentis; szóstą prima Februarii in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo ad ultimam eiusdem. Do których wybierania IMciów pp. poborców do ziemi lwowskiej na pierwszą ratę IMciów pp. IMci p. Łykowskiego[a]) łowczego gostyńskiego z IMcią p. Gnoińskim, do drugiej raty IMć p. Iwanowskiego z IMcią p. Podleskim vicesgerentem grodzkim żydaczowskim, do trzeciej raty IMć p. Łosia pisarza grodzkiego lwowskiego z IMcią p. Bułdejem; do czwartej IMć p. Krzysztofa Janickiego pisarza grodzkiego kamienieckiego z IMcią p. Stefanem Czołhańskim; do piątej raty IMć p. Stanisława Swirskiego z IMcią p. Rafałem Swierskim, do szóstej raty IMć p. pisarza grodzkiego żydaczowskiego z IMcią p. Podbilskim. Z ziemi żydaczowskiej do pierwszej raty IMć p. Fredra podczaszego i sędziego grodzkiego żydaczowskiego, do drugiej raty IMć p. Wojciecha Bukowskiego, do trzeciej raty IMć p. Czołhańskiego, do czwartej raty IMć p. Menżyńskiego, do piątej raty IMć p. Manasterskiego, do szóstej raty IMć p. Szczepkowskiego obieramy i naznaczamy. 8. Do płacenia zaś podatku pomienionego należeć będą dworki i kamienice szlacheckie we Lwowie, w których szynki exercentur i przez najem fructificant. A te iudicium fiscale per delegatum zrewiduje i z podpisem rewizora regestr ich w regestr generalny sympli lwowskiej wprowadzi i IMciom pp. exaktorom do wybierania odda. Pod którą rewizyą i podatek te tylko kamienice i domy szlacheckie podpadać nie powinne, w których gospodarze propter custodiam depozitów i reclinatiorum swojego IMcie pp. obywatele płacąc im trzymają. A żeby tak ten podatek podymnego jako i czopowego nemine excepto płacony był, tedy libertacye wszystkie, tak anterioribus laudis jako et decretis komukolwiek na uchylenie się od płacenia tych podatków pozwolone, communi assensu nostro znosimy, w mieście Lwowie do płacenia czopowego tych wszytkich, którzy podwożą piwa do Lwowa obligamus. 9. Chcąc mieć w jako najlepszym porządku czopowe ziemi naszej, tedy też czopowe miasta miasteczka per administrationem trzymać będą, którego certi quanti po tychże miastach, miasteczkach postanowienie, jako za co trzymać mają, na sądy skarbowe odkładamy, dając moc IMciom pp. sędziom sądów naszych fiskalnych postanowienie tego czopowego. O których sądach WIMć p. podkomorzy lwowski uniwersałem swoim miasta

---

a) F. Łychowskiego.

miasteczka obwieści, aby na nie compareant ad constituendum certum quantum tego podatku na każde miasto i miasteczko i asygnacye wydawać będzie. A żeby tem snadn.ej to certum quantum postanowione było, tedy p. instygator skarbowy ziemie naszej, który obrany będzie rewizyą anticipative przed sądami skarbowymi browarów i winnic po miastach miasteczkach uczyni i te fideliter skonnotowawszy na sądy skarbowe przyniesie et fidelem revisionem suam eodem iudicio corporali iuramento comprobabit. **10.** A że IMcie pp. Hieronim Kuropatnicki sędzia ziemski lwowski, Andrzej Żebrowski pisarz ziemski lwowski i successores nieboszczyka IMci p. Andrzeja Kamińskiego podsędka ziemskiego lwowskiego, administratorowie czopowego ziemie lwowskiej i żydaczowskiej, z trzyletniej administracyi swojej tego podatku czopowego, jako IMciowie pp. Andrzej Żurakowski wojski halicki i Samuel Sokolnicki trzydziestu czterech in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto, także IMcie pp. Franciszek Borysławski podczaszy dobrzyński, Jan Dwernicki dwudziestu podymnego in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio, IMcie pp. Rafał Janicki i Alexander Żurakowski in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio dwudziestu podymnego i IMcie pp. Jan Krechowiecki i Tomasz Swaryczowski itidem dwudziestu podymnego in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo septimo, IMcie pp. Kazimierz Szpaczyński i Andrzej Turzański, IMcie pp. Kazimierz Lubowicki[a] i Franciszek Jankowski pisarz teraźniejszy grodzki żydaczowski w ziemie lwowskiej i żydaczowskiej egzaktorowie, ponieważ ex calculo sufficientem ziemi w exakcyi swojej uczynili satisfactionem, tedy pomienionych IMciów cum successoribus wiecznymi czasy kwitujemy, a kwit każdemu z osobna z IMciów IMci p. marszałkowi koła naszego z podpisem ręki IMci wydać deklarujemy. **11.** Rewizya akt podkomorskich ziemskich i grodzkich tak lwowskich jako i żydaczowskich, że jest wielce potrzebna, tedy do rewizyi tych akt, która captato tempore expedietur in praesentia Wp. podkomorzego lwowskiego, urzędy ziemskie i grodzkie lwowski i żydaczowski naznaczamy, którzy de tempore porozumiawszy się hoc officium pro debito expedient. A tej rewizyej każdemu z IMciów pp. obywatelów ziemi lwowskiej i żydaczowskiej na ten czas we Lwowie i Żydaczowie będącemu przypilnować i dojrzeć wolno będzie. **12.** Sądy skarbowe in fundamento legis novellae postanawiamy i czas do reasumowania ich w poniedziałek po św. Katarzynie w roku teraźniejszym naznaczamy, do których przy urzędach ziemskich także grodzkich lwowskim i żydaczowskim IMciów pp. deputatów jako to JWIMci p. Franciszka z Dziduszyc na Sokołowie Dzieduszyckiego wojewodę podolskiego, Wnych IMciów pp. Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego, Adama z Granowa na Szkłowie i Myszy hrabię Sieniawskiego lwowskiego, Prokopa z tegoż Granowa Granowskiego żytomierskiego starostów, IMci p. Karczewskiego chorążego lwowskiego, Mikołaja Krosnowskiego stolnika lwowskiego, IMci p. Krosnowskiego stolnika gostyńskiego, IMci p. Jakuba Piotra z Ossy Ozgę stolnika chełmskiego, Feliciana z Grochowiec Grochowskiego stolnika żydaczowskiego, IMci p. Alexandra Rosnowskiego stolnika trębowelskiego, WIMci p. Alexandra Potockiego kasztelanica kamienieckiego, IMci p. Mikołaja Kossakowskiego cześnika lwowskiego, IMci p. Jarosza Rosnowskiego łowczego lwowskiego, IMci p. Franciszka z Orzechowiec Orzechowskiego łowczego przemyskiego, IMci p. Żurakowskiego wojskiego halickiego, IMci p. Jana Janickiego miecznika podolskiego, IMci p. Olewińskiego cześnika latyczowskiego, IMci p. Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego obieramy i naznaczamy. Które to sądy fiskalne ziemie lwowskiej absentia nonnullorum non obstante dummodo sex adsint, expedyowane być powinne. **13.** Na też sądy wszyscy IMcie pp. poborcy et connexionem z skarbem habentes dla uczynienia exakcyi swoich rachunków comparebunt, z którymi jeżeli decreta libertatis ab onere ob satisfactionem skarbowi będą zachodziły, te pro quietationibus perpetuis in rem

a) F. Dubowiecki.

satisfacientium deklarujemy, i że ad iteratas calculationes pociągani nie będą, upewniamy. IMciów pp. komisarzów ziemi naszej, jako to do wydawania asygnacyej na zasługi IMciom pp. deputatom Wgo IMci p. Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego, na trybunał zaś skabowy lwowski tegoż WIMci p. podkomorzego lwowskiego a na radomski przyszły skarbowy trybunał IMci p. Mikołaja Kossakowskiego cześnika lwowskiego deputujemy i obieramy. **14.** In vim zaś gratitudinis IMci p. komisarzowi na trybunał lwowski zł. trzy tysiące, IMci p. komisarzowi na trybunał skarbowy radomski cztery tysiące zł. p. habita ratione dalszej drogi z czopowego ziemi naszej wypłacić za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego zleciliśmy. Zawdzięczając przy tem trudności w wydawaniu asygnacyi i rachunkach podjęte WIMci podkomorzego lwowskiego, do wydawania assygnacyi in annis praeteritis komisarza, pomienionemu IMci na każdy rok przeszłego komisarstwa po dwa tysiące zł. p. z czopowego ziemi naszej wyliczyć pozwalamy. IMć p. Szpaczyński exaktor ziemie żydaczowskiej, ponieważ calculatione deducit, że chorągwi IMci p. Zbożka chorążego żydaczowskiego przeładowanej asygnacyą zapłacił de proprio sto ośmdziesiąt i dwa zł. sistendo executionem militarem w dobrach swoich, tedy sąd fiskalny satisfactionem IMci obmyśli, co in rationibus z tąż chorągwią, ponieważ z repartycyi do nas należy, pro persoluto potrącone być ma. **15.** A żeby tem bardziej pilny był porządek w podatku czopowego miasta Lwowa, tedy żeby browar szpitala Św. Marcina pod tenże podatek podpadał i szynkarz tamtego gruntu, żeby się nie uchylał od płacenia tego podatku zł. dwieście do tegoż szpitala, za assygnacyą WIMci p. podkomorzego lwowskiego naznaczamy. Desiderium IMci p. Grochowskiego stolnika żydaczowskiego ratione impediowania przez magistrat lwowski kupna gruntu frydrychowskiego do gruntu IMciów na przedmieściu lwowskiem przyległego, tedy w tem prawo anni millesimi quingentesimi quinquagesimi et millesimi sexcentesimi decimi reasumujemy, salvis tamen iuribus et oneribus civitatis eiusdem praecustoditis. **16.** A ponieważ IMć p. Franciszek Fredro skarbnik drohicki, IMć p. Jan Dwernicki, trzydziestu i czterech podymnego ziemi żydaczowskiej rathae primae in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto exaktorowie, sufficienter perceptarum et expensarum summarum uczynili kalkulacyą et evidentibus documentis pokazali restantem summam przy IMci p. Sarczewskim[a]) wicesgerencie skarbowym haerere, który poexekwowawszy delaty i wybranej nie oddawszy sumy niewiedzieć gdzie się podział, tedy ab onere solutionis restantis summae et exactionis praefatae IMciów pp. exaktorów cum successoribus ich wolnymi czynimy i kwit IMci p. marszałkowi koła naszego wydać pozwalamy. **17.** A że IMcie pp. exaktorowie z ziemi naszej lwowskiej podatku podymnego anni millesimi sexcentesimi octuagesimi sexti et millesimi octuagesimi octavi quaerulantur na miasto Lwów, iż ob impossibilem według sympli na to miasto włożonej contributionis exactionem, tego podatku znaczną sumę, jako to IMciom pp. Janowi z Mrozowic Mrozowickiemu podsędkowi teraźniejszemu ziemi naszej, IMci p. Józefowi Podbilskiemu tysiąc dwieście dwadzieścia i dwa zł. i groszy piętnaście et subsequentibus IMciom także certum quantum nie dopłacili, co IMciom pp. poborcom wydanie kwitu zatrudnia, tedy hanc praetensionem do sądów fiskalnych pro decisione z miastem Lwowem odsyłamy. Kwitu zaś w sądach fiskalnych aby exaktorom cuiuscumque in genere contributionis nie per pluralitatem votorum ale nemine contradicente wydawane były i stawały teraźniejszą uchwałą praecavemus. **18.** IMć p. Hieronim Kuropatnicki sędzia ziemski lwowski ponieważ wprzód na sejmie anni millesimi sexcentesimi octuagesimi quinti lubo passive ale z wielką przysługą ziemi, potem zaś na sejmie anni millesimi sexcentesimi octuagesimi octavi rozerwanym z uproszenia naszego z pracą i kosztem swoim zostawał, te tedy trzy tysiące, eo nomine zgodnie IMci

---

a) T. Jarczewskim.

na przeszłych sejmikach pozwolone, dla rozrywania onych laudo nie asekurowane na teraźniejszym sejmiku tąż zgodą naszą stwierdzamy i tych trzech tysięcy wypłacenie z czopowego ziemi lwowskiej przez dwie lecie winnego za wydaniem assygnacyej od WIMci p. podkomorzego lwowskiego komisarza ziemie naszej naznaczamy. IMci p. Jerzemu Floryanowi Ożdze civi z przodków swoich i z własnych zasług emeritissimo wypłacenie czterech tysięcy zł. za zgodą wszytkich na przeszłych sejmikach postanowioną laudo praesenti aprobujemy. 19. In securitatem perpetuam akt tak ziemskich jako i grodzkich żydaczowskich na wymurowanie sklepu i wystawienie drzwi żelaznych z okienicami żelaznemi pozwalamy zł. trzy tysiące, które JW p. wojewoda podolski starosta żydaczowski na czopowem miasta Żydaczowa przez lat cztery wybierać ma. A że czopowe pomienione zł. tylko trzysta na rok wynosi, tedy reliquum sumy, to jest tysiąc ośmset zł. z czopowego lwowskiego za asygnacyą WIMci p. podkomorzego komisarza ziemi lwowskiej do rąk IMci wydać deklarujemy. 20. Desideria miasta Lwowa że się ad praesens pomieścić nie mogą, tedy je do sądów fiskalnych lwowskich odsyłamy, kędy calculationem proventus ducillaris biennalis w administracyej swojej existentis jako i insze miasta tejże ziemie uczynić będą powinni. 21. Na konstytucyą reparacyi zamku lwowskiego sześć tysięcy zł. p. laudis anterioribus sobie pozwolonych, że WIMć p. starosta lwowski nie wziął tylko cztery tysiące, tedy i tamte dwa tysiące reszty ex anterioribus laudis, i teraz cztery tysiące na kontynuacyą reparacyej tegoż zamku z czopowego ziemi naszej za asygnacyą WIMci p. marszałka koła naszego do rąk IMci wyliczyć deklarujemy. 22. IMci p. instygatorowi ziemi lwowskiej salarium zł. trzysta quotannis z czopowego ziemi naszej pozwalamy. 23. IMcie pp. komisarze ziemscy lwowscy i przemyscy, taże sanoccy, asygnacyi żadnej na regiment IMci p. starosty szczurowieckiego wydawać nie będą, aż za pokazaniem sobie dekretu w którymkolwiek sądzie przez IMć p. Kamińskiego miecznika sanockiego z tymże regimentem otrzymanego. 24. IMciom pp. posłom ziemie naszej tak na przeszły grodzieński jaka i teraźniejszy warszawski sejm obranym in vim gratitudinis za fatygi i koszty IMciom po zł. trzy tysiące p. z czopowego ziemi naszej pro persona każdego z IMciów pp. posłów wypłacić uchwaliliśmy i asygnacye eo nomine IMci p. marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy. 25. IMci p. Glince pisarzowi grodzkiemu sanockiemu zł. sześć set na eliberacyą syna IMci z niewoli z czopowego ziemi naszej na sejmiku przeszłym rozerwanym przyobiecane, za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego zapłacić pozwalamy. 26. IMciom pp. deputatom wojskowym z repartycyi do ziemi naszej należącym traktamentu na deputatów każdej chorągwie po zł. dwieście, OO. Trynitarzom lwowskim zł. trzysta; do Rudek obrazu Naświętszej Panny zł. trzysta, IMci p. Zelisławskiemu zł. trzysta, IMci p. Piaseckiemu zł. dwieście, IMci p. Rybczyńskiemu zł. trzysta, IMci p. Jaskmanickiemu zł. pięć set, IMciom pp. Janickim zł. trzysta na wykupienie z niewoli, p. stanowniczemu Wyszyńskiemu zł. dwieście z czopowego ziemi naszej za asygnacyami przez IMci p. marszałka koła naszego wydanemi wypłacić naznaczyliśmy. 27. Ziemia przemyska jako zawsze in communi patria zarówno pro sorte sua podatki rzptej płacić zwykła, tak i teraz insistendo deklaracyi na sejmie immediate skończonym przez IMciów pp. posłów swoich danej, sposób zapłacenia wojsku ad trutinam sejmiku swojego zabrawszy, takowy, jaki być na ten czas zdał się najskuteczniejszy, na zapłatę wojsku wynajduje. A naprzód quantitatem sumy chorągwiom repartycyą do siebie odesłanym do zapłaty należytej, uważywszy na dosyć uczynienie deklaracyi sejmowej i tak ćwierci dwudziestu[a] jako też i półćwierci februariuszowej zapłacenie podymnego dwieście ośmdziesiąt w ziemi swej uchwala i tenże podatek do zapłacenia na rat dziesięć ordynuje. Pierwsza tedy rata poczynać się ma die decima sexta Octobris a koń-

a) F. deklaracyej sejmowej.

czyć się die decima sexta Novembris; druga poczyna się a die prima Decembris a kończy się ad ultimam eiusdem; trzecia poczyna się die decima sexta Jannuarii anni sequentis millesimi sexcentesimi nonagesimi primi a kończyć się ma die decima sexta Februarii; czwarta zaczyna się a die prima Martii a kończy się ultima eiusdem; piąta pocznie się a die prima Augusti a kończyć się ma ultima eiusdem; szósta poczyna się die decima sexta Septembris a koczyć się ma die decima sexta Octobris; siódma poczynać się a die prima Novembris a kończy się ultima eiusdem; ósma rata poczyna się a die decima sexta Decembris a kończyć się die decima sexta Jannuarii in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo; dziewiąta rata poczyna się a die prima Februarii a kończyć się ma ultima eiusdem; dziesiąta rata poczyna się a die decima sexta Martii a kończyć się ma die decima sexta Aprilis. **28.** Do których podatków wybierania, jak to do pierwszej raty we wszyskich partyach ziemi przemyskiej do podymnego dwudziestu piąciu IMci p. Adama Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego naznaczamy, obligando pomienionego IMci, aby wybrane z pomienionego podatku sumy ad mentem legis publicae do Lwowa na miejsce prawem opisane zniósł et ad contenta legis eiusdem sprawił się. Do drugiej raty także podymnego dwudziestu piąciu za Sanem IMć p. Krystyna Gorajskiego podczaszego bielskiego, między Sanem a Dniestrem IMci p. Rossnowskiego stolnika trębowelskiego; za Dniestrem IMci p. Jana Nahajowskiego podczaszego trębowelskiego; do trzeciej raty do partyi zasańskiej do wybierania podymnego dwudziestu pięciu IMci p. Wojciecha Skorutę, do partyi między Sanem a Dniestrem IMci p. Stefana Rytarowskiego, do partyi zaś zadniestrskiej IMć p, Franciszka Pakosza. Do czwartej raty podymnego dwudziestu piąciu w partyi zasańskiej IMci p. Daniela Grodzickiego, w partyi między Sanem a Dniestrem IMci p. Szymona Tarnawieckiego, w partyi zaś zadniestrskiej IMć p. Franciszka z Pleszowic Fredra skarbnika drohickiego; do piątej raty podymnego trzydziestu do partyi zasańskiej IMci p. Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego; do partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Piotra Winnickiego; do partyi zadniestrskiej IMć p. Piotra Krępskiego cześnika czerniechowskiego. Do szóstej raty podymnego trzydziestu do partyi zasańskiej IMć p. Lisowskiego łowczego żydaczowskiego; do partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Andrzeja Rogozińskiego; do partyi zadniestrskiej IMć p. Choynackiego. Do siódmej raty podymnego trzydziestu do partyi zasańskiej IMć p. Tomasza Wojakowskiego, do partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Alexandra Komarnickiego wojskiego stryjskiego; do partyi zadniestrskiej IMć p. Stanisława Żurowskiego cześnika przemyskiego; do ósmej raty podymnego trzydziestu do partyi zasańskiej IMć p. Franciszka Suskiego wojskiego żydaczowskiego vicesgerenta grodzkiego przemyskiego; do partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Konstantego Hoszowskiego miecznika żydaczowskiego; do partyi zadniestrskiej IMć p. Stanisława Szeptyckiego podstolego czerniechowskiego regenta grodzkiego lwowskiego. Do dziewiątej raty podymnego trzydziestu do partyi zasańskiej IMć p. Dominika Wiszniowskiego regenta grodzkiego przemyskiego, między Sanem a Dniestrem IMć p. Marcina z Szumska Woronicza podkomorzyca kijowskiego; do partyi zaś zadniestrskiej IMć p. Jaworskiego. Do dziesiątej zaś raty podymnego trzydziestu partyi zasańskiej IMć p. Mołodeckiego, w partyej między Sanem a Dniestrem IMć p. Urbańskiego; w partyej zaś zadniestrskiej IMć p. Michałowskiego exaktorów obraliśmy. Ciż IMcie pp. exaktorowie podatek podymnego według taryfy na sejmiku teraźniejszym potsanowionej i regestrem osobliwym ręką IMci p. marszałka koła naszego i IMciów pp. deputatów do postanowienia taryfy przydanych podpisanym i do akt grodzkich przemyskich podanym likwidowanej wybierać powinni et in toto do samego pomienionego regestru referując się contribuentes aggrawować nie powinni, ale salario legibus regni descripto pod winami prawem koronnem opisanemi kontentować się mają. **29.** Czyniąc levamen ordynaryjnym podymnego podatkom, szelężne w całej ziemi naszej

przemyskiej authoritate conventus praesentis uchwalamy i one na zapłatę zasług regimentu pieszego WIMci p. Adama Mikołaja z Granowa Sieniawskiego hrabi na Szkłowie i Myszy, starosty lwowskiego, na dwie lecie za sumę ośmdziesiąt tysięcy zł. p. ordynujemy, cum ea declaratione, aby wszystkie miasta miasteczka ziemie naszej przemyskiej nemine excepto, sine ullis diffugiis, nie zasłaniając się żadnemi libertacyami i protekcyami do rąk IMciów pp. deputatów pomienionego regimentu wypłacali i oddawali, a regiment tę sumę ośmdziesiąt tysięcy zł. p. pro persoluto przyjąć będzie powinien. Który to podatek poczynać się ma a die prima mensis Octobris w roku tysiącznym sześć setnym dziewięćdziesiątym a kończyć się powinien roku tysiącznego sześć setnego dziewięćdziesiątego wtórego ostatniego dnia września. Warujemy przy tem pomienionemu regimentowi casus fortuitos, strzeż Boże nieprzyjaciela koronnego powietrza morowego na ludzi i bydło, ognia et aliarum calamitatum publicarum, przez coby podatek ten szelężnego debitum nie mógł mieć cursum i dotąd IMciów pp. deputatów lub in toto lub in parte nie doszedł, tedy lubo in sequentibus annis defalkować, lub też gotowizną z innych podatków praevio jednak calculo i pokazaniem rzetelnem satisfacere temuż regimentowi deklarujemy, żeby suma ośmdziesiąt tysięcy regimentowi wyżej mianowanemu de integro wypłacona była, vigore consensus nostri eam cavemus securitatem. 30. Referując się do konstytucyej sejmu immediate skończonego warszawskiego titulo trybunał skarbowy napisanej i tejże dosyć czyniąc, sądy fiskalne in fundamento tejże konstytucyej w ziemi przemyskiej uchwalamy, i też sądy antycypując trybunału lwowskiego zaczęcie sześcią niedziel die vigesima septima Novembris anno praesenti w Przemyślu zacząć deklarujemy. Na które sądy przy urzędzie grodzkim i ziemskim przemyskim IMciów pp. deputatów niżej opisanych jako to JWIMć p. Franciszka na Sokołowie z Dzieduszyc Dzieduszyckiego wojewodę podolskiego, WIMć p. Jana Franciszka z Zmigroda na Lisku Stadnickiego chorążego nadwornego koronnego, WIMć p. Jana na Rzeplinie z Wojakowy Wojakowskiego podkomorzego przemyskiego, WIMć p. Adama z Granowa hrabię na Myszy i Szkłowie Sieniawskiego lwowskiego rohatyńskiego starostę, IMć p. Andrzeja z Skorczyc Skorczyckiego chorążego ziemie przemyskiej, WIMć p. Mikołaja Stawskiego chorążego latyczowskiego, IMć p. Dzierżka chorążego podolskiego, IMć p. Dzieduszyckiego chorążego trębowelskiego, IMć p. Jana Sobieskiego stolnika przemyskiego, IMć p. Remigiana z Wojakowej na Rzeplinie Wojakowskiego podstolego przemyskiego, IMć p. Potockiego kasztelanica kamienieckiego, IMć p. Szymona Józefa z Gosniewic Wolskiego stolnika halickiego, IMć p. Franciszka z Podolina Podolskiego, podczaszego latyczowskiego, IMć p. Franciszka z Orzechowic Orzechowskiego łowczego przemyskiego, IMć p. Józefa z Humnisk Humnickiego łowczego sanockiego, IMć p. Gabryela Winnickiego podstolego żydaczowskiego, IMć p. Andrzeja Dydyńskiego, IMć p. Jakuba z Gledzianowa Bełchackiego skarbnika zakroczymskiego obieramy i naznaczamy. Którzy IMcie pp. sędziowie obrawszy e medio sui IMć p. marszałka sądów skarbowych sądy pomienione absentia nonnullorum non obstante, dummodo sex z IMciów adsint, pluralitate votorum concludente sądzić będą. 31. Na sądach tedy pomienionych skarbowych teraźniejsi IMcie pp. poborcy z rachunkami stawić się powinni; prześli zaś pp. exaktorowie, którym aukcya na sądach przeszłych skarbowych wynaleziona na sejmiku teraźniejszym darowana, mają na tychże sądach comparere i cokolwiekby z rachunków pokazało się przy IMciach, excepta auctione sum skarbowych, te wszystkie ad dispositionem sądu fiskalnego comportare powinni. Tamże po skończonych rachunkach i satysfakcyi uczynionej kwity in perpetuum w sądzie skarbowym de exactionibus otrzymywać mają. Te zaś kwity eiusdem valoris mieć chcemy, jakoby od sejmiku naszego wydawane były. Do tychże sądów skarbowych należeć będą wszyscy, którzy sum podatkowych cuiuscunque generis w ziemi naszej tykali się a kwitów na sejmikach nie otrzymali, także miasta i miasteczka ziemi naszej, które in administratione sua

czopowe roku przeszłego trzymali ad faciendum calculum z administracyi do sądu skarbowego comparere powinni będą. Na tychże sądach skarbowych retentores contributionis publicae laudo praesenti laudatae, cuiuscumque generis te podatki byłyby, jeśliby się jakiemi in antecessum libertacyami zasłaniali, takowe libertacye wszystkie praesenti laudo abrogantur exceptis libertationibus, które na sejmach koronnych postawały, in sua authoritate conservatis. **32.** Komisarza do wydawania asygnacyi na zasługi chorągwiom repartycyą do ziemi naszej odesłanym WIMć p. Jana z Wojakowej na Rzeplinie Wojakowskiego podkomorzego ziemi naszej obraliśmy. **33.** Na trybunał zaś skarbowy lwowski i radomski komisarzów t. j. do Lwowa WIMć p. Konstantego z Radochoniec Wapowskiego chorążego sanockiego, do Radomia zaś WIMć p. Jana Sobieskiego stolnika przemyskiego naznaczamy, oraz compensando koszty IMciów in vim gratitudinis IMci p. komisarzowi trybunału lwowskiego trzy tysiące zł. p. a IMci p. komisarzowi na trybunał radomski habita ratione dalszej drogi cztery tysiące zł. p. deklarujemy. **34.** Zaszła w kole naszem quaerimonia na niektórych IMciów, iż ob calamitates, które przez grady, wylanie wód i szarańczę w dobra IMciów roku teraźniejszego nastąpiły podatków pariter z temi wsiami, których calamitas ta nie dotknęła wypłacić nie mogą, tedy dawszy miejsce desideriis IMciów rewizyą w ziemi naszej naznaczamy, do której rewizorów za Sanem i między Sanem a Dniestrem IMć p. Wojciecha Hermanowskiego cześnika żydaczowskiego, za Dniestrem zaś IMć p. Kobylnickiego naznaczamy. Ci tedy IMcie pp. rewizorowie w dobrach i wsiach tych, które jakakolwiek calamitas z pomienionych dotknęła ad requisitionem iudigentium rewizyę uczyniwszy et possibilitatem płacenia podatków postanowiwszy, illos actus revisionis suae in scripto ad censuram et moderationem skarbowego sądu ziemie przemyskiej podadzą. **35.** Przychylając się do dekretu na sądach skarbowych w Przemyślu ferowanego in anno proxime praeterito millesimo sexcentesimo octuagesimo nono między IMciami pp. exaktorami podatku podymnego w ziemi przemyskiej a szlachetnymi IMciami pp. Waleryanem Michałowskim, Mikołajem Swiechowskim, Janem Sułkowskim, Stanisławem Swiechowskim ratione acsi nie zapłacenia podatku podymnego z Dołhołuki z dymów czterech, to jest IMci p. Mikołaja Swiechowskiego z dymów dwóch, które dwa dymy, część IMci p. Rapackiego dziedziczna a teraz IMci p. Sułkowskiego, według juramentu in anno millesimo sex centesimo septuagesimo tertio uczynionego w grodzie przemyskim i do regestru IMci p. Wiszniowskiego wpisanego opłaca; także z dymu stróżyńskiego IMci p. Michałowskiego z dymu IMci p. Borowskiego, na które dymy juramenta są pokazane; także z Lubieniec Eliasza Lubienieckiego, który dym część Jana Lubienieckiego opłaca a errone są popisane do regestru i na delaty przez IMciów pp. poborców podane, więc inhaerendo aequitati et iustitiae possessorów wyżej mianowanych ab impetitione IMciów pp. exaktorów vigore praesentis conventus visnensis, tak a praeteritis quam et futuris exactionibus uwolniamy i tą deklaracyą naszą IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy podpisać. **36.** IMci p. Remigianowi Wojakowskiemu podstolemu ziemi naszej, compensando trudy i koszty na sejm grodziński erogowane sumę trzech tysięcy złp. z remanentu szelężnego przy IMci zostających naznaczamy, residuitatem zaś tegoż podatku szelężnego ziemi przemyskiej ex calculatione peracta przy IMci zostającego za zgodą wszystkich temuż IMci kondonujemy i kwit wydać eo nomine IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy. Które zaś miasta podatku szelężnego IMci nie wypłaciły, salvam repetitionem temuż IMci p. podstolemu ziemi przemyskiej tegoż podatku in foro competenti vindicandam zostawujemy. **37.** IMć p. Konstanty z Radochoniec Wapowski chorąży ziemi sanockiej, jako civis in hoc republica virtuosis dotibus qualificatus, będąc w ziemi przemyskiej anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio trzydziestu podymnego między Sanem a Dniestrem exactorem, na przeszłych sądach skarbowych nie tylko sufficienter kalkulacyą z tego podatku expedivit, ale też w pokazaniu aukcyej podatku tegoż inszych IMciów praeivit exemplo.

Zaczem insistendo decreto ziemi naszej fiscali tegoż IMci z pomienionej exakcyi podymnego trzydziestu cum successoribus kwitujemy. 38. Także attenta ratione traditae calculationis z czopowego i szelężnego, które tenże IMć godnej pamięci z IMcią p. Adamem Stawskim stolnikiem halickim w ziemi naszej vigore laudi anni millesimi sexcentesimi octuagesimi quinti trzymał, tak sukcessorów IMci p. Adama Stawskiego stolnika halickiego jako i samego IMci p. chorążego sanockiego kwitujemy i kwity eo nomine tak z podymnego, czopowego jako i szelężnego IMci p marszałkowi koła naszego wydać zleciliśmy i sumę siedmiu tysięcy siedmiuset i dziewięciu zł. którą w szelężnem z miasta Jarosławia ob conflagrationem IMć p. chorąży sanocki nie dobrał, temuż IMci non stringendo IMci ob rationes evidentes ad iuramentum in rationibus pro persoluto przyjmujemy, sumę zaś quae et quanta na ludzi pieszych przez IMci p. chorążego sanockiego za ćwierci dwie z czopowego, które IMć trzymał, wzięta była a vigore likwidacyej komisyi radomskiej przy IMci ex ratione nie wystawionych na kampanią ludzi zostawała, temuż IMci p. chorążemu sanockiemu ziemia przemyska mediante consensu omnium daruje, a jeżeliby tego trzeba było w skarbie koronnym IMci względem tych ćwierci dwoch przebranych zastępuje. Z czopowego jednak ziemi przemyskiej, które IMć po deputacyi na trybunał lubelski trzymał, tenże IMć p. chorąży sanocki rationem na sądach skarbowych przyszłych dać powinien. I cokolwiekby ex calculatione remanentów podatku tego przy IMci zostawało, takową resztę za asygnacyą IMci p. komisarza ziemie naszej IMć p. chorąży sanocki zapłaci i kwit post praestitam satisfactionem w tychże sądach fiskalnych otrzyma, który tanti valoris jako sejmikowy authoritate sejmiku tego declaratur. 39. Gratitudinem IMciów pp. sędziów skarbowych sądów przeszłych, na którą po zł. pięć set każdemu z IMciów rachując asygnacye do czopowego ziemi przemyskiej do IMci p. Konstantego z Radochoniec Wapowskiego chorążego sanockiego przez IMci p. marszałka sądów tychże wydane powychodziły, approbujemy i te asygnacye IMci p. chorążemu sanockiemu sąd przyszły skarbowy ziemie naszej sobie pokazane pro persoluto przy rachunkach z czopowego, które immediate IMć p. chorąży sanocki trzymał przyjąć będzie powinien. IMci panu marszałkowi zaś sądów tychże przeszłych złp. trzy tysiące in vim gratitudinis naznaczamy. 40. Mając iustum respectum zasług prac i kosztów JW. IMci p. Mikołaja z Unichowa Ustrzyckiego kasztelana przemyskiego na dwóch sejmach grodzieńskim i warszawskim ex consensu nostro erogowanych in recompensam onych resztę szelężnego przy IMci zostającą zł. p. ośm tysięcy i dwieście talarów bitych przez IMć p. Wapowskiego chorążego sanockiego z czopowego na drogę warszawską IMci danych kondonujemy i do płacenia pomienionej sumy dziewięci tysięcy czterechset zł. p. tegoż IMci p. kasztelana uwalniamy i z kontraktu o szelężne z ziemią przemyską spisanego kwitujemy i wolnym na wieczne czasy czynimy, który kwit IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i wydać IMci p. kasztelanowi przemyskiemu zlecamy. 41. Godnej pamięci WIMci p. Andrzeja Modrzewskiego podskarbiego nadwornego koronnego przemyskiego, radomskiego etc. starosty w rzptej merita wojenne odwagi et quod supremum est najmilszego pro decore gentis polonicae pod Wiedniem strata życia nietylko całej rzptej meretur respectum ale i nas do tej przywodzi reflexyi, że sukcessorom IMci pozostałym kwit z czopowego miasta Przemyśla na fortyfikacyę tegoż, w dyspozycyi na ten czas godnej pamięci IMci p. podskarbiego zostającego wydać IMci p. marszałkowi koła naszego zleciliśmy i od czopowego pomienionego przemyskiego sukcessorów tychże WIMci p. podskarbiego in perpetuum wolnymi czynimy. 42. A ponieważ IMć p. Szymon Józef z Gośniewic Wolski stolnik halicki, IMć p. Józef z Humnisk Humnicki łowczy sanocki czopowego, ziemie przemyskiej vigore contractuum dzierżawcy, maiori ex parte tak w sądach skarbowych w ziemi naszej jako i na sejmiku teraźniejszym wniesienie i zapłacenie sum należytych calculatione pokazali, residuitatem zaś ad complementum niedobranej sumy na konflagratach pokazują et inpossibilem exactio-

nem probant, dla tego pomienionych IMciów de plano z pomienionego czopowego kwitujemy et restantem summam pro persoluto przyjmujemy. **43.** IMcie pp. poborcy ziemi naszej jako to sukcessorowie godnej pamięci nieboszczyka IMci p. Felicyana Stawskiego łowczego przemyskiego podatku podymnego in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio et in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto exaktora, także sukcessorowie IMci p. Demiana Stawskiego cześnika podolskiego partyi zasańskiej podatku podymnego exaktora, także sukcessorowie IMci p. Stefana Winnickiego podstolego żydaczowskiego między Sanem a Dniestrem anno domini millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio podatku podymnego exaktora, także IMć p. Wojciech z Grochowiec Hermanowski cześnik żydaczowski i IMć p. Wojciech Jeż podatku podymnego w tejże ziemi exaktorowie deduxerunt calculatione na sądach skarbowych i w kole naszem, jako sumy exakcyi swoich za asygnacyami należycie wypłacili et in resto tylko sumy z aukcyi wynalezione zostały. Zaczem communi assensu suffragante wszystkich pomienionych IMciów ab exactionibus suprascriptis wolnymi czynimy i sumy z aukcyej przy IMciach zostające perpetuo kondonujemy i kwit IMci p. marszałkowi koła naszego pro interesse cuiusvis z Mciów wydać zleciliśmy. IMci p. cześnika przemyskiego podymnego w ziemi naszej między Sanem a Dniestrem exaktora rachunek na sądach skarbowych sufficienter uczyniony requiret po nas doskonałego od tejże exakcyi IMci uwolnienia, jakoż laudo praesenti de bene gesta exactione wolnym czynimy i kwit IMci p. marszałkowi eo nomine wydać zlecamy. IMć p. Alexander Chmielowski, przeszły wicesgerent grodzki przemyski między Sanem a Dniestrem podymnego ziemi przemyskiej exaktor, uczyniwszy na sądach skarbowych per plenipotentem exakcyi swojej rachunek, lubo pewną sumę dekretem skarbowym ziemi przemyskiej wyrażoną in retentis został, jednakże uważając tak na zasługi pomienionego IMci jako też mając dyskrecyą super iniquam sortem, do której przez kilkoroletnie cruciatus nieznośnych chorób in functione exakcyi swoich zaczętych przyprowadzony jest, tegoż IMci od przerzeczonej exakcyi i z sumy wszystkiej podatkowej in plano et per omnia wolnym cum successoribus uczyniwszy, kwit wydać eo nomine IMci zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego. **44.** Tak siła IMciów ex concivibus nostris instabant w kole naszem o instancyę do J. kr. Mci p. n. m. aby sól w województwie naszem po żupach J. królewskiej Mci pretio legibus regni descripto przedawana była. Proposuerunt przy tem IMcie pp. obywatele religiej greckiej województwa naszego quaerimonias, jako przez odbieranie cerkwi i dissenzye IMciów OO. episkopów przemyskich laesionem iurium religiej swojej ponoszą i aby J. kr. Mć p. n. m. altissimo iudicio majestatu swego has differentias uspokoić raczył, o instancyę z koła naszego upraszali. Wnosił przy tem usilną prośbę IMć p. Kalinowski cześnik halicki o instancyę do J. kr. Mci, aby J. kr. Mć Szahanowicza Lipkę na eliberacyą IMci p. Kalinowskiego syna IMci kondonować miłościwie raczył; niemniej instabunt IMć p. Michał Chłopicki skarbnik i Konstanty Hoszowski miecznik, żydaczowscy o instancyą do J. kr. Mci p. n. m. aby IMciów poddanych do dóbr J. królewskiej Mci zbiegłych, J. kr. Mci p. n. m. wydać rozkazał. W namienionych tedy wszystkich punktach IMciów posłów na początku specyfikowanych do J. kr. Mci p. n. m. wysyłamy, którzy wiernie J. kr. Mci p. n. m. doniósszy poddaństwo będą expostulować u majestatu J. kr. Mci p. n. m. przy osobliwej instrukcyi, aby J. kr. Mć haec desideria miłościwie pańską swoją łaską complecti raczył. **45.** Podobnym sposobem do JWIMci p. wojewody ruskiego hetmana w. koronnego wzwyż specifikowanych wysyłamy osobliwie posłów przy osobliwej instrukcyi, który IMć panowie posłowie wdzięczność województwa naszego za koszty i wojenne fatygi IMci p. wojewodzie referent a prosić będą o przysłanie inszej repartycyej do ziemie naszej, ponieważ ta, która jest przysłana nie konformuje się deklaracyej na sejmie przeszłym warszawskim przez IMciów pp. posłów danej. **46.** Tak siła IMciów pp. braciej naszych quaerulabantur, iż w dobrach IMciów swywolna vicinia węgierska, osobliwie poddaństwo IMci

p. grafa Humieńskiego z tej strony Biesczad wielkie rabunki, najazdy, zabójstwa, rozboje czyni, zaczem de consensu omnium wyprawujemy do IMci p. grafa Humieńskiego posłów naszych, jako to IMci p. Alexandra z Pleszowic Fredra podczaszego żydaczowskiego, IMć p. Franciszka z Orzechowic Orzechowskiego łowczego przemyskiego, IMć p. Piotra Krępskiego cześnika czerniechowskiego, IMć p. Alexandra Komarnickiego wojskiego stryjskiego, którzy IMcie pp. posłowie przy osobliwej instrukcyi i kredensie requirent i prosić będą IMć p. grafa Humieńskiego, aby per iura bonae vicinitatis seriam animadversionem na ludzi swawolnych uczynił i satysfakcyą iniuriatis nieodwłoczną przykazał. **47.** IMci p. Bzickiemu praesidiariorum ziemie przemyskiej rotmistrzowi za kilkoroletnie usługi ziemi tej dziękujemy i kontentując usługi IMci tysiąc zł, czopowego ziemi naszej przeszłego IMci deklarujemy i naznaczamy zą asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego. Jeśliby zaś więcej zasług IMci należało, takowe na sądach skarbowych przyszłych z ziemie naszej likwidować będzie i satysfakcyą sąd skarbowy IMci obmyśli. A że tenże IMć p. rotmistrz funkcyą swoją spontanee ad dispositionem sejmiku naszego składa, tedy na miejsce IMci, IMć p. Żeliborskiego do tej funkcyi substituimus et circa solitam mercedem conservamus. **48.** Czopowe ziemi naszej a die prima Augusti anno praesenti zaczęte ad diem ultimam Julii w roku przyszłym tysiącznym sześćsetnym dziewięćdziesiątym pierwszym IMci p. Samuelowi z Orzechowic Orzechowskiemu pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu; a die zaś prima Augusti in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo primo, ad diem ultimam Julii in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo IMci p. Mikołajowi z Stawu Stawskiemu chorążemu latyczowskiemu marszałkowi koła naszego; na rok zaś trzeci a die prima Augusti anni millesimi sexcentesimi nonagesimi secundi ad diem ultimam Julii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi tertii IMci p. Michałowi Chłopickiemu skarbnikowi żydaczowskiemu in administrationem laudo praesenti puszczamy et authoritate laudi praesentis serio iniungimus, aby podatek czopowego wszystkie miasta miasteczka ziemie naszej ze wszystkich in genere browarów i dworów, żadnemi nie zasłaniając się protekcyami iurysdykcyami ani libertacyami, i ci którzy do miast piwa podwożą fideliter płacili. IMcie pp. administratorowie zaś pomienionego czopowego sumy wybrane na sejmiku bliższym do administracyi swojej likwidować będą i sumy wybrane ad dispositionem sejmiku wydawać mają, z administracyej zaś swojej na sejmikach kwity otrzymywać będą, do żadnych sądów ani komisyej nie referując się. Insuper fidelem administrationem w grodzie przemyskim ante calculationem ciż IMcie pp. administratorowie poprzysięgą. Za takowąż zaś administracyą każdemu z IMciów po dziesięć tysięcy zł. p. z tegoż czopowego naznaczamy. Czopowe jednak miasta Rzeszowa na lat trzy zupełne na fortyfikacyą zamku rzeszowskiego IMci marszałkowi nadwornemu koronnemu pozwalamy et ab administratione generali excypujemy. **49.** Zdałoby się być quid indignum, gdyby w kole naszem interpozycya J. kr. Mci p. n, m. nie miała być plenissima satisfacione ukontentowana, zaczem za interpozycyą J. kr. Mci czopowe miasta Stryja na lat trzy a prima Augusti anno praesenti incipiendo na fortyfikacyą zamku stryjskiego in administrationem IMci p. administratorowi stryjskiemu pozwalamy. **50.** A ponieważ JWIMć p. Franciszek na Sokołowie Dzieduszycki, wojewoda podolski starosta żydaczowski komisarz ziemie naszej przemyskiej, in vim zasług chorągwie swojej pancernej należących, asygnacyą na sumę sześć tysięcy zł. p. różnemi czasy do IMciów pp. exaktorów wydał, które na likwidacyą skarbową na przeszłej komisyej radomskiej pro exoluto tejże chorągwi weszły, mając zaś iustam rationem zasług tegoż JWIMci p. wojewody podolskiego, niemniej nagradzając prace, fatygi i expensas, które circa functionem komisarstwa indefesso studio całej ziemi naszej przez lat pięć praestitit, zaczem asygnacye wzwyż mianowane z skarbu taryfy i likwidacyej do ziemie naszej rewokując, sumę pomienioną sześć tysięcy zł. polskich, przydając do tego cztery

tysiące zł. p. pro functione comissoriali, na które asygnacyą IMci p. marszałkowi koła naszego nomine publico do administratorów czopowego lub też IMci p. komisarzowi do IMciów pp. exaktorów ziemi naszej wydać zlecamy, temuż JWIMci p. wojewodzie podolskiemu laudo praesenti konferujemy. **51.** Sumy, które pokazały się na przeszłych sądach skarbowych przez IMciów pp. wojskowych w ziemi naszej przebrane, te wszystkie IMć p. komisarz ziemie naszej pomienionym IMciom pp. wojskowym z teraźniejszych podatków w zasługach wojskowych defalkować będzie. Któreby zaś chorągwie, przebrawszy nad to w ziemi naszej zasług, do repartycyej teraźniejszej nie należeli, na takowych IMć p. komisarz na trybunał lwowski w ziemie naszej będzie miał pilną attendencyą, aby na tych sumach ziemia nie szkodowała. **52.** IMciom pp. posłom na sejm przeszły warszawski z ziemie naszej po trzy tysiące każdemu in vim gratitudinis naznaczamy i te wydać lub z przeszłego lubo teraźniejszego czopowego za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego naznaczyliśmy. **53.** Za poważną instancyą JWIMci p. wojewody ruskiego, hetmana w. koronnego, zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby na sumę sześć tysięcy zł. p. wydał asygnacyą do czopowego przeszłego a) regimentowi WIMci p. chorążego koronnego, którą sumę IMć p. komisarz ziemi naszej temuż regimentowi przy rachunkach w zasługach potrącić będzie powinien. **54.** IMci p. Alexandrowi z Pleszowic Fredrowi podczaszemu żydaczowskiemu, piechoty łanowej rotmistrzowi, zawdzięczając IMci, że ludzi pomienionych w należytym do tych czas zatrzymuje moderunku zł. dwa tysiąca p. za wydaniem asygnacyej przez IMci p. marszałka koła naszego z czopowego przeszłego ziemie naszej naznaczamy, czynimy to jednak ex bono affectu przeciwko IMci p. podczaszemu et praecustodimus, aby in successum IMcie pp. rotmistrze simles summas pro mercede nie pretendowali sobie. **55.** Traktamentu IMciom pp. deputatom każdej chorągwie i regimentu do ziemi naszej z repartycyej należącym po zł. dwieście, IMci p. Andrzejowi Askmanickiemu znaku husarskiego królewicza IMci Alexandra towarzyszowi świeżo z niewoli eliberowanemu zł. p. dwa tysiąca, IMci p. Piaseckiemu na wykupno syna z niewoli zł. trzysta, IMci p. Rybczyńskiemu na wykupno brata swego z niewoli zł. trzysta, IMci p. Stefanowi Krynickiemu towarzyszowi znaku IMci p. wojewody podolskiego świeżo z niewoli eliberowanemu zł. trzysta. IMci p. Żelisławskiemu niewolnikowi zł. dwieście, OO. Reformatom przemyskim zł. trzysta, OO. Dominikanom przemyskim na pozłotę ołtarza Najświętszej Panny Kamiennej zł. czterysta. OO. Franciszkanom przemyskim zł. sto, stryjskim sto, OO. Karmelitom antiquae observantiae husakowskim zł. sto, OO. Dominikanom mościckim zł. pięćdziesiąt, p. stanowniczemu wyszyńskiemu zł. trzysta z czopowego ziemie naszej przeszłego za wydaniem asygnacyej IMci p. marszałka koła naszego zapłacić i satysfakcyą uczynić naznaczamy. In quantumby zaś czopowe przeszłego roku largicyom i asygnacyom teraźniejszym nie wystarczyło, takowym wszystkim którychby asygnacye poosychały sąd skarbowy ziemie naszej modum satisfactionis adinveniet. **56.** Retenta podatków ziemie naszej, które wieś Borynia i Jabłonów zatrzymały IMci p. Borysławskiemu, podczaszemu dobrzyńskiemu kondonujemy et ab impetitione quavis uwalniamy, in futurum jednak ab actu sejmiku niniejszego podatki wszystkie też wsi płacić powinne będą ad norman inszych wsi w ziemi naszej zostających. Wypłacenie zaś sumy anterioribus laudis IMci p. Borysławskiemu naznaczonej pro satisfactione do sądów skarbowych odsyłamy. **57.** Mając wzgląd słuszny i kommizeracyą na szkody tak w zbożach, łąkach jako i ogrodach przez ludzi i stada podczas dwóch sejmików przedmieszczanom wyszyńskim poczynione, tychże przedmieszczanów samych wyszyńskich od podatków podymnego na teraźniejszym sejmiku uchwalonego do lat b) czterech authoritate sejmiku naszego uwalniamy, in futurum jednak przyszłe raty tegoż podatkowania według teraźniejszej

a) F. przeszłemu. b) F. od rat.

koekwacyej płacić będą. **58.** Z i e m i a s a n o c k a lubo w tem województwie steriliorem accolit glebam, przecie jednak i ta, jako in quavis necessitate rzptej tak i teraz na zapłatę zasłużonemu wojsku niechce deesse reali subsidio i owszem na ukontentowanie IMciów pp. wojskowych z repartycyi do siebie należących i wypłacenie zasług im należytych, stosując się do deklaracyi na sejmie przeszłym warszawskim przez IMciów pp. posłów swoich dańej, uchwaliła podatku podymnego iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi dziewięćdziesiąt i dwoje iuxta zaś tariffam anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii podymnego trzydzieści, którego podymnego sta dwudziestu i dwojga wydanie na dziesięć rat taż ziemia disposuit. Pierwsza tedy rata zaczynać się ma a die vigesima tertia Octobris anno praesenti a kończyć ultima Novembris anni eiusdem; druga rata poczynać się ma a die prima Januarii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi primi a kończyć się powinna ultima eiusdem; trzecia rata poczynać się ma a die prima Martii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi primi a kończyć się powinna ultima eiusdem. Czwarta rata poczynać się ma a die prima Mai a kończyć się ma ultima eiusdem; piąta rata poczynać się będzie a die prima Augustii, a kończyć się będzie ad ultimam eiusdem; szósta rata poczyna się a prima Octobris a kończy się ultima eiusdem; siódma rata poczyna się a prima Decembris a kończy się ad ultimam eiusdem; ósma poczynać się będzie a die prima Februarii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi secundi a kończyć się będzie ultima eiusdem; dziewiąta poczynać się będzie a die prima Maii a kończyć się powinna ultima eiusdem; dziesiąta rata pocznie się a prima Septembris a kończyć się powinna ultima eiusdem. Do których rat jako to do wybierania pierwszej raty iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii do podymnego trzydziestu IMci p. Morykoniego, do drugiej raty do wybierania dwunastu podymnego iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi post revisionem factam IMć p. Jerzego z Humnisk Humnickiego. Do trzeciej raty podymnego dziesięciu iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Teodora Grodzickiego. Do czwartej raty dziesiątka podymnego iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Andrzeja Wujakowskiego. Do piątej raty podymnego dziesiąciu iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Stefana Bukowskiego; do szóstej raty podymnego dziesiąciu iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Pengowskiego. Do siódmej raty podymnego dziesiąciu iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Giebułtowskiego; do ósmej raty podymnego dziesięciu iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Glinkę pisarza grodzkiego sanockiego; do dziewiątej raty podymnego dziesiąciu iuxta tarifam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Ludwika z Bibersztyna Błońskiego. Do dziesiątej raty podymnego dziesiąciu iuxta tariffam anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi IMć p. Jerzego z Polikowa Konopackiego obraliśmy i naznaczyli. Którzy IMcie pp. poborcy contribuentes nie depaktując ani ultra leges regni salariis nie aggrawując sumy z podatku pomienionego wybrane za asygnacyami IMci p. komisarza ziemie naszej wypłacić powinni. Zapłatę zaś IMciom pp. wojskowym ex repartitione do ziemie naszej należącym, za pierwsze dwie ćwierci do Lwowa, na miejsce konstytucyą warszawskiego przeszłego sejmu naznaczone, IMć p. exaktor pierwszy IMć p. Morykoni iuxta dispositionem novellae legis publicae przywieść powinien. **59.** A żeby jako najdoskonalej symplę podymnego mogliśmy postanowić, rewizyą generalną w ziemi naszej dóbr wszystkim postanawiamy. Do której rewizyej rewizorów IMciów pp. Franciszka Bukowskiego wicesgerenta grodzkiego sanockiego, Samuela Strupczewskiego do partyej do Węgier podgórzem po Sanok ciągnącej się na Rymanów aż ku Dukli do granice ziemi bieckiej; do partyej zaś z tej strony Sanoka po granicę przemyską IMci p. Wojciecha Bukowskiego i Piotra Bronikowskiego, którą rewizyę IMcie pp. rewizorowie a die decima sexta Octobris anno praesenti zacząwszy i circa inchoationem

fidelitatem revisionis w grodzie sanockim poprzysiągszy ad diem ultimam Octobris kończyć powinni i osiadłości każdej wsi i miasteczka fideliter konnotowawszy in occlusio rotulo actum totius revisionis distinctim z każdej partyej na sądy bliskie przyszłe skarbowe ziemi sanockiej ad informationem sądu tego et assumptum constituendae simplae przywieść mają et ad exequenda praemissa honore et conscientia obligantur. 60. Sądy zaś skarbowe ziemi naszej in fundamento legis novellae sześcią niedziel przed zaczęciem trybunału skarbowego lwowskiego w Sanoku postanawiamy et inaugurationem tychże die vigesima septima Novembris anno praesenti deklarujemy. Na które sądy przy urzędzie grodzkim a sądzie ziemskim sanockim IMciów pp. deputatów niżej opisanych WIMć p. Jana Franciszka ze Zmigroda na Lisku Stadnickiego chorążego nadwornego koronnego, WIMć p. Konstantego z Radochoniec na Nieczujowie Wapowskiego chorążego sanockiego, IMć p. Adama z Humnisk Humnickiego stolnika czerniechowskiego, IMć p. Kamińskiego miecznika sanockiego, IMć p. Szymona z Hyzowa Romera podczaszego gostyńskiego, IMć p. Alexandra z Humnisk Humnickiego cześnika sanockiego, IMć p. Siemieńskiego stolnika nowogrodzkiego, IMć p. Kazimierza z Gośniewic Wolskiego podstolego sanockiego, IMć p. Marcina Pobiedzińskiego podstolego nowogrodzkiego, IMć p. Samuela z Orzechowiec Orzechowskiego pisarza ziemskiego przemyskiego, IMć p. Jana z Hoczwi na Baligrodzie Bala podkomorzego sanockiego, IMć p. Humieckiego chorążyca podolskiego, IMć p. Jerzego z Wojakowej Wojakowskiego sędzica przemyskiego, IMć p. Jana z Pobidna Pobidzińskiego, IMć p. Mikołaja Rossowskiego, IMć p. Jana Łowieckiego, IMc p. Franciszka z Brzezia Paszkowskiego, IMć p Franciszka Grodzickiego, IMć p. Pełkę, IMć p. Wojciecha Leszczyńskiego, IMci p. Gizowskiego, IMć p. Wojciecha z Malic Malickiego, IMć p. Stefana z Żelechowa Wrzeszcza podwojewodzego sanockiego, IMć p. Piotra z Grochowic Hermanowskiego obieramy i naznaczamy. Którzy IMcie pp. sędziowie obrawszy e medio sui IMć p. marszałka sądów swoich, sądy pomienione absentia nonnullorum non obstante dummodo sex z IMciów adsint pluralitate votorum concludente sądzić będą i ex revisionibus reflektowawszy się taryfę podatku podymnego ad normam regestru IMci p. Konarskiego et ad normam taryfy anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi redukowawszy postanowią tak, aby taż taryfa podatkom uchwalonym korespondować mogła. 61. Na których sądach IMcie pp. poborcy teraźniejsi z rachunkami stawić się będą powinni i doskonały uczyniwszy rachunek akta sądów tychże skarbowych ad mentem legis novellae na trybunał skarbowy comportabunt. Wszyscy także z skarbem ziemi naszej connexionem habentes, którzy kwitów nie mają sejmikowych, ad instantiam instigatoris iudicii fiscalis w tymże sądzie sprawować się mają i w tymże sądzie skarbowym de gesta calculatione kwity albo raczej dekreta libertatis otrzymywać będą, które eiusdem valoris, jako na sejmiku wydane, authoritate laudi praesentis mieć chcemy. 62. Do wydawania asygnacyi na zasługi chorągwiom do ziemi naszej ex repartitione należącym WIMci p. Jana Franciszka ze Żmigroda na Lesku Stadnickiego chorążego nadwornego koronnego obieramy, oraz zawdzięczając pracę IMci, którą podejmował w trudnościach i rachunkach komisarskich w ziemi sanockiej et in successum w tejże ziemi pomienioną funkcyę komisarską continuabit, naznaczamy laudo praesenti temuż WIMci p. chorążemu nadwornemu koronnemu, a tempore in antecessum inchoatae functionis komisarstwa aż do przyszłego sejmu quotannis po dwa tysiyca zł. p., które z najpewniejszych pieniędzy lubo od IMciów pp. exaktorów lubo z czopowego albo szelężnego ziemie sanockiej wydane być powinny. 63. Komisarzów na trybunały skarbowe lege novella sejmu przeszłego warszawskiego postanowione, t. j. na lwowski trybunał WIMć p. Jana Franciszka ze Zmigroda na Lisku Stadnickiego chorążego nadwornego koronnego, na radomski zaś IMć p. Franciszka z Orzechowiec Orzechowskiego łowczego przemyskiego z ziemie sanockiej obraliśmy, et gratitudinem przysługi ziemi naszej IMci p. komisarzowi trybunału lwowskiego trzy tysiące

zł. p. IMci p. komisarzowi zaś na trybunał radomski habita ratione dalszej drogi cztery tysiące zł. p. deklarujemy. IMciom pp. posłom z ziemi naszej na sejm grodzieński zerwany obranym po trzy tysiące na każdego z IMciów, na warszawski zaś sejm przeszły także po trzy tysiące pro persona każdego IMci p. posła ziemie naszej deklarujemy i naznaczamy. Które sumy z czopowego i szelężnego ziemi naszej za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego zapłacone być mają. **64.** Szelężne in futurum na lat dwie po trzy tysiące zł. na rok IMci p. Franciszkowi z Orzechowiec Orzechowskiemu łowczemu przemyskiemu, czopowe zaś itidem na lat dwie po trzy tysiące na rok zł. IMci p. Felicyanowi z Grochowiec Grochowskiemu stolnikowi żydaczowskiemu w ziemi naszej per arendam puszczamy laudo praesenti. **65.** Praesidium ziemie naszej sanockiej pod dyrekcyą IMci p. rotmistrza teraźniejszego do roku prorogamus, dawniejszym zaś IMciom pp. rotmistrzom praesidiariorum ziemie naszej, jako to IMci p. Alexandrowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu tysiąc zł. p. z którychkolwiek pieniędzy ziemie naszej, IMci p. Kobylnickiemu zaś tysiąc zł. p. z retent przy IMciach zostających pro deservita mercede za asygnacyami IMci p. komisarza ziemie naszej zapłacić uchwalamy. Teraźniejszemu zaś rotmistrzowi IMci p. Dzięciołowskiemu zł. sześć set p. pro mercede deservita za asygnacyą tegoż IMci p. komisarza ziemie naszej deklarujemy. **66.** Mając przy tem respekt na zasługi i stracenie substancyej na usłudze rzptej IMci p. Jana Piaseckiego i teraźniejsze utrapienie, gdy mu Orda syna jadącemu na sejmik w dziewiętnastu lat wzięła, na wykupno tegoż zł. pięć set, IMci p. Dzwonowskiemu per respectum zasłużonego rodzica jego IMci p. pisarza ziemskiego sanockiego, tudzież mając wzgląd na stratę jego przez zabranie rozbójników zł. tysiąc. IMci p. Dunikowskiemu szlachcicowi bratu naszemu straconemu zł. sto. Na wykupno z niewoli tatarskiej IMci p. Konstantego Rybczyńskiego towarzysza IMci p. chorążego bracławskiego zł. trzysta, IMci p. Kobylnickiemu zł. trzy sta, IMci p. Żelisławskiemu zł. sto, OO. Franciszkanom sanockim zł. sto, IMci p. Andrzejowi Jaskmanickiemu towarzyszowi roty husarskiej Najaśniejszego królewicza IMci Alexandra zł. pięć set, IMci p. stanowniczemu wyszyńskiemu zł. sto pięćdziesiąt, IMci p. Jordanowi i Czerkawskiemu pogorzelcom po zł. trzysta naznaczamy i za asygnacyą IMci p. marszałka koła naszego z pieniędzy ziemie naszej wypłacić asekurujemy et exolventes pro liquidatione exolutarum summarum do sądów skarbowych ziemie naszej odsyłamy. **67.** IMciom pp. deputatom wojskowym, którzy do tych czas in taedio zasług swoich zostają et per repartitionem do ziemie naszej należą, in vim tractamenti po zł. sto za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej zapłacić z pieniędzy ziemie naszej uchwalamy. IMć p. Glinkę pisarza grodzkiego sanockiego i IMć p. Borysławskiego ukontentowanie do sądów skarbowych ziemie naszej odsyłamy. IMć p. Franciszka z Orzechowiec Orzechowskiego łowczego przemyskiego z podymnego trzydziestu dwojga in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto w ziemi sanockiej wybranego, IMć p. Franciszka Bukowskiego vicesgerenta grodzkiego sanockiego z podatku kotłowego, na ostatek sukcessorów godnej pamięci IMci p. Jacka Humnickiego podsędka sanockiego z podatku szelężnego ziemi sanockiej wolnymi czynimy i kwity z koła naszego eo nomine wydać IMci p. marszałkowi sejmiku naszego zlecamy. Działo się w Wiszni die vigesima tertia Septembris anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo. Mikołaj z Stawu Stawski chorąży latyczowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Leop. Rel. 458 p. 2019—2079. (Extrakt z akt. gr. przem.) Castr. Prem. Rel. 453 p. 2101—2135 Fasc. Cop. Castr. San. 106 p. 3237—3287; punkt odnoszący się do ziemi sanockiej w San. Castr. Rel. 196 p. 308—314. Castr. Żydacz. Rel. 75 p. 52—56. Ręk. bibl. Potockich w Raju 25 sub Nr. 16.

85.

Wisznia, 23. września 1690.

Instrukcya sejmiku posłom do króla.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej skończywszy szczęśliwie za łaską Bożą powtórny sejmik wisniński nam przez króla IMć p. n. m. uniwersałem złożony na tymże sejmiku e medio nostri uproszonym i deputowanym do J. kr. Mci p. n. m. IMciom pp. posłom naszym jako to IMci p. Alexandrowi z Pleszowic Fredrowi podczaszemu, Konstantemu Hoszowskiemu miecznikowi żydaczowskiemu i IMci p. Józefowi Fredrowi takową dajemy informacyą. 2. Wszelkie eciam maximae molis desideria procurrit powinna wdzięczność J. kr. Mci p. n. m. nie tylko do całej rzptej ale też ad quosvis patriae cives należyta, tedy nie wchodząc[a] in numerum tak wielkich i długimi niewczasami trwanych prac wojennych J. kr. Mci p. n. m. z miłości ojczyzny na zaszczyt i zasługę tejże przez tak wiele lat podjętych, teraz kiedy eo ledwie przyszło per modicum interstitium cruentos Martis abstergere purpura sudores, non desinit J. kr. Mć p. n. m. in sago tej rzptej accuratissimus defensor tak in toga supremus et providentissimus tutor nie tylko adesse cura et providentissimis consiliis communi patriae tej rzptej, ale też in ultima necessitate aestuantibus prodesse suffragiis wyświadczył król p. n. m. rzeczą samą ku tej rzptej ojczyźnie łaski swojej ojcowskim affektem, ile in tam ardua necessitate rzptej, dum non erat inventus qui succurreret, król IMć p. n. m. intercessit rzptej proprio peculio[b] od wojska borgowej zostającego służbie, wsparł J. kr. Mć p. n. m. uczynnością pańską upadającej rzptej zaszczyt, cum nesciat pugnare ferratus[c] miles. Pokazał to król IMć p n. m., że w dziełach wojennych tanquam pugnacissimus ferratus Mars żelazem in visceribus, zaś ojczyzny nietylko doskonałą radą etiam in loricis argenteis novit labentem restaurare militiam. Nietylko IMcie panowie posłowie nasi podziękują J. kr. Mci p. n. m. pro hoc amore ku ojczyźnie, ale tak kochającym panem gloriabitur respublica coram gentibus et fama superstes seris narrabit nepotibus. 3. Każdemu ex vicibus rzptej naszej optime impressa et viva occurrit species sejmowych prac J. kr. Mci p. n. m. ex amore spólnej ojczyzny podjętej, przypatrzyła się rzpta jako[d] J. kr. Mci p. n. m. niewczesne dni a prawie bezsenne prowadząc nocy, przez cały sejm hoc solum gessit, co conservationem sejmu et consequenter rzptej całości należało, sat grande ingentis laboris negotium. Czujna J. kr. Mci p. n. pro bono publico perfecit maiestas, kiedy sejm pożądany (a przecie velut navim naufragiis expositam) pretexit gentilicium scutum J. kr. Mci p. n. m. et commodum reipublicae auxit, oddawszy pieczołowitością swoją pańską bene consultam rempublicam. 4. Wielkiego ten akt J. kr. Mci p. n. m. requirit podziękowania, ponieważ J. kr. Mć p. n. m propria cura hoc desiderabile erexit opus, do którego skończenia całej rzptej koncentrowały się subiecta[e], powinni będą IMcie pp. posłowie J. kr. Mci p n m. osobliwej wdzięczności województwa ruskiego uczynić relacyą i J. kr. Mci p. n. m. podziękować uniżenie za to, iż J. kr. Mć powtórnym uniwersałem swoim reduxit ad bonum ordinem powtórnie pierwszy rozerwany sejmik, od którego cardinalis ratio zaszczytu kraju tego dependebat, w satisfakcyej zasłużonym wojsku, i skończenie tego sejmiku, jako auspiciis w tym kraju bytności J. kr. Mci p. n. m. stało się, tak i dalej prosić będą IMcie pp. posłowie nasi, aby J. kr. Mć p. n. m. teraz z bytności swojej laetos civium oddawszy animos i w dalszy czas województwo ruskie primum fatentis hostis obiectum miał w swojej

a) niewychodząc. b) poculo. c) ferrimus. d) taho. e) snb certa.

pańskiej protekcyej et externae securitatis ab hostilibus impetibus provideat z prowidencyej pańskiej[a]), velut ex saeculo optimae spei, którą pokłada sobie województwo ruskie w łasce pańskiej. 5. Usilnie expostulował w kole naszem walnem IMć p. Kalinowski cześnik halicki, prosząc o instancyą do króla IMci p. n. m. o darowanie Szachunowicza Lipki[b]) na eliberacyą syna swego w tatarskiej niewoli jęczącego i do tej przywiódł nas kompassyej, że zleciliśmy IMciom pp. posłom naszym, aby pokornie prosili J. kr. Mci o darowanie tegoż Szachumnowicza na eliberacyą IMci p. Kalinowskiego, który gdy będzie łaską J. kr. Mci pervictus[c]), praedicabit coram gentibus J. kr. Mci p. n. i miłosierdzie nad sobą pokazane. 6. Ponieważ pp. obywatele województwa całego religiej greckiej, jako na przeszłych sejmikach quaerimoniis suis względem episkopiej przemyskiej consiliorum cursum zwykli tamować, wczem lubo do instrukcyej na sejmy IMciom pp. posłom nasze odkładamy postulata, jednako to inter publica et maioris negotii importuni negotia pomieścić się nie może, i z rejekty w rejektę[d]) wchodzi, tak i teraz tęż materyą de integritate iurium IMci księdza Winnickiego liberis od siebie suffragiis według[e]) praw i zwyczajów obranego i nie wprzód od króla IMci uprzywilejowanego, aż rzetelnie godności i powinności swojej pokazał dowody, niemało czasu w konsultacyach naszych zawzięli allegując, że się im w prawach przez odbiranie cerkwi praeiudicium dzieje, wniosą IMcie pp. posłowie do najaśniejszego J. kr. Mci p. n. m. nomine totius conventus praesentis, aby król IMć, tak nasze na potomne czasy facilitando consilia, jako też internae paci securitati publicae de alto maiestatis suae prospiciendo, mając wzgląd na zaszłą między dwiema tejże dyecezyej episkopami, medyacyą i sprawę et desideria IMciów pp. obywatelów religiej greckiej et supremi patrocinatus sui miłościwie uspokoić raczył. 7. Uskarzą się przy tem IMcie pp. posłowie nasi nomine całego województwa przed królem IMcią p. n. m. na pp. administratorów ekonomiej samborskiej, że sól ruska[f]) in immensum pretium wynoszą i pominąwszy dawne prawa i zwyczaje ad arbitrium suum przedawać[g]) każą, będą pokornie prosić IMcie pp. posłowie nasi, aby J. kr. Mć p. n. m. serio animadvertere raczył pp. administratorów, żeby in posterum w województwie naszem w żupach J. kr. Mci pretio, liczbą regni praescripto, przedawana była. Zlecamy przeto IMciom pp. posłom naszym, aby nomine publico nieśli instancyą do króla IMci p. n. m. za IMcią p. Michałem Chłopickim skarbnikiem i IMcią p. Konstantynem Hoszowskim miecznikiem żydaczowskim, aby J. kr. Mć p. n. m. poddanych pomienionych IMci z Wykot i Chłopczyc, do dóbr J. kr. Mci zbiegłych, albo wydać kazał albo inszym sposobem ex thesauro łaski pańskiej ukontentować kazał. 8. Co wszytko aby IMcie pp. posłowie nasi (praemissa ea submissione, jakową candida przeciwko panu pectora complecti et fovere mogą, imieniem naszem miłościwemu panu deferenda) według tej instrukcyej . . . fraterne committimus oraz detestari prudentiam et activitatem w tej mierze IMciów obstringimus. Działo się w Wisni przy skończeniu sejmiku wisnińskiego w kole rycerskiem województwa ruskiego, die vigesima tertia Septembris anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo. Mikołaj z Stawu Stawski chorąży latyczewski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisznińskiego.

Castr. Prem. Rel. 453 p. 2010—2014.

---

a) pańskiego. b) Lyski. c) perincolatus. d) reiectis w rejecte. e) odlog. f) buską. g) przydawać.

86.

Warszawa, 16 października 1690.

Odpowiedź królewska posłom sejmiku wiszeńskiego.

1. Respons J. kr. Mci p. n. m. na instrukcyą sejmiku relationis województwa ruskiego urodzonym Konstantemu Hoszowskiemu miecznikowi żydaczowskiemu, Józefowi z Pleszowic Fredrowi posłom tegoż województwa dany w kancelaryi pokojowej, in absentia koronnej, dnia szesnastego miesiąca października roku tysiąc sześć set dziewięćdziesiątego. 2. Łatwo każdy domyśleć się może, quo loco w sercu J. kr. Mci p. n. m. zostaje ingenitus amor ku województwu ruskiemu, kiedy po nieznośnych pracach i trudach za największy spoczynek ma, sacratum caput ad securitatem onego tym krajom ofiarować, gdzie na pierwszym rezydencyej swojej wstępie, gdy obviam przychodzi ułożona pleno affectu tegoż województwa wdzięczność, J. kr. Mci p n. m. tak mile one przyjmować raczy, jako szczerze nic więcej sobie nad nią za wszystkie swoje niepoliczone ku tej ojczyźnie dobroci nie życzy, upewniając, że ku temu zacnemu województwu tych zawsze pańskich swoich dotrzyma respektów, które i wszystkim i każdemu z osobna przynosić by mogły ukontentowanie. 3. Sejmik skończony tegoż województwa ruskiego J. kr. Mci p. n. m. bardzo probare raczy, nie tylko, że ex mente legis w należytej satisfakcyej zasłużonemu wojsku wygodę uczyni, ale też że przykładem będzie innym województwom liberius quam aequius z ustawami sejmowemi (przeciwko którym praevisa innotescentia nihil ausa) postępującym. 4. W konserwacyej praw religiej greckiej enituit J. kr. Mci p. n. m. niepojednokrotnie constans et solidus animus, nietylko odwracając od niej przeciwne impety, ale też strony niezróżnione do kombinacyej i jedności prowadząc, nieprzestaje i teraz J. kr. Mć p. n. m. pańską swoją przezornością tak kierować raczy[a]), jakoby się tandem aliquando pożądanem uspokojeniem te zachodzące ritus graeci uciszyć mogły trudności. 5. W soli samborskiej przedawaniu snać że casistia wszystkich rzeczy w górę podniesioną wprowadziła większą cenę, zechce jednak J. kr. Mć p. n. m. prędką swoją w to wejrzeć komissyą, tak aby desideriis województwa respondere mogło. 6. O zbiegłych poddanych urodzonych skarbnika i miecznika żydaczewskich J. kr. Mć p. n. m. instantanee pisać kazał aby ich, praevia de realitate inquisitione, wydano bez wszelkich trudności. 7. O liberacyą urodzonego Kalinowskiego, syna urodzonego cześnika halickiego J. kr. Mć p. n. m. (jako to zwykł dla wielu inszych pro sua bonitate czynić) Pańskiego swego przyłożyć objecuje starania. 8. In reliquo J. kr. Mć p. n. m. urodzonych posłów pańskiem swojem zaleceniem do całego województwa commitari raczy. Na własne J. kr. Mci p. n. m. roskazanie. Locus sigilli cubicularis.

Castr. Prem. Rel. 453 p. 2710—2712.

87.

Przemyśl, 1 grudnia 1690.

Protestacya posłów województwa ruskiego przeciwko marszałkowi sejmowemu.

1. Actum in castro premisliensi feria sexta in crastino festi sancti Andreae apostoli anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo. Ad officium et acta praesentia castrensia

a) rzeczy.

capitanealia premisliensia, quibus protunc in locum mfci. Constantini de Radochonce in Niemirów Wapowski, vexilliferi terrae sanocensis vicecapitanei et iudicis causarum loci praesentis pro comitiis anteactis generalibus regni varsaviensibus ex terra premisliensi electi nuntii, mfcus. Remigianus a Woiakowa in Rzeplin Woiakowski subdapifer et iudiciorum fiscalium terrae premisliensis mareschalcus subdelegatus praesidebat, venientes personaliter mfci. Nicolaus a Staw Stawski, vexillifer latyczoviensis conventus particularis visnensis relationis magnificorum palatinatus Russiae nuperrime post anteriorem ruptum ultimate celebrati mareschalcus, nec non Joannes a Woiakowa in Rzeplin Woiakowski succamerarius terrae premisliensis, Constantinus de Radochonce in Nieczuiów Wapowski vexillifer terrae sanocensis vicecapitaneus castrensis premisliensis ex terra premisliensi, atque Gabriel Winnicki subdapifer zydaczoviensis ex terra leopoliensi ad comitia generalia regni varsoviensia ex conventu particulari visnensi palatinatus Russiae electi ex iisdem comitiis regni reduces nuntii, et quidem mfcus. Stawski vexillifer latyczoviensis conventus particularis visnensis palatinatus Russiae mareschalcus, insistendo laudo conventus eiusdem seu potius puncto laudi suprascripti ad infrascriptam actis publicis deferendam protestationem in se a toto conventu facultatem imponendo, nomine eiusdem totius conventus particularis visnensis palatinatus Russiae contra mfcum. Thomam a Działyn Działyński bratianensem capitaneum comitiorum regni generalium varsaviensium immediate celebratorum mareschalcum, idque praecavendo integritati desideratissime in hac aequali republica tot saeculis sacrosancte fultae et per innumeros anfractus casusque reipublicae nobili sanguine in hucusque propugnatae libertatis, solleniter protestati sunt pro eo. 2. Quia suprascriptus mfcus. Działyński bratianensis capitaneus comitiorum regni varsaviensium, ut praemissum est mareschalcus, non attento munere officii sui vinculo iuramenti obligatissimi, cuius summa et potissima in eo consistit ratio, ut leges et constitutiones regni hae solummodo, quae omnium consensu latae et ordinibus regni ante hac quasi[a] codici legum inserendae[b] per expressum recensitae in volumen legum regni intrare debeant, praedictus vero mfcus. Działyński comitiorum regni mareschalcus, licetsi praemissorum optime gnarus, nihilominus infrascripta omnia, quadam abscissiva facultate sua attentare praesumens, constitutiones sequentes, utpote constitutionem titulo koekwacya hiberny[1]), contra quam solennissima contradictio illustris et mfci. Feliciani a Potok in Podhayce Potocki palatini cracoviensis cum toties respetita per eundem protestatione intercessit eandemque constitutionem tot mfcorum. nuntiorum ad constitutiones regni delegatorum de negotio subscriptionis actualiter reprobavit, suprascriptus mfcus. mareschalcus in volumen legum connotari fecit, in altera vero constitutione, titulo hyberna[2]), numerum illustrium et mfcorum. deputatorum seu commissariorum sine nominatione publica in facie reipublicae, ultra solitam praxim privata authoritate pro libitu suo mfcus. mareschalcus comitiorum regni auxit, inter vero curarum publicarum moles suum privatum commodum per constitutionem titulo, gratitudo urodzonemu marszałkowi[3]), cum detrimento aerarii publici inpracticato more intermiscuit, sibique praemissam gratitudinem et in vim eius summam quadraginta millium florenorum pol. inusitate usurpavit. 3. Cum itaque praemissa omnia obstantibus contradictionibus in enervationem iuris vetandi et laesionem libertatis in volumen legum inserta sint, ideo de nullitate praemissarum constitutionum in praeiudicium iuris vetandi in volumine legum connotatarum, insistendo etiam in eo passu protestationi per dictum illustrem et magnificum Felicem a Potok in Podhayce Potocki palatinum cracoviensem contra mfcum. mareschalcum comitiorum regni in simili coram actis iudicii generalis tribunalis regni Lublini feria quarta intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi Domini anno praesenti factae, memorati magnifici mareschalcus

a) quasic. b) insertae. [1]) Vol. L. V. 766. [2]) Vol. L. V., 766 [3]) Vol. L. V. 774.

conventus particularis visnensis et nuntii palatinatus Russiae eam coram actis officii praesentis faciunt praecustoditionem, salva praesentis protestationis melioratione et pro rei exigentia auctione in pleno robore reservata.

Ind. Rel. Castr. Prem. 453 p. 2613—2616.

88.

Lwów, 10. kwietnia 1692.

Król naznacza powtórnie sejmik w Wisni.

1. Jan Trzeci z Bożej łaski król polski, wielki ks. litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski i czernichowski. Wszem w obec i każdemu z osobna komu to wiedzieć należy a mianowicie Wnym, urodzonym senatorom dygnitarzom urzędnikom i całemu rycerstwu województwa ruskiego ziemi sanockiej uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszę królewską. Wni urodzeni uprzejmie i wiernie nam mili! Jako ojcowskiemu naszemu ku dobru pospolitemu usiłowaniu nic milszego nie masz nad zjednoczone unione animorum pro publico bono civium sensus, tak przeciwnym sposobem inter calamitates ojczyzny liczyć musimy, gdy publiczne i wielce potrzebne rzpltej sub tanto bello cum pondere zostającej sprawy prywatnemi rozrywają się i rozbijają diferencyami. Co że w województwie ruskiem, skąd osobliwej żarliwości i wszelkiej in publicum ochoty przykłady jako z najbliższej i nieszczęśliwym co dzień upadającym pogranicznym krajom ściany prodire miały, iniquiore sorte przez rozerwanie teraz świeżo wydanego sejmiku accidit, a stąd wielkie przyszłej już zaczynającej się kampaniej z niedopełnionych uchwał sejmowych sequuntur trudności et incommoda, nie możemy tylko uskarzywszy się na publiczne nieszczęście, zwykłą naszą ku dobru pospolitemu exercere miłość. 2. Za wniesioną tedy przez pp. radnych przy boku naszym zostających imieniem tegoż województwa ruskiego prośbę o złożenie inszego sejmiku [1]) dobroczynnie annuimus i na miejscu zwyczajnem w Wisni na dzień 5 miesiąca maja w roku teraźniejszym pomieniony sejmik składamy, usilnie i gorąco zalecając, abyście uprzejmości wasze na czas i miejsce pomienione studio publici boni, odłożywszy na stronę wszelkie dyssonacye zjechawszy, to za cel konzultacyom naszym założyli, cokolwiek do ukontentowania zasłużonego żołnierza i do ułacnienia całego województwa przez dopełnienie sancitorum sejmu należeć będzie, sprawując te obrady in unione animorum i tego przestrzegając, ne privata publicis officiant. 3. Ten ześ uniwersał nasz, aby tem prędzej wszystkich wiadomości dość mógł, w grodach, parafiach i miejscach zwyczajnych publikować i ogłaszać zleciliśmy, a dla lepszej wiary przy pieczęci koronnej ręką się własną podpisujemy. Dan we Lwowie dnia dziesiątego a) miesiąca kwietnia roku MDCXCII panowania naszego XVIII. Jan król. L. S. maioris cancellariae regni. Ignacy Niedziałkowski J. kr. Mci sekretarz m. p.

Castr. San. Rel. 192 p. 383—384. Castr. Prem. 457 p. 160—163.

---

a) P. siedmnastego.

[1]) Po raz pierwszy złożył król sejmik na 12 marca zarówno z innemi województwami, żeby sejmami przeszłemi pozwolone podatki obmyślili. Uniwersał z daty we Lwowie 10 lutego 1692 Castr. San. 197 p. 227 230.

89.

Wisnia, 5. maja 1692.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej za uniwersałem J. kr. Mci n. m. p. na teraźniejszy sejmik wydanym pro die quinta Maii do Wiszni na miejsce sejmikowania w województwie ruskiem zwyczajne zjechawszy się, chcąc jako najskuteczniejszy wypłacenia podatków według deklaracyej IMciów pp. posłów ziem naszych na sejmie przeszłym warszawskim danej in ordine do zapłaty wojska na sejmiku przedsejmowym uchwalonych obmyślеć sposób, takową w zachodzących trudnościach i przeszkodach do wybierania podatków czynimy resolucyą i deklaracyą jakoteż i w inszych interesach ziem naszych niżej wyrażonych teraźniejszą stanowimy uchwałę. 2. Mając ustawiczne a prawie codzienne ojcowskiej J. kr. Mci p. n. m. ku tej ojczyźnie a osobliwie ku województwu naszemu miłości i dobrodziejstw niezliczonych dowody, których gratissimis pectoribus nostris inszej wdzięczności wyrazić nie możemy nad tę, że vitam et sangvinem za dostojeństwo J. kr. Mci p. n. m. i zaszczyt ojczyzny immolare na każdą winniśmy okazyą. Przytem nizkie podziękowanie należy od nas J. kr. Mci p. n. m. za tak pilne około konserwacyej krajów naszych od nieprzyjaciela pieczołowanie. Do którego podziękowania wszytkie ziemie posłów swoich e medio obranych, niżej w uchwałach osobliwych specifikowanych, wyprawują z instrukcyą, którą IMć p. marszałek koła naszego spisać i podpisaną ręką swoją IMciom pp. posłom wydać ma. 3. Nie godzi się zapomnieć wielkich życzliwego afektu ku nam specimina JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, za które słuszną oddać należyty wdzięczności trybut i podziękowanie, do którego wszytkie ziemie posłów swoich niżej wyrażonych także wyprawują przy instrukcyej od IMci p. marszałka koła naszego ręką jego podpisanej i wydanej. 4. A żeby in futurum wcześniej lauda publiczne do grodów po ziemiach podawane były i ad instantiam obywatelów prędzej dochodziły i w onych żadnych nie było mutacyi albo też opuszczenia punktów jakich, tedy iniungimus to IMciom pp. marszałkom na sejmiku od nas obranym, aby przed pożegnaniem na dokończeniu sejmiku, tak instrukcye sejmowe jako też lauda wszelkie pro bono communi stanowione w kościele in loco publico consiliorum przeczytane bywały, które tamże zaraz w kościele IMcie pp. marszałkowie podpisywać i przy podpisie marszałkowskim po dwóch pierwszych urzędników z każdej ziemie pro tunc na sejmiku będących podpisywać się mają, co i teraźniejszy IMć p. marszałkiem w kole naszem executus est. 5. Sądy skarbowe po ziemiach wszytkich kontynuować się mają według ordynacyej niżej opisanej. Co zaś należy do porządku w każdej in singulari ziemi, to co jest conclusum na teraźniejszym sejmiku tak się exprymuje. 6. Ziemia lwowska, insistendo deklaracyej laudum sejmiku przeszłego onę, in omnibus punctis reassumuje i ażeby do exekucyej in toto przywiedziona była mieć chce. A lubo na wszytkich insultach nieprzyjacielskich zostaje et tot malis et calamitatibus praemitur, niechcąc jednak deesse subsidio suo i bono publico a oraz exonerując się a debito sumy, którą J. kr. Mć p. n. m. ex amore et zelo ku tej ojczyźnie in subsidium ziemi chorągwiom i militiae do ziemi lwowskiej dispartitim ordynowanym, z skarbu swego paterne spendował, niemniej przychylając się do wyraźnej konstytucyej na sejmie przeszłym warszawskim eo nomine ferowanej, tudzież do deklaracyej komisyej trybunału koronnego lwowskiego, intuitu praemissorum subsecutae, podatek trzydziestu podymnego na wypłacenie oneris suprascripti de bonis generaliter omnibus nemine excepto uchwala i on do skarbu dwiema ratami wnieść i wypłacić modo

infrascripto deklaruje się. Pierwsza rata ma się poczynać a die vigesima mensis Augusti i ma się kończyć ultima die Septembris; druga rata ma się poczynać a die vigesima Octobris a ma terminari ultima die Novembris. 7. Do którego podatku wybierania delegujemy IMciów pp. exaktorów a naprzód do pierwszej raty w ziemi lwowskiej IMć p. Alexandra Swirskiego łowczego łukowskiego; do wtórej zaś raty IMć p. Alexandra Gnoińskiego podczaszego czerniechowskiego, w powiecie zaś żydaczowskim do pierwszej raty IMć p. Alexandra Żurakowskiego a do drugiej raty p. Tomasza Swaryczowskiego. Który to podatek pomienieni IMcie pp. exaktorowie w czasie wyrażonym na miejscu zwyczajnem zasiadszy wybierać będą. 8. A z tego ante omnia dług do skarbu J. kr. Mci p. n. m. ad assignationem WIMci p. komisarza ziemie lwowskiej de integro wypłacony być ma a reliquum in subsidium defektów chorągwiom do ziemie naszej ex vi dispartitae ordynowanym cedere powinno. 9. A że ziemia nasza tak per conflagrata jako hostilitates a oraz i calamitosos casus jest maxime attenuata i niemoże być directa certitudo dymów, zaczem rewizyą generalną w dobrach generice wszytkich laudo praesenti postanawia i do expediowania onejże et quidem w ziemi lwowskiej officium castrense leopoliense, in districtu zaś zydaczoviensi officium castrense zydaczoviense deputuje, chcąc mieć po IMciach pp. officyalistach, ażeby tę funkcyą i rewizyą, unius ex generosis officialibus absentia non obstante, et iam cum vicesgerente iurato dnia czwartego miesiąca lipca zacząwszy onej ad ultimam eiusdem sine intermissione kontynuowali, qualitates wszytkie bonorum oraz i osiadłości poddaństwa luculenter zkonnotowawszy, na sądy fiskalne ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego komportowali. Które to sądy fiskalne nie derogując inszym kadencyom presse die quarta mensis Augusti do układania taryfy z rewizyej ex praesenti laudo uchwalonej destynuje i one ad ultimam eiusdem pociąga. Na których to sądach taryfa sympli stanowiona być ma, według której IMcie pp. exaktorowie uchwalony podatek trzydziestu podymnego wybierać mają. In quantum zaś ob aliquem casum ta rewizya i moderacya taryfy w czasie pomienionym nie dojdzie, tedy obligantur IMcie pp. exaktorowie, aby podatek wzwyż wyrażony, według dawnej taryfy wybierali. 10. Mając zaś iustum respectum na zasługi IMci p. Alexandra Maxymiliana z Pleszowic Fredra, podczaszego ziemi podstarościego i sędziego grodzkiego żydaczowskiego, które tej ziemi indefesso studio praestat, zaczem desiderium IMci na teraźniejszym sejmiku proponowane na przyszłe sądy fiskalne ziemi naszej ex limitatione we Lwowie blisko przypadające odkłada, na który termin i interes IMci p. Kruszyńskiego łowczego smoleńskiego in medium consessus nostri przez IMci wniesiony reicit. 11. IMciom zaś pp. deputatom chorągwie[a] i regimentom do ziemi naszej przez dispartitam ordynowanym praesenti laudo iniungit i one obdestinat, ażeby na też sądy fiskalne ziemie naszej blisko przypadające z regestrami i rollami oraz i assygnacyami dla likwidowania się i dla konfrontowania z IMciami pp. exaktorami compareant. 12. Więc że J. kr. Mci p. n. m. wszelaka wdzięczność od ziemi naszej debetur, zaczem upraszamy IMciów pp. IMci p. Stefana z Potoka Potockiego kasztelanica kamienieckiego, do Jaśnie zaś WIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana koronnego, IMci p. Rafała Janickiego podstolego podolskiego oboźnego polnego koronnego posłów naszych, aby przy instrukcyi sobie danej, primo Jego kr. Mci p. n. m. pro omni cura tej ojczyźnie solennissime cum debita maiestatis reverentia nomine ziemi naszej podziękowali. Toż praestabunt JWIMci p. kasztelanowi krakowskiemu hetmanowi w. koronnemu. 13. A iż chorągwie do ziemi naszej ordynowane satysfakcyej w zasługach swoich przez deputatów tediose praestolantur, więc in vim tractamenti chorągwi sejmu przeszłego ex repartita do ziemi naszej należącym po zł. dwieście, wołoskim arkabuzeryi i regimentom po zł. sto praesenti laudo naznacza i one ad assignationes WIMci

a) P. chorągwiom.

p. komisarza ziemi naszej wypłacić deklaruje. Interes IMciów pp. Janickich w niewoli będących, na sejmiku teraźniejszym przez IMci p. Rafała Janickiego podstolego obożnego polnego koronego proponowany, na przyszłe da Bóg sądy fiskalne ziemi naszej ex limitatione przypadające odkłada. IMci p. Drohojowskiemu marszałkowi trybunału koronnego lubelskiego półtora tysiąca zł. p. ordynuje, które aby za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej wypłacone były mieć chce. **14.** Ziemia przemyska lubo tot calamitatibus pressa i tak wielkiemi onerata podatkami, niechce jednak bono publico deesse, owszem ad conservationem tegoż dobra pospolitego vel maxime aplikując się naprzód impossibilitatem wypłacenia uchwalonych podatków w niektórych wsiach i miasteczkach różnemi taryfami podymnego obciążonych tak miarkuje i decyduje. Defektów wszytkich dymów aukcyalnych przez IMciów pp. deputatów z koła naszego ordynowanych konnotowanych podpisany regestr tychże IMciów pp. deputatów ręką IMci p. marszałką koła naszego ręką swoją podpisać zleca, których defektów w tym regestrze konnotowanych wszystkie wsi i miasteczka tamże w regestrze opisane wypłacać przeszłym IMciom pp. exaktorom na sejmiku posejmowym obranym jako też i teraz obranemu nie powinni. A jeżeliby względem zatrzymanych takowych dymów kondemnaty w sądzie którymkolwiek lub grodzkim lub skarbowym ziemie przemyskiej otrzymane były super retentoribus, te nie mają nikomu nocere, owszem pro nullis declarantur, ponieważ takowe dymy abrogantur praesenti laudo. Czegoby zaś według regestrów sądów skarbowych ziemie przemyskiej ręką IMci p. marszałka tychże sądów podpisanego i do grodu podanego niedobrali z dóbr jakichkolwiek IMcie pp. poborcy, to powinni wybierać i delaty jako najprędzej na sądach grodzkich przemyskich podać i de retentoribus podatku podymnego in delatam urgere executionem mają. Assygnacye do siebie wydane każdy z IMciów pp. poborców iuxta quantitatem summy w partyej swojej wybranej i do wybrania należytej wypłacać sine mora chorągwiom powinien. **15.** A że dla krótkości czasu kalkulacyą z pp. poborcami na teraźniejszym sejmiku stanąć nie mogła a defekta w podatkach uchwalonych tak w teraźniejszej konnotacyej przeładowanych dymów jako też względem gradobicia i innych calamitatum znajdują się, dla których IMcie pp. deputaci wojskowi satisfakcyej w zasługach swoich mieć dotąd in toto nie mogą i ziemia ad praesens informowana być nie może, jak wiele której chorągwi albo regimentowi nie dopłacono i jeżeli jaka reszta przy którym z pp. poborców zostaje, tedy kalkulacyą z pp. poborcami jako też likwidacyę niewypłaconych assygnacyi z IMciami pp. deputatami wojskowymi do sądów skarbowych tejże ziemie odkłada, które sądy skarbowe zacząć się mają w Przemyślu na miejscu zwyczajnem die decima sexta Junii anni praesentis i więcej nad niedziel trzy trwać nie mają ani na inszy czas limitować się nie powinny, ale owszem po wyściu trzech niedziel activitas IMciów pp. sędziów cessare powinna. **16.** Do których sądów przydajemy na teraźniejszym sejmiku obranych IMciów pp. Stanisława Józefa z Pleszowic Fredra, wojewodzica podolskiego marszałka koła naszego, Tomasza z Unichowa Ustrzyckiego stolnika sanockiego, Michała Chłopickiego skarbnika żydaczewskiego, Adama Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego, Klemensa z Unichowa Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego, Łukasza Korabiewskiego, Józefa z Pleszowic Fredra, do przeszłych IMciów pp. sędziów na sejmiku po sejmie odprawującym się obranych, którzy odprawiwszy przysięgę takową jaką odprawili pierwsi kolegowie równie z tamtymi IMciami te tylko, które są niżej opisane sprawy sądzić i decydować mają t. j. rachunki z pp. exaktorami cuiuscunque exactionis i czopowego po miastach zatrzymanego tylko porachowanie oschłych assygnacyi między IMciami pp. deputatami wojskowymi zostających także z dawnych IMciów pp. exaktorów ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio obranych, którzy już rachunki odprawili i reszty przy nich nic się nie znajduje per decreta sua libertować ab onere mają. Krzywdy o depaktacye przez IMciów pp. poborców poczynione tamże sądzić mają. Na który czas

sądów skarbowych determinowany zaraz na początku, tak IMcie pp. poborcy, jako i IMcie pp. deputaci comparere powinni, aby jak najprędzej w czasie trzech niedziel sądy skarbowe skończyły się. 17. Więc, że dotąd ex obligatione konstytucyej na sejmie przeszłym warszawskim intuitu wypłacenia summy, którą J. kr. IMć p. n. m. ex paterna benevolentia wojsku wygodzić raczył niezapłaciła ziemia przemyska, tedy co należy od chorągwi i regimentów w ziemi przemyskiej według repartycyej płacę biorących wypłacić takim sposobem jako najprędzej deklaruje i podymnego dwadzieścia i czworo ex nunc teraz uchwala, do którego wybierania poborcę IMć p. Stefana Rytarowskiego obiera, który exekucyą swoją zacząć ma die prima Octobris anno praesenti i ten podatek podymnego ad ultimam eiusdem mensis na miejscu zwyczajnem w Przemyślu wybierać powinien nie depaktując nikogo, ale tylko według prawa groszem od złotego kontentować się ma. Tę zaś sumę pomienionego podymnego pochodzącą na wypłacenie długu J. kr. Mci p. n. m. komisarz ziemie tejże ante omnia ordynować ma. A karty albo asekuracye od chorągwi skarbowi J. kr. Mci dane tenże IMć p. komisarz odebrać do siebie powinien. 18. A że tak wielu braci naszych obywatelów ziemi przemyskiej na różnych sejmikach bywało i teraz na tym sejmiku były kwerimonie, że nie wszyscy jednakowo wypłacają podatki, tedy chcąc coaequationem podatkowania ugruntować rewizyą generalną w całej ziemi przemyskiej miast i miasteczek, wsi królewskich, duchownych i dziedzicznych postanawia i rewizorów na partye trzy IMciów pp. Alexandra Rossnowskiego stolnika trębowelskiego, Franciszka Podolskiego podczaszego latyczowskiego między Sanem a Dniestrem; IMciów p. Jana Nahujowskiego podczaszego trębowelskiego, Mikołaja Jaworskiego wojskiego żytomirskiego za Sanem; Alexandra Humnickiego cześnika sanockiego, Alexandra Łopińskiego za Dniestrem obiera. Którzy po odprawionej przysiędze na teraźniejszym sejmiku według roty niżej opisanej jako najprędzej wszytkie miasta i miasteczka i wsi rewidować mają, w której rewizyej tak się sprawić powinni, żeby wiernie nikomu nie folgując wszytkich kmieci całych, ćwiertników, zagrodników, młynarzów, karczmarzów, chałupników, którzy ogrody mają po wsiach, w miastach zaś wszytkie domy szynkowne i nieszynkowne w rynkach, ulicach i wałach jako też i po przedmieściach będące, także i w miasteczkach mniejszych domy po wszelkich jurysdykcyach, z których podatki rzptej płacić się powinny zostające konnotowali i to wyraźnie w rewizyach swoich opisali, gdzie która majętność w jakiem położeniu zostaje, jakie grunta czy rędzinne czy glinkowate, czy górne czy piaskowe, czy podległe inundacyom rzek jakich, nad to czy na łanie czy na półłanku czy na ćwierciach kmieci siedzą i między zagrodnikami, którzy są osiedlejsi distinctim nie opuszczając nic a nic opisali. Którym to IMciom pp. rewizorom za pracę podjętą salarium każdemu z osobna po dwa tysiąca zł. p. naznacza, na których wypłacenie IMć p. komisarz ziemie naszej teraz zaraz asygnuje każdemu z IMciów na tysiąc zł. do IMciów pp. administratorów czopowego ziemie przemyskiej wszytkich lub do jednego z IMciów, skądby najpewniejsza mogła być exolucya wydać powinni, żeby IMcie mieli na drogę pieniądze i ziemi nie zawiedli, na drugi zaś tysiąc zł. każdemu z IMciów pp. rewizorów należący da Bóg po odprawionej rewizyej ziemia satysfakcyą pewną obmyśleć powinna. Odprawiwszy zaś rewizyą pomienieni IMć pp. rewizorowie na najpierwszym sejmiku konnotacyą rewidowanych majętności miast i miasteczek produkować i relacyą funkcyej swojej doskonałą uczynić mają. Ziemia zaś sobie na ten czas symplę, jaka się będzie zdała proporcyonalną, sine aggravatione quorumvis bonorum postanowi. 19. Więc że zaraz IMcie pp. rewizorowie przysięgli, tedy rotę przysięgi IMciów w temże laudum wpisać IMci p. marszałkowi taż ziemia zleca, której tentor taki: „Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy Świętej jedynemu, iż będąc obranym do rewizyej dymów, wiernie one nie uchylając nikogo ani folgując ubogiemu lub bogatemu także na przyjaźń lubo skrewnienie nie respektując według opisania laudum konnotować i kmieciów

zagrodników, chałupników ogrody mających, także w miastach domy wszytkie szynkowne i nieszynkowne po jurysdykcyach wszelkich będące do płacenia podatków należące, jako też qualitatem glebae opisać powinien będę i że żadnego podarunku ni od kogo nie wezmę, tak mi Panie Boże dopomóż i męka Syna Jego Święta". **20.** Uczyniona nam od niektórych IMciów pp. obywatelów tejże ziemi relacya, że pod czas zachodzących w przeszłym roku trwóg od Ordy zjechawszy się do Przemyśla nie mogli dla opalonych i rozwalonych parkanów, wałów porujnowanych subsistere w tej fortecy, przyszło im tedy do konserwacyej tak zdrowia swego jako i kościołów bożych i ksiąg tak grodzkich jako i ziemskich także i podkomorskich, na poprawę wałów i wystawienie parkanów zaciągnąć sumy u IMci księdza Brzyszkowskiego[1]) kanonika przemyskiego dwóch tysięcy zł., które ziemia IMci p. Stawskiemu chorążemu latyczowskiemu z czopowego ziemi przemyskiej zapłacić zleca, za asygnacyą IMci p. komisarza. **21.** A że mieszczanie przemyscy tą sumą szafowali, kupując drzewa na parkany i rzemieślników płacąc, tedy na sądach skarbowych z wydania tych dwóch tysięcy kalkulacyą uczynić powinni mieszczanie przemyscy i aby constaret ziemi, że te pieniądze obróciły się na poprawę wałów i parkanów, sąd skarbowy przemyski do rewizyej kogo się będzie zdało deputować ma, i na sejmiku przy samej relacyej explicare tę rewizyą; resztę, jeżeliby jaka była, na poprawę dalszą wałów tegoż miasta tenże sąd ordynować ma. **22.** Więc i Stryj miasto, miało to beneficium od ziemi, że go uwolniła od płacenia czopowego na lat trzy; w tem mieście rewizya być powinna, jeżeli jaka restauracya wałów nastąpiła za tą libertacyą, do której rewizyi tenże sąd skarbowy deputować kogo będzie. **23.** Dekreta, którekolwiek na sądach skarbowych postawały intuitu calamitatum variarum, osobliwie gradobicia, ognia, ruiny od wody, tedy te mają in suo robore zostawać i w której racie uwolnione dobra od płacy podatków tych upominać się nie mają, IMcie pp. poborcy a osobliwie części IMci p. Gabryela Błażowskiego wojskiego bydgoskiego w Uhercach circa decretum conservatur. Miasta, które trzymały czopowe in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo nono ad nonagesimum na sądy skarbowe comparere z kwitami i kontraktami co popłaciły i co jeszcze winni dla weryfikacyej prowentu tego i kalkulacyej, które miasta mają być od instygatora sądów fiskalnych przypozwane. **24.** A że po podpisanym regestrze ręką IMci p. marszałka i IMciów pp. deputatów ex consensu omnium Dołhołuka części IMci p. Michałowskiego z dymów dwóch, Bandrów z dymów dwóch, Groziowca z dymu jednego, Nanczowka, Czerców, Czerców Ławrowskich z dymów dwóch, Gnojnica część IMci p. Lityńskiego z dymu jednego od płacenia są uwolnione, tedy i te do regestru wpisać IMci p. marszałkowi koła naszego zleca. **25.** Więc i akces pokazany przez IMci p. Wiszniowskiego regenta grodzkiego przemyskiego w partyej zasańskiej konnotowany być ma, jako to na przedmieściu jarosławskiem dym jeden ex sorte Molenda dicta, w Urzewicach dymów trzy nad fiskalny regestr, we wsi Bziance dym jeden, które w symplę wchodzić powinny; Chyrzyna wieś IMć p. pisarza ziemi przemyskiej, ponieważ przez wodę jest zrujnowana, tedy od płacenia podymnego na trzy raty in toto one uwalniamy. **26.** Munina OO. Jezuitów jarosławskich także i przedmieście jarosławskie tychże, lubo wszytkie podatki na rat dziesięć przeszłych wypłacili, jednak że są przeładowane dwiema dymami, tedy tak Munina z dymu jednego jako i przedmieście z dymu także jednego od płacenia in futurum ma być wolna. **27.** Doznaje całe województwo i ziemia nasza wielkich J. kr. Mci dobrodziejstw, które zawdzięczając posła swego równie z inszemi ziemiami IMć p. Kaspra Wojakowskiego wyprawuje dla podziękowania winnego J. kr. Mci, które IMć p. marszałek koła naszego w instrukcyej obszernie wyrazi i inne punkta do tejże instrukcyej należące opisze. **28.** Do JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koron-

[1]) P. Bryszkowskiego.

nnego z podziękowaniem i instrukcyą IMci p. Alexandra Rosnowskiego stolnika trębowelskiego także wyprawuje. **29.** Zatrzymanych dawnych zasług IMci p. starosty lwowskiego chorągwi usarskiej trzy tysiące sześć set zł. przez IMci p. Wujakowskiego z szelężnego nie zapłacone, taż ziemia zleca IMci p. komisarzowi po wypłaceniu sumy J. kr. Mci należącej z reszty pieniędzy z podatku teraz uchwalonego przychodzącej wypłacić deklaruje, asygnacyą wydać IMci p. komisarzowi zleca. **30.** JWIMci p. Janowi Drohojowskiemu marszałkowi trybunału koronnego, obywatelowi tejże ziemi wypłacić półtora tysiąca zł. p. deklaruje i asygnacyą do czopowego wydać IMci p. komisarzowi zleca. **31.** Traktamentu IMciom pp. deputatom wojskowym ziemia na chorągiew usarską WIMci p. chorążego koronnego zł. sześć set, chorągwi usarskiej IMci p. starosty lwowskiego półtora tysiąca zł. p., chorągwi pancernej JWIMci p. wojewody podolskiego zł. pięć set, chorągwi IMci p. stolnika lwowskiego zł. pięć set, chorągwi IMci p. starosty rzeczyckiego zł. pięć set, chorągwi IMci p. kasztelana chełmskiego zł. dwieście, chorągwiom innym lekszym i regimentom do ziemi wydanej będącym w repartycyej po zł. sto naznacza, na które IMć p. komisarz asygnacye powydaje. **32.** Na oswobodzenie niewolników IMciów pp. Janickich dwóch półtora tysiąca, p. Sozańskiemu zł. sto, p. Łomnickiemu zł. sto wypłacić objecuje, IMci p. komisarzowi asygnacye wydać zleca. Inszych zaś IMciów desideria, jako to IMciów pp. Piaseckich wziętych w niewolę, że się teraz pomieścić nie mogły i nic im ziemia nie obmyśliła na wykupienie tedy na inszym sejmiku mają się pomieścić. OO. Karmelitom usakowskim zł. sto ziemia naznacza. **33.** Miasto Wisznia, że pogorzało, tedy na trzy raty od płacenia przeszłych podatków podymnego to miasto libertujemy, jurament zaś jeśli uczynili pogorzałych dymów, tedy onych przy dawnem prawie de conflagratis konserwujemy. **34.** Na most w Łuczycach wielce potrzebny obywatelom wszytkim ziemi przemyskiej zł. pięćdziesiąt, sąd skarbowy ziemie przemyskiej z retent czopowego w miastach zatrzymanego obmyśleć ma. **35.** Ziemia sanocka. Nie tajna egestas ziemie sanockiej, bo nietylko, że jest między górami niepłodnemi kamiennemi, rzekami, lasami położona, ale też z tem od Węgier sąsiedztwem in dies desolatur, przecież to onus płacenia zasług wojsku, które IMcie pp. posłowie z blisko przeszłego sejmu pro sorte ziemie tej przynieśli bierzemy na się i lubo już stanęła była uchwała i na te deklarowane sumy taryfa post peractam revisionem w sądzie naszym fiskalnym iudicialiter et deliberate postanowiona była, przecież mając wzgląd na niektóre dobra na perfunctoriam skarzące się revisionem, które mieli informare należycie sąd i inszej omnimode potrzebujące dla prędszego dobrze zasłużonego ukontentowania rycerstwa, ponieważ by to moram traheret, visum za zgodą powszechną praesenti conventui referować się ad simplam anni 1673 podymnego i do regestru podanego demptis et adiectis nonnullis, któryto aby pewniejszy i do wypłacenia prędszy bez żadnej noty [1] i cenzury być mógł, po przeczytaniu onego obywatelom ziemie naszej ma być ręką IMci p. marszałka sejmiku naszego teraźniejszego i IMciów pp. urzędników tejże ziemi durante actu podpisany i do akt grodzkich sanockich podany, według którego IMcie pp. poborcy wybierać będą powinni. **36.** Na którą to sumę tak z blisko sejmu przeszłego do nas przysłane, jako też i z remanentów trybunału radomskiego anni millesimi sexcentesimi octuagesimi sexti do ziemi naszej na wypłacenie ordynowane, które przeszłego uchwałą sejmiku nie były postanowione, uchwalamy według taryfy pomienionej podymnego trzysta ośmdziesiąt i jeden, które na rat dziesięć ad normam przeszłego sejmiku ma być rozłożone i instantanee do rąk IMciów pp. poborców przeszłych oddawane. A ponieważ IMć p. Morykoni exaktor do pierwszej raty należący wybrał już trzydzieście podymnego, więc na dziewięciu IMciów consequenter po sobie idących nie należy wybierać tylko trzysta pięćdziesiąt i jeden, którą na każdego

[1] L. kary.

z IMciów pp. poborców pro aequalitate złożywszy będzie powinien każdy z IMciów wybierać po trzydziestu dziewięciu podymnego. Więc że już większa część IMciów pp. exaktorów powybierała podatki in aliqua quantitate, a kwity ut plurimum ad rationale dawali, tedy teraz praesenti consensu nostro obligujemy IMciów, aby stosując się do regestru ręką IMci p. marszałka i IMciów pp. officyalistów podpisanego kwity zupełne sine salvis porachowawszy się co komu wrócić nazad albo dodać będzie należało, sine poenis wydawali, nie aggrawując nad zwyczajne salarium IMciów pp. obywatelów. Ćwierć skarbu J. kr. Mci, która najpierwej powinna była być z zasług pro sorte ziemi naszej chorągwi naznaczonych wypłacona, ponieważ teraz porządek należyty w wypłaceniu podatków postanowiliśmy, obligamus IMci p. komisarza ziemi naszej, aby jak najprędzej według informacyej skarbu J. kr. Mci ex sorte każdej chorągwi zasług przy wydaniu assygnacyej skuteczne obmyślił wypłacenie, karty IMciów pp. deputatów z skarbu J. kr. Mci odebrawszy. **37.** Ponieważ zaś propter egestatem populi przy zatrzymanych podatkach na przednowku teraźniejszym impossibilis plenaria uchwałom naszym satysfakcya, tedy ostatnią ratę podymnego trzydziestu i dziewięciu ad primam Octobris IMci p. Konopackiemu referimus, którą IMć zacząwszy na czas pomieniony in spatio niedziel czterech powinien będzie wybrać. **38.** A że niektórych IMciów zaszły publiczne querimoniae de calamitate zepsowaniem Sanu gruntów dóbr swoich i stąd impossibilitatem inferendo płacenia notabilis summae taryfą ordynowanej, tedy annuendo instancyej IMciów upraszamy IMci p. Franciszka Bukowskiego wicesgerenta sanockiego, żeby IMć zjachał do dóbr niżej specifikowanych i tam doskonałą uczynił rewizyą zinwentowawszy quantitatem et qualitatem glebae i osady tudzież zepsowania przez powódź gruntu opisawszy przywiózł opus perfectum na przyszłą da Bóg reassumpcyą sądów fiskalnych, z którego sąd miarkując się powinien będzie pro aequitate decernere quantitatem dymów na te dobra, tj. do Bartkówki, Łubny, Zasławia, Berezków i Prusieka. [1]) **39.** Traktament IMciom pp. deputatom chorągwie do ziemie tej naznaczonym, mając respekt na tak długie IMciów expektatywy na każdą chorągiew po zł. dwieście naznaczamy, które IMć p. komisarz nasz wypłacić za asygnacyą onym naznaczy. **40.** Abyśmy zaś ad censuram inszych województw nieprzychodzili, że co na jednym sejmiku postanowimy na drugim evertimus, tedy reasumowawszy taryfę i odmieniwszy do złożenia podatków in omnibus aliis punctis et clausulis jako w ordynacyej ad laudum blisko przeszłego sejmiku in toto approbamus et ratificamus. **41.** Czopowe i szelężne ziemi sanockiej expirujące IMciom pp. administratorom przeszłym a die prima Julii zaczynające się puszczamy IMci p. Jerzemu Franciszkowi z Tomaszowa Tomaszewskiemu, cześnikowi kijowskiemu do roku jednego za zł. siedm tysięcy w arendę bez defalki, warując tylko uchowaj Boże nieprzyjaciela koronnego ognia i powietrza po takowym przypadku praevia comprobatione defalka powinna być uznana, pierwszą ratę in instanti za asygnacyą IMci p. komisarza naszego zapłaciwszy. **42.** Sądy skarbowe ziemi sanockiej reassumujemy in toto, na które ponieważ decesserunt niektórzy in supplementum obieramy IMciów pp. Szymona z Gośniewic Wolskiego stolnika halickiego, IMć p. Urbańskiego, IMć p. Wasilkowskiego cześnika podolskiego, IMć p. Wybranowskiego, IMć p. Jana Lesczyńskiego, IMć p. Lesiowskiego wojskiego samborskiego, którzy to IMcie circa reassumpcionem sądów secundum limitationem anteacti iudicii praevio iuramento zasiadać będą in collegio dawnych IMciów. **43.** IMci p. Linowskiemu regentowi ziemskiemu sanockiemu vigore praesentis conventus zł. sto naznaczamy; IMci p. Zapłatyńskiemu Jędrzejowi towarzyszowi IMci p. wojewody wołyńskiego anteriori laudo niewypłacone zł. sto teraz do wypłacenia za asygnacyą IMci p. komisarza naszego naznaczamy; OO. Karmelitom ussakowskim elemosinae causa zł. sześćdziesiąt designamus; p. Łomnickiemu na wykupno z niewoli syna

---

[1]) Bereszchowy Prusiennic. Pot.

naznaczamy zł. pięćdziesiąt; drugie zł. pięćdziesiąt IMci p. Sozańskiemu; IMci p. Janickiemu obywatelowi województwa ruskiego ex fraterna compassione na wykupno z niewoli zł. pięć set deklarujemy. Także p. Janowi Baranieckiemu na okup z niewoli zł. pięćdziesiąt. JWIMć p. Drohojowski marszałek na ten czas trybunału koronnego, nasz terrigena, lubo pro qualitate tak wielkiej fortuny, którą gloriosissime obiit z ozdobą ziemi naszej, meretur jak najszczodrobliwszej wdzięczności, ale że res tenuis domi i ciężkie skarb ziemi naszej exhauserunt podatki, tysiąc zł. z strony naszej IMci naznaczamy in reliquo animum non munera jactantes. 44. Chcąc mieć jako najpewniejsze praesidium od węgierskiej granicy ziemie naszej oddajemy rotmistrzostwo ludzi ordynowanych smolackich IMci p. Janowi Kobylnickiemu obligando, aby jak najczujniejszą w tem obserwował ostrożność, ordynacyą zaś tych ludzi, w jakim poczcie porządku stawać mają, do najpierwszych sądów fiskalnych pro decisione odkładamy. Dla oddania winnego podziękowania J. kr. Mci p. n. miłościwemu pro paterna solicitudine posła swego IMć p. Józefa Fredra równo z drugimi z innych ziem obranymi ordynujemy. 45. Które to postanowienie i uchwały nasze wszytkie IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów po ziemiach będących jako najprędzej podać zlecamy. Działo się w Wiszni na sejmiku die qvinta Maii anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo. Stanisław Józef z Pleszewic Fredro, wojewodzic podolski, marszałek koła rycerskiego sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego. Szymon Wolski z Gośniewic, stolnik ziemi halickiej, Samuel Okszyc Orzechowski, pisarz ziemski przemyski. Marcin Jerzy z Wybranowa Wybranowski.

Castr. Leop. Rel. 462 p. 943—961; Castr. Prem. Rel. 457 p. 437—451. Ręk. b. Potockich l. 25. Artykuł dotyczący ziemi przemyskiej w ręk. b. Ossol. 261 p. 225—236.

90.

Przemyśl, 3. lipca 1692.

Protestacya przeciwko marszałkowi sejmikowemu.

1. Actum in castro premisliensi feria quinta in crastino festi visitationis beatissimae Virginis Mariae anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo. Sub celebratione iudiciorum fiscalium terrae premisliensis per laudum conventus particularis visnensis constitutorum et in diem actus praesentis durantium ac sese legitime determinantium. 2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia premisliensia personaliter veniens gsus. Franciscus de Urbanice Urbański, bonorum oppidi Sokołów posessor, solennem in et contra mfcum. Stanislaum de Pleszowice Fredro palatinidam Podoliae marschalcum conventus visnensis proxime ac immediate praeteriti fecit manifestationem in eo. 3. Quod cum bona eadem oppidi Sokołów auctione contributionis fumaliorum octo supra antiquam tarifam et regestra abiurataque, nescitur qua authoritate in iudiciis fiscalibus terrae eiusdem premisliensis constituta, maximopere gravantur, et incolae bonorum eorundem nullatenus eandem auctionem in fiscum ob egestatem suam et intervenientes calamitates inferre valeant, eadem quoque contributio gso. Trzebuchowski dapifero braclaviensi contributionis eiusdem exactori tantummodo a viginti fumaliis iuxta eadem regestra antiquiora et abiurata per incolas universamque nobilitatem terrae praemisliensis recepta exoluta sunt, ratione cuius aggravationis in conventu eodem particulari visnensi proxime praeterito, cuius idem mfcus. Fredro director sive marschalcus fuerat, in facie totius nobilitatis illationem seu querellam interposuit, atque haec eadem protestatio a se facta inter caetera desideriorum quae pro sua necessitate nobilitas inferrebat, puncta seu postulata connotaretur, obnixe ut iuris est

expostuląsset, nihilominus idem mfcus. mareschalcus eandem suam illationem seu solennem manifestationem ratione aggravationis quod oppidum hocce Sokołów ex auctione eadem contributionis noviter constitutae patitur, non notavit seu potius eandem contributionem nescitur quo casu omisit, per quod damnum ingens ex ea non connotata illatione ex parte sui manifestantis et oppidanorum tenutae suae patitur, nam etenim oppidani Sokolovienses diversis calamitatibus pressi rigorem processus fiscalis metuentes contributionem eandem octo fumaliorum contra se cum notabili iniuria sua constitutam seu auctam per ratas septem in fiscum inferre coacti sunt, per quod damna notabilia passi sunt, ratione quorum iterato solenniter manifestantur.

Ind. Rel. Castr. Prem. 457 p. 1251—1252.

91.

Żółkiew, 28. listopada 1692.

Król naznacza sejmik po zerwanem w Wisni.

1. Jan Trzeci z Bożej łaski król polski w. ks. litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, czerniechowski, wszem w obec i kążdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, a mianowicie Wnym urodzonym senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i całemu rycerstwu województwa ruskiego ziemi sanockiej uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszą królewską. Wni, urodzeni uprzejmie i wiernie nam mili. Nic bardziej ojcowskie serce nasze publicznym in victimam oddane potrzebom przenikać może, jako to pomnażającej się dolendo exemplo inter cives niesforności telum, które etiam solidissimos dobra pospolitego nexus disrumpere et ad interitum przywodzić zwykło, a nam usilnego pieczołowania poenitentiam przynosić. 2. A to i teraz sentimus ictum tegoż serca naszego, gdy infaustis zerwanego uprzejmości wierności waszych sejmiku przedsejmowego indolemus vicibus, które pro paterna clementia ad meliorem chcąc dirigere statum, ażeby privata commoda publicae non praeferantur utilitati, jeszcze wynajdujemy ad haec vulnera remedium, gdy powtórny uprzejmości wierności waszym sejmik na miejscu zwyczajnym w Wisni pro die XIII. miesiąca Decembra roku teraźniejszego składamy usilnie per amorem patriae, który omnes caritates w sobie complectitur żądając, aby uprzejmości wierności wasze sepositis omnibus quibusvis dissonantiis, na czas i miejsce pomienione studio publici boni zjachawszy, to sobie i obradom swoim za jedyny cel przed oczy postawili, czego praesens rzpltej status, conservatio jego a oraz militia niepłatna potrzebują, tych concordi suffragio na sejm electos obierając, którzyby dexterrime munia ac susceptam provinciam cum decore województwa swego piastować i promowować mogli, sprawując te obrady swoje in unione animorum. 3. Który to uniwersał nasz, aby tem prędzej wszystkich wiadomości dojść mógł, uniwersał ten nasz po grodach, parafiach i miejscach zwyczajnych publikować zlecamy. Na co dla lepszej wiary ręką się własną podpisawszy pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Żółkwi die vigesima octava miesiąca listopada [a] roku pańskiego MDCXCII. panowania naszego XVI. Jan król.[1] Franciszek Michał Denhoff, starogrodzki starosta J. kr. Mci i pieczęci wielkiej koronnej sekretarz m. p.

Castr. San. Rel. 197 p. 1149—1150. Fasc. Cop. Castr. San. 107 p. 1471. Castr. Prem. Rel. 457 p. 2728—29.

---

a) data tylko w P. [1]) Instrukcya króla na ten sejmik ma datę 3. października 1692 r. dana była Orzechowskiemu podczaszemu bielskiemu. Nacisk położony był na wojsko, które nie jest takie, jakie sejm chce, ale jakie sejmiki czynią, stąd niepewne zimowe na pograniczu konsystencye, bo postanowione na sejmie non servantur kondycye a stąd male geritur bellum. Jest tam także i uwiadomienie, że Klemens XI. naznaczył 100.000 na lenungi piechot. Ms. bibl. Ossol. 261 p. 113.

92.

Wisnia, 29. kwietnia 1693.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej na sejmik in vim relationis po zerwanym sejmie od J. kr. Mci złożony pro die vigesima nona Aprilis anni millesimi sexcentesimi nonagesimi tertii na miejsce zwyczajne do Wiszni zjechawszy się takowe postanowiliśmy laudum. 2. Widząc imminentia tak na całą ojczyznę jako też osobliwie województwo nasze od nieprzyjaciół pogranicznych pericula i ustawiczne ponosząc clades od tatarskich inkurzyi, nie mogąc in recenti inszego mieć defensionis nostrae remedium nad to, aby upraszać J. kr. Mci p. n. m., aby ex speculo paternae suae solicitudinis securitatem krajom naszym prowidować raczył, wyprawiliśmy eo nomine do króla IMci p. n. m. e medio nostri posłów z należytą instrukcyą. 3. A lubo nam constat, że niektóre regimenty i chorągwie w repartycyej do ziem naszych należącej będące, nie są w swoich asygnacyach in toto uspokojone, IMcie pp. poborcy dla różnych trudności, osobliwie przeładowania dymów w niektórych dobrach nastąpieniu ob varias calamitates defektów, częścią też dla niewybranych propter egestatem publicam retentów tak prędko sątysfakcyej uczynić nie mogą i zdałoby się supplere defectus dla ostatecznej wojska zapłaty, jednakże na teraźniejszym sejmiku dla różnych konsideracyi a osobliwie dla nieskończonej w ziemi przemyskiej generalnej rewizyi, nie przyszło nam do żadnej uchwały podatków ani ordynacyej czopowego ziemie przemyskiej, do którego trzymania IMcie etiam absentes na sejmiku da Bóg przyszłym deputackim capaces być mają, aby[a] namniej absentia IMciów do trzymania tegoż czopowego praeiudicare nie powinna, przeto dyspozycya czopowego ziemi przemyskiej i wszytkie interwenientes materias do dobra pospolitego i porządku ziem naszych regulantes do dnia pierwszego po sejmiku deputackim, lubo szczęśliwie skończonym, lubo quod absit zerwanym, ad instar konstytucyi anni millesimi sexcentesimi nonagesimi po dedukcyej nobilitatis prorogamus, conservando in toto laudum ziemie lwowskiej w porządku in antecessum postanowione. Na którym terminie sejmikowym co będzie należało ad bonum ordinem wszystko da Bóg postanowimy. 4. Interea respektem aukcyalnych dymów IMcie pp. poborcy ziemie przemyskiej z aukcyalnymi dymami ob bona onerata a w ziemi sanockiej z exekucyami swymi respektem niewypłaconych podatków zatrzymać się mają do pomienionego obradzie publicznej naznaczonego czasu. Więc IMcie pp. deputaci wojskowi o zatrzymaniu u IMciów pp. poborców w ziemi przemyskiej respektem tylko dymów aukcyalnych a w ziemi sanockiej respektem nie exekwowanych delat nie mają się przykrzyć o zasługi ani ich do sądu jakiegokolwiek pociągać, póki da Pan Bóg szczęśliwa z sejmiku nie nastąpi decyzya naszego i egzekucye nie będą skończone. Którzy jednak z IMciów pp. poborców wybrali podatki i exekucye skończyli, ci nieodwłocznie assygnacye do siebie wydane wypłacić powinni sub poenis legibus regni descriptis. 5. Kancellarya ziemska przemyska ponieważ jest nadrujnowana i miejsce gdzie księgi zostają ultimam oczekiwa ruinam, przeto dla informacyej naszej rewizyą z tak zdezolowanej kamienice, jako też ksiąg ziemskich przemyskich naznaczamy. Do których dla rzetelniejszej nam informacyej na przyszłym da Pan Bóg sejmiku WIMci pp. Tomasza z Unihowa Ustrzyckiego stolnika ziemi sanockiej olszańskiego starostę marszałka koła naszego, Szymona Józefa z Gosniewic Wolskiego stolnika ziemi halickiej, Ale-

---

a) S. i by.

xandra Fredra podczaszego i sędziego grodzkiego żydaczowskiego, Łukasza z Dydni Dydyńskiego podczaszego żytomirskiego, Franciszka Orzechowskiego, łowczego przemyskiego, Jerzego Konstantego Kamieńskiego, miecznika ziemi sanockiej, Dominika Wiszniowskiego regenta grodzkiego przemyskiego, Stefana Rytarowskiego uprosiliśmy, aby zjechawszy się captato oportuno tempore, absentia unius vel duorum non obstante, uczyniwszy da Pan Bóg na przyszłym sejmiku dostateczną nam dali informacyą. 6. A że zasługi IMci p. Jerzego Konstantego Kamieńskiego miecznika ziemi sanockiej w regimencie IMci p. starosty szczurowieckiego miane respektem kapitulacyej na porucznikostwo od J. kr. Mci naznaczone do tych czas nie są in toto wypłacone, zlecamy to IMciom pp. komisarzom ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, aby restantem summam z jak najprędszych pieniędzy lubo z czopowego lubo też z retent podatkowych sine mora IMci p. miecznikowi wypłacić kazali. 7. Które to postanowione laudum IMci p. marszałkowi naszego koła podpisać do grodów wszystkich ziem podać zlecamy. Działo się w Wiszni die vigesima nona Aprilis anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio. Tomasz z Unichowa Ustrzycki stolnik ziemi sanockiej, olszański starosta marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 459 p. 1496—1498. Castr. San. Rel. 198 p. 599—601. Castr. Leop. Rel. 464 p. 1028—1031. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 19.

93.

Wisnia, 10. listopada 1693.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego z ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wiszni przed sejmem sześć niedzielnym warszawskim za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m.[1]) pro die decima Novembris anni praesentis millesimi sexcentesimi nonagesimi tertii zgromadzeni, takową prywatną w ziemiach naszych postanawiamy dyspozycyą. 2. A naprzód ziemia przemyska rewizyą generalną per deputatos iuratos odprawioną i z niej koekwacyą do sejmiku relationis a strzeż Boże po zerwanym na drugi dzień tegoż sejmiku odkłada. Na tenże termin i rachunki tak IMciów pp. poborców jako i czopowników differt. Porządek zaś czopowego tejże ziemie nunc currentis cum toto negotio odkłada na wzwyż wymieniony termin cum ea praecustoditione, aby się nikt do rządu podatku tego interesować nie mógł. 3. Zapłata IMci p. kasztelanowi kamienieckiemu siedmiu tysięcy zł. ma być obmyślona z najpierwszych pieniędzy uno eodemque tempore ut supra. 4. IMciom pp. posłom do Warszawy wyprawionym do J. kr. Mci p. n. m. t. j. IMć p. Mikołajowi Krosnowskiemu stolnikowi lwowskiemu ze lwowskiej ziemi, IMci p. Samuelowi Orzechowskiemu pisarzowi ziemskiemu przemyskiemu z ziemi przemyskiej, IMci p. Alexandrowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu z ziemi sanockiej ad eundem supra terminum gratitudo należyta reiicitur. IMciom pp. deputatom skarbowym należyta wdzięczność i nagroda pro expensis na tenże jako i wyżej odkłada się termin. IMci p. Łowieckiemu słuszna in calamitate jego succurrere, kiedy przez naście zbójców znaczną poniósł szkodę, jako tedy concivem i z nami na wszytkich sejmikach consulentem et contribuentem ratować jest rzecz przyzwoita, jednak że teraz ob certas rationes succurere IMci nie możemy, więc jako insze materye, tak i tę IMci konsolacyą do jednegoż wzwyż pomienionego odkładamy czasu. Pod tenże czas interes IMci p. Borysławskiego respektem assygnacyej IMci

---

[1]) Uniwersał króla z dnia 1. października w Żółkwi datowany F. C. C. San. 108 p. 3338.

danej aż dotąd niewypłaconej swój skutek wziąć ma. 5. A że securitas ziemie sanockiej od rozbójników nie jest obmyślona, tedy i taż materya in eodem termino jako wyżej opisana postanowiona jako najskuteczniejsza być będzie powinna. 6. IMci. p. Adamowi Drohojowskiemu a) stolnikowi bilskiemu ponieważ dotąd asygnacya na sześć set zł. non est exsoluta, tedy na ten czas, do którego i insze materye są odłożone, IMci satisfakcya dojść będzie powinna. 7. Instancyą do króla IMci p. n. m. także do trybunału koronnego za IMciami pp. Drohojowskimi wnieść przez listy WIMci p. marszałka koła naszego zlecamy i prosimy. 8. Miasto Stryj ponieważeśmy od płacenia czopowego na kilka lat uwolnili, za którą sumę fortyfikacya tamtego miasta stanąć była powinna, tedy na lustracyą tej fortyfikacyej, tudzież ad excipiendum calculum de proventu ducillari expensarum na tę fortecę komisarzów IMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego przemyskiego i IMć p. Nahujowskiego podczaszego trembowelskiego naznaczamy. 9. Poczta jarosławska barzo jest IMć pp. obywatelom przemyskim potrzebna i dla tego postanowienie jej do jednegoż jako i insze materye retorquemus terminum, non derogando quidquam poczcie przemyskiej. 10. A że zasługi IMci p. Konstantego Kamieńskiego miecznika ziemie sanockiej w regimencie IMci p. starosty szczurowieckiego miane respektem kapitulacyej na porucznikostwo od J. kr. Mci naznaczone, według laudum przeszłego sejmiku nie są wypłacone, tedy zlecamy IMci p. podkomorzemu lwowskiemu komisarzowi ziemi lwowskiej, aby z najpierwszych pieniędzy lub z retent podymnego lub też z czopowego, sine mora IMci p. miecznikowi sanockiemu in toto wypłacić kazał. 11. Panu stanowniczemu naznaczamy za asygnacyami IMciów pp. komisarzów ziem z czopowego teraźniejszego wydać z ziemie lwowskiej zł. dwieście, z ziemi przemyskiej zł. trzysta, z ziemi sanockiej zł. półtora sta. 12. Na niewolników siedmiu pp. Piaseckiego, Baranieckiego, Popławskiego, Narajowskiego, Naropińskiego, Witwickiego, Fijałkowskiego, ziemia lwowska naznacza zł. tysiąc, ziemia przemyska dwa tysiąca, ziemia sanocka zł. pięć set, których IMć p. marszałek tą sumą podzielić ma, habito respectu super terrigenas ziemi, a osobliwy respekt ma być na p. Narajowskiego i p. Naropińskiego. 13. Deputatom ziemia sanocka tym, którzy u niej zasługi biorą pancernych chorągwi, i to tylko praesentibus co tu są na sejmiku po dwieście zł. naznacza. Z osobna deputatowi regimentu WIMci p. chorążego koronnego p. Czerwińskiemu zł. dwieście wydać deklaruje. 14. Które to laudum unanimi consensu ziem naszych uchwaliwszy z podpisem ręki IMci p. marszałka koła naszego do akt grodzkich każdej ziemi podać zleciliśmy. Dan w Wiszni na sejmiku przedsejmowym w Warszawie od J. kr. Mci złożonym, die decima Novembris roku pańskiego tysiącznego sześć setnego dziewięćdziesiątego trzeciego. Jan Jabłonowski chorąży koronny marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego z sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Leop. Rel. 465 p. 2117—2120; Fasc. Cop. Castr. San. 108 p. 3583—3586; Castr. Prem. Rel. 460 p. 930—933; Castr. San. Rel. 198 p. 1529—1533. Ręk. bibl. hr. Potockich w Raju Nr. 25 l. 20.

94.

Wisnia, 10. listopada 1693.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya IMciom pp. posłom na sejm warszawski sześć niedzielny z sejmiku wisninskiego województwa ruskiego od J. kr. Mci p. n. m. na dzień dwudziesty drugi mie-

a) L. Drohowyskiemu.

siąca grudnia roku Pańskiego tysiąc sześć set dziewięćdziesiątego trzeciego złożony IMciom ziemi lwowskiej WIMci p. Janowi na Jabłonowie Jabłonowskiemu chorążemu koronnemu, IMci p. Alexandrowi na Chodorostawie Chodorostawskiemu podkomorzemu lwowskiemu; z przemyskiej ziemi WIMci p. Konstantemu z Radohoniec na Nieczujowie Wapowskiemu chorążemu sanockiemu i IMci p. Mikołajowi z Stawu Stawskiemu chorążemu latyczowskiemu; z ziemie sanockiej WIMci p. Janowi z Zmigroda Stadnickiemu chorążemu nadwornemu koronnem IMci p. Szymonowi z Gosniewic Wolskiemu stolnikowi halickiemu dana. 2. Kiedy się kto paenitus wpatrzy in sortes regnorum, musi przyznać, że Bóg wszędzie jednaki na równej szali złe i dobre narodom rozdziela i portione szczęśliwych albo przeciwnych influencyi dotat, i rozumiećby należało, że na ruskie jedne nasze kraje ustawiczna konspiruje disgratia. Czy to diluvia inkurzyej tatarskich spływając, czy raczej incendia pogańskich ogniów fortuny nasze za szczęście całej Polski pożerają[a]), żeśmy pro populo in victimas dati, aż nam ad mensuram nieszczęść naszych do więcej mizeryej i desolacyej, więcej opieki, więcej zaszczytu bo więcej prezencyi J. kr. Mci p. n. m. udziela. Pan Bóg niech będzie za to pochwalony. Szczycimy się, że całą Polskę kraje nasze swoją zasłaniają ruiną, ale zarazem chwalić się powinniśmy z Bożej łaski, że nas niezwyciężony król IMć Deo providente albo przytomnymi kampaniami albo aktualnymi osobą swoją wojnami, albo ustawiczną rezydencyą a przez nie prędką radą nie odwłocznem prędkiego[b]) imienia grożeniem kraje nasze szczęśliwie zasłania i zwycięsko zaszczyca. Felix triumphator qui tantum vicit, ut nunc solo nomine vincat. Zaczem kiedy cała rzpta najmniejszą wdzięczność bo słowną opatruje, Ruś J. kr. Mci beneficiaria, serdeczne i wiekopomne bo krwawe zapisuje obligacye. Do jednegoż ojczyzny ojca wszyscy należymy, ale my przecię bliżej, bo tryumfów jego materyą choć filii doloris. 3. Królowa IMć jako się w niczem i ku nam Opatrzności cale od J. kr. Mci nie dzieli i owszem pokoju naszego pragnąca, sama go dla ojczyzny nie ma; nierozdzielne obligacye i najniższe podziękowanie IMcie pp. posłowie królowej IMci uczynią, pomniąc że nas konserwuje dwojako i J. kr. Mci opatrując zdrowie i koło naszych starając się fortun. Toż i najaśniejszemu wyświadczą J. kr. Mci domowi urodzonym dla ojczyzny heroibus i już zawczasu przykładnie probującym qua sint origine nati. 4. A że nas informują z sejmu 169-simi IMcie pp. posłowie nasi, że rzpta odwag, prac, kosztów JWIMci p. krakowskiemu pamiętna i wdzięczna sumę sta tysięcy na Janowie przyznała była, na co że unius consensus nie było tego dnia, aż po skończonym sejmie kontradycent dobrowolnie ustąpił, już na sumę pomienioną pozwalał, IMć p. krakowski akceptować tego żadną miarą nie chciał i z ksiąg wymazał sam personaliter, żeby praw które sustinet armis i przykładną wiarą poważnie utrzymał, oddadzą tedy IMcie pp. posłowie in facie reipublicae wielką wdzięczność armorum custodi et legum integerrimo i o sowitą upomnią się na IMci wdzięczność i rekompenzę. Zalecą i kolegę IMci p. krakowskiego i przypomnią, że to i wojska merces hetmanom wyświadczona wdzięczność. 5. Wojna święta teraźniejsza kosztami rzptej trzymana jednego województwa ruskiego krwią i szkodą zaszczycona rzptej tylko ciężka a krajom naszym jednym extreme ruinosa et incomportabilis, zaczem kiedy rzpta tylko ciężarami swoimi przyciśniona pokoju życzyć będzie, województwo nasze ginące cale się go napiera. Mówią za niem nietylko w popiół obrócone kraje z ludzi wyzute pustynie, fortuny cale upadłe ale i w podatkowaniu nad insze województwa ciężar i w wojowaniu niepodobieństwo. Instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi, aby rzpta, gdy nas wojna zasłonić nie może, pokojem jak najprędszym konserwować chciała a pokojem takim, który i na dalsze niebezpieczeństwa nam prowidować może. Zaczem żeby bez skutku tak pożądanego do nas nie powracali i na podatki nie pozwalali, którym

a) F. poserając. b) F. blizkiego.

w wypłaceniu są impares serio zalecamy i obowiązujemy IMciów pp. posłów fide honore et conscientia. Perstrinxit animum ciężko całego województwa naszego attenta in convulsionem iurium rzptej do trzynastu miast spiskich ledwie non hostilis od wojska cesarza IMci invasio, kiedy ani upomnienie się J. kr. Mci ani same vincula colligationis nie miały tylo u cesarza IMci respektu, aby quieta possessio rzptej ab immemorabili tempore stwierdzona i paktami obwarowana inviolata zostawała. Przeto instabunt ante omnia IMcie pp. posłowie nasi do J. kr. Mci i do żadnych nie przystąpią materyi ani ad continuationem foederis z cesarzem IMcią, póki od cesarza IMci nie będzie dana in scripto securitas, że to na potem dziać się nie będzie i za poczynione krzywdy należyta satisfactio stanie się. **6.** Ponieważ ius patronatus, ius cardinale reipublicae titulis fundacyi, dotacyi protekcyi na ostatek dominii iure królom panom naszym należące publico mundi scandalo modico respectu zasług tak wielkich erga christianitatem najaśniejszego króla IMci p. n. zaczyna Rzym controvertere i przez intruzów swoich, których nazywa exotico nomine provisos apostolicos invalidare, uważając w tem indignitatem jako par pari nie nie powinien się z prawa swego sprawować et periculum, jako mniszy wdawszy się w bunty, za codzienne i nieporównane dobrodziejstwa królów panów swoich już jawne wszczynają się rebellie mięszając status regni et consilia reipublicae, nie odstąpią IMcie pp. posłowie nasi, aby nominaci na biskupstwa i opactwa jako godni extra controversiam i zasłużeni, dobra biskupstw i opactw natychmiast vigore nominacyej in plenam possessionem odbierali i mianowani biskupi krzesła swoje w senacie zasiadali, aby mniszy ci, provisi rzymscy jako rebelles maiestati et perduelles praw ojczystych iure statuti in cortesanos poena exilii karani byli, czego wszytkiego IMcie pp. posłowie nasi ullatenus nie odstąpią, w czem fidem IMciów obligamus. **7.** Wiele i w teraźniejszej instrukcyi jest instancyej IMciów pp. braciej concivium nostrorum którzy supplikują do rzptej, aby ciężary z tenut ich bonorum regalium, osobliwie hyberny i kwoty poujmowane były. Dlatego tedy nietylko za IMciami niżej wyrażonemi instabunt IMcie pp. posłowie nasi, ale też promovebunt, żeby lustratio bonorum regalium generalna była, z którejby się rzpta informować mogła i coaequare tak w kwarcie jako i hybernie, aby wszyscy possessores bonorum regalium proportionaliter secundum iustum kwartę jako i hybernę wnosili. **8.** Mając respekt na wielkie czyny a przez nie na wielkie straty dla dobra pospolitego JWIMci p. Adama z Granowa hrabi na Szkłowie i Myszy Sieniawskiego wojewody bełzkiego, którego fortuna w ziemi lwowskiej i halickiej hostili igne sublata et in favillam redacta, więc in consolationem quantamcunque starać się mają IMcie pp. posłowie nasi u J. kr. Mci p. n. m. tudzież i całej rzptej o prorogacyą konstytucyej coronationis najaśniejszego króla IMci p. n. m. szczęśliwie nam panującego na lat 15 przynajmiej sub titulo libertacya Sieniawy. **9.** Zagęściło się to w trybunałach koronnych, że pro libitu et velle suo decreta in antecessum ex seriis controversiis ferowane następujące kassują albo formują trybunały, tedy obviando hiis inconvenientiis procurabunt IMcie pp. posłowie konstytucyą, aby in futurum similia nie działy się. **10.** A ponieważ tak wiele sejmików deputackich infelici fato porwało się co i na naszem wiszyńskiem stało się sejmiku a trybunał teraźniejszy piotrkowski vix completum w IMciach pp. deputatach excedit numerum, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie nasi o reasumpcyą konstytucyi anni millesimi sexcentesimi nonagesimi, przez którą pozwoliła nam rzpta na trybunał lubelski lubo po skończonym lubo rozerwanym sejmiku relationis zaraz nazajutrz obrać sobie deputatów, którzy żeby sine controversia przyjęci byli circumscribent prawem IMcie pp. posłowie nasi. **11.** Zabieżą IMcie pp. posłowie nasi temu, co każdy na oko widzieć może, jakie inconvenientia per absolutam dzieją się in tribunalitio subsellio, kiedy nie referując się ad conditores trybunału, zapomniawszy circumscriptionem jego extra orbitam excurrunt. Zaczem aby IMcie pp. posłowie correcturam tego trybunału dojrzeli et per legem postanowili serio

IMciom pp. posłom zlecamy a osobliwie to IMciom iniungimus, żeby przy tej poprawie trybunału inspiciant, aby regestr compositi iudicii był zniesiony. Także wszytkie regestra, deklaracye, rejekty, addycye ad continuationem causae etc. etc. sufferantur. Deputaci duchowni żeby hoc intersticium temporis jako i świeccy do drugiego zasiadania w trybunale obserwowali i przez tak długi czas jako i świeccy wakują et capitulares wakowali. Prezydencya zaś żeby per capitula chodziła a przynajmniej żeby raz z archidyecezyej gnieźnieńskiej prezydent na trybunał bywał a na drugi trybunał ex archidiocesi leopoliensi, żeby tak alternata prezydencyi bywała. Który zaś prezydentem w trybunale dwa albo trzy razy był albo będzie non amplius sit capax praesidencyi. I o to starać się będą IMcie pp. posłowie, aby prawo de corrumpente sufferre, super vero corrupto jako najcięższy rigor constituatur. Pisarze zaś ziemscy ad instar prawa wołyńskiego, każdy na swoje województwo do pisania dekretów żeby zjeżdżali lege cavere IMcie pp. posłowie procurabunt. **12.** Authoritas IMciów pp. hetmanów koronnych lubo wielą praw jest obwarowana, a że teraz przez trybunały infringitur, kiedy nietylko exemptów hetmańskich nie przyjmują ale też iudicata hetmańskie transformują a czasem kasują, tedy IMcie pp. posłowie quam optimo zelo przy tem zostawać będą, aby takowe iudicata trybunalskie przez sejm zniesione były i tam, gdzie exemptum żołnierzowi nie przyjęto a dekret stanął, pro nullo declaratur i kondemnaty jeżeli jakowe na IMciach pp. wojskowych exemptami się broniących stanęły, per legem publicam żeby zniesione były ardentissime przytem IMcie pp. posłowie stawać powinni będą. **13.** Instabunt także IMcie pp. posłowie nasi za IMciami pp. Rylskimi i aby ponieważ per incuriam patronów et sinistram traductionem partis adversae w trybunale cum magno ich damno et praeiudicio legis iustitiae w sprawie o sumę na Łomnie modo obligatorio będącej w trybunale z nienależytego regestru duchownego są osądzeni a in contrarium mają probabilia documenta, tę sprawę z sukcessorami niegdy Zofiej Krupczankiej,[a] Andrzeja Rylskiego małżonki, non obstantibus quibusvis decretis et condemnationibus praevia citatione od tychże IMciów pp. Rylskich extradenda, nie z duchownego ale ex seculari, jzko mere causam terrestrem in disiudicationem przypuściwszy, jako święta sprawiedliwość i prawa pisane dictabunt trybunał przyszły dekretował, constitutione obwarowano było procurabunt. **14.** Przychodzi województwu naszemu ruskiemu, którzy nasze possessye w innych województwach jako w wołyńskiem i bełzkiem extendimus i inszym w tychże województwach deferre rzptej sortem iniquam, że nie tylko przez nieprzyjaciela Krzyża Świętego publica praemimur calamitate, ale równa potyka dobra nasze strages od wojska w. księstwa litewskiego, którzy idąc i wracając się przeciw tak wielu konstytucyom jak do własnych domów w dobrach naszych subsistunt ad internecionem prawie u ludzi ubogich extorquendo ubóstwo, co czy per conniventiam IMciów pp. hetmanów, czy per ausum IMciów wojskowych dzieje się, rzpta provideat in futurum, aby nas taka contra omne ius nie dotykała oppressya a z IMciami pp. hetmany tak publice jako in facie reipublicae jako i privatim expostulować będą IMcie pp. posłowie nasi, aby ad desolationem iniuriarum in instanti na sejmie excessivos kazali cum refusione damnorum. **15.** Łanów sołtyskich jest tak wiele, z których jedne trzymają possessores bonorum regalium a drugiej gromady zażywają, żeby tedy servitium bellicum non diminuatur, wymogą to IMcie pp. posłowie u rzptej, aby z tych łanów, które ciż panowie trzymają samiż panowie, a gromady z tych które sami trzymają łany puste pachołków dobrze monderowanych wyprawowali, do czego possessores bonorum regalium gromady adigere mają, rotmistrz zaś do przyciśnienia wyprawy pachołków od gromad interesować się nie ma, ale wedle konstytucyej dawnych in refragarios temu prawu, in foro competenti peremptorie adigere powinien będzie. **16.** De avulsis od starostw lubo

---

a) F. Krubczanki.

są dawne prawa osobliwie jednak IMcie pp. posłowie conabuntur, żeby avulsa do starostwa laszeckiego restituantur, toż prawo ma służyć i innym starostwom specialiter jednak pogranicznym. 17. Promovebunt to IMcie pp. posłowie nasi i suplikować będą do króla IMci p. n. m., aby per interpositionem jego i całej rzptej, żeby commissio do Węgier, która tot constitutionibus jest naznaczona swój efekt wzięta i żeby cesarz IMci chrześciański adigat pp. Petfiejów, Barchocego, panią Umienną, Berseniego i innych ad satisfactionem iniuriatis. Komisarzów zaś żeby nie było więcej nad sześć z naszej strony i to terrigenae et vicini, od cesarza zaś IMci in pari numero żeby byli destinati komissarze prosić będą IMcie pp. posłowie. 18. W recess odłożone desideria sejmu anni 1690, aby ad effectum przywiedli IMcie pp. posłowie serio zalecamy. 19. Monopolia jako per legem publicam są zniesione, tak żeby w mieście Samborze J. kr. Mci nie było starać się będą IMcie pp. posłowie. 20. Rotmistrz łanowy, aby był drugiego dnia po sejmiku deputackim obierany instituant IMcie pp. posłowie. 21. Że się wielka krzywda dzieje obywatelom województwa naszego w miastach tak ziemskich jako i J. kr. Mci p. n. m. duchowych, iż miary pro libitu et arbitrio proprio stawiają i niemi mierzać cum summo detrimento braci naszych i poddanych każą, tedy seriam animadversionem mieć będą na to IMcie pp. posłowie nasi, żeby w całem województwie naszem ziemi lwowskiej i żydaczowskiej w ziemi przemyskiej i powiecie przeworskim, po wszytkich miastach, miasteczkach quocunque titulo nazwanych, także i wsiach gdzie targi bywają równe przez konstytucyą wystawili miary z tym dokładem, żeby miara półkorcowa wszędy nazywana była, w którą nad garcy trzydzieście wchodzić nie powinno będzie. 22. Pretia rerum et coaequatio monetae in regno, żeby postanowiona była lege cavebunt. Lex sumptuaria wielce ojczyźnie naszej potrzebna i tak wielą praw obwarowana iż labefactatur, bo personae extra paritatem status equestris in immensum jej abutuntur, wyżej się niż ich kondycya niesie wynosząc a mianowicie w miastach, przeto ktoby się extra conditionem et statum w tem ważył wykroczyć, wolno go było do sądu grodzkiego pozwać et poenis facto condignis karać, które IMcie pp. posłowie nasi videlicet poena quingentarum marcarum et sessionis turris per duodecim septimanas obostrzą. A kupcy sub poena confiscationis mercium bogatych materyej złotem i srebrem tkanych tudzież nicianych garnitur wozić nie będą powinni per legem publicam postanowią, czego wszytkiego grody ad instantiam cuiusvis etiam ad instantiam instigatoris officii przestrzegać mają i takowych, któryby prawu pospolitemu przeciwni byli, sądzić sine appellatione ad altius subsellium sub poenis supra expressis. 23. A lubo konstytucya stanęła coronationis króla IMci p. n. m. szczęśliwie nam panującego, aby nikomu cuiusvis status et conditionis nie było wolno jeździć po wina za granicę, jednakże do tego czasu ta konstytucya nie była in executione, tedy starać się będą IMcie pp. posłowie, żeby ta konstytucya per novellam legem sufferatur, okrom jednych Żydów, którym dawne prawa vetant handlu winnego. 24. Vetandum i to, żeby Żydzi żadnych ceł i administracyi skarbowych nie tykali się ani dóbr ziemskich i J. kr. Mci quocunque praetextu nie trzymali. 25. A lubo są dawne prawa i sam statut herburtowski zabrania, żeby Żydzi na żadne karty zapisy i membrany nikomu pieniędzy nie dawali tylko mere na jedne zastawy, przecież IMcie pp. posłowie wymogą nową konstytucyą, żeby którykolwiek Żyd na membranową assekuracyę miał się upominać długu, takowy proces ważny być nie powinien et in quolibet iudicio et officio regni incompetenter agere adinveniri powinien. 26. Nie przepomnią ciż IMcie pp. posłowie reassummere konstytucyą o Żydach, żeby chrześcian ad servitium nie zażywali. 27. Reassument także konstytucyą IMcie pp. posłowie anni 1676 titulo skrócenie procesu, która konstytucya ma służyć i na dobra J. kr. Mci p. n. m. 28. Wendycya soli z żup solnych ziem w województwie lubelskiem i podlaskiem, aby była wolna i opisana przez prawo conabuntur IMcie pp. posłowie efficere. 29. Myta w Zarzeczu, mostowe w Maczkowicach i Kaszycach, Konie-

wicach i w Tapinie, w Czerchawie, Muninie, w Drohojowie, w Nostrcu, w Bykowie, w Hureczku, w Zarnowej, w Nowem Mieście, w Pełnatyczach, w Pietraczowie, w Czyszkach, w Chłopczycach, w Łukawicy, w Berehach, w Grąziowej, w Boberce, w Balanowicach[a]) w Jaćmierzu, w Twierdzy, w Berdechowie, aby były przez konstytucyą postanowione, od których chłopi szlacheccy wolni być powinni zalecamy IMciom pp. posłom naszym. **30.** Na ziemię lwowską i żydaczowską, żeby rzpta miała z podatkowania respekt jako na ziemie zrujnowane instabunt IMcie pp. posłowie. **31.** Ponieważ divina miseratione auspiciis szczęśliwego panowania J. kr. Mci et singulari cura ac solicitudine IMci O. Winnickiego czułego pasterza dyecezya in ritu graeco przemyska do społeczności kościoła świętego rzymskiego czego saecula et maiores nostri oczekiwali przyszła, przeto chcąc i drugim ad similem sensum et meliorem frugem poddać illecebram, nic słuszniejszego jako aby dawne konstytucye nec non bullae pontificum in rem libertatis cleri graeci cum sacra Romana ecclesia uniti zaszły reasumowane et ad executionem przywiedzione były. Explicabunt tedy IMcie pp. posłowie nie tylko IMci O. episkopa przemyskiego heroicum et meritorium przed Bogiem opus i osobliwemu J. kr. Mci i całej rzptej one zalecą respektowi, ale i całego naszego województwa eum zelum et pietatem erga unionem sanctam interpretabuntur et serio u J. kr. Mci i całej rzptej instabunt zlecamy. **32.** Osobliwie IMciom pp. posłom iniungimus, aby archimandaryą uniejowską, ponieważ corocznem stanowieniem obozów konsystencyami i ustawicznymi przechodami żołnierskimi i nieprzyjacielskimi inkurzyami opprimitur, a do tego, że IMć ksiądz Szeptycki opat uniejowski ex propria fortuną sua na konserwacyą tamtejszych szlachty i ludzi, jako jeden podsłuch Lwowowi wystawiając potężną fortecę eryguje, ad instar tedy gliniańskiej libertacyi to opactwo uniejowskie ad minnimum na lat ośmnaście od podatków wszelkich rzptej uwolnione zostało serio instabunt. **33.** Widząc województwo nasze wielką diminuncyą prowentów rzptej, a to dla ustawicznych tak ab oriente jako occidente wojen, dla których ustały z postronnemi księstwy i królestwy undequaque commercia, zaczem wnijdą o traktaty inito cum republica consilio IMcie pp. posłowie nasi z IMcią p. podskarbim koronnym, aby wszytkie prywatne podskarbstwa swego akcydencya in anum skomputowawszy insimul cum publico proventu złączywszy do skarbu rzptej quotannis wnosił. Za pracę zaś IMci p. podskarbiego w. koronnego in vim recompensae naznaczy rzpta sumę z tychże prowentów rzptej ducta proportione jako księstwo litewskie swemu płaci podskarbiemu. **34.** Nie przepomnią i to quaerulari IMcie pp. posłowie nasi przed rzptą, jako są IMcie pp. Jelcowie i IMcie pp. Woroniczowie także i IMć p. Niemierzyc wojewodzic kijowski bracia i incolae nostri na komisyej moskiewskiej w Warszawie odprawionej iuiuriati, kiedy sumy dispartiendo IMciom pomienionym żadnej rekompenzy za stracone w Ukrainie tak wielkie fortuny nie uczynili, inibunt tedy media IMcie pp. posłowie, jakoby i ci IMcie participes tych sum moskiewskich i ukontentowani być mogli. **35.** Providebunt i temu, jakoby od tak wielkich krzywd, aggrawacyi, wydzierstw przez stanowiska Palijowych kozaków w polskich dobrach dziedzicznych tychże IMciów szkody w pozostałej ab avulsis fortunie in posterum nie ponosiły a dawniej poczynione, aby resartiantur starać się pilno będą IMcie pp. posłowie. **36.** O naznaczenie komisarzów do pogranicznego miasta Krosna admovebunt curam IMcie pp. posłowie, które per incuriam mieszczan wielką ruinę ponosi, abutendo intrat et in proprium convertendo usum, które na fortyfikacyą tej fortecy erogowane być powinny. **37.** Justam deposuit querellam IMć p. Jaruntowski stolnik parnawski w kole naszem braterskiem, iż tenuta jego bonorum regalium tak jest hiberną i kwartą przeładowana, że non est par ferendi huius oneris, zaczem succurendo onemu wymogą IMcie pp. posłowie do tych dóbr nazwanych Sucha lustracyą, z której lustratores

---

a) F. Galanowicach.

decident certum quantum, wiele mają te dobra kwart i hiberny płacić. Takowąż lustracyą promovebunt IMcie pp. posłowie dla lewiacyi hiberny i kwarty w Czerchawie, w Małnowie, Boryni, Jabłonowie i Krościenku. Podajemy IMciom pp. posłom naszym do instrukcyi, żeby sua activitate rzptę nakłonili na to, aby onus hiberny płacenia cum summo gravamine włożone z dóbr dziedzicznych szlacheckich OO. Jezuitów obojga collegium jarosławskich złożyła. **38.** Ponieważ per constitutiones regni et decreta assessorialia popones starostwa medyckiego ratione unionis libertowani od podatkowania hiberny et aliorum z gruntów swoich a przez lat kilka a) przykładali się do gromad względem hiberny do b) gruntów swoich ośmnastu set dwudziestu zł., których teraz niedają, a IMcie pp. commissarii hibernowi z tego starostwa medyckiego in toto requirunt należytej sumy, przez co ubodzy poddani są aggravati, więc aby in futurum przez ten ciężąr sumy hibernowej chłopi się nie porozchodzili i starostwo nie spustoszało, dla dalszego podatkowania upraszamy, aby respublica skąd inąd obmyśliła tę kwotę ośmnastu set dwudziestu zł., gdyż już dla tego przeładowania hiberny przy inszem podatkowaniu rzptej et aliis calamitatibus nie mało ludzi pouchodziło. **39.** Umiało zawsze województwo nasze civibus ad magna nitentibus decus suum tribuere i tę tak wspaniałą dla ozdoby publicznej in posteritatem wystawioną zawdzięczając pamiątkę et ad similia patriae ornamenta zachęcając innych tej ojczyzny synów, instancyi do województwa naszego wniesionej, aby pałac Krasiński nazwany w Warszawie rezydencyi królów panów nowo założony una cum fundo civili tak jako w świeżej c) zostaje cirkumferencyi in haereditarium na przyszłym sejmie obrócony był titulum, ochotnie in favorem IMci p. wojewody płockiego praesenti laudo annuimus instancyi i aby ją IMcie pp. posłowie nasi evincant gorąco zlecamy. **40.** Miasteczka dwoje na Podlasiu w ziemi drohickiej leżące Węgrów i Sokołów, dzedzictwo possessyej JWIMci p. wojewody płockiego extraordinario casu et fato przed dwiema laty in spatio sześciu niedziel iterato w kilka dni raz po raz incendio jakoby z umysłu spalone funditus zrujnowane zostały, tej tak znacznej ruinie jako fraterne województwo nasze condolet, tak na sejmie przyszłym dopomóc przez IMciów pp. posłów swoich szczerze objecuje, jakoby te miasteczka takowąż drogą wsparte były jako im in simili na inszych miasteczkach volumina legum pokazują. **41.** Otrzymał był anno 1647 na sejmie titulo składy winne województwa ruskiego Dobromil w ziemi przemyskiej z innemi ruskiemi miasteczkami in generali beneficium składnego d) winnego, który chcąc teraz dla pomnożenia tem większego prowentu rzptej per incuriam zaniedbały wskrzesić e) jak znowu modernus bonorum possessor tę f) chwalebną kołu naszemu doniósł intencyą, której województwo nasze annuendo przez posłów swoich do stanów rzptej o osobne Dobromilowi supplikuje konstytucye. **42.** Tak wielą dowodów probata virtus, dexteritas et conscientia IMci p. Drohojowskiego marszałka przeszłego trybunału koronnego, który circa iustitiam desudando własnej nadwyrężył fortuny meretur, aby IMcie pp. posłowie respektowi J. kr. Mci p. n. m. pomienionego IMci p. Drohojowskiego zalecili instando, aby condignam z łaski pańskiej odniósł mercedem. Instabunt g) przy tem et se opponent ciż IMcie pp. posłowie circa indemnitatem honoru tegoż IMci p. Drohojowskiego viri in sago et in toga bene meriti, in quantumby invida malevolentia miał kto impetere IMci. **43.** Nie godzi się zapomnieć wielkich in publicum akcyi i zasług wielmożnego IMci p. Stefana Marchockiego starosty chęcińskiego pod znakiem J. kr. Mci usarskim przez lat kilka militantis, którego pozostały sukcessor, że w substancyi dziedzicznej dla kupionego starostwa chęcińskiego przez rodzica swego a potem dla prędkiej śmierci vix uno possessionis elapso anno odpadłego znaczną ma ruinę, implorat tedy reipublicae i J. kr. Mci respectum IMć p.

---

a) S. przed lat kilką. b) S. z. c) S. świętej. d) S. składu. e) wyraz ten we wszytkich odpisach dany po wyrazie bonorum. f) P. swą. g) S. invigilabunt.

Michał Marchocki, syn pomienionego IMci p. starosty chęcińskiego, aby suma czterdziestu tysięcy za reparacyą dóbr starostwa tegoż przez komisye JWIMci p. Bidzińskiemu kasztelanowi sandomirskiemu przyznana et in pretium starostwa in vim obtinendae constitutionis. komportowana [a] onemu nie ginęła, dla czego adhibebunt operam IMcie pp. posłowie nasi **44.** Pp. Strzelbiccy przywilejem księcia Lwa mają sobie nadane trzy łany wolne bez żadnych podatków, tedy conservationem tego i wolności pp. Strzelbickim według pomienionego przywileju księcia Lwa vindicabunt IMcie pp. posłowie nasi i omnimodam libertatem od podatkowania tychże IMciom pp. Strzelbickim traktującym wojnę i służącym pod poważnymi znakami evincent. **45.** Zadwórze i Połomisz bona regalia w dzierzawie IMci p. Ożgi stolnika chełmskiego, ponieważ przez inkurzye nieprzyjacielskie tudzież przez obozowe konsystencye sunt desertata,[b] tedy procurabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby te dobra od hiberny i kwarty na lat trzy uwolnione były. **46.** Nie przepomnią IMcie pp. posłowie wielkich w ojczyźnie zasług JWIMci p. Druszkiewicza kasztelana chełmskiego, które tej ojczyźnie z uszczerbkiem zdrowia, ujmą substancyi na najniebespieczniejsze narażając się dla przysługi [c] rzptej okazye consumpsit aetatem, na którego żeby J. kr. Mć p. n. m. tudzież i cała rzpta miała osobliwy respekt instabunt IMcie pp. posłowie. **47.** Zachęcając drugich ku równej rzptej usłudze i uczynności, którą WIMć p. Prokop Granowski starosta żytomirski w tak wielu pokazał okazyach, promovebunt IMcie pp. posłowie, żeby erogowana suma na starostwo żytomirskie i w nim stojących kozaków w reces ab anno 1690 od sejmu do sejmu puszczona, [d] na trybunale zaś skarbowym lwowskim likwidowana teraźniejszą konstytucyą aprobowana i wypłacona była. **48.** IMci p. łowczego koronnego nietylko in eo tramite heroicznych akcyi od antenatów swoich wrodzona od wszelkich rzptej usług aplikacya, ale osobliwie w osobie jego bello invida virtus, której dokumenta nie tylko na kampaniach ale też i zimą, zdrowiem, własną substancyą zaciągnionymi ludźmi praestitit, partykularną meritorum pociąga recognitionem. Tedy IMcie pp. posłowie u J. kr. Mci iustum meritorum arbitrum [e] i od całej rzptej domagać się będą osobliwszego respektu, aby go potkało pretium non vile laborum i osobliwa na ruinę dóbr jego rekompensa. **49.** Par respectus IMciów pp. Potockich kasztelaniców kamienieckich, nietylko od województwa naszego ale i od całej rzptej powinien być, którym fortuna opes non animum abstulit i lubo do osobliwszego rzptej zaszczytu aplikacyi dissvasit aegestas, przecież non dimittunt w ochocie swojej in omni statu prodesse rzptej. Zaczem IMcie pp. posłowie domagać się będą, aby rzpta w osobliwej IMci tak zasługi jako i szkody miała konsyderacyi, obmyśliwszy słuszną strat IMciów rekompenzę. **50.** Nie może akcyi teraźniejszej świat ale i wiekopomna pamięć WIMci p. Lubomirskiego starosty kazmierskiego zamilczeć, przeto przezierając się w tak wielkich czynach i odważnych dziełach w osobie IMci, upraszać będą J. kr. Mci p. n. m. IMcie pp. posłowie nasi, aby benefica manu ex iustitia distributiva honorów i fortun hojną łaskę pańską swoją sekundował wojennika i do dalszych przez łaskę swoją pańską zachęcał rzptej zasług. **51.** Niepuszczą w niepamięć IMcie pp. posłowie ochoty do usług rzptej WIMci p. starosty chełmskiego, który relictis omnibus secutus est roskaz J. kr. Mci p. n. m. i senatu przy boku jego na ten czas będącego małą pro tunc kontentując się na wyprawę i sustentacyą z skarbu rzptej kwotą, alacri animo podjął się poselstwa do Hana IMci, przeto starać się będą IMcie pp. posłowie efficere u rzptej, aby mu większa naznaczona była pensya tak, żeby pro honore gentis et inclitae domus suae inter exoticas gentes subsistere mógł. **52.** Od tak wielu lat doświadczone merita in martio campo IMci p. Remigiana Grocholskiego chorążego bracławskiego, także IMci p. Jarosza Rosnowskiego łowczego lwowskiego w każdej kompaniej odważne dzieła i prace poniesione iustum merentur respectum, w łasce J. kr. Mci p. n. m.

---

a) S. komputowana. b) S. desolata. c) S. usługi. d) puszczone w P. i S e) P. arbitrium.

i całej rzptej, aby też w świeżej zasługi IMci mieli pamięci osobliwym respektem był uprzywilejowany. 53. A że z dóbr dziedzicznych IMci p. Samuela z Głogowy Kossowskiego chorążego zatorskiego kilkanaście poddanych do dóbr jarosławskich królowej IMci p. n. m. poszło, przez co wielką ma ruinę w dobrach, zaczem IMcie pp. posłowie instabunt, aby et cum tota suppelectili domestica ciż poddani byli wydani. 54. To też zalecamy IMciom pp. posłom, aby IMci p. Alexandra Rykowskiego stolnika chełmskiego towarzysza chorągwi ussarskiej najjaśniejszego króla IMci pańskiemu peculiariter zalecili respektowi i całej rzptej, który dość fideliter et filialiter służy cum dispendio zdrowia i substancyi przez lat dwadzieścia kilka wojnę traktując i memores belli cicatrices odnosząc mianowicie w potrzebie wiedeńskiej całemu chrześciaństwu szczęśliwej i chwalebnej enormiter raro exemplo z armaty w lewą rękę postrzelony został, jednak indefesso studio do tego czasu w służbie wojennej życzliwej nie porzuca aplikacyej extraordinarius casus et hoc stigma peculiarem meretur respectum. 55. Hospodarowa IMć wołoska a teraźniejsza Chalebińska, starościna zwoleńska, której małżonek z wojskami swemi secutus fortunam rzptej pod Chocimem zginęłaby była, zalecona przez IMciów pp. posłów naszych do rzptej supplikuje, annuendo tedy votis IMci p. Chalebińskiego i samej IMci starostów zwoleńskich, instabunt IMcie pp., aby to, co raz beneficio publico stetit, kiedy 20000 rocznej pensyi rzpta naznaczyła i czem strącona fortunę wielmożnej hospodarowej i bojarów przy niej się wiążących a nie mniej życzliwość i stateczną wierność ich kompensowała sine ulla difficultate skarbu koronnego dochodziło ją a) na potem. 56. Miasto Przemyśl ponieważ przez multas calamitates najbardziej przez ciężkie rzptej podatki jest zrujnowane, tak dalece, że miejskich kamienic ledwie extant rudera, tedy procurabunt IMć pp. posłowie folgę temu miastu, aby ad primum esse przyść mogło, i starać się o to będą, aby przynajmniej na lat dwanaście ab omnibus reipublicae oneribus i hiberny wypłacenia wolne być mogło, do której konstytucyej i synagogę przemyską IMcie pp. posłowie przyłączą. Kondemnaty zaś którekolwiek in antecessum a quibuscunque personis na obywatelach miasta tego stanęły, także i synagodze przemyskiej, aby były per legem publicam zniesione, instabunt IMcie pp. posłowie, przez ten zaś czas libertacyi stringatur eadem constitutione toż miasto do restauracyi murów, wałów, dróg i parkanów i cokolwiek per hoc interstitium temporis prowentu miejskiego mieć będą, aby co kwartał rationem dawali expensarum coram officio castrensi premisliensi circumscribent IMcie pp. posłowie. 57. Wniosą też IMcie pp. posłowie nasi instancyę do króla IMci i całej rzptej za IMcią p. Jezierskiego stolnika bracławskiego b) obywatela tegoż województwa, aby rzpta wejrzała w sprawę onego, jeżeli się ubliżenia nie stało prawu pospolitemu przez dekret trybunału lubelskiego in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo ferowany. Kiedy J. kr. Mć p. n. m. nietylko rzptę naszą florentem gloriosis successibus, ale też jako wiary przeciwko nieprzyjacielowi krzyża świętego exactus propagator, w państwach swoich wielu miejsc na chwałę Bożą fundator, ad sustentamentum ubogich chorych erexit konwent OO. Bonifratrów we Lwowie, instabunt IMcie pp. posłowie, aby rzpta ad munificam manum J. kr. Mci p. n. m. raczyła addere monumentum osobliwem pomienionego klasztoru opatrzeniem. 58. Reasumować także będą IMcie pp. posłowie konstytucyą anni millesimi sexcentesimi septuagesimi quarti in omnibus punctis et clausulis de neonobilibus et indigenatis, aby jeżeli nie uczynili dosyć kondycyom w konstytucyach przy swoich nobilitacyach albo indigenatach uczynionym, non gaudeant praerogativa status nostri nobilitatis i oddaleni byli a muniis, do których tylko ordo equestris należy, o którą się konstytucyą IMcie pp. posłowie zelozissime starać będą powinni. 59. Iż mamy zaleconych sobie od JWIMci pana krakowskiego hetmana w. koronnego dobrze zasłużonych w wojsku J. kr. Mci żołnierzów, jako to IMci p. Stefana

a) F. S. się. b) F. S. bielskiego.

Szepelskiego towarzysza chorągwi ussarskiej IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, IMci p. Krzysztofa Zielińskiego towarzysza ussarskiego królewicza IMci Konstantego, IMciów pp. Mikołaja i Franciszka Grabiańskich, towarżysza pancernego najjaś. króla IMci i towarzysza usarskiego książęcia IMci biskupa krakowskiego, IMci p. Kupińskiego towarzysza ussarskiego IMci p. wojewody krakowskiego, IMciów pp. Winklerów Dominika i Jana towarzystwa, których poczty usarskie potrójne przez lat trzy pod chorągwią usarską IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana wielkiego koronnego stawały, IMci p. Antoniego Bekierskiego rotmistrza J. kr. Mci, IMci p. Antoniego Zawilskiego towarzysza chorągwi ussarskiej króla IMci, IMciów pp. Jakóba i Macieja Goreckich towarzysza usarskiego IMci p. wojewody łęczyckiego i towarzysza pancernego IMci p. podkomorzego lwowskiego, IMci p. Jana Aliskiewicza[a] porucznika chorągwi pancernej IMci p. podskarbiego nadwornego koronnego, IMci p. Andrzeja Strachana oberszterleytnanta, IMci p. Jerzego Knypla oberszterleytnanta regimentu IMci p. starosty stulińskiego, IMci p. Jurkiewicza towarzysza pancernego IMci p. strażnika wojskowego, IMci p. Mateusza Kierniewicza towarzysza pancernego IMci p. Łazyńskiego,[b] IMci p. Kazimierza Czapkowskiego rotmistrza J. kr. Mci, IMci p. Walentego Pileckiego towarzysza pancernego IMci p. Dunina podstolego bełzkiego, IMci p. Zacharyasza Buynowskiego towarzysza chorągwi IMci p. Dąbrowskiego, IMć p. Wawrzyńca Ossowskiego towarzysza chorągwi IMci p. Pukaczewskiego, IMć p. Jakuba Franka kapitana J. kr. Mci, IMć p. Samara[c] rotmistrza raytaryi i z bracia jego jako porucznikami tak z innymi IMć p. Jerzego Bladana porucznika, IMć p. generała Grebena, IMć p. Daniela Majera porucznika raytaryi IMci pana krakowskiego hetmana w. koronnego, IMć p. Andrzeja Dumonta porucznika regimentu pieszego, IMć p. Conte de Maligni, IMć p. Krzysztofa Obreysza porucznika dragońskiego J. kr. Mci, IMć p. Chmielowskiego towarzysza znaku ussarskiego J. kr. Mci, IMć p. Jakuba Naymanowskiego rotmistrza raytaryi IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, IMci p. Daniela Winiarskiego oberszterleytnanta, IMci p. Olsztyna oberszterleytnanta, generała Dobrzyca[d] komendanta na górze św. Trójcy w blokadzie, IMci p. Frydrycha Otynkanza[e] majora J. kr. Mci, IMci p. Berlińskiego kapteyleytnanta regimentu pieszego IMci p. podkomorzego wiskiego. Do indigenetu IMci p. Michała baro Branta generała arkabuzeryi J. kr. Mci, IMciów pp. Adama i Joachima Ernesta Frankembergów, IMciów pp. Marcina i Jakóba Doleszków chorążego chorągwi pancernej IMci p. podkomorzego podolskiego i towarzysza usarskiego księcia IMci biskupa krakowskiego, IMci p. Dobrogosta Majeckiego towarzysza IMci p. wojewody sandomirskiego, IMci p. Karola Mauryańskiego,[f] Surbry oberszterleitnanta IMci p. kasztelana krakowskiego, IMci p. Franciszka Borzęckiego[g] kapitana i cekwarta krakowskiego, IMci p. Wilhelma Dobczyca porucznika, IMć p. Daniela Teodora Hebrona[h] rotmistrza arkabuzeryi, IMć p. Wilhelma Rottaryusza kapitana J. kr. Mci. Dla tego promovebunt IMcie pp. posłowie, aby do klejnotu szlachectwa polskiego, którzy się z pomienionych IMciów będą znali przypuszczeni byli. **60.** A na ostatek zlecamy IMciom pp. posłom naszym, żeby ullatenus na prolongacyą sejmu nad prawo wpisane nie pozwalali, przyźrzą tego et etiam cum discrimine sejmu oponować się będą powinni IMcie pp. posłowie. **61.** Które to artykuły ex communi omnium consensu uchwalone IMci p. marszałkowi koła naszego ręką jego własną podpisane do akt grodzkich lwowskich, tj. województwa naszego podać zleciliśmy. Dan w Wisni na sejmiku przedsejmowym w Warszawie od J. kr. Mci p. n. m. złożonym, die decima Novem-

---

a) F. S. Aliskiego. F. S. Łaznińskiego. c) T. S. Lamara. d) T. S. Dobczyca. e) P. Orynhauza. f) F. S. Mawryawskiego. g) F. S. Bozeckiego. h) F. S. Hebrana.

bris anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio. Jan Jabłonowski chorąży koronny, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 460 p. 934-959; Castr. San. Rel. 198 p. 1507—1529; Fasc. Cop. Castr. San. 108 p 3473—3490 porządek arykułów zmieniony; Castr. Leop. Rel. 465 p. 2095—2115.

95.

Wisznia, 14. września 1694.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego (koła szlachty lwowskiej.)

1. Wiele na tym należy, aby interesa ziemiańskie do porządku jako najlepszego przywiedzione były, przeto za powszechną zgodą zgromadzenia i koła naszego teraźniejszego na reasumpcyą sądów fiskalnych w ziemi naszej lwowskiej zgodnie pozwalamy, którym czas dzień czwarty miesiąca listopada w roku teraźniejszym we Lwowie na miejscu zwyczajnem naznaczamy. Cursus zaś odprawowania się tychże sądów najwięcej tylko przez niedziel dwie trwać ma i żadną limitacyą prorogowane być nie mają. Władza dyrekcyi na tych sądach ma być przy IMciach pp. urzędnikach tak lwowskiej jako i żydaczowskiej ziemie, takowym porządkiem: Aby kto z IMciów pp. urzędników którejkolwiek ziemie urzędem wyższy na sądy zjedzie, miejsce dyrektora zasiadł i sąd trzymał. IMcie pp. sędziowie laudo anteriori, którym sądy fiskalne immediate odprawione postanowione były electi et declarati, do sądów tych przy urzędzie ziemskim i urzędach grodzkich lwowskim i żydaczowskim należeć mają. Insuper IMciów pp. WIMci Hieronima Kuropatnickiego kasztelana kijowskiego, IMć p. Alexandra Baranowskiego podczaszego lwowskiego, IMć p. Władysława Skarbka skarbnika podolskiego sędziów do sądów tychże naznaczamy. A że numerus do sądzenia dummodo sex adsint non requiritur większy deklarujemy. 2. Na sądy takowe IMcie wszyscy exactores podatków publicznych et eorum succolectores czopowego administratores seu dispensatores vel eorum successores, także podatków jakichkolwiek publicznych retentores tudzież miasteczka wszelkie i ich urzędy albo wyborcy z regestrami czopowego za lata przeszłe post exspiratam administrationem IMciów pp. sądowych ziemskich lwowskich kwitami, assygnacyami dla uczynienia dostatecznych rachunków, także z pieniądzmi przy nich zostającemi i wszyscy inni rachunkowi obnoxii, którzykolwiek pieniędzy ziemiańskich tykali się a z nich kwitów lub dekretów libertatis nie mają pro prima sessione bez żadnego przypozwu stanąć, sprawić się i we wszytkiem ziemi dosyć uczynić powinni. Także IMcie pp. instigatores fisci oficii sui rationem reddere mają a to sub poena peculatus et executione militari irremissibiliter na siebie i na dobra swoje extendenta. 3. A lubo laudum teraźniejsze każdego movere i o sądach tych dostatecznie informować może, żeby jednak tem snadniej do wiadomości każdego uchwała nasza przyść mogła, uprosiliśmy JWIMci p. Sieniawskiego wojewodę bełzkiego jako starostę naszego lwowskiego, aby uniwersał eo nomine do miasteczek wcześnie wydał a na miejscach zwyczajnych publikować rozkazał. 4. Na tych sądach porządek dalszy ziemiański ma być namówiony. 5. Jeśliby jednak na ordynacyą czopowego in futurum i uproszenie IMci p. komisarza ziemiańskiego nemine contradicente nie było zgody, ta materya oboja do sejmiku następującego odłożona będzie. 6. Cursus jednak czopowego, żeby ziemia nie ponosiła detrimentum providebitur. 7. Miasto Żydaczów, ponieważ przez powódź w tym roku znaczną w gruntach swoich poniosło ruinę, przeto one od czopowego na rok zupełny a die 1. Octobris w roku teraźniejszym zaczynając uwalniamy. Adam na Drohojowie Drohojowski, marszałek protunc sejmiku wiszyńskiego stolnik bielski mp.

Castr. Leop. Rel. 467 p. 2150—2151; Ręk. bibl. Potockich w Raju N. 25. l. 21.

96.

Warszawa, 16. grudnia 1694.

Król naznacza powtórny sejmik po zerwanym w Wisni.

1. Jan Trzeci z Bożej łaski król polski, wielki książę litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski i czernichowski. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, osobliwie jednak przewielebnemu, wielebnym w Bogu, wielmożnym, urodzonym, senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i całemu rycerstwu województwa ruskiego uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszę królewską. Przewielebny, wielebny w Bogu, uprzejmie i wiernie nam mili. W ten czas kiedy jawne i wiadome są po dwu niedoszłych sejmach publiczne potrzeby, kiedy fides rzptej w głębokie zaszedszy u zasłużonego wojska borgi, nie może się inaczej ułacnić, tylko przez powszechną walną sejmową obradę, i kiedy jednem słowem najwięcej potrzeba zdrowej i dobrej rady, nie spodziewaliśmy się nigdy, aby sejmik przedsejmowy wiszyński uprzejmości i wierności waszych miał być zerwany [1]) et suo casu optimas zawodzić intentiones. Gdy się to jednak nad spodziewanie nasze i publiczne sinistro fato stało, nie możemy się utrzymać z ojcowskiej naszej łaskawości, abyśmy nie mieli suppeditare media in spes et usus meliores powtórny sejmik naznaczając. 2. Jakoż tym uniwersałem naszym ex sola clementia na miejscu zwyczajnem na dzień 20. miesiąca stycznia w roku 1695 naznaczamy, stawiąc każdemu przed oczy nietylko samego sejmu potrzebę, aby mógł pleno consultantium numero succedere, ale też własnego województwa niebespieczeństwo żeby defectu posłów swoich w czem nie szwankowało. Zechcecie tedy uprzejmości i wierności wasze jak najskuteczniej aplikować się do tego, co unionem animorum et zelum ku dobremu ojczyzny probare może. 3. A my z strony naszej omnis boni consilii praecantes successum, uniwersał ten nasz dla wiadomości wszytkich po grodach, parafiach i miejscach zwyczajnych publikować zlecamy. Na co dla lepszej wiary ręką się własną podpisawszy pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie dnia XVI. miesiąca grudnia roku pańskiego MDCXCIV. panowania naszego XXI. Franciszek Michał Denhoff, łowczy najwyższy w. ks. litewskiego. Jan król. L. S. maioris cancellariae regni.

Castr. San. Rel. 200 p. 45—46; Fasc. C. C. San. 109 p. 1899.

97.

Lwów, 22. stycznia 1695.

Protestacya z powodu zerwanego na dniu 20. stycznia sejmiku wiszeńskiego przedsejmowego.

1. Actum in castro Leopoliensi sabbato in crastino festi S. Agnethis Virginis et Martyris 1695. 2. Ad officium cui protunc praesidebat in Potok et Buczacz Potocki venator

---

[1]) Sejmik był naznaczony na 1. grudnia a generał małopolski na 15. gr. uniwersałem królewskim z daty Warszawa 26. października, F. C. C. Prem. 109 p. 1628. O sejmiku tym zerwanym mamy w Akt. gr. lwowskich 467 p. 2790 sub actu 31. grudnia 1694 r. następującą wzmiankę: Stephanus Szumanczewski ad acticandum porrexit laudum per incolas terrae Leopol. in sessione privata sub celebratione comitiolorum antecomitialium Visnensium proxime praeteritorum ruptorum sancitum, manu illustris et magn. Adami Nicolai a Granow Sieniawski comitis in Szkłow et Mysz palatini belzenzis, leopol., rohat. capti. sessionis praefatae protunc directoris subscriptum de tenore verborum eiusmodi. Niestety laudum nie wpisano.

regni in locum illustris et magnifici Adami Nicolai a Granow Sieniawski comitis in Szklow et Mysz leopoliensis generalis rohatinensis etc. capitanei assumptus subdelegatus et acta praesentia castrensia capitanealia leopol. personaliter venientes illustres et magnifici ac generosi Franciscus de Dzieduszyce Dzieduszycki palatinus Podoliae zydaczoviensis etc. capitaneus, tum is idem palatinus belzensis atque Hyeronimus a Kuropatniki Kuropatnicki castellanus Kijoviae, Joannes de Rzeplin Woiakowski premisliensis, Alexander a Potok in Podhayce Potocki haliciensis terrarum succamerarii, Joannes Procopius a Granow Granowski zytomiriensis, Stephanus Potocki ciercasiensis etc. capitanei, Nicolaus dapifer leopoliensis Joannes vexillifer Podoliae Krosnowscy, Jacobus de Ossa Ozga dapifer terrae chelmensis, Raphael Alexander Janicki subdapifer Podoliae castrorum regni metator campestris, Joannes subiudex terrae leopoliensis et Paulus notarius terr. haliciensis vicecapitaneus ac iudex castr. leopoliensis de Mrozowice Mrozowiccy, Albertus de Grotkow Łoś subdapifer terrae ac notarius castr. leopoliensis, Franciscus pocillator dobrzynensis pater et Joannes atquae Michael eiusdem filii de Miłkowice Borzysławscy, Raphael zydaczoviensis Alexander Lukouiensis venatores et Stanislaus thezaurarius Swirscy, Sigismundus Casimirus pater et Joannes eiusdem filius Łukowieccy, Josephus Izdepski, Casimirus Przedwoiewski solenniter eidem officio suo et aliorum omnium terrae leopoliensis et districtus zydaczoviensis incolarum nomine manifestati sunt in eo. 3. Quia cum comitiola antecomitialia visnensia post rupta anteriora per litteras universales sacrae regiae maiestatis secundarias pro die vigesima mensis Jannuarii anni praesentis designata die eadem sine electo conventus eiusdem directore e loco consultationum solito nempe ex parochiali visnensi ecclesia delapsa sint neque in crastinum interveniente contradiccione generosi Lucae Korabiowski activitatem tollente et actum omnem invalidante coalescere potuerint, nihilominus nonnulli praecipue terrarum premisliensis et sanocensis incolae, non attenta vocis libertate cum iure vetandi, omnem activitatem iuxta praescriptum legis publicae sistentis praerogativa, dum iam illustres et magnifici atque generosi protestantes aliique omnes terrae leopoliensis et districtus zydaczoviensis tum quoque maiori in parte terrarum premisliensis et sanocensis incolae, uti post rupta iam de facto comitiola Visna degrederentur et discederent, activitatem quandam sibi usurpare actumque aliquem formare et constituere atque ad comitia regni generalia varsaviensia nuncios designare et expedire cum summo absentium maxime terrae leopoliensis et districtus zydaczoviensis incolarum praeiudicio iurisque publici cardinalis laesione praesumpserunt. Ratione cuius indebiti progressus tum de nullitate actus cuiuscunque inibi constituti et expediti, si aliquis expeditus constitutusque est ac electionis nuntiorum invaliditate, si nimirum aliqui electi ordinatique sunt, iidem illustres magnifici ac generosi manifestantes iterum atque iterum manifestantur, offerendo se eiusmodi indebitum progressum terraeque eiusdem leopoliensis et districtus zydaczoviensis iniuriam omni tempore et loco vindicare velle, prout de facto ex nunc e medio sui generosum Stanislaum Swirski thezaurarium leopoliensem ad promovendam praesentem manifestationem suam cum plenaria facultate nuncios modo praemisso illegitime electos, si aliqui in comitiis regni generalibus varsoviensibus de conventu eodem visnensi praeiudiciose ut praemissum est expedito comparuerint, ab activitate arcendi nomine publico totius terrae et districtus praefati ordinant, designant, constituunt et expediunt. Franciscus Dziedoszycki. A. N. Siemiński. Josephus Szumlański eppus. leopol.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 4 p. 857—860.

98.

Wisnia, 28. maja 1695.

Laudum po zerwanym sejmiku wiszeńskim o obronie ziemi sanockiej.

1. Ziemia sanocka mając ustawiczne od ludzi swywolnych tak za Beskida jakoteż i na pograniczu mieszkających zbójców wielkie szkody i ruiny tak substancyi swoich jako też i zdrowia lubo uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. w Wiszni pro die vigesima sexta Maii złożony nie doszedł, jednak zszedszy się na prywatną sesyą wszyscy na ten czas praesentes tejże ziemi obywatele, chcąc zabieżeć swywoli zagęszczonej rozbójniczej i pulsare pericula takowe, ex consensu omnium formuje praesidium. Smolaków ośmdziesiąt do dawnych łanowych dwudziestu zaciągnąć pp. rotmistrzom teraz obranym pozwala, których służba a die prima Julii zaczynać się ma i przez pięć miesięcy trwać tj. ad ultimam Novembris in anno praesenti kończyć się będzie. Zapłata onym za miesiąc po zł. dziesiąciu currere ma. Dwóch za IMciów pp. rotmistrzów do tych ludzi ziemia sobie obiera, jednego IMci p. Dzięciołowskiego a drugiego IMci p. Alexandra Choteckiego. Którzy to IMcie pp. rotmistrze tak ludzi rozebrać pod komędę swoję mają. IMć p. Dzięciołowski łanników krosieńskich dziesięć a czterdzieście zaciężnych a prima Julii trzymać ma i tamtą stronę od Krosna, Rymanowa, Jaślisk do Baligroda po Beskidzie chodząc z smolakami zaszczycać ma. A IMć p. Chotecki sanockich łanników dziesięciu, zaciężnych także czterdziestu mieć powinien i od Baligroda ku Samboru, Beskidu pilnując, bronić przechodów zbójcom ma. Gdy zaś potrzeba tego będzie, aby się obadwa pp. rotmistrze skupili i ludzi swoich złączyli, tedy powinni się łączyć, zbójców łapać, przechodzącym zbójcom zabraniać i swawolę ich uskramiać mają. 2. Salarium IMciom pp. rotmistrzom na miesiąc każdemu po zł. sto taż ziemia naznacza, które zasługi z czopowego tak dawnego jako i teraźniejszego w miastach zostającego i dotąd zatrzymanego jako też u sukcessorów niegdy IMci p. Tomaszowskiego zostającej reszty czopowego (o której reszcie sukcessorowie pomienieni informować mają IMci p. komisarza ziemi naszej) także i retent wybranych pieniędzy z podymnego u IMciów pp. poborców zostających z asygnacyami anticipative na każdy miesiąc do rąk IMciów pp. rotmistrzów tak na ludzi jako i pp. rotmistrzom należące wypłacane być powinny. 3. W służbie swojej sprawować się IMcie pp. rotmistrze fideliter powinni przez wszystek czas służby spełna mieć każdy po pięćdziesiąt, zbójców łapać, okupów żadnych od nich nie brać ani też onym folgować, Beskidu ustawicznie pilnować i przed IMcią p. komisarzem ziemi naszej popisować się i dependencyą od IMci mieć będą. Jeżeli który z IMciów nie będzie czynić dosyć powinności swojej i sam in persona nie będzie z smolakami chodzić, tedy wolno odmianę takowego i substytucyą sposobniejszego zlecamy IMci p. komisarzowi. Który zaś z IMciów będzie pilen przysługi ziemi ze wszytkiem iuxta laudum sprawić się i osobliwą usługę ziemi uczyni, tedy takiemu nad naznaczone salarium objecuje ziemia ukontentowanie. 4. Dla większego bespieczeństwa supplement IMciom pp. rotmistrzom wszyscy obywatele ziemi sanockiej osobliwie bliżej Beskidu mieszkający ze wsiów swoich, każdy według możności swojej za daniem sobie znać od IMciów pp. rotmistrzów dawać deklarują i IMć p. komisarzą ziemi naszej taż ziemia uprosiła, aby ludzi swoich ad repressionem swawoli zbójców tymże pp. rotmistrzom pod czas potrzeby dodawał, także, aby imieniem całej ziemi napisał do pobliższych pp. węgierskich, u których znajdują się rozbójnicy, aby onych surowo karali, swywolę w poddaństwach swoich uśmierzali, szkody poczynione ukrzywdzonym nagradzali, zabrane bydła, konie, rzeczy, srebra, pieniądze wracali i każdemu

potrzebującemu sprawiedliwość czynili z tym dokładcm, że jeżeli tego nie uczynią, tedy takich sposobów szukać będzie całe województwo, aby krzywdy swoje vindicare mogli ukrzywdzeni i J. kr. Mci p. n. m. z cesarzem IMcią expostulować będzie, aby kazał karać takich, ktòrzyby mieli fovere zbójców i z onych sprawiedliwości nie czynili. 5. IMć p. Jan Kobylnicki przeszły rotmistrz tejże ziemie, mając za dawne lata zasługi u ziemi zatrzymane i do tych czas niewypłacone, tedy na wypłacenie onych IMć p. komisarz, gdzie będzie rozumiał, porachowawszy się z regestrami, wydać ma asygnacyą IMci p. Kobylnickiemu, jeżeli in toto nie będzie można, to przynajmniej in medietate, żeby był pomieniony IMć p. Kobylnicki ukontentowany. 6. Insze zaś materye, które non concernunt obrony domowej od wypadających z zagranicy zbójców, odkładają się do przyszłego sejmiku jako też i teraz IMć p. Lasockiego [a] towarzysza chorągwi pancernej JWIMci p. Lubomirskiego podskarbiego koronnego, który w niewoli tatarskiej zostawał nie dawno wyszedł, dla satisfakcyej trzech set zł. odkładają się. 7. Temu zaś naszemu postanowieniu, aby się wszytkiem dosyć stało. wszyscy insimul dotrzymać unanimiter obywatele deklarują się i dla lepszej wagi rękami swemi podpisują się. Działo się w Wiszni po zerwanym sejmiku dnia dwudziestego ósmego maja roku pańskiego tysiąc sześć set dziewięćdziesiątego piątego. Jan Franciszek Stądnicki chorąży nadworny koronny. Szymon Wolski z Gośniewic stolnik ziemie halickiej. Adam Władysław Jaruntowski stolnik parnawski. Klemens z Unihowa na Ustrzykach Ustrzycki stolnik zakroczymski. Samuel Lipski. Łukasz Dedyński podczaszy żytomirski. Józef z Humnisk Humnicki łowczy ziemi sanockiej. Michał Józef Wasilkowski cześnik podolski. Franciszek z Urbanic Urbański łowczy podolski. Tomasz Drohojowski cześnik podolski. Konstanty Kamieński miecznik ziemie sanockiej. Andrzej Dedyński wojski ziemi przemyskiej. Stanisław Pełka komornik ziemie sanockiej. Franciszek Józef Rojewski. Karol Romer. Jerzy Humnicki. Mikołaj z Koziegłów Giebułtowski. Jerzy z Polkowa Konopacki. Jan z Kobelnik Kobylnicki. Stefan Brzostowski. Piotr Leszczyński. Andrzej Tomaszewski. Jacek Kobielski. Karol Bukowski. Hieronim Dominik Rosowski.

Castr. San. Rel. 200 p. 688—692; Fusc. Cop. Castr. San. 110 p. 2685—2688.

99.

Wisnia, 27. lipca 1696.

Akt konfederacyi wiszeńskiej po zejściu króla Jana III.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej za innotescencyami JO. książęcia IMci prymasa do Wisni pro die vigesima septima Julii konsultacyom naszym determinata zgromadzeni, naśladując przodków naszych zelum na zatrzymanie swobód i wolności naszych, a osobliwie liberae królów i pp. swoich electionis, kiedy ex naturali vicissitudine, która reges dat et adimit, najjaśniejszego ś. p. Jana Trzeciego króla p. n. non sine profundo serc naszych dolore orbati zostaliśmy, ze wszytkich miar i sposobów ojczyznę naszę miłą chcąc mieć interne et externe provisam et munitam, a osobliwie in libera electione futuri regnantis securam et ad leges cardinales, których wiele extra orbitam wypadło, restitutam, na zatrzymanie tego wszytkiego cnotą, poczciwością, miłością et nexu conscientiae ex puro zelo ojczyzny naszej swobód i wolności et liberae electionis amore in hoc confuso jej statu czynimy i charakterami własnymi zapisujemy, obowiązując się w ostatku przysięgą konfederacką [b] in funda-

a) F. Łasockiego b) P. konfederacyej.

mento inszych generalnych konfederacyi in similibus casibus status regni postanowionych a praw naszych voluminibus inserowanych w taki sposób. 2. Naprzód, iż za statecznem spólnem zezwoleniem przyobjecujemy sobie żadnego rozerwania nie czyniąc ani go dopuszczając, jako jednej rzptej concives króla i pana przyszłego obrać, tego tylko, któregoby Boska dyspozycya i całej rzptej wolne suffragia, i którytby interesom rzptej bardziej był conveniens, nemine contradicente, ku dobru ojczyzny naszej pospolitem do serc podały. A jeżeliby ktośkolwiek, cuiuscunque status praeeminentiae et conditionis najdować się miał, któryby ku ubliżeniu wolnej elekcyi bądź cum externis principibus bądź cum concivibus nostris albo quibusvis aliis personis, status, sexus, paeeminentiae et dignitatis cuiusvis thronum ambientibus, praktyki czynić miał, albo przez ligi jakie et illicita media, per potentiam factiones, molimina secreta lub zgromadzone kupy aut alio quovis adinventitio modo na tron kogo wprowadzać i nas mięszać chciał, takową osobę pro hoste patriae deklarujemy i żeby ambitus et ausus takie, na wzruszenie swobód praw naszych i wolnej elekcyi avertantur, lege scripta et forti manu poskromione być mogły, niniejszą konfederacyą fide honore et conscientia ac sacramento iuramenti siebie obowiązujemy. 3. Czego wszytkiego utwierdzenia per generalem tej całej rzptej confoederationem ante omnes materias na początku konwokacyi IMcie pp. posłowie nasi sub fide, honore, nexu iuramenti et stricta reddenda na sejmiku relationis ratione upomnieć się powinni będą, i do żadnej inszej nie przystąpią materyi, aż pomieniona generalis confoederatio wprzód postanowiona będzie, obsecrando IMciów per amorem boni publici, aby jeżeliby ktokolwiek tej konfederacyej sprzeciwiać się miał, absque omni intermissione nas uwiadamiali, my zaś in eum casum pospolitem ruszeniem viritim forti et armata manu in conservationem swobód i wolności naszych, osobliwie utrzymania wolnej elekcyi stawić się pod Warszawę za uniwersałami i obwieszczeniem JO. księcia IMci prymasa deklarujemy, o co IMcie pp. instabunt. A jeżeliby wydać ich, dla jakiej racyi książę IMć zbraniał się, do IMciów pp. senatorów województwa naszego reccurrant, aby oni nas uniwersałami obwieścili, a in casu, aby samiż IMcie pp. posłowie to uczynili. 4. A żeby nas gotowych i już armatos te obwieszczenia zastały, dla tego zaraz sobie okazowanie alias popis po skończonym akcie teraźniejszym confoederationis na dzień dwudziesty miesiąca sierpnia, w roku niniejszym ziemi lwowskiej pode Lwowem za św. Jurem, przemyskiej pod Medyką, sanockiej pod Sanokiem naznaczamy. Na które to miejsca IMcie pp. senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i wszytka nobilitas stawić się będą powinni zwyczajem pospolitego ruszenia pod chorągwie i znaki i ten popis generalny na miejscach naznaczonych przed pierwszym senatorem tegoż województwa i ziemie, lub in absentia ich, przed kim de iure venerit odprawić, sub poenis de expeditione bellica sancitis. 5. Więc, żeby porządniej ten akt był expediowany, tedy zaraz do IMciów pp. pułkowników, którzy z prawa być powinni, rotmistrzów powiatowych obieramy, jako to: w ziemi lwowskiej IMć p. Mikołaja Kossakowskiego cześnika lwowskiego, i IMć p. Alexandra Cetnera starostę szczurowieckiego; w powiecie zaś żydaczowskim JWIMć p. Franciszka Dzieduszyckiego wojewodę podolskiego za pułkownika i IMć p. Adama Rzewuskiego starostę wyszyńskiego, a do pieszych ludzi ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego IMć p. Adama Czołhańskiego rotmistrzów; w ziemi zaś przemyskiej WIMci p. Jana Franciszka Wojakowskiego podkomorzego ziemi przemyskiej za półkownika, Wnych IMciów pp. Konstantego na Radochońcach i Nieczujowie Wapowskiego sanockiego, Mikołaja Stawskiego latyczowskiego chorążych, Klemensa Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego, Stanisława Fredra wojewodzica podolskiego, Józefa Cetnera starościca lwowskiego; do pieszych zaś ludzi IMci p. Jana Kobylnickiego rotmistrzów. A w ziemi sanockiej WIMciów pp. Jana Stadnickiego chorążego nadwornego koronnego i Józefa z Wielkich Kończyc Mniszcha starostę sanockiego rotmistrzów obieramy i naznaczamy, do pieszych zaś IMciów na przyszłym da Pan Bóg popisie

rotmistrza sobie obiorą. I tychże IMciów obligujemy, aby na ten popis podniósszy chorągwie, zjechawszy się, regestra według zwyczaju spisali a spisane z podpisem rąk swoich do akt podali i porządek należyty pod chorągwiami uczynili. 6. A my niniejszą konfederacyą obligujemy się i poczciwością staropolską iurata mente wiążemy, iż jeżeliby tego potrzeba było in casum forytowania kogo na państwo illicitis mediis albo na zepsowanie generalnej konfederacyej stanów rzpltej, za daniem znać i przysłaniem uniwersałów do ziem naszych według wyżej opisanego sposobu trybem pospolitego ruszenia pod chorągwie i znaki na miejsca umówione, nadalej we czterech dniach od czasu uniwersałami naznaczonego, more militari, z porządnym rynsztunkiem i wyprawą wojenną staniemy i zaraz na poparcie konwokacyej, utrzymanie praw i swobodnej elekcyi pod Warszawę ruszymy się i przykładem przodków naszych przez generalną konfederacyą contra aggressores vel aggressorem praw rzptej destructionem moliminum consurgemus et praesenti confoederatione ac unanimi cousensu nie przez posłów ale viritim wszyscy pospolitem ruszeniem króla pana przyszłego obierać i na elekcyą się stawić obligujemy et fide iurata spondemus i póty w tym związku naszym braterskim obligujemy się trwać i zostawać etiam cum dispendio zdrowia i fortun naszych, dokąd rzpta per liberam electionem uspokojona nie będzie i exorbitancye wszytkie nie będą naprawione. 7. Czego jeśliby IMcie pp. senatorowie starsi bracia nasi, o czem nierozumiemy, ob aliquam rationem do skutku nie przywodzili, tedy eo in casu zlecamy i mieć chcemy po IMciach pp. pułkownikach, aby oni za wydaniem uniwersałów i przesłaniem z konwokacyi ruszyli nas i prowadzili pod Warszawę, pod których komendą zostawać i ad defensionem praw ojczystych stawić się fide, honore et conscientia obowiązujemy, sub rigore poenarum de expeditione bellica sancitarum. A nie tylko poparcie wolnej elekcyi ale i przeciwko wszelkiemu Krzyża Świętego nieprzyjacielowi pospolitem ruszeniem stawić się i całość ojczyzny naszej zaszczycać przyrzekamy i obligujemy. Którą to konfederacyą strzymać sobie fraterne, verbo nobili, fide, honore et conscientia, vitam et sangvinem pro aris et focis immunitatibus nostris tam ochoczo nieść deklarując, gdzie tego necessitas et conservacio boni publici proponet obowiązujemy się, co podpisem rąk naszych własnych stwierdzamy. Działo się w Wiszni dnia dwudziestego siódmego miesiąca lipca roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego szóstego.

8. In fundamento tedy et nexu tej konfederacyej naszej IMciom pp. posłom puncta ad promovendum in facie reipublicae na przyszłej da Bóg konwokacyej z niniejszą konfederacyą naszą concatenata podajemy takowe. 9. Najbardziej należy na tem rzptej, aby konwokacya przyszła quam pacatissime bez zamięszania odprawiona była, którą rezydencya królowej IMci i królewiczów IMciów ex ambitu regnandi zatrudnić by mogła i zdrowe mięszać rady, tedy IMcie pp. posłowie nasi convenient księcia IMci prymasa, aby pod czas aktu konwokacyi i elekcyi, oddalenie się od rezydencyi warszawskiej i willanowskiej królowej IMci i królewiczom IMciom intymował a rezydenci et ministri externorum principum relegowani także byli i do żadnej materyi IMcie pp. posłowie nie przystąpią, póki się w tym punkcie nie stanie dosyć. Ktoby zaś ad hunc ambitum ex civibus dopomagał, assystował albo sposobami nienależytymi wolne głosy mięszał, jako contra hostem patriae powstać będą powinni. 10. Non postremae considerationis [1]) być powinien ambitus Piastów ad regnum, więc curabunt IMcie pp. posłowie jako najskuteczniej i najwarowniej promovere exclusionem Piastów ani ich ullatenus admittent i żeby żaden ex aequalitate kandydacyi non praesumat confoederatione generali suprascripta na konwokacyej teraźniejszej firmanda etiam nexu iuramenti stabilienda cavebunt. 11. Znajduje się perplexitas in pactis conventis, w których w jednem miejscu proles regia aequalitati iuris subiacere declaratur, w drugim zaś, że

[1]) conditionis Cz. i P.

praerogativis potomstwa przeszłych najjaśniejszych królów gaudere mają; domówić się tedy IMcie pp. posłowie będą powinni, aby w tem rzplta dała resolucyą, a oraz jako królowa Jej Mć iuribus aequalitatis nobilium et reginalibus razem ma gaudere. **12.** Pactis conventis w czemkolwiek nie stało się dosyć, także i innym pretensyom, które się liquide pokażą, aby się we wszytkiem rzptej stała satysfakcya, i klejnoty, które według obligacyej in pactis conventis miały być wykupione, aby do skarbu koronnego wykupione były[a]) instabunt IMcie pp. posłowie. **13.** Exorbitancye wszelkie et abusus iuris regii, żeby były poprawione, pacta conventa futuro regnanti opisane na konwokacyej teraz niniejszej, nie odkładając do sejmu electionis seriam IMcie pp. posłowie nasi adhibebunt operam. **14.** Więc, że w pretensyej skarbu koronnego przeciwko nieboszczykowi IMci p. Morsztynowi podskarbiemu w. koronnemu rzpta nie jest satisfacta, urgebunt IMcie pp. posłowie powziąwszy informacyą sprawy in termino conservato z nim będącej, aby successores IMci skuteczną uczynili satisfakcyą. **15.** Palpabiliter widzimy, jako w ciężkich i niebespieczeństwa pełnych rzpta nasza zostaje fatorum rewolucyach, a tem cięższej i trudniejszej podlega crisi, kiedy in hac turbulentia i osieroceniu wielkiem znacznych domów ścieśniona i zamięszana rozróżnieniem, nieznośnemi między duchownym a świeckim stanem zatrudniona zostaje diffidencyami, kiedy stan duchowny sub praetextu immunitatum ecclesiasticarum evocatorie, osobom saecularis praeeminentiae, cum convulsione iurium reipublicae do Rzymu i konsystorzów, jako to noviter od IMciów księży biskupów chełmskiego i wilińskiego practicatum instituunt acciones, zalecamy to serio IMciom pp. posłom naszym, żeby się starali per authoritatem primatialem et reipublicae te collisiones statuum rzptą afficientes uspokoić et in futurum takowe ausus obostrzeniem prawa pospolitego poskromić. **16.** Materia proposita względem rozebranych po ś. p. najjaśniejszym królu IMci pozostałych skarbów na konwokacyą przyszłą województwo nasze odsyła, w której cum sensu communi rzptej IMcie pp. posłowie zgadzać się mają, którym i to zlecamy, aby postanowiono prawa repetundarum ratione damnificationis rzptej opisawszy IMci p. instygatorowi koronnemu, cui ex officio incumbit zlecili, aby o to czynił w kapturze generalnym ad delationem cuiusvis nobilis. **17.** Gwardye fatis króla IMci zostałe per regiam domum rozebrane, aby iuxta declarationem senatus consilii pro decore ciała J. kr. Mci et securitate publica podczas konwokacyej, jako zawsze practicabatur, pod dyspozycyą JWIMci p. marszałka w. koronnego były powrócone i ex aerario publico prowidowane, upomnią się IMcie pp. posłowie. **18.** Dobra, które królestwo IMcie durante dominio tak pod swojem jako i pod cudzem imieniem quocunque titulo sine consensu publico ponabywali, aby non praetensa reparatione, praevio per repetentem supra summam pro bonis et summis quaesitis[b]) receptam iuramento repetibilia et exemptibilia były deklarowane domówią się IMcie pp. posłowie. Sumy zaś te pro bonis quaesitis dane jako się mają obrócić, odsyła województwo nasze ad decisionem reipublicae totius na konwokacyą, a to ex ea ratione, aby certum miała documentum et securitatem rzplta contra futuros regnantes, ut non audeant nabywać i skupować dóbr ziemskich i rzptej contra instituta reipublicae. **19.** Na ostatek intymujemy to IMciom pp. posłom naszym, vinculo suprascripto fidei honoris et conscientiae IMciów obligando, aby wszytkie te konfederacyej naszej punkta do skutku przyprowadzili a stosując się do prawa i przeszłych konfederacyej totam rempublicam stringant ad praestandum iuramentum, według dawnych zwyczajów przy generalnych confoederationum konwokacyach praktykowanych. Które to zgodnie umówione i postanowione konfoederacyej naszej punkta, tak wszytkie in genere, jako każdy z osobna dotrzymać obowiązują się, dla lepszej wiary i pewności wszyscy zobopólnie rękami naszemi własnemi podpisujemy. W Wiszni die et anno ut supra. Franciszek Dziedoszycki wojewoda podolski.

a) Teka Pod. przywrócone. b) Cz. per repetentem super bonis et summis quaesitis.

Jerzy Bogusław Fredro kasztelan lwowski. Hieronim Lubomirski podskarbi w. koronny. Jan Franciszek Stadnicki na Lesku chorąży nadworny koronny. Jan z Dąbrowice Firlej kasztelan sanocki. Jan Franciszek Wojakowski podkomorzy ziemie przemyskiej. Jerzy Dziedoszycki starosta żydaczowski. Tomasz Józef Zamojski. Michał Zamojski. Marcin Zamojski. Mikołaj Krosnowski chorąży podolski. Szymon Józef z Gośniewic Wolski stolnik halicki. Andrzej z Skorczyc Skorczycki chorąży ziemie przemyskiej. Konstanty Wapowski chorąży ziemie sanockiej. Mikołaj Kossakowski cześnik ziemie lwowskiej. Wojciech Łoś podstoli lwowski. Stanisław Mikołaj Krępski podczaszy bracławski m. p. Andrzej Mężyński. Stanisław Dziedoszycki chorąży trębowelski. Mikołaj Stawski chorąży latyczowski. Alexander Cetner starosta szczurowiecki. Stanisław Józef Fredro wojewedzic podolski. Józef Czetner starościc lwowski. Franciszek Jankowski pisarz grodzki żydaczewski. Alexander Łoś stolnik żytomirski. Malcher Mikołaj Gniewosz podczaszy liwski. Jan Michał z Woyciechowa Łowiecki. Andrzej Żurakowski wojski ziemie halickiej. Konstanty Hoszowski podstoli żydaczowski. Jan Stanisław Borysławski. Gabryel Winnicki podczaszy ziemie przemyskiej. Andrzej Józef Popiel chorąży czerniechowski m. p. Kazimierz Skiwski S. Z. B. Jakób Wolski z Kochanowa. Władysław Stanisław Hermanowski. Mathias de Unihow Ustrzycki. Alexander Humnicki cześnik sanocki. Clemens z Unichowa na Ustrzykach Ustrzycki stolnik zakroczymski. Tomasz Łowiecki z Wojciechowa. Franciszek na Podolinie Podolski podczaszy latyczewski. Michał Paweł Struś Z. S. T. P. Andrzej Mikołaj Żebrowski pisarz ziemie lwowskiej, podstarości i sędzia grodzki halicki. Mikołaj z Tęczyna Ossoliński cześnik żydaczowski. Jan z Goiszewic Goiszewski stolnik nowogrodzki. Alexander Żurakowski. Gerzy Zurakowski P. Zyt. Franciszek na Podolinie Podolski wojski województwa podolskiego. Stanisław Siedliski. Michał Józef Wasilkowski cześnik podolski. Andrzej na Podolinie Podolski. Michał Józef Żurowski przemyski cześnik. Eustachy Szeptycki łowczy buski. Gerzy Franciszek Przezdziecki chorąży żytomirski. Gerzy Wojakowski. Mikołaj Wojciech z Łobsia Łobeski podczaszy ostrowski. Jan Mrozowicki podsędek ziemi lwowskiej. Adam na Drohojowie Drohojowski stolnik ziemie bilskiej. Tomasz z Drohojowa Drohojowski cześnik (?) podolski. Wojciech Siemiński stolnik nowogrodzki. Elias Wisłocki stolnik żytomirski. Krzysztof Ignacy z Krainki Kraiński. Franciszek z Urbanic Urbański łowczy podolski. Ludwik Błoński z Bibersztyna chorąży k. Mikołaj Drohojowski. Andrzej Jaskmanicki. Stanisław z Grabownice Pełka W. Z. S. Mikołaj z Koziegłów Giebułtowski. Stanisław z Rogal Rogalski. Alexander Lipski. Stefan z Koziegłów Giebułtowski. Stanisław Tarnawiecki. Jan z Kobelnik Kobelnicki. Jakób Urbański. Konstanty Zawadzki pod. żytomirski. Marcin z Podhorzec Korytko. Samuel Lipski stolnik kijowski. Stanisław z Podhorzec Korytko pod. czerniechowski. Władysław z Podhorzec Korytko. Jan Ferdynand Wisłocki miecznik żydaczowski. Stanisław Emilian Wisłocki. Gabryel Białoszczycki Bidz. Alexander z Ryków Rykowski. Kazimierz z Obręba Obrębski podstoli parnawski. Franciszek z Rostowa Suski wojski żydaczowski, wicesgerent grodzki przemyski. Konstanty Kamiński miecznik ziemi sanockiej. Floryan Rozwądowski podczaszy kijowski. Franciszek Józef Rojewski z Rojewa. Krzysztof Sariusz z Mokrska Mokrski grodzki biecki pisarz. Andrzej Swierski chorąży dobrzyński. Kazimierz Wasilewski miecznik lwowski pisarz grodzki przemyski. Franciszek Sebastyan Charczowski podstoli sanocki. Kazimierz Gumowski zakroczymski cześnik. Franciszek z Orzechowiec Orzechowski łowczy przemyski. Andrzej Dedyński wojski ziemie przemyskiej. Mikołaj Gidziński cześnik sanocki. Jan Ortyński. Jan Czołhański cześnik ziemie bydgoskiej. Mikołaj z Kopystna Kopystyński. Kazimierz Szeptycki. Jan Dubrowlański. Gerzy z Humnisk Humnicki. Stanisław Snopkowski C. Z. Gabryel Łaszowski z Kruszkowicz. Remigian Popiel C. P. Franciszek Józef z Brzezia Paszkowski. Jan Franciszek z Leszny Leszczyński. Gerzy Stanisław z Polkowa Konopacki. Jan Antoni Szeptycki., Franciszek z Kluszenic Pakosz łowczy żytomirski. Stanisław Leszowski

wojski samborski. Stefan z Bukowa Bukowski. Franciszek Stanisław Hołobuth Odrzechowski C. L. Dominik Michał z Wiszniewa Wiszniewski wojski czerniechowski. Jarosz Dobrzański. Marcin Skurczycki chorążyc ziemi przemyskiej. Hieronim Orzechowski podczaszy bielski. Jan Kazimierz Czyrmiński. Jan Wiktor Dwernicki. Stanisław z Strutyna Łomnicki. Johannes Josephus Siedliski R. A. T. P. Wojciech Tarnawiecki. Antoni Jan Rozwadowski. Walenty Bierecki. Stanisław Gorajski z Goraja. Szymon Tarnawiecki. Melchior Zaleski komornik buski. Jan Nahujowski podczaszy trębowelski. Bazyli Dobrzański Niesiewicz. Adam Przedwojowski. Stefan Turecki. Alexander z Orzechowiec Orzechowski. Piotr Kulczycki. Jarosz Dobrzański. Mikołaj Orzechowski. Michał Hoszowski. Jerzy Zaleski. Bazyli Kopestyński. Jakób Kurcz pod. kijowski. Michał Stanisław Zbijewski. Jan Żurowski. Stefan Dłuski. Konstanty Błoński. Mikołaj Łoś. Dominik Lisowski. Tomasz z Zielonek Zielonka. Maciej z Bobów Strzelecki. Stanisław Jakubowski. Tobiasz Jakubowski. Tomasz Wąsowicz. Jan Sulatycki. Stefan Brzostowski. Jan Niedobylski. Krzysztof Jakubiński. Alexander Chotecki. Jakub Hordyński. Stefan Kakowski. Marcin Wierzchanowski. Stanisław Chotecki. Michał Żurakowski. Bazyli Rytarowski. Piotr Józef z Dębice Górski. Piotr Stanisław de Karnkow Jankowski. Andrzej Antoni Czapliński. Jan Czeczowicz L. C. ablegat miasta Lwowa. Jan Stanisław Mościcki, sendyk i ablegat miasta Lwowa. Stanisław Kłoczewski.

Fasc. Cop. Rel. Castr. San. 110 p. 4163—4171. Castr. Prem. Rel. 463 p. 1965—1976. Zbiór A. Czołowskiego N. 1696 extrakt oryg. grodu Przem.; Rękp. b. Ossol. 261 p. 261 p. 271—280. tudzież rp. 1873 w drugiej połowie. Drukowano z błędami i opuszczeniami w: Teka Podoskiego t. I. p. 4. Nr. 2.

100.

Wisnia, 27. lipca 1696.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej do Wiszni pro die vigesima septima Julii anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto za denuncyacyą JO. książęcia IMci prymasa naszego po żałośnemześciu ś. p. najjaśniejszego króla IMci Jana trzeciego p. n. m. zgromadzeni insistendo konfederacyi przez nas zgodnie in conservationem boni publici uczynionej, de communi nas wszystkich assensu takową stanowimy uchwałę. 2. Ponieważ interveniente infelici interregni casu sądy wszytkie ordynaryjne ustać musiały chcąc tego, aby sprawiedliwość święta nie upadała, ludzie swawolni przeciwko prawu wykraczający bez karania niezostawali, sądy kapturowe w ziemiach naszych stanowimy. Których zaczęcie dnia trzynastego miesiąca Augusta na miejscach sądom takowym w ziemiach naszych zwyczajnych deklarujemy i do sądzenia sądów tychże IMciów pp. sędziów e gremio nostri obieramy i deputujemy, to jest w ziemi lwowskiej JWIMci p. Franciszka na Sokołowie Dzieduszyckiego wojewodę podolskiego, WIMci Jerzego Dzieduszyckiego starostę żydaczowskiego, IMć p. Krosnowskiego chorążego podolskiego, IMć p. Stanisława Dzieduszyckiego chorążego trębowelskiego, IMć p. Andrzeja Rzeczyckiego chorążego grabowieckiego starostę przemyskiego[a)], IMć p. Franciszka Prusczyckiego chorążego żytomierskiego, IMć p. Mikołaja Krosnowskiego stolnika lwowskiego, IMć p. Jakóba Ozgę, stolnika chełmskiego, IMć p. Feliciana Grochowskiego stolnika żydaczowskiego, IMci p. Alexandra Łosia, stolnika żyto-

a) F. Rzeczyckiego.

mirskiego, IMć p. Franciszka Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego, IMć p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego, IMć p. Rozwadowskiego podczaszego kijowskiego, IMć p. Jana Mrozowickiego podsędka ziemie lwowskiej, IMci p. Alexandra Cetnera starostę szczurowieckiego, IMć p. Adama Rzewuskiego starostę wiszyńskiego, IMć p. Wojciecha Łosia podstolego ziemskiego i pisarza grodzkiego lwowskiego, IMć p. Rafała Janickiego podstolego podolskiego, obożnego polnego koronnego, IMć p. Jana Czermińskiego podstolego sochaczowskiego[a]), IMć p. Rafała Swirskiego łowczego bielskiego, IMć p. Mikołaja Kossakowskiego cześnika lwowskiego, IMć p. Jakuba Olewińskiego cześnika podolskiego, IMć p. Mikołaja Giedzińskiego cześnika sanockiego, IMć p. Marcina Morawca cześnika latyczowskiego, IMć p. Jana Czołhańskiego cześnika bydgoskiego, IMć p. Andrzeja Żurakowskiego wojskiego halickiego, IMć p. Andrzeja Żebrowskiego pisarza ziemskiego lwowskiego, IMć p. Stanisława Swirskiego skarbnika lwowskiego, IMć p. Kazimierza Szeptyckiego skarbnika gostyńskiego, IMć p. Franciszka Jankowskiego pisarza grodzkiego żydaczowskiego, IMć p. Bazylego Podlewskiego wicesgerenta grodzkiego żydaczowskiego, IMć p. Samuela Sokolnickiego. 3. W ziemiząś przemyskiej IMć p. Jana Sobieskiego cześnika koronnego, WIMć p. Jana Franciszka Wojakowskiego podkomorzego przemyskiego, IMć p. Andrzeja Skorczyckiego chorążego przemyskiego, IMć p. Konstantego Wapowskiego chorążego sanockiego, IMć p. Mikołaja Stawskiego chorążego latyczowskiego, IMć p. Samuela Kossowskiego chorążego zatorskiego, IMć p. Andrzeja Popiela chorążego czerniechowskiego, IMć p. Szymona Wolskiego stolnika halickiego, IMć p. Adama Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego, IMć p. Andrzeja Rosnowskiego stolnika trębowelskiego, IMć p. Wojciecha Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, IMć p. Eliasza Wisłockiego stolnika żytomierskiego, IMć p. Adama Drohojowskiego stolnika bilskiego, IMć p. Tomasza Drohojowskiego cześnika podolskiego, IMć p. Gabryela Winnickiego podczaszego przemyskiego, IMć p. Jędrzeja Gościmińskiego podczaszego sanockiego, IMci p. Podolskiego podczaszego latyczowskiego, IMć p. Alexandra Fredra podczaszego żydaczowskiego, IMć p. Jana Nahujowskiego podczaszego trębowelskiego, IMć p. Łukasza Dydyńskiego podczaszego żytomierskiego, IMć p. Stanisława Fredra wojewodzica podolskiego, IMć p. Józefa Fredra, IMć, p. Macieja Ustrzyckiego kasztelanica przemyskiego, IMć p. Michała Chłopickiego skarbnika żydaczowskiego, IMć p. Andrzeja Dydyńskiego wojskiego przemyskiego, IMć p. Jana Leszczńskiego, IMć p. Marcina Korytka, IMć p. Gabryela Błazowskiego wojskiego bydgoskiego, IMć p. Stanisława Rogalskiego wojskiego rożańskiego, IMć p. Alexandra Lipskiego, IMć p. Korytka podstolego nowogrodzkiego, IMć p. Bazylego Ustrzyckiego łowczego schowskiego, IMć p. Krzysztofa Kraińskiego łowczego sieradzkiego, IMć p. Stefana Rytarowskiego, IMć p. Andrzeja Askmanickiego podstolego kijowskiego, IMć p. Eustachego Szeptyckiego łowczego buskiego, IMć p. Piotra Winnickiego podczaszego podolskiego, IMć p. Samuela Orzechowskiego pisarza ziemskiego przemyskiego, IMć p. Konstantego Hoszowskiego podstolego żydaczowskiego, IMć p. Kazimierza Wasilkowskiego[b]) miecznika lwowskiego. pisarza grodzkiego przemyskiego, IMć p. Mieleckiego starościca brzeźnickiego, IMci p. Franciszka Pakosza łowczego żytomirskiego, IMć p. Chrząstowskiego cześnika łęczyckiego, IMć p. Suskiego wojskiego żydaczowskiego, IMć p. Wiszniewskiego wojskiego czerniechowskiego[c]), IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego przemyskiego, IMć p. Andrzeja Swirskiego chorążego dobrzyńskiego, IMć p. Charczewskiego, IMć p. Wojciecha Snopkowskiego cześnika żydaczowskiego. **4.** A w ziemi sanockiej WIMć p. Jana Firleja, kasztelana sanockiego, JW. IMć p. Jana Franciszka Stadnickiego chorążego nadwornego koronnego, WIMć p. Józefa z Wielkich Konczyc Mniszcha starostę sanockiego, WIMć p. Antoniego Stadnickiego kasztelanica prze-

---

a) F. latyczowskiego. b) Wasilewskiego F. c) Samborskiego F.

myskiego, IMć p. Leopolda Mniszka wojewodzica wołyńskiego, IMć p. Klemensa Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego, IMć p. Adama Władysława Jaruntowskiego stolnika parnawskiego, IMć p. Jana Tomasza Lesczyńskiego sędziego ziemskiego sanockiego, IMć p. Michała Żurowskiego cześnika przemyskiego, IMć p. Adama Humnickiego stolnika czerniechowskiego, IMć p. Alexandra Humnickiego cześnika sanockiego, IMć p. Samuela Lipskiego stolnika kijowskiego, IMć p. Lityńskiego podstolego dobrzyńskiego, IMć p. Humnickiego łowczego sanockiego, IMć p. Urbańskiego łowczego podolskiego, IMć p. Jerzego Wojakowskiego sędzica przemyskiego, IMć p. Jana Łowieckiego, IMć p. Kamińskiego miecznika sanockiego, IMć p. Dubrawskiego skarbnika sanockiego, IMć p. Stefana Bala, IMć p. Marcina Wybranowskiego, IMć p. Wrzeszcza miecznika żytomierskiego, IMć p. Paszkowskiego, IMć p. Franciszka Rossowskiego[a]), IMć p. Mikołaja Giebułtowskiego, IMć p. Kiliana Franciszka Cieszanowskiego stolnika schowskiego, IMć p. Konopackiego podstolego trębowelskiego, IMć p. Krzysztofa Mokrskiego pisarza grodzkiego bieckiego, IMć p. Rafała Glinkę pisarza grodzkiego sanockiego, IMć p. Ludwika Błońskiego, IMć p. Tomasza Zielonkę, IMć p. Karola Romera, IMć p. Ferdynanda Wisłockiego miecznika żydaczowskiego, IMć p. Błońskiego łowczego sieradzkiego, IMć p. Melchiora Gniewosza podczaszego liwskiego, IMć p. Lesiowskiego wojskiego samborskiego, IMć p. Andrzeja Kopystyńskiego, IMć p. Hieronima Orzechowskiego podczaszego bilskiego. 5. Którzy IMć pp. sędziowie przez nas obrani na czas i miejsca sądom należyte zjechawszy się, podług prawa dawnego o sądach kapturowych opisanego we wszyskiem sprawić się mają i rotą trybunału koronnego przysięgę przed sądem ziemskim non obstante pro tunc unius vel duorum absentia wykonawszy, sprawy sądom kapturowym, iuxta obloquentiam kapturów dawnych należące sądzić będą, spraw inszych żadnych, których kaptury dawniejsze excludebant non involvendo i do sądu swego sub nullitate decretorum nie pociągając. Causae jednak fisci cum exactoribus, retentoribus, dispensatoribus i z żołnierzami zapłatę w ziemiach biorącymi sądzone być mają i liquidacye odprawować się powinny. Causae itidem exemptionum, liquidi iuris, profugorum, expulsionum, violentiarum, securitatis i inne, które prawo pospolite kapturów dawnych opisało tamże iudicabuntur eo praecauto, że lubo kto na funkcyą deputacką do tych sądów jest obrany, a byłby rachunkowi ex onere exakcyi jakiej w tych ziemiach obnoxius, takowy żaden do przysięgi nie ma być przypuszczony, póko rachunku dostatecznego i skutecznego w tychże sądach nie uczyni satisfakcyej. Retentores także contributionum quarumvis, jeżeli są in numero obranych sędziów, nie mają admitti nisi praestita satisfactione. Dekreta tych sądów pisarze ziemscy a in casu absentiae pisarze grodzcy pisać mają. Akta kapturowe circa acta terrestria conservari powinny. Pozwy pod pieczęcią ziemską i dekreta tych sądów wydawane być mają. Akta przytem, tak kapturowe jako i grodzkie, dla przyjmowania i wyjmowania rekognicyi wszelkich et omnium actuum officiosorum ex nunc otwieramy. 6. Tymże IMciom pp. sędziom przez nas obranym dajemy moc zupełną uczynienia porządku circa securitatem ziem naszych i postanowienia prowentu czopowego. 7. A że ex communi omnium nostrum consensu stanęła była namowa, aby IMcie, którzy funkcyą poselską na sejm convocationis następujący wezmą na siebie, nie byli obierani za sędziów kapturowych, et e converso IMcie pp. sędziowie kapturowi non praetendant poselstwa, lubo na teraźniejszym zjeździe niektórzy IMcie ad utramque functionem przez nas są admissi, to jednak pro hac sola vice stało się, i na potem in sequelam nie ma być pociągana. 8. Lauda także dawne około funkcyi poselskiej postanowione, aby IMcie pp. posłowie ultra alternatam ipsorum sancitis descriptam poselstw sobie nie pretendowali uchwałą teraźniejszą reasumujemy et in executione mieć chcemy. 9. Mieszczanie miast i miasteczek w ziemiach naszych, którzy w prowencie czo-

a) F. Rojewskiego.

powego satisfakcyą nie uczynili, na sądy kapturowe z rachunkami stanąć sine quavis adcitatione i sumy przy sobie będące in necessitatem publicam komportować powinni. Także IMcie pp. exactores et retentores podatków wszelkich itidem sine adcitatione stawić się rationem reddere et satisfactionem skarbowi praestare tenebuntur. 10. Ponieważ w ziemiach naszych tak dalece zagęściła się swywola, że w domach naszych my i poddani nasi od zbójców secure osiedzieć się nie możemy, dajemy zupełną władzę IMciom pp. sędziom kapturowym, aby omni meliori modo securitatem publicam provideant. 11. Cwierć februariuszowa z skarbu św. p. króla IMci p. n. za[a)] województwa wypłacona a przez nas przedtem in recompensam skarbowi królewskiemu uchwalona, że dotąd in manibus IMciów pp. exaktorów i retentorów zostawa, tedy na sądy kapturowe ma być komputowana i expresse na wypłatę ludziom w repartycyej ziemie będącym aplikowana. 12. Pretensye IMci p. Choteckiego, który z okazyi rotmistrzowstwa notabiliter przez zbójców jest zrujnowany, do sądów kapturowych odsełamy w ziemi przemyskiej i żeby IMci rekompensa competenter obmyślona była, deklarujemy. 13. Ziemia przemyska wygadzając potrzebie publicznej, aby tem snadniejszą w okkurencyach IMcie pp. obywatele korespondencyą mieć mogli, pocztę z Jarosławia do Przemyśla postanawia, in vim której p. pocztmagistrowi quotannis zł. czterysta naznacza, i żeby IMć p. podkomorzy przemyski na tęż swoją assygnacyę wydał communi consensu zleca. Także ziemia lwowska gratyfikując prace IMci p. Zywerta pocztmagistra lwowskiego około expediowania listów podjęte, onemuż in vim gratitudinis zł. czterysta deklaruje i asygnacyę do czopowego wydać zleca, cum ea conditione, że listy IMciom pp. obywatelom ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej sine quovis salario wydawane i przyjmowane być na pocztę mają. 14. A że securitas granic węgierskich IMciom pp. obywatelom ziemie sanockiej jest potrzebna, przeto IMciów pp. rotmistrzów ziemie sanockiej na przyszłym da Pan Bóg popisie obierzemy, aby ludzi sto pod komendą swoją mieć chcieli i starali się o to, żeby IMcie obywatele bezpieczni być mogli. Zapłata zaś tym ludziom na przyszłych sądach kapturowych sanockich z czopowego i innych retent z woli sejmiku naszego ma być obmyślona. Providendo aby IMć p. Tarnawiecki w krzywdzie i pretensyi swojej znacznej mógł odebrać uspokojenie, na uznanie tak krzywdy IMci jako i innych, którzy się sentiunt iniuriatos, IMci p. komisarzów JW. IMć p. Stadnickiego chorążego nadwornego, IMć p. Orzechowskiego pisarza ziemskiego przemyskiego, IMć p. Kamińskiego miecznika sanockiego, IMć p. Wojakowskiego sędzica przemyskiego uprosiliśmy, którzy to IMcie pp. komisarze zniosszy się de tempore z IMciami pp. komisarzami najjaśniejszego cesarza IMci, to co ex iure et iustitia będzie należało postanowić mają. A jeżeliby swywola zagraniczna rospościerać się miała, żeby jej smolakami zabieżeć się niemogło, tedy in eo casu chorągiew jedną i drugą ziemie sanockiej przeciwko takim gwałtownikom IMciom pp. sędziom kapturów sanockich ruszyć zlecamy. 15. Węgierskich ludzi pogranicznych, że nie ustaje swywola, ale sub interregno in maiora extenditur scelera, które przez te lat dwie teraźniejszy rotmistrz ziemie naszej przemyskiej IMć p. Stefan Turecki miecznik dobrzyński pro munere officii sui cum dispendio zdrowia i własnej fortuny swojej po części uskromiwszy, że teraz impar viribus resistere nie może, obligujemy w tem naprzód IMć p. podkomorzego i komisarza ziemie przemyskiej, aby rzetelniejszą obmyślił ludziom w służbie pod tymże IMcią p. rotmistrzem zostającym zapłatę; a JW. IMci p. podskarbiego w. koronnego upraszamy, aby do ekonomiej samborskiej wydać kazał surowe uniwersały, żeby od wydania onych za dispozycyą IMci p. administratora tamecznego we dwu niedzielach wystawiła ludzi sto wojennych i pod komendę tegoż IMci p. rotmistrza oddała gdzieby tego potrzeba była. Kiedy na gwałt pomienionego rotmistrza ludzie sukkursu potrzebować będą, aby każda wieś pod tysiącem grzywien posiłkowała,

---

a) P. z.

który unitis viribus będzie się starał takowe removere pericula. **16.** Wniesiona in medium nostri IMci pp. Rafała z Romanowa Swierskiego łowczego bielskiego i Michała Borysławskiego towarzysza chorągwi usarskiej najjaśniejszego królewicza IMci Konstantego żałośna quaerimonia na poddaństwo wsi Boryni J. kr. Mci dzierżawie IMciów pomienionych podległej, iż po tak wielu dekretach z oczywistych kontrowersyi w sądach zadwornych referendarskich ferowanych a potem kondemnatach ex personali comparitione na temże poddaństwie otrzymanych wielkie bunty et manifestas diffidationes na zdrowie pomienionych IMciów querulantium attentant, tak dalece, że securi nie są in vita sua i w Boryni bezpiecznie mieszkać, jako o tem niektórych braci szlachty publicum testimonium nie mogą, aby tedy ten ausus jako najprędzej był poskromiony, rekwirujemy po IMci p. Tureckim rotmistrzu ziemie przemyskiej, aby ad primam requisitionem pomienionych IMciów dał adminiculum smolaków na poskromienie i łapanie takowych buntowników, którzy złapani mają być oddani ad iudicium capturale ziemie przemyskiej i tam jako buntownicy iuxta qualitatem facti sądzeni i karani. **17.** Asygnacya JW. IMci p. Zaboklickiego kasztelana kamienieckiego do ziemie przemyskiej na sumę siedm tysięcy zł. wydana, ponieważ dotąd nie jest wypłacona, zlecamy IMciom pp. sędziom kapturowym ziemie przemyskiej, aby zniosszy się z IMcią p. komisarzem pieniądze obmyślili i asygnacyą pomienioną wypłacili. Sól w ekonomiej i żupach królewskich według dawnych uchwał i instrukcyej drożej nad zł. dwa przedawana nie była; także sól przykładkowa, którą szlachta na statki dokupują, aby iuxta antiquam praxim cursum miała laudo praesenti ostrzegamy. **18.** Ponieważ w sprawach z dobrami ekonomicznemi i królewskiemi zachodzących inkwizycye przez chłopów sąsiadów albo obiectorum complices zwykły być wywodzone, przez co status nobilitaris częstokroć szwankować musi, przeto laudo praesenti cavemus, aby na potem przez szlachtę osiadłą wywodzone były. **19.** Upatrując jako in muniis publicis częstokroć personae status nobilitaris per personas conditionis plebeiae uprzedzone i oddalone bywają, przez co derogatur nie tylko prawu pospolitemu ale też i equestri statui in exercitio competenti, przeto ustanawiamy uchwałą teraźniejszą, że personae conditionis plebeiae tak na sądach kapturowych jako w ziemstwach i grodach ziem naszych i powiatów in munia publica sese ingerere niemają sub abiudicatione et poena arbitraria. **20.** Miasto Wisznia per rationem szkód, które z zjazdu na sejmiki ponosi, od płacenia czopowego w roku niniejszym uwalniamy. Monopolia aby żaden człowiek w których kolwiek miastach, by też za przywilejami ad sinistam informationem uproszonymi exercere i tem szlachtę i obywatelów miast aggrawować a osobliwie w mieście Samborze nie ważył się unanimi consensu postanowiamy sub seria animadversione w każdym sądzie. **21.** Które to laudum i uchwałę naszą ex communi consensu namówioną i na usilną IMciów pp. braci naszych expostulacyą konnotowaną JW. IMci p. kasztelanowi lwowskiemu, jako direktorowi na ten czas koła naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni dnia dwudziestego siódmego miesiąca lipca roku Pańskiego tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego szóstego. Jerzy Bogusław Fredro kasztelan lwowski.

Castr. Prem. Rel. 463 p. 1977—1986. Fasc. Cop. C. San. 110 p. 4261—4268. Rękopis bibl. Ossol. 261 p. 263—269; Castr. Zydacz. Fasc. Cop. Rel. 50 p. 2419—2432. Rękop. bibl. Potockich w Raju N. 25.

101.

Wisnia, 27. lipca 1696.

Instrukcya sejmu posłom na konwokacyą.

1. Instrukcya na sejm convocationis po żałośnem ześciu ś. p. najaśniejszego króla IMci p. n. m. Jana Trzeciego z generału sejmiku wiszyńskiego za denuncyacyą

JO. książęcia IMci prymasa na dzień dwudziesty siódmy miesiąca lipca zgromadzonego WIMciom pp. Jerzemu Dziedoszyckiemu staroście żydaczowskiemu, Mikołajowi Krosnowskiemu stolnikowi lwowskiemu ziemi lwowskiej, IMci p. Konstantemu na Radochońcach Wapowskiemu chorążemu ziemie sanockiej, IMci p. Józefowi Zamojskiemu ordynatowi ziemie przemyskiej, IMci p. Józefowi Wandalinowi Mniszkowi staroście sanockiemu i IMci p. Samuelowi Oxiciuszowi Orzechowskiemu pisarzowi ziemie przemyskiej, posłom ziemi przemyskiej, posłom ziemi sanockiej zgodnie obranym. 2 Ponieważ wyroki Boskie hoc calamitosissimo ojczyzny naszej tempore nieuchronnym śmiertelności losem nieśmiertelnej godnej pamięci króla IMci p. n. oczy zawarły, ojczyźnie naszej walecznego zabrawszy defenzora ciężkim żalem corda civium periculossissimo zostających statu napełniły, jako tedy consentaneum w tak żałosnym czasie parentare magnis virtutibus pana i monarchę swego, tak perquam necessario zalecamy, aby IMcie pp. posłowie devotissimam w sercach naszych wielkich J. kr. czynów memoriam z powinną kondolencyą najjaśniejszej królowej IMci cum serenissima jej domo opowiedzieli. 3. Wyświadczą oraz JO. księciu IMci prymasowi IMcie pp. posłowie za wszelki przeciwko dobru pospolitemu afekt należyte podziękowanie i upraszać będą, aby chciał dignitate sua primiciali całości osierociałej ojczyzny naszej omni ex parte prospicere. 4. Niewygasłą w sercach naszych zakładając pamięć wielkich dzieł IMciów pp. hetmanów naszych wielce miłościwych pp. czułości, prace, koszty IMciów w konserwacyi ludzi i obrony pogranicza zawdzięczając, zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby przy należytem podziękowaniu merita IMciów pp. impenzy wszelkie in necessitates reipublicae ex amore conservationis boni publici erogowane z uchwały konwokacyi przyszłej praevia liquidatione rekompensowane były. Upraszając IMciów n. w. m. pp. aby sub hoc interregno curam integritatis granic i securitatis województw pogranicznych od Kamieńca mieli quam diligentissimam. 5. Takąż wdzięczność serc naszych JWIMciom pp. marszałkowi i podskarbiemu w. koronnemu n. w. m. pp., których pod ten czas osierociałej ojczyzny ministerium status in bonum rzptej plurimum operatur, przy należytem podziękowaniu wyrażą IMcie pp. posłowie nasi, żądając IMciów pp. per amorem patriae, żeby in hoc periclitantis reipublicae termino promptissimo studio, efficaci consilio et opera necessitatibus reipublicae subvenire raczyli. 6. A że rzpta nasza inter continua bella zostając wojsku dobrze zasłużonemu w niemały dług zaszła, inibunt modos et media IMcie pp. posłowie cum tota republica na przyszłej konwokacyej quam efficacissimo studio, aby wojsko w borgu zostające jako najprędzej reali satisfactione w zasługach i wczesnem zwiezieniem hiberny ukontentowane et in obsequio rzptej zatrzymane i fortece pograniczne konserwowane były, dając w moc IMciom namówienia podatków z tem jednak dokładem, aby na zniszczenie dóbr województwa naszego przez nieprzyjaciela koronnego, województwa insze słuszny czyniły respekt i nas do koekwacyi z sobą niepociągały. 7. Zasłużone rycerstwo jako iustum zawsze meretur respectum, tak i teraz na przyszłej da Bóg konwokacyej IMcie pp. posłowie curabunt, aby prawo o miejscach żołnierskich dla konkurencyej wakansów reasumowane było zlecamy, i żeby wakanse w miesiącach takowych przypadające, żołnierzom zasłużonym rozdawane nie przedawane były. 8. Variatio in cursu monetae wielką przynosi szkodę i zamieszanie inter privatos, starać się tedy IMcie pp. posłowie będą, żeby jednakowy onej cursus po wszytkich województwach był postanowiony, moneta zaś fałszywa żeby nie była podwożona sub confiscatione et poenis criminalibus. 9. Ponieważ się to zagęściło, że perfidya żydowska przeciwko prawom dawnym dobra ziemskie i królewskie także cła koronne i różne w rzptej naszej proventus trzymać waży się, tudzież scartabelli noviter per legem do klejnotu szlachectwa cum conditione przyjęcia wiary świętej katolickiej przypuszczeni non adimpleta eadem conditione titulum nobilitarem usurpują, insuper ekonomie trzymać praesumunt jako

to p. Ebers [a] ekonomią samborską, przeto IMcie pp. posłowie instabunt serio, aby ci wszyscy a possessione bonorum et contractuum ex nunc relegati byli. Ci zaś scartabelli, którzy wiary św. nie przyjęli, aby pro incapacibus tituli nobilitaris byli deklarowani, a żydzi pro abusu et convulsione prawa ad cuiusvis nobilis instantiam w każdym sądzie i wszędzie sądzeni i karani byli, salvo iure palatinali, quo ad alias causas reservato. **10.** Zaszła instancya do koła naszego IMciów pp. obywatelów powiatu żydaczowskiego, którzy aequaliter wszytkie onera reipublicae z nami ponosząc posła i deputata swego nie miewają, zlecamy tedy pp. posłom naszym, aby urgeant in conventione generali iusta w tej postulacyej desideria pożądanym skutkiem ukontentować. **11.** Wnoszą kwerimonią w kole naszem różni IMcie pp. obywatele naszego województwa w sąsiedztwie i bliskości dóbr J. kr. Mci ekonomicznych mieszkający na poddanych administratorów tejże ekonomiej względem różnej wiolencyej odbierania gruntów, sianożęci, rozsypowania granic i nieznośne stąd pochodzące wiolencye; domówią się IMcie pp. posłowie, żeby przez komissyą z konwokacyej da Bóg przyszłej naznaczoną, wszytkie krzywdy i pretensye dostatecznie rozsądzone i uspokojone były. **12.** A że wielkie od Węgier zachodzą et in dies inpunita augentur latrocinia, jako to i teraz novissime w powiecie przemyskim [b] practicatum, kiedy IMci p. Stanisława Tarnawieckiego naszedłszy zbójcy zrabowali, zabrawszy mu czterdzieście tysięcy in parata pecunia w ochędostwie zaczem providendo ulteriori malo, aby takowe illiciti ausus góry nie brały, zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby za interpozycyą księcia IMci prymasa listowną i expostulacyą z rezydentem cesarza IMci przez komisyą generalną nie tylko względem tego rozboju i tak wiele innych szkód i najazdów, rabunków bardzo wielu obywatelów od ludzi ungwarskich i innych pogranicza węgierskich swawolników należyte rozsądzenie i satisfakcya ukrzywdzonym skuteczna nastąpiła. **13.** Subveniendo desideriis IMciów pp. dziedziców i possessorów wsi Hołynia, którzy od starostwa kałuskiego w objęciu lasów i gruntów przez lokacyą Kadołbnego wielką praetendunt krzywdę, instabunt IMcie pp. posłowie, aby per commissarios fundi avulsi bonis terrestribus oddane były. Także dziedzicowie wsi Swaryczowa, mając dekret trybunalski remissy ad conventum generalem o zabranie lasów i gruntów według dawnych granic do tegoż starostwa kałuskiego, aby komisya do rozsądzenia naznaczona była. **14.** A że tak wiele spraw przez dekreta trybunalskie ex seriis partium controversiis lata, satisfactionem suam interveniente interregno nie wzięły, promovebunt tedy IMcie pp. posłowie, aby w sądach kapturowych ex conservatione ab executione mieścić się mogły. **15.** Uskarżał się w kole naszem IMć p. Alexander Kopystyński, obywatel ziemi przemyskiej Popielów i Kotowa dziedzic, na administratorów ekonomiej samborskiej, którzy per potentiam grunta i żupę z possessyej IMciów dziedzicznej odebrali i coraz iniurias et violentias augent; instabunt IMcie pp. posłowie, aby tak wielka krzywda a bonis regalibus ziemskim dobrom nie działa się, lege perpetua sit provisum, ut avulsa przez komissyą cum refusione damnorum restituantur. **16.** Podobnyż interes IMci p. Korytka, podczaszego czerniechowskiego w dobrach królewiczów IMciów żółkiewskich, aby sine cunctatione przez komisyą naznaczoną mógł być uspokojony, instabunt IMcie pp. posłowie. **17.** Quaerulantur w kole naszem IMcie pp. possessorowie dóbr królewskich ekonomiej przyległych i już od dawnego czasu, za osobliwymi przywilejami chodzących, że częste od skarbu królewskiego ponosili inpetycye, więc zlecamy IMciom pp. posłom, żeby per legem było declaratum, aby te tylko dobra ad mensam regiam należały, które in actuali possessione skarb mensae regiae trzymał, inne zaś starostwa i dzierzawy sub nullitate iudicati do prawa nie były pociągane i ekonomie prowentom ich przeszkody nie czyniły. **18.** Subveniendo desideriis niektórych ziemian naszych, których causae jako to IMci p. Korabiowskiego, stolnika gostyńskiego

a) Eliasz L. b) Przeworskim L.

sprawa testamentowa i innych ratione wiolencyi znacznych ex occasione granicierum interveniente interregno w trybunałach oschły, aby się tedy w sądach kapturowych ziemie przemyskiej pomieścić mogły, domówić się IMcie pp. posłowie i starać będą, aby exekucya dekretu kontumacyalnego piotrkowskiego przez urzędy generału wielkopolskiego finaliter była expediowana a in casu non admissae traditionis bonorum, aby się w kapturach pomieścić i rozsądzić mogła. 19. Miasto J. kr. Mci Lwów antemurale christianitatis i korony naszej zasłona, wniosło do koła naszego suplikę, że w handlach i kupiectwach swoich od narodu żydowskiego jest wielce ściśnione, iż obywatele jego subsistere nie mogą. Zabiegając tedy, aby forteca tak znaczna nie upadła, instabunt IMcie pp. posłowie, aby Żydzi handlów przeciwko prawom miejskim nie prowadzili, mieszkania i szynków w ulicach, w kamienicach chrześciańskich, szlacheckich i miejskich nie odprawowali, ale według praw dawnych w ulicy swojej mieścili się, rzemiosła cum praeiudicio cechów nie robili, karczem i browarów cum dispendio miasta nie trzymali i we wszytkiem według praw dawnych zachowali się. 20. Które to miasto jakośmy circa confoederationem generalem podług dawniejszej konfederacyi przyjęli, tak aby circa eandem konserwowane było. Które to artykuły nasze ex communi sensu namówione i na usilną IMciów pp. braci naszych expostulacyą konnotowane JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu jako direktorowi na ten czas koła naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni dnia dwudziestego siódmego miesiąca lipca roku pańskiego tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego szóstego. L S. Jerzy Bogusław Fredro, kasztelan lwowski.

Ter. Leop. 88 p. 2—7. F. Cop. C. San. 110 p. 4257—4259. Castr. Prem. Rel. 463 p. 1987—1992; Ręk. bibl. Ossol. 261 p. 103—105.

102.

Wisnia, 27. lipca 1696.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmanów koronnych.

1. Instrukcya do JWIMci p. kasztelana krakowskiego w, koronnego i JWIMci p. wojewody krakowskiego polnego kor. hetmanów, WWIchMć pp. Antoniemu Stadnickiemu kasztelanowi przemyskiemu, Franciszkowi Nahujowskiemu podczaszemu nowogrodzkiemu, Mikołajowi Gidzińskiemu cześnikowi sanockiemu, Kasprowi Wujakowskiemu podstolicowi przemyskiemu do JWIMci p. kasztelana krakowskiego, WW. zaś IchMć pp. Maciejowi Ustrzyckiemu kasztelanowi przemyskiemu, Orzechowskiemu podczaszemu bilskiemu, Janowi Goiszewskiemu stolnikowi nowogrodzkiemu, Stanisławowi Siedliskiemu do JWIMci p. wojewody krakowskiego posłom z generału konfederacyi wiszyńskiej deputowanym. 2. Codzienne mając dowody ziemie i powiaty województwa naszego wielkich dzieł i czynów JWIchMć pp. hetmanów koronnych n. w. m. pp. continuas in tam arcto tempore reipublicae około konserwacyi całości pogranicza i fortec sollicitudines zdrowia, fatyg i fortun własnych dispendium statecznie amore conservationis boni publici odważone, zna się in sensu debito grati pectoris i IchMć pp. posłom umyślnie do tego ordynowanym de consensu całego zgromadzenia naszego zleca necessario, aby przy winnem IMciom pp. podziękowaniu, gdy już, in hoc orbato reipublicae statu, odgłosy na obradach naszych dochodzą, jakoby coraz to głębiej grasujący od Kamieńca nieprzyjaciel zapadać miał, nomine publico upraszali IchMć pp. aby convocata uniwersałami swymi jako najostrzejszymi militia i onych na pograniczu dysponowawszy skuteczny dali zaszczyt od ruiny nieprzyjacielskiej, wojska in disciplina et obsequio militari zatrzymali, upewniając w tem naszych w. m. pp., iż eficacissimo studio

starać się będziemy, aby w krótkim czasie zasłużone rycerstwo w swoich zasługach było ukontentowane. 3. Znaczne naszych w. m. pp. merita i realne długi in necessitates publicas erogowane z przyszłej da Bóg konwokacyi przy należytej wdzięczności rekompensowane i wypłacone były. 4. A że nietylko ab oriente in continuo zostajemy periculo, ale też i od Węgier apertae hostilitates otwierają się nam, kiedy kupy swywolne stante interregno zebrane z zagranicy do ziemie przemyskiej i sanockiej, jawnie excurrunt, wsi palą, ludzi zabierają z ich substancyami zabójstwa, morderstwa i nieznośne szkody czynią, upraszać będą IchMć pp. posłowie, aby w odległości książęcia IMci prymasa, conveniant IchMć nasi w. m. pp. listami swymi pp. węgierskich, jako to ungwarskiego grafa p. Mikołaja Bereszi-niego, p. Rakocego i p. generała Aspermona, dóbr Rakocego sukcessorów p. Sintiwoniego, p. Kłobuszowskiego, panią Humennę wdowę, pp. Patejów, którzy, aby nie tylko te zebrane kupy swywolne przez oczywistych i powołanych złodziejów ungwarskiego państwa należycie dekretowawszy i skarawszy rospędzili, jawnych złoczyńców konfessatami convictos naszemu p. rotmistrzowi wydać niebronili a odtąd in fines regni nostri excurrere niepozwalali; ludzie z dóbr ekonomicznych i wójtostwa jaworowskiego już przez dwie lecie w Ungwarze zatrzymanych i owczarzów świeżo zabranych wypuścili a na potem podobnych najazdów i rabunków zabronili. 5. Wniosą oraz instancyą z p. Mikołajem Petranowskim towarzyszem IMci p. starosty czerkaskiego, który powtórnie zostawszy się w okopach postrzelony i w niewolę wzięty, dla nazbyt szczupłej fortuny swojej z więzów nieprzyjacielskich oswobodzić sią nie może, aby tedy łaską IMci pp. hetmanów naszych w. m. pp. jako dobremu kawalerowi mógł być prędki obmyślony okup albo za Tatarzyna wyście upraszać będą IMć pp. posłowie. Którą to instrukcyą ręką IMci p. kasztelana lwowskiego, aby była podpisana imieniem całego koła naszego uprosiliśmy. Działo się w Wisni dnia dwudziestego siódmego lipca rbku tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego szóstego. Gerzy Bogusław Fredro, castellan lwowski.

Ręk. bibl. Ossol. 287 p. 92—92 (b)

103.

Sanok, 13. sierpnia 1696.

Ordynacya sądów kapturowych ziemi sanockiej.

1. Iudicia capturalia palatinatus Russiae terrae sanocensis lege publica constituta et laudo conventus particularis visnensis ordinata per illustres magnificos ac mfcos. gsos. Joannem Franciscum a Zmigród in Lesko et Niemirów Stadnicki vexilliferum curiae regni et iudicii praesentis mareschalcum, Joannem Firlej castellanum sanocensem, Josephum de Magna Konczyce Mniszek capitaneum sanocensem, Antonium Stadnicki castellanidam premisliensem, Leopoldum Mniszech palatinidąm Wołhyniae, Adamum Wladislaum Jaruntowski dapiferum parnaviensem, Michaelem Zurowski pincernam premisliensem, Alexandrum Humnicki pincernam sanocensem, Samuelem Lipski dapiferum Kijoviae, Franciscum Urbański venatorem Podoliae, Georgium Woiakowski iudicem (terrae) premisliensis, Joannem Łowiecki, Franciscum Dubrawski thezaurarium sanocensem, Christopherum Mokrski notarium castrensem biecensem, Stephanum Bal, Stephanum Wrzesc ensiferum zytomirensem, Franciscum Roiewski, Franciscum Paszkowski, Kilianum Franciscum Cieszanowski pincernam schoviensem, Melchiorem Gniewosz pocillatorem livensem, Nicolaum Giebułtowski, Ludovicum Błoński, Thomam Zielonka, praestito prius coram iudicio terrestri per quemvis ex suprascriptis iudi-

cibus deputatis seorsim iuxta rotham inferius expressam [1]) constitutionibus regni connotatam in facie plurimae nobilitatis ad iudicia praesentia congregatae et ministerialis regni generalis providi Pauli Latoniowski apparitoris iudicii eiusdem prestito iuramento celebrari inchoata.

2. Ordinatio iudiciorum: Iudicium praesens capturale interregni terrae sanocensis confoederatione palatinatus Russiae recenter Visnae expedita constitutum, funestam patriae suae nuperrimis serenissimi Poloniarum regis Joannis Tertii orbatae fatis, non sine profunda doloris pressione incusando sortem, omni quo par est succurendi tam externis quam internis reipublicae adversitatibus praehabito studio, datam sibi praeterea desuper et a concivibus suis palatinatus Russiae incolis concessam pro conservanda tranquillitate interna et dicenda iustitia, absque qua regna vera dicuntur latrocinia, agrediendo potestatem, primum supremum regem regum et iudicem iudicum per quem reges regnant et a quo iudices subselliorum suorum iurisdictionem accipiunt, ut inexhausti iustitiae fontis rivuli ex infinita bonitate sua languentia humanitus pectora irrigare lucidissimum vero sine ulla macula iustitiae saeculum, gloriosissimam Dei genitricem virginem Mariam ut serenissimorum solis iustitiae radiorum repercussione mentes tenebrosas irradiare dignetur, coelicolas quoque universos, ut intercessorialibus votis sententias et vota iudicii sui ad superna erigant humillime precatur, post hac collata concordibus sententiis illustri et mfco. Joanni Francisco a Zmigród in Niemirów et Lesko Stadnicki vexillifero curiae regni directionis virga, ut suus gentilitius fluvius patriae semper placidissimus exoptatum cumque naufragii in suum porrigens portum, causam bonam ingruentibus adversitatum procellis exagitatam, sub felicibus auspiciis eius triumphare faciat, vota sua fundit et dum secundos Mnischovianae pennae reddant ventos mfcum. Josephum Vandalinum a Magna Konczyce Mniszech sanocensem etc. capitaneum in absentia illustris et mfci. marschalci vicemarschalcum eligit. 3. Cum vero ordo rerum anima ipsius etiam iustitiae meliorem sortem instaurare soleat, modum et methodum ac ordinem iudiciorum suorum praescribit. Inprimis itaque causas omnes recentis criminis, facti, violentiarum et excessuum quorumvis iniuriarumque in universum omnium, tam personalium quam realium, a die obitus serenissimi olim regis nostri commissarum et committendarum, inhaerendo anterioribus institutis et consuetudini sub tempus interregni observari solitis una cum causis statuitionum iudicabit, causas quoque exemptionum liquidarum et expulsionum, quaestionem nihilominus iurium non involvendo ac nec in cognitionem ipsorum intrando, sed tantum in ordine ad reinductionem in bona sub interregno adempta nec non extraditionis profugorum subditorum, violationis depositorum iudicandum declarat. Causas itidem fisci tam cum exactoribus quam retentoribus contributionum publicarum quocunque genere tam post quam ante fata serenissimi olim regis retentarum ad disiudicandum assumendas proponit et ipsis seorsivum regestrum et forum iudicii sui assignat. Criminum publicorum utpote latrociniorum, furtorum, depraedationum, domorum invasionum, dispercussionum viarum publicarum nec non homicidiorum voluntariorum et praemeditatorum tam post quam ante mortem serenissimi olim regis perpetratorum, quibus nullum legis beneficium suffragatur seriam animadversionem praehabebit, multo magis personas criminibus praemissis notatas tum et condemnationibus innodatas executioni irremissibili subiectas stricta sui animadversione cohercebit. 4. Executionem decretorum suorum et condemnationum omnium iuxta praescriptum institutorum, praxim et methodum, etiam admota nobilitate seu manu militis praesidiarii, expediendam declarat. 5. Iudicandarum quoque causarum usitatum ordinem ex regestris simplici nimirum et arestorum conservabit, aresta vero iuxta constitutionem anni millesimi quingentesimi octuagesimi octavi ad horam vigesimam tertiam duntaxat currere debere proponit. 6. Iudicia non posse minori numero quam sex personarum

[1]) rota przysięgi zgodna z Nr. 3 art. 14. opuszcza się.

iudicari declarat. 7. Authoritati praeterea iudicii sui et securitati providendo, ut nemo crapulatus ad iudicium accedat neve armatus praeter solita arma ad locum iudicii veniat serio inhibet poenamque sessionis turris sex septimanarum ac solutionis duplicis vadii capitanealis interponit, patronos causarum ad iudicium suum inducendarum, ut cum omni fidelitate sedulitate solicitoque, citra tamen omnem irrealitatis notam, studio causas principalium suorum tractentur, munimenta diligenter legant, accurate connotent, essentialia lineolis subducenda connotata margionibus minutarum exacte inserant, ad iudicium sobrii accedant, inducendarum vero causarum methodum iuxta iuris peritorum praxim observent, inprimis nimirum actorem deinde citatum post hac genus causae generali denominatione iuxta exigentia ipsius ac denique terminum iudicio enarrent, ad extremum meritum causae iuxta processus cursum et iuxta rem actam sine confusione inimo cum omni modestia et reverentiali iudicii sui cultu exponant, condemnationes in minutis seu productis authenticis sine lima connotatas iudicio porrigant et circa aresta fideliter legant, serio admonent poenasque etiam personales super delinquente irrogandas declarat, quod si vero productum ad acclamationem aresti non producetur vel reproductum in autenticum fuerit, extunc providendo securitati honorum, obviandoque captionibus quibusvis condemnationem regestro iudiciali connotatam cancellationi subesse debere intimat. Praeterea iidem patroni cum principalibus suis post inductionem et controversias iudicio suo propositas ac alii omnes eidem iudicio adstantes, primo et secundo moniti subito recedere ac ante stubam iudicialem constituti a clamoribus et contentionibus quibusvis abstinere debebunt. 8. Caeterum cum in pace et tranquillitate securitas iustitiae vigeat, tumultus quosvis, contentiones, compotationes, tumultus proniores, multo magis nocturnas bombardarum explosiones, tubarum clangores, tam sub celebratione iudiciorum, quam post reclamationem ipsorum in limitatione pendentium serio vetat et inhibet, magistratum quoque sanocensem, ut omni exorbitantiarum vulgi occasioni occurrat, rigide adhortatur. Et si casu aliquo excessus sub securitate iudiciorum suorum contigerit, extunc pater familias domus, ubi factum extiterit, seu eo praesentis ordinationis transgressore extante, vicinus ipsius seu magistratus crimen patratum instigatori iudicii sui deferre tenebitur, ad quod onus etiam chirurgi, ut si quem vulneratum curaverint, denuntient adstringuntur, sub poenis arbitrariis per iudicium irrogandis. 9. Plateas publicas expurgandas, vias reparandas magistratui civitatis sanocensis intimat, securitatem omnimodam tam personis dominorum iudicum bonisque et familiae ipsorum, quam omnibus connexionem cum iudiciis habentibus, adeuntibus et redeuntibus, in eodem rigore prout iudiciis tribunalitiis regni provisum, praecustodit eamque etiam ex regestro terminorum tactorum vindicandum statuit. 10. Decreta vero et actus quosvis iuxta instituta anteriorum confoederationum, vacante protunc notariatu terrestri, per castrensem gsum. notarium connotanda, minutas et actus quosvis circa sigillum terrestre sanocense per ipsum subscribendos proponit. 11. Acta terrestria seu ad praesens capturalia tum et castrensia ad suscipiendum inscriptiones quosvis et actus alios iuridicos, terrestria quidem sub celebratione iudiciorum suorum, castrensia vero continuo et incessanter omnibus patere debere ordinat. 12. Terminum autem causarum coram suo iudicio agitandarum in una septimana a positione citationis seu potius ab inscripta relatione legitimum agnoscet, cadentias insuper iudiciorum suorum circa limitationem futurae cadentiae declarabit. 13. Ad extremum querimoniam publicam iniuriae communis inordinati monetae cursus ad iudicium suum introductam et iustae reflexioni commendatam acceptando, licet quidem iudicium suum hoc in puncto a decisione cursus monetae abstinendum sibi agnoscat, nihilominus siquidem variatio cursus eiusdem monetae in uno eodemque palatinatu summe praeiudiciosa et nociva atque damnosa esse agnoscitur, proinde non in vim praesumptionis alicuius statuendi ordinis toti reipublicae incumbentis, sed in vim boni regiminis, quod in terra sanocensi iudicio suo ad praesens

incumbit tam obviando inconvenientiis et tumultibus exinde eventuris damnisqe personarum status cuiusvis monetae argenteae cursum in terra sanocensi iuxta cursum in aliis nempe leopoliensi et premisliensi palatinatus eiusdem terris observatum uniformiter currere debere sententiat. Et ut in aliis terris taleri imperiales florenis septem, fertones tymfy dicti grossis triginta quinque aestimantur, taliter itidem aestimandos censet, minutiorem quoque monetam, utpote bohemicos vulgo czeskie, proportionate ad valorem imperialis reducendo ad exemplum praemissarum terrarum tum monetam caesaream et alius cuiusvis cussionis extraneam orlanki dictam grossis triginta ad normam itidem terrarum praetactarum aestimat, quo nomine literas universales ad civitates et oppida terrae sanocensis manu illustris et mfci. marschalci iudiciorum suorum subscriptas ordinat, magistratibus vero, ut executionem praesentis hoc in puncto ordinationis attentent delinquentes et refragarios corripiant serio intimat et tam in transgressores quam magistratus non exequentes serio advertet paenasque iudicii sui arbitrarias irrogabit. **14.** Qua ordinatione taliter facta et instituta, cum defectus causarum iurisdictioni suae obnoxiarum sessionem iudicii solvat, iudicia praesentia ad sex septimanas ab actu praesenti proximas, nempe ad feriam secundam post festum sancti Mathei apostoli et evangelitae proxime venturam proximam limitat. **15.** Ut autem praesens ordinatio et limitatio omnibus innotescat ipsam ministeriali regni generali provido Paulo Łatoniowski iudicii sui apparitore publicandam et ad valvas praetorii alliendam demandavit, securitate omnibus iuxta praescriptum legum provisa et praecustodita. Joannes Franciscus Stadnicki vexillifer curiae regni iudiciorum capturalium terrae sanocansis marschalcus m. p.

Ind. Decr. Castr. San. 379 p. 605—611.

104.

Pod Lwowem, 20. sierpnia 1696.

Laudum szlachty lwowskiej na popisie pode Lwowem.

1. My rady urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej i powiatu żydaczowskiego na popis naszę ad obsequium ojczyzny ukazując gotowość konfederacyą w Wiszni dnia 27. lipca pod czas interregnum teraźniejszego i osierociałej ojczyzny naszej po żałośnem z tego świata ześciu najaśniejszego Jana Trzeciego króla i pana naszego spisaną na dzień dzisiejszy to jest 20. Augusti anni currentis naznaczony stanąwszy viritim pode Lwowem, życzyliśmy sobie tego, abyśmy adimplendo sancitum konfederacyej naszej wiszeńskiej zgodnie akt ten popisu naszego przed JWIMcią p. Jerzym Bogusławem z Pleszowic Fredrem, kasztelanem lwowskim senatorem i pułkownikiem naszym odprawili. **2.** Więc że legalitas absentiae IMci controversiam movit między wielmożnymi IMcią p. Jerzym Dziduszyckim starostą żydaczowskim a IMcią p. Marcinem z Ziemlic Boguszem chorążym lwowskim pretendującym sobie z urzędu ziemie lwowskiej przed sobą teraźniejszy popis nasz, które kontrowersye uspakajając udaliśmy się ad persvasiones, życząc IMci p. chorążemu lwowskiemu, aby precedencyi popisu przed WIMcią p. starostą żydaczowskim jako pierwszym po senatorze i innych in ordine przed sobą urzędnikach ziemie lwowskiej i żydaczowskiej dygnitarzu nie pretendował sobie a w ostatku, aby oba IMcie spólnie zasiadszy hanc solennitatem popisu naszego odprawiali.[1]) A że perswazye braterskie nie miały u IMci respektu, ponieważ IMć nie bywszy obranym per sancitum na konfederacyi wiszeńskiej rotmistrzem z podniesioną chorągwią swoją z innymi IMciami na stronę odje-

---

[1]) zdanie od aby się poczynające przekreślone.

chawszy popis niektórych IMciów pp. braci począł odprawowywać, tedy praevia manifestatione, że przeciwko prawu i dawnym zwyczajom, które nigdy pierwszego urzędnika in similibus actibus będącego nie miały, precendencyą tę pro cognitione legalitatis na sejmik da li Bóg przyszły odsyłamy. A za dawnem zwyczajem i prawem pospolitem idąc, przed najpierwszego generału naszego dygnitarzem, którym ad praesens jest WIMć p. starosta żydaczowski . . . . pod IMciami . . . . na sejmiku wiszyńskim konfederacyi obranymi takim sposobem. 3. Ziemia lwowska. Popis chorągwi IMć p. Mikołaja Kosakowskiego cześnika i rotmistrza pierwszego ziemi lwowskiej — koni 53. Popis powiatu żydaczowskiego: Chorągiew pierwsza JWIMci p. Franciszka na Sokołowie Dziduszyckiego wojewody podolskiego, pułkownika tegoż powiatu — koni 76. Chorągiew druga WIMci p. Adama Rzewuskiego starosty wisznińskiego, rotmistrza tegoż powiatu — koni 120. Popis IMciów pp. braci szlachty pieszej. Wieś Czajkowice w ziemi lwowskiej — 11 szlachty. Z powiatu żydaczowskiego dwóch szlachty i poczet JW. O. episkopa lwowskiego. Wieś Hoszów 38 szlachty. Wieś Witwica żaden nie był. Wieś Rostoczki 26 szlachty. Wieś Weldzyż 2 szlachty. Wieś Strutyn 35 szlachty. Wieś Swaryczów 12 szlachty. Wieś Krechowicze 23 szlachty. Wieś Brószniów 7 szlachty. Wieś Hołyn 14 szlachty. Z Rudnik 1 szlachcic. Z Winnicy przybyli nazajutrz po popisie 10 szlachty. Jerzy Dzieduszycki, starosta żydaczewski m. p.

Ter. Leop. 88 p. 27—42.

105.

Sanok, 23. października 1696.

Zarządzenie sądu kapturowego sanockiego.

1. Actum in Sanok in iudiciis interregni capturalibus terrae sanocensis feria tertia post festum sancti Lucae evangelistae proxima anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto. 2. Iudicium praesens capturale interregni terrae sanocensis, decisis causis omnibus ad regestra iudicialia inscriptis ipsaque perfecti operis ratione finem labori suo imponente, iudiciariam sessionem limitandum duxit et attentis cadentiis lege publica dispositis atque legalitate imminentium conventuum particularium relationis conventus generalis confoederationis varsaviensis impediente, subsequentem cadentiam ulteriori in ordine post hanc cadentiae impendendam operam arbitratur et hanc ad feriam secundam in crastino festi sanctae Catherinae virginis et martyris proxime venturam limitat atque ab omnibus litigantibus uniformes cadentiae iuxta mentem confoederationum in voluminibus legum descriptarum observentur, spatium trium septimanarum de cadentia ad cadentiam ex mente memoratae legis currere debere declarat, in causis nihilominus ad iudicium praesens institutis, in quibus relationes citationum inscriptae sunt, per casum aliquem regestro iudiciali non porrectis, terminum in eadem cadentia legitimum agnoscit et hoc in passu pro hac vice praecustodit. Intra vero decursum temporis vacantium iudiciorum generosi exactores, cum quibus ad praesens actiones ad proximam cadentiam reiiciuntur, executiones super retentoribus per gsum. terrestrem camerarium et gsum. Andream Trębecki a iudicio suo ad id munus subdelegatos expediendas procurent, et pro futura cadentia modo praemisso declarata, seu hac legalitate aliqua deficiente in alia subsequenti cum pecunia parata et pro facienda calculatione sub poena peculatus compareant. 3. Pro interim autem securitatem terrae immo et loco iudicialis uti regno Hungariae finitimi nec non actorum publicorum providendo praesidium aliquot formandum et instituendum censuit, atque satellites viginti

et praefectum praesidiarium per illustrem et mfcum. mareschalcum iudiciorum suorum instituendum ordinat, stipendia vero monstruatim decem florenos pro persona unius satellitis iam autem pro persona praefecti eorum florenos quinquaginta assignat. Stipendia nihilominus a prima die mensis Novembris currere debere declarat et ut directionem praesidii eiusdem illustri et mfco. Joanni Francisco de Zmigrod in Lesko et Niemierow Stadnicki curiae regni vexillifero mareschalco suo, sic et stipendia de proventu ducillari solvenda uti commissario terrae sanocensis recommendat, quod si et in quantum de proprio idem illustris et mfcus. mareschalcus exsolverit, restitutionem et refusionem in conventu particulari visnensi evincendam et procurandam spondet. Eam nihilominus declarationem apponit, quod idem praesidiarii non modo in civitate sanocensi excubabunt, verum in casu periculi ex incursionis praedonicae vocante necessitate poterint ad propulsandum periculum ad instantiam terrigenae indigentis e civitate sanocensi educi et moveri. Satellites quoque a scultetis conducti ad tempus obligationis suae iuxta praescriptum legis stationem suam sub regimine rotmagistrorum suorum continuare tenebuntur. 4. Praeterea cum officium nemini debet esse damnosum, gsus. vero Chotecki terrae sanocensis praesidiarius ex occasione eiusdem functionis malitiosa praedonum aggressione damna non modica perpessus sit, proinde adhaerendo eo in passu laudo visnensi proxime praeterito, succurendum ipsi censuit et summam mille flor. pol. in vim recompensae damnorum praemissorum assignat, quam illustris et mfcus. mareschalcus uti commissarius providebit. 5. Civitas sanocensis cum non solum hostilibus incursionibus ad receptaculum incolarum terrae praesentis invalida, verum prae nimio disordine et vastitate sua etiam pro hospitiis dominorum iudicum insufficiens reperiatur, proinde tam magistratum quam omnes in universum et singulos cives admonet, ut sepes trabales et pontem quo ad civitatem et e converso via patet sine mora extrui, portam aedificari faciant, hospitiorum commoditatem procurent omnique meliori ordini circa subministrationem victualium et aliorum necessariorum adnitatur serio hortatur et admonet, paenasque in delinquentes et praesenti declarationi seu instituto renitentes irrimissibiliter irrogandas interponit. 6. Ut vero institutum praesens pro communi commodo declaratum effectum suum sortiatur, attendentiam praemissorum gso. regenti castrensi sanocensi praecommittit. Ad extremum publicam securitatem, lege regni cautam, omnibus personis domos suas redeuntibus hic in Sanok commorantibus et commorandis praecustodit.

Ind. Decr. Castr. Sanoc. 379 p. 745—749.

106.

S. L., 24. października 1696.

Posłowie na sejm konwokacyjni z ziemi przemyskiej uwiadamiają dygnitarzy i szlachtę tameczną o zwołaniu sejmiku do Wiszni na 12. listopada.

1. Konstanty z Radochoniec na Nieczujowie Wapowski, chorąży ziemie sanockiej, sędzia grodzki przemyski, Józef na Zamojściu Zamojski ordynat, bolimowski etc. starosta województwa ruskiego z ziemie przemyskiej naznaczeni i deputowani posłowie JWnym Wnym IMciom pp. senatorom i dygnitarzom i wszytkim obywatelom województwa ruskiego ziemie przemyskiej WPanom i braci do wiadomości podajemy. 2. Iż my będąc naznaczeni i obrani na sejmiku wiszyńskim die vigesima septima Julii przez instrukcye vigore confoederationis et laudi wolnymi przez IMciów pp. głosami na konwokacyą warszawską po ześciu najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na dzień vigesima nona sierpnia roku teraźniejszego, która że niedoszła i zerwała się, my tedy widząc summam necessitatem reipublicae pro

meliori eodem bono publico po zerwanej konwokacyi pozwoliliśmy na konfederacyą generalną, na której szczęśliwie skończonej, postanowiliśmy i pozwolili sejmik relationis w ziemi naszej na miejscu zwyczajnem, pro die decima secunda Novembris anno praesenti, na który abyście WMpp. i bracia tak dla uspokojenia zamięszanego wojska jako i innych obrad publicznych do ziemie naszej należących na pomienione miejsce i czas naznaczony zjechali tą innotescencyą przy podpisach rąk naszych i pieczęciach obwieszczamy. 3. Działo się w rezydencyach naszych die vigesima quarta Octobris anno millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto. Konstanty z Radochoniec na Nieczujowie Wapowski, chorąży sanocki, sędzia grodzki przemyski, poseł województwa ruskiego ziemie przemyskiej. Józef na Zamojściu Zamojski, ordynat, bolimowski starosta, poseł z województwa ruskiego ziemi przemyskiej.

Castr. Prem. Rel. 463 p. 2882.

107.

Wisnia, 12. listopada 1696.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej. Ponieważ po zerwanej iniquo fato et inaudito exemplo konwokacyej rzpta chcąc mieć aliquam status sui formam ex respectu utwierdzenia czasu wolnej elekcyej et securitatis publicae, cum depressione etiam vocis liberae wzięła przedsię consultandi methodum: przez konfederacyą, przeto punkta pewne w niej wyrażone, jako to exkluzya Piasta, czas elekcyej złożony i sposób odprawowania onej przez pospolite ruszenie, które ma być sub rigore legibus regni descripto postanawiamy. 2. Zapłata wojsku według deklaracyej IMciów pp. posłów naszych przyjęta. Traktat do rozwiązania związku, obradę około dobra pospolitego książęcia IMci prymasa cum adminiculo IMciów pp. konsyliarzów przydanych, komisyą do rewizyej intrat mensae regiae pro rato przyjąwszy, praemissa solenni protestatione przeciwko niezwykłemu i prawu przeciwnemu cum depressione vocis liberae vetandi postępkowi i innym punktom licitam vindicationem na przyszłej da Bóg elekcyej sobie zachowawszy, w złożeniu sejmiku przez IMciów pp. posłów naszych na dzień dzisiejszy insistimus i takową w radach naszych stanowimy uchwałę. 3. Lubo województwo nasze przed sejmem convocationis uczyniło konfederacyą przeciwko wszelkim gwałtownikom wolnej elekcyej króla pana, jednak zachodzą non vanae impressiones, że in oppositionem na przeszkodę stawienia się pospolitem ruszeniem pod Warszawę procurantur externa auxilia, nie tylko do chrześciańskich ale i pogańskich panów, i związki tak w Koronie jako i w Wielkiem księstwie litewskiem practicantur, dla czego i konwokacya przeszłą zerwana, aby in turbido securius możono piscari, przeto powtórnie konfederujemy się et sacramento fidei conscientiae i staropolskiej poczciwości sprzysięgamy, iż stanąwszy da Bóg in campo electorali, uczynimy ante omnia seriam w rzptej inquisitionem, aby się dowiedzieć, kto jest motorem którychkolwiek złych wyżej specifikowanych machinacyi, każdego zaś takiego, na którego się pokaże crimen perduellionis, nietylko go a candidatione excludemus, ale tanquam contra hostem patriae wszyscy consurgemus. Sub eundem rigorem i tych complectimur, którzyby Piastów forytować i mianować pretendowali. Także od kogo niejaki Merens do króla szwedzkiego wyprawiony seriam inquisitionem na przyszłej elekcyej czynić będziemy. 4. Wyprawienie posłów do książęcia IMci prymasa ratione oddalenia się królowej IMci od miejsca elekcyi najdalej, i względem inszych punktów rezerwuje sobie województwo do sejmiku ex limitatione incidenti. 5. O generale korczyńskim Małej Polski całej, do którego

województwo krakowskie insze województwa invitat, materyą proponowaną do przyszłego sejmiku reservamus i da Bóg na przyszłej elekcyej, aby generały po prowincyach według zwyczaju i praw dawnych bywały promovebimus. 6. Uskarżał się w kole naszem JWIMć p. podskarbi w. koronny, iż ma praeiudicium od wojska związkowego w Samborze a to, że kilkanaście tysięcy prowentów tamecznych IMć p. marszałek związkowy kazał wziąć violenter i całą ekonomią samborską odebrać i do swojej dyspozycyej wziął i insze rzptej prowenta odbierać chce, o czem IMć p. Obrębski podstoli parnawski, jako komisarz skarbowy samborski, czynił także manifestacyą w kole naszem, żeśmy JWIMć p. podskarbiemu suffragari consiliis nostris nie mogli, jako in materia totam rempublicam concernenti, przeto też ad decisionem reipublicae one odsyłamy. 7. A że w konfederacyej województwa naszego praetensiones ad domum regiam na konwokacyej windykować IMciom pp. posłom naszym zleciliśmy, konwokacya zaś zerwana, przeto w tej materyej na sejmiku przyszłym ex limitatione nostra przypadającym rozmówić się mamy. 8. A że nas JWIMcie pp. hetmani, osobliwie IMć pan krakowski obwieszczają i informują tak o komisyej przez konfederacyą do traktatów z wojskiem skonfederowanem do rozwiązania tego naznaczonej, że post multas curas et sollicitudines IMciów pp. hetmanów i kolegów IMciów nie doszła, także de periculis imminentibus, jako też o odsłonionych granicach i pasach ab oriente, przeto IMciów pp. posłów z ziem, z lwowskiej IMć p. Jerzego Dzieduszyckiego starostę żydaczowskiego, z przemyskiej IMć p. Andrzeja Dydyńskiego wojskiego przemyskiego, z sanockiej IMć p. Kamieńskiego miecznika sanockiego do obudwóch IMciów pp. hetmanów cum debita gratiarum actione wyprawujemy i instrukcyą eo nomine IMci p. marszałkowi koła naszego IMciom pp. posłom z podpisem ręki swojej wydać zlecamy, upraszając IMciów, aby i dalej chcieli adhibere curam ad sananda haec mala i o niebespieczeństwach wcześnie nas chcieli przestrzegać. 9. Więc że od IMci p. marszałka skonfederowanego wojska mieliśmy posłów, pari humanitate certując z IMcią posłów swoich województwo do tegoż IMci p. marszałka i całego wojska wyprawuje z denuncyacyą uchwalonych podatków i inszych punktów, które w instrukcyą IMć p. marszałek wpisać i one z podpisem ręki swojej IMciom pp. posłom niżej mianowanym wydać ma. 10. Tandem województwo do uchwalenia podatków i inszego w ziemiach postanowienia porządku przystępuje. A naprzód ziemia lwowska, lubo przez nieprzyjaciela Krzyża św. a teraz i wojsko związkowe znacznie zrujnowana, dla czego z inszemi zarówno województy i ziemiami contribuere nie może, atoli synowską ku ojczyźnie spólnej matce naszej miłością praw i słuszności fideli observantia postępując a dogadzając w teraźniejszym czasie summae rzptej necessitati, na zapłatę wojsku podatki niżej mianowane uchwala. A naprzód pogłówne jedno, które wszytkie osoby duchowne, utriusque ritus i świeckie, ziemianie i wojnę traktujący, miasta, miasteczka, wsi dawne i novae locationis nemine excepto, oprócz mendykantów i lat piętnastu niemających fideliter, płacić według instruktarza ostatniego powinni będą. Do której to kontrybucyej pogłównego osoby żydowskie w miastach, miasteczkach i wsiach niezasłaniając się pogłównem, które według konstytucyej co rocznie płacą, ani żądnemi innemi prawami i przywilejami narodowi swemu służącemi należeć będą i ten podatek w czasie niżej opisanym do skarbu ich exaktorów ziemie naszej wspólnie cum populo odnosić będą powinni. Co aby wierniej i skuteczniej do skarbu ziemiańskiego wypłacono było, obligujemy IMciów pp. dziedziców i innych wszelkich dóbr duchownych ziemskich i rzptej possessorów fide, honore et conscientia, aby wiernie regestr osób do płacenia pogłównego należących, każdy w dobrach i dzierzawie swojej opisawszy, przy podpisaniu tegoż regestru administratora dóbr albo sługi szlachcica własną ręką, a z miast i miasteczek przy administratorze dwóch ex magistratibus do grodów zesłali, z dóbr zaś domus regiae administrator bonorum generalis a z dóbr eminentioris fortunae IMciów pp. senatorów ekonomowie zjechać i przysięgę in praesentia unius ex officialibus

IMć p. pisarza grodzkiego lwowskiego a w Żydaczowie żydaczowskiego aut obstante legalitate IMciów vicesgerentes iurati odprawić mają in eam rotam: iż wiernie i sprawiedliwie nikomu nie folgując ani ochraniając, regestr osób dworskich i gromad w dobrach pana mego (a w miastach magistratu z ich urzędami i tytułami) pospólstwa i sług ich spisany podaję i żadnej osoby obojga płci wypłacenia podatku pogłównego według uchwały sejmiku należącej nie zataiłem. Po której przysięgi wykonaniu podatek z juramentem gotowym do IMciów pp. exaktorów wnosić, IMcie zaś p. exaktorowie według juramentów każdego miasta i wsi rachunki z osobna czynić będą powinni, gdzie zaś szlachta rozrodzona propriae culturae wsiami mieszka, tedy dwóch z pośrodka siebie osiadłych i wiary godnych szlachty obrać sobie mają, którzy wiernie i sprawiedliwie osoby wszytkie między sobą znajdujące się do płacenia pogłównego należące popisawszy, juramentem w grodach realiter popisanych osób potwierdzić tenebuntur. **11.** Obywatele miasta Lwowa, Żydaczowa i inne miasteczka i wsi ziemie naszej, lubo osobliwie in rem wojska za usiłowaniem jego wydały pieniężne kwoty i różnemi exakcyami i szkodami są obciążone, wolne jednak exakcyi takowych tak ziemie naszej jako każdemu z osobna IMciom dziedzicom i possessoribus bonorum na zasługach wojska dochodzenie należytej rekompenzy upominać się ostrzegszy i zostawiwszy, (co osobliwemu staraniu IMci p. komisarza naszego na przyszłą da Bóg komisyą skarbową z konfederacyej warszawskiej przypadającą obranego zlecamy,) ten podatek równo z innymi zapłacić mają. A w mieście Lwowie popisowanie onego przez dwóch ex magistratu w narodzie chrześciańskim, w narodzie zaś żydowskim przez dwóch itidem ex magistratu cum adminiculo vicepalatinali i starszych a na jurysdykcyach wszystkich po przedmieściach ludzi będących cuiuscunque status et sexus przez wójtów, łantwójtów także i starszych a to in attendentia IMciów pp. sędziów kapturowych dwóch e gremio uproszonych, tj. IMci p. Jerzego Pruścickiego chorążego żytomirskiego, IMci p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego odprawić się ma i regestra popisowe rękami sędziów[1]) tychże kapturowych podpisane przez tychże ex magistratu et iurisdictionibus popisujących. W żydowskim zaś narodzie przez rabina ze dwiema starszymi w obudwóch szkołach na rodale poprzysiężone i utwierdzone do grodu powinny być oddane. Do tegoż popisu miejskiego szlachta w mieście i po przedmieściach quocumque titulo mieszkający, także ludzie luźni przy mieście jurysdykcyach bez służby bawiący się należeć i podatek płacić będą powinni, ani od tego popisu kamienice, dwory i dworki duchowne i szlacheckie uchraniać się mogą, ale pod tenże popis i kontrybucyą podpadać mają, dokładając na gospodarzów takowy jurament, aby komprobowali, że umyślnie dla tego podatku niewyprawili nikogo na insze miejsce. A żydzi arendarze i szynkarze na wsiach mieszkający spólnie z gromadą, gdzie ich ten podatek zastanie, podatkować będą. Która to subsidii charitativi contributio zaczynać się będzie od dnia piętnastego Decembra w roku teraźniejszym i cursus onej ad decimam quintam mensis Jannuarii trwać będzie i wszyscy generaliter ludzie w tym czasie od osób swoich sub duplici pensione, także IMcie dygnitarze i urzędnicy województw i ziem których kolwiek titulo urzędu ziemiańskiego jakiegokolwiek gaudentes w ziemi naszej mieszkający, excepto palatinatus Podoliae, dygnitarze podatek takowy od urzędów swoich in subsidium ziemie zapłacić do rąk IMciów pp. exaktorów naszych wnosić debebunt, a to sub carentia activitatis i przywłaszczenia sobie między nami preeminencyej ac poenis fisci in iudicio capturali vindicandis et executione militari contra omnes refragarios teraźniejszej uchwale i postanowieniu naszemu extendenda. **12.** Do którego to podatku subsidii charitativi wybierania obraliśmy e medio nostri do ziemi lwowskiej IMć p. Mikołaja Łosia, IMć p. Adama Czołhańskiego, IMć p. Alexandra Kąckiego, IMć p. Mikołaja Dyjakowskiego; a do powiatu żydaczowskiego IMć p.

[1]) Pot. ma ten ustęp od: kapturowych dwóch do rękami sędziów.

Andrzeja Mężyńskiego, IMć p. Alexandra Orzechowskiego. Którzy to IMcie pp. exaktorowie zjechawszy się in tempore praefixo, lwowscy do Lwowa a żydaczowscy do Żydaczowa, podatek pomieniony iuxta regestra et iuramenta wybierać a przynoszących depaktować nie mają, ale zwyczajnem salarium od złotego po groszu a od kwitu po złotemu kontentować się powinni, hoc specialiter praecustodiendo sobie, aby ten podatek na żadną inszą extraordynacyjną potrzebę nie obracał się, ale tylko na zapłatę wojska przez pp. poborców do skarbu ziemiańskiego był wniesiony i za asygnacyami IMci p. komisarza naszego płacony. Officia zaś castrensia od wykonania i wydania z pieczęcią juramentów od jednej wsi brać więcej nad jeden zł. nie będą powinni. A że podatek wzwyż opisany pogłównego w wypłaceniu zatrzymanych zasług nie wystarczy, zaczem dla poparcia skuteczniejszego tejże zapłaty szelężne generalne tak w miastach, miasteczkach, jako i we wsiach in genere wszystkich cuiuscunque status uchwalamy, którego cursus w mieście Lwowie a die prima Julii anni venturi 169 septimi po expiracyi kontraktu przez JWIMci p. kasztelana krakowskiego eo nomine postanowionego do lat dwu zupełnych, w inszych zaś miastach i miasteczkach także i wsiach a die prima Jannuari anni eiusdem futuri na rok tylko jeden zupełny currere ma. **13.** A wybieranie zaś onego w mieście Lwowie i przedmieściami iuxta cursum noviter practicatum et formam quam optimam, praevio przez IMciów pp. administratorów iuramento coram iudicio capturali in eam rotham praestando: Ja NN. przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu, iż w administracyi szelężnego mnie od ziemie powierzonego wiernym będę i wszelką pilnością i staraniem przez siebie i sukkolektorów moich ten podatek wybierać będę, nikogo nie ochraniając i nie folgując a wybrane pieniądze do skarbu ziemie fideliter oddam i wniosę; tak mi Boże dopomóż — odprawiać się będzie. Do którego to podatku szelężnego administracyej uprosiliśmy IMci p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego, IMć p. Franciszka Mrozowickiego podsędka ziemie lwowskiej, sędziego i podstarościego grodzkiego buskiego. A w miasteczkach innych i wsiach tak ma być wybrane, żeby od garca piwa szeląg jeden od kwaterki gorzałki także szeląg, od garca miodu złotowego trzy grosze, od garca wina węgierskiego i innych likworów zagranicznych po groszy dwadzieścia wynosiło. Około czego IMcie pp. administratores podatku tego kontrakty cum possessoribus bonorum ducta proportione intraty karczemnej stanowić będą mieli facultatem. A gdzieżby do tego kontraktu nieprzyszło, tam przy attestacyej panów albo ekonomów arendarze lub szynkarze iuramenta super quantitatem wyszynkowania likworów co pół roku w grodach wykonywać i według juramentu podatek ten do rąk IMciów pp. administratorów tej kontrybucyej oddać tenebuntur. A ten jurament ma być in eam rotham: Ja NN. przysięgam, iż w tym półroczu miodu, piwa albo gorzałki i wina niewyszynkowało się więcej jeno tyle, ile zł. przezemnie zebranych z postanowienia sejmikowego sumy zł. wnoszę i w tem skarbu ziemiańskiego nie oszukiwam, tak mi Boże dopomóż. **14.** Do którego itidem administracyej po miastach i miasteczkach ziemie lwowskiej podatku IMć p. Pruszczyckiego chorążego żytomirskiego a po wsiach IMć p. Jana Czołhańskiego cześnika bydgoskiego; w powiecie zaś żydaczewskim po miastąch i wsiach IMć p. Alexandra Dembińskiego[1]) uprosiliśmy. Którzy to IMcie pp. administratorowie praevio itidem iuramento według roty wyżej opisanej praestando ten podatek bez uciążenia ubogich ludzi przejeżdżając się dla kontraktu i rewizyej szynków po dobrach administrować będą. **15.** A że się znajduje więcej ludzi titulo nobilitari gaudentes, którzy z dóbr ziemskich znaczne mając kapitały, nietrzymają ale interesami i prowizyami żyją, przez co podatków z ziemiany równo toties quoties uchwalonych unikają i uchraniają się, przeto i tych ad aequalitatem in contributione we Lwowie i inszych miastach mieszkających stringendo, o których IMcie

---

[1]) Lw. Dąbskiego.

pp. exaktorowie inquirere quam diligentissime będą powinni, a to dla aukcyej podatku uchwalonego postanawiamy, aby praevio na kapitał, którym handlują officioso iuramento, od każdego dziesiątka tysięcy zł. po zł. sto do skarbu ziemi za kwitami IMciów pp. exaktorów naszych wnosili i realiter oddawali sub poenis fisci in iudicio capturali irremissibiliter irrogandis. **16.** Insuper wszytkie podatków dawnych remanenta, lubo laudis anterioribus są obwarowane i wnoszenie onych in exolutionem stipendiorum obostrzone, nihilominus i uchwałą teraźniejszą deklarujemy, aby każdy u kogokolwiek pieniądze publiczne znajdują się bez odwłoki dalszej one do Lwowa pro festo SSTrium regum in anno Deo dante futuro wnosił i za asygnacyami IMci p. komisarza naszego ziemskiego IMciom pp. asygnataryuszom sub triplici pensione et ultimaria etiam cum adminiculo militari executione wypłacał. **17.** A że IMć p. Jakób Ożga stolnik chełmski z IMcią p. Jędrzejem Żurakowskim wojskim halickim czopowego z ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego administratorowie w kole naszem quaerulantur, że w przeszłych dwóch leciech, millesimo sexcentesimo nonagesimo quinto et sexto anno, per incursionem hostilem podatku pomienionego debite wybrać nie mogli, przeto do słuszności w tej mierze przychylając się z lat obudwu pomienionym IMciom sumę ośm tysięcy zł. defalkujemy deklarując, aby tylko zł. czterdzieście tysięcy polskich do skarbu ziemiańskiego wnieśli, cokolwiek zaś retentów IMcie sobie pretendują tych salvam repetitionem et compensationem, praevia decisione iudiciali et sufficienti demonstratione in iudicio capturali facienda, praecustodimus i deklarujemy. A in futurum, żeby cursus podatku tegoż czopowego w porządku swoim zostawał, toż czopowe na rok pierwszy zaczynając a die prima Jannuarii ad diem ultimam Decembris IMciom pp. Wojciechowi Łosiowi podstolemu ziemi lwowskiej i pisarzowi grodzkiemu lwowskiemu i IMci p. Rafałowi Janickiemu podstolemu podolskiemu za sumę dwadzieścia i cztery tysiące zł. tak w mieście Lwowie jako i miasteczkach ziemie lwowskiej i powiatu żydaczowskiego sposobem arendownym, na rok zaś drugi zaczynając a die prima Jannuarii anni millesimi sexcentesimi nonagesimi octavi ad ultimam Decembris anni eiusdem za sumę takowąż sposobem także arendownym IMci p. Jakubowi Olewińskiemu podstolemu podolskiemu i Rafałowi Swirskiemu łowczemu bielskiemu puszczamy, którą kwotę IMcie pp. administratores do skarbu ziemiańskiego za dyspozycyą ziemi wnieść będą powinni non praetendendo defalki praeter casum hostilitatis et conflagratorum. **18.** Upatrując kontrowersyą na przeszłym popisie ziemi naszej około porządku pospolitego ruszenia i prowadzenia onego zaszłą, stosując się do prawa pospolitego deklarujemy, iż województwa naszego prowadzenia na pospolite ruszenie władza primarie przy IMciach pp. senatorach naszych zostawać ma; in casu zaś absentiae IMciów, miejsce ich IMcie pp. podkomorzowie a in defectu IMć pp. starostowie sądowi od pierwszego zaczynając a dopiero in defectu tych urzędnicy według prawa następujący vices supplebunt, IMcie pp. chorążowie zaś każdy w powiecie swoim i w pułku pod chorągwią pierwszego rotmistrza chorągiew nosić mają. A że IMć p. wojewoda podolski, konfederacyą przeszłego sejmiku będąc obranym pułkownikiem powiatu żydaczowskiego, tegoż z pułkownikostwa teraz benevole ustępuje, ziemia tedy na miejsce IMci p. starostę żydaczowskiego syna IMci substituit i za pułkownika obiera cum ea declaratione, jeżeliby z IMciów pp. senatorów który, albo IMć p. starosta lwowski do prowadzenia pospolitego ruszenia na elekcyą nie przybył, więc IMć p. starosta żydaczowski jako pułkownik ziemie lwowskiej i powiat żydaczowski poprowadzi. Inszych zaś pp. rotmistrzów przez nas obranych przy swojej perogatywie zostawujemy. **19.** Więc żeśmy już pewni z uchwalonych podatków pieniędzy zapłaty wojsku zasłużonemu, która, że bez likwidacyi obejść się i płacona być nie może, przeto na przyszłą da Bóg komisyą lwowską we Lwowie na dzień dwudziesty pierwszy mensis Jannuarii złożoną, obraliśmy IMć p. Stefana Potockiego starostę czerkawskiego za

komisarza, zlecając IMci, aby ten urząd swój komisarski cum a) integritate reipublicae ziemie naszej traktował i ukrzywdzonych quocunque praetextu od wojska promowował. 20. Ponieważ ziemia nasza exposita periculis i pierwsza zawsze zostaje praeda pogaństwa, aby tedy na inkursye nieprzyjacielskie promptum mogła mieć remedium i zaszczyt uprosiliśmy IMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego przemyskiego i Alexandra Czołhańskiego do IMci p. marszałka związkowego i całego rycerstwa posłów, aby IMci donieśli, żeśmy uchwalili podatki na zapłatę wojsku należące i wypłacać one praevia liquidatione na przyszłej da Bóg komisyej lwowskiej nieodwłocznie deklarujemy. Expostulować oraz będą z IMcią, aby wojsko urgenti necessitate inkursyi nieprzyjacielskich instantissime ordynansami swymi ad defensionem krajów tutecznych konwokował et immunitatem dóbr ziemskich w przechodach quam efficacissimo studio zalecał. Której to ablegacyej swojej na kadencyej przyszłej sądów kapturowych in crastino nowego roku zaczynającej się we Lwowie IMcie uczynią relationem. 21. Mając w respekcie JWIMci p. wojewodę podolskiego marszałka naszego kapturowego sumptus et impensas na zatrzymanie żołnierza propter securitatem et authoritatem sądu całego podjęte, a chcąc one aliqua ex parte rekompensować sześć tysięcy zł. p. naznaczamy. 22. JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu i WIMci p. staroście żydaczowskiemu i IMci p. stolnikowi lwowskiemu za funkcye ziemie naszej podjęte po trzy tysiące zł., OO Trynitarzom lwowskim na wykupienie niewolników eleemozyny trzysta zł., IMciom pp. posłom do IMci p. marszałka i całego rycerstwa w związku zostającego od nas ordynowanym tysiąc zł., niewolnikom świeżo z niewoli wyswobodzonym jako to IMci p. Konstantemu Wojakowskiemu kapitanowi J. kr. Mci dwa tysiąca zł., IMciom pp. Drzymisławskiemu, Narajowskiemu, Petranowskiemu, Kulikowskiemu i Kurowskiemu także IMci p. Chłopickiemu porucznikowi IMci p. starosty sanockiego chorągwi przez nieprzyjaciela i ogniem zrujnowanemu po tysiącu zł. ordynujemy i naznaczamy. 23. A żeby ten podatek subsidii charitativi jako najsprawiedliwiej mógł być do skarbu wniesiony, dajemy facultatem officialibus iuramenta adtentantibus odesłać takowego do sądów kapturowych, któryby ultra communem notitiam znaczną diminutionem osób do podatkowania należących uczyniwszy poprzysięgać ich chciał; recompensando nihilominus tę attendencyą juramentów b) IMci p. pisarzowi grodzkiemu lwowskiemu pięć set zł. naznaczamy a IMciom pp. Mateuszowi Iliakowi grodzkiemu i p. Janowi Kasztellemu ziemie lwowskiej regentom po trzysta zł. deklarujemy. 24. W podobnym mając respekcie IMciów pp. deputatów od chorągwi różnych z repartycyi wojska w ziemi naszej zasługi biorących, in vim gratitudinis i traktamentu przy tak długiej expektatywie, na każdą chorągiew deputatom pancernym po zł. pięć set, wołoskim po zł. dwieście, a zwłaszcza praesentibus, jako to IMci p. Kazimierzowi Muchowieckiemu z pod znaku niegdy IMci p. podkomorzego lwowskiego, IMci p. Kulczyckiemu z drugim jego kolegą z pod znaku IMci p. kasztelana chełmskiego, IMć p. Romanowskiemu z pod znaku pancernego IMci p. Janickiego, podstolego podolskiego, oboźnego wojskowego, p. Stankiewiczowi z pod znaku wołoskiego IMci p. Janickiego, deputatom IMci p. Kurczowi obersztetleitmanowi J. kr. Mci zł. trzysta naznaczamy, które za asygnacyami IMci p. komisarza ziemie naszej powinny być IMci wypłacone. 25. A że przez złe drogi przeprawy około miasta Lwowa i w samem mieście i po różnych traktach wielką cierpimy penuryą, prosimy tedy IMci p. Kazimierza Brodzickiego miecznika żytomirskiego i burgrabiego zamku lwowskiego, aby superintendencyą wziąwszy na siebie tych przepraw adigat miast, wsiów i wszelkich jurysdykcyi possessorów, tenutorów, do naprawowania dróg, przepraw i burków etiam iure mediante, komu perswazya nie pomoże, za który mostowniczy urząd i superintendencyą na przyszłym da Bóg sejmiku gratitudinem IMci obmyślimy. 26. Reasumując laudum przeszłego w niemieszkaniu Żydów

a) P. ex. b) San. czopowego.

z żonami i dziećmi w kamienicach chrześciańskich w rynku miasta Lwowa i ulicach chrześciańskich et praesenti cavemus sancito, aby sobie więcej mieszkania tam najmować a daleko bardziej kupować, oprócz miasta i ulicy swojej nie ważyli się; sub serverissimis poenis iudicii ad instantiam instigatoris et cuiusvis personae vindicandis. **27.** Wniesiona do koła naszego IMci p. Swaryczewskizgo i IMci p. Manastyrskiego regenta grodzkiego żydaczowskiego illacya, cokolwiek jeno IMcie nad podatek z ziemie należący do którego byli exaktorami de proprio zapłacili, praevio sufficienti na sądach kapturowych calculo, przyjąć deklarujemy. **28.** Ziemia przemyska takowe na wypłacenie zasług chorągwiom z repartycyej do siebie należącym zatrzymanych uchwala podatki. Pogłówne dwoje iuxta nova regestra et abiurata, które pogłówne wszelkie osoby duchowne utriusqe ritus i świeckie, ziemianie i wojnę traktujący miasta, miasteczka, wsi dawne i novae locationis, nemine excepto, oprócz mendykantów i tych, którzy lat piętnastu nie mają, fideliter płacić według instruktarza ostatniego mają. Do tejże kontrybucyej Żydzi w miastach i miasteczkach, non obstante solutione tegoż podatku pogłównego, które Żydzi według konstytucyej co rok płacą, teraźniejsze pogłówne dwoje do skarbu ziemie dawali i exaktorom od nas obranym cum populo wspólnie płacić powinni. Który to podatek, aby jak najsprawiedliwiej wydawany był, obligujemy IMciów pp. dziedziców, possessorów, zastawnych i arendownych, dzierzawców wszelkich dóbr królewskich, duchownych i ziemskich fide, honore et conscientia, aby sprawiedliwie wiernie regestra osób do płacenia pogłównego należących każdy w dobrach i dzierzawach swoich spisawszy ręką swoją podpisawszy do grodu podawał i one przez administratora lub sługę albo urzędnika słusznego szlachcica poprzysięgać kazał. W miastach zaś i miasteczkach ekonomowie albo administratorowie z burmistrzem i wójtem każdego miasta regestra spisywać i one w grodzie tejże ziemi poprzysiąc powinni. Którą przysięgę przy bytności samego IMci p. regenta grodzkiego przemyskiego wykonywać mają takową rotą: Ja NN. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy świętej jedynemu, iż wiernie i sprawiedliwie, nikomu nie folgując ani ochraniając, regestr osób dworskich i gromady w dobrach pana mego (w miastach zaś miasteczkach magistratu z ich urzędami tytułami, pospólstwem, rzemieślników, luźnych i wszelkiej czeladzi miejskiej) spisany podaję i żadnej osoby cuiuscunque status obojga płci do płacenia podatku tego należących nie zataiłem, po której przysiędze wykonanej, każdy z dóbr swoich podatek z gotowym juramentu extraktem do rąk IMciów pp. extraktorów jako też i miasta według poprzysiężonego regestru oddawać będą. Gdzie zaś szlachta rozrodzona po wsiach mieszkają, tedy dwóch z pośrodka siebie osiadlejszych wiary godnych szlachty sobie wybrawszy, onymże wiernie i sprawiedliwie osoby swoje szlacheckie między sobą znajdujące się jakoteż i poddanych spisać pozwolić mają, których realitatem ciż obrani w grodzie poprzysiąc tenebuntur. Żydów także w miastach dwóch starszych cum adminiculo vicepalatinali regestra Żydów wszystkich spisywać i podpisywać i przez rabina ze dwiema starszymi w szkołach swoich na rodale poprzysiężone do grodu podawać mają i według tych regestrów z gotowym juramentem pogłówne teraz uchwalone płacić powinni. We wsiach przy gromadzie spisani Żydzi z gromadą podatek pogłównego oddawać będą. Gród aby nie depaktował osób cuiuscunque status od juramentu ze wsiów po groszy dziesięci od suscepty a po dwadzieścia od extraktów i pieczęci kontentować się ma; z miasta zaś in duplo a od Żydów in triplo. IMcie pp. poborcy groszem od zł. kontentować się mają i od juramentów, które gotowe oraz z podatkiem pogłównego odbierać i według nich rachować się będą. Także od kwitu więcej brać nad złoty nie mają. Które pogłówne dwoje dwiema ratami wypłacone być ma; pierwsza rata a die vigesima quinta Decembris zaczynać się ma a kończyć się die vigesima quinta Jannuarii in anno futuro 169 septimo będzie. **29.** Druga rata zaczyna się decima Septembris in anno sequenti 1697 a skończy się 10. Octobris anno eodem. Do pierwszej

raty pogłównego obrała sobie ziemia poborców IMciów pp. Wincentego Chrząstowskiego cześnika łęczyckiego w partyej między Sanem a Dniestrem, Jana Leszczyńskiego w partyej zasańskiej, Jędrzeja Korytka w partyej zadniestrskiej, którzy IMcie pp. poborcy zasiadszy na czas wyżej wyrażony do exakcyej swojej przystąpią, praevio iuramento w grodzie coram generoso regente albo w sądach kapturowych praestando, iż ten podątek pogłównego wybiorą z onego symplę, lub na sejmiku przyszłym ex limitatione następującym lub w sądach kapturowych, ex calculatione per se praestita iuste postanowią, według której symple powtórnej raty pogłównego w czasie oznaczonym wybieranie będzie. Do którego to powtórnego pogłównego wybierania poborcy obrani IMcie pp. Adam Drohojowski stolnik bilski w partyej między Sanem a Dniestrem, IMć p. Piotr Leszczyński w partyej zasańskiej, IMć p. Kazimierz Wasilewski miecznik ziemie lwowskiej pisarz grodzki przemyski w partyej zadniestrskiej. **30.** A że to dwoje pogłówne nie wystarcza na wypłacenie długu wojsku winnego, tedy do podatku podymnego uchwały ziemia przystąpiła, którego podatku, że dla różnych waryacyi i aggrawacyi niektórych dóbr pewnej simple ziemia niema, tedy jako naznaczyła była rewizorów sześciu dla weryfikacyej dymów po wszystkich dobrach ziemskich, królewskich i duchownych, i na to koszt niemały łożyła, tak do koekwacyej tychże dymów według rewizyej IMciów pp. rewizorów deputatów dziesięci e medio sui do pomienionych IMciów pp. rewizorów naznacza IMciów pp. Jana Wojakowskiego podkomorzego ziemie przemyskiej, Konstantego Wapowskiego chorążego sanockiego, Szymona Wolskiego stolnika halickiego, Mikołaja Kossakowskiego cześnika lwowskiego, Gabryela Winnickiego podczaszego przemyskiego, Tomasza Drohojowskiego cześnika podolskiego, Andrzeja Dydyńskiego wojskiego przemyskiego, Michała Chłopickiego skarbnika żydaczowskiego, Stanisława Fredra wojewodzica podolskiego, Jana Łowieckiego; którzy to IMcie pp. deputaci zjechawszy się do Przemyśla, absentia duorum vel plurium non obstante, przysiągszy w sądach kapturowych, iż według rewizyej sprawiedliwie nikomu nie folgując ani też aggrawując, mając wzgląd na dobra rędzinne, równiny i góry, kmieci jednych łany, drugich półłanki, trzecich ćwierci trzymających, także i inne qualitates gruntów et commoditates dóbr uważając bez krzywdy każdego i dóbr własnych swoich ufolgowania symplę na półczwarta tysiąca zł. p. wynoszącą postanawią, którą funkcyą swoję w Przemyślu na miejscu przez się obranym in conclavi die tertia Decembris anni praesentis zacząwszy bez tydzień kontynuując skończyć mają. Według której sympli od IMciów pp. deputatów postanowionej podymnego czterdzieście do wypłacenia zasług ziemia ordynuje i dwiema ratami wydać deklaruje. Jednak szlachta mniejszej kondycyi żadnego poddanego niemający od płacenia podatku podymnego de plano wolni być powinni. Pierwsza rata dwudziestu podymnego zaczynać się ma 15. Februarii in anno futuro 169 septimo die vero 15. Martii skończona będzie anno eodem. Exaktorowie do tej raty IMć p. Tomasz Drohojowski cześnik podolski między Sanem a Dniestrem, IMć p. Alexander Chotecki za Sanem, IMć p. Marcin Korytko za Dniestrem są obrani. Druga rata dwudziestu podymnego zaczynać się ma a die 10. Novembris anni sequentis 1697 a kończyć się będzie 15. Decembris eiusdem anni. Do której raty wybierania exaktorowie IMcie p. Adam Szeptycki w partyej między Sanem a Dniestrem, Mikołaj Ossoliński cześnik latyczowski w partyej zasańskiej, Alexander Humnicki cześnik sanocki w partyej zadniestrskiej obrani. **31.** Nadto szelężne generalne a die prima Decembris anni praesentis zaczynające się et pro die ultima Novembris in anno futuro kończące się po miastach i wsiach na jeden rok uchwalamy. **32.** Który podatek najsprawiedliwszy i najsłuszniejszy widzimy etiam ab ultimis consumentibus pochodzący, że jednak certitudinem mieć nie możemy, jak wiele ten podatek summy wynieść może, tedy tenże podatek w administracyą roczną IMciów pp. Szymonowi z Gośniewic Wolskiemu stolnikowi halickiemu, IMci p. Andrzejowi Dydyńskiemu wojskiemu przemyskiemu probatissimae fidei viris puszczamy,

zlecając to IMciom, aby ten podatek według opisania prawa ex iusto et aequo z miast tak dziedzicznych, królewskich i duchownych od wszelkich likworów, wina, miodu, gorzałki i piwa także i petercymentów na szynkach będących wybierali, nikogo nie uchraniając, wzajemnie wszytkich possessorów, dziedziców et quocunque titulo dzierzawców obligując do tego, aby ten podatek sprawiedliwie nie broniąc nigdzie rewizyej po miastach i miasteczkach IMciom pp. administratorom wydawać kazali sub rigore legibus regni de retentoribus contributionum publicarum descripto, z tym dokładem, żeby od gorzałek we wszystkich miastach i miasteczkach dziedzicznych, królewskich i duchownych podatek szelężnego wypłacany był sub rigore supra expresso. **33.** We wsiach zaś itidem ziemskich, królewskich i duchownych ten podatek takowym mą być sposobem wypłacony. Wszyscy IMcie pp. possessorowie cuiuscunque tituli powinni realissime bona fide et conscientia przyznać IMciom pp. administratorom wiele komu browary z młynami et aliis attinentiis intraty uczynią, a gdzie browarów nie ma, siła prowentów od samych szynków mają od sta zł. po dziesiąciu zł. wypłacać mają i dla większej wiary i pewności niezatajenia intraty browarnej i szynkownej attestacyą ręką swoją podpisaną każdy pan albo in absentia panów administratorowie dóbr do rąk IMciów pp. administratorów lub subkolektorów ich oddać powinien. Ten zaś podatek wolno będzie lubo oraz za cały rok lubo za pół roka albo i kwartałami każdemu ze wsi swojej wypłacać; ktoby zaś zataić miał browarny prowent w dobrach swoich albo onego płacić nie kazał, takowy karany in triplici pensione tegoż podatku allisque poenis legibus regni descriptis ma być. Od win jednak na składach będących, które do inszych miast per commercia chodzą nie powinien być ten podatek wybierany, tylko od tych, które w miastach szynkują i na roschody intra moenia civitatum wydawane bywają, według zwyczaju z dawna w Jarosławiu zachowanego, które to miasto Jarosław równo z inszymi miastami od liqworów płacić powinno, nie referując się do przeszłego zwyczaju, że od waru piwa także i miodu barzo mało płaciło. Wybrawszy zaś ten podatek calculationem sufficientissimam na sejmiku najbliższym po exakcyej swojej lubo na sądach kapturowych, jeśliby do tych czas trwały, praevio iuramento, jeśliby tego potrzeba było, ponieważ attestacye possessorów cuiusvis tituli będą produkowane, super realem tego podatku exactionem et exolutionem debitam nihil ex perceptis proventibus celando uczynić mają IMć pp. administratorowie. **34.** Których to podatków in genere wszystkich od nas in conventu moderno uchwalonych na żadne insze expensa okrom zasług wojskowych płacenie zażywać nie mamy. I jak o informacyą i postanowienie sympli do sejmiku przeszłego ex limitatione następującego, tak też i dyspozycyą teraz uchwalonych podatków odkłada się. **35.** A że informacyej doskonałej względem przeszłych uchwalonych podatków tak od IMci p. komisarza ziemi naszej jako też od IMciów pp. poborców mieć na teraźniejszym sejmiku nie możemy, a podatki supra declarationem IMciów pp. posłów naszych na sejmie anni 1690 uchwalone były; i reszty na kilkadziesiąt tysięcy spodziewamy się, przeto na sądach teraźniejszych kapturowych, przy pierwszej reassumpcyej onych IMć p. komisarz ziemi naszej także IMcie pp. poborcy sufficientem calculationem uczynić mają a najbardziej IMcie pp. poborcy do tego obligantur, aby według dekretów skarbowych tejże ziemie wypłacili resztę i dekretami do tego byli adstricti. Prosimy o to IMciów pp. sędziów kapturowych, delaty zaś któremi się zasłaniają IMcie pp. poborcy, powinni IMcie pp. poborcy exekwować wraz wszyscy do rąk IMci p. Suskiego wojskiego żydaczowskiego wicesgerenta grodzkiego przemyskiego oddawszy one, z tym dokładem, aby aukcyalne[1]) dymy ultra tariffam anni 1673 konnotowane tylko były w delacie wyrażone a nie exekwowane, jeśliby kto onych płacić nie chciał. Dawnych jednak dymów niedopłacenia iuxta tariffam anni 1673 solutionem urgere ma IMć p. wices-

---

[1]) aktualne Pot.

gerent, zwłaszcza w tych wsiach i miastach, gdzie ani aukcya ani dyminucya nie zaszła. Gdzieby zaś iusta pokazała się defensa, te konnotowawszy donieść ma IMć p. wicesgerent iudicio capturali, który sąd decisionem tego uczynić ma, aby tak IMcie pp. poborcy i retentores post exolutionem albo też informationem de iniusta et impossibili exactione uwolnieni być mogli. 36. Assygnacye oschłe wszystkich IMciów pp. wojskowych deputatów a osobliwie chorągwie JWIMci p. wojewody podolskiego, assygnacye także IMci p. kasztelana kamienieckiego,[a] IMci p. Krosnowskiego chorążego podolskiego, IMci p. stolnika lwowskiego, IMci p. Janickiego podstolego podolskiego i innych na sądach kapturowych realiter et effective wypłacone być mają. 37. A ponieważ od całego koła rycerskiego za pięcioletnią płacę komisarską JWIMci p. wojewodzie podolskiemu na ten czas ziemie przemyskiej komisarzowi, dziesięć tysięcy zł. p. na sejmiku naszym jest deklarowano, in vim których lubo pod tytułem znaku tegoż JWIMci p. wojewody na sześć tysięcy zł. p. ad complementum naznaczonej kwoty asygnacya wyszła, jednak chorągwi nie jest wypłacona, ale temuż JWIMci p. wojewodzie podolskiemu cessit, tedy przy likwidacyej wypłacających zasług wzwyż pomieniona suma sześć tysięcy zł. p. tejże chorągwi computari nie powinna, ale za inszą asygnacyą ma być in toto wypłacona laudo praesentis conventus naznaczamy. 38. Wsi Pietraszówka i Lutorysz IMci p. Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego dziedziczne, ponieważ w nich urodzaje wszystkie grad zbił, tedy iuxta iuramentum przez poddanego tejże wsi praestandum mają być wolne od płacenia podatku podymnego samego. Także i wieś Hoszowiec IMci p. Dydyńskiego podczaszego żytomirskiego. Miasta pogorzałe wszystkie in genere według prawa de conflagratis od płacenia tegoż podymnego uwalniają się z odprzysiężonych tylko dymów. Miasto zaś Wisznia w nagrodę szkód swoich od nas podczas sejmików zachodzących od płacenia pogłównego jednego pierwszej raty jako też podymnego pierwszej[b] raty dwudziestu uwalnia się. 39. A że czopowe ziemi naszej na sądach kapturowych ordynowane na prywatne expensa nie wystarcza, tedy respektując na zasługi IMci p. Adama Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego, czopowe na drugi rok w arendę za sumę trzydziestu tysięcy zł. p. puszczamy na wypłacenie largicyi na teraźniejszym sejmiku postanowionych. Z którego to czopowego defalkujemy IMci p. stolnikowi bracławskiemu zł. p. trzy tysiące za funkcyą deputacką od nas IMci naznaczone. 40. A że trybunał we Lwowie do likwidacyej wojska z konfederacyej generalnej warszawskiej naznaczony jest, tedy jako insze ziemie, tak i nasza przemyska komisarza IMć p. Baranowskiego podczaszego lwowskiego na przyszłą komissyą obrała sobie.[1]) Miasto Stara Sól ponieważ aukcyonalnymi dymami jest przeładowane i na dziesięć rat cztery dymy nad taryfę anni 1673 z uciążeniem ubogich ludzi wypłacało, tedy od podymnego dwudziestu czworga ekzakcyej IMci p. Stefana Rytarowskiego wolne być powinno, które miasto od IMci p. Rytarowskiego z delaty exekucyej ziemia nasza uwalnia. 42. Pretensyą IMci p. Mołodeckiego, in laudo sejmiku naszego 16. Decembris 1687 anno wspomnianą a dotąd nieuspokojoną, do sejmiku przyszłego ex limitatione przypadającego, ponieważ się teraz zmieścić nie mogła odkładamy. 43. Lubośmy w tak wielkim ciężarze teraźniejszym obrócić chcieli na utrącenie długu wojskowego naznaczone koszty pro praesidiis od granic węgierskich, kiedy jednak większe jeszcze sub interregno hostiles stamtąd cierpiemy w kraju naszym exkursye i ustawiczne rozboje, tyraństwa, wsi rabunki i inne niezliczone szkody, upraszamy IMci p. Stefana Tureckiego miecznika dobrzyńskiego rotmistrza naszego, aby tego nieskładał urzędu, póki z temi państwy doskonałe non interveniet uspokojenie. 44. Że zaś pomieniony IMć p. rotmistrz uskarza się, iż go nie dochodzi naznaczona na ludzi presidialnych należytość i jego osobę, przeto przy-

a) Pot. Kamińskiego. b) Pot. i P. wtórej. [1]) Ziemia sanocka obrała sobie komisarzem Szymona Józefa z Gośniewic Wolskiego. F. Cop. C. San. 110 p. 5149.

objecujemy IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu rotmistrzowi naszemu, że na sądach kapturowych przy uczynionych rachunkach IMciów pp. poborców wszystkie retenta jako na ludzi praesidialnych tak na jego osobę zatrzymane onemu exolvemus. A że po różnych miejscach niewypłacone IMć p. rotmistrz ma asygnacye, tedy pozwalamy temuż IMci p. rotmistrzowi wolną exekucyą onych. **45.** Ponieważ zachodzą niektórych IMciów w nieprzyjacielskiej niewoli longo interstitio temporis zostających expostulacye, aby aliquo suffragio ex publico aerario mogli być ukontentowani, więc tedy jako braciej naszej województwa tutejszego obywatelom subveniendo naznaczamy. Naprzód IMci p. Wojakowskiemu kapitanowi regimentu JWIMci p. wojewody bełzkiego zł. trzy tysiące, IMci p. Chłopickiemu porucznikowi chorągwie WIMci p. starosty sanockiego zł. trzy tysiące, IMci p. Jastrzębskiemu zł. dwa tysiące, IMciom pp. Żelisławskiemu, Drzymisławskiemu, Narajowskiemu, Petranowskiemu, Pulikowskiemu, Kurowskiemu, Laskowskiemu, Kawskiemu, Sieleckiemu, Naropińskiemu, tym wszystkim IMciom po zł. tysiąc naznaczamy. **46.** Przychodzą nam tu ad memoriam nostram zasługi IMciów niektórych, których pro condigno zdało się nam ukontentować. A naprzód jest nam w osobliwym respekcie virtus emerita WIMci p. podkomorzego przemyskiego, tak w funkcyej komisarskiej przez ten czas ziemi naszej przemyskiej jako też marszałkowskiej sądów kapturowych przemyskich, et quod maximum uważając niemałe expensa respektem pułkownikostwa generalnego ziemi przemyskiej na przyszłe da Bóg pospolite ruszenie in electione novi regnantis, in vim tedy tych pomienionych expens et meritorum zł. p. dziesiątek tysięcy IMci naznaczamy. IMciom pp. posłom na przeszłą konwokacyą obranym, jako to IMci p. Konstantemu Wapowskiemu chorążemu sanockiemu i IMci p. Zamojskiemu ordynatowi naznaczyliśmy po zł. trzy tysiące. Jednakże mając attencyą in sedulam curam IMci p. chorążego sanockiego na przeszłej konwokacyej circa bonum universum ziemi naszej altero tanto drugą sumę tj. zł. p. trzy tysiące do pierwszych trzech tysięcy naznaczamy, tak aby insimul iuncta summa sześć tysięcy zł. wynosiła; IMci p. stanowniczemu zł. p. czterysta, IMci p. Siedliskiemu zł. siedmset. Chcąc pokazać omnem facilitatem nostram w płaceniu zasług i tym samym jako żadnej do IMciów pp. wojskowych nie tracąc boni animi inklinacyej, dla tego IMciom pp. posłom wojskowym do nas tu wyprawionym, jako to IMci p. Kasprowi Wojakowskiemu podstolicowi przemyskiemu i IMci p. Jakubowi Laskowskiemu obiema po zł. tysiąc naznaczamy. Supplikującym także zakonnikom succurrimus, naznaczając OO. Bernardynom przeworskim, Karmelitom husakowskim, Reformatom przemyskim, Franciszkanom jarosławskim po zł. każdemu sto z osobna, OO. zaś Trynitarzom lwowskim albo okupowym zł. trzysta deklarujemy. To jednak sobie wszyscy in universum praecavemus, aby te wszystkie wyżej specyfikowane bene meritorum praemia tudzież i largicye z samych tylko proventów tak dawniejszych jako i teraźniejszych czopowego wypłacone były. **47.** A że na przeszłej konfederacyej województwa naszego niektórzy IMcie do sądów kapturowych mianowani in laudum nie weszli, tedy na teraźniejszym sejmiku do sądów kapturowych ziemi przemyskiej przydajemy IMć p. Łukasza Korabiowskiego stolnika gostyńskiego, IMć p. Baranowskiego podczaszego lwowskiego, IMć p. Ossolińskiego cześnika łatyczowskiego, IMć p. Obrębskiego podstolego parnawskiego, IMć p. Humnickiego łowczego sanockiego, IMć p. Cetnera starościca lwowskiego, IMć p. Kopystyńskiego, IMć p. Krępskiego, IMć p. Paprockiego komornika ziemskiego przemyskiego. **48.** Ziemia sanocka takową na wypłacenie zasług wojskowych postanowiła uchwałę. Naprzód pogłównego dwoje według taryfy 1662 sine abiuratis, sympla onej wynosi zł. 54.302 29 gr., na dwie racie, pierwsza będzie się poczynała a die prima Decembris a kończyć się ma ultima Januarii. Druga zacznie się prima Februarii a kończyć się ma ultima Martii. Do pierwszej raty stanął exaktorem IMć p. Żurowski cześnik przemyski; do drugiej raty stanął exaktorem IMć p. Pełka komornik sanocki. Chcąc sistere gemitum pauperum i cokolwiek ująć ciężaru poddanym

naszym, uchwaliliśmy szelężne generalne w ziemi naszej sanockiej, tak po miastach jako i po wsiach z takową ordynacyą, aby wszyscy arendarze browarów tak jako ad praesens trzymają praevia attestatione dziedzica albo quovis titulo possessora, vigesimam partem tego co swemu panu daje, to jest quinque pro cento oddawali do rąk IMci p. axaktora naszego do Sanoka; z tych zaś miast i wsi, gdzie arendarza nie masz, powinien będzie dozorca dóbr, nobilis et bene possessionatus, w mieście zaś starsi miasta comprobare iuramento w sądach kapturowych proventum annuum z browaru i szynku provenientem, idque in spatio duarum [a] septimanarum, a zaś post praestitum iuramentum także vigesimam partem, to jest quinque pro cento wnieść do skarbu ziemie naszej. Ta zaś kontrybucya na rok jeden uchwalona, której exakcya zacząć się ma od środopościa in anno 1697, a kończyć się na tenże termin in anno 1698. Exaktorem tego szelężnego jest obrany IMć p. Michał Bukowski, któremu salarium po groszu od złotego deklarowane ex massa summy; aby Żydzi nie byli depaktowani ani żadne od nich rękawiczne ani kwitowe należeć ma. Który to IMć p. exaktor in decursu tej swojej exakcyi powinien będzie deponere iuramentum lub w sądach kapturowych lub w grodzie ziemie sanockiej, siła jest wniesionego tego podatku. Komisarza do wydawania assygnacyej tegoż approbujemy t. j. IMć p. chorążego nadwornego do roku. **49.** Czopowego dyspozycyą odkładamy do sejmiku ex limitatione przypadającego. **50.** Komisya z Węgrami powinna determinari ex consensu utriusque partis. Więc że jeszcze niewiemy woli komisarzów węgierskich, tedy obligamus IMć p. chorążego nadwornego koronnego, aby zniosszy się o czasie obwieścił nas uniwersałem powagi kapturowej, donosząc informationem iniuriatis miejsca i czasu naznaczonego. Która to komisya aby ad effectum tem prędzej przywiedziona być mogła, tedy przydajemy IMciów pp. komisarzów do tamtych IMciów w konfederacyej przeszłej województwa naszego wyrażonych, IMci p. Szymona Wolskiego stolnika halickiego, IMć p. Jaruntowskiego stolnika parnawskiego, IMć p. Gabryela Winnickiego podczaszego przemyskiego, IMć p. Andrzeja Dydyńskiego wojskiego przemyskiego, IMć p. Stanisława Lesiowskiego wojskiego samborskiego, IMć p. Jana Łowieckiego; która komissya non obstante absentia duorum vel plurium odprawiona być ma. **51.** A że w sanockiej ziemi wiele IMciów pp. sędziów kapturowych na przeszłej konfederacyej obranych in laudo niekonnotowano, dla tego tychże IMciów do sądów kapturowych funkcyej praesenti laudo naznaczamy, jako to: IMć p. Sebastyana Charczowskiego podstolego sanockiego i IMć p. Wasilkowskiego cześnika podolskiego, IMć p. Pełkę komornika ziemskiego sanockiego, IMć p. Stana, IMć p. Stefana Giełbutowskiego, IMć p. Łaszowskiego IMć p. Teodora Grodzickiego, IMciów pp. Podolskich dwóch, IMć p. Kobielskiego, IMć p. Skiwskiego, IMć p. Brześciańskiego, IMć p. Stefana Bukowskiego IMć p. Gizowskiego [1]) **52.** Largicye niżej specyfikowane nie powinny być z inszego podatku wypłacane, tylko z szelężnego i czopowego; akomodując się inszym ziemiom posłów do wojska związkowego obraliśmy IMć p. Gniewosza podczaszego liwskiego, IMć p. Józeła Fredra praevia instructione IMci p. marszałka sejmikowego, aby dyskretniej IMcie pp. związkowi postępowali sobie z dobrami naszemi i żeby tak teraz jako i podczas elekcyi zasłaniali nas od inkursyi tatarskiej. **53.** Asygnacye oschłe do IMciów p. Humnickiego podsędka sanockiego jako też i IMci p. Rossowskiego pro residuo summae restantis, także i insze wszystkie oschłe assygnacye z podatku teraźniejszego pogłównego wypłacić iniungimus. **54.** Largicye także ordynujemy IMciom pp. posłom na konwokacyą przeszłą po zł. dwa tysiące, IMci p. Grochowskiemu stolnikowi żydaczowskiemu, za deputacyą zł. trzy tysiące; IMci p. Wojakowskiemu niewolnikowi zł. tysiąc, IMci p. Jastrzębskiemu niewolnikowi zł. tysiąc, IMci p.

---

a) P. duodecim. [1]) Przeciwko temu punktowi wnosił protest w grodzie sanockim Ścibor Rylski. Fasc. C. Castr. San. 110 p. 5167.

Borzęckiemu zł. pięć set, IMciom pp. Roszkowskiemu, Drzymisławskiemu, Petranowskiemu, Laskowskiemu po zł. piąciu set naznaczamy. IMci p. stanowniczemu sejmikowemu zł. trzysta, IMciom pp. deputatom wojskowym z repartycyej naszej zł. tysiąc, IMci p cześnikowi sanockiemu za drogę warszawską do króla IMci zł. tysiąc, IMciom pp. posłom od związku zł. tysiąc, OO. Trynitarzom na wykupno więźniów zł. trzysta. 55. A że wiele na tem należy całemu województwu naszemu, ażeby lauda wszytkich ziem naszych ad mundum przepisane w kole przed pożegnaniem IMci p. marszałka czytane były, jakoteż poborców obranych ordynacya, w której racie i w której partyej mają swoje zaczynać exakcye, aby była zaraz publice deklarowana i in laudum wpisana, postanawiamy praesenti laudo, aby IMcie pp. marszałkowie praemissis punctis tak czytania laudorum przed dokończeniem sejmiku, jako też ordynacyej IMciów pp. poborców do rat i partyej i onych wpisywania in laudum dosyć czynili. 56. Ponieważ różne materye na teraźniejszym sejmiku nie mogły się pomieścić dla krótkości czasu, dla tego w teraźniejszem zamięszaniu całej rzptej spodziewać się potrzeba różnych niebespieczeństw, osobliwie inkursyi tatarskich, którym województwo nasze jest najbliższe et prima praeda furentum, przeto abyśmy mogli zawczasu obviare malis i mieli czas consulere de salute nostra, sejmik teraźniejszy in praemissis materiis laudo comprehensis zgodnie skończywszy, dla dalszej obrady ad diem vigesimam quintam Februarii limitujemy, który pod tąż laską IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego iuxta usitatam w województwie naszem in simili casu limitationis praxim reasumować będziemy. Które to lauda nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów wszystkich ziem podać zlecamy. Działo się w Wisni die 12 Novembris anno millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto. Maciej Józef z Unichowa Ustrzycki marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej.

Fasc. Cop. Rel. San. 110 p. 5033—5051; Castr. Prem. Rel. 463 p. 3308—3328; Castr. Leop. Rel. 471 p. 2084—2107. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 zawiera kopię laudum pod Nr. 33. a nadto pod l. 26. projekt laudum i to tylko punkty dotyczące ziemi lwowskiej z poprawkami i dodatkami jak n. p. końcowym dodatkiem: IMci p. kasztelanowi lwowskiemu za jego funkcyę deputacką 3.0 0 zł. posłom od związku tysiąc zł. Trynitarzom 300; przydano przy czytaniu w kościele i appendicem . . . . . w Przem. brakuje na początku jedna kartka.

108.

Przemyśl, 11 listopada 1696.

Protestacya przeciwko związkowi wojskowemu.

1. Actum in castro premisliensi vigore confoederationis et laudi in conventu visnensi proxime expedito per incolas palatinatus Russiae constituti feria quarta ipso die festi praesentationis beatissimae virginis Mariae anno Domini 1696. 2. Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia premisliensia personaliter venientes gsi. Casimirus ab Obręb Obrębski, subdapifer parnaviensis, Thomas Paprocki, camerarius terrestris premisliensis illustris et mfci. Hieronimi comitis in Wisnicz et Jaroslaw Lubomirski supremi thesausarii regni praefecti plenipotentes, nomine suprascripti illustris et mfci principalis sui, inhaerendo personali eiusdem in conventu particulari visnensi terrarum leopoliensis premisliensis sanocensis nuperrime celebrato manifestationi et ad publicam notitiam delatae clarificationi eandemque reassumendo solemniter, in et contra mfcos. et gsos. Petrum Boguslaum de Irzykow Baranowski exercitus regni ad praesens confoederati marschalcum et directorem atque Franciscum Nahuiowski pocillatorem Novogrodensem, Jacobum Pogroszewski eiusdem

exercitus confoederati thesaurarios seu distributores aliosque consiliarios et assistentes polonici et germanici authoramenti milites et officigeros mutuo et unanimi consilio principales et comprincipales manifestati sunt ideo. 3. Quia ipsi nulla constitutionum regni nedum personae principalis sui, cui moribus et legibus antiquis adeoque continua praxi dispositio et attendentia omnium generaliter reddituum et proventuum publicorum praesertim vero vacante maiestate sub interregno commissa et delata est habita ratione, pro suo velle et quadam praetensa usurpatione bona aeconomiae samboriensis tempore nuperrimo, nempe diebus primis Novembris toto exercitu militanter inequitando ibidemque in curia seu fortalitio civitatis Sambor praeventis commissariis thesaurarii regni pro attendentia dispositione et exactione summarum ad publicum erarium spectantium delegatis, ab eisdem summam octodecem millium flor. polon. modo inconvenienti et nullo iure interceperunt seu verius potentia militari extorserunt atque exactionem residuae summae decem millium flor. impediverunt neque continuare permiserunt, neque hiis contenti, verum occupatis bonis oeconomiae eiusdem samboriensis, quae privilegiis et immunitatibus bonorum terrestrium gaudent et dispositis per civitatem Sambor et villas eo spectantes militibus et consociis suis, proventus eiusdem oeconomiae ad thesaurum regni spectantes, tam videlicet ex re agraria et fructibus terrae quam officinis salinariis, censibus dationibus servitutibus et aliis quibusvis intratis redditibus spectantes, curae et dispositioni thesauri per leges publicas commissos sibi deberi urgent et praetendunt atque instantissime nulliter et contra manifestam dispositionem armatis quasi praecibus usurpant exindeque thesaurum regni ex interturbatione dispositionum oeconomicarum occupatione bonorum, extorsione summarum publicarum nec non cassatis proventibus et damnis emergentibus et in post emergendis[a], summopere damnificant, iura reipublicae in ministerio et functione principalis sui laedunt et confundunt, ratione quorum omnium suprascripti manifestantes nomine quo supra manifestantur salva eiusdem manifestationis principali suo pro tempore et occasione melioratione et auctione reservata.

Ind. Rel. C. Prem. 463 p. 3269—3271.

109.

Sambor, 20 grudnia 1696.

Remanifest wojska skonfederowanego w Samborze wydany.

1. Corocznemi wysączywszy się wojsko przy borgowej płacy kampaniami i podczas ostrej zimy przykrymi z pod głodnych dachów zwątlone zostawszy podjazdami tudzież trudnemi wojny pracami, ze wszytkich sił powagi i wolności swojej zdarte społecznej, uczyniło przysięgi związek, w którym kardynale sobie na szczególnej wolności swojej, którą JWIMcie pp. hetmani do szczętu zadusili, towarzysza, ani siebie ani swoich zasług tudzież i opłakanej obowiązującej w niewolą roczną hyberny wolnym nie zostawując, potem na zatrzymanym przez rzptą żołdzie założyło propositum i z nim gdy na konwokacyą warszawską pp. posłów swoich wyprawiło było, którą z zapadłego na rzptą szczęścia zerwała się konfederacya generalna warszawska, JWnych IMciów pp. komisarzów przy przytomności JWIMciów pp. hetmanów naznaczyła do wojska na dzień dwudziesty Octobris w roku teraźniejszym tysiącznym sześć setnym dziewięćdziesiątym szóstym pode Lwów. O tej bytności IMci u nas mając wiadomość przez powróconych z Warszawy naszych IMciów pp. posłów i z listu J. O. książęcia IMci prymasa, chętnie wojsko gdy ruszyć się zamyśliwa z pod

a) emortuis.

Dunajowa ku Lwowu na ten traktat, aż in continuo wojny sudore i należyty zaszczyt czyniąc w posłuszeństwie samej rzptej zostającego rycerstwa, powraca podjazd z pod Kamieńca, kilkunastu języków doskonałych przywodząc, którzy o licznej Ordzie z Kazigierej Sołtanem do Polski ciągnącym powiedziawszy nowe nam przydał uwagi. Dla czego zdało się nam przed osobą wyprawić die decima septima Octobris dwóch IMciów pp. posłów swoich IMć p. Rylskiego i IMć p. Łabęckiego do JWIMciów pp. hetmanów, oddając winną swoją IMciom uniżoność i uznawanie jako wodzom żołnierskie a prosząc IMciów o przytrzymanie swojej bytności od tego traktatu, ponieważ nikt swojej sprawy sądzić nie może a wojsko znaczne ukrzywdzenia od IMciów cierpi. Całe zaś wojsko za weściem w kraj Polski tego to Sołtana, którego ostrożne podjazdy z wojska naszego codziennie pasły, musiało się na odpór i diwersyą tegoto nieprzyjaciela gotować co i zaś skutkiem pokazując dnia decima nona Octobris tabory zostawiwszy pod Dunajowem posłaliśmy w imię Pańskie komunikiem dla uczynienia wtrętu nieprzyjacielowi przez Pomorzany ku Załoścom. Gdy nieprzyjaciel ostrożność naszą i rezolucyą zważywszy do swojej pode Lwów imprezy skierował ku Wołyniowi i tam go dobrze die vigesima eiusdem pod Oleksińcem za błogosławieństwem prawicy Boskiej szczęściem i dzielnością IMci p. marszałka naszego wstrzepawszy, siła niewolników i bydeł odbiwszy, języków nabrawszy i posoką tatarską role polewając obrzydłych niemałą liczbę trupów nasiało wierne ojczyźnie rycerstwo i tył podać zajadłego bisurmanina przymusiło. Ale jeszcze nie tu mężnego wojska odwagi i pracy poświęconej rzptej kres, albowiem die vigesima prima eiusdem ruszywszy się w dalszą pogoń tego raz z Boskiej łaski nadpłoszonego nieprzyjaciela drugą potyczkę z nim pod Uścieczkiem miało, gdzie dotrzymując słowa szczęście, nowe laury rzptej w ręku odważnego rycerstwa z odbitego plonu i zbitego nieprzyjaciela poszczepiło. 2. Ac tandem in frigido Martis sudore odetchnąwszy, gdy wojsko powraca cum jubilo chwał Boskich, zastaje w obozie pod Głuchowcami pp. posłów swoich powróconych od JWnych IMciów pp. hetmanów jako też i przyszłych do siebie e gremio JWIMciów pp. komisarzów JWIMci p. Nikodema Zaboklickiego kasztelana kamienieckiego i Stefana Potockiego starostę czerkaskiego z informacyą IMciów pp. komisarzów od rzptej z konfederacyej konwokacyalnej sejmowej ordynowanych ze Lwowa die decima nona Octobris daną, w której nervus był przyjęcie bytności JWIMciów pp. hetmanów do traktatu z wojskiem i naznaczenie miejsca na niego we Lwowie. 3. Ale że to insupportabile zdało się wojsku, aby IMcie pp. hetmani krzywdę wojska sądzili, kiedy ją sami wojsku przez niedopuszczenie wolnych towarzystwu w kole głosów, przez depaktacyą oczywistą w hibernie osobami subordynowanemi i aukcyą sowitych pocztów w okopach Świętej Trójcy cum summa iniuria wojska czynili, z tych tedy racyej resolwowało się wojsko prosić JWIMciów pp. hetmanów, aby przytomnymi nie raczyli być przy traktącie, przydając powtórną prośbę do IMciów o wydanie taryfy łanowej na pomiarkowanie stanowisk i chleba zimowego. Jednak jako groch od ściany prośba skrzywdzonego wojska bez skutku odlatuje. Bo znowu po Dawidów die vigesima nona Octobris przyjechawszy JWIMcie pp. Alexander Lipski kasztelan siradzki i Józef Potocki starosta halicki od JWIMciów pp. komisarzów przywieźli respons: urgens bytności IMciów pp. hetmanów, która per rationem wojska krzywdy przez IMciów nie mogła być akceptowana i miejsce na traktat dnia jutrzejszego w Sokolnikach naznaczywszy, żaden o wydawaniu taryfy długo nad porę wojenną obowiązującemu wojsku mencyej nie uczynili. 4. I tak dnia trigesima Octobris zamknęło się wojsko pod Nawaryą, skąd wyprawiwszy sześciu swoich IMciów pp. komisarzów do Sokolnik, t. j. IMć p. Konstantego Zawadzkiego podczaszego żytomirskiego, Adama na Drohojowie Drohojowskiego stolnika ziemie bilskiej, Michała Poradowskiego, Adama Chociszewskiego, Jędrzeja Gorkowskiego, Stanisława Krzesza, ktorzy w Sokolnikach zjechali się z JWnymi WIMciami pp. komisarzami od rzptej de medio totius collegii na traktat wysadzonymi

JWnych Wnych IMciów p. Marcina Chomentowskiego wojewodę bracławskiego, Jana Gnińskiego wojewodę pomorskiego, Franciszka Gałeckiego poznańskiego, Andrzeja Sierakowskiego bełzkiego kasztelanów, Jerzego Lubomirskiego podstolego, Stefana Potockiego łowczego koronnych, Franciszka Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, Stanisława Rzewuskiego chełmskiego, Michała Potockiego krasnostawskiego, Alexandra Łaszcza grabowieckiego starostów, Andrzeja Przyjemskiego kasztelana chełmińskiego. Zobaczywszy u IMciów memoryał rękami wszytkich JWnych IMciów pp. komisarzów podpisany, w którym pytania były co wojsko przywiodło do tego związku, tudzież objetnica przepuszczenia winy wojsku, jeżeliby je rozwiązało za ten proceder, która repetycya tłumaczenia krzywdy wojska infandum przymusiła renovare dolorem. A któż nie widzi kiedy tylko wejrzy w tak zacne przed tem a teraz zdeptane imię towarzysz, kiedy wszytkie okoliczności weźmie in libram, obaczy tam i w największym towarzyszu żalu nieme milczenie, że statu everso wolności vix non servile parabatur iugum; obaczy zniesienie koła generalnego i prywatnego pod chorągwiami, obaczy contra generosum placet z hiberny zdzierstwa na prywatne expensa contra omnem iustitiam na IMciów pp. pomocników, na sowite poczty okopowe, na przedające wolności largicye mizerne i hiberny detrunkacyą. Azali nie jawna przyczyna związek, głodne dachy zimowe lubo popłacone pracą ustawiczną wojska cum dispendio summo zdrowia i fortun własnych bez płace i wdzięczności IMciów pp. poruczników zrządzenia i wielką krzywdą. Komu iusti doloris sensum nie obudzą, kto się pohamuje in passione, kiedy zważy, że wolnego szlachcica polskiego, wolnego towarzysza dominio non imperio IMć p. porucznik trzyma i we wszytkiem pro ratione voluntas dokazuje. 5. I takową dawszy przez IMciów pp. komisarzów swoich w instrukcyej die vigesima nona Octobris danej pod Dawidowem, gdy JWIMcie pp. komisarze od rzptej in puncto wrócenia się wojska pod rząd i dyspozycyą JWIMciów pp. hetmanów żadnych nie dając środków ukontentowania krzywdom tak znacznym wojska stawali i serio urgebant chleb zimowy tylko objecując z ręku JWIMciow pp. hetmanów, wojsko in lamentabili sua iniuria prosiło, aby bez satisfakcyej jego krzywd do tego nie przymuszono go, które ochotnie wrócić się pod rząd i władzę JWIMciów pp. hetmanów nie wzdryga się, aby tylko w zatrzymanych zasługach było ukontentowane a IMcie pp. hetmani calculum do całej rzptej, gdzie się tak wielka suma hibernowa przez wszystkie lata niedochodząca ordynacyej sejmowej tysiąc sześć set dziewięćdziesiątego i skryptu eo nomine in archivo położonego podziewała i pieniądze papieskie 6. A pro tunc żeby chleba mogło zażyć z ręku rzptej bez dyspozycyej jednak JWIMciów pp. hetmanów, dając tę racyą ex natura status reipublicae, że wojsko skonfederowane a nie mięszające się teraz in ullas rationes status, pod czas teraźniejszego osierocenia ojczyzny gdyby retorqueretur sub obseqium IMciów pp. hetmanów, które fidelissime perstat in obsequio rzptej, mogło być komu jako zniewolone vel saltem ob solam famam albo in suppositione pomocne na złamanie wolnej elekcyi futuri regnantis, a zatem providendo w tem indemnitati rzptej, prosiło JWIMciów pp. komisarzów, aby było wolne od rządów IMciów pp. hetmanów tantisper do szczęśliwej da Bóg przyszłego Pana liberis reipublicae suffragiis obranego koronacyej. Na który za tak sprawiedliwy związek swój nie już amnistyej swego wierzgnienia ale pochwały spodziewa się. 7. Jednak ta nasza submissya lubo nader znacznemi racyami wsparta żadnego respektu u JWIMciów pp. komisarzów mieć nie mogła. A zatem salwowano sessyą do dnia jutrzejszego bez żadnego skutku, to jest ad diem primam Novembris, nad czem z wielkim bolem deliberując wojsko, te preliminaria chcąc jak najsposobniej uspokoić die prima Novembris posłało do JWIMciów pp. komisarzów prosząc, aby IMcie exceptis personis JWnych, Wnych IMciów pp. hetmanów z pośrodka siebie do podziału konsystencyej i chleba sześciu IMciów uprosili, z których ręku naszych też sześciu dystrybutę ogoloną podpisaną rękoma IMciów pp. dystrybutorów e gremio IMciów pp. komisarzów wysadzonych

odebrać mieli i do rąk IMci p. marszałka naszego na wydanie asygnacyej chorągwiom oddać. Ale i to bez żadnego skutku spełzło, przez co ból w rycerskich sercach mnożąc się przewleczonej nad czas porze wojennej, głodem, trudem i niewczasem zmorzonych chełznać by się nie dał, gdyby nie rewerencya miłej ojczyzny stałego miękczyła i tak bez żadnej nadzieje swego ukontentowania zostawszy wojsko lubo prawie i starganem traktowaniu znowu odważyło się posłać do Lwowa pulsando paternum cor, aby przynajmniej tak mogło z ręku rzptej łaskawego zażyć dobrego zasłużywszy chleba, ustępując już popisu i na asygnacyach IMci p. marszałka naszego, tylko żeby bez JWIMciów panów hetmanów IMcie pp. dystrybutorowie od rzptej z naszymi złączeni sami i ogólną i partykularną (tj. każdej chorągwi assygnacye) dystrybutę wydawali i podpisowali. Jednakże i tego JWIMciów pp. komisarzów oglądających się na szczególną prywatę JWIMciów pp. hetmanów wojsko wyprosić nie mogło. 8. Tandem cum eiulante suspirio swoje żale i krzywdy światu i niebu oświadczywszy protestuje się, że nie wojska w tem wina, ponieważ post multas prawie lacrymas, ale dla IMciów pp. hetmanów prywaty i dystrybucye, której odstąpić nie chcieli nie uprosiło, kiedy sobie dobrze zasłużywszy, czego nowe dowody błogosławieństwa bożego są, samą lubo mniej wiadome dla niewydania żadnym sposobem taryfy konsystencyej podział czynić musiało, na których jeszcze obaczenia się rzptej wyglądać zamyśla. Protestuje się tedy wojsko przed Bogiem, którego krzywda wołająca nieba przebija, że jest ukrzywdzone i cierpliwe protestuje się przed całą rzptą, że zapomiawszy JWIMcie pp. komisarze ojcowskiego przeciwko nam przyrodzenia, dla jednej prywaty, która z dystrybucyi będącej w ręku IMciów pp. hetmanów exequeretur, chleba nam dobrze zasłużonego nie pozwolili a jeszcze chcąc bardziej utrapić już dość skrzywdzone wojsko i u miłej ojczyzny dobrze zasłużony afekt zepsować, podchwyciwszy jedne słówko, żadnego w instrukcyej wojska ani w myśli fundamentu i pozoru niemające, w jakiejsi protekcyej, bo tej tylko w samej rzptej szukamy, naszego IMci p. komisarza IMć p. Poradowskiego, który condignam mowy swojej i całego wojska cierpiał ingratitudinem, całe dzieło swoje nietylko nieskończone ale ani zaczęte JWIMcie pp. komisarze porzucili i in praeiudicium praw i wolności polskiej ludzi, non data sibi od rzptej do tego facultate, JWIMci p. kasztelanowi krakowskiemu hetmanowi w. koronnemu zaciągać pozwolili. Które contra mentem reipublicae bywszy nad komput przyczynienie z wielkiem ukrzywdzeniem całego wojska zasłużonego zechcą partycypować chleba zimowego żadnym terminem onym nie należącego. 9. Także gdy wszystkim ludziom teraźniejszej kompaniej w obozie niebyłym i pracy z nami nie mającym nasz chleb JWIMć p. kasztelan krakowski porozdawał i konsystencye, gdzie chorągwie dobrze zasłużone mają naznaczone rekrutom, którzy od samej wiedeńskiej wojny nieznośnymi przechodami Polskę szarpią i werbunkami, których nigdy do obozu nie wprowadzają ani żadnej onemi na zaszczyt rzptej powinności żołnierskie odbywają poznaczał, posłaliśmy upraszając JWIMci p. kasztelana krakowskiego, aby od tego supersedował. A consequenter musiałoby się wojsko prawie w rospaczy zapomniawszy miłej ojczyzny granic, przy których życie wylać postanowiło odstąpić i one odkryć a pójść sobie zasłużonego chleba i zasłużonego wybierać. JWIMć p. krakowski namniejszej prośbie naszej nie uczynił nadziei ani rezolucyej. Przeto wojsko nie mogąc dłużej ścierpieć molestae morae tormentum, dla prędkiego ukontentowania w swoich pretensyach ad doloris remedia udaje się, protestując się całej rzptej, że wielką cierpi krzywdę i w ojcowskich sercach szuka medellam, aby mogło łatwiej po nadgraniczu dla użalenia onego przy odebraniu chleba zimowego i niewspychaniu z konsystencyej swoich przezimować, żeby zatarczki w dwój wydane assygnacye między wojskiem zasłużonem i niesłużącem nie uczyniło. Działo się w Samborze w kole generalnem die vigesima Decembris anno millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto. Piotr Bogusław Baranowski z konsenzu całego rycerstwa, marszałek koła rycerskiego.

Castr. Prem. Rel. 463 p. 3527—3545.

110.

Wisnia, 25. lutego 1697.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystek stan szlachecki województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na teraźniejszy sejmik ex limitatione sejmiku przyszłego die duodecima Novembris anno proxime praeterito tu w Wiszni zgodnie skończonego przypadający, reassumendo actum tegoż sejmiku takową in occurentibus materiis województwa naszego czynimy obradę. 2. Naprzód jakośmy się na przeszłych sejmikach stricto nexu sub fide, honore, conscientia obowiązali, tak in praesenti conventu nostro obowiązujemy się, abyśmy conservando pupillam libertatis sami viritim pospolitem ruszeniem na przyszłą da Bóg elekcyę futuri regnantis stawali i ktobykolwiek w pospolitem ruszeniu sam swoją osobą na tamtem miejscu nie stanął, tedy na takowym rigor poenarum legum de expeditione bellica sancitarum extendi powinien się. 3. Cavemus praesenti laudo, żeby in casu rozerwania iniquo fato sejmiku przyszłego, lauda przeszłych sejmików in toto trzymając, pospolitem ruszeniem województwa naszego na przyszłą da Bóg elekcyę stawaliśmy a ściągnienia zaś tego pospolitego ruszenia każda ziemia na zwyczajnych miejscach pro die sexta Maii mieć będzie, jako to ziemia lwowska pod Lwowem, przemyska pod Medyką, sanocka pod Sanokiem; z których miejsc pod Warszawą ażebyśmy stanęli pro die tertia Junii wszyscy obowiązujemy się, idque sub poenis de expeditione bellica sancitis. Jakim zaś sposobem ziemia przemyska na pospolite ruszenie, czyli expansis vexillis czyli sparsim iść ma, o tem na przyszłym sejmiku finaliter decidemus. 4. Więc że antecessis laudis sejmików naszych Piasta a concurrentia o królestwo exkludowaliśmy, tak i teraz każdego in aequalitate zostającego civem tak w koronie Polskiej jako w księstwie Litewskiem nietylko excludimus a concurrentia ale też sprzysiądź się przeciwko takiemu na przyszłym sejmiku obiecujemy, iż ktoby ex aequalitate ważył się być konkurrentem, albo ktoby takowego promowował, pro hoste patriae et perduelle mając takiego, przeciwko niemu consurgemus. Także przeciwko tym wszystkim, którzy molimina jakiekolwiek contra bonum reipublicae robili, jako to kto konwokacyę zerwał, kto ze Szwedami miał korespondencyę forytując się na królestwo, kto związek koronny i litewski spraktykował, kto Tatarów sprowadził sprzysięgamy się, iż takowych pro hostibus patriae et perduellibus mieć będziemy. Interea aby województwo nasze insze województwa, kto praemissorum moliminum był autorem, mogły być wcześnie informowane, wyprawim da Bóg z przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego posłów do księcia IMci prymasa expostulując onego, aby chciał inquirere serio i dokumenta zbierać kazał de authoribus praemissorum, także aby wszystkie obices, któreby impedire miały electionem ażeby wcześnie przed zaczęciem się elekcyi removere starał się. 5. A że już pewni jesteśmy, że pospolitem ruszeniem na przyszłą da Bóg elekcyę stawać mamy, tedy żebyśmy fortun naszych jakąkolwiek securitatem mieć mogli, dla tego IMć p. marszałek koła naszego w reskrypcie od nas IMciom pp. posłom wojskowym, którzy tu do nas pro tunc concurrunt danym, upraszać będzie całego rycerstwa, żeby podczas tego czasu, gdy in campo electorali wszyscy desudabimus, naszych też krajów pogranicznych byli custodes, od nieprzyjacielskich inkursyi zasłaniając nas a ściągając się do generalnego obozu, żeby chorągwie dobra nasze ziemskie noclegami i popasami mijali. 6. O generale korczyńskim, do którego nas insze województwa invitant, ponieważ nie możem wiedzieć determinatum tempus zjazdu tego tudzież jeżeli wszystkie województwa małopolskie na niego consentient, na przyszłym sejmiku finaliter rozmówimy się. Że zaś IMcie pp. posłowie ziemie chełmskiej do tego gene-

rała korczyńskiego serio nas invitant, dla tego IMć p. marszałek koła naszego praemissa omni civilitate w reskrypcie swoim tymże IMciom pp. posłom danym wyrazi, że ex praemissis rationibus materyę o generale tym korczyńskim do przyszłego sejmiku odłożyliśmy. 7. Ponieważ województwo poznańskie i kaliskie consilia sua listownie komunikuje nam, tedy IMć p. marszałek koła naszego quam civilissime odpisze deklarując, że takowąż przysięgę gotowiśmy się obstringere równo z pomienionymi województwy ile przeciwko konkurującemu ad regnum Piastowi et authorem moliminum rzpltej. 8. Co zaś ad particularia ziem naszych takową in occurentibus materiis czynimy uchwałę a naprzód: Ziemia lwowska jako na przeszłym sejmiku zapłatę zasług wojsku w repartycyej swojej do siebie należącemu pogłówne uchwaliła, tak i teraz, ponieważ od IMciów pp. exaktorów zachodzą quaerimoniae, że niektórzy IMcie będąc refragarii podatku pomienionego z urzędów, osoby, dworów swoich dotąd nie wypłacili, wszystkich IMciów takowym retentom obnoxios uchwałą teraźniejszą obowiązuje, aby podatek pomieniony nemine excepto jako najprędzej wydawali. IMciów także duchownych charitate patriae afflictae et amore fraterno obligando żąda, aby pari subsidio podług instruktarza prawem opisanego podatek pomieniony wypłacać tak ex personis suis jako i z domowników swoich raczyli. IMciów pp. exaktorów serio upomina aby o retentach pilną czynili inkwizycyę i one sine intermissione wyciągali idque sub poena peculatus et solutione de proprio. 9. A że jeszcze dotąd chorągwie i regimenty płacę u nas biorące, rachunku ratione perceptorum nie czynili, laudo praesenti cavent, aby asygnacye wypłacone nie były dotąd, póki porachowanie dostateczne po wziętych zasługach nie będzie uczynione i likwidacyami na trybunałach skarbowych odprawionemi należytość płacy nie będzie wywiedziona. 10. Podatek szelężnego w mieście Lwowie lubo ex declaratione laudi auterioris cursus jego a prima Julii był deklarowany, ponieważ jednak wywiedzione jest, że cursus jego dawniejszy ultima Julii expiruje, przeto zaczęcie podatku tego a die prima Augusti anni praesentis deklaruje. Habito zaś respectu na IMć p. Szymanczewskiego kamienicę stuardowską jego a solutione czopowego i szelężnego do roku zupełnego libertuje. 11. IMć p. Kazimierz Brodzicki miecznik żytomirski, vicesgerent lwowski grodzki będąc ad subsellium kaptura lwowskiego na sejmiku electionis IMciów pp. sędziów obrany et quopiam fato in laudo opuszczony, tedy ponieważ to jest deductum, że jest legitime obranym, przeto IMci ad subsellium sądów naszych kapturowych lwowskich przyjmujemy et ad praestandum iuramentum przypuszczamy. 12. Stosując się ad mentem laudi anterioris, którem deklarowano jest na każdą chorągiew in vim traktamentu IMciom pp. deputatom podobnym respektem na chorągiew IMci p. Zbrożka zł. pięć set także naznaczamy z tym dokładem, że z pomienionej pięciuset zł. kwoty IMć p. Iwanowskiemu tu na ten czas będącemu zł. trzysta należeć ma a zł. dwieście między drugich IMciów w podział pójść powinno. 13. Mając respekt na zasługi IMci p. Trębeckiego towarzysza IMci p. Zahorowskiego, IMci p. Winnickiego towarzysza IMci p. starosty szczurowieckiego, IMci p. Wierzbickiego towarzysza IMci p. Olewińskiego i straty ich przez niewolę tatarską poniesione, onym wszystkim insimul zł. dwa tysiące deklaruje, które równie między IMciów mają być podzielone. 14. Miasto Brzeżany i Żydaczów jako receptacula przed nieprzyjacielskiemi inkursyami kosztem własnym IMciów pp. dziedziców i possessorów ammunicye prowidowane in recompensam od czopowego pro annis praeteritis libertujemy, podobnąż libertacyą miasteczka Toporowa i Sokołowki IMci p. cześnika lwowskiego deklarując, sukcessorów niegdy IMci p. Hołubutowicza exaktora ziemie żydaczowskiej od płacenia sumy retenty tysiąca dziewięć set [a]) zł. i groszy piętnastu dekretem fiskalnym przysądzonych uwalniamy et a rigore decreti relaksujemy i wiecznie onych z podatku tej exakcyi kwitujemy. 15. Ponieważ po

a) F. dziewięciudziesiąt

kalkulacyi z IMciami p. Jakóbem Ożgą stolnikiem chełmskim, Andrzejem Żurakowskim wojskim halickim administratorami czopowego, przez dekreta sądów kapturowych i fiskalnych z różnemi miastami ferowane znaczna suma decessit, przeto in recompensam takowych decessów pomienionym IMciom sumę ośm tysięcy zł. z podatku szelężnego deklarujemy, retenta zaś wszytkie IMciom w miastach i miasteczkach zatrzymane IMcie z podpisem swoim do rąk IMci p. instygatora ziemiańskiego cum scitu sądów kapturowych oddać będą powinni, które to retenta do skarbu ziemiańskiego należeć mają. Mając respekt na prace IMciów pp. sędziów kapturowych poniesione przez czas nie mały desudando circa bonum publicum koszty każdemu z IMciów równie z IMciami sąd ziemski także IMciów pp. pisarzów grodzkiego, lwowskiego i żydaczowskiego inkorporując, każdemu z IMciów po tysiącu zł. naznaczamy. **16.** A że IMć p. podsądek i IMć p. pisarz ziemscy, także IMć p. pisarz grodzki lwowski, IMć p. pisarz grodzki żydaczowski in ministerio sądów tychże zostający sowite ponoszą prace, przeto każdemu z IMciów z osobna po tysiącu zł. naznaczamy. IMci p. Jankowskiemu pisarzowi grodzkiemu żydaczowskiemu respectu attendencyi iuramentów na pogłówne odprawionych zł. pięć set deklarujemy. IMciom pp. rotmistrzom przez nas na pospolite ruszenie obranym, suppeditando następujące koszty IMciom, każdemu z IMciów czterech po sześciu tysięcy zł. naznaczamy. IMci p. Czołhańskiemu rotmistrzowi pieszemu zł. dwa tysiące; IMciom pp. Franciszkowi Orzechowskiemu łowczemu przemyskiemu i IMci p. Czołhańskiemu posłom przez nas do wojska skonfederowanego obranym po zł. tysiącu, IMci p. Mężyńskiemu zł. pięćset, IMci p. Janowi Krechowieckiemu zł. trzysta, IMci p. Stefanowi Krechowieckiemu zł. trzysta deklarujemy i żeby pomienionym IMciom assygnacye do czopowego i szelężnego wydane były IMci p. komisarzowi naszemu zlecamy i upraszamy. **17.** Podatek szelężnego po miasteczkach i wsiach uchwalony żeby tem snadniej i bez uciążenia IMciów pp. posessorów dóbr mógł być wybierany, takowy około tego stanowimy porządek. IMcie pp. administratorowie uniwersałem swoim po miasteczkach i parafiach przy obwołaniu na targach ogłosić mają, aby IMcie possessores bonorum abo ich administratores lubo arendarze przy attestacyi IMciów pp. poseessorów sub fide honore et conscientia danej na czas i miejsce w uniwersale naznaczone stawili się i kontrakty arend swoich komportowali, z których kontraktów IMcie pp. administratorowie szelężnego proporcyą tego podatku płacenia brać będą powinni tak, aby od każdego sta zł. arendy zł. pięć szelężnego do skarbu wniesione było. A ktoby na czas naznaczony nie stawił się, takowego w sądach kapturowych wzdawać pozwalamy i że podatek należący cum triplici pensione per executionem militarem vindicando zapłacić będzie powinien, uchwałą teraźniejszą postanawiamy. A żeby podatek pogłównego, jako na samą tylko zapłatę wojsku uchwalony, na żadne insze nie rozchodził się expensa, laudo praesenti cavemus i że asygnacye ullo alio praetextu na ten podatek wydawane nie były IMci p. komisarza ziemie naszej obligujemy. P. Wolskiemu starowniczemu za pracę jego zł. dwieście naznaczamy. **18.** WIMci p. podwojewodzego ziemi naszej lwowskiej lubo IMć p. wojewoda ruski fatis cessit in eodem officio et praerogativa województwa konserwujemy, assentiente na to [a] IMci p. marszałka sądów kapturowych i inszych IMciów pp. sędziów ziemie lwowskiej tu na ten czas będących. **19.** Ponieważ już pospolitemu ruszeniu zbliża się czas, dla tego in ordinem do tego pospolitego ruszenia obożnego sobie obieramy IMci p. Mężyńskiego; IMci p. Swirskiemu zł. tysiąc deklarujemy. **20.** Ziemia przemyska: Koekwacyą na przeszłym sejmiku uchwaloną praesenti laudo reassumujemy, na której dokończenie IMcie pp. deputaci do niej naznaczeni pro die nona Martii do Przemyśla zjechać się mają. Dla czego i podymnego na przeszłym sejmiku uchwalonego pierwsza rata, ob rationem tejże nieskończonej koekwacyi, aby zacząwszy się zaraz po podanej do

---

a) F nuto.

grodu przemyskiego koekwacyi 15 Aprilis skończyła się. Ponieważ nam IMci pp. exaktorowie pogłównego na przeszłym sejmiku uchwalonego pewną nadzieją małego prowentu z tego podatku czynią, a czując się być in magno onere długu chorągwiom do naszej repartycyi należącym, tedy iniungimus IMciom pp. exaktorom tego pogłównego, aby ten podatek omni sedulitate apud retentores, tudzież jeżeli do tego przyjść będzie mogło apud personas spirituales utriusque rithus wybierali. A żeby hoc subsidio charitativo chcieli nam suffragari duchowne osoby, IMć p. marszałek compellabit w tem JO. IMci księdza nuncyusza, księcia IMci prymasa tudzież i IMciów biskupów przemyskich utriusque ritus. 21. A ponieważ IMci pp. exaktorowie prześli podatku podymnego incusant, że inni IMcie aukcyalnych dymów wypłacać niechcą, tedy diskwizycya o też aukcyalne dymy do przyszłego sejmiku odkłada się. 22. Klucz zaś krzeszowski, suplikujący tu do nas, respektując na gradobicie tudzież i znaczną przez przechodzące chorągwie desolacyą, od podatku podymnego tylko egzakcyi IMci p. Stefana Rytarowskiego wojskiego sanockiego praesenti laudo uwalniamy, tudzież wieś Potok do ordynacyi Zamojskiej należącą od dziesięciu dymów na rat dziesięć IMciom pp. poborcym przeszłym nie oddanych praesenti laudo uwalniamy. Supplikujących do nas OO. Jezuitów kollegium jarosławskiego w polu Panny Maryej od podymnego na przeszłym immediate sejmiku uchwalonego, ob respectum zrujnowanych dóbr, onychże przez przechodzęce na ten czas chorągwie, libertujem. 23. Szelężne, które jest na przeszłym sejmiku uchwalone, jak w miastach tak i we wsiach, lubo in laudo sonat, aby było od arend z młynami wybierane, teraz zaś ob certas rationes postanawiamy, aby tenże podatek szelężnego od samych tylko szynków a nie od młynów do rąk IMciów pp. administratorów płacony był. 24. A że dotąd IMci p. Humnickiemu cześnikowi sanockiemu i sukcessorom IMci p. Mikołaja Jaworskiego Petraszowica, za pracę tegoż IMci p. cześnika sanockiego i św. p. IMci p. Jaworskiego z rewizyej podjętą dotąd sufficiens gratitudo nie doszła od nas, tedy in recompensam pomienionej funkcyej po zł. tysiąc IMciom naznaczamy. IMciom pp. posłom od wojska skonfederowanego zł. tysiąc deklarujemy. Niewolnikom świeżo z niewoli wyszłym do nas supplikującym, jako to IMci p. Krzyżanowskiemu towarzyszowi chorągwi JW. IMci p. wojewody sandomirskiego, IMci p. Kalęckiemu towarzyszowi księcia IMci Wiśniowieckiego Janusza, każdemu z osobna po zł. tysiąc naznaczamy. OO. Karmelitom św. Anny na pozłotę ołtarza zł. trzysta dać deklarujemy; IMci p. Trzebuchowskiemu stolnikowi bracławskiemu, jakośmy raz za funkcyę deputacką z czopowego, które sam IMć trzymać będzie, zł. trzy tysiące naznaczyli, tak i teraz naznaczamy, aby sobie z tegoż czopowego one odebrał. Ponieważ na przeszłym sejmiku in praemium bene meritorun WIMci p. podkomorzemu przemyskiemu zł. dziesięć tysięcy, WIMci p. chorążemu sanockiemu za funkcyę poselską zł. sześć tysięcy, IMci p. ordynatowi Zamojskiemu za takowąż funkcyę poselską zł. trzy tysiące z prowentu czopowego ziemi naszej przemyskiej naznaczyliśmy, że zaś prowent ten czopowego na insze expensa ziemi naszej przemyskiej ordynowany jest, tedy tę largicyą z prowentu szelężnego na przeszłym sejmiku uchwalonego IMciom wypłacone być mają. A że IMciom pp. deputatom wojskowym od chorągwi z repartycyi do nas należących na przeszłym sejmiku zł. trzy tysiące traktamentu deklarowaliśmy, jednak że to in laudum nie weszło, praesenti laudo tymże IMciom tęż sumę naznaczamy. 25. Ponieważ już pewni jesteśmy pospolitem ruszeniem na przyszłą elekcyę stanąć, do tego pospolitego ruszenia uprosiliśmy sobie IMci p. Franciszka Suskiego wojskiego żydaczowskiego za oboźnego, któremu na tą funkcyę zł. tysiąc deklarujemy. 26. Miasto Wisznia jako na przeszłym sejmiku od niektórych podatków uwolniona tak i przedmieścia od tegoż podatku libertowane być mają. 27. A lubo IMć p. Matczyński wojewoda ruski ś. p. świeżo de hac luce decessit, jednak inhaerendo anterioribus exemplis IMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego przemyskiego przy funkcyej podwojewodztwa ziemi przemyskiej i iurysdykcyi zupełnej temuż urzędowi

należącej, non obstantibus fatis wojewody, konserwujemy. 28. A że nigdy nie ustające od granicy węgierskiej swywolnych ludzi rozboje barziej dobra nasze, podczas gdy sami na elekcyej będziemy, infestować będą, tedy abyśmy jakąkolwiek awersyą tym rozbojom mieli, IMci p. Tureckiego rotmistrza smolackiego ziemi naszej w tej służbie konserwując, onemu za zasługę należytą satysfakcyę obmyśleć jako najprędzej deklarujemy. 29. Respektując na niemałe zasługi JW. IMci p. wojewody podolskiego deklarujemy i uchwalamy praesenti laudo, aby chorągwi IMćnej, która w naszej repartycyi zostaje na zasługi, które się z likwidacyi pokażą, primam ratham podymnego exakcyi swojej w partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Drohojowski cześnik podolski lub jego cessionarius albo sukkolektor, za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej wszystką sumę oddał, ile kiedy tego podatku exakcya dopiero po sejmiku teraźniejszym zaczynać się ma, dla tego ażeby ani IMć p. komisarz ziemie naszej inszych assygnacyi do tego podatku nie dawał, ani IMć p. Drohojowski cześnik podolski albo jego subkolektor na żadne insze assygnacye tej sumy nie oddawał praesenti laudo IMciów obstringimus. 30. Concurrunt tu do nas IMcie pp. exaktorowie, którzy się już de plano z swoich exakcyi wyrachowali, upraszając, aby list do IMci p. instygatora koronnego imieniem koła naszego pisany był, expostulando onego, aby ich z kondemnat otrzymanych kwitował, ponieważ już we wszystkiem nam zadość uczynili, którzy IMci p. marszałkowi koła naszego napisać zlecamy. 31. IMć p. Urbański łowczy podolski będąc exaktorem podymnego ziemie przemyskiej asserit, że de proprio wydał pewną sumę wypłacając asygnacye, co jeżeli w rąchunku swoim pokaże, to mu ziemia realiter oddać powinna będzie. 32. Ziemia sanocka równie z inszemi ziemiami pospolitem ruszeniem na elekcyą futuri da Bóg regnantis stawać deklaruje. A że JW. IMć p. kasztelan sanocki, dla słabości zdrowia swego, na sejmiku antekonwokacyalnym ustąpił W. IMć p. chorążemu nadwornemu koronnemu półkownikostwa, jako już tenże urząd półkownikostwa popisywaniem obywatelów ziemie sanockiej WIMć p. chorąży nadworny koronny praktykował, tedy tenże IMć p. chorąży nadworny nas obywatelów ziemie sanockiej na miejsce zwyczajne pod Sanok pro die sexta Mai zgromadzić ma, stamtąd zaś na miejsce communi assensu umówione sparsim wszyscy zjechać się na dzień trzeci czerwca powinni będziemy, sub rigore de expeditione bellica lege publica sancito, gdzie stanąwszy IMcie pp. pułkownicy i rotmistrze, chorągwie swoje rozwiną. 33. Exakcya IMci p. Michała Żurowskiego cześnika przemyskiego ponieważ do tych czas nie jest wybrana, consulendo w tem ciężkości ziemi prorogamus onej skończenie sine poenis ad decimam octavam Martii, na który czas, jeżeliby realis satisfactio nie nastąpiła, delaty sąd kapturowy sine mora osądzić będzie powinien, cum poenis debitis, nie excypując i poddanych księżych, quocunque titulo do kościołów należących. 34. W powtórnym zaś podatku w exakcyi IMci p. Stanisława Pełki komornika ziemie sanockiej naznaczonej, ponieważ siła się aggravatos senserunt obywatelów ziemie naszej, tudzież dla sposobu dalszego składania podatków i pewności taryfy takową czynimy dyspozycyą, ażeby każdy szlachcic possessyą swoję mający, tak dziedziczne jako i innym prawem, lubo przed sądem kapturowym lubo przed deputowanym od tegoż sądu, szlachcica podstarościego swego z regestrem ręką pana swego podpisanym poddanych onegoż, od których płacić może, do iuramentu przysłał. Który to iurament zacząć się powinien będzie od determinowanych sądów blisko przyszłych, to jest a die undecima Martii a skończyć się powinien in spatio niedziel dwóch sub poenis contra renitentes per arbitrium iudicii capturalis sanocensis irrogandis. Obligując się wszyscy fide, honore et conscientia, iż ten regestr prawdziwie będzie od każdego pana podany i podpisany. Ktoby zaś znaczne i oczywiste periurium miał popełnić, tedy takowego każdego sąd tameczny poenis arbitrariis skarać powienien ad instantiam instigatoris iudicii eiusdem lubo też ad cuiuscunque, ktoby postrzegł ten detryment, tym regestrem uczyniony. Od tego zaś przyjęcia i wydania onegoż per extractum ex actis więcej

w grodzie dać nie powinno będzie nad złoty jeden. 35. Do której to exakcyej dwory szlacheckie według prawa na szlachcica opisanego, kogo tylko w posessyej zastanie ten podatek i czeladź dworską, tak szlacheckiej jako et plebeiae conditionis, od urzędów, królewszczyzn także i wójtostw, podług instruktarza prawem opisanego, nie excypując w tem i księżych poddanych pod prawem kościelnem jakimkolwiek sposobem zostających, tudzież i żydów arendarzów, cum familia onych, do gromad chłopskich przyłączając. Wydawanie zaś podatku tego poczynać się powinno będzie a die decima nona Martii anni praesentis a kończyć się ma die decima nona Maii. Do którego podatku duchowni utriusque ritus jako pierwszego IMci p. cześnika przemyskiego tak i ad praesens postanowionego należeć będą, iuxta antiquam praxim i instruktarzów, o czem IMć p. marszałek koła naszego tak IMci księdza nuncyusza, jako księcia IMci kardynała listem compellere ma. 36. Wniesioną do koła naszego niektórych IMciów pp. obywatelów ziemie sanockiej na powtórnym sejmiku sędziów kapturowych ad gremium IMciów dawniejszych obranych instancyą, braterskiemi przyjmując chęciami, oraz zamięszanie sejmiku z tej okazyej uważając, tych wszystkich IMciów primo et secundario conventu na sądy kapturowe obranych (ponieważ IMcie contradicentes a protestationibus et contradictionibus suis recedunt) do tegoż sądu przyjmujemy et recenti laudo approbujemy, z tą deklaracyą, aby ciż IMcie obrani do sądów kapturowych a in activitate nie będący, protestacyą przez się uczynioną w grodzie przemyskim eliminowali i o tę eliminacyą postarali się a przyniosszy z grodu attestacyą, że protestacya jest eliminowana, kondemnata z IMciów ma być circa deprecationem całego sądu od IMciów kasowana i do przysięgi non obstantibus protestationibus IMcie admitti mają. 37. Z reszty przy sukcessorach niegdy IMci p. Łyssakowskiego pisarza ziemi sanockiej poborcy czopowego zł. siedmset kondonujemy ostatek zaś za asygnacyami wypłacać powinien będzie. 38. Z exakcyi IMci p. Adama Konarskiego, która się per cessionem IMci p. Sląskiemu regentowi grodzkiemu sanockiemu dostała, ponieważ ob impossibilem exactionem allegat niedobrane zł. sześć set, one praesenti consensu defalkujemy i na te pieniądze assygnacya insza być powinna cum ea cautione, aby już delat nie exekwował. 39. IMciom pp. posłom od wojska skonfederowanego ad gratitudinem inszych ziem przyczyniamy się zł. sześciu set, które za asygnacyą IMci p. komisarza być powinny wydane, w responzie na instrukcyą IMciom pp. posłom związkowym danym IMć p. marszałek koła naszego zalecić powinien. 40. Dobra obywatelów ziemi naszej, aby nie były dwoistemi assygnacyami aggrawowane i chlebami, jako to dobra wieś Trzcinnica z Przysiekami WIMci p. chorążego nadwornego koronnego, które już jednej chorągwi zadość uczynili, także wsie starostwa sanockiego Besko cum attinentiis WIMci p. starosty sanockiego tenucie podległe, tudzież wieś Dąbrówka IMci p. Mokrskiego pisarza grodzkiego bickiego, Zahutyn IMci p. Wasilkowskiego cześnika podolskiego, Płowce IMci p. Gorskiego i inszych obywatelów aggrawacye mających, aby w tem respekt należyty od IMci p. marszałka i całego rycerstwa uznały. 41. A że się IMć p. komisarz ziemie naszej uskarżał, jakoby miał na komissyej impetycye wpisami, ratione nie wydawania assygnacyi, tedy IMć p. marszałek imieniem koła naszego list do izby komisarskiej napisać ma, żeby nie był w tem honor IMci p. komisarza impetitus, który in tantum assygnacye wydaje, jako województwo podatki obmyśla. 42. Ceterum jako ziemia cała jest evictrix pomienionego IMci p. komisarza, tak honor onegoż ewinkować na każdem miejscu przyrzekamy. 43. IMciom pp. Józefowi Fredrowi i Mikołajowi Gniewoszowi, podczaszemu liwskiemu, za poselstwo od nas do wojska po zł sześciuset, IMci p. Kamińskiemu miecznikowi sanockiemu za poselstwo do IMciów pp. hetmanów zł. sześć set, IMci p. Kazimierzowi Skiwskiemu oboźnemu ziemie naszej sanockiej na przyszłe da Bóg pospolite ruszenie zł. sześć set, p. Lasockiemu zł. sześć set naznaczamy. 44. Ponieważ niektóre materye na teraźniejszym sejmiku nie mogły się pomieścić, ale do przyszłego sejmiku odłożyły się, tudzież abyśmy mieli jeszcze campum

consultandi in quibusvis occurentiis, dla tego sejmik teraźniejszy in punctis laudo praesenti comprehensis zgodnie skończywszy, ad diem vigesimam secundam Aprilis anni praesentis limitujemy, który pod tąż laską IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego reasumować mamy, a teraz praesentia lauda IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów wszytkich ziem podać zlecamy. Działo się w Wiszni na sejmiku vigesima quinta Februarii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Maciej Józef z Unichowa Ustrzycki, marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego m. p.

Castr. San. Rel. 201 p. 435 - 449. Ostatni punkt, dotyczący ziemi sanockiej, także ibidem p. 684—688. Fasc. Cop. Castr. San. 111 p. 531—545. Ręk. bibl. Ossol. 261 p. 393—403.

111.

Lwów, 18. Marca 1697.

Odezwa marszałka komisyi traktatowej i skarbowej lwowskiej do sądu kapturowego sanockiego.

1. JWnym Wnym IMć pp. marszałkowi i sędziom kapturowym ziemi sanockiej n. w. m. pp. i braci. JWni Wni n. w. m. pp. i bracia! Jako już komisye nasze nieporównane ojczyzny nieszczęście z niedoszłego per abruptam contumaciam w Samborze traktatu wszystkim stanom rzpltej ogłosiły, patebit i WMć m. w. m. pp. z uniwersałów po wszystkich województwach rozesłanych. Tam informacyą, tu radę WMć m. m. pp. bierzcie. Już non in minis ale in foribus periculum, nietylko na fortuny nasze pp. związkowi ale i na directe elekcyą wynoszą rękę, bo gdyby na nią targnąć się nie chcieli, azażby od naszych IMć pp. komisarzów aucta et firmata imienia towarzyskiego decora pozwolone ich ad propositionem i affektu, naostatek i zasługi pro prima Maii sześć ćwierci oprócz dawnych likwidowanych omni securitate jako najprędzej opatrzone do komplanacyej ich nie przywiodły? Ale pewnie gdy i rzpltej łatwość i swoje własne oczywiste odrzucili pożytki, już czegoś inszego dokazać myślą, nie to na co się związali i co im wszytko ad vota ich tak łaskawie rzplta indulgeat. 2. Teraz ultimario po rozerwanym traktacie przysłali do nas trucem nuntium zawziętości swoich, kiedy w instrukcyej publicznej te niesłyszane w Polsce słowa wyrazili, że id ziemi horrendum dictum: we wnętrznościach matki naszej krajać chleb. Te same okrutne słowa i dicta sequentia facta powinnyby wzruszyć generosissimos sensus i wrodzoną szlachecką krew w WMciach m. w. m. pp. jakoż nie wątpiemy, o co i prosimy, że przykładem pamiętnym i dawnym najpierwszych w ojczyźnie naszej i województw krakowskiego, poznańskiego i kaliskiego, nie szukając dalekich bo odłożonych sejmików, wydacie WMć m. m. pp. uniwersały do IchMciów pp. obywatelów swoich, jako to pomienione województwa uczyniły, aby w obronę swobód i wolności swoich wsiadali zaraz na koń, przeciwko tym agressorom, którzy to publicznie detonant: że lepszem sercem do Polski po chleb i zasługi niż przeciwko Tatarom pójdą. Pamiętajcie Wni nasi w. m. pp., że jeżeli raz uchowaj Boże prerogatywa szlachecka cadet sub iudice ferreo, nigdy nieopłakaną szkodą wszystko i siebie stracilišmy. W tem komisye nasze Waszmościów n. w. m. pp. ex stallo przestrzegają, o to proszą, tego się spodziewają. We Lwowie die 18. Martii 1697. WMciów m. w. m. pp. uprzejmie życzliwi bracia i słudzy. Jan Stanisław Jabłonowski, kasztelan krakowski, hetman wielki koronny, marszałek imieniem komisyi obudwu tak traktatowej jako i skarbowej lwowskiej.

Fas. Cop. Castr. San. 111 p. 747.

112.

Wisnia, 22. kwietnia 1697.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystek stan szlachecki województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, zjechawszy się na sejmik teraźniejszy ex limitatione przypadający, ponieważ seorsivo laudo materye concernentes electionem opisały się, ob certas considerationes et in particularibus ziem wszystkich materiis tąkową stanowimy uchwałę. 2. Ziemia lwowska posła do wojska skonfederowanego obrała IMci p. Andrzeja Baryczkę łowczego sochaczewskiego, któremu IMci jako i innym posłom IMć p. marszałek koła naszego instrukcyą wydać ma. 3. Mając respekt na prace i koszty IMci p. Stefana Potockiego starosty czerkawskiego przy funkcyej IMci komisarskiej ziemie naszej na komisyej blisko przeszłej lwowskiej podjęte in vim gratitudinis IMci cztery tysiące deklarujemy, na które aby assygnacya do remanentów przy sukcessorach godnej pamięci IMci p. Alexandra Chodorowskiego podkomorzego lwowskiego zostających wydana była IMci p. komisarza ziemie naszej upraszamy. 4. Ponieważ wywiedziono jest w sądzie kapturowym, że IMcie pp. egzaktorowie pogłównego ziemie lwowskiej perceptę podatku tego wszystko zupełnie za asygnacyami IMci p. komisarza ziemie naszej wydali i nic przy IMciach jako to juramentem ewinkowali nie zostało, sąd zaś kapturowy intercedendo IMciów ab onere decreti komissyej lwowskiej ex instantia peditatus hungarici JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego względem niedopłacenia sumy szesnastu tysięcy ośmdziesiąt czterech zł. ad complementum assygnacyej na sumę czterdzieście i sześć tysięcy zł. wydaną ferowanego, po wydaniu asygnacyej na resztę pomienioną do IMci p. komisarza ordynował, przeto de communi consensu IMciów pp. exaktorów a rigore ferowanego dekretu sublevando i satysfakcyą czyniąc za IMciów deklarujemy, aby IMć p. komisarz asygnacyą do szelężnego eo nomine wydał, którą IMcie pp. administratores wypłacić praevia in personas IMciów pp. egzaktorów przez porucznika piechoty pomienionej ad cuius instantiam dekret stanął i kondemnaty otrzymane quietatione officiose recognoscenda nieodwłocznie powinni będą. Piechota zaś pomieniona in futurum ab actu repartycyej swojej wybranych przez siebie zasług z ziemią uczynić będzie calculationem; succurendo braci naszej mniejszej kondycyej deklarujemy, że na pospolite ruszenie piąciu jednego wyprawią. 5. IMci p. Mężyńskiemu obożnemu ziemie naszej ponieważ zaraz dla miejsca jechać musi zł. tysiąc naznaczamy. 6. IMci p. Starzyńskiemu i p. Myszce niewolnikom każdemu z osobna po zł. pięć set deklarujemy. 7. IMci p. Baranowiczowi i IMci p. Bilińskiemu deputatom chorągwie wołoskiej niegdy WIMci p. kasztelana halickiego in vim traktamentu każdemu z osobna naznaczamy po zł. dwieście. 8. Supplikującym do nas pannom zakonnym lwowskim św. Benedykta browarów dwa od podatku szelężnego i czopowego na rok jeden libertujemy. 9. IMciom pp. Chaborskiemu i Poniatowskiemu posłom od wojska do nas na teraźniejszy sejmik przysłanym każdemu po zł. pięć set deklarujemy. 10. Janów miasto ob respectum konflagracyej na na rok jeden od podatku szelężnego i czopowego libertujemy. 11. Ziemia przemyska posła do wojska skonfederowanego obrała sobie IMci p. Kazimierza Obrębskiego podstolego parnawskiego, któremu IMci jako i innym posłom IMć p. marszałek koła naszego instrukcyą wydać ma. A ponieważ sami pospolitem ruszeniem z domów naszych wychodzimy, nie mogąc mieć na ten czas do fortecy przemyskiej, gdzie fortun naszych reclinatorium sobie składamy inszego praesidium, iniungimus IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby

nomine publico list do JWIMci p. kasztelana krakowskiego[a] napisał expostulując u onego, ażeby nam piechoty łanowej nie bronił. 12. IMci p. Tureckiemu rotmistrzowi smolackiemu ziemie naszej iniungimus, aby za daniem sobie znać od IMci p. Chrząstowskiego cześnika łęczyckiego komendanta naszego z ludźmi swymi do Przemyśla stawał. 13. Czując się być ziemia nasza IMci p. podczaszemu lwowskiemu, za to, że będąc komisarzem od nas na przeszłą komisyą lwowską należycie pro munere suo trzymał, obligowana, in vim gratitudinis zł. cztery tysiące pomienionemu IMci deklaruje. 14. IMciom pp. posłom od wojska skonfederowanego na teraźniejszy sejmik do nas przysłanym, jako to IMci p. Chaborskiemu i IMci p. Poniatowskiemu po zł. pięć set każdemu naznaczamy. 15. Niewolnikom do nas suplikującym tj. IMci p. Myszce i IMci p. Starzyńskiemu każdemu z osobna po zł. trzysta ofiarujemy. 16. Ziemia sanocka posła do wojska skonfederowanego obrała sobie IMci p. Jerzego Kamińskiego miecznika sanockiego, któremu IMci jako i innym posłom IMć p. marszałek koła naszego instrukcyą wydać ma. 17. Na praesidium tak od zbójców, jak ab omni imminenti periculo ludzi sto trzydzieście ziemia nasza zaciąga do dwudziestu łanników, którzy na usłudze ziemi zostają. Rotmistrzów do tych nowo zaciężnych ludzi obiera IMć p. Paszkowskiego i IMć p. Dzięciołowskiego, którym to IMciom pp. rotmistrzom salarium po zł. sześćdziesiąt na miesiąc deklaruje, samym zaś ludziom tj. smolakom na każdego na miesiąc po zł. dziesięć iść ma, w której to służbie ludzie ci przez trzy miesiące począwszy a decima Mai zostawać mają. Na ten zaś zaciąg IMć p. komisarz ziemi naszej sanockiej, jeżeliby swoich pieniędzy co exogował, tedy mu restitutionem z skarbu naszego deklarujemy.[1]) 18. IMci p. stolnikowi halickiemu za funkcyą jego komisarską zł. cztery tysiące in vim gratitudinis objecujemy. 19. IMciom pp. wojskowym na sejmik niniejszy do nas przysłanym, jako to IMci p. Chaborskiemu i Poniatowskiemu każdemu z osobna po zł. trzy sta deklarujemy. Które to laudum nasze IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i do grodów ziem naszych podać zlecamy. Działo się w Wiszni na sejmiku die vigesima secunda Aprilis millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Maciej Józef z Unichowa Ustrzycki, marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 201 p. 653—657; Fas. Cop. Castr. Prem. 56 p. 3279—3282. Castr. Leop. Rel. 472 p. 611—618; Fasc. Cop. Castr. San. 111 p. 817—820. Ręk. B. Oss. 287 p. 101. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 25.

113.

Wisnia, 22. kwietnia 1697.

Laudum sejmiku wiszeńskiego w sprawie przyszłej elekcyi.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystek stan szlachecki województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na sejmik teraźniejszy ex limitatione przypadający, takowe in occurentibus materiis przyszłą elekcyą concernentibus czynimy obrad naszych sancitum. 2. Naprzód insistendo anterioribus laudis i deklaracyom naszym jakośmy się raz fide, honore et conscientia obowiązali na przyszłą da Bóg elekcyą sami viritim pospolitem ruszeniem stawać, tak i teraz obowiązujemy się wszyscy, to jest ziemia lwowska, przemyska i sanocka sparsim idąc pro die decima quarta Maii za miasteczkiem

a) Jan Stanisław Jabłonowski. [1]) Celem zapłaty tych ludzi pułkownik ziemi sanockiej Jan Franciszek Stadnicki chorąży nadworny koronny i marszałek sądów kapturowych, wypuścił czopowe w arendę rotmistrzowi Dzięciołowskiemu. F. Cop. C. San. 111 p. 891.

Gurą, albo na tem miejscu, które nam IMcie pp. oboźni ziem naszych opatrzą, (które jednak miejsce nad mil cztery dalej od Warszawy być nie powinno) stawać. I ktobykolwiek pro tempore expresso na miejscu tamtem nie stanął, tedy na takowych rigor poenarum legum de expeditione bellica sancitarum ma się extendi. Jednak ktoby ob veram legalitatem tydniem tylko później zjechał, ma być liber a poenis. Szlachta zaś uboższa pieszo idąca na pospolite ruszenie lubo post decimam quartam Maii we dwie niedzieli pod Warszawę przybędą, wolni być mają a rigore poenarum lege publica descriptarum. W tym jednak czasie pociągnionym stanąć na miejscu powinni sub poenis de expeditione bellica sancitis. 3. Deklarujemy przy tem, iż in loco electorali auctores moliminum i zamięszania w rzptej, jako to kto związek koronny i litewski spraktykował, cuius motu et instinctu konwokacya zerwana, kto korespondencye szkodliwe rzptej cum externis czynił serio indagabimus i pro hostibus patriae takowych fomentatores malorum mieć będziemy. 4. Instabimus i o to, aby cała rzpta sprzysięgła się in eam rotam jaką sobie uformuje, dołożywszy w niej, że nikt ex civibus cuiuscunque status a concurrentibus brać nie będzie i Piasta in aequalitate natum promowować nie będzie, i owszem a concurrentia od Korony excludi powinien Piast, i któryby ex aequalitate chciał konkurować o nie, albo też takowego promować ważył się, przeciwko takiemu tanquam contra hostem patriae consurgemus. 5. Pretensyi wszystkich ad domum regiam tak privatarum personarum jako i całej rzptej vindicationem i realną onych satysfakcyą in campo electorali serio promowować będziemy a nim [1]) electionem futuri regnantis procurabimus, poprawę pactorum conventorum, którekolwiek pro conservatione praw i wolności naszych najpotrzebniejsze będą, aby matura deliberatione postanowione były. Te zaś, które particulariter ad personam futuri electi należeć będą, post electionem spisane być mają, więc aby postanowione na teraźniejszej elekcyej pacta conventa na początku każdego sejmu, począwszy od sejmu coronationis, czytane były i coby w nich deviatum było, aby się zaraz domówiono apud regnantem i satisfactio subsequatur omni meliori modo cavebimus. 6. Na instancyą emiriti viri WIMci księdza Kurdwanowskiego pisarza koronnego kanonika krakowskiego deklarujemy, iż z tego dojrzemy, aby IMć przy pensyi urzędu swego pisarstwa koronnego konserwowany był i in pactis conventis tego dołożymy, aby urzędy wszytkie według dawnych praw i zwyczajów futurus regnas przy swoich jurysdykcyach i prerogatywach zachował. 7. Które to laudum nasze in ordine do przyszłej elekcyej spisane obligujemy się fide honore et conscientia in minnimo quovis puncto sacrosancte obserwować in campo electorali i we wszystkiem unitis animis trzymać i IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy też uchwałę naszę podpisać i do grodów województwa naszego podać. Działo się w Wiszni na sejmiku dnia dwudziestego drugiego kwietnia tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego siódmego. Maciej Józef z Unichowa Ustrzycki marszałek sejmiku wiszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 201 p. 657—659; Fasc. Cop. Castr. Sanoc. 111 p. 811—814; Fasc. Cop. Castr. Prem. 56 p. 3275—3277; Ręk. B. Ossol. 287 p. 102.

114.

Lisko, 28. kwietnia 1697.

Uniwersał pułkownika ziemi sanockiej w sprawie ruszenia na elekcyę.

1. Jan Franciszek ze Zmigroda na Lesku i Niemirowie Stadnicki chorąży nadworny koronny, marszałek sądów kapturowych półkownik województwa ruskiego ziemi sanockiej.

---

[1]) a nie w S. i F.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, mianowicie JWIMciom pp. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i całemu rycerstwu województwa ruskiego ziemie sanockiej WM pp. i braci, także wszystkim in genere IMciom titulo nobilitari gaudentibus, jak to zastawnikom, arendarzom dóbr tak ziemskich, duchownych jako i króla IMci, tudzież i IMciom paniom wdowom przy zaleceniu braterskich usług moich do wiadomości donoszę, iż adhaerendo laudo conventus particularis visnensis satisfaciendoque muneri mei WWMć pp. obwieszczam, aby każdy z WMć pp. pospolitem ruszeniem more antiquo et praxi na elekcyę da Pan Bóg futuri regnantis sparsim pro die decima quarta Maii pod Warszawę a wprzód na miejsce naznaczone od IMci p. oboźnego ziemi sanockiej pod oborami między górą a Warszawą nad Wisłą ściągali się i kupili i na dzień pomieniony sub poenis de expeditione bellica sancitis z wszelkim rynsztunkiem do boju należącym stawali, IchMć zaś panie wdowy i z dóbr duchownych aby poczty swe także pod Warszawę expediowali i wyprawili należycie. 2. Jeśliby zaś który z WIMć pp. na miejsce i czas wyrażony nie stawił się, takowych seorsivis poenis lege publica eo nomine descriptis obstringo, co wszystko WMć pp. in genere i każdemu seorsim z WMć pp. intimowawszy, ten uniwersał dla tem większej wiary i pewności ręką moją własną przy pieczęci zwykłą podpisawszy zlecam, aby po miastach i miasteczkach publicowany et ad notitiam wszystkich proklamowany był. Dan w Lesku die 28 Aprilis anno Domini 1697. Franciszek Stadnicki chorąży nadworny marszałek sądów kapturowych komisarz i pułkownik ziemie sanockiej m. p.

Ind. Rel. Castr. San. 201 p. 716—717.

115.

Lisko 6. maja 1697.

Uniwersał pułkownika ziemi sanockiej od miast i miasteczek w sprawie prezydyum sanockiej ziemi.

1. Jan Franciszek ze Zmigroda na Lesku Stadnicki chorąży nadworny koronny marszałek sądów kapturowych komisarz i pułkownik ziemi sanockiej. Wszystkim w obec komu o tem wiedzieć należy, jako to burmistrzom, rajcom i całym pospólstwom miast i miasteczek do ziemi sanockiej należącym. 2. Iż IchMć laudo conventus particularis visnensis pro praesidio ziemie sanockiej ludzi sto trzydzieście płatnych postanowili do łanników dwudziestu, do których IMci p. Franciszka Paszkowskiego, IMć p. Adama Dzięciołowskiego rotmistrzami obrali, więc że w tem największa securitas ziemi, aby ci ludzie wypłaceniem comiesięcznem należycie usługi tejże ziemi pilnowali, dla lepszego w tem porządku i pewniejszej zapłaty podatek czopowego ziemie tej per administrationem IMci p. Dzięciołowskiemu puszczam rotmistrzowi tychże ludzi, który się zaczyna wedle kontraktów od IMci p. Tomaszowskiego postanowionych a die prima Junii do roku zupełnego. Który to IMć p. administrator jako najlepszy porządek sine detrimento et diminutione kontraktami po miasteczkach postanowić a miasteczka indilate ten podatek secundum currentiam et praxim antiquam wydać powinni będą. A że renitentia gdyby była, periculum obywatelom tutecznym bez zapłaty ludziom tutecznym cresceret, tedy tenże IMć p. rotmistrz ex renitentibus ludźmi powiatowymi exekucyą czynić ma, salva omni modestia, w czem serio przestrzegając i napominając, dla lepszej wagi i pewności jako komisarz tejże ziemi przy pieczęci ręką własną podpisuję. 3. Dokładając i to dla wiadomości IMciów pp. obywatelów n. m. pp. i braci, że służba ludziom, których się było na przeszły miesiąc ordynowało do łanników, propter securitatem ziemi kończy się decima quinta Maii, teraźniejszemu tedy

prezydyum od tego czasu t. j. decima quinta Maii zaczynać się będzie powinna na miesięcy trzy do dalszej da Bóg ordynacyi ziemie tejże. 4. Upraszając IMciów pogranicznych, wsi swoje mających, ażeby wszelką ostrożność poddanym swoim zalecili i in casu niebespieczeństwa ad repressionem hultajów pomoc IMciom pp. rotmistrzom rozkazali dawać, ile kiedy o kupach zachodzą wiadomości i ludziach swawolnych, zbierających się na Beskidzie. 5. Który to uniwersał publikowawszy w grodzie sanockim mieszczanie tameczni od miasteczka do miasteczka posyłać będą powinni. Działo się w Lisku dnia szóstego maja w roku tysiącznym sześć setnym dziewięćdziesiątym siódmym. Jan Franciszek Stadnicki chorąży nadworny koronny komisarz ziemie sanockiej m. p.

Ind. Rel. Castr. San. 201 p. 700—701.

116.

Sanok 14. sierpnia 1697.

Laudum ziemian sanockich na sądach kapturowych zapadłe.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemie sanockiej na sądy kapturowe tejże ziemi do Sanoka zgromadzeni, kiedy nieznośne pod teraźniejszy czas interregni ferali prawie ictu a novercante łato ojczyźnie naszej inflicta vulnera, desperatam tejże ojczyźnie przyonoszące salutem, sposobności obrad et procurandae medellae zwyczajnym trybem jakoby in tranquillo reipublicae statu należało mieć nie mogą, kiedy distracta żal się Boże dissociatorum civium consilia w blisko przeszłej elekcyej zjazdu naszego pod Warszawą odprawionego znaczną cum eversione status et iurium cardinalium na upadek swobód i wolności nam od przodków naszych zostawionych uczyniwszy scyssyą in turbido rzptą mieć chciały, kiedy od książęcia IMci prymasa et interregis nostri uniwersały na poparcie wolnej elekcyej zjazdu pod Warszawę pro die vigesima sexta praesentis naznaczonego do województw i ziem naszych ordynowane widzimy, kiedy przy tem nietylko ta ab intra domowych niezgod scintilla wielkie wszystkiej koronie i miłej ojczyźnie minatur incendia, ale też ziemi naszej sanockiej ab extra, sobliwie od pogranicznych państwa węgierskiego swywolnych ludzi, którzy dwory szlacheckie, wsi i miasteczka, a co większa i świątnice pańskie depraedari zwykli, czegośmy teraz in electorali campo zostając doznali, nie małe minantur pericula. Przy tych wszystkich a tak znacznie zawiłych praesentis status okolicznościach, gdy nam się numerosioris frequentiae i bytności in unum ac per consequens fraterni consessus podała okazya, tak się bratersko umawiamy. 2. Naprzód manifestujemy się przed Bogiem i nietylko przed ojczyzną naszą ale i przed całym chrześcijańskim światem, iż jakośmy integerrimo amore ku ojczyźnie naszej puro corde et zelo boni publici przy powinności z praw koronnych stanowi szlacheckiemu należącej in campo electorali stawiliśmy się, tak żadnych fakcyi i praktyk nieznającej innocentes manibus sine ulla vel minnima corruptella zostawaliśmy i zostajemy. I lubo taż z serc naszych niewygasła ochota tamże na ten plac, kędy nachylonych wolności naszych reparanda salus nas wszystkich pociąga, jednak kiedy kontinuje, znając się być expositos pogranicznych ludzi nocnych nachodów i rozbojów periculis, drudzy usługą rzptej obowiązani martia castra sequi dla zaszczytu wiary świętej i obrony ojczyzny ex statione nostra musimy, tedy hisce legalitatibus impediti uprosiliśmy e medio nostri IMciów JWIMci p. chorążego nadwornego koronnego sądów naszych kapturowych marszałka, WIMci p. starostę sanockiego, WIMci p. Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego, IMci p. Jaruntowskiego stolnika parnawskiego, IMci p. Humnickiego cześnika sanockiego, IMci p. Wojakowskiego sędzica przemyskiego, IMci p.

Glinkę pisarza grodzkiego sanockiego, IMci p. Krzysztofa Saryusza Mokrskiego pisarza grodzkiego bieckiego sędziego kapturowego ziemie naszej, IMci p. Cieszanowskiego cześnika schowskiego, IMci p. Urbańskiego łowczego podolskiego, IMci p. Wasilkowskiego cześnika podolskiego, IMcie p. Stanisława Pełkę komornika ziemie sanockiej, IMci p. Ludwika Błońskiego sędziego kapturowego ziemie naszej, IMci p. Karola Romera sędziego także kapturowego, aby IchMcie na tamtym stanąwszy placu całość ojczyny naszej, utrzymując omnem meliorem curam et activitatem restaurandae libertatis i utrzymania wolnej elekcyej adhibeant, o co nietylko IMciów wyżej wyrażonych ale i innych IMciów concives ziemie naszej obywatelów, którzyby tam przybyć mogli upraszamy, oraz ne quidquam detrimenti ojczyzna nasza patiatur, fide, honore et conscientia obowiązujemy. 3. Zlecamy przy tem IMciom n. w. m. pp. i braci, aby całej rzptej tam na tamto miejsce zgromadzonej donieść raczyli, iż ziemia nasza sanocka, jako zawsze candore suo przy swobodach i wolnościach w obradach i obronie ojczyzny naszej z całą rzptą certować zwykła, tak i teraz lubo nie tylko przechodami i konsystencyami ludzi wojskowych ale też i depraedationibus nadwyrężona, in succursum vindicandae libertatis, jeśli tego będzie potrzeba, relictis etiam penatibus suis cum dispendio fortun przybyć gotowa, jakoż za daniem sobie znać in casu necessitatis na tamto i na każde miejsce przybędzie, w czem się fide honore et conscientia obowiązujemy. 4. A że JWIMć p. chorąży nadworny koronny, komisarz ziemie naszej, którego dyspozycyej praesidium ziemie naszej zalecone, na tamto odjeżdża miejsce, tedy aby toż praesidium omni meliori w niebytności IMci conservetur metodo, uprosiliśmy WIMci p. Tomasza z Leszny Leszczyńskiego sędziego ziemie naszej, aby tę funkcyę pod niebytność IMci p. komisarza naszego na siebie przyjąć, praesidium hoc idem dysponować et in casu necessitatis etiam uniwersał do całej ziemie naszej tak co do bespieczeństwa od zbójców, jako w inszych okkurencyach, co się będzie in commodum zdało, wydać raczył. Do tego zaś praesidium laudum nasze pod Ujazdowem napisane in toto et per omnia zachowane mieć chcemy i one praesenti consessu nostro ratyfikujemy, jednego rotmistrza IMci p. Franciszka Paszkowskiego deklarując. 5. Które nasze zgodne postanowienie rękami własnemi podpisujemy i do akt grodzkich sanockich per oblatam podać zlecamy. Działo się w Sanoku dnia czternastego miesiąca sierpnia roku Pańskiego tysiącznego sześć setnego dziewięćdziesiątego siódmego. Jan F. Stadnicki chorąży nadworny koronny marszałek sądów kapturowych i komisarz ziemi sanockiej m. p. Tomasz Leszczyński sędzia ziemie sanockiej, Klemens z Unihowa na Ustrzykach Ustrzycki stolnik zakroczymski rotmistrz województwa ruskiego ziemi przemyskiej. Adam Władysław z Jaruntow Jaruntowski stolnik parnawski m. p. Alexander Humnicki Cz. S. S. Eliasz Wisłocki S. Z. Franciszek Stanisław z Rafałow Glinka miecznik wendyński pisarz grodzki sanocki, Franciszek z Urbanic Urbański Ł. P. S. Wrzeszcz miecznik żytomirski sędzia sądów kapturowych. Jerzy Wojakowski m. p. Stanisław z Grabowiec Pełka komornik ziemie sanockiej sędzia sądów kapturowych, Krzysztof Saryusz z Mokrska Mokrski G. B. P. Franciszek Kilian na Cieszanowie Cieszanowski Cz. W. S. m. p. Ludwik Błoński z Bibersztyna sędzia sądów kapturowych Z. S. Malcher Mikołaj Gniewosz podczaszy ziemie liwskiej S. K. Z. S. Franciszek Józef z Brzezia Paszkowski sędzia sądów kapturowych sanockich. Franciszek Józef z Rojewa Rojewski sędzia kapturowy ziemi sanockiej n. p. Jan Adam z Kruszowic Pełka, Stanisław Emilian Wisłocki m. p. Kazimierz Skiwski sędzic ziemie bilskiej sędzia kapturowy ziemi sanockiej. Andrzej na Podolinie Podolski, Wiktoryn Leszczyński, Andrzej z Rybotycz Brześciański sędzia kapturowy ziemie sanockiej, Stefan z Bukowa Bukowski sędzia sądów kapturowych ziemie sanockiej. Tomasz de Zielonki Zielonka sędzia kapturowy ziemie sanockiej. Jan Podolski. Jan Piotr z Bronikowa Bronikowski podpisuję się m. p. Jerzy Stanisław z Polkowa Konopacki. Adam Dzięciołowski. Jan Antoni z Porąbki Krasowski, Jerzy Cieszanowski m. p. Jan Lyskowski. Sta-

nisław Antoni Malicki, Jerzy Humnicki m. p. Jan Łysakowski z Łysakowa. Jacek Dzierzek Krzywiecki m. p. Felicyan z Witowa Witski. Wojciech Ubysz na Mogilnicy, Stanisław Kordowski, Wojciech Pełczycki, Piotr Biliński, Jan Leśniewski, Władysław z Mniejszych Bobów Strzelców Strzelecki, Andrzej Dobrzański, Franciszek Podolski, Sebastyan Zatorski m. p. Kazimierz Błoński z Bibersztyna, Michał Chłopicki, Stanisław Przymęcki.

Fasc. Cop. C. San. Nr. 130. Ręk. bibl. Ossol. 4278 f. 25—29 współczesna oblata grodu San.

117.

Laszki 21. maja 1698.

Uniwersał sanockiego starosty z powodu napadów zbójeckich na ziemię.

1. Józef Wandalin z wielkich Konczyc Mniszek sanocki etc. starosta. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem należy wiedzieć wiadomo czynię. Nie ustaje w swoich exorbitancyach pogranicznych ludzi zawziętość co raz większej dokazywać nad domami i substancyami naszemi surowości. Dokumentem są tego w ziemi naszej sanockiej splondrowane wsi miasteczka i miasta, nad któremi swawolne kupy tem więcej dokazują, im więcej w nich nieporządku i nieostrożności widzą. 2. Więc ex vi officii mei capitanealis wszystkim IMciom pp. possessorom obywatelom quocunque iure et titulo gaudentibus zalecam i proszę, żeby consulendo sibimet ipsis rozkazali swoim poddanym po miastach i miasteczkach i wsiach, żeby ad reprimendos praedones mieli porządek t. j. strzelbę i co należy do obrony, nie spuszczając się na nikogo, gdyż to o każdego idzie zdrowie i konserwacyą substancyej, przy tem i kościołów świętych, którym się przez naszą nieostrożność dostaje spólnej ruiny. Co iterum zaleciwszy ręką własną podpisuję się. Datum w zamku laszeckim die vigesima prima Maii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo. Józef Mniszek z Wielkich Konczyc starosta sanocki m. p.

Ind. Rel. Costr. Sanoc. 201 p. 1310—1311.

118.

Wisnia, 7. maja 1699.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. Augusta Wtórego zjechawszy się na teraźniejszy sejmik z przezornej prowidencyej J. kr. Mci nam ku zdrowym obradom dobra rzptej pro die quinta Maii złożony, ponieważ odebraliśmy pewną wiadomość o ruszeniu się wojsk J. kr. Mci w kraje i progi nasze ojczyste wprowadzonych, gdzie potissima pars tegoż wojska w ziemi przemyskiej konsystencyą miała, naprzód J. kr. Mci p. n. m. za tę pańską łaskawość winne oddawszy dzięki, abyśmy przed przechodzącym przez substancye i fortuny nasze żołnierzem mogli poddanych naszych zasłonić i ochronić, umyśliliśmy sami do domów naszych pośpieszyć i prezencyą swoją fortunom naszym jakąśkolwiek subvenire. 2. Obrad zaś i konsultacyi naszych złożony teraźniejszy sejmik ad diem primam Junii zgodnymi głosami i spólnym konsensem limitujemy, który pod tąż laską IMci p. marszałka teraźniejszego iuxta usitatam in simili passu limitationis w województwie naszem praxim reasumować będziemy. Którą limitacyą IMci p. marszałkowi koła naszego

podpisać i do grodów wszystkich ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej podać zlecamy. Działo się w Wisni die 7. Maii 1699, Józef Kazimierz z Pleszowic Fredro marszałek koła rycerskiego sejmiku wiszeńskiego województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 475 p. 1213; Castr. Prem. Rel. 467 p. 1162—1163; Fasc. Cop. Rel. Castr. San. 19 p. 484.

119.

Wisnia, 1. czerwca 1699.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na teraźniejszy sejmik, ex limitatione sejmiku przeszłego die quinta Maii anno praesenti tu w Wiszni zgodnie skończonego przypadający, reassumendo actum tegoż sejmiku takową in occurentibus materiis czynimy obradę naprzód: 2. Ziemia lwowska idąc zwyczajną przykładu dobrego drogą na uspokojenie zachodzącycych interesów swoich tegoż i teraz trzyma się gościńca, gdy mając zaczęte z IMciami pp. poborcami cuiusvis contributionis na sądach skarbowych i kapturowych kalkulacye, ob iniquitatem temporis nie dokończone, a życząc sobie te debite odprawić, sądy fiskalne zgodnie sobie postanawia. A że ordo est anima rerum, tedy tych sądów za marszałka i direktora WIMci p. Mikołaja z Załusk na Tuligłowach Krosnowskiego stolnika lwowskiego, sędziów zaś do urzędu ziemskiego i grodzkiego lwowskich i żydaczowskiego, wicesgerentów IMciów pp. Samuela Sokolnickiego chorążego, Maxymiliana Fredra podczaszego żydaczewskich, Mikołaja Gidzińskiego cześnika lwowskiego, Marcina Morawca cześnika latyczowskiego, którego w dalszym respekcie swoim ziemia mieć deklaruje, Jerzego Żurakowskiego łowczego żytomirskiego, Kazimierza Szeptyckiego skarbnika gostyńskiego, Felicyana Doliniańskiego, Alexandra Czołhańskiego, Antoniego Mściwujewskiego obiera. Którzy IMcie pp. sędziowie rota iuramenti super officium et functionem suam na przeszłych sądach skarbowych descripta przysięgę wykonać będą powinni. 3. Czas zaczęcia pomienionych sądów die sexta Julii we Lwowie w zamku niskim naznaczając, na które sądy IMcie pp. poborcowie podymnego i pogłównego także IMcie pp. administratorowie lub arendarze czopowego i szelężnego podatku ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo octavo, którzy się dostatecznie nie wyrachowali i kwitów sejmikowych lubo in vim tych dekretów libertacyi ab onere et bene gesta functione na sądach przeszłych skarbowych lubo kapturowych nie otrzymali, comparere et rationem functionis suae reddere będą powinni. Tamże wszyscy retentores podatku publicznego na sejmikach naszych uchwalonego, tak w mieście Lwowie cum adiacentiis, iurisdictionis civilis et cuiusvis alius, jako i inszych miast i miasteczek duchownych i świeckich przez p. instygatora ziemie naszej na delaty podani i przypozwani sprawić się mają nemine excepto i żadnemi nie zaszczycając się ochronami, libertacyami i protekcyami, które jako ziemi naszej szkodliwe praesenti laudo znosimy et pro nullis declaramus. 4. Więc ziemi naszej wiedzieć należy, jako się w tak wielkich ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo octavo uchwalonych podatkach, tak za komisarstwa godnej pamięci WIMci p. Alexandra na Chodorowie i Żurawnie Chodorowskiego, podkomorzego lwowskiego, jak przed IMcią tak post fata IMci obranych ziemi komisarzów expendowali, tedy na tychże sądach skarbowych tak sukcessorowie niegdy pomienionego IMci p. podkomorzego lwowskiego jako i inni IMcie ziemie komisarze dare rationem funkcyej swoich komisarskich et gesti magistratus obligantur i cokolwiek retent przy IMciach albo przebra-

nych na potrzebę swoję znajdzie się pieniędzy te ad fiscum terrestre, które pod dispozycyą ziemie podpadać będą powinni importabunt. **5.** A że mieć chce ziemia notitiam wypłaconych zatrzymanych zasług chorągwiom z repartycyej generalnej po województwach wojska do siebie ordynowanym, tedy IMcie pp. deputaci z regestrami wypłaconych i zatrzymanych ćwierci likwidowanymi pro ulteriori w tem ziemie liquidatione na te sądy zjechać będą powinni. **6.** Które nasze in rem IMciów sancitum ut innotescat, dajemy facultatem WIMci p. marszałkowi sądów skarbowych, aby IMciów lub listami lub uniwersałami wcześnie wydanymi ad sonum tubae ogłoszonymi i ad valvas portarum przybitymi ad comparendum na ten czas obwieścił i nie przód IMcie pp. deputaci chorągwi swoich w zasługach pretendowanych satisfakcye odbiorą, aż exolutorum et retentorum dostateczną likwidacyą uczynią stipendiorum. **7.** A JWIMć p. komisarz nasz do wydawania assygnacyej skwapiać się nie będzie, aż za reprodukowaniem sobie likwidacyej ręką IMciów pp. sędziów e medio iudicii fiscalis obranych przy podpisie IMci p. marszałka sądów tychże podpisanej, a to sub restitutione ziemi de proprio. **8.** Czopowe ziemi naszej anni a prima Jannuarii currentis, że dotąd nie było w należytym dozorze, ale miasta i miasteczka do dispozycyej jego ziemia za uniwersałem JWIMci p. wojewody bełzkiego komisarza ziemi naszej zawiadowały, tedy ten podatek do swego przyprowadzając porządku, administracyą arendowną za sumę w przeszłem laudum specifikowaną IMciom pp. Wojciechowi z Grodkowa Łosiowi lwowskiemu i Rafałowi Janickiemu podolskiemu podstolim communi consensu ad ultimam Decembris oddajemy, dając IMciom plenariam facultatem wybierania ad manus suas po miastach i miasteczkach pomienionego podatku, (salvis assignationibus od IMci p. komisarza wydanych z tychże sum exolutis) a prima zaś die Jannuarii anni sequentis millesimi septingentesimi tenże podatek ziemie naszej na lat dwie po sobie continue idących w administracyą IMciom pp. Janowi Czermińskiemu podstolemu latyczowskiemu i Stanisławowi z Romanowa Swirskiemu skarbnikowi lwowskiemu oddajemy, obligando fidem IMciów, aby pomienionej exakcyej pieniędzy z administracyej swojej za dyspozycyą i asygnacyami IMci p. komisarza ziemi naszej in alleviationem podatku poddanych naszych calamitate temporum zrujnowanych wypłacili. **9.** Administracyą szelężnego miasta Lwowa IMciom pp. administratorom laudo anteriori obranym die ultima Julii in anno praesenti expirantem ex ratione przeładowania IchMciów, jako deduxerunt assygnacyami wydanemi, które aby nie osychały a prima Augusti ad diem ultimam Decembris anni praesentis prorogujemy. **10.** Nil iustius, aby każdy w swojej ile słusznej pretensyej ukontentowany został, przeto praetensionem venerabilis capituli leopoliensis, które ma do ziemie naszej ex ratione tak principalnej sumy na kamienicy we Lwowie naszej ziemiańskiej jako i wyderkafu od niej przez niemały czas zatrzymanego cum eodem onere na kancelaryą ziemską od ziemie kupionej et in possessionem ziemstwa oddanej, evincendo w tem ziemstwo nasze dajemy facultatem IMciom pp. podsędkowi i pisarzowi ziemskim lwowskim retenta zatrzymane cum venerabili capitulo haec praetentendi componere, rem compositam na sądy wyżej postanowione skarbowe deferre et rei compositae satisfactionem sąd skarbowy obmyśleć realem ma praesenti laudo concessam sobie facultatem. **11.** Oschłe assygnacye do tychże sądów skarbowych pro reportanda przez IMciów pp. pretendentów w nich indilate satisfactione odsyłamy, aby były z remanentów przy IMciach pp. poborcach i administratorach ex calculo pozostałych popłacone. **12.** Miasto Brody i Bolechów, że Brody funditus, Bolechów zaś in potiori parte pogorzały, tedy ex ratione tantae calamitatis Brody do lat czterech ab omni genere podatkowania do ziemie naszej należącego, Bolechów zaś, Toporów, Sokołówkę i Żydaczów do lat dwóch od czopowego i szelężnego cale uwalniamy. **13.** Wniósł do koła naszego WIMć p. Jerzy Dzieduszycki starosta żydaczowski, iż kancelarya grodzka żydaczowska obaliła się, że non est locus aby była suscepta i repozycya protokołów secura, tedy providendo i w tem integritati

fortun naszych na wystawienie kancelaryej i wymurowanie sklepu ad conservationem actorum i na nim wieże szlacheckiej zł. p. pięć tysięcy pozwalamy salvo calculo et revisione extruendorum extructorum. 14. Doniesiono też nam jest, że kościół św. Katarzyny w zamku niskim lwowskim ex vetustate sua zawalił się tak, że mury samego zamku od przedmieścia krakowskiego na wał ruinam proximam minantur; ex zelo pietatis zrujnowanemu kościołowi subveniendo, aby w nim chwała Boska odprawowała się i fundacyej pobożnej obligi exequantur; w zamku zaś ulteriori et pernitiosiori przez obalenie nachylonych ad ruinam murów desolationi et abominationi succurendo wcześnie minanti malo et securitati actuum publicorum tam się odprawiać zwykłych, sumę in reparationem et restaurationem obojgu tego dziesięć tysięcy zł. p. do rąk JWIMci p. wojewody bełzkiego starosty lwowskiego dać naznaczamy. 15. IMć p. Maxymilian Fredro podczaszy żydaczowski i Rafał Swirski łowczy bilski przez ogień a IMć p. Nakwaski przez nieprzyjaciela koronnego funditus zrujnowani subsidium fraternum u nas braci exposcendo wnieśli hanc publicam calamitatem suam, za IMcią p. Chmielowskim skarbnikiem czerniechowskim, zaś od lat trzynastu i dalej infirmitate a Deo permissa na łóżku złożonym publicznie wniesiona instancya; w którym razie deese IMciom niechcąc, pamiętając też na IMciów zasługi IMci p. podczaszemu żydaczowskiemu trzy tysiące, IMci p. Swirskiemu dwa tysiące, IMci p. Nakwaskiemu tysiąc, IMci p. Chmielowskiemu także tysiąc zł. z pewnych prowentów ziemiańskich naznaczamy. 16. IMć p. Czołhański cześnik bydgoski, administrator szelężnego po wsiach ziemie naszej, wniósł quaerimoniam do koła naszego, iż na niektórych miejscach ex functione sua jeżdżąc po usłudze naszej jest confusus z swymi sukkolektorami i należytego z dóbr tychże ob hanc rationem nie wybrał podatku, hanc quaerimoniam IMci na sądy skarbowe pro debita obtinenda iustitia de renitentibus et retentoribus odsyłamy. 17. Miasto Lwów suplikowało do nas o instancyą do JWIMci p. wojewody kijowskiego exekutora testamentu niegdy JWIMci p. Marka Matczyńskiego wojewody ruskiego o wypłacenie sobie dwóch tysięcy czerwonych zł. testamentem tegoż IMci p. wojewody ruskiego na reparacyą murów i wyszlamowanie fos miasta tego legowanych; której skutecznej prośbie adhaerendo zlecamy IMci p. skarbnikowi lwowskiemu marszałkowi sądów skarbowych obranemu, aby raczył nomine ziemi naszej lwowskiej pisać do JWIMci p. wojewody kijowskiego instando za pomienionem miastem o wydanie przerzeczonego legatum, które jako dojdzie, toż miasto obrócić go będzie powinno ad mentem legantis nieodwłocznie, aby za wyszlamowaniem fos i szkarp około miasta wody, które podbierają piwnice i kamienice w mieście i kościołów stąd fundamenta rujnują wyprowadzili, którego egestati teraz subveniendo na reparacyą dróg po przedmieściach, mostów i burków przy szlakach zł. tysiąc naznaczamy. Których dróg reparationem attendentiam IMci p. Janowi Kazimierzowi Grodzickiemu [1]) miecznikowi żytomirskiemu wicesgerentowi urzędu grodzkiego i burgrabiemu zamku lwowskiego, mostowniczemu ziemi naszej na przeszłym sejmiku obranemu seriam zalecamy i oddajemy. 18. Toż miasto wniosło, iż Żydzi nie kontentując się iuxta pacta z miastem wydziałem ulicy żydowskiej w mieście ale i dalej po mieście rynkiem i ulicach w kamienicach chrześciańskich cum scandalo publico cisną się et mansione i po sklepach mieszczą się, którym inkonweniencyom takowym zabiegając deklarujemy, aby pactis stent z miastem initis, swoją się kontentując ulicą i tak najmującego, cuiusvis sit conditionis, jako i który najmuje w kamienicy chrześciańskiej reclinatorium et depositorium, jako przeciwnych prawu et sancitis nostris anterioribus pro poenis ad cuiusvis instantiam decernendis ad officium castrense leopoliense odsyłamy. 19. A że do sądów skarbowych ad promotionem calculationum, ad vindicationem retentorum, jest w ziemi naszej potrzebny instygator, tedy in hoc munus ad actiones fiscum nostrum

[1]) Z. Brodzickiemu.

respicientes IMci p. Michała Swirskiego postanawiamy, któremu salarium roczne, ut attendat debite officio suo, requisita sobie ex officio należące et praeparamenta do spraw skarbowych mając gotowe pro informatione i ziemie i sądu skarbowego zł. trzysta naznaczamy. **20.** Więc że w kole naszem IMcie pp. obywatele ziemie lwowskiej i żydaczowskiej wnieśli, aby w kancelaryach tych ziem, ponieważ p. Manastyrski regent grodzki żydaczowski w niewolą tatarską wzięty, lwowski zaś w kancelaryej regent prae aliis negotiis non attendit, więc że prawo chce mieć vicenotarios kancellaryej nobiles possessionatos et iuratos, tedy aby tak w lwowskiej i żydaczowskiej kancelaryej regentów przysięgłych, locumtenentes zaś ich i susceptantów szlachtę dobrze urodzoną IMcie pp. oficyalistowie grodzcy mieli dla doskonalszego młodzi szlacheckiej w tych palestrach exercitium i dalszego circa acta porządku bratersko upraszamy. **21.** Do posłów IMciów ziemie przemyskiej i sanockiej do JWIMć p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego uproszonych z ziemie naszej IMci p. Marcina Gorzkowskiego wojskiego brzyskiego uprosiliśmy. **22.** Ziemia przemyska naprzód sądy fiskalne pro die vigesima secunda Julii, na które ut compareant IMć pp. exaktorowie administratorowie czopowego dla uczynienia rachunków, a in quantum, żeby który z IMciów non campareret, na którym stanęłaby poena peculatus, powinien activitate carere na zjazdach naszych. Do których sądów naznaczamy zaraz IMciów pp. sędziów naprzód JWIMć p. kasztelana przemyskiego, WIMci p. chorążego sanockiego, WIMci p. chorążego latyczowskiego, WIMci p. chorążego zatorskiego, WIMci p. chorążego dobrzyńskiego, IMć p. stolnika żydaczowskiego, IMć p. podczaszego przemyskiego, IMć p. podczaszego trębowelskiego, IMć p. wojskiego czerniechowskiego, IMć p. podczaszego żytomirskiego i IMć p. podczaszego latyczowskiego. **23.** Przytem na lat dwie uchwalamy czopowe i szelężne; czopowe pierwsze, które się ma zacząć a prima Augusti anni praesentis puszczamy per arendam we trzydzieście tysięcy WIMci p. chorążemu sanockiemu; a mając respekt na merita IMci za rotmistrzostwo z tego czopowego konferujemy IMci dziesięć tysięcy, residuum zaś summy in praetensionibus tak respectem recedułu [1]) od JWIMci p. wojewody bełzkiego na dwanaście tysięcy danego, jako i zatrzymanej na pocztę przemyską przez lat dziesięć po pięć set zł. quotannis tudzież i w niedopłaconej asygnacyej za poselstwo na przeszłą konwokacyą. Szelężne zaś, które się a prima Septembris ma zacząć anni praesentis IMci p. Kossowskiemu chorążemu zatorskiemu we czterdziestu tysięcy puszczamy bez defalki salvis tamen casibus fortuitis, in anno zaś millesimo septingentesimo czopowe per arendam we czterdziestu tysięcy IMci p. Dydyńskiemu podczaszemu żytomirskiemu puszczamy, które się ma zacząć a prima Augusti anni millesimi septingesimi, szelężne IMci p. Winnickiemu podczaszemu przemyskiemu we czterdziestu tysięcy, które się ma zacząć a prima Septembris anni septingentesimi. **24.** Do których podatków zlecamy IMci p. komisarzowi, aby IMć wydał asygnacye, jako to IMci p. Stawskiemu chorążemu latyczowskiemu za rotmistrzostwo zł. sześć tysięcy, IMci p. Ustrzyckiemu stolnikowi zakroczymskiemu także zł. sześć tysięcy, IMci p. Kobylnickiemu rotmistrzowi pieszemu zł. tysiąc pięć set pro praesidio od zbójców, IMci p. Tureckiemu rotmistrowi smolackiemu zł. ośm tysięcy, które żeby z najpierwszych pieniędzy IMć p. Kossowski wypłacił. Za oschłą asygnacyą IMci p. Winnickiemu podczaszemu przemyskiemu zł. tysiąc, IMci p. Rosnowskiemu stolnikowi trębowelskiemu zł. tysiąc, IMci p. komisarzowi ziemi naszej według dawnego laudum postanowionego na funkcyą komisarską co się ex calculatione pokaże płacić powinniśmy, IMci p. podczaszemu żydaczowskiemu za zrujnowanie dóbr od Tatarów zł. dwa tysiące, na wykupno IMci p. Orzechowskiego teraz świeżo w niewolę wziętego zł. trzy tysiące, IMci p. Ussakowskiemu za niedopłacenie assygnacyej przez niegdy IMci p. Michałowskiego exaktora naszego zł. cztery

[1]) rescedulae.

tysiące, IMci p. Walentemu Fredrowi zł. tysiąc, IMci p. Chmielowskiemu zł. tysiące dwa. Na restauracyę kancelaryej ziemskiej do rąk IMci p. Paprockiego zł. tysiąc, na reparacyą ksiąg grodzkich do rąk IMci p. regenta grodzkiego zł. dwa tysiące, IMciom pp. deputatom wojskowym traktamentu na chorągiew po zł. dwieście, IMciom pp. Turzańskim dwom zł. dwa tysiące, IMci p. Zaleskiemu zł. tysiąc, IMci p. Słotwińskiemu zł. trzysta, IMci p. Przedzimirskiemu zł. tysiąc, IMci p. Maciejowi Winnickiemu zł. siedm set, IMci p. Nakwaskiemu zł. tysiąc, IMci p. Uruskiemu zł. trzysta, IMci p. Kulczyckiemu zł. dwieście, IMci p. Mi[ko]łajewskiemu zł. trzysta, IMci p. Sulatyckiemu zł. dwieście, IMci p. Manastyrskiemu regentowi grodzkiemu żydaczewskiemu zł. siedm set, IMciom pp. posłom ad praesens po trzy tysiące zł; do kościoła do Rudek zł. trzysta, OO. Reformatom przemyskim zł. dwieście, p. Raciborskiemu zł. trzysta, IMci p. Koronowskiemu niewolnikowi zł. siedmset, OO. Franciszkanom zł. dwieście; OO. Karmelitom Hussakowskim zł. sto, OO. Dominikanom samborskim zł. dwieście, IMci p. Alexandrowi Czołhańskiemu deklarowaliśmy unanimiter zł. siedm set, a że errore scribentis factum, że nieopisał ex consensu IMciów braci przy determinacyej sejmiku będących, ordynujemy IMci pomienioną kwotę zł. siedm set. **25.** Ratione zaś desolacyej kraju zadniestrskiego jako to Nieniów i Taniawa IMci p. kasztelana kijowskiego, Lisiatycze i Pietniczany IMci p. stolnika lwowsk[i]ego, Tyssarów IMci p. kasztelana przemyskiego, także dobra jako IMci p. łowczego przemyskiego i IMci p. cześnika lwowskiego od podatków przyszłych da Bóg uwalniamy. **26.** Doniesiona i wszytkim wiadoma desolacya dóbr Dołhołuki IMci pp. Michałowskich inkursyą przez nieprzyjacielską w roku teraźniejszym uczynioną commovet nas nietylko do kompassyej, ale i do sukkursu w wypłaceniu remanentów podatkowych trzydziestu podymnego roku tysiąc sześć set dziewięćdziesiątego pierwszego. Na wypłacenie czterech tysięcy zł. IMci p. Hussakowskiemu rotmistrzowi J. kr. Mci za asygnacyą IMci p. komisarza ziemie przemyskiej do rodzica IMciów wydaną, tudzież od tego danej assekurracyej temuż IMci p. Husakowskiemu, więc succurrendo IMciom na wszelkie respekta całej rzptej zasługującym się deklarujemy, aby IMć p. komisarz assygnącyą IMci p. Hussakowskiemu na zł. cztery tysiące do najpewniejszych pieniędzy wydał a IMcie pp. Michałowscy ab onere płacenia pomienionej sumy wolni zostawać powinni i żadnej impetycyej od p. Husakowskiego ponosić nie mają i owszem vigore laudi praesentis wolnymi deklarujemy IMciów pp. Michałowskich. A za odebraniem assygnacyej IMć p. Hussakowski powinien tak assekuracyą oddać jako i z processu prawnego IMciów pp. Michałowskich kwitować, nic sobie u IMciów nie pretendując. **27.** Lubo to za staraniem przezornością i czułością IMci p. Stefana Tureckiego miecznika dobrzyńskiego prezydyalnego ziemie naszej rotmistrza przez lat kilka poniekąd już są zbójcy niektórzy węgierscy iusto iudicio suppliciati, kiedy jednak haec colluvies nieprzebrana, począwszy od osoby IMci p. rotmistrza nie tylko na fortunach ale i na osobach naszych exercent apertam hostilitatem, committimus JWIMci p. kasztelanowi i komisarzowi na ten czas przemyskiemu, aby znowu na ludzi sto według zwyczajnego salarium tak ludziom jako i IMci p. rotmistrzowi wydał do najprędszych jako i najpierwszych pieniędzy assygnacyą, aby pomieniony IMć p. rotmistrz i dalej zasłaniał i bronił nas i fortuny naszej od tych impetów węgierskich i znosił się z IMciem p. rotmistrzem ziemie sanockiej, IMć p. komisarz zaś procuret instantaneam exolutionem aby zapłata doszła jak najprędzej a IMć p. rotmistrz aby zaraz w pole wyprowadził ludzi. **28.** Miąsto zaś Sambor ad instantiam instigatoris officii castrensis premisliensis i IMci p. rotmistrza det rationem w tym sądzie grodzkim przemyskim, jako Beca[l] wyszedł z więzienia samborskiego. **29.** Żydzi przemyskiej ziemie ponieważ na swoje poselstwo uskarzają się, iż w generalnem pogłównem nie jest im posłuszne, przez co zawodzą skarb koronny rzptej, kiedy assignatarii z assygnacyami osychać muszą, zaczem zezwalamy, aby more antiquo, jako zwykli na zjazdach swoich starsi disponować i rządzić, tak i teraz niech

rządzą, tak jednak, aby nie przyładowane bywało i nie krzywdzone pospólstwo, w czem protekcyej żaden z IMciów braci dawać arendarzom nie powinien. **30.** Ziemia sanocka widząc zachodzące od zbójców wielkie niebespieczeństwa aby mogła reprimere tą wielką ludzi pogranicznych z Węgier wpadających w sanocką ziemię i dwory slacheckie rabujących, slachtę palących, zabijających swawolę, naznacza sobie popis pro die vigesima prima praesentis pod Sanokiem. Na który czas i dzień zjechać się mają wszyscy IMcie pp. obywatele tejże ziemie dla obmyślenia bespieczeństwa swego et reprimendam violentiam zbójców i dla obrania rotmistrza do ludzi prezydyalnych, których dwieście ziemia zaciągnąć pozwala kozaków, na których płacą po dziesiąciu zł. na miesiąc na jednego uchwala. Służba im zaczynać się będzie in Julio i przez trzy miesiące trwać ma iuxta dispositionem na popisie faciendam, pieniądze zaś z podymnego wydane na nich będą. **31.** Uchwala tedy ziemia podymnego siedmioro iuxta simplam praesentem, które wybierać ma IMć p. Wisłocki stolnik żytomirski bez aggrawacyej wszelkiej kontentując się groszem od zł. Wybieranie zaś tego podymnego podatku ma się zacząć die decima sexta Junii i skończyć się ma die decima sexta Julii. **32.** Jako zaś p. Teodor Czasławski, p. rotmistrz obrany sprawować się ma i Beskidu pilnować i od tej swej woli bronić, na popisie przyszłym laudo omnium do tego stringi ma i przed urzędem grodzkim stawić się ma z tymi ludźmi na początku miesiąca każdego nie bawiąc nic w Sanoku powinien. Zasługi IMci p. rotmistrzowi obranemu należeć będą od sołtysów wybrańców z łan, którzyby powinni sami służyć, ale miasto służby każdy po stu zł. płacić powinien ad manus IMci p. rotmistrza. A że per officium civile sanocense circa iustificationem zbójców i inszych swawolnych ludzi wielkie dzieją się depaktacye, przeto zlecamy to IMciom pp. oficyalistom grodzkim tejże ziemi, aby ad requisitionem delatora officium civile poenis debitis za takową karali depaktacyą zlecamy i urzędowi miejskiemu sanockiemu, aby zbójców obwinionych, którzy będą konfessatami dwiema albo trzema devicti[a] morte . . . .[b] comparabitur, ad instantiam instigatoris publici byli instituowani sine depactatione. **32.** A że naznaczone laudo publico zł. cztery tysiące IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu za funkcyą komisarską na trybunał skarbowy lwowski z czopowego i szelężnego, z tejże tedy in satisfactionem tego długu czopowego po miastach ziemia puszcza we trzech tysiącach w retenta, zaś na sejmiku relationis pewnie IMci obmyśleć objecuje satisfakcyą, jako i innym assignataryuszom oschłe assygnacye wypłacić deklaruje. IMci p. Chmielowskiemu ciężką od P. Boga złożonemu chorobą i w wielkiem zostającemu kalectwie, mając wzgląd na zasługi jego zł. p. pięć set naznacza z przeszłego czopowego ziemi tejże, które IMć p. Jaruntowski sędzia grodzki parnawski wypłacić ma. IMci p. podczaszego żydaczowskiego merita ma w respekcie ziemia sanocka, in tanta IMci ruina et desolatione od ordy substancyej succurrere chcąc, na przyszłym sejmiku relationis pewną sumę IMci naznaczy i onej wypłacenie providebit. IMci p. Paszkowskiemu przeszłemu rotmistrzowi presidiarnemu tak w prowizyej od dwóch tysięcy dwóch set zł. jako też w zasługach zatrzymanych należyta być ma na sejmiku obmyślona satysfakcya. **33.** Które to laudum zgodnie przez nas uchwalone sejmik teraźniejszy ex unanimi consensu takim sposobem limitujemy, iż jeżeliby strzeż Boże sejm przyszły warszawski miał się rozerwać, tedy IMcie pp. posłowie nasi per innotestencias suas do grodów ziem naszych wydanych nas o tem awizowizować i upewnić powinni, którego praesenti limitatione reasumptionem we trzy niedziele po rozerwanym sejmie tu w Wiszni na miejscu zwyczajnem składamy, kiedy też da Pan Bóg sejm szczęśliwie się skończy, tedy IMcie pp. posłowie sejmik relationis za sześć niedziel po skończonym sejmie złożą. Które to laudum nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów wszystkich ziem podać zlecamy. Działo się

a) P. devincti. b) tutaj brakuje kilka słów.

w Wiszni na sejmiku die prima Junii ex limitatione incidenti anno Domini 1699. Józef Kazimierz z Pleszowic Fredro marszałek koła rycerskiego sejmiku wiszniеńskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 467 p. 1371—1380; Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 51 p. 1515—1526. Od art. 20 do końca brakuje w Ż.

120.

Wisnia, 1. czerwca 1699.

Instrukcya sejmikowa posłom na sejm.

1. Instrukcya na sejm walny ordynaryjny warszawski z generału sejmiku wiszyńskiego za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. na dzień piąty miesiąca maja zgromadzonego WIMciom pp. IMci p. Jerzemu Dzieduszyckiemu staroście żydaczowskiemu, Alexandrowi Czetnerowi staroście szczurowieckiemu z ziemie lwowskiej, IMci p. Szymonowi z Gosniewic Wolskiemu stolnikowi ziemie halickiej, Janowi na Drohojowie Drohojowskiemu z ziemie przemyskiej, IMci p. Franciszkowi z Orzechowic Orzechowskiemu łowczemu przemyskiemu, Jędrzejowi Dedyńskiemu wojskiemu ziemie przemyskiej i ziemi sanockiej posłom zgodnie obranym. 2. Jeżeli kiedy to w teraźniejszym rzptej razie powinniśmy pokorne Najwyższemu Panu oddawać dzięki, że nas przy tak wielkich inter status diffidencyach, przeciwnych prawu scyssyach, naruszeniu praw i wolności z Boskiej swojej nie raczy wypuszczać protekcyej i owszem z miłosierdzia swego uspokojeniem poniekąd diffidencyi, pokojem od Porty i przywróceniem Kamieńca i Podola na początkach panowania J. kr. Mć udarował, za co Wszechmocność Jego Boska niech będzie aeviternis temporibus od całego wysławiona chrześciaństwa. Należy przy tem powinne J. kr. Mci p. n. m. od województwa naszego podziękowanie, że do pokoju z Portą suam raczył adhibere operam i oraz, że nam pożądany sejm pacificationis internae i sejmiki poprzedzające złożyć raczył i instrukcyą pro conservatione dobra pospolitego przez posła swojego IMci p. Antoniego Jelca na teraźniejszy sejmik nasz przysłał, w której jako J. kr. Mć p. n. m. wojska niemieckie extra consensum rzptej wprowadzone in viscera regni wyprowadzić z państwa tego do nacyej swoich deklarował, tak prosić o to będą J. kr. Mci p. n. m. IMcie p. posłowie nasi, aby wszystkie wojska cudzoziemskie jako najprędzej e regno Poloniae wyszły, a jeżeliby tu jeszcze w krajach polskich morari miały, czego się po dobrotliwem J. kr. Mci nie spodziewamy sercu, tedy nie wprzód IMcie pp. posłowie do elekcyi IMci p. marszałka przystąpią, aż wszystkie wojska niemieckie i te sześć tysięcy, które J. kr. Mć na potrzebę rzptej in pactis conventis deklarował ex visceribus regni Poloniae et Ducatus Lithvaniae wynidą i choćby przez cały czas obradom publicznym prawem opisanym przyszło o to sollicytować prośbami J. kr. Mci, nie powinni będą zaczynać sejmu, aż się dosyć stanie objecana J. kr. Mci p. n. m. stanom rzptej w wyprowadzeniu wojska doskanała satysfakcya, przy której IMcie pp. posłowie nasi oświadczą się z tą nienaruszoną przeciwko majestatowi pańskiemu cnotą, wiarą i na zaszczyt dostojeństwa pańskiego ochotą województwa naszego, iż jako najjaśniejsi antecesorowie J. kr. Mci p. n. m. bespiecznie in sinu wiernych poddanych swoich zasypiali i maximum munimentum in amore civium zakładali, tak i J. kr. Mć parem fidelitatem i przy dostojeństwie swojem przeciwko wszystkim jeżeliby jakie zachodziły insultom, powinną in defensionem[a] odbierać będzie promptitudinem, co jego kr. Mci p. n.

a) in def. Cz. brakuje.

m. spondebunt IMcie pp. posłowie, że vitam et sangvinem na zaszczyt Majestatu J. kr. Mci gotowiśmy litare. A jeżeliby strzeż Boże wojska cudzoziemskie nie miały wyjść z królestwa Polskiego, obligujemy w tem IMciów pp. posłów naszych, ażeby się, choć i bez rady publicznej, powracali do domów swoich. Szlachta zaś polska generalstwa nad wojskiem niemieckiem sobie od J. kr. Mci dane aby na sejmie złożyli. 3. Podziękowanie książęciu IMci prymasowi [1]), że jako wielki athleta [a]) totam molem turbinum rzptej trzymał i constanti zelo iurium ac libertatis conservationem promowuje, którego dignitatem primitialem in futurum prawem obwarują IMcie pp. posłowie. Podziękowanie IMci p. kasztelanowi krakowskiemu hetmanowi w. koronnemu za wszystkie pro conservatione krajów naszych wigilancye i za to, że do miasta Lwowa nie dopuścił wprowadzić Niemców i za inne wszystkie pro bono publico akcye; oraz zalecą rzpltej IMcie pp. posłowie wielkie merita IMci i za prace i koszty gratitudinem promovebunt. Toż podziękowanie należy IMci p. wojewodzie krakowskiemu, hetmanowi polnemu koronnemu i za prace i koszty IMci należyta gratitudo. IMci p. wojewodzie kijowskiemu podziękują IMcie pp. posłowie za wszystkie jego chwalebne akcye i oraz o wypłacenie zasług IMci i za sporządzenie artyleryej domówią się. IMci p. marszałkowi w. koronnemu podziękują IMcie pp. posłowie a osobliwie imieniem ziemi przemyskiej i sanockiej pro studio, które miał w instancyej do Węgier za krzywdami tych ziem. 4. Cavebunt i to IMcie pp. posłowie, aby ani król IMć ani IMcie pp. senatorowie za granicę sine consensu reipublicae nie wyjeżdżali, i oraz inquirent, qua authoritate senator i po co z sekretarzem Niemcem za granicę jeździł, sumy na tę legacyą erogowane aby przywrócone były ad aerarium publicum. 5. Recuperatio fortece wziętej Elbląga od książęcia IMci Brandeburskiego oraz i pretensyi rzptej do książęcia IMci Brandeburskiego consilio et decisioni reipublicae committimus. 6. A żeby się prawu pospolitemu dosyć stało i wolna elekcya, e cardinibus legum wzruszona, aby redintegrata była, należy na tem vel maxime equestri ordini, aby J. kr. Mć p. n. m. diploma od IMci p. podkomorzego koronnego marszałka elekcyi in sufficienti forma spisane i ręką jego podpisane odebrawszy, vicissim diploma swoje całej rzpltej, conservando liberam electionem, nec praetendendo sobie restitutionem danych na zapłatę wojsku milionów ani successionem państwa tego, z podpisem ręki swojej dać raczył, które diplomata, aby in volumen legum weszły procurabunt IMcie pp. posłowie i oraz prawa wszystkie liberae electionis reassument i co się będzie zdało całej rzptej pro conservatione wolnej elekcyej contra antecedentes ausus i praw pospolitych violatores circa reassumptionem praw, obviando futuris malis, przydać i severissimis poenis obostrzyć ne talia fiant; w tem wszystkiem cum tota republica znosić się będą IMcie pp. posłowie nasi. 6. Oryginał pactorum z J. kr. Mcią p. n. m. spisany, że dotąd całej rzptej nie jest wiadomy, tedy instabunt IMcie pp. posłowie nasi, aby ante omnia był produkowany i czytany, jeżeliby co contra pacta conventa stało się, upomną IMć pp. posłowie, aby w tem była poprawa i debita satisfactio, jeżeliby co in pactis conventis poprawić albo przydać rzptej zdało się, domówić się mają, aby J. kr. Mć iuxta declarationem w punktach traktatu rokoszowego expressam, na to co należy pro conservatione praw i wolności naszych zezwolić raczył, (ponieważ te pacta conventa in scissione reipublicae spisane były) i one sub nexu praestiti iuramenti podpisem ręki swojej stwierdziwszy in volumen legum podać kazał. 7. A że majestat pański bez assystencyi dworu należytego być nie może, tedy upraszać będą IMcie pp. posłowie J. kr. Mci n. m. p., aby exemplo najjaśniejszych antecessorów swoich prawem opisaną assystencyą trzymać raczył, gwardye i piechoty aby z polskich żołnierzów były, i officyerowie szlachta lege publica IMcie pp. posłowie opisać mają; cudzoziemców zaś wszystkich i ministros aulae regiae, aby od boku swego J. kr. Mć alie-

a) Atlas Cz. [1]) Michał Radziejowski.

nare raczył procurabunt okrom tych, którzy zostali dla interesu księstwa saskiego, których certus numerus ma być opisany i aby iuramentum reipublicae praestent, że się do żadnych rzptej negotia et consilia mieszać nie będą. 8. Więc że zachodzą różne respektem krzywd i szkód poczynionych na wojska niemieckie kwerele, upraszać będą IMcie pp. posłowie J. kr. Mci, aby komisarzów po województwach naznaczyć raczył, którzyby dostateczną uczyniwszy inkwizycyą iniuriatis satysfakcyą obmyślili realną, a mianowicie krzywdy ordynacyi zamojskiej poczynione aby były nagrodzone. 9. Senatus consilia że całej rzptej w różnych okazyach wielkie przynoszą detrimenta, wdając się IMcie pp. senatorowie in materias ad totam rempublicam spectantes i one przeciwko prawu konkludując, przeto urgebunt IMcie pp. posłowie, aby reddant rationem IMcie pp. senatorowie praeteritorum consiliorum i qua authoritate posłów za granicę i po co sine consensu totius reipublicae ex consilio suo wyprawowali, a żeby in futurum takowe inconvenientia prawom i wolnościom szkodzące postępki in senatus consiliis nie bywały, lege publica cavebunt IMcie pp. posłowie, przydawszy, aby i w tych materyach, które concernunt ordinem IMciów senatus consilia in maiori frequentia odprawowały się in numero najmniej dwunastu senatorów, dla czego obligować potrzeba prawem et poenis maioribus contravenientes, żeby naznaczeni z sejmu na rezydencyą do boku pańskiego IMcie pp. senatorowie zawsze przez czas naznaczony rezydowali. Także i ministri status ode dworu się nie absentowali pilnując swoich powinności, aby potem rzpta wiedziała, jeżeliby jakie inconveniens stało się komu, się upomnieć. 10. J. kr. Mć p. n. m. jako deklarował dziesięć milionów na zapłatę wojsku, tak starać się o to będą IMcie pp. posłowie, aby IMcie pp. komisarze do dystrybucyi tych milionów naznaczeni doskonałą uczynili kalkulacyą, jako są i komu rozdane, reszta zaś, jeżeliby jaka pokazała się, aby in satisfactionem zasług wojska consulendo egestati publicae oddana była. 11. Skarb koronny i w. ks. litewskiego aby uczynił rachunek rzptej z prowentów tak ordynaryjnych jako też podczas interregnum do dispozycyej odebranych, wzajemnie skarbowi ktokolwiekby retenta jakie jakichkolwiek prowentów nie wypłacił aby wypłacił sub rigore legibus regni descripto promovebunt IMcie pp. posłowie. 12. Desideria wojska koronnego osobliwie respektem ukontentowania w zasługach praevia liquidatione decessów zalecą IMcie pp. posłowie J. kr. Mci i całej rzptej, aby jako najprędzej zapłata obmyślona była. W tem jednak obligamus IMciów pp. posłów, aby dostatecznie J. kr. Mci i rzptej opowiedzieli desolationem summam krajów naszych, tak przez wojska nieprzyjacielskie jako też i niemieckie i swoje własne i insze calamitates, najazdy zbójców zagranicznych od Węgier i przez nich zniszczenie dóbr i fortun szlacheckich i starali się o to usilnie, aby iuxta possibilitatem summy na zapłatę wojsku dekrarowane a tota republica przyjęte były, mając wzgląd na tak wielką desolacyę województwa naszego. Modum zaś contribuendi do wypłacenia deklarowanych sum do braci zachować mają. 13. Miesiące żołnierskie aby J. kr. Mć miał w respekcie i pod czas nich ludziom rycerskim wojnę traktującym wakanse aby rozdawane były za zleceniem IMciów pp. hetmanów, sub nullitate wydanych przeciwko prawu przywilejów. 14. IMcie pp. porucznicy, chorążowie nie spuszczając się na namiestników, żeby sami przy chorągwiach w ciągnieniu bywali i towarzystwa rękodajnych tak IMcie pp. rotmistrze jako IMcie pp. porucznicy aby nie miewali lege publica cavebunt IMcie pp. posłowie. 15. Na nobilitacye i indygenaty żadne nie pozwolą IMcie pp. posłowie, w czem fide honore et conscientia obligamus IMciów i owszem ci, którzy z pewnemi kondycyami otrzymali nobilitacye i indygenaty a onym dosyć nie uczynili, powinni wracać się ad statum suum, jeżeli nie uczynią zadość dawnym kondycyom, osobliwie p. Ebers i p. Berendt, o czem nie przepomnią IMcie pp. posłowie. 16. Minorennes aby starostw sądowych nie trzymali ani surrogatorów do nich ordynowali providebunt IMcie pp. posłowie salvis modernis possessoribus. 17. Przywileje wszelakie na urzędy jedne dwiema osobom dane contra legem et pacta conventa

aby król IMci inter concurrentes pomiarkował a in futurum aby tak erronee z kancelaryej koronnej wydawane nie były promovebunt IMcie pp. posłowie. Także konstytucya anni millesimi quingentesimi sexagesimi tertii aby była reassumowana o przywilejach. **18.** A że przeciwko prawom i konstytucyom w ekonomiej samborskiej zagęścili się possessorowie wójtostw conditionis plebeiae, przeto instabunt IMcie pp. posłowie, aby dawne konstytucye in hoc punctu były reassumowane, i żeby odtąd szlachcie tylko bene meritis konferowane były, a ktoby alius conditionis et ad praesens trzymał, był incapax tenutae. Domówią się i tego IMcie pp. posłowie aby w starostwach wszytkich i ekonomiach wójtostwa, które antiquitus za osobliwym chodziły przywilejem, niebyły w taryfach rzptej inkorporowane do starostw i ekonomiej, wyjąwszy sołtystwa i kniastwa, które temu prawu subiacere nie mają; Nahujowskie zaś wójtostwo przy dawnych prawach i lustracyach aby było zachowane. **19.** Pocztą generalną żeby nobilis possessionatus dysponował praevio iuramento super fidelitatem praestando. **20.** Wojska zwijać nie pozwolą IMcie pp. posłowie, póki rzpta nie będzie totaliter ab extra et ab intra uspokojona, jeżeliby jednak całej rzptej zdało się cokolwiek wojska umniejszyć, tedy wprzód zapłata dawnych zasług zwinionym chorągwiom obmyślona być powinna. Upomną się przy tem IMcie pp. posłowie qua authoritate IMcie pp. generałowie cudzoziemscy do zwinienia wojska litewskiego interesowali się. **21.** O relacyą traktatów z Portą upomnią się IMcie pp. posłowie i o niej da Bóg na sejmiku relationis całe województwo informować będą. A że spodziewamy się pewnego odebrania Kamieńca i Podola, przeto procurabunt IMcie pp. posłowie, aby tę fortecę Kamieńca jako najlepszym praesidium wojska polskiego utwierdzić i osadzić i komendanta szlachcica polskiego osiadłego nie cudzoziemca do tego praesidium naznaczyć, któryby lepiej dopilnował tej fortecy niżeli przeszły komendant[a]) i żeby w niej assidue zostawał sub rigore, jaki się będzie zdał całej rzpltej. **22.** Przy restitucyej Podola namnoży się wiele swobód, do których poddani pewnie uchodzić będą, zapatrując się na wolę, aby tedy każdy possessor ad primam requisitionem zbiegłego poddanego oddawał cavebunt IMcie pp. posłowie i poenas mille marcarum super contravenientes założą. Forum ubiquinarium sine appellatione jako też w trybunale z regestru prostego praecisio beneficio aresti naznaczą o wydanie poddanych i zapłacenie tysiąca grzywien. **23.** Ponieważ na dwóch trybunałach alternata elekcyi marszałka jest pomięszana, bo dwóch z Wielkiej Polski IMciów pp. deputatów obranych było marszałkami, przeto aby też Małą Polskę dwuletnia elekcya doszła i przez dwa trybunały przy Małej Polsce laska zostawała non praeiudicando dawnej alternacie procurabunt IMci pp. posłowie. **24.** Lustratio bonorum regalium ratione kwarty i hiberny, aby była in tota republica, praevio iuramento per possessores super quantitatem intraty praestando, instabunt IMcie pp. posłowie. Więc iż siła takich znajduje się, którzy mając naturali iure na siebie devolutam successionem, dla długów zaś, które in instanti płacić potrzeba, iure adacti wyrzekać etiam inviti muszą się, zaczem, aby takowe abrenuncyacye choćby iuratorie lub per antecedaneos antenatos lub per ipsos actores non tollant haereditatem, ale gdy może kto przyść ad redemptionem eiusmodi bonorum, żeby legitimis successoribus wolno je odkupić, salva pacificatione possessorów, procurabunt IMcie pp. posłowie novam constitutionem. **25.** Ponieważ w różnych województwach różnie moneta idzie, w jednych maiori pretio w drugich minori, przeto valorem monety aequalem na całe królestwo polskie constituent IMcie pp. posłowie oraz otwarcie mennicy dla restauracyi dobrej monety równej cum externis przypomnią. **26.** A że zbytecznie zagęściła się w województwie naszem tj. w ziemi przemyskiej i sanockiej i powiecie żydaczowskim swawola od pogranicznych ludzi z Węgier, którzy continue nocnym sposobem dwory szlacheckie nachodzą, palą i nietylko substancye wydzierają, ale różnemi mękami piekąc ludzi zdrowia odbierają,

---

a) F. S. przeszli komendanci.

której swywoli zabieżeć i onej restituere proprio sumptu ziemie pomienione non sufficiunt lubo nie małym kosztem ludzi trzymają ad repressionem, przeto procurabunt IMcie pp. posłowie, aby praesidium rzpta obmyśliła competens lubo ludźmi sposobnymi lubo pieniądzmi. **27.** Promovebunt IMcie pp. posłowie, aby repartycyi do ziemie tej wojskowej rzpta i IMcie pp. hetmani nie dawali ob rationes securitatis od zbójców, którzy przez inkurzye na dwory i zamki szlacheckie nachodząc continuo exercent, przez co hostilitatem całej rzptej inferunt kiedy partem jej laedunt et invadunt. **28.** Żeby król IMć p. n. m. et tota respublica rekwirowała tak wiele straconych przez śmierć i zgubionych braci naszych ruinam dóbr i substancyi naszych in rebus mobilibus tum et ulteriorem metum od tychże inkursyi, które pochodzą ex bonis pani Humiennej, IMciów pp. Petejów, IMci p. Aspermunta i książęcia IMci Rakoczego a vel maxime p. Berszeniego i rekwirowała rzpta komissyi, która tot constitutionibus obwarowana a dotąd nie effektuowana. Więc żeby reassumpcya wszystkich konstytucyi była, nihilominus żeby sześć tylko IMciów pp. komisarzów naznaczono, i to nie z inszych województw i ziem, tylko z ziem generała naszego wiszyńskiego tj. ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej; którzy IMcie pp. komisarze, aby cztery razy do roku, dwa razy na węgierskiej granicy tj. do Humiennego a dwa razy do Jaślisk alternatim zjeżdżali ad inquirendas et decidendas absolute sine ulla appellatione praetensiones obojga państw tak Korony Polskiej jako i Węgierskiej ile pogranicznych obywatelów. Ta zaś alternata rozumieć się ma, żeby pierwszej ćwierci roku, pierwsza komisya w Jaśliskach odprawowała się na pograniczu, a drugiej ćwierci roku w Humennym, et sic consequenter przez całe intervalla czasu od sejmu do sejmu observari powinna będzie alternata komissyi co ćwierć roku. Cavebunt przy tejże instancyi do rzptej IMcie pp. posłowie, aby IMcie pp. węgierscy nie sami byli do tej komissyi komisarzami naznaczeni, ale żeby tylko dwóch z narodu węgierskiego, a z niemieckiego narodu czterech, byle nie interessantów ad bona in confiniis habita; koszt zaś evincent pp. posłowie apud rempublicam ze skarbu koronnego dawszy rationem, że ten jest interes całej rzptej, gdyż totum sine parte być nie może, a pars non modica jest ziemia sanocka, sine qua totum constitui nie może. Insuper i to promovebunt IMcie pp. posłowie, aby z tą rekwizycyą tak od rzptej jako od króla IMci p. n. m. do cesarza IMci jako in propria iniuria wysłany był ablegatus, do której legacyi obieramy sobia terrigenam et dignum experientiae virum IMci p. Antoniego Jelca, obersztерleitnanta JO. księcia IMci Radziwiłła, brata naszego, którego aby constitutione legacyą approbet respublica IMciom pp. posłom ad promovendum zlecamy. Sumptum zaś evincent IMcie pp. posłowie ex publico aerario, ponieważ jest communis iniuria tej inkurzyi. **29.** Komissya do zapłaty wojsku aby we Lwowie nie w Radomiu była, na której likwidacya decessów i ukrzywdzonych od wojska satisfakcya być powinna. **30.** Popis wojska aby dwa razy w roku bywał przed IMcią p. pisarzem polnym koronnym. **31.** Listy przypowiedne na chorągwie, aby za zleceniem IMciów pp. hetmanów dawane były osobom zasłużonym. **32.** Żydzi, aby przeciwko prawu nie ważyli się trzymać dóbr szlacheckich i królewskich, ceł i inszych prowentów rzptej, w czem reassumować dawne prawo i maioribus poenis obostrzeć. **33.** Libertacya od ceł i myt mieszczanów i kupców i Żydów brzeżańskich habita ratione zdezolowanych dóbr prawie wszytkich klucza brzeżańskiego od wojsk niemieckich, aby była pozwolona na lat kilka, starać się o to będą IMcie pp. posłowie. **34.** Ekonomia sędomirska jako przed tem chodziła wraz z starostwem sędomirskim, tak i teraz aby była oddana IMci p. staroście sędomirskiemu instabunt IMcie pp. posłowie. **35.** Po inszych województwach ma to beneficium szlachta, że ich sól suchedniowa dochodzi, w naszem zaś województwie tej donatywy nie masz, więc przynajmniej, że podwyższona in pretio sól, aby nie była droższa nad dwa złote urgebunt IMcie pp. posłowie. **36.** Suma winna nieboszczykowi Boratyniemu, że dotąd successoribus jego nie wypłacona, upomnią się IMcie

pp. posłowie, aby obmyślona na tym sejmie była satisfakcya. **37.** Miasto Rzeszów ponieważ od ognia funditus zniesione, te aby według grodzieńskiej konstytucyej na lat ośm od podatków rzptej uwolnione było, praevio iuramento super conflagrata w grodzie proprii districtus praestando instabunt IMcie pp. posłowie. **38.** Instancyą za IMcią p. Marcinem Gorzkowskim wojskim brzeskim kujawskim, wniosą IMcie pp. posłowie, aby wieś Czarnokońce w ziemi lwowskiej, królewszczyna za własne jego pieniądze kupiona a przez ludzi IMci p. podstolego koronnego odebrana, onemu przywrócona była. **39.** Instancya za IMcią p. starostą chełmskim do J. kr. Mci i rzptej, aby na zasługi IMci i koszt na dwie legacye wyłożony był w osobliwym respekcie. **40.** Instabunt IMcie pp. posłowie do rzptej, aby ta suma, która była przyznana nieboszczykowi ś. p. IMci p. Niezabitowskiemu kasztelanowi bełzkiemu we wsiach pewnych do starostwa lubelskiego należących, przez komissyą od rzptej naznaczoną za restauracyą starostwa lubelskiego, które wsi przez IMci p. referendarza koronnego odebrane, albo wrócona była, albo dobra oddane, albo ta suma na starostwie grabowskim in cuius possessione zostaje IMć p. kasztelanowa wieluńska succestrix legitima przyznana była. **41.** O amnistyą wojsku całému i starszyźnie związkowej salva jednak calculatione w pretensyach i sumach pozabieranych starać się będą IMcie pp. posłowie. **42.** Powiat żydaczowski, aby mógł gaudere praerogativa aequali z ziemiami lwowską, przemyską i sanocką w obieraniu deputatów na trybunał i posłów na sejm promovebunt IMcie pp. posłowie. **43.** Na trybunałach skarbowych radomskim i lwowskim także i w trybunale lubelskim niektórych IMciów pp. poborców ziem naszych in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo obranych, IMć p. instygator koronny ratione non praestiti iuramenti super exactiones suas kondemnatami okrył, którzy w ziemiach na sądach skarbowych rachunki poczynili i niewinni będąc dekreta libertatis pootrzymywali i jurament wykonali, aby z nich kondemnaty zniesione były, domówią się IMcie pp. posłowie. **44.** Ponieważ pewne konsystencye dyspozycyi komissyej hibernorum chorągwiom naznaczone, jako assygnacye in se sonant, nietylko od wojsk J. kr. Mci zabrane, ale i summy in vim chleba zimowego są z nich wyciągnione, tak w Sędomirzu jako i w innych miejscach, instabunt IMcie pp. posłowie, aby były instantanee wrócone te sumy chorągwiom asygnacye na pomienione konsystencye mającym. **45.** A że równa opustoszonemu Podolu strata substancyi i sroga ruina a tem nieznośniejsza, że po uczynionym pokoju traktacie potkała IMciów pp. braci naszych w ziemi przemyskiej i żydaczowskiej, kiedy przez inkursyą tatarską permiscuo infortunio stanu szlacheckiego i ludu pospolitego tak siła w pogańską niewolę zapędzono, substancye w perzynę obrócone i całej rzptej merentur compassionem, instabunt tedy IMcie pp. posłowie nasi do J. kr. Mci p. n. m., aby z szafującej wielką fortuną ręki swojej pańską J. kr. Mć p. n. m. pokazać raczył munificencyą a mając wzgląd na tak wielkie szkody i straty substancyi IMciów braci naszych circa iustitiam distributivam z podających się wakansów starostwa jakie IMciom ordynował exemplo practicato exulum województwa podolskiego i kijowskiego. **46.** Ponieważ tak siła bezbożnych ludzi znajduje się, że zapomniawszy cnoty i klejnotu szlacheckiego w obradach rzptej jako też i sędziowie trybunalscy w sądach swoich dają się przekupować i wziąwszy korrupcyą, nie to co dobro pospolite i sprawiedliwość, ale co prywatna passya każe promowują i przy tem stawają, tedy zabiegając, aby złota wolność nullo aestimabilior[1]) auro sub vile nie szła praetium, każdego takiego ad cuiusvis nobilis instantiam pozwawszy do trybunału z najprędszego regestru, poenis carentiae perpetuae activitatis et abiudicatione aequalitatis aby karano, novellam legem procurabunt IMcie pp. posłowie, o co etiam inter concives na sejmiku per deputatos za słusznym tego dowodem może być iisdem poenis sądzony. **47.** Instancyą za IMcią p. Janem Fran-

---

[1]) F. i L. aestimabilis.

ciszkiem ze Żmigroda na Lisku i Niemirowie Stadnickim, wojewodą wołyńskim respektem ordynacyej pewnych dóbr swoich postanowienia, co ma być cum emolumento reipublicae, wniosą IMcie pp. posłowie do J. kr. Mci i rzptej, aby pozwoliła rzpta one constituere IMci. **48.** Rekomendować będą IMcie pp. posłowie nasi J. kr. Mci p. n. m. wielkie merita tak w całej rzptej, jako osobliwie w województwie naszem IMci p. Wapowskiego chorążego sanockiego, osobliwie zasługi freykompaniej w reimencie IMci p. wojewody krakowskiego likwidowanych ćwierci czterech, na które z tych milionów, które od J. kr. Mci na zapłatę wojsku dane nic nie wziął, aby były z pomienionej reszty wypłacone urgebunt IMcie pp. posłowie, albo żeby u IMci p. wojewody krakowskiego ewinkowali. **49.** Upomnią się IMcie pp. posłowie nasi, aby Pąlej z kozakami ustąpił de bonis terrestribus i wszystkie resarciat w dobrach szlacheckich poczynione szkody i obwarują lege publica, żeby in posterum żadnych konsystencyi w całem Polesiu nie pretendował i IMcie pp. hetmani tychże konsystencyi nie tylko nie naznaczali, ale in quantumby chciał być rebellis legi publicae, aby był pro hoste patriae reputatus i ludzie jego. **50.** Miasto Krosno i Sanok jako pograniczne i poniekąd zrujnowane, aby od konsystencyej zimowej żołnierskiej na lat trzy uwolnione było, efficient IMcie pp. posłowie. **51.** Zalecą IMcie pp. posłowie O. Innocentego Winnickiego episkopa przemyskiego ex multis rationibus J. k. Mci respectibus, a osobliwie ex ratione unionis cum Romana ecclesia, który in suo episcopali officio nie ma sufficientiam ecclesiae proventuum, munificentiae regiae recommendabunt etiam ex Romanae ecclesiae redditibus, żeby komu imprimis J. kr. Mć ex vacantibus biskupstwo jakie albo opactwo konferować będzie, z onego corocznej mógł partycypować intraty. **52.** A że od dawnych lat zagęszczone exorbitancye: węgierskie rozboje w kraje nasze, exkursye, tyraństwa nietylko nie ustają ale przez nieuczynienie sprawiedliwości im dalej tem bardziej z tamtych krajów z wielkiem niebespieczeństwem nie tylko fortun ale osób naszych crescunt hostilitates, jako niedawny dowód pokazany na osobach IMciów pp. Tureckich, jednego rotmistrza prezydyalnego ziemie przemyskiej, który od zbójców węgierskich ze wszystkiej obnażony substancyi i sam zbity, skaleczony przez rok cały musiał curare salutem, tąk i rodzica IMci p. Michała Tureckiego inpracticato exemplo równo ze dniem w kilka set jeznych i pieszych w dobrach jego dziedzicznych wsi Turce najechawszy ciż węgierscy zbójcy nie tylko dwory IMciów pp. Tureckich wszystkich zrabowali, ale z całej wsi wszystkie bydła, stada, owce przeszło na sto tysięcy zabrali, ale i samego IMci p. Michała Tureckiego obnażonego oklep wsadziwszy do Ungwaru do więzienia zaprowadzili, skąd bez wszelkiej sprawiedliwości uczynienia, lubo za interpozycyą J. kr. Mci p n. m. dwór wideński iniunxit restitutionem, w półtora lata ledwie żyw wyszedł, żadnej jednak dotąd na instancye częste J. kr. Mci nie otrzymali sprawiedliwości IMcie pp. Tureccy, którzy wszystką straciwszy substancyą, jeszcze się bardziej niszczą dochodząc sprawiedliwości a nie mogą jej dość, zaczem specialiter instabunt IMcie pp. posłowie za pomienionymi IMciami pp. Tureckimi do J. kr. Mci i całej rzptej, aby tandem alinquando od cesarza IMci była iniuncta instantanea restitutio substancyej zabranej i executio z tych zbójców, oraz aby wszyscy odebrali należytą satysfakcyą et ut cessent in ea hostilitate Węgrowie, którą incessanter exercent, serio procurabunt IMcie pp. posłowie indemnitatem osób i fortun naszych. **35.** Ponieważ Klimiec dobra rzptej z dawnych czasów za osobliwym chodziły przywilejem i do ekonomiej samborskiej nie należały, a teraz przez ludzi J. kr. Mci w Samborszczyźnie zimujących do porcyi są pociągnione i funditus zrujnowane, przeto aby za takowym niesłusznym procederem successu temporis do ekonomiej ciężarów spólnie z ekonomią ponoszenia nie był pociągany i szkody nagrodzone były instabunt IMcie pp. posłowie. **54.** Constitutio anni millesimi sexcentesimi sexagesimi sexti względem listów i przywilejów Lwa, Świdrygiełła, aby reassumowana była, a osobliwie gdzie zaszły tych listów i przywilejów approbacye

królewskie i dekreta trybunalskie. 55. A że sejm teraźniejszy non in cadentia złożony, tedy aby sejmy iuxta cadentiam lege descriptam składane były instabunt IMcie pp. posłowie. 56. Ksiądz Wotta jako iniquus detractor wielkich ludzi przez złe udanie i opisanie honorów i w inne wdający się nie należyte stanowi swemu akcye, aby ode dworu instantanee był relegowany serio promowować będą IMcie pp. posłowie. 57. Ponieważ IMcie pp. posłowie od nas obrani primo exemplo przysięgli, żeby circa iura cardinalia etiam cum discrimine sejmu stawali, tedy do tejże przysięgi wszystkich IMciów pp. posłów jako z Korony tak z w. księstwa litewskiego provocabunt IMcie pp. posłowie nasi. 58. Które to artykuły nasze ex communi sensu umówione i na usilną IMciów pp. braci naszych expostulacyą konnotowane WIMci p. Józefowi z Pleszowic Fredrowi jako direktorowi na ten czas koła naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Działo się w Wisni dnia pierwszego czerwca ex limitatione legitime incidenti conventus eiusdem roku pańskiego. 1699. Józef Kazimierz z Pleszowic Fredro, marszałek koła rycerskiego sejmiku wiszniańskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 467 p. 1381—1395; Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 19 p. N. 570; Castr. Leop. Rel. 475 p. 1532—1473.

121.

Sanok, 22. czerwca 1699.

Laudum sanockiej szlachty o obronie ziemi od zbójców.

1. My rady, dygnitarze i wszystko rycerstwo ziemie sanockiej zjechawszy się tu do Sanoka pro die vigesima secunda Junii anno praesenti, insistendo laudo publico w Wiszni na przeszłym przedsejmowym sejmiku postanowionemu, takową in occurentiis et materiis czynimy obradę. 2. Naprzód gdy tak wielka in dies pogranicznych węgierskich szerzyć się poczęła ludzi i zbójców malitia, która nietylko dobrom, domom ale też i osobom szlacheckim ziemi naszej sanockiej zwykła per sua latrocinia wielkie czynić iniurias et damna, na teraźniejszym złożonym zjeździe naszym pod direkcyą IMci p. marszałka naszego zgodnie przez nas obranego, zabiegając his sceleribus et damnis, aby pomienieni źli ludzie a talibus arceantur excessibus, providendo securitati tej ziemie, uchwalony podatek siedmioro podymnego iuxta simplam ultimam według kwitów IMci p. Konopackiego, exaktora przedtem naszego, na potrzeby i zasączyt tej ziemi naszej złożyć nieodwłocznie zgodnie deklarujemy i on do rąk IMci p. Szymona Sząskiego regenta grodzkiego sanockiego egzaktora przez nas obranego, ponieważ IMć p. Wisłocki stolnik żytomirski na przeszłym sejmiku obrany przez nas exaktor libere od pomienionej recedit funkcyej i za nię nam obstantibus suis certis podziękował legalitatibus, non praeiudicando laudo priori w Wiszni postanowionemu, oddać z dóbr naszych obiecujemy i przyrzekamy. 3. Za który podatek oraz i sołtyskie pieniądze, które mają ad praesentem nostram przyłączyć się contributionem i one sine omni powinni będą wydać sołtysi po zł. sto od każdego sołtysa difficultate, ludzi kozackich dwieście, nie przyjmując między nich żadnego smolaka ani górskiego człowieka numerum uchwalamy[1]). Ponieważ IMć p. Czasławski namieniony w Wiszni rotmistrz recedendo od pomienionej funkcyej na tym zjeździe non comparuit, którym kozakom za rotmistrza IMci p. Dzięciołowskiego obieramy i onemu dependentiam od JW. IMci p. Jana na Żmigrodzie na Lisku Stadnickiego wojewody wołyńskiego komisarza ziemi naszej oraz et satisfactionem praestandam za asy-

---

[1]) stoi: uchwalonych.

gnacyami pomienionego IMci plenariam wszyscy zlecamy. 4. A zaś kozaków IMć p. Dzięciołowski, rotmistrz teraźniejszy przez nas obrany, ma na różnych zaciągnąć miejscach sine mora in spatio czterech niedziel, którym kozakom służba ma currere a mediis diebus mensis Julii. 5. Zaciągnąwszy za tych kozaków IMć p. rotmistrz pomieniony ma przed JW. IMcią wojewodą wołyńskim, in quantum na ten czas będzie praesens, die prima Augusti prezentować, a jeżeliby na ten czas IMć p. wojewoda wołyński, obstantibus difficultatibus albo publicis albo privatis, był w tych krajach absens, tedy przed sądem grodzkim sanockim ma tę uczynić IMć tych kozaków zaciągnionych prezentacyą. 6. Po uczynionym zaś ludzi prezentowaniu ma IMć p. rotmistrz sam in persona sua praesens assiduus rozłożywszy się w kluczu Jaśliskim jako i we wsiach starostwa sanockiego bliskich ze stem ludzi na szlakach securitatem tej czyniąc ziemi, i onę jako najlepiej i szczerzej, aby w niczem szkód IMcie pp. obywatele tutejsi nie ponosili, pilnować, sub privatione pomienionej funkcyej rotmistrzowskiej et refusione damnorum in quantumby jakie stać się miały pod bytność IMci komu, obowiązujemy IMci. 7. Ci zaś ludzie jako już nasi własni komputowi aby swoję od poddaństwa i dzierżawców tamecznych mieli obserwancyą i należyte przytulenie, przykazujemy i poenas, ktoby się na swoich porywać miał, per arbitrium officii castrensis sanocensis ad instantiam IMci p. rotmistrza irrogandas naznaczamy. 8. IMć p. rotmistrz zaś tych ludzi w takiej ma mieć klubie, aby żadnych szkód, wiolencyi, aggrawacyi, extorsyi nie czynili, sub poenis et refusione damnorum patratorum przyrzekamy atque responsione coram eodem officio sanocensi. 9. Obligujemy przy tem IMć p. rotmistrza, aby IMć mając plenariam potestatem nad tymi ludźmi nie chodził z nimi brać bydeł i inszych fantów za granicę, ale aby zbójców confessatis redargutis albo na się jakie mających podejrzenie łapał i ad locum solitum odprowadzał. IMć p. porucznika aby miał IMć szlachcica possessionatum, z którym w Dołżyczy od Wisłoka do Solinki, od Solinki do Wołosatego aby drugie było ludzi sto przykazujemy, hoc adiecto, aby tak IMć p. rotmistrz jako i porucznik, in quantum by strzeż Boże jaka się przez złych ludzi stała exkursya, nieodwłocznie w pogoń szli, by też in recenti i za granicę wpąść przyszło, czyniąc repressyą iniungimus kaptywacyą zbójców, nie biorąc bydeł ani fantów. 10. A ponieważ w laudum naszem partykularnem pod Warszawą lat dwie temu podczas elekcyej napisanem, tośmy sobie insimul umówili i przyrzekli, aby ingruente necessitate, instante periculo od zbójców, wsi, gromady na szlaki i na gwałt dla pomocy biegli, tedy i teraz toż laudum in toto reasumując sobie przyrzekamy, aby gromady, z czem kto mieć będzie, na gwałt i repressyą niemieszkanie za daniem znać biegły, sub poenis tamże specificatis et refusione damnorum. 11. Że zaś tak z Wiednia jako i od postronnych pp. węgierskich zachodzą o zabranie bydeł i innych poczynienie krzywd skargi, tedy obligujemy IMci p. Chłopickiego, przeszłego naszego rotmistrza, ponieważ nam constat, że IMć bydła pobrał za Bieszczadem węgierskim ludziom ze wsi Vhały, aby się o to in quantum by kto pozwał IMci sine diffugiis sprawił. 12. Że zaś in omnibus desideriis nostris JW. IMci p. wojewody wołyńskiego skuteczny prac et studiorum zawsze zwykła ziemia odbierać dokument, tedy i teraz jako za pierwsze prace i zaszczyty pomienionemu IMci n. m. p. czynimy dzięki, tak upraszamy, aby IMć p. authoritate sua, równo z IMciami pp. posłami województwa całego ruskiego to chciał u rzpltej evincere, aby cesarz IMć tych ludzi, którzyby z polskich państw zagranicę uchodzili, panom ich rekwirującym wydawać ad poenam roskazał, oraz aby i komissya naznaczona z Węgrami swój tandem aliquando per authoritatem rzpltej i instancyą wzięła skutek instamus. Ad extremum reasumując dawne prawa i zwyczaje popis sobie quotannis w poniedziałek po przewodnej niedzieli naznaczamy. 13. Desiderium IMci księdza gwardyana sanockiego do sejmiku odkładamy relationis. 14. A ponieważ dla ustawicznych szkód i niebezpieczeństw od państwa węgierskiego potrzebne nam są zawsze zjazdy nasze i consilia, providendo securitati tej ziemi, tedy i teraz

ten nasz akt do dalszego czasu limitujemy, przy tem, jako zawsze około dobra tej ziemi desudantem szczerze i pracowicie, upraszamy IMci p. wojewody wołyńskiego n. m. p., jako tu magnam fortunam mającego terrigenam naszego, aby IMć, in quantumby tego było potrzeba, swymi listami chciał nas do wspólnych na potem obrad de securitate tej ziemi convocare a jeżeliby też był absens, aby IMć p. sędzia grodzki sanocki hanc gerendo provinciam chciał simili modo tej podjąć pracy in unum IMciów do Sanoka convocare. My zaś za daniem znać fide honore stawić się obligujemy i deklarujemy, którą to uchwałę naszą in unione affectuum et animorum . . . . marszałkowi naszemu podpisać zleciliśmy. Działo się w Sanoku die vigesima secunda Junii 1699. Malcher Mikołaj z Olexowa Gniewosz, podczaszy ziemi liwskiej, marszałek koła rycerskiego ziemi sanockiej.

Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 19 N. 582. Druk. w Rozp. Ak. Um. wydz. hist. fil. tom XLIX. p. 64.

122.

Wisznia, 15. września 1699.

Laudum sejmiku wiszeńskiego relacyjnego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej na sejmik relationis po szczęśliwie skończonym sejmie pacificationis warszawskim pro die decima quinta mensis Septembris do Wiszni na miejsce consultationum generała naszego zwykłe zjechawszy się a odebrawszy od IMciów pp. posłów na sejm tenże pacificationis blisko przeszły z generału naszego ordynowanych relacyą, gdy uważamy wiele akcyej contra praescriptum legum patriarum et immunitates nostras zachodzących, na ten czas takowym medellam niosąc inkonweniencyom publiczną od koła naszego postanowiliśmy protestacyą, obawiając się praeiudiciosam voci vetandi sequelam, przez zniesienie kontradykcyej w tejże konstytucyej sub titulo: O marszałku związkowym a), i owszem exolvendo fidem publicam przy traktatach z wojskiem na on czas skonfederowanym względem amnistyej assekurowanej, spondemus b) na przyszły da Pan Bóg sejm zalecić osobliwym IMciom pp. posłom naszym artykułem, aby całemu rycerstwu i marszałkowi jego przyrzeczonej poparli amnistyej i takowe nocivas libertati sufferre starali się conditiones. 2. Znajduje w nas kompassyą publiczna IMci p. Hryniewieckiego cześnika bielskiego querimonia, jakoby przez komissyą nie należycie wydaną od dóbr IMci dziedzicznych Morszy i Ostrowca wielka gruntów porcya miała być odcięta a do starostwa radzyńskiego przyłączona, przeto subveniendo indemnitati IMci w instrukcyej do IMci księdza kanclerza wielkiego koronnego c) IMciom pp. posłom od nas ordynowanym i ten IMci p. cześnika interes dołożyć IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy na przyszłym da Pan Bóg sejmiku przedsejmowym dopomódz IMci przez instrukcyą na sejm deklarujemy. 3. A żebyśmy doskonalszą mieli praw i swobód naszych tuitionem, obraliśmy e medio nostri do JO. księcia IMci prymasa regni i przewielebnego IMci księdza kanclerza posłów z ziemi lwowskiej: IMci p. Baranowskiego podczaszego lwowskiego, z przemyskiej IMci p. Jana Drochojowskiego stolnika kijowskiego, z sanockiej IMci p. Jaruntowskiego stolnika parnawskiego, którzy przy instrukcyej od nas danej, należycie tę swoją expedyowawszy ablegacyą d), uczynią nam na przyszłym da Pan Bóg sejmiku ex limitatione przypadającym functionis suae relationem. 4. Na takowąż funkcyą do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego e) obraliśmy IMci

a) Vol. l. VI, 61. b) S speramus. c) Jerzy Denhof. d) Z. obligacyą. e) Stanisław Jabłonowski.

p. starostę szczurowieckiego, IMci p. Mikołaja Rosnowskiego i IMci p. Jana Orzechowskiego, obligando IMciów n. m. pp, aby na przyszłym także sejmiku ex limitatione przypadającym dali nam functionis suae na instrukcyą IMciom od nas daną informationem. 5. A że regimenty JW. IMciów pp. Jana Jabłonowskiego wojewody i generała ziem ruskich i Adama Mikołaja Sieniawskiego wojewody bełzkiego w ziemi przemyskiej i sanockiej zasługi biorące, nietylko z tej konsideracyi, że IMcie są terrigenae nasi i województwu temu zasłużeni, ale że pomienione regimenty zawsze przez całą wojnę turecką in hostico, to jest jeden w Białej Cerkwi, drugi w Satanowie pod Kamieńcem nigdy ani Polski ani rekrutów nie znające, tak siła zasłużonych ćwierci rachujące, praesentis conventus laudo IMciom pp. komisarzom przemyskiej i sanockiej ziemi zlecamy, aby przed wszystkimi satysfakcyą onym nieodwłoczną i niezawodną w tych ćwierciach potissimum nowo uchwalonych obmyślili. Temuż respektowi regiment WIMci p. starosty szczurowieckiego zalecamy. 6. Ponieważ tak presserunt calamitates temporum województwo nasze, że ordynaryjnym expensom na zapłatę wojsku vix sufficere może, więc praesenti et anterioribus laudis naznaczone largicye z czopowego i szelężnego wypłaciwszy, podatek podymnego i pogłównego jako sangvinem pauperum na samę tylko zapłatę wojska ordynujemy, insze zaś prywatne largicye i expensa praesenti sancito nostro abrogamus et in futurum cale znosimy, piis operibus exceptis. 7. Querellam IMci p. Jędrzeja Witwickiego i inszych braci jego w kole naszem przeciwko IMci p. cześnikowi żydaczowskiemu propositam mitigando, zalecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby za krzywdą IMciów conveniat IMci listownie nomine publico. 8. Co zaś do ziemiańskiego porządku należy: Ziemia lwowska inhaerendo konstytucyi o zapłacie wojska na sejmie immediate przeszłym postanowionej, ad rationem ośmiu ćwierci na wypłacenie wojsku przez tąż konstytucyą uchwalonych, podatek podymnego czterdziestu uchwala; do którego podatku wybierania obiera exaktorów do ziemi lwowskiej IMci p. Piotra Kobyłeckiego stolnika żydaczewskiego i IMć p. Michała Borysławskiego, do powiatu zaś żydaczewskiego IMć p. Jędrzeja Mężyńskiego i IMć p. Pawła Manastyrskiego regenta grodzkiego żydaczewskiego. Którego podatku cursus zaczynać się będzie dnia dziesiątego Octobra blisko przyszłego a kończyć się będzie dnia dziesiątego Novembra. W którym czasie wszystkie miasta i wsie ziemie lwowskiej i powiatu żydaczewskiego nemine excepto ten podatek według ostatnich kwitów i taryfy inportare do IMciów pp. poborców będą powinni sub poenis legibus regni descriptis et militari executione. A IMcie pp. poborcy z tegoż podatku wybranego sumę na wypłacenie dwóch ćwierci zasług chorągwiom z repartycyi ziemi naszej stipendia biorącym, do Radomia na trybunał skarbowy comportare i zapłacić będą powinni, ani ludzi depaktować, zwyczajnem tylko salarium po złotemu od kwitu ze wsi a po groszu od złotego kontentując się, sub paena peculatus. 9. A gdzie zaszła hostilitas konflagraty i inne znaczne calamitates, dla których ulla ratione podatku tego według dawnej taryfy i przeszłych immediate kwitów dobra zrujnowane płacić nie mogą, w takich dobrach abiurata przez szlachcica administratora lub dzierżawcę i dwóch ludzi z gromady wiarygodnych current w sądach fiskalnych vel eis deficientibus przed urzędem grodzkim, które to iuramenta IMcie pp exaktorowie ab importantibus authentice odbierać i one in termino calculationis producere tenebuntur sub solutione de proprio. 10. A że in vim tych ośmi ćwierci przez niniejszą konstytucyą uchwalonych już ziemia nasza ad rationem niektórym chorągwiom summy wydała przed tą konstytucyą, przeto diligenter sąd skarbowy investigabit takowego wypłacenia; które gdy się pokaże, tymże chorągwiom defalcari et pro persoluto, jako chce mieć taż konstytucya w ćwierciach do wypłacenia naznaczonych computari będą powinni. 11. Komisarza na trybunał skarbowy radomski WIMci p. Stefana Potockiego starostę czerkaskiego obieramy, tegoż IMci ad iudicium fiscale adiungimus. 12. Dla lepszej w okkurencyach interesów ziemiańskich informacyej, sądy fiskalne na pierwszej incidencyi

limitowane i teraz ziemia reasummit, które continuo sądzić się powinny będą, póko ze wszystkimi IMciami pp. exaktorami i administratorami cuiuscunque tituli podatków rachunków dostatecznie nie odprawią i nie skończą, asygnacyi IMci p. komisarza wydanych sum, przez IMciów pp. deputatów wojskowych i innych assygnataryuszów pobranych nie zlikwidują i weryfikują, aby dostateczną in perceptis et expensis jako też i w długach jeszcze pozostałych miała ziemia i w retentach informacyą. Których to IMciów wszystkich in genere iterato obligujemy, aby na kadencyej teraźniejszej po świętym Michale przypadającej do sądów fiskalnych compareant et villicationis suae reddant rationem a to sub poena peculatus ad instantiam instigatoris et cuiusvis decernenda. A jeżeliby na tej kadencyej ad instantiam IMci p. instygatora ziemiańskiego (którego to jest muneris przeciwko wszystkim exaktorom i retentorom wpisawszy się prosekwować) dał się kto kondemnować, do takowego indilata executio militaris beneficiis iuris non obstantibus nastąpić powinna i na przyszłą kadencyę tychże sądów skarbowych, których pro necessitate limitandi ziemia daje facultatem ex remissione ab executione popierać sprawy IMć p. instygator będzie powinien. **13.** Uważając na potem inpossibilitatem podatkowania przy tak ciężkich uciskach i różnych od P. Boga plagach a nieuchronną wypłacenia ćwierci na sejmie naznaczonych recessitatem, podatek czopowego zwyczajny i szelężne generalne w ziemi naszej i powiecie żydaczewskim na zapłatę wojsku ziemia applikuje i uchwala, które to szelężne, gdy przyjdzie expiracya in determinio anni currentis IMciów pp. podczaszego czerniechowskiego i podsędka ziemskiego lwowskiego, de novo a die prima Jannuarii anni imminentis zaczynać się będzie, nihilominus administracyej jego, vel prout melius videbitur do przyszłego da Pan Bóg sejmiku ex limitatione przypadającego vel eo casu aliquo deficiente do sądów fiskalnych ziemia zachowuje ordinationem et dispositionem. A żeby zamożniej publicae necessitati in ea egestate poddaństwa tym podatkiem succuratur, wszystkie in genere libertacye od wszelakich podatków, jako to czopowego, szelężnego i podymnego ex anterioribus laudis et decretis różnym cuiuscunque status et conditionis ludziom ac quocumque titulo służące przy mieście Lwowie abroguje i annihiluje, obligując generice wszystkich i po iurysdykcyach będących, aby pomienione podatki, nie zasłaniając się żadnemi libertacyami i protekcyami IMciom pp. administratorom płacili, skąd jaka accedet aukcya in commodum ziemi cedere powinna. **14.** Respektując na usługę IMciów pp. posłów ną sejm przeszły od nas ordynowanych i resydencyą IMci w Warszawie podczas takiej karystyi po sześć tysięcy zł. każdemu z IMciów ziemia naznacza. IMci p. marszałkowi koła naszego trzy tysiące, IMciom pp. deputatom wojskowym, którzy z repartycyej po zasługi do ziemi naszej należą pro commodiori subsistentia podczas sądów fiskalnych dwa tysiąca zł., IMci p. Michałowi Poradowskiemu nie dawno z niewoli powróconemu tysiąc zł., IMci p. Manasterskiemu regentowi grodzkiemu żydaczewskiemu i IMci p. Turzańskiemu jako niewolnikom po zł. pięćset, IMci p. Gabryelowi Zawadzkiemu i IMci p. Alexandrowi Czołhańskiemu po zł. pięć set, IMci p. Baryczce łowczemu sochaczewskiemu zł. pięć set, IMci p. Gorzkowskiemu [1]) wojskiemu brzeskiemu za poselstwa zł. trzysta, IMci p. Ludwikowi Orzechowskiemu, Maychrowi Zaleskiemu, Franciszkowi Poradowskiemu, P. Szpaczyńskiemu niewolnikom i przez nieprzyjaciela zrujnowanym po zł. trzysta, IMci p. Wolskiemu stanowniczemu sejmikowemu zł. trzysta, IMci p. Alexandrowi Godlewskiemu za instygatoryą zł. trzysta, IMci p. Padkowskiemu regentowi ziemskiemu żydaczowskiemu zł. sto, OO. Trynitarzom lwowskim przedmiejskim zł. pięć set, kościołowi wyszyńskiemu na restauracyą ołtarzów i ławek zł. trzysta, kościołowi rudeńskiemu niedawno okradzionemu zł. trzysta, Franciszkanom konwentu sanockiego zł. dwieście naznacza. Które to sumy jakoteż i asygnacye oschłe z sumami anteriori laudo różnym IMciom naznaczonymi,

---

[1]) Pot łowczemu.

aby z podatku czopowego i szelężnego były wypłacone JWIMci p. komisarzowi ziemi naszej a osobliwie IMć p. Zygmunt Swierski, aby indilate i sowito satisfactus był, temuż respektowi IMci p. Nakwaskiego zalecamy. Do podymnego zaś żadne prywatne expensa i largicye ściągać się nie powinny sub nullitate assignationum et solutione de proprio. A ponieważ jesteśmy adtriti praesentibus calamitatibus a do tego odbieramy te od IMci pp. ziemian braci naszej ochotę, że na funkcyach przypadających per honorem sumptu proprio służyć deklarują, więc ab hinc wszytkie largicye znosimy ad pios tylko actus liberalitatem non praecludendo. **15**. Miasteczko Podkamień IMci p. Cetnera starościca lwowskiego przez nieprzyjaciela koronnego funditus spalone, Biały Kamień JWksiężnej IMci marszałkowej w. księstwą litewskiego od podatkowania do lat sześciu uwalniamy. IMć p. Białoskorski chorąży bydgoski querulatur, że in sortibus suis w Czajkowicach dymami przeładowany, więc pomienione sortes IMci pro hac vice do płacenia ze dwóch dymów a Koniuszki JW. p. Franciszka Korytka z jednego deklarujemy. Kamienicę stuardowską na instancyą JWIMci p. Stefana Szumańczewskiego od podatku szelężnego i czopowego libertujemy. IMć p. Rozwadowskiego podczaszego kijowskiego względem hostilitatis perpessae do przyszłego sejmiku resolwujemy. **16**. Miasto Lwów, któremu zł. tysiąc na reparacyą dróg w przeszłym laudum naznaczyliśmy, IMci p. komisarza ziemi naszej respektowi zalecamy, aby im do sumy jako najpewniejszą assygnacyą wydał i IMciów pp. administratorów obligujemy, żeby tę sumę nieodwłocznie jako na publiczną potrzebę ordynowaną zapłacili. A że toż miasto wojsku w związku będącemu sumę znaczną wespół z Żydami wydało, więc żądamy w tem IMci p. komisarza naszego na trybunał radomski, aby repetitionem tej sumy wszelkim sposobem dopomógł na komisyej a jako już zaszła od całego generału naszego protestacya względem alteratae dispositionis testamentariae niegdy JWIMci p. Matczyńskiego wojewody ruskiego contra senatus consilium, tedy insistendo anteriori laudo IMci p. marszałkowi sądów fiskalnych zlecamy i prosimy, aby requirat JWIMci p. wojewody kijowskiego i repetat sumę testamentem przez konstytucyą approbowanym na fortyfikacyą miasta Lwowa ordynowaną, które to sumy obiedwie gdy da P. Bóg odebrać, toż miasto nie na żadne prywatne expensa, ale ad intentionem fundatoris i na wyprowadzenie wody z piwnic i grobów kościelnych (które pewną ruinam miastu temu minantur), obrócić będą powinni. Insuper intendencyą ziemstwa i grodu lwowskiego obligamus, do tego toż miasto, aby kamienic i dworów szlacheckich podczas zjazdów gospodami ex officio aggrawować i pp. stanowniczym w regestr nie ważyli się podawać, lecz żeby się stosowali ad mentem decreti commissorialis ex sancito ziemi naszej in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto expediti. **18**. Elucidando dawniejsze lauda in ordine do Żydów lwowskich uchwalone deklarujemy, iż ktoby chciał w mieście Lwowie w ulicach miastu żydowskiemu przyległych albo w tyłach szynkowych sklepy Żydom tamejszym propter reservatoria slacheckich zastaw najmować, będzie mu to wolno uczynić i Żydów libere trzymać ad decisionem sprawy między nimi za dworem J. kr. Mci zaczętej, albo ad pacta ineunda, byle tylko pod pretextem depositorii w tych miejscach otwierając sklepy towarów cum praeiudicio miasta nie przedawali. **19**. Ziemia przemyska stosując się do uchwały rzptej na zapłatę wojsku ad rationem ośmi ćwierci uchwala podymnego czterdzieście według symple przez koekwacyą postanowionej, na wypłacenie dwóch ćwierci zupełnych, do których podatków wybierania obrała exaktorów dwóch IMci p. Popiela chorążego czerniechowskiego między Sanem a Dniestrem, IMci p. Nachaiewskiego cześnika bracławskiego do zasańskiej i zadnieprskiej partyej. Exakcyą zaś pomienionych podatków mają zacząć w Przemyślu IMcie pp. exaktorowie die decima octava Octobris, którą similiter pro die decima Novembris skończyć powinni. **20**. Ratione desolacyi partyi zadnieprskiej od Tatarów i wojska J. kr. Mci saskiego także per calamitates znacznych wód nad rzekami

wielkiemi i przez zbójców węgierskich mianowicie IMciów pp. Tureckich i Dobrzańskich i IMci p. podstolego lwowskiego rewizyą być powinna, do której odprawienia rewizorów IMciów pp. Piotra Winnickiego podczaszego podolskiego i Konstantego Hoszowskiego podstolego żydaczewskiego deputujemy, którzy te dobra wszystkie i miasta, które się konflagratą zasłaniają iurata fide rewidować przed sądami skarbowymi mają i tak wsi i miasta pogorzałe jako też z ludzi ogołocone i przez zbójców i wody zrujnowane, defekta wszystkie fidelissime konnotują tak, aby sąd skarbowy miał doskonałą informacyę jaką na tę partyą postanowić ma symplę, którą to rewizyą i konnotacyą swoją na tychże sądach skarbowych iuramento comprobabunt. **21.** Obligujemy przy tem wszystkich possessorów miast i miasteczek i wsi w tej ziemi będących tak królewskich duchownych i świeckich, aby w czasie naznaczonym pomienione podatki wypłacili sub poenis legibus regni descriptis et militari executione. Jako też IMciom pp. poborcom iniungimus, ażeby ten podatek sine ulla depactatione wybierali nie pretendując sobie żadnego kwitowego i szelężnego tylko jeden grosz od złotego kontentując się idque sub poena peculatus ad cuiusvis instantiam super se decernenda. **22.** Które to pieniądze z uchwalonych podatków wybrane na przyszłą komisyą radomską IMcie pp. poborcy według konstytucyej na przeszłym sejmie uchwalonej zwieść powinni sub rigore w tejże konstytucyej expresso. Na którą komissyą taż ziemia obiera za komisarza IMci p. Stawskiego chorążego latyczewskiego, który aby miał od ziemi doskonalszą informacyą, jako tam sobie postąpić ma, sądy fiskalne dla expediowania rachunków wszelkich z pp. poborcami jakichkolwiek podatków ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio uchwalonych, jako też z pp. arendarzami i administratorami czopowego, szelężnego tudzież z IMcią p. komisarzem ziemi tej i IMciami pp. deputatami wojskowymi taż ziemia reasumuje i do naznaczonych w przeszłem laudum sędziów przydaje IMciów pp. Kaspra Wuiakowskiego stolnika przemyskiego, Adama Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego, IMć p. Snopkowskiego cześnika żydaczowskiego, IMć p. Wojciecha Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, IMć p. Ustrzyckiego kasztelanica przemyskiego, IMć p. Józefa Cetnera starościca lwowskiego, IMć p. Kazimierza Gumowskiego cześnika zakroczymskiego IMć p. Józefa Fredrą. Które sądy zacząć się mają w Przemyślu die quinta Octobris i sine intermissione kontinuować się mają usque ad determinationem wszystkich in genere rachunków z należącymi do nich exaktorami, których pp. exaktorów in genere wszystkich cuiuscunque contributionis praesenti laudo obstringimus, aby wcześnie na reasumpcyą sądów skarbowych z gotowymi rachunkami i pieniądzmi, któreby przy nich zostawały stawili się sub poena peculatus in eisdem iudiciis super ipsis extendenda. **23.** A że tymi podatkami nie wypłaciliśmy uchwalonej na sejmie zapłaty wojsku, tedy po uczynionych rachunkach tak z dawniejszymi jako też ostatnimi pp. poborcami, gdy przyjdzie uchwalać podatki, inszą taryfę podatkowania adinvenire taż ziemia ma. **24.** A że na przeszłym sejmiku niektórzy IMcie pp. rotmistrze nie otrzymali gratitudinem za koszty swoje, jako to IMć p. Fredro wojewodzic podolski, IMć p. Cetner starościc lwowski, tedy i tym ziemia ad proportionem inszych IMciów pp. rotmistrzów po zł. sześć tysięcy naznacza, IMciom pp. posłom na sejm przeszły wyprawionym ad gratitudinem w przeszłem laudum naznaczoną, mając respekt na prace i przy tak wielkiej karystyej w Warszawie łożone koszty przyczynia po trzy tysiące zł. Na kościół tutejszy wyszyński zł. trzysta deklaruje, IMci p. Michałowi Poradowskiemu świeżo z niewoli wyszłemu zł. dwa tysiąca, IMci p. Suskiemu wojskiemu żydaczewskiemu za funkcyę podczas pospolitego ruszenia zł. tysiąc, IMciom pp. deputatom wojskowym traktamentu na każdą chorągiew zł. dwieście, IMci p. Jabłonowskiemu porucznikowi IMci p. starosty osiecimskiego zł. pięć set, IMci p. Lubańskiemu towarzyszowi deputatowi usarskiemu JWIMci p. wojewody bełzkiego także zł. pięć set, IMci p. Wolskiemu stanowniczemu sejmikowemu zł. trzy sta, IMci p. Rogozińskiemu na wykupno brata jego z niewoli zł.

dwieście, IMci p. Woroniczowi niewolnikowi zł. dwieście, IMci p. Turskiemu zł. dwieście, IMci p. Stanisławowi Wisniewskiemu niewolnikowi zł. dwieście, IMci p. Marcinowi Głoskowskiemu zł. dwieście, OO. Dominikanom przemyskim i żmigrodzkim po stu zł., Franciszkanom jarosławskim sto zł., Franciszkanom sanockim na mury zł. pięć set, Pannom Dominikankom przemyskim i pannom zasańskim po stu zł., księdzu Brygitanowi samborskiemu zł. sto, IMci p. Janowi Lesczyńskiemu cześnikowi żytomierskiemu na poparcie zaczętych akcyi z pewnemi wsiami, które podatków rzptej płacić nie chcą i remissa do trybunału z nimi stanęła zł. trzysta ziemia nasza naznacza. **25.** Miasteczko Usaków kosztem własnym IMci p. Siemianowskiego chorążego sędomierskiego ufortyfikowane na zasczyt pobliższej szlachty braci naszych i ich poddanych od nieprzyjaciela zachęcając to miasto do konserwacyej tejże fortecy od podatku czopowego i szelężnego na lat cztery od teraźniejszego a prima Augusti zaczynając taż ziemia uwalnia. **26.** Ponieważ miasto Sieniawa i Drohobycz dla konflagraty podatkować recusat, więc na te konflagracye IMcie pp. administratorowie czopowego i szelężnego revisionem expedient a po expediowanej rewizyej tak pogorzelców jako i niewolników i straconych per hosticum, których do czterdziestu osób popisało się do przyszłego sejmiku w respekcie ziemia zachowuje. **27.** Uspokojenie pretensyi sukcessorów niegdy IMci p. Dominika Młodeckiego do przyszłych skarbowych sądów odkłada się. Na pocztę jarosławską taż ziemia zł. czterysta ordynuje. **28.** Ziemia sanocka insistendo konstytucyej o zapłacie wojsku na przeszłym sejmie postanowionej ad rationem ośmi ćwierci na sejmie deklarowanych podatek pogłównego według taryfy millesimi sexcentesimi septuagesimi quinti i podług regestru podanego per oblatam do grodu sanockiego przez niegdy IMci p. Alexandra Ustrzyckiego wojskiego sanockiego dwoisty uchwala i do rąk IMci p. Pełki komornika ziemskiego sanockiego exaktora obranego dwoje pogłówne według wyrażonej taryfy wydać deklaruje. Wybieranie onego zaczynać się ma die decima octava Octobris a kończyć się decima octava Novembris. Który podatek wszyscy in tempore praefixo wydać nemine excepto powinni sub poenis legibus descriptis a IMć p. poborca sine ulla depactatione ten podatek wybierać ma, kontentując się tylko z każdej wsi od kwitu po złotemu a z miast po trzy złote, nie upominając się grosza od złotego albo szelężnego od liczenia albo też inszego jakiego salarium i te pieniądze wybrane z pomienionego podatku na komissyą radomską zwieść powinien sub poena peculatus ad cuiusvis instantiam w sądach skarbowych obtinenda, in casu niezwiezienia pieniędzy w trybunale radomskim extendenda. **29.** A że na przeszłym sejmiku uchwalone były siedmioro podymnego według exakcyej IMci p. Konopackiego na praesidium ziemi, których nie wszyscy IMcie exolutionem uczynili, expens też do wypłacenia w ziemi przybyło, tedy czworo podymnego według tejże taryfy do pierwszych siedmiorga ziemia przyczynia, żeby wszyscy nemine excepto podymnego jedenaście pro die trigesima praesentis wnosili et ad diem vigesimam Octobris inditate wypłacili do rąk IMci p. Sląskiego regenta grodzkiego sanockiego praesenti laudo deklaruje i zaraz kozaków pięćdziesiąt na obronę od zbójców w ziemi swojej zaciągnionych konserwuje i pieniądze od łanników ziemi sanockiej należące na konserwacyą tychże kozaków aplikuje i konsystencyą onym na zimę jako też i płacę na sądach skarbowych obmyśleć pozwala. **30.** Sądy skarbowe na dzień dziewiętnasty Octobra w Sanoku naznacza, do których deputatów in praesentia officii castrensis sanocensis obiera JWIMci p. Jana Stadnickiego wojewodę wołyńskiego, IMciów pp. Alexandra Stana sanockiego, Klemensa Ustrzyckiego zakroczymskiego stolników, Wujakowskiego łowczego, Humnickiego cześnika sanockich, IMci p. Gniewosza podczaszego liwskiego, Urbańskiego łowczego podolskiego, Kamieńskiego miecznika sanockiego, Cieszanowskiego cześnika schowskiego, Ossolińskiego cześnika latyczowskiego, Stefana Bala, Stefana Giebułtowskiego, Józefa Bala, Lesiewskiego wojskiego samborskiego, Jana Łysakowskiego, Rojewskiego, Kobielskiego, Jącka Skiwskiego,

Dzwonowskiego, którzy zjechawszy się na czas pomieniony sądy swoje póty kontytuować mają, póki rachunków wszystkich ab anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio zacząwszy z IMciami pp. egzaktorami cuiuscunque contributionis pogłównego, podymnego, czopowego, szelężnego, kotłowego et cum successoribus zmarłych pp. egzaktorów, jako to IMci p. Tomaszewskiego i innych nie skończą. Na które sądy wszyscy IMcie pp. exaktorowie, administratorowie, arendarze podatków jakichkolwiek comparere mają sub rigore legibus regni descripto. Retentores także kontrybucyi uchwalonych na sądach skarbowych poenis condignis karani być mają i executio militaris cum adminiculo officii castrensis sanocensis na nich extendi ma. 31. Na trybunał radomski za komisarza WIMci p. Konstantego Wapowskiego podkomorzego ziemi przemyskiej obiera. 32. A że czopowe ziemi sanockiej do wielkiej przyszło dyminucyi z miast miasteczek należące, tedy iniungimus, aby miasta wszystkie per magistratus suos na te sądy skarbowe, praevia citatione od teraźniejszego IMci p. arendarza czopowego stanęły i peremptorie respondeant, a sąd skarbowy powinien będzie postanowić quantitatem płacenia tego podatku z kożdego miasta i miasteczka taką, aby w tym podatku na przeszłą kwotę trzech tysięcy diminucyej nie było. 33. Więc że miasteczko Jaworniczek w possessyej IMci p. Wolskiego stolnika halickiego będący novae locationis w teraźniejszym roku funditus zgorzało, tak że vix locus extat ubi Troia fuit, przeto mając respekt na zasługi IMci p. stolnika halickiego i na upadek tak ciężki ubogich ludzi, to miasteczko od podatków in genere wszyskich tudzież czopowego i szelężnego iuxta constitutionem millesimi sexcentesimi septuagesimi octavi de conflagratis ziemia uwalnia. Temuż IMci p. stolnikowi halickiemu winne zł. tysiąc w przeszłem laudum naznaczone aby wypłacił IMć p. Pełka poborca od nas obrany zlecamy. IMciom pp. posłom na przeszły sejm od nas obranym każdemu zł. cztery tysiące ziemia naznacza deklarowane w przeszłym laudum, IMci p. Jastrzębskiemu zł. tysiąc, IMci p. Borzęckiemu zł. pięć set do rąk IMci p. Wapowskiego podkomorzego ziemi przemyskiej z podymnego teraźniejszego wypłacić deklaruje i assygnacye IMci p. komisarzowi swemu do IMci p. regen^ta grodzkiego wydać pozwala także IMci p. Hermanowskiemu pięć set zł., IMci p. Rogozińskiemu zł. sto na wykupno brata, także IMci p. Patryckiemu zł. sto wydać objecuje, IMci p. Linowskiemu regentowi ziemskiemu sanockiemu zł. sto, na kościół wyszyński zł. dwieccie, OO. Franciszkanom konwentu sanockiego zł. tysiąc ordynuje. 34. Posłów tak do JO. księcia IMci kardynała jako do IMci księdza kanclerza koronnego równie z inszemi ziemiami za osobliwemi instrukcyami wyprawić pozwala. 35. Poczty postanowienie do Jarosławia na sądy skarbowe ziemia nasza odsyła, na którą zł. pięć set pozwala. 36. IMciom pp. deputatom wojskowym traktament na przyszłym sejmiku deklaruje. 37. A ponieważ tego exigunt interesa ziemiańskie i dalsza wojsku rzptej w zasługach satysfakcya, więc sejmik teraźniejszy ex unanimi consensu do niedziel trzech po skończonym da Pan Bóg trybunale skarbowym radomskim limitujemy i onego reassumpcyą in eodem tempore pod laską tegoż IMci p. marszałka koła naszego wcale sobie zachowujemy. 38. Które to lauda nasze zgodnie przez nas uchwalone IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów wszystkich ziem podać zlecamy. Działo się w Wisni na sejmiku ralacyjnym dnia piętnastego miesiąca września, roku pańskiego tysiąc sześć set dziewięćdziesiątego dziewiątego. Wojciech z Grotkowa Łoś podstoli podstarości i sędzia grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego generału wyszyńskiego, województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 19 N. 895; Castr. Prem. Rel. 467 p. 2107—2121; Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 51 p. 1603—1610 Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 17.

123.

S. L., 17. marca 1701.

Instrukcya króla na sejmik wiszeński.

1. Instrukcya J. kr. Mci p. n. m. na sejmik województwa ruskiego przedsejmowy sejmu walnego sześć niedzielnego warszawskiego na dzień trzydziesty miesiąca maja determinowanego IMci p. Stanisławowi z Mrozowic Mrozowickiemu posłowi J. kr. Mci dana w kancelaryi dnia siedmnastego miesiąca marca roku pańskiego tysiąc siedmsetnego pierwszego. 2. W czwartym roku szczęśliwego z łaski Bożej panowania swego J. kr. Mć p. n. m. wydając już czwartego sejmu vices nierozumie, aby kto miał desiderare w nim felicitatem do trzymania rad publicznych, niech się tu sprawi jadowity liwor, który chwalebne i heroiczne akcye J. kr. Mci p. n. m. jakoby szacunku i miłości publicznej nie godne gryzie i psuje, kiedy one sam ultro jak prędko czas uprzątnąć mógł w cenzurę wszytkich stanów rzptej oddaje, niechaj płodna wszytkiego złego matka, suspicya, płonieje w ogniu fałszywych podnietów swoich, jakoby się Panu bez sejmu i rady żyć podobało, kiedy z odprawionej świeżo drogi birżańskiej, zmiarkowawszy okoliczności, prorogowany termin ostatnią radą warszawską przedsejmową ad Septembrem uprzedza z swojej własnej woli tak prędką sejmową expedycyą. Niechybiłby i terminu recessem ostatniej konstytucyi deklarowanego, gdyby przez sumienie godziło zostać na złej wymowie: video meliora proboque, deteriora sequor. Czuł się J. kr. Mć p. n. m. tkniętym w poprzysiężony obowiązek de recuperandis avulsis opportune na koronie szwedzkiej, gdy ją ogarnęły duńskiej i moskiewskiej wojny klarigacye, bacząc, że ani przed Bogiem ani przed światem nie byłby wolen de omissa occasione, ile kiedy jurament ten de recuperandis nie inaczej tłumaczy, tylko że w ten czas najbardziej ad nexum onego tenetur, kiedy sama okazya pod ręką idąc inexcusabilem czyni. Jaka zaś podała się pogoda już extra verba rzecz sama prezentuje, przywrócony brzeg Dźwiny,[1]) odebrane fortece i posiężona część kraju inflanckiego a to samemi tylko dziedzicznemi siłami króla IMci p. n. m.; cóż gdyby się do tego waleczne zawsze rzptej znaki przyłożyć mogły były, albo przynajmniej, czego się bez żalu wspomnieć nie godzi, hoc quem civiles hauserunt sangvine dextrae był wsparty, heu quantum potuit terrae pelagique parari; przeniesionego tedy sejmowania z pory wojennej tę a nie inszą przyczynę uznała generalna rada warszawska i w każdego sercu, si iustum rebus adsit iudicium, wyrazić dotąd sam czas musiał sakramentalnego J. kr. Mci obowiązku necessitatem. 3. Idzie teraz taż sama rozpoczęta wojna sub trutinam et decisionem wszytkich stanów. De iustitia onej wątpić nie potrzeba, bo kiedy rzpta chwalebnym zwyczajem tak ścisłe sobie waruje recuperanda, że nie wprzód królów pp. przypuszcza do Korony, aż się na to przysięgą obligują, toć nullum tempus non iustum, quo amissa rehaberi possunt, dopieroż gdy się pogodne jako wyżej wspomniano podały okazye. Krzywd żadnych od Korony szwedzkiej tym wolnym narodom wniesionych J. kr. Mć p. n. m. liczyć nie chce, dość namienić widzącym i czyniącym komparacyą, że większa obrzydliwość, spustoszenie i zesromocenie, sanctorum profanorumque w tej przezacnej ojczyźnie uczyniła wojna szwedzka przez zdradliwą inwazyą kilkoletnią, niżeli kilkadziesiątletnia pogańska od Turków i Tatarów. 4. Tu pokój zawarty z przywróceniem omnium ablatorum, z porzuceniem przeciwko alkoranowi meczetów i bóżnic, tam z oddaniem tak wielkiej i wolnej prowincyi przeciwko własnej religii z niezostawieniem jednego kościoła albo wolnego exercitium wiary świętej katolickiej,

---

[1]) dziwny.

gdzie przed tem arcybiskup i tak wielu biskupów było, his vindicandis, kto może wolnem i czystem sercem obsistere? Ani obstat uprzątniona duńska differencya, gdy miasto niej insze succedunt konjunktury i nieomylnie objecują progressibus reipublicae coniuratos in classim ventos; accedit do tego z świeżej z carem IMcią moskiewskim konferencyi, że ten używa socia arma całej rzptej w kolligacyą przeciwko Koronie szwedzkiej, wieczną przyjaźnią obowiązując się i na wszelkich innych nieprzyjaciół; objecuje nie wprzód przystępować do traktatów, aż Inflanty i Estonią zupełnie rzpta odbierze. Deklaruje na odebranie fortec w tych prowincyach dać rzptej dwadzieścia tysięcy wojska pieszego ze czterdziestą dział, z amunicyą, prochami, lenungami, póty póki wojna trwać będzie. Z osobna sam wszystkiemi siłami pro diversione odbierać będzie Ingryą i insze prowincye; zawierać zaś traktatu niema, tylko wraz z rzptą, gdy przyjdzie ad terminos pokoju. 5. Revocat tu in memoriam J. kr. Mć p. n. m., że takowych kondycyi na wojnę przeszłą turecką nigdy się rzpta doczekać nie mogła, lubo się wszelkiemi starała sposobami, podaje w głęboką uwagę, jeżeli nie lepiej mieć tak mocnego i potężnego sąsiada w kolligacyi i przyjaźni cum evidenti rzptej commodo, aniżeli cum discrimine nieprzyjaźni periculorum trahere statum. Oddaje w tąż uwagę subsidia wojsk swoich własnych effective na dwadzieścia tysięcy ludzi przechodzących, artyleryą tak piękną i porządną jako się nigdy, absit verbo iniuria, w Polsce znajdować nie mogła. Niech tylko prawdziwa każdego ogarnie pro publico żarliwość, niech szczerze i bez passyi uważy, a przyznać musi, że to jest dzieło samego Najwyższego Pana, który niesprawiedliwości korony szwedzkiej nad tą zacną ojczyzną wykonane sero licet, se ipso ultore, chcąc pokarać prawie cudzemi siłami, inique ablata odbierać pozwala i serca wszystkich, w których non vile decus publicum provocat ad fortia, tak wielką i pożądaną okazyę, jakiej pogodniejszej przez setne lata ojczyzna nasza nigdy się nie doczekała. Oddaje zatem J. kr. Mć p. n. m. materiam hanc belli na bardzo delikatną i rozsądną wszystkich reflexyą obligując, aby była bez passyi i interesu, a dopieroż bez opatrznego tłumaczenia, aby pamiętała, że omni tempore idem posse licebit, aby decydowała jako mająca odpowiedzieć et propriae conscientiae et futurae posteritati. Sam się oraz protestuje przed Panem Bogiem, że jako się w uniwersałach z walnej rady warszawskiej deklarował, iż wszytkie acquisita rzptej ofiaruje, tak i teraz onej idem votum z zdrowiem swojem pańskiem sacrificat i że w tem niema nic więcej, tylko desiderium granic dawnych, amplitudinem ozdób i pożytków królestwa tak godnego, a nakoniec dosyć uczynienia obowiązkom swoim królewskim. 6. A gdy proferendam ab extra gloriam J. kr. Mć p. n. m. tak usilnie zaleca, nie może ojcowskie jego praeterire serce ab intra nieustającej w w. księstwie litewskiem i coraz zajmującej się odio et quod dolendum, sangvine civili niezgody. Naznaczył wprawdzie J. kr. Mć p. n. m. rady ostatniej termin komplanacyi na dzień dwudziesty pierwszy tego miesiąca i nieomieszka na nim pro sua paterna sollicitudine cum adminiculo wezwanych do tego Wnych senatorów starać się sistere periculosa haec interni mali exercitia. Jeżeliby jednak tak głęboko zaszłym rzeczom termin ten modum ponere nie potrafił, niewidzi J. kr. Mć p. n. m. inszego remedium, tylko od sejmu da Bóg przeszłego, i dla tego wszytkie stany obligować raczy, aby o jak najskuteczniejszych sposobach myśleć i one podać chciały ad reinducendam perfectam statuum redintegrationem et internam quietem. Pokój pożądany z Portą na początkach panowania J. kr. Mci chwalebnie ojczyźnie tej post tot pericula rerum przywrócony, pomięszała była znacznie niespodziana i gwałtowna w Elbiąg kurfiszta J. kr. Mci brandeburskiego intromissya, ale i ten przy usilnem staraniu J. kr. Mci musiał być oddany i przywrócił res integras et tranquillas. Zostaje jednak in onere rzplta wypłacenia iuris hipothecae trzech kroć sta tysięcy talarów twardych na wykupienie zastawy położonej per senatus consilium. Pięćdziesiąt wprawdzie tysięcy talarów twardych rigor komissyi włożył na miasto, ale podobno supra vires, residuum zaś półtrzecia

kroć sta tysięcy talarów twardych do obmyślenia rzptej należy, tak ściśle, że jeżeliby ich po sejmie lub skończonym lub strzeż Boże zerwanym nieobmyśliła i nieoddała w niedziel dwanaście, kurfirszt IMć ma potestatem odebrania territorii elbingensis i trzymać one wespół z zastawą aż do wykupna. Z jakąby to było szkodą i zawodem rzptej, każdy uważy. A zatem dług ten J. kr. Mć p. n. m. instantius instantissione zalecać raczy, żeby etiam in casu zerwanego strzeż Boże sejmu, mógł być zaraz na teraźniejszych sejmikach provisionaliter obmyślony z tymże kurfirsztem IMcią brandenburskim. Świeżo teraz nowa zachodzi okazya, gdy się na Prusach deklarował i ukoronował królem, jako tedy tę nową intrygę przez antekomicyalną J. kr. Mci p. n. m. odłożył do sejmu, tak teraz wszystkim stanom donosi, aby ad casum hunc prompta et expedita suppeditare mogły consilia. 7. Zapłata i ukontentowanie krwawych zasług wojska zawsze jest inter prima iustitiae onera, dopieroż gdy belli meditatio proponitur, iustitiam promovet ipsa necessitas. Przeszły sejm nie uchwalił tylko ośm ćwierci, trybunał zaś skarbowy radomski po tak wielu pracowitych limitacyach i reasumpcyach actus sui wylikwidował winnych ćwierci trzydzieści jednę, z tych cztery ex munifica liberalitate J. kr. Mci p. n. m. zapłacone, dziewiąciu synowski całego rycerstwa na ojczyznę przeszłem interregni zamięszaniem ukrzywdzoną respekt odstępuje. Ośm uchwała sejmu przeszłego naznaczyła, zostaje dziesięć ćwierci dawnego długu prócz nowych od sejmu przeszłego na zmniejszony wojska komput skuteczne uiszczenie się w tych borgach; tem więcej J. kr. Mć promovere raczy, im doskonalej ex omnium confessione widzi, że płaca po staremu nie odbyta, a żołnierzy porządek wojskowy przez zatrzymanie onej nigdy nie jest pewny i zatem idzie, że pieniądze stracić potrzeba i wygody z wojska niemieć; tantundem est nullum habere militem quod non solutum. Sposób punktualnego nie byłby trudny i ciężki, si sua cives w tak znacznej ojczyźnie norunt bona i znać się chcieli na siłach małego jakiego jednego a uniwersalnego podatku, który jako J. kr. Mć p. n. m. na przeszłym sejmie tak i na teraźniejszym intimae omnium curae oddawać raczy nullum quam quod iunctorum redimit commoda. 8. Mogłoby do tego niemało pomoc porządne mennicy otwarcie, naprawa a przynajmiej równy cursus monety. Zdumiewać się musi nieraz J. kr. Mć p. n. m. a podobno i każdy jako tak wielkie, zacne, swobodne i chwalebne państwo, bez własnej mennicy, mutuando tylko z cudzych podlejsze pieniądze za swoje lepsze, subsistere przez tak długi czas może i czyją wolą i powagą w jednemże państwie ledwie nie każde województwo i miasto też same pieniądze alio cursu bierze i wydaje. Należy hoc non postremum damnum et inconveniens nie tylko ad utile ale też ad dignitatem rzptej jak najprędzej odwrócić i nie wątpi J. kr. Mć p. n. m., że w tem serio przejrzeć się i decernere zechcą wszystkie stany. 9. Kamieniec wrócony, quantum gloriae tantum doloris rzptej przynosić powinien spustoszeniem swojem i ruiną, a co najżałośniejsza, że od samego odebrania niemasz czem prowidować praesidium tam zostającego, życzy J. kr. Mć p. n. m., aby rzpta wzięła przed się praecipuam et singularem meditationem tak naprawy i opatrzenia potrzebną amunicyą tej fortecy, jako też prowidowania raz na zawsze należytego tam porządku. 10. Artyleryi także rationes ultro się prezentują, kiedy nie tylko naznaczona kwarta wystarczyć necessitatibus onej nie może, ale co większa, że i tej samej possessowie już deciderunt oddać bez osobliwej ciężkości i trudnych exekucyi, aby zatem modus et facilitas prowidowania ustawicznych expens na tę wojenną ekonomię mogły się na teraźniejszym sejmie wynaleść, sądzi J. kr. Mć p. n. m. apprime necessarium. 11. Novella constitutio, na krzywdy i szkody w Koronie od wojska w. księstwa litewskiego poczynione, ponieważ skutku swego nie wzięła, owszem niektóre dekretami są naszymi odesłane, tedy J. kr. Mć p. n. m. materiam hanc iniuriatorum całej rzptej zalecać raczy. 12. Na tych tedy publicznych materyach, aby sejm był traktowany i w czasie sześć niedzielnym skończony, jako J. kr. Mć p. n. m. intime życzy, tak usilnie zaleca, aby urodzeni posłowie

ziemscy od swoich pryncypałów do tego singularissime byli obowiązani. Nie zapomina na koniec i tego J. kr. Mć p. n. m. co z osoby swojej winien, zna się do niedopłaconych objecanych milionów, ale to mało, zna się że wszytkiego siebie pożytkom osobom i sławie tej zacnej ojczyźnie debet, radby ją wyniósł nad wszytkie królestwa, radby ze wszytkich w nie jedne wszytkie sprowadził bogactwa, wszytkich ubogacił i widział do siebie migrare inopes et remeare beatos. Jednym słowem chciałby non stare sed superare promissa, ale kiedy in ea tempora nastąpił, że nie ruinę ale wywrócenie z gruntu ekonomii i dóbr stołowych zastawszy przez te lata panowania swego dwór, stół, powagę i ozdobę królewską, żadnej nie partycypując intraty swoją własną dziedziczną sustentować i trzymać aż dotąd, prócz tego i rezydencyę warszawską prawie wszytką in decus et perennem memoriam reparować musi, oddaje pod sprawiedliwy respekt, jeżeli to non superat, quid pro quo et quantum pro tanto, jeżeli ta rzpta nad samym tylko królem IMcią ma być wyrozumiewająca, która nad wszytkimi innymi królami intelligere chciala wyraźnem prawem, ne princeps egeat. Ostatek szerzej i doskonalej in eundem sensum wyrazić rozumowi i umiejętności urodzonego posła poruczono jest. Na własne J. kr. Mci p. n. m. rozkazanie. L. S. maioris, cancellariae regni. Piotr na Kczewie Kczewski regent koronny mp.

Castr. Leop. Rel. 477 p. 871—882.

124.

Wisnia, 18. kwietnia 1701.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dynitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy na generał do Wiszni na sejmik przedsejmowy za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. na dzień ośmnasty miesiąca kwietnia w roku niniejszym tysiącznym siedmsetnym pierwszym determinowany [1]) takowe za zgodnem koła naszego rycerskiego zezwoleniem postanowiliśmy uchwałę i laudum. 2. A naprzód ziemia lwowska ponieważ cursum czopowego i szelężnego prolongavit teraźniejszym IMciom pp. administratorom ad diem primam Jannuarii anni proxime imminentis, więc praesenti sancito dalszą tychże podatków dispozycyą na sejmik da Bóg relationis albo in crastinum deputackiego sobie praecustodit i zachowuje. A że do wypłacenia ośmiu ćwierci na zapłatę wojsku z uchwały sejmu warszawskiego do Radomia comportari nakazanych jeszcze siedmiu tysięcy jako refert IMć p. komisarz od nas na trybunał skarbowy radomski obrany nie dochodzi, przeto stosując się do przeszłego laudum, aby ta suma z podatków szelężnego i czopowego instantissime sine omni dilatione przez IMciów pp. administratorów tych podatków za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej wydana i zapłacona była tychże IMciów pp. administratorów obstringimus, assekurując IMciów, cokolwiekby de proprio praesenti a) ziemi wygadzając necessitati wydali, to IMciom ex publico proventu przyszli IMcie administratorowie ante omnia refundere będą powinni. 3. Stosując się do prawa pospolitego de conflagratis ex iustitia et clementia rzptej tak wielą konstytucyi obwarowanego miasto Żółkiew w ziemi naszej przez ogień nadrujnowane circa beneficium legis publicae przy wykonanych iuramentach konserwuje. IMci p. Pawła Manasterskiego regenta grodz-

[1]) Uniwersał króla datowany 17 marca w Warszawie C. Sanoc. 202 p. 503—506. Sejmik zagaił wojewoda Jabłonowski; mowa ta przechowała się w ręk. bibl. Ossol. 448 p. 183—185.

a) L. praesenti laudo.

kiego żydaczewskiego za inkurzyą tatarską na zdrowiu i substancyi nadwątlonego akceptując instancyą, circa laudum 1693 konserwuje i dalszy respekt na sejmiku da Pan Bóg relationis in proposito IMci desiderio pollicetur. 4. Ziemia przemyska mając iustam compassionem nad miastem Jarosławiem, Sieniawą i Rzeszowem pożarem ogniowym znacznie zrujnowanym, jako iuramenta przy wiadomości publicznej testantur, tedy pomienione miasta i pogorzelców w juramencie wyrażonych ab omnibus contributionibus także Sokolskiego, Kaszewica i Stantygiera adhaerendo constitutioni 1678 de conflagratis opisanej laudo praesenti uwalnia liberam propinationem omnium liquorum pozwalając absque quovis solutionis onere. 5. Ponieważ suma cztery tysiące zł. laudo anteriori na wypłacenie długu IMciów pp. Michałowskich przez pomienione laudum uwolnionych IMci p. Ussakowskiemu naznaczona dotąd nie jest wypłacona, tedy wypłacenie onej z podatku czopowego i szelężnego miasteczka Stryja w roku następującym naznacza, żeby podatek pomieniony do rąk tegoż IMci p. Ussakowskiego bez przeszkody IMciów pp. administratorów był oddany laudo praesenti deklaruje. Oschłą także assygnacyą IMci p. Drojowskiego[a] pułkownika wojska koronnego na trzy tysiące zł. wydaną, że z podatków pewnego prowentu jako i IMci p. stolnika halickiego i IMci p. oboźnego wojskowego zapłacona będzie assekuruje. 6. Wniesioną do koła naszego od IMci p. Żurowskiego cześnika przemyskiego respektem wypłaconych de proprio wydanych do siebie asygnacyi a retentorów libertowanych, od których się to IMci kompensować miało, illacyą przyjmując, satisfactionem in hoc desiderio IMci na przyszłym da Bóg sejmiku relationis obmyśleć deklaruje. 7. Zachodzące querellam od IMciów pp. braci względem podwyższonej ultra modum soli ceny na żupie Starej Soli kontentując, onej pretium aby non excedat dwóch zł. mieć chce. A że podwody szlacheckie idąc po sól i powracając niemałą od różnych ponoszą depaktacyą, tedy reasumując w tej mierze wszelkie prawa in rem stanu szlacheckiego uchwalone, ostrzega sobie, aby żaden cuiuscunque conditionis człowiek praetextu cła i myta takiego podwód szlacheckich z pańską solą idących nie ważył się aggrawować, sub poena trecentarum marcarum in quovis subselio vindicandarum. 8. Ziemia sanocka afflicta tot iniuriis coeli, jako to nieurodzajem, gradobiciem, powodziami, którą nie tak tot genera calamitatum uciemiężają, jako zagranicznych zbójców i niezwyczajne depredacye, które prawie ab hostilitate są gorsze, więc stanęło zgodne laudum, aby in omnem eventum popisy w ziemi były za wydaniem uniwersału IMci p. starosty sanockiego. Teraz zaś wydać ma uniwersały WIMć p. starosta sanocki do pogranicznych miast i wsiów t. j. do klucza jaśliskiego, do starostwa sanockiego i krosińskiego i innych dziedzicznych wsi pogranicznych, aby propter defensionem mieli wszelką gotowość oręża i szlaki żeby obchodzili uczyniwszy między sobą dispozycyą, na gwałt biegli in casu necessitatis, ukrzywdzonym aby pomoc czynili, co wszyscy praemissa wykonywać powinni sub refusione damnorum. IMcie pp. poborcy ob summam ad praesens inopiam poddanych, post subsecutas calamitates przy teraźniejszej karystyej ab executione supersedeant do sejmiku relationis i folgę tam uczynili tym IMciom, którzy wielkie mają od zbójców szkody et per calamitates, jako to ognie i grady. 9. Rajtarya aby in futurum nie była, która była przysłana ad affectationem ziemie od JWIMci pana krakowskiego w ziemi sanockiej na konsystencyej i aby ustąpiła. Accelerando[b] jednak komisyą węgierską, która tak prędko być nie może, ponieważ per constitutionem naznaczona ma być, zaczem ex gremio nostri ad deferenda desideria do IMci p. Nigrellego, Barkoczego i Bersieniego[c] uprosiliśmy IMciów pp. Pełkę komornika sanockiego i IMci p. Stanisława Wisłockiego miecznika żydaczewskiego, którzy deponent querellam et expriment pericula ziemi, przy danej sobie od IMci p. Jana Sobieskiego cześnika koronnego marszałka koła naszego rycerskiego

a) F. S. Drojewskiego. b) L. Meliorando. c) L. Businnego.

instrukcyi i liście. **10.** Oschłe zaś assygnacye na zł. sześć tysięcy do ziemi wydane IMciom pp. Franciszkowi Orzechowskiemu łowczemu przemyskiemu jako też IMci p. Andrzejowi Dydyńskiemu wojskiemu przemyskiemu, posłom z ziemi sanockiej obranym na sejm przyszły, aby na sejmiku relationis byli satisfacti laudo praesenti declaratur. Także niedobrane zł. cztery sta z czopowego ziemi sanockiej in vim praemii za funkcyą komisarską deklarowane na tymże sejmiku relationis IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu wypłacone być mają. Do tego IMci p. Jaruntowskiemu stolnikowi parnawskiemu za funkcyą poselską do IMci księdza kardynała na tymże relationis sejmiku satysfakcya naznaczona stać się powinna. **11.** Kiedy zaś codzienne a prawie momentalne niebespieczeństwa od wzwyż pomienionych zbójców, toć już de instantanea myśleć potrzeba securitate, która się ad praesens nie mogła znaleść insza, tylko iż na zaciągnienie ludzi pro praesidio uchwalamy zgodnie podatek czopowego i szelężnego, który to podatek in dispositionem WIMci p. staroście sanockiemu oddajemy. Poczynać się ma eodem die et tempore in anno futuro 1702 i on wolno będzie WIMci p. staroście komu chcieć lubo w arendę per plus offerentiam lubo w administracyą puścić, rotmistrza dla zaciągnienia ludzi obrać i tak onemu jako i ludziom zapłatę obmyśleć. **12.** Zabiegając niezwyczajnej swywoli chłopskiej w ucieczce na Podole ad instar laudi województwa wołyńskiego zgodnie w całem województwie uradziliśmy, że omnem suppelectilem tym zbiegom komukolwiek zabierać się godzi a samego chłopa tylko z duszą panu oddać, które to sancitum ma być po iurisdykcyach przez uniwersały i po miastach ad sonum tubae ogłaszane. **13.** IMć p. Turecki miecznik dobrzyński od zbójców zrujnowany, któremu nie tylko substancyą ale i rodzica wzięto, mszcząc się ex quo rotmistrzem smolackim od ziemie naznaczony jest, ten tedy interes, ile słuszny, do relationis sejmiku odkłada się. Mając także wzgląd i na zasługi IMci p. Jana Łabęckiego skarbnika żytomirskiego znaku pancernego JWIMci p. starosty krakowskiego porucznika i na ruinę przez inkurzyą tatarską w dobrach IMci Bratkowicach, Manasterem i Dołhem, deklarujemy da Bóg na sejmiku relationis, kiedy będzie rzecz się o podatkach agitowała, pomienione dobra IMci alleviare. **14.** Niespodziany sejm nagłe nam przyniósł consilia tak, że się musiało wiele materyi, które utile województwu naszemu concernunt transmittere; więc zgodnem całego generatu zdaniem, ad instar inszych województw, nazajutrz po deputackim, etiam in casu broń Boże rozerwanego sejmu, niniejszy sejmik limitujemy. **15.** Żeby zaś tem lepiej całemu światu pateat siccariatus w ziemi sanockiej a vicina Ungaria, więc zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby szkody poprzysiężone et in gremio nas wszytkich deponowane i reprudokowane iniuriatorum[a]) były w teraźniejszem laudum inserowane, które takowe są przez zbójców węgierskich z ziemi przemyskiej i sanockiej: IMć p. Gniewosz podczaszy liwski pobity i raniony ma szkody na sześćdziesiąt tysięcy, IMć p. Stanisław Lesiowski wojski samborski, którego ojca i matkę zabito samego zaś pieczono ma szkodę na ośmdziesiesiąt tysięcy[b]); IMć p. Eliasz Wisłocki stolnik żytomirski ma szkody przez różne zabrania i palenia czasy na trzykroć sto tysięcy, IMć p. Stefan Turecki miecznik dobrzyński rotmistrz ziemie przemyskiej, do którego dla zemsty siedmset przyszło zbójców, w dzień naprzód rodzica wzięli do więzienia i siedział w Ungwarze u Berszeniego ma szkody z bracią swoją na półtora kroć sto tysięcy, IMcie pp. Jan Mikołajowski i Jendrzej Turzański, Paweł Manasterski regent grodzki żydaczewski, Zupaniego i Wyzłowa possessorowie, podstarościego zabito, chłopów pieczono, dwór wsi obedwie funditus zrabowano, mają szkody przez to na pięćdziesiąt tysięcy; IMć p. Łoś podstoli lwowski posessor Klimcza ma szkody na zł. dziesięć tysięcy; IMć p. Jan Wisłocki chorąży bydgoski przez różne czasy rabowania ma szkody na sto tysięcy; IMć p. Władysław Dzwonowski przez naście i rabowanie podobne

---

a) T. S. per iniuriatos. b) T. S. siedmdziesiąt tysięcy.

ma szkody na dwadzieścia tysięcy; sukcessorowie niegdy IMci p. Jana Łowieckiego a), jako to żona i na zdrowiu i na chudobie szkody ma ad minnimum na dwadzieścia tysięcy, co i dziatki jego wszystkie osobliwie synów dolega i rekompensa concernere ma; także sukcessorowie IMci p. Piotra Gurskiego mają szkody na dziesięć tysięcy; JMci p. Barbarze z Humnisk Romerowej, która i na zdrowiu swojem wielką poniosła klęskę i wszytkich konsukcessorów tejże JMci, małżonka IMć p. Romera a osobliwie z pierwszym małżonkiem spłodzonych synów szkody jest circiter na sześć kroć sto tysięcy; o czem lepiej constat IMci p. marszałkowi koła naszego, jako koligatowi IMciów. IMć p. starosta horodelski Adam Humnicki ma szkody ad minnimum na dziesięć tysięcy; IMć p. Grodzicki ma szkody na dwa tysiące także przez podobny rabunek; IMć p. Laszoski b) ma szkody ad minnimum na pięć tysięcy, IMć p. Crząstowski we Zminicy ma szkody na piętnaście tysięcy; IMć p. Adama Garbowskiego zabito i wszytko zabrano, IMć p. Bogusza zabito i wszytko zabrano; IMć p. Karola Krasowskiego zabrano, IMć p. Romerową spieczono i na dziewięćdziesiąt tysięcy zabrano, IMci p. Rudzkiemu wołów kilkadziesiąt zabrano, IMć p. Alexandra Koteckiego wieś Ustrzyki nie tylko ze wszystkiem wybrano poddaństwem ale i wieś spalili; IMci p. Janowi Błońskiemu łowczemu żydaczowskiemu wieś Lubatówkę kilka razów wybrano, IMciom pp. Balom do wszytkich dóbr co rok wpadając bydła zabierają; IMci p. Tarnawieckiego naście pretensyi na czterdzieście tysięcy co zrabowano. Patuit zaś z konfessat z ludzi, którzy morte comprobarunt, że się ex his spoliis podostawało u starostów p. Humenny. IMć p. Wojciech Tarnawiecki, jeżdżąc za szkodą rodzica swego zastał we Stropkowie u IMci p. Pety Ferensa konie swoje własne w stajni. 16. Którą to uchwałę naszą zgodnie umówiąną IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy. Jan Sobieski cześnik koronny strażnik wojskowy marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego generału wiszyńskiego.

Castr. Leop. Rel. 477 p. 1043—1050; F. Cop. Castr. San. 111 p. 2613—2620. Castr. San. Rel. 202 p. 704—712. Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 24 fragment.

125.

Wisnia, 18. kwietnia 1701.

Instrukcya sejmikowa posłom na sejm.

1. Instrukcya na sejm walny ordynaryjny warszawski na dzień trzydziesty maja złożony z generału sejmiku wisnińskiego za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. dnia ośmnastego kwietnia w Wisni na miejscu consultationum zwyczajnem postanowiona i WIMciom pp. Józefowi Krosnowskiemu chorążemu podolskiemu, Wojciechowi Łosiowi podstolemu lwowskiemu z ziemi lwowskiej, WIMci p. Konstantemu Wapowskiemu stolnikowi koronnemu podkomorzemu ziemi przemyskiej, Adamowi Trzebuchowskiemu stolnikowi bracławskiemu ziemi przemyskiej, WIMci p. Janowi Sobieskiemu cześnikowi koronnemu, Józefowi Mniszkowi staroście sanockiemu z ziemi sanockiej posłom na sejm zgodnie obranym dana. 2. Kiedy jeszcze afflictae et tot bellorum oppressae fessaeque ojczyźnie naszej ictibus lubo post eluctatam od wojny pogańskiej felicitatem invidiae fatorum sortes niedają lactari dulcedine pacis, bardziej uznawać musi et graves numerare procellas w ozdobach i wolnościach swoich damna casusque ingentia refert i ta rzpta nasza totius christianitatis decus, wiary świętej depositorium i wolności ukoronowana diademate przyznawa, iż pod tego Pana, per quem reges regnant, zostaje ręką, Jego Świętą Opatrznością reflorescere może, z jego dobroci feli-

a) F. S. IMci p. łowczego. b) F. C. Losowski.

ciores comparat annos. Za co Majestatowi Boskiemu najpokorniejsze oddawszy dzięki tejże dobroci implorat opem, aby następująca sejmowa obrada saluberrimam iuribus et libertati przyniosła medellam. Podziękują przy tem IMcie pp. posłowie nasi Najaśniejszemu majestatowi J. kr. Mci p. n. m, że przez IMci p. posła swego instrukcyą z kancelaryej swojej na sejmik nasz daną ojcowskiemu dobra pospolitego pieczołowaniu zdrowie et fortunam offert, ampliandae nieśmiertelnego imienia swego gloriae zabierając meditationes i niezwyciężonym czynom lucra ab hoste curatque triumphos. 3. J. O. księdzu kardynałowi arcybiskupowi gniznińskiemu[a] et primati regni należytej od nas wdzięczności oddadzą censum i tąk przez prywatną audyencyą jako in facie całej rzptej curarum IMci servandae patriae et libertatis na sercach naszych wyrytą exponent gratitudinem, o dalszą dobra pospolitego upraszać będą prospekcyą i wszelką naszą obligacyą tantis conatibus addent. 4. Zna się województwo nasze in sua statione et quibus contra quaevis adversa invalidum[b] pericula, i przyznawa, iż ex specula powierzonej władzy od JWIMć p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego dobra pospolitego commoda i swoje odbiera utilitates, który effuso tak wiele razy jako wiele ciężkości na ojczyznę naszą kiedy było hostili i z małą wojska garścią cruore i przyznawa, że niepłatnym wojskiem narodowi naszemu triumphalem contexit purpuram a przezornością i kredytem swoim w wojsku całej rzptej zaszczyca kredyt et publicam mercedem z walecznych czynów swoich dat pretia regno. Który decus publicum w stracie zdrowia i fortuny swojej założył wolności konserwacyą i praw securitatem carius vita censet, zachowania pokoju tranquillitatis ab intra et extra servare przyzwyczajony dobru pospolitemu dies noctesque dedit et tantarum curarum całość całej rzptej saturat messe, którego gloriam wdzięczne nasze debent portare pectora et perennis mirabitur orbis. Zo takowe tedy prace, koszty i trudy IMcie pp. posłowie i przez osobliwą audyencyą et coram tota republica wdzięczności naszej repraesentabunt victimam i do całej rzptej serio instabunt, aby i tantis curis dobra pospolitego iustam odebrał compensationem. JWIMć p. wojewoda krakowski hetman koronny polny sociata clava z JWIMcią p. kasztelanem krakowskim, sociat et praestantissima in rempublicam merita, fortuny stratą victrices rycerstwa koronnego servavit dexteras, zdrowie swoje publico oddał usui, za co IMcie pp. posłowie eodem ordine podziękują IMci p. wojewodzie krakowskiemu et tantorum meritorum IMci promovebunt gratitudinem. 5. A że rzecz jest najpierwsza valida fundamenta ponere rebus u wolnego narodu naszego wrodzona jest praw naszych veneratio, wolności securitas, tranquillitatis et pacis internae immunitas i zachowanie przez zgodę całej rzptej naszej postanowionego prawa dulcius quam vitam servare zwykliśmy, te przodkom naszym krwią wysłużonej wolności oddajemy wdzięczność, te pectoribus naszemi zaszczycamy, tych dotrzymać et venturae debemus posteritati. Przeto tantae respondendo obligationi IMciów pp. posłów naszych obstringimus, aby effectuationem prawa przed obraniem IMci p. marszałka wyprowadzenia zagranice ad proprias regiones exotici exercitus pod starą laską urgeant i pod tąż laską ne amplius in viscera regni cudzoziemska milicya redeat securitatem od J. kr. Mci p. n. m. domówili się, oraz i o pp. rezydentach externae nationis przy boku J. kr. Mci nihil supra leges latas favorabilius pozwalali i nie powinni będą na nowej na ten teraźniejszy sejm IMci p. marszałka pozwalać elekcyi póty, póki z granic ojczyzny naszej ad suas niewynidzie rationes. 6. Ponieważ ten jest porządek i powinność w ojczyźnie naszej, iż ad condendas leges communi consilio et uniformi stany rzptej prawom conditis et condendis vim et robur dają, in scissa zaś republica et interveniente inter cives tej ojczyzny collisione legum scandala, pericula et incertitudo esset, i gdy dolendo exemplo w. księstwo litewskie in partes et sensus diversos poszło, skąd nietylko collisiones animorum ale effusus cruor

a) Michał Radziejowski. b) S. validum.

praerogativae iurium et securitatis internae niszczy i zatapia et violenta potestas mutuae immemor charitatis całej albo evertere albo cale zgubić mogłaby rzptej naszej konfidencyą, przyniosłaby legum periculosas interpretationes, super tantis obojej strony województwo nasze indolet ausibus i to ponderuje, iż to jest rzecz tak ciężka, że utraeque partes victrix et victa wraz jeden nigdy nie powetowanej zguby upadłyby. Tedy upatrując wspomniane województwo nasze dulce z księstwem litewskiem unionis consortium IMciom pp. posłom naszym zleca, aby felicibus auspiciis et regio J. kr. Mci animo suplikowali intermedium ordinem prześwietny senat ad hanc necessariam inwitowali operam i z pod starej laski o deputacyą ex gentibus usiłowali, żeby na tym sejmie unita virtus wolnościom i swobodom naszym robur potentius addat. Habenda w tem ratio primae iniuriae książąt IMciów Wisniowieckich, których i w przodkach i osobach samych validas dexteras et nihil nocuas fraternus concussit ictus. Do tego pro securitate constituendae confidentiae et reintegrandi obojej strony prerogatywy praw i wolności, uwalniając każdego tak in genere jako divisim ab omni metu vindictae, urgebunt IMcie pp. posłowie u całej rzptej ex tribus ordinibus złożonej, ażeby garancyą caveat stronom et invicem securitatem illa sponsione, iż jeżeliby kiedykolwiek quod Deus avertat strona na stronie mścić się presumowała, violatorem sponsyi rzptej pro hoste patriae mieć będzie et circa partem iniuriatam audenti laedere diffidatione sese opponet. 7. Ma województwo nasze prae oculis dawniejsze i świeższe prawa nasze, ma i pacta conventa w pamięci, które nietylko Najaśniejszym monarchom, quorum in regno praesentia salus populi, za granice wyjeżdżać i z postronnymi monarchami sine consensu rzptej conferre ale też etiam privatissimis civibus non permittunt modum, exindeque będą powinni IMcie pp. posłowie upomnieć się u IMciów pp. senatorów na rezydencyi pro tunc będących, aby rzptą dostatecznie informowali, si quid necessitatis et commodi in publicum conferentia Najaśniejszego króla IMci p. n. m. z carem IMcią mieć mogła i o tem postanowione prawa nasze ad suam redeant orbitam. Gdy tedy satisfactioni in praemissis et effectuationi sancitorum et cautorum rzptej z dobroci ojcowskiej J. kr. Mci p. m. favebit et datam sponsamque exsolvere będzie raczył fidem, IMcie pp. posłowie nasi do obrania nowego IMci p. marszałka zgodnie cum tota republica przystąpią i dalszemu dobru pospolitemu vovebunt curas. 8. A że król IMć wojnę szwedzką już sam zacząwszy i rzptej persuadere intendit, tak avulsorum pamiętny i krzywd rzptej vindicator, tedy zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby za tę J. kr. Mci waleczną dobroć podziękowali, której to dobroci pańskiej ingentes gressus że ściągać niemożemy tak długą wyniszczeni wojną, kontrybucyami exhausti, omni genere nieurodzajów et calamitatum dotknieni wywiodą IMcie pp. posłowie i na wojnę szwedzką nie pozwolą. Instabunt przy tem do króla IMci, aby nam raczej milszy teraz nad wszystko pokój ze Szwedem conservare raczył, dawnego Augusta implens vestigia, który niemniej z pokoju jako i z boju będąc sławny, umiał orbi quietam saeculo pacem dare. Cavebunt zaś cardinali iuri reipublicae, aby sine scitu rzptej nigdy wojny nie zaczynano iuxta constitutiones annorum 1576, item 1611, item 1613, item 1638, w czem wszytkiem stringimus IMciów pp. posłów fide, honore et conscientia. 9. Niema nic milszego rzpta nasza jako unicuique servare fidem i dla tego omnia media uspokojenia w długu księcia kurfirszta IMci województwo nasze adhibere życzy IMciom pp. posłom naszym, lubo mogłyby się naleść mutuae do kurfirszta IMci praetensiones w uspokojeniu długu kurfirsztowi IMć należącego, cum tota republica concordare pozwala i zdanie swoje offert, aby z IMcią p. podskarbim koronnym rzpta adinveniat media, ażeby klejnoty rzptej starał się zastawić i takową sumę kurfirsztowi obmyśleć raczył, jeżeliby zaś to practicari nie mogło, tedy insimul z inszemi województwy prosić będą J. kr. Mci p. n. m., aby ex hoc onere kurfirszta IMci rzpta evincando z pozostałych w skarbie króla IMci deklarowanych wojsku milionów pretensyą kurfirszta IMci uspokoić chciał. Insuper jeżeliby w tem była

trudność, tedy województwo nasze melius censet, aby territorium Elbingense iure hipotecae szlachcicowi incolae regni w takiej sumie puszczone było, ut fides rzptej pateat illaesa. Że zaś kurfirszt IMć cum iniuria całej rzptej contra sancita pactorum oliwensium et cum derogatione Najaśniejszego majestatu primi ordinis honoris ukoronować się praesumpsit, tedy sanandae laesionis dignitatis rzptej omnibus statibus regni i obradom następującego sejmu województwo nasze oddaje i do spólnej zgody IMciów pp. posłów obliguje. **10.** A że firmamentum regnorum et securitas jest w wojsku munderownym i płatnym, promomować będą IMcie pp. posłowie i perswadować, aby się sama rzpta nie dysarmowała, niepłacąc wojsku, tak tedy za przeszłe zasługi wojsko in toto aby było uspokojone, jako na przyszłe lata, aby punctualis coroczniа płaca była postanowiona, to jest dwie ćwierci in Maio a dwie ćwierci in Novembri, quam rigorisissime praecustodire mają IMcie pp. posłowie. **11.** Otwarcie mennicy znaczne przynieść może emolumentum ad aerarium publicum, więc congregatis statibus cooperabuntur IMcie pp. posłowie do tego. Co zaś ad cursum monetae et pretium jej aequale per totum regnum, aby sua activitate IMcie pp. posłowie omnino prowidowali i bez tej koekwacyej do nas na sejmiki relationis nie powracali. **12.** Widzimy i wiemy dowodnie, jako Żydzi i kupcy talery ex regno wywożą a szóstaczkami i orlankami do tego fałszywemi zagęścili, więc ut extendatur rigor fisci na takich instabunt IMć pp. posłowie. **13.** Kamieńca restauracya i fortyfikacyą że potrzebna jest, to luce meridiana clarius, więc cum tota republica IMcie pp. posłowie agent de modo fortificandi et restaurandi. **14.** Similiter artyleryi koronnej ponieważ kwartą nie wystarcza na expensa i amunicye jej, więc nic słuszniejszego, quam et subveniat respublica defectum. **15.** Ad acceleranda reipublicae negotia i prędszą satysfakcyą borgowemu wojsku promovebunt IMcie pp. posłowie, aby sejm walny in spatio sześciu niedziel był determinowany. **16.** Niewygasła in pectoribus civium princeps omnium virtutum gratitudo, która debetur za waleczne akcye i ojcowskie łaski patri patriae Najaśniejszego Jana Trzeciego piis cineribus, taż wdzięczność viget w sercach polskich et serenissimae eius posteritati, więc pretensye Najaśniejszego królewicza IMci Jakuba, jako to do Szawel i innych dóbr per commissarios a republica deputatos aby liquidowane były upomnią się IMcie pp. posłowie. Sumy zaś provenientes in exemptionem aby iuxta pacta conventa wypłacone były królewiczowi IMci Jakubowi supplikować będą IMcie pp. posłowie in facie omnium ordinum do J. kr. Mci p. n. m. **17.** Województwo ruskie od tak wielu lat tot hostilitatibus et periculis wystawione jako cel, to antemarale christianitatis przecież reviviscit ex cineribus co raz z upadku dźwigając się. A kiedy się kalkulować z sobą przychodzi per quod meritum, wynajduje pro primo clypeo osobliwą i zwykłą sobie duchowieństwa obserwancyą, która et hoc saeculo jest w sercach naszych pro maiori ku osobie pasterza województwa naszego JWIMci księdza arcybiskupa lwowskiego. Niechże ten dokument ad interim pokażą IMcie pp. posłowie, supplikując in facie reipublicae do Najaśniejszego majestatu J. kr. Mci wielkiego senatora godność et emeritam virtutem zalecając zwyczajnej Najjaśniejszym antecessorom J. kr. Mci dystrybucie, iuxta constitutionem anni 1633. A że i prawo i zwyczaj ab immemorabili et interrupta serie twierdzi, jako do arcybiskupstwa lwowskiego pingvia beneficia przydawały hojnie dexterae regiae ob tenuitatem prowentów pomienionego arcybiskupstwa, dopieroż teraz, kiedy bez nieprzyjaciela koronnego tak jest zdezolowane, więc omni activitate IMcie pp. posłowie to promowować będą. **18.** Wielkiego jak w boju tak i pokoju znaczne in republica civis et ministri merita JWIMci p. podskarbiego w. koronnego wyliczą IMcie pp. posłowie, a że fortuna IMci p. n. m. zostawiona na przeszłym sejmie sub malleo vexandi thesauri, więc usilnie promovebunt IMć pp. posłowie, aby miał kwit a tota republica, ponieważ się już kalkulował. **19.** Przewielebni IMcie OO. episkopowie lwowski i przemyski ritus graeco uniti z młodszych lat swoich w rycerskich dziełach zawsze sławni i teraz assistunt

etiam fortuna bellicis, więc aby dobra IMciów częścią przez nieprzyjaciela koronnego zrujnowane, częścią pod czas związku aggrawowane mieli hiberny allewiacyą promovebunt IMcie pp. posłowie i to, aby duchowieństwo miało należytą obserwancyą. 20. Ta jest a condito regno definicya narodu polskiego, że elector populus praescribit iura regnandi, więc mając reflexye integritatem iurium cardinalium, upomnią się IMcie pp. posłowie omni activitate, aby in senatus consilio senatorskie vota były podane każdego z IMciów pp. senatorów ad archivum z podpisem ręki własnej i pieczęcią JWI p. kanclerzowi w. koronnemu do rąk, ad requisitionem zaś każdego szlachcica powinny być wydane per extractum i to praecavebunt osobliwie, aby JWIMć pp. senatorowie nie wdawali się in materias do całej rzptej pertinentes. 21. Instabunt IMcie pp. posłowie do J. kr. Mci i całej rzptej, aby serpens malum supprimere in herba Paleja, tak wielkiego buntownika, i Chwastów mu odebrać. 22. Wniosą IMcie pp. posłowie i ten punkt, kiedy się będzie szwedzkiej wojny deklaracya agitowała, że gdyby miał kto ex civibus dawać ludzi na wojnę szwedzką, pro hoste patriae et incapax honorum ma być deklarowany. 23. Względem chłopów zbiegłych, aby nova lex formetur cum maiori vigore et foro ubiquinario, to jest, jeżeliby ad primam requisitionem nie był chłop wydany, tedy vadium trium millium marcarum et sessionem turris luere powinien. 24. A że w województwie podolskiem cum discrimine życia i zdrowia, gdy woźny i szlachta aresztują, którym po drogach zastępują, więc w samem tylko województwie podolskiem areszt w pozwie dany i zeznany valere ma. 25. Starać się usilnie mają IMcie IMcie pp. posłowie, ut nova lex condatur, aby mogli bywać posłowie i deputaci w ziemi lwowskiej z powiatu żydaczewskiego, z ziemi przemyskiej z powiatu przeworskiego, et exponent rationes reipublicae. 26. Salaria zatrzymane IMciom pp. komisarzom hibernowym aby zapłacone były z skarbu królewskiego iuxta antiquam et solitam praxim. 27. Prawo de incompatibilitate trzymania dwóch starostw w jednej osobie reasumować konstytucyą także i na starostwa ekonomiczne salvis modernis possessoribus. 28. Recommendatur IMciom pp. posłom osobliwie rewizya bonorum regalium i lustracya respektem hyberny i kwoty specialiter zleca się IMciom pp. posłom Sucha i Suska Wola w ziemi radomskiej w województwie sandomirskim, tenutae na ten czas IMci p. Jaruntowskiego stolnika parnawskiego sędziego grodzkiego sanockiego, które inpracticabili exemplo są aggrawowane, bo chłopów dwunastu dosyć in sterili gleba non sufficiunt do wydania kwarty i hyberny tysiąca dwudziestu a kwarty sta siedmdziesiąt zł. przy szczupłym prowencie. 29. Komissya węgierska aby mogła accelerari dla prętszej iniuriatis satisfakcyi i żeby terrigenae tak z ziemi lwowskiej, przemyskiej jako i sanockiej obrani byli komisarze promovebunt IMcie pp. posłowie; których komisarzów numerus aby non exedat więcej nad sześciu[1]) w tejże komissyi aby rzpta determinowała czas i miejsce zjechania się IMciom pp. komisarzom unius duorumve absentia non obstante. A że potrzebna IMciom pp. komisarzom na tę komisyą węgierską konsolacya i na praesidia expensa, województwo zaś nasze ob calamitatem przez nieurodzaj, grady i powodzie sufficere kosztem swoim nie może, tedy procurabunt IMcie pp. posłowie, aby rzpta z sumy tej, która na podatki naznaczona będzie, certum quantum defalkowała, lubo też z repartycyej ludzi ujęła, aby tą sumą tak JW pp. komisarzów za pracę i koszty ich rekompensa wypłacona, jako też praesidia pro defensione krajów od pogranicza konserwowane być mogły. 30. Specialiter zalecamy IMciom pp. posłom, aby in facie totius reipublicae królowi IMci exponant pericula i codzienne prawie inkursye od ludzi węgierskich tudzież i szkody tak ziemi przemyskiej jako i sanockiej deducant i oraz upraszać będą posłów od całej rzptej do cesarza IMci, aby iniuriati jako najprędszą odebrać mogli satys-

---

[1]) Na czele komisyi tej stanął Stanisław Wisłocki ob. pismo szlachty komitatu ungwarskiego do szlachty woj. ruskiego z dnia 30. stycznia 1702 r. Castr. San. 203 p. 216—218. cf. Ibidem p. 215.

fakcyą i na potem omnis securitas od pogranicza tym ziemiom provideatur. **31.** Doniosą J. kr. Mci i całej rzptej IMci pp. posłowie contenta listu JWIMci pana krakowskiego [1]), które wykonnotować i w instrukcye włożyc zleciliśmy IMci p. marszałkowi generału naszego wyszyńskiego, które się tak elucydują. Primo: zapłata wojsku teraz i na potem. Secundo: depaktacye przez JW pp. poborców pp. deputatów wojskowych kiedy praetią sangvinis extorquent od wyliczenia pieniędzy. Tertio: porządniejsze obrachowanie i postanowienie hiberny ad sufficientiam tak wojsku na granicach in excubiis będącemu, jako też ad modum rekompensacyi IMciom pp. komisarzom authoritate reipublicae et voluntate legis deputowanym, jako też IMciom distributorom wojskowym. Quarto: in hac prospectione uspokojenie oschłych asygnacyi dla niezwożenia sum hibernowych do Lwowa et manifestam contraventionem a w drugich miejscach contumaciam exercentium violentas oppressiones. Quinto: defecta przeszłych komissyi, które dla konflagrat insolubilia salaria non sufficiunt, bo tylko na to wszytko czterdzieście tysięcy postanowiono, dla tego przeszłe dwie komissye długu sum possessorskich sto kilkudziesiąt tysięcy zaciągnąć musiały. Sexto: Trybunał radomski obstante contraventione niezniesionych sum z województw jako ma być dalej konserwowany, ponieważ jedne województwa i uchwały żadnej na zapłatę wojsku niepostanowiły, drugie uchwalonych podatków wypłacać nie chcą et rigor extendi powinien contra contumaces. Septimo: Konsystencye wojsku aby były przez rzptą obmyślone porządnie, ponieważ IMcie pp. possessorowie konsystencyi wojsku w dobrach swoich niepozwalać dalej deklarowali się. Octavo: przez traktat samborski pozwolone chleby wojsku aby suo mogły gaudere valore i o takie chleby wojsko od impetycyi IMciów pp. possessorów wolne zostawało suffragio legis publicae wsparte. Nono: causas iniuriatorum od wojska cum intendentibus qua methodo rzpta pomiarkować destinabit, żeby duplici poena wojsko nie było karane i wytrąceniem za poczynione szkody ćwierci i ursione satisfactionis iniuriatis, w czem wojsku prospicienda securitas. Decimo: wojska cudzoziemskiego prospectio i zapłata celerior aby była postanowiona. **32.** Wielkie i godne merita JWIMci p. Krzysztofa Skarbka kasztelana halickiego pułkownika J. kr. Mci i rzptej, który continua serie przez lat kilkadziesiąt zdrowiem i odwagą na wojnach consilio et activitate w publicznych obradach omnem życia swego operam w tej ojczyźnie miłej spólnej matce naszej praestitit i świadczyć nie przestaje, zalecą IMcie pp. posłowie nasi respektowi J. kr. Mci i rzptej, ażeby mu uroczysko, to jest grunt od lat kilkuset pusty a z dawna przy Obertynie u antecessorów jego w używaniu i teraz w possessyej jego będący, Hauryłow Kamień nazwany, in remunerationem zasług jego in haereditatem jemu i potomkom jego był oddany instabunt w tej promocyi IMcie pp. posłowie, aby J. kr. Mć na to consentire raczył. **33.** Ponieważ insze urzędy nadworne koronne mają approbaty konstytucyalne, więc i łowiectwo nadworne koronne, które od lat kilkadziesiąt za przywilejami od Najaśniejszych królów różnym IMciom konferowane a teraz IMci p. Gidzińskiemu cześnikowi ziemi lwowskiej z łaski Najaśniejszego króla IMci nadane, tedy similiter instabunt IMcie pp. posłowie o approbacyi tegoż urzędu per constitutionem. **34.** A iż niektóre konstytucye in antecessum formatae w zapomnieniu w sądach trybunalskich zostały cum gravi damno et iniuria substanciej braci szlachty, zaczem zabiegając temu i chcąc, aby in oblivionem sancita sejmowe et constitutiones formatae nie szły, promovebunt serio IMcie pp. posłowie nasi reasumptionem konstytucyi o wianach, posagach, dobrach oprawach annorum 1576 et 1588, akceptując w tej materyej excepcye, aby bona w wniesionych posagach zawiedzione exemptibilia były, któżkolwiek ex directa linea do nich per successionem należeć będzie. **35.** Aby satisfiat legi secundum constitutionem anni 1663 [a]), to jest żeby per deputatos sejmu oddane były deposita regni JWIMci p. podskar-

[1]) Stanisław Jabłonowski. a) S. 1563.

biemu koronnemu. 36. Seriae animadversioni committitur IMciom pp. posłom, aby o skrypt upomnieć się u IMci p. Jańskiego[a] albo sukcessorów jego pro tunc instigatora koronnego, na dwakroć sto tysięcy czerwonych zł. od dziada kurfirszta IMci danych rzptej, o którym mencyą czyni wielki niegdy senator pro illo tempore podkanclerzy koronny a potem arcykiskup gnizniński IMć ksiądz Andrzej Olszewski. A ta mowa była po paktach oliwskich jako ta summa conversa; jeśliby IMć p. instygator koronny nie wiedział o tem, to u sukcesorów przeszłych upominać się, ut dent rationem, kędy albo skrypt albo pieniądze obróciły się. 37. Ponieważ wojtostwa w ekonomiej samborskiej przez konstytucye do dyspozycyi J. kr. Mci dane są, aby nikomu innemu tylko dobrze zasłużonemu żołnierzowi dawane były i od płacenia hiberny na wojska rzptej jako i gwardyi J. kr. Mci wolne były, defectum zaś hiberny jaka według dawnych praw na wojtostwa włożona była, aby rzpta suppleat, o co instabunt IMć pp. posłowie salvis modernis possessoribus. 38. Wieś J. kr. Mci Strachocin nazwana w ziemi Sanockiej leżąca w possessyej IMci p. Jacka Kobielskiego i Barbary z Bukowy małżonków, niegdy przez IMciów pp. Bobolów i Garboskich jako też przez IMciów pp. Kobielskich reparowana, na którą reparacyą, jako literae originales od najaśniejszych królow z kancellaryi koronnej na komissyą wydane in se obloquuntur erogowanej sumy sześć tysięcy zł. p., która suma aby per constitutionem przyznana i approbowana super his bonis była, a potem post fata IMciów pp. Kobielskich sukcessorom oddana być mogła. Similiter IMci p. Józefowi Kazimierzowi Sczuce oberszterleytnantowi niegdy IMci p. kuchmistrza koronnego z wojtostwa przemyskiego i wsi Sielcu nazwanej satisfactionem summae adiudicatae procurari mają IMcie pp. posłowie. 39. Kiedy od niektórych IMciów pp. braci naszych mamy tę relacyą, że IMci p. Winnicki podczaszy podolski most na rzece Czerechawie wystawić, niemało z tych przepraw ponaprawiać kazał i już jako most wystawiono tak i przeprawy ponaprawowano z wielką przejeżdżających wygodą, zaczem procurabunt IMcie pp. posłowie nasi per constitutionem mostowego naznaczenie. Similiter i we wsi Chłopczycach dziedzicznych IMci p. Hoszowskiego podstolego żydaczowskiego, aby similem mógł mieć constitutionem. In simili i wieś Kusienice IMci p. Drohojowskiego cześnika podolskiego dziedziczna, aby także na myto mógł otrzymać constitutionem procurabunt ciż IMcie pp. posłowie nasi. 40. IMć p. Jan Wasilewski starosta narewski z młodych lat swoich tak w postronnych narodach jako i w ojczyźnie Martis amore clarus, żadnego ani od Najaśniejszych królów polskich ani od rzptej nie odebrał laboris proemium. Więc IMć pp. posłowie interponent w tem activitatem suam, aby na Brylińcach dzierzawie tegoż IMci była mu suma zeznana. 41. Ponieważ intercessit recessus a causa IMci p. Siedliskiemu od IMciów pp. Czernieckich intentata, aby tedy nietylko a rigore decreti był wolny ale i dekret in quovis subselio aby IMci p. Siedliskiemu nieszkodził curabunt IMcie pp. posłowie, aby to per legem publicam caveatur. 42. Stosując się do prawa pospolitego tak wielą konstytucyi obwarowanego ex iustitia et clementia rzptej, aby et praesenti constitutione uwolnione były we wszystkich trzech ziemiach miasta pogorzałe, jako to we lwowskiej ziemi Żółkiew, w przemyskiej Jarosław, Sieniawa, Rzeszów i inne; w ziemi sanockiej Baligród i inne simili casu zrujnowane a prawie zniesione circa beneficium legis publicae zachowane były, według wykonanych w grodach iuramentów bez obywatelów tychże miast do lat ośmiu a tempore konflagrat komputując. 43. Indygenaty i nobilitacye aby żądne niewchodziły in volumina legum sejmu tego, także koniuszostwo litewskie aby pro vacanti było podane stringimus IMciów pp. posłów. 44. Iniungitur i to IMciom pp. posłom, aby circa iura maiestatica opponowali się Najaśniejszej królowej IMci Maryej Kazimiry[a] t. j. o donum nuptiale z żup bocheńskich dwa tysiące czerwonych zł. co

a) S. Tańskiego. b) S. Ludwiki.

rok naznaczone, jako tedy zatrzymane exsolvantur, także in futurum punktualnie królową IMć aby dochodziło, cavebitur. **45.** Podaje się i to ad trutinam reipublicae, iż królowa IMć z miłości ku tej ojczyźnie z własnego skarbu swego pięćdziesiąt talerów tysięcy bitych spendowała, co świadomo dobrze IMciom pp. komisarzom na rozwiązanie związku plenipotentom, obstringit województwo IMciów pp. posłów, aby traktat samborski sine exceptione personarum był approbowany, parcendum fatis — cóż czynić; etiam hosti servanda fides. **46.** Piechoty łanowej wyprawa aby ad veterem redukowana była usum i łany, które publicis usibus na służbę sołtysom postanowione, ex possessione privatorum lege publica były windykowane. **47.** Miasto Lwów variis będąc afflicta occasionibus, tak od nieprzyjacielskich impetów jako też konfederowanego wojska i innych tak wielu, przez co będąc exhausti i zdawna w murach i w fossach ufortyfikowani ad repulsam nieprzyjacielowi, w czem całemu województwu notum, in eandem reparationem et restaurationem eiusdem civitatis naznaczone dwa tysiące czerwonych zł. przez godnej pamięci JWIMci p. Marka Matczyńskiego wojewodę ruskiego, na wyczyszczenie fosy temuż miastu konferowane i dotąd nieoddane, lubo per senatus consilium in necessitate deklarowane były, które aby iuxta pium legatum wrócone były instabunt w tem IMcie pp. posłowie; także lauda in rem miasta Lwowa formowane aby per constitutionem approbowane były. **48.** Miasto Przemyśl że różnym jurysdykcyom podległe i dla tego zrujnowane, która aby ad pristinum statum tandem aliquando przyść mogło pilnie zlecamy IMciom pp. posłom, aby te ubogie miasto in tanta zostające afflictione od wszelkich in genere podatków rzptej na lat dwanaście uwolnione być mogło. Oraz procurabunt ciż IMcie pp. posłowie, aby to miasto według dawnych praw i konstytucyi od wszelkich przechodów, stanowisk i innych aggrawacyi żołnierskich uwolnione było; do tego dekreta tak JWIMci pana krakowskiego, jako też i inne wojskowe, które w krzywdach miasta tego postawały approbowane były. Że zaś w samem mieście wielka desolacya ratusza i murów, do tego wałów i parkanów, które ob inopiam restaurowane być nie mogą, o czem godnej pamięci JWIMci p. Markowi Matczyńskiemu wojewodzie ruskiemu wiadomo było, który ex christiano zelo tysiąc czerwonych zł. testamentem temuż miastu legował, które to pieniądze do tych czas nie doszły, zaczem salvando te miasto, upomnieć się mają IMć pp. posłowie o ten tysiąc czerwonych zł. u IMciów pp. exekutorów testamentu, aby te pieniądze na podratowanie tego miasta wydane jako najprędzej były. **49.** Niemierowszczyzny JWIMci p. starosty halickiego przez kozaków trzechletnią konsystencyą, którzy ledwie non desertam Arabiam et locum ubi Troia fuit zostawili, zrujnowanej, lubo na przeszłym niedawno sejmie ex iusto desiderio przez IMciów pp. posłów wniesiony interes, ale że nieskończony teraźniejszym IMciom pp. posłom recommendatur, aby tantam ruinam J. kr. Mci i całej rzptej denuntiare chcieli et reassumere co in senatus consilio nieskończono, upomnieli się refusionem damnorum przez kozaków na usłudze rzptej zostających causatorum. **50.** Mając zawsze in speciali respectu krwawe zasługi benemeritorum ludzi rycerskich, między którymi merita IMci p. Alexandra Rykowskiego stolnika chełmińskiego przypomniawszy, który pod czas okazyi wiedeńskiej w ramię szwank z działa otrzymał cum summo zdrowia dispendio i fortuny, zaczem instabunt IMcie pp. posłowie za IMcią p. stolnikiem do królewskiej Mci i całej rzptej, aby przynajmniej, jeżeli non ex vacantibus beneficiis, to przynajmiej na wsi Bunowie, królewszczyźnie przez IMć p. stolnika kupionej et proprio sumptu uforyfikowanej, aby summa in eadem bona erogata per comissarios constituta, która in fundo pokazać się może, nietylko IMci p. stolnikowi ale i sukcessorom jego służyć mogła. **51.** Starostwo kamionackie wielką awulzyą poniosło per donativam in haereditatem urodzonemu Paparze, że ani kwarty ani podatków rzptej i fundacyom kościelnym wypłacać nie może, czemu wszystkiemu subvenive mają IMcie pp. posłowie, aby to starostwo J. kr. Mci i całej rzptej zalecili, aby jakową rekompensę obmy-

sliłi et respirium do poratowania. **52.** IMć p. Żebrowski starosta stryjski mając też starostwo od Ordy zrujnowane recommendatur IMciom pp. posłom, aby mógł mieć jakowe w tych dobrach respirium salvandi dobra pomienione. **53.** Miasto Krosno pograniczne nadrujnowane recommendatur IMciom pp. posłom, aby mogła rzpta uwolnić to miasto do jakowego czasu a contributionibus publicis, aby hoc interstitio temporis mogli przywieść to miasto ad pristinum statum, aby te podatki na reparacyą miasta obrócić się mogły. **54.** IMci p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego wieś Pietniczany, pustynia w Podolu, aby per haereditatem cedere mogła IMci, jako jeszcze in flore będąca tylko kwarty zł. jeden dająca, habito respectu za zasługi IMci instabunt w tem do J. kr. Mci i całej rzptej IMcie pp. posłowie. **55.** Także procurabunt ciż IMcie pp. posłowie o zniesienie konstytucyi sub titulo deklaracyej o podatkach. **56.** Czarnokońce haereditas IMci p. Gorszkowskiego, ex mala informatione kancellaryej za dobra królewskie do wójtostwa gródeckiego per privilegium S. R. maiestatis oddana, aby redire mogła ad ius haereditatis procurabunt w tem IMcie pp. posłowie nasi. **57.** Po wina według dawnych praw aby nie ważył się nikt do Węgier posyłać sub poena duorum millium marcarum et confiscatione tychże win, ale żeby Węgrowie sąmi na składy prawem naznaczone wina do Polski wywozili. **58.** Komissya z wojskiem saskiem J. kr. Mci względem szkód w województwie ruskiem, aby we Lwowie była promowować będą IMcie pp. posłowie. **59.** Kondemnaty na pp. poborcach ziemie przemyskiej i sanockiej, ponieważ satisfecerunt ziemi i wypłacili podatki swoje, aby były kasowane. **60.** Libertacya podatkowania aby była skrócona w województwie podolskiem instabunt IMcie pp. posłowie, ponieważ województwo ruskie już się w pustynię obróciło, dla wyprowadzenia chłopów w Podole bez subordynowane osoby których osadcami zowią. **61.** Wniosą przy tem ad totam rempublicam instancyą za IMcią p. Grocholskim pułkownikiem, który tak znacznym kosztem cum dispendio fortunae w legacyi do hana interesa rzptej traktował. **62.** Interes IMci p. podkomorzego podolskiego Zwinigród królewszczyznę, aby się w tem utrzymać mógł, rocommendatur IMciom pp. posłom. **63.** Reassumpcyą konstytucyi na Żydów i cudzoziemców, aby żadnych nie trzymali ceł, żup, majętności et id genus, urgebunt IMcie pp. posłowie. **64.** Wieś Borynia IMci p. Swirskiego łowczego bilskiego a pensione kilkuset zł. do skarbu ekonomiej samborskiej aby była wolna instabunt IMcie pp. posłowie. **65.** Uważając województwo nasze, że wielkie księstwo litewskie civili bello jest zniszczone, zleca IMciom pp. posłom swoim, aky alternaty sejmu w Grodnie ullatenus na tę kadencyą nie pozwalali, gdyż większaby subsequeretur krajów tamtych ruina et quod considerandum, nie mogliby mieć ani wygody ani subsistencyi zgromadzone koronne stany. **66.** Konstytucya millesimi sexcentesimi trigesimi quinti anni świadczy subsidium charitativum przykładania się do poborów z dóbr duchownych, jeżeli kiedy, tedy pod ten czas per tot iniurias coeli exhaustus populus. Za czem IMcie pp. posłowie exponent to przewielebnemu senatowi; i to przypomnieć niezawadzi, aby z jednego wołu dwóch skór nie darto, gdzie jest pieniężna dziesięcina manipularem nie wytykano. **67.** Ponieważ Żydzi ziemi lwowskiej, halickiej i żydaczowskiej przez Ordę i związki zniszczeni i zrujnowani i tak wiele Żydów do Podola z tych ziem poszło a pogłównego generalnego nie płacą, a ciż Żydzi, którzy się pozostali za nich płacić muszą, zaczem za słuszną rzecz to sobie poczytamy, aby IMcie pp. posłowie na sejmie promowowali, aby tym Żydom wzwyż pomienionym defalkowano w pogłównem generalnem tak w przeszłym jako i w przyszłym. A że znaczny defekt in monopoliis od synagogi lwowskiej, tak że i sumy częścią na szkołę, częścią na domy prywatne zaciągnione prawie do bankrotu przychodzą, z tej racyej, iż między miastem Lwowem a Żydami togoż miasta zachodzą kontrowersye o prowadzenie handlów i że przez różne sposoby zgodzić się z sobą nie mogą, providendo tedy securitati tak publicznych jako prywatnych interesów instabunt IMcie pp. posłowie do rzptej, aby komissya naznaczona była, a do niej

jako z IMciów pp. senatorów tak i ex equestri ordine tutejszych ziem upraszać będą. Wszakże i sprawa o toż między nimi za dworem pendens, iudicatum podobno nie insze przyniesie, tylko komissyą, a co może być per pauca, ut quid per plura, pro interim zaś niżeli się komissya skończy, nie powinniby Żydzi handlów swoich prowadzić w otwartych przednich sklepach, w rynku, tylko w tylnych sklepach i w swoich domach żydowskich. Te tedy contenta instrukcyi za zgodnymi głosami uradzone ręką moją podpisuje. Jan Sobieski cześnik koronny, strażnik wojskowy, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego generału wiszeńskiego.

Castr. Leop. Rel. 477 p. 1055—1078; Castr. San. Rel. 202 p. 713—734.

126.

Wisnia, 8. czerwca 1702.

Laudum wiszeńskiego sejmiku.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego na sejmik generału wiszyńskiego za uniwersałem J. kr. Mci[1]) pro die 8 mensis Junii 1702 anno na miejsce consultationum zwykłe zgromadzeni. Uważając ciężkie czasów teraźniejszych konjunktury et perturbationes rzptej, takowe in commune bonum zgodą wszystkich ziem postanowiliśmy uchwałę i laudum. **2.** Naprzód hostis barziej aniżeli hospes król szwedzki z wojski swemi inopinate już in viscera reipublicae invasit i obywatelów państwa naszego kontrybucyami różnemi i exakcyami i aggravare praesumit, ad subveniendum tedy tanto casui piersiami i fortunami naszemi na zaszczyt wiary św. katolickiej, przy dostojeństwie J. kr. Mci i za całość praw i swobód naszych krwią antecessorów naszych nabytych stawać i onych bronić ad ultimam periodum zgodnie i bratersko sobie przyrzekamy et eo fine posłów e medio nostri z osobliwą instsukcyą do J. kr. Mci p. n. m. wyprawiliśmy supplikując, aby nam trzecie wici wydać raczył, za których odebraniem tam się zgromadzić według prawa będziem powinni, gdzie nam arbitrium J. kr. Mci et commoditas ściągnienia ad fortia agenda termin i drogę jedno miejsce cum republica pokaże. **3.** A jeżeliby casu aliquo do odebrania prędkich wici od J. kr. Mci p. n. m. nie przyszło, a mieliby nastąpić na województwo nasze insultus jakie et impetus hostiles, tedy eo casu JWIMci p. wojewody ruskiego generała naszego amore boni publici obligujemy, aby zniósszy się z inszymi IMciami pp. urzędnikami ziem generału naszego, za staraniem się o przestrogę i informacyą od JWIMciów pp. hetmanów koronnych n. w. m. pp., wczas[a]) providere raczył, jako occurrere imminenti malo i nas uniwersałem swoim non expectato etiam tempore incidencyi sejmu[b]) ex limitatione sprowadził do Wiszni, gdzie o dalszej obronie całości i dobra pospolitego i porządku ziem naszych zgromadziwszy się należytą mogliśmy uczynić obradę. **4.** JWIMciów pp. hetmanów n. w. m. pp., jako terrigenas województwa naszego, osobliwą przez IMciów pp. posłów naszych, przy instrukcyi IMciom danej, jako prosequimur weneracyą, tak tymże IMciom pp. posłom zlecamy emeritos congratulari fasces i upraszać, aby libertati publicae decus, swobodom zaś naszym i krajom tutecznym praesidium przezornością swoją prowidować raczyli i w interesach privatorum instrukcyą zleconych optatam otrzymali declarationem. **5.** Województwa wołyńskiego jako grati jesteśmy affektu i konfidencyi przez

---

[1]) Uniwersał króla z daty w Warszawie 15. maja 1702. Castr. San. 203 p. 816 i nn.; król wzywał tutaj do obmyślenia środków przeciw Szwedom.

a) F. S. wcześnie. b) F. S. sejmiku.

IMciów pp. posłów umyślnie do generału naszego ordynowanych nam doniesionej, tak przy zaleceniu IMci p. marszałkowi koła naszego expedycyi na instrukcyą IMciów wzajemnym affektem et unanimi sensu in ordine ad bonum publicum korespondować deklarujemy. 6. A że senatus consilia cum praeiudicio integritatis totius reipublicae zwykli się wdawać in materias status ad decisionem totius reipublicae spectantes, jako to teraz recenter in immediato senatus consilio varsaviensi stało się, przeto aby tam graves et praeiudiciosas consequentias mogliśmy in futurum evitare, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby nomine publico całego generału województwa ruskiego de nullitate et invaliditate punctorum[a] na przerzeczonem senatus consilium conclusorum, które ad totius reipublicae decisionem należą, zaniósł manifest i do grodów ziem naszych per oblatam podał.[1]) A ponieważ dla expedyowania IMciów pp. posłów w legacyi IMciom zleconej praesenti in congressu zakończyć sejmiku nie możemy, więc za powszechną wszystkich ziem zgodą ad diem sextam mensis Julii proxime imminentem sejmik ten limitujemy, reassumptionem jego pod tąż laską unanimiter sobie przyrzekając. 7. Co tedy ad conservationem publicam należało opisawszy, ziemia sanocka jako węgierskim insultom contigua, aby mieć mogła securitatem, na zaciągnienie, konserwacyą ludzi, którzyby integritatem tej ziemi od tołpaszów węgierskich zaszczycali, czopowe i szelężne w tej ziemi uchwalone ad dispositionem IMci p. starosty sanockiego cum libera optione konserwacyi[b] dawnego lub nowego podania rotmistrza, na którego podatku wydawanie uniwersały po miastach, miasteczkach wychodzić powinny i one sine intermissione miasta i miasteczka płacić mają, sub poenis contra retentores contributionum legibus regni interpositis. 8. Securitatem zaś ziemi przemyskiej, iuxta obloquentiam laudi anterioris, pod tymże IMcią p. rotmistrzem konserwujemy. 9. A że zapłata wojsku nas minąć nie może, jakośmy się przez instrukcyą IMciów pp. posłów do JWIMci pp. hetmanów expediowaną assekurowali, tedy na przyszłym sejmiku ex limitatione uchwalić przyrzekamy. 10. Interim w ziemi przemyskiej reassumptionem sądów skarbowych dla dostatecznego z IMciami pp. exaktorami, administratorami i komisarzami, tudzież sukcessorami IMci p. kasztelana przemyskiego komisarza tejże ziemi porachowania, opportuno tempore za obwieszczeniem przez innotescencyą od IMci p. marszałka sądów skarbowych tygodniem w grodzie podaną i po parafiach publikowaną praecustodimus i na nie pozwalamy. 11. Którą uchwałę i sejmiku naszego generału województwa ruskiego zgodne postanowienie IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni in loco consultationum solito. Datum ut supra. Mikołaj z Tenczyna hrabia Ossoliński cześnik latyczewski marszałek koła rycerskiego województwa generału ziem ruskich.

Castr. Prem. Rel. 473 p. 1427—1429; Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 1091—1093; Castr. Leopol. Rel. 479 p. 1576 i nn.; Castr. San. Rel. 203 p. 926—930. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 29.

127.

Wisnia, 8. czerwca 1702.

Laudum wiszeńskiego sejmiku, koła szlachty lwowskiej.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej do Wiszni na sejmik pro die octava mensis Junii zgromadzeni, życząc tego, aby rycerstwo wojskowe zasługi w ziemi naszej biorące, jak najprędsze mogło mieć ukontento-

---

[1]) Por. niżej Nr. 129. a) P. pactorum. b) P. cum libera conservatione.

wanie, na wypłacenie zasług onymże należących podatek podymnego in numero sześćdziesiąt uchwalamy. Które aby według taryfy przed exakcyą IMciów pp. Piotra Kobyłeckiego stolnika żydaczowskiego i Michała Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego praktykowanej i do akt grodzkich lwowskich podanej, nie zapatrując się na żadne abiurata i libertacye, luboby które po taryfie pomienionej nastąpiły, i owszem one in toto znosząc i annihilując i do taryfy pomienionej wydawanie podatku regulując deklarujemy. Który to podatek aby na dwie racie był wydany postanawiamy; t. j. pierwsza rata a die prima Augusti ad diem ultimam mensis eiusdem. Do której wybierania w ziemi lwowskiej IMciów pp. Marcina Gorzkowskiego wojskiego brzyskiego-kujawskiego i Andrzeja Turzańskiego a w ziemi żydaczowskiej IMć p. Seweryna Markowskiego, do drugiej zaś raty, która a die prima Novembris ad diem ultimam eiusdem ma być wybierana w ziemi lwowskiej, IMciów pp. Stanisława Gumowskiego cześnika zakroczymskiego i Antoniego Mściwujewskiego, w ziemi zaś żydaczewskiej IMci p. Tomasza Swaryczewskiego egzaktorów obieramy, w tem IMciów fraterne obligując, aby w wybieraniu podatku pomienionego omnem curam et solicitudinem przyłożyli, jakoby quantocius mógł być wybrany, salarium zwyczajnem kontentując się, nic nadto nie wyciągając. 2. A że w ziemi naszej znajduje się dóbr wiele, które przez nieprzyjaciela były spustoszałe i tylko ad rationem podatku z pół dymu albo jednego dymu albo ad summum dwóch wnosili, a drugie sub nomine decretorum nic nie dawały, a w tejże taryfie WIMci p. podkomorzego lwowskiego ręką podpisanej najdują się i już za otwartym pokojem ad meliorem frugem przyszły i osiadły, jako to około Brodów, Załoziec, Podkamienia, Złoczowa, Zborowa, Jezierny, Pomorzan, Markopola, Kozowej, Gołogór, Brzeżan, żeby ad aequalem contributionem pociągnione i wprowadzone były, rewizyą onych naznaczamy, do której odprawienia IMciów pp. Jana Czołhańskiego cześnika bydgoskiego, Pawła Manasterskiego regenta grodzkiego żydaczewskiego uprosiliśmy, obligując IMciów, aby tę rewizyą jak najprędzej ante incidentiam sejmiku przyszłego odprawili i one na sejmik komportowali. 3. Więc że in subsidium potrzeb publicznych allewiacyej podatków potrzeba, przeto czopowe i szelężne w ziemi naszej dotąd praktykowane reasumujemy i żeby iuxta cursum ordinarium, nie zasłaniając się libertacyami ani dekretami żadnymi wydawane były mieć chcemy. I owszem libertacye wszelkie excepto Brzeżańszczyzny znosimy i abrogujemy. Do której podatków administracyej t. j. do podatku czopowego tak w ziemi lwowskiej jako i powiecie żydaczewskim, w mieście Lwowie i miasteczkach wszystkich, IMciów pp. Maryana Morawca cześnika latyczowskiego i Jana Białoskurskiego chorążego bydgoskiego na lat dwie zupełnych a die prima Jannuarii anni proxime venturi zaczynając naznaczamy. Do podatku zaś szelężnego tak w ziemi lwowskiej mieście Lwowie a die prima mensis Augusti proxime venturi jako i miasteczkach ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego a die prima Jannuarii w roku tysiącznym siedmsetnym trzecim przypadającym na rok pierwszy WIMci p. Jerzego Dziedoszyckiego starostę żydaczowskiego, na rok zaś drugi itidem a prima mensis Augusti in anno proxime venturo millesimo septingentesimo tertio zaczynający się, die zaś ultima Julii in anno millesimo septengentesimo quinto kończący, WIMci p. Mikołaja Giedzińskiego łowczego nadwornego koronnego naznaczamy. Którzy to IMcie każdy suo pro interesse eadem methodo pomieniony podatek trzymać będą powinni, jako immediatus administrator IMć p. Jędrzej Żebrowski pisarz ziemie lwowskiej starosta stryjski. 4. A że IMcie pp. bracia nasi cum desideriis suis concurrebant do koła naszego, mianowicie IMć p. Czołhański cześnik bydgoski z pretensyą ex occasione administracyej szelężnego po wsiach emergenti, IMć p. Jędrzej Swirski chorąży dobrzyński z dezolacyą swoją, IMć p. Manasterski regent grodzki żydaczewski, IMć p. Kurowski względem niewoli tatarskiej, IMcie pp. Piotr Kobyłecki stolnik żydaczewski i Michał Borysławski podczaszy dobrzyński exak

torowie czterdziestu podymnego ziemi lwowskiej, pretensye swoje ex functione exakcyej swojej przynoszący, w kole naszem wnosili querimoniam, braterskiego żądając subsidium, że IMciom ad praesens subvenire niemożemy, desideria IMciów do przyszłego da Bóg sejmiku zachowujemy. 5. Miasto Lwów deduxit praegnantem necessitatem, że inundacyej wód po piwnicach pod miastem rozchodzących się i wielkości reparacyi dróg. ordinariis proventibus miasto sufficere nie może, przeto necessitati tantae succurrendo dwa tysiąca zł. z proventu szelężnego naznaczamy i żeby miastu wydane były deklarujemy, salvum calculum de expensa summa zachowując. 6. Koszty WIMci p. Stefana Potockiego starosty czerkawskiego, komisarza od nas na komisyą radomską uproszonego, iustum u nas merentur respectum, których rekompenzę do sejmiku da Bóg przyszłego odkładamy. 7. Znajdują się chorągwie i regimenty w ziemi naszej zasługi biorące, które regestrów służby swojej jeszcze dotąd nie likwidowali a o wypłacenie zasług usiłują, przeto do odprawienia likwidacyej pomienionej IMciów pp. urzędników ziemskich i grodzkich, absentia unius duorumve non obstante naznaczamy, którzy pro die vigesima septima Julii do Lwowa zjechać się mają i likwidacyę pomienioną odprawować. Zasługi zaś chorągwi żadnej, którąby się nie likwidowała, wydane być nie mają. 8. IMć p. Jan Czołhański administrator szelężnego po wsiach praetendit niedobraną delatę, której circa revisionem modo praemisso faciendam IMci liberam vindicationem permittimus, czego rationem ziemi naszej oddać będzie powinien. Działo się w Wiszni dnia ósmego miesiąca czerwca roku pańskiego tysiącznego siedm setnego wtórego. Mikołaj Franciszek Krosnowski podkomorzy ziemie lwowskiej.

Castr. Leop. Rel. 479 p. 1671—1676; Fasc. Cop. Castr. Leop. 10 p. 2570—2573; Castr. Żydacz. 82 p. 573—578; Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 52 p. 1127—1130 defktowna. Rękp. bibl. Potockich w Raju 25 l. 30.

128.

Wisnia, 8. czerwca 1702.

Instrukcya sejmiku posłom do króla.

Instrukcya do najjaśniejszego majestatu pana n. m. z sejmiku wyszyńskiego generału województwa ruskiego die octava mensis Junii IMciom pp. Antoniemu Jelcowi podczaszemu przemyskiemu, Andrzejowi Zebrowskiemu pisarzowi ziemskiemu lwowskiemu staroście stryjskiemu, Melchiorowi Gniewoszowi podczaszemu lwowskiemu posłom uproszonym dana. 2. Niepierwszy to dowód województwo ruskie daje wrodzonej generositatis i staropolskiej cnoty ku panom i królom naszym, bo jako całej Polski murus aheneus przeciwko strasznej otomańskiej potencyej lat kilkadziesiąt było, że wycisnąwszy ziemie nasze aut hostium aut suus sangvis emanaret, tak i teraz kiedy nobis veniunt mala super mala, król szwedzki nieprzyjaciel Annibal non ante portas ale in visceribus, nie do inszego sposobu rady nasze kierujemy, tylko do broni, tylko do szabli accincti już prawie gladio super femur potentissime. Żeby zaś i te same oręża sławniejszy zabierały polor, od najniższej weneracyej majestatu najjaśniejszego J. kr. Mci p. n. m. zaciągamy go, przeto IMć pp. posłowie nasi wyrażą, że jakośmy raz J. kr. Mć p. n. m. wolnymi głosami za pana uznalitak przy dostojeństwie majestatu jego życia fortuny i broń naszą, do której się bierzemy, ofiarujemy. 3. Upraszać będą, aby raczył nieodstępować praw swobód i wolności naszych, które w tem samem są najgruntowniejsze, kiedy je augusta maiestas cum libertate łączy, i że przy nich tak złączonych zdrowia nasze łożyć chcemy upewnią IMć pp. posłowie J. kr. Mć z najniższą ochoty naszej kontestscyą. 4. Instabunt ante omnia u króla IMci,

aby trzecie wici na pospolite ruszenie wydać raczył et ut paccatam reddat, armatam convocet rempublicam i spuściwszy się in fida pectora całej rzptej, synów tej ojczyzny, exoticas suppetias aby król IMć nie szukał prosić będą IMć pp. posłowie. Zgromadzona na jedno miejsce ojczyzna nasza spólne consilium et praesidium będzie miała i majestat J. kr. Mci p. n. m. nierozdzielną z prawami i swobodami naszymi obronę. 5. Którą instrukcyą naszą, IMciom pp. posłom daną, IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Datum ut supra. Mikołaj hrabia z Thęczyna Osoliński cześnik latyczewski marszałek koła rycerskiego generału ziem ruskich.

Castr. Leop. Rel. 479 p. 1556—1559; Fasc. Cop. Castr. Leop. 10 p. 2537—2538.

129.

Lwów, 12. czerwca 1702.

Protestacya marszałka sejmiku wiszeńskiego.

1. Actum in castro inferiori leopoliensi feria secunda in crastino festi sanctissimae et individuae Trinitatis anno Domini millesimo septingesimo secundo. 2. Do urzędu i ksiąg grodzkich starościńskich lwowskich osobiście przyszedłszy WIMć p. Mikołaj hr. z Tęczyna Ossoliński, cześnik latyczowski, marszałek koła rycerskiego generału ziem ruskich w Wisni odprawionego, ex speciali ad infrascripta commisso, swem i całego rycerstwa generału tegoż imieniem solenissime manifestował się o to, iż jako województwo ziem ruskich za największą poczyta sobie sławę, moribus antiquis starę i za najpierwszą regulam kładzie, aby to prawem było, co cała na sejmach constituit rzplta, tak stąd znaczne sentit gravamen, że senatus consilium ostatnie w Warszawie odprawione to konkudowało, co ad decidendum universis regni ordinibus należało. Zaczem przeciwko niektórym punktom na tem senatus consilium ostatniem, w których decydowana materya do całej rzpltej należąca cum praeiudicio dawniejszych i świeżych praw i konstytucyi postanowionym, zabiegając aby senatus consilium in materias status do całej rzpltej spectantes indebite wdawające się nie przyniosło praeiudiciosas consequentias, providendo quoque integritati publicae praw, tę swoją imieniem quo supra solenną czyni manifestacyą.

W oblacie z 16 czerwca 1702 r. Castr. San. Rel. 203 p. 922—923 Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 1087—1088. W Ind. Rel Castr. Leop. 479 p. 1573 zaniedbano wciągnąć tej manifestacyi.

130.

Wisnia, 6. lipca 1702.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko generału województwa ruskiego rycerstwo na sejmik ex limitatione pro 6 Julii anno Domini 1702 przypadający na zwykłe miejsce consultationum do Wiszni zgromadzeni takowe uczyniliśmy laudum i postanowienie. Iż my mając in prima observatione J. kr. Mci p. n. m. trzecie wici wydane na pospolite ruszenie, w których iniunctum stawać pod Korczynem pro 19 Julii, widząc dobrze na oko już nieprzyjaciela inhiantem na ruinę praw, wolności i swobód naszych, do tego tute et libere in visceribus regni grasującego i na dostojeństwo J. kr. Mci p. n. m. następującego, a kiedy zaś ob impossibilitates w kole naszem niniejszego generału propositas et allegatas ex

occasione nie prędkiej z kancellaryej tych wici expedycyi, żadną miarą pro die decisa stawać nie możemy na naznaczonem pod Korczynem miejscu, jednak chcąc pośpieszyć ad tuitionem naprzód osoby J. kr. Mci p. n. m. tudzież ad defensionem et conservationem libertatis et totius universi, na naznaczone miejsce od JWIMci p. wojewody generała ziem naszych ruskich pro die 18 mensis Julii zjechać wszyscy pod Medykę mamy, sub rigore legibus regni descripto expeditionis bellicae, na co wszyscy assentimur, to jest aby każdy amplioris fortunae szlachcic sam w osobie swojej tam stawał tak, jako disponit constitutio anni 1621, tenuioris zaś fortun aby pięć konnych od siebie porządnie szóstego a pieszych trzech czwartego pieszego wyprawili, jako taż konstytucya w sobie opiewa. Tam tedy wszyscy viritim stanąwszy i zwyczajne województwu naszemu rozporządzenie uczyniwszy, jako lex positiva każe, citis passibus na obronę i utrzymanie dostojeństwa J. kr. Mci p. n. m. tudzież swobód i wolności naszych zdrowia, fortuny vitamque ipsam omnibus cariorem ochotnie niosąc, sub auspici regimine tegoż JWIMci p. wojewody generała ziem ruskich jako i IMciów pp. kasztelanów, podkomorzych, starostów i innych urzędników ziemskich pospieszymy, jednak praecauto, że się nie wprzód z pod Medyki ruszymy, aż pierwej congruam securitatem ziemiom naszym obmyślimy. 2. Dlaczego, ponieważ i IMciów duchownych toż prawo stringit do tego, aby z dóbr swoich na pospolite ruszenie iuxta proportionem onychże ludzi expedyowali, zlecamy IMć p. marszałkowi koła naszego teraźniejszego, aby imieniem nas wszytkich napisał listy tak do JWIMci ks. arcybiskupa lwowskiego jako i do JWIMci ks. biskupa przemyskiego n. w. m. p. upraszając, ażeby subsidium charitativum ziemiom naszym oświadczyli a ludzi nie do obozu ale pro praesidio subministrare raczyli, to jest IMć ksiądz arcybiskup lwowski do ziemi lwowskiej a przemyski ex bonis iacentibus do przemyskiego a z sanockiej do sanockiego praesidialnych rotmistrzów ordynowali. 3. Mając także na dobrej pamięci cnego rycerstwa krwawe zasługi, uchwaliliśmy na tymże kongresie naszym sześć ćwierci do wypłacenia, których modum contribuendi jako elekcyą poborców i dyspozycyą czopowego i szelężnego z ziemi przemyskiej, ponieważ ziemia sanocka już szelężne i czopowe na przeszłym sejmiku ordynowała na ludzi pro sua securitate, na reasumpcyej da Bóg przyszłego sejmiku, który do sześciu niedziel post soluta feliciter castra pod tąż laską limitowaliśmy, zachowujemy sobie. 4. A ponieważ także ziemia lwowska uchwaliła podatek podymnego na przeszłym sejmiku 8 Junii odprawującym się, et exactionem onego determinavit, tedy indulgendo revolutioni czasu pospolitego ruszenia differt eam, to jest ratę pierwszą, która prima Augusti anni currentis 1702 ad primam Novembris, druga zaś 1 Novembris ad secundam Jannuari anni imminentis 1703 na wypłacenie deklaruje się. 5. Wniesione zaś desiderium do koła naszego IMci p. Stanisława Antoniego Żurowskiego cześnika starego przemyskiego egzaktora na ten czas z ziemi tejże przemyskiej, jako słusznie uznaliśmy, takeśmy go i akceptowali, który będąc assygnacyami przeładowany od IMci p. komisarza swoją sumę na wypłacenie asygnacyi erogował, a iż go tu do sejmiku, jako samże IMć allegat, tak grodzkie jako i trybunału radomskiego iudicium per sua decreta odesłało, więc ta suma quo et quanto z dekretów pokazałaby się aby z czopowego lub szelężnego podatku, z przyszłego da Bóg sejmiku uchwały, zwyż pomienionemu IMci p. Żurowskiemu była wypłacona. 6. Które to laudum za zgodą całego generału ziem ruskich in omnibus praemissis punctis stanęło, one IMci p. marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisać i do akt podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni in reassumptione ex limitatione sejmiku die et anno ut supra. Mikołaj hrabia z Tęczyna Ossoliński, marszałek koła rycerskiego generału województwa zizm ruskich.

Castr. Prem. Rel. 473 p. 1657—1658 tudzież w oblacie ibid. p. 1664—1667; Castr. Leop. Rel. 479 p. 1812—1816; Castr. Sanoc. Rel. 203 p. 1051—1054; Fas. Cop. Castr. San. 112 p. 1229—1232; Fas. Cop. C. Leop. 10 p. 2662—2663.

131.

Pod Medyką, 21. lipca 1702.

Laudum ziemian województwa ruskiego obozowe pod Medyką.

1. My rady, dygnitarze, urzędy i wszystek stan rycerski województwa ruskiego, staropolskę cnotę wrzącą w sercach naszych ku Bogu wierze, majestatowi J. kr. Mci p. n. m. i wolności naszych mając przed oczyma i już chcący non dictis sed factis ostendere famam, na przerzeczone z sejmiku wiszyńskiego miejsce pod Medykę zebraliśmy się do obozu i już nie bawiąc się, ale widząc imminentia pericula i zaczętą wojnę na obronę świątnic pańskich, dostojeństwa J. kr. Mci p. n. m. i wszytkich praw i swobód naszych instantanee ruszamy się pod Korczyn et hoc virtutis opus w imię Boskie aggredimur. I dla tego widząc, że origo malorum ojczyzny naszej i onych tam longe contexta series, nie z inszych tylko z skrytych kointelligencyi szwedzkich pochodzą, zaczem takowe serio investigare przyrzekamy sobie i jeżeliby się jakowe pokazały, takowych pro rebellibus deklarując, onych bonis spoliandos et armis nostris vindicandos, przyrzekając sobie, póty broni od boku nie odpasać, póki pacatam externis et internis malis rempublicam nie obaczymy. Też szable tak in prosecutionem nieprzyjaciół jako in defensionem praw walecznie i ochotnie oraz i z życiem naszem ofiarujemy. 2. Secundo: widząc się żeśmy się wszyscy jeszcze nie zgromadzili a rationes belli i ochota nasza szlachecka każe, abyśmy się z tego miejsca instantanee ruszali, tedy prosimy IMci p. wojewody ruskiego, aby swym uniwersałem obwieścił całe województwo ruskie, żeby jako najprędzej za IMciami pp. duktorami ruszali się i śpieszyli, nie tylko sub rigoribus in lege descriptis, ale pod uczciwym szlacheckim, przypominając IMciom amissionem honorum, confiscationem bonorum i wszytkie rigores lege opisane, dokładając to, iż na pierwszym da Bóg sejmiku wysadzimy i obierzemy IMciów pp. sędziów na to z każdej ziemi po dziesiąci, aby renitentes legi irremissibiliter sądzili i według prawa dawnego forti executioni podali. [1]) 3. Tertio: Tegoż IMci p. wojewodę ruskiego uprosiliśmy, aby drugie uniwersały wydał do grodów, w których żeby wyraził, aby wszystkie majętności i włości tak generaliter wszytkich panów jako i duchownych, zakonników, tudzież dobra ordynackie, starostwa także i tych, którzy majętności mają lubo by z nich hibernę płacili; którzy sumy mają arendarskie zastawne wyderkafowe, tak jako lepiej i obszerniej konstytucya uczy anni 1621, wszyscy poczty secundum quantitatem et qualitatem dóbr pomienionych stawiali, dokładając to, iż na pierwszym da Bóg sejmiku wysadzimy i obierzemy IMciów pp. sędziów na to z każdej ziemi po dziesiąci, aby renitentes legi irremissibiliter sądzili i według prawa dawnego forti executioni podali. 4. Quarto: że zaś to samo prawo konstytucyej anni 1621 uwalnia od tej generalnej expedycyej i wyprawy wszystkich starych, chorych, vera infirmitate, lecto affixos et debilitate affectos, tedy do tegoż prawa stosując się i my onych uwalniamy, poczty jednak ich stawione być mają iuxta praescriptum legis. 5. Quinto: idąc zaś ad securitatem ziem naszych ziemia lwowska że jeszcze się nie ściągnęła pod Medykę wszytka, a województwo się rusza, tedy gdziekolwiek się zjadą IMcie, i w ciągnieniu, reservant sobie pro securitate ziemi swojej obmyśleć media. 6. Sexto: Ziemia przemyska pro securitate ziemi swojej otrzymała od JO. książęcia IMci Radziwiłła kanclerza w. księstwa litewskiego a starostę przemyskiego tę deklaracyą, że z wsiów Nehrybki i Ujska według dawnej rewizyej stawi .... ludzi pro securitate ziemi. Taż ziemia zostawuje smolaków sto pod IMcią p. rotmistrzem Tureckim, na granicy ośmdziesiąt a dwadzieścia

---

[1]) Ob. niżej N. 132 i 133.

pro securitate grodu przemyskiego. Którzy to ludzie przed IMcią p. łowczym przemyskim popisać się będą powinni i jego ordynansu słuchać. Płaca tym ośmdziesięciu po zł. dziesięci a tym dwudziestu po zł. dwunastu obmyślona być ma z czopowego przemyskiego z raty pierwszej nadchodzącej. Ci zaś wszyscy ludzie będą pod komendą IMci p. łowczego przemyskiego, tego IMci obowiązujemy, aby vagabundas personas, drabów, łapać kazał i jako najsurowiej exekwował. 7. Septimo: Ziemia sanocka na popisie pod Korczyn odłożona, przyrzeka sobie ludzi pro securitate ziemi swej wrócić do domu nazad. 8. Octavo: Na tymże teraźniejszym zjeździe obieramy IMciów pp. posłów do województw krakowskiego, sędomirskiego i wołyńskiego, oświadczając się IMciom nie tylko z afektami naszemi braterskiemi, ale że consilia nostra z IMciami m. m. pp. łączyć chcemy, tj. do województwa krakowskiego IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego przemyskiego i IMć p. Macieja Urbańskiego; do województwa sędomirskiego: IMć p. Kazimierza Wasilewskiega miecznika lwowskiego pisarza grodzkiego przemyskiego, IMć p. Andrzeja Korytka podstolego czerniechowskiego; do województwa wołyńskiego: IMć p. Sobiesława[1]) Charczewskiego podstolego sanockiego, IMć p. Stefana Wojnarowskiego stolnika owruckiego, którzy IMcie relacyą pod Korczynem poselstw swoich nam uczynią. Obieramy za sędziego generalnego województwa naszego IMć p. Wojciecha Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego; za strażnika IMć p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego; za oboźnego IMć p. Franciszka Suskiego wojskiego żydaczowskiego wicesgerenta przemyskiego, którzy IMcie według prawa et antiquos usus na urzędach swoich sprawić się będą powinni. 9. Co wszytko insistendo constitutioni anni 1621 stanowiemy et totum actum pod Korczyn limitujemy. Te zaś laudum IMci p. wojewodzie ruskiemu, jako pułkownikowi województwa naszego podpisać i do grodów ziem naszych podać zleciliśmy. Datum w obozie pod Medyką die 21 Julii anno 1702. Jan Jabłonowski wojewoda i generał ziem ruskich, pułkownik województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 473 p. 1819—1822; F. Cop. C. San. 112 p. 1313—1316. Castr. Leop. Rel. 479 p. 1875—1882; Castr. Sanoc. Rel. 203 p. 1122—1126; Łas. Cop. C. Leop. 10 p. 2699—2701; C. Zydacz. 82 p. 652—655.

132.

Pod Medyką, 21. lipca 1702.

Uniwersał wojewody jako pułkownika województwa.

1. Jan Stanisław na Jabłonowie Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich, świecki, mościcki, białocerkiewski etc. starosta. JO. Wnym Wnym IMć pp. obywatelom województwa ruskiego m. w. m. pp. i braci przy zaleceniu powolności mojej braterskiej do wiadomości podaję. Iż nie tylko za wydanemi trzeciemi wiciami króla IMci p. n. m., ale też i rycerską ochotę z przodków naszych zabraną, zjechaliśmy się tu pod Medykę i zaraz postanowiliśmy się ruszać w drogę, która imię polskie w potomne wieki po całem świecie wysławiła. 2. A że WIMcie m. m. pp. i bracia nie wszyscy się zjechali a imminentia pericula upomniały, abyśmy się jako najprędzej ruszyli, tedy mi zalecili IchMć pp. bracia w obozie przytomni, abym tym uniwersałem moim WMć m. m. panów jeszcze po domach pozostałych do tejże ochoty wezwał, żebyście się WMć m. m. pp. i bracia jako najprędzej z IchMć pp. duktorami ziem swoich ruszyli i na pospolite ruszenie śpieszyli. Czynię to tedy z obligacyej urzędu mojego i przez miłość swobody praw naszych obtestor, abyście na ratunek

---

[1]) Sobestiana F. S

jej jako najprędzej wychodzili, oraz przestrzegając WMć pp. renitentes prawu konstytucyej anni 1621 wszelkim rygorom opisanym w prawie podlegać będą, jako to ammissioni honorum, confiscationi bonorum etc. 3. Przestrzegam i w tem, a żeśmy na teraźniejszego zjazdu laudum sobie przyrzekli, że na pierwszym da Bóg sejmiku obierzemy i wysadzimy IMciów pp. sędziów na to, aby renitentes legi irremissibiliter sądzili i według prawa dawnego forti executioni podali. Ten zaś uniwersał do grodów ziem naszych podać rozkazałem, i żeby po miastach i miasteczkach publikowany był zalecam i proszę na co się własną ręką podpisuję. W obozie pod Medyką die 21 Julii anno 1702. Jan Stanisław Jabłonowski wojewoda, generał ziem ruskich, pułkownik województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 1311.

133.

Pod Medyką, 21. lipca 1702.

Uniwersał wojewody jako pułkownika województwa do zarządców dóbr.

1. Jan Stanisław na Jabłonowie Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich białocerkiewski świecki mościski etc. starosta IMć pp. administratorom, ekonomom podstarościm i quocumque titulo interesującym się do dóbr włości i majętności pańskich, świeckich i duchownych, do dóbr ordynackich, do starostw, do dóbr zakonów, luboby z nich hibernę płacili, tudzież IMciom, którzy mają sumy arendarskie, zastawne, wyderkafowe, tak, jako najlepiej konstytucya anni 1621 uczy do wiadomości podaję, iż nie tylko za wydanemi trzeciemi wiciami króla IMci p. n. m. i t. d. jak wyżej pod Nr. 132. 2. A że WMć pp. prawu dosyć nie czyniąc tych pocztów z pomienionych dóbr secundum quantitatem et qualitatem nie stawili, tedy mi zlecili IMć pp. bracia w obozie przytomni i t. d. jak wyżej.

Fas. Cop. Castr. San. 112 p. 1309.

134.

Pod Muniną 24. lipca 1702.

Uniwersał wojewody ziem ruskich jako pułkownika tych ziemi.

1. Jan Stanisław na Jabłonowie Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich, świecki, mościski, białocerkiewski etc. starosta JOJWWnym IchMć pp. obywatelom województwa ruskiego m. w. m. pp. i braci przy zaleceniu powolności mojej braterskiej do wiadomości podaję. Jużem pierwszymi z pod Medyki uniwersałami obwieścił WMć m. m. pp., że insistendo trzecim wiciom króla IMci p. n. m. pod miasto Korczyn ruszyliśmy się i tam popis generalny województwa naszego naznaczyliśmy. A żem ja od króla IMci p. n. m. odebrał list die 19 Julii pisany, który denuntiat, że miasto Korczyn hostilitate svetica opanowane nie daje się tam województwom kupić, tedy nas król IMć pod Kraków invitare raczy. 2. Zaczem mieliśmy die 24 Julii pod Muniną koło, na którem resolutum, aby insistendo woli króla IMci p. n. m. ku Krakowuśmy się brali, popis generalny województwa ruskiego już nie pod Korczynem ale pod Łęką za Łańcutem pro die quarta Augusti tamże naznaczywszy. Tamże zlecili mi IchMć pp. bracia w tym kole przytomni, abym tym uniwersałem moim na nowo quam ardentissime zagrzał WMć pp., abyście na naznaczony dzień i nazna-

czone miejsce personaliter stawali et viritim nemine excepto. Tudzież IchMciom pp. administratorom, ekonomom, podstaroścім i quocunque titulo interesującym się do dóbr włości i majętności pańskich, świeckich i duchownych, do dóbr ordynackich do starostw, do dóbr zakonów lubo by z nich hibernę płacili, tudzież IchMciom którzy mają sumy arendarskie, zastawne, widerkafowe, tak jako konstytucya uczy lepiej anni 1621, wiadomo czynię odmieniony dzień i miejsce popisu generalnego województwa ruskiego, aby z pomienionych dóbr secundum qualitatem et quantitatem poczty jako najprędzej wyprawiali, aby pro praefixo tempore nieochybnie stawali pod Łękę pro die 4 Augusti. 3. Czynię tedy z obligacyi urzędu mego i przez miłość praw i swobód naszych obtestor, abyście WMć pp. jako sami obecnie kwapili, tak poczty jako najprędzej przysyłali IMcie, abyśmy na ratunek matki naszej ojczyzny viritim wszyscy ruszali się, oraz przestrzegając WMć pp., że renitentes prawu anni 1621 wszelkim rigorom w prawie opisanym podlegać będą, jako to ammissioni honorum, confiscationi bonorum, przestrzegamy w tem, żeśmy w teraźniejszem kole sobie przyrzekli, że na pierwszym da Bóg sejmiku obierzemy i wysadzimy IMciów pp. sędziów na to z każdej ziemi po dziesiąci, aby renitentes legi irremissibiliter sądzili i według prawa dawnego forti executioni podali. 4. Ten zaś uniwersał do grodów ziem naszych podać rozkazałem i żeby po miastach miasteczkach był publikowany zalecam i proszę, na to się własną ręką podpisuję. W obozie pod Muniną die 24[1]) Julii anno 1702. Jan Stanisław Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich pułkownik województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 1329; C. San. Rel. 203 p. 1136.

135.

Pod Łąką, 5. sierpnia 1702.

Laudum obozowe ziemian sanockich pod Łąką uchwalone.

1. My rady dygnitarze i całe rycerstwo ziemi sanockiej in subsidium patriae w teraźniejszem niebespieczeństwie pospolitem ruszeniem na popis pod Łąką zgromadzeni, zgodnie providendo ziemi naszej internam et externam securitatem stanowimy laudum w niżej opisany sposób. Na ogłos uniwersałów JWIMci p. wojewody ruskiego i generalnego tegoż województwa regimentarza [2]) o teraźniejszym popisie z pod Muniny wydanych, które chybiły czyli opóźniły grodu naszego sanockiego, zgromadziwszy się pod Łąkę, ponieważ miejsce na zjeździe medyckim popisowi et providendae securitati internae et externae pod Nowem miastem Korczynem naznaczone grassująca króla szwedzkiego praeoccupavit hostilitas, pierwej niżeli nas w dalszą drogę powinna circa religionem, libertatem i dostojeństwie Jego królewskiej Mci ad ardentem vicini a) Ucalegonis solum wyprowadzi żarliwość, ażebyśmy od swywolnych z Węgier wypadających ludzi jako najspokojniej zostawać mogli et internam w domach mieli securitatem, propriis laribus consulimus. 2. Znając zawsze doświadczoną JWIMci p. wojewody wołyńskiego [3]) ku ziemi naszej życzliwość, że nam nieraz skutecznie w gromieniu swywolnych zagranicznych dopomagał ludźmi, uprosiliśmy z koła naszego braterskiego WIMć p. Antoniego Stadnickiego podczaszego bełzkiego i IMć p. Kazimierza Jana Skiwskiego sędzica ziemi bilskiej, aby przy instrukcyi ręką JWIMci p. kasztelana sanockiego pułkownika naszego podpisanej imieniem całej ziemi IMci p. wojewody wołyńskiego prosili, żeby teraz osobliwie praesidio ziemię naszę sanocką znacznem

---

[1]) 27. C. S. [2]) Uniwersał ten ma datę 24 lipca porów. N. 134. [3]) Jan Stadnicki.
a) F. vicinii.

udzieleniem ludzi swoich nadwornych pro solito zelo suo supplementować raczył, przydawszy im upodobanego sobie ad dirigendum człowieka, którzyby securitatem domu i fortun naszych, należąc pod komendę i dyspozycyą WIMci p. sędziego grodzkiego sanockiego, zaszczycali. 3. A że WIMć p. Franciszek Urbański, łowczy podolski dzierżawca starostwa krośnińskiego, nomine JWIMci p. wojewody podlaskiego ludzi dwadzieścia, sobie na usługi dworskie ordynowanych, deklarował nam pro praesidio, do nich za porucznika urodzonego p. Jana Rzepeckiego naznaczamy. A że unanimi nas wszytkich consensu ci ludzie, którzy w starostwach sanockich i krośnińskim na wójtostwach i kniastwach rezydują, tak szlachta jako i kniaziowie, et ad ferendum onus pospolitego ruszenia ex vi konstytucyej anni millesimi sexcentesimi vigesimi primi tenentur, ponieważ znaczniejsza z nich w domu ziemi niż na pospolitem ruszeniu w polu może być przysługa, pro hac sola vice dla bespieczeństwa domów i fortun naszych wracają się i nad nimi temuż IMci p. Rzepeckiemu dajemy komendę. Nad tymi zaś wszystkimi ludźmi, tak których ex affectu JWIMci p. wojewody wołyńskiego et ex declaratione WIMci p. łowczego podolskiego spodziewamy się, jako też którzy od pospolitego ruszenia są ordynowani i których pod IMci p. Dobrzańskiego rotmistrzostwem zostawiliśmy, generalem superintendentiam WIMci p. stolnikowi parnawskiemu sędziemu grodzkiemu sanockiemu zlecamy, upraszając IMci, aby onych tak dysponował, żeby omnimodam ziemia nasza mieć mogła tak od pogranicza węgierskiego, jako et internam securitatem. Dlaczego IMć p. stolnik parnawski popis i rewizyę tych ludzi wcześnie czynić powinien, w czem per laudum praesens braterskim naszym obligatur affektem. 4. A że w teraźniejszej usłudze wojennej absque ordine in generali expeditione być nie słuszna, tedy według prawa de motione bellica [1]) ac generali expeditione napisanego sprawić się powinniśmy, i aby tak w marsie jako i obozowaniu nie exorbitować ani ludzi ubogich aggrawować fide, honore et conscientia obligujemy się, porządek między sobą more militari prowadzić deklarując. Dla obmyślenia zaś pasz dla koni, bespieczeństwa i pilności koło stad naszych, za koniuszego ziemi naszej IMć p. Maxymiliana Cieszanowskiego unanimi consensu obieramy, dając omnimodam IMci do tej usługi uproszonemu według wygody koni naszych disponenti facultatem i nad czeladzią do znaczków ordynowaną zwierzchność. In vim zaś gratitudinis za prace IMci z pierwszych publici aerarii pieniędzy lub z podatków, które na pierwszym sejmiku po skończonej kompanii ex limitatione przypadającym uchwalone będą, zł. pięć set naznaczamy. 5. Które to laudum za powszechną nas braci zgodą umówione tam in parte quam in toto strzymać sobie objecujemy i aby go JWIMć p. wojewoda ruski generalny województwa naszego regimentarz ręką swoją podpisał upraszamy, a podpisane do grodu sanockiego ad ingrossandum odsyłamy. Działo się w obozie generalnym województwa ruskiego pod Łąką, die quinta Augusti millesimo septingentesimo secundo anno. Jan Stanisław Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich pułkownik województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 203 p. 1140—1143. Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 1333—1335.

136.

Pod Sędziszowem, 14. sierpnia 1702.

Laudum obozowe ziemian lwowskich.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej do koła generalnego pod Sendziszowem zgromadzeni, za powszechną zgodą IMciów

[1]) publica.

pp. braci ziemie lwowskiej taką czynimy uchwałę. Zapatrzywszy się in pertinatiam tak wielu IMciów obywatelów ziemie lwowskiej, nie tylko stanu szlacheckiego kondycyej, ale też i miast z uchwały prawa postpozycyej, według którego na teraźniejszą bellicam expeditionem stawać lubo wyprawy komu de iure należy wespół z nami na zaszczyt rzptej porządnie według praw opisanych tak anteriorum annorum jako et iuxta constitutionem anni millesimi sexcentesimi vigesimi primi, do której się generalis teraźniejsza reguluje expeditio bellica, są powinny wysyłać, nihilominus że pomienionemu prawu non correspondent, na takowych tedy animadversionem mieć zlecamy IMciom pozostałym grodzkim ex lege sędziom, aby inquirant nie tylko o osobach stanu szlacheckiego pozostałych ile mogą, ale też adnotent onych praecipue przy miastach na IMciów wyderkafami i lichwami się bawiących, aby ostentent coram iudicio eodem swoje zapisy, membrany etiam sub iuramento, za któremi realitas sum by się pokazała, ad discernentiam, jakoby któren miał się ad expeditionem eandem przykładać. Tudzież i z miast królewskich, aby porządne wyprawy być mogły, zlecamy tymże IMciom pomienionym sędziom, ut taxationem facultatum et proventuum in statuto descriptam urgeant et ad excipienda a consulibus iuramenta według obszerniej opisanego statutem i konstytucyą pomienionego prawa, czemu miasta dziedziczne podlegać nie mają. 2. Że zaś miasto Lwów tylko tu koni pięć pocztu do nas stawiło z ubliżeniem rzetelności, tedy IMciom pp. posłom sędziom zlecamy, aby liquidationi facultatum tak ze wsiów do miasta pomienionego należących, jako też w mieście privatorum miasta tego proventuum serio applikowali się et ad satisfaccionem prawu adigant iuxta ius legibus sibi concessum i ad numerum tych pięciu koni z pomienionego miasta do nas stawionych, którzy tu już wespół z nami opus omne exequi powinni. Tam zaś we Lwowie, cokolwiek ex liquidatione peracta okaże się aukcyej do stawienia in expeditionem bellicam należących ludzi, już onych pro hac sola vice niech miasto nie przysyła, ale ut applicet, według pomiarkowania pomienionego sądu, omnem numerum ludzi onych prowidując zapłatę i lenungami ad custodiam et obedientiam praesidentiae iudiciorum castrensium leopoliensium, ad sedandos tumultus w mieście, na przedmieściach i gdzie exposcet necessitas. 3. Po wsiach zaś gościńcach i domach naszych similes ludzi swywolnych aby mogły frenari ausus, prosimy JW p. wojewody ruskiego, jako actualiter ductora naszego, aby imieniem województwa całego napisał do IMciów pp. administratorów dóbr najjaśniejszych królewiczów IMciów, by sowite z dóbr tak wielkich swoich poczty konne sub regimen pomienionych IMciów sędziów poddali, onych prowidując, którymi tenebuntur ad exigentiam et necessitatem rei IMć dobrom naszym po wsiach szlacheckich dawać zasłonę et securitatem, różnie onych roskładając na pasach do chwytania ludzi swywolnych i dotąd sub regimine praenotato in tuitionem dóbr naszych kosztami z dóbr wyprawujących zostawać mają, póko nas non dissolvet ratio status ab opere inchoato pospolitego ruszenia i do domów naszych nie przyjedziem. 4. Jeszcze insuper coercere aby mieli czem pomienieni IMcie panowie sędziowie ausum insolentem, zlecamy IMciom, aby upraszali IMciów, do Lwowa którzy się z inszych województw cum facultatibus suis amplis sprowadzili, które to IMci dostatki ad ausum insolentiae mogą dawać occasionem, by ut saluti et conservationi furtunarum publicae consulendo IMciów i ludzi swoich pro exigentia necessitatis władzy tejże IMciów pp. sędziów adhibeant, uśmierzając scelera audentium swoich; item jeśliby się jakowa wynajdowała w nich insolentia iudicio tychże IMciów pp. sędziów by poddali, iuxta leges regni. A że korrespondencya z krajów naszych do obozu naszego jest nam bardzo potrzebna, przeto obligujemy fraterne WIMci p. Wojciecha Łosia, podstolego ziemie i sędziego grodzkiego lwowskiego, aby pocztę ordynaryjną prokurował i cursum onej continuando nas ordynował. Działo się pod Sendziszowem dnia decima quarta Augusti 1702 anno. JS. Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich pułkownik województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 479 p. 2063—4.

137.

Pod Zaleszanami, 3. września 1702.

Laudum obozowe ziemian województwa ruskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędy i wszystek stan rycerski województwa ruskiego. Nieśmiertelne dzięki Panu Bogu w Trójcy świętej jedynemu, jako życia naszego primo authori, tak consiliorum nostrorum summo praesidi oddajemy, że jako ab initiis obrad naszych sercami naszemi et consiliis nostris zawsze władał, tak nas szczęśliwie aż do tego kresu rad naszych expeditionis bellicae pospolitego ruszenia przyprowadził. Obrawszy tedy in campo Martio IMciów pp. komisarzów do traktatu z królem szwedzkim, zostawiwszy IMciów pp. deputatów do koła generalnego województw małopolskich tam zgromadzonych z instrukcyą naszą, do domów naszych rozchodzimy się. 2. A że gwałtowe rzptej i województwa naszego partykularne interesa zachodzą, przeto sejmik ten, któreneśmy w Wiszni przed wyjściem na pospolite ruszenie in loco consiliorum nostrorum do niedziel sześciu po rozejściu się naszem z pospolitego ruszenia limitowali byli, teraz nazajutrz po sejmiku deputackim praecise na dzień dwunasty mensis Septembris limitujemy i tam na tenże dzień naznaczamy, osobami naszemi stawić się obligujemy w Wiszni. A teraz akt ten pospolitego ruszenia iterum atque iterum Panu Bogu magnis precibus dziękując zakończamy. Datum w obozie generalnym pospolitem ruszeniu zgromadzonym pod Zaleszanami[a] die tertia Septembris millesimo septingentesimo secundo anno. Jan Stanisław Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich pułkownik województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 473 p. 2037; *Castr. Sanoc. Rel. 203 p. 1219—1221. Fasc. Cop. C. San. 112 p. 1425—1426.*

138.

Wisnia, 16. września 1702.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całego generału województwa ruskiego rycerstwo na sejmik limitowany a przez laudum pod wsią Zaleszany postanowione[1]), abbreviando sześcioniedzielny ob rationes in ibidem expressas czas, na dzień dzisiejszy nimirum diem decimam secundam Septembris nazajutrz po sejmiku deputackim reasumować deklarowany, na zwykłe miejsca consiliorum zgromadzeni, tak w sobie opiewające postanawiamy laudum. 2. A naprzód a capite salvandae reipublicae województwo ruskie poczynając od powszechnej zgody, na której totius universi salus et integritas pendet, uchylać się nigdy nie zwykło, i owszem starodawnym przykładem asvevit sequi intentiones inszych województw in conservandis boni publici commodis, jako pogotowiu w teraźniejszych konjunkturach grassantis w ojczyźnie Gradivi, postanowienie pod Gorzycami w kole generalnem umówione, którego na on czas IMcie pp. deputaci od nas ad concludendum postawieni referując się do braci nie podpisali i teraz conditionatam IMciom pp. komisarzom do traktatu z królem IMcią szwedzkim deputowanym dajemy potestatem, aby ten skrypt, in quantum się na niego cała rzpta zgodzi, IMcie ultimarie podpisali, deklarując oraz nomine całego województwa con-

---

[1]) Ob. Nr. 137. a. 2. a) F. Zalaszanami.

forme iuramentum po grodach swoich, na jakie universa respublica po inszych województwach i ziemiach consentiet secundum rotam w skrypcie expressam wykonać. A że necessitas belli praesentis auctionem a) wojska exigit, więc publicae subveniendo b) necessitati, na aukcyą jego, według deklaracyi konstytucyi anni millesimi sexcentesimi nonagesimi ipsius wyrażonej pozwala, ea jednak servata conditione, aby repartycya na ziemię naszą większa włożona nie była nad tę repartycyą, według której w tymże roku tysiącznym sześć setnym dziewięćdziesiątym płaciliśmy, hac adiuncta appendice, in quantum się na tęż aukcyą i repartycyą wszytkie universaliter województwa zgodzą. Tandem post publica ad privata condescendendo ziemia lwowska jako na sejmiku przeszłym na zapłatę wojsku podymnego sześćdziesiąt uchwaliła tak i teraz deklaruje, aby IMć p. egzaktorowie do wybierania podatku tego obrani według opisanego in laudo anteriori czasu ten podatek wybierali i jako najprędzej zasługi zasłużonego rycerstwa wypłacili, na żadną inszą potrzebę pieniędzy tych nie obracając. 3. Sądy fiskalne i wszystkie onych sancita et declarationes aprobując zleca IMciom pp. sędziom, aby w poniedziałek, da Bóg, po święcie SS. Szymona i Judy apostołów, reassumowane były a do dawnych IMciów pp. sędziów pod tąż laskę, która jest i dyrekcyą, przydaje JWnego i WIMciów pp. Mikołaja Kossakowskiego kasztelana kijowskiego, Alexandra szczurowieckiego, Franciszka kamioneckiego starostów Cetnerów, Eustachego Szeptyckiego chorążego lubaczowskiego, Alexandra Gorzkowskiego c) skarbnika halickiego, którzy IMcie praevio iuramento zasiadać i sądzić z drugimi IMciami będą mieli potestatem. Na które sądy IMcie pp. rewizorowie do dóbr tych, które przedtem w taryfie pro desertis położone były, drugie zaś mało co wnosiły a teraz posiadały, według pierwszego laudum naznaczeni rewizye swoje zaraz na początku sądów skarbowych komportować i realitatem onych poprzysiągać będą powinni. Sądy zaś skarbowe dymy ustanowić i płacenie z nich podatków na uchwałę pomienioną instantanee nakazać mają. Assygnacye dawniejsze w wypłaceniu oschłe, między którymi kościoła wyszyńskiego zł. 300, aby nieodwłocznie wypłacone byly iudicium fiscale providebit. Także IMci p. Alexandra Fredra podczaszego żydaczowskiego reszta aby jako najprędzej wypłacona była. Do tychże sądów fiskalnych IMciów tych, którzy się od pospolitego ruszenia subtraxerunt odsyłamy. Wielką IMcie pp. ziemianie nasi w usłudze wojennej rzptej zostający ponoszą krzywdę, że tu w ziemi naszej między nami contribuendo z chorągwiami swemi przez repartycyą do województw innych applicantur, przeto sejmik nasz wnosi instancyą do JWnych pp. hetmanów, aby w repartycyą ziemie naszej aplikowani byli, czego promocyą IMciom pp. plenipotentiariis do traktatu szwedzkiego d) naznaczonym ziemia nasza zleca. 4. Koszty WIMci p. Stefana Potockiego starosty czerkaskiego na komisyą radomską od nas uproszonego tak wiele razy jeżdżącego łożone, także niegdy IMci p. Jana Krosnowskiego chorążego podolskiego i IMci p. Wojciecha Łosia podstolego lwowskiego, posłów na sejm przeszły warszawski, tudzież IMci p. Jana e) Żebrowskiego pisarza ziemskiego lwowskiego starosty stryjskiego w poselstwie krakowskiem spendowane, iustum u nas merentur respectum, przeto in recompensam onych IMci p. staroście czerkaskiemu zł. siedm tysięcy, sukcessorom IMci p. Krosnowskiego zł. trzy tysiące, IMci p. podstolemu lwowskiemu także zł. trzy tysiące, IMci p. pisarzowi ziemskiemu zł. dwa tysiące naznaczamy, i żeby z podatku ziemiańskiego czopowego wypłacone były deklarujemy. Szelężnego medietas na zapłatę wojsku obracać się powinna. 5. Nihilominus obligujemy IMci p. starostę czerkaskiego komisarza naszego, aby acta commissionis za funkcyej swojej pro informatione ziemi na przyszłe sądy skarbowe, które in illa cadentia determinowane odsądzić się mają, komportował. 6. Słuszną mając kompassyą nad IMciami pogorzelcami, IMci

a) P. actionem. b) obviando P. c) Pot. i S. Żurakowskiego. d) P. tureckiego. e) Pet. i S. Andrzeja.

p. Andrzejowi Swirskiemu chorążemu dobrzyńskiemu, także IMci p. Lisowskiej łowczynej żydaczowskiej tysiąc pięć set zł. obojgu IMciom per medium, OO. Dominikanom samborskim itidem pogorzelcom zł. trzysta, IMci p. Stanisławowi Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu strażnikowi w pospolitem ruszeniu zł. tysiąc, IMci p. Siemińskiemu stolnikowi nowogrodzkiemu sędziemu zł. siedm set, IMci p. Suskiemu oboźnemu zł. siedm set, IMci p. Andrzejowi Mężyńskiemu także oboźnemu zł. siedm set, IMci p. Kazimierzowi Leśnikowskiemu zł. trzysta, IMci p. Stanisławowi Komorowskiemu koniuszemu zł. pięć set, IMci p. Karbowskiemu zł. pięć set, IMci p. Alexandrowi Korabiowskiemu zł. pięć set[a]), IMci p. Ostowieckiemu zł. dwieście, IMciom pp. deputatom wojskowym tu na ten czas będącym zł. tysiąc in vim traktamentu, IMci p. Janowi Czołhańskiemu cześnikowi bydgoskiemu in recompensam straty w exakcyi szelężnego po wsiach podniesionej zł. tysiąc naznaczamy, i żeby każdemu według uchwały teraźniejszej wypłacono było zlecamy. 7. Mając respekt na uszczerbek Strumiłowej Kamionki przez odpadnienie[b]) gruntów także i pogorzenie domów w miasteczku Chodorostawie WIMci p. Cetnera starosty kamionieckiego, te miasteczka oboje i pogorzelców od wszelkiego podatku do lat czterech uwalniamy. Którzy zaś pozostali wcale od ognia, tych do sądów skarbowych odsyłamy, gdzie z pokazanego iuramentu albo rewizyi iudicium illud decernet id, quod iuris erit et iustitiae. Do tychże sądów miasteczko Bruchnal cum attinentiis remittit a miasto Jaworów z przedmieściami per profugos na Podole i innych pustek podupadłymi się być skarżą, do rewizyi IMciów pp. rewizorów a potem sądów skarbowych pro moderatione dymów reiicit. Desideria IMciów pp. braci do koła wniesione do sejmiku przyszłego odkładamy a IMciom pp. Mikołajowi Łosiowi, Adamowi Czołhańskiemu, Andrzejowi Mężyńskiemu i IMci p. Dębińskiemu ex occasione exakcyej swojej znaczne szkody i turbacyą pretendującym respekt do podatkowania in futurum deklarujemy. Desiderium IMci p. Kazimierza Kurowskiego we wsi Tużyłowie pogorzałego do sądów fiskalnych odsyłamy. A że miasto Lwów supplikuje, że z taryfy podymnego wiele domów i kamienic im odpadło, nihilominus do zupełnego wypłacenia dymów stringuntur, przeto hoc in passu ad decisionem sądów fiskalnych onych odsyłamy. 8. Także ziemia przemyska secundum mentem anterioris laudi uchwala podatek na sześć ćwierci dawne i na dwie teraźniejsze na wojsko aukcyalne iuxta repartitionem anni millesimi, sexcentesimi nonagesimi umówiwszy i postanowiwszy, aby był secundum tariffam ex peracta revisione in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo coaequationis wypłacony. 9. A że niektórzy IMcie per revisionem et coaequationem sese gravatos sentiunt, takowym nowej rewizyi pozwalamy, na którą uprosiliśmy IMci p. Jana Siedliskiego[c]) miecznika wyszogrodzkiego i IMć p. Dimitra Bandrowskiego, którzy że eo instanti w kole naszem super expediendam revisionem iuramentum praestiterunt, ad instantiam cuiusvis IMciów krzywdę pretendującym na grunta zjeżdżać tenentur i tam uważywszy gravationem, jako to przeładowania dymów, przeszłoroczne i tegoletnie gradobicie, pogorzenie gumien, zrujnowanie przez wody gruntów, także profugationem[d]) subditorum vacationemque ac fructificationem agrorum cmethonalium i grunta szlacheckie, na których jeżeli chłopi kiedy nie siedzieli i podatku z nich nie płacili serio investigabunt, a takową rewizyą na sądy fiskalne in occluso rotulo każdemu requirenti wydawszy, do tychże sądów fiskalnych odeślą, gdzie IMć requirentes iuxta ferenda[e]) decreta contribuere na tychże przyszłych sądach fiskalnych podatki powinni będą, sub rigore legibus regni descripto. A gratitudinem IMciom pp. rewizorom za takową podjętą pracę sąd fiskalny obmyśleć ma. Które to sądy fiskalne reassumować się mają feria secunda post festum S. Martini pontificis proxime ventura. A ktoby z IMciów pp. sędziów in antecessum obranych bywszy exaktorem albo per arendam, lubo czopowe, lubo szelężne trzymawszy, lubo quocunque titulo

a) tylko P. b) P. odpadanie. c) Pot. Sieliskiego. d) S. profligationem. e) S. futura.

jakiego tykał się podatku, ten z IMci nie pierwej inter magnificos iudices deputatos zasiadać będzie powinien, pókiby rachunku doskonałego exakcyi swojej nie uczynił, ale to JW. IMci p. stolnikowi koronnemu podkomorzemu ziemi przemyskiej a dyrektorowi tychże sądów skarbowych, który tylko ex munere officii sui succamerarialis jako gospodarz ziemi naszej per contractus miastom czopowe puszczał, obesse niema. Które to miasta tu do nas należące tenentur na przyszłe sądy fiskalne comparere calculum sub rigore legibus regni descripto sufficientem uczynić. **10.** Do których sądów do IMciów pp. sędziów in antecessum obranych adduntur jeszcze WIMcie pp. Szymon z Gosniewic Wolski stolnik halicki, IMć p. Michał Zurowski cześnik przemyski, IMć p. Mikołaj Rosnowski podwojewodzy lwowski, IMć p. Mikołaj Giebułtowski, IMć p. Mikołaj Konopacki, który praevio iuramento pod tąż laskę i dyrekcyą operi iudiciali se accingent, a te sądy przed sejmikiem z limitacyi reasumować się mającym finaliter skończyć się powinny. Na którym da Bóg z limitacyi przypadającym sejmiku sufficiens de retentis ex stuba iudiciali ratio dari powinna, do których to sądów z rachunkami sukcessorowie JW. IMci p. Wojakowskiego, przed tem podkomorzego a potem kasztelana przemyskiego jako komisarza, tudzież i IMcie pp. egzaktorowie, którzy się jeszcze nie wyrachowali i inni wszyscy retentorowie ad instantiam instigatoris iudicii fiscalis sub poena peculatus inibidem publicanda stanąć i rachować się powinni będą. **11.** Niemogąc zaś taż ziemia przemyska prędszego i sprawiedliwszego do wypłacenia podatku wynaleść nad podymne, którego weryfikowana jest koekwacya, dlatego ną sto dwadzieścia podymnego zgodziwszy się, one trzema ratami, secundum coaequationem po czterdziestu podymnego na każdą ratę wypłacać deklarujemy. Pierwsza tedy rata poczynać się będzie die prima mensis Nevembris, kończyć się zaś powinna die prima Decembris roku niniejszego. Druga zaś rata zacznie się die prima Februarii in anno sequenti millesimo septingentesimo tertio a skończyć się die prima Martii, trzecia zaś zacząć się ma die prima Septembris in anno eodem a kończyć się będzie die ultima Octobris. Do których podatków obraliśmy IMciów pp. exaktorów, jako to do pierwszej raty między Sanem a Dniestrem IMć p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego, za Sanem zaś IMć p. Teodora Szeptyckiego cześnika trębowelskiego a za Dniestrem IMć p. Stefana Siedliskiego. Do drugiej raty i partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, za Sanem IMć p. Krzysztofa Kraińskiego łowczego sieradzkiego a za Dniestrem IMć p. Stanisława Snopkowskiego cześnika żydaczowskiego. Także do trzeciej raty i partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Gabryela Błażowskiego wojskiego bydgoskiego, za Sanem zaś IMć p. Andrzeja z Pohorec Korytka podstolego czerniechowskiego a za Dniestrem IMć p. Piotra Leszczyńskiego stolnika bilskiego. Którzy to IMcie pp. exaktorowie solito more po miastach i miasteczkach o czasie kontrybucyi swojej obwieściwszy, cum contribuentibus secundum mentem anterioris laudi postępować sobie sine aggravatione mają. **12.** Starostwo stryjskie i inne dobra, które inkursyi niedawno grasującego nieprzyjaciela podpadłe były, podług rewizyi IMciów pp. podczaszego podolskiego i IMci p. podstolego żydaczowskiego i koekwacyi z tejże rewizyi postanowionej teraźniejszy podatek płacić powinni będą, excepto w którychby dobrach nowa jaka desolacya nastąpiła. **13.** A przeszłym IMciom pp. exaktorom, tak tym którzy proprio aere podatki rzptej assignatariis wypłacili, jako i tym którzy z delat wypłacać mają, in universum wszytkim liberam vindicationem et repeticionem, non obstante anteriori o aukcyalnych dymach, laudo praesenti przez exekucyą cavemus; do której exekucyej expediowania i delat exekwowania za vicesgerenta IMć p. Pawła Błażowskiego praevio na prawdziwe exekwowanie praestando iuramento obieramy. Który iurament że eo instanti w kole naszem wykonał, tedy ad requisitionem IMciów pp. exaktorów zaraz po sejmiku począć a przed sądami skarbowemi opus funkcyi swojej skończyć i rationem na tychże sądach oddać powinien. A którzy by się IMcie gravati sentirent, jako im revisionem pozwo-

lono, w takowych dobrach loco peragendae executionis remissy do sądów skarbowych poczyni, gratitudinem zaś pro labore IMć p. wicesgerentowi de proprio IMć p. exaktorowie obmyśleć i rekompensować będą powinni. 14. Mając też in consideratione tak chorągwie jako i regimenty JW. IMciów pp. wojewody ruskiego i wojewody bełzkiego hetmana polnego koronnego, także i IMci p. wojewody podolskiego, którzy insimul z nami ex bonis suis contribuunt et respectus super merita JW. IMciów naszych w. m. pp. województwu naszemu zawsze świadczone mając, pomienionym chorągwiom i regimentom pierwsze asygnacye do wypłacania zasług IMci p. marszałkowi sądów fiskalnych cum iudicio zalecamy. Hac jednak adiecta praecautione, aby wszytkim chorągwiom i regimentom do repartycyi naszej należącym aequaliter zasług ćwierci płccone były. A IMci pp. deputatom wojskowym ad praesens będącym in vim traktamentu dwa tysiąca zł. p. naznaczamy, którym sąd fiskalny wydać powinien na pewne pieniądze asygnacyą. 15. A ponieważ komisarza w ziemi naszej przemyskiej nie mamy, tedy asygnacye na zasługi wychodzić mają od sądu fiskalnego z podpisem IMci p. marszałka i pięciu inszych IMciów pp. deputatów na tych sądach w oschłych dawnych asygnacyach i per lauda naznaczonych kwotach IMciom pp. posłom na sejm[a)] niedoszły odłożony, jako też i IMciom pp. rotmistrzom na elekcyę obranym, tudzież WIMci p. Mikołajowi z Stawu Stawskiemu chorążemu latyczowskiemu komisarzowi do Radomia sześciu tysięcy zł p. i IMci p. Antoniemu Jelcowi podczaszemu przemyskiemu posłowi do króla IMci dwoch tysięcy zł. p. satisfakcyą z czopowego obmyślona od sądu skarbowego i naznaczona być powinna. Pamiętni też będąc funkcyi IMci pp. Piotra Winnickiego podczaszego podolskiego[b)] i IMci p. Konstantego Hoszowskiego podstolego żydaczowskiego na rewizyą zadniestrską uproszonych, których sąd fiskalny za koszta i prace pro discretione ukontentować ma, toż się i o IMciach drugich, którzy per lauda naznaczone sobie gratitudines mają, rozumieć ma, że sąd skarbowy satysfakcyą każdemu z IMciów z osobna obmyśli. Do których sądów i desiderium IMci p. Stanisława Żurowskiego starego cześnika przemyskiego odsyłamy, a sąd ex documentis coram se reproductis, quae et quanta concernet, go summa postanowi i instantaneam obmyśli satisfactionem. 16. Inszych zaś IMciów, jako to IMciów pp. pułkowników, rotmistrzów, poruczników, strażników, sędziego, oboźnych, koniuszych, stanowniczego sejmikowego i IMciów pp. posłów tak do województwa jakoteż i do koła tudzież i do JW. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego legacye odprawujących, jako też i desiderium IMci p. Wasilewskiego miecznika ziemi lwowskiej i pisarza grodzkiego przemyskiego, około regestrów popisowych na pospolitem ruszeniu pracującego i IMci p. Jana Drohojowskiego porucznika chorągwi JO. księcia Janusza także i IMciów pp. pogorzelców, jako to IMci p. Swierskiego chorążego dobrzyńskiego oraz za pogorzenie z deklarowanemi mu dwiema tysiącami zł. p. z IMcią panią Lisowską łowczynią żydaczowską, IMci p. Łykowskiego, IMci p. Zelibowskiego i IMci p. Dedyńskiego wojskiego przemyskiego, IMci p. Stefana Terleckiego i innych pogorzelców, także IMci p. Orzechowskiego, Lubka i IMci ks. Młodeckiego kanonika przemyskiego dziekana kamienieckiego interes i wszytkich innych satysfakcyi rekwirujących do przyszłego sejmiku cum declaratione ukontentowania odsyłamy. 17. Więc że miasto Sambor z dopustu Boskiego dwa razy w ten rok, raz w wielki czwartek, drugi raz w wilią assumptionis in coelum Beatissimae Virginis Mariae funditus pogorzało, przeto według prawa konstytucyi godzieńskiej de conflagratis ab omni genere contributionis etiam szelężnego i czopowego i inszych exakcyi, excepto domów gruszewiczowskich tylko ogniem niedotkniętych praesenti laudo uwalniamy. 18. A że i kościół Dominikański z konwentem pod też cineres podpadł i pogorzał, ex pio tedy opere et zelo tysiąc zł. p. na reparacyą tegoż kościoła dać i obmyśleć jak najprędszą solucyą

a) Pot. sejm. b) S. Podolskiego.

sądowi fiskalnemu zlecamy także i kościołowi wiszyńskiemu za schody w nim poczynione zł. trzy sta deklarujemy. **19.** W niemniejszym też respekcie koszta in promotionem publici ecclesiae et reipublicae boni przez świętej pamięci JWIMci księdza Innocentego Winnickiego episkopa przemyskiego łożone mając, ponieważ pogłówne a familiis duchowieństwa greckiej religii, które jeszcze między gromady nie było wydane, wyraźne skarbowych ziemi naszej przemyskiej sądów deklaracye pomienionemu nieboszczykowi do wybierania polecone et ex mandato ipsius per officiales jego wybrane, fatali casu, cum exigente officiali też wybrane pieniądze utonęły, przeto z pomienionych respektow wszytkiej tej kontrybucyi tego pogłównego[a] ustępujemy i IMcie pp. exactores upominać się go na popostwach nie mają. **20.** Także kontentując querellam IMci p. Michała Chłopickiego skarbnika żydaczowskiego dóbr Wykot dziedzica i WIMci p. Wasilewskiego starosty narewskiego dóbr Maximowic possessora, calamitate grandinis dotknionych, od podatku teraźniejszego podymnego pomienione ich dobra uwalniamy. Insi IMcie, którzy od gradobicia przeszłorocznego a tegoletniego także od wody i ognia ponieśli szkody, hac adiecta declaratione, aby wprzód administrator z dwiema przysiężnymi w grodzie wykonał jurament, do sądów skarbowych pro decisione et alleviatione odsyłamy. **21.** In supplementum zwyż mianowanych podatków szelężne i czopowe na dwie lecie uchwalamy. Szelężne tedy na pierwszy rok a prima mensis Octobris in anno praesenti zaczynający się i prima także mensis Octobris w roku da P. Bóg przyszłym tysiącznym siedm setnym trzecim kończący się, WIMci p. Mikołajowi Stawskiemu chorążemu latyczowskiemu za sumę zł. czterdzieście tysięcy p. na drugi zaś rok także a prima die mensis Octobris in anno sequenti millesimo septingentesimo tertio zaczynający się i na takowyż dzień tj. pierwszy miesiąca października w roku aż da Pan Bóg tysiącznym siedmsetnym czwartym kończący się WIMci p. Mikołajowi z Tęczyna hrabi Ossolińskiemu, cześnikowi latyczowskiemu, marszałkowi koła naszego za takowąż sumę zł. czterdzieście tysięcy pol. contractibus arendatoriis cum defalcatis, jeżeliby czego gdzie nie dobrali ea declaratione, że ta suma szelężna na same tylko zasługi IMciom pp. wojskowym cedere powinna, puszczamy. **22.** Czopowe zaś na pierwszy rok od tegoż dnia i miesiąca poczynające się i kończące na takiże dzień i miesiąc jako i szelężne WIMci p. Józefowi Humnickiemu stolnikowi żydaczowskiemu za sumę trzydzieście tysięcy zł. p. a na drugi rok a prima Octobris in anno proxime imminenti millesimo septingentesimo tertio zaczynający się i na dzień także primam Octobris in anno Deo dante millesimo septingentesimo quarto kończyć się mający WIMci p. Józefowi z Pleszowic Fredrowi podczaszemu żydaczowskiemu za podobnąż sumę trzydzieście tysięcy zł. p. similibus arendatoriis contractibus puszczamy. **23.** Sądy exorbitantiarum przemyskie kontynuować się mają. **24.** Zlecamy też IMci p. marszałkowi koła naszego imieniem województwa, aby napisał list do JWIMci p. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, jako pierwszego domu swego opiekuna, w uczynionej krzywdzie i kontempcie IMci p. Rosnowskiego stolnika trębowelskiego od WIMć p. Lubomirskiego pułkownika J. kr. Mci, którą i my graviter sentimus, także i w interesie IMci p. Jędrzeja Jaksmanickiego[b] podstolego kijowskiego zlecamy list napisać do JWIMci p. Lubomirskiego marszałka w. koronnego. Simili modo polecamy, aby IMć p. marszałek koła naszego uniwersałem miasta i miasteczka, żeby miary równe po wszytkich miastach garcy trzydzieści miały, i sub rigore legibus regni descripto renitentesque extendendo, niemi zboża na targach mierzali, obesłał. IMć p. Jana Nahujowskiego podczaszego trębowelskiego restantem pro revisione gratitudinem zł. tysiąc upominającego się i IMć p. Czołhańskiego zł. siedmset naznaczonych sobie mającego pro satisfactione do sądów skarbowych, tamże i IMci p. Alexandra Chmielowskiego pro

a) Pot. podymnego. b) Pot. Asmańskiego.

repetenda asignata gratitudine odsyłamy a IMci p. Wisłockiego miecznika żydaczowskiego do Węgier posła za prace gratitudo do przyszłego sejmiku odkłada się. **25.** Uspakajając IMciów pp. obywatelów ziemi naszej na osoby, które się od pospolitego ruszenia subtraxerunt wniesioną illacyą, stosując się ad lauda eo in puncto pod Medyką i Muniną constituta, na przyszłym sejmiku IMciów pp. sędziów obierzemy, na których sądach podług prawa renitentes osądzeni być mają i natychmiast za delatora IMć p. Stefana Siedliskiego uprosiliśmy. **26.** Interes IMci p. Piotra Terleckiego, Prokopowicza i innych szlachty, którzy poddanych nie mają a podatki płacą, pod rewizyą IMciów pp. rewizorów podajemy. **27.** Ziemia itidem sanocka; sądy dawne fiskalne do dawnych podatków i rachunków IMciów pp. exaktorów reassumujemy, na nowe zaś podatki teraz uchwalone nowe sądy na przyszłym da Bóg sejmiku ex limitatione przypadającym postanowić deklarujemy. Do dawniejszych IMciów pp. sędziów przydajemy teraz nowo obranych JWIMci p. Alexandra Ożarowskiego kasztelana sanockiego, Józefa z Wielkich Kunczyc Mniszka generała w. księstwa litewskiego sanockiego, Adama Humnickiego horodelskiego starostów, Piotra Leszczyńskiego bielskiego, Teodora Grodzickiego ciechanowskiego, Eliasza Wisłockiego żytomirskiego stolników, Józefa z Pleszowic Fredra podczaszego żydaczewskiego, Ludwika Błońskiego zakroczymskiego, Jakuba Urbańskiego mielnickiego cześników, Piotra Stadnickiego, Antoniego Bala, Jerzego Konopackiego, Józefa Humnickiego. Którzy IMcie pp. sędziowie pro feria tertia post festum Sancti Andreae apostoli do Sanoka zjechawszy się, praevio iuramento, oraz z urzędem grodzkim sanockim sprawy wszytkie do regestru sądów fiskalnych należące sine limitatione osądzą i sądy te więcej ich nie reassumując zakończą. Na tychże sądach fiskalnych JWIMć p. wojewoda wołyński jako komisarz ziemi naszej z funkcyej swojej komisarskiej sufficientem calculationem uczyni. **28.** Na wypłacenie zatrzymanych zasług dobrze zasłużonemu wojsku uchwalamy pogłównego dwoje, iuxta exactionem nieboszczyka IMci p. Pełki komornika ziemskiego sanockiego, którego dwie symple wynoszą zł. p. trzydzieście i ośm tysięcy sześć set trzydzieście i jeden. Do tego uchwalamy podymnego sto podług taryfy IMci p. Jerzego Konopackiego, praevia revisione tak do podymnego jako i pogłównego. **29.** Do rewizyi zaś uprosiliśmy medio nostri IMć p. Piotra Leszczyńskiego stolnika bilskiego, IMć p. Jakuba Urbańskiego cześnika mielnickiego; którzy IMcie pp. rewizorowie ad primam requisitionem iniuriatorum na grunt zjechawszy, quantitatem poddanych et qualitatem bonorum zważywszy i opisawszy, do sądów fiskalnych in occluso rotulo podadzą i dostateczną temuż sądowi uczynią relacyą. **30.** Wieś Bartkówka a) przy dawnej rewizyi conservatur, gradobicia zaś i powodzi przez administratorów za dwiema starszymi przysiężnymi ze wsi obranymi iuramento corporali comprobare powinni, conflagrati wszyscy także beneficio legis publicae gaudere mają in quantumby lata nie wyszły. **31.** Exakcyą podatków przez nas uchwalonych tak miarkujemy: pierwsza rata pogłównego a prima Novembris ad ultimam Decembris w roku teraźniejszym, do której exaktora IMć p. Stefana Giebułtowskiego obraliśmy. Druga rata podymnego trzydzieście trojga w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym trzecim a prima Martii ad ultimam Aprilis, do której exaktora IMć p. Jana Kobielskiego b) obraliśmy. Trzecia rata podymnego trzydziestu trojga w tymże roku a prima Novembris ad ultimam Decembris, do której exaktora IMć p. Jana Kazimierza Skiwskiego sędzica liwskiego. c) Czwarta i ostatnia rata trzydziestu trojga podymnego w roku tysiącznym siedmsetnym czwartym zaczynać się będzie prima Martii a ultima Aprilis zakończy się, do której exaktora IMć p. Józefa Orzechowskiego obraliśmy. Ci tedy IMcie pp. exaktorowie salario groszem od złotego ukontentować się mają a od kwitu nad złoty jeden więcej wyciągać i pretendować nie powinni. **32.** Oschłe asygnacye i deklaro-

a) Pot. Bartkwiska. b) Pot. Kobylskiego. c) kijowskiego.

wane sumy anterioribus laudis konnotowane nie zapominając regimentu JWIMci p. wojewody ruskiego do wypłacenia przyjmujemy, jako też JWIMci p. wojewodzie wołyńskiemu za komisarstwo podług dawnego laudum, JWIMci p. stolnikowi koronnemu za komisarstwo na trybunał radomski zł. p. sześć tysięcy, IMciom pp. deputatom wojskowym na ten czas praesentibus zł. p. tysiąc, IMć p. stolnikowi parnawskiemu sędziemu grodzkiemu sanockiemu za poselstwo do księcia IMci kardynała i do książęcia IMci kanclerza koronnego zł. tysiąc, IMci p. Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu strażnikowi na pospolitem ruszeniu zł. pięć set, IMci p. Cieszanowskiemu koniuszemu zł. pięć set, IMci p. Stanisławowi Laskowskiemu przez laudum anteactum naznaczone zł. pięć set, OO. Dominikanom samborskim zł. trzysta, kościołowi wiszyńskiemu zł. sto, które to sumy z czopowego in anno futuro a prima Julii zaczynającego się zapłacić deklarujemy. Insze zaś largicye jako to IMciom pp. posłom na sejm, IMciom pp. posłom do króla IMci, IMciom pp. posłom do Węgier, IMciom pp. rotmistrzom, porucznikom, chorążym, obożnemu, stanowniczemu sejmikowemu, także i desiderium WIMci p. starosty stryjskiego do przyszłego sejmiku ex limitatione incidenti odkładamy. **33.** Który to sejmik nasz i dalsze obrady generałów województwa naszego ruskiego około dobra pospolitego całej rzptej w tak wielkich konjunkturach i zamięszaniu teraz zostające, authoritate zjazdu naszego, de unanimi consensu wszytkiego rycerstwa województwa naszego od dnia i aktu dzisiejszego na poniedziałek pierwszy po święcie trzech królów polskich w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym trzecim przypadający prorogujemy i limitujemy pod tąż laską dyrekcyi WIMci p. marszałka koła naszego rycerskiego, czas i termin sobie do zjechania się i obrad naszych praesenti laudo konserwując a teraźniejsze zaś laudum nasze WIMci p. Mikołajowi z Tęczyna hrabi Ossolińskiemu cześnikowi latyczowskiemu, marszałkowi koła naszego ręką IMci podpisać zlecamy. Działo się w Wiszni in limitatione tegoż sejmiku naszego die decima sexta Septembris anno Domini millesimo septingentesimo secundo. Mikołaj hrabia z Tęczyna Ossoliński cześnik latyczowski, marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 473 p. 2142—2161 tudzież ibidem p. 2201—2216 odpis bardzo błędny. Castr. San. Rel. 203 p. 1308—1323. Castr. Leop. Rel. 480 p. 186—209. Fasc. Cop. Castr. Leop. 10 p. 2893—2903. Rękp. Bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 31. Pierwszy artykuł laudum znajduje się w grodzkich przemyskich Rel. 473 p. 2097—2098 z napisem: Deklaracya in vim instructionis za powszechną zgodą całego kongresu wisznieńskiego generału województwa ruskiego IMciom pp. komisarzami do traktatu z królem IMcią szwedzkim obranym, w kole generalnem województwa tegoż pod Gorzycami tj. żydaczowskiemu, szczurowieckiemu i sanockiemu starostom dana, ad exprimendos sensus nostros IMciom braci inszych województw, którzy do traktatu na miejsce naznaczone przez swoich zjadą się, IMciom pp. komisarzom. Jako województwo ruskie od powszechnej zgody, na której totius universi salus et integritas pendet, uchwalamy itd.

139.

Wisnia, 1. grudnia 1702.

Laudum zjazdu wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej do Wiszni, za uniwersałem JW p. Jana na Jabłonowie Jabłonowskiego wojewody i generała ziem ruskich, dla obrady w następujących tak znacznych i nagłych na województwo nasze niebespieczeństwach na dzień pierwszy miesiąca grudnia w roku tysiącznym siedm setnym wtórym na instancyą naszą wydanym zgroma-

dzeni, oświadczamy się, iż obserwując sacrosancte iura maiestatis, najmniejszego im czynić nie chcemy praeiudicium, teraźniejszy zjazd nasz nie za sejmik, który za uniwersałem króla IMci być powinien, ale za spólną obradę około dobrą pospolitego województwa naszego mając, jakobyśmy mogli imminentibus periculis zabieżeć, nie pod dyrekcyą marszałka ale tegoż JWIMci p. wojewody generała ziem ruskich do rozdawania głosów i konnotowania uchwały concordibus votis uprosiliśmy i niżej wyrażone punkta na tej generalnej obradzie omówiliśmy. 2. A naprzód, że największa vis regnorum rerumque publicarum na szczerej konfidencyi civium i jedności sił i obrad zawisła, tedy my wszyscy województwa ruskiego obywatele obligujemy się, amore reipublicae konfidencyą między sobą jednostajną, circa tuitionem fidei nostrae catholicae iurium et libertatis oppozycyą sacrosancte trzymać i insze województwa pobliższe do tejże jedności obrad i obrony praw i swobód naszych invitabimus. 3. Do JO. księcia IMci kardynała prymasa posła IMć p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego uprosiliśmy, aby jako najprędzej jechał cum denuntiatione, że Kozacy hostiliter miasta, fortece rzptej rujnują, kupią się i dalej w Polskę pójść gotują się. Także list szwedzki posyłamy przez tegoż IMć p. posła, tj. od IMci p. generała Sztenboka do nas pisany, w czem aby książe IMć kardynał jako najprędzej chciał króla IMć convenire, żeby w następującem od Kozaków niebespieczeństwie raczył nam succurrere i w inszych rzptej nieszczęściach, chciał iura sua et solicitudine uspokojenie jako najskuteczniejsze obmyśleć tegoż księcia IMci kardynała prosić p. poseł o toż będzie. Więc i w inszych materyach zwyczajnej księcia IMci około dobra pospolitego konserwacyi curae zaleci IMć p. poseł confidentiam inter cives, aby onę omni meliori modo parare raczył, abyśmy unitis viribus et animis snadniej malis nostris occurere mogli. I o toż tenże IMć p. poseł instabit, aby książe IMć kardynał adinveniat modum względem porwanego z Warszawy posła króla IMci francuskiego sine scitu reipublicae, żeby sobie jakiej urazy do rzptej jako nic nie winnej nie pretendował. Na list IMci p. generała Szteynboka co czynić, resolutionem u księcia IMci żądać będzie. 4. Do JWnych IMciów pp. hetmanów koronnych posłów naszych uprosiliśmy IMciów pp. Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego, IMć p. Konstantego Hoszowskiego podstolego żydaczewskiego, którym z podziękowaniem za ich czułe około konserwacyi rzptej prace i starania i przestrogi de imminentibus periculis wyrażają wdzięczność naszę, oraz o dalszą securitatem krajów naszych upraszać będą, oraz upewnią IMciów pp. hetmanów o wypłaceniu jako najprędszem uchwalonych na przeszłym sejmiku podatków na zasługi wojska. Prosić przy tem będą pomienieni IMcie pp. posłowie IMci p. krakowskiego hetmana w. koronnego, aby u hana krymskiego procuret amicitiam in casum periculorum, aby kto inszy onego non praeveniat de inimicis nostris i na stronę swoją nie pociągał. 5. Uprosiliśmy przy tem JWIMci p. wojewodę ruskiego, aby do pobliższych województw wołyńskiego, bełzkiego, lubelskiego i sandomirskiego listy popisawszy rozesłał, denuntiando tak wielkie niebespieczeństwo na nas ze wszystkich stron zachodzące et invitando onych do najszczerszych konfidencyi rady i pomocy ad propulsanda mala nostra. 6. Podatków na przeszłych sejmikach uchwalonych ob certas legalitates do tych czas nie wybranych, wybranie jako najprędsze i exolucyą zasług chorągwiom w repartycyach ziemi każdej będącym winnych do przyszłego sejmiku ex limitatione incidenti odkładamy. 7. Sądy także skarbowe, że według laudum przed sejmikiem następującym skończyć się nie mogą, tedy na tymże sejmiku limitationis czas sądzenia onych constituetur. 8. Którą to obradę i uchwałę naszę jakośmy zgodnie namówili, tak one rękami naszemi podpisujemy i aby każdemu do wiadomości jako najprędzej dojść mogła do grodów wszystkich trzech ziemi podać zleciliśmy. Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich. Mikołaj Kossakowski K. K., Stanisław Józef Fredro kasztelan lwowski, Alexander Jabłonowski chorąży wielki koronny, Konstanty Wapowski stolnik koronny, Mikołaj Franciszek Krosnowski podkomorzy lwowski,

Jan Sobieski cześnik koronny strażnik polny wojskowy, Jerzy Dzieduszycki starosta żydaczewski, Mikołaj Stawski chorąży latyczewski, Adam Rzewuski S. W., Maciej Józef Ustrzycki, Józef Cetner starosta lwowski. Kasper Wujakowski W. P.. Franciszek Andrzej Nahujowski C. C. Jan Alexander Baranowski P. Z. L., Jan Nahujowski P. trębowelski, Szymon Wolski z Gosniewic S. H., Ludwik Dzierżek łowczy żydaczewski, Konstanty Hoszowski podstoli żydaczewski, Jan z Kobylnik Kobylnicki S. B. K., Franciszek Sebastyan na Charczewie Charczewski podstoli sanocki, Andrzej Swirski chorąży dobrzyński, Jan Siedlicki z Siedliszcz miecznik wisogrodzki, Stanisław Piotr Telefus stolnik latyczewski, Kazimierz Wisowaty R. J. K. M. Kazimierz Marcin Przedwojewski, Wojciech Rosnowski łowczy lwowski, Stanisław z Pohorec Korytko pod. czer. pisarz grodzki lwowski, Mikołaj Rosnowski podwojewodzy lwowski, Kazimierz Machowiecki.

Castr. Leop. Rel. 480 p. 789—798.

140.

Wisnia, 8. stycznia 1703.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej do Wisni pro die octava mensis Jannuari in anno millesimo septingentesimo tertio ex limitatione przypadającej, takowe między sobą postanowiliśmy laudum. 2. A naprzód uważając tak wielkie niebespieczeństwa nieprzyjacielskie i innych inkursyi na województwo nasze ruskie, w których teraz zostaje, umyśliwszy wyprawić posłów, jakośmy uprosili JW. IMci p. Franciszka Gidzińskiego łowczego nadwornego koronnego, Maychra Gniewosza podczaszego liwskiego, Jerzego Kamińskiego miecznika sanockiego do Najjaśniejszego króla IMci naszego z winną weneracyą i gorącą prośbą, aby się szczerze przyłożył i ojcowskiem staraniem do uspokojenia rzpltej a osobliwie do postanowienia traktatu z królem IMcią szwedzkim o pożądany nam wszystkim pokój, tak też drugich posłów za takowemże uproszeniem wyprosiliśmy JW. IMciów pp. IMci p. Antoniego Stamirowskiego marszałka trybunału wielkiego koronnego[1]), Konstantego z Radochoniec na Nieczuju[a]) Wapowskiego stolnika w. koronnego, podkomorzego ziemi przemyskiej i Mikołaja z Stawów Stawskiego chorążego latyczewskiego do króla IMci szwedzkiego z instrukcyą, z punktami między sobą na tymże sejmiku umówionymi. Tudzież IMciów pp. posłów trzecich uprosiliśmy IMci p. Jana na Wasilewie Wasilewskiego stolnika łomżyńskiego starostę narewskiego etc., Franciszka z Dubrawki Dubrawskiego skarbnika ziemie sanockiej do IMci p. generała Sztemboka, z daną sobie z koła naszego instrukcyą. Które to instrukcye wzwyż wszystkim pomienionym IMciom pp. posłom zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego ręką swoją podpisać. 3. A że legacya na przeszłym sejmiku ordynowana nie była dotąd do JW. IMci p. wojewody bełzkiego hetmana polnego[b]) koronnego, expedyowana, dlatego tychże IMciów pp. posłów in antecessum obranych, aby z odebraną instrukcyą i ręką podpisaną IMci p. marszałka koła naszego hanc moram jako najprędzej kompensowali uprosiliśmy. 4. Insze zaś materye ex certis rationibus et considerationibus lubo z przeszłego sejmiku do teraźniejszego były odłożone, że się teraz nie mogą pomieścić, przeto na przy-

[1]) Mowa tego posła do króla szwedzkiego w ręk. B. Ossol. 233 p. 406 tudzież p. 239. Prosi on o zachowanie w pokoju województwa, skołatanego wojnami z niewiernymi i z Kozakami, które zresztą wiernie dochowuje pacta Oliwskie. a) L. Nieczujowie. b) L. wielkiego.

szłym sejmiku, którego się spodziewamy za uniwersałem od króla IMci wydanego pro die vigesima septima Februarii tam się mieścić powinni będą tak te materye, które do naszego ziemi porządku jako też i securitatis nostrae obmyślenia, et in casu tego rozerwanego za uniwersałem króla IMci, tedy tenże sejmik limitujemy sobie pod tąż laską IMci p. marszałka naszego zaraz in crastinum albo niedoszłym albo rozerwanym. 5. Zlecamy przytem IMci p. marszałkowi koła naszego, aby list pisał do JO. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, upraszając IMci n. m. p., aby czopowe i szelężne ziemi lwowskiej circa dispositionem województwa naszego sine ulla praepeditione przy IMciach pp. administratorach zostawało, na który więc podatek assygnacye od JW. p. komisarza przychodziły, co iniungimus miastu tak samemu Lwowowi jako i inszym miastom, aby te podatki sub poena peculatus do IMciów pp. administratorów oddawały. Zlecamy przy tem IMci p. marszałkowi aby IMciów pp. posłów tak województwa wołyńskiego jako i ziemi halickiej expedyował takowym responsem [a]) na punkta instrukcyi IMciów pp., iż sami mamy co z sobą czynić w teraźniejszych czasach a naprzód od Kozaków żadnego sukkursu dać nie możemy, i lubośmy do księcia IMci kardynała w tej materyi posłów posłali, aby per instantiam Jego król. Mci raczył nam adesse tam consilio quam auxilio. Ale kiedy i sami tantum spem w konsolacyi odbieramy, musimy być od IMciów pp. excusati. Ad secundum zaś punctum, jako się uchronić od kontrybucyi szwedzkiej i w tem takiego sposobu dać niemożemy, ponieważ my sami u siebie żadnego wynaleść nie mogliśmy medium, którym od tego podatkowania moglibyśmy się uchronić. 6. A to laudum nasze wszystkich ziem na sejmik wiszeński IMciów pp. obywatelów województwa naszego zgromadzonych postanowione zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby go przy podpisie swoim do akt grodzkich podał. Datum w Wiszni die octava Jannuarii anno millesimo septingentesimo tertio. Mikołaj hrabia z Tęczyna Ossoliński cześnik latyczowski marszałek koła rycerskiego województwa ziem ruskich.

Castr. Prem. Rel. 474 p. 11—13; Castr. Leop. Rel. 481 p. 107-111; Fasc. Cop. C. Sanoc. 23 p. 3; Fasc. Cop. C. Leop. 12 p. 61—62.

141.

Toruń, 12. lutego 1703.

Odpowiedź królewska posłom sejmiku wiszeńskiego.

1. Respons króla IMci p. n. m. na instrukcyą województwa ziem ruskich urodzonym Franciszkowi Gidzińskiemu łowczemu nadwornemu koronnemu, Jerzemu Kamieńskiemu miecznikowi ziemi sanockiej i Majchrowi Gniewoszowi podczaszemu liwskiemu posłom tegoż województwa dany w kancellaryi koronnej w Toruniu dnia 12. lutego roku 1703. 2. Tę która in distans agit zacne województwo ziem ruskich niewygasłą przy dostojeństwie pańskiem żarliwość i przebywszy incerta viarum i zaległe passus per tot discrimina rerum nieprzełamaną wiarę składa ante thronum gratiae J. kr. Mci p. n. m. paterno amplexu i łaskawem okiem upewniając o wzajemnym ojcowskim affekcie i pieczołowaniu około obrony tej miłej ojczyzny i z tem się odzywając do pomienionego województwa: nec vos manus nostrae unqvam dimittere possunt. A jako sentire musiał J. kr. Mć p. n. m. krzywdę iuris sui maiestatici w złożeniu sejmiku privata authoritate w. wojewody ziem ruskich generała, przez co dana generałowi Sztenbockowi ad probrosas flagitiosae perfidiae tentationes i przez pociągnione

a) L. sposobem.

nieprzyzwoitym sposobem limitacye wprowadzone toż województwo in ancipitem deliberationem i uwikłane w takie materye, których przez naruszenie wiary nam powinnej et sine labe infamiae nam resolvere nie może, tak J. kr. Mć p. n. m. słuszny swój stąd żal wyraża i ojcowsko obtestatur, aby się więcej w podobne nie wdawać niebespieczeństwa i niezmazaną staropolską cnotę niedopuszczając labefactare zajadłej szwedzkich partyzantów imprezie, si qvem nobilitas generosaque nomina tangunt. 3. Feralna kozackich buntow pochodnia mogła być łatwo na samym początku przygaszona i tej był nadziei J. kr. Mć p. n. m., kiedy się tym końcem praecipiti passu z pod Sandomierza ruszyły ruskie, wołyńskie i inne województwa, więc gdy ten pożar, jako to zwyczajnie neglecta incendia solent summere vires, coraz to bardziej excrescere począł, z daleka upewniając J. kr. Mci p. n. m. tristem rogum et cineres tamtych krajów nietylko ojcowskie srogie effudit staranie, ale i cara IMci moskiewskiego do poskromienia tej rebelii kozackiej per faedera dobrej z tą rzpltą przyjaźni zagrzał i obligował. Nec effectu caruit tak gorąca instancya pańska, gdyż jest respons od cara IMci, którym się deklaruje wszytkiemi concurrere sposobami do uspokojenia tamtej ściany, którego jako J. kr. Mć p. n. m. WIMciom życzy, tak się infallibiliter spodziewa. 4. Więc gdy po odrzuconych od króla szwedzkiego et irrito conatu uwiedzionych medyacyach postronnych, po wzgardzonym traktacie spes sola in armis i niemasz inszego remedium, tylko się wybić z tej niewoli tą szablą, która sławna i straszna bywała nieprzyjaciołom i którą cni przodkowie dla tego przy boku nosili, aby wiara święta katolicka, dostojeństwo pańskie, ojczyste prawa, swobody i wolności in integro zostawały, zagrzewa zatem J. kr. Mć p. n. m. to zacne województwo ruskie, które zawsze seminarium ludzi rycerskich bywało, do wrodzonej rezolucyi i nieustraszonego męstwa na odpór nieprzyjaciela, impense życząc, aby się zaraz łączyć i kupili z wojskiem koronnem ad agenda fortia. 5. Generał Sztenbock ad ludibrium exterorum jako się w listach swoich iactabundo chwali, że w małej garści ludzi swoich, nie mając tylko dwanaście set kawaleryi i tyleż infanteryi tak wszytkie ruskie potrwożył kraje, że mu i trybut dają, ad impunam stringuntur defectionem. Tem bardziej ubolewa J. kr. Mć p. n. m. improfundam uważa hańbę imienia polskiego i pełne gazety cavillationibus, na co się i potomne zdumiewać będą czasy, aut non credent posteri aut non ignoscent, gdy czytać albo słuchać o tem będą, że pod błahą potencyą succubuerant ruskie kraje, gdzie senatorowie et concives za lep wzięci et nobiles eorum in manicis ferreis. 6. Młodź polska studiorum causa w Paryżu zostająca, jako nienależycie była sekwestrowana tak już niedopiero uwolniona została. 7. A teraz J. kr. Mć p. n. m. sam idąc in arenam Martis i głowę swą na szanc niosąc, jako generosa pectora provocat do rycerskich czynów, tak wszystkim wobec i każdemu z osobna łaski swoje i fawory pańskie ofiaruje. Na własne J. kr. Mci p. n. m. roskazanie Michał Cholwel sekretarz J. kr. Mci.

Rękop. bibl. Ossol. 287 p. 46.

142.

Wisnia, 27. lutego 1703.

Konfederacya województwa ruskiego uchwalona na sejmiku wiszeńskim.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa generału ziem ruskich lwowskiej, przemyskiej, sanockiej do Wiszni pro die 27. Februarri in anno 1703 za uniwersałem J. kr. Mci p. n. m. zjechawszy takowe uczyniliśmy i między sobą postanowiliśmy laudum. 2. A naprzód województwo nasze ruskie, jako zawsze przy całości majestatów pańskich obronie ojczyzny, utrzymaniu praw i wolności partam sangvine antenatów

swoich gloriam nienaruszoną żadnemi przeciwnościami cnotą, nieprzełamaną ku panom swym wiarą ochotną cum dispendio zdrowia i fortun swych odwagą fimissime trzymać i sacrosancte zachowywać zwykło, tak i teraz równą pobożną i niepodejrzaną nigdy poczciwością i gruntowaną wiarą zdrowiem i krwią własną przy dostojeństwie króla IMci p. n. m. Augusta wtórego, całości rzptej, przy prawach swobodach i wolnościach naszych in unione animorum et armorum stawać obliguje się. 3. A żeby wykorzeniona była ex mentibus malevolorum wszelka o tem województwie suspicya i tem większa inter cives mogła być konfidencya, stosując się do uniwersału J. kr. Mci na ten sejmik wydanego, tę swoją deklaracyę przysięgą według roty niżej opisanej in instanti stwierdza, której tenor jest taki: 4. Ja N. przysięgam P. Bogu Wszechmogącemu w Trójcy świętej jedynemu, iż przy wierze świętej katolickiej, przy dostojeństwie majestatu króla IMci Augusta wtórego i przy prawach wolnościach i swobodach naszych, przy całości rzptej nierozdzielnej, życiem krwią i substancyą stawać i tego wszystkiego bronić wedle sił i możności mojej obowiązuję się i powinien będę. A ktobykolwiek przy królu szwedzkim i wojskach jego jakimkolwiek sposobem i pretextem stawać, faworyzować, praktyki czynić, korrupcye brać, na detronizacyą króla IMci polskiego pozwalać ważył się i tego wspólnego obowiązku trzymać nie chciał, takiego pro hoste patriae mieć będę i jako na nieprzyjaciela koronnego przy dowodach autentycznych powstanę, jakom sam z królem szwedzkim i z adherentami jego żadnych praktyk na detronizacyę przeciwko wolności szlacheckiej nie miał i nie czynił i żadnej na to nie brał korrupcyej podarunków i pieniędzy, tak mi Panie Boże dopomóż i męka jego święta. 5. IMcie zaś pp. deputaci, do traktatu obrani, J. kr. Mci p. n. m. upraszać będą, w czem IMciów naszych IM pp. obligujemy, aby diploma z walnej rady toruńskiej namówione i spisane poprzysiąc i sejm konny exorbitantiarum, ad redintegrationem praw i wolności ex orbita wypadłej, jako najprędzej złożyć raczył. Żeby zaś fautores wojny szwedzkiej eiusque motores amnistią przez ten traktat niechcieli wynieść, praecavebunt ciż IMcie pp. deputaci, aby do sejmu tegoż exorbitantiarum odłożeni byli. Jeżeli zaś traktat skończony szczęśliwie będzie, ciż IMcie pp. deputaci upraszać będą J. kr. Mci p. n. m., aby wojsko saskie ex visceribus regni wyprowadzić raczył, tudzież scrupulos et suspiciones do JWIMci p. wojewody i całego województwa ruskiego w responzie od J. kr. Mci p. n. m. danym wyrażone, względem złożonej rady przez IMć p. wojewodę ruskiego evincere mają[1]), także laesum honorem i zabrane fortuny przez Szwedów JWIMci p. wojewody wołyńskiego podczas tego traktatu cum tota republica vindicabunt. 6. Więc aby żaden od tego postanowienia naszego i od przysięgi nie odchylał się, ktokolwiek na tym sejmiku tak z IMciów pp. senatorów, urzędników i szlachty braci naszych jest obecnym, każdy po wykonanej przysiędze podpisać się ma, ktoby zaś pisać nie umiał, tego IMć p. marszałek koła naszego konnotować pewinien. 7. Absentes zaś, nemine excepto, ktokolwiek slachcicem się być mieni, przed IMciami pp. kasztelany kożdej ziemi, w ziemi zaś lwowskiej, ob aegram valetudinem IMci p. kasztelana nie będącego, przed WIMcią p. podkomorzym lwowskim i deputowanymi IMcie pp. obywatele lwowscy, także przemyscy i sanoccy coram deputatis eadem rotha przysięgać powinni będą, sub carentia activitatis in futurum między nami et confiscatione bonorum i przeciwko takiemu, któryby tej nie wykonał między nami przysięgi tanquam contra hostes powstać powinni będziemy. 8. IMcie zaś pp. deputaci do tej przysięgi naznaczeni z IMciami wzwyż mianowanymi najdalej we dwie niedzieli na naznaczone miejsca zjechać powinni i przez tydzień odbierania tej przysięgi kontynuować mają. Jeżeliby zaś kto z IMciów szlachty ob legalitates albo dla słabego zdrowia w tym tygodniu nie zjechał, tedy też przysięgę w grodach lub in iudiciis fiscalibus odprawić powinien, sub

---

a) Ta przysięga zajduje się także w Rp. Ossol. 233 p. 166. [1]) Por. wyżej Nr. 141.

rigore et poenis superius expressis jako najprędzej. 9. A że hostilitas szwedzka niedaleko od województwa naszego consistit, jako nas dochodzi wiedzieć ruinam minatur, tedy jeżeliby miała w tym czasie, niżeliby uniwersały od J. kr. Mci p. n. m. na pospolite ruszenie wyszły, zbliżać się do województwa naszego, powinniśmy i sami pospolitem ruszeniem viritim sub rigore et expeditione bellica ną obronę województwa i substancyi naszych stawać et in hac tantum necessitate et tempore JWIMć p. wojewoda ruski blankiety na uniwersały pospolitego ruszenia do grodów ma przysłać. A IMcie pp. sędziowie, exigente hac suprema ratione obrony województwa tego, uniwersały te napisać i publikować będą powinni. 10. Ziemia lwowska i żydaczewska zabiegając następującym na rzptą niebespieczeństwom na wyprawę wojenną koni trzysta uchwala, którym żołd na koń jeden pierwszej ćwierci zł. sto dwadzieścia, drugiej zaś sto naznacza. Rotmistrzów IMciów pp Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego, Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmińskiego a), Alexandra Żurowskiego a) skarbnika halickiego przydawa, każdemu z IMciów pp. rotmistrzów na pierwszą ćwierć po trzy tysięce na drugą po dwa tysiące zł. deklaruje. Jeśliby też chorągwie te na dalszy czas potrzebne były, tymże sposobem tak IMciom pp. rotmistrzom jako i towarzystwu płacić objecuje. Służbę ode dnia piętnastego marca przypowiada, którym ściągnienie tj. chorągwi IMci p. podczaszego czerniechowskiego w Grodku, chorągwi IMci p. skarbnika halickiego w Szczercu naznacza. IMcie pp. rotmistrze starać się mają, aby jako najprędzej ludzi porządnych z rynsztunkiem zaciągnęli, z którymi na dzień trzydziesty marca pode Lwów na błonia stanąć i pod IMcią p. podkomorzym lwowskim popisać się i z ordynansem IMci iść powinni na zaszczyt rzptej i województwa a potem z wojskiem łączyć się mają pod władzą IMciów pp. hetmanów, jednak nieuzurpując sobie służby kwarcianej ani w komput wchodząc a jako na ściągnieniu nic nie pretendować, samym tylko dachem tak w prześciu kontentować się powinni będą, krzywd i szkód żadnych nie czyniąc. 11. Na zapłatę chorągwiom pomienionym z każdego dymu zł. ośmnaście uchwala, do których wybierania egzaktorów w ziemi lwowskiej IMć p. Ludwika Doliniańskiego, w ziemi żydaczewskiej IMć p. Czołhańskiego cześnika bydgoskiego obiera, obligując IMciów, aby ten podatek od dnia pierwszego marca zaczynając do dnia ostatniego miesiąca tegoż wybierali, od kwitów nad jeden zł. ze wsi i groszowe zwyczajne nie pretendując. A jeżeliby kto podatku pomienionego in tempore nie oddał, przeciwko każdemu takowemu exekucyej żołnierskiej cum adminiculo officii castrensis zażyć pozwala, pieniądze wybrane za dyspozycyą IMci p. podkomorzego w ziemi lwowskiej wydawać IMcie pp. exaktorowie mają. IMcie pp. rotmistrze nad naznaczoną sobie i towarzystwu kwotę ślepych pocztów żadnych pretendować nie mają, ale komplet pewny chorągwi stawić i konserwować powinni, każdy z IMciów po sto koni. 12. A żeby jak najprędszej potrzebie publicznej wygodzić się mogło, uprasza ziemia nasza IMć p. podkomorzego lwowskiego, aby in rem ziemie tymczasem, nim podatek wybrany będzie, na kredyt swój zaciągnął sumę dziewięćdziesiąt tysięcy zł. na prowizyą dla prędszego zaciągu. Która suma tak kredytowana zaraz z exakcyej pomienionej ma być wypłacona. 13. Ponieważ dla inkursyej szwedzkiej i podatków sześćdziesiąt podymnego przed tem uchwalonego wybrać nie przyszło i rycerstwa zasłużonego w repartycyej ziemie naszej będącego w zasługach kontentować, przeto wydawanie podatku tego reasumujemy, aby IMć p. Turzański i Gorzkowski pierwszej raty egzaktorowie wybieranie swoje zacząwszy a die prima Maii ad ultimam eiusdem kontynuowali, IchMć zaś Gumowski i Mściwujewski od drugiej raty exaktorowie egzakcyą swoję a die prima Septembris ad ultimam eiusdem wybierać będą powinni. 14. Sądy fiskalne die 21 Maii mają być reassumowane, do których ad gremium IMciów pp. sędziów IMć p. Konstan-

a) L. Chełmskiego. b) Zurakowskiemu.

tego Borzęca Jełowieckiego stolnika nowogrodzkiego przydawamy. 15. A że siła na tem należy, aby wspólnej rzptej spólna inter cives była konfidencya i wspólny w dotrzymaniu onej obowiązek, punieważ my na sejmiku będący obowiązaliśmy się, przy dostojeństwie J. kr. Mci p. n. m. Augusta Wtórego, prawach i wolnościach naszych stawać, przysięgą tedy i innych[1]) IMciów pp, braci w domach będących do podobnego obowiązku pociągać. Czas wykonania tej przysięgi w poniedziałek po niedzieli środopostnej obywatelom ziemi lwowskiej we Lwowie przed IMcią p. podkomorzym lwowskim, urzędami ziemskimi, grodzkimi, także IMciami pp. sędziami fiskalnymi, absentia non obstante dummodo quatuor adsint, w ziemi zaś żydaczowskiej przed urzędem grodzkim, IMcią p. Alexandrem Fredrem i Janem Czołhańskim w Żydaczewie, similiter absentia unius vel duorum non obstante, naznaczamy. Jeżeliby zaś kto z IMciów pp. szlachty ob legalitates albo dla słabego zdrowia w tym tygoduiu niezjechał, tedy też przysięgę w grodach coram officialibus lub in iudiciis fiscalibus odprawić powinien, sub rigore et poenis superius expressis jako najprędzej. **16.** IMcie pp. rewizorowie do rewizyej dymów w dobrach zdezolowanych naznaczeni, rewizyą swoję przed IMciami do słuchania przysięgi we Lwowie naznaczonych komportować mają, IMcie zaś naznaczeni dymy w dobrach rewidowanych postanowią. 17. Ponieważ szelężne i czopowe w mieście Lwowie sine scitu ziemie z władzy IMciów pp. administratorów jest wzięte, przeto uchwałą teraźniejszą deklarujemy, żeby do władzy dawnej IMciów pp. administratorów wracało się i żaden ex propinatoribus podatku tego do rąk inszych nie oddawał, tylko do tych, którzy przez IMciów pp. administratorów będą substituti, a to sub iterata solutione, a p. Norses, który się w wybieranie temere ingessit, powinien sprawić się in iudicio fiscali i cokolwiek wybrał do skarbu ziemiańskiego, non obstantibus quibusvis rationibus et diffugiis, oddać, co ad sonum tubae na miejscach zwyczajnych ma być ogłoszone. 18. Miasto Lwów, że przeciwko inkurzyej szwedzkiej opponowało się gloriose i dotąd liczne odprawując warty excubat, zawdzięczając takową majestatowi J. kr. Mci i całej rzptej życzliwość połowicom dymów, w taryfie miasta i przedmieści znajdujących się, darujemy i od płacenia z tej połowicy pro hac sola vice na wyprawę wojenną uwalniamy. **19.** IMcie pp. egzaktorowie w ziemi żydaczewskiej podatek podymnego w tychże czasach jako i w ziemi lwowskiej wybierać mają tj. IMć p. Markowski a prima Maii a IMć p. Swaryczewski a prima Septembris, więcej nad złoty jeden od kwitu ze wsi i grosz od złotego nie wyciągając. **20.** Zasługi IMciów około dobra pospolitego pracujących iustum u nas merentur respectum, przeto IMciom pp. posłom WIMci p. Mikołajowi Giedzińskiemu łowczemu nadwornemu koronnemu za funkcyą poselską do króla J. kr. Mci do Torunia zł. trzy tysiące z podatku szelężnego w administracyej IMci będącego, IMci p. Stanisławowi Korytkowi podczaszemu czerniechowskiemu za funkcyą poselską do książęcia IMci kardynała zł. dwa tysiące, WIMci p. Franciszkowi Orzechowskiemu łowczemu przemyskiemu także zł. dwa tysiące, IMć p. Michałowi Borysławskiemu podczaszemu dobrzyńskiemu in recompensam straty IMci z okazyej exakcyej poniesionej zł. 1000, a to z czopowego podatku naznaczamy. A że na sejmiku teraźniejszym kurrencya IMciów pp. Alexandra Mężyńskiego, Adama Czołhańskiego, Jana Krechowieckiego, Józefa Podbilskiego pomieścić się nie mogła, w następującym da Bóg czasie IMciów mieć w respekcie i do podających się funkcyej applikować deklarujemy. 21. Ziemia przemyska lubo nie tylko różnymi calamitatibus pressa ale summa aggravatione od ludzi i wojska szwedzkiego attrita, jednak in tuitione majestatu pańskiego na obronę wolności i krajom rzptej szczerze persistendo zabiegając spólnie z ziemią lwowską następującym na rzptę niebespieczeństwom na wyprawę wojenną ćwierci dwóch koni trzysta uchwala, którym żołd po zł. sto na koń w każdej ćwierci

[1]) L. onych.

naznacza. IMciom pp. rotmistrzom po zł. trzy tysiące każdemu na dwie ćwierci deklaruje, a to z uchwalonego podatku podymnego, rachując po zł. dziesięć z każdego dymu, sine omni exceptione calamitatum hostilitatis, conflagrationis, i innych do wypłacenia postanonowionych teraźniejszej naszej uchwały we dwóch niedzielach wydać deklarowanych, a in quantumby in spatio dwóch niedziel nie były te podatki wydane, tedy cum triplici pensione retentores oddawać powinni, o co executio militaris cum adminiculo officii sine omni prolongatione być powinna. **22.** Do których ludzi trzechset obraliśmy i uprosili rotmistrzów IMciów pp. Franciszka Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego, IMć p. Sebastyana Charczewskiego podstolego sanockiego, IMć p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego, którym IMciom pp. rotmistrzom dla wybierania podatku tego na zaciąg pomienionych ludzi IMć p. marszałek koła naszego distributę partyej dymów uczynioną każdemu z IMciów pp. rotmistrza do wybierania partyej naznaczy, także i miejsca na ściągnienie chorągwi. Pod którymi chorągwiami po zupełne koni sto być powinno, ani IMcie pp. rotmistrze pocztów rotmistrzowskich pretendować sobie nie mają i tak na konsystencyach swoich jak i w ciągnieniu żadnych aggrawacyi czynić nie powinni, ale tylko jednym dachem kontentować się mają. Chorągwie porządne ze wszytkiem moderunkiem towarzyskim być powinne, którym to chorągwiom służba a die 15 Maii [1]) in anno currenti zaczynać się, a popis przed IMcią p. kasztelanem przemyskim i IMcią p. marszałkiem koła naszego uczynić powinni i zaraz ad operationes bellicas akkomodować się mają, zaszczycając województwo nasze od inkurzyej szwedzkiej granic województwa pilnować a potem za ordynansem IMci p. kasztelana przemyskiego, si ratio postulabit, z wojskiem łączyć się mają, nie uzurpując sobie ani nie wchodząc w kwarcianą służbę. **23.** Podatki na zapłatę wojsku w repartycyej naszej zostającego uchwalone, że ob hostilitatem wydane być nie mogły, więc teraz uchwalamy, aby były kontynuowane i przez IMciów pp. exaktorów wybierane. Których inchoacya zaczynać się ma a prima Novembris w roku teraźniejszym ad ultimam eiusdem, tj. pierwszej raty. Sądy wszystkie reasumowane być powinny fiskalne, których reasumpcya być ma feria 5 post dominicam conductus. **24.** Deputaci do odbierania przysięgi do IMci p. kasztelana przemyskiego, IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego marszałka naszego i IMć p. Kamińskiego podczaszego sanockiego przydajemy, unius absentia non obstante, którzy sprawiedliwie, według punktu generalnego odbierania przysięgi wyżej opisanego, postąpić sobie powinni. **25.** A że in choatio czopowego w ziemi naszej a 1 Augusti zaczynać się powinna w każdym roku, a w przeszłym roku laudum erronee factum, że ad primam Octobris zaczęcie tego czopowego redukowane, więc przez uchwałę teraźniejszą a prima Augusti currentis czopowego tego ordynujemy i IMciom pp. administratorom do tegoż czasu currere ma. **26.** Dezolacyi dóbr w ziemi przemyskiej leżących, a do Zamojszczyzny należących JWIMć p. Zamojskiego ordynata, wielki u nas meretur respekt, dla czego widząc impossibilitatem wydania z tych dóbr sta dwudziestu podymnego in antecessum uchwalonego, deklarujemy allewiacyą a do przyszłego odkładamy da Bóg sejmiku. Także desideria i supliki miasta Jarosławia, Przemyśla, Radymna, Wiszni do tegoż przyszłego da Bóg sejmiku odkładamy. **27.** A że IMć p. Turecki miecznik dobrzyński, rotmistrz prezidiarny ziemi naszej, dotąd w należytości swojej nie jest satisfactus, i assygnacye nie wypłacone, zlecamy IMci p. admiuistratorowi czopowego ziemi przemyskiej, aby bez odwłoki wszelkiej odebrał IMć p. rotmistrz należytość swoją od IMciów a od służby swojej non desistat i na przyszły rok, za co zwyczajna zapłata dojść IMci powinna. **28.** Dobra IMci p. Giedzińskiego łowczego nadwornego koronnego circa anterius laudum o uwolnienie dóbr IMci od podatkowania konserwujemy. **29.** Legacya WIMci p. Matczyńskiego wojewody

---

[1]) L. Martii.

ruskiego trzech tysięcy czerwonych zł. na fortyfikacyą miasta Lwowa i Przemyśla, że dotąd nie przyszła do skutku, i te sumy miastom nie oddane, upomną się IMcie pp. deputaci do traktatu ordynowani u JWIMci p. wojewody krakowskiego, ut exolvat summam hanc jako egzekutor testamentu wyżej wyrażonego IMci p. wojewody ruskiego i IMci p. marszałkowi koła naszego list w tejże materyej do IMci p. wojewody krakowskiego imieniem koła naszego pisać zlecamy. **30.** Podpisy tych zaś IMciów, którzy na sejmiku przysięgę wykonali, jak i tych, którzy przysięgać będą, do grodu ad acticandum podać IMć p. marszałek powinien. **31.** JWIMci p. wojewody wołyńskiego, jako boni civis nostri i równie w każdej obradzie circa bonum publicum pracującego iniquae sorti indolemus, który przez nieprzyjacielskie ręce nie tylko z fortuny i domowej ozdoby cale złupiony, ale in pupilla libertatis, wolny szlachcic i senator, oppressus, a co większa per invidiam a podobno livorem malevolentium do tego nieszczęścia przyprowadzony, braterską mając kompassyą, deklarujemy, iż in quantumby tanti mali author przy dowodach in iudicio competenti pokazał się, tedy communi zelo na osobie i substancyej jego executionem dekretu i krzywdy tej dochodzić et iustam summere nemesim przyrzekamy. **32.** Z i e m i a s a n o c k a lubo przez wydanie nieznośnych kontrybucyi szwedzkich exhausta i zrujnowana, jednak intaminata fide opponując się circa maiestatem et libertatem, pro conservatione całości świątnic boskich tudzież życia i fortun swoich ad communem et naturalem defensionem zabierając się, na wyprawę teraźniejszą ludzi konnych sto uchwala, którym a die 16 Maii [1]) anni currentis służbę wojenną przypowiadając, najpierwszą ćwierć podatku podymnego, rachując z każdego dymu po zł. sześciu, według exakcyej IMci p. Gerzego Konopackiego zł. p. dziesięć tysięcy ordynujemy z osobna na zaciąg tych ludzi. IMci p. rotmistrzowi kapitulacyi półtrzecia tysiąca zł. p. deklarujemy. **33.** Podatek podymnego teraz uchwalonego pro die 15 Martii proxime ventura sine ulla dilatione et exceptione do Sanoka komportowany być ma sub poena duplicis pensionis et executione militari in instanti super retentoribus irremisibiliter extendenda. Ktoby zaś dla wygody ziemi zwyż pomienioną sumę do rąk IMci p. rotmistrza wyliczył, temu podatek podymnego ad exactionem oddajemy, in vim zaś gratitudinis salarium zwyczajne groszowe i kwitowe po złotemu od kwitu pozwalamy. **34.** Miejsce ściągnienia dla ludzi nowo zaciężnych IMci p. rotmistrzowi dóbr OO. Jezuitów krośnieńskich tj. miasteczko Zarszyn una cum pertinentiis naznaczamy, gdzie jako najskromniej IMć pp. żołnierze zachować się mają i samym tylko dachem bez wszelkiej krzywdy i aggrawacyi poddanych kontentować się będą powinni. **35.** Rotmistrza do tych ludzi zgodnie obraliśmy i uprosili IMć p. Jacka Kobielskiego, który IMć p. rotmistrz starać się o to będzie, aby jako najprędzej i najporządniej z inszemi województwa całego wyprawnymi chorągwiami łączył się, uczyniwszy jednak popis pod Sanokiem przed IMcią p. kasztelanem sanockim a w niebytności IMci przed IMcią p. sędzią grodzkim sanockim a potem na miejsce obozu pod komędę JWIMciów pp. hetmanów stawił się. **36.** A że na teraźniejszym sejmiku generalis confoederationis województwa naszego wierność naszę przeciwko majestatowi najaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego p. n. m. przy całości praw i swobód naszych przysięgą stwierdziliśmy, tedy aby IMcie pp. bracia i concives nostri, na ten czas absentes, od tej przysięgi nie byli immunes, na słuchanie roty w laudum generalnem województwa naszego wyrażonej, do JWIMci p. Alexandra Ożarowskiego kasztelana sanockiego uprosiliśmy deputata ex gremio nostri IMciów pp. Adama Jaruntowskiego stolnika parnawskiego, sędziego grodzkiego sanockiego i Ludwika Błońskiego cześnika zakroczymskiego, którzy IMcie pp. deputaci na tygodniową rezydencyą do grodu sanockiego zjechawszy, non obstante absentia JWIMci p. kasztelana sanockiego, przysięgę odbierać będą, iuxta rotam descriptam. **37.** Ktoby zaś

[1]) L. 15 Martii.

miał być refragarius, temu postanowieniu naszemu i przysięgi wypełnić nie chciał, takowy omni authoritate carere powinien i dobra jego ad fiscum regium deklarujemy. 38. Jeżeliby jednak kto, ob legalitates summas abo mere aegram valetitudinem, nie mógł do tej przysięgi wykonania zjechać, to przyszedszy do zdrowia coram officio castrensi sanocensi albo iudicio fiscali przysiąc powinien, sub rigore et poenis superius descriptis. 39. Sądy fiskalne iuxta obloquentiam anterioris laudi do podatków dawniejszych, ponieważ ob hostilitatem nie mogły być sądzone, teraz reassumujemy, które opportuno tempore captato, praevia proclamatione dwiema niedzielmi przed kadencyą sądzić się mają i toż przeszłe laudum in toto konserwując revisionem dóbr przeładowanych przez IMciów pp. rewizorów uczynioną ad moderamen iudicii fiscalis podajemy. 40. Podatek pogłównego na przeszłym sejmiku uchwalony a prima Novembris ad ultimam eiusdem IMci p. Stefanowi Giebułtowskiemu exaktorowi tego podatku do wybierania currere ma. 41. Które to laudum nasze wszystkich ziem na sejmik wyszyński IMciom pp. obywatelom województwa zgromadzonych postanowione zlecamy IMć p. marszałkowi koła naszego, aby przy podpisie swoim do akt grodzkich podał. Datum w Wiszni die 27 Februarii anno Domini millesimo septengentesimo tertio. Franciszek z Orzechowiec Okszyc Orzechowski, łowczy ziemi sędzia grodzki przemyski, marszałek generału ziem województwa ruskiego sejmiku wisznińskiego.

Castr. Prem. Rel. 474 p. 406—421; *Castr. Leop. Rel. 481 p. 581—605*; *Fasc. Cop. Castr. Leop. 12 p. 299—310*; *Fasc. Cop. Castr. Sanoc. 23 p. 247. Rękp. bibl. Potockich N. 25 l. 33.*

143.

Wisnia, 3. czerwca 1703.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dynitarze urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa generału ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, do Wiszni miejsce consultationum zwykłe na dzień trzydziesty pierwszy miesiąca maja w roku niniejszym tysiącznym siedmsetnym trzecim za uniwersałami J. kr. Mci jednym, in vim ostatnich wici, die 25 miesiąca kwietnia w Malborku, powtórnym die 12 miesiąca maja w Elblągu datowanym, zjechawszy się, takowe między sobą zgodnie postanowiliśmy laudum. 2. Lubo J. kr. Mć p. n. m. wiciami swemi ostatniemi viritim lub wyprawą in defensionem naturalem w teraźniejszych konjunkturach do boku swego nam more militari ściągać się intymuje, uważając jednak necessitatem salvandae patriae bonique publici rationem, ea fide, którąśmy J. kr. Mci p. n. m. poprzysięgli, sami viritim idziemy na miejsce w wiciach J. kr. Mci pro 19 Junii pod Gołąb naznaczone. Wyprawę pod komendę IMciów pp. hetmanów dla aukcyej sił wojska ordynowaliśmy, obstringendo IMciów pp. rotmistrzów fide, honore et conscientia, aby jako najprędzej ad fortia agenda z wojskiem kwarcianem śpieszyli do obozu. 3. My zaś sami według ordynacyej i opisu konstytucyej anni 1621 ściągnienie pierwsze pod Xiężpolem mila za Tarnogrodem nad rzeką Tanwią na dzień 18 miesiąca Junii sobie naznaczamy, gdzie IMcie pp. senatorowie i pierwsi urzędnicy nasi dla expedyowania popisu należytego i podzielenia na chorągwie stanąć na ten czas będą powinni. I już z tamtego miejsca po popisie more militari pod chorągwiami ad latus J. kr. Mci in communem dostojeństwa, J. kr. Mci, ojczyzny, praw i swobód naszych defensionem do inszych województw na miejsce naznaczone ciągnąć będziemy. Do którego to pospolitego ruszenia nie tylko szlachta, nemine excepto (pomniejszej tylko kondycyej bracią, którzy sami się cultura agrorum bawią, aby czterech piątego do wojny sposobnego wyprawili według dawnych praw i zwyczajów obligando) stawić się

powinni, ale też starostwa, biskupstwa, władyctwa osobliwymi pocztami subvenire praesenti reipublicae necessitati powinni, a to sub rigore pod tąż konstytucyą interposito, to jest poena confiscationis bonorum. Na którym to miejscu przy popisie porządek należyty w pospolitem ruszeniu oraz i securitatem domów naszych obwarować i obmyśleć będziemy powinni. 4. Stosując się zaś do powtórnego J. kr. Mci uniwersału, posłów z generału naszego wiszeńskiego na sejm extraordynacyjny lubelski, konformując się w tem do instrukcyi J. kr. Mci przez posła swego do koła naszego ordynowanej obraliśmy zgodnie, tj. z ziemie lwowskiej IMć p. Alexandra Jabłonowskiego chorążego koronnego, WIMć p. Mikołaja Krosnowskiego podkomorzego lwowskiego; z ziemie przemyskiej WIMć p. Mikołaja Giedzińskiego łowczego nadwornego koronnego, IMć p. Mikołaja Rosnowskiego podwojewodzego ziemi lwowskiej, z ziemi sanockiej IMć p. Jelca podczaszego przemyskiego, IMć p. Franciszka Dubrawskiego skarbnika sanockiego. Którzy to IMcie pp. posłowie nasi in materia pacis an belli vel maxime colligationis z postronnemi potencyami, ponieważ sami viritim za Lublin (miejsce sejmowi naznaczone) idziemy, limitatam mieć będą potestatem, z nami de propinquo będącymi eo in passu znosić się tenebuntur i do instrukcyej swojej referować się; których fide, honore et conscientia obligamus, aby jakie praeiudicium (tj. avulsiones provinciarum) całej rzptej i województwu naszemu nie nastąpiło IMć pp. posłowie przestrzegali. 5. Których to IMciów pp. posłów, że na ten czas per verbum placet obraliśmy, wyraźnemu prawu de pluralitate votorum in futurum praeiudicare nie powinno. A jeżeliby się kiedy (quod Deus avertat) trafić miało, żeby szlachcic cum protestatione wyniść miał i tegoż dnia nie wrócił[a]) activitatem, consulendo w tem libertati vocis vetandi, to activitas ipso facto upadać powinna. 6. A że podatku szelężnego i czopowego najpewniejsze i prędkie bywało w ziemiach subsidium, które teraz per necessitatem publicam conservationis miasta Lwowa ab ingruenti periculo Szwedów inaczej cedere musiało, zaczem reassumendo eo in passu przeszłego sejmiku naszego uchwałę, gdy ob egestatem populi et inpossibilitatem inszych podatków exactionis sufficere w zapłacie wojsku nie jest nam podobna, uprosiliśmy w tej materyej do JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego posłów WIMci p. Wojciecha Łosia podstolego lwowskiego i IMci p. Stanisława Swirskiego wojskiego lwowskiego, którzy przy instrukcyej od nas danej upraszać będą JWIMć p. kasztelana krakowskiego, aby w tych podatkach praeiudicium ziemi nie chciał czynić i nie kazał się involvere w dyspozycye onych. Co zaś z tego podatku wzięto na lenungowanie piechot, in praesidio Lwowa będących, aby to, praevio calculo w sądach fiskalnych, w repartycyą przyjęto było, nihilominus cum intrusoribus aget p. instygator w sądach skarbowych. 7. Zasłużonego rycerstwa stipendia iustum u nas mają respectum, zwłaszcza przy instancyej JWIMciów pp. wodzów n. w. m. pp. serio tedy iniungimus IMciom pp. poborcom, aby na assygnacye deputatom od chorągwi do repartycyej województwa naszego należącym jako najprędzej sumy wypłacili bez wszelkiej depaktacyi. 8. Ziemia lwowska ponieważ IMcie pp. rotmistrzowie nasi zaciągu wyprawnego z podatku na tę expedycyą uchwalonego od IMci p. egzaktora ziemie lwowskiej powiatu żydaczewskiego ad rationem dwóch ćwierci wzięli in parte gotowe pieniądze, residuum zaś dla renitencyej różnych dóbr possessorów w wydaniu[b]) uchwalonego podatku exigere dotąd IMcie pp. poborcy nie mogli, skąd retardatio wyprawy nastąpiła, obliguje wszytkich in genere cuiusqunque tituli et conditionis retentorów, żeby bez wszelkiej zwłoki instantissime ten podatek na wyprawę uchwalony wypłacili i IMciów pp. egzaktorów laudo praesenti obstringit, aby hic et nunc sine omni mora delaty super retentoribus cum adminiculo officii per executionem militarem vindicent et exequantur a to sub solutione de proprio. Do której egzekucyej IMcie pp. rotmistrze po dwóch deputatów z pod chorągwie

a) F. S. niewrócić. b) F. S. wydawaniu.

ordynować i zostawić przy IMci p. egzaktorze powinni. A dla prędszej do wojska expedycyej, gdy IMcie pp. rotmistrzowie dla kompaniej swojej pieniędzy dadzą, lub u kogo inszego na swój kredyt wezmą, tedy laudo praesenti IMciów assekurujemy, czegoby IMcie pp. poborcy nie dopłacili, to IMciom z inszego pewnego podatku będzie oddano i wypłacono. **9.** Których IMciów pp. rotmistrzów (że się jeszcze nie wszyscy popisali) obligujemy, aby dnia 11 czerwca pode Lwowem na błoniu przed JWIMciem p. kasztelanem i WIMcią p. podkomorzym lwowskim, unius absentia non obstante, przy officyaliście ziemskim albo grodzkim popis expedyowali i zaraz po popisie, pod komendą IMci p. rotmistrza pierwszego ad opus belli pod władzą JWnych IM pp. hetmanów koronnych quanto cicius spieszyli. A luboby IMciom należało od popisu służbę przyjąć, atoli dla odwłoki w wypłaceniu ćwierci od dnia 15 kwietnia ćwierć IMciom komputujemy, za którymi i sami z pospolitem ruszeniem ad latus J. kr. Mci spieszymy. **10.** Instancya listowna JW IMciów pp. hetmanów koronnych za miastem Lwowem cum exposita necessitate fortyfikacyej tegoż miasta, jako jest u nas summae aestimationis, tak ex unanimi consensu nostro na fortyfikacyą tegoż miasta z podatku szelężnego dwanaście millia naznaczamy, której expensorum [a] coram iudicio terrestri et officio castrensi, absentia unius vel duorum non obstante, dabunt rationem. **11.** IMciów pp. poborców ziemi naszej praesenti laudo compellimus, aby assygnacye chorągwiom do repartycyej ziemi naszej należącym wypłacali, insze zaś extraordynacyjne i które poosychały, jakoteż i samych IMciów pp. poborców ad praestandum calculum do sądów skarbowych referujemy, cum praecustoditione, któryby się z IMciów pp. administratorów albo egzaktorów nie wyrachował i kwitu nie miał, in gremio IMciów pp. sędziów mieścić się nie powinien. **12.** JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana polnego koronnego tak pracowite actiones w Ukrainie cum dispendio zdrowia i fortuny, lubośmy IMciom pp. posłom naszym na sejm, bez instrukcyą osobliwą, w respekt J. kr. Mci i całej rzptej zalecili, jednak i ziemia nasza na lokacyą wojska w własnych IMci dobrach mając respekt in vim gratitudinis miasta i miasteczka IMci od podatku szelężnego i czopowego na lat cztery uwalniamy. **13.** JWIMci p. Antoniemu Stamirowskiemu staroście mostowskiemu marszałkowi trybunału koronnego, w całej rzptej nie tylko ziemi naszej jawne merita zawdzięczając, sześć tysięcy zł. z podatku szelężnego lub czopowego naznaczamy, OO. Dominikanom obserwantom przy kościele św. Urszuli we Lwowie rezydującym, subveniendo egestati przy upadłej rezydencyej klasztornej zł. pięć set deklarujemy et ab oneribus publicis ex sorte kamienicy Mardorewskiej [b] do possessyej onych należącej do skończenia sprawy za dworem libertujemy. Browary dwa, na iurysdykcyej Wielebnych pp. Benedyktynek lwowskich, do wypłacenia stu pięćdziesiąt zł. respektem czopowego quotannis obligowane pro anno praesenti uwalniamy. Compatiendo kalectwu i siedmnastoletnej chorobie IMci p. Alexandra Chmielowskiego ziemianina i brata naszego zł. pięć set IMci ordynujemy, których solutionem indilatam sąd skarbowy lub IMć p. komisarz aby obmyślił serio zalecamy. Konflagraty miastą Chodorowa i wsi Dymidowa WIMci p. starosty kamienieckiego także miasta Żółkwi circa legem publicam onych conservando [c] do sądów skarbowych odsyłamy. **14.** Do tychże sądów IMć p. Wybranowskiego chorążego podolskiego ratione ufolgowania w podymnem bez dekret ze wsi Derżowa przez IMć p. egzaktora pretendowanego [d], jakoteż IMć p. Ulanickiego z kolegą jego, deputata chorągwie pancernej IMci p. krajczego koronnego, względem oschłej assygnacyej i względem 200 zł. traktamentu IMciom teraz deklarowanego i insze wszytkie oschłe assygnacye odsyłamy. **15.** IMcie pp. rewizorowie na sądy przyszłe skarbowe rewizyą swoję ad constituendam z niej tarypham comportare et comprobare powinni sub carentia activitatis. **16.** Miasta Lwowa koszta prace i rezolucyą in imminentibus periculis

a) F. S. expensa. b) T. S. Marderowskiej. c) P. considerando. d) F. S. pretendowany.

od Szwedów mając w respekcie, owych pro hac vice nie według taryfy 1688 anni IMcie pp. poborcy, ale do trzysta tylko dymów wypłacenia pociągać będą. Toż miasto ze wsiami Zubrze i Siechowem od pospolitego ruszenia uwalnia, jednak obliguje, aby ludzi pieszych pro securitate przy urzędzie grodzkim lwowskim podczas odjazdu naszego na pospolite ruszenie pod ordynansem tegoż urzędu na miejscu trzymali i prowidowali. 17. Żydzi lwowscy jak od pospolitego ruszenia wyprawy równo z miastem tak od aukcyej dymów, wedle dekretu sądów skarbowych feria quarta post festa solennia sacri Pentecosten in anno Domini 1692 prolati, nie powinni być pociągnieni i od pomienionej wyprawy wolni. 18. A ponieważ rewizya w mieście Jaworowie immediate odprawiona in moderationem taryfy nie przyszła, więc to negotium sądowi skarbowemu committimus, z której moderacyej jeżeliby jaki defectus miał się pokazać, nie do teraźniejszej exakcyej ale in futurum ma być referowany. 19. Ziemia przemyska sądy fiskalne dla słusznego z IMciami pp. komisarzami i ich sukcessorami administratorami i egzaktorami jako też i IMciami pp. deputatami wojskowymi porachowanie reassummit, a to w niedziel cztery post soluta castra wojska kwarcianego. In quo termino wszystkim IMciom pp. cuiuscunque tituli egzaktorom i ich sukcessorom jakimkolwiek sposobem skarbu ziemskiego tykającym się terminum praefigit peremptorium i na reasumpcyą tychże sądów obranie marszałka na miejsce ś. p. IMci p. stolnika koronnego praecustodit. Do których to sądów JWIMć p. cześnika koronnego ad gremium inszych IMciów pp. sądowych uprosiliśmy. Także IMć p. Konopacki, ponieważ kondemnatę, dla której był in antecessum remotus uspokoił, do tegoż sądu skarbowego destinatur do inszych IMciów pp. sędziów. Conflagraty i inne wszelkie calamitates, na które bracia quaerulantur do decyzyej tychże sądów skarbowych odsyła, które zacząwszy się in illo termino, powinny być sine in termissione sądzone, aż do skończenia wszystkich interesów do tych sądów należących, których limitacya subsequi niepowinna będzie [a]). Na tychże sądach koekwacya wszytkich chorągwi i regimentów w przebranych zasługach z repartycyej do ziemi przemyskiej należących succedere powinna. Likwidacye chorągwi i regimentów tamże być mają; a któreby assygnacye na tychże sądach wydawane były, rękami IMci p. marszałka i IMciów pp. sędziów na ten czas tam zasiadających powinny być podpisane. 20. Podatki w przeszłem laudum uchwalone, według czasu do IMciów pp. poborców powinny być według taryfy anni 1697 komportowane i płacone, cum ea nihilominus praecustoditione, aby ciż IMcie, którzyby byli praeaggravati, koekwacyą et calamitatibus pressi a jeszcze z rewizyej niemają decisionem ad rationem podatki wnosili i na nich kwity adrationalne IMcie pp. poborcy wydawać powinni, do rozsądzenia w sądach skarbowych, gdzie z nastąpionej rewizyej powinna być moderacya, aby każdy in futurum wiedział z wielu dymów z majętności swojej płacić powinien. 21. Chorągwie zaciążne ziemi przemyskiej aby nieodwłocznie szli do wojska kwarciannego pod dyrekcyą hetmańską serio IMciów obtestamur. 22. JWIMci p. marszałka trybunalskiego exemplo ziemi lwowskiej sześcią tysięcy zł. kontentujemy i aby na sądach skarbowych prędka do pewnych pieniędzy assygnacya wydana była zlecamy. JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu że nie są wypłacone sześć tysięcy laudo anteriori naznaczone, tedy sądy skarbowe satisfactionem indilatam z czopowego obmyślą. IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu zł. tysiąc za funkcyą poselstwa niezapłacone przez IMć p. Starzechowskiego stolnika bilskiego IMć p. Lesczyński, który od IMci p. Dydyńskiego podczaszego żytomirskiego przejął arędę czopowego zapłacić powinien, co mu w rachunku pro persoluto przyjmie się. Ponieważ się pokazało, że IMć p. Charczewski podstolic sanocki i IMć p. Borzęcki cześnik łęczycki przebrali na swoje chorągwie sumy z dyspartymentu exakcyej między IMciami uczynionej, tedy IMciów praesenti laudo obligujemy, aby IMć p.

a) T. S. nie powinna być powinna.

Borzęcki cześnik łęczycki sześć tysięcy siedmset a IMć p. podstoli sanocki dziewięć set sześćdziesiąt i pięć zł. in decursu unius septimanae IMci p. chorążemu czerniechowskiemu oddali salva repetitione apud suos retentores praecustodita. 23. Assygnacyi dwie IMci p. Drohojowskiego porucznika księcia IMci Wiszniowskiego kasztelana wileńskiego, także IMci p. Poradowskiego chorążego bydgoskiego i IMci p. Alexandra Chmielowskiego, słusznej godnego kompassyej kalekę, do IMci p. Dydyńskiego podczaszego żytomirskiego na dwa tysiące zł. wydaną nie wypłaconą, jako też i kościoła wiszeńskiego na tysiąc zł. do tychże sądów skarbowych odsyłamy i aby skuteczną wszyscy IMcie odebrali satysfakcyą rekomendujemy. Lauda jednak dawniejsze około wypłacenia assygnacyi pleno in robore zachowujemy. IMciów p. wojskowych te mianowicie assygnacye, których już IMcie pp. egzaktorowie, skutecznie wyrachowawszy się, dopłacać czem nie mają, aby na tychże sądach fiskalnych odebrane a insze do prędkich pieniędzy były wydane zlecamy. IMci p. Tureckiemu dwa tysiące zł. na oschłe assygnacye aby pomienione sądy kompensowały i pewne wypłacenie tej sumy obmyśliły. Także ponieważ IMć p. Winnicki podczaszy podolski i IMć p. Konstanty Hoszowski podstoli żydaczewski do rewizyej desolationum uproszeni gratitudinem za pracę swoją laudo anteriori declaratam nie odnieśli i praesidiarii ludzie IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego aby w deklaracyej swojej, continuando służbę do roku, byli suppeditati punctualissime executioni demandatur. Który to IMć p. rotmistrz pro praesidio ziemi przemyskiej dwadzieścia smolaków in tempore praesenti zostawić będzie powinien. 24. Respekt niewolników szwedzkich i tych IMciów, którzy na usłudze ziemi zostali podczas pospolitego ruszenia do przyszłego sejmiku odkładamy. 25. OO. Franciszkanie jarosławscy jako elemosinarii nie mając słusznej fundacyej ze dwiema dymami na czterech czynszowników swoich są onerowani, przeto onych od tego ciężaru płacenia podymnego i wszelkiej kontrybucyi libertujemy. 26. Z dawna należęca płaca na pocztę przemyską po zł. pięć set na rok, że dotąd nie jest wypłacona IMci p. łowczemu i sędziemu grodzkiemu przemyskiemu, przeto wypłacenie tej należytości zlecamy, aby na sądach fiskalnych było obmyślone. 27. A ponieważ miasto Przemyśl donosi nam wielkie detrimentum w podatkowaniu szelężnego i czopowego przez podwożenie ze wsiów piw i gorzałek do różnych jurysdykcyi, przeto uważając nie tylko miasta desolationem i tak wielką ujmę ziemi naszej przemyskiej z umniejszenia się podatku tego, dla tego, postanawiamy, aby więcej nie ważył się żaden piw i gorzałek przeciwko temu postanowieniu naszemu sub rigore legis et confiscatione, o co każdemu w sądach fiskalnych albo grodzkich viam ex termino tacto zachowujemy. A iurysdykcye wszytkie szlacheckie i duchowne ad solutionem tegoż podatku szelężnego i czopowego należeć powinny. 28. Ziemia sanocka sądy fiskalne iuxta anteriora lauda do dawnych podatków reasumując, które sine intermissione et limitatione sądzone i odsądzone być mają. Do których sądów IMć p. Franciszka Dubrawskiego skarbnika sanockiego za sędziego przydajemy i oschłe asygnacye wszytkie in genere odsyłamy. Także iniurias podług rewizyej na przeszłym sejmiku pozwolonej do tychże sądów zachowujemy. Do nowych zaś podatków nowe sądy postanowić deklarujemy, in quantum się nam to zdać będzie. 29. Ponieważ IMć p. Kobielski rotmistrz ziemi naszej sanockiej, dosyć czyniąc obligacyej swojej ludzi porządnych sto koni zaciągnąwszy ad obsequium rzptej et opera belli pod komendę IMciów pp. hetmanów pospieszył i już ich do obozu wprowadził, jako ex testimonio JWIMci pana krakowskiego manifeste nam patet, zasługi zaś tylko na jednę ćwierć przeszłym sejmikiem uchwalone są IMci wypłacone, tedy stosując się do ziemi lwowskiej przemyskiej, chcąc na drugą ćwierc też chorągiew naszej ziemi wyprawną konserwować, IMć p. rotmistrza ad fortia agenda zachęcić, uprosiliśmy IMci p. Franciszka Urbańskiego łowczego podolskiego, aby na tak pilną potrzebę ziemi naszej wygodził zł. p. pół trzynasta tysiąca, t. j. dziesięć tysięcy na sto koni a półtrzecia in vim kapitulacyej

IMci p. rotmistrzowi, na wypłacenie której sumy podatek podymnego według taryfy exakcyi IMci p. Jerzego Konopackiego po zł. siedm z dymu, exclusis w płaceniu omnibus diffugiis conflagratorum pro hac vice uchwalamy. Który podatek a prima Octobris ad ultimam eiusdem wybierany być powinien. Do podatku tego wybierania uprosiliśmy IMć p. Stefana Giebułtowskiego egzaktorem, serio IMci obligując, aby wybrawszy pomieniony podatek wypłacił sumę pożyczoną pół trzynasta tysiąca una cum provisione per decem a cento IMci p. łowczemu podolskiemu bez wszelkich zwłok et quibusvis diffugiis. Kto zaś w płaceniu tego uchwalonego podatku miałby być renitens, takiego każdego dobra admotis copiis militaribus IMci p. rotmistrza, lubo z innymi swymi ludźmi IMci p. Giebułtowskiemu officiose jednak egzekwować wolno będzie. Czego sobie pro violentia nikt mieć nie powinien. Co zaś podatku tego IMć p. Giebułtowski wybierze, calculum uczyni na sądach fiskalnych. 30. Ponieważ IMć p. Skiwski tenutarius czopowego i szelężnego ziemi sanockiej składa tę swoją funkcyą, ad ultimam tylko Julii[a] dotrzymanie tego podatku według kontraktu sobie praecustodiendo, tedy też czopowe i szelężne na praesidium ziemi sanockiej, ile ta płaca wystarczyć może, ad quantitatem ludzi IMci p. sędziemu grodzkiemu sanockiemu in administrationem destinatur. 31. JWIMć p. marszałek trybunału koronnego teraźniejszy fraternum u nas znalazł respectum, któremu in vim gratitudinis ziemia nasza trzy tysiące deklaruje z jako najprędszego i najpewniejszego podatku. A że IMć p. stolnik halicki za funkcyą komisarską w zł. cztery sta nie jest satisfactus, tedy sąd fiskalny przyszły jako najprędszą IMci obmyśleć powinien satisfactionem. 32. Które to laudum i w nim opisane punkta zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego po grodach ziem naszych per oblatam podać swoją ręką podpisawszy ad aeternam rei memoriam. Działo się w Wiszni dnia trzeciego miesiąca czerwca roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego trzeciego. Mikołaj Rosnowski podwojewodzy ziemie lwowskiej marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 474 p. 1219—1230; *Fasc. Cop. Castr. San. 23 p. 430 i nn.*; *Fasc. Cop. Castr. Leopol. 12 p. 577—585. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 32.*

144.

Wisnia, 3. czerwca 1703.

Instrukcya posłom województwa ruskiego na sejm lubelski.

1. Instrukcya WW. IMciom pp. posłom z generału wisznińskiego województwa ruskiego dana na sejm extraordynaryjny dwuniedzielny lubelski, tj. JW. IMci p. Alexandrowi Jabłonowskiemu chorążemu w. koronnemu, WIMci p. Mikołajowi Krosnowskiemu podkomorzemu lwowskiemu, WIMci p. Mikołajowi Giedzińskiemu łowczemu nadwornemu koronnemu, IMci p. Mikołajowi Rosnowskiemu podwojewodzemu ziemi lwowskiej, IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu, IMci p. Antoniemu Jelcowi podczaszemu przemyskiemu w Wiszni die tertia mensis Junii anno domini millesimo septingentesimo tertio. 2. Exponent najpierwej IMć pp. posłowie nasi majestatowi J. kr. Mci p. n. m. teneritudinem wierności naszej; złożą in sinum łaski pańskiej zelum majestatis et libertatis, wywiodą, że ex fide et obligatione nostra ku Panu nie tylko wyprawę wysłaliśmy, ale sami osobami naszemi idziemy pospolitem ruszeniem ad providendam internam pacem et securitatem majestatu Jego królewskiej Mci i całej rzpltej. 3. IMciów pp. posłów naszych serio obtestamur, aby się nie wdawali in materias pacis aut belli, osobliwie zaś colligationes cum

[a] F. S. Junii.

externis principibus, które nam zawsze zwykły bywać perniciosae. Te wszytkie materye do naszego zgromadzenia referować powinni, ponieważ sami tam niedaleko comparebimus a IMciów sub fide honore et conscientia także carentia activitatis obiurgamus. 4. IMciów pp. pieczętarzów koronnych IMcie pp. posłowie nasi serio upraszać będą, aby invigilent prawu swemu i przestrzegali omni sollicitudine, aby senatus consilia nie wdawały się in materias status, i jeżeliby się takowe trafiły okazye, którebyy mogły przynieść rzpltej nocivas consequentias, aby ich z kancylaryej wydawać nie kazali, nullo habito respectu na nikogo, tylko conservationis reipublicae i praw jej. 5. Ponieważ fato rzpltej tak piękna i potrzebna rzpltej forteca Białacerkiew a corpore rzpltej przez rebellią kozacką odstrychniona i do tych czas ich subest regimini, upraszać będą IMć pp. posłowie imieniem województwa naszego J. kr. Mci p. n. m., aby interponat autoritatem suam do cara IMci moskiewskiego, ażeby ta forteca redeat ad dispositionem antiquam rzpltej. 6. Wiadomą całej rzpltej pracę i zasługę IMć pp. hetmanów exponent IMć pp. posłowie nasi i instancyować oraz będą do całej rzpltej imieniem województwa naszego, aby tak wielkie prace i koszta IMciów sine praemio od rzpltej nie były. Przypomnią i tak zasłużone wojsko, które tylko dla miłości rzpltej do tych czas sine nervo belli consistit. Nie zapomną i artylleryej koronnej, która sine subsidio pecuniario porządna i należyta być nie może. 7. A że rozumiemy, iż in tam praementibus necessitatibus rzpltej potrzebna by była i aukcya wojska, jeśliby był całej rzpltej consensus na to, IMć pp. posłowie apponent manum i zdanie swoje ad consensum totius reipublicae. 8. A żeby cała rzplta widziała, że województwo nasze iustam meritorum gratitudinem tak konserwuje, jako i cała rzplta ex iustitia konserwować powinna, tedy niewygasłą pamięć mając zawsze przed oczyma walecznej, mądrej i nam przyjemnej buławy JO. niegdy IMci p. Stanisława Jąbłonowskiego kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, serio zlecamy IMć pp. posłom naszym, aby omnibus ordinibus regni exponant, że ten tak zasłużony rzpltej hetman na usłudze jej przez lat czterdzieście i ośm substancyą JWnym sukcessorom swoim przesłużył, przeto suplikować do rzptej mają, aby tak wielki dług w zasługach regimentowych i likwidacyach sukcessorom jego asekurowany był, prócz tego i jakiekolwiek solatium znalezione było tymże sukcessorom a przeto pomnażała się rzpltej sława, że u niej dobrze służących hetmanów, nigdy nie umierają zasługi. 9. Czopowe i szelężne jako jest niepoślednie po województwach w podatkowaniu na zapłatę zasłużonemu wojsku subsidium, summa cura et labore antecessorów naszych z dyspozycyej skarbu koronnego do dyspozycyej województw ewinkowane, tak gdy teraz w województwie ruskiem ingruenti necessitate conservationis miasta Lwowa contra ordinationem ziemi variata jego została dispositio, serio tedy instabunt IMć pp. posłowie nasi, aby ziemia lwowska restituatur more et praxi innych województw i ziem in dispositionem tychże podatków, in futurum zaś, aby żaden nie ważył się involare w dyspozycyę podatków ziemiańskich, i owszem co sumy wzięto z tychże podatków, żeby to w repartycyą ziemi lwowskiej potrącono było lege publica caveri curabunt IMć pp. posłowie nasi. 10. Ponieważ miasto Lwów antemurale tutejszych krajów naszych fortalitium, godzi się mu omni meliori modo suffragari, więc IchMć pp. posłowie nasi ad rem evictam concurrent i upomnią się, aby legowana suma od ś. p. JW. IMci p. Matczyńskiego wojewody ruskiego na fortyfikacyę miast Lwowa i Przemyśla była reperibilis na potrzebę i obronę tych obydwóch miast, a w nich tak wiele lokowanych obywatelów województwa naszego fortun. 11. Ogłoszą tegoż miasta Lwowa fidelitatem ku J. kr. Mci i całej rzpltej, że w teraźniejszych okkurencyach i inkurzyach szwedzkich audatiores ibant protestując się, że zawsze intaminata fide idą ad obsequium J. kr. Mci i całej rzpltej. 12. Starostwo kamionackie, przez komisyą z gruntów obarczone, aby w hibernie i kwarcie mogło mieć allewiacyą instabunt IMć pp. posłowie nasi. 13. Którą to, zgodnie napisaną instrukcyą, maturae IMciów pp. posłów naszych activitati zalecamy,

a y stanom rzpltej oną in sinum złożywszy, ad felicem tendant eventum z całą rzpltą życzymy. Działo się w Wiszni die tertia mensis Junii anno domini millesimo septingentesimo tertio. Mikołaj Rossnowski podwojewodzy ziemi lwowskiej marszałek koła rycerskiego generału ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 12 p. 533—535.

145.

Pod Solą w obozie, 25. czerwca 1703.

Instrukcya posłom województwa ruskiego dana na sejm lubelski.

1. Instrukcya na sejm teraźniejszy lubelski województwa ruskiego pospolitem ruszeniem zgromadzonego zgodnie dana IMć pp. posłom na sejmiku wiszyńskim obranym, z ziemi lwowskiej JWIMci p. Alexandrowi Jabłonowskiemu chorążemu koronnemu i WIMci p. Mikołajowi Krosnowskiemu podkomorzemu lwowskiemu, z ziemi przemyskiej WIMci p. Mikołajowi Gidzińskiemu łowczemu nadwornemu i koronnemu i IMci p. Rosnowskiemu podwojewodzemu lwowskiemu, z ziemi sanockiej IMci p. Antoniemu Jelcowi podczaszemu przemyskiemu i IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu dana w kole generalnem pod Solą w obozie die 25 Julii (!) 1703 anno. 2. Nie tylko z należytej ku majestatowi króla IMci p. n. m. życzliwości ale też i z tej, którą wrodzona natalis patriae ingeneravit dulcedo propenzyej do obrony wolności naszej i konserwacyi tego, czego multo sangvine antecessorowie nasi nabyli na to miejsce zgromadziwszy się pospolitem ruszeniem, tudzież adhaerendo obradom całej rzptej, które aby tem bardziej felicissimo coronetur eventu, chcąc addere momentum tem prędszej akceleracyej skończenia sejmu teraźniejszego według zgodnego postanowienia naszego na sejmiku wiszyńskim die 31 Maii roku teraźniejszego odprawionym i według instrukcyej danej zgodnie obranym od nas IMć pp. posłom na sejm teraźniejszy, którym że się w pewnych punktach, jako to osobliwie materiam pacis vel belli concernentibus, uczyniła rezerwa do teraźniejszego zgromadzenia naszego et ad maiorem satisfactionem desideriis województwa całego, ponieważ dla krótkości czasu i prędkiej incidencyej walnego sejmowania na ten czas przyść do tego nie mogło, takową teraz w tem dajemy rezolucyą. 3. A naprzód IMć pp. posłowie nasi, kiedy ta zacznie się velitari materya summendi belli lubo też i traktat de pace z koroną szwedzką, w tem już się do nas nie będą referować, ale cum assensu całej rzpltej zgadzać się mają. Na kolligacye jednak cum externis principibus, z których non vanus est metus złych konsekwencyi, pozwalać nie mają. Jednak, jeżeliby jakie cum utilitatibus evidentibus rzpltej być miały, o tych dać nam znać mają IMć pp. posłowie, a my dopiero namówiwszy się z sobą dać mamy rezolucyą IMciom. 3. Amnistia, jeżeliby jaka promowana być miała adhaerentom partibus nieprzyjaciół naszych, którzy inter ruinas et cineres zostawili ojczyznę naszę, na tę pomienioną amnistią nie powinni pozwalać IMć pp. posłowie, ale ją reservare do nas exemplo inszych województw pro danda resolutione. 4. Upraszać będą IMć pp. posłowie cum debita veneratione majestatu króla IMci p. n. m., aby omnes conferendi gratias, jako to w biskupstwach, które to in mensibus regiis przypadają, ażeby król IMć p. n. m. w szafarni swojej pańskiej manuteneat largitionem i inne beneficia. 5. A ponieważ hoc calamitosissimo tempore rzpltej, która jest undique malis pressa i tak jest extenuata sumptibus z pieniędzy wyniszczona przez tak ciężką nieprzyjaciela aggrawacyą, kiedy się tedy czuje

być imparem w tak nagłym czasie i wystarczeniu potrzebom swoim na teraźniejsze wojenne okazye, więc IMć pp. posłowie inibunt media cum maiestate et republica, ażeby przykładem podczas przeszłej wojny szwedzkiej praktykowanym mieć mogli i teraz subsidium charitativum od IMciów całego duchowieństwa i co być może ex liberalitate et consensu sedis apostolicae. **6.** Senatus consilia, o których tak wiele mamy dowodów, że się wdawają in materias status całą rzpltą concernentes, a osobliwie conservando praerogativam equestris ordinis, instabunt u całej rzpltej IMć pp. posłowie, ażeby do takowych consilia ex eodem ordine bywali deputati naznaczeni na zawsze. **7.** Zna w tem suas laesiones et praeiudicium prerogatywa stanu szlacheckiego, kiedy pro caede facta ś. p. Lipskiego wojewody kaliskiego na przeszłem pospolitem ruszeniu, która to akcya bardziej należeć miała ad iudicium całej rzpltej, aniżeli ad cognitionem trybunału koronnego, i na tak usilne instancye od województw otrzymać w tem nie mogły respektu, więc instabunt IMć pp. posłowie, aby dekret ten ferowany był cassabilis. **8.** Variatio monety coraz inszej ceny po województwach, która nietylko wielką rzpltej przynosi szkodę, ale też sensim sine sensu depascit rempublicam, kiedy tak wielkie przynosi straty, tedy tę materyą jako dość potrzebną manutenebunt IMć pp. posłowie nasi, et serio instabunt u całej rzprtej, aby pomiarkowana była i należyty w tem aby skarb koronny, któremu to najbardziej incumbit, uczynił porządek assensu całej rzpltej. **9.** Wniosą instancyą IMć pp. posłowie nasi, do majestatu króla IMci p. n. m., aby dzierzawa ekonomiej samborskiej kontraktem godnej pamięci IMci p. stolnikowi koronnemu z łaski pańskiej króla IMci dotrzymana.... sukcessorom. **10.** Ponieważ zasługi w rzpltej WIMci p. Gidzińskiego łowczego teraźniejszego nadwornego koronnego, wielką u nas merentur aestymę, więc dla tem większego powabu in praemium virtutis upraszać będą IMć pp. posłowie króla IMci i całej rzpltej, aby honor ten łowiectwa nadwornego koronnego per constitutionem był approbowany. **11.** A że województwo ruskie in aequali republica we wszytkich in publicum akcyach szczerą ochotą staje i swoje całej rzpltej świadczy przysługi, tak przecie równego z drugiemi województwy niema respektu, kiedy ani suchedniowej nie bierze soli; więc choć w tem potrzebuje od rzpltej, aby sól beczkowa według dawnych zwyczajów po dwa złote tylko szlachcie przedawana była a non tanto praetio jako teraz wyniesiona jest w aukcyą i większą cenę w Starej Soli. Zaczem IMć pp. posłowie procurabunt to u króla IMci i całej rzptej. **12.** Kupcy lubo Żydzi którzykolwiek przez wexle swoje z Polskiej do cudzych krajów pieniądze szwedzkie ex despolatione z tak wielu prowincyi niewinnej rzpltej wyciśnione wywozili, tedy ad cuiusvis instantiam et delationem aby in foro competenti et iudicio sądzeni i secundum meritorum jako zdrajcy rzpltej karani byli promovebunt IMć pp. posłowie u rzpltej. **13.** Że zaś nie jest w tak zupełnej nadziei, na którą by się zapewnie spuścić można, aby ten sejm obstaculo tak wiele materyi trudnych mógł sortiri effectum, tedy gdyby już miał przyjść in discrimen według dawnych deklaracyi króla IMci p. n. m. o sejm konny upraszać będą IMć pp. posłowie nasi et serio urgebunt. **14.** Chorągwie zaś i poczty nadworne, ponieważ niektórzy IMcie ex concivibus nostris w tak wielkiej liczbie trzymają, które sapiunt vim oppressionis, instabunt IMć pp. posłowie, aby rzplta authoritate sua ultra modum trzymać ich zakazała. Którą to instrukcyą i punkta, zgodnie ex communi namówione, aby podpisane były, uprosiliśmy JWIMć p. kasztelana lwowskiego,[1]) aby je podpisał. Działo się pod Solą w obozie die 25 Junii 1703 anno.

Ręk. Bibl. Ossol. 287 p. 85—86.

[1]) tj. Stanisława J. Fredrę.

146.

Wisnia, 18. sierpnia 1703.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze i urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na generał sejmiku relationis do Wiszni pro die decima octava Augusti millesimi septingentesimi tertii anni, na termin przez konstytucyą sejmu blisko przeszłego extraordynacyjnego naznaczony. 2. Ponieważ dla konstytucyej kilką dni przed sejmikiem niniejszym do jednego grodu a do drugich i do tego jeszcze czasu nie podanej, czas sejmiku niniejszego naznaczony, ad notitiam wielu IMciów braci nie przyszedł, na którym to sejmiku executio legis z przerzeczonej konstytucyej przychodzi, aby tedy in parva frequentia ad famam więcej publicam congregatae nobilitatis consilia et sancita nostra nie przychodziły in discrimen, więc list J. kr. Mci p. n. m. do koła naszego ordynowany cum debita veneratione majestatu J. kr. Mci przeczytawszy, totum negotium sejmiku teraźniejszego relationis pod dyrekcyą JWIMci p. łowczego koronnego, starosty żydaczewskiego, marszałka koła naszego zgodnie od nas wszystkich obranego, hinc in crastinum sejmiku deputackiego blisko następującego prorogujemy i limitujemy, cum legitima termini na ten czas z konstytucyej przerzeczonej incidentis inibidem pod tąż laską conservatione. 3. Co IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodów, aby każdemu szlachcicowi innotescat, podać zlecamy. Działo się w Wiszni in loco consultationum solito die et anno ut supra. Jerzy Dziedoszycki łowczy koronny, starosta żydaczowski, marszałek rycerskiego koła.

Castr. Prem. Rel. 475 p. 1661—1662; Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 23 p. 577; Fasc. Cop. C. Leop. 11. Nr. 9; Castr. Zydacz. Rel. 82 p. 1209—1210.

147.

Wisnia, 11. września 1703.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego lwowskiej, przemyskiej i sanockiej ziemi, zjechawszy się na generał wiszyński na miejsce consultationum zwykłe pro die undecima Septembris ex limitatione przeszłego sejmiku relationis die decima octava Augusti iuxta declarationem sejmu lubelskiego extraordynaryjnego zaczętego a dla nieprzysłanych na ten czas konstytucyi do dnia dzisiejszego odłożonego i prolongowanego zgromadzeni, Panu zastępów pokorne fundimus dzięki, że in tam turbulento reipublicae statu pozwala nam jeszcze ratować się i radzić o sobie. 2. A naprzód uważając, iż teraźniejszej konstytucyi sejmu walnego dwuniedzielnego lubelskiego extraordynaryjnego niektóre punkta contra vocem vetandi et assensum totius reipublicae in volumen legum weszły, drugie zaś nad powszechną zgodę po przeczytanej konstytucyej nie są dołożone, jako nam IMcie pp. posłowie publicam przynoszą o tem relationem, przeciwko takowemu tedy progressowi, libertati vocis vetandi szkodliwemu, jako wszyscy protestamur, tak IMciów pp. posłów praesenti laudo obligujemy, aby przeciwko temu wszystkiemu exprimendo takowe punkta protestationem officiosam nomine publico zanieśli i do wszystkich grodów województwa naszego tę protestacyą rozesłali. 3. In reliquo przerzeczoną konsty-

tucyą akceptując i według niej sancitis totius reipublicae zadosyć uczynić deklarując, specialiter sobie cavemus, aby kontrybucya szeląga pospolitego z województwa i ziem naszych przychodząca na żadne decessa expensa etiam praetextu hibernorum nie była aplikowana i ordynowana, tylko presse na wypłacenie zasług nowych teraźniejszych ćwierci. Cokolwiek zaś od wypłacenia zasług ad proportionem repartycyej naszej z tego podatku sumy supererit, tą sumą aby dawne zasługi chorągwiom, z repartycyej do ziem naszych należącym, płącone były, IMciów pp. komisarzów od nas eligendos fide et honore obligujemy[a]) aby tego serio przestrzegali. 4. A IMciom pp. posłom naszym sejmu przeszłego, przy należytem podziękowaniu gratitudinem na przyszłym sejmiku obmyśleć deklarujemy. JWIMci p. Stamirowskiemu podstolemu halickiemu, staroście mostowskiemu, marszałkowi trybunału koronnego naznaczona na przeszłem laudum gratitudo, aby jako najprędzej wypłacona była, serio iniungimus. 5. Więc że dnia wczorajszego podczas sejmiku deputackiego nie przyszło nam do obrania IMci p. rotmistrza sołtyskiego, zaczem na teraźniejszy rok przeszłego IMć p. rotmistrza konfirmując in futurum, obieranie jego na przyszłym sejmiku deputackim zachowujemy, cum ea praecustoditione, iż luboby[b]) casu aliquo sejmik ten dojść nie miał, albo czas do nocy extraheretur, tedy in crastino tegoż sejmiku deputackiego obranie IMci p. rotmistrza deficiente unanimi consensu per pluralitatem votorum pod dyrekcyą IMci p. marszałka deputackiego, jeżeli będzie obrany; in quantumby zaś do obrania IMci p. marszałka nie przyszło, pod prezydencyą pierwszego województwa naszego senatora abo urzędnika ziemskiego sobie ostrzegamy i naznaczamy. 6. A że z waryacyej miar po miastach i miasteczkach wielka obywatelom dzieje się województwa naszego szkoda i niewygoda, zaczem stosując się w tem do pospolitego prawa postanawiamy, aby miary zboża wszelkiego w ziemie lwowskiej i żydaczewskiej ad instar miasta Lwowa, w ziemi przemyskiej ad instar miary miasta Przemyśla, w ziemi sanockiej ad instar miary miasta Sanoka i w każdem miasteczku według miary pryncypalnego ziemi swojej miasta miara była trzymana i praktykowana, a to sub poena ducentarum marcarum ad instantiam cuiusvis coram officio castrensi proprii territorii vindicanda, w czem urząd JWIMci p. wojewody ruskiego lub instigator skarbowy ziemski seriam powinien mieć superintendentiam. 7. Sądy skarbowe po ziemiach wszystkich iuxta legittimam eorum incidentiam ex limitatione lub ex laudis przypadające reassumuntur, do których ziemia przemyska za sędziów JWIMci p. Bełzeckiego kasztelana przemyskiego i IMć p. Drohojowskiego pułkownika wojsk rzptej do pierwszych obiera IMciów i przydaje. 8. Z i e m i a l w o w s k a satisfaciendo constitutioni novellae respectu wybierania szeląga pospolitego w Lublinie na sejmie extraordynaryjnym laudatae, cursum tego podatku tak w ziemie lwowskiej jako i w powiecie żydaczowskim sposobem w tejże konstytucyej opisanym a prima Septembris proxime preterita przyjmuje i wszytkich IMciów pp. tam bonorum spiritualium, terrestrium et regalium, dziedzicznych[c]) et quocunque iuris titulo possessorów hoc publico edicto obwieszczamy, aby iam ex nunc na winnice, browary, karczmy i arendy IMcie pp. possessorowie dóbr, w miastach zaś i miasteczkach burmistrze, wójtowie et deputandi ex magistratu pilną mieli przezorność, aby według pomienionej konstytucyej quantitas liquorów różnych na szynk robionych i wydanych wiernie była konnotowana[d]) i według opisu tejże konstytucyej praevio iuramento, którym mediis diebus Januarii in propriis territoriis czas destinatur, ten podatek do IMciów pp. egzaktorów, których na przyszłym sejmiku obierzemy, sprawiedliwie, nemine excepto wnosić tak, żeby od każdej kwaterki gorzałki przepalanej i od garca grosz jeden in commodum publicum ex mente novellae legis cedat. Dla czego urząd wojewodzy i grodzki obligujemy, aby następującej taksy utensilium et liquorum omninm w poniedziałek po

---

a) F. S. obowiązujemy. b) F S. jeżeliby. c) F. S. dziedziców. d) komputowana F. S.

św. Franciszku blisko przyszły według prawa przypadający terminu tego nie translapsowali i tam ex aequo et iusto mając baczenie na teraźniejsze onera publica pretium rebus z inszymi IMciami do tego ex lege należącymi imponant. 9. Co zaś interest do podatku młynowego na eliberacyą zastawy Elbląga uchwalonego, do wykonania rewizyej a oraz i wybierania tego podatku według opisu konstytucyej obraliśmy do ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego IMciów pp. Michała Zaleskiego i Michała Chojeckiego. Którzy to IMcie, stosując się we wszystkiem do pomienionej kontrybucyej, podatek ten bez wszelkiej odwłoki wybierać i on wybrawszy do rąk JWIMci p. podskarbiego w. koronnego intra spatium dziesięciu niedziel komportować będą powinni, kontentując się salario w tejże konstytucyej descripto. 10. A że na stare zasługi podatek podymnego w ziemi naszej mamy uchwalony ex anterioribus laudis, więc tem podymnem supplere uchwałę pogłównego chcemy i IMciów pp. egzaktorów obligujemy, aby IMcie z pierwszej raty retenta zatrzymane quantotius exigant i asygnacye chorągwiom do siebie ordynowanym wypłacili. Drugiej zaś raty ad primam Septembris proxime praeteritam prorogowanej, że jest translapsowana, IMciom pp. egzaktorom pomyka się terminus wybierania tego podatku a die prima Octobris proxime imminente ad ultimam eiusdem. Który podatek in loco solito wybierać i assygnacye na zasługi IMciom pp. deputatom wojskowym in satisfactionem reparacyej ziemiańskiej wypłacać będą powinni, salarium zwyczajnem według prawa i dawnych laud kontentując się. 11. Asygnacye oschłe do podatku szeleżnego ordynowane, aby IMć p. administrator szeleżnego powypłacał iniungimus, jako to dwanaście tysięcy zł. p. na fortyfikacyą miasta Lwowa laudo anteriori naznaczone, salvo iuxta anterius laudum calculo et salvis quietationibus, IMci p. podstolemu lwowskiemu trzy tysiące zł. p. Panu Drągowskiemu subkolektorowi tegoż podatku administracyej JWIMci p. łowczego koronnego starosty żydaczewskiego z jego superintendencyej odebranego in necessitates publicas de proprio erogowanych, jako in calculo producet, pomienionemu IMci p. administratorowi trzy tysiące zł. i inne wszystkie asygnacye do tego podatku szeleżnego ordynowane. 12. Zawdzięczając prace i zasługi IMciów pp. Mikołaja Łosia, Adama Czołhańskiego, Andrzeja Mężyńskiego za poselstwo i IMci p. Stefana Dębińskiego, którym IMciom laudum przeszłoroczne pierwszy respekt do podatkowania rozerwało, zamiast tedy podatkowania, każdemu z IMciów gratitudinem na przyszłym sejmiku deklarujemy. 13. A że do tego czasu zł. pięć set IMci p. Chmielowskiemu nie są wypłacone, i półtora tysiąca pogorzelcom IMci p. Swirskiemu i IMci pani Lisowskiej, obligujemy IMć p. Białoskurskiego chorążyca bydgoskiego i IMci p. Morawca cześnika latyczewskiego podatku czopowego administratorów, aby sumy pomienione jako najprędzej IMciom z administracyej swojej wypłacali. 14. Wniesioną od IMciów pp. braci w kole naszem akceptując quaerimoniam postanawiamy, aby po wszystkich dobrach in proxima vinicitate zostających w jednej karczmie taniej nad drugą trunków nie przedawano, skądby znaczna krzywda i ujma prowentu nie tylko sąsiadowi ale et publicae contributioni przychodzić miała, a to sub poenis arbitrariis in quovis iudicio vindicandis. 15. Reparacyą dróg we Lwowie na przedmieściach, szlakach i wszystkich jurysdykcyach, laudis anterioribus circumscriptam reassumit i żeby do skutku należytego przywiedziona była IMci p. Brodzickiego miecznika żytomirskiego burgrabiego lwowskiego, jako superintendenta in praemissis obranego, obstringit, aby IMć wszystkie jurysdykcye adigat, renitentes vero coram officio castrensi leopoliensi etiam inter terminos tactos iudiciorum securitatis sprawić się mają, sub poenis eiusdem iudicii arbitrariis irremissibiliter irrogandis. 16. Przy której to obradzie naszej WIMć p. Mikołaj z Załusk na Tuligłowach Krosnowski podkomorzy ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego vacante protunc iudicio terrestri na urząd swój podkomorski in praesentia JWIMci p. wojewody i generała ziem ruskich JWIMciów pp. wojewody wołyńskiego i kijowskiego, lwowskiego, przemyskiego i sanockiego kasztelanów,

krajczego i cześnika koronnych et totius nobilitatis na niniejszy sejmik zgromadzonych, za wydaniem przez JWIMci p. wojewodę ruskiego według konstytucyej anni 1588 iuramento, flexis ad imaginem Crucifixi Domini nostri genibus przysięgę wykonał in eam rotham: Ja Mikołaj przysięgam Panu Bogu, iż sprawiedliwie według Pana Boga i prawa pisanego, sprawiedliwości, kontrowersye stron sądzić, tychże kontrowerzyi pilnie słuchać i one przyjmować, także znaki graniczne i podobieństwa ich uważać i wiernie opisować, ktemu księgi swe i przodków swoich wiernie chować i w nie wpisywać będę. Na którym sądzie nie mam mieć względu na żadną osobę tak przyjaciela jako i nieprzyjaciela, bogatego i ubogiego, gościa i swojego, nikomu w tym moim sądzie żadnej przyjaźni lub nieprzyjaźni nie pokazując i daru od nikogo względem tegoż sądu nie biorąc, tak mi Panie Boże dopomóż. **17.** Ziemia przemyska communem contributionem szeląga pospolitego przyjmuje na wybieranie onego iuxta mentem novellae legis a die prima Septembris anni currentis zgadza się. Którego żeby haeredes et possessores bonorum przez swoich administratorów albo superintendentów mieli attendentiam debitam ostrzega; nihilominus ulteriorem około tego podatku ordinationem i obieranie IMciów pp. egzaktorów, także podatku podymnego na zapłatę dawnych zasług laudis anterioribus uchwalonego exactionem cum toto effectu do przyszłego da Bóg sejmiku suspendit a teraz do rewizyej i wybierania podatku młynowego exaktorów JW. pp. Jana Siedliskiego i Kazimierza Gołkowskiego obiera i naznaczą. Którzy IMcie iuxta obloquentiam constitutionis novellae in sua functione sprawić się we wszystkiem będą powinni nie uzurpując sobie więcej salarii nad to, co konstytucya pozwoliła. **18.** A desiderium IMciów pp. Winnickiego podczaszego podolskiego i Hoszowskiego podstolego żydaczowskiego, ponieważ laudo anteriori jest do sądów skarbowych odesłane, tedy przy tymże pnnkcie konserwuje. **19.** Ziemia sanocka conformiter jako i insze ziemie podatek szeląga pospolitego akceptując, wszystkich dziedziców i possessorów dóbr swoich i wszelakie jurysdykcye obliguje, aby stosując się do konstytucyej teraźniejszej sejmu lubelskiego extraordynaryjnego cursum podatku a prima Septembris naznaczonego pilnej mieli animadwersyi i żeby był według tejże konstytucyej na przyszłe zasługi wypłacony serio praecustodit. Do którego podatku IMciów pp. egzaktorów obranie na przyszły sejmik zachowuje, cum ea praecustoditione, żeby ten podatek nie na hybernę ani na żadną inszą potrzebę, tylko in exolutionem [a]) stipendiorum militarium z repartycyej do ziemi należącej był obracany. **20.** Na dawne zaś zasługi laudo anteriori naznaczone podatki reassumit i ad executionem onych na przyszłym da Bóg sejmiku reserwuje. **21.** A młynowego wybierania iuxta constitutionem novellam praerecensitam IMć p. Marcina Wirzchanowskiego obiera, który według opisu tejże konstytucyej sprawić się we wszystyiem będzie powinien. **22.** A że continuo periculo opryszków węgierskich taż ziemia nie może być secura, których licentia znacznie w tym czasie grassatur, tedy bespieczeństwo ziemi swej iuxta anterius laudum reassmendo, one sobie in toto reservat et praecustodit. Sejmik zaś teraźniejszy ad exequendam in reliquo punctu [b]) legem, ponieważ się in satisfactione sua pomieścić ad praesens nie mógł, do dnia dwunastego grudnia w roku teraźniejszym przypadającego pod tąż laską JWIMci p. łowczego koronnego, direktora koła naszego do kontynuowania onego limitujemy. Datum w Wisni in loco consultationum solito die undecima Septembris anno Domini 1703. Jerzy Dziedoszycki łowczy koronny, starosta żydaczowski, marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 475 p. 1791—1796; *Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 23 p. 633 inn.*; *Castr. Leop. Fasc. Cop. 11 Nr. 29*; *Castr. Zydacz. Rel. 82 p. 1241—1248.*

a) P. exemptionem. b) F. S. reliquo punctis.

148.

Wisnia, 12 grudnia 1703.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej i żydaczewskiej, przemyskiej i sanockiej na generał wiszyński pro die decima mensis Decembris do Wiszni ex limitatione sejmiku relationis z konstytucyej sejmu lubelskiego przypadającego in diem hodiernam legitime incidentis zgromadzeni, ponieważ tu pod bokiem obrad naszych rezydencyej Jego królewskiej Mci p. n. m. mamy, nie tylko tedy z powinności naszej ku Panu lecz ex motivo braci naszej obywatelów ziemi halickiej przez IMć p. posła z sejmiku teże ziemi halickiej do koła naszego generału ordynowanego permoti, przez deputowanych e gremio nostri IMciów pp. posłów homagium należyte J. kr. Mci p. n. m. przy danej od nas IMciom instrukcyej oddajemy. 2. A lubo przeszłem laudum ordynowaną czwartego szeląga na zapłatę wojsku kontrybucyą akceptując, stosując się we wszystkiem do wyraźnego olim prawa konstytucyej lubelskiej opisu, do płacenia onej wszytkich in genere ziem i powiatów generału naszego obywatelów i bracię naszą obligowaliśmy, aby jednak firmius serventur konstytucyej sejmowej edykta i uchwał naszych sancita neminem lateant, singulariter laudo praesenti JWIMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy, żeby uniwersały po grodach miastach i miasteczkach i parafiach in ordine wybierania tego podatku iuxta norman konstytucyej rozesłał, w którem wybieraniu methodum ex consensu publico in omnibus punctis et clausulis według konstytucyej uchwaliliśmy i akceptowali. Ten tedy uniwersał po wszytkich grodach miastach miasteczkach publikowany być powinien a tak już za publikacyą jego jako najskuteczniejszym sposobem i przezornością wszytkie in genere dobra ziemskie duchowne królewskie i jurysdykcye wszelakie cuiuscunque tituli et praeeminentiae nemine excepto a prima Octobris proxime praeterita komputując dodatek ten fideliter wybierać i do rąk IMci p. administratora na to ordynowanego, w miastach zaś główniejszych do obranych na to ex magistratu superintendentes, non referendo się do dalszego czasu oddawać i importować hic et nunc powinni. 3. A że ta konstytucya obliguje aby iuxta iuramenta administratorum nobilium lub tenutariorum albo possessorum wnoszony był ten czwartego szeląga podatek, w województwie zaś naszem ledwie który possessor znaleść się może, któryby na szynk swoje likwory wydawał, lecz Żydzi arendarze trunki robią i szynkują arendy browarne trzymając, przeto aby ad attendentiam obligowani pewniejsi byli in conscientia postanawiamy, aby Żydzi arendarze swoim possessorom i administratorom wiele jakiego likworu wyszynkują przysięgali, possessorowie zaś lubo administratores według pomienionego prawa w iurysdykcyej swojej grodach coram officio pleno iuxta obloquentiam constitutionis ad explendum iuramentum tenebuntur, których juramentów termin wykonywania w poniedziałek po niedzieli da Pan Bóg wstępnej naznacza się i trwać będzie powinien do pierwszego półrocza do niedzieli środopostnej. 4. Wiele na tem ziemiom i powiatom generału naszego należy, aby z IchMć pp. exaktorami, administratorami, komisarzami et quocunque titulo tykającymi się ziemiańskich podatków a oraz z IMciami pp. deputatami chorągwi z repartycyej do ziem naszych należących doskonałe stanęło obrachowanie et elucidatio quantitatis podatków ad declarationes na sejmie factas uchwalonych i wypłaconych, zaczem IMciów pp. direktorów sądów skarbowych obligujemy, aby z IMciami pp. sędziami skarbowymi in suo termino sądy fiskalne pod tąż laską jako są limitowane zaczynali i one ante incidentiam trybunału skarbowego radomskiego terminowali i zakończali, expedito quantocitius cursu in genere wszelakich rachunków. Z których sądów IMć pp.

komisarze na trybunał od nas deputandi, dostateczną in praemissis mogliby mieć informacyą. Na te zaś sądy skarbowe wszyscy IchMć quocunque titulo ziemiańskiego skarbu i podatków tykający się tudzież i IchMć pp. deputaci od chorągwi comparere tenebuntur, sub rigore legibus regni interpositis. 5. A że ziemia sanocka certum tempus pomienionych sądów skarbowych nie ma determinatum, tedy JWIMć p. marszałek dwiema niedzielami przed incidencyą terminu sądów uniwersałami swymi IMciów obwieścić i one do grodu podać i publikować in tempore suprascripto authoritate laudi praesentis będzie miał pro hac vice facultatem. 6. IMci p. Urbańskiemu łowczemu podlaskiemu, który własnymi pieniądzmi na ziemi sanockiej in fidem publicam supplementował, aby realem et indilatam na sądach skarbowych ziemie sanockiej obmyślono satisfactionem commitimus, a gdyby na tych sądach dojść nie miała IMci w tem satysfakcya, na przyszłym da Pan Bóg sejmiku obmyślеć one assekuruje taż ziemia sanocka. 7. Tę tedy uchwałę naszą zgodnie postanowiwszy obranie tak IMciów pp. komisarzów na trybunał skarbowy i exaktorów groszowego jako i insze obrady nasze ex rationibus permoventibus ad diem vigesimam sextam mensis Februarii anni proxime venturi millesimi septingesimi quarti limitujemy i prorogujemy, reasumptionem pod tąż laską sobie reservando. Działo się w Wiszni in loco consultationum solito dnia dwunastego miesiąca grudnia roku pańskiego tysiącznego siedmsetnego trzeciego. Jerzy Dziedoszycki łowczy koronny starosta żydaczowski marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. Rel. 11 Nr. 214.

149.

Wisnia, 12. grudnia 1703.

Uniwersał marszałka sejmiku wiszeńskiego w sprawie wybierania uchwalonego czwartego szeląga.

1. Jerzy Stanisław Dziedoszycki łowczy koronny starosta żydaczowski koła rycerskiego województwa ruskiego generału wyszyńskiego marszałek. Czyniąc zadość włożonej na mnie przez laudum sejmiku wyszyńskiego dnia dwunastego praesentis expedyowanego obligacyej, wszem w obec i każdemu z osobna, osobliwie jednak JO. JW. WW. IMciom pp. tudzież najprzewielebniejszym przewielebnym, Wielebnym IM księży prałatom, zakonnikom i zakonnicom, miast i miasteczek wsiów i iurysdykcyej duchownych, świeckich, królewskich, ziemskich w województwie ruskiem ziemi lwowskiej i żydaczowskiej przemyskiej i sanockiej i powiatach do tychże ziem należących dziedzicom, dzierzawcom i prawem jakimkolwiek possessorom i administratorom także pp. burmistrzom rajcom wójtom przysiężnym i innym jakimkolwiek pretekstem do płacenia podatku czwartego szeląga według konstytucyej sejmu niedawno przeszłego lubelskiego z poświątnych nietylko świeckich gruntów obowiązanych oznajmuję i do wiadomości podaję. 2. Lubo konstytucya sejmu niedawno przeszłego lubelskiego extraordynacyjnego szczęśliwie odprawionego do grodów podana każdego iuformuje dostatecznie o płaceniu podatku czwartego szeląga na zapłatę wojsku uchwalonego, tudzież lauda przeszłe sejmiku wyszyńskiego akceptowawszy ten podatek a stosując się do pomienionej konstytucyej obligowały miasta miasteczka wsie jurysdykcye wszelakie, także onych dziedziców, possessorów, administratorów do attendencyej należytej browarnych arendarzów i szynkarzów in ordine do wypłacenia czwartego grosza od każdego likworu, aby jednak żaden cuiuscunque tituli et praeeminentiae niewiadomością tego, co prawo pospolite na wszytkich włożyło zasłaniać się non praetendant, niniejszym insuper uniwersałem donoszę

i wiadomo czynię. 3. Ponieważ dla spóźnionego czasu przez nieprzysłanie pro termino sejmiku relationis konstytucyej klarygować tego podatku a prima Septembris nie przyszło, jako też konstytucya mieć chciała, więc currentiam tego podatku czwartego szeląga a raczej czwartego grosza od każdego likworu piwa, gorzałki, miodu, malinniku, wina od dnia pierwszego października komputować w roku niniejszym należy, który trwać będzie według konstytucyej do lat dwóch. Tego tedy podatku przy miastach główniejszych województwa naszego żadna iurysdykcya tak duchowna zakonna jako i slachecka najwyższej preminencyi równej kondycyej ludzi i żydowskiego narodu uchraniać się nie może, i owszem każdy z mieszczan i Żydów zwłaszcza przy mieście Lwowie likworów bez kwitu i rewizyej przez sługi skarbowe robić w mieście i po przedmieściach i onych nie będzie powinien rozwozić, ażeby w znaczne retenta nie zachodzili, których potem ciężko byłoby razem wypłacać, co będzie należało od likworów wyszynkowanych aby każdy nemine excepto do rąk pp. superintendentów miejskich i całego magistratu zgromadzenia na to ordynowanych pro praesenti praevio iuramento chrześcijanin na krucyfiks Żyd na rodale praestando indilate oddawali. In futurum także tymże sposobem od win gorzałek miodów i malinników i wszytkich in genere likworów wszytkie miasta miasteczka wsie i iurysdykcye iuxta mentem constitutionis czwarty grosz praevio iuramento szynkujących te likwory wypłacić będą powinni. Którą to sumę wybraną od pomienionych likworów pp. superintendentes miejscy, praevio także super realitatem wybrania iuramento, według konstytucyej, do rąk IMciów pp. administratorów do tego podatku na sejmiku obranych importare tenebuntur. Tenże płacenia podatku tego modus i o podlejszych rozumieć się ma likworach, jako to od piwa dworazinego i prostego czwarty wypłacając szeląg. 4. W mieście zaś Lwowie redukując do wzwyż pomienionej proporcyej i żeby łatwiej od wyszynkowania piw wybrany mógł być in futurum tak się postanawia, aby od achtela piwa dworazinego w którym garcy sześćdziesiąt po złotych dwa, od prostego zaś piwa po złotemu jednemu wynosiło, tak redukując piw pomienionych cenę, aby czwarty właśnie wchodził w podatek publiczny szeląg, praecavendo sub omni rigorem institiae, aby pp. superintendenci żadnym absolute pretextem od żadnych in genere tak główniejszych wzwyż specyfikowanych likworów jako i podlejszych, jako to pomienionych dworazinego i prostego piwa achtelów, nad czwarty szeląg prawem opisany nie wybierali ani żądną inną nie angaryzowali racyą zostawując forum competens iniuriatis. 5. Eam itaque methodum miastom i miasteczkom, z których pocior pars tego podatku censetur obdestynowawszy simili modo pomniejsze miasteczka i wsie cuiuscunque tituli possessorum tenże podatek czwartego szeląga na zapłatę wojsku uchwalony obserwować będą powinni, a gdzie garniec piwa był przedtem po trzy grosza także kwaterka gorzałki po groszy trzy, taksa tych trunków podnieść się ma do groszy czterech tak, aby się panu trunków dostawało trzy groszy a czwarty grosz aby szedł na skarb. Et e converso gdzie tańszy albo droższy trunek będzie iustam proportionem czwartego szeląga zachować będą powinni. Toż się ma rozumieć o szynkach miodów, win i malinników. 6. Więc że w województwie naszem gdzie plerumque Żydzi arendy browarne i szynki trzymają po wsiach przytrudniejsza jest wyszynkowanych likworów attendencya, dla zupełniejszej tedy inwestygacyi prawnej ex authoritate laudi sejmiku wyszyńskiego arendarze browarni i szynkarze przed swoimi IMć pp. possessorami lub administratorami na prawdziwą kwotę wyszynkowanych likworów, a possessor lub administrator nobilis, tak jako pomieniona opisała konstytucya przed zupełnym urzędem grodzkim, każde miasto, miasteczko, wieś, iurysdykcya w swoim własnym grodzie pod którego zostaje iurysdykcyą jurament wykonywać a według juramentów do rąk IMć p. administratora na sejmiku obranego podatek pomieniony czwartego grosza komportować i oddawać tenebuntur. Na których juramentów według wspomnionego prawa expedyowanie, gdy już pół roku ab inchoatione podatku tego appropinquantur, IMć pp.

officyalistowie grodzcy każdy in suo territorio w poniedziałek pierwszy po niedzieli wstępnej blisko w roku przyszłym tysiącznym siedmsetnym czwartym następującej zasiadać będą i onych aż do niedzieli środopostnej attentabunt. W którym czasie possessores vel administratores omnium generaliter bonorum comparere, iuramenta według pomienionej konstytucyej wykonywać i podług nich sumy te, na zapłatę wojsku ordynowane, do rąk IMciów pp. administratorów komportować będą powinni. A żeby IMć pp. administratorowie przez omieszkanie trybunału skarbowego radomskiego die quinta Martii proxime ventura mającego się zaczynać rigorem constitutionis novellae na województwo nie zaciągali, a ktoby się temu wszystkiemu nieposłuszny et iuri publico refragarius znajdować miał, na takiego konstytucyej rygor i exekucya żołnierska bez odwłoki irremissibiliter extendowana będzie. 7. Który to uniwersał, per modum innotescentiae et informationis wydany, jako prędko do grodów miast i miasteczek przyjdzie, aby przez IMciów pp. officyalistów, superintendentów i ich locum tenentes in acta przyjęty pod czas targów wszytkim ludziom ad sonum tubae publikowany i na bramach poprzybijany był authoritate sejmiku i z obligacyej na mnię włożonej donoszę i upraszam. Dan w Wisni die duodecima mensis Decembris anno Domini 1703. Jerzy Dziedoszycki łowczy koronny starosta żydaczowski marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Leop. Fasc. Cop. 11. Nr. 215.

150.

Wisnia, 29. lutego 1704.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego na generał sejmiku wiszyńskiego ex limitatione pro die vigesimasexta mensis Februarii w roku tysiącznym siedmsetnym czwartym do Wiszni zgromadzeni, chcąc oświadczyć tak teraźniejszemu czasowi jako i następującym wiekom, jakiej wiary przykładem przodków naszych jesteśmy przeciwko Panu, jakiej miłości przeciwko rzptej i ojczyźnie naszej, chcąc ją całą i nienaruszoną w jej prawach, swobodach i wolnościach zatrzymać, jakośmy pierwsi prawie przed innemi województwy circa defensionem naturalem wykonaną przysięgą na sejmiku naszym erga maiestatem et libertatem obowiązali się, tak ją communi animorum consensu w teraźniejszych żałośnych et stupore godnych renowujemy okolicznościach, konserwując sacrosancte tejże postanowionej przysięgi naszej in genere et specie obowiązki, ani wchodząc w formalitates, które nic przydać nie mogą ad esse rei, ad zelum nostrum erga rempublicam i nienaruszonej nigdy wierności ku Panu, ale i owszem, abyśmy się stateczni et tenaces propositi pokazali, raz poprzysiężone in pectoribus nostris fovemus zjednoczenie do obrony wiary świętej, wolności, praw i swobód naszych i majestatu J. kr. Mci. 2. Że zaś osłabiałej tak wielkiemi niebespieczeństwy ojczyźnie wszystkie wsparcie et robur in unione animorum zakładamy, więc przez umyślne poselstwo invitati będąc od województwa sandomirskiego n. w. m. pp. i braci ad communicationem consiliorum, nie referując nas do inszej jakiej, ale presse do postanowionej IMciów iungimus zgodne sensus konfederacyej, osobliwie nec proferendum nomen detronisationis z IMciami być rozumiejąc. 3. A że król IMć p. n. m. wiciami swojemi nas in campum evocat, pospolite ruszenie, tedy przyrzekamy sobie tam stanąwszy, maiori momento, bo zgodnie z inszemi województwy insze consilium salwowania rzptej praw, wolności i dostojeństwa J. kr. Mci utrzymania et manutentionem in unione animorum w kupie uradziemy, providendo tamże przez zwykłe prawem opisane i prakty-

kowane sposoby in similibus securitati libertatis et iuribus dostojeństwa J. kr. Mci i temu cokolwiek ex orbita bene ordinatae wypadło reipublicae, skupiwszy się zaś ad libertatis aquilas, sub umbra alarum wolność naszą utrzymującemu, przez umyślne poselstwo podziękujemy Panu, że to ostatnie wziął przed się salvandae reipublicae medium przez zgromadzenie viritim stanów rzptej, i lubośmy i teraz z tąż poddańską oświadczyć się chcieli powinnością, nie tak jednak w słowach i próżnych exageracyach factis non dictis na tamtem miejscu approbować chcemy żarliwość naszą. 4. Jeżeliby trzecie wici primam Maii antycypować miały, naznaczą sobie specyfikowany dzień do zwykłych in hoc casu prawem opisanych popisów sub naturalibus województwa ductoribus, to jest ziemi lwowskiej pode Lwowem i powiatowi żydaczowskiemu, ziemi przemyskiej pod Medyką, ziemi sanockiej pod Sanokiem. 5. Zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego dać respons IMci p. posłowi województwa sandomirskiego, że zgodnie in unanimitate serc łączymy consilia nostra do postanowienia naszych wielce miłościwych pp. i braci circa maiestatem et libertatem, dziękując IMciom n. w. m. pp. i braci, że tak chwalebnym przykładem in hoc turbulento statu reipublicae i zawikłanych konjunkturach ojczyzny fausto sidere wielkich obrad swoich illuminują nas, communicato consilio do wynalezienia pewnych i nieomylnych środków zgubionej inter cives konfidencyej i ratowania nas samych. 6. Zlecamy także IMci p. marszałkowi koła naszego dać responsorias do IMciów pp. hetmanów n. w. m. pp., aby zgodnie cum sensibus nostris hetmańską łącząc prerogatywę labenti reipublicae succurrere raczyli, upraszając oraz n. w. m. pp., aby siły rzptej, która po części i w wojsku consistit, in defensionem rzptej nierozdzielnej a primo suo mobili zażyć chcieli. 7. Uważając też tanta discrimina rerum tej rzptej, które ad instans różnych konjunktur i rewolucyej praesentissimum potrzebują consilum, sejmik ten pod tąż laską pro sexta Maii limitujemy. 8. To zaś postanowienie nasze IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do grodów podać, aby innotescat wszystkim braci województwa naszego, zleciliśmy. Datum w Wisni in solito loco consultationum die vigesima nona mensis Februarii anno Domini millesimo septingesimo quarto. Jerzy Dziedoszycki łowczy koronny starosta żydaczewski marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 482 p. 952—955; *Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 24 p. 465 i nn*; *Castr. Żydacz. Rel. 82 p. 1643—1646. Fasc. Cop. Castr. Leop. 12 p. 1015—1017.*

151.

Wisnia, 29. lutego 1704.

Laudum wiszeńskie w sprawie porządku ziemiańskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy, i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego na generał sejmiku wiszyńskiego zgromadzeni ex limitatione pro die vigesima sexta Februarii w roku 1704 do Wisni zgromadzeni. Na tak wielkie niebespieczeństwa ojczyzny naszej et summae importantiae materyą wszystką obróciwszy refleksyą naszą, usiłując rozróżnioną status i okoliczności publicznych jak najdoskonalej skombinować symetryą, dlatego wniść nam nie przyszło penitius in rationes porządku partykularnego województwa naszego i ziem do niego należących, ale to cokolwiek czasu ex ingentibus wypadło curis, krótko w kilku następujących punktach do porządku aplikowaliśmy ziemiańskiego. 2. A najpierw chcąc się stosować ad mentem novellae constitutionis o szelągu pospolitym blisko przeszłego sejmu lubelskiego i onego chcąc we wszystkiem exequi sancita, praecavemus sobie, aby groszowe do dyspozycyej ziemiańskiej quocumque titulo et quocumque subsellio pociągane nie było,

ale według prawa presse na komisyą radomską komportowane być ma. To rozumiejąc o tym podatku, jako in praeteritum wybranym tak in futurum wybieranym, w czem, że jest mens nietylko województwa naszego, ale rzetelne prawa postanowienie, serio quocumque titulo należących do tego podatku przestrzegamy, lubo już de condita niedawno lege dobrze wiadomych. 3. Uważając zaś egestatem publicam i te angustias, które praemunt całą rzptą, wszelkie donatywy jako za poselstwa, rotmistrzostwa na przeszłe pospolite ruszenie i inne funkcye rekompensy godne do przyszłego odkładamy sejmiku. 4. Realną także a nie w słowach fide publica województwa tego deklarując nagrodę, na przyszłym sejmiku IMci p. Miecielskiemu miecznikowi kaliskiemu bratu naszemu za podjętą w dobrach swoich przez pospolite ruszenie województwa naszego szkodę, a jako w tem wszystkiem należące do województwa tego ziemie były okazyą, tak wszystkie in particulari pewną IMci n. w. m. p. obmyślą rekompenzę. 5. Uskarżał się IMć p. Urbański łowczy podolski na sejmiku teraźniejszym, że niektórzy IMć obywatele ziemi sanockiej per renitentiam niepłacą podatku po zł. siedmiu na sejmiku przedsejmowym uchwalonego na ćwierć drugą chorągwie wyprawy IMci p. Kobielskiego, na którą ćwierć IMć p. Urbański łowczy podolski de proprio za ziemię sanocką zapłacił i tak laudo sejmiku przedsejmowego jest asekurowany jako też i przeszłego przy limicie sejmiku aprobowany, aby na sądach fiskalnych instantaream IMć odebrał satisfactionem; do czego że nie przyszło, tedy laudo praesenti pierwsze laudum sejmiku przedsejmowego approbujemy, tak jednak, aby zaraz i naznaczone trzy tysiące WIMci p. Antoniemu Stamirowskiemu staroście mostowskiemu podstolemu halickiemu marszałkowi przeszłego trybunału koronnego indilate oraz oddane były. 6. IMć p. Stefana Giebułtowskiego obligujemy, jako egzaktora do tego podatku obranego, aby jako najpilniej starania przyłożył do wybierania podatku in omnibus punctis, clausulis, referując się ad laudum sejmiku przedsejmowego, i delatę tych dóbr, które jeszcze nie wypłaciły, na reassumpcyej sądów teraźniejszych grodzkich sanockich IMć p. Giebułtowski do sądu podać powinien i delatę in praesentia IMci p. wicesgerenta albo subdelegata do sądu przydanego cum militari executione exekwować powinien będzie. 7. A żeśmy już na teraźniejszym sejmiku pospolite umówili sobie ruszenie, tedy miasto Lwów circa anteriorem ordinationem pospolitego ruszenia in omnibus punctis et clausulis konserwujemy nienaruszenie. 8. To zaś postanowienie nasze IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do grodu podać aby innotescat wszystkim braci województwa naszego zleciliśmy. Datum w Wisni in solito loco consultationum die vigesima nona Februarii anno Domini millesimo septingentesimo quarto. Jerzy Dziedoszycki łowczy koronny starosta żydaczewski marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego[1].

Castr. Leop. Rel. 482 p. 955—959; *Fasc. Cop. Castr. Leop. 12 p. 1009—1010. Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 24 p. 926 i nn.*; *Castr. Żydacz. Rel. 82 p. 1646—1649.*

---

[1]) Podajemy tutaj satyrę na sejmiki w grodzie lwowskim Castr. Leop. 482 p. 959—960 oblatowaną z tą uwagą, że sejmik nie odbył się 29 marca jak zaznaczono w satyrze, zdaje się z rozmysłu, ale 29 lutego:

Roku niegdy tysiącznego dnia dwudziestego ośmego marca, zapatrując się ptactwo na ziemskie królestwa polskiego sejmiki, swój też sejmik złożyć umyślili, na którym obmyśleć by mogli orłowi królowi swemu kontrybucyę, i jak wiele każdy ptak z swojej kondycyej stanu, honoru i wakansu płacić ma. I tak szczęśliwie nazajutrz t. j. dnia dwudziestego dziewiątego marca, tu niedaleko Lwowa na Łysej górze przy lasce sokoła, sejmiku natenczas ich marszałka, zgodnymi głosy obranego, zgodnie przyznali słuszną rzecz królowi swemu złożyć kontrybucyą, jastrzębia i krogulca exaktorów i w niedosyć uczynieniu exekutorów postanowiwszy. Gdy tedy krogulec rekwiruje kontrybucyą uchwaloną i chce nietoperza za niewypłaconą kontrybucyą exekwować, wymawia się że do królestwa Lwa należy, bo jest zwierzem, pokazując szerść i pierza też nie ma. W krótce tego roku 15 kwietnia zwierzęta w lasach suchowolskich sejmik złożywszy przy lasce liszki swemu królowi lwowi uchwalili kontrybucyą, exaktorów wilka i psa postanowili. Gdy tedy exaktorowie ci exekwować chcą nietoperza, a to z konferencyej przerzeczonych orła i lwa królów, (gdzie orzeł opowiedział lwowi), nietoperz niewiedząc o konferencyej między królami, znowu się wymawia, że jest ptakiem, bo umie latać i polecial nic nie zapłaciwszy. Co lew król zwierząt doniósł orłowi. Król tedy rozgniewawszy się z królestwa swego exulem fecit i dla tego w dzień nie waży się pokazać, boby gardłem karany był.

152.

Wisnia, 8. maja 1704.

Postanowienie ziemian województwa ruskiego po zerwanym sejmiku die 8 Maii 1704 anno w Wiszni.

1. Ponieważ w tak niebespiecznych konjekturach w rzptej iniquo fato zerwany sejmik, naznaczony przez uniwersały J. kr. Mci[1]), zmięszał wszystkie obrady nasze i zagrodził nam inevitabili obice drogę, którejśmy per cineres rzptej szukali ad salutem universi spólnie z innemi województwy, przecież in reconditis serc naszych, które wszelkie zwykły superare adversa wynajdujemy naufragam spei tabulam i zostawioną od uchronienia się od ostatniej zguby defensione naturali semitam, w niżej brevibus opisany sposób, gdyż nam dłużej cogitare fata rzptej niżeli obszernie mówić przychodzi. 2. Ex unanimi tedy consensu nas wszytkich rad dygnitarzów, urzędników, wszytkiego rycerstwa województwa ruskiego dwoje reassumimus et in toto approbamus lauda, w tem, cokolwiek publicum należy et spectat conservationis maiestatis et libertatis, pierwsze za dyrekcyej WIMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego[2]), drugie z ostatniej limity JWIMci p. Jerzego Dziduszyckiego koniuszego koronnego[3]). 3. Którę to umówionę zgodę naszę wszyscy własnymi podpisujemy rękami circa religionem, maiestatem et libertatem, czekając ostatnich wici króla IMci Augusta wtórego. Jan Jabłonowski wojewoda generał ziem ruskich. Stanisław Józef Fredro kasztelan lwowski. Adam Bełzecki kasztelan przemyski. Jerzy Dziduszycki koniuszy koronny starosta żydaczewski. Stefan Potocki krajczy koronny. Mikołaj Krosnowski podkomorzy lwowski, Mikołaj Giedziński łowczy nadworny koronny, Jan Daniłowicz starosta borecki, Samuel Sokolnicki chorąży żydaczewski, Jan Mrozowicki podsędek lwowski, Andrzej Mikołaj Żebrowski pisarz ziemski lwowski starosta stryjski, Mikołaj Stawski chorąży przemyski, Franciszek z Orzechowic Orzechowski łowczy i sędzia grodzki przemyski, Alexander hrabia Tarnowski graff z Czaboru, Antoni Balcer Czeczel Nowosielecki podczaszy żytomirski, Jan Drohojowski cum manifestatione iniuste za przywilejem stante vita otrzymanym na chorążego przemyskiego uproszonym przywilejem IMci p. chorążego latyczowskiego, Michał Józef Żurowski cześnik przemyski, Kazimierz Wasilewski miecznik ziemie lwowskiej, Alexander Stano stolnik sanocki, Szymon Wolski stolnik halicki, Alexander Stanisław Rykowski, Wojciech Łoś podstoli ziemi lwowskiej, Wojciech Wilczkowski P. M., Józef Wojakowski, Konstanty Bożeniec Jełowicki stolnik nowogrodzki, Alexander Humnicki cześnik sanocki, Jerzy Konstanty Kamieński podczaszy ziemie sanockiej, Wojciech Jan Rosnowski łowczy lwowski, Jan Białoskorski chorąży bydgoski, Mikołaj hr. z Tęczyna Ossoliński cześnik latyczowski, Franciszek Sebastyan Charczewski podstoli sanocki, Adam Trzebuchowski S. P., Michał Chłopicki S. Z., Michał Poradowski K. B. Stefan Rosnowski stolnik liwski, Franciszek Dubrawski skarbnik sanocki, Marcin Jerzy Wybranowski chorąży podolski, Maciej Józef Ustrzycki, Jan Wasilewski, Antoni Borzęcki C. L., Stanisław Snopkowski C. Z. Józef Grabiński starosta janowski, Stanisław Nahujowski, Krzysztof z Kamionki Kamieński, Jan Czołhański cześnik bydgoski, Teodor Szeptycki cześnik ziemie sanockiej, Stanisław Rogalski wojski rożański, Wojciech Siemiński S. N., Stanisław Kamieński, Kazimierz Szeptycki skarbnik gostyński, Andrzej Korytko, Eustachy Stanisław Szeptycki chorąży lubaczewski, Paweł Stanisław Manasterski

[1]) Sejmik był naznaczony na 6 maja, uniwersałem datowanym z obozu pod Piotrowinem 15 kwietnia 1704 Castr. Leop. 483 p. 1264. [2]) Laudum z 27 lutego 1703 r. ob. wyżej Nr. 142. [3]) Por. wyżej Nr. 150, 151.

regent grodzki żydaczewski, Mikołaj Łoś, Jan Siedliski miecznik wyszogrodzki, Jan Kazimierz Janikowski, Jan Papara rotmistrz J. kr. Mci, Marcin Gorzkowski wojski brzeski kujawski, Jan Siemieński, Alexander Strzałkowski, Stefan Dłuski, Jakub Dzik, Jan Niedobylski stolnik czerniechowski, Jan Stanisław na Kosurkach Kosiurek[a] Bekierski. Franciszek Teleżyński, Stanisław Swierski wojski ziemie lwowskiej, Józef Jasinski, Józef z Kawska Krynicki, Andrzej Swierski[b] chorąży dobrzyński, Józef Sobański, Andrzej Jaskmanicki podstoli kijowski. Andrzej Mężyński podczaszy żydaczewski. Adam Grochowski. Samuel Jaskmanicki. Jan Głębocki podczaszy brzeski-kujawski, Jan Lesczyński cześnik żytomierski. Mikołaj Rosnowski podwojewodzy lwowski. Stanisław z Podhorzec Korytko podczaszy czerniechowski pisarz grodzki lwowski. A. Dębiński. Seweryn Markowski. Łukasz Dydyński P. Z. Andrzej Słotwiński. Jan Wychowski. Franciszek Wychowski. Franciszek Stanisław Hołobuth Odrzechowski C. Z.,[c] Jan Kobylański. Floryan Rozwadowski podczaszy kijowski. Adam Choynacki stolnik ziemie dobrzyński. Łubek Łukasz. Jan Zapłatyński. Jerzy Wasilkowski. Jan Hoszowski. Franciszek Ożarowski. Mikołaj Kulczycki Słotyło. Andrzej Odrzechowski. Bazyli Odrzechowski. Konstanty Hoszowski podstoli żydaczewski. Franciszek Zawadzki łowczy kijowski.

Castr. Prem. Rel. 476 p. 1148—1150. Castr. Leop. Rel. 483 p. 1434—1437. Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 52 p. 2059—2070.

153.

Wisnia, 15. września 1704.

Laudum sejmiku wiszeńskiego deputackiego

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województwa ruskiego, stosując się do prawa pospolitego i chcąc je integerrime w teraźniejszej nieszczęśliwości utrapionej zewsząd korony Polskiej posteritati nostrae zachować, cum summo periculo vitae otoczeni będąc circumquaque hostilium armorum potentia, ale bonum publicum i konserwacyą praw swobód wolności vitae propriae praeferendo, zjechawszy się dnia dzisiejszego do Wiszni in locum lege publica privilegiatum obirania deputatów ad iudicia tribunalitia regni, aby tandem aliquando, gdy się Bóg zmiłuje nad utrapioną ojczyzną naszą aequitas et iustitia suum mogła sortiri robur, któraby przez nieobranie po województwach deputatów na to naznaczonych i opisanych orphanitate pressa vacillare musiała, temeritas zaś i licencya dominarentur, przez co ultimum mogłoby ojczyźnie naszej i wolności jej subsequi detrimentum, gdyż sine lege et iustitia quid sunt regna, nisi mera latrocinia. 2. Zgodnymi tedy głosami na tę funkcyą deputacką prześwietnego trybunału koronnego obraliśmy i uprosili z ziemi lwowskiej IMci p. Jana Pawła z Lubieńca Lubienieckiego chorążego nowogrodzkiego, z ziemie przemyskiej IMci p. Konstantego Hoszowskiego podstolego żydaczowskiego, z ziemie sanockiej IMci p. Stanisława z Rogal Rogalskiego wojskiego rużańskiego dyrektora i marszałka koła naszego rycerskiego, obowiązując IMciów fraterno affectu jako kochających tej ojczyzny synów, aby gdy affulget nitidus post nubila Phaebus, zasiadszy miejsca swoje w trybunale koronnym, gdzie conservatio dóbr, honorów i swobód naszych slacheckich agitur et libertas jako in pupilla oculi conservatur, fide, honore, recta conscientia, cokolwiek będzie boni publici, iustitiae et aequitatis pro decore województwa naszego trzymali i konserwowali. 3. A że na tymże sejmiku vigore laudorum i dawnych zwyczajów województwa

a) L. na Kosiorkach Kosiorek. b) L. Siewierski. c) L. Skorobut Orzechowski C. L.

naszego należy obieranie rotmistrza łanowego sołtyskiego, które cum praeiudicio województwa, to za ordynansami hetmańskimi jako to IMci p. Rozwadowskiemu, to za przywilejami J. kr. Mci p. Żurakowskiemu danymi vagitatur, przez co tej piechoty stała się dispartitio, czemu zabiegając ponieważ nam pernoctata sub hostico nie jest secura electio, in crastino być powinna, tedy tę materyę do przyszłego sejmiku deputackiego i większego zgromadzenia IMciów pp. braci odkładamy a tym czasem administracyą rotmistrzostwa tego zlecamy IMci p. Michałowi Poradowskiemu chorążemu bydgoskiemu, o które rotmistrzostwo na przyszłym da Pan Bóg sejmiku deputackim wolna się IMciom pp. braci ambientibus reserwuje konkurencya. 4. Aby zaś citius IMciom pp. braci ob modernam calamitatem absentibus innotescat, zlecamy i upraszamy IMci p. marszałka koła naszego aby to laudum teraźniejsze do grodu, któryby teraz extra hostilitatem w województwie naszem zostawał quam citissime porrigat ręką swoją imieniem nas braci podpisawszy. Działo się w Wiszni die decima quinta Septembris anno Domini 1704. Stanisław z Rogal Rogalski wojski rozański marszałek koła rycerskiego sejmiku wisznińskiego deputackiego.

Castr. Prem. Rel. 477 p. 1842—1843; Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 24 p. 917 i nn; Castr. Leop. Rel. 484 p. 140—142. Castr. Zydacz. Rel. 83 p. 1—2.

154.

Wisnia, 15. września 1705.

Laudum sejmiku wiszeńskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województwa ruskiego na generał sejmiku wyszyńskiego electionis IMciów pp. deputatów do trybunału koronnego na pierwszy poniedziałek po święcie Narodzenia Panny Najświętszej lege publica determinowany zjechawszy się, gdzie oraz i elekcya rotmistrza łanowego według prawa przypada, czekaliśmy tej szczęśliwości, aby przedsięwzięte dzieło faventiori numine zakończyćśmy mogli. 2. Ale ponieważ iniquo fato województwa naszego sejmik ten electionis IMciów pp. deputatów nie doszedł, tedy aby tymże torem i elekcya IMci p. rotmistrza łanowego nie upadła, która tylko częściowo obrady nasze ad scopulum allidit, przez cchotę wielu IMciów do tej usługi konkurujących, aniżeli kiedy pożądany odbiera skutek, ostrzegliśmy sobie na dniu wczorajszym, aby nazajutrz pod dyrekcyą i dystrybutą wolnych głosów pierwszego województwa naszego senatora elekcyą rotmistrzowską odprawiliśmy. 3. Tedy dnia dzisiejszego sub authoritate JWIMci p. kasztelana lwowskiego potiti suffragio IMciów pp. braci na sejmik zgromadzonych, obraliśmy za rotmistrza łanowego województwa ruskiego IMć p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego towarzysza chorągwi husarskiej JO. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, któremu to IMci p. rotmistrzowi na niniejszym kongresie naszym pluralitate votorum obranemu takową moc i władzę nad pachołkami województwa naszego conventus praesentis authoritate tribuimus, jako według cirkumskrypcyi prawa pospolitego i dawnych uchwał sejmikowych IMci competit. Którego to IMci p. rotmistrza nowo obranego kommenda nad pomienionymi pachołkami zaczynać się ma od święta Marcina świętego i na takież święto secundum obloquentiam prawa kończyć się powinna. Przy tym tedy tego nowo obranego IMci p. rotmistrza obligujemy, aby należycie swoje prowadził rotmistrzostwa swego funkcye a tempore prawem opisanego, jako samą rzeczą ma cessare, tak też non obstante tegoż IMci contumacia vel absentia wolno będzie na sejmiku da Bóg przyszłym do inszego IMci p. rotmistrza przystąpić elekcyej, 4. Że zaś IMć p. Jan Żurowski cześnik sochaczewski, dotąd pachołków łanowych województwa naszego

za ordynansem JO. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego pod komendą mający, łany w ekonomiej samborskiej pachołków łanowych od egzakcyej i egzekucyej wojsk saskich J. kr. Mci proprio aere okupił, czego in praesenti congressu nostro pokazywał dokumenta, i od obranego teraz IMci p. rotmistrza refusionem praetendował, a pretensia refusionis presse ad fundum łanowych pachołków regulować się powinna, od których, że tylko IMć p. Żurowski cześnik sochaczewski in parte tylko satisfactus jest, tedy aby de integro uspokojony był, procurabit nowo obrany IMć p. rotmistrz, praevia jednak IMci p. cześnika sochaczewskiego ze wszystkimi pachołkami calculatione, co jest wypłaconego z łanów, a co zatrzymanego długu na okup wojskom saskim pokaże się permittimus IMci cześnikowi sochaczewskiemu exekwować, cum adminiculo jednak nowo obranego IMci p. rotmistrza. W czem super renitentes dać powinien pomocy, aby sine ulla dilatione była solucya, tak ażeby finaliter uspokoiwszy nowo obrany IMć p. rotmistrz żadnej IMci p. cześnikowi sochaczewskiemu do województwa naszego nie zostawił w pretensyach rezerwy. 5. Doniesiona nam krzywda IMci p. Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego i IMci p. podczaszego podolskiego, ratione niesłusznej inpetycyej i diffidacyej na osoby IMciów od pp. Tatomirów, którzy to pp. Tatomirowie non cessant w zawziętości swojej, przeto zleciliśmy IMci p. Stefanowi Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu, aby z pod komendy swojej dał pro tuitione osób IMciów na pierwszą expostulacyą smolaków presidiaryjnych in tanta quantitate, jako i pokąd ich potrzeba będzie. 6. Czyniąc zaś folgę w wartach miastu Przemyślowi, które cechami swemi excubando dla ostrożności od morowego powietrza w bramach codziennie i nocą straż odprawując non sufficiunt, dla czego aby tem większe od tej zarazy być mogło bespieczeństwo, piętnaście pachołków z pod komendy IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego rotmistrza powiatowego ziemi przemyskiej in supplementum miejskim strażom naznaczamy. Którzy to ludzie dispositioni WIMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego subesse powinni. Na których konserwacyą to jest lenungi, póki zima nie nadejdzie, IMci p. administratorowi czopowego przemyskiego zł. trzysta do rąk IMci p. łowczego przemyskiego oddać zleciliśmy za najpierwszą tegoż IMci rekwizycyą. A że IMci p. Stefana Tureckiego miecznika dobrzyńskiego emerita virtus doświadczona na exkursyach od granic węgierskich pilność i animadwersya dalsze w afektach naszych meretur respekta, tedy tegoż IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego in ulteriori functionis suae prosecutione konserwujemy. 7. Ziemia sanocka, exkurzyom zagranicznym od Węgier podległa, zabiegając dalszemu bespieczeństwu swemu obiera do uchwalonych od siebie na przeszłych pro securitate sejmikach pachołków za rotmistrza IMć p. Jakuba Wolskiego, któremu wszelka pilność i animadwersya koło granic, żeby nie było zabiegów od ludzi pogranicznych recommendatur. Za którą pilność i pracę temuż IMć p. Wolskiemu obranemu rotmistrzowi recompensa z czopowego według dawnych zwyczajów in qualitate et quantitate, jaka przed tem była naznacza się. Służba zaś temu IMci p. rotmistrzowi ziemi naszej zaczynać się powinna a tempore anterioribus laudis circumscripto. 8. A że konstytucya sejmu grodzińskiego pro praesidio ziemi sanockiej łanników w tejże ziemi zostających od wojennej uwolniła usługi, przetoż i teraz ciż łannicy ad obseqium IMci p. rotmistrza łanowego województwa naszego należeć nie powinni, ale pro praesidio ziemi naszej reservantur. 9. Sądy zaś fiskalne ziemi naszej reassumimus, które jednak na tej jednej reasumpcyi sine ulteriori continuatione skończyć się i odsądzić mają. Insze zaś interessa i dyspozycye ziem naszych do przyszłych da Bóg sejmików odkładamy. 10. Którą to uchwałę naszą, aby JWIMć p. kasztelan lwowski ręką swoją podpisał i do grodu podał uprosiliśmy. Datum w Wiszni in loco consultationum solito, die decima quinta mensis Septembris anno Domini millesimo septingentesimo quinto. Stanisław Józef Fredro S. L.

Castr. Prem. Rel. 479 p. 2123—2126.

155.

Wisnia, 27. lipca 1706.

Laudum sejmiku wiszeńskiego (limita.)

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa generału ziem ruskich zjechawszy się na miejsce zwyczajne sejmikowania do Wiszni na dzień 27 lipca za uniwersałem Najaśniejszego króla IMci Stanisława pana naszego miłościwego i chcąc tam de fatis całej rzptej jako i województwa naszego consulere, że zaś nie rychło ogłoszenie uniwersałów po grodach tak wiele IMciów pp. braci naszych ab hoc termino per ignorantiam avocavit, w małej zaś liczbie zjechawszy się nie chcieliśmy positive nic stanowić bez tak wielu IMciów, ile in materia całe województwo concernente, satisfaciendo jednak woli najaśniejszego króla IMci, której niechcąc być renitentes i zagaiwszy sejmik sub auspiciis jego także obrawszy p. marszałka cum toto negotio, dla większego konkursu IMciów pp. braci, sejmik ten limitowaliśmy na dzień 17 sierpnia, na który da Bóg wszyscy zjechawszy się unanimi voto zechcemy się aplikować tak dla podźwignienia rzptej już prawie in extremis będącej jakoteż partykularnie securitati województwa naszego zechcemy providere. 2. Teraz tylko laudum to postanowiwszy IMć p. marszałka prosimy, aby do grodów podane było. Działo się w Wiszni 27 lipca roku pańskiego 1706. Jan Siemieński marszałek koła rycerskiego województwa generału ziem ruskich.

Castr. Leop. Rel. 486 p. 1565—1566; Castr. Prem. Rel. 481 p. 1595—1596.

156.

Wisnia, 21. lutego 1707.

Sejmik wiszeński postanawia limitę.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytkie rycerstwo generału województwa ruskiego, zjechawszy się na sejmik do Wiszni miejsce consultationum ziemiom naszym zwyczajne ex limitatione anteriori [1]) na dzień dzisiejszy dwudziesty pierwszy miesiąca lutego anno ad praesens currenti determinowany, za uniwersałem najaśniejszego króla IMć Augusta Wtórego w Warszawie die vigesima quarta mensis Novembris anno immediate praeterito millesimo septingentesimo sexto datowanym, pod dyrekcyą tegoż IMci p. marszałka koła znaszego rycerskiego, na terminie z uniwersału przypadającym obranego, zjechawszy się, w dalsze obrady i na ten czas nie wchodząc, totum negotium sejmiku tego i uchwał jego cum omnibus circumstantiis eius ad numerosiorem frequentiam IMciów pp. ziemianów moich w. m. pp. i braci naszych de consensu IMciów do dnia dwudziestego ósmego miesiąca marca blisko następującego w roku teraźniejszym limitujemy i prorogujemy. 2. Która to limitacya, aby całemu generałowi województwa naszego innotescat, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby niniejszy instrument limitationis do grodów lwowskiego, przemyskiego, sanockiego z podpisem ręki swej podał. Zachowując sobie in toto na przyszłym sejmikowania terminie pod tąż laską lub pod inszym po zagajeniu sejmiku ex beneplacito IMciów pp. braci naszych wszytkich suppeditando direktorem reassumpcye. Działo się

[1]) Pod dniem 14 stycznia zanotowano w Gr. Lw. Rel. 487 p. 100 limitę sejmiku wiszeńskiego, lecz nie wciągnięto aktu.

w Wiszni die vigesima prima Februarii anno Domini millesimo septingentesimo septimo. Józef Franciszek Izdebski łowczy buski, marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Fasc. Cop. C. Prem. Rel. 67 p. 271—272; Castr. Leop. Rel. 487 p. 524—525; Fasc. Cop. C. Leop. 13 p. 379.

157.

Wisnia, 28. marca 1707.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej do Wisni in locum consultationum solitum pro die vigesima octava mensis Martii anno currenti, vigore uchwały walnej rady lwowskiej die septima mensis Februarii w roku tymże zakończonej zgromadzeni, pokornie majestatowi Boskiemu podziękowawszy, że inter tot procellas reipublicae daje nam czas consiliorum, takową przedsiębierzemy obradę. 2. A naprzód Jego Carskiego Weliczeństwa majestatowi z należytą submissyą dziękujemy, że nieborgując niewczasom pańskim osobą swoją i wojsk swoich gromadną assystencyą prawa i wolności nasze wspierać raczy, co i przez IMciów pp. posłów naszych IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego, IMć p. Jana Drohojowskiego pułkownika wojsk rzptej, IMć p. Jana Charczewskiego podstolego sanockiego osobliwą onym daną instrukcyą świadczymy. 2. Także wziąwszy w konsyderacyą, że JO. książę IMć arcybiskup gnieznieński primas et primus princips regni[a] przy ogłoszonym najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego extra regnum wyjeździe i opuszczonej koronie bierze przed się curam salvandae reipublicae, kiedy walną radę złożywszy konfederacyą sandomirską ad tutandam libertatem cum statibus regni na ten czas tam praesentibus utwierdził i dalszą praw i swobód naszych tuitionem zafundował, pro eo erga rempublicam zelo debitum nomini et dignitati IMci venerationis praestamus cultum. JWIMciom pp. hetmanom koronnym, JWIMci p. wojewodzie bełzkiemu hetmanowi wielkiemu koronnemu,[b] że osobą i fortuną swoją województwo nasze a periculis ingruentibus utrzymał należyte czynimy podziękowanie, co i przez IMciów pp. posłów naszych przy osobliwym instrukcyi instrumencie czynić deklarujemy et eo nomine e gremio nostri IMciów pp. posłów IMci p. Wojciecha Łosia podstolego i sędziego grodzkiego lwowskiego, IMć p. Klemensa Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego, IMć p. Antoniego z Rytarowic Rytarowskiego roty husarskiej najjaśniejszego króla IMci towarzysza i IMć p. Antoniego Bala chorążego znaku pancernego JWIMci p. marszałka nadwornego w. księstwa litewskiego uprosiliśmy, ktorzy niewygasłą w nas erga bonum publicum ochotę stateczną i żadnemi przeciwieństwy nie przełamaną do obrony ojczystych praw i wolności naszych stałość odniosą, jako o tem instrukcya IMciom dana obszerniej testatur. 4. A lubo ex instituto legum et communi iustitia należy, aby dobrze zasłużone wojsko w usłudze rzptej statecznie zostające w zasługach swoich należyte odebrało ukontentowanie, tembardziej jednak intencyi walnej rady lwowskiej wniesionej w kole naszem JWIMci p. wojewody bełskiego hetmana w. koronnego instancyą czyniąc dosyć, województwo nasze niezliczonemi zrujnowane i już prawie ad ultimam desolationem przyprowadzone afflikacyami różnych wojsk confluxu i tak wiele razy ponowionymi uciskami, niechcąc publicznej i całego wojska deesse

a) Stanisław Szembek. b) Adam Sieniawski.

potrzebie, obowiązuję się, że o wypłacenie winnych zasług pacatiori tempore starać się i usiłować będzie. Teraz wygradzając publico desiderio podatek grosza czwartego od wszystkich likworów sejmem lubelskim blisko przyszłym deklarowany, a per iniuriam temporum do tych czas niepraktykowany, stanowi i uchwala, cursum jego a die prima Maii mensis imminentis zaczynając, który to podatek ab ultimis consumentibus tak po miastach jako i po wsiach królewskich i duchownych i szlacheckich, ad mentem konstytucyi lubelskiej wybierany, et praevio według konstytucyi iuramento, oddawany i na wypłacenie assygnacyi wychodzących erogowany być ma. Dobra jednak Tyrawa Wołoska JWIMci p. kasztelana lwowskiego, uti novae locationis, od podatku tego libertujemy. **5.** Szelężne ordynowane w ziemi lwowskiej jako dotąd currebat tak i na dalszy czas że powinno currere deklarujemy. **6.** Miasto Lwów, że przez lata przeszłe podatek tenże grosza czwartego wybierało, rachunek z tego na sądach fiskalnych uczynić powinno, a in futurum równo z drugimi podatek tenże wybierać i do rąk IMciów pp. exaktorów wnosić będzie; to jednak co in publicum erogarunt w podatku teraz się zaczynającym ma być przyjęto. **7.** Stosując się zaś do prawa generalnej konfederacyi sandomirskiej świeżo we Lwowie postanowionego, do IMciów pp. deputatów tak sejmu lubelskiego jako też i generalnej konfederacyi sandomirskiej województwo nasze na radę walną we Lwowie zaczętą naznacza deputatów IMciów pp. z ziemie lwowskiej IMć p. Jana Mrozickiego[a] podsędka lwowskiego i IMć p. Wojciecha Łosia podstolego i sędziego grodzkiego lwowskiego; z ziemie przemyskiej IMć p. Stanisława Snopkowskiego chorążego latyczowskiego, IMć p. Mikołaja Rosnowskiego podwojewodzego lwowskiego; z ziemie sanockiej IMć p. Mikołaja Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego i IMć p. Stanisława Kamieńskiego cześnika czerniechowskiego i aby pomienieni IMcie securitatem praw rzptej omnimode przestrzegając in materias cardinales statum reipublicae concernentes i sami nie wdawali się i nikomu cum detrimento praw ojczystych wdawać się nie pozwalali i owszem integritatem activae vocis trzymali i zachowali. A jeżeliby cokolwiek nocivum prawom i wolnościom rzptej postrzegli, nietylko się przeciwko temu wszelkim sposobem opponowali, ale jako najprędzej o tem województwu naszemu znać dawali, w czem IMciów fide, honore et conscientia obligamus. **8.** Elekcyą komisarzów z ziem naszych na trybunał skarbowy radomski do przyszłego da Bóg sejmiku odkładamy i zachowujemy. **9.** Że zaś wiele na tem województwu naszemu należy, aby ratione podatków już wniesionych i jeszcze zatrzymanych o należytem informować się mogło porządku, przeto sądy fiskalne w ziemiach naszych reassumujemy, które aby przez IMciów pp. sędziów in antecessum postanowionych sądzone były deklarujemy, eo adiecto, że w ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej feria secunda post dominicam Conductus Paschae zaczynać się mają. Do których ex consensu communi w ziemi lwowskiej IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego i IMć p. Mateusza Iliaka miecznika bracławskiego regenta grodzkiego lwowskiego przydajemy. Instygatora zaś do poparcia i pilnowania spraw sądów tychże IMć p. Alexandra Mściwujewskiego naznaczamy. W ziemi zaś przemyskiej IMciów JWIMć p. Jerzego Dziduszyckiego koniuszego koronnego, IMć p. Jerzego Konstantego Kamieńskiego podczaszego sanockiego, IMć p. Clemensa Ustrzyckiego stolnika zakroczymskiego, IMć p. Sebastyana Charczowskiego podstolego sanockiego, IMć p. Jana Wasilkowskiego starostę narewskiego, IMć p. Piotra Winnickiego podczaszego podolskiego, IMć p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, IMć p. Samuela Dwernickiego podstolego żytomirskiego, IMć p. Stanisława Gumowskiego cześnika zakroczymskiego, IMć p. Jana Siedliskiego miecznika wyszogrodzkiego, także w ziemi sanockiej IMć p. Antoniego Bala chorążego roty pancernej JWIMci p. marszałka nadwornego w. księstwa litewskiego postanawiamy. Które

a) Mrozowickiego Z.

to sądy fiskalne mają być zakończone przed incydencyą trybunału radomskiego. **10.** A ponieważ za świeżem postanowieniem walnej rady lwowskiej do wydawania prowiantów letnich na wojska auxiliarne najjaśniejszego Cara IMci przychodzi, przeto do pomiarkowania dymów i do redukowania proporcyi onychże przez tęż walną radę na województwo nasze włożonej komisarzów niżej wyrażonych, to jest z ziemi lwowskiej IMć p. Konstantego Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego, IMć p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkiego lwowskiego, IMć p. Szeptyckiego chorążego lubaczewskiego, IMć p. Mikołaja Diakowskiego podstolego latyczowskiego, IMć p. Mateusza Iliaka miecznika bracławskiego regenta grodzkiego lwowskiego; z ziemie przemyskiej IMć p. Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego, IMć p. Kazimierza Szeptyckiego skarbnika gostyńskiego, IMć p. Jana Wasilewskiego starostę narewskiego, IMć p. Alexandra [a]) Zielonkę cześnika kijowskiego, IMć p. Bandrowskiego łowczego buskiego; z ziemi sanockiej IMć p. Hieronima [b]) Orzechowskiego podczaszego bilskiego, [c]) IMć p. Mikołaja Giebułtowskiego, IMć p. Macieja Urbańskiego destynujemy. Którzy to IMć pp. lwowscy do Lwowa, przemyscy do Przemyśla, sanoccy do Sanoka na poniedziałek po niedzieli Judica nazwanej blisko następującej zjechawszy się et munus suum diligentissime nikomu nie folgując exequi powinni będą. **11.** Do wybierania czwartego grosza exaktorów w ziemi lwowskiej IMć p. Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego i Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego wespół z ziemią żydaczewską, w ziemi przemyskiej IMć p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego, IMć p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego; w ziemi sanockiej IMć p. Andrzeja Korytka podstolego czerniechowskiego na rok tylko jeden obieramy, wolną sobie elekcyą na rok drugi do przyszłego sejmiku zachowując. **12.** Także ordynacyą czopowego i szelężnego w ziemi lwowskiej, czopowego w ziemi przemyskiej, czopowego ziemi sanockiej do przyszłego sejmiku odkładamy. **13.** Detulit kołu naszemu publica notitia, że kościół wielebnych OO. Jezuitów collegium jarosławskiego na Piasku z dopuszczenia Bożego ogniem zniszczone, przeto na restauracyą jego ziemia lwowska sumę zł. tysiąc dwieście, przemyska trzy tysiące, sanocka ośm set z czopowego lubo szelężnego ante omnia obmyślić i wydać deklaruje i aby sądy fiskalne tę deklaracyą do skutku nieodwłocznego przywiodły oneż obligujemy. **14.** Asygnacya regimentowi pieszemu JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana wielkiego kor. do ziemi przemyskiej na sumę ośmnaście tysięcy zł. do czopowego wydana, ponieważ in parte tylko wypłacona, w wypłaceniu zaś reszty czopowe non sufficit, przeto ordynujemy, aby z czwartego grosza ziemi przemyskiej ante omnes wypłacona była. Także asygnacya JWIMci p. hetmanowi polnemu kor., na sumę dwanaście tysięcy zł. służąca, aby z tego podatku groszowego wypłacona była iniungimus. **15.** Sumy erogowane w ziemi lwowskiej na presidium lwowskie tak za świętej pamięci JWIMci p. Lubomirskiego kasztelana krakowskiego jako i teraźniejszego JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego, aby w skarbie koronnym in rationibus calculi przyjęte były laudo praesenti praecustodimus. **16.** Wielkie w ziemiach naszych dzieją się inkonweniencye, że po miastach i miasteczkach wszystkich miary do zboża nierówne, ale wszędzie różne pro libitu obywatelów subsistuntur, przeto zabiegając temu nierządowi postanawiamy, aby półmiarek ozimy garcy dwadzieścia cztery w strych, w półmiarek także jarego zboża w strych garcy trzydzieście a nie więcej wchodziło. Który porządek possessores bonorum et magistratus zaraz od sejmiku teraźniejszego czynić powinny i na miarach dla rozeznania i utwierdzenia przedających cechy położyć ani inszych na oszukanie ludzkie podmiotów nie czynić. Co praestare powinni sub poena centum marcarum, którą pp. instygatorowie fiskalni vindicare i żeby to nasze postanowienie in executione było sedulo dozierać, przestrzegać powinni będą. **17.** Wniesiona w kole naszem

a) Z. Michała. b) Z. Jerzego. c) Z. Bełzkiego.

quaerimonia, że miasteczko Stryj i starostwo różnych wojsk aggrawacyami wielce zrujnowane, przeto subveniendo egestąti togo starostwa czopowe z miasteczka Stryja przychodzące na lat dwie a die prima Augusti anno praesenti zaczynając starostwu temuż in sublevationem jego obracamy. **18.** Miasteczko także Rzeszów pogorzałe i różnymi przypadkami nadrujnowane od czopowego na rok jeden uwalniamy. **19.** Assygnacyą oschłą IMci p. Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego dla obmyślenia satysfakcyi do sądów fiskalnych odsyłamy. **20.** Dekret IMci p. Ossolińskiego podczaszego żydaczowskiego administratora szelężnego ziemi przemyskiej z miasteczkami różnemi względem retent tegoż podatku szelężnego ferowany, aby przez sądy fiskalne adhibita executione militari in effectum był przywiedziony decernimus. **21.** Assygnacyą oschłą IMci p. Orzechowskiego łowczego przemyskiego w ziemi sanockiej na sądy fiskalne pro praestanda satisfactione odsyłamy. **22.** Desiderium IMci p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego względem dwoch tysięcy zł. IMci za strażnikostwo w pospolitem ruszeniu odprawione per laudum deklarowanych itidem do sądów fiskalnych pro satisfactione odsyłamy. **23.** Assygnacyą sukcessorów IMci p. Chmielowskiego w ziemi przemyskiej w exakcyi IMci p. Leszczyńskiego oschłą na sądy fiskalne pro satisfactione odkładamy. **24.** Także pretensyą IMci p. Kamieńskiego podczaszego sanockiego względem poselstwa do Torunia do króla IMci Augusta odprawionego na sądy fiskalne odsyłamy. **25.** Należytą za podjętą pracę rekompensę JWIMci p. Dieduszyckiemu koniuszemu koronnemu komisarzowi naszemu na blisko przeszły trybunał skarbowy i IMci p. Mikołajowi Rosnowskiemu podwojewodzemu lwowskiemu posłowi na sejm przeszły lubelski jako i IMci p. Hoszowskiemu podstolemu żydaczewskiemu deputatowi na trybunał koronny z ziemie przemyskiej do przyszłego ex limitatione sejmiku odkładamy, lubo na sądach fiskalnych aby IMciom gratitudo obmyślona była deklarujemy. **26.** Ponieważ asygnacya wydąna IMci p. Piotrowi Winnickiemu podczaszemu podolskiemu do IMci p. Józefa Fredra podczaszego żydaczowskiego oschła i dekretem sądów fiskalnych przysądzone circa calculationem dwa tysiące nie zapłacone, zaczem z przyszłego czopowego poczynającego się a die prima Augusti w roku teraźniejszym IMci p. administratorowi onegoż praesenti laudo naznaczamy. **27.** Ponieważ IMć p. Franciszek Urbański łowczy podolski na pilną potrzebę ziemi sanockiej był wygodą półtrzynasta tysięcy tj. na zapłacenie drugiej ćwierci chorągwi wyprawnej powiatowej pod IMcią p. Kobielskim rotmistrzem i de proprio in instanti wypłacił za assekuracyą IMciów pp. obywatelów ziemi sanockiej, na co już i podatek jest uchwalony i postanowiony, ale że IMcie pp. obywatele niewiedzieć ob quam causam są renitentes w płaceniu i mało kto wypłacił, więc teraźniejszem laudum to postanowienie approbując do najprędszego wypłacenia IMciom pp. obywatelom ziemi sanockiej zalecamy i fraterne IMciów obligujemy salvis de retentoribus executionibus praecustoditis. **28.** Podatek młynowy w ziemi przemyskiej ponieważ częścią dla konsystencyi z przeszkody od wojsk tak koronnych jako i auxyliarnych częścią dla powietrza morowego skończony być nie mógł; stosując się jednak do konstytucyi lubelskiej i laudum sejmiku naszego obstringimus IMciów pp. exaktorów affektami naszemi, aby te exakcye swoje kontynuowali. Co zaś za assygnacyami i to co za przymuszoną assygnacyą JWIMci p. pisarza polnego koronnego wypłacili, to w rachunkach na sądach fiskalnych IMciom pp. exaktorom pro persoluto ma być przyjęto. Inne zaś assygnacye do IMciów wydane ad cognitionem sądów fiskalnych suspendimus. **29.** Zaszła quaerimonia od IMciów possessorów Siemiginowa i Niezuchowa w ziemi przemyskiej leżących, że postanowieniem dymów, tak przy pomiarkowaniu na wojska auxiliarne jako też i przed tem są obciążone, przeto takową instancyą do IMciów pp. komisarzów teraz na pomiarkowanie dymów na prowianty letnie auxyliarnym wojskom obranych żeby uczynili allewiacyą odsyłamy. A in futurum IMcie pp. rewizorowie per laudum naznaczeni in fundum zjechać mają, rewizyą uczynić i sądowi fiskalnemu donieść, sąd zaś fiskalny

dymy postanowić będzie powinien. **30.** Possessor medietatis miasteczka Bolechowa cum attinentiis części IMci p. Giedzińskiego cześnika lwowskiego IMć p. Jełowicki stolnik nowogrodzki pisarz grodzki żydaczowski koła naszego marszałek querulabatur, że dobra pomienione dymami są przeładowone, przeto na rewizyą IMciów p. Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego i Alexandra Mściwujewskiego, lubo jednego z IMciów który snadniej conduci poterit ordynujemy a po odprawionej rewizyi na sądy fiskalne dla postanowienia dymów odsyłamy. **31.** IMć p. Turzański exaktor podatku podymnego ziemie lwowskiej dekretami tak sądu fiskalnego lwowskiego jako i komissyi skarbowej ad instantiam IMciów pp. deputatów chorągwi WIMci p. krajczego koronnego do wypłacenia sumy dwóch tysięcy siedmiuset zł. przy nim resztującej adstrictus deduxit, że jest okradzony i wypłaceniu temu non sufficit, przeto sejmik teraźniejszy mając kompassyą nad IMcią sumę pomienioną chorągwi wypłacić deklaruje i do sądów fiskalnych pro satisfactione odsyła et a rigore decretorum IMci p. Turzańskiego relaksuje. **32.** Desiderium IMci p. Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkiego lwowskiego względem ruiny IMci przez Szwedów uczynionej i kosztów na konserwacyą ksiąg grodzkich lwowskich łożonych na sądy fiskalne ziem naszych odsyłamy. **33.** Wniesiono w kole naszem, że do miasta Lwowa pod różnemi protekcyami szlacheckiemi wiele towarów różnych wprowadzają, przez co niemała w prowentach publicznych dzieje się ujma. Przeto zabiegając huic inconvenienti deklarujemy, aby mimo wszelkie protekcye każdy od szlachty kupujący prowent należycie płacił, forum renitentibus w grodzie lwowskim etiam ex termino tacto naznaczając. **34.** Ponieważ kościołowi wiszyńskiemu largicya na sejmikach przeszłych naznaczona w ziemiach przemyskiej i sanockiej dotąd nie jest wypłacona, deklarujemy, że z sądów teraźniejszych fiskalnych nieodwłocznie satysfakcya obmyślona będzie. **35.** Quaerimoniam miasta Sambora i przedmieścia jego na spustoszenie tak przez ogień przypadkowy jako i powietrze morowe wniesioną lubo do sejmiku przyszłego lubo do sądów fiskalnych pro cognitione i na uczynienie w podatkach allewiacyi odkładamy. **36.** Także i miasteczko Radymno cum simli desiderio przychodzące do tychże sądów lubo sejmiku przyszłego odsyłamy. **37.** Laudum ziemie lwowskiej in antecessum względem nierównej ceny w szynkowaniu trunków postanowione reassumujemy, które i ziemia przemyska pro rato przyjmuje. **38.** Interes IMci p. Lubka względem niewoli tatarskiej wniesiony do sądów fiskalnych odsyłamy, inszych zaś supplikujących do sejmiku przyszłego et proemia IMciów pp. braci benemeritorum zachowujemy. **39.** Desideria miasta Przemyśla pani Jaroszowicowej i Żydów przemyskich także Przeworska i Gródka lubo do sądów fiskalnych albo do sejmiku przyszłego odsyłamy. **40.** IMciów pp. administratorów, egzaktorów, retentorów podatków wszelkich jakiemkolwiek imieniem nazwanych także do podatku młynowego naznaczonych serio obstringimus, aby sine quavis adcitatione na sądy fiskalne w ziemiach swoich dla sprawienia się i czynienia rachunków stawali, reszty przy sobie zostające komportowali co i sukcessores demortuorum praestare powinni, sub rigore prawa pospolitego et ultimaria militari de personis et bonis facienda executione. **41.** Po skończonym tedy z łaski Bożej teraźniejszym sejmiku i uczynionym w zachodzących interessach województwa naszego postanowieniu, biorąc przed się dalszych obrąd przy czasie teraźniejszym potrzebę, sejmik tenże do dnia trzydziestego miesiąca maja w roku teraźniejszym pod laską tegoż IMci p. marszałka koła naszego limitujemy; in casu zaś niezjechania IMci na czas determinowany wolne sobie obranie IMci p. direktora zachowujemy. **42.** A te postanowienie nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i po grodach rozesłać zlecamy. Działo się w Wiszni in loco consultationum solito dnia dwudziestego ósmego miesiąca marca, roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego siódmego. Konstanty

Bożeniec Jełowicki stolnik nowogrodzki, pisarz grodzki żydaczowski, marszałek sejmiku wyszyńskiego generału województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. Prem. Rel. 67 p. 527—536; *Castr. Zydacz Rel. 84 p. 1919—1929*; *Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 53 p. 1515—1526. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 34.*

158.

Wisnia, 30. maja 1707.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województwa ruskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej do Wiszni in locum consultationum solitum pro die trigesima Marii anno currenti ex limitatione anteriori zjechawszy się takową w potrzebach publicznych czynimy obradę. 2. A lubo na przeszłym sejmiku, inhaerendo constitutioni sejmu lubelskiego, podatek czwartego grosza od likworów tak z miast jako i ze wsiów ziem naszych lwowskiej, przemyskiej i sanockiej miał być wypłacony, jednak uważając, żeby nierychła bardzo postanowionej repartycyej na komissyi lwowskiej w zasługach wojska rzptej była exolucya, przy tem żeby się wielkie musiały dziać periuria, którym obviando nec non habita ratione variarum calamitatum powietrza, extorsyi nieznośnych od różnych ludzi, także przydatków różnych do arend, jako to młynów, gruntów, łąk, ogrodów, poddaństwa, zbóż, takową in vim satisfactionis prawu postanowionemu i akceleracyi zapłaty wojsku zasłużonemu czynimy wypłacenie tego podatku groszowego ordynacyą. 3. Miasta i miasteczka in genere wszytkie i jurysdykcye wszelkie w nich będące, tak status spiritualis jako i saecularis, nemine excepto, szelężne dwoiste od każdego likworu cuiuscunque tituli et essentiae tak domowych jako i przewoźnych wypłacać powinni według taryfy i kontraktów dawniejszych exakcyi szelężnego postanowionych. Gdzieby zaś miasteczka były spalone albo zrujnowane i kontraktów dawnych dociągnąć nie mogły, albo per renitentiam kontraktować nie chciały, dajemy w moc IMciom pp. exaktorom arendowanie tego podatku ad proportionem szynku i samej słuszności, co wszytko dziać się powinno sine praeiudicio et detrimento dzierżaw i rękawicznego żadnego nigdzie IMcie pretendować nie powinni, któreby zaś miasteczka z pogorzałych kontraktować nie chciały, albo nie mogły, IMcie pp. exaktorowie superintendentów swoich naznaczyć mają i podatek teraźniejszy wybierać, wyjąwszy od tego podatku Tyrawę Wołoską przez laudum przeszłe libertowane, która do żadnego pomiarkowania tak teraz jako in futurum należyć nie ma. 4. Ze wsiów zaś tak duchownych, jako królewskich i ziemskich, nemine excepto, z arend browarnych według kontraktów realnych około nich postanowionych nihil excipiendo ex pertinentiis arendom annexis po siedmiu zł. od każdego sta złotych ciż IMcie pp. exaktorowie wybierać mają i arendarze pro die ultima Julii podatek tenże, za całe pół roku należący, tj. po półczwarta złotego od sta komportować i wypłacać powinni będą, a to za attestacyami IMciów pp. dziedziców albo possessorów dóbr lub fide, honore et conscientia wydanemi, rękoma własnemi podpisanemi i pieczęcią stwierdzonemi in eum sensum, że sprawiedliwe kontrakty, nic nie zataiwszy ani zmniejszywszy arendownej kwoty i nic za additamenta albo przydatki raczej do arend przydane nie wytrącając, ale według kontraktów i intercyz. Ktoby zaś miał sobie mala fide w tem postąpić i fałszywą wydać attestacyą, takowy ma być karany tak dziedzic jako i possessor poena simplicis pensionis et sessione turris per duas septimanas in quovis iudicio et officio regni ad instantiam IMciów pp. egxaktorów sive cuiusvis sine omni appelatione vindicanda. 5. Arendarze także Żydzi falsificatores contractus poenae peculatus subesse powinni in

quovis foro vindicandae. **6.** Drugą zaś ratę ad complementum całego roku należącą, ciż IMcie pro die decima quinta Martii anni futuri similiter jako i pierwszą po zł. półczwarta wniść i wypłacać obligantur. Ażeby w szynkach przeszkody jeden drugiemu nie czynił szynkarzów i arendarzów po wsiach wszystkich napominamy, żeby wszędzie jednaka cena i miara trunków była, co uczynić powinni pod winami na przeciwników wszelkich prawem opisanemi, a w każdym sądzie i urzędzie sprawić się mają, a żeby ten podatek in tempore był wydany, rigorem konstytucyi lubelskiej super renitentes reasumujemy. Wzajemnie aby IMcie pp. exaktorowie sumy z tego podatku zebrane nie na żadne insze assygnacye ale na zapłatę wojsku w repartycyi ziem naszych będącemu wydawali i realiter wypłacali, na co przysięgę super realitatem percepty i expensy swojej iuxta formam iuris wykonać będą powinni, to nihilominus cavendo, aby IMcie pp. exaktorowie ziemie lwowskiej półtorasta talerów bitych w każdy taler sześć tynfów rachując, na wyprawę IMci p. komisarza do Brześcia Litewskiego u IMci p. Łosia podstolego lwowskiego zaciągnione instantanee z podatku tegoż ad praesens uchwalonego wypłacili. **7.** Jeśliby zaś z podatku tegoż suma jakowa od wypłaconej repartycyi na teraźniejsze ćwierci resztowała, takowej sumy na żadne assygnacye osobom prywatnym sine consensu et dispositione sejmiku całego wydawać nie będą powinni, sub poenis legibus regni descriptis. **8.** Salarium IMciom pp. exaktorom ponieważ teraz tylko według konstytucyi lubelskiej ordinatur, ani constare może, jaka z tego podatku suma wyniknie, przeto assekurujemy IMciów, jeżeliby nie mieli sufficientem gratitudinem za prace swoje, że sufficientiorem obmyślemy. **9.** A ponieważ per varias temporum calamitates nie przyszło województwu naszemu po sejmie lubelskim dotąd na trybunał skarbowy obrać IMciów pp. komisarzów, tedy insistendo uchwale sejmu pomienionego et consulendo integritati województwa naszego na teraźniejszym zjeździe z ziemi lwowskiej IMć p. Wojciecha Łosia podstolego lwowskiego, z ziemi przemyskiej IMci p. Macieja z Unichowa Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, z ziemie sanockiej IMci p. Szymona z Gośniewic Wolskiego stolnika halickiego za komisarzów województwa naszego uprosiliśmy i zgodnie obrali. Którzy to IMcie pp. na swojej funkcyi aby według prawa i zwyczajów sprawili się laudo praesenti onychże obligujemy, co specialiter dexteritati IMciów zlecamy, aby ziemie nasze tot calamitatibus zrujnowane, assygnacyami i repartycyami nie były onerowane. **10.** Assygnacye zaś do ziem naszych ex mente trybunału skarbowego lwowskiego wydane, nie wprzód przez IMciów pp. exaktorów mają być wypłacone, puko IMciom pp. komisarzom nie będą prezentowane i rękoma IMciów podpisane. **11.** Mając respekt na znaczne zasługi IMciów pp. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, Mikołaja Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego, Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego tak w marszałkostwie na sejmiku jako i innych różnych okazyach okazane, także IMci p. Suskiego wojskiego żydaczowskiego na ten czas obożnego w expedycyi sandomirskiej, ponieważ IMciom teraz gratitudinem obmyśleć nie możemy, do sądów fiskalnych ziemi naszej przemyskiej IMciów odsyłamy i respektowi zalecamy. **12.** Do któryoh to sądów z ziemie lwowskiej przydaje się ad collegium IMciów pp. sędziów IMć p. Stanisława Dziedoszyckiego chorążego lwowskiego i IMć p. Jana Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, z ziemi przemyskiej JW. IMć p. Jerzego Dziedoszyckiego koniuszego koronnego cześnika łęczyckiego IMć p. Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego, IMć p. Antoniego Bala, IMć p. Antoniego Reytarowskiego wicesgerenta grodzkiego przemyskiego; z ziemi sanockiej IMć p. Mikołaja Giebułtowskiego, Jerzego Rylskiego podczaszego gostyńskiego, Pawła Dubrawskiego cześnika nurskiego. **13.** A że wiele na tem należy ziemie naszej, żeby porządek w dobrach naszych dla podatkowania in futurum był postanowiony, przeto wziąwszy in altam considerationem postanowienie dymów teraz na moderacyi sympli do prowiantów ostatnich do magazynu brzyskiego w ziemiach naszych postanowionych tąż taryfę aprobujemy i żeby

według niej podatki in futurum wypłacone były postanawiamy cum adiecto, że dobra te, które dla libertacyi od podatków z taryfy wyszły, znowu do taryfy mają być inkorporowane i dymy na nich ducta proportione dóbr inszych za moderacyą sądów fiskalnych włożone być mają, aby nemine excepto publicznych ciężarów żaden z nas nie uchylał się i nie uchraniał, co na sądach fiskalnych immediate następujących in executionem indilatam powinno być przyprowadzone. **14.** Cursus podatku czopowego w ziemi przemyskiej w administracyi IMć p. Ustrzyckiego chorążego przemyskiego ad diem primam Augusti anni praesentis tylko ma przez IMciów continuari a in futurum libera dispositio ziemi reservatur. **15.** W ziemi lwowskiej podatku tegoż czopowego i szelężnego do sejmiku przyszłego dyspozycyą odkładamy, z którego podatku assygnacya oschła IMci p. Łosia podstolego lwowskiego aby ante omnia zapłacona była iniungimus. Ziemi także sanockiej czopowego dyspozycyą itidem do sejmiku przyszłego odkładamy. **16.** Ponieważ zaś IMcie pp. deputaci chorągwi JW. IMci p. krajczego koronnego w assygnacyi sobie wydanej nie odbierają skutku, tedy IMciów do sądów fiskalnych ziemie lwowskiej odsyłamy. Które sądy satysfakcyą tymże IMciom z najpierwszych pieniędzy etiam z czwartego grosza obmyśleć mają. **17.** IMć p. Chojecki exaktor podatku młynowego w ziemi lwowskiej i żydaczowskiej, ponieważ na sądach fiskalnych iuramento evicit, że pieniądze publiczne z tego podatku przy nim zostające na JW. IMci p. Potockiego pisarza polnego koronnego przy weściu dywizyi IMci w kraje tutejsze gwałtownie są zabrane, przeto IMć a rigore decreti fiscalis i od importowania summy nakazanej uwalniamy, windykować zaś te pieniądze in rem ziemie tenże IMć p. Chojecki powinien będzie. **18.** IMć p. Zaleski podatku tegoż exaktor ponieważ dotąd nie czynił rachunku, tedy IMci na sądy przyszłe skarbowe pro faciendo calculo odsyłamy. **19.** Miasto Lwów ponieważ podatek grosza czwartego ad mentem sejmu lubelskiego a die prima Septembris in anno millesimo septingentesimo tertio zacząwszy ad diem eandem in anno millesimo septingentesimo quinto przez lat dwie zupełnie praktykowało i jako allegat wypłaciło, tedy praevio calculo za te dwie lecie, przed IMciami pp. deputatami z sądów fiskalnych naznaczonemi, od powtórnego płacenia takowego podatku de plano też miasto wolne będzie. A jeżeliby które jurysdykcye albo browary i jakowikolwiek szynkarze za protekcyami tego podatku w tych dwóch latach nie płacili, tych na delatę podać mają, którą delatę IMcie pp. administratorowie teraźniejsi exekwować będą powinni. **20.** Quaerimoniam IMci p. Dolinińskiego względem assygnacyi oschłej w ziemi przemyskiej w kole naszem wniesioną do sądów fiskalnych ziemie przemyskiej odsyłamy, także IMci p. Kulczyckiego względem reszty z wydanej na zł. dwieście do IMci p. Ossolińskiego podczaszego żydaczowskiego assygnacyi itidem do sądów fiskalnych w ziemi przemyskiej pro satisfactione odsyłamy. Zaszła w kole naszem rekwizycya JW. IMci p. Jerzego Dziedoszyckiego koniuszego koronnego starosty żydaczowskiego, że tak dla wygody IMciów pp. obywatelów powiatu żydaczowskiego jako i ozdoby starostwa w zamku żydaczowskim znaczną uczynił reparacyą, przeto do zrewidowania takowej reparacyi z koła naszego naznaczamy IMciów pp. Andrzeja Żebrowskiego pisarza ziemskiego lwowskiego starostę stryjskiego, Konstantego Bożeńca Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego, Jana Golejewskiego stolnika ciechanowskiego, każdy z IMciów in spatio sex septimanarum seu captato opportuno tempore zjechawszy rewizyą uczynią i sądowi fiskalnemu pro cognitione doniosą. **21.** Chorągiew pancerna tegoż JW. IMci p. koniuszego koronnego, gdy w konjunkturach wojny teraźniejszej niedawno do ruiny przyszła, tedy mając kompassyą nad IMciami kompanią, którzy supplices stanęli w kole naszem rycerskiem, odsyłamy po należytą in tanta calamitate nagrodę do sądów fiskalnych ziemi lwowskiej i przemyskiej. IchMciów pp. deputatów po zasługi zesłanych dla obmyślenia IchMciom traktamentu ibidem do sądów fiskalnych odsyłamy. Assygnacya chorągwi IMci p. Jezowskiego z trybunału radomskiego wydana do ziemi sanockiej, teraz IMci p. staroście

narewskiemu należącą a dotąd nie wypłacona, te pro praestanda satisfactione do sądów fiskalnych ziemie sanockiej ordynujemy. 22. Doniesiona w kole naszem kwerymonia, że w złoczowszczyźnie i pomarzańszczyźnie znaczna nastąpiła ruina, przeto na rewizyą IMciów pp. Stanisława Szeptyckiego chorążego lubaczewskiego, Kazimierza Siedliskiego stolnika inflandzkiego vel qui facilius conduci poterit ordynujemy, którzy IMcie uczynioną rewizyą sądom fiskalnym ziemie lwowskiej doniosą i decyzya w tychże sądach ma być uczyniona. 23. Assygnacya kościołowi wiszyńskiemu na zł. pięć set w ziemi przemyskiej wydana, ponieważ dotąd nie wypłacona, sądy przemyskie fiskalne obligujemy, aby skuteczną obmyśliły satysfakcyą, do których sądów fiskalnych ad collegium ziemie przemyskiej IMciów pp. sędziów przydaje się JW. IMć p. Jerzy Dziedoszycki koniuszy koronny w zwyż pomieniony. 24. Desiderium IMciów pp. rotmistrzów smolackich ziem naszych na sądy fiskalne odsyłamy, gdzie ludzi swoich popisać, satysfakcyi sobie należytej upomnieć się et pro praesidio ziem gotowymi być powinni. 25. Wniesioną kwerymonią IMci p. Piotra Kulczyckiego towarzysza znaku księcia IMci hetmana w. ks. litewskiego względem pogorzenia do sądów fiskalnych ziemi przemyskiej odsyłamy. 26. Ponieważ w miastach i miasteczkach ziemi przemyskiej miary na zboże są różne i w każdem miasteczku osobliwe a pro libitu et arbitrio obywatelów practicantur, przeto takowy nieporządek chcąc do należytego przyprowadzić porządku, postanawiamy, aby półmiarek po wszytkich targach ziemie przemyskiej garcy trzydzieści tak ozimego jako i jarego zboża w strych był praktykowany oprócz owsa, który półmiarkiem tymże z wierzchem ma być mierzony, do którego uczynienia porządku IMci p. Surczyńskiego instygatora sądów fiskalnych cum adminiculo dziesięciu smolaków ordynujemy, który IMć sancitum nasze do skutku przywodząc miarę postanowić i nacechować będzie powinien. Miasta zaś i miasteczka tak IMci jako ludziom victum suppeditare powinni będą, jednak sine praeiuditio et aggravatione incolarum a pro recompensa za podjętą pracę tego IMci p. instigatora tak uczynionego porządku w miarach jako i za stanownictwo do sądów fiskalnych odsyłamy. 27. IMciów pp. Jana Siedliskiego miecznika nowogrodzkiego i Dymitra Bandrowskiego łowczego buskiego rewizorów ziemi naszej przemyskiej pro obtinenda za pracę około tego podjętą recompensa na sądy fiskalne odkładamy. 28. IMci p. Eustachego Szeptyckiego chorążego lubaczowskiego poselstwo z pod Medyki do województwa krakowskiego odprawione mając w pamięci, podczas pospolitego ruszenia, do sądów fiskalnych pro gratitudine odsyłamy. Wielebnych pp. Brygidek konwentu lwowskiego, których konwent od Szwedów zrujnowany i Wielebnych OO. Augustyanów novae fundationis w Żydaczowie do sądów fiskalnych ziemie lwowskiej ordynujemy. 29. Ponieważ pierwsze in antecedenti laudum należytą recompenzę JW. IMci p. koniuszemu koronnemu staroście żydaczowskiemu z ziemi przemyskiej komisarzowi, tudzież WIMci p. Mikołajowi Krosnowskiemu podkomorzemu lwowskiemu posłowi na sejm lubelski z ziemie lwowskiej, IMci p. Mikołajowi Rosnowskiemu podwojewodzemu lwowskiemu posłowi ziemi przemyskiej na sejm lubelski do sądów fiskalnych ordynowało, tedy etiam praesenti sub moderamen eorundem iudiciorum odsyła się et praecavetur laudo, tak jaka in similibus bene merentium bywała praxis IMciom pp. komisarzom ziem naszych tak w Żółkwi circa moderationem dymów jako i posteriori tempore od nas uproszonym do pomiarkowania dymów na prowiant letni sąd fiskalny należytą za pracę rekompenzę obmyśleć ma. 30. Które sądy fiskalne ziemi lwowskiej ad feriam secundam post f. S. Joannis Baptistae proxime venturam limitowane ad diem primam mensis Augusti proxime venturi prorogujemy; także i calculatio z miastem Lwowem odkładamy. 31. Sądy fiskalne ziemi sanockiej że dla zachodzących z IMciami między pp. sędziami kontrowersyi do skutku nie przychodzą, zabiegając dalszemu nieporządkowi i w sprawach ziemiańskich omieszkaniu, de communi consensu nostro pozwalamy, aby IMci pp. sędziowie fiskalni pro tunc praesentes, in casu nie zjechania się IMci p. marszałka sądów swoich

inszego in locum IMci dyrektora substituant, co na każdej kadencyi in casu necessitatis IMciom uczynić wolno będzie. 32. Czopowe ziemi sanockiej którego cursus zaczynać się ma a die prima Julii anni praesentis kończącego się, ponieważ tenże podatek z uchwały sejmiku do administracyi i dyspozycyi IMci p. Jarentowskiego stolnika parnawskiego sędziego grodzkiego sanockiego należało, tedy kontynuacyą jego zupełnej władzy temuż IMci p. sędziemu zostawujemy, którą non obstante ulla contradictione IMci p. komisarza sanockiego ani uniwersałów od IMci wychodzących obstaculo administrować, do skutku przywodzić, wybierać, renitentes exekwować pro munere suo IMci permittimus. Na przyszły zaś czas podatku tegoż ordynacyą do sejmiku przyszłego i dyspozycyą całej ziemie naszej zachowujemy. 33. Poczta zaś sanocka za zgodą spólną abrogatur. 34. IMcie pp. komisarze ziem naszych do prowiantu letnego dla wojsk auxiliarnych uproszeni z ziemi lwowskiej IMć p. Alexander Papara, z ziemi przemyskiej IMć p. Alexander Orzechowski cześnik nowogrodzki iustam u nas za prace i koszty podjęte merentur gratitudinem Przeto gratificando IMciów ziemia lwowska IMci p. komisarzowi swemu do sumy już wydanej tysiąc sto dwadzieścia i pięć zł. wynoszącej, sumę ośm set siedmdziesiąt i pięć zł., ut efficiat dwa tysiące zł. ziemia przemyska IMci p. komisarzowi swemu do ośmiu set zł. oddanych sumę dwa tysiąca dwieście deklaruje, czego satysfakcyą żeby z najpierwszej okkurencyi obmyśleć obligujemy. Ziemia zaś sanocka ponieważ już IMci p. komisarzowi swemu uczyniła dosyć na uczynionej satysfakcyi persistit. Tychże IMciów pp. komisarzów obligujemy, aby starania pilnego przyłożyli, żeby woły w ziemiach naszych z prowiantami zabrane przywrócone były i kwity z wydanego prowiantu dane, aby były przyjęte, z tego zaś prowiantu, który w Brzyściu praestatur, aby kwity na każde dobra osobliwie oddane były starać się IMcie pp. komisarze będą. 35. Miasto Przemyśl przez zrujnowanie bramy lwowskiej i pogorzenie z dopuszczenia Boskiego, że znaczną poniosło ruinę, pro cognitione et praestanda sublevatione do sądów fiskalnych odsyłamy, tudzież i insze supliki miast przez ogień zrujnowanych osobliwemu respektowi IMciów pp. sędziów zlecamy. 36. IMć p. Jan Czołhański cześnik bydgoski, że dotychczas w naznaczonej przez laudum kwocie nie jest satisfactus i za rewizyą przez siebie odprawioną tak za prace i straty około szelężnego podjęte żadnej nie odebrał rekompenzy, przeto IMci do sądów fiskalnych odsyłamy. 37. Desiderium IMci p. Jana Kobelnickiego stolnika brzyskiego - kujawskiego względem rotmistrzowstwa na pospolitem ruszeniu pod Sędomierz do sądów fiskalnych ziemi przemyskiej odsyłamy. 38. Wniesione tegoż IMci postulata do ziemi sanockiej względem rotmistrzowstwa smolackiego itidem do sądów fiskalnych w ziemi sanockiej odsyłamy. 39. Suplika Wielebnych OO. Franciszkanów konwentu stryjskiego dla otrzymania elemozyny na poparcie kościoła, który na miejscu tamtem erygują, do sądów fiskalnych ziemie przemyskiej odsyłamy. 40. A że siła na tem należy województwu naszemu, żeby przy teraźniejszych nieszczęśliwych czasach miała in promptu obradę, przeto sejmik teraźniejszy pod tąż laską IMci p. dyrektora naszego salvam in casu nie zjechania IMci zachowując electionem in crastinum sejmiku przyszłego deputackiego limitujemy i obrady naszej publicznej czas składamy. 41. A jeżeliby przez incydencyą sejmiku ex limitatione praesenti jakowe nieszczęśliwości na województwo nasze nastąpić miały, tedy in eum casum JW. IMci p. kasztelanowi lwowskiemu convocandi nas przez uniwersały na miesce zwyczajne do Wiszni plenariam pro hac vice dajemy facultatem, za których wydaniem i tygodniem w grodach przed incydencyą czasu publikowaniem na miejsce naznaczone zjechać et ad subitos casus praestantissima adhibere remedia deklarujemy i te postanowienie nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i po grodach rozesłać zlecamy. 42. Działo się w Wiszni in loco consultationum solito die trigesima Maii roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego siódmego. Konstanty Wojciech Bożeniec

Jełowicki stolnik nowogrodzki koła rycerskiego generału wyszyńskiego województwa ruskiego marszałek.

Castr. Leop. Rel. 488 p. 1807—1813; Fasc. Cop. Castr. Leop. 13 p. 943—950; Castr. Żydacz. Rel. 84 p. 1964—1974; Fasc. Cop. C. Żydacz. 53 p. 1573—1580; Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 35.

159.

Wisnia, 3. sierpnia 1707.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej do Wiszni in locum consultationem solitum pro die prima Augusti vigore interregni Lublini in consilio generali die 11 mensis Julii anno ad praesens currenti 1707 promulgati zjechawszy się, pokornie majestatowi Boskiemu podziękowawszy, że inter tot procellas reipublicae daje nam czas consiliorum takową przed się bierzemy obradę. 2. Kiedy orbata viduaque sine principe zostaje rzpta a teraźniejsza interregni proklamacya omnem potrzebuje securitatem, antiquis moribus podług prawa e medio nostri approbujemy tychże WIMciów pp. sędziów fiskalnych już obranych, dając IMciom potestatem iudicandi secundum antiquas praxes, jednak tylko tych, którzy na teraźniejszym sejmiku comparent i są praesentes, do których ad pleniorem numerum przydajemy i upraszamy IMciów e medio nostri tych: z ziemi lwowskiej IMć p. Stanisława Swirskiego wojskiego lwowskiego, IMć p. Samuela Dwernickiego podstolego żytomirskiego, IMć p. Stanisława Kamińskiego cześnika czerniechowskiego, IMć p. Kobyłeckiego stolnika żydaczewskiego, IMć p. Stanisława Rosnowskiego, IMć p. Pawła Dubrawskiego; z ziemi przemyskiej: IMć p. Konstantego Hoszowskiego podstolego żydaczowskiego, IMć p. Alexandra Humnickiego cześnika sanockiego, IMć p. Kraińskiego łowczego sieradzkiego, IMć p. Andrzeja Korytka podstolego czerniechowskiego, IMć p. Alexandra Lipskiego stolnika latyczowskiego, IMć p. Dymitra Bandrowskiego łowczego buskiego, IMć p. Stanisława Giebułtowskiego, IMć p. Gabryela Błażowskiego wojskiego przemyskiego, IMć p. Rytarowskiego wojskiego sanockiego, IMć p. Mikołaja Kopystyńskiego; z ziemi sanockiej IMć p. Stanisława Kamińskiego cześnika czerniechowskiego, IMć p. Mikołaja Giebułtowskiego, IMć p. Błońskiego, IMć p. Bukowskiego. Na których to sądach pomienionych wszelkie sprawy należące do sądów skarbowych mieścić się mają, tudzież i insze interesa wszytkie na przeszłym immediate sejmiku do sądów fiskalnych regulowane do tychże sądów odsyłają się. 3. Którym to sądom naznacza się czas in locis solitis pro die vigesima quinta Novembris anni praesentis. Tym czasem zaś sitientes iustitiam, że bez rekluzyi aktów grodzkich obeść się nie mogą, tedy WIMciom pp. sędziom grodzkim plenariam dajemy facultatem in causis recentium criminum et exorbitantiarum iudicandi. Które to sądy grodzkie non plus ultra tylko ad inchoationem przyszłych sądów trwać mają, reclusio zaś actorum in instanti patere ma. Obranych zaś IchMciów pp. posłów do rady lubelskiej affectibus nostris obstringimus i upraszamy, aby raczyli kontynuować funkcyą swoję i chcieli comparere na reassumpcyą pomienionej rady die undecima praesentis da Pan Bóg szczęśliwie zaczynającej się, gdzie ciż IchMć pp. posłowie JO. księcia IMci prymasa convenire mają i serio expostulować, aby zachowując gradus et solennitates teraźniejszych obrad sine praecedentia sejmików zwyczajnych do dalszych negocyacyi accelerare niechciał. 5. Tymże IchMciom pp. posłom

zlecamy, ponieważ zewsząd zachodzą lacrimis plenae quaerimoniae całego województwa naszego, osobliwie tych, którzy wydali już prowianty na trzy miesiące już do magazynów Brzyścia litewskiego na auxyliarne wojska najjaśniejszego cara IMci, a drudzy IchMć, że dotychczas propter summam egestatem ludzi ubogich wydać nie mogą, aby starania swego chcieli przyłożyć na tamtem miejscu gdzie będzie należało o zatrzymanie egzekucyi przynamniej do sześciu niedziel, o co IMciów pp. komisarzów do magazynu Brzyścia litewskiego ordynowanych oraz i odebranie kwitów mącznych nomine publico upraszamy. **6.** Z tejże okazyej aby rigorem ministri cara IMci nie extendowali, publicznym z koła naszego listem upraszamy WIMci p. instigatora koronnego jako generalnego komisarza, o osobliwą interpozycyą i instancyą u najjaśniejszego cara IMci, ut eundem rigorem differat do pomienionego czasu, którego uważając dignos conatus circa tuitionem województwa naszego należytą przy wdzięczności naszej mercedem naznaczamy z ziemi lwowskiej zł. tysiąc, z ziemi przemyskiej złotych tysiąc, z ziemi sanockiej zł. pięć set. Obstringimus przytem laudo praesenti tych IMciów, którzy nie wypłacili należących do magazynu Brzyścia litewskiego prowiantów, aby in spatio duarum septimanarum one IMciom pp. komisarzom secundum districtus suos oddawali idque sub poena duplicis pensionis in casu contraventionis in quovis iudicio et officio regni forum naznaczając. **7.** A ponieważ IMć pp. komisarze pokazali studium i pracę nie małę mieszkając w Brzyściu litewskim przez niemały czas i starając się, ne quid detrimenti patiatur województwo, za podjęte prace i fatygi dignos operarios sua mercede uznawamy, dlaczego z najpierwszych i najpewniejszych pieniędzy deklarujemy Ich Mciom zupełne ukontentowanie. A że IMci p. Orzechowskiemu komisarzowi ziemi przemyskiej ad complementum naznaczonej sobie per laudum przeszłego sejmiku i w sądach zupełnej nie odebrali satysfakcyi, tedy u IMci p. administratora czopowego one naznaczamy. **8.** A jeżeliby resztę prowiantów jeszcze in toto nie wydanych z ziem wojska ausyliarne najjaśniejszego cara IMci odbierać zaniechali, tedy taż reszta przez IMciów pp. komisarzów u retentorów odebrana in commune bonum i ziemi obrócić się ma. **9.** Z i e m i a s a n o c k a mając z niewypłaconych dymów i dóbr JWIMci p. starosty żmudzkiego niepoślednią iniuriam, że zarówną te dobra nie czynią satysfakcyi, upraszamy IMci p. marszałka koła naszego, ut conveniat listem swoim nomine publico IMci n. w. m. p. o injunkcyę panu administratorowi swemu faciendae quam primum satisfactionis, albo o kwit generalny na te dobra postarał się, aby z tej przyczyny całe województwo jakiego detrimentum nie poniosło od przechodzącej exekucyi. **10.** Taż ziemia sanocka postanowiła, ponieważ się wiele retentorów tejże ziemi najduje prowiantu mącznego, według informacyi IMci p. komisarza, czemu zabiegając, aby in posterum nie była ziemia obnoxia per inobedientiam niektórych nie wypłacających, zgodzili się IchMć, aby IMć p. Kazimierz Bukowski jako komisarz zasiadł w Sanoku a die sexta Augusti ad diem 13 tiam praesentis anni i odbierał z dymu na miesiąc jeden po złotych trzynastu za miarę jednę i tak za trzy miary z każdego dymu zł. trzydzieście i dziewięć aby wynosiła kwota, a ktoby in tempore praefixo t. j. przez tydzień nie wyliczył, tedy tenże podatek cum poena duplici quatuordecem marcarum IMć p. komisarz z każdego dymu będzie powinien wybierać etiam sub executione in bonis facienda. **11.** Deklarowaną zaś na kościół Panny Maryej na Piasku jarosławskiej elemosinae, że dotąd nie przyszło ziemi lwowskiej ex laudo anteriori wypłacić, więc praesenti laudo obligujemy IMciów pp. sądowych cuiuscunque tituli, aby z najpierwszych ziemi podatków i najpewniejszych remanentów sumę dwanaście set złotych pomienionego kościoła OO. Jezuitów wypłacili. Tymże OO. Jezuitom ad complementum deklarowanej per laudum anterius elemozyny z ziemi przemyskiej i sanockiej z najpierwszych i najpewniejszych pieniędzy osobliwie z czopowego ma być in toto uczyniona satysfakcya. **12.** A że teraźniejszy czas et turbidus tej rzpltej status potrzebuje omnem securitatem osobliwie w miastach i miasteczkach, tedy

pro praesidio zamku przemyskiego i sądów tamże naznaczonych także i ziemie ordynujemy ex publico consensu nostro smolaków dwadzieścia i cztery, aby IMć p. Turecki miecznik dobrzyński rotmistrz prezydyarny ziemi przemyskiej ludzi słusznych dał pod dyrekcyą WIMć p. sędziego przemyskiego grodzkiego intuitu securitatis iudiciorum et terrae, którym smolakom naznacza się pensya zł. trzysta z czopowego. **13.** A ponieważ z dekretu sądów fiskalnych ziemi przemyskiej iniunctum est, aby IMć p. Urbański łowczy podolski restantem summam zapłacił dziewięć set zł., które że po różnych miejscach i na różnych dobrach zostają na delatach i dymach aukcyalnych, tedy naznaczamy, aby per subdelegatum iuratum zwyż pomieniony IMć p. łowczy podolski egzekwował te wyszystkie delaty iuxta obloquentiam laudi i dekretów sądów fiskalnych. **14.** Illatum i to w kole naszem braterskiem, że possessores bonorum regalium, IMć p. Samson Garczyński wojtostwa Woli Zarczyckiej lubo konsenz ad cedendum producebąt IMci p. Walawskiemu plenipotentowi JWIMci p. miecznika koronnego marszałka generalnego konfederacyej sandomirskiej, jeszcze anno millesimo septingentesimo primo od króla IMci Augusta dany godnej pamięci IMci p. Władysławowi Garczyńskiemu porucznikowi WIMci p. starosty rzeczyckiego, cuius vigore consensus in personam IMci p. Samsona Garczyńskiego, rodzonego swego, cessyą w grodzie nowomiejskim pomieniony IMć p. Władysław Garczyński uczynił anno millesimo septingentesimo secundo a potem per oblatam podał IMć p. Samson Garczyński ubi bona consistunt do grodu przemyskiego z intromissyą zeznaną, że jednak impedire minatur tamże IMć p. plenipotent possessionem bonorum przez zajazd, obligamus IMciów pp. posłów naszych na radę przyszłą wysłanych, aby tueantur ius legitimum IMci p. Samsona Garczyńskiego, żeby in pacifica possessione wójtostwa Woli Zarczyckiej zostawał IMć. **15.** Interes IMci p. Krynickiego względem sprawy z IchMciami pp. Grzymałami, in quantum się na przyszłych sądach mieścić będzie mogła, on odsyłamy. **16.** Do tychże sądów także pretensye IMciów pp. Kulczyckiego i Baranieckiego, którzy in gremio nostro uczynili quaerimoniam odsyłają się, in quantum uznana im będzie kompetencya fori. **17** IMć p. Terleckiego krzywdy poczynione od różnych chorągwi według illacyi samego IMci, praevia od onegoż informatione, prudentiae et dexteritati IMciów pp. posłów na radę lubelską rekomendują się. **18.** A że inter caetera negotia województwa ruskiego zabiegając integritati et securitati onego expedit najbardziej, aby posłów wyprawić nomine publico do JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego z należytem podziękowaniem pro ea tuitione et protectione, którą IMć p. Wacława Wąsowicza starostę kiślackiego i IMć p. Alexandra Orzechowskiego cześnika nowogrodzkiego, aby expediant hanc provinciam poselstwa tego według instrukcyej danej sobie od IMci p. marszałka naszego. **19.** Pro conclusione tej teraźniejszej uchwały sejmiku naszego wszelkie interesa województwa i ziemi jako to czopowe i beczkowe także i inne do przyszłej reasumpcyej sejmiku ex limitatione przypadającego odkładamy i to postanowienie nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i po grodach rozesłać zlecamy. Działo się w Wiszni in loco consultationum solito die tertia Augusti anno Domini millesimo septingentesimo septimo. Jerzy Konstanty Kamiński podczaszy ziemie sanockiej marszałek sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. San. 27 Nr. 406; *Pierwsze cztery artykuły w Castr. San. Rel. 204 p. 639—641*

160.

Wisnia, 13. września 1707.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej do Wiszni in locum consultationum solitum pro die

13 Septembris anno currenti cx limitatione anteriori zjechawszy się takową w potrzebach publicznych czynimy obradę. 2. A że wniesiona kwerymonia miasta Lwowa przeciwko JWIMć p. Pąura komendanta lwowskiego o wzbudzenie tumultu przez bicie w bębny, alarma o północy, bram i fórt pootwieranie, kamienic wystawianie, osób e medio magistratu do kordegardy branie, kamienicy p. Szmelinga wystawianie i innych wiolencyi, agrawacyi, przeciwko prawu przeciwnych akcyi wielką u nas znalazły kompassyą, ponieważ na konserwacyi i całości miasta tego całej rzptej i województwu należy, krzywdę tę za naszą własną poczytamy. Którą chcąc windykować, naprzód IMciów pp. posłów e medio nostri do JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego[1]) IMciów pp. Konstantego Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego pisarza grodzkiego żydaczewskiego, marszałka koła naszego, IMci p. Jana Goliowskiego stolnika ciechanowskiego, IMć p. Mniszka uprosiliśmy. Którzy IchMć pp. posłowie omni profundissima veneratione winne oddadzą podziękowanie, iż JWIMć p. wojewoda bełzki hetman w. koronny cum dispendio zdrowia, fortun circa conservationem boni publici tak rzptej jako i województwu naszemu świadczy i dokumentnie pokazuje. 3. Instabunt ciż IchMć pp. posłowie do JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego, aby immunitatem dóbr ziemskich wojsku całemu zalecił, ekonomią samborską i miasto Przemyśl singulari protectioni recommendabunt. Doniosą iż według repartycyi teraźniejszej województwo wystarczyć nie może, ukrzywdzonym braci od chorągwi i regimentów dał protekcyą, których krzywdy i opressye instrukcya IMciom pp. posłom dana enucleabit, w tak znacznej krzywdzie i opressyi miasta Lwowa urgentissime instabunt. A ponieważ takową windykacyą i akcyą niesłychaną a condita urbe przez IMć p. komendanta województwo całe na siebie assumit, tedy e medio sui do promowowania i prosekwowania onej za plenipotenta i superintendenta IMci p. Eustachego Szeptyckiego chorążego lubaczowskiego uprosiliśmy. Interea zaś tak całemu miastu Lwowu jako i osobom wszelkim osobliwie in officiis zostającym protekcyą naszą dajemy et securitatem legibus regni descriptam quam efficacissime cavemus. 4. Zasłużonemu wojsku lubo przy tak znacznej a ciężkiej ruinie całej rzptej i województwa naszego chcąc jakąkolwiek zapłatą prodesse, do uchwalonego podatku na przeszłym sejmiku ad interesse niewypłaconych retent tegoż podatku et obviando irrealitati asygnacyi, aby Żydzi i arendarze przysięgali ze dwoma przysiężnymi, gdzieby miała być suspecta attestatio, etiam na odebrane już podatki i kwity dane przy drugiej racie tegoż podatkowania. Retentorów zaś wszystkich quocunque titulo tak IMciów pp. egzaktorów jako i ziemian nemine excepto, ktoby decretum libertationis nie miał albo kwitów zupełnych, WIMć p. komisarz na komisyą pociągnąć powinien et urgere satisfactionem ab hinc, ktokolwiek winny refundat satisfactionem etiam przez dekreta fiskalne indulta iść nie powinny. Które zaś miasta i wsi per temeritatem podatku tego płacić nie chcą, aby do nich wychodziły delaty, gdzie zaś sam pan arędę na się trzyma, aby poprzysiągł podstarości ze dwiema przysiężnymi realitatem dawnych kontraktów, według których teraźniejszego podatku exolucya iść powinna. 5. Z których podatków wybranych aby IMć pp. poborcy na pierwsze repartycye wydane asygnacye najpierwej wypłacali. IMci p. instygatorowi sądów fiskalnych ziemi lwowskiej zlecamy, aby wydał pozwy IMci p. dzierżawcy dolińskiemu ad instantiam IMci p. Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego[2]) ratione expositi doloris w kole naszem. Do tychże sądów interes IMci p. Sokolnickiego stolnika czerniechowskiego do IMci p. Manasterskiego suspenditur ad disiudicationem sądów fiskalnych. Respekt deklarowany na chorągwie JWIMci p. koniuszego i krajczego koronnych do sądów fiskalnych odsyła się. 6. Reszta OO. Jezuitom jarosławskim zł. tysiąc z czopowego ziemi lwowskiej oddana być ma. 7. Desiderium całego wojska do koła naszego wniesione

[1]) Adam Sieniawski. [2]) L. chełmińskiego.

przez IMć p. Alexandra Rykowskiego stolnika chełmińskiego deputata chorągwi usarskiej najjaśniejszego królewicza IMci intuitu asygnacyi traktamentowej do ziemi lwowskiej kurencyi szelężnego przyszłego akceptujemy i reassumujemy ad manus terrigenae nostri IMci p. stolnika chełmińskiego exolucyą deklarujemy. **8.** Dyspozycyę zaś podatku czopowego i szelężnego na lat trzy w mieście Lwowie ziemi lwowskiej i powiecie żydaczewskim i po miastach i miasteczkach takową czynimy. W pierwszym roku a prima Januarii do szelężnego IMć p. Kazimierza Szeptyckiego skarbnika gostyńskiego, do czopowego WIMci p. Stanisława Dziedoszyckiego chorążego lwowskiego, w drugim roku do szelężnego IMć p. Eustachego Szeptyckiego chorążego lubaczewskiego, do czopowego IMć p. Konstantego Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego pisarza grodzkiego żydaczewskiego marszałka koła naszego, w trzecim roku do szelężnego IMć p. Doliniańskiego skarbnika lwowskiego, do czopowego JWIMć p. Żurakowskiego cześnika żydaczowskiego. A któryby z mieszczan albo jakichkolwiek ludzi ważył się z kim innym kontraktować a nie z samymi IchMć pp. administratorami, takowy od substancyi wszelkich odpadać powinien ad instantiam któregokolwiek z IchMciów pp. administratorów in omni iudicio et officio. IMć p. Swirski chorąży dobrzyński i IMć p. Czołhański cześnik bydgoski do przyszłej podatków exolucyej deklaruje się. Bruchnal w ziemi lwowskiej ponieważ szynku niema, wolny od szelężnego. **9.** W rewizyej zaś anteriori laudo zamku żydaczewskiego JWIMci p. koniuszego koronnego pozwolonej do moderacyi erogowanej spezy uprosiliśmy IMć p. Stanisława Dziedoszyckiego chorążego lwowskiego i IMć p. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, IMć p. Eustachego Szeptyckiego chorążego lubaczewskiego, IMć p. Mikołaja Rosnowskiego podwojewodzego lwowskiego, IMć p. Michała Żurakowskiego cześnika żydaczewskiego, IMć p. Kazimierza Szeptyckiego skarbnika [a] gostyńskiego. Że tedy po uczynionej rewizyej ex mente pierwszego laudum erekcyi zamku żydaczewskiego przez WIMć p. Andrzeja Żebrowskiego pisarza ziemskiego lwowskiego starostę stryjskiego, Konstantego Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego, Jana Goliowskiego stolnika ciechanowskiego pokazuje się w tejże rewizyi sub fide iurata JWIMci p. koniuszego koronnego znaczna suma zł. sześćdziesiąt tysięcy, jednak ex moderatione JW. pp. wyżej mianowanych e gremio nostri uproszonych, tudzież i dyskrecya JWIMć p. koniuszego koronnego, zgadzającego się w sumptach erogowanych na sumę czterdzieście i pięć tysięcy, którę to sumę z woli tegoż sejmiku et ex mente laudi ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego dla ulżenia i allewiacyi w podatkach publicznych na trzy raty przez lat trzy desygnujemy do JWIMciów pp. administratorów podatku szelężnego i czopowego ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego, rozdzielając per medium kożdą ratę do tychże podatków praevio jednak calculo podatku szelężnego w przeszłych czasiech w administracyi JWIMci p. koniuszego koronnego będącego. [1]) **10.** Do IMciów pp. sędziów fiskalnych w ziemi lwowskiej przydaje się za sędziego IMć p. Czołhański cześnik bydgoski i IMć p. N. Zeliborski. **11.** A że reszty pozostałej OO. Jezuitom jarosławskim zł. tysiąc niedopłaconej, do czopowego ziemi lwowskiej deklaruje się. **12.** Contenta laudorum ziemi lwowskiej do sądów fiskalnych regulujące się in toto effectuari daclarantur. IMci p. Suskiemu za obozieństwo ziemi lwowskiej pod czas pospolitego ruszenia z czopowego zł. siedm set, na reparacyą kościoła grodeckiego ziemi lwowskiej z szelężnego zł. ośm set. **13.** Z i e m i a p r z e m y s k a zleca to IMciom pp. poborcom groszowego generalnego po miastach i miasteczkach i wsiach generaliter wszystkich uchwalonego, ażeby chorągwiom polskiego zaciągu jako też i regimentom w repartycyi pierwszej do tejże ziemi przemyskiej ordynowanej z trybunału lwowskiego asygnacyę JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana wielkiego

---

a) L. skarbnika. [1]) Obacz niżej pod N 162 protestacyą przeciwko tej largicyi sejmikowej Jerzemu Dzieduszyckiemu koniuszemu przyzwolonej.

koronnego od WIMci p. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego komisarza tejże ziemi na trybunał skarbowy obranego podpisane naprzód wypłacali, ażeby sprawiedliwie ten podatek groszowego iuxta laudum sejmiku naszego tak z miast jako i miasteczek i wsiów generaliter wszystkich był wydany. 14. Ponieważ to donoszą IMć pp. egzaktorowie, że niektórzy IchMć pp. dzierżawcy bardzo extenuant kontrakty intrat browarnych i na małą kwotę atestacye wydają, przeto któreby się zdały podejrzane atestacye, powinien będzie Żyd arendarz i podstarości szlachcic i godnej wiary ze dwoma przysiężnymi poprzysiądz realitatem wydanej atestacyi tak przy pierwszej racie circa numerationem tego podatku jako i w drugiej racie, a ten który niesprawiedliwie już oddał, to przy drugiej racie simili modo powinna być atestacya suspecta iuramento komprobowana. Nadto gdzie arend niemasz sam possesor przysiądz powinien super realitatem wypłacenia tegoż podatku sub rigore in laudo praeterito apposito. 15. Miasta zaś wszystkie i miasteczka nie powinny bez dyspozycyi IMciów pp. egzaktorów tego podatku wydawać sub nullitate wypłacenia onego. 16. Insuper że na początku uchwały tego podatku nie było destynacyi, jeżeli od całkowitych beczek ma być ten podatek, dwoistego szelężnego płacony, a potem dekretem sądów fiskalnych ziemi przemyskiej z kupcami dobromilskimi nastąpił, aby po zł. sześciu od beczki płacony był ten podatek przeto ziemia przemyska inhaerendo decreto iudicii fiscalis tejże ziemi nakazuje, aby po wszystkich miastach i miasteczkach i wsiach, gdzieby tylko składy jakie najdowały się, kupcy tak mieszczanie jako i Żydzi i plebeiae conditionis od całkowitych win płacili po zł. sześciu, hoc adiecto, że co kto przeda w mieście sąsiadom na szynki, od takiej beczki niema być płacono po zł. sześciu, bo szelężne dwoiste od nich należy, które zaś przedają ad usum, jako to klasztorom, księży, szlachcie, et id genus, od tych płacić powinni będą sub poena peculatus. 17. Tego zaś podatku wypłacenie ma currere die prima Augusti anni praesentis, który podatek po wszystkich ziemiach simili modo a die prima Augusti ma być płacony tak w ziemi lwowskiej jako i sanockiej. 18. A że ten podatek nie wystarczy ledwo na pierwszą repartycyą, przeto retenta wszystkie IMciów egzaktorów cuiuscunque tituli, tak podymnego, pogłównego, szelężnego i czopowego i innych in satisfactionem drugiej repartycyi ziemi naznacza z tym dokładem, aby wszystkie in genere retenta, wszyscy nemine excepto, tak te, które już ex calculatione pokazane są i w dekratach wyrażone, jako i te, które się jeszcze wynajdą wypłacali bez nadziei darowania na sejmiku sub militari executione, bo to przyrzekamy sobie fide bona, że nikomu nic nie opuści ziemia, widząc u siebie summam in praesenti tempore egestatem i do wszystkich asygnacye in satisfactionem tej trzeciej ćwierci ma wydawać IMć p. komisarz ziemi tejże na trybunał radomski obrany. 19. Czopowe ziemi przemyskiej tak się ordynuje na ten rok a die prima Augusti zaczęte; puszcza go ziemia per arendam IMci p. Wasilkowskiemu[a] miecznikowi lwowskiemu pisarzowi grodzkiemu przemyskiemu za zł. p. trzydzieście tysięcy, salvo respectu conflagratorum, pestilentiae et aliarum calamitatum defalcatione. 20. Do której defalki kiedy przyjdzie albo do rachunku z IMcią p. pisarzem, powinien będzie naprzód wszystkie kontrakty z miastami i percepty wszystkie includendo i rękawiczne, których realitatem iuramento corporali ma przysiądz, quo praestito ma być pro labore IMci pięć tysięcy potrącono a szósty tysiąc in vim provisionis respectu wydanych ante apprehensionem possessionis tego czopowego kilku tysięcy; ostatek ma cedere in exolutionem assygnacyi do IMci wydanych. 21. Osobliwie IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu ma pro praesidio terrae ante omnia wypłacić cztery tysiące zł. Dług sukcesorom IMci p. Winnickiego podczaszego podolskiego, IMci p. Zurowskiemu cześnikowi przemyskiemu zł. tysiąc. A że jest tak wiele IMciów pp. obywatelów tejże ziemi, których ex

a) L. Wasilewskiemu.

mente laudorum za prace i koszty i zasługi różne na sądach skarbowych ziemi naszej naznaczone salaria, tedy i te ex retentis contributionibus, in quantum się pomieścić będą mogły, mają być wypłacone. **22.** Miastu Przemyślowi z retent dawnego czopowego ziemia naznacza zł. sześć set, przykazując miastu, żeby jako najprędzej i gwałtownie tę bramę restaurowali i parkany naprawiali i drogi w slakach sub poenis iudicii arbitrariis; miastu Wiszni in satisfactionem szkód i z przedmieszczanami pobliższemi miasta naznacza ziemia zł. trzysta z czopowego tegoż miasta cum ea declaratione, żeby się z sobą wszyscy ratione szkód i kosztów pomiarkowali. **23.** IMci p. Orzechowskiemu komisarzowi do magazynu brzyskiego półtora tysiąca, jeżeli zaś w drugich trzech miesiącach usługa taż będzie potrzebna, tedy trzy tysiące. **24.** A że ziemia nasza in hac egestate nie może trzymać na przyszłe lata większego praesidium, będąc dłużna i samemu IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu, tedy na przyszły rok a die prima Maii zaczynający się do dwudziestu łanników per legem tej ziemi danych zaciążnych przydaje czterdziestu na sześć miesięcy, tj. pro Maio, Junio, Septembre, Octobre et Novembre. Na których zaciągnienie i płacą, jako też pro mercede IMci p. rotmistrza ma z czopowego po zł. cztery tysiące na rok dochodzić effectualiter sine dilationibus quibusvis, co zaś się winno za dawne lata IMci, to ma być praevia calculatione co wziął do tych czas wypłacono. IMć p. Żurakowski[a] cześnik sochaczewski rotmistrz na ten czas cavet wolne dochodzenie długów po sołtysach i łanach decesowych deklarowane. **25.** Dwa tysiące zł. IMci p. Podolskiemu podczaszemu latyczowskiemu za konnotacyą rachunków skarbowych do inszych podatków odkłada się. IMć p. Mniszek na sądach fiskalnych post soluta castra rachunek uczynić powinien z pretensyi skarbowej i jeszcze do rodzica jego należącej a IMć p. Sokolnicki ma się zatrzymać z egzekucyą, z czego jeżeli się wyrachuje, assygnacya IMci p. Sokolnickiemu odmieniona być powinna, in quantum zaś insuper wydał, też sądy fiskalne superaty rekompenzę obmyśleć mają. **26.** Similiter IMć p. Marcin Korytko IMć p. wicesgerent skarbowy (!) ziemi przemyskiej po delatach jechać obligatur i grabież brać i taksować ma cum adminiculo dziesiąci smolaków a IMć p. komisarz evincere go powinien, za co zł. sześć set declaratur. **27.** Slaki w mieście Przemyślu że nie naprawne ad disiudicationem sądów fiskalnych odsyła się. **28.** Chorągwi JW IMci p. koniuszego koronnego zł. tysiąc z sądów fiskalnych deklarowany z ziemi przemyskiej dojść ma. **29.** Ziemia sanocka tot calamitatibus w prowiantowaniu ludzi moskiewskich i niepraktykowanym nieurodzajem zrujnowana, jako przez IMciów pp. posłów do JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego uproszonych o allewiacyą tak ciężkiej przez asygnacye włożonej repartycyej uprasza i ten teraz arripit in augmentum podatków sposób, iż po miastach swoich lubo i po wsiach, gdzieby się złożone kupieckie wina znajdowały po sześciu zł. od beczki, któraby w pole przedana wychodziła, do podatku groszowego, exceptis infra konflagrat przyłączona i przez IMć p. egzaktora rewizyą wszędzie win kupieckich przy konnotacyi onych akceptuje, które fideliter IMć p. egzaktor a prima Augusti konnotować i po wyprzedaniu onych pomienioną kwotę do skarbu importować będzie powinien. **30.** Czopowe ziemi anni currentis a prima Julii w administracyą JW p. Urbańskiemu łowczemu podolskiemu puszczamy, z którego ponieważ z uchwalonego podatku na dług winny od ziemi trzy tysiące iuxta mentem laudi IMci p. Stamirowskiemu marszałkowi na ten czas trybunalskiemu naznaczamy z dóbr JWIMci p. wojewody wołyńskiego zapłacone, na których jeżeliby o pomienioną kwotę trzech tysięcy delata stanąć miała od IMci p. Giebułtowskiego jako egzaktora praesenti laudo cassatur, tedy z tegoż podatku czopowego wybrać sobie IMć p. łowczy podolski powinien będzie. **31.** A że ob conflagrata tych trzech tysięcy podatek nie może dosiągnąć, tedy z administracyi przeszłej IMci p. stol-

---

a) L. i P. Zurowski

nika parnawskiego dopłacić IMci p. łowczemu podolskiemu praesenti laudo naznaczamy. IMci p. Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu za poselstwo na sejm lubelski dwa tysiąca naznaczamy. IMci p. Bukowskiemu komisarzowi do Brzyścia litewskiego do wypłaconego tysiąca zł. pięć set przyczyniamy. JWIMci p. Mikołajowi Giebułtowskiemu za pracę w Żółkwi podjęte około taryfy ziemi sanockiej zł. tysiąc, traktamentu IMci p. Bonikowskiemu deputatowi chorągwi JWIMci p. wojewody wołyńskiego w ziemi naszej zasługi biorącemu zł. dwieście. Które to od nas naznaczone largicye wraz i OO. Jezuitom jarosławskim iuxta laudum anterius za asygnacyami JWIMci p. komisarza ziemi naszej ex retentis podatku tak administracyi IMci p. stolnika parnawskiego jako i egzakcyej IMci p. łowczego sanockiego, które się przy kalkulacyi przy miastach pokażą, wypłacone być mają. 32. Spalenie miasta Liska cum suburbiis z wyrzuceniem prochami i samego zamku, lubo pospolite przypadkowe ognie konstytucye prawem od podatków uwalniają, tem bardziej tak wielka na osobę JWIMci p. wojewody wołyńskiego concivis nostri clades i umyślna ruina fortuny jego perstringit corda nostra do opisanej prewem de conflagratis libertacyi, im jest rzecz dawniejsza i znaczniejsza, gdy kołka jednego w Lisku nie zostało, ale cum laribus domesticis et arae Dei flammis extinctae, inhaerendo legi publicae do lat ośmiu ab omnibus in genere oneribus reipublicae uwalniamy i libertujemy laudo praesenti. 33. IMć p. Karola Bukowskiego za sędziego do sądów fiskolnych ziemi sanockiej przydaje się. 34. Podatek młynowy powinien być dobierany w województwie, ten zaś podatek anteriori laudo postanowiony, według laudum przeszłego ma być wybierany z miast, miasteczek i wsiów całego województwa iuxta laudum anterius; a które pogorzałe albo spustoszałe, kontraktować mają z IMciami pp. egzaktorami, któreby zaś kontraktować nie mogły, superintendentów swoich IchMć pp. egzaktorowie przydać mają. Lisko jednak JWIMci p. wojewody wołyńskiego, jako superius libertowane cavetur do tegoż czasu od podatkowania. 35. IMci p. Krynickiemu z respektu dawnych zasług deklaruje województwo złotych siedm set, t. j. ziemia lwowska dwieście, przemyska cztery sta, sanocka sto, co uczyni w tych trzech ziemiach zupełna suma wyżej specyfikowana. 36. Cavetur i to in futurum, aby lauda wszystkie po wszystkich grodach województwa naszego były podawane. A to postanowienie nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i po grodach rozesłać zleciliśmy. Datum w Wisni in loco consultationis solito die decima tertia Septembris anno millesimo septingesimo septimo. Konstanty Bożeniec Jełowicki stolnik nowogrodzki, pisarz grodzki żydaczewski marszałek sejmiku wyszyńskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 488 p. 2484—2497. Castr. Zydacz. Rel. 84 p. 2102—2112; Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 53 p. 1653—1652; Fasc. Cop. Castr. San. 27 Nr. 511. Fasc. Cop. Castr. Leop. 13 p. 1555—1562 bez pierwszej kartki. Fasc. Cop. Castr. Leop. 2 p. 2265—2266. Fasc. Cop. Castr. Prem. 67 p. 2199—2206 bez pierwszej kartki. Rękp. bibl. Ossol. 261 p. 443—450. Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 55 l. 36.

161.

Lwów, 5. października 1707.

Protestacya przeciwko laudum sejmiku wiszeńskiego z 13. września.

1. Actum in castro leopoliensi feria quarta in crastino f. S. Francisci confessoris anno domini 1707. 2. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia leopoliensia veniens generosus Andreas Baryczka venator sochaczoviensis incola terrae praesentis leopoliensis suo et aliorum illustrium magnificorum senatorum, dignitariorum, nobilium, incolarum

terrae eiusdem nomine solenniter eidem officio praesenti manifestatus est idque in eo, quia ipse non ex ullo privato suo interesse, sed ex bono publico et amore libertatis ac de ea bene sentientium praecustodit integritati vocis liberae et iurium, quae ne per sic volo et iubeo hoc infelicissimo et turbido praesentis reipublicae statu convellentur, immo integre et illaese conserventur, de nullitate et invaliditate laudi conventus particularis visnensis per incolas palatinatus Russiae terrae leopoliensis et districtus żydaczoviensis, sub mareschalcatu magnifici Constantini Jełowiecki dapiferi novogrodensis notarii castrensis żydaczoviensis sanciti, ex ratione electionis pro tribus annis, contra solitam praxim, administratorum ad exigendas contributiones ducillarem et solidariam, uti in condicto absque scitu et unanimi consensu nobilium incolarum terrae leopoliensis et districtus żydaczoviensis, sat in parvo numero in comitiolis comparentium, aliorumque punctorum, utpote largitionum et recompensarum, quae in nullo fundamento iuris et iustitiae in hocce laudum irrepserunt, laudo praemisso expressorum, toti palatinatui Russiae praecipue et magis terrae leopoliensi et districtui żydaczoviensi praeiudiciosorum, obviando itaque cuivis idemnitati et integritati totius nobilitatis et incolarum terrae leopoliensis et districtus żydaczoviensis invalidandoque ex occasione praemissorum omnes actus conventus eiusdem, quo ad terram tantum leopoliensem et districtum żydaczoviensem spectantes, iterum atque iterum nomine quo supra protestatur. 3. De exclusione vero certi puncti in laudum per ipsumment magnificum mareschalcum conventus praefati cum consensu omnium illustrium et magnificorum senatorum, dignitariorum, totiusque equestris ordinis palatinatus Russiae nemine contradicente connotati, personam sui manifestantis concernentis, tum de aliis impertinentiis manifestatur, offerendo se omni loco, cuiusnam motivo factum est, honorem suum vindicaturum.

Castr. Leop. Rel. 488 p. 2553—2555.

162.

Przemyśl, 19 stycznia, 1708.

Protestacya przeciwko laudum wiszeńskiemu z 15 września 1707 r.

1. Actum in castro premisliensi vigore laudi conventus visnensis feria quinta in crastino festi Sanctae Priscae virginis et mastyris anno Domini 1708. 2. Do urzędu i ksiąg niniejszych grodzkich starościńskich przemyskich obecnie przyszedszy urodzony IMć p. Stanisław Siedliski stolnik dobrzyński swemu i innych JWW i urodzonych IMciów pp. dygnitarzów, possessorów, dziedziców i dzierzawców dóbr, tak dziedzicznych jako i królewskich, w ziemiach lwowskiej i sanockiej a w województwie ruskiem leżących, imionami przestrzegając honorów, substancyej i praw swoich i wszystkich IMciów pp. braci na sejmik wisniński województwą ruskiego zgromadzających się, a stosując się do manifestacyej swoich w kole i kongressie wisnińskim żywym głosem i jawnie uczynionych, jako prędko informacyą mógł powziąć, że przeciwko prawom koronnym i zwyczajom dawnym niżej opisane rzeczy dzieją się, natychmiast manifestował się o to, iż cokolwiek w kole publicznem sejmikowem przy zgromadzeniu wszytkich IMciów pp. braci dla bespieczeństwa dóbr i osób szlacheckich w kościele postanowione bywa, to niektórzy z IMciów po gospodach zniószszy się rujnują, largicye niepotrzebne sobie z pospolitych podatków, na ochronę dóbr ziemskich uchwalonych, w teraźniejszym opłakanym czasie rzpltej obmyślają, jako za marszałkostwa WIMci p. Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego, marszałka koła rycerskiego województwa ruskiego, w przeszłym roku tysiącznym siedmsetnym siódmym dnia 13 Septembra na czterdzieście i pięć tysięcy zł. p. jakoby z jakowejś moderacyi na to IMciów depu-

towanych, o czem w kościele żadnej wzmianki nie było, JWIMci p. Dzieduszyckiemu koniuszemu koronnemu staroście żydaczowskiemu na jakowąś niepotrzebną fortyfikacyą zamku żydaczowskiego postanowiono, [1]) o czem na każdym (sic) przerzeczonym sejmiku osobliwie przez tegoż manifestanta teraźniejszego..... 3. Więc teraźniejszy manifest zapobiegając dalszej ruinie tak dóbr ziemskich jako i królewskich, które częstokroć obracają się w ziemskie i dziedzictwem dostają się domom pańskim, dla wielkich oppressyej poddanych i nieznośnych ciężarów, o nieważności takowej largicyej i punktów prywatnie w laudach położonych powtóre i po trzecie manifestuje się.

Castr. Prem. Fasc. Cop. Rel. 48 p. 137—138; Castr. Prem. Rel. 484 p. 121—122.

163.

Lwów, 29. marca 1708.

Dyspozycya trybunału skarbowego radomskiego we Lwowie zasiadającego.

1. Ponieważ ex certis circumstantiis wygadzając potrzebie rzptej stosując się do conclusum grodzieńskiego i praw dawniejszych przyszło nam na teraźniejszym trybunale lwowskim skarbowym postanowić z dymów dwudziestu wyprawę po jednemu pieszemu człowiekowi a na moderunek jednego człeka po zł. dziesiąci z jednego dymu, co uczyni zł. dwieście iuxta tarifam podymnego anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, dempta ob praesentes calamitates tertia parte, na co deklaracya generalna per pluralitatem głosów stanęła, w której województwo ruskie całe, ex productis constitutionibus annorum millesimi septingentesimi tertii et millesimi septingentesimi sexti aliisque documentis do tego czasu practicatis, że nigdy ad tarifam anni millesimi sexcentesimi primi nie było w podatkowaniu pociągane, uważając oraz protestacyą generału województwa tegoż na sejmiku w Wisni przeciwko konstytucyi anni 1699 o podatkowaniu in futurum, osobliwie przeciwko taryfie millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, jako województwo całe bardzo agrawującej, przy pomienionych prawach konserwowane jest i salva domówienia się, tak na sejmach i publicznych radach, jako też trybunałach skarbowych o tę agrawacyą praecustodita est temuż województwu, przeto adhaerendo iustitiae et legibus regni pro parte województwa ruskiego servientibus, daję tę moją deklaracyą wszystkim ziemiom tegoż województwa. 2. Iż jako publice w izbie naszej komisarskiej generaliter wyprawie ludzi dwanaście set i na moderunek jednego człeka po zł. dwóchset deklarowały, tak tą wyprawą proportionaliter z każdej ziemi według zgodnego między ziemiami pomiarkowania kontentować się będę ani ordynansa mego nad deklaracyą ziem wydam, obliczając wszystkie ziemie, aby na czas w deklaracyej generalnej wyrażonej ludzi wystawili i pieniądze iuxta mentem deklaracyej, to jest ziemia lwowska ludzi dwieście ośmdziesiąt, przemyska trzysta sześćdziesiąt, sanocka ludzi sto sześćdziesiąt, chełmska ludzi dwieście dwadzieścia, halicka ludzi sto ośmdziesiąt i pieniądze na każdego po zł. dwieście modo et genere quocunque contributionis a to sub rigore w deklaracyej generalnej trybunału skarbowego expresso. 3. Insze zaś punkta w deklaracyej generalnej wyrażone in robore reservantur. Działo się we Lwowie na trybunale skarbowym feria quinta post dominicam Iudica quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo octavo. Adam Mikołaj Sieniawski wojewoda bełzki, hetman wielki koronny, marszałek trybunału skarbowego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 14 p. 1665—1666.

---

[1]) Por. wyżej N 160 art. 9.

164.

Lwów, 14. maja 1708.

Dyspozycya sądu fiskalnego lwowskiego.

1. Actum Leopoli in iudiciis causarum fisci terrae leopoliensis et distritus zydaczoviensis feria secunda post dominicam Rogatiorum proxima anno Domini millesimo septingentesimo octavo. 2. Sąd spraw i interesów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego primitivo laudo et sancito publico sejmiku zjazdu wyszyńskiego generału województwa ruskiego po ziemiach postanowiony i tych sądów skarbowych w ziemi lwowskiej marszałkiem WIMć p. Mikołaj z Załusk na Taligłowach Krosnowski podkomorzy lwowski obrany, cursum sądów swoich hoc intervallo temporis abruptum ex mente laudi przeszłego sejmiku na terminie dzisiejszym ex reclamatione tych sądów przypadłym reasumuje i sprawy tylko mere podatków wszelakich skarbowi ziemiańskiemu należących, po dobrach duchownych i świeckich, item przy IMciach pp. administratorach, egzaktorach podatków, jako to podymnego wyprawy, szelężnego, czopowego, groszowego zaległych, przy tem i inne sprawy connexionem suam cum fisco mające sądzić i odprawować deklaruje i oraz tak IMciów pp. administratorów, egzaktorów, superintendentów, sukkolektorów, ab anno millesimo sexentesimo nonagesimo ziemiańskich podatków ex sancito publico tykających się i sukcessorów zmarłych, przy których tam in toto quam in parte retenta pomienionych podatków administrationis et exactionis suae najdują się, jako i IMciów pp. deputatów wojskowych chorągwi z repartycyi wojska po województwach i ziemiach ordynowanego i innych IMciów pp. asygnataryuszów z asygnacyami swemi do podatków pomienionych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego należących ostrzega, aby IMć pp. poborcy, administratorowie, którzy in toto et in parte z remanentów w rachunkach zostali, ad dandum et continuandum calculum i sumy przy sobie ex eodem calculo et quavis contributione exactionis suae zaległe i do skarbu ziemiańskiego winne wnosili. 3. Item IMć pp. deputaci wojskowi adimplendo deklaracyą anteriori sądów swoich cursu et celebratione napisaną do likwidacyej wybranych i jeszcze pretendowanych u ziemi z repartycyi swoich zasług, a IMć pp. asygnataryuszowie pro reportanda w asygnacyach swoich satisfactione na tych sądach compareant sine adcitatione, uti in causa stricti iuris fisci et sub processu eius na pomienionych IMciach pp. administratorach egzaktorach i ich sukkolektorach extendendo, czego attendentiam et prosecutionem przez wpisy spraw w regestra przeciwko IMciom IMci p. instygatorowi sądów swoich i spraw skarbowych laudo publico sejmiku tegoż ad praemissa urgenda obranemu serio zaleca, sub poenis contra negligentes officiales sancitis, in iudicio eodem ad instantiam et delationem cuiusvis vindicandis, declarationis praesentis vigore. Ex actis iudicii fiscalis terrae leopoliensis et districtus zydaczoviensis. Correxit Kasztelli regens terrestris leopoliensis. Joannes Mrozowicki subiudex terrestris leopoliensis.

Castr. Zydacz. Rel. 85 p. 203—205 pod roczkiem 26 maja 1708 r.

165.

Lwów, 21. maja 1708.

Dyspozycya sądu skarbowego ziemi lwowskiej.

1. Actum Leopoli in iudiciis causarum fisci terrae leopoliensis et districtus zydaczoviensis feria secunda post dominicam Exaudi proxima anno Domini millesimo septingesimo

octavo. 2. Sąd skarbowych spraw ziemi lwowski i powiatu żydaczewskiego. Ponieważ laudum sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego zabiegając po miastach i miasteczkach prywatnym miarom, które po domach gościnnych zagęściły się z wielką przedających i kupujących szkodą chce mieć, aby jedna miara deklaracyą na pierwszych sądach in quantitate garcy opisana i cechowana, ozima i jara, nie czekając tak urzędu z prawa ad attendentiam należącego jako i miasta Lwowa, w mieście Lwowie przedmieściach gospodach iurysdykcyach była, tedy reasumując deklaracyą o miarach na pierwszej kadencyi sądów swoich w roku przeszłym napisaną urzędowi miejskiemu lwowskiemu także naprawę dróg po przedmieściach zleca, aby in praesentia IMć pp. e gremio sui deputatów IMci p. Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego i IMci p. Jana Kazimierza Brodzickiego miecznika żytomirskiego wicesgerenta grodzkiego i burgrabiego zamku lwowskiego rewizyą po przedmieściach, domach gościnnych także i iurysdykcyach slakach, nieodwłocznie uczynił, najdujące się prywatne półmiarki jako słuszności szkodliwe potłukł i obwołać po przedmieściach, branie półmiarków dla miary kupującym i przedawającym od p. pomierniczego miasta Lwowa kazał. 3. Która miara miasta Lwowa postanowiona i po miastach innych miasteczkach i targach ma być przez urzędy miejskie dla jednostajnej po ziemi lwowskiej we wszystkiem miary brana i zażywana deklaruje, czego attendentiam ad instantiam cuiusvis w tych sądach skarbowych, quibus cessantibus w grodzie lwowskim et prosecutionem IMci p. instygatorowi skarbowemu zleca, sub poenis supra negligentes officiales sancitis declarationis praesentis vigore.

Ind. decr. fiscal. terr. Leop. 261 p. 1655—1656.

166.

Wisnia, 11. września 1708.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, zjechawszy się na sejmik prawem naznaczony do obrania deputatów na trybunał koronny, że ten sejmik iniquo fato dla niesłusznych koatradykcyi jest rozerwany, satisfaciendo jednak legi publicae et laudis nostris zeszliśmy się do kościoła dla dedukcyi nobilitatis, jeśliby kto jej potrzebował, jako też elekcyej rotmistrza łanowego albo konfirmacyi już przedtem obranego, którego że do dwóch lat województwo nasze obrało, przeto insistendo przeszłej elekcyi do tamtego czasu onego aprobujemy. 2. A że przy tej naszej vigore legis sessyi dochodzą nas różne materye status, naprzód uniwersały Najaśniejszego króla IMci Stanisława świeżo wydane et absque solitis solennitatibus ogłoszone, listy JO. książęcia IMci prymasa, JWIMciów pp. hetmanów, których in tam parva frequentia IMciów pp. obywatelów województwa naszego nie mogliśmy reserare i co należało ad punctum praemissorum konkludować in absentia tak wielu nobilitatis, intuitu tylko sejmiku deputackiego zgromadzonej, przeto consulendo integritati nietylko województwa naszego ale providendo saluti nostrae et totius reipublicae i potrzebie publicznej adhaerendo, abyśmy nie byli orbati consilio et remedio salvandae reipublicae, ponieważ województwa krakowskie i sandomierskie intuitu praemissorum, akt zjazdu swego pod Korczyn pro die vigesima quarta praesentis złożyły, tedy i my chcąc wiedzieć intencyą pomienionych województw, będąc animati praesenti necessitate ratowania siebie i całej rzptej, składamy sobie czas i miejsce w Wiszni pro die octava Octobris, abyśmy in praemissis intervenientiis uczynili omnem circumspectionem i co będzie należało pro salute publica consilium et remedium

salutare obmyślili. Na który termin wszyscy pro salvanda republica zjechać się powinni będziemy et omnia salutis publicae media adhibere i interesa status publici tamże expedyowane być mają. 3. Na co podpisać się, pieczęć przyłożyć i do grodów podać JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu jako pierwszemu senatorowi województwa naszego zlecamy. Działo się w Wiszni nazajutrz po sejmiku deputackim rozerwanym die undecima Septembris anno Domini millesimo septingentesimo octavo. Stanisław Józef z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski.

Castr. Prem. Rel. 485 p. 1807—1807; Fasc. Cop. Castr. Sanoc. 28 p. Nr. 501.

167.

Wisnia, 8. października 1708.

Sejmik wiszeński limituje się.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej zjechawszy się na sejmik ex limitatione przypadający, na któren wszystkie materye obradom nie tylko województwa całego ale i całej rzptej potrzebne odłożyliśmy byli, więc że dla różnych teraz interweniencyej i słusznych ex rationibus status reflexyi przyjść do tego nie mogliśmy aby expedyowane były, przeto consulendo integritat nietylko województwa naszego, ale providendo saluti całej rzptej i publicznej adhaerendo potrzebie, żebyśmy nie byli na dalszy czas orbati consilio, dlatego intuitu praemissorumi za zgodnem nas wszystkich zdaniem sejmik ten odłożyliśmy na czas i miejsce zwyczajne w Wiszni pro die 5 Novembris abyśmy in praemissis consilium et remedium salutare obmyślili. Na który to termin ex limitatione przypadający wszyscy zjechać się powinni będziemy i tam tak publiczne saluti publicae służące jako i prywatne interesa expedyowane być mają. 2. Na co podpisać się, pieczęć przyłożyć i do grodu podać JW. IMci p. kasztelanowi lwowskiemu jako pierwszemu senatorowi województwa ruskiego zlecamy. Działo się w Wiszni die octava Octobris anno domini millesimo septingentesimo octavo. Stanisław Józef z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski.

Castr. Prem. Rel. 485 p. 2003—2004; Fasc. Cop. Castr. Prem. Rel. 48 p. 2753.

168.

Wisnia, 5. listopada 1708.

Sejmik wiszeński limituje się.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na sejmik ex limitatione przypadający obradom naszym, na któren to termin zjazdu naszego żeśmy in antecessum wszystkie generaliter publiczne i prywatne a obradom naszym potrzebne odłożyli byli materye, które że przy różnych refleksyach i czasu tego interweniencyach konkludować się nie mogły teraz, dla tego subviendo publicznej potrzebie a przy tem nie chcąc deesse consilio województwa naszego, za zgodnem nas wszystkich zdaniem sejmik ten do dalszego odłożyliśmy czasu, którego praefixionem terminu dla blisko następujących świąt ażebyśmy wszystkim IMciom braci naszym tak rzymskiej jako i greckiej religiej dogodzić mogli, dla tem łatwiejszego zjechania się każdemu, naznaczyliśmy sobie czas sejmiku naszego pro die vigesima secunda

Jannuarii na miejscu zwyczajnem obradom naszym w Wiszni tak, ażebyśmy mogli in praemissis salutare obmyśleć consilium. 2. Na co JW. IMci p. kasztelanowi lwowskiemu, jako pierwszemu województwa naszego senatorowi, podpisać się, pieczęć przyłożyć i do grodu podać zlecamy. Działo się w Wiszni die 5. Novembris anno 1708. Stanisław Józef z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski.

Castr. Prem. Rel. 486 p. 7—8; Castr. San. 147 p. 592—593. Fasc. Cop. Castr. Prem. 69 p. 1—4.

169.

Wisnia, 22. stycznia 1709.

Sejmik wiszeński limituje się.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na sejmik przypadający ex limitatione, na którym z przeszło odłożonego sejmiku materye do porządku ziemiańskiego należące przywieść do skutku życzyliśmy sobie, ale że iniquitas fatorum tej rzptej, która in tanta revolutione nieszczęśliwości publicznej ledwo nam kiedy wolne pozwala czasy konsultacyom naszym, ta i teraz przeszkodą była, że ledwo powitawszy się rozjechać musieliśmy się, spondendo ziemiańskie nasze dyspozycye t. j. ab actu sejmiku dzisiejszego ad quartam Februarii, gdzie wszyscy na ten czas pomieniony zjechać powinniśmy się. 2. Na którym to sejmiku naszym IMć pp. egzaktorowie generalnego groszowego ziemi naszej przemyskiej, IMć p. Borzęcki cześnik łęczycki i IMć p. Siedliski stolnik dobrzyński calculationem pomienionej exakcyi in facie całego województwa odprawić powinni. 3. Przy tem doniesiono nam interes w kole naszem IMć p. Młodeckiego cześnika łukowskiego, któren że przy szczupłości czasu sortiri effectum nie mógł, odkładamy go cum toto negotio do przyszłej reasumpcyi sejmiku naszego, jako i inne prywatne wszystkich IMciów desideria. 4. Tak tedy na czas pomieniony, t. j. pro die quarta Februarii, na miejsce zwyczajne do Wiszni konsultacyom naszym zjechać powinniśmy się i tę limitę sejmiku naszego, za zgodną wolą nas wszystkich, zleciliśmy do grodów podać i ręką własną przy przyciśnieniu pieczęci podpisać JW. IMci p. kasztelanowi lwowskiemu, jako pierwszemu na ten czas senatorowi województwa naszego. Działo się w Wiszni die vigesima secunda Jannuarii, anno domini millesimo septingentesimo nono. Stanisław Józef Fredro kasztelan lwowski.

Castr. Prem. Rel. 486, p. 141—142; Fasc. Cop. Castr. Prem. 69. p. 256—257.

170.

Kormanice, 26. kwietnia 1709.

Kasztelan lwowski naznacza sejmik w Wisni.

1. Stanisław Józef z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski JO. JW. Wnym IMciom pp. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom i całemu rycerstwu województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej m. w. m. pp. przy zaleceniu chęci mojej braterskiej do wiadomości podaję. Ponieważ na przeszłych niedawno sejmikach przezorna WW. pp. reflexya, praevidendo futura, które eventibus constant, ile w tąk nieszczęśliwych rzpltej czasach, gdzie publiczna całą ojczyznę obruit calamitas, zdało się publico assensu WW. pp. złożyć

na ramiona moje dość wielki ciężar, ażebym ja tanquam e specula ważąc publiczną województwa całego potrzebę, którąby nagły czas i trudne cirkumstancye w teraźniejszych konjunkturach przynieść mogły a w nim potrzebną obradom naszym materyą, kazaliście mi WM. pp. złożywszy to w ręce moje, non obstante etiam limitatione sejmiku, którego incidencya dla słusznych refleksyi translapsować się musiała, ażebym tym osobliwym uniwersałem moim konwokował wszystkich WM. pp. do rady. 2. Sequor tedy rozkazy braterskie i gwałtowną widząc tego potrzebę naznaczam czas i miejsce zwykłe obradom naszym w Wiszni dzień dziesiąty miesiąca maja, na który wszystkich WIMć pp. upraszam, abyście WIMć pp. amore boni publici intuitu conservationis województwa tego i własnych fortun swoich zjechać na miejsce zwyczajne do Wiszni raczyli, bo necessitas publicae salutis et conservationis universi non patitur moram. Co ja pro teneritudine mea do wiadomości WMć pp. podawszy, jako usibus województwa tego zwykłem się immolare, tak i dalej in publicum pracy swojej żałować nie będę na tamtem miejscu, gdzie i WMć pp. uniżenie upraszam. Dan w Kormanicach dnia 26. kwietnia roku 1709. Stanisław Józef Fredro kasztelan lwowski.

Fasc. Cop. Castr. Prem. 69 p. 749; *Fasc. Cop. Castr. San. 33 Nr. 16.*

171.

Lwów, 2. lipca 1709.

Marszałek sądów skarbowych ziemi lwowskiej naznacza zjazd na 19. lipca.

1. Mikołaj z Załusk na Tuligłowach Krosnowski podkomorzy i marszałek sądów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na sejmiku wyszyńskim generału województwa ruskiego JO. JW. Wnym IMć pp. senatorom duchownym i świeckim, dygnitarzom urzędnikom koronnym ziemskim i grodzkim, possessorom przy tem dóbr duchownych i rzptej i wszystkich in genere obywatelów ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego m. w. m. pp. i braci przy zaleceniu chęci i usług moich do wiadomości donoszę. 2. Ponieważ hac publica ojczyzny naszej i całej rzptej infelicitate stetit, że wojska auxyliarne in viscera jej ściągnęli, którym pode Lwowem obozem lokowanym, ani na miejscu suo sistere ani dalej bez prowiantów progredi nie podobna było, o czem nas edocuit interpozycya JWIMć pp. hetmanów koronnych m. w. m. pp. za którą przyszło mi z IchMciami pp. obywatelami m. m. pp. i bracią na ten czas we Lwowie będącymi inire consilium, jak wygodzić w tem publicae necessitati, a naprzód skapitulować z komisarzem pomienionych wojsk de quantitate tego prowiantu i o wydanie jego jako najprędsze usiłować, której kapitulacyej dosyć czyniąc in promptu zdało nam się in fidem publicam ziem pomienionych ze spichlerzów świeckich i duchownych we Lwowie dla prędszego uiszczenia się temu wojsku i dla skorszego stąd jego ruszenia brać in vim prowiantów zboża. Jakoż za konsenzem IMciów niektórych tu zboża swoje mających praevio pretio brane i tak się wygodziło publicae necessitati i prędszemu stąd wojsk auxyliarnych ruszeniu. 3. Więc że publicam fidem evincere et exolvere potrzeba i aby za uczynność swoję IchMć wyświadczający nie byli frustati satisfactione, zdało mi się z funkcyi mojej obwieścić m. w. m. pp. o tej wygodzie prowiantowej wojsku auxyliarnemu, a zatem dla obmyślenia satysfakcyej każdemu z IchMciów wygadzających tym uniwersałem upraszać, abyście się raczyli do Lwowa na dzień dziewiętnasty praesentis, pod który czas i sądy fiskalne sądzić umyśliłem, zjechać dla obmyślenie i umówienia sposobu, przez któryby IMcie pp. kredytorowie prowiantowi w kredycie swoim należytą odnieśli satysfakcyą. Który uniwersał aby tem prędzej wszytkim, komu

o nim wiedzieć należy ad notitiam doszedł, do grodu podać i przy trąbie in foro publico ogłosić serio zalecam. Datum we Lwowie die secunda Julii millesimo septingentesimo nono anno. Mikołaj Krosnowski podkomorzy lwowski m. p.

Castr. Zydacz. Rel. 85 p. 767—768.

172.

Lwów, 20. lipca 1709.

Laudum ziemian lwowskich i żydaczowskich.

1. My dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy, rycerstwo i obywatele województwa ruskiego ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na sejmik extraordynaryjny ex re et commodo publicae necessitatis ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego uniwersałem WIMci p. Mikołaja z Załusk na Tuligłowach i Lubieniu Krosnowskiego podkomorzego lwowskiego [1]) na dzień dziewiętnasty miesiąca lipca we Lwowie złożony zjechawszy się do Lwowa i zrozumiawszy na sessyi u OO. Franciszkanów z przeczytanego pomienionego uniwersału okazyą zjazdu naszego i z relacyi WIMci p. podkomorzego i IMci p. Jana Mrozowickiego, podsędka ziemi lwowskiej, jako i innych IMciów pp. braci naszych na ten czas tu obecnych informacyą wziąwszy, że wojska auxyliarne rzpltej cara IMci moskiewskiego, jak skoro stanęli pode Lwowem tak zaraz o wydanie sobie prowiantu z województwa ruskiego do JWIMć pp. hetmanów koronnych, a JWIMć pp. hetmani mający primam curam salutis rzptej et integritatis universi cum denuntiatione desideriorum wojska auxyliarnego usiłowaniem wydania tego prowiantu jako najprędzej ex ratione, aby dłuższą subsystencyą i ekspektatywą na zwożenie z dóbr prowiantów nie byli dobrom et agresti populo ciężkie i aby zawaruj Boże remora nie była omieszkaniem pory wojennej i poparcia bellicarum actionum, do nas we Lwowie na ten czas obecnych obywatelów obezwali się. 2. Którą denuncyacyą uważywszy esse rem ex publico commodo i z pomienionych racyi apprime necessariam, życzyliśmy sobie animitus wygodzić prowiantem za województwo, którego intentum naszego zważywszy impossibilitatem, przyszło nam z w. komisarzem od JWIMci p. feldmarszałka leytnanta wojska auxyliarnego na sessyi na tymże tu miejscu u OO. Franciszkanów, któreśmy miewali de modo et medio wydania tych prowiantów conferendo et consultando za ziemię lwowską i powiat żydaczewski już particulariter a nie generaliter za województwo skapitulować in hanc prowiantów quantitatem: żyta półmiarków dwa tysiąca, owsa półmiarków dwa tysiąca, grochu półmiarków sto, jagieł półmiarków sto, wołów czabanów sto, gorzałki beczek pięćdziesiąt, w każdej beczce garcy czterdzieście, jako edocet sama kapitulacya ręką tegoż IMci p. komisarza stylo suo die vigesima prima Junii pisana i podpisana. 3. Tak tedy skapitulowawszy dla prędszego wydania tego prowiantu zgodziliśmy się in revisionem spichlerzów, strychów duchownych i świeckich w mieście Lwowie, qua expedita et constituto pretio prowiantu w sumaryuszu ręką IMci p. Buchowskiego generała kwatermistrza komisarza wojska auxyliarnego prowiant odbierającego podpisanym cum specifica descriptione, u którego z IMciów i jak wiele półmiarków z spichlerzów i którego zboża in fidem publicam ziemi wzięto wyrażonego ten prowiant jest wydany, z którego wydanego i kwit pomienionego IMci p. generał kwatermagister komisarza intercessit. Na której kapitulacyi sumaryuszu prowiantu i kwitu wydanego pro informatione każdego z nas, ad intelligendam quantitatem, jak wiele któremu z IMciów wyga-

---

a) Por. Nr. 170. a 3.

dzającemu na ten prowiant pro eius annona debeatur, czytanie w kole naszem zgodziwszy się takowe laudum zgodnie i bratersko in occurentia namówione postanawiamy. 4. Lubo każdego z nas jakośmy się w kole naszem braterskiem dosyć nasłuchali communis malorum calamitas et inquietudo temporis znacznie attrivit eo flagello zagniewanego na nas Boga tribuentes i z woli Jego najświętszej aeque mala jako i bona suscipientes, niechcemy deserere braci naszych na ten czas w Lwowie kapitulujących et curam wydania in fidem publicam ziemi branego prowiatu mających naprzód ingrossować w to laudum sumaryusz de serie verborum ex originali pozwalamy, który jest takowy: 5. Sumaryusz prowiantów w zbożu z spichlerzów szlacheckich po klasztorach i strychach miejskich ex parte ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na wojska auxyliarne rzpltej in fidem publicam pomienionej ziemi i powiatu ex consensu IMciów pp. obywatelów na ten czas we Lwowie będących et necessitate publica suasu JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w, koronnego totaliter die vigesima quinta Junii anno praesenti 1709 iuxta pactum wydanych. Żyto. W cekauzie rzptej JWIMci p. wojewody podolskiego półmiarków dwadzieścia i trzy. Tamże IMci pani Brześciańskiej półmiarków sto dwadzieścia i dziewięć. U IMci p. Szczęsnego Baibuzy półmiarków dwieście trzydzieście i jeden, u JW. p. kasztelanowej chełmskiej półmiarków siedm, u JWIMć księdza sufragana lwowskiego półmiarków trzydzieście i jeden, u OO. Bernardynów dominikańskiego półmiarków czterdzieście, u OO. Obserwantów półmiarków dwadzieścia, u IMci p. Kupińskiego doktora półmiarków sto czterdzieście i dziewięć, u IMci p. Kazimierza Kupińskiego półmiarków czterdzieście i dziewięć u OO. Franciszkanów półmiarków trzydzieście, u panien Bernardynek IMci pani starościny trembowelskiej półmiarków pięćdziesiąt, u IMci p. Gurskiego w grencowskiej kamienicy półmiarków dwadzieścia i pięć, u p. Kassianowej półmiarków dwadzieścia i pięć, u WIMć p. Granowskiego generała półmiarków pięćdziesiąt i jeden, u OO. Reformatów WIMci p. starosty wyszyńskiego półmiarków siedmnaście, u dwóch piekarzów Kowalskiego i Domatorowskiego półmiarków ośmnaście, u WIMci p. starosty kamionackiego półmiarków pięć set dwadzieścia i pięć; z spichlerza IMci p. podstolego lwowskiego przez ręce p. Wielogurskiego sługi IMci półmiarków trzydzieści pięć, spichlerza kozłowskiego wzięto żyta półmiarków sto. Pszenice suszyce u IMci p. Szczęsnego Baibuzy półmiarków trzydzieście i pięć, u IMci p. kasztelanowej chełmskiej półmiarków trzy, u IMci p. Muchowieckiego półmiarków sześćdziesiąt, która za żyto przyjęta, z dyspozycyi IMci p. Jastrzębskiego pisarza JW p. wojowodziny bełzkiej h. w. koronnej z spichlerza pszenice pięknej wzięło się półmiarków sto ośmdziesiąt i ośm, która przyjęta w prowiancie za żyta półmiarków trzysta trzydzieście. Resztę żyta niedostawającego zapłacił IMć p. podsędek półmiarków siedmnaście. Facit tedy żyta z szurzycą i pszenicą za żyto przyjęte z dopłaconemi siedmnastą półmiarkami, półmiarków dwa tysiąca. Owies: u OO. Karmelitów trzewiczkowych półmiarków sto dziewięćdziesiąt i pięć, u WIMć p. Granowskiego generała półmiarków dziewięćdziesiąt i pięć; u IMć księdza Woiankowskiego dziekana lwowskiego półmiarków trzysta siedmdziesiąt; u p. Terlikowskiego półmiarków dwieście dwadzieścia i sześć; u IMci pani Brześciańskiej półmiarków pięćdziesiąt i sześć; u JWIMci p. kasztelanowej chełmskiej półmiarków dwadzieścia; u IMci p. Bellego R. L. półmiarków dwadzieścia; u IMci p. Gurskiego w kamienicy grenczowskiej półmiarków dziesięć, u panien Bernardynek IMci p. podstolego lwowskiego półmiarków trzydzieście i pięć; u IMci p. Muchowieckiego półmiarków sto trzydzieście i półmiarka; u OO. Karmelitów trzewiczkowych IMci p. Golejowskiego półmiarków dwieście trzydzieści i dwa, tamże IMci p. Nowosielskiego półmiarków sto sześćdziesiąt i półpięta; u JWIMci p. kasztelana kamienieckiego półmiarków trzysta pięćdziesiąt; u IMci p. Goławińskiego półmiarków dziewięćdziesiąt i sześć. Comput owsa uczyni półmiarków dwa tysiące. Groch i jagły: u IMci p. Goławińskiego grochu półmiarków czterdzieści i jeden; u IMci pani Brześciańskiej pół-

miarków pięć. Facit półmiarków grochu czterdzieście i sześć; u WIMci p. starosty kamionackiego jagieł półmiarków sto czterdzieście i cztery; u IMci p. Golawińskiego półmiarków dwadzieścia. Utrumque in unum groch i jagły zrachowawszy półmiarków dwieście. Wołów czabanów sto. Za ośm tysięcy kwart gorzałki wynoszących pięćdziesiąt beczek jako się wyrachowało z IMcią p. generałem kwatermaistrem zagodzonych zł. dwa tysiąca czterysta. Jan Buchowski komisarz. 6. Z którego sumaryusza reductio prowiantu ad pretium compactatum żyto po zł. sześciu, surzyce po zł. ośmiu, pszenice piękna po zł. dwanaście, groch i jagły po zł. ośmiu półmiarek et deducitur dług sumy dwadzieścia i cztery tysiące trzysta siedmdziesiąt zł. excepto wołów sto czabanów, za które teraz WIMci p. podkomorzemu lwowskiemu, przy solennym naszemu w. m. panu za wyświadczoną ziemiom tymi wołami wygodę podziękowaniu, złotych dwanaście tysięcy pozwalamy. 7. Przybyli do tego expensa w kole naszem wniesione, z tymże sumaryuszem connexionem mające, jako to wina głównego antałów siedm na starszyznę i komisarzów wojska auxiliarnego gratitudinis, antał każdy po talerów bitych pięćdziesiąt, wynoszących sumę in currenti dwa tysiąca ośm set zł., które do rąk WIMci p. podkomorzego, jako spondentis za nie, także za żyta półmiarków dwadzieścia i trzy w cekauzie wziętego zł. sto trzydzieście i ośm do tychże rąk mają być oddane, wynoszące in unum sumę czternaście tysięcy dziewięćset trzydzieście i ośm. Melioracyi in pretio gorzałki z krzywdą swoją, jak praetendebit IMć p. generał kwatermaister zagodzonej, w której pretensyi quaerulabatur w kole naszem IMć p. podsędek, iż mu na Premiwołki dobra jego Kałmuków nasłano i że drożej w Żółkwi gorzałki kupował, tenże p. kwatermaister aniżeli się o nie z IMcią p. podsędkiem jako komisarzem ziemi prowiantowym zgodził w Lwowie, trzeba rekompenzując te swoje pretensye oprócz innych szkód poczynionych przez trzy dni stojąc nim w Żółkwi nakupił gorzałki in exitu bydła konie pozabierać, jakoż pozabierano aż je odkupiono złotych sześciuset, dodając do dwóch tysięcy czterechset, aby wyniosło trzy tysiące złotych za gorzałkę. Żyta półmiarków siedmnaście którego na ten czas we Lwowie dostać było trudno, ad complementum dwóch tysięcy półmiarków IMci p. komisarzowi dodając moskiewskiemu dał zł. sto i dwa. Item za półmiarków owsa siedmnaście dla koni komisarskich hoc tempore brania prowiantów wydanego w tyże sumariuszu po zasumowanych dwóch tysięcy półmiarków owsa prowiantowych położonych, przy których nota bene pro memoriali złotych sześćdziesiąt i ośm IMć p. podsędek de proprio pretio constituto zapłacił. Te sumy za gorzałkę żyto i owies dopłacone wynoszące sumę trzy tysiące sto siedmdziesiąt zł. IMć p. podsędkowi przyznajemy. 8. WIMć p. Franciszek Cetner starosta kamionacki wniósł w kole naszem szkodę przy uczynności swojej ziemi w wygodzie żyta na prowiant wojska auxyliarnego, iż gdy turmem Moskwa się nacisnęła do dworu IMci tu we Lwowie, dla odbierania deklarowanego in fidem ziemi żyta, które recenter przywiezione na stu i więcej podwodach było, aby się prędżej expedyowali nie czekając porządku gospodarskiego hurmem się rzucili do miary i odbierania tego żyta, w którem nagłem odbieraniu siedmdziesiąt i pięć półmiarków umierzyli, w czem deklarując przysięgę podstarościego swego szlachcica, niechcąc tedy IMci w tej uczynności szkody, te pięćdziesiąt i pięć półmiarków żyta pro parato przyjmujemy i te eodem pretio, które jest postanowione IMciom pp. poborcom, z exakcyi swojej podatku teraz uchwalonego zapłacić sumę za niego wynoszącą czterysta pięćdziesiąt zł. pozwalamy, jednak iurament super realitatem tej szkody podstarości szlachcic, który z tem żytem przyjeżdżał wykonać będzie powinien. 9. A że rewizya Lwowa dla szukania tych prowiantów bez IMciów pp. rewizorów tak ex brachio capitaneali JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego jako i od ziemi nie obeszło się, tedy ex brachio capitaneali IMć pp. Józef Olszewski instygator urzędu grodzkiego lwowskiego i Woyciech Akacki rotmistrz piechoty węgierskiej, ex sessione zaś dla IMciów pp. braci naszych na ten czas tu będących imieniem ziemi Alexander

Mściwujewski instygator sądów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego i Alexander Papara ad exequendum munus revisionis przydani, których IMciów prace remunerando zł. ośm set każdemu z IMciów po zł. dwieście naznaczamy. **10.** Które sumy tak w sumaryuszu jako i extra wzwyż wyrażone w kole braterskiem akceptowane in unum skombinowane wynoszą za generalny wydany prowiant istotny dług ziemiański sumę zł. p. czterdzieście i jeden tysięcy sto dziewięćdziesiąt. Na wypłacenie którego długu gdy nam szelężne i czopowe rozebrane, dla prędszego i pewniejszego WWIMć n. w. m. panom tak duchownym jako i świeckim tego prowiantu in fidem ziemi a niektórym IMciom in assecurationem IMci pana podsędka ziemskiego lwowskiego accuratam diligentiam w wydawaniu prędkiem mającego kredytorem, przy podziękowaniu i należytej wdzięczności udaliśmy się ad tritam viam podatkowania i uchwalamy nemine excepto dwadzieścia i pięć podymnego tak w ziemi lwowskiej jako i powiecie żydaczowskim, na taryfę w roku przeszłym podczas sądów skarbowych ziemi lwowskiej sądzących się włożoną ręką IM p. podsędka ziemskiego lwowskiego na ten czas marszałka sądów tychże podpisaną, z dymu każdego po złotemu jednemu wybieranie naznaczając. A tego podatku exakcya a die decima nona Augusti zaczynać się i trwać continue przez niedziel cztery w tych obu ziemiach ma. Do którego wybierania exaktorów IMć pp. Stanisława z Romanowa Swirskiego wojskiego lwowskiego i Jana Czołhańskiego cześnika bidgowskiego ad praesens insimul pro hac sola vice non derogando quidquam in futurum usitatae praxi obieramy i upraszamy. Groszowe, grosz od złotego i kwitowego złoty od kwitu z każdej wsi, z miast zaś i miasteczek po złotych dwa in recompensam pracy i expens pozwalając i obligując IMciów, aby więcej nie pretendowali per compassionem super miseriam inopum. **11.** Ażeby każdy z IMciów pp. kredytorów wiedział jakowym trybem za wygody swoje ma odbierać od IMciów pp. exaktorów satysfakcyą, tedy laudo praesenti postanawiamy, aby IMć pp. exaktorowie nie referując się na asygnacye sumaryuszem i uchwałą teraźniejszą wyrażone winne sumy każdemu z IMciów pp. kredytorów według jego kwoty a IMć p. podsędkowi ziemi lwowskiej i jego sumę za gorzałkę, żyto i owies dopłacone zł. trzy tysiące sto siedmdziesiąt de proprio subveniendo w tem necessitati ziemi wydanych i przy tem sumy dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt i sześć zł. do skarbu JWIM pani wojewodziny bełzkiej h. w. koronnej także sześć set ośmdziesiąt i sześć zł. WIMci p. generałowi Granowskiemu, IMci pani Brześciańskiej tysiąc trzydzieście i ośm zł. za zboża z spichlerza IMciów na prowiant brane od ziemi za assekuracyą IMci winne, aby sam evincat oddaniem słowo i assekuracye swoje do rąk IMci in unum wynoszące sumę siedm tysięcy sto pięćdziesiąt zł. p. za kwitem ręcznym każdego z IMciów wydać z teraźniejszej podatku exakcyi deklarujemy. **12.** Miasto Lwów znacznie od ludzi i wojsk różnych zrujnowane, czego jesteśmy oculati testes in miseriam populi patrząc, iustum respectum meretur et compassionem każdego z nas nad sobą pociąga, któremu świadcząc utrumque dymów trzydzieście i pięć z taryfy miasta zdejmujemy e[liberujemy]. Na Żydów kahałów obojga miejskiego i przedmiejskiego, także po iurysdykcyach różnych, dworach szlacheckich i duchownych browarach mieszkających, którzy pod protekcyami swoich pryncypałów zostają, z iurysdykcyi wyłamują się swojej własnej ani do kahału zarówno z drugimi chcą contribuere do ich własnej takrocznej taryfy piętnastu dymów przykładamy, tak aby miasto Lwów ze sta piętnastu dymów chrześcijańskich a Żydzi pięćdziesiąt dymów tak Żydzi kahału z dymów trzydziestu a po iurysdykcyach, dworach, browarach jako się wyżej namieniło, pod protekcyami mieszkając z dymów dwudziestu do kahałów swoich podatek podymnego a kahał do skarbu ziemiańskiego wnosić będą powinni, aby było sine diminutione taryfy generalnej miasta Lwowa. A jeżeliby który z nich tak był temeriarius i w oddaniu renitens, będą powinni kahały takich renitentów ad instantiam p. instygatora sądów skarbowych podać regestrem do IMciów pp. exaktorów

a IMć zaś pp. exaktorowie mediante etiam forti executione repetent od nich należące podatki et in thezaurum ziemi importabunt. W czem żadnej protekcyi i przeszkody IMć protektorowie in quorum bonis et iurisdictione takowi Żydzi renitentes znajdować by się mieli dawać in praeiudicium wszelkiej słuszności nie będą powinni, alias sami za nich odpowiadać et sasisfacere tenebuntur sub processu fisci. **13.** Desiderium IMci p. Pawła Homentowskiego cześnika latyczewskiego w kole naszem braterskiem wniesione kontentując, ex respectu zasług starych zł. czterysta z podatków przyszłego roku czopowego lub szelężnego naznaczamy, które wypłacone za kwitem ręcznym wypłacającemu IMci in rationibus ziemi przyjęte będą przy dalszym IMci od ziemi in occurentiis respekcie. **14.** Kamienica ziemiańska we Lwowie na Franciszkańskiej ulicy quondam sumptu ziemi na kancelaryą ziemską i depositorium akt ziemskich kupiona w dyspozycyą i possessią urzędu ziemskiego lwowskiego oddana inter dirutas lapideas proxima ruina, jako mamy ex relatione IMci p. podsędka ziemskiego lwowskiego, że gdyby ją przyszło konserwować exsuperet nierównie reparacya essentiam rei, o którą w kole naszem OO. Trynitarze fundujący się w mieście, jako miejscu na którem się fundują przyległą konkurują, tedy te ad maiorem Dei gloriam za zgodą powszechną do fundacyi pomienionych IMciów OO. Trynitarzów inkorporujemy, ea jednak conditione, aby sklep bespiecznie w konwecie swoim dla konserwacyej akt ziemskich i izbę przy sklepie dla kwerendy i pisania murując się teraz de novo na placach swoich przy konwencie wymurowali i wystawili in loco, propter faciliorem aditum ab extra non ab intra conventus accessibili. Do upatrzenia którego miejsca i rezygnacyi uczynienia na tę kamienicę, także napisania względem konserwowania tych akt w konwencie IMciów modo et exemplo konserwacyej akt trybunalskich w Lublinie w konwencie dominikańskim z IMciam[1] OO. Trynitarzami skryptu uprosiliśmy IMć pp. Jana Mrozowickiego podsędka ziemskiego, Wojciecha z Grodkowa Łosia podstolego podstarościego i sędziego, Stanisława z Pohorec Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkich, Stanisława z Romanowa Swirskiego wojskiego lwowskich, Eustachego Szeptyckiego chorążego lubaczewskiego, absentia unius non obstante omni meliori modo et commodo conservationis akt ziemskich negotium hoc perficiendum JMiom zalecając. **15.** A żeby każdy z IMciów kredytorów quantitatem suam wiedział zasummowany regestr IMciów w teraźniejsze laudum nasze ingrossować pozwalamy tak się zaczynający: WIMci p. podkomorzemu lwowskiemu za woły, wino i żyta półmiarków 23 w cekauzie wziętych złotych 14.938, IMci p. podsędkowi lwowskiemu za gorzałkę dopłacenie, żyto, owies, za pszenicę JWIM p. wojewodziny bełzkiej hetmanowej w. koron. i WIMci p. generałowi Granowskiemu za żyto i owies i za IMci p. Brześciańskiej żyto owies i groch na assekuracyą IMci wzięte in unum wynoszące sumy zł. 7.150. JPrzewielebnemu IMci księdzu sufraganowi lwowskiemu za żyta półmiarków 31 po zł. 6 facit zł. 186. IMci p. Szczęsnemu Baibuzie za żyta półmiarków 231 po zł. 6 złotych 1.386. Temuż za przenicy półmiarków 35 po zł. 8 złotych 280. IMci p. kasztelanowej chełmskiej za żyta półmiarków 7 po zł. 6 facit zł. 42. Item tejże za pszenicę półmiarków trzy po 8 zł. facit zł. 24. IM OO. Dominikanom lwowskim za żyta półmiarków 40 u OO. Bernardynów wziętego po zł. 6 facit zł. 240. IMć OO. Obserwantom lwowskim za żyta półmiarków 20 po zł. 6 złotych 120. IMci p. Machowieckiemu za pszenicy półmiarków 60 po zł. 8 złotych 480. IMci p. Kupińskiemu doktorowi rajcy lwowskiemu za żyta półmiarków 49 po 6 zł. facit złotych 294. IMci p. Kazimierzowi Kupińskiemu rajcy lwowskiemu za żyta półmiarków 49 po zł 6 facit złotych 294. OO. Franciszkanom za żyta półmiarków 30 po zł. 6 facit zł. 180. IMć p. starościny trembowelskiej za żyta półmiarków 50 u Panien Bernardynek wziętego złotych 300. IMci p. Gurskiemu za żyta półmiarków 25 w kamienicy grencowskiej wziętego po zł. 6 facit zł. 150. Pani Kassianowej za żyta także półmiarków 25 po zł. 6, złotych 150. IMci p. staroście wyszyńskiemu za żyta u OO. Reformatów wziętego półmiarków 17 po zł.

6 facit zł. 102. Dwom piekarzom Kowalskiemu i Domatorowskiemu za żyta półmiarków 18 po zł. 6 facit zł. 108. IMci p. podstolemu lwowskiemu za żyta półmiarków 35 przez p. Wielogorskiego sługę IMci wydanego po zł. 6 facit zł. 210. WIMci staroście kamionackiemu za żyta półmiarków 600 po zł. 6 facit zł. 3.600. IMć p. Jelcowi chorążemu sanockiemu za żyta półmiarków 100 ze spichlerza w Kozłowie wziętego po zł. 6 facit zł. 600. JWIMci p. kasztelanowi kamienieckiemu za owsa półmiarków 360 po zł. 4 facit zł. 1.440. WIMci księdzu Wojankowskiemu dziekanowi lwowskiemu za owsa półmiarków 370 po zł. 4 facit zł. 1.480. OO. Karmelitom trzewiczkowym za owsa półmiarków 195 po zł. 4 facit zł. 780. Panu Trelikowskiemu dworka najjaśniejszych królewiczów IMciów polskich gospodarzowi za owsa półmiarków 226 po zł. 4 facit zł. 864. IMci p. kasztelanowej chełmskiej za owsa półmiarków 20 po zł. 4 facit zł. 80. IMci p. Bellemu rajcy lwowskiemu za owsa półmiarków 20 po 4 zł. facit zł. 80. IMci p. Gurskiemu za owsa półmiarków 10 w kamienicy gressowskiej wziętego po zł. 4 facit zł. 40. IMci p. podstolemu lwowskiemu za owa półmiarków 35 u Panien Bernardynek wziętego po zł. 4 facit zł. 140. IMci p. Muchowieckiemu za owsa półmiarków $130^1/_2$ po zł. 4 facit zł. 522. IMci p. Golejowskiemu stolnikowi ciechanowskiemu za owsa półmiarków 232 po zł. 4, facit zł. 928. IMci p. Nowosielskiemu za owsa półmiarków $164^1/_2$ u OO. Karmelitów wziętego po zł. 4 facit zł. 658. IMci p. Goławińskiemu za owsa pół miarków 96 po zł. 4 facit zł. 384. temuż IMci za grochu półmiarków 41 a jagieł półmiarków 20 po zł. 8 facit zł. 488. WIMci p. staroście kamionackiemu za jagieł półmiarków 134 po zł. 8 facit zł. 1.072. In expensas lustratorias iuxta praescriptum laudi IMciom każdemu z osobna do wypłacenia designatur summa 800 zł. Summa generalis facit zł. 40.690. **16.** Którego laudum zgodnie namówionego i postanowionego WIMci p. podkomorzego lwowskiego jako principem nostrum, cuius activitate stetit do podpisania obligamus. Działo się we Lwowie na sessyi dnia dwudziestego nazajutrz zaczętego sejmiku u OO. Franciszkanów miesiąca lipca roku pańskiego 1709. Mikołaj Krosnowski podkomorzy lwowski m. p.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 14 p. 583—593. Ręk. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 37.

173.

Wisnia, 10. września 1709.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej zjechawszy się na miejsce zwyczajne i czas prawem naznaczony do Wiszni dla obierania IMciów pp. deputatów na trybunał koronny, któren to sejmik nasz że iniquo fato wziąć skutku swego niemógł, pozostaliśmy się na drugi dzień chcąc prawu i zwyczajom naszym uczynić satisfakcyą dla obrania IMci p. rotmistrza łanowego et deductionem nobilitatis. **2.** Przy której oraz okazyi, że insze necessitatis publicae i porządku domowego pozachodzili materye, tedy za wszystkich IMciów zdaniem zgodnem uprosiliśmy e medio nostri IMciów pp. posłów do JWIMci p. wojewody ruskiego i JWIMci referendarza hetmanów koronnych IMciów p. Piotra Zeliborskiego podczaszego podolskiego, Jerzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego, Mikołaja Stawskiego, którym to IMciom pp. posłom od nas uproszonym i wyprawionym JWIMć p. kasztelan lwowski, jako pierwszy senator na ten czas województwa naszego instrukcyą napisać przy przyciśnieniu pieczęci ręką swą własną podpisać się i one do rąk IMciom pp. posłom wydać będzie powinien tak ażeby IMcie pp. posłowie commissum sobie negotium condigne i jako najprędzej expediowali przy należytej od województwa naszego JWIMciom pp. hetmanom koronnym konte-

stacyi i obserwancyi, z reskryptem na instrukcyą naszę jako najprędzej powracali. 3. A że rzpta cała intra malorum tempestates zostająca jako największego praesidium in armis potrzebuje, które consistit pod władzą JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego, tedy suplementując lubo inter miriades erumnarum będące województwo nasze necessitates wojska rzptej, uchwala groszowe generalne po ziemiach do województwa należących, w których na rok tylko jeden tak po miastach i wsiach praktykowane było, na drugi rok teraz reasumimus, ad normam konstytucyi sejmu lubelskiego, na samego tylko zapłatę wojska dobrze zasłużonego rzpltej, którego porządek na przyszłej da Bóg reassumpcyej przypadającego pro die decima quarta Octobris zjazdu naszego w Wiszni uczyniony być powinien będzie i IMciów pp. administratorów pomienionego groszowego obranie na ten czas odkładamy. 4. Wyprawę także według postanowienia komisyi lwowskiej akceptujemy, pewni będąc, że i insze województwa toż akceptować będą, którym tenerrime akkomodować się będziemy. 5. Słusznie przy tem zachodzą quaerulatium a tota nobilitate ziemi sanockiej postulacye o poczynienie przez wojska w. księstwa litewskiego krzywdy, którzy słuszną merentur kompassyą. Więc że za interpozycyą całej ziemi sanockiej zesłała[a] JWIMć p. starosta żmudzki hetman wielkiego księstwa litewskiego[1]) komisarzów do ziemi naszej sanockiej in ordine dla uczynienia sprawiedliwości sitientibus iustitiam, którym to IMciom pp. komisarzom ażeby tem lepsza dana mogła być informacya et media quam efficacissima wynaleść się mogły do uspokojenia, które dotąd non effectuantur i żadnej iniuriati nie odbierają satysfakcyi, przeto województwo nasze e medio sui uprosiło IMciów pp. komisarzów IMć p. Franciszka Urbańskiego łowczego podolskiego, IMć p. Franciszka Dubrawskiego skarbnika sanockiego, obligując IMciów, ażeby IMcie pp. komisarze nasi zniosszy się z IMciami pp. komisarzami wojska litewskiego, inito mutuo consilio et iudicio, przy podanych sobie ad informationem per iniuriatos praevio iuramento w grodzie super realitatem poczynionych sobie krzywd pretensyach satysfakcyą iniuriatis rzetelną obmyślili. Jeżeliby zaś, czego lubo nierozumiemy, IMcie pp. komisarze wojska litewskiego do tego aplikować się et concurrere nie chcieli, tedy IMcie pp. komisarze od nas uproszeni manifestować się będą powinni praecavendo indemnitati iniuriatorum i plenipotenta przez się constituent, którego ordynować mają, ażeby in iudiciis JWIMci p. starosty żmudzkiego hetmana litewskiego windykował krzywdy pomienione. 6. Ponieważ IMci p. Michałowi Żurowskiemu cześnikowi przemyskiemu funkcya dwuletnia rotmistrzostwa łanowego in termino dnia dzisiejszego skończyła się, tedy za zgodnem wszystkich IMciów zdaniem, do roku zupełnego od dnia dzisiejszego pomienionemu IMć prorogujemy, non praeiudicando na potem electioni rotmistrza po skończonym roku et bene merentium konkurencyi zachowujemy. 7. Desiderium IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego rotmistrza ziemi przemyskiej in rationibus należących pomienionemu IMci na konserwacyą praesidionalnych smolaków tak dawno zatrzymanych zasług jako et in futurum do przyszłego zjazdu naszego reassumpcyi dla satysfakcyi odkładamy, która ante omnia realiter ma być obmyślona. 8. A że w kole naszem ad instantiam IMci p. Nahujowskiego chorążego nowogrodzkiego powtórna zachodzi quaerimonia na p. Tatomira o ustawiczne zabójstwa i najazdy domów szlacheckich, tedy w tym terminie reassumujemy in antecessum per laudum pozwolenie zgromadzenia praesidionalnych smolaków IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu i rotmistrzowi ziemi naszej przemyskiej ad captivandum pomienionego p. Tatomira tanquam iurevictum i żeby onego pojmawszy do grodu ad iudicium castrense premisliense pro poenis summendis oddał zlecamy. 9. Tę tedy obradę naszą in ordine do uczynienia relacyi IMciów pp. posłów do JWWIMciów pp. hetmanów ordynowanych odkładamy i limitujemy ad diem decimam quartam Octobris anni praesentis

---

[1]) Grzegorz Ogiński. a) P. L. został.

millesimi septingentesimi noni, ażeby wszystkie ziemie do Wiszni na czas naznaczony zjechawszy się i tam, cokolwiek do dobrego porządku należeć będzie, i we wszelkich in publicum interweniencyach zgodnie constituere mogły. Materye zaś wszystkie et desideria w kole naszem wniesione i zachodzące, do tamtego zjazdu ex reassumptione przypadającego odkładamy i limitę ręką własną JWWIMci p. kasztelana lwowskiego podpisać i do grodu podać zlecamy. Dan w Wiszni decima Septembris anno Domini millesimo septingentesimo nono. Stanisław z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski.

Castr. Prem. Rel. 486 p. 979—981; Fasc. Cop. C. Prem. 69 p. 1797—1799; Castr. Leop. Rel. 492 p. 1844—1853; Fasc. Cop. Castr. Leop. 14 p. 761—764; Fasc. Cop. C. San. 29 N. 1399. Ręk. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 38.

174.

Wisnia, 14. października 1709.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wiszni ex limitatione ad acta castrensia w każdej ziemi per oblatam porrecta przypadający pro die 14 Octobris anno millesimo septingentesimo nono zjechawszy, takową in materiis intervenientibus stanowimy uchwałę. 2. A naprzód mając certam notitiam od JWIMciów pp. hetmanów naszych koronnych, że według uchwały sejmowej piechot niemają completum numerum, utratami zaś przy inszych nieznośnych ciężarach dobra szlacheckie, królewskie i duchowne musiałyby być agrawowane, przeto zabiegając takowym agrawacyom et consulendo publicae necessitati insistendoque deklaracyej komissyej lwowskiej in augmentum infanteryi wyprawę z generału naszego ze wszystkich trzech ziemi ośmset ludzi pieszych deklarujemy, których ludzi modo infra scripto wyprawić ziemie wszystkie trzy nemine excepto na rok tylko jeden mają. 3. Z i e m i a l w o w s k a ludzi dwieście ośmdziesiąt ma do Lwowa wystawić iuxta proportionem ostatniej przez sądy skarbowe ziemi swojej postanowionej taryffy absque praeiudicio conflagratorum et variis calamitatibus pressorum, a to pro die tertia Aprilis in anno proxime venturo millesimo septingentesimo decimo, facta inter se exemplo inszych ziem combinatione z wielu dymów tak człek pieszy jeden jako też na barwę i odzianie onego należyte i moderunek wszlki i lenunki całoroczne po zł. dwieście na jednego rachując powinna będzie wydać in praefixo wszystkim ziemiom tempore, tak żeby i ludzi dwieście ośmdziesiąt zdolnych do tej usługi i pewnych równo z pieniądzmi na ich moderunek i lenunki należącymi oddała pod komendę JWIMci p. Fredra kasztelana lwowskiego, pułkownika do tych ludzi od nas zgodnie obranego, albo też officyera słusznego szlachcica dobrze osiadłego od przerzeczonego IMci p. pułkownika podanego i od JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego approbowanego a to sub vigore w deklaracyej generalnej komissyej lwowskiej intuitu wyprawy piechoty postanowionej expresso. Ci zaś ludzie tak ziemi lwowskiej jako i powiatu żydaczowskiego mają być nemine excepto, iuxta dispositionem dymów na sądach skarbowych tejże ziemi faciendam, wyprawieni i pieniądze insimul et semel wypłacone być mają sub vigore supra scripto. 4. Do sądów skarbowych przydaje ziemia lwowska IMciów pp. deputatów WIMć p. Adama Rzewuskiego starostę wyszyńskiego, IMć p. Jerzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego, IMć p. Jana Siemińskiego, IMć p. Macieja Urbańskiego. 5. Do wybierania zaś podymnego na wyprawę uchwalonego obrała IMć p. Rafała Swierskiego łowczego bielskiego w ziemi lwowskiej a w powiecie żydaczowskim

IMć p. Andrzeja Mężyńskiego podczaszego żydaczowskiego. Którego podymnego iuxta dispositionem sądów skarbowych tejże ziemi lwowskiej exakcya ma się poczynać a die prima Decembris a kończyć się ma ultima Jannuarii anni proxime venturi millesimi septingentesimi decimi. 6. Groszowe ponieważ ziemia lwowska na dwie lecie uchwaliła, tedy tylko zasługi chorągwiom w repartycyej, do siebie od JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego wydanej, wyrażonym za assygnacyami IMci p. komisarza tejże ziemie na trybunał skarbowy obranego na insze żadne nieobracając tegoż podatku expensa wypłacić powinna. 7. Sądy skarbowe nie mają się amplius wdawać in ordinationem szelężnego, czopowego i inszych podatków sine consensu sejmiku generalnego. 8. A że niektórzy IMcie querulabantur na niektóre deklaracye o podatkach in antecessum stanowione i manifestacye niektórzy producebant, przeto ten interes ąd decisionem sejmiku przyszłego ex limitatione przypadającego remittitur. 9. A że niektórzy IMcie potrzebowali na dalsze lata ordynacyi czopowego i szelężnego, która ad praesens nie mogła subsequi, przeto i ten interes do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego odkłada się. 10. IMciom pp. Alexandrowi Ulanickiemu, Kazimierzowi Kopysteńskiemu chorągwie pancernej JWIMci p. krajczego koronnego kompanii deputatom, tu praesentibus, naznacza zł. pięć set ziemia lwowska. Także IMć p. Janikowskiego, mając w reflexyii tak częste palenia dóbr jego, ex compassione christiana na przyszłym sejmiku obmyśleć konsolacyą ziemia lwowska onemu deklaruje. Insze zaś wszystkie desideria IMciów pp. braci i miast w ziemi tej leżących jako też i Żydów lwowskich do przyszłego sejmiku w recess puszczają przy prawach jednak de conflagratis i dekretach sądów skarbowych respektem calamitatum wszystkie miasta i wsi conservantur. 11. Ziemia przemyska ludzi trzysta sześćdziesiąt wyprawić nemine excepto ze wszystkich dóbr ziemskich, królewskich i dochownych z półosma dymów jednego pieszego i do Przemyśla pod komendę przerzeczonego IMci p. pułkownika od nas obranego albo officyera przez niego podanego a przez JWIMć p. wojewodę bełzkiego hetmana w. koronnego potwierdzonego pro die tertia Aprilis stawić obliguje się, pieniądze na każdego żołnierza po zł. dwieście rachując z dymu złożyć jednego po zł. trzydziestu deklaruje sub simili vigore in declaratione generali leopoliensi względem takowych wypraw descripto. A że nie każdy szlachcic i possessor bonorum regalium, spiritualium, mieć może w dobrach swoich pół osma dyma, tedy sąsiedzi między sobą kombinować się mają, tak aby jeden człek pieszy i sposobny był do tej służby wojennej z półosma dymów wyprawiony, którego drudzy sąsiedzi proportionaliter którzy nie wyprawują człeka kontentować dla pewniejszej służby mają, a jeśliby się sami w tem zgodzić nie mogli, tedy urząd grodzki przemyski absentia unius non obstante etiam per vicesgerentem seu regentem officii w tem vicinia combinare ma onych, hoc adiecto, że wolno i w odległości mając dobra swoje każdemu ex combinatione dymów wyprawić człeka albo też stawić ze wszystkiem moderunkiem dobrze odzianego w jednakiej z inszymi ludźmi barwie i w lenunki roczne pieniężne opatrzonego. Co wszyscy generaliter wykonać mają sub vigore in declaratione generali leopoliensi respektem wyprawy dymowej circumscripto. 12. Do wybierania zaś podatku uchwalonego na ludzi wyprawionych obraliśmy exaktorów IMć p. Nahujowskiego podczaszego trębowelskiego, IMć p. Dominika Wisniewskiego wojskiego czerniechowskiego regenta grodzkiego przemyskiego, którym exakcya a die prima Decembris zaczynać się ma anni praesentis a skończyć się ma die ultima Januarii anni sequentis millesimi septingentesimi decimi. Pieniądze zaś wybrane za asygnacyą IMci p. komisarza na trybunał skarbowy z tejże ziemi obranego w tych dwóch miesiącach do rąk IMci p. pułkownika przerzeczonego albo officyera slachcica osiadłego od IMci p. pułkownika do wybierania pieniędzy ordynowanego mają być wydawane, osobliwie na barwę i moderunek należący, aby wcześnie to wszystko komparowane było. Na odzianie stawionych ludzi i przysposobienie munderunku wszystkiego porzą-

dnego iuxta formam piechot cudzoziemskiego zaciągu także i na lenungi jak najprędzej oddane pieniądze być mają. 13. A że ziemia przemyska groszowego na drugi rok na sejmie lubelskim uchwalonego na zapłatę wojska nieprzyjęła i dopiero teraz tę uchwałę sejmową reasumując toż groszowe powtórnie uchwala, według przeszłego laudum przy obieraniu pierwszych IMciów pp. administratorów opisanego, którego kurrencya zaczynać się ma jak po miastach tako i po wsiach a die prima Novembris i na dwie racie wypłacone być powinno od wszelkich in genere likworów i od całkowych beczek wina w miastach do przedania najdujących się. Najpierwsze pół roka ze wsiów pro die decima quinta Aprilis in anno proximo millesimo septingentesimo decimo usque ad diem decimam quintam Maii anni eiusdem to groszowe nemine excepto, praevia omni investigatione IMciów pp. egzaktorów, aby attestacye od IMciów pp. dzierzawców były sprawiedliwe bez krzywdy ziemi do rąk onych oddane być ma. A ktoby niesprawiedliwą podał attestacyą i podatek fałszywie i iniuriose miał płacić albo chciał, takowego IMcie pp. egzaktorowie mają do grodu pozwać i possessorem poenis arbitrariis, żyda zaś arendarza poena peculatus karać iudicium powinno. Retentores także cuiusvis status et conditionis poenis legum karani być mają et militari executione subiacere powinni. 14. Do wybierania tego podatku groszowego obraliśmy IMciów p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego, Jana Wasilewskiego stolnika łomżyńskiego na cały rok, którzy że nierozdzielnie ten podatek na dwie ręce wybierać mają, pierwszą jako się namieniło, drugą zaś a primis diebus Maii zaczynającą się ultima Octobris anni sequentis wybierać będą primis diebus Octobris ad ultimam eiusdem mensis. Cokolwiek zaś od szynków importabunt, czyli to arendarze browarów czyli karczmarze czyli possessorowie, więcej salarium płacić nie powinni tylko grosz od złotego i od kwitu złoty na obudwu IMciów pp. poborców przy każdej racie. In supplementum zaś takowego salarium pozwala ziemia przemyska na każdego z IMciów po zł. p. cztery tysiące, a to dla tego, aby IMcie pp. exaktorowie IMciów pp. deputatów wojskowych za wypłacenie asygnacyej do siebie wydanej, od IMci p. komisarza z tejże ziemi na trybunał skarbowy obranego, żadnej nie pretendowali rekompenzy i onej nie brali sub poenis legibus regni descriptis, i ten podatek groszowego żeby na same tylko zasługi wojskowe wydany był sub solutione de proprio. 15. Przy kalkulacyej zaś z wybranego tego podatku groszowego, które z miast tej ziemi in genere wszystkich albo według kontraktów postanowionych albo według kwitów i kontraktów przeszłych pp. exaktorów wybierane być ma, powinni będą IMcie pp. exaktorowie teraz obrani przysiądz takową rotą: Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy świętej jedynemu, iż podatek groszowego do którego wybierania obrany jestem albo byłem, sprawiedliwie nikomu nie folgując wybierałem i cokolwiek z tego podatku pieniędzy z miast wszystkich i ze wsiów w całej ziemi przemyskiej będących wybrałem, inkludując rękawiczne, każde podarunki, wszelkie kwitowe nad pozwolone per laudum wzięte, wszystko realissime spiszę i do skarbu ziemi oddam, nic nie zataiwszy ani w najmniejszej rzeczy ziemi nie ukrzywdziwszy, tak mi Panie Boże dopomóż i męka Jego święta. 16. A że pirwsi[a] IMcie pp. exaktorowie groszowego na teraźniejszym sejmiku ex certis circumstantiis nieuczynili doskonałego rachunku, przeto eadem forma iuramenti, którą się wyżej opisała przysiądz mają i toż salarium pozwolone IMciom teraźniejszym po zł. cztery tysiące na każdego i przeszłym IMciom cedere ma a kalkulacyą na przyszłym sejmiku ex limitatione reassumowanym doskonałą uczynić powinni będą. 17. Czopowe ziemi przemyskiej ad praesens currens, zaczynające się a prima Augusti ad ultimam Julii na rok jeden puszcza per arendam ziemia ta IMci p. Kaminskiemu podczaszemu sanockiemu za sumę trzydziestu tysięcy zł. p. salvo respectu conflagratorum et aliarum calamitatum

a) T. S. prześli.

defalcatione, do której gdyby przychodziło oraz i do kalkulacyi powinien będzie IMć p. podczaszy sanocki kontrakty z miastami spisane produkować i cokolwiek wybrał, includendo rękawiczne, wszelkie podarunki, to wszystko wyda, czego realitatem poprzysiądz powinien będzie a po wykonaniu przysięgi pięć tysięcy ziemia ex percepta summa potrącić IMci ma a reliquum co wybierze do skarbu inferre powinien. 18. IMć p. Wasilewski miecznik lwowski pisarz grodzki przemyski lubo coram deputatis od IMci p. marszałka sejmikowego uczynił kalkulacyą i perceptę dostateczną wywiódł i expensę pokazał jeszcze supra perceptam, że jednak respectu defalkaty pretendowanej jeszcze nie przysiągł, tedy pro praestando juramento do przyszłej reassumpcyi sejmiku remittitur. 19. Oschłe assygnacye powydawane od IMci p. komisarza ziemi na trybunał skarbowy obranego wypłacić powinni, retentores podatków cuiuscunque tituli sub poenis legibus regni descriptis, miasta pogorzałe wszystkie circa legem scriptam lauda i dekreta fiskalne conservantur, iurysdykcye wszelkie duchowne i slacheckie do płacenia podatków wszelkich ex fundis civilibus praesenti laudo stringuntur, sub poenis legibus regni descriptis et militari executione cum adminiculo etiam ludzi prezydyaryjnych, których IMć p. rotmistrz bronić nie ma. 20. A że particulariter niektórym miastom osobliwie Przemyślowi nie jest dokończona w pozwolonej allewiacyi poniekąd i poratowanie w zniszczeniu tegoż miasta deklaracya, tedy równie z inszemi miastami do przyszłego sejmiku pretensye i supliki wszystkie odsyłają się. Miasto tylko Wisznia ne lat trzy od czopowego począwszy od teraźniejszego roku uwolnione jest, u którego miasta IMcie pp. administratorowie teraźniejsi i przyśli nic pretendować nie mają aż po wyściu trzech lat. 21. Więc że tak miasta miasteczka jako i wsi querulantur o przeładowaniu dymów, ponieważ teraz koekwacya onych nie stanęła, tedy na przyszłym sejmiku sine omni mora et contradictione ma być per deputatos in praesentia nobilitatis iuratos w małej liczbie, najwięcej czterech wiadomych dobrze położenia miejsc, expediowana sine praeiudicio cuiusvis personae, servatis omibus gradibus et observationibus do tej koekwacyej sesse regulantibus. 22. IMci p. Lubawskiemu a) deputatowi chorągwie husarskiej JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego ziemia przemyska in vim tractamenti zł. trzysta naznacza. 23. Ziemia sanocka stosując się do pierwszych ziem deklaracyej ludzi pieszych sześćdziesiąt z dymów sześciu do Sanoka po jednemu pod komendę pomienionego IMci p. pułkownika albo oficyera slachcica dobrze osiadłego od IMci p. pułkownika podanego i od JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego potwierdzonego die tertia Aprilis stawić deklaruje, pieniądze na pomienionych ludzi po zł. dwieście na jednego rachując, z barwą moderunkiem wszelkim lenunkami rocznymi wypłacić z każdego dymu po zł. trzydziestu pięciu obliguje się. Do wybierania podatku tego podymnego IMć p. Tomasza Łowieckiego obiera, którego exakcya a die prima Decembris anni praesentis zacznie się, a ultima Januarii in anno sequenti millesimo septingentesimo decimo skończyć się ma i sine omni depactatione iuxta antiquam praxim et solita exactorum iuramenta ten podatek ma być wybierany. 24. A że koekwacya dymów i postanowienie taryfy in praesenti statu wszelkich nieszczęśliwości nie mogła na teraźniejszym sejmiku effectuari ani też na sądach skarbowych ziemie sanockiej ex certis circumstantiis et rationibus kontradycentów expediri, przeto exemplo ziemi przemyskiej per deputatos iuratos in praesentia nobilitatis wiadomych położenia miejsc, na przyszłym sejmiku sine diminutione vel auctione przeszłej taryfy postanowiona być ma. 25. Praecavet to sobie ziemia sanocka, że jeśliby kto z obywatelów tej ziemie chciał człeka z taką barwą jaka będzie od IMci p. pułkownika piechocie wypłaconą dana z moderunkiem należytym człeka jednego albo więcej według proporcyej dymów swoich jak i rocznymi lenunkami wyprawić, aby IMć p. pułkownik takowych ludzi akcep-

a) T. S. Libańskiemu.

tować i lenunki odebrać i w regestr wpisać kazał. 26. Chcąc zaś ziemia nasza rycerstwu dobrze zasłużonemu w zasługach obmyśleć in praesentibus calamitatibus jakąkolwiek satysfakcyą, groszowe drugie na sejmie lubelskim uchwalone, a dotąd niepraktykowane uchwala iuxta anterius laudum et practicatam przez IMci p. Korytka podstolego nowogrodzkiego przeszłego exaktora exactionem in anno millesimo septingentesimo quinto, laudo eodem conscriptam. 27. Do której exakcyej groszowego obrany jest egzaktorem IMć p. Kazimierz Bukowski, który na dwie racie tenże podatek groszowego zaczynający się a prima Novembris anni praesentis a kończyć się mający ultima Octobris anni sequentis millesimi septingentesimi decimi wybierać ma t. j. pierwszą ratę decima quinta Aprilis in anno millesimo septingentesimo decimo ad diem decimam quintam Maii, drugą ratę in eodem anno primis diebus Octobris ad ultimam eiusdem mensis sine depactatione quavis. 28. Obligujemy przy tem IMciów pp. obywatelów ziemi naszej, aby fidelissime attestacye podawali do tej exakcyej należące sub poenis irremissibilibus laudo superius expresso opisanymi, t. j. sub poena triplicis pensionis et sessionis turris per duas hebdomadas in quovis iudicio et officio regni ad instantiam IMci p. egzaktora sive cuiusvis sine appellatione vindicanda. Arendarze, także Żydzi, falsificatores contractus poenae peculatus subesse powinni będą in foro quovis vindicandae. 29. Pieniądze zaś wybrane z podatków na teraźniejszym sejmiku uchwalonych IMcie pp. egzaktorowie, exemplo inszych ziem, za assygnacyą W p. komisarza na trybunał skarbowy w tejże ziemi obranego IMciom pp. assygnataryuszom podług repartycyi JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego podanej wypłacić mają. 30. A że IMć p. Bukowski, zawdzięczając ku sobie afekt IMciów pp. obywatelów tejże ziemi świadczony, podejmuje się być komisarzem do traktowania o prowianty świeżo teraz przez uniwersał księcia IMci Mężyka na ziemię sanocką ogłoszony, czyli to z WIMcią p. Lubienieckim chorążym nowogrodzkim pułkownikiem i komisarzem wojsk najjaśniejszego cara IMci, czyli cum toto commissariatu Jego Carskiego Wieliczyństwa, tedy upraszamy IMci, aby jako najprędzej jechał ad locum ubi commissariatus existit, i dajemy praesenti laudo IMci plenarium facultatem zgodzenia się o prowianty i umówienia certum quantum, jako będzie mógł wygodzić ziemie całej najlepiej swem postanowieniem, o którem si fieri poterit ziemie obwieścić ma. Podług której umowy obligujemy się wszyscy sine exceptione instantaneam satisfactionem z dóbr naszych uczynić sub executione militari et adminiculo smolaków prezydaryjnych. Jeżeli cokolwiek de proprio IMć p. Bukowski na ziemię by wydać miał, pro conservatione dóbr naszych, tedy recompensam IMci jaka najprędszą i wdzięczność wielką deklarujemy i praesenti laudo assekurujemy, 31. A że do wyprawy od wszystkich ziem postanowionej wiele na tem należy, aby JWIMć p. kasztelan lwowski pułkownik od nas do ludzi pieszych ze wszystkich ziem wyprawionych obrany, z oficerami swymi slachtą dobrze osiadłymi, wszelaką skromność według praw dawnych i zwyczajów in quovis loco et tempore zachował i sprawiedliwość tak oficyerów jako ex quovis delinquente indilate czynił, regestra oddanych sobie albo oficyerom naznaczonym od IMci p. pułkownika ludzi de nomine et cognomine spisać i do grodów ziem one podać kazał a drugie przy sobie zatrzymał i onych należycie exercytować munstrować choć polską munstrą, lenunki na każdy tydzień dawać i porządnie odziewać kazał. Którym służba zaczynać a die tertia Aprilis ma i na rok tylko postanowiona. Ta wyprawa ma pójść pod władzę JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego tam gdzie zajdzie ordynans pomienionego JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w. koronnego iuxta declarationem generalem komissyej lwowskiej o wyprawach descriptam, które deklaracye do grodów ziem wszystkich jako też i repartycya między ziemiami we Lwowie uczyniona i ręką JWIMci p. wojewody bełzkiego hetmana w koronnego [podpisana] mają być per oblatam podane. A jeśliby który żołnierz wszedł do swojej wsi, skąd jest wyprawiony, albo też i gdzie indziej nalazł się;

tedy sine quavis tergiversatione takowego zbiega powinni possessores bonorum nemine excepto ad primam requisitionem IMci p. pułkownika albo officyera wydać sub poena ducentarum marcarum in quovis foro vindicanda co fusius in declaratione patet i vigor w niej tak do IMciów pp. oficyerów należący jako i do possessorów regulujący się jest wyrażony. 32. Sądy securitatis recentium criminum, które się zagęściły po ziemiach, mają być reassumowane i po grodach wszystkich ziem sądzone. A że IMcie pp. possessorowie wójtostw w ekonomiej samborskiej będących ukazują się, że niektórzy officiales ekonomiej samborskiej privatą authoritate ważą się repartycye czynić hiberny na wójtostwa i aggrawować one nad prawa i wyraźne respekta JWIMci p. hetmana w. koronnego, takowy każdy powinien ad instantiam iniuriati w grodzie przemyskim być sine quavis appellatione osądzony et poenis arbitrariis karan, zarówno z tymi, którzy z wybranych pieniędzy hibernowych z tychże wójtostw rachować się niechcą i one zatrzymują. 33. Wieś Siennów JWIMci p. kasztelana sanockiego, od płacenia erronee jednego dymu w taryfie włożonego podatków wolna, z drugich zaś iuxta extractum authenticum płacić podatki wszelkie ma. Wsi niektóre w ziemi sanockiej będące, jako to Jawornik IMci p. Mikołaja Giebułtowskiego, penitus zrujnowany od wojsk w. księstwa litewskiego, jako też Lesczawka [a]) IMci p. Grodzickiego stolnika gostyńskiego od tegoż wojska w. księstwa litewskiego zniszczona, Bieniawa IMciów pp. Lesiowskich i Bukowiec od Szwedów IMci p. Humnickiego cześnika sanockiego z gruntu spalone wsi mając mieć allewiacyą i uwolnienie od płacenia podatków na sądach skarbowych ziemi sanockiej. Insze wszystkie desideria, które też ad praesens mieścić się nie mogły, w reces do przyszłego sejmiku ex limitatione incidenti puszczają się i odkładają. 34. Który to sejmik ad diem decimam quartam Februarii anni millesimi septingentesimi decimi limitujemy i do grodów wszystkich ziem podać laudum teraźniejsze z podpisem ręki swej IMci p. marszałka koła naszego zlecamy. Działo się w Wisni die decima quarta Octobris anno millesimo septingentesimo nono. Wincenty z Gosniewic Wolski marszałek koła rycerskiego sejmiku wisninskiego.

Castr. Prem. Rel. 487 p. 53—62; Fasc. Cop. Castr. San. 29 Nr. 1296.

175.

Wisnia, 7. stycznia 1710.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego na sejmik dnia siódmego stycznia roku teraźniejszego za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta wtórego p. n. m. w Toruniu dnia ósmego miesiąca Novembra roku przeszłego tysiąc siedmset dziewiątego napisanym i wydanym do obrania IMciów pp. posłów na radwalną warszawską dnia czwartego lutego tymże uniwersałem naznaczoną do Wiszni zgromadzeni, takową teraźniejszego sejmiku czynimy dyspozycyą i postanowienie. 2. A najpierw czyniąc dosyć uniwersałowi J. kr. Mci na naznaczoną radę w poselstwie WIMciów pp. Jana Mrozowickiego podsędka lwowskiego podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego, Wojciecha Łosia podstolego podstarościego i sędziego grodzkiego lwowskiego z ziemi lwowskiej, Macieja z Unichowa Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, Szymona z Gosniewic Wolskiego stolnika halickiego z ziemi przemyskiej; Adama Władysława Jaruntowskiego stolnika parnawskiego podstarościego i sędziego grodzkiego sanockiego, Franciszka Dubraw-

a) Lesczanka F. S.

skiego skarbnika sanockiego marszałka koła naszego z ziemi sanockiej, instrukcyą IMciom desideria nasze kontentującą napisawszy i oddawszy uprosiliśmy, których aby danej sobie instrukcyej jako najrzeźwiej omni activitate et gererositate poparli w żadne inne oprócz zleconych sobie w instancyej nie wdawając się materye obligujemy, upraszając IMciów pp. deputatów przez sejm lubelski, konfederacyą sandomirską, rady grodzińską, lwowską, lubelską naznaczonych, aby IMciom pp. posłom od nas obranym mutuo studio jako największą aplikacyą do utrzymania zleconej sobie instrukcyej dopomogli. W czem żeby jako najpomyślniejszy mógł być skutek, JWIMciów pp. senatorów województwa naszego, aby pro sanandis vulneribus publicis na przyszłej radzie byli przytomni, zelo boni publici i powinnością dignitatis IMciów obowiązujemy. 3. A że teraźniejsze konjunktury czasu i niebespieczeństwa prędszego nad inny czas wyciągają do Warszawy pospiechu, zaczem fidei, honoris et conscientiae IMcie pp. posłowie nexu obstringuntur, aby kilka dni stanęli w Warszawie przed zaczęciem rady, żeby przed nią legacyę do JO. księcia IMci prymasa także do IMci p. ablegata najjaśniejszego cara IMci moskiewskiego mogli expediować i porozumieć się z innymi województw z IMciami pp. posłami i wziąć media ratowania rzptej i jako najprędszego wojsk auxyliarnych wyprowadzenia, które że nas nie tylko konsystencyami, przechodami, stawaniem po dworach z bębnami ale też nieznośnemi aggrawacyami i wiolencyami, zabraniem koni bydeł et quaecunque placuerint apparencyej szlacheckiej et suppellectilis praemunt. Przeto chcąc huic zabieżeć licentiae, dla doniesienia tak ciężkich i nieznośnych krzywd, uprosiliśmy w poselstwie do IMci p. feldmarszałka Goltza i JWIMci p. generała Jonesa IMć p. Macieja Urbańskiego i IMć p. Michała Żurakowskiego, których IMciów n. m. pp. upraszamy i zaszczytem usługi IMciów obligujemy, aby według danej sobie instrukcyej wszelkie wojsk moskiewskich ausus IMciom pp. feldmarszałkowi i generałowi Jonesowi rzetelnie donieśli o zabieżenie im i nadgrodzenie krzywd upraszali. 4. A że gęste zaciągnęły[1]) się zaciągi wojsk i erekcye chorągwiów, cum maxima nas że samych oppressione et ultima gementis populi devastatione et annihilatione[2]), dla czego ktokolwiek bez wiadomości i ordynansu hetmańskiego listu przypowiedniego ważyłby się zaciągać, chorągwie erygować, zaciągnionych i erygowanych za granice wyprowadzać, przeciwko takiemu jako contra perduellem powstać należy, znosić, łapać i do sądów którychkolwiek jako infamem oddać. Do czego wszyscy requisiti tak IMcie pp. starostowie, jako IMcie pp. bracia maioris potentiae dopomoc powinni sub refusione damnorum passis et requirentibus. 5. O preaggrawacyą w dymach wszytkich IMciów żalących się do przyszłego najbliższego odkładamy sejmiku, na którym IMciów pp. rewizorów do pomiarkowania naznaczyć incumbet. 6. Że zaś najjaśniejszy królewicz IMć Konstanty (którego najjaśniejszego rodzica dulcis u nas recordatio i samego królewicza IMci powinny cultus et veneratio) o rewizyi pisał do sejmiku naszego, zaczem IMci p. marszałkowi, aby odpisał królewiczowi IMci, spondendo na przyszłym sejmiku requisitionis successum, committimus. Także JWIMć p. wojewodzinę bełzką hetmanowę wielką koronną, że z przyszłego sejmiku do dóbr Skolego naznaczona będzie rewizya praesenti laudo ubespieczamy, jaśnie przewielebnej kapitule przemyskiej rewizyą na przyszłym pollicendo sejmiku. 7. Do JWI księdza biskupa Loryeńskiego sufragana przemyskiego[3]) pro tunc miejsce supremi pastoratus dyecezyej przemyskiej supplentem, napisze IMć p. marszałek koła naszego, żaląc się nomine publico na IMć księdza officyała, który pozwami swymi w sprawach do sądów swoich nie należących IMciów pp. braci a iurisdictione propria avocando do iurysdykcyej swojej pociąga. W czem żeby dóbr i osób szlacheckich zalecona była immunitas, IMć ksiądz sufragan powagą i perswazyą swoją interponat. 8. Cursus podatku groszowego i podym-

---

[1]) Pot. zagęściły. [2]) Pot. populi oneratione. [3]) Paweł Dubrawski.

nego na przeszłym sejmiku uchwalonego, ponieważ praesenti tam calamitoso tempore przy tej wojsk moskiewskich influencyej w ziemiach naszych nie może practicari do spokojniejszego czasu prorogatur. **9.** Czopowe zaś w ziemi przemyskiej po administracyej IMci p. Kazimierza Wasilewskiego miecznika lwowskiego pisarza grodzkiego przemyskiego, dotąd nie powinno disponi i podpadać assygnacyom pretendentium, dokąd tym IMciom, którzy na wydanie prowiantów na wojska auxyliarne moskiewskie zbożami wygodzili non satisfaciet. **10.** P której satisfakcyej subsequenter zaciągniony dług także in urgenti necessitate[1]) u IMci p. Marcina Bidzińskiego czerwonych zł. sto z najpierwszych pieniędzy powinien być zapłacony i za pocztę IMci p. Burgielowi[2]) zł. czterysta. Zapracowana także recompensa IMci p. Franciszkowi Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu i marszałkowi koła naszego za poselstwo na sejm lubelski, IMci p. Mikołajowi Giebułtowskiemu cześnikowi żydaczewskiemu, IMci p. Alexandrowi Orzechowskiemu cześnikowi nowogrodzkiemu za komisarstwo do wojsk auxyliarnych moskiewskich, IMci p. Konstantemu Hoszowskiemu podstolemu żydaczewskiemu za deputacyą na trybunał, przy tem IMci p. Stanisławowi Korytkowi podczaszemu czerniechowskiemu pisarzowi grodzkiemu lwowskiemu za poselstwo do księdza IMci prymasa nieboszczyka arcybiskupa gnieznieńskiego podczas najniebespieczniejszego ab hostilitate suetica przejazdu odprawione, anterioribus laudis naznaczone, z przyszłego najpierwszego podatku czopowego po uspokojeniu kredytorów następującego[3]) obmyślona być powinna. **11.** Inne zaś wszelkie materye promowowane do reassumpcyej sejmiku pod laską IMci p. Wincentego z Gośniewic Wolskiego obranego na ten czas marszałka reiiciuntur. **12.** Który sejmik że niespodziewając się poprzedzających sejmików walną radę składających ad diem 14 Februarii limitowany, tedy subveniendo[4]) publicae necessitati, żeby zawsze praesto było consilium, ten sejmik in illo termino nie powinien być zakończony i tylko szczególna na nim relacya IMciów pp. posłów do IMci p. feldmarszałka Goltza i IMci p. generała Jonesa wyprawionych powinna być wysłuchana i expediowana i w tym punkcie capessendum consilium, sejmik zaś sam do sejmiku relationis, non praeiudicando wszelkiej dyspozycyej onego, po skończonej radzie przypadającego, który jeżeliby quo fato dla nieskończonej walnej rady warszawskiej lubo jakiej innej przyczyny nie był naznaczony, po niedoszłej albo skończonej radzie do niedziel czterech ma być limitowany i konserwowany. **13.** Do sądów skarbowych ziemi lwowskiej consensu omnium accedente przydajemy IMciów pp. Michała Żurakowskiego żydaczewskiego, Pawła Chomątowskiego latyczewskiego cześników Andrzeja Mężyńskiego; do ziemi sanockiej IMć p. Wasilkowskiego pisarza ziemskiego kamienieckiego. **14.** Którego sejmiku naszego jednostajnie postanowienie ręką swoją podpisawszy i pieczęcią stwierdziwszy do grodów ziem naszych lwowskiej, przemyskiej i sanockiej podać zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego. Działo się w Wiszni dnia siódmego stycznia roku Pańskiego tysiąc siedmset dziesiątego. Franciszek Józef Dubrawski skarbnik ziemie sanockiej, marszałek sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Prem. R. l. 487 p. 63—66; Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 40.

176.

Wisnia, 7. stycznia 1710.

Instrukcya posłom sejmiku na radę warszawską.

1. Instrukcya IMciom pp. Janowi Mrozowickiemu podsędkowi ziemskiemu lwowskiemu podstarościemu i sędziemu grodzkiemu buskiemu, Wojciechowi z Grodkowa Łosiowi

---

[1]) in praegnanti necessitate Pot. [2]) Pot. Burgieltowi. [3]) Pot. brak. [4]) P. studendo.

podstolemu podstarościemu i sędziemu grodzkiemu lwowskiemu z ziemie lwowskiej; Maciejowi Józefowi z Unichowa Ustrzyckiemu chorążemu przemyskiemu, Szymonowi z Gosniewic Wolskiemu stolnikowi halickiemu z ziemie przemyskiej; Adamowi Jaruntowskiemu stolnikowi parnawskiemu podstarościemu i sędziemu grodzkiemu sanockiemu, Franciszkowi Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu z ziemie sanockiej posłom na walną radę warszawską uniwersałem najjaśniejszego króla IMci Augusta wtórego in diem quartam Februarii złożoną na sejmiku tymże, uniwersałem króla IMci in diem septimam Jannuarii złożonym, consensu województwa zgodnie do dawnych IMciów pp. deputatów od rzpltej z ziem naszych na konfederacyi sandomirskiej naznaczonych i tymże uniwersałem króla IMci konserwowanych obranym dana. 2. Naprzód IMcie pp. posłowie nasi praemissa omni qua par est veneratione najjaśniejszemu królowi IMci powinszują szczęśliwego do nas powrotu, za którym aby omnia rzptej infortunia reformować się mogły in optatissimo solacio [a]), a te wszystkie mala, które całą rzptą nie tylko praemebant ale vix non ad internectionem iugulabant et iugulant, mogły paterna cura et solicitudine króla IMci ex visceribus regni być wykorzenione, starać się będą wespół z IMciami pp. deputatami wyżej wyrażonymi oraz z senatem i całą rzptą aby król IMć p. n. m. conservando in praerogativa sua swiebody, wolności et iura civium malignitate temporis nadruszone, diplomate suo seorsivo, które pro perpetua lege ma censeri et in volumen legum ingrossari na tejże radzie, które ad pristinum statum rempublicam restituendo omni meliori modo caveat. 3. A że przeciwko sojuszowi z najjaśniejszym carem IMcią moskiewskim, przez JWIMć p. Tomasza Działyńskiego wojewodę chełmińskiego posła postanowionemu, tak wiele wojsk auxyliarnych najaśniejszy car IMć in viscera rzptej naszej na zimową konsystencyą teraz wprowadził, które nieznośnie wszystkie województwa i ziemie Małej Polski prowincyi na jeden dym po siedmiu porcyi wkładając, które porcye ad proportionem piętnastu tysięcy dymów włożone wynoszą sto kilkanaście tysięcy porcyi, aggrawują, nadto w dworach szlacheckich stawają i co się im podoba violenter zabierają nie tylko ad sustentationem ludzi i koni ale też splendory, rumaki i konie cugowe et alia mobilia zabierają, upraszać tedy będą vehementissime IMcie pp. posłowie najaśniejszego króla IMci, aby raczył omnia quaerere media et paternam adhibere operam, aby te wojska auxiliarne wszystkie z naszej ojczyzny car IMć do państw swoich najprędzej wyprowadził, jako przeciwko obligacyi swojej, gdyż tylko dwanaście tysięcy według traktatu miało być wprowadzonych, i całą rzptą zbytecznie aggrawujących, nie przystępując do żadnych inszych obrad rzptej ewakuacyą pomienionych wojsk auxyliarnych et omnis militiae externae, gdyż sub armis nietylko omnia consilia periculosa, ale też i domu konserwacya, zniósszy się z całą rzpltą una cum deputatis do tej rady spectantibus, serio promovebunt. 4. Instabunt przy tem IMcie pp. posłowie z IMciami pp. deputatami do króla IMci p. n. m. tak o eliberacyę książęcia IMci Michała Korybuta Wisniowieckiego kasztelana wileńskiego hetmana w. ks. litewskiego i innych IMciów szlachty braci naszych przez ludzi cara IMci na stolicę wziętych, aby mogli restitui patriae jako ojczyzny synowie et pristinae libertati, jako też, aby według deklaracyi swojej w uniwersale wyrażonej wszystkich in genere ojczyzny cives udających się do siebie ojcowską raczył protegere łaską, osobliwie JWIMciów pp. Jana Jabłonowskiego wojewodę ruskiego, Stanisława Szczukę podkanclerzego litewskiego, Jerzego Lubomirskiego podkomorzego, Stefana Potockiego strażnika, Tarła kuchmistrza koronnych, IMciów pp. Tarła wojewodzica smoleńskiego, Antoniego Karola Korniakta, Andrzeja Ankwicza chorążego nowogrodzkiego i inszych, którym securitatem zdrowia fortun i honorów providere, odebrania dóbr zabranych Połonnego, Międzyrzyca, Lubara i innych w Koronie polskiej i w Wielkim księstwie litewskim et restitutionem ich własnym panom, także refusionem

a) F. S. optatissima solacia.

damnorum ab auxiliaribus poczynionych tymże jako też i JWIMci p. koniuszemu koronnemu wszystkim przy tem in genere IMciom iniuriatis procurare raczył tak, aby z łaski i respektu pańskiego in desideriis suis był ukontentowany. 5. Efficacem curam będą mieli IMcie pp. posłowie oraz i deputaci, aby fortece auxyliarnymi ludźmi osadzone ex praesidiis his evacuentur, armaty w Brodach, Dubnie i innych fortecach per auxiliares copias zabrane aby przywrócone i rzptej oddane były. 6. Podziękują solenniter na teraźniejszej radzie IMcie pp. posłowie JWIMciom pp. hetmanom, że w tak wielkich konjunkturach i niebespieczeństwach rzptej omni cura et vigilantia conservationi dobra pospolitego i całości ojczyzny assistebant et in ullo casu ojczyzny non defuerunt, oraz upraszać będą, aby omni zelo et studio usiłowali, aby ex visceribus regni wojska auxyliarne były wyprowadzone, pod których ciężarem omnis populus gemit i do ostatniej prawie przychodzi ruiny, aby tandem ab hac oppressione uwolniona ojczyzna respirare mogła oraz i insze materye w instrukcyej od województwa naszego dla utrzymania wolności praw i całości ojczyzny IMciom pp. posłom zlecone, aby za poważną swoją do najaśniejszego króla IMci interpozycyą skutek swój otrzymały. 7. Expostulabunt IMcie pp. posłowie z ablegatem najaśniejszego cara IMci, aby chciał informować rempublicam, jeśli po zawartym przez JWIMci p. wojewodę chełmińskiego traktacie, ktożkolwiek z carem IMcią niepostanowił jakiego privatim sojuszu i jeżeliby był postanowiony, aby go oddał najjaśniejszy car IMć rzpltej, i jeżeliby nie był oddany procurabunt IMcie pp. posłowie, aby żadnego nie miał waloru. I to praecavebunt, aby w żadne traktaty tak z najjaśniejszym carem IMcią jako też cum aliis externis principibus sine consensu totius reipublicae nie wdawano się, gdyż inaczej byłoby cum praeiudicio, za którym aby nie była implikowana w dalszą intrygę et pericula wojen. 8. Traktować też z IMcią p. ablegatem będą, aby IMć jako najprędzej surowy ukaz wydał imieniem cara IMci do IMci p. feltmarszałka i generałów wojska auxyliarnego, aby wszystkie krzywdy, zabrania fortun szlacheckich, wiolencye były iniuriatis nadgrodzone i delinquentes aby surowo instantanee byli sądzeni i karani. 9. In quantumby zaś desiderium to w odwłokę miało puść, tedy komissyą IMcie pp. posłowie procurabunt cum praefixione loci et temporis w prowincyi Małej Polski, na której komisarze tak polscy jako i moskiewscy cognoscendi et satisfaciendi aby mieli facultatem IMcie pp. posłowie z IMciami pp. deputatami adhibebunt curam. 10. A że wszystkie prawa i wolności nasze ex cardinibus legum wypadły i zaledwie status eversio nie nastąpiła, należałoby et vel maxime ad orbitam legum et antiquam formam ojczyznę reducere. 11. Gdy zaś tak wiele namnożyło się exorbitancyi w tych nieszczęśliwościach, które nie mogą inaczej sanari, tylko przez sejm, observatis antiquis solennitatibus et plena voce vetandi, przeto upraszać będą IMcie pp. posłowie o złożenie sejmu, sejmików przedsejmowych, jako najprędszego. Na którym sejmie wszystkie materye status concludi i exorbitancye sanari, deliquentes iudicari ordinario iuris processu non summario iuxta antiquam praxim mają et iniuriatis ex bonis eorum satisfakcya nakazana być ma. 12 Osobliwie promovebunt IMć pp. posłowie, aby najaśniejszy król IMć na sejmiki przyszłe przedsejmowe instrukcyą swoją satysfakcyą zasług wojska koronnego utriusque authoramenti, erekcyą piechot łanowych ad instar cudzoziemskiego trybu, wyprawę przy tem piechot z dymów, także aukcyą siły rzptej pro defensione illus jako najprędzej województwom zalecić raczył. 13. Przytem usiłować będą IMć pp. posłowie i deputaci, upraszając najjaśniejszego króla IMci, aby wojska swojego in visceribus regni nie trzymał, feltmarszałków nie kreował. 14. A jeżeliby quantitas jaka znajdowała się, tedy pod władzą i iurysdykcyą JWIMciów pp. hetmanów ma zostawać. Któryby zaś funkcyi feltmarszałkostwa ex aequalitate status podjął się, ten pro perduelli ma censeri, przeciwko któremu wszystkie prawa de perduellibus napisane reassumuntur. 15. W żadne materye status IMcie pp. posłowie wdawać się nie powinni będą, ale tylko presse wyżej wyrażone punkta

serio promowować mają facultatem et non expectato turno do każdej materyi którąby wiedzieli proficuam et nocivam rzptej przymawiać się mają i ante omnia evacuationem wojsk auxiliarnych effectivam zniosszy się z rzptą procurabunt a pro restauratione iurium reipublicae et conservatione omnium cardinum libertatis złożenie sejmu, praeviis solennitatibus, iuxta antiquam praxim, przywieść nam od najjaśniejszego króla IMci fide honore et conscientia obligantur. **16.** Na nobilitacye, indygenaty, poselstwa ad externos principes z teraźniejszej rady IMcie pp. posłowie niepozwolą ale has materias jeśliby następowały do sejmu przyszłego, o której do króla IMci serio instabunt, jako statum reipublicae na sejmie concernentes odłożyć będą powinni. **17.** Fundacye OO. Karmelitów strictae observantiae z gruntami tak dziedzicznemi jako i królewskiemi w Drohobyczy, OO. Jezuitów w Samborze, OO. Augustianów w Żydaczewie, aby były na tej radzie per circumscriptionem suam ussolidowane starać się będą IMcie pp. posłowie. **18.** A że dobra pp. Ebersów za prawem i dekretami trybunalskiemi IMci p. Nahujowskiemu chorążemu czerniechowskiemu in possessionem oddane a possessione IMci odpadły, tedy IMcie pp. posłowie zalecając merita królowi IMci, tegoż IMci p. chorążego czerniechowskiego instabunt, aby też dobra IMci jako parti iurevincenti przywrócone były. **19.** Amnistya in delinquentes teraźniejszego czasu, jeżeliby do niej przychodziło, ma być cum poena ponieważ amnistye dawne niezatamowały malitiam exorbitantium sine poena dane, circa quam powinni się delinquentes sprawić inique iniuriato in foro fori o swoje excessa. **20.** Wieś Kaczały w województwie podlaskiem a ziemi bilskiej IMci p. Janowi Wasilewskiemu stolnikowi łomżyńskiemu staroście narewskiemu, zasłużonemu w wojsku rzptej żołnierzowi, in praemium wielkich zasług jego od króla IMć dana, że a possessione IMci teraz do starostwa bilskiego odebrana, instabunt tedy IMcie pp. posłowie conservationem iuris anterioris na te dobra IMci p. stolnika łomżyńskiego, przez którąby ad rehabitionem dóbr przyszedł promovendo. **21.** Wójtostwa ekonomiej samborskiej aby przy prawach swoich konserwowane były instabunt IMcie pp. posłowie. **22.** Immunitas dóbr ziemskich, że jest malignitate temporis violata a dobra królewszczyzny i konsystencyą i hiberną aggravantur, starać się będą IMć pp. posłowie z IMciami deputatami, aby prawo de immunitate dóbr ziemskich reassumatur, delinquentes w tych dobrach in foro fori respondeant, dobra zaś królewszczyzny przy hibernie i ustawie przez JWIMciów pp. hetmanów postanowionej dachem się samym, nic więcej nie wyciągając, kontentować się mają. **23.** A że IMcie pp. senatorowie przez odjazd swój za granice destituunt rempublicam consiliis suis, tedy takowa desertatio rzptej przez IMciów summe jest praeiudiuosa, cavebunt IMcie pp. posłowie circumscriptione, aby żaden z IMciów senatorów et ministrorum status nie ważył się za granice wyjechać sub amissione dignitatis senatoriae. **24.** Znaczne aggrawacye przez wojska auxyliarne IMciów pp. Lipskiego, Nahujowskiego, Kopystyńskiego, w więzieniu trzymanie stricte sub custodia z miejsca na miejsce cum dedignatione status nobilitaris prowadzenie, despoliacyą przy tem w domach deferent IMcie pp. posłowie królowi IMci i upraszać będą satisfactionem laeso honori IMciów et securitati publicae i restitutionem zabranych rzeczy. **25.** Miasto Lwów, ex fidelitate et sinceritate sua królowi IMci i rzptej servata, respectowi Pańskiemu i rzptej in desideriis jego IMcie pp. posłowie zalecą. **26.** A po zakończonej daj Boże szczęśliwie radzie IMcie pp. posłowie pilnie starać się będą o zniesienie przez tęż radę konfederacyi sandomirskiej, starając się in vices konfederacyi o sejm generalny pacificationis rzptej et compositionis inter status. **27.** Starać się będą IMcie pp. posłowie u króla IMci p. n. m., aby żadne munia, officia, dignitates et de pane benemarentium quidquam personis externis conferatur, i do żadnych rad rzptej admitti nie mają, co im diplomate króla IMci in rem reipublicae dando powinno cavere. **28.** Którą instrukcyą zgodnie na zjeździe naszym namówioną WIMci p, Franciszkowi Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu podać zlecilismy. Działo się

w Wiszni dnia siódmego miesiąca styczni roku tysiącznego siedmsetnego dziesiątego. Franciszek Jófef Dubrawski skarbnik ziemi sanockiej marszałek sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego m. p.

Castr. Prem. Rel. 487 p. 67—76; Castr. Leop. Rel. 493 p. 71—80; Fasc. Cop. Castr. Sanoc. 29 Nr. 1440. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25. l. 39.

177.

Lisko, 27. stycznia 1710.

Marszałek sądów skarbowych sanockich naznacza zjazd do Sanoka.

1. Jan Franciszek ze Zmigroda na Lesku Stadnicki wojewoda wołyński komisarz i marszałek sądów skarbowych ziemi sanockiej. Przy zaleceniu usług moich IMciom pp. obywatelom ziemi sanockiej m. m. pp. i braci do wiadomości donoszę. Ponieważ tak wiele IMciów m. m. pp. to jest IMci p. Antoniego Bala zjechawszy się do Sanoka rekwirowali odemnie, abym WIMciów m. m. pp. upraszał, żebyście się w tych konjunkturach następujących wojsk na subsystencyą, do ziemi naszej zjechali i nie mając czasu innego sami o fortunach swoich znieśli się, tedy i ja na dzień dziesiąty lutego do wspólnej obrady WMciów m. m. pp. zjadę i samych WM pp. upraszam na tenże dzień, gdzie i dyspozycyi IMci p. feldmarszałka IMć p. komisarz da WMciom pp. relacyą et omni meliori modo prospicietis substancyom swoim. 2. Którą to wiadomość IMć p. regent sanocki po parafiach rozesłać copiatim ma do wiadomości wszystkich IMciów pp. i braci. Działo się w Lesku dnia 27 stycznia roku 1710. Jan Franciszek Stadnicki wojewoda wołyński komisarz i marszałek ziemi sanockiej.

Fasc. Cop. Castr. San. 29 Nr. 1499.

178.

Lisko, 3. lutego 1710.

Uniwersał kasztelana sanockiego w sprawie zjazdu ziemiam w Sanoku.

1. JWnym Wnym m. w. m. pp. i braci obywatelom ziemi sanockiej do wiadomości donoszę. Na rekwizycyą Wnych pp. niektórych do mnie bez IMć p. Antoniego Bala uczynioną ogłosiłem był WW pp. upraszając na konferencyą w teraźniejszych konjunkturach do Sanoka na dzień dziesiąty currentis. 2. A że sejmik ex limitatione, o którym nie wiedziałem, przypada w tychże prawie dniach, więc też interesa prywatne skuteczniej się na miejscu publicznem skończyć mogą, na który WW pp. życzę jechać nie trudząc się teraz do Sanoka, co IMć p. regent grodzki sanocki do wiadomości IMciom podać ma, na co się ręką własną podpisuję. W Lesku 3 Februarii 1710. Jan Franciszek Stadnicki wojewoda wołyński k. z. s.

Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 2731.

179.

Wisnia, 28. lipca 1710.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy ziemscy grodzcy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik relationis po skończonej walnej radzie warszawskiej na dzień 28 lipca z tejże rady złożony na miejsce zwyczajne do Wisni zjechawszy się, po odebranej od IMciów pp. posłów na pomienioną radę od nas obranych relacyej i po przeczytanych punktach obrady publicznej w poparciu konfederacyej wyrażonych, i one matura delibertatione uważywszy, wszystkie kontenta pro conservatione dobra pospolitego i obrony rzptej ex consensu omnium ordinum na radzie postanowione akceptujemy i one do skutku przywieść chcemy tak, aby rzpta jako największe mogła mieć emolumentum i od wszelkich ciężarów i oppressyej wojsk auxiliarnych wolna zostawała. 2. Taryfy jednak do wyprawy piechoty podymnego anni 1661, którą inne województwa jako pro interesse sui najlżejszą, województwu zaś naszemu ruskiemu vel maxime praeiudiciosum, inhaerendo dawniejszym konstytucyom in simili casu wypraw pro parte województwa naszego 1673, 1676 et 1677 pozwolonym ullatanus akceptować niemożemy, gdyż ex proportione pomienionej taryfy 1661, quarta pars ciężaru erga totam rempublicam na jedno województwo ruskie cederet, co jako jest contra omnem iustitiam gravaminosum, tak IMcie pp. posłowie nasi in facie całej rzptej reassumując protestacye swoje in antecessum ex mente całego województwa na sejmiku uczynione i do grodu lwowskiego podane tudzież deklaracye komisyej lwowskiej i prawa wyżej wspomnione mając pro defensione na przeszłej radzie warszawskiej, protestowali się contra eandem tariffam 1661 i zaraz w grodzie warszawskim coram actis personaliter comparentes protestować się solenniter chcieli, cum expressione summae iniuriae et rationum iustissimarum de iniusta sui aggravatione, ale że gród tameczny niechciał post determinationem rady warszawskiej in recenti przyjąć protestacyej, przeto zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby protestacyą do IMciów pp. posłów imieniem całego województwa zaniesioną w grodzie którymkolwiek ziem naszych uczynił i onę tak jako się podaję ad manus IMci ad acta castrensia podał, tak respectu non acceptate gravaminosae tarifae podymnego 1661 jako też intuitu zleconej IMci p. podskarbiemu koronnemu koekwacyej monety cum exteris nationibus, która do całej rzptej nie do jednego ministra status należy i na sejmie ma być traktowana et ex consensu omnium ordinum postanowiona i bez sejmu ma być nullius valoris, nadto, że ewakuacya wojsk auxyliarnych iuxta declarationem J. kr. Mci i stanów rzptej na radzie tacta i w traktacie z pełnomocnym posłem najjaśniejszego cara IMci expressa nie jest subsecuta. Interea wszytkie ziemie takowe in punctis infra scriptis za powszechną zgodą postanawiają lauda. 3. A naprzód ziemia lwowska na wyprawę piechoty od się należącej, którą ad calamitatem et egestatem praesentem agrestis plebis auxyliarnym żołnierzem depressa tylko 280 ludzi wystawić deklaruje. Laudum względem tejże wyprawy wystawienia, adimplendo legem sejmu lubelskiego 1703 anni na sejmiku przeszłorocznym diebus Octobris uchwalone[1]) reassumując, podatek podymnego 36, na każdą symplę po zł. 1; na taryfę zaś tegoroczną 1703 ex mente laudı na sądach skarbowych ułożoną, z której in alleviationem praegravat na teraźniejszym zjeździe naszym w lwowskiej ziemi 100 i ćwierci półpięta dymów, w powiecie zaś żydaczowskim 31 i $^{1}/_{4}$[2]) defalcant i z taryf się zdejmują, które defalkowane dymy tak z taryfy dóbr ziemi

[1]) Ob. N. 173. [2]) 13 i pól pięta dymów.

lwowskiej jako i powiatu żydaczewskiego ad initium sądów skarbowych przez teraźniejsze laudum reassumowanych z praegravat zdejmowane być mają przez IMciów pp. sędziów e medio stubae iudicialis naznaczonych. Do których moderacyej i allewiacyej w defalkowanych dymach do powiatu tylko żydaczewskiego taryfy deputatów IMciów pp. Rafała Chłopickiego chorążego wendeńskiego, Stefana Zawadzkiego podczaszego bracławskiego naznaczamy i poborców do wybierania pomienionego podatku IMciów pp. Rafała z Romanowa Swirskiego łowczego łukowskiego i Andrzeja Turzańskiego stolnika owruckiego w ziemi lwowskiej a powiecie żydaczewskim IMć p. Andrzeja Mężyńskiego obieramy, którego podatku cursus i wybieranie w roku teraźniejszym na pierwszą ratę die prima Septembris zaczynać się et ad diem 15 Octobris trwać będzie w obuch ziemiach. W drugim zaś roku i na drugą ratę zaczynać się a die 15 Junii i ad 15 Julii trwać ma tak w ziemi lwowskiej jako i powiecie żydaczewskim. Do których wybierania w ziemi lwowskiej poborców IMciów pp. Kazimierza Janikowskiego, Władysława Gorowskiego w powiecie zaś żydaczowskim IMć p. Michała Wrzeszcza obieramy. Który podatek nemine excepto w pierwszym roku na dym po zł. 36 a w drugim roku po zł. 26 wydawany i wybierany et ad mentem walnej rady warszawskiej przez IMciów pp. poborców obracany będzie. 4. Podatek generalnego groszowego, po miastach miasteczkach i wsiach, że jest nam per sancitum walnej rady warszawskiej na lat dwie przeniesiony, którego cursus a die 1 Septembris w teraźniejszym roku po wszytkich województwach i ziemiach według tego sancitum zaczynać się i expirować ultima Augusti w roku 1712 w ziemiach zaś naszych lwowskiej przemyskiej i sanockiej, według prorogacyej JWIMci p. podskabiego w. koronnego naszego w. m. pana, przez IMciów pp. posłów naszych nam przyniesionej, którą in toto wzajem i asekuracyą od IMciów pp. posłów naszych temuż IMci p. podskarbiemu w. koronnemu n. w. m. p. daną approbujemy, dotrzymać deklarujemy et circa laudum de tenore eius cum rescripto assekuracyej IMciów pp. posłów inserować pozwalamy a die 1 Jannuarii w roku przyszłym 1711 zaczynać się a w roku da Bóg na potem następującym 1712 ultima Decembris także expirować będzie. Do którego podatku administracyej i wybierania po wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach w ziemi lwowskiej na pierwszy rok in anno 1711 IMci p. Jerzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego a w powiecie żydaczewskim IMć p. Pawła Turzańskiego; na drugi zaś rok in anno 1712 a die 1 Jannuarii zaczynający się IMciów pp. Andrzeja z Romanowa Swierskiego chorążego dobrzyńskiego i Pawła Chomentowskiego cześnika latyczewskiego w ziemi lwowskiej a powiecie żydaczewskim IMć p. Andrzeja Mężyńskiego a do wybierania podatku od kół młynowych in necessitatem sumy elbląckiej na radzie walnej warszawskiej uchwalonego tak w ziemi lwowskiej jako powiecie żydaczewskim IMciów pp. Alexandra Mściwujowskiego instigatora sądów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego Alexandra Paparę obieramy. Którzy IMcie pp. administratorowie i exaktorowie in hoc officio muneris sui ad mentem sanciti walnej rady warszawskiej od kwitu tylko złoty i groszowego od złotego groszem kontentując się więcej od ubogich ludzi nie wymagając a to sub poenis in depactatores legibus regni descriptis sprawić się będą powinni. 5. Do rewizyi dwóch włości żółkiewskich najjaśniejszego królewicza IMci Konstantyna na sejmiku przeszłym przyobjecanej także Komarzańszczyzny i Bruchnala i Kutkorza IMciów pp. Felicyana Dolińskiego a) skarbnika lwowskiego i Gumowskiego cześnika zakroczymskiego naznaczamy. Którzy IMcie pp. rewizorowie nomine et ex interesse publico upraszać będą królewicza IMci, aby królewicz IMć subveniendo publicae necessitati z dóbr swoich włości żółkiewskich podatek podymnego na wypłacenie IMciom pp. kredytorom zbóż legumin et aliorum requisitorum na prowiant moskiewski wojska

a) Z. Doliańskiego.

auxiliarnego w roku przeszłym pode Lwowem stojącego dla prędszej jego z tegoż territoryum wyprawy u różnych IMciów pp. kredytorów obywatelów ziemi lwowskiej in fidem publicam, quae nec falli nec fallere debet, zebranych na kongressie lwowskim przez IMciów pp. obywatelów ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego iuxta tarifam 1703 uchwalony, według której ten podatek zaczął się wybierać, nie referując się na rewizyą ale retaliując facilitatem ziemie z wolnej a) rewizyi i w inszych okkurencyach dóbr królewicza IMci per dulcem recordationem panowania sobie nieśmiertelnej pamięci najjaśniejszego króla IMci Jana III szczęśliwego i sławnego armis et victoriis ad fines terrae króla naszego a ojca swojego nieodmownej do rąk IMciów pp. Stanisława Swierskiego wojskiego lwowskiego i p. Jana Czołhańskiego cześnika bydgoskiego egzaktorów tego podatku kazał wydawać. 6. Libera optio IMciom pp. komisarzom na komissyą i trybunał skarbowy radomski lub obranego konserwacya lub nowego obranie przez sancitum rady tejże gdy nam jest pozwolone, tedy insistendo huic facultati innego nie obieramy komissarza, ale in antecessum obranego i już in exercitio funkcyej swojej zostającego IMć p. Wojciecha z Grotkowa Łosia podstolego podstarościego i sędziego grodzkiego lwowskiego doświadczoną mając in rebus agendis IMci activitatem et dexteritatem circa eandem functionem komissarstwa i deputacyi na trybunał skarbowy konserwujemy. 7. A ponieważ podatki na przeszłym kongressie rady rzptej warszawskiej uchwalone i płaca wojsku do skarbu są przywrócone, aby tedy ziemia wiedziała co za ciężary wojskowe ma pozostałe i inne długi ziemiańskie, w wypłaceniu których in spe była, gdyby się były podatki przy województwach utrzymały, tedy wygadzając tam apprime necessariae rei sciendorum onerum z którem do skarbu powraca, sciendorum retentorum między IMciami pp. administratorami, poborcami, sądy skarbowe pro effectu praemissorum reassumuje i cadentiam ich in diem 25 Augusti we Lwowie na miejscu zwyczajnem vel in casum powietrza uchowaj Boże w Żydaczowie naznacza. Do których sądów in consortium IMciów pp. sędziów skarbowych przydaje i przybiera IMciów pp. Stanisława na Dzieduszycach Dziduszyckiego chorążego, Józefa na Podkamieniu i Krakowcu Cetnera, Franciszka z Dziduszyc Dziduszyckiego chorążyca lwowskich, Sebastyana Charczewskiego podstolego sanockiego, Alexandra Żurakowskiego trębowelskiego Rafała Chłopickiego wendyńskiego chorążych. Na których sądach IMć pp. sędziowie żadnych nie mają sobie pretendować świadczenia largicyi. Na też sądy odsyłają się oschłe assygnacye i deklaracye pro reportanda z retent satisfactione. 8. Czopowe ziemi lwowskiej z powiatem żydaczewskim na lat dwie continue po sobie idących, zaczynając się a prima Jannuarii anno 1711 a kończąc się ultima Decembris in anno 1713 modo arrendatorio IMci p. Siemieńskiemu po miastach, miasteczkach ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego za 26.000 zł. na rok jeden salvis calamitatibus, calculo et comprobatione, którą sumę na pierwszy rok na kadencyą sądów skarbowych następującą komportować do Lwowa tenebitur a sądy skarbowe tenebuntur tę sumę obrócić na długi od ziemi winne. I powinien będzie IMć p. Siemiński kontrahent etiam po expiracyi dwóch lat dimittere tego podatku z rąk swoich aż w niedobraniu którego roku alicuius portionis summy satisfactus od ziemie będzie; dla czego in meliorem securitatem inire contractum z sobą per deputatos e gremio iudicii fiscalis pozwala. I naprzód sumę swoją ziemi wyliczoną odebrać ma, resztę zaś sumy lub ziemi komportować lub za asygnacyami wyliczyć powinien będzie. 9. Podatek groszowego exactionis z sejmiku na pierwszy rok IMciów pp. Stanisława z Pohorzec Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkiego lwowskiego i Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego, na drugi rok przez sądy skarbowe adimplendo legem sejmu lubelskiego pozwalamy, że cursum jego continuum tempestas temporis impedivit, tedy tychże IMciów

a) Z. pozwolonej.

pp. exaktorów obligujemy, aby po miastach i miasteczkach ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego, gdzie niedobrali tego podatku dobierali, którym facultatem daje ziemia delat egzekwowania. Z której egzakcyi IMcie pp. exaktorowie na pierwszej kadencyi sądów skarbowych za dwie lecie uczynić calculum obstringuntur sub poena peculatus. 10. Podatek także podymnego na zapłacenie prowiantów moskiewskich u różnych IMciów pp. obywatelów kredytorów swoich w roku przeszłym in fidem publicam branych in exactionem IMci p. Stanisława z Romanowa Swierskiego wojskiego lwowskiego i Jana Czołhańskiego cześnika bydgoskiego na kongressie przez IMciów pp. obywatelów uchwalony, ponieważ malignitate temporis niedobrany upadł, przez co summa iniuria IMciom pp. kredytorom, że satisfactionem suam dotąd za uczynność swoją w tak nagłym razie świadczoną nie odbierają, tedy evincendo fidem publicam et servando iustitiam podatek tan niedobrany reasumuje i z tej reasumcyi exakcya jego ma przez niedziel cztery a prima Novembris ad ultimam eiusdem w roku teraźniejszym currere. 11. Jawno całemu województwu jako in speculo veritatis, quo studio et sedulitate JWIMć p. Stanisław z Pleszowic na Kormanicach i Stanisławowie Fredro kasztelan lwowski interessom województwa quaqua necessitate publica quaerendo benemerendi de republica occasiones zawsze dbając integritatem wszelkich interesów ziemiańskich naturali sua discretione certuje, którą ziemia lwowska zawdzięczając et ad tuendum publicum w dalszy czas bonum zachęcając in recompensam, lubo to incomparabile jest tantis IMci meritis, ośm tysięcy zł. z podatku czopowego IMci pro modulo skarbu deklaruje. 12. Iustum merentur u nas respectum publicae JWIMci p. Jerzego na Sokołowie Dziduszyckiego koniuszego koronnego functiones, jako to rotmistrzostwa i poselstwa z wiekopomną imienia swego sławą a województwa ozdobą, do których był obrany i uproszony odprawione, tedy dispendia in publico hoc województwa obsequio podjęte zawdzięczając, sumę cztery tysiące zł. p. z podatku czopowego w roku po tym następującym naznacza. 13. Między pierwszymi respektami merentur debitum favorem WIMć p. Mikołaj z Załusk na Tuligłowach Krosnowski podkomorzy lwowski, który w publicznych i domowych okolicznościach, nie tylko ochotą ale i fortuną swoją adesse zawsze raczy interesom ziemiańskim. Tedy zawdzięczając IMci p. tej ochoty promptitudinem sumą pro subsidio prowiantów moskiewskich w roku przeszłym niedopłaconą i trzysta czerwonych zł. in publicam ziemi necessitatem teraz świeżo wygodzonych z pierwszych pieniędzy assekuruje i IMciom pp. poborcom do oddania obliguje, przytem za poselstwo na sejm lubelski zł. p. trzy tysiące naznacza. 14. Takowąż pensyą za takowąż funkcyą poselstwa na sejm lubelski JWIMci p. chorążemu koronnemu zł. trzy tysiące p. deklaruje. 15. Mając w estymie trudy, prace i koszta podczas residencyej swojej w Warszawie walnej radzie z funkcyi swojej poselskiej IMciów pp. Jana Mrozowickiego podsędka ziemskiego lwowskiego i sędziego grodzkiego buskiego i Wojciecha z Grontkowa Łosia podstolego podstarościego i sędziego grodzkiego lwowskiego, które pro obsequio ziemi naszej nec sine periculo zdrowia podjęli kwartualny wymieszkiwając czas, co pro affectu et modulo teraźniejszego czasu z skarbu ziemiańskiego IMciom n. m. pp. i braci przy należytej in futurum wdzięczności rekompensując, każdemu z IMciów zł. p. numero sześć tysięcy z pieniędzy najpierwszych podatku ziemiańskiego do skarbu koronnego nienależących naznacza. Tymże IMciom za funkcyą na radę walną lubelską od nas posłom, za funkcyą poselską i podjęte na niej dispendia rekompensując, każdemu z IMciów po zł. trzy tysiące naznacza się z podatku czopowego ziemi naszej. 16. A ponieważ wszytkie poszły podatki do skarbu, tedy już IMci p. komisarza ziemiańskiego cessat activitas, tedy żadnych assygnacyi nie powinniśmy przyjmować wojskowych do czopowego i szelężnego i płacić, tylko sądy skarbowe i komisarz trybunału skarbowego według dekretów i deklaracyi skarbowych ma tem dysponować, dyspozycyej swojej jednak non regulando czopowego ni szelężnego tegorocznego. 17. IMci p. Korytkowi podczaszemu czerniecho-

wskiemu pisarzowi grodzkiemu lwowskiemu za porucznikostwo i inne obsequia publica ziemi dwa tysiąca ordynuje. 18. Mając zalecone straty i ruiny IMci p. Stefana Relskiego podstolego nowogrodzkiego deklaruje ziemia nasza IMci zł. dwa tysiące, IMci p Ossolińskiemu podczaszemu żydaczowskiemu za poselstwo do IMciów pp. hetmanów pod Wiśniowiec zł. tysiąc. 19. Sumę dziesięć tysięcy zł. p. na dobrach i sukcessorach godnej pamięci IMci p. Mikołaja Gidzińskiego łowczego nadwornego koronnego ex ratione administracyi IMci podatku szelężnego ziemi naszej resztującą i zaległą dekretem sądów skarbowych ewinkowaną i przysądzoną, że sua vindicatione in publicum indiget, tedy ad vindicandam eandem summam IMci p. Alexandra Mściwujewskiego instygatora sądów skarbowych lwowskich naznacza, aby irremissibiliter agat et prosequatur na sądach skarbowych, z której windykowanej remunerando koszta i prace IMci p. Michała Żurakowskiego cześnika żydaczewskiego i Macieja Urbańskiego po dwa tysiąca zł. IMciom naznacza, resztę zaś pro aliis oneribus do dyspozycyi sądów skarbowych reserwuje. 20. IMci p. Borysławskiemu przez ogień desolowanemu zł. tysiąc, IMciom pp. niewolnikom Franciszkowi Swirskiemu zł. trzysta, Michałowi Duninowi zł. czterysta, Michałowi Wrzeszczowi trzysta, IMci p. Lubkowi dwieście, IMci p. Drogomirowi cztery tysiące includendo i to co wziął ad rationem; OO. Franciszkanom Zamojskim zł. pięć set na reparacyą kościoła zgorzałego, OO. Augustyanom lwowskim na murowanie kościoła zł. trzysta. Miasto Lwów circa beneficium konstytucyi lubelskiej i walnej rady warszawskiej konserwując desideria ich do sądów skarbowych odsyłamy, także i suplikę Żydów lwowskich; IMci p. Wasilkowskiemu pisarzowi kamienieckiemu deputatowi na trybunał lubelski ziemia nasza za powszechną zgodą zł. tysiąc naznacza. Insze zaś punkta generalne do wszystkich ziem należące niżej będą opisane. 21. Ziemia przemyska simili modo stosując się do postanowienia rady walnej warszawskiej inhaerendo laudo w Wisni na sejmiku 14 die Octobris roku 1709 o wyprawie piechoty constituto ad proportionem taryfy 1707 [a] ludzi pieszych na obronę rzpltej trzysta sześćdziesiąt wystawić pod komendą JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego deklaruje, hoc adiecto, aby wszyscy oberoficyerowie do tych ludzi pieszych byli szlachta osiadła, służby cudzoziemskiej dobrze wiadoma, nie przyjmując innych nacyi ludzi okrom dawniejszych w służbie rzptej będących dobrze zasłużonych i w życzliwości ku ojczyźnie naszej doświadczonych i żeby tych ludzi wyprawnych monstra po polsku była odprawowana. Pieniądze zaś według pomienionej rady warszawskiej na pierwszy rok na jednego żołnierza po zł. dwieście czterdzieście na barwę i wszelki wojenny moderunek i lenungi po zł. sto obmyśla takowym sposobem: z dymu jednego po zł. trzydziestu piąci iuxta tariffam noviter constituendam per deputatos magnificos Wasilewski dapiferum łomżynensem, Andream Podolski pocillatorem laticzoviensem, Nahujowski pocillatorem trembovliensem, Dominicum Wisniowski tribunum czerniechoviensem, Constantinum Zawadzki, Maximilianum Wąsowicz ad praesens electos, którzy do Przemyśla na dzień 18 sierpnia zjechać mają i taryfę sine iniuria et praeiudicio cuiusvis, wziąwszy in considerationem rewizye zdawna odprawione i insze zważywszy cirkumstancye regulując się do taryfy 1707 na sądach fiskalnych postanowionej do wydawania prowiantów mącznych Moskwie, z której taryfy defalkuje ziemia na ukrzywdzonych dymów dwieście i żeby całej ziemi przemyskiej ze wszytkich dóbr ziemskich, królewskich i duchownych w taryfę teraźniejszą dwieście sześćdziesiąt dymów wchodziło, przerzeczone dwieście dymów defalkowanych na samych tylko ukrzywdzonych rozdzielić i pomiarkować mają sine additione na insze dobra bez aggrawacyej zostające dymów. 22. Exakcya podatku podymnego ma się zaczynać a die prima Septembris ad ultimam eiusdem skończyć się ma. Do którego podatku podymnego wybierania IMciów pp. Nahujowskiego

---

a) Z. 1703.

podczaszego trębowelskiego, Wiśniowskiego wojskiego czerniechowskiego regenta grodzkiego przemyskiego anteriori laudo obranych ziemia przemyska approbuje, którzy z wybranych z pomienionego podatku pieniędzy po zł. sto czterdzieście na barwę i wszelakie moderunki do skarbu koronnego na pomienionych trzysta sześćdziesiąt ludzi iuxta mentem rady walnej warszawskiej wnieść będą powinni, a po 100 zł. na lenungi iuxta dispositionem sejmiku wydać będą powinni. Na drugi zaś rok do tychże ludzi trzysta sześćdziesiąt według taryfy recenter per deputatos postanowionej z dymu jednego po zł. dwadzieścia i trzy ziemia przemyska wypłacić pozwala t. j. na poprawę barwy zł. sześćdziesiąt do skarbu importować deklaruje a na lenungi po stu zł. ex dispositione sejmiku wydać powinna będzie, którego podatku exakcya ma się poczynać a die decima quinta Junii a kończyć się ad diem decimam quintam Julii in anno proxime venturo 1711. Które podymne wybierać ma IMć p. Kraiński łowczy sieradzki. Inszych podatków cursus extraordynaryjnych w poparciu konfederacyi wyrażonych i czas do wybierania onych naznaczony iuxta mentem pomienionej rady ma się poczynać i według instruktarza skarbu podanego wybierany być ma, z tym jednak dokładem, aby te podatki na radzie postanowione na zasługi wojska koronnego i in emolumentum rzptej obrócone były. 23. A że groszowe na sejmie lubelskim uchwalone na zasługi wojska dawnego zaciągu w jednym roku już jest wypłacone w ziemi przemyskiej a znowu na drugi rok w teraźniejszym roku postanowione, którego currentia miało się poczynać a die prima Novembris a kończyć się miała ultima Octobris[a]; że jednak dotąd IMcie pp. exaktorowie do tego podatku od nas obrani, IMcie pp. Franciszek Orzechowski łowczy i sędzia grodzki przemyski, Wasilewski starosta narewski niewybrali należytych pieniędzy i owszem exakcya IMciów per laudum zatrzymana, przeto teraz ex prorogatione in scripto od IMci p. podskarbiego koronnego concessa mają kontynuować exakcyą swoją ad diem ultimam Decembris, hoc praecustodito, aby miasta i miasteczka sine intermissione według kontraktów przeszłych IMciów pp. exaktorów Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, Borzęckiego cześnika łęczyckiege jako też i wsi razem za pół roku w teraźniejszym miesiącu wydawały sub militari executione, i jeżeliby które miasta miasteczka i wsi nie wypłaciły tego podatku, powinni IMcie pp. exaktorowie do takowych retentorów IMciom pp. assygnataryuszom do siebie ordynowanym wydać swoje assygnacye na wypłacenie tegoż podatku. Na drugie także pół roku tenże podatek miasta miasteczka in Novembri wypłacać będą powinne sub poenis legibus regni descriptis et militari executione etiam super possessoribus villarum omnium extendendis, co fusius in anterioribus laudis jest circumscriptum, które ad praesens reassumutur. 24. Uchwalonego zaś na tej radzie dwojakiego groszowego ma się zaczynać exakcya iuxta prorogationem JWIMci p. podskarbiego koronnego a die prima Jannuarii anni 1711 a przez lat dwie wybierane być ma usque ad diem ultimam Decembris anni 1713 propter compensationem miesięcy od IMci p. podskarbiego defalkowanych, co fusius in scripto dato od IMci p. podskarbiego koronnego i w assekuracyi od IMciów pp. posłów naszych circa laudum praesens inserowanych fusius expressum est. Do których podatków wybierania poborców na pierwszy rok IMć p. Antoniego z Hoczwi Bala, na drugi zaś rok IMć p. Antoniego Rytarowskiego wicesgerenta grodzkiego przemyskiego ziemia przemyska obiera, którzy ten podatek do skarbu importować tak jako i ziemia lwowska mają, nie depaktując miast i miasteczek jako też i wsi generaliter wszytkich, ale według opisania prawa zwyczajnem kontentując się salarium i kwitowem. 25. Czopowe a die prima Augusti anni praesentis zaczynające się puszcza się per arendam IMci p. Charczewskiemu za sumę zł. trzydzieście tysięcy t. j. IMci p. podstolemu sanockiemu, z której sumy powinien IMć za zboża na prowiant moskiewski założone tak IMci p. wojewodzie wołyńskiemu jako też IMć p. Urbańskiemu łowczemu podolskiemu nie-

---

a) Z. Decembris.

mniej i sobie za woły i zboże wydane i rodzonemu swemu tudzież i p. Borgultowi obywatelowi jarosławskiemu, osobliwie jednak IMci p. Ossolińskiemu gotowe wypłacone Moskwie czterysta czerwonych zł. zapłacić realiter i effective wyliczyć z tego podatku czopowego powinien będzie, salvis calamitatibus calculatione et comprobatione in casu praetensae defalcae reservatis i jeśliby pomienionej sumy trzydziestu tysięcy w pierwszym roku niewybrał IMć p. podstoli sanocki, tedy po wyściu arendy czopowego IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu puszczonego najbliższy powinien być trzymania w trzecim roku czopowego IMć p. podstoli sanocki dla wytrzymania niedobranej reszty, albo też jeśliby komu inszemu miało być czopowe puszczone, tedy ante omnia defekt niedobranych pieniędzy ma być IMci p. podstolemu sanockiemu zapłacony, kwoli czego pro maiori securitate i kontrakt arendowny na sądach skarbowych ma być z pomienionym IMcią p. podstolim sanockim spisany. Na drugi także rok czopowe tejże ziemi a 1 Augusti in anno 1711 zaczynające się IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu rotmistrzowi prezydyarnemu ziemie przemyskiej in satisfactionem zasług jego i ludzi prezydyaryjnych za sumę zł. trzydziestu tysięcy per arendam puszcza się, salva calculatione tak zatrzymanych zasług jako też wybranych w tym roku pieniędzy z prowentu czopowego . . . tum et calamitatibus et comprobatione iuratoria reservatis. Który to podatek miasta i miasteczka sine omni mora et tergiversatione według prawa i dawniejszych kontraktów wydać będą powinni IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu sub forti executione praesidiariorum, a jeśliby co nad zasługi swoje wybrał, to ziemi oddać albo też jeśliby czego niedobrał to ziemia rekompenzować ma. **26.** Oschłe asygnacye wojsku w repartycyej naszej będącemu z groszowego anni praesentis za asygnacyą IMci p. komisarza trybynału skarbowego, którego widząc probatam virtutem i na teraźniejszą komisyą radomską t. j. od IMci p. Ustrzyckiego chorążego przemyskiego ziemia przemyska accedente omnium consensu approbuje jako i insze wszytkie assygnacye osobliwie IMci p. Rosnowskiemu podwojewodzemu lwowskiemu na chorągiew JWIMci p. wojewody ruskiego oschłe assygnacye mają być płacone. **29.** Na traktament IMciom pp. deputatom wojskowym na teraźniejszym sejmiku będącym, okrom zł. trzech set IMci p. Lubańskiemu w przeszłem laudum naznaczonych, naznacza ziemia przemyska zł. dwa tysiące, które IMć p. Chryniowiecki cześnik bilski odebrawszy ma między kolegów swoich distribuere. **28.** Na eliberacyą więźniów t. j. IMci p. Swierskiego, IMci p. Dunina IMci p. Michała Wrzeszcza naznacza ziemia przemyska zł. dwa tysiąca, IMci p. Lubkowi zł. trzysta. IMciom pp. posłom dawniejszym jako to IMci p. Rosnowskiemu podwojewodzemu lwowskiemu na sejm lubelski obranemu zł. cztery tysiące, IMci p. Trzebuchowskiemu stolnikowi bracławskiemu na sejmie warszawskim zerwanym będącemu zł. trzy tysiące, temuż IMci ponieważ w kalkulacyej czopowego położył IMć p. Orzechowski łowczy przemyski, że dał za funkcyą deputacką na trybunał zł. dwa tysiąca, których IMć p. stolnik bracławski nie przyznaje, przeto salvam repetitionem tych dwóch tysięcy u IMci p. łowczego przemyskiego IMci p. stolnikowi bracławskiemu praecustodit. **29.** A że IMć p. Fredro kasztelan lwowski tot meritis nietylko zacnego domu swego ale też et propriis całej rzptej i w województwie naszem insigniis dał wiele dowodów w prowadzeniu na pospolite ruszenie województwa i w utrzymaniu różnych na ziemie nasze insultów, meretur wszelkiej wdzięczności, przeto ziemia przemyska exemplo ziemi lwowskiej naznacza IMci sumę zł. ośmi tysięcy, które jako najprędzej wypłacone być mają. **30.** Więc i IMcie pp. posłowie na przeszłą radę warszawską od nas obrani nietylko wielkie pracy i koszty dla dobra rzptej podjęli ale też i zdrowiem podjęte fatygi przypłacili, starając się o przysługę całej rzptej i województwu naszemu, którą ile possibilitas kazała przynieśli; aby tedy nie był ingratus IMciów labor, każdemu z IMciów t. j. p. IMci p. Ustrzyckiemu chorążemu przemyskiemu zł. sześć tysięcy, IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu także zł. sześć tysięcy z najpewniejszych retent tak dawniej-

szych jako i świeższych cuiuscunque contributionis naznacza i aby były wypłacone IMci p. komisarzowi, ad quosvis retentores wydać assygnacye pozwala. 31. Których retentorów aby pateat certitudo i kalkulacye czopowego i groszowego i innych podatków aby były expedyowane, sądy skarbowe noviter postanawia i do nich deputatów in numero dwunastu tylko obiera z urzędem grodzkim przemyskim tj. IMć p. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, IMć p. Szymona z Gośniewic Wolskiego stolnika halickiego, IMć p. Ossolińskiego Mikołaja podczaszego żydaczewskiego, IMć p. Żurowskiego cześnika przemyskiego, IMć p. Rosnowskiego podwojewodzego lwowskiego, IMć p. Podolskiego podczaszego latyczowskiego, IMć p. Mikołaja Giebułtowskiego cześnika żydaczewskiego, IMć p. Trzebuchowskiego stolnika bracławskiego. Na które sądy pomienieni IMcie mają się zjechać do Przemyśla 25 Augusti i one przed sejmikiem ex limitatione przypadającym expedyować mają. Na które sądy wszyscy retentores podatków zapozwani sprawić się peremptorie mają i oschłe asygnacye mają być wypłacone. 32. IMci p. Gorzyckiemu wojskiemu ostrzeszowskiemu, komisarzowi od nas do oddawania prowiantów Moskwie obranemu za podjęte prace i koszta ziemia przemyska zł. trzy tysiące naznacza, IMci p. Giebułtowskiemu cześnikowi żydaczewskiemu, posłowi do IMciów pp. hetmanów ziemia przemyska zł. polskich tysiąc deklaruje, IMci p. Drohojowskiemu kasztelanowi czerniechowskiemu z niedobranych za funkcyą poselską na sejm pacificationis naznaczonych pieniędzy, aby była satysfakcya indilata na sądach skarbowych obmyślona, IMci p. Stefanowi Rylskiemu podstolemu nowogrodzkiemu od Szwedów zrujnowanemu i w więzieniu przez czas niemały u nich zostającemu ziemia przemyska naznacza zł. trzy tysiące, IMci p. Hoszowskiemu podstolemu żydaczewskiemu zł. dwa tysiące, IMciom pp. posłom do IMciów pp. hetmanów tj. IMci p. Zeliborskiemu, IMci p. Łączyńskiemu, IMci p. Mikołajowi Stawskiemu wszystkim po tysiącu zł., IMci p. Żurakowskiemu cześnikowi żydaczewskiemu i IMci p. Urbańskiemu także po tysiącu zł. za funkcyą poselską do IMci p. generała Gulca taż ziemia naznacza. 33. Miasto Przemyśl, jako w przeszłem laudum miało sobie z czopowego od mieszczan przychodzącego względem ruiny tak od wojsk auxiliarnych jako też od przechodów i stanowisk polskiego wojska snmę półtora tysiąca pozwoloną, którą że IMć p. Kamiński podczaszy sanocki wybrał i onej nie defalkował, przeto z teraźniejszego czopowego a prima Augusti anno praesenti zaczynającego się, z pierwszej raty IMć p. Charczewski podstoli sanocki powinien temu miastu potrącić półtora tysiąca zł. co pro persoluto ziemia przyjmuje IMci. 34. Miasto Stryj, aby tylko półtora tysiąca prowentu czopowego za rok przeszły IMci p. Kamieńskiemu podczaszemu sanockiemu wydało, ziemia przemyska deklaruje i od płacenia reszty uwalnia. IMć p. Korytko podczaszy czerniechowski pisarz grodzki lwowski, że nieodebrał naznaczonej sobie za funkcyą poselską do księcia IMci prymasa kwoty, tedy według przeszłego laudum powinna być IMci obmyślona jak najprędsza satysfakcya. 35. A że IMć p. Korytko podstoli czerniechowski mając po sobie laudum i będąc obranym poborcą nie przyszedł ad exactionem podatku tego, do którego był naznaczony, iuni zaś IMcie in collegio z IMcią będący niemal wszyscy wybierali insze podatki i teraz wybierać będą, aby tedy IMć był ukontentowany na przyszłe da Bóg podatki najbliższym do wybierania pomienionego IMci p. podstolego czerniechowskiego taż ziemia uznaje. 36. WIMć p. Wasilkowski pisarz ziemski kamieniecki deputat na trybunał koronny z województwa podolskiego obrany meretur od nas za szczerą w interesach województwa naszego całego in absentia naszych deputatów do otrzymania sprawiedliwości applikacyą iustum respectum, ile przy przypadkowej od ognia ruinie i wielkiej szkodzie, przeto ziemia przemyska zł. tysiąc IMci wypłacać deklaruje. 37. OO. Franciszkanom zamojskim na reparacyą kościoła zł. 500, OO. Karmelitom drohobyckim zł. trzysta, OO. Franciszkanom przemyskim także zł. trzysta taż ziemia do wypłacenia ordynuje. 38. P. Borgulta i p. Gruszewica mieszczanów jarosławskich pogorzelców od płacenia groszo-

wego w tym roku uwalnia, u których IMcie pp. Franciszek Orzechowski łowczy i sędzia grodzki przemyski, Jan Wasilewski starosta narewski teraźniejsi podatku groszowego administratorowie nic sobie pretendować nie powinni. **39.** Podatek młynowego też ziemia powtórnie uchwala ponieważ z przeszłego młynowego pieniądze są wydane, do którego wybierania IMci p. Gołkowskiego naznacza i onego cursum wybierania ad diem primam Octobris proroguje i aby ten podatek we czterech niedzielach sine quavis depactatione wydany był zleca i którzy ze młynów przeszłego podatku nie wypłacili, aby go in duplo wypłacali. **40.** Ziemia sanocka chcąc się stosować aequaliter z górniejszemi ziemiami ad sancita walnej rady warszawskiej a mianowicie trzymając się przeszłego laudum o wyprawie piechoty postanowionego na erygowanie sta sześciudziesiąt ludzi pro sorte ziemi tej naznaczonych, bierze taryfę ostatnią w Sanoku postanowioną na magazyn jarosławski, w której znajduje się dymów w szlacheckich dobrach dwieście, w królewskich i duchownych ośmdziesiąt. Więc, że się tak wiele IMciów pp. braci aggravatos sentiebant, dymów trzydzieście na dyminucyę szlacheckich tylko dóbr naznacza i do tego pomiarkowania [1]) na dzień dwunasty sierpnia w Sanoku uprosiła IMciów pp. Franciszka Urbańskiego łowczego podolskiego, Stefana Rylskiego podstolego nowogrodzkiego, Józefa Kuleszę skarbnika trockiego, Piotra Leszczyńskiego stolnika bilskiego, Stanisława Wisłockiego, Franciszka Konopackiego, Karola Bukowskiego, którzy IMcie ad instar inszych ziem zważywszy przeładowane dobra aequaliter tymi dymów trzydziestu podzielą et moderabuntur ukrzywdzonych, jednak sine additione, na których to ludzi z dymów dwóch set piąciudziesiąt na rok teraźniejszy po zł. sto pięćdziesiąt i sześć, każdy z IMciów pp. possessorów zapłacić powinien będzie. **41.** Do którego podatku obiera za exaktora IMci p. Tomasza Łowieckiego, który w Sanoku zasiadszy a die prima Septembris anno currenti ad ultimam eiusdem wybrać te pieniądze powinien, eo praecauto, aby tenże IMć p. exaktor sto czterdzieście zł. z pomienionej exakcyi, która na każdego żołnierza ex quantitate sto sześćdziesiąt ludzi po dwieście czterdzieście na porcyą jednę wynikać powinna do skarbu koronnego importował a zł. sto i coby więcej z tego podatku wyniknąć miało ad ulteriorem dispositionem ziemi przy sobie zatrzymał wybrawszy sumę trzydzieście tysięcy i dziewięć; na drugi zaś rok postanawiamy IMć p. Karola Bukowskiego, który in anno futuro w czasie takowym zasiadszy z dymów dwóch set pięćdziesiąt po zł. sto i pięć in spatio niedziel czterech itidem a 1 Septembris wybrać będzie powinien pieniądze wszystkie importując na monderunek do skarbu koronnego, zł. sześćdziesiąt a do dalszej dyspozycyej ziemi na lenungi zł. sto przy sobie zatrzymać powinien groszowego anteriori laudo do wybierania IMci p. Kazimierzowi Bukowskiemu naznaczone, ponieważ do tych czas non effectuatum po zł. siedm od sta wedle kwitów IMci p. Korytka ad ultimam Decembris anni praesentis za rok cały rachując tenże IMć p. Bukowski exaktor groszowego etiam adhibito praesidio ludzi ziemie naszej, dla prędszej super renitentes exekucyi wybrać powinien będzie. **42.** Tenże IMć p. Bukowski będąc komisarzem ziemi naszej do prowiantów moskiewskich urgente inevitabili necessitate pro commodo et emolumento ziemi naszej captando benevolentiam et favorem generałów moskiewskich na ukontentowanie ich, ponieważ

---

[1]) Taryfa ta lecz z daty w Krzeszowie 12. listopada 1715 a więc w potwierdzeniu zjazdu konfederackiego znajduje się w oblacie Castr. San. 209 p. 2261—2279. Taryfa seu regestrum contributionis publicae fumaliorum terrae sanocensis in conventu particulari visnensi laudatae et per proceres terrae eiusdem ex mente conventus eiusdem pro xpeditione constituta et ex tariffa anni millesimi septingentesimi decimi ad aequaliorem proportionem coaequata Visnae die decima sexta Augusti anni eiusdem nec non vigore laudi posteriores visnensis iterum ad aequaliorem proportionem sub confoederatione in campestri expeditione sub Krzeszow per deputatos reducta die duodecima Nouembris anno millesimo septingentesimo decimo quinto. Podpisy: Jan Franciszek Konopacki koekwator taryfy ziemi sanockiej Antoni Choynacki uproszony assensu publico ziemi sanockiej do taryfy koekwator, Józef Trębecki, Kornel Krassowski, Mikołaj Rosnowski marszałek gener. woj. rusk. mp.

cum consensu nostro zaciągnął in fidem czerwonych zł. in specie trzysta dziewięćdziesiąt i dwa, na co za zgodą wszystkich nas daliśmy IMci assekuracyą i z najpierwszych pieniędzy satysfakcyą odbierze, kiedy jesteśmy onerati nowymi podatkami z rady walnej warszawskiej niemając inszego sposobu do wypłacenia pozwalamy IMci, aby też sumę z podatku groszowego wybrawszy kredytorom satisfactionem instantaneam uczynił. My zaś deklarujemy na to miejsce wynaleść sposób, aby ta suma na zapłatę starych zasług przez asygnacye JW. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego przy podpisie IMci p. komisarza ordynowana jako najprędzej wypłacona była. Z tegoż podatku IMć p. Bukowski exaktor groszowego in vim gratitudinis, służąc cały rok ziemi naszej, za podjęte prace i koszta komisarskie dwa tysiące zł. p. przez nas sobie naznaczone odbierze, które wraz złączywszy wzwyż specifikowaną z sumą konpensować obligujemy się, z tegoż podatku asygnacyą na ćwierć majową chorągwi JWIMci p. Mniszcha marszałka nadwornego w. księstwa litewskiego starosty sanockiego wydaną do rąk IMci p. Antoniego Bala podług hetmańskiej asygnacyi wypłacić IMć p. exaktor tenebitur, cokolwiek zostawać będzie od zapłaconego długu na potrzebę ziemi zaciągnionego. **43.** Na przyszły zaś rok do podatku groszowego, który a prima Januarii w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym jedenastem zaczynać się będzie za exaktora tegoż IMć p. Kazimierza Bukowskiego approbujemy, a na drugi rok także a prima Januarii in anno 1712 poczynający się IMć p. Józefa Kuleszę skarbnika trockiego za exaktora naznaczamy. Kurrencya inszych podatków podług ordynacyi rady warszawskiej iż do skarbu koronnego in tempore inportowana będzie praesenti laudo cavemus. **44.** A że sądy fiskalne w ziemi naszej dla różnych rewolucyi do skutku przywiedzione i zakończone być nie mogły, tedy też sądy de communi consensu reassumujemy na dzień dwudziesty czwarty miesiąca września tymże sądom naznaczając. Na który dzień wszyscy IMcie, wszystkich in genere podatków quovis titulo exactores comparere tudzież i miasta kwity z podatku czopowego i szelężnego comportare tenebuntur, także retentores podatku młyńskiego z delaty mącznej z dawna osądzonej na tychże sądach sprawić się mają. Do których sądów za sędziów WIMciów pp. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, Stefana Rylskiego podstolego nowogrodzkiego, Józefa Kuleszę skarbnika trockiego przydajemy. Na komissyą radomską sześcioniedzielną za komisarza za powszechną wszystkich nas zgodą WIMć p. Szymona z Gośniewic Wolskiego stolnika halickiego obieramy. Posłów do króla IMci WIMć p. Józefa Stadnickiego wojewodzica wołyńskiego a do JWIMciów pp. hetmanów IMć p. Adama Humnickiego naznaczamy. **45.** Chcąc zawdzięczyć podjęte prace i koszta IMciom pp. posłom naszym na radę warszawską obranym, każdemu z IMciów po zł. trzy tysiące deklarujemy, sposób zaś do satysfakcyi na sądach fiskalnych obmyślimy. IMci p. Alexandrowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu za poselstwo do JWIMciów pp. hetmanów gratitudinem na zł. p. pięć set naznacza się, IMci p. Stefanowi Rylskiemu podstolemu nowogrodzkiemu terrigenae nostro habita calamitate i szkód IMci z więzienia szwedzkiego poniesionych tysiąc zł. deklarujemy, WIMci p. Wasilkowskiemu deputatowi trybunalskiemu za szkody przez ogień podjęte dla dalszego na tamtem miejscu zaszczytu braci naszych od IMci in defectu deputatów naszych tysiąc zł. deklarujemy. OO. Franciszkanom zamojskim eleemozyny zł. dwieście deklarujemy. IMci p. Józefowi Humnickiemu za poselstwo zł. trzysta pozwalamy. Assekurowane sto trzydzieście czerwonych zł. na sessyej sanockiej IMci p. Urbańskiemu łowczemu podolskiemu i satysfakcya z czopowego onych laudo praesenti approbatur. IMciom pp. niewolnikom zł. pięć set objecujemy, IMci p. Duninowi, Swierskiemu, Lubkowi, Wrzeszczowi, IMci p. podczaszemu przemyskiemu za poselstwo na sejm lubelski, jeżeli nie jest anteriori laudo uchwalone, tak jako IMci p. Dubrawskiemu skarbnikowi sanockiemu naznacza się gratitudo. Na tę zaś wyprawę według wydanej taryfy z półtora dymów jeden człowiek pieszy stawiony być powinien. **46.** Bukowiec IMci paniej

Osękowskiej i Bieniawa, ponieważ funditus spalona od wszelkich podatków libertuje się. Miasteczko Baligród, Stężnica i Bystre wraz ma być w taryfie położone cum diminutione dymów z teraźniejszej dystrybuty. 47. Cokolwiek zaś w tem laudum albo się źle wyraziło albo opuściło, to na reasumpcyi sejmiku tego snadno corrigi może, ponieważ przy nocnej determinacyi kongresu naszego nie podobna było słyszeć i konnotować in confuso zgodnych deklaracyi. 48. W ziemi jednak przemyskiej względem wyprawowania ludzi z dymów to conclusum, żeby z siedmiu dymów i półćwierci jeden człek pieszy był wyprawiony. 49. Insze zaś materye i desideria wszystkie IMciów pp. braci obywatelów tego województwa osobliwie dla relacyej IMciów pp. posłów do najaśniejszego króla IMci, Wnych IMciów pp. Cetnara starostę kamioneckiego z ziemi lwowskiej, Mikołaja Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego z ziemi przemyskiej, Józefa Stadnickiego wojewodzica wołyńskiego oraz et ad ministros status obranych, tudzież do JWnych IMciów pp. hetmanów koronnych Wnych IMć pp. Mrozowickiego podsędka ziemi lwowskiej, Poradowskiego chorążego bydgoskiego, Dziduszyckiego chorążyca lwowskiego, Humnickiego cześnikowicza sanockiego z sejmiku naszego destynowanych do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego, który nazajutrz po sejmiku deputackim przypadać będzie, ad quem terminum ex consensu omnium pod laską tegoż IMć p. marszałka limituje się, reservatur. 50. Które to laudum ręką IMci p. marszałka podpisane być ma i do grodów wszystkich ziem podane i circa oblatam onego ma być i assekuracya in acta jako też i protestacya in laudo expressa inserowana.[1]) Działo się w Wisni na sejmiku relationis die 28 Julii anno 1710. Wincenty z Gośniewic Wolski marszałek koła rycerskiego generału wisnińskiego.

Castr. Prem. Rel 488 p. 2009—2028; *Castr. Zydacz. Rel. 85 p. 1461—1490*; *Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 41.*

180.

Pod Krystynopolem 10. września 1710.

Odpowiedź hetmana w. koronnego dana posłom sejmiku wiszeńskiego.

1. Respons JO. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego na instrukcyą IMciom pp. Janowi Mrozowickiemu podsędkowi ziemskiemu lwowskiemu sędziemu grodzkiemu buskiemu, Michałowi Poradowskiemu chorążemu bydgoskiemu, Franciszkowi Dzieduszyckiemu chorążemu lwowskiemu i Adamowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu posłom z generału województwa ruskiego sejmiku wiszeńskiego dany w obozie pod Krystynopolem die decima Septembris roku tysiącznego siedmsetnego dziesiątego. 2. Nietylko z miłości ku spólnej ojczyźnie ale oraz z obligacyi ministerii sui JOIMć p. kasztelan krakowski hetman wielki koronny zna się do wszelkiej dependencyi a nutibus powszechnej woli i upodobania. Więc kiedy prześwietne województwo ruskie zawsze in rebus agendis grande monumentum et exemplum przez IMciów pp. posłów swoich w osobie i władzy IMci przyznawszy aequitatem za prace i starania około dobra pospolitego animować raczy do dalszej kontinuacyi tegoż przedsięwięcia, tem ochotniej bierze na się provinciam wszytkie swoje tam kierować applikacye, gdzie populorum vota et expectatio publica cel zakłada 3. Jako zaś prześwietne województwo ruskie nie tylko rzptej ale całego chrześciańśtwa zawsze było i jest antemurale, tak JOIMć p kasztelan krakowski hetman w. koronny assekurowany zostawa, że się też województwo nie da uprzedzić żadnemu w ochotnej exekucyi

---

[1]) C. Pr. 488 p. 2006 i 2029—2030.

sancitorum do podźwignienia upadłej w teraźniejszych konjunkturach rzptej, ile broń Boże quid adversi, najzręczniejby same było prima praeda furentum. 4. Rada przeszłego zjazdu warszawskiego nie tylko walna aby i wolna była, na której bez przeszkody godziło się każdemu liberum promovere sensum, prawa dojrzeć i bronić, nikt tam ad assensum przez gwałt nie był necessitowany, co się zdało universis pro bono patriae bez kontrowersyi conclusum, a do nas executio remissa pro securitate universorum. Niech IMć pp. bracia przeświętnego województwa ruskiego penitus wejrzeć raczą, jeżeli rzpta może sobie rationabiliter obiecować bespieczeństwo od sąsiad by najprzyjaźniejszych, którzy habito respectu circumstantiarum, choć z wielkiem uprzykrzeniem swojem, wyciągają siły wojenne in immensum, i ci, którzy przed tem po ośmnaście tysięcy wojska rachowali, teraz go do ośmdziesiąt auxerunt. A my jednym komputem żołnierza niepłatnego chcemy być nieprzyjaciołom straszni a przyjaciołom considerabiles? JO. IMć p. kasztelan krakowski hetman w. koronny znając się być concivis ojczyzny spólnej do ratunku onejże, żadnej się wzdragać nie będzie kontrybucyi, którą ad salutem publicam walna rada zjazdu warszawskiego postanowiła i jako dotąd vitam et sangvinem usłudze rzptej sacrificavit, tak in eodem obsequio dni swoich ostatek ochotnie strawić ma za honor i obligacyą. 5. Skutek evacuationis wojsk auxyliarnych ex visceribus regni lubo przez JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego wszystkimi sposobami promovetur i są apparencye ad effectum, chociażby jednak aliquo casu do tego nie przyszło, profundius konsiderować należy dyspozycye wojenne in vicinia. Ale uchowaj Boże, jeżeli per directum na nas extendentur, nie wyprosić się nam ale wybić potrzeba, co bez wojska własnego non succedet. Jakże tedy możemy odkładać erectionem sił naszych zapatrując się super evacuationem auxiliarnych, które solo intuitu słabości naszej ad repressalia ingruentibus malis pod pretextem protekcyi tak nam są ciężkie i uprzykrzone et insupportabiles. 6. Zaczem wystawienie piechot placito communi w całej rzptej akceptowane, aby w prześwietnem województwie pomienionem jak najprędszy skutek swój wzięło, z miejsca swego pro amore patriae JOIMć p. kasztelan krakowski hetman w. koronny gorąco prosi. Do tej zaś nowej milicyi IMciów pp. oberoficyerów albo szlachtę równego w ojczyźnie urodzenia albo też cudzoziemców dawnemi w rzptej zasługami recomendabiles według zdania universorum akkomodować się będzie. Exertitia także i językiem polskim będą praktykowane także upewnia. Przyjęcie regimentów saskich do komputu wojska koronnego nie zda się być quid damnosum rzpltej, bo w tak okrutnych konjukturach, gdyśmy są undiqe malis et periculis expositi, niemógł król IMć zostawać bez wojska securitati suae proporcyonalnego. 7. A czy nie lepiejże mieć Sasów w korpusie pod władzą i jurysdykcyą hetmańską, jako to pewnymi artykułami obwarowano jest, aniżeli cierpieć dispositiones komissoriatów, pensiones, kontrybucye pieniężnych i prowiantowych, któreby też sama inexcusabilis necessitas exkuzować i okryć mogła. Satius tedy rozumiałby JOIMć p. kasztelan krakowski hetman w. koronny nie przeczyć kilku tysięcy tychże ludzi saskich existentiam w korpusie wojska koronnego gotowych munderowych exercitowanych et ad observantiam prawa przy wszelkiej modestyi i posłuszeństwie obligowanych, aniżeli się exponere doświadczonej niedyskrecyj czyjejkolwiek et in tam praementi necessitate odrzucać, które się ultro podają subsidia, ile gdy za naszej pamięci godni generałowie IMć pp. Brandt Sztremgreben i inni externi nie zawiedli rzpltej w akcyach wojennych et in obedientia disciplinata. 8. Wójtostwa w ekonomiej samborskiej circa omnes immunitates dobrom królewskim ex lege antiqua et novissima servientes konserwowane będą, stosując się w tem do słuszności i zaniesionej instancyj prześwietnego województwa ruskiego JOIMć p. kasztelan krakowski hetman w. koronny ochotnie deklaruje. 9. A jako JOIMć p. kasztelan krakowski hetman w. koronny ubolewa super acerbitatem tych nieszczęśliwych okoliczności w ojczyźnie, że i same nawet remedia na poratowanie salutis publicae przedsięwzięte obracają się

in toxicum ac ipsis sunt periculis duriora, tak partem solatii bierze, iż tantae considerationis województwo i przykładnej zawsze pro publico żarliwości ofiarować raczy konfidencyą swoją i spólną kooperacyą do wydźwignienia tandem rzpltej z tak niebezpiecznej toni, łączyć wzajemnie gotów zdania i staranie swoje na odpór sprzysiężonej na zgubę naszą fortunie partykularną akkomodując do przysługi każdego z IMciów pp. braci prześwietnego województwa pomienionego applikacyą. Adam Mikołaj Sieniawski kasztelan krakowski hetman w. koronny m. p.

Castr. Prem. Rel. 494 p. 1297—1297 ½.

181.

Wisnia, 16. września 1710.

Laudum sejmiku wiszeńskiego dotyczące ziemi lwowskiej.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik ex limitatione przypadający do Wisni pro die decima sexta Semptembris anni millesim septingentesimi decimi zjechawszy się, takowe tam in generalibus całego województwa, jako też particularibus każdej ziemi punctis postanowiliśmy uchwały. 2. A naprzód ponieważ przysłany do koła naszego od JWIMć p, Przebendowskiego podskarbiego wielkiego koronnego instruktarz pro informatione wybierania wszelkich podatków na radzie walnej warszawskiej pozwolonych do skarbu nie zdał się województwu naszemu zgadzający z opisaniem konstytucyi lubelskiej i rady walnej warszawskiej, tedy takowego instruktarza żadną miarą akceptować województwo nie może i według niego podatków wydawać, ale presse według konstytucyi lubelskiej i rady warszawskiej sprawować się zechce, nie pozwalając na wydawanie z grodów w ziemiach będących taryf dawnych millesimi sexcentesimi vigesimi noni et millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, których po grodach niemasz. 3. Także na rewizye wsiów szlacheckich, królewskich i duchownych i opisanie qalitatis et quantitatis onych tudzież i na spisanie kotłów, alembików, przemierzanie beczek, garcy*) i inszych wymyślnych sposobów i owszem przeciwko całemu instruktarzowi manifestuje się i on go ad acta authentica w ziemiach swoich per oblatam przyjmować nie pozwala, ani myta od rzezi po wsiach, gdzie targów nie bywa, mianowicie od gospodarzów, któryby na swą potrzebę jakiego wieprza zabił albo barana płacić każe. 4. Aże dotąd dwa tysiące czerwonych złotych do ś. p. JWIMci p. Matczyńskiego wojewody ruskiego na fortyfikacyą miasta Lwowa, z osobna tysiąc czerwonych zł. na fortyfikacyę Przemyśla ordynowane, a potem urgente necessitate na praesidium Kamieńca u sukcessorów nigdy IMci p. wojewody ruskiego i exekutorów woli jego pożyczone, które skarb koronny miał dawno pomienionym miastom oddać, że dotąd w skarbie zaległy, przeto województwo nasze upomnieć się ma satisfactionem tych trzech tysięcy czerwonych zł. u JWIMci p. Przebendowskiego podskarbiego w kor, aby cum scitu województwa na fortyfikacyę przeznaczonych miast Lwowa i Przemyśla z teraźniejszych podatków wypłacone były, którą sumę przez posłów swoich na sejmie lub też przez IMć. pp. komisarzów na trybunale skarbowym windykować deklaruje. 5. Do najjaśniejszego króla IMci p. u. m. ciż IMć pp. posłowie na sejmiku relationis obrani, ponieważ dla słabego zdrowia legacyej pierwszej nieodprawili, pośpieszyć mają z przydatkiem niektórych do przeszłej instrukcyej punktów. 6. Do JWWIMć pp. hetmanów koronnych obrało województwo IMć pp. Jana

(* Pot. korcy.

Mrozowickiego podsędka ziemie lwowskiej sędziego grodzkiego buskiego, Franciszka Dzieduszyckiego chorążyca lwowskiego. 7. Do województwa bełzkiego IMć pp. Andrzeja Świrskiego chorążego dobrzyńskiego, Felicyana Doliańskiego skarbnika lwowskiego cum contestatione omnis benevolentiae w poselstwie wyprawuje województwo nasze. 8. Do wyprawy piechoty na miejsce JWIMć p. kasztelana lwowskiego, który się wymówił, JWIMć p. koniuszego koronnego za półkownika obiera województwo nasze. 9. Ziemia lwowska na sejmiku przeszłym relationis in satisfactionem sancito rady walnej warszawskiej o wyprawę piechoty od województw i ziem concluso reassumowała podatek podymnego na sejmiku diebus Octobris w roku przeszłym ex mente sejmu lubelskiego uchwalony na tę wyprawę, z dymu postanawiając po zł. trzydzieście sześci. Więc że haec quantitas summy dymowej na wyprawę tych ludzi od siebie należących non sufficit, na sądach skarbowych w Żydaczowie, per rationem pestilentiae we Lwowie, ex praescripto tegoż laudum reassumowanych, przy moderowaniu taryfy millesimi septingentesimi tertii anni na ten podatek pomienione zł. trzydzieście sześć do siedmiudziesiąt zł. na pierwszą ratę i na sumę pięćdziesiąt tysięcy sześć set czterdzieście, a na drugą ratą na sumę trzydzieści trzy tysięce sześć set zł., po zł. czterdzieście ośm pociągnęła, które aby każdemu innotescant teraźniejszą powszechną uchwałą objaśnia i objawia. Na porcyę zaś żołnierza piechotnego półczwarta dyma przypada. 10. Miejsce wybierania tego podatku, ponieważ we Lwowie miejscu zwyczajnem, ob praesentem ex permissu divino contagionem, wybierać się ten podatek nie może, miasto Żółkiew w territorium swojem ad securitatem aerarii publici w murach celniejsze i bezpieczniejsze obiera, salvo consensu najjaśniejszego królewicza IMci, o który nomine publico przez IMć p. Felicyana Doliańskiego skarbnika lwowskiego posła swojego uprasza. 11. A że miasto Jaworów jest w wypłaceniu podatku rzpltej bardzo ocięte i jeszcze w wydawaniu na rekwizycyą IMć pp. administratorów i exaktorów podatku in contrarium opponuje się, jako o tem zaszło w kole braterskim IMć pp. Stanisława z Pohorec Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkiego lwowskiego i Alexandra Czołhańskiego podstolego chełmskiego, administratorów podatku sancito sejmu lubelskiego postanowionego czwartego grosza w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim, że i poseł i pozew na sądy skarbowe o retenta wydany zkonfundowano, tedy pro vindicatione tej konfuzyej i oraz pro decernendis tego podatku retentis, to miasto na sądy skarbowe odsyła. 12. W przeszłym laudum relationis od czopowego i szelężnego anni praesentis libertacye miastu Komarnu wydaną opuszczono, praesenti consensu in laudum inserując pomienione miasto od tych podatków i retent jegoż anni praesentis libertuje. 13. Zaszła w kole naszem non sine animi dolore IMci p. Jana Mrozowickiego podsędka ziemie lwowskiej podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego kwerimonia na księdza Czołhańskiego, scholastyka lwowskiego plebana sokołowskiego, o wzięcie na ulicy przy gradusach kościelnych a sacra synaxi idącej i do rezydencyej swojej przez sług zaprowadzenie, tamże rózgami ścięcie sługi małżonki swojej szlachcianki panny Żelechowskiej a) i nieprzyjęcie affektowanej w konsystorzu lwowskim o ten excess protestacyej, także nieotrzymanie dotąd per respectus apud iudicem ordinarium, do którego a venerabili capitulo ad tantum auditum nefas exhorrescente pro iudicio remissus, sądu i sprawiedliwości, przez co ulterioris datum jus temuż księdzu sceleris, gdy secundario odważył się wprzód ze dwora a potem z klasztora wziąć i wywieść nulla connexione sanguinis z domem habita, ale sola praesumptione sub nomine plebanali tutoriae IMć pannę podczaszankę halicką, siostrę IMć paniej podsędkowej lwowskiej, i wydał za mąż postposita authoritate et maioribus domus, przez co jest laesio iuris naturalis et postpositio aequalitatis, zaczem tantus stupendo księdza progressus et temerarius ausus saecularibus non

---

a) Pot. paniej Żelechowski.

exemplares uprosiliśmy IMć pp. posłów Wojciecha z Grotkowa Łosia podstolego i sędziego, Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkiego lwowskich e medio nostri do IMć księdza sufragana administratora archidyecezyi vacante ad praesens sede lwow kiej, aby IMć doceat, że tylko ad regimen kościoła et aedificationem gregis, bonis moribus et vita exemplari tutelam subsidiumque sierot szpitalnych a nie zacnych dam w parentele nieubogich ksiądz należy, gdy się na tem niezna et iudicet causam. **14.** A że WIMć p. Stanisław na Dzieduszycach Dzieduszycki chorąży lwowski podatku czopowego in anno millesimo septingentesimo octavo w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim po miastach i miasteczkach administrator, nie przez siebie, ale przez IMć p. Piotra Alexandra Wołczka Kulczyckiego administrabat i w kole braterskim na teraźniejszym zjeździe nas edocuit, tedy IMci a iuramento super fidelem administrationem praestando uwalnia i z administracyej kwituje, a IMć p. Kulczyckiego pro praestando iuramento odsyła do sądów skarbowych ziemi lwowskiej. **15.** Mając respekt na znaczną stratę ex casu et eccasione publici obsequii rzpltej IMci p. Młockiego stolnika zakroczymskiego podjętą IMci dwa tysiąca zł. IMci p Zeliborskiemu podczaszemu podolskiemu zawdzięczając pracę obsequii województwa do IMć pp. hetmanów aż pod Łęczyce do Wielkiej Polski podjętą zł. dwa tysiąca, IMci p. Manasterskiemu vicesgerentowi grodzkiemu żydaczewskiemu, ponieważ asserit, że in antecessum per laudum lub przez sąd skarbowy ani z podatków exakcyej swojej nic nie wziął, jako niewolnikowi tysiąc zł., IMci p. Popławskiemu zł. pięć set, na opatrzenie i sustentament ludzi zapowietrzonych w polu zostających ze Lwowa wyprowadzonych in vim subsidii charitativi złotych tysiąc, które sumy z retent podatków ziemiańskich, które się na sądach skarbowych pokażą, naznacza do wypłacenia. **16.** Interes miasta Lwowa ratione non currentiae szelężnego post inchoationem groszowego do skarbu należącego, do przyszłego sejmiku odkłada się ad resolvendum. **17.** Do sądów skarbowych ziemi lwowskiej IMć p. Manastyrski, wicesgerent grodzki żydaczowski, jest przydany. **18**. Sejmik za zgodą powszechną ad primam diem Decembris anni praesentis limituje ię. Działo się w Wisni na sejmiku die et anno ut supra. Wincenty z Gosniewic Wolski, marszałek generału wisnińskiego województwa ruskiego.

Castr. Żydacz. Rel. 85 p. 1530—1535. Fasc. Cop. C. Prem. 70 p. 2977—2979 tylko pierwszych ośm punktów; *Ręk. bibl. Potockich w Raju. Nr. 25. l. 42.*

182.

Wisnia, 16. września 1710.

Laudum wiszeńskie dotyczące ziemi przemyskiej.

1. Pierwsze ośm artykułów jak w Numerze 181 poczem: **2**. Ziemia przemyska częścią dla powietrza grasującego częścią dla ujęcia dymów trzydziestu pięciu nad pozwoloną na sejmiku kwotę na ukrzywdzonych przeszłemi taryfami przyczynia do wypłacenia należytej sumy na munderunki wszelkie i lenungi wyprawnej piechocie należących po zł. pietnastu z każdego dymu w tym roku pierwszym tak, aby wszyscy nemine excepto do rąk IMciów pp. Nahujowskiego podczaszego trembowelskiego, Wisniowskiego wojskiego czerniechowskiego r. g. p. po złotych 50 insimul z temi trzydziestu pięci zł. pierwszą razą uchwalonemi złączywszy z każdego dymu do zaczętej a prima Septembris anni praesentis exakcyej ad diem 10 Octobris wypłacili, sub vigore prawa pospolitego. **3.** Podatek groszowego tegoroczni aby jako najprędzej miasta, miasteczka i wsi wypłacały iniungit ziemia nasza, aby tak chrześcijanie jako i Żydzi arendarze browarów, trunki wszelkie szynkujący,

zwozili ten podatek groszowego i IchIMć pp. possessorowie do prędkiego wydawania pieniędzy aby ich adigant sub poenis legibus regni descriptis. 4. Ponieważ księgi przemyskie ziemskie i podkomorskie bez dozoru i porządku wszelkiego zostają i deteriorantur, z których IMć pp. obywatele tej ziemi extraktów sobie potrzebnych wyjmować nie mogą, przeto zleca ziemia IMci p. Jastrzębskiemu susceptantowi grodzkiemu przemyskiemu attendencyą wydawania extraktów i lekty, na których on korrektę ma podpisywać a p. Wilewski klucz do tych ksiąg mający, aby na takowych extraktach pieczęć ziemską przykładał dla wygody IMciów pp. szlachty; podpisywać zaś takowe extrakty IMć p. pisarz grodzki przemyski ma. 5. Miary tj. półmiarki mace i półmacki aby wszędy po miastach i miasteczkach podług dawnego postanowienia równe były mają tego przestrzegać urzędy miejskie i kłody przed ratuszem i na targowych miejscach powinny mieć wystawione, jako też trunki aby były równą taksą przedawane surowo przykazuje ziemia sub paenis tak na urzędy jako też super quosvis contravenientes dwóch set grzywien in quovis iudicio et officio vindicandis, które postanowienie o miarach i ziemia sanocka akceptuje. 6. Asygnacye oschłe aby były wypłacone z retent podatków wszelkich sub militari executione et adminiculo assignatariorum, osobliwie IMć p. Borzęcki cześnik łęczycki, aby delatę groszowego egzekwował i z wybranych od retentorów pieniędzy jako najprędzej IMci p. podwojewodzemu lwowskiemu asygnacyę przedwszystkiem i niewypłaconą zapłacił, także IMciom pp. deputatom wojskowym według wydanej asygnacyi IMci p. komisarza, aby uczynił satysfakcyą. 7. IMć p. Turecki miecznik dobrzyński do praesidium ziemi przemyskiej według ostatniego postanowienia na przyszły rok za rotmistrza conservatur. 8. Wniesiona była instancya od sukcessorów śp. Józefa Fredra podczaszego żydaczowskiego, aby reszta z czopowego ziemi przemyskiej według dekretu calculationis sądu skarbowego u nich zostająca, złotych siedm tysięcy siedm set, była im darowana, ponieważ od kilku lat zaszły lauda zgodnie namówione, osobliwie in anno 1706, aby żaden egzaktor cuiuscunque contributionis żyjący, albo successores demortui nie spodziewali się żadnej donatywy, ale wszyscy retenta nemine excepto sub militari executione wypłacali, tedy wydane asygnacye do pomienionych IMciów pp. sukcessorów niegdy IMci p. Fredra podczaszego żydaczowskirgo, pierwszą na zł. trzy tysiące IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu, drugą na zł. tysiąc IMci p. Janowi Kobylnickiemu wypłacić w sześciu niedzielach successores przerzeczeni powinni będą. Ostatek zł. trzy tysiące siedm set, mając respekt na zasługi niegdy IMci p. podczaszego żydaczowskiego i na straty IMci p. Młockiego s. z. przez zabranie sreber i innych rzeczy od nieprzyjaciela podjęte, z resztą przy sukcessorach zostającą przekazuje IMć p. Młockiemu in satisfactionem teraźniejszej instancyej przez IMć p. Młockiego s. z. wniesionej, ne amplius quidquam praetendant. IMci p. Ossolinskiemu podczaszemu żydaczowskiemu za funkcyę poselską dwa tysiąca ziemia przemyska pozwala. 9. Asygnacye oschłe IMci p. Nahujowskiego chorążego czer(niechowskiego) i innych pretendujących sąd skarbowy ziemi przemyskiej obmyśleć ma wypłacenie. Do sądów skarbowych IMć p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego ziemia przedaje. 10. Desideria IMciów pp. Sobieszczańskiego i Popławskiego do przyszłego sejmiku odkłada, który sejmik za zgodą wszystkich trzech ziem od diem primam Decembris anni praesentis limituje. Wincenty z Gosniewic Wolski marszałek generału wisninskiego województwa ruskiego.

Fasc. Cop. C. Prem. 70. p. 2977—2980.

183.

Wisnia, 1. grudnia 1710.

Sejmiku wiszeńskiego limitacya.

My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej przemyskiej i sanockiej na sejmik w Wiszni z limitacyi przypadający na dzień pierwszy miesiąca grudnia w roku teraźniejszym tysiącznym siedmsetnym dziesiątym zjechawszy się, lubośmy chcieli do dalszych obrad publicznych przystąpić i relacyi od IMciów pp. posłów z sejmiku naszego do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. wyprawionych wysłuchać, ale kiedy tak JWIMć pp. obywatele pomienionych ziem województwa ruskiego dla zbliżenia się w kraje nasze wojsk auxyliarnych moskiewskich na zimową konsystencyę, nie wiedząc jaki miał być dispartiment porcyi i postanowienie taryfy dymów w ziemiach, nie mogli na ten sejmik zjechać ani też IMć pp. posłowie od króla IMci powrócili, przeto za zgodą wszystkich IchMciów, którzy na ten czas przytomni byli, nie wdając się w żadne materye sejmikowe ten teraźniejszy sejmik i wszystkie tak publiczne interesa jako i prywatne desideria do dnia dwudziestego dziewiątago miesiąca stycznia limitujemy w roku tysiącznym siedmsetnym jedynastym przypadającego, którą limitacyą IMci p. marszałkowi podpisać i do grodów podać zlecamy. Wincenty z Gosniewic Wolski marszałek sejmiku wiszeńskiego województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 14. p. 2151—2152.

184.

Wisnia, 29 stycznia 1711.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wiśni ex limitatione przypadający zgromadziwszy się pro die 29 Jannuarii anno praesenti takową w niżej podpisanych materyach stanowimy uchwałę. Naprzód lubo po skończonej radzie warszawskiej nie jest subsecuta auctio wojsk auxyliarnych moskiewskich z królestwa Polskiego prawem na tej radzie opisana i deklaracyą pełnomocnego posła książęcia IMci Dołhorukiego od najjaśniejszego cara IMci moskiewskiego destynowanego w rozgoworze obwarowana, po której dopiero podatki na pomienionej radzie uchwalone województwa wypłacać miały, jednakże in fundamento tych deklaracyi ad evacuationem praestandam danych, województwo nasze ex amore erga patriam zaraz na pierwszym sejmiku relationis uchwałę rady warszawskiej względem podatkowania akceptowało i do exekucyi one przywieść deklarowało i z tą ochotą swoją na zaszczyt majestatu pańskiego i całości ojczyzny przez IMciów pp. posłów swoich tak królowi IMci p. n. m. jako też JWIMciom pp. hetmanom koronnym odezwało się, iż podatki uchwalone do skarbu wnosić będzie, przeto i na teraźniejszym sejmiku inhaerendo anterioribus laudis takową czyni wydawania podatków wszelkich ordynacyą. 2. Uchwalone podymne na wyprawę piechot, że w niektórych ziemiach dotąd nie jest wybrane, w ziemi zaś przemyskiej już in magna parte miasta, miasteczka i wsi ten podatek wydały i już delata retentów w grodzie przemyskim jest osądzona, przeto zlecamy IMciom pp. poborcom po ziemiach od nas obranym, aby jak najprędzej ten podatek podymnego wybierali

w czasie niżej wyrażonym[1]), tak aby pieniądze na moderunki wszelkie iuxta mentem rady warszawskiej postanowione za asygnacyami JOIMci p. kasztelana krakowskiego wypłacane były. W ziemi zaś przemyskiej IMcie pp. Jan Nahujowski podczaszy trębowelski i IMć p. Wisniowski wojski czerniechowski poborcy tejże ziemi delatę osądzoną sine mora egzekwować mają tak. aby lenungi na tęż piechotę wyprawną mieli pro primis diebus Maii gotowe i aby assygnacye do siebie wydane wypłacali serio iniungimus IMciom. Ludzie zaś z województwa naszego według przysłanego od JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana wielkiego koronnego dyspartymentu na teraźniejszy sejmik, praevia na sądach skarbowych blisko następujących iuxta anterius laudum z kilku dymów po jednemu dispositione, wszystkie trzy ziemie wystawić pro primis diebus Maii anni praesentis deklarują się na miejsca na tychże sądach skarbowych w ziemiach wyznaczone do oberszterów albo pułkowników i innych officyerów od JOIMci p. kasztelana krakowskiego w dyspartymencie wyrażonych. Których ludzi zacząwszy a prima Maii in spatio dwóch niedziel nadalej wszyscy possessorowie cuiscunque tituli dóbr szlacheckich, królewskich i duchowych nemine excepto wystawić powinni będą, iuxta ordinationem sądów skarbowych sub poenis legibus regni descriptis. Lenungi zaś ludziom modo praemisso wyprawionym IMcie pp. poborcy za assygnacyami IMciów pp. komisarzów ziemskich primis diebus Maii wypłacać sine tergiversatione powinni będą w teraźniejszym roku pod winami w prawie opisanemi. 3. Uważając przy tem teraźniejsze calamitates i nieznośne ruiny województwa naszego przez konsystencyą zimową wojsk moskiewskich i insze desolacye od różnych wojsk poniesione, że już z ostatniego prawie grosza i intraty szlachta bracia nasza wyniszczyli się i w arendach browarnych dla wielkich przejść[a]) samej Moskwy wielkie mają intraty decessa, bo i szynki ustają i Żydzi arendy rzucają, groszowe uchwalone iuxta possibilitatem wypłacenia onego chcąc succurere potrzebom rzpltej taką do wydawania onego dyspozycyą czynimy po wszystkich trzech ziemiach: ze wszystkich wsiów dziedzicznych, królewskich i duchowych, zabiegając wymyślnym sposobom i aggrawacyom w instruktarzu JWIMci p. podskarbiego koronnego wyrażonym, przeciwko którym publiczna zaszła od województwa naszego protestacya i przez IMci p. marszałka koła naszego w grodzie zapisana, która etiam praesenti laudo approbatur, pozwalany na cały rok od każdego sta zł. w kontraktach żydowskich lub też w niektórych miejscach chrześcijańskich o arendy browarne cum omnibus attinentiis nihil excipiendo z dziedzicami i possessorami spisanych po zł. dziesięć do IMciów p. poborców od nas obranych wypłacać, którego to podatku egzakcya a die prima Januarii anni praesentis ad ultimam Decembris anni sequentis 1712 currere powinna i IMcie pp. exaktorowie od nas obrani w każdej ziemi na dwie racie ten podatek wybierać mają. 4. Pierwszą ratę a die secunda Aprilis ad diem secundam Maii anno praesenti za pół roka po zł. piąci mają do rąk IMciów pp. exaktorów wypłacać, według kontraktów prawdziwych sine exceptione młynów poddanych pola i łąk et aliarum attinentiarum do arendy applicatarum ab antiqua praxi et usu. Które kontrakty przez administratorów i podstarościch slachtę w grodach i Żydów arendarzów albo chrześcijan browary arendujących mają być in forma debita poprzysiężone, od Żydów osobliwie w bóżnicy na rodale. Od których juramentów grody tak od przyjęcia jako i od wyjęcia niemają więcej pretendować od Żydów nad groszy dwanaście prawem opisane, jako też IMcie pp. poborcy nad prawo na sejmie lubelskim opisane depaktować Żydów nie powinni, ale groszem od złotego i od kwitu z arend na pół roka po pół złotego z mniejszych arend a z większych po złotemu kontentować się powinni. Z miast zaś i mia-

1) Przeciwko taryfie podymnego na dniu 4 lutego 1711 w Wisni uchwalonej i jako minus praeiudiciose moderatae atque bona in districtu Zydaczovicusi iacentia aggravantis protestowali Konstanty Jełowicki z dóbr bolechowskich i Kazimierz Borzysławski z dóbr Kijowca C. Leop. 494 p. 264 i 299. a) F. P. przeszkod od.

steczek, które takie browary arendują, simili modo jako i po wsiach od każdego sta zł. na rok po zł. dziesięci dwiema ratami praevio iuramento przez administratorów i podstarościch slachtę i Żydów arendarzów browarów, także też i katolików, którzyby trzymali browary modo quo supra praestando sine quavis depactatione tak w grodach jak i IMciów pp. poborców ten podatek groszowego wypłacony być powinien na dwie raty jako się wyżej namieniło, z tym dokładem, iż jeżeliby w niektórych miasteczkach była osobliwa arenda i wolne kurzenie i sycenie i szynkowanie trunków nad arędę, aby i ci od szynków swoich ten podatek według prawa płacili. Z miast zaś większych primae classis, gdzie kontraktów nie masz arendowych, ale szynki wolne wszystkich likworów exercent, z takowych według prawa czwarty grosz wybierać IMcie pp. poborcy powinni, którym dajemy hanc optionem, iż zważywszy wszelkie cirkumstancye, coby mogło być cum meliori commodo rzpltej i skarbu koronnego, zabiegając periuriis zniosszy się z IMciami pp. administratorami skarbowymi województwa naszego ordynowanymi, ten podatek ad plus offerentiam arendować mogli. Na drugie zaś pół roku to groszowe już sine iuramento tylko według pierwszych kwitów i kontraktów powinno być zewsząd tak z miast jako i ze wsiów do rąk IMciów pp. poborców in termino praefixo wypłacone a die prima Augusti ad diem primam Septembris. 5. Którzy IMcie pp. poborcy w miastach każdej ziemi, którzy są obrani w stołecznych zasieść mają w czasie naznaczonym i te podatki sine depactatione odbierać w pomienionych miastach mają a arendarze browarów i miasta wszystkie ten podatek wydawać powinni sub poena peculatus et triplici pensione tum executione militari, do czego IMcie pp. dziedziczni possessorowie cuiuscunqe tituli Żydów i mieszczanów adigere powinni sub poenis legibus regni descriptis. 6. A jeżeliby się kto ważył fałszywe kontrakty produkować, czegoby IMcie pp. poborcy dowiedli, przeto takowy falsifikator kontraktu ma być do sądów którychkolwiek lub grodzkich lub skarbowych pozwany et poenis condignis ex arbitrio iudicii karany. Myto rzeźnicze na radzie warszawskiej postanowione i opisane jako go rzeźnicy od każdego bydlęcia płacić powinni IMć pp. administratorom skarbowym albo ich subkolektorom tak ze wszystkich miast, miasteczek i wsiów, gdziekolwiek targi bywają, albo przy kościołach na odpustach i przy cerkwiach na kiermaszach mięsa sprzedają, albo też rzeząc we wsi bydła różnego rodzaju, one na targ do pobliskich miast i miasteczek lub też wsi, gdzie targi bywają do przedaży wywożą, albo też wieprze na flis biją i połciami całkiem sprzedają, ci wszyscy rzeźnicy myto prawem opisane płacić mają, wyjąwszy te wszystkie wsi i miasteczka, gdzieby kto na swą własną potrzebę ablbo przy teraźniejszej konsystencyi moskiewskiej na sustentamentowych, jakieby bydle któregokolwiek rodzaju zabił, takowi wszyscy od płacenia myta rzeźniczego wolni być mają. Jednak pod takową libertacyą podszywać się nie mają ci, którzy właśnie continue dla przedaży bydła rzezą in detrimentum skarbu koronnego, przeto aby miastom miasteczkom więcej [a] rzeźnicy nie przeszkadzali i płacenia tych podatków [b] uszli, praesenti laudo od bicia bydła arcentur. 7. Które to podatki płacone być powinne sub rigore legibus regni descripto. A że nad zamiar i nad wszelką skuteczność województwo nasze z przeładowania dymów przez IMciów pp. komisarzów rzpltej, nad wszystkie województwa górniejsze nieznośny ciężar w wydawaniu prowiantów i płacenia onych na porcye auxyliarnych wojsk w roku teraźniejszym ponosić musi, gdyż przez znaczne ufolgowanie sobie w taryfie dymów województwa górniejsze contra omnem aequitatem na nasze województwo ciężar z siebie zwaliły, do którego jesteśmy od IMciów pp. generałów moskiewskich przymuszeni, tak dalece, że in stricto termino ad libitum pomienionych IMciów pp. generałów przez kilku IMciów musiała być non tam libenter quam reve-

---

a) F. P. wszyscy. b) F. P. tego podatku.

renter podana taryfa cum summo damno et praeiudicio wszystkich nas, którzy[a] już do wydawania prowiantu i płacenia pieniędzy non sufficiant slachta bracia nasi, lubo i klejnociki i konie na opłacenie dóbr zbywać muszą, przeto praemissa manifestatione solenni przeciwko IMciom pp. komisarzom rzpltej i górniejszym województwom o takową aggrawacyą, dawniejsze przeciw podobnym impozycyom i ratione niesłusznej taryfy impetycyom od górniejszych województw protestacye approbując obligujemy się praesentibus[b]), iż serio in facie całej rzpltej domówimy się o tak wielkie województw górniejszych krzywdy a oraz w takowych interweniencyach i szkodach znacznych u całej rzpltej starać się będziemy nie tylko o levamen ale i o rekompenzę i teraz uprosiliśmy z pośrodka siebie IMciów pp. posłów do JOIMci pana krakowskiego hetmana w. koronnego z ziemi lwowskiej WIMć p. Daniełowicza starostę żydaczowskiego[c]) z ziemi przemyskiej IMci p. Mikołaja Rosnowskiego podwojewodzego lwowskiego, z ziemi sanockiej WIMci p. Józefa Stadnickiego kasztelana przemyskiego, upraszając JO pana krakowskiego, aby chciał przez poważną swoją interpozycyą otrzymać od księcia IMci Galiczyna allewiacyą dymów w każdej ziemi i porcyi ob impossibilitatem wydawania prowiantów albo płacenia onych także o protekcyą od różnych aggrawacyi i oppressyi wojsk auxyliarnych i uwolnienie wydawania żyta i drew wożenia do magazynu kamienieckiego[d]) tudzież i w inszych publicznych i prywatnych interesach. **8.** Także i na trybunał radomski tychże IMciów obraliśmy cum instructione, w której różne wyrażone są desideria oraz respekta tak nieznośnych ciężarów dyspartymentu jarosławskiego cum summo praeiudicio nobilitatis uczynionego. **9.** Do księcia Goliczyna wyprawiliśmy posłów z ziemi lwowskiej WIMci p. Zeliborskiego podczaszego podolskiego, z ziemi przemyskiej WIMć p. Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, WIMć p. Zawadzkiego podczaszego bracławskiego, z ziemi sanockiej WIMć p. Kazimierza Bukowskiego ekspostulując z przerzeczonym księciem Galiczynem, aby według danej swojej deklaracyi, iż jeżeli niektóre województwa wielkopolskie przyłączą się do wydawania prowiantów na porcye na samą Małopolskę włożone ad numerum pięćdziesiąt i trzy tysiące redukowane, tedy województwu ruskiemu miał połowicę dymów umniejszyć i nowy dyspartyment na teraźniejsze trzy miesięce, żeby tę deklaracyę swoją do skutku przywieść raczył i od wszelkich aggrawacyi i egzekucyi, po dworach stanowisk, po browarach i karczmach przeszkód i zabierania podwód, płacenia exekucyi i innych extorsyi gwałtownych przez wydanie uniwersału swego surowego do grodów i parafii uwolnił i excessivos surowo karać kazał, ani się nowych prowiantów nad postanowione przy dyspartymencie nie kazał upominać i żyta ani drew wożenia ku Kamieńcu pretendował. **10.** Do postanowienia nowego dyspartymentu chcieliśmy nową taryfę sine iniuria cuiusvis per deputatos curatos postanowić, ale że niechcieli IMcie pp. deputaci przysiąc, przeto też i taryfy osobliwie w ziemiach przemyskiej i sanockiej nie są akceptowane że niepoprzysiężone [1]). In quantumby onych nastąpiła prędka melioratio i comprobatio iuratoria w grodzie albo na sądach skarbowych, toby mogła być przyjęta dla nowego dyspartamentu moskiewskiego, jeśliby do niego przyjść miało. A że ostatnia taryfa przez trzech IMciów czyli więcej sine consensu sejmiku postanowiona wielce jest aggravans statum nobilitarem et bona ipsorum, przeto zabiegając takowym inkonweniencyom, aby się potem nie ważył nikt sine consensu całego sejmiku taryfy stanowić in praeiudicium nobilitatis, salvam każdemu iniuriato actionem et vindicationem szkody i krzywd swoich z każdym

a) Pot. i P. F. wszystkich ziem bo już. b) praesenti laudo Pot. i P. F. c) Pot. i P. F. Parczewskiego. d) F. P. moskiewskiego. [1]) W Castr. Leop. Rel. 461 p. 100 i nn. mamy taryfę oryginalną dóbr dziedzicznych ziemi lwowskiej na sejmiku i zjeździe generalnym województwa ruskiego przez IchMć pp. do koekwacyi taryfy comitialiter z pośrodka siebie obranych deputatów w Wiszni die quarta mensis Februarii rzymskiego kalendarza 1711 anno przez parafie ułożoną i moderowaną. Na p. 111 obliczono w ziemi lwowskiej sumę dymów na 666 co podpisem stwierdzal marszałek sejmiku Wolski.

takowym do stanowienia taryfy intruzorem, in quovis foro tam in officio castrensi quam etiam iudiciis fiscalibus w ziemiach sine quavis appellatione reservamus, aby in quovis iudicio et officio regni takowy intrusor był poenis condignis videlicet sessione turris karany una cum refusione damnorum praetensorum ad instantiam cuiusvis iniuriati solvendorum sub poena bannitionis perpetuae et indilata executione. **11.** Na dalsze zaś czasy rewizorów ziemie wszystkie obierają ziemia lwowska IMciów pp. Dolińiańskiego skarbnika lwowskiego, IMci p. Gumowskiego cześnika zakroczymskiego; powiat żydaczowski IMć p. Zawadzkiego [a]), IMć p. Hoszowskiego podstolica żydaczowskiego, IMć p. Józefa Sokolnickiego; ziemia przemyska między Sanem a Dniestrem Imciów p. Jana Wasilewskiego starostę narewskiego, Siedliskiego miecznika wyszogrodzkiego; za Sanem IMć p. Wisłockiego miecznika żydaczowskiego IMć p. Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego; za Dniestrem IMć pp. Szeptyckiego, Swierskiego łowczego bielskiego; ziemia sanocka do rewizorów przedtem obranych przydaje IMciów pp. Wasilkowskiego pisarza ziemskiego podolskiego, Franciszka Dubrawskiego skarbnika sanockiego, którzy na przyszłym da Bóg sejmiku przysiądz będą powinni iuxta rotam inibidem formandam i rewizye da Pan Bóg po skończonym sejmiku i po wykonanej przysiędze [b]) expedient według informacyi i ordynacyi przyszłego sejmiku z limitacyi przypadającego, to przydając, aby w powiecie żydaczowskim teraz [c]) IMcie pp. rewizorowie lwowscy z IMciami pp. rewizorami żydaczowskimi absentia unius non obstante dobra powiatu tamtego rewidowali. **12.** Wielkie stąd tak IMcie pp. possessorowie dóbr szlacheckich, królewskich i duchownych, jako też i poddani onych mają szkody, iż w miastach i miasteczkach po wszystkich ziemiach miary nie są porównane ale niemal każdy osobliwą dla siebie trzyma miarę i one przedającym podstawia, którą że mierzyć bez wielkiej szkody nie podobna, przeto aby po wszystkich miastach, miasteczkach, tak szlacheckich jako królewskich i duchowych, jednakowe we wszystkich trzech ziemiach były urzędom miesckim surowo przekazujemy, aby zaraz miary tj. półmiarki porobić kazali, w których żeby więcej nad trzydzieście garcy gdańskich niebyło a w półmacku półosma garca, i takowe miary przechowali i kłody na targach tymże sposobem wymierzali i piekarzom i słodownikom wszystkim kupującym na targu zboże one rozdawszy pilnie tego przestrzegali, żeby się nikt nie ważył inszą miarą kupować i przedawać nad cechowaną, sub poena trecentarum marcarum super quovis contraveniente w którymkolwiek sądzie ad instantiam cuiusvis iniuriati tak na urząd miejski pro conniventia jakoteż na wszystkich nieposłusznych uchwale naszej vindicanda et irremisibiliter exolvenda sub poena banitionis perpetuae et indilata executione. **13.** Popisy obywatelów wszystkich slachty braci naszych po województwach i ziemiach tak wielą praw i konstytucyi postanowione, że nie są in executione, przeto że są potrzebne wszytkie prawa koło popisów odprawowania reassumujemy i aby in effectu były de tempore et loco popisowania się na przyszłym sejmiku zniesiemy się. Co się zaś dotyczy inszych materyi particulariter do każdej ziemi należących, te seorsive exprimentur. **14.** Jeśliby IMcie pp. posłowie nasi od księcia IMci Galiczyna przynieśli nam allewiacyą dymów i innych desideriorum nostrorum pomyślną rezolucyą, przeto upraszamy IMciów, aby reskrypta na instrukcyą naszą i uniwersały jeśli jakie będą do grodu każdej ziemi podać rączyli dla wiadomości wszystkich, nim IMcie uczynią na przyszłym sejmiku relacyą funkcyi swojej. **15.** Ziemia lwowska podatek podymnego na wyprawę piechoty uchwalony ponieważ dla grasującego powietrza i inszych okoliczności dotąd tak w ziemi lwowskiej jako i w powiecie żydaczowskim nie jest wybrane, zleca IMci p. Janowi Turzańskiemu podstolemu owruckiemu a die 15 Martii ad diem 15 Aprilis wybrać i na munderunki piechoty wyprawnej według postanowienia rady warszawskiej tudzież i lenungi tejże pie-

---

a) P. F. Zawadzkiego podczaszego żytomirskiego. b) F. P. przy dniach przysiędze. c) F. P. oraz.

chocie należące pro tempore supra expresso per ordinationem na sądach skarbowych factam wypłacić, jako też i assygnacye insze do siebie wydane iuxta anteriora lauda uspokoić, do których to sądów skarbowych ziemie lwowskiej przydaje się WIMć p. Daniłowicz starosta parczewski. Groszowe także simili modo jako insze ziemie wypłacać do rąk IMciów pp. poborców przedtem obranych deklaruje, observatis omnibus do wydawania tego podatku conditionibus supra expressis. **15.** Libertacye wszystkie na browary wszelkiej jurysdykcyi et privatorum według rady warszawskiej tak w mieście Lwowie jako i po innych miastach i miasteczkach i wsiach praesenti laudo znosząc, gdyż ten podatek groszowego wszyscy nemine excepto płacić powinni, jako też i czopowe od wszelkich likworów sub poenis legibus regni descriptis. W mieście Lwowie podatek czwartego grosza ad mentem rady warszawskiej wybrany być powinien. A że ten podatek a 1 Januarii ob grassantem na ten czas w temże mieście pestem i ustania propinacyi wybierany być nie mógł, więc a 1 Februarii anni praesentis ma być wydawany salva recompensatione translapsi mensis Januarii post expirationem dwóchletniego tego podatku, aby skarb koronny nie miał w tem ullum detrimentum, w czem IMciów pp. administratorów skarbu koronnego i IMciów pp. poborców od nas obranych upraszamy. A ponieważ ten podatek groszowego ultimi consumentes płacić powinni, przeto zlecamy nową taksę likworów po miastach i miasteczkach postanowić tym IMciom, do których to ex officio et iurisdictione należy. **16.** Pretensya sławetnego Narsesa Matessowicza[a] do generału naszego przez listowną instancyą JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego wniesiona, jako rzecz dekretami sądów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiege evicta i od kredytorów iuramentis comprobata znalazła miejsce u nas, którą przyrzekamy z podatku ziemiańskiago naszego tj. czopowego wypłacić przez cztery lata, począwszy od roku teraźniejszego annuatim, tj. każdego roku siedm tysięcy zł. wynoszącą, ad rationem summy pryncypalnej, której jest dwadzieścia i ośm tysięcy liquidi debiti na potrzebę publiczną ziemi naszej przez pomienionego Narsesa Matessowicza[b] u różnych kredytorów zaciągnionej, do wypłacenia ziemia lwowska naznacza. In vim zaś tak wielkiej szkody, że przez lat kilka czekał satysfakcyi i niemógł onej dotąd mieć od podatkowania ziemiańskiego do lat czterech, taż ziemia lwowska Norsessa Matessowicza[c] uwalnia. **17.** Komisarzów do JW. pp. generałów i pułkowników, jako to do książęcia IMci Galiczyna IMć p. Marcina[d] Drogomira ordynuje jako generalnego komisarza i onemu zł. tysiąc in recompensam strat i kosztów jego z najpewniejszych retent podatków naznacza. Do książęcia IMci Wołkońskiego z powiatu żydaczowskiego IMciów pp. Jozefa Sokolnickiego a do włodomirskiego i niszogrodzkiego pułków Alexandra Sokolnickiego destynuje, aby w krzywdach wszelkich od wojsk auxyliarnych gdziekolwiek zachodzących mieli pełną animadwersyą, a znosząc się wszyscy z sobą, starali się należytą w aggrawacyach szkodach i krzywdach komukolwiek poczynionych sprawiedliwość i nieodwłoczną satysfakcyą, według danej książęcia IMci Galiczyna przez list do generału naszego ordynowanej deklaracyi. **18.** WIMci p. Mikołajowi Ossolińskiemu podczaszemu żydaczowskiemu posłowi województwa ruskiego do najjaśniejszego króla IMci na ten czas w Lipsku[e] będącego, nagrodę prac i kosztów IMci zł. trzy tysiące, także IMci p. Wincentem z Gośniewic Wolskiemu marszałkowi generału naszego za tak znaczne prace i fatygi przy ustawicznych limitacyach zachodzących ex consensu nostro i ustawicznych legacyach, instrukcyach pro bono publico wielu obszernie wypisanych i wydanych, podjęte ziemia lwowska zł. dwa tysiące z najpewniejszego podatku naznacza i na przyszłych sądach skarbowych satysfakcyę realną obmyśleć, jako też i przekazane od IMci p. Młockiego stolnika zakroczymskiego anteriori laudo onemu naznaczone zł. dwa tysiące in satisfactionem win-

a) F. P. Musesowicza. b) F. P. Mososowicza. c) F. P. Musesowicza. d) F. P. Marka. e) F. P. w Gdańsku.

nego długu WIMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu na tychże sądach skarbowych realiter zapłacić deklaruje. IMci p. Rzeczyckiemu stolnikowi owruckiemu, IMci p. Gumowskiemu cześnikowi zakroczymskiemu, IMci p. Drogomirowi cześnikowi owruckiemu[a]) pogorzelcom każdemu po zł. tysiąc, IMciom pp. Lisowskiemu i Sobiesczańskiemu pogorzelcom po zł. pięć set IMci p. Piotrowi Popielowi Romanowiczowi zł. trzysta, IMci p. Adamowi Jarząbkowskiemu[b]) także zł. trzysta, IMci p. Popławskiemu, aby według przeszłego laudum obmyślona była satysfakcya ziemia lwowska pozwala. 19. Ziemia przemyska jako już in parte wydała podymne na wyprawę piechoty uchwalone, tak aby i resztę IMciów pp. retentorów IchIMcie pp. poborcy do tego obrani sine mora wybierali i delatę już do grodu podaną quanto citius exekwowali in satisfactionem uchwalonych na moderunki piechocie wyprawnej i na lenungi pieniędzy, jako też na uspokojenie assygnacyi do IMciów wydanych serio iniungit IMciom pp. poborcom. Podatek groszowego i myto rzeźnicze modo praemisso wydane deklaruje observatis conditionibus supra expressis. Groszowe tak rocznie ponieważ uskarzają się IMcie pp. administratorowie przeszłoroczni, że jeszcze dotąd nie jest wypłacone, przeto praesenti laudo obstringimus wszystkich retentorów, aby ten podatek nemine excepto wypłacili sub poena peculatus et triplici pensione atque militari executione. 20. Sławetnych pp. Borgulta[c]) i Gruszewica jako pogorzelców i ziemi naszej w różnych okazyach przysługujących się, jako w przeszłem laudum od płacenia groszowego w przeszłym roku uchwalonego ad diem ultimam Decembris anni praeteriti ziemia przemyska uwolniła tak i praesenti laudo uwalnia i IMciów pp. administratorów uprasza, ne quidquam od nich względem groszowego tak roczniego praetendant. 21. A że z za Beskida złapanego syna Becy IMć p. Turecki miecznik dobrzyński rotmistrz prezydyaryjny do miasta Przemyśla przyprowadził i dotąd in captivitate zostaje sub custodia tegoż IMci p. rotmistrza, tedy pozwala ziemia przemyska una cum consensu całego sejmiku, aby tego więźnia za jaką najgruntowniejszą od pogranicznych ludzi węgierskich z kilku wsi znacznych był z więzienia uwolniony rękojmiją, praevia sufficienti securitate, że się ani ojciec jego ani też on sam nie będą mścili, ani w kraj nasz wpadali, dla jakichkolwiek exorbitancyi, która securitas ma być severissimo rigore obostrzona. 22. IMci p. marszałkowi koła naszego in vim gratitudinis za tak częste jego fatygi i prace na sześciu prawie kadencyi odprawione zł. trzy tysiące z najpewniejszych podatków naznacza i satysfakcyą temuż IMci p. Wincentemu z Gośniewic Wolskiemu marszałkowi swemu na przyszłych sądach skarbowych obmyśleć deklaruje. IMciom pp. Lissowskiemu, Sobieszczańskiemu pogorzelcom, każdemu po zł. tysiąc naznacza. WIMć p. Swirski mieszkając blisko Beskida, obawiając się nieszczęścia od pogranicznych zbójców, aby tedy mógł mieć securitatem z ludzi prezydyaryjnych ziemi naszej, zlecamy, aby to IMci p. rotmistrzowi rękodajnemu, aby tak IMci p. Swirskiemu, jako i wszystkim huic calamitati podległym, omnimodam provideat zawczasu securitatem. Borynia i Jabłonów w possessyej tegoż IMci p. Swirskiego jako też i IMci p. Borysławskiego podczaszego dobrzyńskiego będące i przez powietrze zrujnowane wsi obie od płacenia podymnego na wyprawę uchwalonego uwalniają się. A oraz mając respekt na zasługi tegoż IMci p. Rafała Swirskiego łowczego bielskiego w nagrodę tak wielkich szkód jego zł. polskich tysiąc ziemia przemyska naznacza. 23. Ziemia sanocka podatek podymnego na wyprawę piechoty uchwalony, według pierwszego laudum stosując się do uchwały rady warszawskiej wydać in spatio niedziel sześciu do rąk IMć p. Karola Bukowskiego[d]) poborcy obranego począwszy a die vigesima Februarii deklaruje i ludzi iuxta ordinationem sądów skarbowych tejże ziemi wystawić obiecuje, jako też pieniądze na moderunki piechoty wyprawnej należące wypłacić objecuje exemplo innych ziem. 24. Groszowe także według

a) P. F. chełmskiem. b) P. F. Juroszowskiemu. c) F. P. Borgolta. d) L. Barzego.

postanowienia i zgody całego sejmiku naszego wyżej wyrażonego z miast, miasteczek i wsiów generaliter wszystkich ziemskich, królewskich, duchowych do rąk IMci p. poborcy observatis clausulis et conditionibus do wybierania tego podatku supra expressis jako też i myto rzeźnicze od każdego bydlęcia cuiuscunque generis, tak jako insze ziemie methodo in hoc laudo praescripto IMciom pp. administratorom skarbu koronnego lubo ich sukkolektorom oddawać pozwala. Groszowe tak roczne, że dotąd już post elapsum tempus nie jest dotąd do rąk IMci p. Kazimierza Bukowskiego poborcy naszego wypłacone, tedy praesenti laudo serio obstringimus wszystkich retentorów, aby sine mora wypłacili sub poena peculatus et triplici pensione atque militari executione. 25. WIMci p. Wincentemu z Gośniewic Wolskiemu marszałkowi koła naszego in vim gratitudinis za prace i koszta jego na tak wielu sejmikach odprawione przy limitacyach ustawicznych ziemia sanocka zł. tysiąc naznacza a to u IMci p. Kazimierza Bukowskiego z groszowego tak rocznego zł. pięć set, u IMci p. Karola Bukowskiego z reszty podymnego do wypłacenia przekazuje. IMci p. Kazimierzowi Bukowskiemu za poselstwa do książęcia IMci Galiczyna zł. pięć set jako też i za funkcyą komisarską już na drugi rok zaczęta na przyszłym sejmiku similem gratitudinem jako przeszłego roku obmyśleć deklarujemy. 26. Którą to uchwałę naszą ręką własną IMci p. marszałkowi koła naszego przy przyciśnieniu pieczęci podpisać i do grodów wszystkich in genere ziem jako najprędzej podać per oblatam zlecamy, sejmik zaś teraźniejszy do dnia jedenastego maja w tymże roku tysiącznym siedmsetnym jedenastym limitujemy. Wincenty z Gośniewic Wolski marszałek koła rycerskiego generału wisnińskiego.

Castr. Leopol. Rel. 494 p. 529—536. Fasc. Cop. Castr. Prem. 71 p. 597—604. Bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 44.

185.

Wisnia, 11. maja 1711.

Sejmiku wiszeńskiego limita.

1. My rady dygnitarze i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej zjechawszy na reasumpcyą sejmiku wiszyńskiego ex limitatione pro die undecima Maii przypadającego, ponieważ IMć p. marszałek nasz periculose zachorowawszy dla słabości zdrowia swego nie mógł zjechać na tęż reassumpcyą, więc my obraliśmy na miejsce IMci rodzonego syna IMci p. Józefa z Gosniewic Wolskiego za marszałka, któremu ponieważ się nie zjechali IMcie pp. senatorowie i urzędnicy dla różnych cirkumstancyi i ob certas legalitates tak lwowskiej jako i przemyskiej i sanockiej ziem i insi obywatele bracia nasi tychże ziem, zleciliśmy widząc się będących in parvo numero, aby limitował sejmik ad tempus ex consensu nostro designatum, to jest na dzień szósty miesiąca lipca roku tegoż tysiącznego siedmsetnego jedenastego i aby taż limitacya do grodu każdej ziemi podana była z podpisem ręki i przyciśnięciem pieczęci tegoż IMci p. marszałka. 2. A żeby IMcie do rady należący comparere wcześniej raczyli obligamus laudo praesenti wszytkich IMciów. Działo się w Wiszni na sejmiku dnia jedenastego maja roku tysiącznego siedmsetnego jedenastego. Józef z Gośniewic Wolski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisninskiego.

Castr. Prem. Rel. 490 p. 1598—1599; Fasc. Cop. Castr. Prem. Rel. 71. p. 1829—1830; Castr. Zydacz. 86. p. 2182—2183; Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 54 p. 151—2. Ind. Rel. C. Leop. 494 p. 1401—1402.

186.

Żydaczów, 7. czerwca 1711.

Komisarz powiatu żydaczowskiego do traktatów z wojskiem auxyliarnem zwołuje szlachtę powiatu na zjazd.

1. Józef Sokolnicki komisarz powiatu żydaczowskiego JWIMciom pp. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom tegoż powiatu braci i dobrodziejom donoszę do wiadomości, iż obviando exekucyej nieochybnej, która indilate succedet na powiat względem nieoddanych do tych czas koni a założonych i uchwalonych przez IMciów pp. obywatelów ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego na pocztę do Zborowa, ile kiedy i mnie samego prawie sub hasta zaszedł ukaz przez grenadyera, abym quam citissimis passibus non tam libenter quam reverenter stawał w Złoczowie pro munere usługi mojej, uchraniając się punctum w laudum obostrzonego, aby nikt propria autoritate żadnej taryfy nie ważył się stanowić, ne patiatur aliquam iniquam sortem ten powiat, protestując się przed wszystkimi WIMć pp. de diligentia mei, ponieważ deest praesentia JWIMci p. koniuszego koronnego tego powiatu primatis, abyście WIMć m. m. pp. i dobrodzieje do ułożenia taryfy na dzień dwunasty praesentis zjechać oraz i konie należące z dóbr swoich z ludźmi na strużą tychże koni przyprowadzić raczyli. Działo się w Żydaczowie die septima Junii millesimo septingentesimo undecimo anno. Józef Sokolnicki komisarz powiatu żydaczowskiego.

Castr. Zydacz. Rel. 86 p. 2299.

187.

Wisnia, 6. lipca 1711.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wiśni ex limitatione przypadający pro die sexta Julii anni praesentis na miejsce zwyczajne do Wisni zjechawszy się, takowe in occurentiis infra scriptis stanowimy laudum. 2. A naprzód mając legacyą od prześwietnego województwa sandomirskiego przez WIMciów pp. posłów do województwa naszego ordynowaną, przyjąwszy gratissimo animo w kole naszem WIMćiów pp. posłów i relacyą legacyej oraz z instrukcyą libentissime wysłuchawszy i odebrawszy, wzajemną życzliwych naszych chęci i należytego podziękowania przez Wnych pp. Józefa Cetnara starostę kamienieckiego, Franciszka Rojewskiego cześnika dobrzyńskiego od nas obranych czynimy expressyą, co w instrukcyej od nas do prześwietnego województwa sędomirskiemu WIMciom pp. posłom danej fusius wyrazi się. 3. A ponieważ ob imminentem pestilentiam w Lublinie translacya prześwietnego trybunału koronnego do Jarosławia jest uczyniona i kadencya onego prędko imminet, przeto województwo nasze obserwując iura humanitatis do powitania JO. całego trybunału i podziękowania JO. książęciu IMci Wiśniowieckiemu wojewodzie krakowskiemu marszałkowi trybunału koronnego, JWIMci księdzu prezydentowi tegoż trybunału i wszystkim IMciom pp. deputatom, że w województwie naszem miejsce sobie pro sacrario iustitiae obrać raczyli, uprosiliśmy WIMciów pp. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego, Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego posłów naszych, którzy praemissa omni veneratione et

submissione powitając prześwietny trybunał cum solenni apprecatione fortunnych przy dobrem zdrowiu sukcessów, promovebunt niektóre desideria w instrukcyej od nas IMciom danej wyrażone. 4. A że zachodzą kwerimonie od IMciów pp. obywatelów województwa naszego naprzód z lwowskiej, żydaczowskiej i przemyskiej ziem na wielkie agrawacye IMci p. brygadyera Ropa i ludzi jego a oraz i w inszych ziemiach przemyskiej i sanockiej na krzywdy poczynione od pp. węgierskich i ludzi ich, tedy zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby napisał list jeden do JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, aby raczył adhibere operam, żeby nobilitas tak wielkich krzywd i oppressyi nie cierpiała. Ponieważ i najjaśniejszy car IMć deklarował przez całe lato i jesień żadnych extorsyi kontrybucyi i prowiantów na ludzi swoich wybierać w województwie naszem, aby o to z najjaśniejszym carem IMcią expostutować raczył, ne amplius od ludzi jego gravemur. 5. Panów zaś Węgrów aby raczył JOIMć p. hetman koronny authoritate et potentia sua coercere, żeby supersedowali od tej nie należytej swojej impetycyej i czynienia szkód. 6. Drugi list do JO księcia IMci Rakoczego in eadem materia z tym dokładem, że jeżeli nie będziemy mieć od niego satysfakcyej in desideriis, to musimy szukać takowe media, którymibyśmy się ab hac oppressione bronić mogli. Trzeci list do IMci p. brygadyera Ropa, aby nie czynił krzywdy i oppressyej a ukrzywdzonym kazał uczynić sprawiedliwość, ponieważ i sam car IMć uwolnił slachtę od wszelkich kontrybucyi i exakcyi a dopieroż innych aggrawacyi i krzywd. 7. Rewizya dymów ponieważ niewzięła według przeszłego sejmiku ullum effectum, tedy prosimy o to IMciów pp. rewizorów od nas obranych, aby którzy są praesentes na tym sejmiku in instanti przysięgli u stolika super realitatem funkcyej swojej rota practicata: Ja N. przysięgam p. Bogu wszechmogącemu w Trójcy św. jedynemu, iż każde miasto, miasteczko i wsi tak królewskie, świeckie i duchowne, objechać powinienem i należycie zlustrować grunta, osady i fertilitatem glebae zważyć należycie, one według sumienia i Boga opisać, tak jako w samej rzeczy jest, nikomu nie folgując ani sobie ani najbliższemu ani umniejszając, żadnego respektu tak na przyjaciela ani krewnego ani nieprzyjaciela nie mając, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Chrystusa Pana; i zaraz po wykonanej przysiędze, żeby tą rewizyą zaczęli expediować we dwie niedzieli po skończonym sejmiku i one we dwunastu niedzielach skończyli, nemini indulgendo, i owszem etiam praevio iuramento per iuratos subditos seu administratorem rzetelność dymów i proporcyą qualitatum dóbr, prowentów et quantitatem osiadłości indagowali, jako też ruiny i różne calamitates fideliter notowali sub amissione debiti za prace swoje salarii. 8. Sądy skarbowe w ziemi przemyskiej że są potrzebne a kadencya onych jest translapsowana tedy reassumuntur; które undecima Augusti zacząć się powinny. Na których sądach, poniewać IMć p. Charczewski podstoli sanocki trzymając czopowe w ziemi przemyskiej w tym roku in exolutionem długów różnych tak za zboża na Moskwę, jako też i gotowe pieniądze in fidem publicam zaciągnione więcej daleko wydał aniżeli wybrał z tego podatku, powinien będzie rachunek uczynić tak z percepty jako i expensy, a cokolwiek by nadto wydał według przeszłego i teraźniejszego laudum, ziemia onemu compensare powinna po wyjściu rocznej arendy tegoż czopowego IMci p. Tureckiemu miecznikowi dobrzyńskiemu puszczonego lub puszczeniem per contractum novum tego podatku czopowego, lub też jeżeli go kto inszy zaarenduje najpierwszem wypłaceniem sumy dekretem sądów skarbowych przysądzonej. 9. I wszyscy insi administratorowie, egzaktorowie wszelkich in genere podatków czopowego, szelężnego, groszowego, podymnego na tychże sądach rachować się mają sub paenis legibus regni descriptis. 10. A że rewizya prolongować się musiała, z której dopiero taryffa ma być stanowiona, do której expedyowania IMcie pp. rewizorowie przysięgli IMć p. Doliniański skarbnik lwowski, IMć p. Stanisław Gumowski cześnik zakroczymski, IMć p. Michał Hoszowski, IMć p. Sokolnicki, IMć p. Wasilewski starosta narewski, IMć p. Nahujowski

chorąży czerniechowski, IMć p. Wisłocki, IMć p. Siedliski, IMć p. Szeptycki, IMć p. Humniecki podwojewodzy sanocki, którzy byli praesentes na sejmiku, absentes zaś albo w grodzie albo na sądach skarbowych przysiądz mają. 11. Zaczem exakcya podymnego na wyprawę uchwalonego, które wybierać miał IMć p. Krzysztof Kraiński łowczy sieradzki prorogatur do przyszłego sejmiku po skończonej rewizyi przypadającego. IMcie pp. rewizorowie ziemi lwowskiej i żydaczowskiej insimul wszyscy non obstante obsentia unius, dobra tak ziemi lwowskiej jako i żydaczowskiej będące modo quo supra rewidować mają. 12. Sprawy IMci p. Szeptyckiego chorążego latyczowskiego sukcessorów do sądów skarbowych ziemie lwowskiej, jako też drugich IMciów pp. Szeptyckich jako też z IMcią p. Matszewskim cześnikiem bracławskim do sądów skarbowych ziemi przemyskiej odkładają się. 13. IMć p. Stanisław Humnicki mając sobie konferowane podwojewództwo ziemi sanockiej od JWIMci p. Jabłonowskiego wojewody ruskiego, aby wszystkie miasta, miasteczka w tejże ziemi będące były posłuszne jurysdykcyi IMci p. podwojewodzego i we wszystkiem się sprawowali według praw i zwyczajów dawnych iniungimus to urzędom miejskim, aby w niczem nie byli przeciwni i owszem do dobrego porządku uczynienia względem miar, garcy i taksy w trunkach pomagali IMci p. podwojewodzemu, sub rigore legibus regni descripto. Komarno miasto w ziemi lwowskiej będące JOIMci księcia Michała Korybuta Wiśniowieckiego od podatku groszowego wolne być powinno. 14. WIMci p. Wolskiemu deputatowi na trybunał koronny z województwa malborskiego mając wzgląd, że IMć p. in absentia deputatów województwa naszego siła świadczy obywatelom ziem naszych do otrzymania sprawiedliwości, ziemia lwowska zł. dwa tysiące, ziemia przemyska zł. trzy tysiące, ziemia sanocka zł. tysiąc, in vim gratitudinis naznacza. IMci księdzu Ostrorogowi przeorowi zawałowskiemu na wystawienie fabryki kościoła zawałowskiego ziemia lwowska tysiąc, przemyska także zł. tysiąc sanocka zł. trzysta pozwalają. IMci p. Gumowskiemu względem spalenia dóbr jego Siemiginowa zł. tysiąc deklaruje. IMci p. Muchowieckiemu za zabrane zboże na Moskwę, aby IMć p. Czołhański z podatków wybranych ante omnia zapłacił należytą kwotę ziemia lwowska zleca. 15. List do JWIMci księdza metropolity kijowskiego w skardze zaniesiony strony popowiczów i przywłaszczania gruntów dworskich i innych pretensyi IMci p. marszałkowi koła naszego napisać in hac materia zlecamy. Insze zaś desideria, które się na tym sejmiku pomieścić nie mogą, interesa IMciów księży przeora OO Dominikanów samborskich, Franciszkanów drohobyckich i sanockich względem poratowania kościołów i potrzeb zakonnych jako też IMciom pp. braci niewypłaconych assygnacyi, okrom IMciów pp. posłów do książęcia IMci Galliczyna od całego województwa, którym województwo zł. dwa tysiące naznacza, do przyszłego sejmiku z limitacyej przypadającego odkładają się. 16. IMci p. Sokolnickiemu rezydentowi przy IMciach pp. generałach i pułkownikach moskiewskich z powiatu żydaczowskiego ordynowanem zł. dwa tysiące tenże powiat deklaruje. A że na długi czas sejmiku tego limita być musi, przeto jeżeliby tego jaka była necessitas, zlecamy IMci p. kasztelanowi lwowskiemu jako pierwszemu na ten czas na sejmiku będącemu senatorowi, aby non derogando sejmikowi limitowanemu, konwokował nobilitatem ad consulendum w zachodzących interweniencyach. 17. Sejmik zaś accedente omnium consensu pro die 15 Septembris nazajutrz po sejmiku deputackim in anno praesenti limitujemy i to laudum do grodów wszystkich ziem z podpisem ręki swojej IMci p. marszałkowi koła naszego zlecamy. Józef z Gośniewic Wolski podczaszy podolski marszałek sejmiku wisnińskiego województwa ruskiego m. p.

Fasc. Cop. Rel. C. Prem. 72 p. 2465—2470; C. Leop. Rel. 495. p. 405—411. Ręk. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 45.

188.

Wisnia, 20. sierpnia 1711.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego na dzień dwudziesty miesiąca sierpnia w roku teraźniejszym za uniwersałem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na sejmik do Wiszni zgromadzeni[a]), satisfaciendo we wszystkiemi pomienionego uniwersału punctis najpierwej propositiones w uniwersale expressas adimplevimus, et ex necessitate potrzebną sądząc do najjaśniejszego króla IMć p. m. legacyą IMć pp. Cetnera starostę kamioneckiego i Jana Siemińskiego w poselstwie uprosiliśmy z podziękowaniem królowi IMci pro paterna około dobra pospolitego cura et solicitudine, przytem upraszając, aby w wspomnianych w uniwersale I. kr. IMci legacyach więcej nad to co w uniwersale exprimitur nie mieściło się, zalecilismy IMciom pp. posłom naszym upraszając króla IMci o sejm cum omnibus solennitatibus pod nowym marszałkiem odciąwszy konfederacyą sandomierską i wszelkie praktykowane walne rady czyli conclusa. Mają ciż IMć pp. posłowie commissum upraszać króla IMci, aby sądy adherentów szwedzkich według prawa do sejmu odłożone były. A że deklaracya przeszłej rady warszawskiej i teraźniejsza przez uniwersał na sejmik wydany dana o ewakuacyej wojsk auxyliarnych nie przyszła ad executionem, pretio której uchwalenia podatków i wyprawy rzplta przyjęła onera i już ich nasze województwo expedivit, tedy obligavimus IMciów pp. posłów naszych, aby IchMcie p. n. m. exponere raczyli, co znowu od powracających wojsk auxyliarnych, które już in visceribus województwa naszego znajdują się, cierpić zaczynamy i jako od węgierskich wojsk u nas goszczących jesteśmy iugulati. Nie przepomną i innych w tym roku z dopuszczenia boskiego calamitates, dla których nietylko się opłacać ale żyć skąd nie będziem mieli. 2. A że o bytności króla IMci p. m. dubii haeremus, dla prędszego królowi IMci doniesienia, eodem quo supra IMcie pp. posłowie wyprawieni nomine napisać do JO księcia IMci prymasa korony polskiej i w. księstwa litewskiego tudzież i JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego i do JWIMci p. kanclerza w. koronnego, IMci p. marszałkowi sejmiku naszego zlecilismy, obligowawszy IMć p. Jerzego Kulczyckiego, aby listy rozpisane od IMci p. marszałka pomienionym odwiózł IchIMciom. Za pracę zaś i nagrodę naznaczamy IMci p. Kulczyckiemu zł. trzysta takim sposobem, z ziemi lwowskiej sto dziesięć, z ziemi przemyskiej sto dwadzieścia, z ziemi sanockiej zł. siedmdziesiąt. Którą sumę IMci pp. komisarze ziemiańscy IMci p. Kulczyckiemu in instanti obmyśleć tenebuntur. 3. IMciów pp. komisarzów przed rokiem do IMciów pp. generałów moskiewskich obranych ad famam zbliżających się wojsk moskiewskich w województwo nasze ad reassumendum officium stimulamus, których i teraz in occursnm wojsk cara IMci ordynujemy cum charactere legationis od IMci p. marszałka expediendo, jeżeliby tego była potrzeba etiam do samego cara IMci, non obstante absentia unius vel plurium. 4. A że nowe wyniknione na województwo nasze nieszczęścia od szarańczy, inundacyi niesłychanych, powietrza na bydła abominationem na wielu miejscach przyniosły desolationis, tedy in levamem afflictorum wszelkie lauda de abiuratis reassumujemy i żeby iuramenta według prawa praestita- cierpiącym suffragentur permittimus. 5. Wniesioną przez sukcessorów godnej pamięci WIMci pana Alexandra na Chodorowie Chodorowskiego podkomorzego i komisarza ziemie lwowskiej do koła naszego kwerymonia, że od sukcessorów godnej pamięci IMci p. Gnoińskiego exaktora podymnego

a) Uniwersał króla z daty w Krakowie 20 czerwca. C. Leop. 495 p. 485.

ziemie lwowskiej impetuntur, jakoby wydana przez IMci p. podkomorzego lwowskiego na kilka tysięcy do exakcyi IMci p. Gnoińskiego assygnacyą in rationibus expensorum niemiała być przyjęta i o to sukcessorowie niegdy p. Gnoińskiego egzaktora na sukcessorach wspomnianego IMci p. podkomorzego lwowskiego w prześwietnym trybunale koronnym lubelskim przed kilka lat otrzymali kondemnatę, resolvendo, ponieważ sukcessorowie godnej pamięci niegdy IMci p. podkomorzego i komisarzá ziemie lwowskiej, uczynioną już po śmierci przez siebie na sądach fiskalnych ziemie lwowskiej kalkulacyą demonstrant, i że de plano na tychże sądach fisyalnych z komisarstwa antecessora swego libertowani dekret produkują, tedy ab ulteriori sukcessorów IMci p. Gnoińskiego impetitione powinni być liberi, w czem list do prześwietnego trybunału od koła naszego IMć p. marszałek i suffragium IMciom napisze. 6. Sukcessorom zaś IMci p. Gnoińskiego ratione assygnacyi wydanej a in rationibus expensarum nieprzyjętej, aby finalis była obmyślona na przyszłej kadencyi satysfakcya, do sądów fiskalnych lwowskich odsyłamy. Sądy fiskalne w ziemi przemyskiej ponieważ dla translapsowanego terminu upadły, praesenti laudo reassumuntur, którym termin w poniedziałek pridie święta św. Michała naznacza się. 7. W ziemi sanockiej obrani IMcie pp. rewizorowie albo przyjęte na siebie prosequantur officium, albo na przyszłym sejmiku ex limitatione przypadającym deponant. 8. Podatku podymnego cursus od IMciów pp. poborców we wszystkich trzech generału naszego ziemiach attentowany być nie powinien, aż po skończonej rewizyi. Swiądczona w trybunale koronnym JWIMci p. Marcina Wybranowskiego chorążego podolskiego z województwa podolskiego deputata tak wielu IMciów pp. braci naszym promocya, aby równą jako IMci p. Wolskiego deputata z województwa malborskiego mogła sortiri circumscriptionem plurrimis votis zalecona, ale że propozycyi w uniwersale wyrażonych novis involvere materiis zda się rzecz trudna, do przyszłego ex limitatione sejmiku przypadającego reiicitur. 9. Interim o dalszej pomocy świadczenie recurrentibus upraszając, napisać IMci p. marszałkowi do pomienionego IMci commissum, który także WIMci księdzu Kurdwanowskiemu deputatowi prześwietnej kapituły przemyskiej przez list na kontestacyą w liście wyrażoną odpisze i za nię podziękuje i że jego desiderium do przyszłego ex limitatione sejmiku odłożone doniesie. 10. Rekurs IMci p. Hoszowskiego w ruinie przez Moskwę i inne niewyliczone calamitates od nas uczyniony, na przyszłym sejmiku ex reassumptione swój weźmie skutek, a także IMci p. Słotwińskiego, któremu jako oczom naszym subest wszystkie zboża do szczętu tak jare jako i ozime pojadła szarańcza, IMci p. Franciszkowi Nahujowskiemu chorążemu czerniechowskiemu IMci p. Tatomira o zabójstwo ojca i braci oskarzonego tumultum et gverram excitantem, jako wziąć na sejmiku województwo dozwoliło i jako przy tem wzięciu żadna kościołowi nie stała się wiolencya, dać IMć p. marszałek koła naszego attestacyą obligatur. 11. Oschłe assygnacye i inne wszystkie desideria do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego odkłada się. Tę zaś teraźniejszą uchwałę naszą, ręką IMci p. marszałka podpisaną do grodu podać zlecamy. Działo się to w Wiszni dnia ut supra millesimo septingentesimo undecimo anno. Maciej Kazimierz z Urbanic Urbański generału województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego marszałek

Castr. Prem. Rel. 491 p. 459—460; *Castr. Leop. Rel. 495. p. 713—719*; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 72 p. 2817—2818.*

189.

Wisnia, 14. września 1711.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wiszni ex limitatione przypadający pro die decima quarta Septembris in anno praesenti millesimo septingentesimo undecimo zjechawszy się, takową in materiis infrascriptis postanowiamy uchwałę. 2. Naprzód że mamy te przestrogi pewne, iż wojska moskiewskie rozłożyły się po województwie wołyńskim i po ziemi lwowskiej na kwaterach a najjaśniejszy car IMć deklarował IMciom pp. komisarzom od rzpltej ordynowanym, że miał evacuare penitus ex visceribus regni nostri wojsko wszytko swoje, przeto naprzód listownie conveniemus JWIMciów pp. komisarzów od rzpltej do traktowania z najjaśniejszym carem IMcią o ewakuacyą wojsk i o insze pretensye naznaczonych, aby się serio et instantanee upomnieli satysfakcyi sojuszowi generalnemu, rozgoworom i różnym deklaracyom od najjaśniejszego cara IMci i ministrów jego tak status jako i exercitus, aby nas więcej nie aggrawowali konsystencyą swoją a dopieroż kontrybucyami i aby we wszystkiem sojuszowi generalnemu zadosyć się stało i w poczynionych szkodach, krzywdach, wybranych milionach aby najjaśniejszy car IMć uczynił debitam recompensam, co fusius w tymże liście expressum. 3. I ta nas dochodziła wieść ab oriente, jakoby wiedząc, że się tu w Polszcze Moskwa rozłożyła, że za niemi w pogonią Ordy i inne wojska mają przez nasze kraje zbierać się, w czem także do JWIMciów pp. hetmanów koronnych pisać zlecamy IMci p. marszałkowi imieniem województwa naszego, aby raczyli obviare nostris periculis et providere securitati krajów. Które listy i inne prywatniejsze zlecamy IMci p. marszałkowi z podpisem ręki jego z pieczęcią wydać i przesłać do pomienionych IMciów. 4. Co się tknie innych desideria privatorum: naprzód ziemia lwowska mając respekt na zasługi ś. p. IMci p. Szeptyckiego chorążego latyczewskiego z przysądzonych per decretum sądów skarbowych kilku tysięcy successoribus godnej pamięci tegoż IMci p. chorążego latyczewskiego resztę niewypłaconą kondonuje i od płacenia assygnacyi uwalnia i z exakcyi przez ś. p. rodzica ich trzymanej kwituje, cum hac clausula, aby przekazane z tej reszty do wypłacenia zł. dwa tysiące WIMci p. podkomorzemu lwowskiemu skąd inąd ziemia wypłaciła. Rewizya w ziemi lwowskiej postanowiona, żeby insimul wszyscy rewidowali dobra w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczewskim będące, byłoby [a] gravis obywatelom tych ziem, przeto ad affectationem JWIMci p. koniuszego koronnego i innych, ktoby tego potrzebował, ma być ta rewizya insimul tak w ziemi lwowskiej jako i powiecie żydaczewskim odprawiona. 5. Insze zaś dobra mają divisim IMcie rewidować, tj. IMcie pp. rewizorowie lwowscy w ziemi lwowskiej, żydaczewscy w powiecie żydaczewskim. Wielmożnemu IMci p. Marcinowi Wybranowskiemu chorążemu i deputatowi na trybunał województwa podolskiego, ob respectum zasług IMci naznacza do wypłacenia zł. dwa tysiące. 8. Więc że dla krótkości czasu insze desideria pomieścić się nie mogły, jako to o wypłacenie oschłych assygnacyi i innych interesów rezerwowania, przeto wypłacenie assygnacyi do przyszłych sądów skarbowych ziemi lwowskiej odsyła się, na których sądach podatki uchwalone wszyscy in genere wypłacić mają. Drugie zaś desideria do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego w recess się puszczają. 7. Ziemia przemyska WIMci p. Wybranowskiemu chorążemu i deputatowi na trybunał koronny z województwa

---

a) Z. byłaby.

podolskiego naznacza ad solvendum zł. trzy tysiące. Sądy skarbowe na przeszłym sejmiku pro die quinta Octobris naznaczone prolonguje ad diem decimam quartam Octobris in anno praesenti, na których sądach oschłe assygnacye mają być wypłacone i kalkulacya wszystkich IMciów pp. exaktorów cuiuscunque tituli tak czopowego, szelężnego, groszowego jako i innych podatków, podymnego na wyprawę uchwalonego expedyowana i IMcie pp. exaktorowie powinni cum regestris ad calculum comparere na te sądy sub rigore in legibus regni descripto. Inne desideria do przyszłego sejmiku remittuntur. 8. Ziemia sanocka WIMci p. Wybranowskiemu chorążemu i deputatowi na trybunał koronny z województwa podolskiego zł. tysiąc do wypłacenia pozwala. Taż ziemia oschłe assygnacye na sądach przyszłych skarbowych wypłacić ex retentis contributionibus objecuje. 9. A że powietrzem i innemi calamitatibus jako też od Szwedów i od Moskwy i przez przeładowane wielką taryfą dymów miasteczko Baligród ze wsią Stężnicą i Bystrem penitus jest zniszczone i już otrzymało tę deklaracyą na sejmiku przy uchwale podymnego na wyprawę, że miało mieć libertatem, przeto od exekucyi względem niezapłaconego tego podatku podymnego dla powietrza na czas tam będącego wolne ma być do dalszej sejmiku przyszłego deklaracyi. Rewizorowie w tejże ziemi naznaczeni mogą pojedynkiem rewizye ad affectationem nobilitatis expediować. Insze desideria w recess do przyszłego sejmiku ex limitatione incidentis idą. 11. Praecavet to sobie województwo nasze, aby na potem nikt nie ważył się na inszych sejmikach promowować takowej largicyi, żebyśmy z innych województw mieli co dawać IMciom pp. deputatom na trybunał, bo wcale nikomu nic nie damy, gdyż województwo bardzo szczupłe ma proventa ordynaryjne i nie może propriis sufficere expensis. 11. Sejmik zaś ex consensu omnium ad diem quintam Novembris anni praesentis limituje się i to laudum do grodów wszystkich ziem z podpisem ręki swojej IMci p. marszałkowi koła naszego podać zlecamy. Józef z Gosniewic Wolski podczaszy podolski, marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisninskiego.

Castr. Prem. Rel. 491 p. 276—730; *Castr. Leop. Rel. 495 p. 878—881*; *Castr. Żydacz. Rel. 86 p. 2747—2753*; *Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 46.*

190.

Wisnia, 5. listopada 1711.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik do Wisni ex limitatione przypadający pro die quinta Novembris in anno praesenti millesimo septingentesimo undecimo zjechawszy się, takową in materiis infrascriptis postanowiliśmy uchwałę. 2. Najprzód w zachodzacych interesach względem pretendowanych do wojsk auxyliarnych prowiantów i niektórych krzywd i wiolencyi braci naszym poczynionych uprosiliśmy JWIMci p. kasztelana lwowskiego, aby zjechał do Lwowa na konferencyą z JWIMcią p. Szeremetem feltmarszałkiem i JWIMcią p. Rhenem generałem wojsk najjaśniejszego cara IMci moskiewskiego i dopomódz raczył consilio suo do ewakuacyej wojsk auxyliarnych i utrzymania desideriorum województwa naszego. W czem i osobliwie poselstwo do JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego wyprawiliśmy, uprosiwszy także za posła WIMci p. Wolskiego stolnika halickiego dawszy mu instrukcyę ręką IMci p. marszałka koła naszego podpisaną. Cokolwiek zaś tam IMcie authoritate sua efficient, powinni będą lubo singulariter IMciów p. senatorów i pierwszych urzędników ziemi awizować, lub też do grodów ziem reskrypt JOIMci p. kasztelana

krakowskiego podadzą. 3. Impedimenta gdzieby zachodziły od wojsk auxyliarnych do uczynienia rewizyej, aby była zatrzymana rewizya a osobliwie w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczewskim ad evacuationem onych. 4. Dobra JOIMci pani krakowskiej świeżo nabyte tj. połowę Bolechowa cum attinentiis i dokumentami komprobowane, że nie protekcyonalne ale actualis possessionis JejMci pani są, aby w taryfach do wszelkiego podatkowania eadem forma jako i inne wszytkie w ziemi lwowskiej i przemyskiej pod tytułem JejMci pani i w powiecie żydaczowskim konserwowane były deklarujemy. 5. Insze zaś dobra tejże JOIMci pani krakowskiej w ziemi przemyskiej będące, po uczynionej rewizyej w ziemi, równo z innemi dobrami według słuszności pomiarkowane być powinny. 6. Dobra IMci p. Cetnera starosty kamionackiego w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim będące ad affectationem IMci w wydawaniu podatku czwartego grosza pro decisione do sądów skarbowych ziemi lwowskiej remittuntur. 7. Dobra JO. ks. IMci Wiśniowieckiego wojewody krakowskiego marszałka prześwietnego trybunału koronnego do uznania słusznej kompassyej i wyświadczenia należytego, mając wzgląd na ruinę onych, respectu do sądów fiskalnych ziemi lwowskiej odsyłają się. 8. Do rewizyej ziemi sanockiej, że IMcie przedtem obrani wymówili się, jako to IMć p. skarbnik sanocki i IMć p. Wasilkowski pisarz kamieniecki więc in locum IMciów obraliśmy IMci p. Jana Humnickiego stolnika żydaczewskiego i IMci p. Józefa Kuleszę cześnika... aby z obranym od nas przedtem do tejże rewizyej IMcią p. Stanisławem Humnickim podwojewodzym sanockim insimul jako najprędzej tąż rewizyą expedyowali, unius jednak absentia non obstante, conflagrata wszelkie przy dawnych prawach conservantur, a osobliwie w ziemi sanockiej pogorzały Nowotaniec z przedmieściami IMci p. Stana, mają być wolne od podatków a) i przy stanowieniu taryfy in futurum osobliwy mają mieć respekt. 9. Insze desideria IMciów pp. braci naszych ponieważ na teraźniejszem pomieścić się nie mogły sejmiku, więc do przyszłego ex limitatione przypadającego one odsyłamy. 10. Który sejmik ex consensu omnium ad diem septimam Martii in anno da Bóg millessimo septingentesimo duodecimo limitujemy i to laudum do grodów wszystkich ziem z podpisem ręki swojej IMci p. marszałkowi koła naszego podać zlecamy. Józef z Gosniewic Wolski podczaszy podolski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego sejmiku wisnińskiego.

Castr. Prem. Rel. 491 p. 1266—1268; Castr. Leop. Rel. 495 p. 1370—1373; Castr. Żydacz. Rel. 86 p. 2970—2974; Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 47.

191.

S. L. 15. listopada 1711.

Odpowiedź hetmana w. k. dana posłom sejmiku wiszeńskiego.

1. Respons JOWMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. k. na instrukcyą WIMci Szymonowi Józefowi z Gośniewic Wolskiemu stolnikowi halickiemu od województwa prześwietnego ruskiego posłowi dany roku 1711 die decima quinta Novembris. 2. Ktożby nie widział et non sentiret mala gentis nostrae, ktoby tristi naenia non gemeret sub onere które vicissitudo fatorum na rzpltę naszą gravi aż ad depressionem et oppressionem jej wkłada manu; sensit rzpltej axis onus, gdy insupportabilibus pressa oneribus ledwie nie do ostatniej nakłoniona ruiny, sensit i JOIMć p. kasztelan hetman w. k. te przenikające serce communis fati gemitus na fortunie i zdrowiu twojem spólnie z drugimi impetitus rany cor-

a) Z podatkowania

pori patrio, osobliwie prześwietnemu wojewodztwu ruskiemu, którego się zna być os de ossibus JOIMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. zadane vulnera, któremu JOIMć p. kasztelan krakowski h. w. k. przyznaje, iż to prima praeda furentum et primis impetus armis, będąc universae christianitatis antemurale, nieraz na karkach swoich nieprzyjacielski zatamowało zamach kochające ojczyznę et nidi patriae JOIMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. serce i już non imperatoria toga z Trajanem odkrywał i leczył ojczyste rany, lecz zdrowie samo i fortunę hojnie łożył in medellam. 3. A że auxiliaria manus nie pomału ad onera ojczyzny przyłożyła się była, więc JOIMć p. kasztelan krakowski wszelkich sposobów hoc annorum serie zażywał i wszelkich dobywał sił do rzucenia de cervicibus patriis tego ciężaru. Compellebat nieraz J królewska Mć reprezentując królestwa i państwa I kr. Mci ruiny, umawiał się tak wiele razy na publicznych i prywatnych rozhoworach aż ad defatigationem tak z carem IMcią jako ministrami jego, pokazując jawnie quantas ab amica manu rzplta poniosła clades. I teraz novissime tak z carem IMcią będącym w Łabiszynie tak u JOIMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. jaki i ad praesens z IMcią p. feltmarszałkiem to jedno konferencyi było objectum wojsk auxyliarnych ewakuacya. 4. Jakoż po tak wielu staraniach I kr. Mci, po tak wielu reprezentacyach JOIMci p. kasztelana krakowskiego ultimae rzpltej cladis, jeżelibyśmy dłużej mieli ferre tak naprzykrzonych w granicach ojczystych gości, post tot studia et conatus communibus votis upragniona z ukontentowaniem expectationis publicae stanęła deklaracya IMci p. feltmarszałka Szeremeta, iż wojsko auxyliarne cara IMci już więcej ojczystym nie ma się naprzykrzać granicom, lecz zaraz ewakuowane będzie. A że ta ewakuacya wojska auxyliarnego cum hac JOIMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. sponsione stanęła, iż JOIMć p. kasztelan krakowski deklarował i upewnił cara IMci i IMci p. feltmarszałka, iż króla szwedzkiego i adherentow jego, którzy uspakające się ex parte królestwo widząc, cuncta novo succendere luctu i przez swoje praktyki insontesque suae miscere ruinae chcą ojczystymi rzpltej wojskami i utrzyma i wszelkim zabieży podejrzanym komunikacyom in perturbationem pacis publicae ordynowanym swawolne kupy, które tanquam mortuorum ossa częstokroć się wskrzeszają reprimere potrafi i te igniculos czy raczej fatuos ignes, które się często wzniecają chcąc za sobą nie piekielny in corpus reipublicae wprowadzić ogień ugasi. 5. Więc JOIMć p. kasztelan krakowski najprzód zadość czyniąc prawu, które obliguje ministerium jego, aby jako najczujniejszą miał supra tuitionem granic ojczystych attendencyą i nie dał circumeunti granice rzpltej wszystkie et quaerenti quem devoret w nie wpaść i wkroczyć nieprzyjacielowi, toż dopiero fideiussioni suae IMci p. Szeremetowi danej, dla której ewakuacya wojska auxyliarnego deklarowana, aby granice wszystkie wojskiem rzpltej quam sufficientissime IMć p. kasztelan krakowski opatrzył, żeby jaka burza ab oriente et septentrione novos motus et turbines tak kolligackim jako i naszym interesom szkodliwych w królestwie nie wszczęła, et hac dura et inevitabili necessitate publica, która legem ku sobie inclinare powinna in hoc temporum et revolutionum statu wojskami koronnemi synami ojczyzny granice obsadzić musi, którzy byle murum opponant pro patria i wpaść novis malis et fatis które za granicami nieprzyjaźne formują animae in pernitiem ojczyzny nie dali i intra ipsa viscera rzpltej nowych nie wzniecili ogniów, na których ugaszenie znowu auxyliarna pośpieszyć by musiała manus, bojąc się, aby te scintillae królestwa naszego do ich nie przeniosły się państwa. Tym jednak JOIMć p. kasztelan krakowski h. w. k. omnem modestiam ordynansami swymi przykazał, aby in his excubiis przy granicach ojczyzny nic nie pretendowali, póki necessitas wyciągać będzie, aby tam invigilent. 6. Ma jednak nadzieję JOIMć p. hetman w. k., że prędkie i zupełne ab hoc metu od postronnych praktyk subsequetur ojczyzny ubezpieczenie a zatem i furwaktów sprowadzenie, przetoż JOIMć p. hetman w. k. uprasza prześwietnego województwa, aby zważywszy nieprzeskoczone potrzeby in conser-

vationem pacis publicae, które go przymuszają do tego, przy granicach lokowania wojska propter tuitionem ich, chciał publicae necessitati commodo publico et suo privato cokolwiek concedere. Czyliż bowiem nie lepiej ferre ojczyzny bez naprzykrzenia syna aniżeli alienigenam cum onere pati, albo odkrywszy granice dać w pole wpaść plądrującemu nieprzyjacielowi i wszystkie ledwie nie z życiem fortunę in spolium podać i nowym bez końca kłótniom rzpltę otworzyć. 7. Zabranych od Moskwy niektórych IMciów concivibus i szlachty dla niektórych suspicyi in manus rzpltej oddać IMć p. feltmarszałek deklaruje, jako to nominatim IMci p. Gruszeckiego. A że prześwietne województwo ruskie złym zabiegając konsekwencyom, aby status spiritualis nowej i niezwyczajnej u rzpltej sobie nie formował excepcyi i cała rzplta z obradami i konstytucyami swymi insolita praxi a curia romana na potem nie miała dependencyi, ponieważ tak dawniejsze jako i świeższe wieki uczą, iż in nullas rzpltej statum politicum concernentes dispositiones nigdy się Rzym nie wdawał, boć i JOIMć p. kasztelan krakowski h. w. k. już to chwała Bogu faventibus superis dwudziesty circiter rok senatorskie zasiada krzesło, in quo decursu annorum tak wiele podatków uchwalonych, quorum oneri i duchowieństwo zawsze succumbebat a przecie żadnych takich nie pamięta bullas, listy do Xięcia IMci prymasa rozpisało, nic nadto chwalebniejszego, iż zaraz in ipso semine i tę chce elidere niezwyczajną praxim. IMć p. podskarbi w. k. wkrótce tu compariturus jest, przeto województwo ruskie upomnieć mu się efficatius będzie mogło praesenti, quibus ex motivis na podobieństwo percept assygnacyami województwo i dabit rationem na trybunale skarbowym vilificationis suae. Adam Mikołaj Sieniawski kasztelan krakowski hetman wielki koronny. L. S.

Castr. Leop. Rel. 495. p. 1437—1443.

192.

Wisnia, 23. lutego 1712.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszeńskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik przedsejmowy in virtute uniwersału Najjaśniejszego króla IMci p. n. m. wydanego [1]) zgromadzeni najniższe supremo moderatori Deo ter optimo maximo oddawszy dzięki, iż post tot tantesque strapionej rzpltej cicatrices pożądaną przez stany rzpltej ad sananda vulnera w naznaczonym przyszłym sejmie daje medellam, takową obrad naszych postanowiliśmy et praesenti laudo stanowimy decyzyą. 2. Widząc iż summe expedit, aby koekwacya taryfy, którą nie gdzie indziej tylko na sejmiku naszym stanowiono, mieć chcemy, quam citius była postanowiona, IMciów pp. rewizorów ziemi naszych stringimus et obligamus, aby jako najprędzej provinciam operis kontynuowali i one in spatio temporis przed sejmikiem relationis zakończywszy cum re parata na tenże relationis sejmik stawali. Reassumptio prawa o popisach, że pro die feriae secundae post conductus dla niewygod eo in tempore IMciów pp. braci być nie może, prorogamus et differimus do sejmiku relationis, na którym pomienionego popisu czas i miejsce naznaczymy. 3. Sejmik ex limitatione pod laską W. Józefa Wolskiego podczaszego podolskiego pro 7 Maii naznaczony anni currentis [a]) ponieważ relationis po skończonym daj Boże szczęśliwie sejmie następuje, kassujemy i annihilujemy, oraz desideria IMci braci privata

---

1) Uniwersałem datowanym pod Stralsundem 30. grudnia 1711 r. zwoływał król sejm na 5 kwietnia C. Sanoc. 206. p. 318. a) Właściwie na 7 marca limitowany był ten sejmik ob. Nr. 189. a. 10.

które się pro tunc mieścić nie mogły, do tegoż sejmiku relationis odkładamy. Zlecając i upraszając IMci p. marszałka koła naszego, aby subveniendo integritati honorów praw i całości fortun IMciów braci naszych attestacyą IMci p. Swaryczewskiemu et laeso honori jego nomine publico wydał, listy do różnych IMciów, jako to najjaśniejszego królewicza IMci Konstantyna, JWIMci księdza biskupa przemyskiego, WIMci księdza oficyała przemyskiego, WIMci p. łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego, IO księdza IMci kanclerza W. księstwa litewskiego, JWIMci p. marszałka nadwornego w. księstwa litewskiego, JWIMci p. hetmana w. księstwa litewskiego, JWIMci p. Kalinowskiego strażnika i regimentarza wojska koronnego, WIMci p. generała Kaznofa, IMci p. komendanta lwowskiego, IMci p. wiceadministratora ekonomij samborskiej, WIMciów pp. komisarzów województwa naszego na komisyą radomską in commissis sobie punctis expediował jako najprędzej **4.** Reasumpcyą sądów skarbowych naznaczamy pro exigentia porządku dispositionis i czas każdej ziemi jako to: Ziemia lwowska sądy skarbowe feria secunda post sanctissimae trinitatis reasumowane mieć chce, do których in collegium IMciów pp. sędziów przydaje IMci p. Kruszelnickiego stolnika kijowskiego, IMci p. Turzańskiego stolnika owruckiego i IMci p. Józefa Sokolnickiego. Continuationem zaczętej rewizyej hac conditione disponit, aby się IMcie pp. rewizorowie ziemi lwowskiej do powiatu żydaczewskiego non immisceant, ale lwowscy w ziemi lwowskiej peragant negotium et officium suum a żydaczewscy w powiecie żydaczewskim. **5.** Laudo anteriori 1711 ad mentem rady warszawskiej, że się per rationem pestilentiae w ziemi grassantis in exolutione et inchoatione podatku czwartego grosza zadosyć nie stało, ponieważ per Jannuarium jeszcze serpebat hoc malum, w mieście zaś Lwowie i per Februarium, hoc casu infelici pestilentiae ubodzy ludzie premebantur, więc resoluimus, aby w mieście Lwowie a prima Martii miał cursum suum ten podatek cum compensatione mensium w przyszłym roku. W miastach i miasteczkach innych per plus offerentiam kontraktować IMciom pp. exaktorom i wybierać podatek zlecamy. Aby jednak sine detrimento skarbu, żeby nad przeszły rok mniejszej nie było importancyej, wsie wszystkie według tak rocznych kwitów i postanowienia sejmiku wydawać mają, salva jednak dispositione, jeżeliby jaka nastąpiła komissyej trybunału skarbowego koronnego. **6.** Subveniendo quaerulantibus w kole naszem IMciom pp. exaktorom podatków groszowego i podymnego, jako to IMci p. Czołhańskiemu podstolemu chełmskiemu, Turzańskiemu podstolemu owruckiemu i innym, iż infelicitate sua assygnacyami obciążeni ob renitentiam niektórych dóbr sufficere wypłacenia nie mogą, a IMć p. podstoli chełmski znaczną sumę in spem repetitionis z retentów na exolucyą assygnacyej na instancyą JOIMci p. kasztelaną krakowskiego hetmana w. koronnego de proprio erogavit, tedy reassumujemy laudo praesenti prawa wszystkie o zatrzymanych podatkach napisane, aby wszyscy renitentes cum duplici pensione zatrzymany podatek płacili ad mentem dekretów skarbowych a niewypłacony dotąd aby każdy IMć p. exactor executione militari windikował, oraz ktoby z IMciów pp. renitentów refragarius znajdował się, ma carere activa voce między nami do wypłacenia i uiszczenia się in toto skarbowi ziemiańskiemu. **7.** Do najjaśniejszego królewicza IMci względem zatrzymania podatków w pobrach jego list nomine publico IMci p. marszałkowi koła naszego zlecany. **8.** Miary ex consensu generali województwa po ziemiach równe mieć chcąc coaequationem ich committimus IMci p. Czołhańskiemu podstolemu chełmskiemu i IMci p. Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu, aby pro feria secunda post Laetare zjechawszy półmarki nowe po jurysdykcyach i innych miejscach we Lwowie authoritate praesentis sanciti poznosili i postanowienie półmiarków ex aequo et iusto decydowali. **9.** Taxę victualium in eodem termino cum iurisdictionibus ad taxam należącymi lege publica exequantur; meszne według starych miar jako które fundacya zastała oddawać powinni nie referując się na nowe miary **10.** A że IMć p. Stanisław Korytko podczaszy czerniechowski i Alexander Czołhański pod-

stoli chełmski podatku czwartego grosza sejmem lubelskim i Jerzy Turzański podatku podymnego na wyprawą pieszego żołnierza sancito rady warszawskiej postanowionego na sejmiku naszym uchwalonego ziemi lwowskiej exaktorowie do Radomia cum parato calculo perceptorum et expensarum exakcyej swojej summarum wyprawują, IMć p. Korytko i IMć p. Czołhański super fidelem exactionem suam circa calculum et decreta jurament wykonali in rotam lege publica discriptam, desideratur tylko iuramentum IMci p. Turzańskiego, tedy IMci w grodzie lwowskim przy urzędniku ziemskim na ten czas w Lwowie będącym przysięgę wykonać pozwalamy. perfekcyonując rem exactionis IMci. **11.** Libertacye wszyskie i protekcye, któremi się wszyskie jurysdykcye lwowskie zaszczycają, od płacenia podatku czopowego praesenti laudo tolluntur, gdyż jest w tem wielkie praeiudicium ziemie, z których retenta czwartego grosza zatrzymanego sejmem lubelskim postanowionego, ponieważ rekwizycye w wydawaniu non prosunt, executione militari windykować pozwalamy. **12.** IMci p. Swaryczewskiego syna niegdy IMci p. Swaryczewskiego, w powiecie żydaczewskim podymnego in anno 1702 exaktora, pro ulteriori calculo dekretem sądów skarbowych praecustodito i cognitione realitatis delatorum do tychże sądów ziemie lwowskiej odsyłamy. **13.** Dobra sukcessorów godnej pamięci IMci p. Cetnera starosty trębowelskiego także IMci p. Kazimierza hrabi z Leszna Leszczyńskiego, Żurawno cum attinentiis i Hoszów cum attinentiis od podatków wszelkich dispositionis terrestris przy libertacyach i deklaracyach sądów fiskalnych konserwujemy i one we wszytkiem praesenti laudo approbujemy. **14.** Karczmę z browarem na gruncie jurisdikcyej świętojurskiej in vim elemosinae manasterowi Swiętojurskiemu od ziemi podatku czopowego do skarbu ziemiańskiego należącego uwalniamy, ea jednak conditione, aby po innych miejscach tejże jurysdykcyej browary, winnice i szynki nie otwierały się. **15.** Ad reparationem dróg w mieście Lwowie i po przedmieściach jurysdykcye wszystkie, nemine excepto, które mają poddanych należeć powinny, a niemające tylko dwory, każda przed sobą jako najlepiej reparowane mieć starać się będzie, w czem contravenientes sprawić się mają, ad instantiam cuiusvis w grodzie lwowskim. **16.** List do IMci p. komendanta lwowskiego pisać nomine publico IMci p. marszałkowi zlecamy, aby a praesidiariis po bramach i drogach przejeżdżający agrawowani nie byli, przez co incommodum miasto in victualibus cierpi. **17.** Assygnacye oschłe różnym IMciom aby po ziemiach, do której która należy, aby wypłacane były praecavetur IMciom pp. assygnataryuszom z najpierwszych pieniędzy. **18.** Inne desideria ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego obywatelów, jako i interes WIMci p. starosty kamioneckiego respectu libertacyej na podymne odstąpionej pro emolumento ziemi do przyszłego sesmiku relationis odkładamy. **19.** Ziemia przemyska mając w konsideracyej currentiam podatku czwartego grosza roku przeszłego 1711, iż per abominosa periuria niektóre miasta i miasteczka przez ludzi minoris considerationis do przysiąg ordynowanych imieniowi Boskiemu i skarbowi rzptej summum uczynili detrimentum, zabiegając tym inkonweniencyom resolvimus IMci p. administratora podatku tego na rok 1712 obranego, aby ze wszystkiemi ziemi naszej miast i miasteczek obywatelami per plus offerentiam kontrakty zawierał hoc adiecto, aby na przyszły rok mniejszej w skarbie nie było z tych miast importancyej. We wsiach zaś in genere wszystkich tak szlacheckich, duchownych i królewskich subveniendo iisdem perjuriis, według tak rocznych przysiąg i kwitów ten podatek currere ma. A jeżeliby z których dóbr arendarze et propinatores quocumque titulo przysięgi dotąd nie wykonali, przysiądz coram actis iuxta mentem legis tenebuntur, na którą przysięgę seriam animadversionem IMć p. exaktor mieć będzie powinien. Salva nihilominus decisione teraźniejszej komisyej radomskiej, z której jeżeliby co in contrarium zajść miało, IMć p. exaktor cum executione tychże kontraktów do sejmiku relationis zatrzymać sią ma. **20.** Reasumpcyą sądów skarbowych, do których in collegium IMciów pp. sędziów przydajemy IMciów pp. Józefa Cetnera starościca lwowskiego marszałka teraźniej-

szego koła naszego, Konopackiego podstolego nowogrodzkiego, Stanisława Wisłockiego miecznika żydaczewskiego na dzień siódmy marca tj. pro feria secunda post dominicam Laetare naznaczamy. **21.** A że miary w ziemi przemyskiej tot laudis uchwalone i przez IMci p. Kulczyckiego Tuluka decreto fiscali naznaczonego subdelegata postanowione w niektórych miastach falsificantur, obligujemy laudo praesenti tegoż IMci p. subdelegata, aby po wszystkich miastach ziemi przemyskiej jako najlepszą miał attendencyą falsificatorum z przydanymi sobie sześcią Smolakow od IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego wziętymi serio exekwował, miary jednakowe według przysięgi stanowił, contravenientes zaś pro sumendis trecentarum marcarum poenis ad quodvis iudicium et officium regni pozwał. **22.** Asygnacye oschłe dotąd niewypłacone IMciów pp. IMci p. kasztelana lwowskiego, Wolskiego stolnika halickiego, Hoszowskiego podstolego żydaczewskiego, Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego, Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego, Kazimierza Żurowskiego towarzysza chorągwi usarskiej JOIMci pana krakowskiego i innych IMciów, aby z najpierwszych pieniędzy ziemi wypłacone były utwierdzamy i deklarujemy. **23.** Ziemia sanocka: terminum sądów skarbowych ziemi naszej circa limitationem konserwując reassumujemy, do których in consortium laboris przydajemy IMciów pp. Orzechowskiego podczaszego bilskiego, Wisłockiego cześnika gostyńskiego, Tomasza Łowieckiego. **24.** Grodzkich sądów ziemie naszej sitientes iustitiam i administrationem jej, ponieważ infelici casu i IMć p. starostę naszego inimica detinet manus i brachium jego inevitabilis absorbit sors, committimus IMci p. marszałkowi koła naszego, aby cum debita compassione IMci p. marszałka nadwornego w. ks. litewskiego nomine publico o naznaczenie sędziego upraszał a jako iustitia perimens clamat accelerationem, tak aby naznaczył i uprosił lub pierwszych ziemi abo województwa senatorów lub IMci p. marszałka sądów naszych fiskalnych sub agitatione ich, że in pleno numero będących IMciów pp. sędziów do wysłuchania juramentu IMci p. sędziego grodzkiego ad fundandam jako najprędzej jurisdictionem. **25.** Podniesienie miar w ziemi summum przynosi praeiudicium, aby tedy jedna była w ziemi miara declaramus authoritate laudi praesentis, osobliwie w mieście Krośnie, że iniuriosa znajduje się vicinis incolis i na targach i w wydawaniu mesznego, obligujemy iurisdictiones lege publica do przestrzegania tego porządku należące, aby satisfaciant officio suo, refragarii zaś ad instantiam instigatoris sądów fiskalnych seu cuiusvis iniuriati in omni iudicio seu officio odpowiedzieć powinni. **26.** Które to laudum zgodnie przez nas uchwalone i postanowione unanimi consensu IMci p. marszakowi koła naszego podpisać i do grodów wszystkich ziem podać zlecamy. Działo się w Wisni na sejmiku in loco solito consultationum die 23 Februarii anno Domini millesimo septingentesimo duodecimo. Józef b) z Czertwic Cetner marszałek koła ryc. wojew. ruskiego generału wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 492 p. 837—845; *Castr. Leop. Rel. 496. p. 765—773*; *Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 48.*

193.

Wisnia, 23. lutego 1712.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm.

1. Instrukcya JWIMciom pp. Jerzemu Dzieduszyckiemu koniuszemu koronnemu, Franciszkowi Cetnerowi staroście kamionackiemu z ziemi lwowskiej, Mikołajowi z Tęczyna Ossolińskiemu podczaszemu żydaczowskiemu, Franciszkowi Urbańskiemu łowczemu podolskiemu

a) P. Jan.

z ziemi przemyskiej, Józefowi Cetnerowi marszałkowi koła naszego, Kazimierzowi Stadnickiemu wojewodzicowi wołyńskiemu z ziemi sanockiej posłom na sejm walny dwuniedzielny uniwersałem najjaśniejszego któla IMci Augusta Wtórego in diem quintam Aprilis złożony na sejmiku tymże uniwersałem króla IMci in diem vigesimam tertiam Februarii złożonym, consensu województwa zgodnie obranym anno millesimo septingentesimo duodecimo. 2. Gdy znacznie król IMć pan nasz miłościwy et effuso paterno affectu aperit cor suum remonstrando effectu, quo stipendio viscerum suorum zasłania salutem universi, wszystkie avertendo insultus tranquillitatem szuka in visceribus hostis, tam auxiliariorum obróciwszy vim i własnych wojsk firmum robur ad firmandam rzptej pacis malaciam, ab intra zaś desideriorum populi faventem świadczy acceptationem convocando status jej, co jako inter primas felicitates nieszczęśliwych czasów et prima liczy solatia województwo nasze, tak dimissa veneratione przy podziękowaniu złożonego sejmu i naznacznego upraszać będą majestatu J. kr. Mci p. n. m. IMcie pp. posłowie nasi, aby ten sejm był in omnimoda forma et solennitatibus practicatis pod nową laską według praw ojczystych. In casum zaś niedojścia sejmu ad assensum całej rzptej IMcie pp. posłowie akomodować się będą na zjazd korczyński. Obligujemy IMciów pp. posłów naszych, aby pro tempore zjechali się i tam in negotiis rzptej na przyszłym sejmie tractandis znosili się z drugiemi IMciami pp. posłami z województw i prowincyi małopolskich tam będącymi. 3. Instabunt IMcie pp. posłowie de reddenda ratione senatus consultorum, które jeżeliby mieli w czemkolwiek tangere statum, aby abrogowane były i upraszać będą I kr. Mci o przeczytanie rady jarosławskiej. 4. Na wojnę turecką per omnia nie mają pozwalać IMcie pp. posłowie iurata fide etiam cum discrimine sejmu i na żadne ligi z postronnymi monarchami w konsekwencye wojny wprowadzające, traktat karłowicki konserwując. 5. Importancya do skarbu podatków i zapłata wojsku, aby nie do skarbu należała, ale po województwach aby była. 6. IMć p. podskarbi zaś det rationem na sejmie de perceptis proventibus. 7. W uchwałach et genere podatków ad consensum całej rzptej aby się referowali IMć pp. posłowie, nie odbiegając et ultimam consumentiam, ceł, akcyz, myta wodnego i lądowego i wszystkich in genere płacenia podatków, exclusa jednak nobilitate od płacenia tego. Osobliwie od zbóż i innych rzeczy szlacheckich prawdziwie do Gdańska idących, na Fordonie także i od rzeczy szlacheckich na własną potrzebę kupionych, które nazad prowadzone będą, excepto protekcyi ludziom kupieckim danych, gdyby się to pokazać miało, co powinno subesse confiscationi. 8. Prawa wszytkie de immunitate bonorum terrestrium, aby reassumowane były tak rady warszawskiej et in antecessum konstytucyami zatwierdzone, że ktoby się ważył iura immunitatis bonorum tertestrium violare et aggredi, takowy poenis criminalibus ad instantiam cuiusvis in quovis iudicio et officio regni osądzony był. 9. Upraszać oraz będą WIMci pana krakowskiego, aby exorbitantes sądził serio tych, którzy teraz na kantonach ustawy pieniężne i wymyślne prowiantowe na obywatelach ziem naszych wyciskają, w domach szlacheckich stoją, biją cum summo praeiudicio szlachty. Exorbitancye zaś wszelkie, które się znajdują contra statum i prawu, aby rzplta wynalazła na nie sposób ad coercendum tudzież et executio legum aby było in suo robore. 10. Scripta ad archivum żeby były solita forma czytane semotis arbitris in praesentia senatu i IMciów pp. posłów i zaraz aby były podpisane przed skończeniem sejmu przez IMci p. marszałka poselskiego i księcia IMci prymasa, na indigenaty i nobilitacye żadne pozwalać nie mają IMcie pp. posłowie. 11. Upomnieć się mają IMcie pp. posłowie i upraszać J kr. Mci, aby wojska auxyliarne cara IMci totaliter z państw koronnych wyprowadzone były i fortece tymiż ludźmi osadzone ewakuowane jako to Biała Cerkiew, Korsuń, Humań, Połonne i inne. Aby oraz per constitutionem naznaczona była po województwach provintionalis comissio na zrachowanie summ, które wojska Jego carskiego wieliczeństwa u nas wybrały tudzież zregestrowanie amunicyej, dział z różnych fortec zabranych, poczynionych kryminałów najazdów

i różnych wiolencyi i żeby expostulowali z IMcią p. posłem pełnomocnym, żeby pokazał jakie sumy na co et quibus personis ex erario cara IMci erogowane et in quem usum rzptej. 12. Na wyprawy takowe jakie były na przeszłej radzie warszawskiej uchwalone, pozwoliła była rzpta będąc affidata, że wojska auxyliarne tak moskiewskie jako i saskie ewakuowane być miały, ale gdy się wszystko secus dzieje i od nich nie jest uwolniona Polska, ani żadnym terminem stan szlachecki nie jest wolny ab onere militari, tedy impares być się widzimy do dalszej na nich płacy, takim jako teraz z przeszłej rady warszawskiej sposobem. 13. Ale gdy w kompucie wojska koronnego nie będzie wojsk cudzoziemskich saskich, na których przyjęcie pozwalać nie będą IMcie pp. posłowie etiam cum discrimine sejmu i jeżeliby wyniść z Polski nie mieli, reassumi ma rigor sejmu pacificationis anni millesimi sexcentesimi nonagesimi noni. Qua zaś authoritate regimenty saskie znajdują się w kompucie wojska koronnego ad praesens upomnią się IMcie pp. posłowie, aby IMcie pp. hetmani dent rationem tego. 14. Artylerya koronna, że dana jest IMci p. Flemingowi feltmarszałkowi cudzoziemskiemu i nie katolickiej wiary rzymskiej będącemu, przeciwko prawu, które każe mieć dawnego z antenatów szlachcica i possessyonata koronnego, tedy aby była pro vacanti podana instabunt IMcie pp. posłowie, tudzież upraszać będą, aby Jkr. Mć panem bene meritorum i dzierżawy de consideratione szlachcie terrigenis et possessionatis rozdawane były, a jeżeliby już które actu dane były nieszlachcicowi, abo cudzoziemcowi, aby pro vacanti podane były, jako to dzierżawa Lubcza w województwie krakowskiem, która I p. Mirowi pułkownikowi dragońskiemu konferowana, aby emerito civi oddana była, ponieważ IMć p. Mir incapax znajduje się. 15. Koekwacya monety subsit decisioni całej rzptej non arbitrio samego IMci p. podskarbiego koronnego. 16. Bulla Ojca świętego po dyecezyach publikowana gravamen przynosi stanowi szlacheckiemu, że in materiam status nostri involat, niedobre za sobą pociąga konsekwencye, których monarchie i rzpte w Europie wystrzegają się zawżdy, niechcąc wiedzieć wyłomanych dóbr duchownych ab oneribus publicis pro defensione ojczyzny i Kościoła świętego, przez co wszystkie onera na królewskie i dziedziczne szlacheckie padałyby dobra. Potrzeba tedy wyprawić do Ojca św. subiectum saeculare de capacitate, któreby mogło romanam curiam informować, wywodząc iura rzptej i otrzymać tej bulli revocationem, upraszając sedem apostolicam, aby takowe materias status, które ad rempublicam presse należą, nie chciała tangere in posterum. 17. Komissya gdańska że niedoszła, na radzie warszawskiej postanowiona, zaczem quod non factum fiat, domówią się IMcie pp. posłowie. 18. Na kontrawersyą granic między województwem naszem ruskiem a wołyńskiem, które sobie dobra pewne circa confinia zostające teraz appropriare poczęło, przez co województwu naszemu, znaczną w podatkowaniu przynosi diminucyą, starać się będą IMcie pp. posłowie o komissyą jak najprędszą ad sopiendum oraz o lustratorów do starostwa kamionackiego cum plenaria facultate coequandi ad proportionem modernam w podatkach rzptej, widząc diminutionem et avulsionem gruntów przez odgraniczenie. 19. Providendo securitati pogranicznym od państwa węgierskiego dobrom, aby przez zbiegłych chłopów przewodnią i rozbojem bawiących się non recrudescat ausus, upraszać będą IMcie pp. posłowie Ikr. Mci o interpozycyą do cesarza IMci, aby zbiegli chłopi z polskich państw wydawani byli i delinquentes ad instantiam cuiusvis karani byli. 20. O dekreta w nuncyaturze referowane instabunt IMcie pp. posłowie do nuncyusza IMci, aby za rekwizycyą każdego wydawane były z kancelaryej. 21. In virtute konstytucyej anni millesimi sexcentesimi trigesimi quinti promovebunt novellam constitutionem IMcie pp. posłowie, że evocant spirituales ad sua consistoria, ut non evocent in causis terrestribus saecularibus et non involvent in iura civilia utriusque ritus duchowni. 22. Upraszać będą nomine publico Jkr. Mci, aby kasztelanie przemyska i sanocka pro vacanti podane et benemeritis konferowane były. Specialiter zalecą IMcie pp. posłowie wielkie zasługi in republica IMci p. Szymona Wolskiego stolnika halic-

kiego, aby kasztelania przemyska IMci konferowana była. In pari promovebunt IMcie p. Urbańskiego łowczego podolskiego godne merita. **23.** Niezapomną gratitudini rzptej rekomendować usługi i pracę in comissariatu wyprowadzenia wojsk auxyliarnych IMci p. Jelca chorążego sanockiego, i IMci p. Cetnera starosty kamionackiego, którego dom ustawicznemi jeszcze assekurowany rzptej obligacyami in spe dotąd do zasługowania się et expectatione mieć chce. **24.** Niewinność IMci p. Gruszeckiego pociąga za sobą słuszną kompassyą i w tem starać się będą IMcie pp. posłowie aby dimittatur z rąk moskiewskich. **25.** Nieśmiertelna pamięć zasług ś. p. niegdy IMci p. Stanisława Jabłonowskiego kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego czynów jego heroicznych ku tej ojczyźnie, luboby osobliwej sukcessorom jego nagrody po nas wyciągała, nie tylko wypłacenia zasług jego, jednakże calamitates rzptej uiścić się w długu sukcessorom jego niepozwolity dotąd, pamiętając jednak, że sine ullo onere województw, tak wiele fortec konserwował, najbardziej w Wołoszech, przez co i Kamieniec się wrócił, przez co w nieznośnych długach sukcessorów swoich zostawił, przeto obligujemy IMciów p. posłów naszych, aby per iustitiam ineant cum republica modus, aby przy starych zasługach, które rzpta całemu wojsku toties assekurowała, particulari modo sukcessorowie ś. p. IMci p. krakowskiego Jabłonowskiego ukontentowani zostali. **26.** Dopieroż że sejm lubelski osobliwą konstytucyą też same zasługi assekurował i miastu Gdańsku nakazał wypłacenie assygnacyej skarbu pruskiego, co że Gdańsk refragarie uczynił, urgebunt IMcie pp. posłowie sąd na nich w sądach assessorskich i poenas za przeprowadzenie do tak znacznych szkód IMciów pp. sukcessorów. **27.** In recompensam także meritorum IMci p. Koniecpolskiego wojewody sieradzkiego gratam u rzptej exposcent recordationem za dwory i grunta na nową fortyfikacyą Kamieńca podolskiego zabrane. **28.** A że na fortecy jazłowieckiej pogranicznej praesidium swoje IMć p. wojewoda sieradzki trzyma, które bez prowiantów należytych subsistere nie może, do których wydawania włość jazłowiecka, aby do Jazłowca a nie do Kamieńca należała efficaciter promowować będą IMcie pp. posłowie. **29.** Znaczna ruina inpracticabili całej rzptej Polskiej exemplo od nieprzyjaciela dla statecznej a wiernej usługi emeritissimi civis JWIMci p. Stadnickiego wojewody wołyńskiego, nietylko w zabraniu gazae senatoriae a maioribus partae, nietylko w zapaleniu fortuny i rozrzuceniu prochami zamku leskiego, ale na ostatek nienasycona złość nieprzyjacielska captivitate senatora ledwo kilkądziesiąt tysięcy litri okupiona meretur u całej rzptej kompassyej. Przeto instabunt IMcie pp. posłowie do I kr. Mci, aby distributiva iustitia wierną i życzliwą usługę nadgrodził i w osobliwej łasce pańskiej i refleksyej pomienionego senatora mieć raczył. **30.** Prospiciendo oraz intencyej tegoż IMci p. wojewody wołyńskiego IMcie pp. posłowie approbationem fundacyej wielebnych OO. Karmelitów Bosych w ziemi sanockiej w Zagórzu dobrach dziedzicznych IMci in monte Mariae procurabunt. **31.** JWIMć p. strażnik koronny w tak ciężkim fortuny swojej upadku pociąga za sobą każdego słuszną kompassyą, w którego interesie IMcie pp. posłowie serio expostulować będą z IMcią p. pełnomocnym posłem najaśniejszego cara IMci upominając się vigore deklaracyej Jego carskiego wieliczeństwa na radzie jarosławskiej publice danej za poniesione absque ullo demerito tak wielkiej dóbr IMci ruiny satisfakcyej, w czem także o pańską interpozycyą I kr. Mci p. n. m. ciż IMcie pp. posłowie supplikować będą. **32.** Znaczne ruiny fortuny IMci p. koniuszego koronnego emeritissimi et tot documentis probatissimi civis merentur respectum I kr. IMci i całej rzptej, którego singularissime zalecić powinni IMcie pp. posłowie nasi. **33.** IMć p. Hieronim Orzechowski podczaszy bilski terrigena nasz eluendo infelicem casum decreto iniunctae sessioni turricae et aliis poenis totaliter satisfecit. A że primitive był innodatus konwikcyą w sądzie marszałkowskim, ob praestitam totaliter satisfactionem praedicto decreto, aby był per consensum ordinum de plano liber instabunt et promovebunt IMcie pp, posłowie. **34.** Ustawiczne przechody, obozowania, zimowania wojsk koronnych, w. księstwa litewskiego i auxyliarnych, na dobrach

Kutkorzu i Ostrowie IMci p. Łączyńskiego ostatnią tym dobrom przyniosły ruinę, które aby respirium w łasce I kr. Mci znaleść mogły instabunt IMcie pp. posłowie. 35 Zasługi pancernej chorągwi niegdy IMci p. Hieronima Lanckorońskiego podkomorzego podolskiego porucznikostwa IMci p. Pawła Chomentowskiego cześnika latyczewskiego czterech ćwierci wylikwidowanych anno 1694 et millessimo sexcentesimo nonagesimo quinto z repartycyej w województwie krakowskiem zaległe, ponieważ ex sancito rady warszawskiej płaca wojsku i podatki do skarbu wróciły się, aby skarb koronny, lub parato, lub pewną assygnacyą do IMciów pp. administratorów ziemie lwowskiej drugiego roku wydaną kompenzował promovebunt IMcie pp. posłowie. 36. Conqueruntur IMcie bracia i obywatele nasi dóbr wójtostw samborskich tenutarii, iż od IMciów pp. administratorów tejże ekonomiej wielkie cierpią praeiudicia et iurium suorum covulsiones, jako IMcie pp. Nahujewscy wójtostwa nahujewskiego possessores, że soli miałkiej beczkowej prawami i przywilejami sobie pozwolonej robić IMciom nie pozwalają iuxta antiquam praxim et consuetudinem. Instabunt IMć pp. posłowie, aby też prawa in suo robore obserwowane były i IMcie pp. administratorowie wolnemu soli warzeniu inficiari nie ważyli się. 37. Stosując się do praw i konstytucyi dawnych, starać się mają IMcie pp. posłowie, aby szlachta mniejszej kondycyej, poddanych nie mająca, od płacenia wszelkich podatków przez konstytucyą uwolniona była. 38. Quaerulantibus w kole naszem IMć pp. Tulukom Kulczyckim i innym, iż poddani ekonomiej samborskiej w Kulczycach zostający w dobra dziedziczne IMciów powdzierali się, subvenient IMcie pp. posłowie upraszając o naznaczenie komisyej, któraby finaliter proprietatem granic dignoscere mogła przez komissye zadworne, aby in contiguitate dóbr stołowych ekonomicznych dobra ziemskie zostające pod sąd zadworny pociągane były. Osobliwie interes IMciów pp. Bilskiego, Nahujowskich, Urbańskich, Kulczyckich promovebunt IMcie pp. posłowie. 39. W dobrach Pukienicach ziemi przemyskiej IMciów pp. Czołhańskich procurabunt IMcie pp. posłowie wyjednanie myta, ponieważ wielkie mają szkody w polach i łąkach od przejeżdżających do żup dolińskich i kałuskich i mosty proprio sumptu budować i naprawować muszą, także we wsi Ostrowie pod Błozwią, ponieważ się gościniec samborski obrócił, aby myto przyznane było, jako też i we wsi Uhercach IMci p. Gabryela Błażowskiego. 40. Mając w niewygasłej pamięci merita in ecclessiam przez promocyą i zaszczepienie w dyecezyej episkopiej przemyskiej jedności ś. p. IMci księdza Innocentego Winnickiego episkopa przemyskiego, a teraz w oczach gloriosa vestigia sukcessora jego IMci księdza metropolity kijowskiego, który pari zelo, amore et vigilantia jedność świętą promowuje i pro seminario w Przemyślu fundando et erigendo na dobrach swoich kilkadziesiąt tysięcy zapisuje, gratificando piis conatibus et zelo IMci, zlecamy IMciom pp. posłom naszym, aby o reassumpcyę dawniejszych in rem cleri uniti w Koronie i Wielkiem księstwie litewskiem konstytucyi millesimi sexcentesimi sexagesimi septimi anni, millesimi sexcentesimi sexagesimi octavi, millesimi sexcentesimi nonagesimi noni nomine województwa naszego u I kr. Mci wszystkich stanów rzptej serio starali się, in pari i episkopią lwowską z dyecezyami jej mieć chcąc. 41. Subveniendo ostatnim ruinom miast naszych Lwowa i Przemyśla, starać się będą IMć pp. posłowie, aby dług miastu Lwowu dwa tysiące czerwonych zł., miastu Przemyślu jeden tysiąc czerwonych zł. przez ś. p. p. Matczyńskiego wojewodę ruskiego naznaczone w skarbie koronnym zaległy, aby był zapłacony i też miasta circa immunitates iurium aby konserwowane były. 42. Forteca tak potrzebna rzpltej Zamojska żeby była w respekcie et conservatione rzptej instabunt IMcie pp. posłowie. 43. Kamieniec tegoż potrzebuje respektu rzptej. 44. Fundacye IMciów OO. Jezuitów samborskich i IMciów OO. Karmelitów drohobyckich przez IMciów pp. Nahujowskich ad promovendum cultum divinum fundować się poczynające, aby legibus regni approbowane były. 45. Zrujnowany zamek przemyski sądów commoditati sufficere nie może, aby pozwolono było per constitutionem przenieść sądy w miasto, gdzie locum

oportunum capitaneus loci wynaleść może promovebunt IMcie pp. posłowie. **46**. Myto w Grosiowy IMć pp. Wisłockich, w Woytkowej IMci p. Nowosieleckiego, aby per consensum rzptej pozwolone było pariter z wyżej specifikowanemi dobrami różnych IMciów. **47**. Zabranych in captivitatem JWIMci p. Mniszcha marszałka nadwornego w. księstwa litewskiego i JWIMci Szembeka stolnika koronnego recommendabunt IMć pp. posłowie I kr. Mci i rzptej, aby mogła procurare media eliberationis IMciów n. m. pp. **48**. Kiedy discordes civium animi przez czas długi deputatów na trybunał koronny mieć nam nie pozwalają, starać się będą IMć pp. posłowie nasi lege cautum mieć, aby niezgoda jednej ziemie drugiej praeiudicare nie mogła i gdy która ziemia e medio sui deputata nie obierze z tych ziem, na których IMć p. deputat zgodnie sine contradictione stanie in loco solito w Wisni, aby za attestacyą IMć p. marszałka de legitimitate characteris był admissibilis ad subsellium trybunału koronnego oraz, aby zniesione były regestra wymyślne nigdy antecedenter niepraktykowane ani prawem pozwolone i aby depaktacye w kancelaryej trybunalskiej rigorose zakazane były. **49**. Przy wielkich i nieznośnych desolacyach województwa swego urgebunt IMcie pp. posłowie, aby reassumatur konstytucya, aby exorbitantibus żadna amnistya nieszła i ich okrywała i owszem aby każdy iniuriatus mógł in omni iudicio et officio regni windykować krzywdę swoją, jako i z sukcessorami IMci p. Ogińskiego starosty żmudzkiego agere ratione desolacyi fortun swoich i płacenia ludziom jego ciężkich kontrybucyi, oraz i za dobra jego dwudziestu trzech dymów uwolnionych przez generałów moskiewskich a na ziemię sanocką włożonych. **50**. Którą to instrukcyą zgodnie na zjeździe naszem umówioną i przez IMciów pp. posłów in eam iuramenti rotam w kole naszem poprzysiężoną: Ja N. N. przysięgam p. Bogu w Troycy św. jedynemu, iż przyjąwszy na siebie provinciam poselstwa na sejm dwuniedzielny warszawski z affektów IMciów civium sejmiku wiszyńskiego generału naszego powinni będziemy na wojnę turecką i na inne ligi, któreby wojnę za sobą pociągali, etiam cum discrimine sejmu nie pozwalać, bonum publicum omni meliori modo, nie uwodząc się żadnymi favorami ani respektami promowować, — WIMci p. Józefowi Cetnerowi marszałkowi koła nasego podpisać i do grodu podać zleciliśmy. Działo się w Wiszni dnia dwudziestego trzeciego miesiąca lutego roku tysiąc siedmset dwunastego. Józef z Czertwic Cetner marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego generału wiszyńskiego.

Castr. Prem. Rel. 492 p. 1002—1013; Castr. Leop. Rel. 496 p. 865—878; Fasc. Cop. Castr. Leop. 16 p. 649—655; Fasc. Cop. Castr. Prem. 73 p. 1295—1305.

194.

Wisnia, 12. września 1712.

Laudum sejmiku deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo generału województwa ruskiego na sejmik electionis IMciów pp. deputatów na trybunał koronny prowincyej wielopolskiej i małopolskiej prawem na poniedziałek po święcie święta Narodzenia Najświętszej Panny Maryi naznaczony, do Wiszni miejsce consultationum generału naszego zwyczajne w roku teraźniejszym tysiącznym siedmsetnym dwunastym zjechawszy się, uprosiwszy ad directionem laski sejmiku WIMci p. Jana Ignacego Wasilkowskiego stolnika ziemi łomżyńskiej starostę narewskiego et ad exequendam legem de electione IMciów pp. deputatów na trybunał koronny sancitam przystąpiwszy, na funkcyą deputacką trybunału koronnego concordibus suffragiis et votis prawie uno labio, nemine contradicente, obraliśmy IMciów pp. deputatów z ziemie lwowskiej IMci p. Jana z Mrozowic Mrozowickiego podsędka ziem-

skiego lwowskiego podstarościego i sędziego grodzkiego buskiego, z ziemi przemyskiej IMć p. Michała Żurowskiego cześnika przemyskiego, z ziemi sanockiej IMć p. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, którym IMciom zgodnej naszej elekcyi tę braterską atestacyą dajemy. 2. In ulteriori zaś tractu zgody i obrady naszej IMci p. cześnika przemyskiego na trybunał koronny obranego deputata, za powszechną zgodą, ponieważ ex laudo anteriori nie expirował IMci czas rotmistrzostwa piechoty łanowej, tedy jeszcze na rok jeden inde zaczynający się przy rotmistrzostwie konserwujemy, sine derogatione legi et praxi w obieraniu in futurum IMci p. rotmistrza tejże piechoty. 3. Eadem methodo IMć p. Turecki miecznik dobrzyński przy rotmistrzostwie swojem pogranicznem granicy węgierskiej w ziemi przemyskiej i sanockiej conservatur. 4. A że IMć p. Żurowski cześnik sochaczewski przeszły rotmistrz łanowej piechoty na sołtysach pewnych za załogi ma długi i koszty exinde swoje o które w kole braterskiem querulabatur, dla których do zaboru sołtysów IMci przyszło, tę kwerimonią IMci uspakajając pro reportanda satisfactione do IMci p. rotmistrza teraźniejszego, aby tych sołtysów ad praestandam satisfactionem authoritate zwierzchności nad nimi swojej, salva restitutione zaboru przy satysfakcyi adigat odsyłamy. 5. Które laudum zgodnie namówione i postanowione IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać IMciom pp. deputatom na trybunał obrany per modum attestationis IMciom wydać zlecamy i pozwalamy. Działo się w Wiszni na miejscu rady generału ruskiego zwyczajnem, w poniedziałek po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryej na dzień dwunasty miesiąca września przypadły roku pańskiego tysiącznego siedmsetnego dwunastego. Jan Ignacy Wasilewski stolnik łomżyński narewski starosta marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego electionis IMciów pp. deputatów na trybunał koronny.

Castr. Prem. Rel. 494 p. 1103—1105; *Castr. Leop. Rel. 497 p. 1555—1558*; *Fasc. Cop Castr. Prem. 73 p. 3329—3330.*

195.

Wisnia, 13. i 17. września 1712.

Laudum sejmiku wiszeńskiego z dodatkiem laudum z 17. września.

1. My rady, dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa i generału ziem ruskich zjechawszy się na miejsce zwyczajne sejmikowania do Wiszni za uniwersałem [1]) najjaśniejszego króla IMci p. n. m. na dzień trzynasty miesiąca września w roku niniejszym 1712 takową rad naszych czynimy dyspozycya. 2. A naprzód ziemia lwowska. Lubo wszystkim jest prae oculis jako ten kraj plagami Bożemi powietrza morowego na ludzi, na bydło, konie, gradem, szarańczą, przytem i różnych wojsk uprzykrzonymi przechodami zniszczony, ob tantas calamitates, dalszym ciężarom publicznym sufficere nie może, ile gdy po sejmie lubelskim podatek groszowego w ziemi naszej przez trzy lata continue wybierany za asygnacyami JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana i JWIMci p. podskarbiego wielkich koronnych wojsku in stipendio cessit, w czem inne województwa sobie sfolgowały, przez obserwancyą jednak prawa, które na sejmie warszawskim niedawno limitowanym dwie ćwierci wojsku ad exolvendum uchwaliło, tudzież egestati uciśnionego pospólstwa wedle możności subveniendo na ukontentowanie krwawo zapracowanych zasług wojskowych takie wynajduje medium. 3. Podatek groszowy w czwartym roku po sejmie lubelskim

[1]) Uniwersał króla datowany w Międzyrzeczu 13. sierpnia C. Sanoc. 206 p. 1141.

w administracyej IMciów pp. Świrskiego chorążego dobrzyńskiego i Chomentowskiego cześnika latyczowskiego et in cursu będący tym sposobem disponitur. Cokolwiek pomieniony groszowy podatek w tym czwartym roku a die 1. Januarii anni currentis zaczętym z miasta Lwowa z przedmieściami efficiet, to wszystko, salva compensatione z inszemi województwy, ubi competierit, na wypłacenie dawniejszych skarbowych assygnacyi, nie wprowadzając ziemi w dług cedere powinno, w czem ex nunc p. Mościckiego rajcę lwowskiego, tenże podatek w swojej mającego administracyej obligujemy, aby summ exinde wybranych bez dyspozycyej ziemiańskiej na żadną nie wydawał potrzebę. Co zaś z tego podatku groszowego miasteczka i wsi ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego w tym roku czwartym importabunt, to wszystko na zapłatę dwóch ćwierci sejmem blisko limitowanym wojsku naznaczowanych non excedendo sumy sześćdziesiąt tysięcy zł. za wiadomością ziem i asygnacyą IMci p. komisarza onychże obrócić się ma. Więc aby ten podatek jako najprędzej punktualnie był wybrany obowiązuje ziemia IMciów pp. exaktorów do wszelkiego w tem starania sub rigore legum. IMciów pp. possessorów zaś adstringit do wypłacenia triplici pensione, która in casu przed czasem expiracyej ultimae Decembris anni praesentis niewniesienia irremisibiliter na dobrach zatrzymujących przez exekucyą extendetur. 4. A ponieważ między IMciami pp. administratorami podatku groszowego i arendarzami także szynkarzami złoczewskimi zachodzi ratione płacenia tego podatku kontrowersya, disiudicationem onej odsyłamy do sądów skarbowych ziemi lwowskiej, które się w pierwszy poniedziałek po św. Marcinie roku teraźniejszego we Lwowie reasumować mają. 5. A że na erekcye piechot osobliwie w teraźniejsze niespokojne czasy siła rzptej należy, stosując się w tem ad mentem konstytucyi na walnym sejmie warszawskim uczynionej, IMciów pp. Kazimierza Janikowskiego a), Władysława Gurowskiego w ziemi lwowskiej a IMć p. Michała Wrzeszcza w powiecie żydaczewskim, exaktorów podymnego trzydziestu sześciu już in antecessum die 28 Julii anno 1710 na sejmiku wiszeńskim relationis uchwalonego laudo praesenti adstringimus, aby ten podatek bez dalszej zwłoki in spatio ćwierci roku ab actu praesenti wybrawszy za asygnacyami do siebie od ziemi wydanemi wypłacili, konformując się w tej exakcyej do opisu laudum pomienionego przerzeczony podatek uchwalającego i pośledniejszej tegoż laudum około sposobów wybierania elucidacyej, w którym wyrażony sub retentores rigor praesenti laudo reassumitur i nieuchronna militaris executio cum adminiculo officii castrensis vel instigatoris fiscalis interponitur. 6. Że zaś ex originali taryffa dymów anni 1703 eodem laudo na przeaggrawowanych IMciów pp. possessorów w ziemi lwowskiej dymów sto i pół a w powiecie żydaczewskim dymów trzydzieście i jeden i ćwierć potrącono jest, in quantum tedy na sądach skarbowych in antecessum odprawionych ad alleviationem tego ciężaru nie przyszło, więc na następującej tychże sądów skarbowych lwowskich kadencyej wyżej wyrażonej effectuari powinno, gdzie dobra WIMci p. starosty kamionackiego, IMci p. hrabi Leszczyńskiego, IMci p. Urbańskiego, IMci p. Kruszelnickiego, IMci p. Walickiego i Rożniatowszczyzna JWIMci p. Koniecpolskiego wojewody sieradzkiego pamięci osobliwej i respektowi commendantur. Wsi zaś Hoszow, Witwica, Rozłuczki i Starkowiec części IMciów pp. Szumlańskich nazwane i Hoszowskich inhaerendo anterioribus laudis przy konserwacyej uwolnienia podatku podymnego i addytamentu do sądów fiskalnych ad ulteriorem tegoż sądu decisionem odsyłamy, zalecając IMciom pp. exaktorom, aby do tych dóbr żadnych nie posyłali exekucyi ani onych mogli impetere, sin secus liberam actionem w tychże sądach fiskalnych IMciom pp. possessorom z IMciami pp. exaktorami praesentibus warujemy. 7. A ponieważ się to ex calculo rzetelnie pokazuje, jako ziemia lwowska długów różnych

a) F. S. Jankowskiego.

u IMci p. podkomorzego lwowskiego IMci p. Siemińskiego, IMci p. Czołhańskiego, p. Norsesa i innych in urgentissima necessitate na prowianty moskiewskie, melioracyą fortyfikacyej lwowskiej, sustentament praesidiariorium miasta Lwowa i inne publiczne wydatki realiter zaciągnionych a dotąd nie wypłaconych sumę przeszło sto tysięcy winna, także ex anterioribus laudis tak wiele IMciów za oschłymi assygnacyami urgent swojej satisfakcyej, in onere których ciężarów aby dłużej nie zostawała i w publicznym ta ziemia nie upadła kredycie, na zapłacenie tedy pomienionych długów praevio calculo z inszymi do ordynaryjnego czopowego in cursu zostającego na lat dwie, dwoje szelężnego po miastach i miasteczkach tylko uchwalamy. Objaśniając ex mente wyraźniej konstytucyej i deklaracyej trybunału skarbowego radomskiego, aby tak czopowe jako i podwójne szelężne sublatis prawem libertationibus et protectionibus nemine excepto pod zwyczajną exekucyą wydawane było. Ktoby zaś po jurysdykcyach przy Lwowie będących od tego podatku chciał kogo zasłaniać i protekcyą mu dawać, tedy sam za to do skarbu przychodzącą należytość sub eodem executionis rigore zapłacić będzie powinien. 8. Do których to podatków superintendencyą niżej wyrażonym IMciom zlecamy, jako to do czopowego IMci p. Markowi Drogomirowi cześnikowi chełmskiemu z IMcią p. Józefem Sokolnickim skarbnikiem żydaczowskim. Że jednak IMć p. Siemiński ma przez kontrakt obwarowano, iż nie wprzód etiam expirato tempore administracyej swojej podatku czopowego ustąpić ma, póki erogowane de proprio IMci peculio nad perceptę prowentu summy, iuxta liquidationem circa calculum producendam przychodzące onemuż nie będą wypłacone, tedy etiam laudo praesenti pro securitate IMci toż samo exprimimus, iż póty w rękach swych podatek ten trzymać będzie, póki mu plus expensarum dystrybuta od nowych IMciów pp. administratorów in integro non restituetur. Do podatku dwojga szelężnego w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim superintendentiam zdajemy IMci p. Franciszkowi Janikowskiemu [a] cześnikowi żytomirskiemu sędziemu grodzkiemu żydaczowskiemu i IMci p. Felicyanowi Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu, którego to szelężnego cursus ma się zacząć die 1. Januarii anni proxime imminentis 1713 i trwać continuo ad integrum biennium. IMcie pp. superintendentes i administratores plus offerenti jako i czopowe puścić mają sine ulla aggravatione nomine rękawicznego nad ordynacyą publica dispositione ziemi uczynioną. A jako ten podatek ratami będzie wybierany, tak IMcie pp. dłużnicy i assignatarii IMciom pp. superintendentom i administratorom niemają być graves razem, ale także rathatim swoją należytość odbierać będą. 9. A że p. Norses uczynił znaczną wygodę ziemi naszej erogowanemi de proprio ad summam necessitatem pieniądzmi, adhaerendo tedy słuszności i przytem go circa laudum anterius conservando, dług onego do prowentu wyżej wyrażonego podatku ad exolvendum ratami w pierwszem laudum wyrażonemi odsyłamy i IMciom pp. superintendentom singulariter zlecamy. 10. Więc że pomienione podatki ob calamitates publicas bardzo się pokurczyły, ani długom pomienionym do zapłaty wystarczyć mogą, przeto ex indispensabili necessitate podatek od ludzi luźnych chrześciańskich, na usłudze żydowskiej przeciwko prawu wyraźnemu zostających, po taleru bitemu od głowy postanawiamy i do exakcyej tego podatku IMciów pp. Józefa Swirskiego z IMcią p. Wojciechem Popławskim naznaczamy, obligując aby IMcie zaraz po skończonym sejmiku teraźniejszym w całej ziemi lwowskiej i powiecie żydaczowskim lustracyą wszystkich osób chrześciańskich na służbie u Żydów zostających fidelissime bez wszelkiej ochrony spisali, a jeżeliby circa quantitatem ludzi po miastach i miasteczkach jakowa była sprzeczka, in tali casu magistrat miejski przy attendencyej IMciów pp. exaktorów lustrujących czeladź takową żydowską specyfikować a sami żydzi starsi, burmistrze, realitatem quan-

a) F. S. Jankowskiemu.

titatis onychże poprzysięgać powinni będą i za czeladź swoją ten podatek zapłacić onym nie wytrącając z myta. Które to regestra IMcie pp. exaktorowie ad informationem ziemi na sądy skarbowe blisko następujące comportabunt i podatek do swojej administracyej naznaczony intra spatium ćwierci roku wybrać mają. Jeżeliby też chcieli Żydowie ogólnie o ten prowent kontraktować, o to na tychże sądach fiskalnych czas i miejsce onymże determinatur. **11.** A ponieważ IMcie pp. administratores groszowego z miasta Lwowa erogują znaczne ustawicznie sumy na lenungi garnizonu tamecznego, gaże officierskie i sustentament niewolników z Sniatyna, Stanisławowa i Pokucia sprowadzonych, przez co assygnacye IMci p. podskarbiego w. koronnego punktualnej satisfakcyej swojej mieć nie mogą, zlecamy tedy IMci p. marszałkowi koła naszago, aby listem publico nomine pisanym expostulował z IMcią p. podskarbim w. koronnym o cofnienie assygnataryuszów i naznaczenie im skąd inąd gotowizny, ponieważ groszowe na expensę nieodbytą wyżej wyrażoną obraca się i dla tego assygnacye IMci p. podskarbiego w. koronnego dotąd wydane medietatem tylko w ziemi naszej wypłacać zlecamy, aż do uczynienia rachunku IMci p. podskarbiego w. koronnego i do koekwacyej na sejmie następującym w podatkach z inszemi województwy. **12.** Więc że na dyspozycyą tegoż IMci p. podskarbiego w. koronnego znaczne sumy z miasta Lwowa są in antecessum wydane, krórą expensę p. Kupiński rajca lwowski na trybunale skarbowym w Radomiu deduxit, dla informacyej tedy ziemiańskiej, aby tenże rachunek swój pomieniony p. Kupiński ad acta grodu lwowskiego in decursu dwóch niedziel podał iniungimus. **13.** A lubo przed tem IMciom pp. komisarzom ziemi na radomskim trybunale pracującym po trzy tysiące zł. ziemia nasza naznaczała, uważając jednak angustiam czasów teraźniejszych et egestatem skarbu ziemiańskiego IMci p. podstolemu lwowskiemu komisarzowi ziemi naszej po dwa tysiące zł. quotannis a nie więcej naznaczamy. **14.** A jako usus obtinet i prawo chce mieć zwykłą nad konflagratami kompassyą, tak chcąc pogorzelcom miasta Lwowa w publicznych ciężarach uczynić folgę, kamienice actualiter pogorzałe, w których szynki różnych trunków były, od podatku podymnego, czopowego i szelężnego do lat ośmiu ab actu praesenti uwalniamy. **15.** A że sub praetextu nowo erygowanego w mieście Lwowie cechu piwowarskiego niektórzy pp. rajcy i ławnicy sami po swoich kamienicach piw gorzałek i miodów, będąc pierwszej w mieście prerogatywy, exercent propinationes, a rzemieślnikom tegoż miasta szynku zabraniają i zakazują z uszczerbkiem pożywienia ludzi ubogich i z wielkim stąd nieporządkiem, chcąc tedy iniuriatis opportune subvenire IMciom pp. posłom na sejm ex limitatione następujący warszawski w supplemencie instrukcyi zalecamy, aby tak in publico ad status rzptej jako też partykularnie do IMci p. kanclerza w. koronnego naszego m. p. wnieśli za tymi rzemieślnikami gorącą imieniem ziemi naszej o wolny antiquis moribus onymże szynk instancyą. Interim nim o to dekret sądów Jkr. Mci nadwornych assessorski nastąpi, rzemieślnicy lwowscy aby mieli bez wszelkiej od kogokolwiek przeszkody liberam trunków propinationem laudo praesenti warujemy. Za miastem tymże jednak Lwowem respectu compactatorum z Żydami, aby dekret IMci p. kanclerza w. koronnego effectuari mógł etiam per comissionem, ciż IMcie pp. posłowie nasi eodem supplemento instrukcyej swojej ad intercessionem obligowani będą. **16.** Zabiegając przy tem retardationi i zamięszaniu obrad i sądów naszych, wszelkim oraz, które z niepotrzebnych kontrowersyi procedere inconvenientia zwykły, obviando, dawne prawa ratione infrascriptorum reassumujemy i one in rigore suo chcąc mieć, żeby IMcie pp. exaktorowie podatków publicznych w ziemi naszej tykający się quocumque titulo osobami swemi sądów fiskalnych odtąd eo usque nie zagajali, póki administracyej swojej kwitów non producent postanawiamy. **17.** Chcąc na ostatek prace IMciów circa bonum publicum ziemie naszej desudantium i koszta ile można w tej czasu ścisłości aliquatenus consolari, naznaczamy z prowentów tychże czopowego i szelężnego podwójnego IMciom pp. posłom naszym na sejm

warszawski obranym po sześciu tysięcy zł. p., która IMciów pensya po skończonej, da p. Bóg na sejmie ex limitatione przypadającym, funkcyej poselskiej na sejmiku relationis ad exolvendum IMciom demonstrabitur IMciom pp. deputatom wojska koronnego utriusque authoramenti praesentibus, a assygnacye do ziemi naszej po dwie ćwierci ultimarie uchwalone mającym, traktamentu sumę tysiąc zł. p. z przerzeczonych podatków ad exolvendum zlecamy. **18.** Wielebnym OO. Trynitarzom lwowskim na fabrykę kościoła i klasztora pięć set zł. p., OO. Karmelitom trzewikowym lwowskim pięć set zł. p., OO. Jezuitom samborskim tysiąc zł. p., OO. Dominikanom samborskim pięć set zł. eleemozyny, P. Złotorowiczowi pocztmagistrowi ratione poczty zł. p. czterysta naznaczamy. **19.** Mając zaś iustum respectum expens JWIMci p. koniuszego koronnego i WIMci p. starosty kamionackiego za wyprowadzenie Moskwy ex visceribus regni pro bono publico podjętych rekompensując, każdemu z IMciów po zł. trzy tysiące naznaczamy do wypłacenia z podatku ziemiańskiego za asygnacyą IMci p. komisarza ziemi naszej. **20.** A pretensye IMciów pp. exaktorów przeszłych podatków pogłównego w ziemi naszej, także IMci p. Koca podstolego buskiego i IMci p. Olszewskiego, niemniej folgę miastu Komarnu i Żurawnu cum attinenciis ex ratione wielkiej ruiny dóbr tych do sądów fiskalnych blisko następujących odsyłamy. **21.** Dobra zaś Laszki i Sroki dziedziczne IMciów pp. Wierzchowskich ex compassione nad ciężką przez tak wiele lat ruiną, którą w nich nieprzyjaciel ogniem i różnych wojsk uprzykrzone causarunt przechody, od podatku szelężnego do lat dwóch praesenti laudo uwalniamy. **22.** Podatku młynowego ponieważ minął czas wybrania naznaczony stringimus IMciów pp. exaktorów tegoż prowentu, aby sub rigore legis na reassumpcyą sądów fiskalnych do Lwowa sumę z tego podatku przychodzącą in paratis komportowali i do rachunku stawili się. **23.** Do tegoż rachunku jeżeliby IMcie pp. exaktorowie cuiuscunque exactionis na pomienione sądy pro praestando calculo nie stanęli, poenae peculatus irremisibiliter podlegać tenentur. **24.** IMci p. Orzechowskiego łowczego i sędziego przemyskiego interes respektem oschłej assygnacyej do nas wydanej dwa tysiące zł. naznaczamy, a IMci p. Adama Humnickiego starostę horodelskiego do sądów fiskalnych ziemi naszej lwowskiej za sędziego admittimus. **25.** Ziemia przemyska ta na zapłatę dwóch ćwierci przez sejm warszawski limitowany uchwalonych dwoiste generalne szelężne od wszelkich likworów in genere uchwala, ea jednak conditione, że większej repartycyej przyjąć nie może na wypłacenie tych dwóch ćwierci, tylko ośmdziesiąt tysięcy zł. p. A jeżeliby ten podatek tej sumy nie importował ad complementum onej supplebit ziemia. Do którego szelężnego za administratora obiera IMci p. Starzechowskiego stolnika bilskiego, obligując pomienionego IMć p. administratora, aby omni conatu o jak największą importancyą z miast tylko i miasteczek starał się, pociągając pro possibilitate, ażeby miasta i miasteczka według dawnych kontraktów i kwitów sumy, które na jedno szelężne dawali, teraz in duplo importowali. Zlecamy przy tem IMci p. administratorowi, aby pomienionego podatku na żadne insze prywatne expensa nie spendował, tylko na wypłacenie assygnacyej od IMci p. podskarbiego koronnego na pomienione ćwierci dwie wydanych. A jeśliby od zapłaty tych dwóch ćwierci zostawać miało, tedy na zapłacenie oschłych assygnacyi, z repartycyej na trzy ćwierci przez komissyą łucką i lwowską do ziemi nazej ordynowanej tudzież oschłych assygnacyi JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, za assygnacyami IMci p. komisarza ziemi naszej ordynujemy. Ktoren to podatek zaczynać się ma a die prima Januarii roku przyszłego 1713, a kończyć się będzie w tymże dniu roku 1714. **26.** Salarium IMci p. administratorowi naznacza się groszowe, szelężne i kwitowe, które non excessive brane być powinno. Obligujemy oraz tegoż IMci p. administratora, aby wszystkie honoraria rękawiczne do sumy pryncypalnej inkludował et nullo exquisito titulo na stronę swoją in detrimentum pryncypalnej sumy po miastach nie wyciągał, sub poenis legibus descripris. A in decursu anni, aby wszelką miał gotowość do rachun-

ków, któren iuramento powinien komprobować. 27. Na poprawę zaś moderunku i lenungi rocznie piechocie, wyprawy na trzysta sześćdziesiąt ludzi, rachując na lenung roczny jednego zł. sto, a na poprawę moderunku zł. sześćdziesiąt, uchwala ziemia przemyska po dwudziestu i trzech zł. z dymu jednego według taryfy anni 1710, na które IMć p. Wiszniewski a) regent grodzki przemyski wybierał. Do którego podatku poborcę IMć p. Marcina Kraińskiego obierany. Któren to podatek na lenungi i moderunki a nie na żadne insze expensa ziemi tylko regimentom w repartycyej będącym cedere powinien, za assygnacyami IMć p. komisarza naszego IMci p. poborcy wypłacony być powinien. Któren to IMć p. poborca od kwitu więcej pretendować nie powinien, tylko złoty od jednej wsi. Która to exakcya zaczynać się ma a die 1 Novembris anni praesentis a kończyć się powinna ultima Decembris anni eiusdem. A że IMciom pp. deputatom wojskowym tak polskiego jako i cudzoziemskiego zaciągu po te dwie ćwierci z assygnacyami IMci p. podskarbiego koronnego do ziemi przemyskiej ordynowanym, tak nieprędka satysfakcya ob calamitatem temporum obmyśla się, tedy IMciom tym tylko, którzy do tych dwóch ćwierci należą, in vim traktamentu zł. dwa tysiące z podatku szelężnego na teraźniejszym sejmiku uchwalonego naznaczamy. 28. Czopowe z ziemi przemyskiej w administracyę tegoroczną zaczynającą się a die 1 Augusti oddaje się IMci p. Charczewskiemu podstolemu sanockiemu w prenumeracie sum i jego pretensyach, ea adiecta clausula, aby tylko swoje sumy wybrał a inszych asygnacyi nie przyjmował i nie wypłacał, praevia jednak calculatione pomienionego IMci z obudwóch lat. 29. Ponieważ z dyspozycyej IMci p. komisarza naszego przeładowanie IMć p. Charzewski assygnacyami wielką teraz znalazł trudność w rachunku swoim, więc praesenti laudo cavetur, aby na prywatne largicye i oschłe assygnacye już nie od IMci p. komisarza naszego wychodziły assygnacye, ale od stolika na przyszłych sejmikach. 30. To zaś in posterum ostrzega się, aby IMcie pp. poborcy, exaktorowie cuiuscunque exactionis nie wypłacali żadnych assygnacyi de proprio peculio nad importancyę podatku, sub amissione summae superantis. 31. Ponieważ in instanti IMcie pp. Orzechowski łowczy i sędzia przemyski i Wasilewski starosta narewski z exakcyej swojej na teraźniejszym sejmiku rachować się nie mogli, ob defectum dokumentów perceptarum summarum, tedy na przyszłym sejmiku, cum sufficentioribus probationibus, do rachunków comparere powinni circa iuramentum praestandum. Jeśliby zaś pomienionym IMciom komissya radomska summ za dyspozycyą ziemiańską erogowanych nie przyjęła, to ziemia kompensować powinna. Ciż zaś IMcie resztę summy na asygnacyą JWIMci p. hetmana polnego koronnego dopłacić tenebuntur. 32. Ponieważ excedunt assygnacye IMci p. podskarbiego do ziem wydane proportionem podatków, tedy IMcie pp. poborcy w tym interesie znosić się powinni będą z IMcią p. komisarzem ziemi naszej. 33. Assygnacye i largicye oschłe, tak teraźniejsze jako i dawne, ponieważ na tym sejmiku zmieścić się nie mogą, do przyszłego odkładają się, tudzież OO. Karmelitów trzewikowych lwowskich do przyszłego sejmiku remittitur. 34. Miasto Sambor ponieważ przeciwko prawu jakieś sobie wymyśliło monopolium, inhaerendo anterioribus laudis annihilatur. 35. Miasto Stryj niedawnemi czasy pogorzałe od podatku czopowego na lat ośm poczynając a 1 Augusti anni praesentis uwalniany, ea facta praecustoditione, aby tylko sami pogorzelcy od płącenia tego podatku wolni byli, i inni pod nie nie podszywali się należący do płacenia czopowego. 36. IMci p. Borzęckiemu pułkownikowi jako concivi nostro, aby gaża była wypłacona od IMci p. Rytarowskiego wicesgerenta przemyskiego, chorągiew zaś IMci suo ordine upominać się ma wypłacenia assygnacyej. 37. Widząc nieustający nierząd ziemia nasza w miastach i miasteczkach w miarach, reasumuje dawne lauda in eo termino opisane. 38. Ponieważ IMć p. Antoni Borzęcki cześnik łęczycki w roku .... z IMcią panem Stanisławem

a) T. S. Wiszniowski

Siedliskim stolnikiem dobrzyńskim, do wybierania dwoistego szelężnego obrany egzaktor w ziemi przemyskiej z exakcyej tejże swojej na sądach fiskalnych ziemi przemyskiej i na trybunale radomskim w roku teraźniejszym tudzież i na sejmiku teraźniejszym dostateczną z percepty i expensy uczynił kalkulacyę i nad perceptę z delat wydał swoich własnych zł. ośm set, którą kalkulacyą iuramento comprobavit, więc wyżej pomienionych IMci p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego i IMć p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego et eorum successores liberos pronunciamus, salvam vindicationem IMci p. Antoniemu Borzęckiemu cześnikowi łęczyckiemu apud retentores w miastach i wsiach zostawujemy. **39.** Także IMci p. Wiszniewski wojski czerniechowski regent grodu przemyskiego w roku 1710 do wybierania podatku podymnego na moderunki i barwy z ziemi przemyskiej dla piechoty trzysta sześćdziesiąt należące, tejże ziemi przemyskiej obrany egzaktor, ponieważ praevio corporali iuramento, super fidelem axactionem przy stoliku marszałkowskim koła naszego in praesentia nostri in eam iuramenti rotham: Ja Dominik przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trójcy Św. jedynemu, iż w uchwalonych podatkach wybieraniu i wyciąganiu wierny byłem Najjaśniejszemu królowi JMci i rzptej i wszelką pracą i staraniem, szczerością i pilnością podatek ten według uchwały sejmowej i województwa mego uchwalony i postanowiony wiernie wyciągałem i wybierałem, żadnemu człowiekowi jakiegokolwiek stanu, płci i powołania, bądź dla miłości i przychylności albo nagrody nie folgując, ani też nad słuszność i prawo od kwitu wyciągając, a wybrane pieniądze bez odwłoki, nie obracając na swój pożytek własny, ani względem pofolgowania ani kwitów mniejszych dawania i upominków odbierania i dawania, pieniędzy żadnych nie biorąc ani wyciągając, do rąk tych i zupełnie oddawałem komu należało i ostatek oddam, komu należeć będzie, regestra exakcyej wiernie spisałem i one do grodu podam; o defektach pilną inkwizycyę czyniłem i dalej czynić będę, pieniądzmi przezemnie i subkolektorów moich wybranemi pożytku sobie nie przywodziłem i przywodzić nie będę ani onemi handlować będę, tak mi Panie Boże dopomóż i niewinna męka Chrystusa Pana, praestito — rachunek zupełny przed IMościami pp. deputatami od koła naszego na słuchanie tegoż rachunku deputowanymi, z pomienionej swojej exakcyej uczynił i na moderunki, barwę na tychże ludzi trzysta sześćdziesiąt po zł. stu czterdziestu na jednego rachując sumę pięćdziesiąt tysięcy czterysta zł. p. wybraną za asygnacyami skarbu koronnego wydanemi wypłacił, tudzież na lenungi rocznie po zł. sto na każdego człeka należące a sumę trzydzieście i sześć tysięcy wynoszącą za assygnacyami WJMci p. komisarza naszego ziemi przemyskiej wydał, tedy pomienionego IMci p. wojskiego czernichowskiego egzaktora z wyżej mianowanej exakcyej et summis modo suprascripto exolutis, sumę wraz złączoną ośmdziesiąt tysięcy i sześć czterysta zł. p. efficientibus pronuntiamus. **40.** A że przy sumie wyżej namienionej na też egzakcyę wybierał przerzeczony IMć p. wojski sumę czterdzieście tysięcy i jeden trzysta siedmdziesiąt i pięć zł. p. i deduxit assygnacyami WJMci p. komisarza ziemi tejże przemyskiej, iż według laudum sejmiku naszego do skarbu ziemi czterdzieście tysięcy sześć set trzydzieście i ośm zł. p. i groszy piętnaście importował, więc i z pomienionej sumy czterdziestu tysięcy sześciuset trzydziestu i ośmiu zł. i groszy piętnastu p. i zupełnej przerzeczonej exakcyej podymnego praesenti laudo perpetuo quietatur. **41.** Że zaś reszty siedmset trzydzieście i sześć zł. i groszy piętnaście p. ad complementum całej sumy z podatku pomienionego wyniknąć mającej przy IMci p. Wiszniewskim wojskim czernichowskim zostało, tedy i tę resztę wytrąciwszy za dymów trzy zł. sto pięćdziesiąt miasteczka Staremu Miastu ex ratione powietrza w temże miasteczku grasującego przez nas defalkowane, za asygnacyą WJMci p. komisarza ziemi naszej przemyskiej do skarbu ziemiańskiego wybrawszy z delat wnieść powinien. **42.** IMć p. Antoni Bal sędzia sanocki będąc obrany do wybierania groszowego na radzie warszawskiej uchwalonego anno 1710 wyrachował się naprzód na trybunale skarbowym ra-

domskim i sufficientem tak z percept jako expens dał calculationem, które wypłacił za assygnacyami JWIMci p. podskarbiego koronnego, delatę nawet de proprio aere wypłacił, i że żadnego przy nim nie masz remanentu na teraźniejszym sejmiku naszym deduxit kalkulacyą w skarbie uczynioną z podpisem IMciów pp. komisarzów i deputatów trybunału skarbowego radomskiego produxit. Ponieważ tedy żadnej u niego niemasz reszty, przeto IMcie pp. assygnataryuszowie deputaci wojskowi niepowinni impetere IMć p. poborcę i czekać mają ulteriorem decisionem rzptej i pieniędzy uchwalenia na sejmie przyszłym ad satisfactionem zasług swoich. Co zaś IMć nad pomienioną perceptę wydał, powinna ziemia na przyszłym sejmiku IMći kompensować, in quantum z pozostałych jeszcze delat nie wybierze. Interea retentores wszyscy tego podatku powinni wypłacać cum triplici pensione et refusione damnorum tenże podatek sub executione militari et poena peculatus. 43. Ziemia sanocka tot calamitatibus powietrza na ludzi i bydło niezmiernych inundacyi i szarańczy pressa, na uchwalone dwie ćwierci na sejmie teraźniejszym warszawskim zlimitowanym, niżej wyrażone podatki deklaruje, które IMcie pp. egzaktorowie, habita consideratione tak wielu wydanych od IMci p. podskarbiego koronnego assygnacyi, dla pomiarkowania za wiadomością JWIMci p. komisarza wypłacać będą. Najlepiej in cursu będący podatek groszowego na rok 1711 do exakcyej IMci p. Kazimierza Bukowskiego dysponowany zł. siedmnaście tysięcy wynoszący, na zapłacenie IMciom pp. assygnataryuszom na te dwie ćwierci teraz uchwalone asssygnacye mającym ordynuje. 44. Przy tem dwoje szelężnego drugi podatek, tj. od arend po zł. dziesięć od sta ze wsiów, a z miasteczek ad plus offerentiam, według dawnego prawa aby a prima Iannuarii anni 1713 płacony był uchwala. Do wybierania którego według przeszłorocznych kwitów in recompensam, że deklarowana pensia za komisarstwo do Moskwy anteriori laudo naznaczona differtur IMć p. Kazimierza Bukowskiego naznacza. 45. Na resztę zaś et refusionem szeląga czwartego na sejmie lubelskim uchwalonego przez wspomianego IMci p. Kazimierza Bukowskiego wybieranego, a na potrzebą ziemi obróconego, którego komissya radomska nie przyjęła do uchwalonego na poprawę moderunku wyprawnej piechoty na rok drugi po zł. sto ośm podatku na zapłacenie IMci p. Bukowskiemu zł. siedm tysięcy ośmset dziewięćdziesiąt i dziewięć i groszy dwadzieścia i pięć przydajemy po zł. czterdzieście i ośm, aby z każdego dymu tak, jak tak rok płacono, po zł. sto pięćdziesiąt i sześć wyniosło. Cursus tego podatku ad ultimam Decembris absque poenis ma być zakończony. A że ten przydatek należący za czwarty szeląg IMci p. Bukowskiego sumę excedet, tedy IMć p. Bukowski IMci p. Mikołajowi Giebułtowskiemu cześnikowi żydaczowskiemu, aby z superaty tysiąc zł. za komisarstwo moskiewskie do Żółkwi dawno naznaczone zapłacił, obligatur. Co zaś nad sumę IMci p. Bukowskiemu na czwarty szeląg naznaczoną i IMci p. cześnikowi żydaczowskiemu zapłacić nakazaną zostanie superaty, ta za asygnacyami JWIMci p. komisarza powinna być wypłacona. 46. Ten zaś teraz uchwalony po zł. czterdzieście ośm przydatek do rąk IMci p. Karola Bukowskiego obranego do uchwalonego podatku na wyprawę exaktora powinien być oddany, wraz z uchwalonym na wyprawę podatkiem, bez wszelkiej od kwitu płacenia pretensyi i kto uchwalony już oddał podatek i kwit otrzymał, jak odda teraz uchwalony additament, na tymże kwicie IMć p. exaktor co dał podatek z odebranego kwitować będzie additamentu. Skąd zaś jeszcze podatek nieoddawany, wraz go z teraz uchwalonym addytamentem IMć p. egzaktor na kwitach expediet. Jako zaś przeszłą exakcyę IMć p. Karol Bukowski na wyprawę podatek wybierał, tak IMci p. Jelcowi podczaszemu przemyskiemu pułkownikowi Jkr. Mci satisfaciet tudzież i z powtórnego na drugi rok podatku aby assygnacye IMci p. podczaszemu przemyskiemu i innym wypłacał. Addytament zaś po zł. czterdzieście i ośm teraz uchwalony IMć p. Karol Bukowski exaktor do rąk IMci p. Kazimierza Bukowskiego wybrawszy oraz i połowę groszowego oddać powinien. 47. Miasta w ziemi naszej, u których retenta wylikwi-

dowane znajdują się czopowego i kondemnować się dali, uniwersałem JWIMci p. marszałka sądów fiskalnych obwieszczone na przyszłą reasumpcyę sądów fiskalnych sub amissione defensarum compareant, do których ad vindicationem pozostałych retent czopowego przez dekreta fiskalne likwidowanych, po zakończonej sądów fiskalnych reasumcyej cum militari executione IMci p. Jakuba Wolskiego jako subdelegata iudicii fiscalis, którego in functione rotmistrzostwa approbowaliśmy naznaczamy. Który według dekretów fiskalnych i asygnacyej od IMci p. komisarza wydanych, aby miasteczka ziemi naszej sanockiej exekwował absque remissione do sądów fiskalnych obligatur. Interim IMć p. marszałek sądów fiskalnych przed reassumpcyą sądów uniwersałem powinien będzie obwieścić o zaczęciu onych miasta i possesorów. **48.** In recompensam zaś pracy IMci grzywny w dekretach in contravenientes przysądzone assignantur. Temuż IMci delaty skarbowe i dwadzieścia dymów mącznych dotąd niewypłaconych ad requisitionem IMciów pp. exaktorów lubo instygatora skarbowego zleca się exekwować. **49.** Pożyczone od ś. p. nieboszczyka IMci p. Franciszka Urbańskiego łowczego podolskiego na wyprawę chorągwi pod rotmistrzowstwem IMci p. Kobielskiego miecznika sanockiego pieniądze ponieważ dotąd nie wypłacone, jak IMć p. Stefan Giebułtowski podczaszy nowogrodzki siła z uchwalonego na zapłacenie tej sumy po zł. siedm podymnego niedobrał na sądach fiskalnych deducet, IMć p. komisarz ziemi naszej exolutionem niedobrania obmyśli. **50.** Także juxta obloquentiam anterioris laudi IMć p. Giebułtowski podczaszy nowogrodzki z JWIMcią p. wojewodą wołyńskim o sumę nieboszczykowi IMci p. Stamirowskiemu staroście mostowskiemu zapłaconą uczyni kalkulacyę na sądach fiskalnych, kędy satisfactio JWIMci p. wojewodzie obmyślona być powinna. **51.** Przy tem pożyczone u nieboszczyka ś. p. IMci p. Urbańskiego łowczego podolskiego od ziemi in obligationem IMciów pp. generałów moskiewskich czerwone złote iuxta assecurationem od ziemi datam, jeżeli ex calculatione z czopowego na sądach fiskalnych że niezapłacone pokaże się, IMć p. Dubrawski skarbnik i sędzia grodzki sanocki aby przeszkody w administracyej czopowego niemiał zapłacić sukcessorom śp. nieboszczyka IMci p. Urbańskiego łowczego podolskiego tenebitur, po którem wypłaceniu in recompensam pracy dwa razy na sejm lubelski i radę warszawską posługującego IMci p. skarbnika sanockiego, czopowe sanockie in administrationem IMci p. skarbnikowi sanockiemu puszcza się do wytrzymania naznaczonej sobie per lauda sumy do dwóch lat, salva calculatione jeżeli czego nie wybierze. **52.** Za prace i fatygi komisarskie IMci p. stolnikowi halickiemu ponieważ sam IMć reszty poczekać deklaruje sposób wypłacenia trzech tysięcy jako najprędzej IMć p. komisarz adinveniet. Także za poselstwo IMci p. podczaszemu przemyskiemu na sejm lubelski dwa tysiące obmyśli. IMciom pp. deputatom wojskowym do ziemi sanockiej assygnacye do teraźniejszych dwóch ćwierci uchwalonych mającym na traktament zł. tysiąc, IMci księdzu Ostrorogowi karmelicie już niedopiero deklarowane zł. trzysta, IMciom OO. Jezuitom samborskim zł. trzysta aby wypłacone były providebit. IMci p. Korytka podczaszego czernichowskiego recompensa za poselstwo do książęcia nieboszczyka kardynała do przyszłego sejmiku odkłada się, IMć p. zaś Dzięciołowskiego desiderium do sądów fiskalnych remittitur. **53.** Podatek młynowego jako się obrócił, IMć p. exaktor na sądach fiskalnych informabit. **54.** Do których sądów IMć p. Maciej Urbański i IMć p. Kazimierz Korabiewski stolnik gostyński adiungitur, na którego affektacyę IMcie pp. rewizorowie między Bartkówką a Powłokową rozdzielą z taryffy dymy, siła która wieś ma płacić dymów distinctim. **55.** IMci p. Humnickiemu podwojewodzemu sanockiemu na przyszły rok rotmistrzowstwo smolackie declaratur. **56.** IMcie pp. Dobrzańscy jeżeli chłopskich gruntów nie trzymają na sądach fiskalnych deducent i od podatków sine aggravatione dzierżawy IMci p. Błońskiego podczaszego bracławskiego liberabuntur. **57.** IMć p. Kazimierz Bukowski exaktor grosza czwartego na radzie warszawskiej uchwalonego a 1 Januarii ad ultimam Decembris in anno 1711 wybieranego, ponieważ re-

produxit kalkulacyą komisyej radomskiej, że ten podatek wypłacił de plano et integro, tedy ab impetitione IMciów pp. assygnataryuszów liber pronunciatur. **58.** Ponieważ limita sejmu dała nam czas do reflexyej i supplementu instrukcyej na sejmiku przedsejmowym IMciom pp. posłom danej, więc one napisawszy do grodu podać zleciliśmy IMci p. marszałkowi naszemu. **59.** A że iniquo fato z IMciów posłów od nas uproszonych sustulit śmierć ś. p. nieboszczyka IMci p. Franciszka Urbańskiego łowczego podolskiego posła ziemi przemyskiej, więc na jego miejsce uprosiliśmy Imci p. Mikołaja Rosnowskiego marszałka teraźniejszego koła naszego, obligując IMciów pp. posłów, aby circa activatatem jego stawali jeśliby jaki skrupuł miał exinde oriri. **60.** Rewizya dymów we wszystkich ziemiach postanowiona aby in spatio dwunastu niedziel continuari et effectuari mogła upraszamy IMościów pp. rewizorów. **61.** IMci p. Krynickiego dług aby z podatku mógł być oddany według dawnego laudum iniungitur. **62.** Suppliki wszystkie ponieważ na tym sejmiku zmieścić się nie mogą, więc do drugiego sejmiku odkładają się. **63.** Kiedy się zapatrujemy na porządek w inszych województwach praktykowany i my ad normam ich postanawiamy, aby wszyscy IMcie pp. dziedzice obligatorii et arendatorii possessores et quocunque titulo dobra w województwie tem trzymający regestra szkód poczynionych tak od wojsk szwedzkich, saskich, moskiewskich, kozackich i partyi polskich po grodach podali i one poprzysięgali. M[ikołaj] Rosnowski marszałek generału wiszeńskiego.

63. A d d i t a m e n t d o i n s t r u k c y e j na sejm zalimitowany IMciom posłom województwa ruskiego generału wiszeńskiego tj. ziemi lwowskiej JWIMci p. Dzieduszyckiemu koniuszemu koronnemu i WIMci p. Franciszkowi Cetnerowi staroście kamioneckiemu; z ziemi przemyskiej WIMciom pp. Mikołajowi Ossolińskiemu podczaszemu żydaczowskiemu i Mikołajowi Rosnowskiemu marszałkowi koła naszego; z ziemi sanockiej WIMciom pp. Józefowi Cetnerowi starościcowi lwowskiemu i Stadnickiemu wojewodzicowi wołyńskiemu do Warszawy dany die 17 Septembris 1712 anno. **64.** Ponieważ ultra mentem rzptej wojska saskie weszły w komput rzptej, serio iniungimus IMciom pp. posłom naszym, aby się in facie całej rzptej spytali IMć pp. hetmanów, qua autoritate pomienione wojska sine consensu rzptej gaudent privilegio wojska rzptej. Oraz starać się będą serio, aby pomienione wojska nie tylko z komputu wyszły ale i z całej Polskiej. **65.** IMcie księża biskupi nowa forma w rzptej niechcą ani hiberny importare do skarbu na zapłatę wojsku ani konsistencyami prodesse, zwalając molem na same tylko królewszczyzny a też wojsko pracą i odwagą swoją wszystkie dobra kościelne et patrimonium Christi zasłania. Ineant modum pp. posłowie z całą rzptą jakby temu zabieżeć, żeby same dobra królewskie i szlacheckie tanto oneri niepodlegały i żeby ad antiquum usum hyberna reducatur. **66.** Starać się o to będą IMcie pp. posłowie, aby w wojsku koronnem wszytkie szarze szlachcie polskiej applikowane były, o czem i z IMciami pp. hetmanami expostulubunt. **67.** Jeśliby rzpta miała na jakie odważyć się podatki, cavemus IMciom pp. posłom serissime, aby onych nie przyjmowali ad proportionem taryffy anni 1661 etiam cum discrimine sejmu i płacy wojsku nie przyjmowali tylko a prima Augusti anni 1710. **68.** Ponieważ sam IMć p. feltmarszałek Szeremet w uniwersałach swoich do województw wydanych profitetur, że in virtute traktatu cara IMci z Portą wojska moskiewskie powinny ustąpić z Polski, spytają się IMcie pp. posłowie nasi cum adiutorio statuum rzptej IMciów ministrów cara IMci, dla czego wojska moskiewskie do tych czas w Polsce morantur cum aggravatione województw. **69.** Do monarchów postronnych jeśliby jakie miały expediri legacye seriam uczynią IMcie pp. posłowie praecustoditionem, aby te poselstwa były expedyowane per senatus consilia. **70.** IMci p. podskarbiemu w. koronnemu koszta per ullas rationes IMcie pp. posłowie pozwolić nie powinni ani pozwolą, póki ten IMć p. podskarbi każdemu województwu nie poda perceptę sum generalnie importowanych wszystkich do skarbu i onych expens, aby się województwa miarkowały w tych

podatkach, które rigorissime exequntur a wojsko niepłatne. 71. Od tego zaś czasu na żadne importancye do skarbu podatków IMcie pp. posłowie nie pozwolą, ale aby antiqua forma płacone i zniesione gaże oficyerskie starać się będą IMcie pp. posłowie tudzież aby akcyzy wszystkie instruktarzem IMci p. podskarbiego wymyślone wszystkie były zniesione de toto serio zlecany IMciom pp. posłom. 72. Jeśliby na limitę dalszą sejmu niektóre subjekta pociągały, IMcie pp. posłowie na nie żadną miarą pozwolić nie powinni curabunt. 73. A ponieważ w uniwersałach Jkr. Mci cavetur limita sejmików, więc zniosą się IMcie pp. posłowie cum tota republica aby w maju zawsze mogły być sejmiki postanowione per constitutionem tak jako deputackie. 74. Clerus rithus graeci ponieważ abutitur prawa od rzptej sobie danego pociągając popowiczów i innych poddanych pod jurysdykcyę swoją, postarają się IMcie pp. posłowie aby reassumantur konstitucye o duchowieństwie rithus graeci, wszystka zaś familia i popowiczowie aby subsint iurisdictioni dworów IMcie pp. posłowie postarają się. 75. Śmieć IMci p. Gałęzowskiego pisarza ziemskiego lubelskiego daje nam animadwersyą, którą zlecamy IMciom pp. posłom, aby się postarali serio, żeby każde województwo mogło mieć swego pisarza, tak jak ma województwo wołyńskie. 76. Obviabunt oraz, aby tych w ziemstwie nie było depaktacyi jakie były dotychczas. 77. Zabiegając dalszym inkonweniencyom ne oriantur między dobrami ekonomiej samborskiej a szlacheckiemi, wymogą IMcie pp. posłowie komissyą per constitutionem approbowaną. 78. Za miastem Lwowem respektem compactatorum z Żydami instancyonować będą IMcie pp. posłowie do IMci p. kanclerza w. koronnego, aby mógł dekret etiam per comissarios effectuari w tym interesie, tudzież o kassacyę cechu browarskiego lwowskiego starać się będą. 79. Kiedy zaś e medio IMciów pp. posłów naszych substulerunt fata ś. p. IMć p. Urbańskiego łowczego podolskiego posła ziemi przemyskiej, więc my associamus z tejże ziemi na miejsce jego do IMciów pp. posłów IMć p. Mikołaja Rosnowskiego marszałka teraźniejszego koła naszego, zlecając IMciom pp. posłom, aby circa activitatem jego stanęli serio, jeśliby jaki wniść miał o to skrupuł. 80. Ostatek activitati IMciów pp. posłów zlecamy, którzy cokolwiek uznają proficui tak całej rzptej jako i województwu naszemu aby to manutenere chcieli upraszamy. M. Rosnowski marszałek generału wiszeńskiego.

Castr. Prem. Rel. 494 p. 1361—1380. Fasc. Cop. Castr. San. 112 p. 3173—3195; Castr. Leop. Rel. 497 p. 1742—1772; artykuł 10 o podatku od sług żydowskich Ibidem p. 1605—1606. Rękp. b. Potockich w Raju N. 25 l. 49.

196.

Wisnia, 3. kwietnia 1713.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmik relationis za uniwerssałem Jkr. Mci p. n. m. po zerwanym iniquo rzptej fato sejmie na dzień trzeci miesiąca kwietnia złożony na zwyczajne do Wiszni miejsce zjechawszy się, po odebranej od IMciów pp. posłów na sejm pomieniony od nas obranych relacyi takowe za uniwersalną zgodą czynimy postanowienie. 2. A naprzód uważając województwo nasze expositum w przeczytanym uniwersale Jkr. Mci p. n. m. doloris sensum super inpropitiam sortem rzptej przez zerwanie sejmu, dla niezgód, emulacyi, diffidencyi privatorum, ubolewać sensibiliter musi nad tą nieszczęśliwością publiczną tejże rzptej, która dla zachodzących intryg tem bardziej coraz in sua fata ruit, widząc się być undique perimentibus malis obarczoną, a zatem zabiegając szkodliwym na

ojczyznę naszą konsekwencyom, że in praesenti rerum statu ani skuteczna obrona rzptej ani obmyślenie in futurum zasług na ukontentowanie wojska subsequi nie może, umyśliliśmy naprzód wyprawić IMciów pp. posłów do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. upraszając Jkr. Mci, ażeby inflicta rzptej vulnera ex occasione niedoszłego sejmu przez złożenie nowego ordynacyjnego lub też exorbitantiarum konnego sejmu jako najprędzej z ojcowskiej klemencyi sanare raczył, tychże IMciów pp. posłów obligując, ażeby tąkowąż legacyę przy instrukcyi sobie danej do JO książęcia IMci prymasa o instancyę ad maiestatem w tejże całego województwa expostulacyi wypełnić raczyli. Do której legacyi destynujemy z ziemie lwowskiej IMci p. Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, z ziemi przemyskiej IMci p. Orzechowskiego podczaszego bilskiego, z ziemie sanockiej IMci p. Kruszelnickiego stolnika czerniechowskiego, obligując pomienionych IMciów amore patriae, ażeby jako najprędziej pośpieszyli et quam totius włożonej funkcyi na siebie munus exequi omni studio et conatu starali się. 3. A że nietylko z relacyi IMciów pp. posłów naszych, którzy z tego niedoszłego sejmu powrócili ale i z inszych in antecessum wziąwszy próbę i informacyę o zawodzie w tym publicznym, że teraźniejsze senatus consilium i dawniejsze in praeiudicium praw dawnych i zwyczajów wdawały się in materias status totam rempublicam concernentes, destynując legacyę do traktatów cum exteris principibus de pace et de bello, zlecamy tedy ex communi assensu congressu naszego IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby solenną coram actis authenticis quibusvis, a osobliwie województwa naszego zaniósł manifestacyą de invaliditate tak dawniejszych jako też i teraźniejszego senatus consiliorum, tudzież ratione naznaczonych na extraordynaryjne expensa sum ze skarbu koronnego cum detrimento walniejszych i pilniejszych rzptej potrzeb[1]). 4. Podobnąż protestacyą uczynić zlecamy imieniem całego województwa temuż IMci p. marszałkowi koła naszego de nullitate uczynionej IMci p. podskarbiego w. koronnego kalkulacyi przed IMciami pp. deputatami z sejmu immediate destynowanymi tum de nullitate podpisów na tejże kalkulacyi, ponieważ non subsecuta informatio in facie całej rzptej peractae calculationis przez pomienionych Imciów pp. deputatów na to destynowanych, intervenienti czasu zerwania sejmu, tum de nullitate przyznania erogowanych sum temuż IMci p. podskarbiemu w. koronnemu i danego tylko in senatus consilio kwitu inscia plena republica i wszelkich sum nad wolą rzptej przez IMci p. podskarbiego wyliczonych, które się powinny były na ukontentowanie dobrze zasłużonego rycerswa polskiego obrócić. 5. A że obolevit memoria chwalebnego w województwie naszem dzieła, tak wielą konstytucyami ufundowanego, które corocznem okazowaniem na miejscach prawem opisanych przezorną in omnem casum gotowością popisować się zwykły, zaczem inhaerendo prawom i konstytucyom tak dawniejszym jako i późniejszym przeszłego sejmu zalimitowanego o popisach titulo okazowania obwarowanym reassumujemy na zawsze popisy województwa naszego na miejscach zwyczajnych prawem opisanych. Którym popisom lubo prawo zwyczajny czas post Conductus Paschae praescripsit, z pewnych jednak reflexyi województwa naszego et pro maiori commoditate wcześniejszego czasu pomienione popisy nazajutrz po św. Trójcy tj. pro die duodecima Junii determinujemy, kędy wszyscy IMcie pp. obywatele województwa naszego każdy do swojej ziemi ze wszelką ad operationem belli gotowością, na naznaczony czas stawić się będzie powinien i popisać sub rigore de expeditione bellica. Na tymże miejscu i porządek okazowania się i wszelką naturalis defensionis in omnes casus gotowość na zawsze duraturam obmyśleć deklarujemy· 6. A kiedy dóbr ziemskich immunitas tot legibus obwarowana, a osobliwie walną radą warszawską recenter cum omni rigore opisana, teraz znowu dolendo exemplo cum summa depressione stanu szlacheckiego privato ausu IMciów pp. regimentarzów paletowymi grevatur dyspozycyami in

[1]) Ob. poniżej N. 202 manifestacyę marszałka sejmikowego.

praeiudicium prawu pospolitemu przez extorsyę nie tylko należących in natura prowiantów, ale quod gravius gotowych pieniędzy, przechodów, noclegowania, popasowania i ustawicznych z niemałą ruiną cyrkulacyi, zaczem ad remonstrationem et liquidationem pomienionych szkód i tak wielu pretensyi do wojska zachodzących naznaczamy za plenipotancyaryuszów z całego województwa tj. ziemi lwowskiej IMć p. Marcina Wieniawskiego, z ziemi przemyskiej IMć p. Wisłockiego miecznika żydaczowskiego, z ziemi sanockiej IMć p. Jaworskiego subdelegąta sanockiego. 7. Którym to IMciom pp. plenipotencyaryuszom iniungimus, ażeby naprzód zniosszy się z IMciami pp. komisarzami od JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego naznaczonymi ad liquidationem et disiudicationem krzywd i pretensyi iniuriatorum, każdy z pomienionych IMciów, wyjąwszy z grodu szkody per oblatam una cum iuramentis wydanie generalnym extraktem, o jako najskuteczniejszą ukrzywdzonym starali się satysfakcyą, in casu zaś niedojścia której, agere ma każdy z IMciów imieniem całej ziemi swojej ze wszystkimi IMciami pp. wojskowymi inferentibus iniuriam, każdego przypozwawszy czy to regimentarza czy oficyera ubi de iure competierit, czyli to w wojskowych sądach czyli też trybunale skarbowym lubo koronnym non praecludendo viam tym IMciom, którzy sami przez się o swoje krzywdy w trybunale koronnym promovere causam i one intentować zechcą. 8. IMcie pp. obywatele zaś województwa naszego wszelkich szkód za paletami, przechodami et quocunque titulo et praetextu poczynionych exorbitancyi, tak teraźniejszych jako i dawniejszych, sufficienter pospisowawszy regestra, per oblatam do grodów podać jako najprędzej praevio iuramento supra realitatem tych szkód przez podstarościego swego i dwóch poddanych powinni będą. IMcie pp. officyalistowie zaś grodzcy przyjmować mają ze wszelką dyskrecyą pomienione szkody, kontentując się od suscepty i oblaty szkód jednym złotym, drugim od extraktu i pieczęci. Tych zaś juramentów i szkód popisanych regestr jeden in forma protoculi na to samo obrócić będą powinni. Które to dochodzenie krzywd że za sobą znaczne pociągają expensa, zaczem kiedy IMcie pomienieni panowie plenipotenciariuszowie skuteczną usługą swoją probabunt activitatem suam, tedy erogowane expensa kompensować pomienionym IMciom deklarujemy. 9. Dla łatwiejszego jednak dojścia sprawiedliwości mając nadzieje uczynienia satysfakcyej arripimus breviorem viam, czyniąc rekurs ad legitimam protestatem do IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, destinując eo nomine legacyą w osobach IMciów pp. p. Jana Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego z lwowskiej, IMci p. Wolskiego chorążego malborskiego z przemyskiej, IMci p. Wisłockiego miecznika żydaczowskiego z sanockiej ziemi, IMci p. Stefana Zawadzkiego podczaszego bracławskiego z żydaczowskiego powiatu cym instrumento characteris domówienia się de gravamine et tanto praeiudicio dóbr szlacheckich, upraszając JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, ażeby nietylko przez wysadzenie IMciów pp. komisarzów od wojska wszystkie iniuriatorum pretensye incunctanter exemplari disiudicatione uspokoić nakazał, ale też ażeby in posterum similes abusus et licentiam IMciów pp. wojskowych tak samych IMciów pp. regimentarzów, jako też od nich dependentes rigore ad mentem prawa poskromić i powściągnąć raczył. 10. A że dotychczas IMcie pp. rewizorowie na zlustrowanie dóbr po wszystkich ziemiach województwa naszego naznaczeni dotąd niezakończyli funkcyej swojej, tedy obligujemy pomienionych IMciów praesenti sancito, ażeby quantotius tę generalną rewizyą kontynuowali i one do skutku przywiódszy, ex limitatione da Bóg reassumpcyej na przyszłym sejmiku doskonałą uczynili negocyacyej swojej i usługi całego województwa relacyą, do której miasta Jarosławia poobalane kamienice i onych investigationem referujemy. Którzy IMcie pp. rewizorowie że się uskarżają supra renitentiam niektórych miast, miasteczek i wsiów, że postanowionej laudo publico rewizyej nie pozwalały, tedy za odniesieniem takowych sprzeciwiających się prawu i uchwałom całego województwa arbitraria impositione dymów karać

na przyszłej reassumpcyi, deklarujemy. Niemniejszą zanoszą kwerimonią IMcie pp. egzaktorowie różnych podatków jako to osobliwie groszowego, szelężnego i czopowego, którzy od lat kilku dla podobnych renitencyi dóbr różnych podatków dotąd dobrać nie mogą. **11.** Zaczem in fundamento konstytucyi walnej rady warszawskiej de rigore super retentores podatków wszystkie, czyli to na trybunale skarbowym czyli na sądach fiskalnych czyli też w sądach grodzkich otrzymane na takowych kondemnaty, praesenti laudo aprobando iniungimus IMciom pp. exaktorom, ażeby executione militari zwyż wyrażone podatki ewinkowali. **12.** Które zaś miasta albo wsi nietylko zatrzymują podatki, ale ani do kontraktowania onych z IMciami pp. egzaktorami non accedunt ani się exekwować dają, takowych propter disiudicationem do sądów fiskalnych odsyłamy. Które pomienione sądy in fundamento prawa postąpić sobie z nimi powinni. **13.** Od win także czyli w miastach czyli we wsiach lubo klasztorach znajdujących się, lubo beczkami i antałami całkowicie lubo garcami przedawanych, i od tych ażeby practicata] methodo podatki non obstantibus quibusvis protestationibus płacone były praesenti laudo obstringimus, renitentes a) zaś za doniesieniem do sądów fiskalnych disiudicationi onych committimus. **14.** Deposita w kole naszem IMciów pp. egzaktorów dawnego podatku kołowego od młynów, foluszów, tartaków i stęp należącego querela, iż IMcie pp. niektórzy renitentes anteactis sancitis nostris postanowionego podatku wypłacić recusant, przeto my reasumendo anteacta sancita nostra, authoritate laudi praesentis instantaneam renitentibus nemine excepto pomienionym IMciom pp. egzaktorom iniungimus podatku tego solutionem, sub rigore lege publica interposito. **15.** Koekwacyej miar lubo tak wielu laudis conventus nostri visnensibus circumscrypcye czyniliśmy, aby wedle ordynacyej postanowionej miary po całem województwie naszem były równe w każdej ziemi, wedle miary pierwszego miasta tejże ziemi, jako w lwowskiej wedle miary ratuszniej we Lwowie, w przemyskiej wedle miary w Przemyślu, w sanockiej wedle miary w Sanoku, strychem każde zboże mierząc, i na to z ordynacyej z sądów fiskalnych przez naznaczonych IMciów pp. rewizorów po miastach i miasteczkach cychowane miary są porozdawane. Że jednak przeciw wyraźnemu prawu rebelles miasta tak główniejsze jako i inne królewskie, duchowne i dziedziczne zostają, podstawując et subministrando sobie miary contra fas et aequum secundum libitum suum, osobliwie piekarze, słodownicy, w postpozycyej mając kłodowe i cechowane miary wymierzone według postanowienia, i na insze fałszywe i wymyślne kupując z wielką krzywdą przedających, obviando tedy huic malo et licentiae ex communi consensu koła naszego obligujemy IMciów pp. podwojewodzych ziem wszystkich, aby każdy w swojej ziemi exequendo munus funkcyej swojej tym wszystkim, którzy w postpozycyi to wyraźne prawo o miary i tak wielu konstytucyami obwarowane mają, possessora miast i miasteczek tudzież magistratom nieposłusznego miasta, że non sunt observatores legum publicarum instituat accionem, observatis gradibus naprzód do grodów ad terminos tactos, tandem in casu contraventionis do trybunału koronnego z nieodwłoczną iudicatorum o pomienione miary exekucyą, ażeby tak Chrześcianie jako Żydzi nie ważyli się contra legem publicam i teraźniejszej uchwały sejmiku naszego ab hinc wymyślne i fałszywe subministrare miary tak w miastach, miasteczkach jako i we wsiach po karczmach sub poenis ex arbitrio iudicii decernendis et amissione zboża fałszywą miarą wymierzonego. **16.** Reassumpcyą sądów fiskalnych po ziemiach tj. w przemyskiej we wtorek zaraz post dominicam Conductus Paschae, w lwowskiej zaś i w sanockiej ziemiach iuxta suam cadentiam składamy cum ea praecustoditione, ażeby IMcie pp. egzaktorowie kwitu niemający na pomienionych sądach nie zasiadali, jako też IMcie pp. sędziowie żadnych expens sine sancito sejmiku nie czynili ani się wdawali w interesa i dyspozycye do sejmiku nale-

a) F. S. retentores.

żące sub nullitate usurpatae dispositionis i wszelkiego ultra potestatem suam lege circumscriptam pozwolenia sobie, ale tylko ad disiudicationem odesłanych spraw z sejmiku do pomienionych sądów, jako to o zatrzymane podatki, tudzież do wysłuchania rachunków i uspokojenia IMciów pp. egzaktorów, którym iniungimus, ażeby na teraźniejszych następujących sądach w swoich ziemiach każdy tak z wybranych percept jako też z erogowanych expens sufficientem uczynili calculationem, kędy interesa IMci p. Czołhańskiego podstolego chełmskiego i IMci p. Korytka podczaszego czerniechowskiego na pomienionych sądach ziemi lwowskiej zmieścić się mają. Do takowychże sądów fiskalnych ziemi przemyskiej in suplementum przydajemy za sędziów IMć p. Mniszka skarbnika przemyskiego, IMć p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego i IMć p. Antoniego Bala sędzica sanockiego. **17.** A że zachodzą IMciów pp. assygnataryuszów kwerymonie na IMciów pp. egzaktorów o niewypłacenie asygnacyej a IMcie pp. egzaktorowie jedni się przeładowaniem assygnacyej nad importancyą podatków exkuzują a drudzy na renitencyą miast, miasteczek i wsiów uskarżają, tedy authoritate praesentis laudi tak pierwszym jako i powtórnym naprzód na następujących sądach calculationem iniungimus, po której cokolwiek pokaże się delat niewypłaconych, te IMciom pp. asygnataryuszom aby IMcie pp. egzaktorowie wydali zlecamy, które sobie cum adminiculo subkolektorów exekwować mają. In quantum by się zaś w których dobrach na delatę wydanych kwit z wypłaconego podatku miał pokazać, tedy IMć p. egzaktor szkodę possessoribus de proprio refundere powinien będzie. **18.** Ziemia lwowska ponieważ w wielkie zaszła długi, na których znoszenie dwoje szelężne i pogłówne od czeladzi żydowskiej per sancitum sejmiku przeszłego uchwaliła, więc ten podatek na samą tylko exolucyą długów ziemiańskich i uspokojenie assygnataryuszów i żeby się żaden quocunque titulo et praetextu nie interesował oprócz dyspozycyej ziemiańskiej praecustodimus IMciów pp. egzaktorów wyżej wyrażonych podatków, ażeby bez dyspozycyej ziemiańskiej na żadne insze assygnacye pomienionych podatków nie wydawali sub refusione et solutione de proprio. **19.** Uskarżaja się przy tem IMcie pp. obywatele województwa naszego na depaktacye w kancelaryach grodzkich, zaczem w tem tedy subveniendo requirentibus obligujemy IMciów pp. deputatów naszych na trybunał, aby authoritate sua procurent wyjęcie autentyczne per extractum dekretu w tej materyej, pod laską IMci p. Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego ferowanego i ten po grodach województwa naszego podali ad informationem każdemu, iniungendo praesenti laudo IMciom pp. regentom, ażeby jako teraz tak i na potem nad wyrażone w pomienionym dekrecie kwoty od pieczęci, suscepty, oblaty etc. nie wyciągali, sub rigore w dekrecie apposito. **20.** Komendę nad smolakami post fata godnej pamięci IMci p. Stefana Tureckiego miecznika dobrzyńskiego wakującego rotmistrzostwa pro securitate pogranicza od Węgier trzymać zlecamy IMci p. Bratkowskiemu porucznikowi do przyszłej reasupcyej zalimitowanego sejmiku, na której elekcyą rotmistrza deklarujemy, obstringendo jednak pomienionego p. porucznika, ażeby sołtysów do swojej komendy należących, których będzie widział do służby capaces, zatrzymał in actuali obsequio, nie biorąc od nich pieniędzy. **21.** Subveniendo przy tem interesom ziemi sanockiej, ażeby w dyspozycyach swoich aliquam nie ponosiła remoram post ascensum na senatorskiej godności stopień JWIMci p. Szymona z Gośniewic Wolskiego, przedtem stolnika halickiego i komisarza pomienionej ziemi sanockiej teraźniejszego zaś kasztelana przemyskiego, destynujemy i aktualnie obieramy na miejsce pomienionego IMci za komisarza magnorum meritorum IMć p. Franciszka z Dubrawki Dubrawskiego skarbnika i sędziego sanockiego. **22.** Nie tylko przy tem z respektu zasług JWIMci p. Klemensa Ustrzyckiego teraźniejszego zaś kasztelana sanockiego ale in fundamento przywileju od Jkr. Mci p. n. m. de data undecima Julii anno millesimo septingentesimo primo w Warszawie na mostowe w dobrach Pietraszowce dziedzicznych pomienionemu IMci danego, toż mostowe iuxta privilegium Jkr.

Mci praesenti congressu aprobando, liberam axactionem onego pozwalamy. **23.** Godne i dowodne zasługi w rzpltej a particulariter w województwie naszem godnej pamięci IMci p. Stefana Tureckiego, miecznika dobrzyńskiego rotmistrza pogranicznego od Węgier, jako słuszną merentur gratitudinem, tak wszelkie IMci pretensye w niedobranym podatku czopowego ob renitentiam miast i miasteczek pomienionemu IMci w zasługach naznaczonego praevia liquidatione z sukcessorami pomienionego IMci na sądach fiskalnych dobierać i exekwować tymże IMciom pp. sukcesssorom pozwalamy. **24.** IMcie pp. Dobrzańscy i insi szlachta w ziemi sanockiej, poddanych swoich nie mający, w interesie płacenia podatku dymowego iuxta sancitum alterius laudi conservantur. **25.** Satysfakcyą regimentowi pieszemu IMci p. Jelca podczaszego przemyskiego w ziemi sanockiej, IMci p. Bukowskiemu, tak za dawniejszemi jako i teraźniejszemi assygnacyami iniungimus. Traktament IMciom pp. deputatom na przeszłym sejmiku deklarowany pro satisfactione do IMci p. Starzechowskiego stolnika bilskiego egzaktora ziemi przemyskiej remittimus. Interes miasta Stryja za instancyą IMci p. kasztelanowej krakowskiej hetmanowej w. koronnej, ratione konflagracyi, circa sancitum anterioris laudi zachowujemy, dalsze zaś desideria pomienionego miasta ad decisionem przyszłego da Bóg sejmiku, ex limitatione przypadającego, odkładamy et ad relationem IMciów pp. rewizorów; podobnąż instancyą JWIMci kasztelanowej kijowskiej za miastem Sokołówką [a] do tejże reassumpcyej z limity remittimus. Miasteczko Biały Kamień na instancyą JO. księcia IMci wojewody krakowskiego przy dawniejszych taryfach podatku szelężnego, salva jednak cognitione onych przez sądy fiskalne konserwujemy. **26.** Rekompensując przytem prace i fatygi IMci p. Gumowskiego towarzysza roty pancernej JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego w rugowaniu z województwa naszego paletujących chorągwi, naznaczamy z ziemi lwowskiej zł. tysiąc, z przemyskiej zł. tysiąc, z sanockiej zł. pięć set, obligując pomienionego IMci, ażeby starał się wszystkie chorągwie dotąd jeszcze znajdujące się z ziem i powiatów województwa naszego actualiter wyprowadzić et exequi munus suum przy ordynansie JOIMci p. kasztelana krakowskiego w. koronnego. **27.** Ponieważ zaś praesenti rerum statu, gdzie skombinowane na rzptą nieszczęśliwości coraz augmentantur, potrzebna jest z drugiemi województwy consiliorum communicatio, do której że dla krótkości czasu teraz przyjść nie mogliśmy, przeto eandem communitationem z województwy przez umyślne na to legacye do przyszłej ex limitatione sejmiku reasumpcyej odkładamy, tudzież i insze wszystkie materye, które propter exiguam capacitatem czasu et ex rationibus inszych publicznych i pilniejszych cirkumstancyi pomieścić się nie mogły, jako to instancye różne, supliki. Także IMci paniej Żurakowskiej cześnikowej żydaczowskiej interes i insze wszystkie także do pomienionej reassumpcyej sejmiku odkładamy. **28.** Który to sejmik pro die duodecima Septembris nazajutrz po deputackim sejmiku authoritate praesentis laudi pod laską IMci p. marszałka koła naszego limitujemy. Działo się w Wiszni, dnia trzeciego kwietnia roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego trzynastego. Jerzy Antoni Łączyński podkomorzyc nowogrodzki, marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 498. p. 1069—1085; Castr. Prem. Rel. 495 p. 943—953; Castr. Sanoc. Rel. 207 p. 1907—1918; Fasc. Cop. C. San. 32 Nr. 631; Fasc. Cop. Castr. Leop. 17 p. 677—685; Rękp. b. Oss. 322 p. 2—7; Castr. Zydacz. Rel. 88 p. 1177—1189; Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 4 Nr. 113. Artykuły 6—10 w Castr. San. 207 p. 752—755.

---

a) L. Krokołówką.

197.

Wisnia, 3. kwietnia 1713.

Instrukcya sejmiku posłom do króla.

1. Instrukcya IMciom pp. Golejewskiemu stolnikowi ciechanowskiemu, Orzechowskiemu podczaszemu bilskiemu i Kruszelnickiemu stolnikowi czerniechowskiemu posłom z generału województwa ruskiego do Jkr. Mci p. n. m. wyprawionym z sejmiku wiszyńskiego dana die tertia Aprilis 1713. 2. Przez nieszczęśliwe na całą rzpltę naszą nawałności jako wycieńczona wspieraniem nachylonych tej ojczyzny interesów fortuna miserum permisit casibus orbem, któż nie widzi, że Jkr. Mć p. n. m. maiori prudentia fato tę naszą rzpltę częścią przez nieprzyjacielskich impetów attakowania, częścią per violentos civilis discordiae impulsus ni.. machinam pondere victam suo robore ojcowskiej wspiera prowidencyi. Bez ujmy jednak doświadczonej jego in arte regnandi dzielności i to się przyznać może, iż zagęszczone nieraz ab intra et ab extra horrendi motus, które patriam violento turbine perflant, lubo dość mężne in tolerandis adversitatibus dobrotliwego pana serce do owego przywiodły żalu. Atlas en ipse laborat vixque humeris cadentem sustinet axem. Atoli stawający zawsze przy dostojeństwie majestatu pańskiego i swobód ojczystych doświadczony synów koronnych zelus subministrować powinien integritati upadającej ojczyzny fulcra et decora. Dopomaga województwo nasze wyrażonym w uniwersale Jkr. Mci p. n. m. żalom nad tak niepomyślną zerwanego prywatnemi dyfferencyami sejmu wiadomością. I dla tego zabiegając województwo nasze cadentibus in praeceps fatis w upadających prawach i swobodach ojczystych destynuje IMciów pp. posłów swoich do Jkr. Mci p. n. m. z oświadczeniem się naprzód z powinną wiernego poddaństwa expressyą a potem na uleczenie w tak ciężkim razie vulnerum reipublicae supplikować będą do majestatu Jkr. Mci p. n. m. aby nam ex paterno ku synom swoim amore sejm ordynaryjny lub exorbitantiarum miłościwie złożyć i determinować raczył, na którymby sua legibus forma wrócić się mogła i cokolwiek ex orbita praw dawnych wypadło wniść w swoją ryzę mogło. 3. Pozwoli Jkrólewska Mć p. n. m. dobrotliwy wzgląd swój, który wraz publicas et privatas universi curas complecti i penetrować raczy, gdy po tych suplikach, które vota populorum wnosić mogą, idzie najniższa województwa naszego pro emeritis civibus instancya, stawiamy i obtutu łask pańskich IMć p. koniuszego koronnego ustawicznemi pro bono publico usługami jako też distinctis czasów teraźniejszych et fortunae calamitatibus probatum. Mamy nadzieję, że ledwie non ad cineres przyprowadzoną substancyę jego niedopuści na ostatek arescere fons distributivae iustitiae i z tak jawnie a continuo od lat kilku uciemiężonego jure belli przez różnego żołnierza exorbitancye większe i wspanialsze dobroci swojej wystawi dzieło. 4. Ponawia województwo nasze najniższą suplikę ad paternum sinum Jkr. Mci p. n. m. za IMcią p. Łączyńskim podkomorzym nowogrodzkim marszałkiem koła naszego sejmiku teraźniejszego, ażeby w rekompenzę utraconej fortuny swojej i dóbr funditus zrujnowanych przez wojska Jkr. Mci saskie i inne postronne portionem łaski pańskiej distributivae iustitiae Jkr. Mci p. n. m. mógł otrzymać. Reliqua super probatam IMciów pp. posłów w usłudze województwa naszego activitatem składamy.

Rękp. bibl. Ossol. t. 322 p. 7(b)—8(b).

198.

Wisnia, 3. kwietnia 1713.

Instrukcya sejmiku posłom do prymasa.

1. Instrukcya IMciom pp. Golejewskiemu stolnikowi ciechanowskiemu, Orzechowskiemu podczaszemu bilskiemu i Kruszelnickiemu stolnikowi czerniechowskiemu posłom z generału województwa ruskiego do JO księcia IMci arcybiskupa gnieznińskiego prymasa Korony Polskiej i W. Ks. Litewskiego wyprawionym z sejmiku wiszyńskiego dana die tertia Aprilis 1713. 2. W niezdesperowanej jeszcze lubo inter tantam na rzpltą fatorum colluviem prowidencyi Boskiej województwo nasze bierze nadzieję salvandae libertatis, kiedy JO księcia IMci prymasa w primicyalnej godności prerogatywie widzi nietylko interesów publicznych firmissimum protectorem, lecz promovendae religionis et pietatis zelosissimum zawsze obserwatorem. Animat tem bardziej jeszcze civium serca w liście do nas pisanym tak pobożna JO księcia IMci prymasa żarliwość, która do salwowania upadającej in praeceps wolności po zerwanym impropitio fato teraźniejszym sejmie podając media z tak niebezpiecznej publicznego nieszczęścia toni eluctandi, nie gdzie indziej, tylko in pectoribus et armis wolnego narodu a w nim stanu szlacheckiego dostąpienia tranquilitatis publicae zakłada robur. W czem ile cyrkumstancya czasu na dawnym od antecessorów naszych chwalebnego dzieła ufundowana prawie pozwoliła akkomoduje się województwo nasze prymicyalnemu zdaniu JO księcia IMci, dalszych zaś ad sananda reipublicae vulnera szukając sposobów bierze do prymicyalnej powagi tamquam ad vicariam potestatem poufały rekurs przez IMciów pp. posłów naszych, którzy przy oświadczeniu winnej weneracyi pierwszej w kościele Bożym i tudzież i rzpltej naszej godności, przełożą gorącą prośbę nomine publico przed JO księciem IMcią prymasem o interpozycyą do Jkr. Mci p. n. m. aby nam sejm ordynaryjny lubo exorbitantiarum konny miłościwie z ojcowskiej klemencyi złożyć raczył, za którym przy błogosławieństwie boskiem salus publica redintegrari może, cokolwiek ex orbita legum przez ten czas wypadło w porządną i doskonałą wprowadzić się ryzę. 3. A ponieważ wojsko Jkr. Mci saskie inscia republica w kompucie koronnego wojska usurpato titulo wszedszy w służbę nie małe skarbowi koronnemu i różnym województwom przynosi w płacy gravamen z uszczerbkiem stipendiorum legitime służącego rycerstwa polskiego, przeto i ten interes osobliwej JO księcia IMci prymasa IMcie pp. posłowie insinuabunt promocyi, ażeby magnanimitate najważniejszej interpozycyi swojej do majestatu Jkr. Mci p. n. m. w tym czasie przed przyszłym sejmem toż wojsko saskie tak z komputu wojsk koronnych jakoteż ex visceribus regni amovere raczył. Przez to albowiem extenuatio skarbu koronnego diminutio a bardziej niepłacenie żołdu żołnierskiego a stąd per consequens non observatio veteris disciplinae militaris następuje. Reliqua prudentiae et probatae activitati IMciów pp, posłów zlacamy.

Rękp. Ossol. t. 322. p. 8(b)—9.

199.

Wisnia, 3. kwietnia 1713.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmana w. k.

1. Instrukcya IMciom pp. Janowi Siemińskiemu cześnikowi nowogrodzkiemu, Wolskiemu chorążemu marborskiemu, Stefanowi Zawadzkiemu podczaszemu bracławskiemu i Wisłockiemu miecznikowi żydaczowskiemu posłom województwa ruskiego do JO Mci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego z generału wiszyńskiego wyprawionym dana w Wisni die 3. Aprilis 1713. 2. Przy tak ciężkich na rzpltę niebezpieczeństwach nie podobna aby każdego ex civibus serce nie miało scindi doloribus ex tristi niedoszłego sejmu eventu a stąd in tam afflicto ojczyzny statu widzą się być eversa omnia. Szczególna tylko salvandarum rerum nadzieja w nieustającej około dobra pospolitego JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego żarliwość, któremu województwo nasze powinno ingenue przyznać, że nie ustając in arte bellandi nieporównanem staraniem pretiosa libertatum iura dźwiga. A tak przy oświadczeniu się województwo nasze przez destynowaną IMciów pp. posłów swoich legacyę cum profundissimo IMci n. w. m. p. venerationis cultu należyte wyrażą podziękowanie pro indefesso zelo i za tak usilną aplikacyę, że quassatam bello rempublicam wspierać raczy. A że IMcie pp. wojskowi polskiego i cudzoziemskiego zaciągu non observata naprzód wielowładnej jurysdykcyi JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego authoritate tudzież postposito opisanego tot legibus es constitutionibus regni de immediate dóbr ziemskich rigore całą zimę teraźniejszą paletami ex commisso IMciów regimentarzów partyi pogranicznych niewymowną licencyą dziedziczne onerarunt dobra, extorquendo gotowe pieniądze titulo subsistencyi, stacyi, noclegów, popasów, przechodów i niesłuchając danych surowych hetmańskich ordynansów wyciągając ciężkie in natura prowianty cum ingenti stanu szlacheckiego gravamine upraszać urgentissime będą IMcie pp. posłowie nasi nomine publico JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor., ażeby takowe exorbitancye exemplari iudicato powściągnąć raczył, sądząc naprzód pro tanto abusu IMciów pp. regimentarzów, podanych zaś od IMciów komisarzów, którzy wydawali palety na oppressyą dóbr województwa naszego rigorissime sądzić i karać rozkazał, dla tych albowiem paletowych exorbitancyi wojska tamuje się w województwie naszem cursus podatków a per consequens impossibilis onych exolutio na uspokojenie tak wielu pretensyi wojskowych. 3. Dla tem skuteczniejszego tedy wylikwidowania i windykowania szkód i exakcyi przez wojsko poczynionych destynowało województwo nasze IMciów pp. plenipotencyaryuszów po jednemu z każdej ziemi, do których upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego o przydanie dwóch takowych komisarzów wojskowych ad indagandas quasvis pretensiones iniuriatorum, którzyby potestatem mieli rozsądzenia wszelkich spraw, nakazania instantanee satisfakcyi et de plano zagodzenia wszystkich pretendentów ukrzywdzonych cum refusione damnorum, sami zaś exorbitanci aby sine ulla dilatione karani byli. 4. Osobliwą zaś na siebie pociągają animadwersyą IMcie pp. namiesnicy chorągwi pancernych IMciów pp. nakielskiego i gosczyńskiego starostów, którzy do tych niewypowiedzianą licencyą dobra ziemi przemyskiej uciskają, na których o przykładny sąd upraszać. 5. A że garnizon lwowski nie może mieć punktualnej konserwacyi, przeto instabunt IMcie pp. posłowie do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor., aby regimenty piesze repartycyą w województwie naszem mające pro praesidio fortecy lwowskiej akkomodować raczył, które z zasług swoich sufficientius lenungowani i prowidowani być mogą. 6. A ponieważ ziemia lwowska w wielkie zaszła długi, na których znoszenie przez laudum sejmiku przeszłego uchwaliła podatek

dwojga szelężnego, więc aby ten podatek in exonerationem samych presse ziemiańskich i uspokojenie assygnataryuszów bez prepedycyi był obrócony i żadnej inszej nie podlegał upraszać będą IMcie pp. posłowie JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor., żeby nie raczył nikomu quocumque titulo et praetextu interesować się do niego. 7. JWIMc p. koniuszy koronny jako meretur w sercach naszych wielką estymacyą i należyte respekta tak IMcie pp. posłowie instabunt do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor., aby z dóbr IMci ziemskich koszowszczyzny i sokołowszczyzny lokowanych ludzi wojskowych ordynansem swoim ustąpić z uspokojeniem szkód poczynionych roskazać raczył, oraz in futurum w osobliwej je miał obronie. 8. Takowąż prośbę wniosą o ewakuacyą paletujących ludzi, osobliwie rajtaryi z powiatu żydaczewskiego dóbr ziemskich, niemniej za wojtostwami samborskiem, aby in posterum in virtute libertacyi prawem opisanej od stanowisk żołnierskich wolne były i teraz chorągwi IMci p. oboźnego wojskowego aby ustąpić kazał. 9. Zachodzi tu do województwa naszego słuszna kwerimonia z województwa wołyńskiego na wojska W. księstwa litewskiego, które przeciwko wyraźnemu prawu granice koronne transgredi zwykły i po różnych województwach a mianowicie w wołyńskiem i podlaskiem licentiosissime postępują sobie cum summa depactacione et desolatione dóbr ziemskich i królewskich, upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi, aby JO IMć p. kasztelan krakowski hetman w. kor., jako legum patriarum custos do JWIMci p. hetmana wielkiego W. księstwa litewskiego powagę swoją interponere raczył o sprowadzenie wojska z dóbr koronnych do Litwy. 10. IMć pp. Hoszowscy podstolicowie żydaczewscy sitientes institiam o najazd dóbr swoich ziemskich przez chorągiew IMci p. Giedymina i towarzystwo chorągwi lekkiej IMć p. Kamieńskiego upraszają za instancyą województwa naszego o przykładny sąd super excessivos. 11. A ponieważ miasto Lwów tot calamitatibus i świeżym przypadkowego ognia pożarem zrujnowane osobliwemu JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego respektowi i protekcyi województwo nasze rekomenduje, upraszając, aby do lenungowania praesidorium i do expens na fortyfikacyą, która do całej rzpltej należy, nie było pociągane. 12. Instabunt jeszcze IMć pp. posłowie do JO IMci p. kasztelana krakowskiego, aby IMć p. Szymańczowski według danej sobie assekuracyi od IchMć pp. exaktorów podatku podwójnego szelężnego anni 1710 nie przykrzył się aż po kalkulacyi z ziemią przemyską na sądach fiskalnych, u których IchMć mają znaczne retenta. Reliqua prudentiae et probatae activitati IchMciów pp. posłów ad exponendum interesów województwa committuntur.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 9(b)—11.

200.

Wisnia, 3. kwietnia 1713.

Odpowiedź sejmiku województwu wołyńskiemu.

1. Kopia listu alias respons do województwa wołyńskiego z sejmiku wyszyńskiego de data 3. Aprilis 1713. 2. Odbieramy non postremam solatii partem przy nachylonem rzpltej szczęściu z okazyej iniqua sorte zerwanego sejmu, kiedy WMMpp. i bracia przy listownej życzliwych affektów remonstracyej unum velle et unum nolle z województwem naszem deklarujecie, iungimus i my vota votis WMMpp. i podobnąż życzliwych affektów niesiemy tesseram, upraszając WWMMpp. i braci, ażebyście WMmpp. tak chwalebne braterskiej konfidencyej dzieło, którem od antecessorów naszych rzplta glorioso fulcro tuebatur i dalej continuare raczyli. 3. Interpozycyą WMpanów ratione dyfferencyej granic między powiatem krzemienieckim i dobrami JO książąt IchMciów Wiszniowieckich, których non

postrema pars do województwa naszego należy, jako cum omni aestimatione akceptujemy, tak dla uspokojenia pomienionej expostulacyej z przyszłej da Bóg zalimitowanego teraz sejmiku naszego ad crastinum po deputackim reassumpcyej ordynować IMciów pp. komisarzów e medio nostri ad vota WMmpp. deklarujemy. 4. Mamy przy tem nadzieję w ojcowskiej Jkr. Mci p. n. m. ku rzpltej przychylności, że applikując się populorum votis i partykularną województwa naszego z teraźniejszego sejmiku interpozycyą przez IchMciow pp. posłów naszych złożeniem prędkiego ordynaryjnego sejmu lubo też exorbitantiarum paterno sinu comprehendere zechce. Przy którym nietylko całej rzpltej inflicta mogłyby sanari vulnera, ale też i partykularnym województw i ziem dogodziłoby się interesom. Co tak pro teneritudire nostra wyraziwszy vividiores zabieramy spiritus do dalszej z WMpp. komunikacyej z tą expressyą pisząc się etc.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 11(b)—12.

201.

Wisnia, 3. kwietnia 1713.

Sejmik wiszeński do podkanclerzego kor.

1. Kopia listu do JO IMci księdza biskupa[1]) przemyskiego podkanclerzego koronnego z sejmiku wyszyńskiego de data 3. Aprilis 1713. 2. Nietylko jako do łaskawego pasterza najpierwszego dyecezyi przemyskiej sędziego, ale też ad custodem praw koronnych bo do koronnego pieczętarza przy należytej weneracyi przesłaniu wnosi instancyą do Wks. Mci za IMciami pp. bracią swymi ziemi przemyskiej obywatelami zgromadzone za uniwersałem do Wiszni na sejmik województwo ruskie. 3. Żalili się już nieraz IchMć pp. ziemianie przemyscy i przed samym Wks. Mcią i przed zgromadzonem na sejmik województwem, że a clero dyecezyi przemyskiej w różnych sprawach extra forum competens evocantur do konsystorza, w którym nulla attenta explicatione czyli exceptione bez respektu i wszelkiej diskrecyej exkommuniki vibrantur tela, których Kościół matka tylko na nieznośnie wykraczających synów pozwoliła. Niechcemy się rozwodzić z wywodami popełnionych inkonweniencyej, dość namienić, co w pasterstwie Wks. Mci zostających aggravat, co wbrew prawu koronnemu i słuszności między innymi IchMciami IMć p. Bidziński m. p. do pomienionego konsystorza przemyskiego skarzy się przez klątwy narzucone na siebie iacula, którego IMć ksiądz pleban Siennowski przeciwko dekretowi kompromisarskiemu i w nim naznaczonego do odpowiadania sądu zapozwał do konsystorza. Tę in particulari, innych zaś IchMciów in universali doniosszy Wks. Mci krzywdy, upraszamy racz ferre opem afflictis, sit sua quies cuique sub auspiciis Wks. Mci pasterza i pieczętarza, którego wszyscy na to miejsce zgromadzeni zalecając się łasce jesteśmy Wks. Mci życzliwi uprzejmie życzliwi bracia i uniżeni słudzy.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 12.

---

1) Jan Kazimierz de Alten Bokum h. Paprzyca.

202.

Pod Sanokiem, 12. czerwca 1713.

Laudum ziemian sanockich na popisie i regestr szlachty.

1. My bracia obywatele województwa ruskiego ziemi sanockiej stosując się do dawnych zwyczajów i prawa koronnego o okazywaniu napisanego, tudzież ad praesciptum uchwały na sejmiku generału tego województwa ruskiego w Wisni die tertia kwietnia anno praesenti immediate odprawionego postanowionej, którą to uchwałą sejmikową dzisiejszy praecise dzień popisu naznaczony jest, na miejsce z dawna praktykowane zjechawszy się in ea suppositione, że JWgo kasztelana albo w. chorążego ziemi naszej wedle konstytucyi koronnych ile vacante officio podkomorzego ziemi naszej mieliśmy ad observandas solennitates popisu tego mieć przytomnych, a że żaden z tych IMciów, którym de lege incumbit, attentare popisu z jakich konsideracyi . . . . .a) niewiemy niemamy tu praesentes, zaczem mając tu praesentem z nami wraz urzędnika ziemskiego in ordine status et activitate jego probata niepośledniego IMci p. Kazimierza Skiwskiego łowczego ziemi naszej, obligowaliśmy IMci p. afektami braterskimi naszymi zapatrzywszy się i na prawo same, ażeby w tym porządku jako prawo mieć chce przed osobą IMci n. m. p. jako ziemiańskiego urzędnika in praerogativa jego ten popis odprawialiśmy. 2. Jakoż in virtute prawa pospolitego observatis solennitatibus okazowania in omni solennitate, tak jak ma być ten popis ex nunc czynimy cum ea declaratione, iż w tej gotowości, która ad praesens w osobach naszych znajduje się et de naturali vigore requiritur, przy wierze naszej, przy dostojeństwie najaśniejszego króla IMci Augusta szczęśliwie nam panującego, przy wolności swobód, praw, granic, honorów et bonorum nostorum, rzeźwej obronie przykładem przodków naszych in virtute Dei, per quem reges regnant, za manudukcyą pana naszego miłościwego i tych, którym ex ministerio status et ordinum należy, in omnem meliorem rerum ojczyźnie naszej zamięszanej eventum kiedy tego tylko potrzeba będzie pectora nasze chętnie niesiemy. 3. Tych zaś IMciów braci naszych, którzy ad praesens z nami wraz na tym popisie non comparent, pro resolutione rigoris prawa do generału województwa naszego super non comparentes extendendo odsyłamy. 4. A że IMć p. Jaworski subdelegat grodzki sanocki per laudum sejmiku wiszyńskiego immediate odprawionego ad vindicationem iniuriatorum od wojska exorbitującego praetensiones obligowany w ziemi naszej, dla swoich interesów w trybunale, nie jest habilis ad praesens swojej funkcyej zadosyć uczynić, przeto IMć p. Franciszka Rojowskiego cześnika dobrzyńskiego wicesgerenta grodzkiego sanockiego na miejscu IMci p. Jaworskiego do tej funkcyej obligujemy według instrumentu IMci p. Stadnickiego wojewody wołyńskiego jako komisarza ziemi naszej . . . nam . . . eo nomine danego [1]). Działo się w polu na Tuchorzu pod Sanokiem di decima secunda mensis Junii millesimo septingentesimo decimo tertio anno. Jan Kazimierz Skiwski łowczy ziemie sanockiej m. p. 5. Regestr IMć pp. braci na popisie pod Sanokiem. IMć p. Skiwski łowczy sanocki, Orzechowski cześnik nowogrodzki, Konarski cześnik kijowski, Humnicki podwojewodzy sanocki, Pietruski podstoli zakroczymski, Rojewski cześnik dobrzyński, Dzwonowski stolnik trembowelski, Jan Urbański cześnik mielnicki, Ludwik Urbański skarbnik wieluński, Ignacy Urbański łowczyc podolski, IMć p.

---

a) jeszcze (?). [1]) Intrument ten z daty w Lisku 21. maja 1713 r. na mocy którego Franciszek Stadnicki wojewoda wołyński oznajmia o wyznaczeniu Franciszka Rojewskiego cześnika dobrzyńskiego plenipotentem w sprawie wynagrodzenia szkód przez wojsko uczynionych, umieszczony jest w C. San. 207 p. 1007 por. p. 866; hetman naznaczył 27. maja w Sanoku, jako termin do poszukiwania krzywd przez wojsko poczynionych.

Remer, IMć p. Włoszek, IMć p. Chomentowski, IMć p. Giebułtowski podczaszyc nowogrodzki, IMć p. Cieszanowski, IMć p. Trębecki Józef, IMć p. Trębecki Piotr, IMć p. Trębecki Józef, IMć p. Sikorski Seweryn, IMć p. Maliszowski, IMć p. Stupnicki, IMć p. Krasowski Jan, IMć p. Boniecki, IMć p. Krasowski Jerzy, IMć p. Józef Wisłocki, IMć p. Piotr Wisłocki, IMć p. Jakób Wisłocki, IMć p. Józef Wisłocki, IMć p. Stanisław Wisłocki, IMć p. Wierzchanowski, IMć p. Cieszanowski, IMć p. Jarosz Dobrzański, IMć p. Paweł Dobrzański, IMć p. Łukasz Dobrzański, IMć p. Tulczycki, IMć p. Marcin Czerkaski, IMć p. Alansy, IMć p. Kuniecki, IMć p Pełczycki, IMć p. Ejot, IMć p. Rzepecki, IMć p. Fredro, IMć p. Bazyli Rzepecki, IMć p. Albinowski, IMć p. Raytarowski, IMć p. Bodakowski, IMć p. Krasowski z Porąbki, IMć p. Stefan Jaworski, IMć p. Marcin Smolski, IMć p. Andrzej Smolski, IMć p. Bartkowski, IMć p. Dedyński Marcin, IMć p. Michał Sikorski, IMć p. Stanisław Bartkowski, IMć p. Wyrzykowski, IMć p. Bazyli Stupnicki. Poczty: IMci p. kasztelena sanockiego, księżny JejMci Ogińskiej starościny żmudzkiej, JejMci pani Jaruntowskiej kasztelanowej sanockiej, IMci p. Dubrowskiego skarbnika sanockiego, IMci p. Wapowskiego, IMci p. Bukowskiego miecznika sanockiego, IMci p. łowczego podolskiego Bukowskiego, IMci p. Rylskiego podstolego nowogrodzkiego, IMci p. Rylskiego podczaszego gostyńskiego, IMci p. Malickiego łowczego bracławskiego, IMci p. Orzechowskiego cześnika owruckiego, IMci p. Łowieckiego cześnika drohickiego, IMci p. Stefana Łowieckiego, IMci p. Władysława Rylskiego, IMci p. Konopackiego, IMci p. Korabiowskiego, IMci p. Pinienskiego, IMci p. Konopackiego podstolego trębowelskiego, IMci p. Hulanickiego podczaszego gostyńskiego, IMciów p. Stanow, IMci p. Grodzickiego stolnika ciechanowskiego, IMci p. Humnickiego wojskiego przemyskiego, IMci p. Dzianota stolnika czerniechowskiego, IMci p. Zielonki stolnika smoleńskiego, IMci Wodzińskiego, IMci Maksymiliana Cieszanowskiego, IMci paniej Błońskiej podczaszynej bracławskiej, IMci paniej Szumskiej, IMci p. Hoszowskiego.

Castr. Sanoc. Rel. 207 p. 1110 - 1114.

203.

Przemyśl, 17. lipca 1713.

Protestacya marszałka sejmiku wiszeńskiego.

1. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Premisliensia personaliter veniens magnificus Georgius Antonius in Kutkorz Łączyński succamerarides novogrodensis, conventus visnensis palatinatus terrarum Russiae immediate transacti marschalcus, insistendo laudo visnensi die 3 Aprilis anno praesenti 1713 sancito atque satisfaciendo voluntati et speciali commisso praenominati conventus visnensis, nomine totius nobilitatis praetacti palatinatus terrarum Russiae, providendo integritati proventuum thezauri reipublicae immunitati contributionum lege publica in exolutionem solummodo deservitae mercedis et stipendiorum militarium constitutarum manifestatus est de invaliditate non sufficientis calculationis illustris et magnifici Joannis Georgii in Przebendow Przebendowski supremi thezaurarii regni coram illustribus magnificis deputatis ad recipiendum eundem calculum a statibus reipublicae sub tempus comitiorum generalium Varsaviae anno proxime praeterito 1712 inchoato et anno praesenti designatis peractae, tum contra eosdem illustres et magnifcos tam ex senatorio quam equestri ordine deputatos, qui contra expressam mentem ordinum reipublicae procedendo, usurpata authoritate, summas quasvis non in exolutionem stipendiorum militiae polonae debitorum erogari debuerant, imo in privatos cum praeiudicio reipublicae usus dispensatas eidem illustri et magnifico regni thezaurario approbarunt et ratificarunt, atque in senatus consilio, inscia plena republica, quietationem de expensis eidem illustri et

magnifico thezaurario regni procurarunt. 2. Verum quoniam intervenienti dolendo casu disruptionis comitiorum nulla in facie ordinum totius reipublicae ab iisdem illustribus et magnificis deputatis peractae praenominatae calculationis facta relatio ad informationem reipublicae, quae uti domina iurium suorum iam perceptarum summarum importantiam, quam erogatarum iustam ne an illicitam agnosceres expensam, ideo praenominatus satisfaciendo muneri sibi imposito, de invaliditate tam insufficientis calculationis, quam de nullitate quarumvis summarum in privatum usum erogatarum et per eosdem illustres et magnificos deputatos eidem illustri et magnifico thezaurario regni extra mentem totius reipublicae approbatarum atque de nullitate quietationis datae inscia plena republica a senatus consilio usurpata potestate iterum atque iterum manifestatur. Irzy A. Łączyński podkomorzyc nowogrodzki marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. Prem. 74 Nr. 2447—8; sub feria secunda post festum sanctae Margarethae 1713 a.

204.

Przemyśl, 17. lipca 1713.

Druga protestacya marszałka sejmiku wiszeńskiego.

1. Ad officium et acta praesentia veniens magnificus Georgius in Kutkorz Łaczyński succamerarides nowogrodensis conventus visnensis palatinatus terrarum Russiae immediate transacti marschalcus insistendo laudo visnensi die 3 Aprilis anno praesenti 1712 anno sancito, atque satisfaciendo speciali commisso praenominati conventus visnensis, nomine totius nobilitatis palatinatas generalis terrarum Russiae, quam primum non tantum ab illustribus et magnificis nuntiis pro comitiis generalibus regni in antecessum destinatis verum etiam ex publica fama innotuit, quod senatus consilia tam praesentia post disrupta non pridem Varsaviae celebrata comitia quam in antecessum peracta, usurpata authoritate in praeiudicium iurium reipublicae non attentando circumscriptam esse tot constitutionibus suam potestatem ineunt ac involarunt in materias status totam ac integram rempublicam concernentes, destinando legationes ad ceteros principes de pace ac bello, dispensando non modicas summas cum summo detrimento thezauri regni et aliorum reipublicae necessitatum, praecavendo eo in passu immunitati iurium reipublicae tot legibus et constitutionibus regni circumscriptorum, solenniter in et contra illustrissimos et reverendissimos tum illustres et magnificos senatores regni cuiuscunque praeeminentiae tunc temporis praesentes ex munere sibi imposito manifestatus est tam de nullitate praemissorum legationum inscia plena republica ad exteros principes de pace et bello expeditarum, quam etiam de invaliditate summarum extra mentem reipublicae in privatos usus assignatarum, tum omnium actuum per eosdem illustrissimos et reverendissimos atque illustres et magnificos senatores in iisdem senatus consiliis constitutorum reipublicae ac legibus regni nocivorum iterum atque iterum nomine quo supra manifestatur, servatis servandis et praecustoditis de iure praecustodiendis Irzy Adam Łączyński podkomorzyc nowogrodzki marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Fasc. Cop. C. Prem. 74 p. 2447—2448, sub feria secunda post festum S. Margarethae proxima 1713.

205.

Wisnia, 6. września 1713.

Swiadectwo marszałka sejmikowego.

1. Ja niżej podpisany daję tę moją attestacyę za zgodą totius congressus województwa ruskiego sejmiku wisnińskiego, że IMć p. Paweł Hoszowski w głosie swoim active zeznanym przyznał, iż brat jego IMć p. Michał Hoszowski, przybrawszy sobie ludzi zjechał tu ad locum consiliorum do Wisni i powiedział mu to, że mi trzeba zabić kilku ludzi, między którymi IMć p. starostę horodelskiego [1]), IMć p. Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego, w czem że activa requisitio zaszła publiczna przy temże tegoż głosie zgoda nemine contradicente, abym jako marszałek wydał na to attestacyą, annuendo powszechnej zgodzie i woli haec formalia fide honore, na co się podpisuję. Datum w Wisni in loco consiliorum solito anno millesimo septingentesimo decimo tertio die sexta mensis Septembris. 2. Na uniwersalny rozkaz koła całego podpisuję się Jerzy Adam Łączyński podkomorzyc nowogrodzki marszałek koła generału województwa ruskiego m. p.

Castr. Żydacz. Rel. 88 p. 1486—1487.

206.

Wisnia, 11. września 1713.

Laudum sejmiku wiszeńskiego deputackiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego generału wyszyńskiego stosując się do konstytucyi i wyraźnego prawa o elekcyi deputatów do trybunału koronnego na dzień 11 miesiąca Septembra do Wiszni miejsce consultationum zwykłe, naprzód marszałka koła naszego rycerskiego WIMci p. Konstantego Borzyńca a) na Piratynie i Miliczu Jełowickiego stolnika nowogrodzkiego pisarza grodzkiego żydaczowskiego obraliśmy, pod którego dyrekcyą za zgodnym IMć pp. braci generału naszego konsenzem i powszechną nemine contradicente zgodą ziemie lwowskiej WIMć p. Wojciecha z Grotkowa Łosia chorążego sanockiego podstarościego grodzkiego lwowskiego, z ziemi przemyskiej WIMć p. Józefa z Czertowic [b]) Cetnera starościca lwowskiego, z ziemi sanockiej WIMć p. Humnickiego starostę horodelskiego deputatów do trybunału koronnego uprosiliśmy i obrali. 2. Co że się za powszechną stało zgodą, WIMci p. marszałkowi koła naszego firmioris testimonii gratia podpisać zlecamy. Działo się w Wisni na generale województwa ruskiego dnia 11. Septembra roku pańskiego 1713. Konstanty Bozyniec Jełowicki stolnik nowogrodzki pisarz gr. żydaczowski marszałek sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 17 p. 1633; Fasc. Cop. Castr. Prem. 74 p. 2537—2538.

---

[1]) Adam Humnicki. a) P. Bożenca. F. P. b) z Czertwic. F. P.

207.

Wisnia, 12. września 1713.
Sejmik wiszeński daje atestacyą w sprawie wywodu szlachectwa Mikołaja Dobrzynieckiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego generału wyszyńskiego na sejmik electionis deputatów pro undecimo Septembris anni praesentis stosując się do prawa pospolitego zgromadzenia, po obebraniu IMciów pp. deputatów na trybunał koronny in crastino electionis, przychylając się we wszystkiem do wyraźnej konstytucyi respectu deductionis nobilitatis uchwalonej i do dekretu trybunału lubelskiego ad obiectionem IMci p. Felicyana Stawskiego IMci p. Mikołajowi Dobrzynieckiemu imparitatis status dedukcyi z probacyi genealogii przystąpiliśmy. Na którym terminie IMć p. Mikołaj Dobrzynicki przez syna swego reprodukowawszy genealogię domu swego, że Laurenty Dobrzyniecki na Dobrzynicach w województwie płockiem dziedzic spłodził Jana i Jędrzeja bezpotomnych, Jakóba który z Zarembowską małżonką swoją spłodził Gaspra, Jakóba i Jana, który Jan z Mieczkowską żoną swoją spłodził także Jana, a ten z Jackiewiczówną Stefana, Jana, Adama i Mikołaja deducenta. 2. Takową zaś procedencyą swojej genealogii dokumentami takimi probował. A najprzód tysiąc pięcset ośmdziesiąt dziewiątego: Joannes et Jacobus Laurencii Dobrzyniecki filius sortes suas in Dobrzynica Magna et Parva in palatinatu Plocensi existens Andreae fratri suo resignarunt; potem, że Jakób Dobrzyniecki miał in consortio vitae Zarembowską probował advitalitate mutua w grodzie przemyskim in anno 1594 recognita, nadto deduxit, że IMci p. Herburt wsi Przewodlnice i Stubice Jakóbowi Dobrzynieckiemu resignavit w roku 1598. Subsequenter wywiódł, że tenże Jakób dobra pomienione Przewodlnice Jamińskiemu in anno 1604 obligavit; praeterea, że Kasper Jacobus et Joannes byli Jacobi Dobrzyniecki cum Zarembowska procreati filii wywiódł relatione ministerialis ex parte IMci p. Drohojowskiego przeciwko IMci p. Janowi i Gasprowi niegdy IMci p. Jakóba Dobrzynieckiego synom w grodzie przemyskim anno 1615 recognita; ad extremum, że ten Jan Jacobi Dobrzyniecki filius miał za sobą in connubio Mieczkowską z której spłodzony syn imieniem także Jan, ociec deducentis, cessione iuris de summa quingentorum florenorum ex originali summa mille florenorum polonicalium per gsum. Albertum Dobrzyniecki in personam gsae. Mieczkowska gsi. olim Joannis Dobrzyniecki consortis relictae viduae in anno 1642 recognita probavit, tego zaś aby Jan deducentis miał być syn Jana Dobrzynieckiego z Mieczkowską spłodzony non deduxit wyraźnie, tylko manifestacye i attestacye o pogorzeniu kościoła nowotanieckiego cum omni apparatu ecclesiastico z metrykami pokazał. Powinienby zaś procedentiam tego Jana z Jana i Mieczkowską probować i devolutione fortunae po stryjach, którzy steriliter decesserunt, Jakóbie i Gasprze na Jana i tych pięciuset zł. Mieczkowskiej matce zapisanych, że zaś był ten minoris fortunae służbą i w domu IMciów pp. Fredrów IMciów pp. Humnickich bawiąc się wziął tandem in consortium vitae bezposażną Jarkiewiczównę w Dedni, z którą jako żadnego nie wziął posagu tak też żadnych nie czynił zapisów, atoli in evidentius testimonium stawił szlachtę possessionatos ze wsi Dobry tj. p. Jarosza IMci p. Jerzego Biesiewicza, IMciów p. Stefana, Łukasza Pawła i Piotra Dobrzańskich, także Konstantego Wysłockiego, Jana Dobrzańskiego, Franciszka Rylskiego z Dobrzynieckiej spłodzonego, którzy przyznali iż rodzica IMci dobrze znali, że się przystojnie w służbie zostając u zacnych panów o sztukę chleba starał, in contrarium zaś ex parte IMci p. Stawskiego obicienta deducebatur, dział dóbr ziemskich w roku 1621 w ziemstwie

przemyskiem oblatowany, w którym tylko Jakóba i Kaspra Dobrzynieckich... potem deductum ex parte tegoż testimonium IMci księdza plebana Dydyńskiego in anno 1642 die secunda Septembris Jan Dobrzyniecki deducens[1]) contraxit matrimonium. 3. Przy tychże dokumentach illatum est, że teraźniejszy deducens IMć p. Dobrzyniecki pod dom IchMciów Dobrzynieckich podszywa się[2]) i to obicit strona, że Jan był sterilis, bo tylko dwóch braci dzieliło się dobrami dziedzicznemi a trzeciego nie wspomnieli i w tem manifestowała się strona obiciens, że żadnego krewnego na sejmiku IMć p. Mikołaj Dobrzyniecki nie prezentował ani postawił, takową tedy dedukcyą w kole naszem wyprowadzoną należycie zakonnotowawszy a stosując się w tem ad obloquentiam legis expresse, decisionem in hoc negotio do trybunału koronnego lubelskiego iuxta conservationem w dekrecie deductionis remisimus praesentibusque remittimus i to testimonium IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać partibus i wydać zlecamy. Datum w Wiszni in crastino sejmiku deputackiego die decima secunda Septembris 1713 anno. Konstanty Wojciech Bożeniec Jełowicki stolnik nowogrodzki pisarz żydaczewski grodzki, marszałek sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego.

Ind. Rel. terr. Prem. 233 p. 1208—1210 inserowana ta dedukcya w wyroku trybunału lubelskiego odsądzającego deducenta od szlachectwa. Fasc. Cop. C. Leop. 17 p. 1765—1767 gdzie jest także i akt sejmikowy, zachowujący cześnika przemyskiego przy funkcyi rotmistrzowskiej, podpisany przez marszałku sejmikowego Jełowickiego z tejże daty 12 września.

208.

Wisnia, 12. września 1713.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej na sejmiku ex limitatione sejmiku za uniwersałami Jkr. Mci p. n. m. naznaczonego reassumowany na dzień dzisiejszy 12 miesiąca września in crastino po deputackim na zwyczajne do Wiszni miejsce zjechawszy się[3]) takowe za uniwersalną zgodą czynimy postanowienie. 2. A naprzód widząc województwo nasze praesentem rzptej statum w niebezpiecznych positum konjunkturach, kiedy nietylko ex fluctibus malorum eluctari dotąd nie może, ale co raz większemi nawalnościami obruitur a zatem metu oryentalnych konjunktur i do tego auxyliarnych potencyi agitatur procellis, widząc tedy województwo nasze tantam fatorum colluviem i zabiegając huic malorum ponderi, lubo po zerwanym sejmie żadną konstytucyą do uchwalenia podatków nie jesteśmy obligowani, jednak ex amore boni publici chcąc zachęcić one rycerstwo polskie ad fortia agenda et ad reprimendos adversos impetus, deklarujemy chorągwiom w repartycyi województwa naszego zostastającym dwie ćwierci zapłacić, których lubo contribuendi modum i obranie IMciów pp. exaktorów do przyszłego ex limitatione przypadającego sejmiku odkładamy, jednak tę deklaracyą ipso effectu wypełnić obiecujemy, byle nam auxyliarne potencye non impediant. 3. A że przeciwko prawom koronnym commissariat wojsk auxyliarnych Jkr. Mci privata authoritate do województwa naszego z paletami ogłasza się z nieznośną prowiantów expressyą na niepraktykowaną nigdy taryfę anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, że tedy województwo nasze tot calamitatibus nie tylko zrujnowane zostaje, a i w teraźniejszych

---

[1]) deducentes w P. [2]) Protest o podszywanie się w Fasc. Cop. Castr. Prem. 74 p. 2595. [3]) Uniwersał króla z 4. września w Warszawie C. San. 234 p. 1646. na sejmik deputacki. Co do limity ob. N. 195 art. 27.

dezolacyach nativo militi deservitam obmyśla mercedem, przez deklarowanie wyżej wyrażonych dwóch ćwierci, ale do takowych extorzyi ullo iure pociągane być nie powinno, dlatego obviando huic malo czyni rekurs ad paternum pectus Jkr. Mci p. n. m. stanowiąc legacye przez IMciów pp. posłów do Jkr. IMci ordynowanych, uprosiwszy do pomienionej legacyej IMciów IMci p. Alexandra Wolskiego halickiego i IMci p. Jana Golijowskiego ciechanowskiego stolników, cum remonstratione praw rzptej pactorum conventorum przez Jkr. Mci poprzysiężonych konstytucyi anni millesimi sexcentesimi nonagesimi noni w ewakuacyi wojsk saskich na sejmie pacificationis postanowionej, na ostatek deklaracyi per diploma na radzie walnej warszawskiej assekurowanej, że wojska Jkr. Mci saskie miały być extra limites regni wyprowadzone. In casu zaś perimentis necessitatis et ingruentium na rzptę periculorum, jeżeliby kiedy miały być i to cum consensu całej rzptej przyprowadzone, tedy Jkr. Mć p. n. m. proprio aere bez najmniejszej rzptej ciężkości miał one konserwować. A kiedy tak prawom i konstytucyom i assekuracyom per diplomata stwierdzonym in contrarium dzieje się, aby pomienieni IMcie pp. posłowie cum debito majestatowi homagio et profunda veneratione dotrzymanie tego wszystkiego upraszali a przytem o sejm ordynaryjny ad sananda reipublicae vulnera interpozycyą od województwa naszego zanieśli, ciż IMcie pp. posłowie nasi przy osobliwych ad conferendum z JWIMciami pp. ministrami status danych punktach o toż wszystko z pomienionymi IMciami pp. ministrami traktować mają. 4. Takowąż legacyą do JWnych IMciów pp. hetmanów koronnych uti ad custodes legum w tejże województwa naszego expostulacyi ordynujemy, w osobach IMciów IMci p. Felicyana Doliniańskiego skarbnika lwowskiego i IMci p. Kazimierza Bukowskiego łowczego podolskiego, obligując pomienionych IMciów p. posłów, tak do Jkr. Mci p. n. m. i IMciów pp. ministrów status, jako też do JWIMciów p. hetmanów koronnych, aby wziętej na siebie munus funkcyej jak najprędzej adimplere starali się, promovendo i inne wszystkie w instrukcyach sobie danych zalecone województwa desideria. Cokolwiek zaś efficient, aby na przyszłej da Bóg reassumpcyej sejmiku dostateczną tego wszystkiego uczynili relacyą. 5. A że przy tak wielu skombinowanych na całą rzptę nieszczęśliwościach i województwo nasze ingentia terrent pericula, tedy we wszelkich okkurencyach et in omnes casus providendae securitatis erga i dla utrzymania od dalszych ruin fortun i substancyi naszych uprosiliśmy JWnych IMciów pp. senatorów naszych tj. JWnego IMci p. Stanisława Józefa z Pleszowic Fredra lwowskiego, Szymona z Gosniewic Wolskiego przemyskiego kasztelanów i wielmożnego IMci p. Mikołaja Krosnowskiego podkomorzego lwowskiego, przydając do pomienionych IMciów wyżej wyrażonych IMciów pp. deputatów ziem tj. z lwowskiej IMci p. Macieja Urbańskiego miecznika przemyskiego i IMci p. Felicyana Doliniańskiego skarbnika lwowskiego, z powiatu żydaczowskiego IMci p. Stefana Zawadzkiego podczaszego bracławskiego, z ziemie przemyskiej IMci p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, IMci p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego, IMci p. Mikołaja Rosnowskiego starostę laszkowskiego; z ziemie sanockiej, IMci p. Franciszka Dubrawskiego skarbnika i sędziego sanockiego, IMci p. Skiwskiego łowczego sanockiego i IMci p. Antoniego F[illegible]ozefow[illegible] dziego sanockiego. Którym to IMciom pp. deputatom z IMciami pp. senatorami i IM[illegible]a przy[illegible]. podkomorzym lwowskim od nas uproszonym i obranym plenariam commitimus potestatem w utrzymaniu interesów województwa naszego do salwowania et ad procurandam securitatem fortun naszych, iż ci pomienieni IMcie pp. deputaci, jednego albo więcej z IMciów absentia non obstante, cokolwiek między sobą pro bono universali i województwa naszego constituent, my to wszystko pro rato przyjąć deklarujemy, cum hac jednak precautione, ażeby pomienieni IMcie pp. deputaci sine scitu całego województwa w żadne układanie taryfy nie wdawali się. 6. A że IMcie pp. rewizorowie ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej i powiatu żydaczowskiego do generalnej rewizyej województwa naszego naznaczeni dotąd pomienionej

rewizyej nie skończyli, a zatem nie może informari województwo ad coequationem taryffy bez relacyej i informacyi pomienionych IMciów pp. rewizorów, zaczem obstringimus et praesenti laudo pomienionych IMciów, ażeby satisfaciendo muneri suo jako najpilniej konkludowali wyżej wyrażoną rewizyą etiam unius absentia IMciów którejkolwiek ziemi non obstante in hoc spatio czasu do reasumpcyej sejmiku i tę doskonale zakończoną na przyszły sejmik przywozili, z której wziąwszy lumen deklarujemy na przyszłej reasumpcyi IMciów pp. deputatów do koekwacyi dymów obrać i doskonałą postanowić taryfę, wyżej zaś wyrażonej rewizyi w powiecie żydaczowskim dokończenia na samego IMci p. Sokolnickiego rewizora tego powiatu imponimus effectuationem. **7.** Kiedy zaś ab experientia doznajemy, że przez uniwersalne całej rzptej nieszczęśliwości, niektórzy IMcie concives nostri percalculato amore ojczyzny swojej jako viperae corrodunt viscera matris, dodając pondus malorum nietylko in ruinam fortun naszych informando auxyliarne komissaryaty, ale też w dyspozycye onych, wydawanie paletów sine consensu województwa naszego wdając się, zaczem obviando in posterum huic malo et reassumendo anteriora lauda w tejże materyi, ne talia fiant inconvenientia, in quantum by się kto takowy miał znaleść tedy na takiego każdego za zgodą jednostajną całego kongressu naszego nie tylko poenam refusionis damnorum de proprio iniuriatis decernimus, ale też ab activitate między nami et paritate in perpetuum excludimus. **8.** Jako zaś anteriori laudo obstrinximus IMciów pp. egzaktorów wszystkich ziem, ażeby na sądach fiskalnych iuxta suas cadentias ex limitatione przypadających tak z wybranych percept podatków rzptej i ziemskich jako też erogowanych expens oddali rachunki, tedy i teraźniejszą uchwałą toż ponawiając obligujemy, ażeby IMcie pomienieni wszyscy pp. exaktorowie, którykolwiek jeszcze nie rachowali się, na reassumpcyą pomienionych sądów fiskalnych z rachunkami sub rigore lege publica apposito stawali i tak w perceptach jako i expensach każdy swoje ziemie informowali. **9.** Referując się zaś do punktu ratione sądów fiskalnych anteriori laudo opisanego, ażeby się sądy fiskalne w żadne materye i deklaracye do sejmiku należące nie wdawały się, od których według prawa powinny mieć dependencyą, tedy i teraźniejszem laudum reassumując punkt w tejże materyi wyżej wspomionej konfirmujemy et praecavemus, ażeby też sądy fiskalne w żadne postanowienia i przyczynienie podatków ullo modo in futurum nie wchodziły sub nullitate takowych transakcyi. **10.** Z i e m i a p r z e m y s k a że na teraźniejszym sejmiku dla krótkości czasu i innych pilniejszych uspokojenia materyi nie mogła przyjść do dyspozycyi podatku czopowego, tedy tę materyą do przyszłego sejmiku odkładamy. IMci p. Sebastyana Charczewskiego podstolego sanockiego rachunki z ziemią przemyską ex ratione podatku tegoż czopowego do sądów fiskalnych odsyłamy. Do których sądów fiskalnych tejże ziemi przydajemy za sędziów IMciów pp. Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego, Sebastyana Charczewskiego sanockiego i Franciszka Charczewskiego liwskiego podstolich, IMci p. Mikołaja Konopackiego podstolego nowogrodzkiego. **11.** Miary ziemi naszej przemyskiej tot laudis uchwalone i przez IMci p. Jerzego Kulczyckiego subdelegata skarbowego po wszystkich miastach i miasteczdos ad equaliter postanowione niemal w każdem mieście falsificantur, kiedy fałszywe miary stający przedającym i kupującym podstawiają, tedy luhośmy anteriori laudo IMciów pp. podwojewodzych po ziemiach do uczynienia w tem porządku obligowali, jednak gdy tego dotąd ad effectum nie przywiedli ani przywodzą, przeto obligujemy praesenti laudo tegoż IMci p. Kulczyckiego, ażeby po wszystkich miastach i miasteczkach ziemi przemyskiej jak najpilniejszą o te miary co rok miał attendencyą i jako najczęstszą czynił rewizyę cum sufficienti victualium, do którego miasta przyjedzie, suppeditatione, inquirendo jako najpilniej, aby na żadne insze miary nie kupowano i nie przedawano tylko na postanowione i cychowane miary i by nikt pomienionych miar nie falsyfikował, na co in similem wyższemu punktowi rotham dwóch ex magistratu consulari w każdem mieście i miasteczku iuramen-

tum praestare tenebuntur. Jeżeliby zaś w którem mieście pokazać się miało, że na insze zganione a nie postanowione miary kupowano i przedawano, tedy takowych falsyfikatorów z przydanymi sobie smolakami od IMci p. rotmistrza wziętymi, aby tenże pomieniony IMć p. Kulczycki serio exekwował i grzywien sześćdziesiąt za sprzeciwienie się uchwałom naszym i dekretom fiskalnym grodzkim przemyskim praesentibus uchwalone, tam tylko gdzie się tylko fałszywa pokaże w rekompenzę pracy swojej nieopustnie wybrał. Której to exekucyi i grzywien przypadłych exakcyi żaden z IMciów pp. posessorów i administratorów tak dóbr szlacheckich, królewskich jako i duchownych przeszkadzać nie ma i owszem mieszczan i arendarzów swoich ad attendentiam mensurarum et praestandam oboedientiam compellere tenebuntur sub poena banitionis praesentibus et decretis praeinsertis interposita w grodzie przemyskim na instancyą tegoż IMci p. Kulczyckiego etiam extra cadentiam terminorum querellarum circa manifestationem publicanda, kancellarya zaś grodzka przemyska od suscepty nic a nic pretendować nie ma. Do tego przekazujemy Żydom miejskim, aby miary postanowione konserwowali i pilnie fałszów przestrzegali sub poena peculatus, incarceratione et solutione ducentarum marcarum per eundem generosum subdelegatum irremisibiliter exigenda et exequenda. 12. Dyspozycya praesidii od zbójców pogranicza węgierskiego ponieważ także dla krótkości czasu doskonale obmyślona być nie może, do tego też IMć p. Bratkowski mając sobie zleconych wybrańców alias sołtysów ziemi tejże do służby smolackiej i innych zaciągnienia od sejmiku pozwolenie a potem gdy swawola wielce zaczęła od tychże zbójców pogranicznych rozszerzać się, temuż IMci p. Bratkowskiemu zlecił sąd skarbowy, aby za własne swoje pieniądze zaciągnął więcej smolaków na obronę IMciów pp. obywatelów ziemi przemyskiej, dawszy mu assekuracyą, że te pieniądze na smolaków wydane powinny im być zwrócone, przeto dalsza dyspozycya i obranie rotmistrza smolackiego do sejmiku przyszłego odkłada się. Interea IMć p. Bratkowski jako porucznik ma trzymać pod władzą swoją tak wybrańców dwadzieścia jako i smolaków ile ich zaciągnął do zimy, któremu zapłata, że się teraz nie obmyśla, tedy zlecamy IMci p. maszałkowi koła naszego, aby ad rationem expens na smolaki jako też na zasługi jego, wydał assygnacyą do Jarosławia zł. tysiąc, do Przemyśla na drugi zł. tysiąc, aby mu z teraźniejszego czopowego a prima Augusti curentis wypłacili te miasta pomienioną kwotę, z której na przyszłym sejmiku rachunek uczynić ma i jeśliby czego in satisfactionem onemu nie dostawało, tedy ziemia resztę obmyśleć powinna będzie. Wybrańcy alias sołtysi, którzy służą po smolacku powinni od swoich sołtysów mieć barwę i moderunek wszelki, od tych zaś co nie służą nie powinien brać IMć p. porucznik na zaciągnienie inszych więcej nad sto zł.; jeżeliby się pokazało na niego, żeby miał brać od zbójców pojmanych okup i onych uwalniać, zato praevia sufficienti probatione powinien być sądzony i poenis condignis irremissibiliter karany. Co zaś miasta wydadzą temuż IMci p. porucznikowi to pro persoluto ziemia nasza przemyska przyjąć deklaruje. 13. Largicye wszystkie po ziemiach naszych anterioribus laudis deklarowane a dotąd zaległe i niewypłacone, jako to JWIMci p. Stanisławowi Józefowi z Pleszowic Fredrowi kasztelanowi lwowskiemu i tak wielu innym IMciom, aby na przyszłym ex limitatione przypadającym sejmiku realna obmyślona była satisfakcya praesenti laudo cavemus, na co ażeby zaraz od stolika marszałkowskiego do czopowego ziemie naszej przemyskiej, które do tejże ziemie należą largicye aby na nich były wydane assygnacye deklarujemy. Na których wydawanie na potem od stolika laudo anteriori pod laską IMci p. Rosnowskiego starosty laszkowskiego uczyniona jest cyrkumskrypcya, późniejsza zaś na funkcyą poselską na sejm przeszły warszawski i podjęte prace IMci p. Mikołaja z Tęczyna Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego lubo konnotowana teraz do ukontentowania na teraźniejszym sejmiku deklaracya jako i inne in futurum largicye, póty nie mają być deklarowane ani na wypłacenie ich wydane assygnacye, póki dawne i oschłe assygnacye de.

plano nie będą uspokojone i wypłacone. **14.** Mając zaś kompassyą nad upadającym i rujnującym się przez wodę klasztorem wielebnych panien Benedyktynek konwentu przemyskiego za Sanem zostającego, na zabieżenie tedy od dalszej ruiny i reparacyą muru per modum elemosinae naznaczamy pomienionemu konwentowi z ziemie naszej przemyskiej zł. dwa tysiąca. **15.** Ewinkując przy tem skrypt od IMciów pp. ziemian naszych imieniem całej ziemi IMci p. Borgultowi pocztmagistrowi jarosławskiemu na zł. dwanaście set dany za zboża na prowianty moskiewskie przed lat trzema in fidem pomienionych IMciów ziemian kredytowane, in satisfactionem tedy pomienionemu IMci p. Borgultowi zł. półtora tysiąca, includendo za lat trzy w tęż sumę prowizyą, naznaczamy. **16.** Zaniesioną w kole naszem querellam IMci p. Piotra Terleckiego Prokopowicza ziemianina naszego, że contra immunitates stanu szlacheckiego po drogach i gościńcach pociągani bywają do płacenia myta i mostowego IMcie szlachta, mając w respekcie i praesenti cavemus laudo, aby nie tylko w przemyskiej ziemi ale w całem województwie według praw i swobód szlacheckich IMcie przejeżdżający czy to ze zbożami czyli z czem inszem in usum proprium sobie wiezące byli immunes od tej niesłusznej extorsiej. **17.** Miasto Stryj za rekwizycyą JOJejMci p. kasztelanowej krakowskiej hetmanowej w. koronnej ratione konflagracyi inhaerendo prawu pospolitemu od czopowegn sine ulla exceptione de plano libertujemy na lat ośm tj. a die prima Augusti 1712 anno. **18.** Ziemia sanocka ponieważ ex flagranti swej woli chłopskiej od granicy węgierskiej ausu nie wychodzi, więc lubo tak potrzebną wniesiono in gremium nostri materyą obmyślenia jako najdoskonalszego bezpieczeństwa domowego, przy nagle do limity schylającym się sejmiku in effectum ta materya przyść ani determinari nie mogła, jednak inhaerendo konstytucyom i prawu pospolitemu de securitate ziemi sanockiej od węgierskich kup opisanym i nam w moc obronę domową przez wynaleziony sposób pozwolono na przyszły da Bóg sejmik, który w krótkim czasie ob ingruentia pericula limituje się, cum toto effectu tak potrzebną wniesionej ut praemissum obrony domowej materyą odsyłamy. Quo in termino ex limitatione incidenti ante alias omnes tractandas w kole braterskiem materias securitatem jako najdoskonalszą concives ziemi tej sanockiej przez podany sposób ad salvandum i środek adinvenire mają, providendo dalszemu fortun swoich i osób bezpieczeństwu. **19.** Że zaś post fata dolenda JWIMci p. wojewody wołyńskiego marszałka fiskalnego sądy skarbowe ziemi tejże in cadenciis spełzły, więc reducendo one ad pristinum statum et unitatam formam reassumptio pro die decima sexta Octobris anno nunc currenti in loco solito naznaczamy, gdzie IMcie zjechawszy się marszałka obrać ex gremio sui powinni. Na którym terminie reassumpcyi wszyscy in genere exaktorowie i skarbu ziemskiego tykający się, którzy jeszcze in onere calculationis jako też i IMć p. exaktor podatku młynowego comparere tenebuntur et de gesta exactione sufficientem uczynić calculationem sub poena peculatus. Także miasta, miasteczka, które per renitentiam do tych czas w retentach podatku skarbowego perseverant pro termino paemisso reassumptionis iudiciorum fiscalium cum omnibus defensis quietationibus stanąć powinni będą in casum temeritatis stosując się ad laudum anterioris anni beneficio omnium defensarum carere mają i na takowych rigor iudicii eiusdem atque fortis executio extendetur. Do których to miast i miasteczek uniwersał awizujący WIMć p. Franciszek z Dubrawki Dubrawski skarbnik ziemski i sędzia grodzki sanocki wydać ma i assygnacye wydane a do tych czas oschłe tamże na tych sądach ad perfectam satisfactionem sive meliorationem reduci powinny, super zaś temerarios exekucya ludzi ziemi tejże przez sąd fiskalny ma być naznaczona. **20.** Stosując sią zaś do laudum anterioris anni w obraniu rotmistrza wybrańców IMć p. Stanisława Humnickiego podwojewodzego sanockiego evincendo deklaracyą naszą post expiratum servitium pod komendą dawnego rotmistrza IMci p. Wolskiego o Św. Marcina dosłużonej ćwierci obieramy, aby in posterum pomieniony IMć p. a primo vere tymiż ludźmi komendował, cum hac adiecta

declaratione, że do tegoż Sw. Marcina expirium komendy wyrażonych ludzi służyć ma. Że zaś IMć p. Wolski przeszły rotmistrz in deservita mercede zasług przez laudum rotmistrzowi opisanych nie jest ukontentowany, więc przyszłe wyżej opisane sądy fiskalne salva calculatione, co IMć wziął a co jeszcze należeć będzie, subvenire obmyśloną satysjakcyą mają. 21. Ponieważ zaś niektórzy IMcie pp. sędziowie fiskalni ubyli, tedy in locum tamtych IMciów JWIMć p. Klemensa z Unichowa na Ustrzykach Ustrzyckiego kasztelana sanockiego, i Wnych IMciów pp. Józefa Bukowskiego miecznika sanockiego, Karola Łaszowskiego podstolego pomorskiego, Jana Jabłeckiego stolnika chełmińskiego, Jana Konarskiego cześnika kijowskiego, Ludwika Urbańskiego skarbnika wieluńskiego ad gremium sądów fiskalnych przydajemy i obieramy. Którzy propio iuramento ad subselium sądów skarbowych należeć będą. 22. A że laudum sejmiku tak roczniego pod laską IMci p. Mikołaja Kosnowskiego starosty laszkowskiego stanowione iniunxit IMciom pp. rewizorom ziemi sanockiej distingvere dymy między Powłokomą a Bartkówką, więc że IMć p. Kulesza rewizor zjechawszy do tych dóbr dał distinctionis attestacyą, aby Bartkówka płaciła dymów trzecią część, więc to IMci p. Kuleszy distinctio laudo praesenti approbatur. 23. Wspomniany w kole naszem a sangvine iunctis i od tak wielu IMciów ś. p. JWIMci p. wojewody wołyńskiego decessus nie tylko znalazł in pectoribus nostris meritorum gratam memoriam, ale też do powinnej super moesta sobole w WIMciach pp. wojewodzicach synach tak wielkiego senatora przywiódł nas kondolencyi, którym jako godnej pamięci rodzicowi IMciów byliśmy w zupełnej świadczenia afektów naszych ochocie, też IMciom pp. sukcessorom jego deklarujemy w podanych okazyach świadczyć propensyą. 24. Ile tedy w teraźniejszych cirkumstancyach capacitas czasu wystarczyć mogła w zachodzących województwa naszego interesach postanowiwszy, insze wszytkie materye, które dla wyżej wyrażonych racyi doskonałej na teraźniejszym sejmiku determinacyi wziąć nie mogły, między któremi satysfakcya instancyi JO IMci księżnej Wiśniowieckiej ratione allewiacyi w podatkach miastu Komarnu zgorzałemu i zdezelowanemu, tudzież jarosławskich kamienic zawalonych, także Sokołówki pogorzałej dóbr JWIMci p. kasztelanowej kijowskiej do przyszłego sejmiku zachowujemy, na ostatek cognitionem pretensyej Żydów lwowskich o komisarze do pomiarkowania się w handlach z miastem także do przyszłej ex limitatione sejmiku reasumpcyej odkładamy. 25. Który to sejmik pro die sexta Novembris roku teraźniejszego authoritate laudi praesentis pod laską tegoż IMci p. marszałka koła naszego limitujemy. Działo się w Wisni dnia 12. Septembris roku 1713. Jerzy A. Łączyński P. N. marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego m. p.

Castr. Prem. Rel. 495 p. 3009—3017; Castr. San. Rel. 207 p. 1537—1552 i powtórnie Ibidem p. 1919—1934. Fasc. Cop. Castr. Sanc. 32 Nr. 1082; Fasc. Cop. C. Leop. 17 p. 1711—1722. Rękp. b. Oss. 322 p. 13—17.

209.

Wisnia, 23. września 1713.

Instrukcya sejmiku dana posłom do króla.

1. Odebraliśmy z reskryptu przez IMciów pp. posłów naszych od Jkr. Mci p. n. m. przyniesionego na teraźniejszym sejmiku favorabilem łask pańskich kontestacyą praw i swobób naszych deklarowaną konserwacyą tak circa defensionem ab extra jako też ad pacificationem ab intra z obowiązaną majestatowi pańskiemu oświadczając się wiernością demissa veneratione podziękowawszy, pokorną ad paternos sinus Jkr. Mci p. n. m. przez teraźniej-

szych IMciów pp. posłów naszych składamy suplikę, aby Jkr. Mć p. n. m. skutkiem samym też wszystkie swoje obietnice jako też i prawa nasze od Jkr. Mci poprzysiężone et diplomate suo na walnej radzie warszawskiej assekurowane zachować raczył. 2. A że ab oriente zachodzą nas imminentia pericula, na które zapatrywać się vel maxime potrzeba, ażeby nas non praeveniant imparatos, przeto według samego Jkr. Mci w tymże reskrypcie zalecania na teraźniejszym sejmiku na zapłatę wojsku koronnemu uchwaliliśmy w województwie generale naszym ruskim nowe podatki i inne dawniej uchwalone wypłacamy, lubo województwo nasze variis calamitatibus jest zniszczone. 3. Więc gdy te wojsku naszemu kwarcianemu in tuitionem maiestatis Jkr. Mci i rzpltej stanowimy zapłatę i sami na koń wsiąść deklarujemy, alić contra pacta conventa et tot sponsiones Jkr. Mci p. n. m. i przeciwko reskryptowi świeżo przez IchMć pp. posłów przyniesionemu przychodzą uniwersały do województwa naszego od komisaryatu wojska Jkr. Mci saskiego od wydawania ciężkich prowiantów, któremu ciężarowi według praw naszych subesse województwo nasze nie powinno. Upraszać tedy będą demissa veneratione IchMć pp. posłowie Jego kr. p. n. m., aby nas tak prowiantami dla ludzi jako też wojskami saskiemi i innemi auksyliarnemi nie raczył obciążać. Bo gdybyśmy mieli komissaryatu wojsk saskich Jkr. Mci mieć jaką przeszkodę, trudnobyśmy mieli wojsku koronnemu uchwalone płacić podatki. 4. A ponieważ Jkr. Mć p. n. m. przez reskrypt IchMć pp. posłom dany deklarował złożenie sejmu ordynaryjnego, przeto aby ten sejm ad sananda rzpltej vulnera non sub confederatione był ułożony jako najprędzej upraszamy. 5. Że zaś nie samej tylko władzy i powagi hetmańskiej ale całej rzpltej w tem vertitur interes, że IchMć duchowni chcąc się uwolnić a stativis militaribus różnymi sposobami impetunt ministerium buławy koronnej cum praeiudicio praktykowanych ab antiquo za dawniejszych hetmanów zwyczajów, zaniosą tedy IchMć pp. posłowie od województwa naszego do Jkr. Mci p. n. m. najniższą prośbę, ażeby ojcowską protekcyą jurysdykcyej IchMć pp. hetmanów koronnych łaskawie subvenire raczył, dawszy compellatorias do JO. księcia prymasa i do innychIchMć księży biskupów, aby supersedować raczyli od swojej pretensyej niewinnej cenzury IchMciów pp. hetmanów i nie negowali w dobrach swoich duchownych zarówno z królewskimi znosić kwarcianego żołnierza secundum usitatam praxim, salvis iuribus rzpltej. Taż bowiem dispozyca wojska przyszła na teraźniejszą buławę JO. IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor., którą z dawniejszych antecessorów swoich odebrał i postanowionego żołnierza kwarcianego ani pamięci nec manent vestigia tego, aby kiedy za którego hetmana i za którejkolwiek wojny nie dopomagały dobra duchowne dobrom królewskim w zimowych konserwacyach, i owszem z dawnej dyspozycyi bierzemy lumen de metodo lokowania wojsk sine ulla exceptione dóbr duchownych, bo pewnieby same królewszczyzny nie wystarczyły. 6. Należy przytem donieść Jkr. Mci p. n. m., że nie tylko ab oriente veremur periculum ale też a confiniis Węgier, per insolentiam tamecznych obywatelów zbójeckim sposobem ustawicznie grasujących w życiu i fortunach bezpieczni być nie możemy, kiedy i teraz recenter taż licencyi zbójeckiej rabies z zagranicza węgierskiego wypadszy atrocissima nece brata naszego IMć p. Łysakowskiego stolnika ciechanowskiego zamordowała i ze wszelkich mobilibus za sto tysięcy zrabowała. Przeto supplikujemy do Jkr. Mci p. n. m. aby napisać raczył do najjaśniejszego cesarza JMci[1]) aby generałom swoim i starzyźnie hanc insolentiam ludzi węgierskich uskromić zlecił i exemplarissime karać roskazał. 7. Wnosimy przy tem najuniżeńsze prośby nasze do Jkr. Mci p. n. m. za IMcią p. wojewodą ruskim[2]), aby pańską jego mógł uznać clementiam i jeżeli cokolwiek czy to contra maiestatem czyli contra rempublicam deliquit, ażeby według

---

[1]) Karol VI. [2]) Jan Stanisław Jabłonowski.

prawa restituatur ad iudicium rzpltej. 8. Żebyśmy zaś Jkr. Mci nie przykrzyli się expostulacyą, zlecamy IchMciom pp. posłom naszym, aby według osobnych sobie danych ad conferendum punktów donieśli nasze desideria JWIchMciom pp. ministrom status, przez których doniesienie suplikujemy abyśmy skutek łaski w nich Jkr. Mci otrzymać mogli.

Ręk. b. Ossol. 322 p. 17—18 (b).

210.

Wisnia, 12. września 1713.

Instrukcya sejmikowa do ministrów.

1. Puncta in supplementum instrukcyej do Jkr. Mci p. n. m. danej ad conferendum z JWIchMć pp. ministrami tymże IchMciom pp. posłom in desideriis województwa naszego przydane w Wiszni die 12 Septembris 1713. 2. Do kogoż bespieczniej województwo nasze ruskie przywykłe ad quaevis ardua i wycieńczone przez iniurias belli brać może poufały rekurs, jeżeli nie do ojcowskich piersi Jkr. Mci p. n. m, przy których największe wypróbowane per teneritudinem żarliwość w utrzymaniu praw i swobód ojczystych w JWIchMć pp. ministrach saluandae patriae erigunt nadzieje. Żywe oraculum praw ojczystych których wspaniałe tytuły venerantur województwo nasze numina et nomina humanis augustiora w wielkich pro republica czynach JWIchMć pp. ministrów, upraszając uniżenie, ażeby jako najlepiej wiadomi Jkr. Mci p. n. m. w dotrzymaniu praw i swobód ojczystych assekuracyi i w województwa naszego statecznej ku panu wierności i nienaruszonej erga maiestatem życzliwości, ciężkie i nigdy nieznośne od komisaryatu wojsk Jkr. Mci auxiliarnych impozycye prowiantów łaskawemu panu remonstrare raczyli. 3. Po nieoziębłych jeszcze prawie spalonych forsun naszych od ottomańskiej potencyej popiołach tem niebespieczniejszy znowu venit eurus ab ortu i już ten orientalny księżyc postanowieniem ad confinia regni nieprzerachowanych wojsk tureckich, tatarskich i licznych armat daj Boże non ad fata nostra stawi się rogami. 4. A jeszcze nie dosyć na tej upadku naszego nieszczęśliwości kiedy z komissaryatu wojska saskiego wychodzą uniwersału i palety do wydawania tak ciężkich i nigdy nie pojętych prowiantów na auxiliarne wojska. Jako tedy per diploma Jkr. Mci p. n. m. na walnej radzie warszawskiej per renovata pacta conventa dane pro conservatione dóbr generaliter wszystkich całej rzptej assekurowani jesteśmy od impetycyi wojsk auxyliarnych, tak przez promocyą JWIchMciów pp. ministrów suplikuje województwo nasze do Jkr. Mci p. n. m. o uwolnienie a tam aggravante commissariatu saskiego impositione. 5. Nie możemy sufficere zapłacić stipendiorum własnemu kwarcianemu żołnierzowi, który jest os de ossibus nostris i zarówno kożdy szlachcic wojnę służący contribuit dla obrony dobra pospolitego. A przecie zachęcając go ad fortia agenda in tam ingruenti casu uchwaliliśmy lubo bez sejmu znaczne podatki, bo wiemy ab experientia, że domowy żołnierz otwarte exponet in fata piersi animumque mortis capacem na zaszczyt fortuny własnej, przy której wszyscy opponere przyzwyczajone ad perimentes casus serca nasze gotowiśmy, super invalida zaś legum auxilia, składać podatki bez sejmu nec regibus concessa potestas. 6. Przypominamy konstytucyą sejmu pacificationis 1699, tedy i ta jako immunitates stanu szlacheckiego i dóbr ziemskich circumscripsit, tak ażeby i teraz jako u Jkr. Mci p. n. m. tak u JWIchMć pp. ministrów miała konsideracyą upraszamy. 7. Sejm ordynaryjny jako jest summe rzpltej potrzebny, tak o jak najprędszą determinacyą jego z łaski Jkr. Mci p. n. m. przez promocyą JWIchMciów pp. ministrów Jkr. Mci p. n. m. i rzpltej IchMć pp. posłowie nasi instabunt. 8. Dyfferencye między duchowieństwem a IchMć pp.

hetmanami ex ratione dóbr zachodzące w pomiarkowaniu partykularnej JWIchMć pp. ministrów IchMć pp. posłowie nasi insinuabunt promocyej, cum remonstratione niesłusznej IchMć duchowieństwa od konserwacyi zimowych wojska koronnego renitencyej, w czem nie tylko samej władzy i powagi JWIchMć pp. hetmanów ale i całej rzpltej vertitur interes. Że IchMć duchowni chcąc się uwolnić a stativis militaribus różnymi sposobami impetunt ministerium buławy koronnej, udając się zaraz ad vibranda exkommuniki tela totum pondus na dobra królewskie wwalając, wyrażą tedy IchMć pp. posłowie w tem i województwa naszego cordolium i upraszać będą, ażeby JWIchMć pp. ministrowie authoritate et activitate sua JO. księciu IMci prymasowi i inszym IchMciom księży biskupom wyperswadować hanc renitentiam raczyli i pomogli nietylko królewskim dobrom w konserwacyej zimowej żołnierza ale i w tem całej rzptej in tanta vicissitudine rerum zostając subvenire raczyli. 9. A że wszystkie prawie cardinalia iura rzpltej immunitates prerogatyw i fortun szlachockich są skalwakowane, upraszać JWIchMć pp. ministrów IchMć pp. posłowie nasi będą, ażeby tak te redintegrowane były, jako też in posterum aby JWIchMć pp. ministrowie ex statione swojej obligacyej tego quam observantissime przestrzegali, przypominając Jkr. Mci p. n. m. pacta conventa, poprzysiężone diplomata i prawa rzpltej. 10. A jako prawo opiewa koronne, tak in fundamento tego upraszać będą IchMć pp. posłowie JWIMć ministrów, ażeby w pogranicznych fortecach IchMć pp. kommendanci i officierowie byli terrigenae, którzyby własnej kommendy JWIchMć pp. hetmanów w służbie rzpltej zostając sine omni exotica dependentia słuchali. 11. Za JWIMć p. wojewodą i generałem ziem ruskich przez interpozycyą JWIchMć pp. ministrów suplikować będą IchMć posłowie nasi o klemencyą Jkr. Mci p. n. m. nad nim, ażeby ad normam prawa pospolitego tu był przywrócony a potem ad decisionem sądu samej rzpltej był oddany. Reliqua probatae activitati IchMć pp. posłów zlecamy.

Ręk. Ossol. 322 p. 18 (b(—19 (b).

211.

Wisnia, 12. września 1713.

Instrukcya sejmiku dana posłom do hetmanów.

1. Instrukcya do JOIMci p. kasztelana krakowskiego wielkiego i JWIMci p. wojewody podlaskiego polnego hetmanów koronnych IchMciom pp. Felicyanowi Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu, Kazimierzowi Bukowskiemu łowczemu podolskiemu z generału województwa ruskiego uproszonym posłom dana w Wiszni dnia 12 Septembris roku 1713 [1]). 2. Jawną całemu światu ku salwowaniu dobra pospolitego żarliwość JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego jako województwo nasze w głębokiej ad seram posteritatem zapisuje pamięci, tak gdy vigili prospicit [a]) omnia sensu i obradom naszym in tam periculoso rzpltej statu nie tylko wczesne przestrogi ale też adaequata do obrony media subministrare raczy, powinne przez IchMć pp. posłów naszych zasyła podziękowanie. Niepłonna nam stąd roście nadzieja, że i teraz tenże JOIMć p. kasztelan krakowski hetman w. koronny rebus nostris succurere zechce i odwróci od województwa naszego ciężkie i nigdy nie praktykowane wojsk Jkr. Mci auxyliarnych prowianty, przez gorącą interpozycyą do Jkr. IMci p. n. m. o respekt na tak zrujnowane per tot incommoda belli województwo

---

[1]) Odpowiedź daną 4. paźdz. przez tegoż hetmana, ale na przedłożenia sejmiku halickiego, ob. w Rękop. Ossol. 66 p. 102. a) proposcit.

nasze. 3. Kiedy zaś dochodzi nas wiadomość od komissaryatu w instrumencie przysłanym, że wojska saskie pod komendę JWIchMć pp. hetmanów idą, tu zaś inverso ordine, bo z dyspozycyi samego komissaryatu zachodzą nas wydane palety strictissimis grożące executionibus, chce w tem informari województwo nasze od JWIchMciów pp. hetmanów, ponieważ te wojska przychodzą pod komendę IchMciów uprasza, ażeby pomienionego kommissaryatu ausum coercere i pomienione kontrybucye avertere raczyli ile inpracticabili exemplo na taryfę 1661 pretendowane, którą pomieniony komissaryat saski we trzech ziemiach generału naszego redukował do dwudziestu pięciu tysięcy siedmiuset dymów. Ta taryfa jako nigdy nie była akceptowana i exekwowana w województwie naszem, tak i w żadnym nie znajduje się grodzie. 4. Jeżeliby zaś pomienione wojska saskie niechciały słuchać ordynansów IchMć pp. hetmanów, tedy upraszamy, ażeby w teraźniejszym na wolność i fortuny nasze zamachu chcieli suam interponere authoritatem do Jkr. Mci p. n. m. z expressyą pakt przez Jkr. Mć nam poprzysiężonych z przypomnieniem konstytucyi anni 1699 o ewakuacyej pomienionych wojsk. A nad to, jako nam pamiętne diploma Jkr. Mci p. n. m. na walnej radzie warszawskiej stanom rzpltej dane, że wojska auxiliarne saskie nie tylko żadnego sustentamentu pieniężnego i prowiantowego w żadnych dobrach potrzebować i pretendować nie będą, ale też ex visceribus regni wyjdą ad propria, które nie tylko że nie wyszły, ale pod pretextem komputu tak wielu milionów z ujmą płacy krwawo zasłużonego rycerstwa polskiego wziąwszy, a za to na żadnej rzpltej usłudze nie bywszy, na ostatek do dóbr ziemskich percalcatis iuribus et immunitatibus onych czynią rekurs. Tedy upraszać będę IchMć pp. hetmanów, ażeby jako custodes legum stanąwszy przy prawie i konstytucyi wyrażonej przy takowych deklaracyach pańskich, chcieli pupillam libertatis, prerogatywy stanu et immunitates fortun szlacheckich defendere, et ausus wojska saskiego hetmańską władzą reprimere raczyli, zabiegając niepomyślnym konsekwencyom nie tylko po inszych województwach ale i w naszym lat kilka po dobrach i domach szlacheckich praktykowanym. 5. A zatem upraszać będą IchMć pp. posłowie JWIchMć pp. hetmanów ante omnia o list do komissaryatu saskiego cum seria expostulatione, ażeby do powrotu IchMciów pp. posłów naszych od Jkr. Mci p. n. m. cum relatione pomieniony komissaryat ab executione pomienionych prowiantów zatrzymał się. 6. Lubośmy zaś konstytucyą sejmową et lege publica, bo po zerwanym sejmie warszawskim z wielką rzpltej szkodą nie powinni ani obligowani do żadnych podatków, jednak ex amore boni publici i chcąc zachęcić one rycerstwo pod waleczną buławę JOIchMć pp. hetmanów ad fortia agenda w obronie całości i praw rzpltej oraz za zaleceniem Jkr. Mci jako i JOIMci kasztelanowi krakowskiemu hetmanowi w. kor., uchwalamy dwie ćwierci in subsidium pomienionego wojska koronnego, modum contribuendi i obranie IchMć pp. exaktorów do przyszłej reassumpcyej sejmiku zachowawszy, których pewnie że nieodwłoczna subsequetur exolucya deklarujemy, jeżeli nam saskie palety i wszelkie inne oppressye non impedient. 7. Immunitas dóbr ziemskich jako jest prawem dość sufficienter opisana, tak IchMć pp. posłowie nasi upraszać będą JWIchMć pp. hetmanów, by przykazać raczyli wojsku koronnemu wszelką zachować skromność w przechodach, nie naznaczając ani pozwalając paletów i w dobrach ziemskich lokacyi wojska cum omnimoda securitate dworów szlacheckich, exorbitujących zaś i palety wydających tam pro praeterito jako in futurum jeżeliby co evenire miało sądzić i karać raczyli. 8. Może mieć sufficientem na zimę conservationem wojsko polskie i w dobrach wszystkich generaliter królewskich i duchownych, w których powinien subsistere żołnierz, w czem gdy odbieramy przestrogę od IchMciów pp. posłów naszych z sejmu przeszłego powróconych, że stan duchowny nie tylko od konsystencyi ale i hiberny wyłomać się chce, w czem jako wyraziliśmy i w legacyi do Jkr. Mci opisanej eo nomine punkt, aby w tem compellere raczył JO. księcia IMci prymasa i innych IchMć księży biskupów, ne patiatur iacturam honor władzy IchMciów pp. hetmanów, o sub-

systencyę wojska ab antiquo praktykowaną, tak i teraz upraszać będą IchMć pp. posłowie JWIchMć pp. hetmanów, ażeby insistendo prawom koronnym i zwyczajom dawnym, konsystencye dobra duchowne zarówno z królewskiemi ponosili salvis iuribus circa immunitatem tych dóbr sancitis i żeby w żadne traktaty IchMć pp. hetmani nie wchodzili cum statu spirituali sine scitu rzpltej. A województwo nasze deklaruje, że circa authorithatem władzy IchMciów pp. hetmanów równie z inszemi województwami i całą rzpltą na sejmie stawać będzie. 9. A jako prawo koronne opiewa, tak in fundamento tego upraszać będą IchMć pp. posłowie JWIchMć pp. hetmanów, ażeby w pogranicznych fortecach IchMć pp. komendanci i officierowie byli terrigenae, którzyby własnej komendy JOIchMciów pp. hetmanów, w służbie rzpltej zostając, sine omni exotica dependentia słuchali. 10. Wójtowstwa ekonomiej samborskiej, że w deklarowanej JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor. zostają pamięci, jako uniżone województwo nasze zanosi podziękowanie za skutek w tem instancyej swojej tak dalszej JOMci p. kasztelana krakowskiego h. w. kr. rekomenduje protekcyi. 11. Ponawia województwo nasze do JWIchMć pp. hetmanów prośbę za IchMciami pp. exaktorami ziem, ażeby do wyrachowania się na sądach fiskalnych IchMć pp. komisarze IchMciom pp. hetmanom z assygnacyami Ichmciów impetere nie raczyli, na dobra zaś renitentium o ludzi pro executione militari uprasza. 12. A że IMć p. podskarbi wielki koronny supra numerum podatków do województwa naszego powydawał assygnacye, skąd nie tylko IchMciom pp. assygnataryuszom wielki stał się zawód, ale i IchMciom pp. exaktorom nie mniejsza importunitas, kiedy podatki assygnacyom nie wystarczają, upraszać tedy będą JWIchMciów pp. hetmanów o listowną do IMci p. podskarbiego expostulacyą, aby pomienione rewokował assygnacye et hunc defectum suplementować raczył. 13. Exponent IchMć pp. posłowie do JOIMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. wielkie ziemie lwowskiej długi, do których uspokojenia aby JOIMć p. kasztelan krakowski h. w. k. chciał adhibere opem zakazawszy więcej z podatku miasta Lwowa lenungować garnizonu, gdyż ta reszta na satysfakcyą assygnataryuszów obróciłaby się. 14. Przy uniwersalnych w ojczyźnie naszej niechęciach i braterskie w województwie naszem penitendo exemplo skutkiem ogłosiły się konfidencye, kiedy IMć p. Paweł Hoszowski publicznie w kole naszem protestatus na rodzonego swego brata IMci p. Michała Hoszowskiego, jakoby najechawszy go na teraźniejszym sejmiku miał na siła IchMciów i jego diffidare życie rodzonego zabiwszy brata, więc żeby tak wielkiej a prawie desperackiej wstręt był zawziętości, upraszamy JWIMć p. kasztelana krakowskiego, aby za rekwizycyą IchMciów na diffidencyą żałących się ludzi ordynować raczył in tuitionem osób pomienionych IMciów. Reliqua super probatam activitatem IMciów pp. posłów w promowaniu interesów województwa naszego składamy.

Ręk. bibl. Ossol. 233 p. 19(b)—21(b).

212.

Wisnia, 6. listopada 1713.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rada dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się de Wiszni na miejsce consultationum zwykłe pro die sexta Novembris na sejmik ex limitatione do powrotu i uczynienia relacyej IMciów pp. posłów naszych do Jkr. Mci p. n. m

ordynowanych przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę [1]. 2. A naprzód po uczynionej relacyej przez IMciów pp. posłów naszych od Jkr. Mci p. n. m. powróconych, kiedy nam inevitabilem casum alimentacyi Jkr. Mci wojsk auxyliarnych przywieźli, ile jeszcze na tak nieznośną tarytę anni millesimi sexcentisimi sexagesimi primi ledwo kiedy w województwie naszem praktykowaną, przeciwko której taryfie jako na tak wielu sejmach protestowało się województwo nasze lubo in feliciori jeszcze zostając statu a żadną miarą podatkom rzptej na tę taryfę sufficere nie mogło a tem bardziej in praesenti rerum statu, będąc tot angustiis et calamitatibus continuis zniszczone, jako nie tylko pomienionej taryfie ale też i takowej impozycyej prowiantów i kontrybucyi na wojska Jkr. Mci saskie wystarczyć nie może, tak obviando na potem immunitati legum et integritati fortun i substancyi naszych ex communi assensu generału całego zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby nieodwłocznie solenną eo nomine coram actas quibusvis a osobliwie województwa naszego zaniósł protestacyę przeciwko IMciom pp. ministrom status, że nie są observatores legum patriarum i przeciwko skarbowi koronnemu o wydanie pomienionej taryfy tudzież przeciwko komisaryatowi saskiemu Jkr. Mci pro arbitraria imposicione prowiantów i kontrybucyi na województwo nasze extra mentem et consensum całej rzptej in libera Republica nakazane. 3. A że te wojska Jkr. Mci auxyliarne nad założone jeszcze od komisaryatu kwoty, wydanymi do tak wielu dóbr paletami osobliwie za każdy miesiąc wymyślonemi et inaudito nomine przezwanemi serwiuszów nomenklaturami usurpant sobie extorzie, uprosiliśmy tychże IMciów pp. posłów naszych od Jkr. Mci powróconych, IMci p. Jana Golejowskiego ciechanowskiego i IMci p. Alexandra Wolskiego halickiego stolników, przydawszy z ziemi sanockiej IMci p. Kazimierza Bukowskiego łowczego podolskiego do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego jako ad custodem legum, bo pierwszego w rzptej senatora i hetmana z remonstracyą tak nieznośnych od wojsk Jkr. Mci saskich na województwo nasze impozycyi, którym to nietylko według prawa subesse nie powinniśmy ale też ani wystarczyć temu z dóbr naszych możemy. A zatem tymże IMciom pp. posłom przy instrukcyej na to danej zleciliśmy upraszać JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, jako przez uniwersały Jkr. Mci nad temiż wojskami mającego sobie zleconą najpierwszą komendę, ażeby tam arduis casibus nostris interposita autoritate sua succurrere raczył do IMci p. generała de Baudis, nad temi wojskami Jkr. Mci komendę et subalternam potestatem mającego, ażeby pomieniony IMć p. generał hanc licentiam ludziom, w komendzie swojej zostającym, prohibeat i nie pozwalał sobie nad deklaracią IMciom pp. posłom daną i nad ordynans przez tychże IMciów pp. posłów od Jkr. Mci p. n. m. sobie przysłany. 4. Tymże IMciom pp. posłom naszym dajemy plenipotencye do traktowania w publicznych województwa naszego interesach z IMcią p. generałem de Baudis coby mogło być cum emolumento województwa naszego, tedy te pro rato et grato przyjąć deklarujemy cum hac praecautione, ażeby ciż IMcie pp. posłowie takowego traktatu ullo modo nie akceptowali, któryby miał na województwo nasze jakowy imponere ciężar albo iugum włożyć, tak teraz jako na potem z nieznośną subportancyą taryffy millesimi sexcentismi sexagesimi primi. 5. Gdy zaś evidenter pokazało się quantum nocuit publicznym województwa naszego interesom praecipitancya na pierwszy odgłos pretendowanych kontrybucyi i na nich tak nagłe wydawanie kommissaryatowi saskiemu przez niektórych IMciów ex concivibus nostris, tedy ażeby in futurum przez to nie mieszały się w podobnych okazyach interesa województwa naszego praesenti laudo cavemus, że gdyby in futurum ktokolwiek ważył się z IMciów ubiegać do wydawania sine generali consensu województwa całego jakichkolwiek kontrybucyi pieniężnych lub prowiantowych, przeto

[1]) Por. N. 208, 2, 25, gdzie data limitacyi wyrażona.

takiego communi omnium assensu ad cuiusvis na potem delationem w kole naszem deklarujemy pro incapaci eo ipso facto do wszelkich funkcyi braterskich między nami, którzy jeszcze do tego carere powinni na zawżdy activa voce w kole naszem braterskiem. Praeteritum zaś ausum IMciom wolno będzie każdemu obywatelowi województwa i ziem naszych in foro competenti windykować; dla poniesionych przeto krzywd województwa całego, ażeby tem lepszą województwo nasze miało in premissis informacyę, tedy pro remonstratione calculi extraditae contributionis obligujemy wszystkich IMciów concives nostros którzy wypłacili, ut compareant na przyszłym sejmiku z kwitami na to sobie od komisaryatu wydanymi. 6. Ziemia lwowska z powiatem zydaczowskim lubo tak wielu attrita malis powodzi, nieurodzaju, gradobicia i substancyej od tego czasu wojska koronnego i W. księstwa litewskiego, nie chcąc jednak mieć w borgu wojsko koronne i w dalszy się nie zaciągać, in quantum od konsystencyej wojska saskiego i kantonów przez zimę będzie wolna in vim czterech ćwierci zasłużonemu rycerstwu podatek podymnego z dymu jednego po złotych sześciudziesiąt uchwala i stanowi iuxta tariffam millesimi septingentesimi decimi anni przez IMciów pp. exaktorów exigendam. Do którego podatku za exaktorów w tejże ziemi lwowskiej IMci p. Konstantego Wyszpolskiego i i IMci p. Tomasza Orzechowskiego a w powiecie żydaczowskim IMć p Tomasza Chojnowskiego i IMć p. Franciszka Tatomira obiera, który to podatek podymnego do rąk pomienionych IMciów pp. exaktorów bez wszelkiej protelacyej a die prima Januarii anni proxime imminentis millesimi septingentesimi decimi quarti ad ultimam eiusdem powinien być z miast i miasteczek i wsiów nemine excepto w czasie wyrażonym komportowany i oddawany na miejscach zwyczajnych tj. z ziemie lwowskiej do Lwowa, z powiatu zaś żydaczowskiego do Żydaczowa, sub rigore prawa koronnego w wypłacaniu podatków uchwalonych postanowionego a IMcie pp. exaktorowie ludzi depaktować ile przy teraźniejszej ciężkiej zimie nie będą powinni ale zwyczajnem salarium ze wsi po złotemu od kwitu i grosz od złotego a nie więcej kontentować się tenebuntur. 7. Że zaś IMcie pp. rewizorowie ziemie lwowskiej dotąd w tejże ziemi nie zakończyli generalnej rewizyej, dla czego nova tariffa na wybieranie tego podatku stanowić się jeszcze nie może, ale według wyżej wyrażonej taryfy millesimi septingentesimi decimi, musi być wybierany. Jednak reassumendo w tym punkcie anteriora lauda obstringimus et praetenti laudo IMciów pp. rewizorów, ażeby pomienioną rewizyę jako najprędzej kończyli i chcąc subvenire in posterum IMciom braci sentientibus se esse praeaggravatos, po zakończonej pomienionej rewizyej deklarujemy IMciów pp. deputatów na sejmiku e gremio nostri obrać do koekwacyej taryfy, którzyby i na temże miejscu in loco consiliorum w Wiszni praevio iuramento wyżej wyrażoną postanowili taryfę. W powiecie zaś żydaczowskim ponieważ IMć p. Sokolnicki podstoli żydaczowski z doskonałem zakończeniem rewizyej ogłosił się, tedy na ten uchwalony podatek do ułożenia taryfy na przyszłym da Bóg sejmiku IMciów pp. deputatów obrać i nową iuxta revisiones postanowić taryfę deklarujemy. 8. Sądy skarbowe in cadentia sua ex limitatione przypadające we Lwowie reassumuntur, w których cyrkumskrypcyą anteriori laudo in toto zachowujemy. 9. Satysfakcya wypłacenia assygnacyej skarbowej do ziemie lwowskiej wydanej pro sorte sua IMci p. Puławskiego podczaszego podlaskiego pułkownika in vim gaży rotmistrzowskiej na zł. trzy tysiące pięć set ponieważ tak dawno elongatur, tedy inhaerendo w tem dyspozycyej WIMci p. chorążego sanockiego komisarza tejże ziemie sanockiej na sądach fiskalnych przy kalkulacyach IMciów pp. Swirskiego chorążego dobrzyńskiego i Chomętowskiego cześnika latyczewskiego exaktorów ziemie lwowskiej de perceptis et expensis uczynionej, obligujemy praesenti laudo pomienionych IMciów pp exaktorów, ażeby ex retentis podatku czwartego grosza na żółkiewczyźnie zaległego pomienieni IMcie pp. exaktorowie lub JMć p. administrator żółkiewski mianowaną kwotę zł. trzy tysiące pięćset IMci p. Puławskiemu ante omnia non obstantibus quibusvis assignationibus wypła-

cili i zupełną pomienionej kwocie bez wszelkiej prolongacyej uczynili satysfakcyę. **10.** Jako zaś godne IMciów concivium nostorum w przysługach województwa podjęte fatygi iustam in pectoribus nostris znajdować powinny gratitudinem, tak premiando pomienionych IMciów w różnych cirkumstancyach podjęte fatygi, deklarujemy z ziemi naszej lwowskiej IMciom pp. posłom za legacyą do Jkr. Mci p. n. m. non sine dispendio podjęte tj. IMci d. Golejowskiemu stolnikowi ciechanowskiemu zł. tysiąc, IMci p. Orzechowskiemu podstolemu lwowskiemu zł. tysiąc, IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu za takowąż legacyą zł. tysiąc, IMci p. Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu za legacyą do JWIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego zł. tysiąc, IMci p. Sokolnickiemu podstolemu żydaczowskiemu za rewizorstwo ziemie żydaczowskiej zł. dwa tysiące, IMci p. Dubrawskiemu cześnikowi podolskiemu mając respekt super impropitiam sortem IMci et subveniendo ruinae funditus przez zbójców węgierskich poniesionej zł. dwa tysiące naznaczamy, non praetereundo memoria ustawiczne od kilku limit sejmiku naszego usługi IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego, ale owszem zachęcając do dalszej pracy z ziemie naszej lwowskiej pomienionemu IMci zł. dwa tysiące naznaczamy. **11.** Ziemia przemyska lubo votivum [a]) miała studium w ukontentowaniu cnego rycerstwa polskiego in deservita mercede krwawo zasłużonego żołdu, jednak że praescidit wszelkie possibilitates wypłacenia deklarowanych na przyszłym sejmiku ćwierci teraźniejsza przez wojska saskie Jkr. IMci auxyliarne nieznośnych prasantów impozycya, zaczem że duplici oneri wystarczyć nie może, szczęśliwemu to committitur czasowi. Assygnacye jednak dawne osychające u IMciów pp. egzaktorów ziemie naszej jako to osobliwie chorągwi husarskiej JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, tudzież chorągwi pancernej JW IMci p. cześnika koronnego i inne pro satisfactione do pomienionych IMciów pp. exaktorów remittimus, obligując pomienionych IMciów, ażeby ex retentis podatków na zapłatę zasłużonemu wojsku ordynowanych nieodwłóczną IMciom pp. deputatom IMcie pomienieni uczynili satysfakcyą, salva nihilominus calculatione na przyszłych sądach fiskalnych in cadentia sua przypadających peragenda. A że na teraźniejszym sejmiku, ob rationes superius expositas interweniencyej wojsk Jkr. Mci auxyliarnych et ex hoc fundamento zachodzących inszych materyi, assekuracya pogranicza od Węgier anteriori laudo deklarowana i obranie IMci p. rotmistrza smolackiego effectuari na teraźniejszym sejmiku nie mogło, zaczem tę materyę elekcyej IMci p. rotmistrza do przyszłego reassumpcyej sejmiku remittimus. **12.** A ponieważ pokazało się z rachunków przez IMciów pp. deputatów na teraźniejszym sejmiku odprawionych, że IMć p. Charczewski podstoli sanocki nie tylko wyrachował się z podatku czopowego ziemie przemyskiej dwuletniej administracyej i wydał nad to nim wybrał koło ośmiu tysięcy, przy temże oraz wypłacił kilkadziesiąt tysięcy, na które zadłużył się i prowizyą płacił, przeto in vim satisfactionis IMci p. podstolemu tak względem prowizyej jako też i pracy dwuletniej w wybieraniu podatków i kosztów pretendowanych puszcza do wytrzymania pomienionemu IMci ziemia przemyska tenże podatek w sumie dwudziestu jeden tysięcy na rok zaczynający się a die prima Augusti anni praesentis ad ultimam Julii anni proxime imminentis millesimi septingentisimi decimi quarti bez żadnej defalki i rekompens, jednak z tym dokładem, ażeby IMć powypłacał asygnacye wszystkie do zapłacenia przed tem przyjęte których nie wypłacił, a te wypłacić ma z ostatniej raty, teraz zaś, żeby za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego, IMci p. Bratkowskiemu porucznikowi smolackiemu. ex mente przeszłego sejmiku do tegoż podatku czopowego wydanymi, in instanti wypłacić kazał z Przemyśla złotych tysiąc, z Jarosławia tysiąc, tedy i te wraz złączone includuntur w sumę dwudziestu tysięcy, resztę także ad complementum dwudziestu i jeden tysięcy należącą aby tenże

a) S. octicum.

IMć p. podstoli wypłacił tj. OO. Dominikanom mościskim zł. trzysta i OO. Bernardynom samborskim zł. trzysta, IMci p. Turzańskiemu zł. dwieście ośmdziesiąt i siedm, na którą to resztę zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego wydać assygnacye do pomienionego IMci p. podstolego sanockiego. Jeżeliby zaś intervenientibus calamitatibus teraźniejszego czasu nie mógł tej sumy wybrać w tym roku IMć p. podstoli i upominał się rekompensy jakiej, tedy za słusznym dowodem praevio etiam iuramento powinna będzie ziemia ten defekt pomienionemu IMci p. podstolemu gotową sumę kompenzować. A że dla tak wielu protekcyi w mieście Przemyślu wyżej wyrażony podatek czopowego nie mały ponosi uszczerbek, że różni tak na duchownych jako i na szlacheckich jurysdykcyach różne trunki szynkują, osobliwie piwa przewozowe od których płacić nie chcą, zaczem succurendo tylko publicznemu prowentowi ziemi naszej, ale adimplendo legem praesenti laudo obstringimus pomienionych renitentes, ażeby ab hinc od wszystkich przewoźnych piw wszyscy szynkujący bez wszelkich diskwizycyi praecisis omnibus protectionibus płacili, tj. od achtela po groszy dwadzieścia i cztery, od półachtela zaś po groszy dwanaście sine ullo praieudicio przywożących. 14. Także IMcie OO. Jezuici ażeby tak od miodów jako piw wydawanych na szynk należytą jako się obligowali skarbowi ziemi naszej czynili satysfakcyę. 15. Po zakończonym zaś wytrzymaniu tegorocznym podatku czopowego i doskonałym IMci p. podstolego sanockiego uspokojeniu aby od stolnika do miast wydawane były asygnacye na zaspokojenie oschłych assygnacyi według dawnych kontraktów przeszłych IMciów pp. administratorów czopowego. 17. A ponieważ tak wiele oschłych znajduje się assygnacyi, tedy w tem anteriori laudo wyrażony punkt o oschłych assygnacyach reassumujemy et praesenti laudo deklarujemy, aby póty na nowe largicye deklaracye niewydawane były od stolika marszałkowskiego assygnacye, póki dawne a dotąd oschłe de plano nie będą uspokojone i zapłacone. Między którymi assygnacyę IMci p. Orzechowskiego cześnika jako najdawniejszą tak inter primas do zapłacenia deklarujemy. 17. Jako zaś na przyszłym sejmiku pro omni casu et ingruenti necessitate województwa naszego uprosiliśmy IMciów pp. deputatów do utrzymania interesów ziemie naszej, tak i na teraźniejszym sejmiku tychże IMciów confirmando ad gremium pomienionych IMciów przydajemy WIMci p. Macieja z Unichowa Ustrzyckiego chorążego ziemi naszej przemyskiej oraz praecavemus i to sobie praesenti laudo za zgodą całego generału tak pro interesse ziemi naszej jako i całego województwa i ziem do niego należących, według cyrkumskrypcyej anterioris laudi obrani IMcie pp. senatorowie i do nich IMcie pp. deputaci od nas uproszeni in omnibus negotiis sibi commissis województwa całego żadnej nie czynili między sobą w traktowaniu publicznych interesów dystynkcyej i wszystkich zarównie ziem interweniencye za zobopólną wiadomością aby traktowane były. 18. A że całej ziemi dzieje się praeiudicium przez teraźniejszą impozycyą nieznośnej taryffy millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, ledwie kiedy i to felicioribus temporibus w województwie naszem praktykowanej a potem per tot constitutiones i na tak wielu sejmach per protestationes posłów województwa naszego abrogowanej, w której jedne dobra insubportabili numero dymów przeładowane, insze zaś vix par z innymi sentiunt onus, a na ostatek tak wiele wsi w tejże taryfie nie znajduje się, zaczem w tym punkcie IMci p. Urbańskiego miecznika przemyskiego zaniesione desiderium w kole naszem znając być zasłużone a) cavemus praesenti laudo, ażeby IMcie pp. deputaci na przyszłym sejmiku do koekwacyej taryfy naznaczeni quantitatem dymów pomienionej taryfy przy tejże koekwacyej pomiarkowali i nimi praeaggravatis uczynili rekompensę, tak ażeby jedne dobra nad drugie większej nie ponosili ciężkości, a pro pretorito iż teraz tak wielu przeładowanych patiuntur szkodę, aby w przyszłych da Bóg podatkach iusto temperamento preaggrawacyej mieli allewiacyą. 19. Duchowni ritus graeci

---

a) S. zasłużne.

w dobrach duchownych, królewskich i ziemskich zostający, jako ex vi uniej świętej na gruntach prawem sobie pozwolonych konstytucyami sejmowemi ab indebitis oneribus charakterowi duchownemu pańszczyzn i powozów etc. excypowani, tak przy temże teraz dostojeństwie et praesenti laudo conservantur. Jednak żeby IMcie pp. dziedzice i posessorowie do sądów duchownych konsystorskich i nuncyuszowskich non evocentur od pomienionych duchownych, ale tylko i foro competenti respondeant praesenti cavemus laudo, w czem inquantumby excedere mieli, tedy pro poenis evocationis pomienieni duchowni ruscy w trybunale koronnym ex quovis regestro sibi competenti etiam simplici terminorum tactorum excepto regestro poenalium, praeciso beneficio aresti sprawić się będą powinni. Popowicze zaś wszyscy nie podszywając się pod grunta poświętne subesse mają jurysdykcyi dworskiej. **20.** IMcie pp. rewizorowie ziemie naszej anterioribus laudis circumscripti, ażeby jako najprędzej munus funkcyej na siebie włożonej kończyli et praesenti laudo ad concludendam revisionem obligantur, z którą doskonale uczynioną na przyszłą raesumpcyą sejmiku comparere tenebuntur. **21.** W mieście Przemyślu IMcie concives ziemi naszej kamienice swoje i dwory mający, tudzież i po przedmieściach grunty i jurysdykcye, sentiendo se esse praeaggravatos w impozycyach podatków od rajców i burmistrzów tego miasta, zanieśli querellam w kole naszem, upraszając o szacunek gruntów dworów i jurysdykcyi secundum proportionem, którego bez preaggrawacyej jednego nad drugie płacić by mieli podatki, jako IMć p. Sobieszczański skarbnik nowogrodzki, mając na Błoniu grunt, sentit se esse praeaggravatum i o to ad gremium koła naszego zaniósł propozycyę, że tedy ta materya propter meliorem discernentiam ad fundum regulująca się na tem miejscu effectuari nie mogła, zaczem ad distinctionem sądów fiskalnych ziemi przemyskiej remittitur. Które to sądy fiskalne wszedszy in examinationen wyżej wymienionych gruntów, pomienione grunta oszacują, et proportionem płacenia na potem podatków sine praeaggravatione ulla jednych nad drugie publica declaratione firmabunt. **22.** Konflagraty miast i wsiów jako to Starego Sambora do ekonomij samborskiej należącego, także Krzywczy dóbr dziedzicznych IMci p. Orzechowskiego podstolego lwowskiego, possessyej na ten czas IMci p. Humnickiego stolnika... zostająca, funditus przez ogień zrujnowane jako słuszną za sobą pociągają adnimadwersyą, tak na teraźniejszym sejmiku dla krótkości czasu deklaracya allewiacyej onym subsequi nie mogła, jednak przy wykonanych według prawa abjuratach, na przyszłym da Bóg ex limitatione sejmiku subvenire onym obiecujemy. **23.** Interpozycyą IMciów braci szlachty poddanych nie mających ale tylko na swoich gruntach siedzących o uwolnienie od płacenia podymnego do koła naszego zachodzącą, jako materyą sejmową do przyszłego da Bóg sejmu z deklaracyej Jkr. Mci p. n. m. w krótce spodziewanego odkładamy, deklarując w tem przez IMciów pp. posłów naszych IMciom braci szlachcie tak do Jkr. Mci p. n. m. jako też do stanów rzptej instancyą naszą subvenire. **24.** IMci p. Borgultowi pocztmaistrowi jarosławskiemu w niezapłaconym dotąd długu za zboża na prowianty moskiewskie pożyczone, ponieważ hinc et nunc naznaczona na przeszłym sejmiku kwota nie wypłaca się, zaczem ex iusto et aequo do tych półtoru tysięcy in vim prowizyej zł. trzysta pomienionemu IMci p. Borgultowi przyłączamy. Taż suma insimul iuncta efficiet zł. tysiąc ośmset, która to wyrażona suma, że pierwszej raty czopowego jarosławskiego na rok przyszły tysiączny siedmsetny czternasty a die prima Augusti zaczynającego się zapłacona będzie temuż IMci p. Borgultowi za asygnacyą od stolika daną assekurujemy. **25.** Ponieważ zaś IMć p. Charczewski podstoli sanocki teraźniejszy czopowego ziemie przemyskiej administrator na asygnacyę IMci p. chorążego i komisarza ziemie przemyskiej w Przemyślu die secunda Martii anno millesimi septingentesimo undecimo za poselstwo do IMci p. feltmarszałka Golca na Szpisz IMci p. Urbańskiemu miecznikowi przemyskiemu na zł. tysiąc wydaną tylko zł. pięć set wypłacił, tedy drugie pięć set zł. że z przyszłego czopowego z Mościsk wypłacone będą

deklarujemy. 26. Non praetereundo przy tem memoria IMciów pp. concivium nostrorum merita, ale do dalszych województwa całego jako partykularnej ziemi naszej zachęcając nsługi, takowe pomienionym IMciom przy pamiętnych na zawsze in pectoribus nostris za podjęte fatygi obligacyach praemium laborum naznączamy: IMci p. Mikołajowi z Tęczyna Ossolińskiemu podczaszemu żydaczowskiemu za legacyę dwa razy na sejm odprawioną zł. sześć tysięcy, IMci p. Orzechowskiemu podstolemu lwowskiemu za legacyą do króla IMci zł. dwa tysiąca, IMci p. Golejowskiemu stolnikowi ciechanowskiemu za takowąż legacyę zł. dwa tysiące, IMci p. Wolskiemu stolnikowi halickiemu za takoweż poselstwo do króla IMci zł. dwa tysiące, sukcessorom św. pamięci IMci p. Urbańskiego łowczego podolskiego za poselstwo na sejm rodzica IMciów gratitudinem obmyśleć na przyszły sejmik referujemy, IMci p. marszałkowi teraźniejszemu koła naszego in vim prac przy tak częstych limitach podjętych zł. trzy tysiące deklarujemy. 27. Mając także respekt na IMciów przez konflagraty zrujnowanych, jako to IMci p. Zurowskiego cześnika sochaczowskiego dwa tysiące zł. p. pomienionemu IMci naznączamy, IMci p. Choteckiemu także przez ogień zrujnowanemu zł.tysiąc, IMci p. Godlewskiemu zł. trzysta za podobnąż przez ogień ruinę determinujemy, inszym zaś IMciom, którym w podobnejże od ognia poniesionej desolacyej czas subvenire nie pozwolił, jako to IMci p. Słotwińskiemu i IMci p. Gurowskiemu do przyszłego sejmiku rekompesę referujemy. 28. Satysfakcya deklaracyej z przeszłego sejmiku wielebnym pannom zasańskim do przyszłego sejmiku reservatur. 29. Ziemia sanocka w interesach swoich zachodzących reasumpcyę sądów skarbowych iuxta suam cadentiam determinuje, do których ad gremium IMciów pp. sędziów in stuba iudiciali zasiadających przydaje IMciów p. IMć Jerzego Cieszanowskiego cześnika czerniechowskiego, IMć p. Jędrzeja Podolskiego skarbnika zakroczymskiego, IMć p. Gabryela Łaszowskiego stolnika bracławskiego, IMć p. Samuela Stana stolnikowicza sanockiego, IMć p. Franciszka Konopackiego i IMć p. Piotra Gurskiego. Którzy IMcie praevio iuramento w pomienionych sądach skarbowych równo z innymi IMciami zasiadać będą et pari authoritate fungentur. A że dla krótkości czasu sukcessorowie św. p. IMci Urbańskiego łowczego podolskiego tu na sejmiku exemplo IMci p. Charczowskiego podstolego sanockiego nie uczynili kalkulacyej z administracyej czopowego ziemi sanockiej a dług jeszcze w tejże ziemi sanockiej sobie praetendunt, tedy na reasumpcyej tychże sądów fiskalnych ziemi sanockiej też kalkulacyę uczynić tenebuntur. A jeżeliby quo casu sądy fiskalne in tempore praefixo nie doszły, tedy tu na przyszłej da Bóg reassumpcyej sejmiku do tej kalkulacyej IMcie pp. deputaci naznaczeni będą. 30. Miasteczko Nowotaniec IMci p. Stana pogorzałe przy dawnych deklaracyach conservatur tudzież wieś Leszczawka IMci p. Grodzickiego stolniką gostyńskiego funditus od wojsk W. ks. litewskiego zrujnowana przy deklaracyi laudum pod laską godnej pamięci IMci p. Wincentego Wolskiego in anno millesimo septingentesimo nono stanowionego zachowujemy. Wsi zaś Boberka i Zasławia konflagrata do przyszłego sejmiku reservatur. 31. Idąc przy tem exemplo gratitudinis pierwszych ziem jako to lwowskiej, przemyskiej w konferowanych rekompensach IMciom benementis naznaczamy: IMci p. Orzechowskiemu podstolemu lwowskiemu za poselstwo do Jkr. Mci zł. tysiąc, IMciom pp. Alexandrowi Wolskiemu halickiemu, IMci p. Janowi Golejowskiemu ciechanowskiemu stolnikom za takoweż poselstwo do Jkr. Mci obydwom Mciom zł. tysiąc tj. na każdego z IMciów zł. pięć set, IMci p. Bukowskiemu łowczemu podolskiemu za poselstwo do IMciów pp. hetmanów zł. tysiąc, IMci p. marszałkowi teraźniejszemu koła naszego in recompensam laborum zł. tysiąc z ziemie naszej deklarujemy. 32. Po skończonych tedy partykularnej każdej ziemi interesach cavemus i to sobie pro interesse generału województwa całego, ażeby tak in praesenti casu wydawania kontrybucyi na wojska auxyliarne Jkr. Mci, jako też w każdych in futurum zachodzących podatkach, żaden z IMciów ex concivibus nostris nie zwalniał się od płacenia dóbr swoich, ale żeby aequale sufferat onus z nami wszyst-

kimi, tudzież po wszystkich wsiach wszyscy wolentaryuszowie, jako to sołtysi, ażeby pod zaszczytem praw swoich nie umykali wypłacania tychże podatków, ale sine exceptione, każdy kto tylko na gromadzkim siedzi gruncie i onego zażywa, według proporcyej osady swojej równo z inszymi do gromady przykładał się. **33.** A że synagogi żydowskie privata authoritate wymyślne między sobą stanowiąc extorzye in usus privatos i one od arendarzów po wsiach exequuntur, przeto jako zniszczenie pomienionych arendarzów tak per consequens upadek arend browarnych i intrat szlacheckich następuje, zaczem obviando huic malo, ne talia fiant in posterum praecavemus, ażeby wszystkie synagogi nie ważyły się na potem sine consensu województwa całego wkładać jakowe podatki na Żydów i arendarzów ani ich exekwować sub poenis arbitrariis na sejmiku super illos decernendis i kogoby na pomienionej exekucyej zabito, caput pro invindicabili censemus. **34.** Podatku młynowego, że dotąd ob renitentiam niektórych IMcie pp. exaktorowie wybrać nie mogą, zaczem inhaerendo anterioribus laudis zlecamy, aby IMcie pp. exaktorowie cum poenis constitutis pomieniony podatek exekwowali. **35.** Że zaś ad finem velociori motu kończącego się sejmiku tak IMciom pp. deputatom województwa naszego na trybunale koronnym zostającym należąca more solito konsolacya declarari nie mogła, jakoteż IMciom pp. deputatom wojskowym traktament nie obmyślił się, zaczem to do przyszłej reassumpcyej sejmiku reserwujemy. **36.** Insze zaś wszystkie materye tak z przeszłego sejmiku na ten czas nie pomieszczone i do teraźniejszej anteriori laudo odłożonej reasumpcyi jako i terażniejsze noviter zachodzące, kiedy dla teraźniejszych interweniencyi in cognitionem nostram przyjść et effectum teraz sortiri nie mogły, zaczem i te wszystkie do przyszłej reasumpcyej sejmiku reicimus. **37.** Gdy zaś ab experientia nieraz doznajemy, że niektórzy IMcie concives nostri, dla prywatnych interesów swoich nie zawsze bywając na sejmikach, gdy jakowa ingruenti necessitate in absentia IMciów postanowi się uchwała, nieraz podając in controversiam sancita nostra tamują obrady publiczne, zaczem subveniendo publicznym obradom et facilitando negotia całego województwa w teraźniejszych konjunkturach, gdy wszystkich fortun i substancyi inmunitatis zachodzi conservatio, obligujemy wszystkich generaliter IMciów concives województwa naszego, ażeby na przyszły ex limitatione przypadający sejmik wszyscy IMcie nemine excepto przybywali tu do Wiszni et assistant obradom publicznym, przy których jako każdego IMciów vertitur interes fortuny, tak omnibus incommodis obviari in frequentiori numero łatwiejsza będzie. **38.** Który to sejmik dla teraźniejszych interweniencyi ad diem undecimam Decembris pod laską tegoż IMci p. marszałka koła naszego limitujemy i tę uchwałę naszą temuż IMci p. marszałkowi podpisać i do grodów more solito podać zlecamy. Działo się w Wiszni die sexta Novembris anno Domini millesimo septingentesimo decimo tertio. Jerzy Antoni Łączyński P. N. marszałek koła rycerskiego jenerału województwa ruskiego m. p.

Castr. Prem. Rel. 495 p. 3815—3829; Castr. San. Rel. 207 p.; 1935—1952; Fasc. Cop. Castr. San. 32 Nr. 1258 Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 4 Nr. 238. Rękp. bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 50. Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 21—28.

213.

Wisnia, 6. listopada 1713.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmana w. k.

1. Instrukcya do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego IMciom pp. posłom dana. **2.** Przy publicznej nieszczęśliwości et in fatorum colluviem na rzpltą oczywiste et tot documentis etiam in recenti doświadczone JO IMci p. kasztelana krakowskiego

hetmana w. kor. circa tuitionem integritatis nie tylko całej rzpltej ale też i naszego województwa curae et solicitudinis osobliwej przyznać się muszą applikacyej, za które jako demissa veneratione uniżone niesiemy podziękowanie, tak niewymazaną pro hac teneritudine na sercach naszych zapisujemy obligacyą. Tym większy dokument JO IMci p. kasztelana kaszteląna krakowskiego hetmana w. koronnego propenzyej uzna województwo nasze, kiedy in praesenti casu następującej nawalności auxyliarnych wojsk Jkr. Mci otrzyma zaszczyt JO Mci p. kasztelana krak. h. w. k. protekcyej i kiedy intervenienti fatorum casu inevitabile onus alimentacyej wojsk auxyliarnych Jkr. Mci przynieśli IchMć pp. posłowie nasi do Jkr. Mci od nas uproszeni z takową od oberkomisaryatu expressyą, że a prima Novembris ad ultimam Aprilis sine ulla distinctione et interpretatione po zł. 15 z dymu w ziemiach naszych więcej praetendere nie mają. Tu zaś nowe od pomienionych wojsk zachodzą impozycye, kiedy tej kwoty złotych piętnastu, którą wraz za wszystkie miesiące kontentować się IchMć in iunctum na każdy miesiąc osobliwie sobie uzurpuje, czemu fortuny nasze sufficire nigdyby nie mogły. Zaczem osobliwej JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. tę uzurpacyę IchMciów auxyliarnych województwo nasze commitit protekcyej, obligując IchMci pp. posłów naszych, ażeby circa interpositam JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor. autoritatem deklaracya Jkr. Mci p. n. m. cum omnimoda securitate od IMci p. generała de Baudis otrzymana była. 3. Ciż IchMć pp posłowie ratione założonej kwoty na sustantacyę wojsk Jkr. Mci, nie mając na ten czas od nas potestatem concludendi z oberkomisoryatem, odłożyli to ad conferendum województwu na taraźniejszy sejmik, cum preacautione, ażeby od exekucyej tantister abstineat wojsko Jkr. Mci. Teraz zaś dzieje się secus, bo kilka chorągwi z pod komendy IMci p. generała de Baudis na exekucyą ordinowane, nie czekając determinacyej województwa weszły in viscera ziemi przemyskiej i tam strictissime egzekwują. W czem upraszać będą IchMcie pp. posłowie JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k., ażeby nietylko poważną interpozycyą swoją pomienione exekucye avertere raczył, ale cokolwiek szkód i exorbitancyi w dobrach concivium nostorum pomienione exekucye poczyniły, ażeby te wszystkie exorbitancye sądzone i karane były, szkody zaś w założony prowiant potrącone były. 4. Taryfa 1661 jako jest nie tylko intollerabilis w województwie naszem niepraktykowana i tak wielu protestacyami abrogowana, tak ażeby i teraźniejszą wojsk Jkr. Mci auxyliarnych alimentacyą nie inwolwowało się województwo nasze w dalsze onus acceptacyi wyrażonej taryfy, upraszać tedy będą IchMć pp. posłowie JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. ażeby i w tem consulat integritati nostrae interposita authoritate sua do kombinacyej o ryczałtową ziem naszych sumę, którą żeby się IMć p. generał de Baudis kontentował a ziemie nasze na wydanie ugodzonej kwoty ażeby sobie inszą lżejszą taryfę wziąć mogły i cokolwiek zaś dotąd wybrano pieniędzy z dymów, te ażeby według deklaracyi Jkr. Mci w sumę ryczałtową potrącone i kompenzowane były. 5. Przy tejże kombinacyej z IMć p. generałem de Baudis i tę cirkumskrypcyą propter securitatem ziem naszych in fundamento deklaracyej Jkr. Mci, aby JO IMć p. kasztelan krakowski h. w. kor. utrzymać raczył, żeby IMć p. generał de Baudis uformowawszy magazeny niechciał disseminare po dobrach szlacheckich ludzi, ale onym locum fixum naznaczywszy na jednem lokował miejscu, dokądby ad libitum obywatelów ziem naszych czyli in natura prowianty czyli też za nich pieniądze odwożone były. Które ażeby bez wszelkiej depaktacyi wymyślania miar nad przywieziony od oberkomissaryatu garniec naznaczoną liczbę onych w półmiarek komputowanych bez zatrzymania podwód odbierane były i żeby exekucye odtąd po dobrach szlacheckich nie chodziły. 6. Satisfakcya iniuriatis i sąd super excessivos ażeby composito iuditio był formowany IMć pp. posłowie instabunt. Konserwacya et immunitas dworów szlacheckich od wojsk Jkr. Mci auxyliarnych ordynansem wyrażonym Jkr. Mci do IMci p. generała de Baudis osobliwie zalecona, aby in tot za interpozycyą powagi JO IMci

p. kasztelana krakowskiego h. w. k. obserwowana była. 7. Dobra królewskie i duchowne, ponieważ już nie są excypowane na konsystencyę wojska koronnego, upraszać będą IMcie pp. posłowie JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k., ażeby dwojakiego ciężaru nie ponosiły, subsistencyi żołnierza polskiego i wypłacanie prowiantów, które jeżeliby casu aliquo od prowiantów na wojska auxyliarne uwolnione być miały i znowu na subsistencyę wojska polskiego zostały, recommendabunt i to przezornej JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. prekaucyi, ażeby ten deces dóbr królewskich i duchownych od wojsk auxyliarnych z dóbr ziemskich nie był uzurpowany. 8. Ziemia sanocka partykularnej JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. rekomenduje się protekcyej, upraszając aby za interpozycyą poważną JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. przynajmiej przy tej taryfie, która od IMci p. oberkomisarza Bliwernicza do grodu sanockiego przy uniwersale Jkr. Mci p. n. m. i dispozycyej drukowanej z pieczęcią komissaryatu utrzymać się mogła, ażeby inszej w Jarosławiu nie formowano taryfy i rolów. IMci p. Żurowskiego cześnika sochaczowskiego konflagraty wszystkie, między którymi miasteczko Krzywcza IMci p. Humnickiego, ażeby przy interpozycyej JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. u IMci p. generała Baudisa miały respekt i allewiacyą IchMć pp. posłowie... Że zaś IMć p. generał de Baudis na ten czas znajduje się we Lwowie, uprasza województwo nasze, ażeby miało ten honor i konsolacyą, aby IchMć pp. posłowie nasi ad remonstrationem interesu województwa uproszeni, przy obecności JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. mogli z nim rozmówić się, nie wątpiąc, że JO IMć p. kasztelan krakowski h. w. k. najważniejszą in praemissis interpozycyą swoją in conservationem ziem województwa naszego siła efficere może i w teraźniejszej tak ciężkiej pressurze fatis nostris succurere zechce. 9. Do publicznej nieszczęśliwości ab exotico milite i domowego żołnierza licencya dodała pondus malorum w popełnionym excessie, że IMć p. kapitan Zaliwski regimentu IMci p. marszałka koronnego, który nie tylko przeszłego roku stojąc na subsystencyej w powiecie żydaczowskim był okazyą zabicia szlachcica IMci p. Krechowieckiego, ale i teraz recenter na nowy zarobił kryminał, kiedy pod komendą IMci p. majora Ruhdera idąc na uskromienie opryszków we wsi Jasienowcu w pięcidziesiąt ludzi na dwór IMci p. Koźmińskiego niektórych nasłał, którzy non attenta inmunitate dworu nie tylko że sobie licentiose pozwalali, ale samą IMci panią Koźmińską, broniącą tej licencyej, naprzód słowy zdigustowawszy a potem o ziemię roztrąciwszy na ten czas impregnatam flintami zbili, tak dalece, że tegoż dnia półtory godziny fatis cedere musiała. Zaczem ten kryminał osobliwej JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. IchMć pp. posłowie exponent protekcyej, upraszając o exemplarny i nieodwłóczny sąd super excessivos. 10. A że tak wiele IchMciów pp. oficyerów z wojska rzpltej cudzoziemskiego zaciągu z ludźmi chodząc ignoto nomine stawają po różnych dobrach aggrawują, nie przyznawszy się do czyjej komendy należą, że szlachcic nie wie na kogo się uskarzyć i upomnieć o krzywdę, zaczem w tem instabunt IMć pp. posłowie do JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. ażeby surowym ordynansem do IchMciów pp. generałów zakazał te inkonweniencye, ne talia fiant in posterum.

Rękp. bibl. Ossol. p. 28—29(b). Rękp. b. Potockich w Raju N. 25 l. 52 z oblaty grodu przemyskiego s. d. in crast. Oct. Corp. Christi 1714. jednakże w relacyach gr. przemyskich nie wpisano tej instrukcyi, niema ani śladu jej.

214.

Wisnia, 6. listopada 1713.

Plenipotencya sejmiku posłom do generała de Baudisa.

1. My dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa i ziem ruskich dajemy tę plenipotencyę IMciom pp. Alexandrowi Wolskiemu halickiemu, Janowi Golejowskiemu ciechanowskiemu stolnikowi, Kazimierzowi Bukowskiemu łowczemu podolskiemu posłom ziem przemyskiej i sanockiej, iż cokolwiek w interesach in melius commodum et levamen wyżej wyrażonych ziem w pretendowanych prowiantach od wojsk Jkr. Mci auxyliarnych z JWIMcią p. generałem de Baudis umówią i postanowią, in fundamento deklaracyej Jkr. Mci i ordynansów, nie wchodząc w ustanowienie żadnej taryfy, my to wszystko pro rato et grato przyjąć deklarujemy. Która to plenipotencya ad hunc solum actum pomienionym IchMć pp. posłom ma tylko służyć, po skończonej zaś tej konferencyej z IMcią p. generałem Baudisem i audiencyej u JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana wielkiego koronnego cessare pomieniona plenipotencya i relacyą negocyacyej swojej ciż IchMci pp. posłowie IMć pp. deputatom na przeszłym sejmiku obranym uczynić będą powinni i do grodu podać. 2. Zlecamy oraz IMć pp. deputatom, aby po uczynionej kapitulacyej z IMć p. generałem, jeżeli ta będzie mogła subsequi uczynili prekaucyą, aby żadnych partykularnych exekucyi quocunque titulo nie predentowali prócz postanowienia generalnego z wojska axyliarnego, którą to plenipotencyę dla większego waloru IMci p. marszałkowi koła naszego u stolika podpisać zlecamy. Działo się w Wiszni dnia 6. Novembris roku tysiącznego siedmsetnego trzynastego.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 29(b)—30.

215.

Wisnia, 11. grudnia 1713.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu zydaczowskiego zjechawszy się do Wiszni na miejsce consultationum zwykłe pro die undecima Decembris na sejmik ex limitatione przypadający takową za powszechną zgodą czynimy uchwałę. 2. A naprzód kiedy nie tylko teraźniejsze nieszczęśliwych cirkumstancyi pressury ale i torrentis iniuria coeli zapadłej nagle śniegami zimy osadziły w domach IMciów concives nostros, którzy według circumskrypcyej swojej anterioris laudi pośpieszyć na to miejsce i na czas reasumpcyej et adesse consiliis nostris wszyscy nie mogli, zaczem ex his rationibus, gdy wszystkim z przeszłego sejmiku do teraźniejszego odłożonym interesom województwa dogodzić się nie mogło, jednak succurendo integritati województwa et quae apprimae necessitatis erant facilitando negotia postanowiliśmy legacyą do JO IWnych IMciów pp. hetmanów przez IMciów pp. posłów ordynowanych IMci p. Józefa z Gosniewic Wolskiego podczaszego i IMci p. Antoniego Winnickiego podczaszyca podolskich, przy instrukcyej na to danej upraszając JO IMciów pp. hetmanów, ażeby w przechodach i stąd dezolacyach od wojsk koronnych przez ziemie województwa naszego raczyli praestare levamen temuż województwu tudzież we wszelkich innych okkurencyach in hoc infoelici statu rzptej i województwa naszego raczyli ciż JO IMcie pp. hetmani rebus succurere lapsis. 3. Gdy zaś IMcie pp. administratorowie

do podatku czopowego ziemie lwowskiej i powiatu żydaczowskiego przed rokiem do tegoż podatku administracyej obrani IMć p. Drogomir cześnik... i IMć p. Sokolnicki podstoli żydaczowski secundum obloquentiam laudi in ea materia sanciti lubo contravenerunt tenori onego, że IMci p. Janowi Siemińskiemu stolnikowi nowogrodzkiemu ante aprehensam administrationem wyżej wyrażonego czopowego sumę resztującą jakowa ex calculatione pokazać się miała nie wypłacili, a przeto eo ipso znieśli deklaracyą sejmiku do admistracyej tegoż podatku przez laudum opisaną, że tenże podatek przez rok cały nad opisany kontraktem czas zostawać musiał w administracyej tegoż IMci p. stolnika nowogrodzkiego, niechcąc jednak tollere laudum laudo i respektując super merita IMciów pp. wyżej wyrażonych administratorów, approbujemy pomienionych IMciów do administracyej wyżej wyrażonego czopowego a prima Januarii anni imminentis millesimi septingentisimi decimi quarti zaczynającego się, jednak z tą prekustodycyą, że gdy i w tym roku IMć p. Siemiński stolnik nowogrodzki na nieodebranie assekurowanej dekretem sądów fiskalnych tejże ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego incusat summy, ażeby po uczynionej na przyszłych sądach skarbowych tejże ziemi kalkulacyej pomienionego IMci p. Siemieńskiego stolnika nowogrodzkiego, jakowa liquide pokaże się ex calculatione niedobrana suma, ażeby ją IMcie pp. administratorowie czopowego ante omnia z pierwszych rat tegoż podatku wypłacili pomienionemu IMci. 4. A że IMcie pp. obywatele powiatu żydaczewskiego według opisanego na przeszłym sejmiku laudum dla krótkości czasu nie mogli na teraźniejszym sejmiku przyjść do obrania IMciów pp. deputatów ad coaequationem taryffy z zakończonej rewizyej, a zatem obviando prolongacyej deklarowanego z ziemią lwowską na przeszłym sejmiku podatku i nie chcąc nectere moram w ukontentowaniu onego rycerstwa, konformując się do ziemie lwowskiej i torem jej idąc, naznaczony na przeszłym sejmiku podatek podymnego po zł. sześćdziesiąt z dymu na tęż taryfę millesimi septingentesimi decimi jako i ziemia lwowska pro hac sola vice w czasie anteriori laudo naznaczonym, przez obranych na przeszłym sejmiku IMciów pp. egzaktorów wybrać i wojsku wypłacić deklaruje, odkładając do inszego sejmiku i sposobniejszego czasu wraz z inszemi ziemiami pomienionej taryfy przez IMciów pp. deputatów na to obranych uformowanie. 5. Ziemia sanocka jako zwykła collimare do dobrego porządku i chcąc go we wszystkiem zachować, in multis occurentiis referowała się do sądów fiskalnych tak eodem laudo jako wszelkie approbat deklaracye, tak też i te nie mniej która stanęła in personas magnificorum Dubrawski thesaurarii et iudicis castrensis sanocensis, Casimiri Skiwski venetoris sanocensis et magnifici Antonii Bal declaratam gratitudinem in iudicis fiscalibus feria secunda pridie Praesentationis Beatissimae Virginis Mariae anno Domini millesimo septingentesimo decimo tertio ex publico consensu obstringimus tychże IMciów pp. sędziów, aby per iudicata subsellii sui omnium exactionum suarum retentores do należytej deklaracyej ac per consequens satisfakcyej adigant miasta similiter miasteczka iuxta anterius laudum. 6. Żeby zaś ex munere IMci p. podwojewodzego sanockiego ziemia sanocka nullum patiatur disordinem, wszelkiego pozwala porządku i daje moc et authoritatem exercendi muneris in officio suo iuxta antiquam praxim et legem positivam sub rigore legibus regni discripto super renitentibus, którym in casu renitentiae forum ad respondendum sądów fiskalnych tejże ziemi naznaczamy. 7. Te tedy obrady nasze praesenti laudo obwarowawszy, kiedy do dalszej sejmiku tego limity exposcunt interessa praesentis status województwa za uniwersalną zgodą pomieniony sejmik i wszystkie anteriori laudo materye ad discernendum onego odłożone, cum toto negotio ad diem quintam Februarii annii proxime imminentis millesimi septingentesimi decimi quarti na toż miejsce i pod laską tegoż IMci p. marszałka authoritate laudi praesentis limitujemy. 8. Które to laudum temuż IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać et more solito po grodach podać zlecamy. Działo się się w Wiszni dnia jedynastego Decembris roku tysiącznego siedmsetnego trzynastego Jerzy

Antoni Łączyński podkomorzyc nowogrodzki marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 495 p. 3745—3748; Castr. Sanoc. Rel. 207 p. 1949—1952; Fasc. Cop. C. San. 32 Nr. 1292; Fasc. Cop. Castr. Leop. 17 p. 2271—2274; Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 30(b)—33. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 51.

216.

Wisnia 11. grudnia 1713.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmana w. k.

1. Instrukcya do JO IMci p. kasztelana krakowskiego wielkiego i JW IMci p. wojewody podlaskiego polnego hetmanów koronnych IMciom pp. Józefowi z Gosniewic Wolskiemu podczaszemu i IMci p. Winnickiemu podczaszycowi podolskim z generału województwa ruskiego uproszonym posłom dana w Wiszni die 11. Decembris anno 1713. 2. Uznaje województwo nasze magnos conatus JO JW IMciów pp. hetmanów w utrzymaniu całości praw i swobód rzpltej tudzież immunitatis województwa naszego, za co przy winnem podziękowaniu przez IMciów pp. posłów naszych nie zmazaną in pectoribus nostris zapisuje obligacyą. Jako zaś una compage a condita republica generał województwa naszego bez najmniejszej dismembracyej wszelkie in emolumentum całej rzpltej zwykł stanowić sancita oraz krwawo zasłużonemu rycerstwu polskiemu pod komendą IMciów pp. hetmanów zostającemu nieustraszone zawsze serca animumque mortis capacem za całość ojczyzny swojej na zaszczyt tak in universali rzpltej całej jako in particulari województwa naszego odważnie in apricum heroicznych akcyi niosącemu deservitam obmyślać mercedem, tak i teraz idąc pari zelo konserwacyej własnego żołnierza votivum było studium bez distinkcyej deklarowane wypłacić ćwierci, których effectuationem, że tak ciężka alimentacyej wojsk Jkr. Mci saskich contra omnia iura libertatis impozycya ledwo ziemi lwowskiej z powiatem żydaczewskim ad praesens obmyślić pozwoliła, jednak województwo nasze jako przyznaje słusznie należącą wojsku polskiemu pod komendą JO JWIMciów pp. hetmanów zostającemu sangvine partam laborum mercedem, tak byle tylko cokolwiek ab imposito malorum pondere odetchnąć mogło, nie odbiega i z przemyskiej i sanockiej deklarowanej uchwały i owszem skuteczną onym post prima respiria deklaruje satisfakcyą. 2. Kiedy zaś in praesenti statu przy wyrażonych od wojsk Jkr. Mci p. n. m. ciężarach et millenis extorsionum generibus et nomenclaturis wymyślonych exakcyach accessit tak znaczna wojska koronnego partya pod komendą JW p. Młodzianowskiego regimentarza, który wszedszy in viscera ziem lwowskiej i przemyskiej i już tetigit confinia sanockiej lentissimo gradu postępuje, miejscem po kilka dni miejscem po tygodniowi chorągwie z pomienionej komendy po wsiach spoczywając bez wszelkiej diskrecyej i owszem z ciężką ruiną i dezolacyą ubogich ludzi stawają, gdzie przy znacznych teraźniejszego roku nieurodzajach ostatni chleba kawałek odbierając ludziom niewyrażoną dezolacyą et lacrimas gementis populi zostawują po sobie, chce informari województwo nasze od JO JWIMciów pp. hetmanów, coby za racya tak leniwego marsu pomienionej dywizyej być miała i jeżeli za ordynansami JWIMci pp. hetmanów dzieje się. A zatem recurrit w tem do JO JWIMć pp. hetmanów uniżoną przez IMć pp. posłów naszych zanosząc interpozycyą, ażeby ultimae cladi województwa tego succurere raczyli i jako nachyloną już rzpltej i województwa naszego szczęścia machinam atlanticis prawie humeris ab ultimo casu dźwigać zawsze zwykli, tak i teraz ażeby ultimum gradum desolationis z hetmańskiej władzy surowymi ordynansami do pośpieszniejszego i jako najdyskretniejszego

marsu stymulującymi avertere raczyli, te bowiem aggrawowane dobra nie tylko są alimenta vitae IchIMciów concivium nostrorum, ale nie skąd indąd tylko stąd zasłużone wojsko należącej sobie na zawsze spodziewać się może rekompenzy. 3. A że niektóre chorągwie tak z pod tej komendy jakoteż noviter accedentes pod dispozycyą JOJWIchMci pp. hetmanów siła sobie exorbitując pozwoliły w dobrach IchMciów concivium nostrorum teraźniejszymi przychodami, upraszać będą IMci pp. posłowie nasi JOJWIMci pp. hetmanów, ażeby wszyscy IchMcie sicientes iustitiam IchMć concives nostri in fundamento praw i artykułów wojskowych w sądach JO JWIMci pp. hetmanów w krzywdach swoich uznali satisfakcyą. 4. Na ostatek województwo nasze nie tylko in praemissis ale w wszelkich per quemvis casum zachodzących okkurencyach ile w teraźniejszych cyrkumstancyach variantis imaginem lunae coniunktur IchMcie pp. posłowie nasi tot documentis doświadczonej protekcyej et innato zelo JO JWIMci pp. hetmanów recommendabunt, upraszając uniżenie JO JWIMć pp. hetmanów, ażeby przy władzy et circa authoritatem suam jako całą rzptą, tak i województwo nasze w ufundowanych zdawna i krwią antecessorów naszych nabytych swobód i wolności prerogatywach i przy prawach non discrepantibus a lege veteri rzpltej tanquam in speculo dignitatis positae utrzymować raczyli i chcieli lapsis securrere rebus, aby status et immunitas fortun szlacheckich non patiatur detrimentum. Cedet to nie tylko in praesenti nieśmiertelnej obligacyi ale in seram potestatem semper honor nomenque JO JWIMci pp. hetmanów laudesque manebunt.

Ręps. bibl. Ossol. 322 p. 32—33 (b).

217.

Lwów, 18. grudnia 1713.

Protestacya marszałka sejmiku z polecenia sejmiku.

1. Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia leopoliensia personaliter veniens magnificus Georgius Antonius in Kutkorz Łączyński succamerarida novogrodensis palatinatus generalis terrarum Russiae conventus particularis visnensis marschalcus solenniter coram eodem officio ex communi assensu et speciali commisso praenominati totius palatinatus terrarum Russiae in et contra thesaurum regni atque commissoriatum saxonicum nec non contra illustres et magnificos ministros status protestatus est in eo. Et primo contra praenominatum thezaurum regni, qui non attentis iuribus praeasserti palatinatus atque tot constitutionibus regni de abrogatione tariffae famulium anni millessimi sexcentesimi sexagesimi primi ausus est propria et privata authoritate sine consensu generali statuum reipublicae, in convulsionem iurium ac depressionem immunitatis bonorum terrestrium et status nobilitatis, extradere eidem commissariatui saxonico superius expressam tarifam fumalium gravaminosissimam in terras palatinatus Russiae leopoliensem, praemisliensem et sanocensem, quae tariffa non nisi semel in anno millesimo sexcentesimo sexagesimo septimo, sub absentia protunc nuntiorum vel ignorantia status bonorum in terris palatinatus Russiae existentium in eundem palatinatum inposita, cui sufficere et secundum illam exolvere contributiones palatinatus non valuit. 2. Quapropter commissio leopoliensis alias tribunal thezauri videns impossibilitatem subportandi et sufficiendi contributionibus publicis secundum eandem tariffam, defalcavit certam summam eidem palatinatui post annum millesimum sexcentesimum sexagesimum septimum; supervenerunt incursiones Tartarorum, a quibus bona palatinatus eiusdem in cineres et favillas per eandem hostilitatem adeo reducta, ut non nisi abominatissimae desolationis relicta villarum vestigia representarent imaginem, ob quam desolationem

et ruinam idem palatinatus impar extitit oneribus reipublicae iuxta eandem tariffam exportandis, sed certas tantummodo summas pro possibilitate et tenuitate protunc declaraverat exolvendas in subsidium reipublicae, quod evidentissime tot constitutionibus probatur. 3. Intervenerunt postmodum constitutiones trinae, id est annorum millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, millesimi sexcentesimi septuagesimi sexti et millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi, quarum authoritatibus integra respublica unanimi omnium statuum consensu permisit eidem palatinatui nova abiurata eandemque tarifam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi eisdem supradictis constitutionibus in comitiis generalibus reipublicae statutis de plano abrogavit. 4. Subsecutae postmodum protestationes eiusdem palatinatus contra praerecensitam tariffam in comitiis generalibus reipublicae atque tribunalis thezauri per magnificos comissarios suos obpositae tum in officiis castrensibus eiusdem palatinatus per magnificos legatos suos recognitae, eandem tariffam nulla possibilitate palatinatum acceptare ac suffere valuisse, decisum per constitutionem regni in comitiis generalibus millesimi sexcentesimi nonagesimi noni, ut omnes palatinatus et tota respublica uno genere et forma contribuendi nullis acceptandis declarationibus exolverent contributiones; successerunt comitia generalia lublinensia millesimo septingentesimo tertio anno, in quibus supra nominatam tariffam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi non acceptavit palatinatus Russiae, sed iuxta tariffam millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii subsidium charitativum alias pogłówne [1]) contributiones pro stipendiis militaribus exolvere cum republica determinavit. 5. Recognitae protestationes per marschalcum, legatos totamque nobilitatem palatinatus herent in actis contra constitutionem millesimi sexcentesimi nonagesimi noni ratione uniformis contributionis sanciendae, abrogando in omnibus antecedaneis comitiis taryffam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, tandem subsequenti tempore secundaria protestatio in eadem materia per marschalcum particularis conventus facta. 6. Postmodum tribunal thezauri leopoliense advertens impossibilitatem expediendae pedestris militiae iuxta tariffam saepe dictam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi reduxit cum illustribus et magnificis ducibus exercituum regni numerum expediendae supra dictae militiae pedestris ad mille ducentos pedestres milites, deducta impossibilitate iuxta tariffam saepe dictam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi maioris numeri expediendi. Post haec in succedenti tribunali thezauri radomiensi obposuerunt protestationes magnifici domini comissarii palatinatus Russiae contra declarationes adimplendae expeditionis militum pedestrium ad proportionem tariffae millesimi sexcentesimi sexagesimi primi et ratione tariffae agrariae anni eiusdem millesimi sexcentesimi sexagesimi primi. 7. Et insuper in consilio magno varsaviensi magnifici nuncii eiusdem palatinatus continuo protestabantur contra eandem tariffam millesimi sexcentesimi sexagesimi primi et ideo circa magnam de eadem tariffa controversiam scriptum in eam formam: Controwersyą o taryfę millesimi sexcentesimi sexagesimi primi ad discernendum do sejmu odkładamy. 8. Constitutiones vero antecedaneae videlicet prima millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii sub titulo: Obrona rzpltej, secunda millesimi sexcentesimi septuagesimi sexti sub titulo: Aukcya sił rzpltej, tertia millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi in declaratione palatinatus eiusdem contributione expressa, uti superius sufficientissime enucleata eandem tariffam abrogarunt. 9. Idcirco iisdem praemissis legibus et constitutionibus regni tum et protestationibus in defensionem saepedicti palatinatus Russiae tam per magnificos marschalcos conventuum et nuntios ad tot comitia generalia ordinatos, quam per magnificos commissarios aliisque anterioribus defensis in hac materia factis et recognitis inhaerendo, immo easdem protestationes abprobando et ratificando, praesentem protestationem, praecavendo indemnitati palatinatus sui, ne respublica aut quisquam praetendat amplius

[1]) Rękp. Oss. fumalium.

a praedicto palatinatu exolutionem contributionum iuxta taryffam fumalium millesimi sexcentesimi sexagesimi primi, contra thezaurum regni ratione extraditionis praerecensitae tariffae millesimi sexcentesimi sexagesimi primi commissariatui saxonico, quam acta terrarum supradictarum in suis voluminibus non habent, contra vero comissoriatum et impositionem eiusdem tariffae gravaminosissimae solenniter iterum atque iterum praenominatus magnificus marschalcus nomine et ex speciali commisso eiusdem palatinatus sui protestatur, offerendo eundem palatinatum suum nunquam super hanc tariffam consensurum. **10.** Ad extremum contra illustres at magnificos ministros status ad latus S. R. Maiestatis residentes idem palatinatus per magnificum marschalcum suum protestatur ratione subsequentium, quod praenominati magnifici commissarii ministri status etiamsi optime noverint leges et constitutiones superius expressas, adtamen in conferentiis cum magnificis legatis praedicti palatinatus ad sacram regiam maiestatem missis cum summa petitione, ut S. R. maiestas velit palatinatum suum ab alimentatione et exactione contributionum pro auxiliari exercitu suo liberare, quod exposcere non poterant, nam illustres et magnifici ministri status nulla probatione legis nisi sola necessitate subveniendi et alimentandi exercitus auxiliares deducendo impositionem arbitrariam et onerosissimam exolvi debere declaraverunt, cum magnifici legati requirebant pro conclusione, ut saltem non secundum illam gravaminosissimam tariffam fumalium millesimi sexcentesimi sexagesimi primi idem auxiliaris exercitus sustentaretur, illustres vero et magnifici ministri etsi in tot comitiis tantam luctam semper videbant palatinatus Russiae cum aliis palatinatibus, omissis constitutionibus trinis superius sufficientissime expressis, videlicet millesimi sexcentesimi septuagesimi tertii, millesimi sexcentesimi septuagesimi sexti et millesimi sexcentesimi septuagesimi septimi, unica solummodo constitutione millesimi sexcentesimi sexagesimi septimi exposita, iniunxerunt ac oppressive imposuerunt saepe dicto palatinatui extraditionem victualium atque solutionem illorum et non tantum ullam S. R. maiestatis praecautionem aut expressionem tot legum et constitutionum regni circa immunitates bonorum terrestrium sancitorum fecerunt, neque S. R. maiestatem de iisdem legibus nostris informarunt, immo ne aliis iuribus et libertatibus nostris ulla fiat laesio, tempestive ex nexu iuramenti et obligatione ministerii sui obviare minime curarunt et curant, ob quam causam magna toti reipublicae nobilitati et fortunis illorum fiunt praeiudicia atque iurium labefactiones. **11.** De quibus praemissis palatinatus Russiae contra eosdem magnificos ministros in conclusionem protestando iterum per eundem marschalcum suum protestatur, offerendo se easdem laesiones iurium et immunitatum suarum in futuris deo dante comitiis vindicaturum, salva eiusdem protestationis auctione et meliorationi, si id opus fuerit, pleno in robore reservata et praecustodita. Irzy A. Łączyński p. n. marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego m. p.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 33 (b) — 35 (b) Fasc. Cop. Castr. Leop. 17 p. 2289 - 2292 pod roczkiem: feria secunda ante festum Sancti Thomae apostoli proxima anno Domini 1713.

218.

Wisnia, 5. lutego 1714.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się do Wiszni na miejsce consultationum zwykłe pro die quinta Februarii na sejmik ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą czynimy uchwałę. **2.** A naprzód gdy

się już demonstrative pokazało, że żadnej rzplta in omnes casus nie mając gotowości, a w niej sine exertitio wojennego dzieła zostający stan szlachecki expositus est praessuris et ultimo laborat discrimine stracenia wolności i zguby królestwa całego, przeto ab experientia biorąc konsyderacyą fatalnej na rzptą rewolucyej, bierzemy się do prawem nakazanego o popisach porządku a przytem lege novella zalimitowanego sejmu warszawskiego millesimo septingentesimo decimo secundo anno reasumowanych konstytucyi, na których fundamencie deklarujemy generalny wszystkich ziem generału województwa naszego pod Wisznią na każdy rok popis pro die nona Maii, który mieć chcemy na zawżdy, tak aby wszyscy IMcie cuiuscunque gradus et praeeminentiae będący obywatele województwa naszego na termin i dzień naznaczony stawili się more militari z wszelkim porządkiem, rynsztunkiem, na dzień i termin praecise naznaczony z pocztem należytym sub paenis, ktoby na ten czas nie stawił się legibus regni discriptis in foro competenti vindicandis tudzież solutione naznaczonych za to grzywien et amissione vocis activae. 3. A że teraz multis et sine numero jesteśmy circumdati periculis, przeto laudo praesenti obligujemy się wszyscy wszelką i wczesną mieć pro defensione rzptej gotowość, non attenta etiam determinatione popisów, gdyby kiedy tego gwałtowna et indilata była necessitas, za obwieszczeniem pierwszego na ten czas województwa naszego senatora. 4. A że in hoc praesenti statu rzptej różne accedunt publicznej potrzeby interesa, zaczem uprosiliśmy IMciów pp. posłów, tak do JO książęcia IMci prymasa korony polskiej i wielkiego księstwa litewskiego, jako i do JOIMciów pp. hetmanów koronnych tudzież i do niektórych województw, eo nomine pomienionych IMciów pp. posłów wyprawując, ażeby omni activitate przy publicznych na to instrumentach zlecone sobie tak w interesach województwa naszego, jako i całej rzptej traktowali negotia. Ażeby tem zręczniej interesa publiczne effectuari mogły, przeto uprosiliśmy okrom obranych IMciów pp. posłów, JWIMci p. Stanisława Józefa z Pleszowic Fredra kasztelana lwowskiego, aby in negotiis województwa naszego imieniem nas wszystkich zlecone sobie traktował interesa JWIMciów pp. hetmanów. 5. Gdy zaś tak sine remissione częstemi i wymyślnemi vexamur pressuris od IMciów pp. officyerów wojsk saskich Jkr. Mci, którzy okrom naznaczonych sobie exakcyi exquisita inventione różnych extorsyi nie tylko praemunt szlachtę do wypłacenia sobie założonych kontrybucyi, ale na ostatek dworom szlacheckim czynią wiolencye, ad avertendos tedy similes actus uprosiliśmy tegoż JWIMci p. Stanisława Józefa z Pleszowic Fredra kasztelana lwowskiego do IMci p. generała Baudisa w Jarosławiu będącego, aby IMć p. kasztelan lwowski, jako na ten czas pierwszy senator województwa naszego, rem agat universi i o wyraźne upraszał ad avertendos hos ausus ordynanse et iniuriatis satisfakcyą. 6. Żeby zaś IMcie concives nostri, po różnych ziemiach od IMciów pp. oficerów wojsk Jkr. Mci saskich depaktowani, mogli skuteczniejszą w pretensyach swoich otrzymać satysfakcyą od IMci p. generała de Baudis, dlatego uprosiliśmy IMciów pp. komisarzów z ziem, tj. z ziemi lwowskiej IMci p. Drogomira cześnika chełmińskiego, z ziemie przemyskiej IMci p. Konopackiego podstolego nowogrodzkiego, z ziemi sanockiej IMci p. Humnickiego podwojewodzego sanockiego, z powiatu żydaczewskiego IMci p. Sokolnickiego podstolego żydaczewskiego, którzy pomienieni IMcie pp. komisarze, cokolwiek IMć p. kasztelan lwowski odbierze od IMci p. generała de Baudis deklaracyej ad praestandam satisfactionem iniuriatis, w żadne kombinacye nie wdając się, tylko attendere mają effectuationem tej deklaracyej i tam ad executionem tego wszystkiego przy IMci p. generale bawiąc się, każdego z osobna IMciów pp. obywatelów krzywdy i przebrania w kontrybucyach, tudzież jeżeli jakowe znajdą się kryminały, konnotować mają i IMci p. generałowi de Baudis exponere et requirere każdemu ex iniuriatis satisfactionem, która jeżeliby subsequi nie miała, tedy IMcie pp. komisarze nasi praevia protestatione przed IMcią p. generałem odjechać mają i w grodzie w którymkolwiek eo nomine zanieść protestacyą. 7. Jako zaś tak ciężkie

contributionum genera przeciwko prawu na wolny naród bez konsenzu całej rzptej arbitraria impositione włożone ultima rzptej minantur fata, tak którekolwiek województwa przymuszone opressyą w jakąkolwiek z oberkomisaryatem saskim weszli kombinacyą o pomienione kontrybucye, tak że te są prawom i wolnościom repugnantes, dlatego zlecamy singularissime et obstringimus IMci p. marszałka teraźniejszego koła naszego, ażeby obviando dalszym konsekwencyom solenną coram actis quibusvis osobliwie województwa naszego de nullitate et invaliditate wyżej wyrażonych kapitulacyi zaniósł protestacyą. 8. Podatki i skarb ziemi lwowskiej, tak szelężnego jako i czopowego, kiedy w mieście Lwowie pod zaszczytem libertacyi ex occąsione konflagraty tegoż miasta Lwowa niektórym pogorzałym z sejmiku pozwolonych nie małe ponoszą detrimenta, że konflagraty sub beneficium pozwonych libertacyi na pogorzałe domy i insze nie zgorzałe kamienice podszywając u nich exercent liberas propinationes, renitendo z nich skarbowi pomienionej ziemie lwowskiej płacenia podatku należącego, a przeto abutuntur bnneficio sibi concesso, zaczem obviando tak wielkiej skarbu ziemie naszej szkodzie praesenti laudo postanawiamy, ażeby z tych domów, na których non extenduntur libertacye, tak za rok przeszły jako i teraźniejszy, należytą skarbowi ziemiańskiemu de lapideis et domibus. na których nie mają libertacyi a w nich szynkowano i szynkują uczynili satysfakcyą, sub cassatione et annihilatione libertacyi pozwolonych tudzież szynkarze i arendarze i mieszkający ludzie tak Chrześcianie jako i Żydzi na różnych iurysdykcyach miasta Lwowa ponieważ wielką czynią skarbowi ziemiańskiemu szkodę i prepedycye, przez skryte przeróżnych gorzałek kupowanie, piwa i miodów przez siebie robionych nocnym sposobem do miasta i po przedmieściach tajemne rozwożenie, tedy i na tych stanowimy rigor, żeby za dowodem strażników poslakowani i zabrani in quovis iudicio etiam in terminis tactis in paena peculatus sądzeni i exekwowani byli, którychby zaś zabrać nie przyszło, jednak za dokumentami pewnymi poszlakowani byli i do tychże IMciów pp. administratorów tak czopowego jako i szelężnego doniesieni, tedy i ci non obstantibus quibusvis protectionibus dilationibus et exceptionibus fori seu termini ad quodvis iudicium citati comparere i sprawić się powinni będą sub libera osób ich captivatione. 9. Miary po ziemiach województwa naszego tot laudis recenter opisane a dotąd w porządku swoim do skutku nie przywiedzione, ażeby przynajmniej teraz należyte otrzymały pomiarkowania, zaczem reassumując anteriora lauda odprawionych sejmików niedawno w przeszłym roku tysiącznym siedmsetnym trzynastym i u nich opisane eo nomine punkta, tak w laudum die tertia Aprilis o koekwacyej postanowionym, jako też i die duodecima Septembris anno eodem o tychże miarach dość obszernie napisanym ratificando i do nich tam in parte quam in toto referując się, że IMcie ad coequationem pomienionych miar obligowani włożonej na siebie nie exekwowali funkcyej, zaczem uprosiliśmy teraz IMci p. Karwowskiego subdelegata przemyskiego, ażeby wziąwszy hoc onus na siebie koekwacyej miar, one indilate jako do najlepszego w ziemi przemyskiej przyprowadził porządku et secundum circumscriptionem anteriorum laudorum renitentes et non obedientes sancitis publicis egzekwował et in casu nieposłuszeństwa possessoribus instituat actionem pro paenis lub do grodu lub do sądów fiskalnych. 10. W ziemi zaś sanockiej hoc onus coaequationis miar na IMci p. Humnickiego podwojewodzego tejże ziemie imponimus, obligując wszystkie miasta pomienionej ziemi, ażeby sub paenis super renitentes legibus descriptis w postanowieniu dobrego porządku w miarach nie byli przeciwni, w miastach zaś królewskich i w nich mieszkający Żydzi ażeby według prawa subiaceant iurisdictioni pomienionego IMci p. podwojewodzego. 11. Miasteczka ziemie przemyskiej, że ob summam renitentiam do kontraktowania o podatek czopowego z IMcią p. Charczewskim podstolim sanockim administratorem tego podatku, żadną miarą convenire nie chcą, zaczem praesenti laudo obstringimus pomienione miasta do kontraktowania o wyżej wyrażony podatek, in quantum by praesenti sancito nostro contraire

chciały, tedy zlecamy pomienionemu IMci p. administratorowi, ażeby pomienionych renitentes do sądów fiskalnych pozwawszy in poena peculatus pozdawał et militari executione egzekwował. 12. Poczty przemyskiej namieniony interes w kole naszem przez IMci p. Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego cognitioni et decisioni sądów fiskalnych przemyskich remisimus. 13. Na taryffy ziemie sanockiej, gravamina i pomięszanie, ponieważ tak wielu IMciów incusant przyczynione sobie mając dymy, przeto za dościem tego, na kogoby się pokazać miało, ktoby był jakim fomentem, tedy każdemu ex iniuriatis pro refusione damnorum ac solutione de proprio salvam viam agendi każdemu takowemu do trybunału relinquimus. 14. Ponieważ wybrańcy ziemi sanockiej tak starostw i partykularzów uskarzają się na ciężką przez IMciów pp. dzierżawców jako i gromad ich opressyą, że nie tylko postanowieniem żołnierzy, ale też pociąganiem do niezwyczajnych posłuszeństw angarisantur, przeto succurendo onym hoc i passu, aby w prawach dawnych i wolnościach nie upadali, salvam viam agendi pomienionym wybrańcom lub do sądów grodzkich lub fiskalnych tejże ziemi relinquimus, osobliwie do sądów fiskalnych pro finali decisione tychże wybrańców odsyłamy, obligując IMciów pp. sędziów, ażeby wszedszy in cognitionem krzywd ich ,raczyli deklaracyami onych przy prawach utrzymać. 15. Wieś Prusiech i Grabownica w ziemi sanockiej IMci p. Gurskiego pogorzałe, ponieważ in praesenti tempore żadnej nie mogły otrzymać w podatkach allewiacyi, jednak in futurum w pamięciach naszych zapisując, cokolwiek słuszność wyciągać będzie świadczyć i pofolgowaniu i na przyszłe podatki modum obmyśleć deklarujemy. 16. Żeby zaś wszystkie tak województwa naszego jako i całej rzptej in hoc afflicto statu zostającej interessa mogły do jako najpomyślniejszego pristinae felicitatis wrócić się stanu, gdy desunt humana auxilia divina arripiendo suffragia przez interpozycyą świętych i wniesioną przez IMci księdza Józefowicza kanonika i surogatora lwowskiego instancyą do generału naszego amplectendo, zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby cum osculo pedum summi pontificis, imieniem województwa całego listowną napisał interpozycyą do Ojca Swiętego, upraszając o kanonizacyą błogosławionego Jana Kantego ażeby in cathalogum Sanctorum i patronów korony polskiej był napisany [1]. 17. Przy tem ad instantiam tego IMci księdza Józefowicza na kościoł i szpitął św. Stanisława w Rzymie zostający, lubo przy teraźniejszych angustiach naszych naznaczamy w ziemie lwowskiej zł. tysiąc, z ziemie przemyskiej zł. półtora tysiąca, z ziemie sanockiej zł. pięć set z najpewniejszych pieniędzy do zapłacenia naznaczamy. 18. Gdy zaś do inszych materyi czas non sufficit, zaczem conservando dalsze obrady nasze sejmik teraźniejszy cum toto negatio ad diem quintam Maii anni praesentis pod laską tegoż IMci p. marszałka limitujemy i teraźniejsze sancita wyżej wyrażone temuż IMci p. marszałkowi pro maiori robore ręką własną podpisać i po grodach more solito ad acta podać zlecamy. Działo się w Wiszni die 5 Februarii millesimo septingentesimo decimo quarto anno. Irzy Antoni Łączyński P. N. marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 498 p. 3973—3979; *Castr. San. Rel. 208 p. 2113—2127*; *Castr. Leop. Rel. 499 p. 501—507*; *Castr. Żydacz. Rel. 88 p. 1389—1397*; *Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 37—40.*

---

1) List z daty 5. maja ob. N. 219.

219.

Wisnia, 5. lutego 1714.

Sejmik wiszeński do Klemensa XI.

1. Sanctissime ac beatissime pater! Post oscula pedum beatorum. Premimur licet continuis malorum aerumnis, nusquam tamen orbe stupente opprimimur, dextera altissimi in tot bellorum angustiis defensi, patrocinio sanctorum regni nostri patronorum firmati, piissimis Sanctitatis Vestrae orationibus adversus quaevis pericula bene fulti. Exolvimus proinde humiles quas possumus et debemus Sanctitati Vestrae gratias pro paterna circa nos solicitudine, quam quia indefesso labore bono publico reipublicae nostrae impendere non cessat, omnes nos Polonos ad perpetuam nominis sui reverentiam obstringit. Iam aliquot beatissime pater centena annorum inter continuata miracula antiquas recentesque gratias decurrunt, ex quo servus Dei beatus Ioannes Cantius, praesbyter secularis universitatis cracouiensis professor, de regno nostro et ducatu Lithuaniae, exhibitis per gratiam altissimi solatiis, optime meritus, canonisationem suam expectat. Ut itaque illam decreto Sanctitatis Vestrae obtinere patronus regni nostri et ducatus Lithuaniae a Sanctitate Vestra dici audirique mereatur, ad pedes Sanctitatis Vestrae prostrati humilliter exposcimus. Et Deus Sanctitatem Vestram ad sui nominis gloriam exaltationem Sanctae Matris Ecclesiae quam diutissime in optima sanitate servet incolumem, ita humiliter petimus et praecamur Sanctitatis Vestrae humiles oratores et filii. Georgius A. Łączyński succamerarius nouogrodensis palatinatus generalis terrarum Russiae conventus particularis visnensis mareschalcus.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 45—45 (b), tudzież Rękp. bebl. Ossol. 287 p. 57 (b) z nadpisem de data 5 Februarii 1714.

220.

Wisnia, 5. lutego 1714.

Instrukcya sejmiku posłom do prymasa.

1. Instrukcya do JO książęcia IMci arcybiskupa gnieznieńskiego, prymasa korony polskiej i w. ks. lit. WWIMć pp. Błońskiemu podczaszemu bracławskiemu i Wisłockiemu miecznikowi żydaczewskiemu posłom z sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego uproszonym dana z Wiszni die 5. Februarii 1714 anno. 2. Przy nachylonem rzptej szczęściu, kiedy prawa, swobody et immunitates stanu szlacheckiego, cnotą i krwią antenatów naszych nabyte, ex suis wzruszone cardinibus ultima już rzpltej minantur fata, nie insza salwowania się zostaje nadzieja, tylko w tej, którą prowidująca in omnem casum imminentium periculorum a condita republica w prymacyalnej prerogatywie antecessorów naszych ufundowała cirkumspekcya, nie wątpi województwo nasze, że w sercu i osobie JO książęcia IMci prymasa wrodzony ku tej rzpltej, z której illustrem ducit progeniem viget zelus, a dopieroż obligująca nexu ministerii prymacyalnej godności prerogatywa, niepodobna, ażeby super inpropitiam upadającej ojczyzny sortem ingemiscere nie miała et publicis zkawalkowanej wolności commoveri malis. A zatem województwo nasze przy oświadczonej powinnej JO książęciu IMci prymasowi weneracyej nie gdzie indzie przez IMciów pp. posłów naszych na uzdrowienie tak ciężkich rzpltej ran szuka medellam, tylko in probato zelo tuendae libertatis w prymacylnej godności JO książęcia IMci prymasa reprezentacyi. 3. Całemu już

wiadome światu województwo nasze depressam rzpltej sortem JO książęciu prymasowi nie tylko w fortutach, ale primam pupillam rzpltej zdeptaną wolność, a zatem upraszać będą IMcie pp. posłowie JO książęcia IMci prymasa, ażeby satisfaciendo ministerio suo interposita primaciali authoritate sua instet do Jkr. Mci p. n. m. i wyraził panu rzyźwemi remonstracyami dziejące się rzpltej praeiudicia, depressam libertatem, oraz przy tej prerogatywie swojej rekwirował Jkr. Mci p. n. m., ażeby wziąwszy za konsederacyą pacta conventa rzptej poprzysiężone, tak wielą konstytucyami obwarowane i ratyfikowane, raczył Jkr. Mć dotrzymywać, ne respublica tantas patiatur iniurias. 4. A że rzplta ad pristinum statum integritatis suae przyjść inaczej nie może, tylko przez sejm konny, upraszać będą IMć pp. posłowie JO książęcia prymasa, ażeby za interpozycyą jego, całą rzpltą chciał convocare Jkr. Mć p. n. m. przez wydane jedne wici za wszystkie non observatis gradibus onych, ut decidat rzplta de statu suo i o prawach wzruszonych et decalcatis iuribus, kiedy wolny naród nullis imperiis obtemperare przywykł i nie tylko bez sejmu et sine consensu całej rzpltej oppressiva impositione nieznośnemi i wymyślnemi kontrybucyami subprimitur cum discrimine immunitatis dóbr, dworów szlacheckich, ale też arbitraria impositione i nieznośnej taryfy 1661 z ostatnią fortun i substancyi szlacheckich enerwacyą, ad sufferendum onus przymuszony pod niezwyczajną gemet oppressyą i przeciwko której przed JO książęciem IMcią prymasem protestuje się województwo nasze. 5. Jeżeliby zaś Jkr. Mć p. n. m. votis et desideriis populi niechciał annuere, uprasza województwo nasze JO książęcia IMci prymasa, ażeby zażywszy swojej prymacyalnej powagi i prawa od rzpltej sobie danego convocet naufragantem rempublicam i do bespiecznego primatiali perspicatia tot adversitatibus skołataną rzpltej navim przyprowadziwszy portu, procuret media ad reparanda reipublicae iura et assistat onej, ażeby de fatis suis concludere mogła. Ma niewątpliwą nadzieję województwo nasze w zostającej w prymacyalnem sercu JO książęcia IMci prymasa ku ginącej już ojczyźnie żarliwości, że salus et integritas rzpltej dosyć nawątlona, w najpierwszej u JO książęcia IMci zostaje konsyderacyej i że ad vota nie tylko województwa naszego ale całej rzpltej w tem akomodować zechce. 6. Jeżeliby zaś quo casu JO książę IMć prymas nie miał to województwu nuszemu i całej rzptej praestare, protestujemy się przed samym książęciem IMcią, że będąc coacti pressuris i zostając extra spem et modum salutis i podźwignienia całej rzptej, kiedy nam wszystkie do Jkr. Mci p. n. m. non prosunt supliki, że wziąwszy prawo pro muro aheneo musimy arripere media salwowania rzptej. 7. Donosi i to województwo nasze przezornej zawsze JO książęcia IMci prymasa ostrożności, że do tej nieszczęśliwości, którą ponosi rzplta, nowe znowu seminantur pericula, kiedy populus z ostatniego kawałka chleba per tot oppressiones ogołocony, nie mając już sposobu nie tylko tak wielkich ciężarów poniesienia, ale nawet siebie samego czem alimentować, porzuca własne domy i mieszkania swoje i turmatim za Dniestr na Wołoszczyznę uchodzi, których na szlakach mieszkających IMciów concivium nostrorum curiositas tysiącami notowała i jako nas dochodzi wiedzieć, że niemi seraskier pasza nową kolonię na pustyniach osadza. Suberit i to wielkim refleksyom JO książęcia IMci prymasa, quanta stąd pericula na rzpltą i wiarę świętą oriri mogą, bo te za czasem pod otomańską dyspozycyą z naszychże własnych ludzi rozrodzone kolonie do ostatniej zguby krajów naszych non leve przydać mogą pondus. Caetera probatae in rebus egendis IMciom pp. posłom relinquimus activitati.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 43–44.

221.

Wisnia, 5. lutego 1714.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmanów.

1. Instrukcya do JOIMci p. kasztelana krakowskiego wielkiego i JWIMci p. wojewody podlaskiego polnego hetmanów koronnych WWIchMć pp. Franciszkowi Cetnerowi staroście kamienieckiemu i Janowi Mniszkowi podstolemu żydaczewskiemu posłom z generału województwa ruskiego uproszonym dana z Wiszni die 5 Februarii 1714 anno. 2. Jeżeli kiedy bardziej a condito regno periclitari mogła rzplta jako in praesenti statu proxima fato suo zostaje, kiedy skombinowane oppressionum genera, złomane prawa et immunitates stanu szlacheckiego już się do ostatniej przycisnęły zguby, a kędyż województwo nasze pars non postrema tej rzpltej inter tanta periculorum discrimina ma czynić rekurs, jeżeli nie do hetmańskiej władzy JOIMć pp. hetmanów, których prerogatywę ad custodiendas leges, avertenda incommoda i przeciwko wszelkim na ojczyznę insultom prowidująca futuris periculis antenatów naszych exposuit et legibus firmavit opatrzność. 3. Zażywaliśmy per cursum tak wielu lat różnych sposobów do majestatu Jkr. Mci p. n. m. aby misereatur populo suo, na to żeśmy nie tylko żadnej nie odebrali konsolacyej, ale extrema primis cierpimy in augenti co raz oppressionem. I kiedy inszego in tantis angustiis znaleść nie możemy sposobu, posyłamy do JO książęcia IMci prymasa exposcendo, ażeby auctoritate sua primaciali utatur i prawa sobie od rzpltej danego, ut ineat media et modos salvandae naufragantis reipublicae. Z większą jeszcze salwowania się recurrit nadzieją do hetmańskiej władzy JOIchMć pp. hetmanów województwo nasze, ażeby ex vi ministerii sui chcieli protegere ginącą rzpltą i województwo nasze et opponere se iniuriis i tak ciężkimi oppressyami naszymi od wojsk Jkr. Mci poniesionych, które tak niedyskretną extorzyą z ostatnią fortun szlacheckich enerwacyą pokazały się całej rzpltej i województwu naszemu saxa et lapides. Zaczem jeżeliby Jkr. Mć p. n. m. niechciał meliora arripere media i rzpltą od tak niesłusznej uwolnić oppressyej, upraszać będą IchMć pp. hetmanów obsecrando amore patriae, ażeby w ostatnim już prawie niebezpieczeństwie ginącej wolności chcieli się pokazać patres patriae, prawdziwymi praw i swobód szlacheckich protektorami oraz złączywszy serca i siły z rzpltą chcieli jej assistere armis et consilio. 4. Województwo zaś nasze obierając sobie magis honeste mori aniżeli sub iugo servitutis zostawać, dla tem większego bezpieczeństwa daje sponsionem JOIchMciom pp. hetmanom, że in omni casu stawać tak przy IchMć pp. hetmanach jako i przy wojsku do ostatniej krople krwi będziemy. Uprasza oraz przez IchMć pp. posłów JOIchMć pp. hetmanów, ażeby in hoc casu, gdzie już vertitur salus vel interitus całej rzpltej indissolubili vinculo tak w radzie jako in rebus agendis JOIMci pp. hetmani z wojskiem unitim i rzpltą coagulentur i wzajemną województwu naszemu w salwowaniu się korespondowali aplikacyą, ob maiorem zaś securitatem tak wojska jako nas wszystkich posyłamy do województw, ażeby ginącej ojczyźnie consilio et mutua assistentia subvenire i jedne z drugim województwa assistere chcieli. 5. Zostają dotąd pod exekucyą wojsk saskich ziemi nasze przemyska i sanocka, z których pod tytułem subsidii charitativi milionowe pomienione wojska saskie wyciągnęły i dotąd sine modo et mensura wyciągają sumy, na ostatek do ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego wszedszy, które huic oneri subesse nie miały według deklaracyej Jkr. Mci, zaczynają rigorose exekwować, recurrit tedy i w tem województwo nasze do JOIMć pp. hetmanów, upraszając, aby tak od ziemi lwowskiej z powiatem żydaczewskim raczyli avertere mala, jakoteż i wszystkie ziemie województwa naszego i całej rzpltej władzą i protekcyą swoją od tak ciężkiej uwolnili pressury. 6. Przy-

dała non postremum momentum ad publicam calamitatem wiadomość o zbliżonych recenter ad confinia województwa naszego wojskach moskiewskich, które czyli przechodem per viscera pogranicznych województw, czyli jakowym inszym zaszedszy pretekstem, nic więcej po sobie tylko gementis populi lacrimas et abominabilis desolationis vestigia zostawują. Subsit to profundissimae considerationi JO IMć pp. hetmanów, jeżeli ta in hoc statu nieszczęśliwa rzplta nasza będąc tot oppressionum generibus zniszczona, powinna partykularne postronnego monarchy interesa i zesłane per arbitrariam impositionem exoticam wojska z ostatnią swoją suffere ruiną, a nadto niepomyślnych stąd konsekwencyi tak ciężkiej in praesenti rerum statu niepotrzebnej nam oryentalnej wojny sprawującą metum aprehenzyą, IchMć pp. posłowie nasi JOIMć pp. hetmanów, ażeby wziąwszy in zelosissimam tuitionem integritatem całej rzpltej i województwa naszego JOIMć pp. hetmani raczyli posłać cum seria expostulacione do IMci p. generała nad tymi wojskami komendę mającego, quo motivo et qua authoritate wszedszy in viscera województwa rzpltej one aggrawuje, i żeby bez wszelkiej uzurpacyej jako najprędszym marszem ad confinia państwa pryncypała i monarchy swego ustępował, in casu zaś adverso renitentiae pomienionych wojsk upraszamy JOIMci pp. hetmanów, ażeby hetmańską władzę i z wojskiem w komendzie swojej zostającym raczyli succurere ostatniej zgubie krajów naszych. My zaś przez IMć pp. posłów to spondemus, że przy ostatnich już zrujnowanych fortun naszych kawałkach ad naturalem defensionem wziąwszy się assistemus in omni casu w osobach naszych JO IMciom pp. hetmanom i wojsku koronnemu. 7. Donosi i to województwo nasze przezornej zawsze JO IMć pp. hetmanów aplikacyej, że do tej nieszczęśliwości, którą ponosi rzplta nowe znowu accedunt desolacyej krajów naszych konsyderacye, kiedy populus z ostatniego kawałka chleba per tot oppressiones ogołoconej, nie mając już sposobu nie tylko tak wielkich ciężarów poniesienia, ale nawet siebie samego czem alimentować, porzuca domy i mieszkania swoje i turmatim za Dniestr na Wołoszczyznę uchodzi, których na slakach mieszkających IMciów concivium nostrorum curiositas tysiącami notowała i jako nas dochodzi wiedzieć, że niemi seraskier pasza nową kolonią na pustyniach osadza. Suberit i to wielkiej JO IMć pp. hetmanów konsyderacyej, a zatem upraszać będą IMć pp. posłowie JO IMć pp. hetmanów, ażeby amota do tego per pressuras occasione, złym[1]) przeto raczyli obviare konsekwencyom. 8. Zaniesioną IMci concivium nostrorum w kole naszem querimoniam na exorbitujących niektórych IMć pp. wojskowych z dywizyej recenter przez ziemie województwa naszego przechodzących doniosą IMć pp. posłowie nasi ad sacrarium iusticiae obserwującej disciplinam militarem JO IMć pp. hetmanów manutenencyej upraszając uniżenie, ażeby za doniesieniem delatorów popełnione kryminały zabójstwa i inne nieznośne w dobrach i dworach szlacheckich poczynione exorbitancye surowo sądzić i exequi roskazali. 9. Niewchodząc in examinationem delicti IMć p. Krulickiego szlachcica i terrigeny naszego, bo te jakie są z wywodu patebunt, który ad emundandam innocentiam suam zabierający się zaniósł do województwa naszego instantiam przez Imć koligatów swoich, upraszając o interpozycyą do JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k., którą świadcząc et subveniendo pomienionemu IMci, upraszamy przez IMć pp. posłów naszych JO IMć p. kasztelana krakowskiego h. w. k., ażeby do wywiedzenia się ex obiectis na parol i affidacyą pomienionych IMć koligatów swoich IMć p. Królicki z aresztu mógł być wypuszczony. Reliqua etc.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 41–42 (b).

---

[1]) ztym.

222.

Wisnia, 5. lutego 1714.

Instrukcya sejmiku posłom do województwa sandomirskiego.

1. Instrukcya do prześwietnego województwa sandomirskiego WWIMć pp. Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu i Charczewskiemu podstolemu sanockiemu posłom z sejmiku wiszyńskiego generału województwa ruskiego uproszonym dana die 5 Februarii anno 1714. 2. Uniwersalna na całą rzpltą nieszczęśliwość distinctis calamitatibus dotąd praescindit media et modos ad communicationem sensuum z prześwietnem województwem WM pp. to zaś chwalebne dzieło braterskiej konfidencyej, którem od antecessorów naszych rzplta glorioso fulcro tuebatur, jeżeli kiedy bardziej jako in praesenti rerum statu nachylonego rzpltej szczęścia być może potrzebniejsze do salwowania upadającej wolności każdy zważyć może. Idzie przeto generał województwa naszego in venerationem magnorum nominum prześwietnego województwa WM miłościwych pp. i braci i gdy widzi inversum statum, percalcata iura, na ostatek zdeptaną et depressam pupillam libertatis, immunitates i prerogatywy stanu szlacheckiego nie gdzie indziej szuka medellam, tylko in pectoribus civium i w zupełnej w sercach braterskich konfidencyej. Nie eksplikujemy WM miłościwym pp. i braci, quae nos mala praemunt, bo wszyscy, pod jednym zostając strychulcem, jesteśmy in sensu malorum et ipsa se fata explicant, dosyć na tem, że facti sumus obprobrium vicinis nostris, że postronne narody, którym dowodna była sława i odwaga narodu polskiego, teraz illudunt rebus nostris. A zaś chwalebna będzie, kiedy zamiast wolności od antenatów naszych tanto sudore nabytej nam intacte zostawionej, potomnym wiekom exosum nomen servitutis zostawujemy, zaczem pojewództwo nasze przy oświadczeniu braterskiej prześwietnemu województwu WM miłościwych pp. i braci weneracyej, jako donosi szczerą swoją ad salvandam rempublicam applikacyą, tak uprasza WW miłościwych pp. i braci et amore patriae obliguje, abyście unionem animorum et affectuum, qua res et minimis crescunt z województwem naszem i inszymi zabrali i chcieli rebus consulere lapsis. Ponieważ in hoc afflicto tempore rzplta variis circumdata periculis, żadnego pro conservatione status wolności i fortun naszych nie ma bezpieczeństwa, tedy ultimis providendo casibus ex necessitate trzeba arripere virtutem i wziąwszy pro fundamento mutuam braterskich serc konfidencyą inire modos et media do salwowania się et unita virtute fatis rzpltej assistere. 3. Zapomniane przez tak długi czas tot legibus ufundowane w porządku i gotowości in omnes casus ingruentium na rzpltę periculorum naturalnej defenzyej sposoby przez okazowania, jako wielkie za antecessorów naszych in continua na ten czas zostające praxi rzpltej przyniosły pożytki, tak gdy województwo nasze i teraz do tego wraca się porządku, tegoż i prześwietnemu województwu WM miłościwych pp. i braci życzy zapraszają i nie tylko ad mutuam rzpltej defensionem ale też i do zobopólnej in rebus arduis assistencyi. 4. A że potrzebna w teraźniejszych konjunkturach poufała tak z prześwietnem województwem WM miłościwych i braci consiliorum et sensuum communicatio, tedy i o tę przez IMć pp. posłów naszych upraszamy, do której wszelką sposobność pro mutua defensione nostra każdego czasu non attenta determinatione popisów omyślililiśmy. 5. Jako zaś WMciom pp. zupełną braterskich afektów konfidencyą et cum zelo tuendae libertatis ogłaszamy się, tak eundem sensum nostrum i do inszych województw wyraziliśmy, tudzież do JO książęcia IMci prymasa posłaliśmy, ażeby upadającej consulat ojczyźnie, JW zaś IMć pp. hetmanom, jako doniešliśmy depressum statum nostrum, tak nie tylko z IchMciami znosić się deklarowaliśmy, ale też in omni casu nie odstąpić IMć miłościwych pp. spopondimus o wzajemną upraszając

w nawalności na siebie z wojskami rzpltej województw assystencyą. Caetera super probatam IM pp. posłów naszych w traktowaniu interesów publicznych activitatem składamy.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 44—45.

223.

Wisnia, 5. lutego 1714.

Desiderata województwa i skargi przedłożone z polecenia sejmiku jenerałowi Baudis.

1. Desideria palatinatus Russiae atque pretensiones nobilium variis in locis terrarum palatinatus istius habitantium ex occasione sibi illatarum iniuriarum ad denuntiandum commissa magnificis dominis commissariis ex terra leopoliensi M. domino Drogomier pincernae helmensi, ex terra premisliensi M. domino Konopacki subdapifero nouogrodensi, ex terra sanocensi G. domino Stanislao Humnicki, de districtu vero zydaczoniensi M. domino Sokolnicki subdapifero zydaczouiensi pro satisfactione tractanda et porrigenda illustrissimo et excelsissimo domino generali de Baudis. 2. Primo. Dispositis mandato SR. maiestatis pro alimentatione hiemali copiis militaribus saxonicis et obercommissoriatus ordinatione in palatinatu nostro Russiae facta, sub titulo subsidii pro hac sola vice declarationem habuimus, non plus et amplius daturos nos esse, quam ab obercommissoriatu expressa et autentica doceant. His itaque copiis licet inviti dum assignatum extradimus proviantum, illico ultra istas adhuc declarationes praemimur, non tantum tariffa gravaminosissima anni 1661, sed tam insupportabilibus et exquisitis contra iura nostra contributionibus, de quibus quaerulamur, nam haec quae sunt nobis imposita, summum nobis inferunt gravamen et praeiudicium, per quae ultimam iam nostri ruinam remonstramus. 3. Secundo. Ad insuper non leve pondus est ultra gravaminosissimam istam in adventu exercitus porrectam nobis tariffam novae nunc impositionis auctio fumalium, secundum quam auctionem praecipue i terra sanocensi exigunt magnifici officiales contributiones et in aliis locis terrarum palatinatus istius, quae quomodo et cuius mandato fieri possint, volumus informari. Nam per magnificos dominos nuntios nostros relatum habuimus in redditu ad nos Varsavia, non tantum nihil amplius supra primas declarationes per quindecem florenos nos daturos fuisse, sed de alia tariffa auctionali fumalium terrae sanocensis nec ullam mentionem aut praetensionem fecisse ibi audivimus. 4. Tertio. Executionibus praemimur gravaminosissimis, quibus vix non tantum dare multis in locis coacti sumus, quantum ipsa efficit extraditionis fumalium quantitas et pro illorum alimentatione multum spendere praessi sumus. Proinde istarum expensarum petimus compensationem et executionum praessuras facientium revocationem, quae seorsive demonstrabuntur. 5. Quarto. Quando exigendarum contributionum ultra declarationes non observatur ordo, querulatur ideo palatinatus, de hoc cuius haec fiant mandato, quod magnifici domini officiales exigant, videlicet excogitatos pro Jozur tynfones ab iudeis arendareis de brassario vulgo browar dictis, per unum a quolibet arendario aureum nummum, pro quietationibus contentationes in locis ubi subsistunt domini officiales cum militibus, pro candelis certam quantitatem curruum lignorum, pro excubiis rusticos extraditionem et solutionem fumalium et in executione existentibus militibus in aliis locis pro tynfone et plus in aliis vero per unum sextarium duodecem grossorum pro una die pro qualibet militis persona, feni quantum illi opus et tres ollas avenae pro quolibet equo pro una die et manducare quantum opus est exigere rigidissime permittunt. Ad insuper ex executione discedentibus militibus ad excubias ex hoc pago ubi subsistunt aliis in locis per aliquot decades

florenorum pro sustentatione quousque morabuntur accipiunt. 6. Quinto. In natura accipiendo proviantus multis in locis domini officiales non in tantum dant quietationes quantum accipiunt, sed substrahunt tam de constituta quantitate olarum avenae, quam de quantitate curruum foeni datorum, ac insuper ubi illatae sunt iniuriae et factae extorsiones praemunt possessores ad dandam sibi quietationem, acsi nihil se ultra constitutum fecisse videantur, et si possessor recusaverit, nolle se dare pro persoluto quietationem declarant. 7. Sexto. Immunitas declarata aularum et domorum variorum nobilium non observatur, quoniam in aliquibus locis domini officiales stationem sibi fecerunt in illis, in aliis vero locis, ubi non sufficit pagus ad extradendam contributionem, executiones immittunt ad aulas et domos nobilium, ex quibus saepe iam accipiunt propter itinerationem propriam equos ex stabulis variasque faciunt exorbitantias in contemptum status nobilitaris. 8. Septimo. Quaerulantur multi nobiles contra multa vexilla exercitus saxonici sacrae regiae maiestatis, quod in aulis et domibus illorum subsistentia habita in cantonis multa illis facta sunt damna, quae declaratione illustrissimi generalis compensanda esse declarata sunt non per arbitrariam tantum et manualem quietationem dominorum officialium in quantitate pro illatis damnis, sed per demonstratam illatorum damnorum iuratoriam probationem ex castro ubi moris est authentice extraditam, quod non est taliter subsecutum neque hucusque facta est nobilibus satisfactio, ideo in his iustam petimus compensationem. 9. Octavo. Cursus ordinarius in regno monetae immutatur per dominos officiales, quia nolunt acceptare monetam videlicet aureos nummos imperiales, tynfones, nisi longe minori pretio cum summo palatinatus praeiudicio, praetendendo adhuc additamentum supra quemlibet tynfonem extra diminutionem pretii in moneta facti, ubi iam est impossibile et his sufficere. 10. Nono. Conflagrationes notabiles per urbes oppida et pagos et in terris observatae et practicatae commendantur respectui excelsissimi generalis, ut in illis debita possit esse pro circumstantia calamitatis defalcatio. 11. Decimo. Et quoniam in terra leopoliensi modo primum praetenditur contributio pro eodem exercitu, ideo antequam finalis ad illustrissimos duces exercitus nostri perveniat in his resolutio a sacra regia maiestate, petimus, ut tantisper sine ulla praetensione revocentur executiones. 12. Undecimo. Quando quidem vero iniuriarum cathalogus sufficienter pro eo tempore exprimi non potest et ne quaerulantes continuo incommodationem faciant quisque pro sua parte illustrissimo generali, proinde ad deferenda haec et attentandam in his mandato illustrissimi generalis satisfactionem eligit palatinatus ex singulis terris magnificos dominos commissarios, qui tantisper manebunt Jaroslauiae apud illustrissimum generalem, ut functioni suae in commissis satisfacient. Modo autem circa porrectionem desideriorum istorum petimus illustrissimum generalem, ut ad praemissa cuiuslibet puncti dare nobis dignetur resolutionem. Haec vero uti sunt ex mandato et ad affectationem palatinatus in comitiis nostris scripta die 5 Februarii anno domini 1714 ita magnifico mareschalco comitiorum palatinatus nortri subscribi et sigillo communiri commissa sunt.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 40—41 (b).

224.

Przemyśl, 5. lutego 1714.

Manifest marszałka o nieważności kapitulacyi z oberkomisaryatem saskim.

1. Manifestacya ex consensu województwa de nullitate kapitulacyi województw z oberkomisaryatem saskim uczyniona. 2. Ad officium actaque castrensia capitanealia praemisliensia veniens personaliter magnificus Georgius Antonius in Kutkorz Łączyński succa-

merarida nouogrodensis palatinatus generalis terrarum Russiae conventus particularis visnensis marschalcus, ex iussu et speciali commisso totius nobilitatis terrarum Russiae ad comitia die quinta Februarii anno praesenti ex limitatione celebrata congregatae, satisfaciendo muneri sibi inposito ac iniuncto, obviando indemnitati ac labefactioni iurium reipublicae ac nullis imperativis et oppressivis impositionibus contributionum sine benevolo assensu statuum regni obtemperare assuetae, solennem coram eodem officio offert manifestationem de nullitate ac invaliditate quarumvis inter obercommissoriatum saxonicum et nonnullos palatinatus reipublicae capitulationum in extradendis tam gravibus contributionibus constitutarum uti invite factarum et oppressive impositarum, tum et contra declarationem illustrissimi et excellentissimi domini Iahnus feldmarschalci in scripto magnifico Wolski dapifero haliciensi legato nostro datam, que uti pro nulla necessitate regni non nisi in convulsionem iurium reipublicae in depressionem immunitatis bonorum terrestrium et status militaris oppressivae impositione invite magis iniunctae quam acceptatae, ideo de premissis uti nullum robur ac valorem habentibus idem supra nominatus magnificus marschalcus nomine et speciali comisso supra nominatae totius nobilitatis palatinatus sui iterum atque iterum manifestatur salva eiusdem manifestationis auctione melioratione etc. si id opus fuerit plenissimo in robore conservata et praecustodita.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 45(a)—46.

225.

Wisnia, 5. maja 1714.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się tu do Wiszni na miejsce consultationum pro die quinta Maii na sejmik ex limitatione przypadający takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę. 2. A naprzód reassumendo sancita przeszłego sejmiku naszego, w których tak wielą konstytucyami dawnemi i późniejszemi exercitium rycerskiego dzieła dla pewniejszej in omnes casus ingruentium na rzpltą periculorum w szlachcie gotowości obwarowane na zawżdy, ponieważ ob iniuriam czasu nad zwyczaj niespokojnego i ob defectum jeszcze paszy tudzież i dla niezjechania się dla pomienionych reflexyi IMciów concivium nostrorum postanowione popisy na teraźniejszym sejmiku effectuari nie mogły, tedy dla tych racyi, non praeiudicando bynajmniej postanowionej i opisanej na zawżdy na przeszłym sejmiku pomienionych popisów dispozycyej pro die nona Maii każdego roku, one na ten raz tylko cum toto effectu do przyszłej odkładany reassumpcyej sejmiku, obligując wszystkich in genere IMciów pp. obywatelów ziemi i powiatu województwa naszego, ażeby satisfaciendo legi et adimplendo sancita nostra, secundum usitatam praxim ze wszelkim rynsztunkiem i orężem porządnie more militari z pocztami słusznymi każdy ex facultatibus suis i ze wszelką in omnes casus gotowością punktualnie et indilate na pomieniony czas i miejsce do Wisni zjechali się. W czem reassumendo rigorem kostytucyej anni millesimi sexcentesimi vigesimi septimi o okazowaniu, ktokolwiekby się z IMciów pp. obywatelów na wyżej wyrażony nie stawił czas, praesenti constituimus laudo, ażeby respondeat peremptorie ad cuiusvis instantiam in terminis quaerellarum et subiaceat każdy takowy poene mille marcarum polonicaliam et carentia activitatis, ktoby nie miał attestacyej od JWIMci p. kasztelana lwowskiego, jako był na popisie. 3. Ale że nas in praesenti rerum statu zewsząd imminentia terrent pericula, nie mając

jeszcze nie tylko ab oriente o dotrzymaniu przyjaźni pewności, ale też i z innych potrzebnych in statu reflexyi, przeto chcąc mieć przezorną zawsze in omnem casum jakiejkolwiek na rzpltą i na województwo nasze rewolucyi gotowość, obligujemy praesenti laudo amore boni publici JWIMci p. Stanisława Józefa z Pleszowic Fredra kasztelana lwowskiego, ażeby mając in prima animadversione omnimodam curam et solicitudinem interesów całego województwa naszego raczył advigilare zawżdy wszelkim niebezpieczeństwom. Dajemy oraz pomienionemu IMci hanc potestatem, iż gdyby kiedy widzieć miał perimentem tego necessitatem, zniosszy się z inszymi IMciami ażeby wydał uniwersały swoje et convocet nobilitatem wszystkich ziem generału naszego na miejsce, któreby necessitas demonstraret etiam i teraz, non attenta determinatione czasu reassumpcyej sejmiku, za którymi uniwersałami wszyscy zjechać się assekurujemy sub rigore superius apposito. 4. A gdy in praesenti rerum statu potrzebną być uznajemy communicationem z województwy, przeto obstringimus i w tem praesenti laudo IMci p. kasztelana, ażeby znosił się cum primoribus innych województw i wszelką pro ratione konjunktur we wszystkiem miał animadwersyą. 5. Ażeby zaś tem zręczniej wszelkie interesa publiczne progredi mogły i pomyślniejszym effectuari sukcessem, postanowiliśmy ażeby IMć p. marszałek koła naszego, gdy dla ciężkości złych dróg i tak dalekiej w nagłym czasie circa angustias spustoszałych krajów podróży, nie przyszło nam przez legacyą powtórną expostulować z książęciem IMcią prymasem i upraszać et quae ori exponi nequeunt, to aby listem umyślnym exprimere raczył nomine publico IMć p. marszałek cokolwiek ma sobie commissum, przez umyślną zaś legacyą do JO IMciów pp. hetmanów koronnych uprosiwszy do pomienionej legacyi WIMci p. Jana Mrozowickiego sędziego ziemskiego lwowskiego w poselstwie od wszystkich ziem generału naszego. Który IMć p. poseł przy instrukcyi na to sobie danej wszelkie desideria województwa naszego ma exponere IMciom pp. hetmanom i upraszać imieniem generału naszego o affektacyą tego wszystkiego. 6. Ziemia zaś lwowska z powiatem żydaczowskim zawdzięczając zaszczyt JO IMci p. kasztelanowi krakowskiemu hetmanowi w. koronnemu partyą wojska swego ziemi lwowskiej od impetycyi kontrybucyonalnej i dyspozycyi na subsystencyą zimową milicyi saskiej dobra IMci wszystkie dziedziczne i królewszczyzny od płacenia podatku podymnego, na wypłacenie sto sysięcy zł. na zapłatę zasług partyi zaszczycającej traktatem we Lwowie eo nomine na sądach zaszłym [a] uchwalonego, plane de toto uwalnia, tymże dobrom przeszłą taryfą przeładowanym w postanowieniu przyszłej z rewizyej przeszłym laudum naznaczonej i zaczętej a teraźniejszem do zakończenia zleconej taryfy respekt swój przyobiecywa. A że tego podatku sto tysięcy zł. p. niektóre dobra dotąd nie wypłaciły, przeto dyspozycyą JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego tej sumy na wojsko swego skutku dotąd nie odbiera, jako mamy relacyą od IMciów pp. poborców nie bez żalu na konfuzyą swoją, którą mają od IMciów pp. deputatów wojskowych uprzykrzających się o satysfakcyą tej dyspozycyej, tedy praesenti laudo wszystkich IMciów renitentes stringimus, aby jako najprędzej ten podatek wydawali z dóbr swoich, a to sub executione delat officiose otrzymanych, które insistendo namienionemu traktatowi in satisfactionem dyspozycyej IMciom pp. poborcom wydać pozwalamy. 7. A że województwo wołyńskie inpracticabili dotąd usu praetendit sobie z dóbr niektórych włości założieckiej JO książęcia IMci Janusza wojewody krakowskiego i podkamienieckiej WIMci p. Józefa Cetnera starościca lwowskiego w województwie ruskiem a ziemi lwowskiej leżących podatek i ten cale wybiera, inkorporując się w te dobra z ujmą et quantitatis dymów i podatku z namienionych dóbr ziemi lwowskiej dotąd płaconego, którą pretensyą obie strony dobra pomienione aggravantur, zaczem na uspokojenie tej pretensyej i kontrowersyej o granice tych dóbr między

a) S. zaszłych.

ziemią lwowską a województwem wołyńskiem zachodzącej, in virtute prawa o rozgraniczeniu województwa ruskiego z wołyńskiem opisanego, uprosiliśmy i naznaczyli WIMciów pp. Mikołaja z Załusk na Tuligłowach i Lubieniu Wielkim Krosnowskiego podkomorzego, Stanisława na Dziduszycach Wielkich Dziduszyckiego chorążego, Stanisława z Romanowa Świrskiego wojskiego lwowskich, jako prawo mieć chce, dając IMciomplenariam facultatem, aby zniosszy się z WW pp. podkomorzym krzemienieckim, chorążym wołyńskim i wojskim krzemienieckim, de tempore et loco in fundum controversorum zjechali i przy dowodach testimonioque senum, etiam praevia inquisitione si opus fuerit, observatis solemnitatibus et similibus practicatis ex re oculis subiecta rozsądzili i uspokoili i wypełnionej funkcyej swojej relacyą na sejmiku uczynili. **8.** Czyniąc także zadość propozycyej tak wielu IMciów, przydajemy ad gremium sądów fiskalnych IMciów pp. Zygmunta Miciutę pisarza ziemskiego kijowskiego i Dąbrowskiego łowczego latyczowskiego, którzy post praestita iuramenta równo z inszymi IMciami in stuba iudicali zasiadać będą. **9.** Gratitudo WIMci p. sędziemu ziemskiemu lwowskiemu daputatowi przeszłemu trybunalskiemu, ponieważ ob strictam capacitatem czasu na teraźniejszym sejmiku determinari nie mogła, zaczem i tę do przyszłego sejmiku odkładamy cum declaratione naznaczenia sumy, jako też similis gratitudo IMci p. Dolinianskiemu skarbnikowi i rewizorowi ziemi lwowskiej, którą to rewizyą zaczętą aby IMć kontynuował obligujemy pomienionego IMci praesenti laudo. IMci p. Andrzejowi Michałowskiemu więźniowi z retent podatku szelężnego dwoistego, administracyej IMciów pp. Jankowskiego cześnika żytomirskiego sędziego grodzkiego żydaczowskiego i Doliniańskiego skarbnika lwowskiego zł. czterysta naznaczamy. **10.** Wniesioną illacyą WIMci p. starosty kamienieckiego respektem poniesionej za cały powiat żydaczewski exekucyej saskiej et exinde wielką ruinę dóbr swoich, jako onej compatimur, tak deklarujemy na przyszłym sejmiku obmyśleć adaequatam recompensam dobrom IMciowym. **11.** Z i e m i a p r z e m y s k a na teraźniejszym sejmiku przyszedłszy do porządku obrania IMci p. rotmistrza pogranicznego od Węgier, providendo securitati zdrowia, fortun szlacheckich, unanimi consensu do pomienionej nad smolakami komendy, na rok jeden zupełny IMci p. Michała Choteckiego obiera, dając pomienionemu IMci in dispositionem sołtysów iuxta usitatam praxim do tej komendy naelżących, których aby należyty miał komplet obstringimus pomienionego IMci p. rotmistrza, ażeby circa calculationem na rzetelność rejestrów przysięgał. Obligujemy przy tem pomienionego IMci p. rotmistrza praesenti laudo, ażeby w należącej do tego urzędu znając się powinności, z jako największą ostrożnością pilnował granic i ludzi, według zwyczaju należyty mając komplet przestrzegał tego omnimode, ażeby licencya zbójecka nie rozgaszczała się, i owszem gdziekolwiekby się pokazać miała, żeby temu wcześnie pomieniony IMć p. rotmistrz omnimode zabiegał et in herba supprimat malum. Tudzież gdy teraz chłopstwo uchodzi za granicę, gdzieby się takowych profugos IMci p. rotmistrzowi przejąć zdarzyło, ażeby takowych przytrzymywał i za rekwizycyą tych IMciów czyi będą oddawał, praecavendo i to, ażeby tenże IMć p. rotmistrz, któremu usitata praxi IMciów pp. rotmistrzów antecessorów IMciowych cztery tysiące na rok pensyej naznaczamy trzymał ludzi do komendy swojej należących in disciplina i w jako najlepszym porządku, niepozwalając onym żadnych inkonweniencyi ani wybierania prowiantów na wsiach ale lenungami ich sustentował, in casu zaś in quantum by ci ludzie gdziekolwiek exorbitować mieli, tedy ad cuiusvis instantiam przypozwany IMć p. rotmistrz w grodzie respondere tenebitur. **12.** A że IMć p. Bratkowski mający dotąd nad pomienionymi ludźmi komendę pretenduje sobie dług w ziemi za erogowane na pomienionych ludzi expensa, przeto w tem satisfaciendo aequitati, ażeby pomieniony IMć p. Bratkowski należytą tak za koszta swoje jako in vim pensyej odebrał satysfakcyą, że na teraźniejszym sejmiku czas do porachowania się z pomienionym

IMcią non sufficit, zaczem ad perficiendam calculationem do sądów fiskalnych w wtorek[a]) post Trinitatis ex limitatione przypadających tejże ziemi naszej pomienionego IMci p. Bratkowskiego odsyłamy, obligując IMciów pp. sędziów, ażeby na następującej reassumpcyej non protrahendo w dalszy czas pomienionego IMci p. Bratkowskiego wysłuchali rachunku, z którego cokolwiek IMci należeć będzie do zapłacenia, ażeby na tem miejscu pomienieni IMcie pp. sędziowie należącą obmyślili satysfakcyą. 13. Mając przy tem respectum na expensa IMci p. Mikołaja Konopackiego podstolego nowogrodzkiego, przy funkcyej komisarstwa erogowane w Jarosławiu, naznaczamy pomienionemu IMci in vim gratitudinis w ziemi naszej zł. półtora tysiąca. 14. Zaniesioną przytem WIMci p. stolnika sandomirskiego jako terrygeny województwa naszego listowną do generału całego interpozycyą za miasteczkiem swojem Babicą w ziemi sanockiej zostającem, znając być za słuszną, praesenti laudo approbujemy, ponieważ pomienione miasteczko Babica ob defectum pogubionych kwitów podatkowych wykalkulować się z podatków czopowego na sądach fiskalnych ziemi sanockiej nie może, jednak że arendarze pomienionego miasteczka należytą w tychże podatkach czopowego czynili satysfakcyą skarbowi et ad evasionem pomienione miasteczko Babica zabiera się, przeto ażeby do powtórnego pomienione miasteczko nie było pociągane wypłacenia, mają admitti ad comprobationem iuratoriam na przyszłych sądach fiskalnych ziemie sanockiej in eam rotham, że po wypłaceniu przez arendarzów tegoż podatku rzetelnemi kwity pomienionemu miasteczku poginęły przez litewską inkursyą i przez rozbicie skrzynki. 15. Deklaracyą przeszłych laudów[b]) tejże ziemi sanockiej IMci p. Orzechowskiemu cześnikowi żytomirskiemu w naznaczonej za poselstwo do IMci p. generała Budyssa rekompensie in toto approbujemy, salvis jednak declarationibus inszym IMciom do tejże ziemi anterioribus laudis ratificatis. Idąc zaś exemplo ziemi przemyskiej naznaczamy IMci p. Humnickiemu podwojewodzemu sanockiemu in vim prac i kosztów na funkcyej komisarstwa w Jarosławiu podjętych zł. półtora tysiąca. 16. A że po wszystkich ziemiach województwa naszego niepohamowana chłopstwa swywola malitiose postępując, zaczęła nativa deserere loca i z pod własnych swoich uchodzić panów, z których tak wiele chłopstwa uchodzi za granicę, więc zabiegając tej swywoli tudzież ruinie krajów naszych a do tego z wielu racyi złym konsekwencyom za tem następującym, postanawiamy i pozwalamy oraz ex communi assensu koła naszego, aby takowych zbiegów ubique locorum zatrzymować cum tota suppellectili, cum hac jednak conditione, iż ktokolwiekby się o takowego przejętego dowiedział poddanego, ażeby ad primam requisitionem własnemu panu był wydany, salva iusta recompensa za przytrzymanie i jeżeliby co na pożywienie jego spendowano; in quantum by zaś o niego nikt się nie upomniał, tedy sam zbiegły i chudoba jego w wolnej dyspozycyej od kogo przejęty będzie zostawać ma. 17. A że ob rationes niedokończonych po ziemiach rewizyej nie przyszło nam na teraźniejszym sejmiku IMciów pp. deputatów do koekwacyej taryfy obrać, przeto obligujemy wszystkich IMciów pp. rewizorów ziem województwa naszego, ażeby in spatio czasu do przyszłego sejmiku reassumpcyej pomienioną kończyli rewizyą sub rigore na tychże IMciów pp. rewizorów na przyszłym sejmiku santiendo, in quantum by mieli zaniechać[c]) effectuationem włożonej na siebie funkcyej. 18. Wygadzając przy tem desideriis IMciów concivium nostrorum assekurujemy się praesenti laudo, że póty do żadnego podatku agrariae contributionis nie przystąpimy, póki wyrażona rewizya przez IMciów pp. rewizorów nie będzie zakończona i póki z niej przez IMciów pp. deputatów z kongressu naszego na to obranych doskonała dymów po ziemiach naszych nie stanie koekwacya. 19. Którą to uchwałę generału województwa naszego nieodmiennie postanowiwszy IMci p. marszałkowi koła naszego pro maiori robore ręką własną podpisać i ad acta more solito

a) L. wkrótce. b) L. sądów fiskalnych. c) L. zaniedbać.

po grodach podać zlecamy. 20. Konserwując zaś dalszą obradę naszą i ten sejmik ad diem vigesimam sextam Junii anni praesentis pleno in robore limitujemy. Działo się w Wiszni quinta Maii millesimo septingentesimo decimo quarto anno. Jerzy Antoni Łączyński P. N. marszałek koła rycerskiego generału województwa ziem ruskich m. p.

Castr. San. Rel. 208 p. 971—984; *Castr. Leop. 499 p. 1571—1577*; *Castr. Prem. Rel. 498 p. 4001—4006*; *Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 47—50.*

226.

Wisnia, 5. maja 1714.

Sejmik wiszeński do prymasa.

1. Odebraliśmy przez IMciów pp. posłów naszych od W. książęcej Mci powróconych wzajemną super fata rzpltej kondolencyą, która non posterum przynosi nam solatium, kiedy w przezorności prymacyalnej W. ks. Mci, tak ciężkie rzptej dziejące się praeiudicia, iustum znalazły dolorem. Cóż dopiero nie mają przenikać medullam cordis wolnego narodu, kiedy a fundamentis wzruszona wolność krwią antecessorów naszych nabyta immunitas, prerogatywy stanu i fortun szlacheckich zdeptana, usus własnych fortun naszych stanowi szlacheckiemu wydarty, przez auxyliarną Jkr. Mci potencyą, na ostatek wszystkie prawa poprzysiężone ex suis wypadły cardinibus, niepodobna tedy non ingemiscere super impropiciam rzpltej sortem, kiedy przy tych wszystkich wyżej wyrażonych na wolny naród pressurach oppressiva impositio nie tylko tak ciężkich kontrybucyi, ale też insuper tak nieznośnej taryfy 1661 wymyślnymi sine modo et mensura extorzyami przeważyła daleko portionem intrat naszych w wyciśnionych sumach, kiedy dwie tylko ziemie województwa naszego circiter pięć milionów wydać musiały, przez co jakośmy enerwowani zastali et ad ultimam przyszli egestatem snadno W. książęca Mć congerere możesz. Racz tylko W. ks. Mć. wziąć in synopsim po wszystkich województwach extorzye w samej koronie tylko, które ad pondus et mensuram skombinowawszy dojdziesz snadno, jako teraźniejsza na wojska Jkr. Mci saskie wybrana exquisitis extorsionum generibus kontrybucya (bez żadnej na to rzptej potrzeby i owszem non permittentibus ale zawżdy reclamantibus takową ekstoryą statibus regni, do tego non visis hostibus, gdzie i sama rzplta zdolne domowe w wojsku koronnym et in pectoribus civium mogłyby mieć praesidium) więcej niżeli dwieście milionów w koronie tylko kosztuje, a zatem uniwersalne zniszczenie W. ks. Mć snadnie stąd metiri możesz i słusznie compati super lacrimas gementis populi, które i same niebiosa przenikać muszą. 2. Nie trzeba explikować W. ks. Mci żałośnych stąd konsekwencyi i jakowy rzplta stąd ponosi upadek, bo i to W. książęca Mć w przezornej animadwerzyi tanquam in speculo widzieć możesz, że rzplta sub tanto pondere już ultimum sui minatur casum, albowiem przez zniszczenie dóbr szlacheckich, duchownych i królewskich i z nich pierwej wyciągnionych tak ciężkich kontrybucyi, wszelki na zapłatę wojsku koronnemu upadł sposób, a zatem i własnych sił rzpltej znaczna ujma, kiedy populus z ostatniego kawałka chleba zniszczony, jedni rzucają mieszkania swoje i turmatim za granice uchodzą do Wołoch et ad ditiones postronnych monarchów, drudzy nie mając już czem alimentować się sposobu, po wielu miejscach głodem umierają zostawując tylko po sobie miejsca reprezentujące desolatae vestigia Troiae. 3. Nie depredikujemy przed W. ks. Mcią tot probabiles nienaruszonej nigdy wierności naszej ku panu actus, którą jako inviolabiliter dotąd przez lat kilkanaście inter tanta na rzpltą pericula dotrzymujemy maiestatowi Jkr. Mci, ale samego w tem W. ks. Mci primatialem appellamus fidem, jako sacrosancte spełnimy to, co od

nas być powinno, jako z podziwieniem pogranicznych królestw ab adversitate postronnych potencyi tot desolationes ponieśliśmy, jak wiela oppressyi i rabunków na fortunach naszych ucierpieliśmy, na ostatek palonych nieraz fortun naszych, okropne pożary, z niewygasłej naszej ku majestatowi Jkr. Mci przed całym światem jaśniały wierności, a nadto jakośmy pałające przeciwną ku panu zawziętością upały własną krwią na zaszczyt majestatu nie raz gasili. 4. Czego jakowe odbieramy wdzięczności skutki od żalu wyrazić nie podobna, bo zamiast solatium w tak wielu dowodach dotrzymanej wierności naszej takową odbieramy satysfakcyę, która inter primas być powinna apprehensiones wolnego narodu, a tem bardziej gdzie ratio status zachodzi, kiedy nie tylko ex tanta multitudine zgromadzonych wojsk cudzoziemskich non evacuatur rzplta ani województwo, ale pretextibus jeszcze morantur wojska te dotąd sine respirio czynienia nam aggrawacyi, do czego wiadomość nas dochodzi, że coraz większe do wprowadzenia wojsk liczniejszych formantur intencye z różnych państw cudzoziemskich rzpltej przyległych. 5. Zaczem et haec mala upraszamy, ażeby W. ks. Mć authoritate perswazyej swojej avertere od nas i tych co są urgere raczył evacuationiem una cum refusione contra iura reipublicae z wolnego narodu wyciśnionych milionów. 6. Accedit i to do przezorności i konsyderacyi, kiedy do tych wszystkich oppresyi naszych które ponosimy, dochodzi nas wiedzieć o manifeście a parte maiestatis coram statibus imperii w Uttrechcie zaniesionym w opacznej o nas w niedotrzymanej wierności naszej interpretacyi, do której jako się nie znamy, tak na niewinne przed Bogiem i światem oraz całym manifestując się objekcye, solicitis praecibus upraszamy W. ks. Mci, ażebyś ex gradu ministerii sui, solennym remanifestem swoim ex parte reipublicae raczył salwować i windykować honor całej rzpltej u postronnych narodów [1]), oraz interposita authoritate sua do Jkr. Mci p. n. m. demissa majestatowi jego veneratione upraszał Jkr. Mci, ażeby a parte maiestatis nie wkładano ignominiej na wolny naród i nigdy w wierności ku panu a condita republica nienotowany, ale nam to manutenere raczył, cokolwiek nam Jkr. Mć na imię Boskie spopondit. 7. Nie udajemy się, lubo w tak ciężkich oppresyach naszych ad extrema media, ale pierwej szukamy medellam in vicaria potestate W. ks. Mci i tego wszystkiego cokolwiek labefactatum, przy powinnej majestatowi Jkr. Mci weneracyi, upraszamy o melioracyą, przypominając cum veneratione W. ks. Mci w jakiej posturze mieć chciała i postanowiła rzplta a prima institutione powagę prymacyalną, jako circa reipublicae iura być powinna in conservatione status primatialis vigilantia, przy której circa venerationem omnimodam maiestatis masz W. ks. Mć ius ad rem upomnienia się wszystkiego a parte rzpltej. Tegoż prawa, gdy wszystko secus dzieje się, użyć W. ks. Mć możesz pro manutentione praw et conservatione rzpltej. I dlatego lubo nie wątpimy de innato zelo W. ks. Mci, jednak amore boni publici i tej ojczyzny obstringimus i gorącymi prośbami naszymi upraszając W. ks. Mć obligujemy, ażebyś observatis gradibus władzy swojej, która zawżdy et praesenti statu conservationem mieć chce universi, użył tego co teraźniejsza suadet necessitas i do czego pressuris cogimur i przy rzeźwych panu remonstracyach dziejące się rzpltej reprezentował praeiudicia circa interpositionem powagi swojej prymacyalnej. 8. A kiedy dotąd nulla albo modica salus relicta w nadziei rzpltej i tak wielu na sejmach konstytucyami assekurowane deklaracye mienią się o niewprowadzeniu wojsk cudzoziemskich in viscera regni i niedotrzymanie poprzysiężonych deklaracyi a maiestate, upraszamy W. ks. Mci per amorem już ginącej ojczyzny, abyś ad consilium convocare raczył co prędzej województwa a w nich całą rzpltą, czas i miejsce determinował, gdzie tanto casu otworzyćby się mogły media salutis publicae. 9. A lubo ab oriente nie tak walne jako przed tem minantur pericula, ale placidiora affulgent media, jednak jakimkolwiek torem rzpltej sortes Boska wykieruje prowidencya, przeto

[1]) Ręps. Nr. 287 monarchów.

województwo nasze należytą in omnes casus chcąc mieć ostrożność, ażeby wszelkie przeciwnej strzeż Boże rewolucyi casus nie zastały nas inermes ani więcej o niegotowość naszą nie mieliśmy exprobracyi, reassumowaliśmy wcześnie prawem nakazane popisy i sami in casu nawalności pro defensione ojczyzny naszej być zawsze deklarujemy się gotowi. I gdy już po tak ciężkiej enerwacyej datku nie staje, wolemy sami assystować periculis rzpltej, niosąc życia nasze animumque mortis capacem przy wierze świętej i ojczyźnie, aniżeli tabescere consumptione zniszczenia generalnego. **10.** A mając przy tem informacyą, że sedes apostolica ex respectu niedostatku naszego suffragando zniszczonej rzpltej miała kilkadziesiąt tysięcy talarów bitych in subsidium dla konserwacyej fortecy kamienieckiej tegoż wojska przysłać, która suma in quem usum obrócona masz W. ks. Mć pleniorem mieć informationem, aby tedy to, co Ojciec św. ex clementia sua supplementował necessitatem fortecy kamienieckiej non cedat appropriationem alienam et pretextum formowanych za to do rzptej pretensyi jakich, przeto upraszamy uniżenie W. ks. Mci, abyś to investigare raczył i gdy na potem podobną łaskę summi pontificis sortietur kiedy rzplta za interpozycyą W. ks. Mci, ażeby przy takowych pieniądzach według dawnych in similibus zwyczajów świadczonej łaski Ojca świętego, komu ex spiritualibus a parte summi pontificis był dany komiss ad distributionem pomienionych pieniędzy in publicum rzpltej usum non in privatum. **11.** Które to wszystkie postulata nasze in negotiis publicis poufale do W. ks. Mci wyraziwszy i one in sinum zelosissimae tuitionis W. ks. Mci oddawszy, czekamy tediosissime pożądanej ad praemissa rezolucyi, pisząc się intimo cultu...

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 53—54; tudzież Rękp. bibl. Ossol. 287 p. 53—67(b) artykułu 10 niema w tym rękopisie.

227.

Wisnia, 5. maja 1714.

Instrukcya sejmiku posłom do hetmanów koronnych.

1. Instrukcya do JO Mci p. kasztelana krakowskiego wielkiego i JWIMci p. wojewody podlaskiego polnego hetmanów koronnych WIMci p. Janowi Mrozowickiemu sędziemu ziemskiemu lwowskiemu posłowi generału wiszyńskiego z ziem ruskich dana w Wiszni 5. Maii 1714 anno. **2.** W nieustających dotąd inter tantas turbidines rerum rzpltej pressuras, kiedy ją fatalne zewsząd ad interitum coraz nachylają pericula, najskuteczniejsze ad avertenda haec mala województwo nasze widzi sposoby, powstały czyni rekurs ad zelosissimam zawsze praw i swobód swoich defensionem JO IMć pp. hetmanów, ut rebus consulant lapsis. Niechce wchodzić województwo nasze in enumerationem laborum magnorumque pro bono universali conatuum JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. kor., bo by się zdało praestanti in decore suo lumen addere soli, widząc dowodnie, quo zelo pro Troia certat Apollo, ale raczej wszelkie pro cunctis preclare gestis in unam compagem całego generału naszego zebrawszy obligacye przez WIMci p. posła swego uniżone przynosi podziękowanie na nieomylnej w tem ufundowane zostając nadziei, że i dalsze przy nieustającej aplikacyej swojej ad erigendam depressae libertatis sortem generosa studia et conatus suos JO IMć p. kasztelan krakowski h. w. k. impendere zechce i gdy takowe zbliżają się konjunktury, w których zupełna i poufała władzy JO IMć p. hetmanów cum statibus rzpltej jednym prawie ogniwem złączona konfidencya i zobopólna in rebus arduis assystencya wszelkie rzpltej interesa najdoskonalej in apricum pomyślniejszych sukcessów wyprowadzić może, o te najusilniej recurrit województwo nasze do JO Mci pp. hetmanów, o wzajemnej affidując in

praemissis retaliacyej. 3. Nie explikuje województwo nasze znającej się in stationibus suis JO IMciów pp. hetmanów obligacyej a nie wyraża pamiętnej zawsze władzy, powagi i prerogatywy ministeriorum a republica do osób JO IMciów pp. hetmanów należących circumskrypcyej i co debetur rzpltej i ojczyźnie od JO IMciów pp. hetmanów, bo nie wątpi o tem, że i te non procul a recenti memoria zawsze zostawać muszą, renovat jednak w tem interpozycye swoje, ażeby najmniejszego tak prawom ojczystym jako też władzy swojej tanta praerogativa ab aevo ozdobionej JO IchMć pp. hetmani nie dopuszczali inferre praeiudicium. Fortece żeby w swojej i rzpltej władzy manutenere raczyli i w tych ażeby nie pozwalali komendować na garnizonach cudoziemcom ex aliena dependentia, rekomendując i to JO IMć pp. hetmanom, ażeby żadnych po Polsce miejsc de novo fortyfikować et quod magis exotico militi onych possidere nie pozwalali i we wszystkim attendere raczyli, jakaby mogła być całość sine deterioratione rzpltej i jakową mieć chce ratio status et vigilantia władzy IMciów miłościwych pp. debita. O to wszystko WIMć p. poseł nie tylko imieniem generału województwa naszego ale i całej rzpltej enixe upraszać będzie JO IMciów pp. hetmanów. 4. Przyznaje województwo nasze onemu rycerstwu dignam laborum mercedem, jednak przezornej JO IMciów pp. hetmanów subicit animadwersyej summam egestatem populi przez nieustające tak nieznośne contributionum od auxyliarnych potencyi poniesione gravamina z ostatniego kawałka chleba enerwacyą, które odjęły modum et medium contribuendi na własnego żołnierza. Już bowiem ad eum infelicitatis statum post tot continuas kraje nasze przyszły calamitates, którym i przechody wojsk naszych dodały momentum, że tak wiele ubogich ludzi destituti alimento vitae i z ostatniego ogołoceni kawałka chleba, którego i w polach słaba cieszy nadzieja, jedni deserunt mieszkania swoje abominabilem zostawując po sobie desolationis imaginem, drudzy po wielu miejscach z głodu umierają, skąd JO IMć pp. hetmani snadno metiri mogą ultimum calamitatis gradum. A zatem upraszać będzie WIMć p. poseł JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k., ażeby surowymi ordynansami tak przechodzące jako też zaciągające się do obozu chorągwie od noclegowania po wsiach, gdy już p. Bóg auget pod nogami paszą coercere raczył, przez coby ubogi lud cokolwiek mógł respirare po tak ciężkich pressurach, a potem post maturatas messes był aptior ad contribuendum na własne wojsko. 5. Wójtostwa ekonomiej samborskiej in fundamento przeszłych deklaracyi respektowi JO IMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. rekomendować będzie WIMć p. poseł, ażeby in virtute praw swoich immunitate sua zaszczycały się, w których cokolwiek chorągwie delinquerunt, ażeby iniuriati requirentes iustitiam należącą otrzymać mogli satisfakcyą. Reliqua super probatissmam JWIMci p. posła activitatem składamy, który dissertiori ore, jako praesentem rerum statum, tak desideria województwa naszego, jako interesa całej rzpltej JO IMciom pp. hetmanom fusius enucleabit. Tę zaś instrukcyę IMci p. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Datum ut supra.

Rękp. bibl. Ossol. t. 322. p. 46(b)—47.

228.

Wisnia, 5. maja 1714.

Dodatek do instrukcyi sejmiku dla posłów do województwa sandomirskiego [1]).

1. Suplement do instrukcyi WIMci pp. Stanisławowi Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu i Sebastyanowi Charczewskiemu podstolemu sanockiemu posłom województwa ruskiego do prześwietnego województwa sandomirskiego z przeszłego sejmiku obrad przy-

[1]) Porównaj wyżej Nr. 222.

dany w Wiszni die 5. Maii anno 1714. 2. Kiedy iniuria czasu dla nagłej rezolucyi zimy przeto wielkiego wód rozlania preacluserat viam IMć pp. posłom naszym do prześwietnego województwa W. miłościwych pp. i braci na przeszły sejmik z instrumentem od nas ordynowanym, przeto odebrawszy wiadomość o następującej pro die 14 praesentis sejmiku w. miłościwych pp. reasumpcyej, tychże IMć pp. posłów naszych ad explendam legationem i teraźniejszego sejmiku naszego obligujemy, przez których praemissa prześwietnemu województwu w. miłościwych pp. veneratione i teraźniejsze consiliorum nostorum intervenientia w zupełnej konfidencyi w. miłościwym pp. komunikujemy. 3. Nie tajna w. miłościwym pp. i braci niebespiecznej undique na rzpltą nieszczęśliwości moles, kiedy ad hanc calamitatem, którą od lat kilkunastu praemimur i orientalna ściana erigowanej nowej in confinio granic naszych chocimskiej fortecy i do tej ustawicznym ludzi i prowiantów z wojenną apparencyą przyczynianiem niepoślednie w przezornych konsyderacyach sprawując aprehenzyą, województwa nasze będące na pierwszym impecie przeciwnej strzeż Boże rewolucyej et prima praeda a) furentum, do wszelkiej in omnes casus necessituje gotowości i lubo in praesenti rerum statu utilius rzpltej być widzimy dotrzymanie przyjaźni in fundamento praw karłowickich aniżeli classica canere wyrażonej potencyej, jednak wszelką konserwując ostrożność, popisy in fundamento praw na zawżdy postanowione, lubo dla wielu konsyderacyi et propter iniuriam coeli późnej wiosny teraz nie doszłe, odłożyliśmy in limitatione z sejmikiem pro die 26 Junii in casu zaś perimentis necessitatis et ingruentium na rzpltę periculorum daliśmy w moc JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu, jako pierwszemu województwa naszego na ten czas senatorowi, tak znoszenia się z inszemi województwami w interesach rzpltej, jako też convocandi nobilitatem województwa naszego etiam non attenta determinatione reassumpcyej przeszłego sejmiku. 4. Kiedy zaś innotuit, że Jkr. Mć p. n. m. diffidendo wierności rzpltej ku sobie manifestować się miał w Uttrechcie coram statibus imperii przeciwko całej rzpltej, jakoby in sinu ojczyzny naszej secure zostawać nie mógł, a zatem sine asisistentia cudzoziemskich wojsk obejść się, jako tedy tak ciężka objekcya medullam cordis wiernego narodu przenika, kiedy succedaneam mając od antecessorów naszych wierności ku panu fidelitatem i tej sacrosancte dotrzymując indissolubiliter zawżdy ją manutenemus maiestati sine ulla w tak wielu rewolucyach mutacione, kiedy dotrzymując poprzysiężonej ku panu wierności i zelosissime przy dostojeństwie majestatu stawając, nie tylko Europie ale i całemu pewno światu wieleśmy ab adversitate postronnej potencyi ucierpieli, wiele razy paleni zostaliśmy tak dalece, że z owego niegdy in flore zostającego królestwa vestigia desolatae zostały Troiae. Jako tedy innocue ponosimy takową infamią, tak exposuimus do JO IMci prymasa, ażeby ex gradu ministerii sui et subalternae tej rzpltej iurisdictionis remanifestował się imieniem stanów rzpltej przeciwko nie winnej objekcyi. In reliquo na ustną IMciów pp. posłów naszych referując się konferencyą i w wszelkich interesach publicznych relacyą, których traktowania activitati et dexteritati tychże IMciów pp. posłów committimus.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 50—51.

---

a) primas praedas

229.

Wisnia, 5. maja 1714.

Odpowiedź sejmiku dana posłom ziemi halickiej.

1. Respons na instrukcyę WWIMciom pp. Florianowi Rozwadowskiemu halickiemu, Janowi Golijowskiemu ciechanowskiemu stolnikom posłom z prześwietnej ziemi halickiej na sejmik generału ruskiego uproszonym z Wiszni 5. Maii anno 1714. 2. Rzecz dowodna, że jeszcze nie zdesperowanej prowidencyej Boskiej w podźwignieniu upadającej ojczyzny ab ultimo casu zostaje nadzieja, kiedy przy tej, z którą i insze województwa do ratowania nachylonej fatorum inclementia wolności odzywają się ochotą i prześwietna ziemia halicka cum zeloso do generału naszego ogłasza się suffragio i postępując godnie calcata a maioribus suis via, z braterską ad corpus generału ruskiego oświadcza się propenzyą, którą braterskich affektów konfidencyą jako generał województwa naszego cum praemissa magnorum nominum prześwietnej ziemi halickiej naszych miłościwych pp. i braci przyjmuje veneratione, tak ufundowaną życzliwych afektów tesseram na sercach braterskich zapisawszy retaliativa vice poufałą consiliorum komunikacyą przez WWIMć pp. posłów świadczyć nie omieszkuje. 3. Nie trzeba explikować WMmiłościwym pp. i braci malorum incommoda, którymi cała rzplta premitur, bo tego wszystkiego vivam imaginem et vivum eorundem malorum sensum z przysłanego WMmiłościwych pp. i braci czytamy instrumentu i mając reprezentowaną infelicitatem publicam praesentis status generosos WMmiłościwych pp. i braci conatus snadno dotąd metiri możemy. 4. Dodaje non postremum momentum do przezornej konsyderacyej i orientalnej ściany arma virosque canentis aprehensia, która non ad commodum rzpltej erigowaniem chocimskiej fortecy i przyczynianiem do tej co raz większej apartamentów wojennych województwa i ziemie nasze in primo ictu przeciwnej strzeż Boże rewolucyej zostające do ostrożnej in omnes casus pro defensione publica sposobi gotowości, większy zakładając robur przy protekcyi Boskiej w własnych swoich siłach, aniżeli in invalidis legum auxiliis w auxyliarnych potencyach, które z doświadczeniem nie raz zaliczone nie w abominabilis desolationis cicatrices odnowiły im vulnera, bo to ab experientia doznajemy, że każdy szlachcic ochotniej zawsze in fata exponet piersi animumque mortis capacem na zaszczyt ojczyzny swojej i przeto generał województwa naszego reassumendo prawa o okazowaniu i wszelkiej in omnes casus gotowości, tak chwalebne a zapomniane przez długi czas chcąc erigere dzieło, lubo nie doszłe na teraźniejszym sejmiku dla wielu konsyderacyi a bardziej ob defectum pasz popisy do przyszłej reasumpcyej sejmiku, to jest pro die 26 Junii odłożyliśmy, dawszy jednak potestatem JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu, jako na ten czas pierwszemu senatorowi, ażeby in casu ingruentium na rzptę periculorum convocet nobilitatem etiam non attenta determinatione reassumpcyej i znosił się z inszemi województwami, gdziebyśmy unita virtute de fatis nostris consulere mogli. Posłaliśmy i do książęcia IMci prymasa, tudzież do JO IMciów pp. hetmanów, ut lapsis consulant rebus et assistant w zupełnej konfidencyej rzpltej i województwu. 5. Insze zaś wszystkie sejmiku naszego interweniencye WWIMciom pp. posłom ad communicandum prześwietnej ziemie WMmiłościwych pp. fraterne exposuimus, upraszając przez tych IMciów pp. posłów prześwietnej ziemie WMmiłościwych pp. abyście się WMmiłościwi panowie a corpore generału naszego non disgregando raczyli manutenere z nami zupełną affektów braterskich konfidencyą et communicationem sensuum, którzy WWIMć pp. posłowie disertiori ore, jako wszelkie zachodzące konjunktury, tak nieustającą nigdy naszą ku prześwietnej ziemi WMmiłościwych pp. i braci remonstrabunt propenzyą.

Ręk. bibl. Ossol. 322 p. 51—51(b).

230.

Wisnia, 5. maja 1714.

Odpowiedź sejmiku dana posłom województwa wołyńskiego.

1. Respons na instrukcyę od województwa ruskiego WWIMciom pp. Mikołajowi z Certwic Cetnerowi staroście bareckiemu, Janowi z Polkowa Konopackiemu podstolemu trembowelskiemu, posłom prześwietuego województwa wołyńskiego dany z Wiszni die 5 Maii 1714 anno. 2. Szczęśliwe pomyślniejszego rzptej sukcessu lubo inter tantas turbidines rerum bierze omen województwo nasze, kiedy życzliwe ingruentium periculorum remonstracye nasze nietylko należącą in pectoribus JWmiłościwych pp. i braci znalazły animadwerzyą, ale też wzbudziwszy zelum salvandae libertatis tot periculis circumdatae wzajemną odebrały przez WWIMciów pp. posłów prześwietnego województwa wielce miłościwych pp. do generału naszego ordynowanych super fata publica kondolencyą a nadto i niewygasłą circa pristinam generositatem WM pp. do salwowania upadającej ojczyzny ochotę, którą cum debito venerationis cultu prześwietnego województwa WMmiłościwych pp. i braci gratissimo pectore przyjąwszy, nieustającą na sercach naszych in uno velle et uno sentire zapisujemy relacyą. Widzi to województwo nasze, jako WMć miłościwi pp. i bracia penetrativa animadversione następujące praevidetis fulmina, azatem ut praevisa iacula minus feriant przezorną na fundamencie praw in omnes casus formujecie gotowość, którą jako i my in votivo mamy studio, obszerniej to WWIMć pp. posłowie WM pp. enucleabunt. 3. Dlaczego nie potrzeba nam remonstrować WM pp. i tych, które od ściany orientalnej gotują się pericula, bo i na tamte ufamy, że pozorne WM pp. i bracia macie oko, ile zaś z instrumentu do generału naszego przy obszernej WWIMć pp. posłów expressyej congerere communicato WM pp. mogliśmy, wzajemnie arcana consiliorum nostorum poufale powierzyliśmy IchMciom miłościwym pp. cum hac sponsione, że wszelkie sortes nostras rzuciwszy pod nogi Boskie indissolubili vinculo braterskiej konfidencyi z WMpany ferre assekurujemy, upraszamy oraz WM pp., abyście WM pp. hanc unionis compagem raczyli manutenere. 4. Accessit przy tem inter publica negotia i prywatna JO książęcia IMci wojewody krakowskiego do generału interpozycya ratione dóbr załozieckich, na pograniczu województwa naszego i prześwietnego województwa WM pp. zostających, w których o niektóre wioski zachodzi kontrowersya. Upraszamy tedy uniżenie WM pp. i braci, abyście w tem raczyli imponere finem interpozycyej JO książęcia IMci oraz i naszej et distinguere według pozwolonego prawa przez IMciów pp. urzędników prześwietnego województwa swego oraz i między dobrami WIMci p. Cetnera starościca lwowskiego podkamińskiemi captato oportuno tempore. W czem i my uprosiliśmy et obstringimus laudo IMciów pp. urzędników naszych do tejże granicznej rekognoscencyej. Reliqua summa activitas WIMć pp. posłów w obszerniejszej relacyej JWmiłościwym pp. i braci remonstrabunt i doniesą, qua obsarvantia estymujemy magna nomina prześwietnego województwa WM pp. i braci et quo studio zarówno z WM pany depressam rzpltej sortem erigere pragniemy.

Ręk. Ossol. 322 p. 51 (b)—52.

231.

Wisnia, 26. czerwca 1714.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziemi lwowskiej przemyskiej i sanockiej i powiatu żydaczowskiego zjechawszy się tu do Wisni na miejsce consultationum zwykłe pro die 26. Junii na sejmik ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę. 2. A naprzód jako in praesenti infelicissimo rzptej tempore i coraz acrescenti malorum numero wszelkie ad conservationem status obrady nasze do jako najbezpieczniejszego melioris sortis życzymy sobie przyprowadzić portu, tak nie tylko in fundamento tak wielu praw i konstytucyi ufundowane et tot succubitionibus poenarum obwarowane popisy a w nich wszelką in omnes casus periculorum chcąc mieć do wojennego dzieła in statu nobilitari potrzebną gotowość na zawżdy postanowioną sufficientissime anteriori laudo obwarowaną et in omnibus punctis et clausulis toż laudum approbando in manutentione trzymać deklarujemy. I lubo nam dla wielu konsideracyi melioris spei i dla niezjechania się IMciów concivium teraz eadem sancita effectuare nie przyszło, jednak one do przyszłego ex limitatione sejmiku rezerwujemy, reassumendo rigores wszelkie anteriori laudo expressos, na tych IMciów concives nostros extendendos, którzyby futuris nie mieli adesse consiliis. 3. A gdy ad hanc deteriorationem przyszła rzpta i województwo nasze, że sine ullo respirio, już jakoby w nie wolnym narodzie ale in absoluto zostającym oppressiva et arbitraria impositio komissaryatu Jkr. Mci saskiego sine omni respectu tak ciężkich enerwacyi, tak nieznośnej karystyej i karencyej zbóż nowe na nas spetiosa declaratione zapłaty wydawanie zbóż z dymów wkłada gravamina, którym to omnem sufficiendi impossibilitatem uznajemy, kiedy tak wiele chłopstwa fame et inedia dla nieustających extorsyi z własnych dymów expulsi, jedni na Podole a stamtąd do Włoch pouchodzili zostawiawszy po sobie we wsiach miejsca tylko reprezentujące desolatae vestigia Troiae, drugich nie mających się czem alimentować ingens multitudo puchnie i głodem umiera, ta zaś nowa impositio gdyby do exekwowania i skutku przyść miała, pewnieby nas z umierającem chłopstwem w jednem tumularet grobie, przeto subveniendo w tem już ostatniej fortun naszych desolacyi postanowiliśmy do IMci p. generała de Baudiss cum persuasionibus et repraesentationibus aegestatis publicae, że jakośmy w wolnym narodzie do tych extorsyi necessitari nie powinni, tak będąc exhausti continuis pressuris żadną miarą sufficere do wydania założonych na nas zbóż nie możemy [1]). Do JO księcia IMci prymasa także przy inszej desideriorum expressyi wyprawiliśmy, upraszając aby królowi IMci p. n. m. persvadere raczył, ut tandem nad strapioną ojczyzną et super exhaustum misereatur populum, IMciów zaś pp. obywatelów wszyskich ziemi województwa naszego praesenti laudo obstringimus, ażeby żaden sub carentia activitatis nie ważył się z wydawaniem takowych accelerare kontrybucyi, które iugulant prawa i swobody nasze i ostatni do pożywienia odbierają sposób. 4. I dlatego zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby w którymkolwiek grodzie województwa naszego solenną, obviando iuribus et immunitatibus rzptej imieniem całego województwa przeciwko komissaryatowi saskiemu i tak ciężkim od niego pochodzącym na wolny naród oppressyom, zaniósł protestacyą. Temuż IMci p. marszałkowi zlecamy drugą zanieść manifestacyą imieniem województwa, że

[1]) Deputaci sejmikowi zawarli z generałem Baudysem traktat co do dostawy zbóż wojsku na dniu 20. sierpnia r. 1713 w Przemyślu. C. Prem. 498 p. 3129—3135.

dla ciężkiej ruiny dóbr naszych przez wyuciekanie chłopstwa wszelkim nawet rzptej podatkom sufficere nie możemy. 5. Condescendendo zaś do partykularnych województwa i ziem naszych interesów, ponieważ ob strictam capacitatem czasu nie przyszło nam na teraźniejszym sejmiku IMci p. rotmistrzowi ziem przemyskiej i sanockiej tak na zapłatę konserwowanym od IMciów za pieniądze, oprócz tych co z łanów wychodzą, ludziom, jako też in vim rekompenzy determinować quantitatem, zaczem tę materyą do przyszłej da Bóg odkładamy reassumpcyej. Obligujemy jednak tychże IMciów pp. rotmistrzów, ażeby wszelką vigilantiam mieli granic od zbierającego się hultajstwa, na których pilnowanie deklarujemy erogowane rekompenzować expensa. Iniungendo tymże IMciom pp. rotmistrzom, iż w którychbykolwiek dobrach na którego z chłopów dojść mieli tego, żeby miał z zbójcami trzymać przewodnią, tedy takowego, opowiedziawszy się jednak dworowi, brać i jako hultaja do sądu oddać mają pro executione, deklarując i w tem refundere expensa IMciom pp. rotmistrzom, któreby mieli na przewodników i na exekwowanie zbójców erogować. Jako nas dochodzi wiedzieć, że nie małe z zagranicza węgierskiego ad exercitandam[a] rabiem zbierają się kupy, którym ad danda repressalia, jeżeliby IMcie pp. rotmistrze sufficere nie mogli ludźmi swemi a miało być na nich ciężko, tedy, w czyich by się to dziać miało dobrach, praesenti pro securitate omnium warujemy laudo, ażeby wszystkie pobliższe wsi suplementowały ludźmi pomienionych IMciów. 6. A że sukcessorowie IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego, tudzież IMci p. Bratkowski, post fata tegoż IMci p. Tureckiego, bez rok trzymając komendę, dotąd w pretensyach swoich i wydatkach tudzież i należącej konsolacyej nieuspokojeni, tedy praecavemus najpierwszą pomienionym IMciom, iuxta obloquentiam anterioris laudi, satisfakcyą. 7. Że zaś IMcie pp. rewizorowie do generalnej rewizyej po wszystkich ziemiach naznaczeni tot circumscriptionibus laudorum ad effectuationem pomienionej rewizyi obligowani dotąd onej nie zakończyli, przez co postanowienie taryffy retardatur, zaczem aby już w dalszą nie szły prolongacyą uchwały nasze, obstringimus IMciów pp. rewizorów po wszytkich ziemiach województwa naszego, ażeby sub carentia officii pomienione kończyli rewizye i one w gotowości na przyszłą przywozili reassumpcyę. Gdy zaś po wielu dobrach post expeditam revisionem niemały stał się decess przez wyuciekanie chłopstwa, przeto ktobykolwiek z IMciów obywatelów województwa naszego chciał pomienione decessa i desolacye odprzysiądz, tedy te przez podstarościego genere nobilem i przez dwóch przysiężnych fide dignos, ażeby ad comprobationem grody przypuszczały, praesenti constituimus laudo. 8. Podatki zaległe groszowego i szelężnego, tak per constitutionem regni postanowione, jako też ordinario cursu po ziemiach idące, ponieważ per summam renitentiam miast, miasteczek i wsi po ziemiach województwa naszego in exolutionibus retardantur, przez co IMcie pp. assygnataryuszowie naznaczonej sobie niemogą odebrać satysfakcyej, jako też IMcie pp. egzaktorowie w funkcyach swoich dla tego uspokoić się, przeto ex unanimi consensu województwa naszego otrzymane in quovis foro tam in iudiciis fiscalibus, quam in officiis castrensibus kondemnaty in poenam peculatus approbujemy, zlecając IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby do IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego nomine publico napisał, upraszając o ludzi na exekucyą, ad instantiam któregokolwiek z IMciów pp. egzaktorów. 9. Kancellarya ziemska przemyska animam wszytkich fortun naszych w sobie complectens, gdy periculosam sui minatur ruinam, przeto na reparacyą onej zł. sześć set z podatku czopowego naznaczamy, które żeby za asygnacyą wydano do rąk IMci p. Ćwierkockiego jako klawigera i dyrektora tejże kancellaryej a IMć p. Ćwierkocki powinien starać się, aby przed zimą należycie opatrzył przynajmniej sklep dla kon-

---

a) ad exercendum S.

serwacyej ksiąg i z tej sumy na sądach fiskalnych kalkulacyą uczynić i gospodarza pro velle et libitu suo w tejże kancelaryi trzymać powinien laudo praesenti obstringimus. 10. Powiat żydaczowski in periculo od pogranicza węgierskiego zbójeckiej licencyej zostający, lubo wniósł materyą wyprawy ludzi ex certa quantitate dymów na teraźniejszym sejmiku, jednak gdy ścisłość czasu do rozmówienia się o tem nie pozwala, dlatego tę materyą, jako intime potrzebną commodo publico do przyszłego sejmiku odkładamy. 11. Retenta podatku młynowego, lubo investigationem tych wybranych pieniędzy do przyszłego reiecimus sejmiku, jednak a retentoribus urgere satisfactionem zlecamy IMciom egzaktorom. 12. Konflagraty według prawa ab actu konflagrat przy prawach swoich conservamus, recurrentes zaś IMciów pp. pogorzelców, jako IMć p. Janowskiego i innych na przyszłym sejmiku suffragari zechcemy. Także IMci p. Żurowskiemu miecznikowi sochaczewskiemu deklarowane suffragium za konflagratę między IMciami pp. assygnataryuszami effectuare determinujemy. 13. Rewizyą ksiąg ziemskich lwowskich jako jest apprime necessaria, tak i tę obobmyśleć providebimus. 14. A że w teraźniejszym czasie urgens tak wielu korrespondencyi wyciągą necessitas, które przez poselstwa tando gradu expedirentur, zaczem te przez listy expediować determinujemy. Że tedy i na to nie małego potrzeba na posłańców kosztu, na których w tak ciężkim czasie obmyśleć go nie podobna, obligujemy IMci p. marszałka koła naszego, ażeby subveniendo publicae necessitati de proprio na to spendował, assekurując fide publica IMci, wszelki respekt pro tantis laboribus i te erogowane expensa z najpierwszej raty czopowego ante omnia oddać IMci deklarujemy. 15. A że teraźniejszego czasu konjunktury mieć każą zawżdy in manu consilium, tedy konformując się do tegoż czasu necessitatis i reflexyej, jako wszelkie negotia obrad naszych ad publicam należące tranquillitatem i do partykularnego ziem i województwa naszego porządku, tak i sejmik niniejszy et consilia nostra cum toto effectu ad diem sextam Augusti limitowaliśmy do Wiszni, tam gdzie i popis generalny całego województwa tak anterioribus laudis jako i teraźniejszych obrad naszych assensu naznaczony, a teraz pro ratione konjunktur, pro hac sola vice, na ten czas tylko odłożony, na który aby wszyscy, nemine excepto viritim et ex facultatibus suis i ktokolwiek tylko szlachecką na sobie nosi prerogatywę indilate stawał z wszelkim in omnes casus porządkiem i należytą, si necessitas postulaverit, do wypraw z dóbr swoich gotowością, obligando wszystkich do tego IMciów, którym aby w żadnej niewiadomości nie było wymówki, wczesnem tem do tego od nas namówionem postanowieniem praecustodimus. 16. I tę uchwałę teraźniejszą generału województwa naszego maiori pro robore IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i ad acta more solito podać zlecamy. Działo się w Wiszni die vigesima sexta Junii anno Domini millesimo septingentesimo decimo quarto. Irzy Antoni Łączyński p. n. marszalek koła rycerskiego generału województwa ziem ruskich.

Castr. Prem. Rel. 498 p. 4009—4014; *Castr. San. Rel. 208 p. 2145—2156*; *Castr. Leop. Rel. 500 p. 2111—2118*; *Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 54 p. 3143—3149*; *Ręk. B. Ossol. 322 p. 48—63 końca brak. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 54.*

232.

Wisnia, 26 czerwca 1714.

Sejmik wiszeński do prymasa.

1. Szczerych W. ks. Mci dla dobra pospolitego applikacyej w responsie do nas adresowanym wyczytaliśmy niepłonne dowody, kiedy W. ks. Mć ex gradu prymarcyalnej wiligancyej swojej życzysz dura et aspera wyprowadzić in vias planas. Z naprzykrzeniem mu-

szą być ustawiczne do W. ks. Mci expostulacye od województwa naszego jako ad primatem primumque principem regni ustawiczne rekursa, którego przezorność praevidet futuris, amor zaś boni publici superat wszelkie w sobie W. ks. Mci estymacye, niezmiernie zaś z wielkim ukontentowaniem et cum veneratione particulari przyjmuje województwo nasze solicitudinem W. ks. Mci in conservatione status i w tak częstych ad cor principis expostulucyach, żadne remonstracye calamitatum temporis, nieurodzaju teraźniejszego, nie mogą adimplere mensuram prośby naszej, ale wszystko violenta deoccupat od saxońskich wojsk pressura. Przed Bogiem manifestujemy się i W. ks. Mcią, że lubo nas segnior interpretatio przez nienawisnych dobru pospolitemu reprezentowała przed IMcią malitia in facie leonis, jednak nec turbines nec desperata tentowaliśmy, aliści in medio cursus tranquillitatis consilii, gdzie i popisy nasze dalszemu chcieliśmy reponere czasowi i wszelkie ad arma gotowości zostawiliśmy expectationi, przychodzi od saxońskich krajów tempestas, która iugulat swobody nanasze, tumulat prawa i osoby nasze, substancyą z rąk naszych wydziera nietylko ta nieszczęśliwa fortun naszych sangvisuga taryfa 1661 anni, ale tem bardziej w pułobrad naszych na sejmiku ad contemptum narodu naszego po deklarowanym z krajów polskich wyjściu i JO IMci pana krakowskiego listownym przez IMć p. generała Baudysza pożegnaniu i do IMci p. kasztelana lwowskiego jako pierwszego w województwie naszem senatora przysłanej przez tegoż IMci p. generała Baudysza deklaracyej i assekuracyej prędkiej wyjścia do exteras dyspozycyej oddany w kole naszem uniwersał na wydawanie półmiarków zboża, jako annexa uniwersału tego, którą posyłamy w tym liście, informować będzie W. ks. Mć kopia. 2. Piękny pozór deklarowanej zapłaty ut cantu Syrenae usypiać nas usiłuje, contextus zaś samego uniwersału inszą daje pretensyej tej interpretacyą, że to miara ad libitum we dwoje tyleż wynosząca in mensura pretium i zapłata tego na dyskrecyi, prosekwowania zaś wybrania tego comminatus, której jeżeli benevole nie będziem czynić satysfakcyą, extremam deklaruje nam IMć p. generał de Baudis exequendi potestatem. Komputować nam pozwoliła in medio aestu nieszczęścia tego curiositas, aliści calculus pokazuje quantitatem według ceny teraźniejszej zboża więcej niż dwa miliony na województwo nasze ruskie; possibilitas żadna u nas nie znajduje się, bo nie tylko tak roczniego czasu nieurodzaj, ale i teraźniejszy pokazał, quod fuit esse potest, wypróżnione ze wszelkich zbóż szpiklerze, bo nietylko consumptioni do tego czasu cessit te trocha zboża, druga conseminacyi, trzecia alimentacyi ludzi ubogich którzy puchną i umierają z głodu, do tych kondycyej koekwować nas chce niemiecka niedyskrecya i w jednym pochować grobie i nas z umarłego chłopstwa głodem. Bo jeżeli to wezmą Saksonowie co jest w spiżarniach do pożywienia swego, to już i na nas fames et inedia. Jako tedy tak w ostatnim stopniu nieszczęśliwości publicznej nie mamy jako na gwałt zawołać do prymarcyalnej władzy W. ks. Mci, abyś to incendium gasić raczył convocatione universali stanów rzpltej ad salvandum et tanto casui consulendum aerumnis. Wołamy na całą rzpltę in hac decretoria na nas die, gwałt się dzieje dobru pospolitemu, wiolencya prawu et extrema wyciskają nas z domów, z których w tych niedzielach w pole ustępujemy tułając się pro libertate i patrząc coacti z daleka complosis manibus musimy in rudera fortun naszych, ażali z przezorności W. ks. Mci mittet Pan Bóg solacium jakie. 3. Upraszamy demissa veneratione W. ks. Mci et obtestamur per sacra et amorem boni publici, chciej tak licitum sobie a republica użyć passum et progredi, quae posita sunt manibus prymacyalnej W. ks. Mci godności. 4. Denuntiamus przytem i partykularną krajów naszych pressurę, kiedy miasto Lwów pryncypalna województwa tego forteca i od ściany oryentalnej antemurale praemitur do wydania sta tysięcy talerów bitych, których Monsieur de Pen ordynowany od IMci p. generała Janusza rekwiruje też i do drugich miast formuje sobie pretensyą. Dla czego his peractis subicimus wielkim reflexiom W. ks. Mci konsekwencyą, si fata diutius morari należy, albo też arripere ex necessitate virtutem. 5. I w tem

mussitat fama, że pograniczu węgierskiem od Polskiej incupat partya ludzi cesarza IMci, o których rozgłaszają się wiadomości, że jakoby czekają dyspozycyej weścia do Polskiej, co i samym nam jest do wiary niepodobna, wiedzącym że cum domo Austriaca cesarza IMci pacta et foedera inviolabilia być powinny, w czem przezorność W. ks. Mci prymacyalna mederi temu może investigatione pierwej rei veritatem a potem z dworem wiedeńskim wczesną expostulacyą. Dąsz W. ks. Mć uniżenie upraszamy prawu pospolitemu testimonium i że i sam król IMci przez konstytucyą zalimitowanego niedawno sejmu cum republica potwierdził popisy, jakoż może być przeciwna interpretacya, kiedy lex iubet non disputat. Jkr. Mć tak mieć chciał i tak wielu uniwersałami swoimi, które są w grodach naszych animował nas ad fortia, teraz zaś, gdy nas ustawiczne zachodzą informacye, że nam niegotowość rzpltej przyganiają i że nas wojskami cudzoziemskiemi bronić potrzeba, jakoż może być u nas reprehensibile, kiedy legem adimplemus i niechcąc być jako przedtem inermes, in omnes casus mieć chcemy animadwersyą, woląc dać zaszczyt assystować periculis reipublice aniżeli tabescere ustawicznemi kontrybucyami, przeto i powtórnie sollicite W. ks. Mć upraszamy, abyś dał explikacyą Jkr. Mci ruiny i niewinności naszej, i że i teraz coacti z domów naszych ustępować musimy. 5. Deklarujemy przytem wszelką Jkr. Mci p. n. m. fidelitatis manutencyą, upraszając profunda veneratione majestatowi jego in vicem reipublicae et libertatis conservationem przy interpozycyej powagi W. ks. Mci, którego respektom i łasce W. ks. Mci pleno cultu et veneratione oddajemy się i zostajemy [1]).

Rp. bibl. Ossol. 322 p. 54(b)—56; z nadpisem kopia listu do Xcia IMci prymasa z sejmiku die 26. Junii 1714.

233.

Wisnia, 26. czerwca 1714.

Sejmik do hetmana w. koronnego.

1. Jako zawdy particulari observantia sequitur magnos sensus WM pana województwo nasze, tak najpryncypalniejszą w łasce jego zakłada sobie nadzieję. Wszelkich cokolwiek być mogło humanitus używaliśmy sposobów, niechcąc używać w żadnym terminie passum vitiosum, na którymby się jako in scopulo rozbić miała tranquillitas publiczna, consilia nasze tak kierowaliśmy, w których pokazać chcieliśmy demonstrative, iże czekaliśmy w modestyi principis gratiam, wojsk zaś saxońskich Jkr. Mci dyskretniejszego fortun naszych traktamentu a przytem deklarowanego nietylko z województwa naszego ale i z krajów polskich ad exteros wyścia. W tem wszystkiem w momencie jednym zawiodła nas nadzieja, kiedy na dokończeniu prawie obrad naszych i determinacyej dalekiej, bo ad crastinum deputackiego sejmiku limity, abyśmy się w tem pokazali praescindere praetextibus argumentum, nie chcąc offendere i częstemi konsultacyami naszemi choć i te nam negari nequeunt, aliści saeva od Saxoniej przychodzi tempestas i jako testatur uniwersał IMci generała Baudycza, że ex mandato principis, aby z każdego dymu wydawane były półmiarkami zboża, o czem annexa do listu tego fusius informować będzie WMć pana uniwersału tego kopia, którą posyłamy oraz cum minationibus, i że czego benevole nie zechcemy uczynić, to IMci

[1]) Odpowiedź prymasa datowana w Łowiczu 2. Septembris 1714. Ręk. bibl. Ossol. 287 56 (b) że starania jego co do ewakuacyi wojsk saskich u króla czynione nie mają skutku, że jednak nie traci nadziei i zaraz po otrzymaniu listu wysłał umyślnego do króla, ponawiając żądania i remonstracye, o których skutku nie omieszka donieść na pocztę jarosławską marszałkowi.

p. generał de Baudysz prosekwować ma przez exekucye, w takim razie i nawalności, ubi portus et auxilium in naufragio, jeżeli non sub clava WM pana et sub ministerio jego, którego potestas sedare może turbines i wyciskającej szlachtę województwa nasze z domów własnych potencyej niemieckiej ponere możesz sistema. Już nam nie przychodzi insze arripere media, tylko te, które indicat a natura każdemu pozwolona defensio, jako na gwałt wołamy ad rem publicam, że vim patimur, które incendium pewnie pożarem pójdzie i po innych województwach i wszystkich jako exules z domów naszych kupić będzie. 2. Limitowaliśmy tedy sejmik ad diem 17. Julii i już przed Bogiem manifestujemy, że nos non ex nobis, ale cogimus pressuris do ostatniej desperacyi. Niedajmy się usypiać hoc cantu syreneo, które nam dulcia canit intus autem amara. Pozor to jest kupienia taki jak we Lwowie sta tysięcy talerów bitych pożyczenia, rzecz się zda mniejszej konsideracyej, że półmiarkiem mierzą, w zapłacie objetnica, ale że w mierze rzecz duplicata, pretium ad libitum saskiej dyskrecyi i zapłata in spatiis immaginariis, za niedotrzymanie zaś tego, dokąd by był rekurs, bo pewnie nie dadzą tylko rzeczy ad elusionem jako i pożegnanie WM pana od IMci p. generała z deklaracyą wyjścia prędkiego. Komputowała nas curiositas komputu tej importacyej, aliści dwa miliony złotych p. z okładem te półmiarki uczynią. Nie każdemu zaprawdę dla cudzej wygody fame et inedia zechce się zginąć, wolemy z honorem w polu polec, niżeli takową oppressyą dać sią tumulare w domu. Mieli dotąd prowiantów siła, które dopiero sprzedali i dotąd sprzedają, trzymali w mniejszym szacunku zboże, teraz zaś i kiedy jedne consumpsit necessitas i alimentacya, drugie konseminacya, trzecie na ubogich ludzi naszych supplement i konserwacyą crevit in inmensum pretium zboże, które cyrkumstancye wypróżniły szpiklerze nasze, gdy tedy już nic nie mamy i pressuris cogimur ad extrema, upraszamy WM pana uniżenie succure domine, quoniam in te salus reipublicae. 3. A że poselstwem nieprzychodzi nam venerari WM pana, suppleat w tak prędkiej potrzebie haec pagina, na której exaramus vix non cum lacrymis dolorem i WM p. armato ministerio confidimus, że nie dasz nas na dyskrecyą cudzoziemską, ale tem wojskiem dasz zaszczyt, które chowa rzplta pro defensione sua, sami zaś perenni obligatione et cultu WM pana in exoptatis oddajemy i jako najprędzej.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 56—57.

234.

Wisnia, 26. czerwca 1714.

Sejmik wiszeński do generała de Baudis.

1. Illustrissime et excellentissime generalis amice observandissime! In medio consiliorum cursu palatinatus nostri Russiae reddita sunt nobis praeter spem omnium excellentiae Vestrae universalia, que summam pararunt in nobis apprehensionem, uti liberae genti gravaminosissimas et arbitrarias per excellenciam vestram impositiones, cui nec iusta ratio obedire iubet nec ratio omnimodae indicat possibilitatis. Declarationes omnes a S. regia maiestate nobis factae, nescitur quo nunc fundamento immutatae. Commissoriatus exercitus sub commenda excellentiae vestrae existens cum sua tariffa toties a republica reclamata et ad extradendum imposita omnem superat sufficiendi tantis pressuris rationem. 2. Non solummodo ratio liberae gentis excusat nos, sed summae egestatis populi fame pereuntis suprema animadversio, ex quibus occasionibus rustici deseruerunt proprias domos, in Podoliam primum est postmodum in Valachiam transmigraverunt cum summa bonorum nostrorum ruina et proventuum decessu. 3. Et insuper gravatos nos esse sensimus a commissoriatu excel-

lentiae vestrae, qui arbitraria voluntate sua novae locationis pagos et alia in tariffa non existentia loca ad contribuendum cogere conatur et exequitur actu ad extradendas sibi contributiones nobiles in suis bonis, post exolutas contributiones et quietationes habitas, domini officiales praetextibus tantum missis ad executionem bonorum eorundem militibus gravant, prata depascunt, in hortis rusticorum| damna facere militibus permittunt et undique locorum gramina confalcant. Haec igitur insupportabilis regionis istius et nobis sine ulla recompensa ruina parcet nos loqui excellentia vestra veritatis documentum, quod isti proviantus, qui depositi erant variis in locis, si non essent per dominos commissarios venditi, sufficerent certe alimentationi exercitus nec formandae ad nos pretensionis esset pretextus. 4. Assecuramus proinde excellentiam vestram nulla amplius posse nos dare frumenta, quoniam non tantum non debemus, sed etiam fame perire propter commodum alienum nos non permittemus, quoniam si quae sunt adhuc tam in horreis quam in aliis locis frumenta, tunc alimentationi nostrae propriae relicta commodo et conseminationi ulteriori in camporum sterilitatis compensationem servanda nobis. Alias si excellentia vestra cogere nos ad hoc praetendit, excusatos nos habebit, si quid incommodi exinde aut per ultimam desperationem nobilium evenerit. Caetera oretenus referet excellentiae vestrae magnificus dominus regens cancellariae premisliensis etc. et nos manemus etc. 5. P. S. Summae admirationi cedit hoc opus, de quo nos certum fecit celsissimus et excellentissimus castellanus cracoviensis magnus dux exercitus, de discessu excellentiae vestrae ad exteras cum exercitu sacrae regiae maiestatis et multos excellentiam vestram ex primoribus nostris de hoc discessu avisasse rescivimus et nunc aliter fieri minatur.

Rękp. bibl. Ossol. 322 p. 57—57(b) z nadpisem kopia listu do IMć p. generała de Baudis z sejmiku wiszeńskiego die 26. Jannuarii 1714.

235.

Wisnia, 6. sierpnia 1714.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitare urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziem lwowskiej, przemyskiej i sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się tu do Wiszni na miejsce consultationum zwykłe pro die sexta Augusti na sejmik ex limitatione przypadający [1]), takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę. 2. A naprzód widzimy oczywiście per cursum tak wielu lat, jako dotąd jednem tylko dziełem prowidencyi Boskiej, cuius potestate tenentur regnorum gubernacula, tak wiele fatalnych rzpta przybyła niebezpieczeństw jako na [a]) początku wojny szwedzkiej, która dolendo exemplo, bez wszelkiego porządku i bez należytej in omnes casus gotowości inermem rempublicam zastała, tak wielkie i niepowetowane poniosła szkody, gdy będąc iurium suorum arbitra stała się tributaria. Nie tylko zbliżone ad confinia granic polskich oryentalnej potencyej wojska przy niedoskonale jeszcze ufundowanym do trzymania traktatów z nami od Porty bespieczeństwie, ale też zabierające się już na długie czasy, których przedtem a saeculis nie bywało w nowo erygowanej fortecy chocimskiej lokowanie się przezorną niepomyślnych, strzeż Boże, konsekwencyi sprawować muszą apprehenzyą. Na ostatek inter haec discrimina tak wielkiego zamięszania publicznego, gdy domy i fortuny szlacheckie od zagęszczających się coraz rozbojów od przyzwyczajonych ad rapinam w takowem zamięszaniu swywolnych

---

[1]) Por. N. 231 art. 15. a) S. od.

ludzi, których niepohamowana licencya i po drogach exorbituje, nulla tenet securitas, tudzież i od pogranicza węgierskiego zabeskidzkich smolaków rabies, takowąż imminentis periculi exigunt zawdy konsideracyą, których to wszystkich niebespiecznych cyrkumstancyi pondus skoncentrowawszy snadno zważyć, że rzpta przyszedszy ad devia et perrupta super praecipitium ostatniej stanęła zguby. Już i to demonstrative widzimy, że są postronne posiłki et invalida legum auxilia bardziej ad interitum aniżeli do ratunku pomagające ab ultimo nie utrzymają casu, chyba własne civium tejże ojczyzny siły, które integritatem libertatis, securitatem maiestatis bespieczniej zawsze fulciri mogą. 3. Dla czego województwo nasze te przedsiębierze media et reassumendo anteriora lauda i one in toto approbando nie tylko sami w osobach naszych, kto tylko imienia szlacheckiego na sobie nosi prerogatywę, na przyszłą da Bóg reassumpcyą sejmiku in crastinum po deputackim comparere assekurujemy się a stamtąd pro die decima tertia Septembris w pole po Gródek wyniść każdy ex facultatibus suis z jako najlepszym ad operationem belli porządkiem sub rigore carentiae activitatis et sub poena mille marcarum anterioribus laudis circumscripta immutabiliter postanawiamy. Dla czego ad effectuanda sancita nostra naznaczamy po ziemiach IMciów pp. instygatorów, którzy IMciów renitentes niniejszemu postanowieniu naszemu et non comparentes na pomienione czasy i miejsca (salvis jednak praeaggravantibus rationibus et impedimentis w kole braterskiem exponendis, jako to trybunalskich spraw personalis attendentiae, albo też periculosae infirmitatis legalitas) adcitare pro poenis in casu negligentiae et non satisfactionis officio iniuncto. 4. Chcąc zaś tem bardziej subvenire upadającej ojczyźnie z ostatka jeszcze nie dorujnowanych fortun naszych, erygowaliśmy ze wsiów wyprawy, z którémi ażeby według postanowienia teraźniejszego po ziemiach wszyscy IMcie pp. obywatele województwa naszego indilate w pole stawili się jako najprędzej tak, ażeby każdy wyprawy pachołek z parą pistoletów i flintą na dobrym koniu był wymoderowany z lenungiem należytym na takowy czas, ile go potrzeba zabawienia w polu wyciągać będzie stawiony. 5. Których zaś IMcie pp. obywatele ob aliquam rationem privatam gotowych ludzi z dóbr swoich nie mogli stawić, tedy na zaciągnienie każdego takowego po złotych trzysta trzydzieście na konia, moderunek, barwę i lenung przywieść mają ex proportionibus dymów i one IMciom pp. rotmistrzom oddać determinujemy. Za które pieniądze IMcie pp. rotmistrze pachołków zaciągnąć i moderunek onym sprawić mają a po skończonej kampaniej na zimę na to miejsce, skąd te pieniądze wezmą, pomienionych pachołków odsyłać będą. Których to IMciów pp. rotmistrzów elekcyą circa eundem actum w pole odkładamy, praecustodiendo po wszystkich ziemiach województwa, że IMcie pp. rotmistrze obrani zaraz in facie województwa całego iuramento corporali fidelitatem praestare powinni rzptej i województwu naszemu secundum rotam ibidem formandam. 6. Z tych tedy wypraw formowane będą chorągwie z porządkiem wszelkim, generalna zaś komenda tak całego województwa jako i pomienionych wypraw przy JWIMci p. Stanisławie Józefie z Pleszowic[a]) Fredrze kasztelanie lwowskim, jako przy pierwszym senatorze województwa naszego, według prawa i zwyczaju że być powinna postanawiamy. 7. Ziemia lwowska jako pierwsza in ordine w województwie naszem takowy do pomienionych wypraw z powiatem żydaczewskim wzięła sobie sposób, aby według taryfy anni 1710 z każdego dymu i półćwierci konnego z należytym rynsztunkiem wystawiła pachołka ze wszystkich generaliter dóbr bez żadnej excepcyej tak królewskich, duchownych jako i szlacheckich. Do której wyprawy powiat żydaczewski, secundum usitatam praxim et ideam wziętej i na sejmiku postanowionej proporcyej, quarta parte concurrere powinien. IMciom pp. rotmistrzom zaś, których w polu obierać mamy bene possesionatos w dziedzicznej lub zastawnej fortunie znacznej po złotych cztery tysiące in vim

---

a) P. Pleszewa.

pensyej roczniej i na oficerów naznaczamy, de modo zaś pewnej satysfakcyej w polu rozmówimy się i sposób pieniędzy wzięcia obmyślimy. IMć p. Korabiowski stolnik gostyński ex publica declaratione z dóbr swoich w powiecie żydaczewskim zostających na teraźniejszą wyprawę jednego tylko ma stawić pachołka, do exekwowania zaś sancitorum województwa naszego ad prosequendas causas contra renitentes et absentes, od przyszłych obrad naszych, obieramy z ziemi lwowskiej za instygatora IMci p. Alexandra Mściwojewskiego regenta ziemskiego lwowskiego, z powiatu zaś żydaczowskiego IMci p. Szatkowskiego regenta grodzkiego żydaczewskiego. 8. Miasto Brody tak wiele razy i teraz recenter pogorzałe pro alleviatione do sądów fiskalnych ziemi naszej odsyłamy, tudzież i miasto Komarno, takowąż dotknione nieszczęśliwością, do tychże sądów fiskalnych ziemi naszej pro simili alleviatione remittimus. 9. Ziemia przemyska subveniendo praesenti necessitati rzptej ad eandem methodum teraźniejszej stosując się wyprawy i wziąwszy proportionem taryffy anni 1710 przez IMciów pp. koekwatorów tejże ziemi e medio nostri uproszonych pomiarkowanej, ze dwóch każdych dymów jednego z takowym jako się wyżej wyraziło porządkiem na czas i miejsce umówione ma stawić pachołka ze wszystkich dóbr sine ulla exceptione królewskich, duchownych i szlacheckich. IMciom pp. rotmistrzom swoim i na officyerów, których sobie sami kapitulować mają, in vim pensyej roczniej przykładem ziemi lwowskiej po cztery tysiące naznacza i sposób pewnych pieniędzy tamże w polu circa electionem tychże rotmistrzów obmyśleć deklaruje. Których bene possessionatos i fortunę dziedziczną albo zastawną znaczną mających obierać sobie praecavemus; za instigatora zaś ad adcitandos renitentes obrad naszych IMci p. Jana Gasparskiego[a] do wszystkich trzech partyi ziemi naszej obieramy 10. Effectuando zaś przeszłego sejmiku deklaracyą zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby na reparacyą kancelaryej naszej ziemskiej wydał assygnacyą do miasta Jarosławia na złotych sześć set anteriosi laudo naznaczonych IMci p. Cwierkockiemu klawierowi tejże kancellaryi. 11. Kompenzując zaś szkody miastu Wiszni przy częstych sejmikowaniach naszych poniesione, toż miasto od podatku czopowego na rok teraźniejszy cały zaczynający się a die 1 Augusti libertujemy, które non alieno usui tylko miasta samego z przedmieściami applikujemy. 12. A że WIMć p. Żurowski cześnik przemyski subveniendo pilnej potrzebie województwa naszego deklarował wygodzić do przyszłego sejmiku pewnej sumy in fidem publicam, do której wyliczenia gdyby przyjść miało, tedy ją na przyszłym sejmiku ex limitatione przypadającym oddać assekurujemy praesendi laudo. In casu zaś nieoddania wyżej namienionej sumy, czopowe ziemi naszej pomienionemu IMci na rok jeden puścić deklarujemy, z którego odebrawszy ante omnia pożyczoną sumę, residuitatem za assygnacyami IMciów w pierwszych deklaracyach zostającym oddać tenebitur. 13. Miasto Krakowiec WIMci p. Cetnera starościca lwowskiego tudzież i Krzywczą IMci p. Humnickiego stolnika żydaczewskiego, mając respekt na tak częste[b] pomienionych miast konflagraty, exclusis jednak attinentiis od postanowionych wypraw, na rok tylko teraźniejszy de plano uwalniamy. Także część Boryni IMci p. łowczego bielskiego eadem libertate gaudere deklarujemy. 14. IMci p. Choteckiemu rotmistrzowi pogranicznemu ziemi przemyskiej obmyślenie zapłaty na ludzi i na jego pensyą do przyszłego sejmiku reicimus. 15. Odesłane zaś anterioribus laudis do sądów fiskalnych z IMcią p. Bratkowskim porachowanie i obmyślenie onemu satisfakcyi et praesenti laudo approbamus. 16. Ziemia sanocka lubo tot calamitatibus pressa i prawie już extremis enervata viribus, jednak zelo salvandae libertatis stosuje się ad mentem generału całego, pozwala na wyprawę ludzi iuxta sponsionem na taryfę anni 1710, z której biorąc proporcyą z każdego dymu człeka jednego z moderunkiem na koniu należycie stawić deklaruje ze wszystkich dóbr na czas naznaczony. Niemając zaś żadnego

---

a) S. Kasporskiego. b) S. ciężkie.

inszego sposobu do obmyślenia zapłaty zasług IMciom pp. rotmistrzom, których tylko dwóch na wystawienie dwóch chorągwi in futuro jeszcze obrać sobie w polu bene possessionatos w tejże ziemi determinuje, postanawiamy według tej taryfy, z każdego dymu oddać do rąk tychże IMciów pp. rotmistrzów instantanee ab actu obrania onych zł. piętnaście, które na dwie racie wypłacić się mają iuxta dispositionem całego generału. Ci zaś IMciowie pp. rotmistrze jako in officio suo sprawić się będą powinni i w tym punkcie ad generalem dispositionem województwa in toto referujemy się, jako i ad rigorem super retentores w niewystawieniu tej wyprawy pro termino praefixo, do czego za instigatora IMć p. Bronikowskiego obieramy. **17.** Ponieważ zaś recentibus fatis godnej pamięci IMci p. Dubrawskiego sędziego grodzkiego sanockiego i marszałka sądów fiskalnych ta dyrekcya i laska pro tunc in vacanti zostaje, więc mając limitowane sądy pro die 1 Octobris anni praesentis na tychże sądach i reasumpcyej onych IMć p. marszałka obrać sobie mamy. Które to sądy aby per rationem non pleni numeri w praktykowane limity już więcej nie szły, praesenti laudo obstringimus IMciów sędziów, ut officiis satisfaciant suis. **18.** Czopowe ponieważ już ultima Junii exspirowało secundum praesciptum laudi posterioris, więc aby per conniventiam w zatrzymanie od miast ten podatek nie szedł, tudzież mając respekt na koszta komisarskie i poselstwa prace i zasługi IMci p. Bukowskiego łowczego podolskiego toż czopowe puszczamy pomienionemu IMci na lat dwa, z którego czopowego aby IMci p. Stanisławowi Humnickiemu podwojewodzemu sanockiemu tak za komisarstwo według deklaracyi jako i za rotmistrzostwo powiatowe według zwyczaju zapłaty dawnym IMciom rotmistrzom należąca była satysfakcya. Z tegoż czopowego IMci p. Balowi naznaczony złotych tysiąc et anteriori laudo deklarowany ma zapłacić, eo adiecto, cokolwiek zostanie od przychodzących IMciów vigore praemissorum sum, to ad dispositionem ziemi oddać powinien będzie, salva nihilominus repetitione damni retent tego czopowego, któreby się znajdowały ad ultimam Maii anni praesentis. IMci p. marszałkowi jakośmy anteriori laudo deklarowali zł. tysiąc za jego prace tak wielkie, tak nietylko approbujemy, ale i satysfakcyą uczynić spondemus z tegoż czopowego. **19.** Mając także respekt na zasługi JW pana Szymona z Gąśniewic Wolskiego kasztelana przemyskiego, który kilkanaście funkcyi poselskich komisarskich w tejże ziemi obrany będąc gloriose et cum emolumento ziemi odprawił, przynosząc ex publicis consiliis folgę nie małą w wyprawie publicznej dymowej i w podatkach, a rekompenzy dotąd od ziemi naszej nie otrzymał, naprzód za asygnacyą JO IMci p kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego należy IMci zł. trzy tysiące, które już odebrali dawno kolegowie IMci w inszych ziemiach. Z osobna nie dopłacony zł. tysiąc za radomską komisyą per laudum już naznaczony, co in unum komputując efficit summarum zł. cztery tysiące. Te tedy pieniądze ziemia sanocka praesenti laudo assekuruje się zapłacić JWIMci p. kasztelanowi przemyskiemu da Bóg na przyszłej reassumpcyej sądów fiskalnych z najpierwszych retent czopowego w miastach tejże ziemi zatrzymanego, bez przeszkody od inszych IMciów assygnataryuszów, jeżeliby jacy noviter intervenire mieli. **20.** Ad requisitionem zaś IMci p. Stanisława Humnickiego podwojewodzego sanockiego i rotmistrza pogranicznego, który quaerulatur na wieś Wisłok i inne, że w tejże wsi dają ludziom podejrzanym gromady protekcyą gromady i na ludzi się powiatowych porywali bić, praesenti laudo uprosiliśmy IMci p. marszałka koła naszego, aby napisał do IMciów pp. wojewodziców wołyńskich, aby tych ludzi uskromić administratorom swoim kazali i tych złoczyńców wydać nie bronili. Jeżeliby zaś ta rekwizycya IMci p. rotmistrza per aliquam renitentiam IMciów pp. wojewodziców była abnegata, tedy salvam viam agendi prosto do trybunału pro statuitione chłopstwa swywolnego IMci p. rotmistrzowi pozwalamy. **21.** Elekcya komisarza post fata godnej pamięci IMci p. sędziego sanockiego na funkcyę wakującą do przyszłego ex limitatione sejmiku differtur. **22.** Po zakończonych tedy partykularnych ziem dyspozycyach condescendimus

ad universalia województwa całego, a że circa deterioratum statum rzptej i ta praemit nieszczęśliwość, że diffidencye i dyskordye między nami zagęszczone nie tylko tamują obrady nasze, ale też pios conatus i życzliwe ku ojczyźnie rady in primoribus województwa niesłusznemi tępią objekcyami, cum summo honoris i niewinności praeiudicio, w czem gdy żadnego województwo nasze nie widzi obiectorum dowodu, ale albo praetextorum prywatnego nieukontentowania titulum, albo też na zepsowanie zdrowych obrad namówione od nieżyczących dobrze ojczyźnie instrumenta, przeto zabiegając in posterum takowym inkonweniencyom, jakowe się na przeszłym pokazały sejmiku, ne talia fiant in posterum, ktoby na potem miał bez dowodu czyj laedere honor i cokolwiek zadać i niedowieść, tedy takowego sądzić paenis condignis deklarujemy, etiam pro praeterito salvam viam agendi IMciom laesis primoribus reservando, jeżeli condigna in facie koła rycerskiego non subsequetur deprecatio [a] **23.** Że zaś non sufficit na tych korrespondencyach, które ex mente całego generału IMć p. marszałek koła naszego w interesach publicznych propio aere znacznym kosztem po przeszłym sejmiku podjął [b]), ale i na teraźniejszym sejmiku eadem intervenit necessitas, zaczem pro praeteritis declaramus satisfactionem IMci, na teraźniejsze zaś committimus, takową non onerando expensą, IMci p. marszałkowi, ażeby wydał assygnacye do czopowego ziem wszystkich na zł. sześć set, tj. do ziemi lwowskiej na zł. dwieście, do ziemi przemyskiej na zł. trzysta, do ziemi sanockiej na zł. sto i te pieniądze odebrawszy do siebie, którekolwiek ma zlecone in negotiis publicis korespondecye z tego sejmiku, tą kwotą posłańcom kompensował. A te wszystkie assygnacye, czyli IMciom pp. administratorom in calculo czyli miastom, że przyjęte będą, praesenti laudo assekurujemy. **24.** Taryfę na teraźniejszym sejmiku na wyprawy ex proportionibus suis postanowione IMci p. marszałkowi ad praesens podpisać zlecamy, jednak hoc praecustodiendo, że in futurum po skończonych rewizyach salvam coaequationem tych taryf uczynić deklarujemy [1]). **25.** Które to wszystkie superius wyrażone obrady nasze praesenti laudo approbando sejmik nasz cum toto effectu in crastinum po deputackim tj. ad diem undecimam Septembris limitujemy. Dalsze zaś ad salvandam libertatem consilia nasze w pole pod Grodek pro die decima tertia Septembris naznaczone, jako się wyżej wyraziło. Kędy sub rigoribus superius expressis, wszyscy, nemine excepto, stawić się obowiązujemy, ze wszelką ad operationes belli gotowością, obligando wszystkich do tego IMciów pp. obywatelów tak królewskich, duchownych jako i szlacheckich dóbr, którym aby żadnej w niewiadomości nie było wymówki, wczesnem tem postanowieniem praecustodimus. **26.** I tę uchwałę teraźniejszą generału województwa naszego maiori pro robore IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać i ad acta more solito podać zlecamy. Działo się w Wiszni die sexta Augusti anno Domini 1714. Irzy A. Łączyński P. N. marszałek koła rycerskiego generału województwa ziem ruskich.

Castr. Prem. Rel. 498 p. 4015—4021; Cac. Sanoc. Rel. 208 p. 2172—2191; Castr. Leop. Rel. 500 p. 2405—2416; Fasc. Cop. Castr. Leop. 18 p. 1243—1249; Castr. Zydacz. Rel. 88 p. 1961—1972. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 53.

---

a) S. non subsequentur deprekacye. b) S. objął. [1]) Taryfa podymnego ziemi sanockiej w C. San. 208 p. 2157 i nn.

236.

Wisnia, 11. września 1714.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wyszyńskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego, zjechawszy się tu do Wiszni na miejsce consultationum zwykłe pro die undecima Septembris, tj. in crastinum po deputackim na sejmik ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę. 2. A naprzód jakośmy ex anterioribus laudis wyrazili sufficienter malorum incommoda, pod tę rewolucyę czasów od początku wojny szwedzkiej rzptą undique praementia i nieustające a partibus mundi pericula, przeciwko którym in alienis auxiliis modicam spem a prawie nullam meliorationis sortium rzptej widzimy, które ani securitatem dostojeństwa majestatu, ani też praw i swobód szlacheckich tutamen et reipublicaeque integritatem stabilire mogą, dlatego województwo nasze zważywszy quantum valuit praesens revolutio, która bez żadnego porządku wojennego dzieła statum nobilitarem i w niem prawie inermem rempublicam zastała, życzy sobie pristinae felicitatis decora nie w postronnych sił pomocy, ale in generosis pectoribus concivium reparować i gdy już nummis non valet, dla ustawicznej przez postronne auxilia extorsyej i ostatniej już prawie fortun swoich enerwacyej, bierze się ad meditationes salvandarum rerum w osobach swoich, chcąc dać zaszczyt prawom i wolnościom swoim per tot fatorum impetus ex suis wyruszonym cardinibus. 3. A zatem przy pomocy Bożej impii belli avertere minas, civibus pacem dare patriaeque quietem, jednak przy utrzymaniu dostojeństwa majestatu Jkr. Mci p. n. m. et circa omnimodam fidelitatem majestatowi jego przykładem a condita libertate antecessorów naszych majestatowi najjaśniejszym królom conservandam, do czego gdy już actualiter i insze województwa biorą się i przez poselstwa swoje de gloriosis conatibus nas informują, dla tego exemplo onych ducti do takowego, w którym wszelkie dobre akcye stabiliuntur, idziemy porządku. JWIMci p. Józefowi z Pleszowic Fredrowi kasztelanowi lwowskiemu nietylko że pierwszemu w województwie naszem senatorowi, ale ustawicznie zawsze równo z nami pro bono publico pracującemu, generalne województwa naszego authoritate praesentis laudi oddajemy pułkownikostwo oraz plenariam potestatem convocandi województwa całego przez uniwersały tegoż pomienionego JWIMci p. kasztelana lwowskiego na czas i miejsce w pomienionych uniwersałach desygnowane stawić się obligujemy wszyscy, sub rigoribus anterioribus laudis expressis. 4. A że hoc negotio vertitur interes integritatis całej rzptej i województwa naszego, gdzie tanto casu przezorną mieć trzeba in omnes eventus animadwersyą i prędkie in rebus agendis consilium i determinacyą, tak ażeby mogło solidius firmari i ufundować in posterum pro defensione publica opus, dodajemy ad consilium pomienionemu IMci p. kasztelanowi za deputatów ziem województwa naszego przy IMciach senatorach naszych tj. z ziemi lwowskiej WIMciów pp. Mikołaja Krosnowskiego podkomorzego lwowskiego, Jana Mrozowickiego sędziego ziemskiego lwowskiego, Franciszka Cetnera starostę kamioneckiego, Jana Goliowskiego stolnika ciechanowskiego, Jałowickiego stolnika nowogrodzkiego pisarza grodzkiego żydaczowskiego, Stanisława z Pohorec Korytka podczaszego czerniechowskiego pisarza grodzkiego lwowskiego, Dominika Kossakowskiego kasztelanica kijowskiego, Jerzego Antoniego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego marszałka koła rycerskiego naszego; z ziemi przemyskiej WIMciów pp. Mikołaja Rosnowskiego starostę laszkowskiego, Michała Żurowskiego cześnika przemyskiego, Adama Humnickiego starostę horodelskiego, Ignacego Wasilkowskiego stolnika łomżyńskiego starostę

narewskiego, Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego, Jana Mniszka podstolego żydaczewskiego, Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego; z ziemi sanockiej JWIMciów pp. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, Władysława Dzwonowskiego stolnika trębowelskiego, Kazimierza Skiwskiego łowczego sanockiego, Franciszka Błońskiego podczaszego bracławskiego, Stefana Rylskiego podstolego nowogrodzkiego, Antoniego Bala sędziego sanockiego, Alexandra Orzechowskiego cześnika nowogrodzkiego, Kazimierza Bukowskiego łowczego podolskiego, Józefa Bukowskiego miecznika sanockiego, Franciszka Konopackiego, Stanisława Humnickiego, z którymi wzwyż pomienionymi IMciami deputatami JWIMć p. kasztelan lwowski konwokowawszy pomienionych IMciów na miejsce sposobniejsze in meditulio ziem województwa naszego zostające, czas i potrzebę ex circumstantiis konjunktur zważywszy, unius vel plurium absentia non obstante, cokolwiek z pomienionymi IMciami pp. deputatami w interesach rzptej i województwa naszego constituet et concludet, to wszystko pro rato et grato województwo nasze przyjąć deklaruje się i temu wszystkiemu satisfacere obowiązuje się. 5 Ponieważ zaś praesens suadet necessitas i województwa małopolskie zesłać chcą delegatów et pro maiori commodo zjechania się na ten kongres naznaczone miejsce miasto Jaworów w województwie naszem będące, czas zaś pro die vigesima quarta Septembris anni praesentis 1714 designatur, do którego kongressu destynujemy z między tychże IMciów deputatów ad consilium JWIMci p. kasztelanowi przydanych, WIMciów pp. Jana Mrozowickiego sędziego ziemskiego lwowskiego, Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, Mikołaja Rosnowskiego starostę laszkowskiego, Adama Humnickiego starostę horodelskiego, Jerzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego marszałka koła naszego generału wiszyńskiego województwa ruskiego, Dominika Kossakowskiego kasztelanica kijowskiego i do których to IMciów pp. delegatów jako wolno będzie każdemu z IMciów komu się podobać będzie ex deputatis zjechać na pomieniony czas i miejsce, tak i z tych IMciów pp. delegatów unius absentia vel duorum ob aliquam legalitatem causata obesse et praeiudicare nie ma. Którzy tedy IMcie zjechawszy się do Jaworowa na determinowany dzień commissam sibi mają potestatem do województwa naszego inire consilia dalszych pro republica procederów z drugimi IMciami pp. delegatami prześwietnych województw krakowskiego, sandomirskiego, wołyńskiego, lubelskiego, bełzkiego i innych. 6. A cokolwiek tam pro bono uniwersali ciż IMcie pp. delegaci concludent, zaraz nieodwłócznie o tem powinni znać dawać JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu jako generalnemu pułkownikowi wszystkich ziem i generału województwa naszego tak, ażeby pomiarkowawszy się JWIMć p. kasztelan lwowski ex concluso consilio kongresu jaworowskiego de loco et tempore tam przez uniwersały swoje kupił województwo nasze ruskie. Za którymi uniwersałami indilate stawić się obliguiemy wszyscy sub honore fide et conscientia nie tylko prawem descripto de expeditione bellica, ale też anterioribus laudis et praesenti sancito w kole braterskiem constituto, to jest carentia activitatis, solutione mille marcarum et confiscatione bonorum, czego prosequi powinni IMcie pp. instygatorowie w przeszłem laudum obrani in foro competenti, pro poenis super renitentes ad disiudicationem pociągając, ktokolwiek się szlachcicem urodził, a nie miałby ex facultatibus suis stawić się w pole viritim more militari ze wszelkiemi ad operationem belli porządkiem nulla obstante legalitate. 7. Które to postanowienie nasze, żeby żadnemu nie było w niewiadomości wymówki, za generalne teraz mieć chcemy obwieszczenie. 8. IMć p. Podolski podczaszy latyczewski ex ratione sędziwości lat swoich od pospolitego ruszenia excusatur, który poczet stawić deklaruje. 9. IMcie pp. rotmistrze także smolaccy praesidialni od granic węgierskich, od pospolitego ruszenia wolni być mają, aby tylko granic pilnowali według obligacyej swojej, hoc praecustodiendo, że któryby się ważył odbijać zbójców przez smolaków połapanych, tedy takowemu intentanda actio pro statuitione odbitego zbójcy una cum refusione damnorum przez

zbójce causatorum ad instantiam IMci p. rotmistrza i praetendentów in foro competenti. **10.** Redeundo zaś do wyżej wyrażonego punktu o pospolitem ruszeniu, komformując się in parte ad sancitum sejmiku naszego in anno praesenti die quinta Maii agitowanego o popisie generalnym wszystkich ziem in uno loco ibidem expresso, tenże popis iuxta eandem expressionem wszystkich trzech ziem województwa naszego pod Wisznią na zawżdy mieć w pierwszy poniedziałek po Św. Stanisławie in Maio constituimus. **12.** A że ratio konjunctur exposcebat in desideriis województwa naszego interes całej rzpltej contingentibus donieść przez legacyę pressury nasze tak do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. jako do JO książęcia IMci prymasa i do JWIMciów pp. ministrów status, dla tego do pomienionych legacyi wszystkich uprosiliśmy WIMciów pp. Franciszka Cetnera starostę kamionackiego i IMć p. Marcellego Dydyńskiego stolnika parnawskiego porucznika chorągwie pancernej JWIMci p. marszałka koronnego, commitendo pomienionym IMciom pp. posłom, ażeby przy instrukcyach na to sobie danych representowali deteriorata iura depraessam libertatem et urgeant successus meliorationis labefactorum. Takowąż legacyę do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, jako do władzy sił rzpltej ministerio JO IMci p. n. m. pana powierzonej postanowiliśmy, uprosiwszy do pomienionej legacyej WIMciów pp. Antoniego Bala sędzica sanockiego, Józefa Rosnowskiego podwojewodzica przemyskiego, którzy IMcie pp. posłowie przy takowymże legacyej swojej instrumencie easdem praessuras nostras et consequentia pericula exponere mają i upraszać imieniem województwa całego i innych, ażeby wojskami rzpltej intervenientibus malis obviare raczył i województwom in tantis casibus subvenire et assistere nie denegował. **13.** A kiedy i od węgierskiej granicy niepohamowana zbójeckiej licentiej rabies tak się zagęściła, że IMciom concivibus nostris, od pogranicza węgierskiego mieszkającym, w domach własnych i fortunach swoich securam non permittunt mansionem, jako niedawno przed rokiem taż zbójecka licencya concivem nostrum IMci p. Łysakowskiego stolnika ciechanowskiego w domu własnym naszedszy crudelissima nece suffocavit i fortuny więcej niżeli na sto tysięcy zagarnęła, czego IMcie pp. sukcessorowie pomienionego świętej pamięci IMci p. stolnika post tot requisitiones tak wiele razy ze granice jeżdżąc u IMciów pp. generałów węgierskich na pograniczu tamecznym zostających vindicare nie mogą, subveniendo tedy innocuo sangvini concivis nostri, oraz chcąc ubezpieczyć pograniczny kraj ab his latrociniis, ażeby więcej non exerceantur, postanawiamy eo nomine legacyą do dworu wiedeńskiego cum expostulatione satisfactionis et praecavendae in futurum securitatis IMciów pp. obywatelów sub hoc climate mieszkających. Do której legacyej uprosiliśmy IMć p. Wisłockiego miecznika żydaczewskiego, który IMć p. poseł przy instrukcyej i plenipotencyej swojej sprawić się ma według wyżej wyrażonej dyspozycyej, na której podróży pro expensa et pro labore naznacza województwo nasze ze wszystkich ziem zł. cztery tysiące. **14.** IMci p. marszałkowi koła naszego in recompensam prac przy tak częstych sejmikach podjętych, do tamtych dawniejszych sześciu tysięcy przeszłego roku naznaczonych, praesentis laudi authoritate drugie sześć tysięcy zł. naznaczamy, według dyspartymentu po ziemiach niżej wyrażonego. IMciom pp. Franciszkowi Błońskiemu podczaszemu bracławskiemu i Wisłockiemu miecznikowi żydaczowskiemu za poselstwo do JO księcia IMci prymasa niedawno expedyowane, także IMci p. Antoniemu Balowi z IMcią p. Rojowskim pisarzem grodzkim sanockim za takoweż poselstwo przeszłego roku odprawione obmyślenie rekompensy, gdy teraz effectuari nie mogły, do przyszłego remittimus sejmiku. Tandem po uspokojonych generalnych województwa naszego tak publicznych jako i prywatniejszych materyach do partykularnych po ziemiach condescendimus dyspozycyi. **15.** Ziemia lwowska jako pierwsza in ordine w województwie naszem takowe w interesach swoich z powiatem żydaczewskim konkludowała sancitum, przez które sądy skarbowe in diem decimam quintam mensis Octobris reassumować deklaruje. Do których sądów

skarbowych przydaje ad consortium IMć p. Marka Dragomira cześnika chełmskiego, który post praestitum iuramentum na tychże sądach zasiadać ma. Obliguje przy tem IMciów pp. egzaktorów tak recentium contributionum jako i dawniejszych, przy których retenta zostają i kwitów nie mają z exąkcyi swoich, także IMciów pp. egzaktorów obojga podatków młynowego, kucharczego i czeladnego ludzi chrześciańskich u Żydów służących, ażeby ad dandam rationem vilicationis suae compareant na pomienione skarbowe sądy, a to sub poena peculatus in refragarios et renitentes na tychże sądach ad instantiam instigatoris fisci terrestris decernanda, publicanda et exequenda. Po której IMciów kalkulacyej WIMć p. komisarz ziemie assygnacye IMciom praestolantibus wojskowym assignatariis wydawać omni discrimine sublato ma et[a)] praesenti congressu et communi laudo facultatem. **15.** Summa ex rationibus exactionis obojga młynowego, jaka wybrana apparebit i na remanentach pokaże się, takową ziemia in fidem suam wygadzając necessitatibus publicis od IMciów pp. egzaktorów bierze i IMciów od impetycyej skarbu koronnego zastępuje. Którą to sumę, supplendo defectum na dopłaconych sto tysięcy pod dyspozycyą JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego in portionem wojska rzpltej saskie konsystencye w ziemi i powiecie żydaczewskim zastępującego uchwalonych, za assygnacyą JO IMci pana obraca. **16.** Remanenta et causam remanentorum wszelkiego podatku ziemiańskiego także IMciów renitentes pro disiudicatione na sądy skarbowe odsyła. **17.** Taryffa podymnego podatku dóbr ziemie lwowskiej i powiatu żydaczowskiego z nowej rewizyej (ponieważ rewizya przez IMciów pp. rewizorów przysięgłych, jako IMcie w kole naszem relacyą uczynili doszła), ad instantiam IMciów obojga tej ziemie obywatelów na tychże sądach obecnych in futuras contributiones ma być ułożona methodo et modo przez sąd skarbowy circa informationem IMciów pp. rewizorów de qualitatibus bonorum wiele chat w dym jeden ma być kładziono umówionych cum hac praecautione, aby przy tej koekwacyej dymów we wsiach diversorum nobilium i wiele w sobie części mających dystynkcye dymów cuiusvis haereditatis czynione były. **18.** Mając także iustum respectum zasług quaqua occasione ziemi i województwu świadczonych niemniej i teraźniejszej ad instantiam województwa wziętej na siebie poselstwa funkcyej in materiis status et boni publici do najjaśniejszego króla IMci tudzież i JO księcia IMci prymasa i JWnych IMciów ministrów status WIMci p. Franciszka na Chodorowie i Ostrowie Cetnera starosty kamioneckiego o dobra IMci, na których remanent został niedopłaconego podatku podymnego na sumę sto tysięcy zł. pod dyspozycyą JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego podanych na partyą wojska ziemię naszą lwowską i powiat żydaczewski od konsystencyej saskiej zaszczycającą uchwalonego uwalniany. Który ramanent aby sąd skarbowy z innych remanentów in publicum kompensował pozwalamy. **19.** Interpozycyą do koła naszego zaniesioną JWIMci księdza Szeptyckiego episkopa lwowskiego ratione dóbr jego Perehińska circa omnem declarationem respectu pro decisione do sądów skarbowych odsyłamy. **18.** Asygnacye oschłe i deklaracye anterioribus laudis postanowione i niewypłacone tak wielu IMciom ziemia płacić assekuruje et pro reponenda satisfactione za dowodem i likwidacyą tych długów na sądy skarbowe odsyła, między którymi od lat już pięciu dług JWIMci p. Stanisława Józefa a Pleszowice Fredra kasztelana lwowskiego ośmiu tysięcy zł. tot laudis approbowanych et praesentis laudi sancito approbuje, deklarując na pomienionych sądach skarbowych skuteczną pomienionego długu obmyśleć satysfakcyą. Także dług WIMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego do tychże sądów pro satisfactione odsyła. **19.** IMci p. marszałkowi teraźniejszemu koła naszego anteriori laudo die sexta Novembris anno millesimo septingentesimo decimo tertio za koszta prace i fatygi IMci w interesach województwa naszego po-

---

a) S. ex.

niesione ex publica declaratione generału całego deklarowanych sześciu tysięcy zł. i z nich przypadające na ziemie nasze dwa tysiące jako też teraźniejszej takowejże deklaracyej drugie dwa tysiące do ziemi naszej regulujące się wraz złączone efficientes cztery tysiące zł. na tychże sądach skarbowych zapłacić pomienionemu IMci p. marszałkowi assekurujemy. Oprócz tego na expedycyą listów na przeszłym sejmiku zł. dwieście naznaczone do IMciów pp. administratorów szelężnego przez assygnacyą WIMci p. komisarza do zapłacenia ordy nowane, ażeby bez odwłoki wpłacone były tychże IMciów pp. administratorów obligujemy. **20.** WIMci p. sędziemu ziemskiemu lwowskiemu za deputacyą na trybunał koronny gloriosissime odprawioną sześć tysięcy zł. naznaczamy. **21.** Na expedycyą i legacyą wiedeńską z generalnej deklaracyej czterech tysięcy naznaczonych IMci p. Wisłockiemu miecznikowi żydaczewskiemu ziemia nasza tysiąc zł. zapłacenia onus na siebie coassumit. **22.** Konflagraty miast Brodów i Komarna i obmyślenia onym allewiacyej do tychże sądów skarbowych reponimus. **23.** A że na tymże zjeździe obrad naszych IMć p. Mateusz Iliak miecznik bracławski mając sobie publicznie konferowane z łaski JWIMci p. podkomorzego lwowskiego komornictwo graniczne lwowskie na ten urząd iuramentum. corporale in facie totius nobilitatis rotą iuxta obloquentiam constitutionum wykonał w te słowa: Ja Mateusz przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu etc. iż na urzędzie komornikostwa granicznego lwowskiego sprawy wszelkie do sądu mego przychodzące sądzić i granice sprawiedliwie czynić i w akta moje wpisywać powinien będę, nie oglądając się na nieprzyjaciela lub przyjaciela nie z bojaźni ani z przychylności, ale według Boga, prawa napisanego, dowodów z kontrowersyi ich i z sumienia mego. Akta przy tem graniczne tak antecessorów moich jako i moje własne wiernie chować powinien będę, tak mi P. Boże dopomóż etc. Po której wypełnionej przysiędze pomienionego IMć p. Iliaka za komornika w ziemi naszej declaramus. **24.** Dezolacye parafii od wojsk rudeńskiej, żurowskiej i żurawińskiej do sądów fiskalnych odsyłamy. **25.** Ziemia przemyska satisfaciendo deklaracyej swojej WIMci p. Michałowi Żurowskiemu cześnikowi tejże ziemi na przeszłym sejmiku danej, ponieważ pomieniony IMć subveniendo necessitati publicae na IMć p. generała Baudysa wygodził in fidem publicam trzechset czerwonych zł. tejże ziemi, których że ad praesens pomienionemu IMci niema inszego sposobu oddania, puszczamy tedy na rok jeden zupełny czopowe pomienionemu IMci p. Michałowi Żurowskiemu cześnikowi przemyskiemu na sumę trzydziestu tysięcy zł. według kontraktu z IMcią p. Charczewskim podstolim sanockim, omnes casus liquide et realiter pokazane w niedobraniu zaś tych trzydziestu tysięcy zł. warując IMci i przy porachunku pro persoluto przyjąć deklarujemy z taką kondycyą, iż pomieniony IMć cześnik naprzód trzysta czerwonych zł. sobie odebrać powinien będzie; przytem za prace i koszta IMci na funkcyej deputackiej zł. sześć tysięcy, które IMci deklarujemy wraz odebrać, resztę zaś za asygnacyami IMci p. marszałka koła naszego wydać powinien będzie. Które sumy wypłacone za pomienionemi assygnacyami tylko pro liquidis przyjęte będą. A że ten podatek czopowego w pretensyach IMci p. Sobestyana Charczewskiego podstolego sanockiego zostawał, tedy jeżeliby z rachunku IMci pokazało się do wypłacenia od nas, to IMci rependere deklarujemy. Praecavemus jednak to w pomienionej dzierżawie czopowego, aby IMć p. administrator wszystkie in antecessum assygnacye do miast od IMci p. marszałka ex mente sejmików wydane pro persoluto przyjmował. **26.** A ponieważ tak wiele oschłych i zaległych ex declarationibus publicis znajduje się assygnacyi, z których emeritae virtutes tak wielu concivium i godnych ludzi nie mogą mieć swojej satysfakcyej, dla tego ziemia przemyska uprzątając dawniejsze assygnacye i te które najpierwsze do uspokojenia naznaczone, wziąwszy methodum z praktykowanego już z ziemi lwowskiej i halickiej podatku, ad normam pomienionej ziemi takowy na czeladź żydowską uchwaliła podatek: ażeby od winiarzów cuiuscunque religionis po taleru bitemu od każdego wybieraną od innych zaś czeladzi chrześcian-

skiej jako to parobków, pastuchów, kucharek et quocumque titulo tak męskiej jako i białogłowskiej płci nazwanego służebnika chrześcianina po zł. cztery od każdego naznaczamy do wybierania. 27. Któren to podatek i kurrencya onego zaczynać się ma ab actu sejmiku teraźniejszego praecise tj. a die undecima praesentis i trwać do ćwierci roku tj. ad undecimam Ianuarii. W którym zamierzonym czasie wyżej wyrażony podatek przez Żydów ze wszelkich in genere miast, miasteczek, wsiów, karczm, browarów, gościńców i innych miejsc w którychkolwiek Żydzi znajdują się i czeladź chrześciańską chowają fideliter aby był wypłacony postanawiamy, w miastach, miasteczkach przez starszych Żydów ex synagoga lubo kahałów in praesentia burmistrza i starszyzny chrześcian idem approbantium, że tak a nie inaczej jest sub conscientia super realitatem aby był poprzysiężony, irremissibiliter do rąk IMciów pp. exaktorów wypłacony. We wsiach także z karczem browarów i gościńców wszelkich postanawiamy, ażeby za wiadomością dworu arendarz przy dwóch przysiężnych godnych wiary komprobował realitatem, którzy tak sub fide et iuramento zeznać mają, jako tylko miał i ma czeladzi a nie więcej, ab actu kurrencyi tego podatku nieodprawiał i onych nie taił. Kędyby zaś pokazać się miała na Żydów irrealitas czyli w mieście czyli w miasteczku czyli we wsi czyli na któremkolwiek miejscu, którąby IMcie pp. exaktorowie assequi mieli, tedy pozwalamy IMciom, ażeby od takowych prewarykatorów in duplo pomieniony podatek wybierali. 28. Kwitowe more solito iuxta proportionem bez extraordynacyjnych extorsyi pro sorte IMciów pozwalamy, renitentes w wydawaniu podatku tego, któremu żadne protekcye inficiare nie mają, IMcie pp. exaktorowie lubo do sądów grodzkich lubo fiskalnych pociągać mają pro poenis sumendis, na których to sądach fiskalnych lubo też na sejmiku w Wiszni kalkulować się et realitatem podatku tego poprzysiądz tenebuntur. Z kądkolwiek zaś wiele wezmą, aby tak z miast, z miasteczek jako wsiów te attestacye odbierali. 29. Wypłacanie zaś z podatku pomienionego pieniędzy za assygnacyami IMci p. marszałka koła naszego IMciom pp. assygnataryuszom ducta proportione importancyi uspokajać mają IMcie pp. exaktorowie. 30. Do którego wybierania podatku naznaczamy IchMciów pp. Jana Żurowskiego cześnika sochaczewskiego i Antoniego Choteckiego rotmistrza ziemi przemyskiej prezydyalnego, committendo pomienionym IMciom pp. exaktorom, ażeby wyżej wyrażony podatek sine omni exceptione ze wszystkich dóbr królewskich, duchownych i szlacheckich wybierali. 31. Z którego to podatku, aby się stała satysfakcya oschłych assygnacyi i secundum declarationes laudorum anni millesimi septingentesimi decimi i innych, jako to JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu w pięciu tysiącach ad complementum ośmiu tysięcy już od lat pięciu osychających, także IMci p. marszałkowi naszemu, któremu tak anteriori laudo naznaczyła była ziemia nasza pro tantis laboribus et expensis trzy tysiące, teraźniejszą zaś uchwałą za nieustające dotąd prawie i w dalszej kontinuacyej zostające drugie trzy tysiące naznaczyliśmy. Aby tedy tak w dawniejszych jako i teraźniejszych deklaracyach skuteczną IMć p. marszałek odebrał satysfakcyą pozwalamy IMci wydać sobie asygnacyą czy to do czopowego czyli też do pomienionego podatku czeladnego. Także IMci p. Choteckiemu rotmistrzowi na expensa łożone pro praesidio smolaków, któremu zł. sześć tysięcy naznaczamy i insze ex calculo pokazane wydatki tudzież i drugich IMciów niedopłacone assygnacye i sumy na które wszystkie niżej specyfikowane zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego wydawać assygnacye tak do czopowego jako i do nowo uchwalonego podatku czeladnego, jako to: JWIMci p. kasztelanowi lwowskiemu na wyżej wyrażoną sumę pięć tysięcy, IMci p. Golejowskiemu stolnikowi ciechanowskiemu na sumę dwa tysięce, pannom zasańskim na sumę dwa tysiące, IMci p. Alexandrowi Orzechowskiemu cześnikowi nowogrodzkiemu na sumę półtora tysiąca ad complementum trzech tysięcy dawno niedopłaconych za komisarstwo brzyskie, IMcie p. staroście narewskiemu także dawno oschłych zł. tysiąc, IMci p. Janowi Siedliskiemu miecznikowi

wyszogrodzkiemu, także z dawnej asygnacyej zł. tysiąc, która z tychże podatków wypłacona być powinna naznaczamy. IMci księdzu Ostrorogowi deklarowanych na fundacyą zawałowską także na zł. tysiąc, p. Lubkowi ad complementum pięciuset zł. za niewolą szwedzką niedopłaconych zł. dwieście. Także assygnacya WIMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego oschła w kole naszem proponowana pozwalamy ażeby przez IMci p. marszałka koła naszego approbowana była i do tychże pro satisfactione odesłana. Które to assygnacye wyżej wyrażone wszystkie od IMci p. marszałka koła naszego wydane a przez IMciów pp. exaktorów lubo też przez IMci p. administratora czopowego wypłacone, że circa calculationem pomienionym IMciom in rationibus podatków przyjęte będą, authoritate praesentis laudi warujemy. **32.** Przytem illacyą IMciów pp. IMci p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego i IMci p. Ignacego Wasilewskiego starosty narewskiego administratorów dwoistego szelężnego w ziemi tejże IMciom puszczonego zasłużoną uznając, ponieważ IMcie pomienieni za zgodą wszystkich IMciów obywatelów ziemi przemyskiej na gwałtowną całej ziemi potrzebę za assygnacyą IMci p. komisarza wydali z podatku tego IMci p. generałowi Jachnuszowi czerwonych zł. trzysta co czyni zł. pięć tysięcy czterysta, tedy jeżeliby IMcie na komissyej radomskiej w rachunkach podatku tego w administracyej swojej będącego na ten czas jaką mieli trudność i sumy tej mianowanej nie chciano IMciom przyjąć pro persoluto, spondemus i assekurujemy się za IMciów tę sumę zapłacić, aby IMcie w tem na substancyach swoich strzeż Boże nie szkodowali. **33.** Także kiedy to nam manifeste patet, że w axakcyej w administracyej swojej będącej siła kosztu z omieszkaniem, trudem i szkodą swoją łożyli przez lat dwie, niemogąc tego podatku wybrać, wiedząc słuszną IMciów stratę i expensa, naznaczyliśmy IMciom mianowanym zł. ośm tysięcy rekompensując te koszta. Więc jeżeliby takowa na komisyej radomskiej nie miała być IchMciom przyjęta i mieli de suo tę kwotę płacić, obligujemy się et fide bona assekurujemy IMciom, że i tę sumę zapłacić powinniśmy albo IMciom samym nieodwłocznie bez wszelkiej protelacyej oddać, aby IMcie za ziemię naszą substancyi swoich żadnej nie mieli iacturam. **34.** A ponieważ et anteriori laudo IMć p. Mniszek podstoli żydaczewski ma naznaczoną rekompensę summy podatkowej insuper nad wybraną wydanej przez ojca swego ś. p. IMci p. Zygmunta Mniszka podstolego wieluńskiego exaktora na ten czas podymnego, tedy ten interes do sądów fiskalnych odsyłamy. A coby się więcej sumy wydanej przez ś. p. ojca IMci pokazało nad IMci p. Winnickiego i inszych IMciów pp. exaktorów na ten czas exakcyą insimul wybierających, tedy sąd fiskalny sukcessori IMci panu Janowi Mniszkowi podstolemu żydaczewskiemu restantem et concernentem summam przyznać et satisfactioniem obmyśleć powinien. **35.** Dług także IMci p. Tureckiej miecznikowej dobrzyńskiej z zasług ś. p. IMci p. miecznika małżonka Jejmościnego zostający et ex calculatione realiter pokazujący się, z tychże podatków uspokoić deklarujemy jako realiter powinny. Także IMci p. Bratkowskiemu post fata IMci p. miecznika przez rok komendę nad smolakami presidialną trzymającego uspokoić z tychże podatków deklarujemy. **36.** W zachodzącej zaś od Węgier rekwizycyej o uwolnieniu połapanych za granicą zbójców Piotra Brema i Iwana Roszka przez IMć p. rotmistrza prezydyalnego ziemi naszej, gdy ta materya na tem miejscu konkludowaną być nie może, albowiem do niej wielkie inwestycye requiruntur, dla tego uprosiliśmy IMci p. Jana Siedliskiego miecznika wyszogrodzkiego i IMci p. Piotra Wisłockiego cześnika gostyńskiego do uspokojenia pomienionej węgierskiej pretensyi. Którym IMciom przy publicznym danym pomienionej komissyej instrumencie nietylko zlecamy tej sprawy uspokojenie, ale też aby z IMciami pp. generałami węgierskimi dalsze ubezpieczenie krajów tamecznych a confinio Węgier zostających assekurowali. **37.** Uproszonemu zaś IMci p. Wisłockiemu miecznikowi żydaczewskiemu do dworu wiedeńskiego posłowi ad evincendam necem godnej pamięci IMci p. Łysakowskiego stolnika

ciechanowskiego i obwarowania bespieczeństwa na dalszy czas kraju pogranicznego od zbójców naznaczamy IMci dwa tysiące. **38.** A że tak wiele zagęściło się w naszych krajach przy granicy zostających hultajstwa, którzy z zagranicznymi zbójcami mają swoje kointeligencye i przewodnie, zaczem na kogokolwiek pokazać by się miało przez konfessaty pojmowanych zbójców, tedy zlecamy IMciom pp. rotmistrzom tak teraz jako in posterum będącym, ażeby takowych hultajów wyjąwszy konfessaty chwytali i exekwować dawali, non obstante ulla protectione w czyichkolwiek dobrach takowi znajdować się mieli. **39.** A że IMci p. Sołotwińskiemu żadne subsidium charitativum za konflagratę nie postanowiło się, zaczem te na przyszłym sejmiku pomienionemu IMci deklarujemy. Także IMci p. Lubańskiemu ex respectu dawnych zasług w ziemi naszej nie odebranych, do przyszłego reicimus sejmiku. Konflagratę Mościsk pro alleviatione do sądów fiskalnych odsyłamy. A że IMć p. marszałek naznaczonych na przeszłym sejmiku trzech set zł. ex sorte ziemi naszej na expedycyę listów proprio aere erogowane dotąd nie odebrał, zlecamy IMci p. cześnikowi przemyskiemu administratorowi czopowego teraźniejszego, żeby pomienionych zł. trzysta za assygnacyą IMci p. marszałka instantanee wypłacił, nie tamując cursum expedycyi publicznych. **40.** Ziemia sanocka jako zawsze nieodstępnym in omni górniejszych ziem generału swego utrzymania wolności i wszelkiej tej ojczyzny całości gressu szła śladem i torem, tak i teraz cokolwiek ad conservationem publicae salutis równo i siebie pociągającego w generalnych terminach postanowiły pari manutenentia trzymać chce i przyjmuje, do partykularnych zaś tych uchwał następujących takowym przystąpiła sposobem. A naprzód aby taryfa względem trzech set dymów, quo casu nescitur poczynionych, od IMci p. generała de Baudis przez traktat generalny całej ziemi sanockiej darowanych i ustąpionych immediate w Sanoku koekwowana, jako wielom iniuriosa, nie była ad acta przyjęta obligujemy gród sanocki, jeżeli też już ad acta weszła, aby suscepta onej była eliminowana. Żeby przy tem tak taryfa pomienionej donatywy ad aequaliorem formam redukowana była obieramy do tego WIMciów pp. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, Humnickiego stolnika żydaczewskiego, Antoniego Bala sędzica sanockiego, Franciszka Rojewskiego cześnika dobrzyńskiego i pisarza grodzkiego sanockiego, Stefana Giebułtowskiego podczaszego nowogrodzkiego, Alexandra Orzechowskiego cześnika nowogrodzkiego, Kazimierza Bukowskiego łowczego podolskiego, Stanisława Humnickiego podwojewodzego sanockiego, Franciszka Kanapackiego, Jana Wisłockiego, którzy IMcie pro die 19 mensis Septembris in anno praesenti do Sanoka zjechać powinni i tam te trzysta dymów iusta distributione podzielić. **41.** Ponieważ w laudum przeszłego sejmiku niektórzy IMcie za różne usługi swoje ziemskie nanotowani ad mercedem obsequiorum suorum, więc WIMciów pp. Kazimierza Skiwskiego łowczego sanockiego tudzież Alexandra Orzechowskiego cześnika nowogrodzkiego usługi w tenże podatek czopowego według deklarowanej już ziemi IMciom kwoty pomieszczone mieć chcemy. Przy tymże accessit potrzeba legacyej IMci p. Wisłockiego miecznika żydaczewskiego do cesarza IMci względem windykacyej śmierci ś. p. IMci p. Łysakowskiego stolnika ciechanowskiego przez zbojców inaudita crudelitate zabitego i fortuny wielkiej złupionego tudzież i innych całej ziemi podobnych interesów aby i ta funkcya IMci miała suam gratitudinem złotych tysiąc do wyliczenia pomienionemu p. miecznikowi z tegoż podatku naznaczamy. **42.** Że zaś na tak siła IMciów zasłużonych ukontentowanie podatek czopowego nie wystarcza, postanawiamy praesenti laudo ab actu moderno szelężne już in practicato nieraz będące usu i do administracyi IMci p. Kazimierza Bukowskiego łowczego podolskiego oraz i satisfakcyej IMciów praesenti laudo gratyfikowanym przyłączamy. Do którego szelężnego IMci p. Rylskiemu podstolemu nowogrodzkiemu anteriori laudo zł. tysiąc do zapłacenia ordynujemy. Znając zaś merita IMci p. Humnickiego stolnika żydaczewskiego po expiracyej administracyej IMci p. łowczego podolskiego to czopowe i sze-

lężne IMci deklarujemy. WIMci p. Adama Humnickiego starostę horodelskiego deputata na prześwietny teraźniejszy trybunał koronny lubelski od nas obranego, oraz aggravatus w tymże prześwietnym trybunale a stuba iudiciali oraz i w ziemi w osobie IMci honor jako permovit serca nasze, tak aby podźwigniony w tem mógł być et restitutus stallo suo upraszamy WIMci p. marszałka koła naszego, aby za IMcią nomine publico instet do tegoż prześwietnego trybuuału, oraz aby hoc fato nieuważnych przez gwałtowne dóbr IMci zajechania ausum należytej ex ara iustitiae zalecił naganie. **43.** WIMć p. Piotr Stadnicki stolnik sanocki już dawniejszym laudo sędzią fiskalnym w ziemi naszej obrany, tudzież WIMć p. Kazimierz Stadnicki starosta libuski także IMć p. Antoni Pietruski podstoli zakroczymski teraz ex affectibus nostris ad gremium sędziów fiskalnych accedentes aby tu u stolika super officia sęstwa swego przysięgli mieć chcemy. Co ponieważ pomienieni IMcie in instanti iuxta solitam iuramenti rotam wypełnili, dla tego ad gremium IMciów pp. sędziów fiskalnych admitti mają. **44.** IMciów pp. Adama Dzięciołowskiego i Jakóba Wolskiego rotmistrzów ziemie prezydyalnych IMci p. Maxymiliana Cieszanowskiego koniuszego na pospolitem ruszeniu przeszłym do sądów fiskalnych o jak najprędszą usług IMciów nagrodę odsyłamy i wieś Ustrzyki górne IMci p. Kopystyńskiego podczaszego owruckiego, która quondam była dziedziczna a teraz przez konstytucyą w królewszczyznę obrócona między temiż królewskiemi do podatku ma należeć. **45.** Wieś Krościenko Wyżnie erronee w taryffach przeszłych jako i świeżej tutejszej wyszyńskiej dwa razy położona, aby na sądach fiskalnych poprawiona była za jednę pozwalamy. **46.** Konflagracye wszystkie jako to Jaćmierz, Olchowce, Nowotaniec i inne circa libertates prawem circumscriptas et circa lauda konserwująca, allewiacyą w podatkach przyszłych i IMci p. Piotrowi Gurskiemu laudum tutejszego sejmiku niedawno napisanego we wsiach Prusieku i Grabownicy przyobiecaną approbujemy i w temże pofolgowaniu i IMci p. Wisłockiego łowczego chełmskiego wieś Boberkę pomieszczoną in futurum mieć przyobiecując. IMciów pp. IMci p. Krasowskiego i IMci p. Przestrzelskiego pogorzelców do sądów fiskalnych pro consolatione odkładamy. **47.** Zawdzięczając przytem WIMci p. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego usługi koszta i prace, przy funkcyej deputackiej na przeszłym trybunale lubelskim podjęte, sześć tysięcy zł. polskich deklarujemy, którą to ziemi testyfikacyą pomieniony IMci p. stolnik sanocki gratissimo animo przyjąwszy cztery tysiące w ręce et in commodum tejże ziemi reponit, dwa tysiące zaś konwentowi franciszkańskiemu sanockiemu ustępuje i w ziemi przekazuje. **48.** Elekcyą komisarza ziemi sanockiej ponieważ na teraźniejszym sejmiku ob strictam capacitatem czasu teraz subsequi nie mogła, do przyszłego odkładamy sejmiku, marszałkowstwo zaś sądów fiskalnych sanockich i elekcyą marszałka nietylko anteriori laudo do tychże sądów odesłane ale ex practicata methodo et usu tymże sądom należące ad stubam iudicialem remittimus. **49.** IMci p. Lubkowi ponieważ w deklarowanych za niewolę szwedzką zł. stu do tych czas nie odebrał satysfakcyej zaczem mając commiserationem super sortes jego do tychże sądów fiskalnych obmyślenia jako najprędszej satysfakcyej pomienionej kwoty odsyłamy. **40.** Idąc przy tem exemplo tak ziemi lwowskiej jako i przemyskiej, które ex wielu respektów kosztów i prac IMci p. marszałka przez tak wiele sejmikow pomienionych naznaczyli rekompenzę, lubo ante [a]) periodum ultimam praesentium sancitorum ziemi naszej piewszego tysiąca zł. anteriori laudo naznaczonych drugie zł. tysiąc praesenti laudo dodajemy, które wraz złączoną sumę zł. dwa tysiące wynoszącą z podatków czyto czopowego czyto szelężnego tegorocznej kurrencyi pomienionemu IMci p. marszałkowi wypłacić non postreme autoritate praesentis laudi deklarujemy. **51.** Które te wszystkie sancita generału województwa naszego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczowskiego wyraziwszy nieodmiennem postanowie-

---

a) S. circa.

niem stwierdzamy. Chcąc zaś mieć reservatum in omnes casus consilium, sejmik teraźniejszy ad diem decimam quartam Maii w roku blisko przypadającym 1715 pod laską tegoż IMci p. marszałka limitujemy. Teraźniejsze zaś sancita nasze pro maiori robore IMci p. marszałkowi koła naszego ręką podpisać, pieczęcią communire et ad acta more solito wszystkich ziem województwa naszego podać zlecamy. Działo się w Wiszni die 11 Septembris 1714 Anno. Irzy A. Łączyński P. N. marszałek koła rycerskiego generału województwa ziem ruskich mp.

Castr. Prem. Rel. 498 p. 4025—4044 (brak ostatniej kartki); Castr. San. Rel. 208 p. 2191—2233; Castr. Leop. Rel. 500 p. 2645 2664; Castr. Żydacz. Rel. 88 p. 2010—2032; Rękp bibl. Potockich w Raju Nr. 25 l. 15.

237.

Wisnia, 11. września 1714.

Instrukcya sejmiku posłom do króla.

1. Instrukcya do najjaśniajszego króla IMci pp. posłom od generału województwa ruskiego z sejmiku wyszyńskiego dana die 11 Septembris 1714 anno. 2. Zostawało dotąd expectatione powrotu pańskiego województwo ruskie cum tota republica, która bez prezencyej jego pańskiej continuis agitatabur malorum incommodis, za której doniesieniem in venerationem idzie majestatu Jkr. Mci p. n. m. cum debito przez IMciów pp. posłów odzywając się homagio. 3. Idzie oraz cum lacrymis gementis populi ad beneficum pectus ojcowskiej klemencyej Jkr. Mci p. n. m. w tak ciężkich pressurach i przenikających serca nasze supra omnia retro passa dolegliwościach, kiedy po wytrzymanym impecie zawziętej iniquitatis fatorum na całą rzpltą od początku wojny szwedzkiej, a podczas niej oczywiście nieraz pokazanych wierności naszej ku majestatowi Jkr. Mci p. n. m. dowodach z ostatnim życia i fortun naszych azardem, cokolwiek statum nie tylko dawnej swobody szlacheckiej, lecz vel minnimae conditioni przyzwoitego szczęścia constituebat, signanter pod tę rewolucyą czasów w województwie naszem wszystko cale z gruntu jest wyrugowano. 4. I dla tego województwo nasze w teraźniejszych opressyej swoich reassumpcyach sub inconsveto auxyliarnej milicyej wojsk Jkr. Mci saskich onere gemendo, nie gdzie indzie tylko do klemencyi pańskiej utorowanym prawa i zwyczajów procedit gościńcem, stawia in obtutu zasłużonego respektu i niewygasłej pamięci najjaśniejszego króla IMci p. n. m. województwo nasze tot probabiles nienaruszonej nigdy wierności swojej ku panu actus, którą inviolabiliter przez lat kilkanaście inter tanta discrimina rerum dotrzymowało i dotrzymuje majestatowi Jkr. Mci p. n. m., pełniąc to wszystko sacrosancte, do czego obligatur. Jako ab adversitate postronnych potencyej tot desolationum vulnera poniosło, jako wiele rabunków et hostiles impetus ucierpiało, gdy palonych nieraz fortun okropne pożary z niewygasłej ku majestatowi Jkr. Mci przed całym światem jaśniały wierności, które incendia przeciwnej zawziętości własną krwią naszą na zaszczyt majestatu nieraz gaszone były. Za co województwo nasze pocieszniejszych w respektach pańskich mereri spodziewa się wdzięczności skutków. 5. Dla tego ante omnia WIM pp. posłom naszym należeć będzie cuncta praemissa z winną majestatowi Jkr. Mci p. n. m. reprezentować submissyą i wyrazić latiori deductione, że to co circa debitam modestiam upraszamy, jako jest rzecz aequitatis, tak bez wszelkiej stać się może trudności, kiedy Jkr. Mć p. n. m. lacrimis calamitosae reipublicae poruszony i gorącemi całej ojczyzny i województwa naszego interpozycyami, która innumeras gniewu Bożego poniosszy plagas, jeszcze dotąd w nieurodzaju i zgłodniałego pospólstwa pogrzebach eisdem flagitatur et tanta reipublicae incommoda do pańskiej swojej wziąwszy animadwer-

syej ukontentuje publica desideria et expectationem populi nieodwłoczną wojsk saskich ex visceribus regni ewakuacyą i jako najprędszym ad sananda vulnera sejmu walnego złożeniem, o co IMć pp. posłowie cum omni veneratione gdy upraszać będą, repraesantabunt oraz aequitatem prośby województwa naszego nie tylko fultam sprawiedliwością świętą per quam reges regnant, ale też wielu praw i assekuracyej Jkr. Mci na imię Boskie etiam super diplomata stwierdzonych o wyprowadzeniu od nas tej milicyej affidatam. 6. Przypomnią przy tem ciż IMć pp. posłowie circa omnimodam venerationem majestatu Jkr. Mci p. n. m. konstytucyą sejmu pacificationis 1699, z której Jkr. Mć p. n. m. tanquam in speculo widzieć może indefessum fidelitatis studium ku sobie rzpltej i województwa naszego, kiedy lubo w nieprzywykłych ciężkich na wolny naród praessurach non ad alia media ale ad media supplik udajemy się. 7. Jeżeliby zaś jakiekolwiek na rzpltą od zagranicznych potencyej intervienenda miały sperari pericula, assekurujemy w tem najjaśniejszego króla IMci p. n. m., że będąc tot edocti incommodis, sami w osobach naszych sine ullis auxiliis będziemy assystować Jkr. Mci i rzpltej et ab omni adversitate piersi nasze obponere przy dostojeństwie majestatu Jkr. Mci i rzpltej potrafimy; temi najjaśniejsi antecesserowie Jkr. Mci p. n. m. dostojeństwa swoje utrzymowali, temi granice państw rzptej rosprzestrzeniali, idem animus w sercach civium nostrorum et eaedem vires, które wolemy omnibus exponere casibus aniżeli tabescere consumptione zniszczenia generalnego, Caetera super probatam activitatem IchMć pp. posłów reponimus.

Rękp. bibl. Ossol. 287 p. 56(b) - 57(b).

238.

Wisnia, 5. września 1714.

Legacya sejmiku do ministrów cesarza Karola VI.

1. Instrumentum legationis una cum plenipotentia ad celsissimos et illustrissimos dominos ministros sacrae cesarae maiestatis magnifico ac generoso domino Stanislao Wisłocki ensifero zydaczoviensi ablegato palatinatus generalis terrarum Russiae ex comitiis particularibus eiusdem palatinatus datum Visnae die 11 Septembris 1714 anno. 2. Intererit magnifico ac generoso domino ablegato nostro imprimis eandem amicitiae et vicinitatis palatinatus nostri qvam totius reipublicae polonae celsissimis et illustrissimis dominis ministris sacrae cesarae maiestatis circa omnimodam magnorum nominum venerationem remonstrare tesseram et post haec disertiori sermone deferre nomine palatinatus nostri Russiae celsissimis ac illustrissimis dominis ministris sacrae cesareae maiestatis, quanta patimur praeiuditia et damna in regionibus nostris, utpote terris premisliensi sanocensi et districtu zydaczoviensi ad confinia regni Hungariae ditionum sacrae caesareae maiestatis adiacentibus, a dissoluta in immensum praedonum licentia, quae iam in tantum excreverit, ut ob continuas illarum excursiones, domos et fortunas concivium palatinatus nostri nulla teneat securitas, quae in amici regni regionibus multorum praebet ansam malorum. 3. Non ingreditur palatinatus Russiae enumerationem tantorum, quae a praedonum licentia passa sunt malorum, sufficiet enim recentissimum patrati criminis exemplum, a quo resonat Viennam usque innocuus sanguis concivis nostri magnifici ac generosi domini Joannis Łysakowski dapiferi ciechanoviensis crudelssima nece a praedonum licentia ex ditionibus regni Hungariae excurrentium suffocati et ex integra mobili substantia supra centum millium florenorum polonicalium excedenti numero spoliati, et dum intra limites Hungariae apud illustres et magnificos dominos generales in confiniis eiusdem regni permanentes ad tot requisitiones tam palatinatus nostri

quam magnificorum successorum praedicti magnifici Łysakowski dapiferi ciechanoviensis iustam vindictam sui obtinere non valet, quaerit eandem in suprema potestate ministeriorum sacrae caesareae maiestatis per magnificum ac generosum dominum ablegatum suum. Qui exposita eiusdem depraedationis serie exposcet nomine palatinatus nostri apud celsissimos et ill. dominos ministros s. c. maiestatis, ut tantum crimen recenter commisum in foederati regni regione, utpote terra sanocensi, alta consideratione comprehendere dignetur, et interposita autoritate sua eadem sacrae caeserae maiestati remonstrare velint, ita ut ex mandato s. c. maiestatis ad ill. et magn. dominos generales et officia ad id pertinentia ordinato omnimoda innocui sanguinis subsequatur vindicta et depredationis satisfactio, in futurum vero, ut tantis et similibus insolentiis exercendis opera celsissimorum ac illustrium dominorum ministrorum ponatur systema, ne confinia palatinatus nostri, in illis permanentes concives nostri, tantam ulterius patiantur iacturam. Quam expostulationem in praemissis palatinatus nostri idem magn. ac gen. dominus ablegatus singularissimo circa vicinam amicitiam cell. et ill. dominorum ministorum recommendabit favori. Insuper circa instrumentum et autoritatem characteris sibi commissi, inibit idem magn. ac. gens. dominus ablegatus modos et media cum celsissimis et illustrissimis dominis ministris s. c. maiestatis ad providendum in futurum securitatem concivibus palatinatus nostri in confiniis manentibus ab hac insolenti rabie. 4. Ad extremum exposcet idem m. ac. gsus. dominus ablegatus a cels. et ill. dominis ministris, ut non tantum superius expressa s. c. maiestati ipsi deferre velint, imo etiam eidem m. ac. gso. domino ablegato nostro apud s. c. maiestatem personalem admissionem et audientiam etsi privatam ad exprimenda oretenus haec omnia cum veneratione s. c. maiestatis efficere dignentur. 5. In quibus exponendis desideriis et expostulationibus palatinatus nostri Russiae disertori ore m. ac. gsi. domini ablegati nostri supplebit activitas. Hoc vero instrumentum propter maiorem fidem perillustri ac mfco d. mareschalco conventus nostri nomine totius palatinatus subscribere et sigillo communire iussimus. Datum Visnae sub tempus comitiorum particularium die et anno quibus supra. Georgius A. Łączyński succamerarius nouogrodensis palatinatus generalis terrarum Russiae conventus particularis visnensis mareschalcus.

Rękp. bibl. Ossol. 287 p. 91—91(b).

239.

Wisnia, 11. września 1714.

Sejmik do Denhofa miecznika koronnego marszałka generalnej konfederacyi sandomirskiej.

1. Ukontentowała była desideria rzpltej i województwa naszego et expectationem publicam przywieziona od WM p. i promulgowana województwom o ewakuacyej wojsk saskich ex visceribus regni najjaśniejszego króla IMci p. n. m. deklaracya. Aliści zamiast satysfakcyej swojej przeciwne odbiera skutki, kiedy pomieniona milicya nietylko żadnej dotąd do wyjścia z państw rzpltej nie czyni apparencyej, ale extrema pessimis i przenikające serca wolnego narodu supra omnia retro passa, ceraz nowemi extorsyami na fortuny szlacheckie imponit praeiudicia. Zaczem województwo nasze po tak wielu in praemissis tak do Jkr. Mci p. n. m. jako do JO księcia IMci prymasa tudzież do IMć pp. ministrów status doniesionych expostulacyach recurrit na ostatek w dolegliwościach swoich pro solatio do WM p., upraszając WM p., abyś poważną interpozycyą swoją przy rzeźwych praeiudiciorum rzpltej remonstracyach u Jkr. Mci p. n. m. nieodwłocznej ewakuacyej wojsk tych raczył

urgere successus. Przypomina województwo nasze WM p. ministerium manibus WM p. commissum marszałkostwa generalnej konfederacyej sandomirskiej w osobie WM p. od rzpltej lokowanego, które non alio fine, tylko naprzód ad stabiliendam securitatem majestatu Jkr. Mci p. n. m. a przytem na utrzymanie praw i wolności szlacheckich postanowiła, czego jakowe odbiera skutki od żalu wyrazić nie podobna, kiedy zamiast meliorationis praemissorum pod laską WM p. zdeptane prawa, depressae libertates i sacrosancte obserwowanej dotąd immunitatis stanu szlacheckiego żałosna et violenta nastąpiła oppressio i cokolwiek do komputu malorum dari może wszystko już practicatur. 2. Dla tego województwo nasze obiurat WM p. amore boni publici et compassione ginącej ojczyzny, jeżeli WMć p. powierzonej sobie od rzpltej prerogatywy i dalszego utrzymania pomienionej konfederacyej pretendujesz, abyś aktualną już wojsk tych ewakuacyą de plano ex visceribus regni procurare raczył, tak jako się WM p. prześwietnemu województwu samdomirskiemu assekurował i takowe wynalazł antidotum, któreby depressas sortes et inflicta rzpltej vulnera doskonale sanare mogło. Spodziewamy się z godności WM p. i nie tylko ex innato ale ex obligato tuendae libertatis zelo, że wszystko incomparabili activitate sua efficere możesz, i że po tak wielkich rzpltej opressyach od wojsk Jkr. Mci auxyliarnych, to wszystko cokolwiek pod tę rewolucyą czasów stanowi szlacheckiemu fatorum ademit iniquitas powrócono będzie et pristina reddetur cuique quies. Ażaliż kiedy rzplta securitatem majestatowi praw i swobód swoich tutamen na cudzych fundowała siłach? Ażali była zawsze capax dostojeństwa majestatów et integritates suas własnemi zaszczycała[a] piersiami? Ażali i teraz non idem viget animus w sercach civium i lubo po utraconych substancyach inter tot calamitates, ażali non eaedem vires znajdują się, któremi sine auxiliis alienis dostojeństwo majestatu Jkr. Mci utrzymać zawsze ab omnibus adversitatibus potrafimy. I gdy już po tak ciężkich enerwacyach datku nie staje, wolemy osoby nasze animumque mortis capacem na zaszczyt ojczyzny niosąc otwarte piersi omnibus exponere casibus, aniżeli tabescere consumptione zniszczenia generalnego przy ustawicznych o niegotowość naszą exprobracyach. 3. Że tedy ex praemissis expostulacye nasze w przezornej WM p. animadwerzyej iustum znajdą respectum, nie wątpiemy i że to przy aplikacyej WMci p. bez wszelkiej stać się może trudności, kiedy nie tylko racyą sprawiedliwości świętej i tak wiele praw i przysiąg Jkr. Mci p. n. m. na imię boskie rzpltej assekurowanych WMci p. dobrze wiadomych fulcimur documentis, ale też na ostatek super lacrymas gementis populi zgłodniałego ubóstwa przy gęstych pogrzebach dla odjętego ostatniego do pożywienia sposobu tutamur kompassyą, która pewnieby i nas dalej w jednymże tumularet grobie, jeżeliby zaś supra omnem opinionem desideria nasze przy tak słusznych remonstracyach votivum nie miały sortiri eventum. Manifestujemy się przed WM panem, że o te wszystkie rzpltej praeiudicia i ruiny nasze swego czasu in facie całej rzpltej WM p. upomnieć by się przyszło. Co tak coacti pressuris wyraziwszy, spodziewamy się meliora lapsis otrzymać, zostając intimo cultu etc.

Rękp. bibl. Ossol. 287 p. 54—54(b).

---

a) zaszczycali.

240.

Lwów, 21. listopada 1714.

Laudum sejmiku generalnego województwa ruskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo generału województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczowskiego, którzyśmy się tu do Lwowa przy oświadczeniu wierności na zaszczyt wiary świętej katolickiej rzymskiej i dostojeństwa majestatu króla IMci p. n. m. praw i wolności naszych pospolitem ruszeniem, na czas i sposób per lauda anteriora na sejmikach wiszyńskich generału województwa naszego et a communi na to assensu województwa całego przez uniwersały na to obwieszczające pro die vigesima prima Novembris anni prasentis millesimi septingentesimi decimi quarti militariter stawili, ten za najpierwszy zakładamy fundament akcyi naszych. Iże nie widząc należytej gotowości w rzpltej, którąby nec tuta magestas contra omnes adversitates, prawa, immunitates i swobody nasze utrzymywać się mogły, ani przez ustawiczne pressury stanów rzpltej i fortun naszych wojsko kwarciane rzpltej płatne być nie może, tedy demonstrując ochotę et promptitudinem ad fortia agenda na zaszczyt majestatu i ojczyzny naszej, ażebyśmy więcej auxiliarem manum exotici militis nie potrzebowali, stawiliśmy się more militari z tą intencyą utrzymywać to, co antecessorowie nasi sangvine zarobili. I dla tego, przy oświadczeniu naszem wierności królowi IMci p. n. m. przy uproszonym JWIMciu księdzu arcybiskupie lwowskim i innych JWIMciach księży biskupach uprosiliśmy z koła naszego WIMciów pp. Franciszka Bronikowskiego chorążego i IMci p. Aleksandra Wolskiego stolnika ziemi halickiej posłów do Jkr. Mci [1]), którzy to IMcie commissum sobie najpierwej mają negotium przy instrukcyej do JO książęcia IMci prymasa arcybiskupa gnieznińskiego i JWIMci księdza nuncyusza [2]) upraszać i traktować imieniem województwa całego, reprezentując iura reipublicae wolnego narodu, aby cum adminiculo JO JWIMciów księży arcybiskupów, biskupów, mediante do tego authoritate sedis apostolicae w osobie IMci księdza nuncyusza podziękowali najpierwej za wyprowadzenie wojska połowy saskiego Jkr. IMci i o drugą połowę sine pretensione ulla założonych kontrybucyi o zupełną upraszali ewakuacyą. **2.** Dlatego eo nomine naznaczyliśmy sobie pro relatione tego wszystkiego sejmik w Wiszni pod tąż laską WIMci p. Irzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego pro die decima quarta Jannuarii ani millesimi septingentesimi decimi quinti, non praeiudicando jednak limicie na sejmiku w Wiszni die undecima Septembris tj. in crastinum po deputackim deklarowanej, pro decima quarta Maii in anno millesimo septingentesimo decimo quinto tamże w Wiszni przypadającej, jako też czas i miejsce popisów na zawsze z należytem porządkiem anteriori laudo postanowionych tak i wszelkie in eodem expressa sancita praesenti laudo in toto approbujemy i one pleno in robore mieć chcemy. **3.** Aby zaś praesidium tutejsze lwowskie pro tuitione tej fortecy tudzież i fortun naszych nie ustawało, które bez supplementu subsistere by nie mogło, więc ex summa publica necessitate a do tego ex multis rationibus konserwacyi fortecy tej widząc potrzebę, postanawiamy uchwałą niniejszą pro hac sola vice tantum, nie chcąc in posterum praeiudicare prawom ex mente totius reipublicae Żydom nadanym, dogadzając zaś teraz tak ciężkim czasom, że już dobra ziemskie, duchowne i królewskie nieustającym i tak częstym non sufficiunt ciężarom, w samej tylko ziemi lwowskiej, aby Żydzi w miastach i miasteczkach i po wsiach mieszkający i arendy trzymający podatek ryczałtowy piętnaście tysięcy zł. p. za podaniem tej uchwały ad acta authen-

---

[1]) Instrukcya niżej N. 241. [2]) Instrukcya posłom do nuncyusza niżej N. 242, cf. 243.

tica ad manualem quietationem IMci p. Kampenhausa komendanta lwowskiego sine ulla depactatione kwitowego do rąk i dyspozycyej tegoż IMci p. komendanta lwowskiego żeby wypłacili i oddali jak najprędzej, sub rigore executionis super renitentes iniungimus. Którą to sumę piętnastu tysięcy po uczynionym przez starszych kahału lwowskiego obwieszczeniu et in praesentia drugich kahałów dyspartymencye, tę sumę nieodwłócznie na garnizon lwowski aby Żydzi wypłacili. To zaś pomiarkowanie przez starszych lwowskich aby proportionaliter było, sine aggravatione drugich kahałów postanowione i akceptowane sine reclamatione drugich iniungimus, hoc praecustodito, gdyby kahał lwowski secus nad należytą według teraźniejszej uchwały pomiarkowania proporcyą sobie folgując drugie kahały niezdolną aggrawował sumy inpozycyą, tedy salvam viam agendi pro repetitione u starszych lwowskich ukrzywdzonych miasteczek panom i possessorom rezerwujemy in foro competenti tj. w grodzie, albo gdzie się będzie podobało. I ten dyspartyment tak regulujący się respective mieć chcemy, nie po dawnemu jako kahały przed tem do ziemi lwowskiej należące jurysdykcyą swoją zasiągali Żydów, ale jako in sua circumferentia taryfa ziemie lwowskiej miast, miasteczek i wsiów continetur w grodzie w sobie, do takiej teraz miasteczka secundae classis przez starszych kahału lwowskiego na wypłacenie summy tej aby pociągane były proporcyej, ile drugich kahałów extensa przedtem, teraz praesenti laudo coarctata zostaje iurisdictio mieć chcemy. Według którego dyspartymentu od samych lwowskich Żydów odebrawszy IMć p. komendant certum quantum, co na nich przypadnie ad complementum piętnastu tysięcy, po innych ziemiach do ziemi lwowskiej należących za assygnacyami starszych lwowskich ludźmi swoimi exekwować ma, jako mu które miasteczko z dyspartymentu podane będzie. Cokolwiek zaś na tygodniowe lenungi kahał lwowski miejski proprio aere tego roku przez kilka miesięcy, nie referując się do innych kahałów od zaczęcia tygodniowego garnizonowi temu płacenia z likwidowanej sumy wydał, tedy tenże kahał lwowski miejski takową sumę, quae et quanta pokaże się wydatku na lenungi summa, one potrącić ma w teraźniejszym podatku, którego to rachunku aby był prawdziwy i jaki wynikać będzie wydatek na lenungi dojrzeć sobie tego drugie kahały mają. 4. A że przy tem pociągnieni byli chrześcianie tak w mieście jako i na przedmieściu mieszkający do płacenia lenungów na tenże garnizon, w czem obligowany był magistratus lwowski do tegoż płacenia lenungowego, tedy ponieważ teraz na Żydów ryczałtowa włożona jest suma dla konserwacyej garnizonu tego, przeto in posterum wolni być powinni, od sustentowania lenungami ludzi na garnizonie tutejszym lwowskim będących, chrześcianie. A że ta suma propter alleviationem chrześcianom in summa penuria uchwalona jest na kahały, praecustodit sobie ziemia lwowska, aby na żadne insze expensa przez IMć p. komendanta tutejszego nie poszła, tylko presse na lenungi same żołnierzom obrócona była. 5. Od tego zaś podatku na Żydów w ziemi lwowskiej uchwalonego, sortes IMci p. Stanisława Wisłockiego w Kamienopolu i Podhorcach zostające, w którychby Żydzi arendarze do części IMci p. Wisłockiego należące znajdowali się, vigore laudi praesentis uwalniamy, praecustodiendo sobie przy tem, że uchwalony podatek piętnaście tysięcy na Żydów w ziemi lwowskiej, aby in rationibus podatkowania zapłaty wojsku tejże ziemi lwowskiej potrącony był, jeżeliby tego skarb w pogłównem Żydom nie przyjął. 6. Interes podjętej pracy IMci p. pułkownika Gietkina pro gratitudine na przyszły pro relatione IMciów pp. posłów naszych do Jkr. Mci sejmik odkładamy. 7. Ad complementum zaś destynowanych ad consilium deputatów do IMci p. kasztelana lwowskiego, ponieważ fatis cessit IMć p. Mrozowicki sędzia lwowski, tedy na jego miejsce dodajemy IMci p. Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego. 8. Którą to uchwałę generału województwa naszego i ziem do niego należących, w kole rycerskiem we Lwowie vigore zjazdu teraźniejszego we wszystkiem utwierdzamy, et pro maiori firmitate tego przy przyciśnieniu pieczęci ręką własną JWIMci p. kasztelana lwowskiego podpisać

obligowaliśmy. Działo się we Lwowie die vigesima prima Novembris millesimo septingentesimo decimo quarto anno. Stanisław Józef z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski mp.

Castr. Sanoc. Rel. 288. p. 2233—2242; Fasc. Cop. Castr. Leop. 18. p. 1933—1938; Fasc. Cop. Castr. Prem. 75. p. 4235—4239; Castr. Zydacz. Rel. 88. p. 2314—2320; Castr. Leop. Prot. Rel. 624. p. 1—4.

241.

Wisnia, 21. listopada 1714.

Instrukcya sejmiku dana posłom do króla.

1. Instrukcya do najj. króla IMci Augusta die 21 Novembris 1714 z kongresu generału województwa ruskiego. 2. Wypróbowane dobrze per tot calamitates et violentos na całą rzpltę fatorum impetus województwo ruskie w nienaruszonej ku majestatowi Jkr. Mci p. n. m. zawsze zostaje wierności z nieodmiennym życzliwości i z powinną przed majestatem pańskim Jkr. Mci przez IMć. pp. posłów stawa dowodem. Pokazało dotąd demonstrative województwo nasze niezmazaną nigdy inter adversitates ku majestatowi pańskiemu wierność, kiedy nie uważając et belli minas et cineres widząc fortun swoich stetit infractum wpośród skombinowanych na siebie przeciwności, tę tylko mając w respekcie pańskim nadzieję, iż go miały circumdare za to wdzięczności dowody. Nie szuka i teraz per adversa zdeptanych praw antidota, ale w ojcowskim Jkr. Mci sercu super aerumnas kompassyej, o którą demissa supplikuje veneratione, nie insze przedsiębierze sposoby województwo nasze, ale reprezentującą walnego sejmu pacificationis konstytucyą arbitrio majestatu pańskiego utwierdzoną anni 1699 całą rzpltą przez nią assekurowaną, iże sine consensu generali statuum regni nigdy wojska ullo praetextu wprowadzone być nie miały in viscera regni, reservando rzpltej casum non adimpletionis pro iure permisso a pogotów nullo tributo gravandam rempublicam obiecując. 3. Nie inszą jednak teraz zabierało się województwo nasze do porządków wojennych intencyą, tylko ażeby się pokazało być w gotowości pro tuenda magestate własnego pana repraesentando promptitudionem wrodzonej in pectore ochoty, sposobiąc się circa avitas libartates wolnemu zawsze dać zaszczyt narodowi polską szablą, non manu auxiliari, ale confisi łaskawej Jkr. Mci deklaracyi wyprowadzenia wojsk saskich ex visceribus regni do państw swoich dziedzicznych compositis velis wraca do domów swoich, za których wyprowadzenie wojsk auxyliarnych demissa dziękuje veneratione a o zupełną z tej pozostałej[a] części bez pretensyi żałownej kontrybucyi uprasza ewakuacyą, ile kiedy po uśmierzonych od oryentalnej ściany tempestątes nulla sunt więcej pericula ale cuncta tranquilla, kiedy et discordes concivium animi przyszedłszy ad corpus reipublicae nierodzielną in favorem magestatu Jkr. Mci łącznością cum republica konfidencyą. 4. Pulsat ostium ojcowskiego serca ziemia halicka jako pars integralis[b] województwa naszego, szuka i ta przez najniższą instancyą naszą clementiam magestatu pańskiego, będąc concussa turba malorum a prawie e cineribus suis przez różne hostilitates publicas wyniszczona, ad eadem z całem województwem concurrit vota, zarówno upraszając bez pretensyi kontrybucyi założonych wojsk Jkr. Mci ex visceribus regni ewakuacyą. A jeżeliby na kogo znajdowały się jakowe molimina contra magestatem oraz et contra rempublicam, aby takowe osoby mandatami zlecił Jkr. Mci compellare przed sąd rzpltej, nie kaptywując szlachty et bene posses-

a) posonitej. b) integrans.

sionatos ani iure victos, jako i IMci p. wojewodę ruskiego, aby Jkr. Mć nie czekając sejmu ex paterna clementia raczył patrio solo et iuribus rzpltej ex detentione[a]....

Rękp. bibl. Ossol. 66 p. 103 (b)—104.

242.

Wisnia, 21. listopada 1714.

Poselstwo sejmiku do nuncyusza Grimaldiego.

1. Instrumentum legationis ad illustrissimum excellentissimum dominum Hieronimum Grymaldi archiepiscopum edessensem nuntium sanctissimi domini nostri Clementis papae XI et sanctae sedis apostolicae ad serenissimum regem regnumque Poloniae et Magnum ducatum Lithvaniae magnificis ac generosis Francisco Broniewski vexillifero et Alexandro Wolski dapifero terrae haliciensis legatis a palatinatu generali terrarum Russiae datum ex congressu Leopoli die 21 Novembris 1714. 2. Inter publicas reipublicae polonae aerumnas, ubi nos pressit ingens turba malorum non alia nobis, inest inter primas considerationes sollicita cura, nisi sanctae fidei ortodoxae conservatio atque fidelitatis sincerae erga sacrae regiae maiestatem domini nostri clementissimi manutentio. Non leve praemissorum palatinatus noster Russiae dedit documentum, dum inter aestus bellorum mansimus infracti et nulla in his calamitatibus inventi sumus mutabiles adversitate. Credidimus hucusque nos invenisse sortes meliores et ad exoptatum iam pervenisse finem, dum firma pax ab oriente illuxit populo et exoticarum potentiarum cum calamitoso nobis per haec tempora pondere cessavit metus. Haec omnia esse in tranquillo, sola prudentia Dei et sollicita ad id cura illustrissimi palatini Masouiae legati sacrae regiae maiestatis et reipublicae ad portam Ottomanicam totum nostrum reliquit regnum. 3. Sed dum introductae saxonici exercitus legiones ultra spem nobis datam multiplicant afflictiones populorum et pro conservatione earundem praemimur inviti in libero regno impositione tributorum, ad quae nec legibus regni servandis non obligamur, sed et tanto oneri impares sumus, proinde affictionibus nostris quaerimus solatia et illa reponimus in authoritate sanctae sedis apostolicae uti partis communis et primi conservatoris totius christianitatis, ad quam profunda veneratione per illustrissimam excelentissimam dominationem vestram supplicamus, ut hac mediante clementiam sanctae regiae maiestatis assequamur. Exhaustus populus, desolata funditus per continuas contributiones nobilium bona, attritum summa egestate ecclesiarum in hoc regno patrimonium, nec non in bonis nostris sufficere ad alimentationem propriam capaces reddit nec servire debito permittit in ecclesiis et monasteriis habitantes per diminutionem proventuum pro conservatione cultus divini in omnibus in universum fere locis adimit possibilitatem sustentandi se at insuper consideranda et curanda sunt, ne cum extremis in posterum ventura sit periclitante iam in regno catholico cum libertate nostra fidei orthodoxe iactura. 4. Visum igitur est nobis circa interpositionem authoritatis illustrissimae dominationis sollicitis precibus atque persvasionibus per celsissimum principem primatem regni atque illustrissimum archiepiscopum leopoliensem illustrissimosque episcopos palatinatuum nostrorum paternum sacrae regiae maiestatis pulsare pectus, quatenus nos ex sua clementia circa avitas libertates iuriumque reipublicae firmitatem, pactis conventis appromissam ac stabilitam conservare dignetur, ne amplius non practicatis unquam a saeculis liberae genti gravemur tributis, spondentes sacrae regiae maiestati pro conservatione sanctae fidei romano-catholicae, tuenda magestate, iuribus

a) wypuścić.

reipublicae atque libertatem servandam, pectora et personas nostras ad arma capaces, quamvis necessitate reipublicae contra omnes ferre et opponere adversitates sine auxiliis exotici militis funditus regnum statusque omnis bona desolantis sufficere posse, quorum, ut plenissima subsequatur evacuatio ex toto regno, per interpositionem excellentissimae dominationis nomine publico remonstrabunt legati. 5. Caeteraque omnia ad desideria et vota populorum servientia activitati magnificorum legatorum nostrorum circa omnimodam illustrissimi et reverendissimi domini a nobis veneratione reservata sunt et ad praemissa gratiosam per interpropositionem authoritatis excellentissimi domini ad sacram regiam maiestatem expectabunt declarationem. Hoc vero instrumentum legationis ad maiorem dandae suae fidem generalis terrarum palatinatus Russiae congressus ad haec subscribenda et sigillo proprio firmanda nomine publico obligavit.

Ręk. bibl. Ossol. 66 p. 102 (a)—103.

243.

Wisnia, 21. listopada 1714.

Mowa posła sejmiku do nuncyusza apost.

Oratio ad eundem nuntium.

1. Cum tota Polonia tanto incendio mali adusta, molle bellorum pressa et opressa, solas propemodum ruinas non sine gemitu populi spectet et iniecta plus quam hostili manu aris focisque incendia lacrimis solummodo extingvere cogatur, cum denique sub serenissimo Augusto Poloniarum rege angusta rerum tempora patriae legibus ultimum minantur exitium, illud nempe abstergendarum lacrimarum spectat solatium, ut ibi manare desinant, ubi compassione et clementia Clementis XI papae sanctissimi mota et in sinum coniecta consolerentur. Et quo securius afflictae Poloniae, oppressae patriae, calcatae reipublicae, contempti publici assensus vota dirigentur, nisi ad te excellentissime ac reverendissime domine, aut tui digna intercessione, qui non novercante manu sed ordinaria matris ecclesiae benignitate prius ante aras magnitudinis tuae beatos efficis, antequam a te auxilium implorare auderent. 2. Illi ergo proceres palatinatus nostri Russiae affidati stimulo, te in protectorem suum eligere vellent, qui lugere nollent, tot concussi Saxonum malis et sub tanto tributorum gementes pondere depredati, ex bonis enudati, exules e patrio solo, sola voce tantum in fatis reservata opem a te implorant, sub tuam munificentissimam manum recurrnt, quam deosculantes, proni ad plantas vestrae excellentissimae dominationis devolvimur. Dixi.

Ręk. bibl. Ossol. 66 p. 103 (a).

244.

Wisnia, 14. maja 1715.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszeńskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się tu do Wiszni na miejsce consultationum zwykłe pro die decima quarta Maii na sejmik ex limitatione przypadający, takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę. A naprzód zaczynając obrady nasze od chwały Boskiej, którego prowidencya osobliwa per tot calamitates czasów et bellorum pericula dotąd całe królestwo nasze ab ultimo casu ostatniego

upadku utrzymowała i utrzymuje, przy intercessyej świętych patronów polskich, zawdzięczając tedy qua possumus gratitudine i dalszej patronów świętych oddając się opiece, kiedy hac fruimur felicitate, że święty Stanisław Kostka szlachcic polski od lat stu kilkudziesiąt osobliwy protektor ojczyzny naszej, aż teraz za wieków naszych otrzymał dekret canonisationis, subvenit całe województwo na te expensa uchwalonym podatkiem według niżej wyrażonej po ziemiach generału naszego dyspozycyej, upraszając tego świętego, aby ulteriori cura et protectione non desit utrapionej ojczyźnie naszej, jako już tyle dokumentów protekcyej jego uznawała in ultimis periculis et bellorum casibus, o czem chocimskie testantur actus. **2.** A ponieważ zaś IMć p. Broniowski chorąży halicki a poseł województwa naszego do n. króla IMci p. n. m. uproszony, niemając zlecenia w żadne z oberberkomissaryatem Jkr. Mci saskim wdawać się kapitulacye, jednak contra consensum nas wszystkich w nie wszedł cum summo detrimento województwa całego, dla tego zlecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, ażeby przeciwko tej kapitulacyej i assekuracyej tegoż IMci p. chorążego halickiego, solenną imieniem tego województwa zaniósł manifestacyę ad quaevis acta województwa naszego, ponieważ tasama kapitulacya tem większy imponit na województwo nasze ciężar przez rekognicyą taryfy millesimi sexcentesimi sexagesimi primi tak wielu konstytucyami abrogowanej, przeciwko której jako toties reklamowanej i w grodach województwa naszego nie znajdującej się temuż IMci p. marszałkowi manifestować się w tejże manifestacyej zlecamy, inhaerendo dawnym o toż samo manifestacyom i jako tę taryfę gravaminosissimam, nullo iure nisi impositiva lege na nas włożoną, sufferre et acceptare nie możemy, tak ją et praesenti laudo reclamando, nim dalsza za ułatwionym czasem z nowych rewizyi nastąpi koekwacya taryfy, nie inszą do wszelkiego podatkowania agnoscimus taryfę po wszelkich ziemiach w całem województwie naszem, tylko anni millesimi septingentesimi decimi a w roku przeszłym tysiącznym siedmsetnym czternastym die sexta Augusti na sejmiku wiszyńskim reformowaną. **3.** Z i e m i a l w o w s k a z powiatem żydaczowskim zaczynając jako się wyżej wyraziło od chwały Pana Boga i świętych jego, cuius laus in sancitis eius, ponieważ na przeszłym blisko sejmiku, z którego praesens reassumptio deklarowała się in honorem świętego Stanisława Kostki naszego Polaka i pierwszego całej Polskiej patrona (którego solennis in album sanctorum gratia et benignitate sanctissimi Clementis undecimi papae imminet inscriptio, ex genuina gratitudina na tym sejmiku obmyśleć pro expensis impensam praesentibus in ipso effectu tęż deklaracyę adimplet, kiedy z każdego dymu na taryffę millesimi septingentesimi decimi alias żydaczowską układa i stanowi contributionem fumalem per florenos ex fumo curri solitam po zł. ośmiu nemine excepto, sub rigore solito executionis in tempore praefixo non solvendae. Z tejże pomienionej kontrybucyej cedere debet zł. tysiąc OO. Bernardynom konwentu lwowskiego na reparacyę murów. Do której wybierania uproszony IMć p. Tomasz Orzechowski z ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego, który absque omni praetensione groszowego i kwitowego wybierać ma we Lwowie, a ziemia pomieniona quam promptissime ad gloriam promovendam tak wielkiego s. patrona, lubo przy tak strasznem zniszczeniu swojem nie wkładając na poddanych per tot calamitates zrujnowanych, ale z worków własnych zapłacić według wyrażonej taryfy deklaruje pomienioną kontrybucyę Kurrencya zaś tego podatku zaczynać się ma a die prima Junii anni praesentis, a kończyć się będzie powinna die prima Augusti durando przez dwa miesiące. **4.** Po wybranym zaś podatku pomienionym, albo in casu niedobrania takową IMci p. exaktorowi dajemy dyspozycyą, ażeby cokolwiek odbierze sumy, te OO Jezuitom do rąk IMci księdza Orzechowskiego jako prokuratora całej prowincyej oddał, tudzież OO. Bernardynom proportionaliter. **5.** Delaty zaś aby do grodu oddał, które gród przez swego sukkolektora exekwować ma cum executione militari. **6.** A że na tęż ziemię lwowską i powiat żydaczewski subito et insperate kontrybucya wojsk auxyliarnych w roku blisko przeszłym, bo w dawniejszym taż ziemia

i powiat żydaczewski niepłaciła onej, ale na wojsko koronne in vim tejże pewną wypłacała sumę, w tym zaś przeszłym roku, która hucusque durat niespodziewana nastąpiła zaraz z exekucyami wyżej wyrażona kontrybucya i lubo dwie racie wypłacone jeszcze i trzecia praetendebatur, zaczem inito we Lwowie in congressu consilio, zaciągniona jest suma od WIMci p. podkomorzego tejże ziemi na okupienie całej ziemi i zatrzymanie nieznośnych exekucyi i extorsyi, tanta quanta sufficeret pro impensis et expensis praetendentium, zaczem cum debita gratitudine et gratiarum actione pomienionemu IMci p. podkomorzemu et recompensatione summy danej na tymże kongresie podatek ziemiański szelężnego dwoistego tak w mieście Lwowie jak i po miastach, miasteczkach primae et secundae classis w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczewskim będących puszczamy temuż WIMci podkomorzemu na sądach fiskalnych i na teraźniejszym sejmiku tak ziemia approbuje i do dyspozycyej pomienionego IMci ad annum integrum oddaje, salvo calculo in expiratione cursus pomienionego podatku na sądach skarbowych per tenutarios tenże podatek administrujących, IMciów pp. Marka Drogomira cześnika chełmskiego i Józefa Sokolnickiego podstolego żydaczewskiego od WIMci podkomorzego lwowskiego do administracyej tego podatku naznaczonych. 7. A że w tym podatku w mieście Lwowie przez różne przeszkody i protekcye ziemia ponosi szkodę, zaczem jako na sądach fiskalnych uczyniła sobie cyrkumskrypcyą kurrencyi tego podatku przez deklaracye in anno praeterito millesimo septingentesimo decimo quarto sabbato post festum Sancti Martini, tak one authoritate laudi praesentis approbujemy sub rigoribus legibus regni descriptis, per renitentes et contravenientes tej deklaracyej extendendis. 8. A że tenże podatek prorogowany jest na wypłacenie długów ziemiańskich, których jest co niemiara, tedy konserwując in toto anteriora lauda, w tychże długach laudata, do tegoż omnes praetendentes referujemy praesenti laudo. Jednakże assygnacya pomienionego WIMci p. podkomorzego (lubo per deceretum sądów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego in anno praesenti lato odesłana jest do IMci p. podskarbiego koronnego) wypłacona być powinna z teraźniejszego podatku. 9. Także IMci p. Alexandrowi Wolskiemu stolnikowi halickiemu pro legatione do króla IMci, in qua legatione multa passus tak na honorze jako i substancyej, w czem uproszony IMć p. marszałek generału naszego, aby conveniat listem JWIMć p. marszałka w. koronnego pro indebita et incompetenti super ipsum disiudicatione. Ziemia zaś nasza pro singulari od siebie recompensatione legacyej i strat jego z tegoż podatku deklaruje IMci zł. dwa tysiące i przed inszymi konkurentami, oprócz assygnacyej WIMć p. podkomorzego i długu realnego i IMci p. Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, także i IMci p. marszałka generału naszego, którego merita instantaneam satisfactionem za tak wielką pracę przy częstych reassumpcyach po nas wyciągają, pierwszy ma być i do wypłacenia naznacza. 10. Przy tem już to od lat kilku tot laudis sejmiku naszego deklarowany do zapłacenia dług JWIMci p. Stanisława Józefa z Pleszowic Fredra kasztelana lwowskiego zł. ośm tysięcy, w której żadnej do tych czas nie odebrał satysfakcyej. Także WIMci p. Mikołajowi z Tęczyna Ossolińskiemu podczaszemu żydaczewskiemu za poselstwo do Jkr. Mci niewypłaconą sumę inter primos pomienionym IMciom zapłacić obligujemy się z wyżej wyrażonego podatku szelężnego. Nie przepominając in recenti podjętej w legacyi wiedeńskiej pracy IMci p. Stanisława Wisłockiego miecznika żydaczowskiego, któremu similem satisfactionem z tegoż szelężnego faciendam deklarujemy. 11. Taż ziemia na pomienionym kongressie lwowskim attonita ad subitas executiones auxiliarium, które nas wprzód niżeli kontrybucye publikowane inundaverunt, arripuit medium commitere IMciom pp. komisarzom ziemi tejże totum negotium kombinowania się z komissaryatem i invigilare, aby taż ziemia żadnej nie miała od kogokolwiek prewaryfikacyej i to commisit, aby półtora tysiąca dymów z klemencyej pańskiej kondonowane ziemiom generału wiszyńskiego i in dispositionem onych dane nie były applikowane prywatnym, ale aby cedant in publicum,

z których półtora tysiąca dymów cessit na ziemię lwowską sześć set dwa i pół dymu a już cesserunt in privatum, ale za staraniem pomienionych IMciów pp. komisarzów rewokwane są ad commune et pro persoluto ad complementum niedochodzącej sumy pretendowanej przyjęte. I ciż IMcie pp. komisarze peracta calculatione z komissaryatem zastanowili exekucyą i od trzeciej raty ziemie evicerunt, tedy i to statutum na tamtem miejscu approbuje i IMciom pp. komisarzom cum debita obligatione należącej rekompenzy za pracę ich dziękuje i za koszta tak na rezydencyi jarosławskiej jako i drogę warszawską erogowane po zł. trzy tysiące deklaruje. **12.** Mając wzgląd na desideria bez suplikę in medium generału naszego daną miasta Lwowa, które opprimitur lenungowaniem garnizonu tamecznego, tedy i w tem zleciliśmy WIMci p. marszałkowi generału naszego, aby supplicem libellum do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego promoveat miasta tego, które non sufficit tantis oneribus, toż zaś samo miasto admonet, aby drogi tak zepsowane reparować kazało, ponieważ ab aevo ma na to do miasta adiuncta wsi i poddanych a do tego i w teraźniejszej kontrybucyej saskiej allewiacyą znaczną, kiedy per medium tj. pięć set dymów onemu opuszczone. Ziemia zaś paratis supplet et de facto supplevit, id que ad instantiam cuisvis w nienaprawieniu dróg in omni iudicio et foro vadio et vadiis succumbendis temuż miastu dawną deklaracyą niezapłacone zł. tysiąc zapłacić z tegoż podatku naznaczamy. Mając przy tem respekt na prace i fatygi IMci p. Gethena pułkownika wojsk Jkr. Mci i rzpltej, jeżdżącego po kilku razy w interesach województwa całego do IMci p. generała Baudysa, zawdzięczając tedy wyżej wyrażonemu IMci p. pułkownikowi pomienioną pracę ad complementum deklarowanych IMci z całego generału dwóch tysięcy zł. do których wypłacenia wszystkie ziemie ex portionibus suis concurrunt, nasza ziemia lwowska zł. siedm set z czopowego podatku lubo szelężnego zapłacić deklaruje; IMci p. Słotwińskiemu przez ogień zrujnowanemu z ziemi naszej insistendo anterioribus laudis i deklaracyom naszym zł. pięć set naznaczamy. **14.** Ziemia przemyska konformując się ad sancitum ziemie lwowskiej jako pierwszej in ordine generału całego eiusdem pro exemplo ducta, nie skąd inąd zaczyna obrady swoje, tylko od chwały Boskiej, cuius potestate cuncta stabiliuntur, i gdy desunt humana consilia w teraźniejszych rzpltej konjunkturach recurrit ad divina przez interpozycyą świętych patronów, między którymi będąc tot exemplis edocta in desperatis rzptej casibus o wielkiej św. Stanisława Kostki recenter kanonizowanego protekcyej, na której expensa pro possibilitate sua succurendo naznacza z dymu podatek po talaru bitemu na taryfę w roku przeszłym tysiącznym siedmsetnym czternastym die sexta Augusti na sejmiku stanowioną ze wszystkich generaliter dóbr ziemi naszej sine omni exceptione hoc adiiciendo, że pomieniony podatek ad pium opus uchwalony, dla tak wielkiego świętego chwały i osobliwego patrona korony polskiej, jako benevole ex affectibus nostris postanawiamy, tak aby ten niewkładając na poddanych naszych ciężaru, per tot bellorum incommoda zrujnowanych, z własnych mieszków naszych był wypłacony, do którego podatku in simili na chwałę p. Boga naznaczone i deklarowane sumy iungendo, które w satysfakcyach swoich do tych czas osychają, aby z tegoż podatku wypłacone były naznaczamy, jako to na szpital św. Stanisława biskupa krakowskiego do Rzymu niezapłaconych zł. półtora tysiąca, na assygnacyę oschłą IMci księdza Ostroroga deklarowanych in honorem św. Kajetana na fundacyę zawałowską zł. tysiąc, Wielebnym pp. Benedyktynkom konwentu przemyskiego za Sanem zostającego na reparacyę klasztoru wielkiej już ruinie bliskiego od wody na takowąż assygnacyą oschłą zł. dwa tysiące, Wielebnym OO. Karmelitom konwentu hussakowskiego z teraźniejszej deklaracyej zł. półtora tysiąca, któreto wszystkie wyrażone largicye aby z tegoż noviter postanowionego podatku były wypłacone iniungimus. **15.** Kurrencya pomienionej exakcyej zaczynać się ma a die prima Junii anni praesentis a kontynuować się będzie ad diem primam Augusti przez dwa miesiące. W którym czasie obligujemy

się wszyscy praesenti laudo sub rigoribus legibus regni descriptis super retentoribus contributionum constitutis pomieniony podatek ex facultatibus nostris komportować do Przemyśla do rąk IMciów pp. komisarzów na to od nas uproszonych, którzy jako z ochoty hoc obsequium na siebie assumpserunt, tak bez wszelkiej rekompenzy groszowego kwitowego ten podatek odbierać mają. **16.** Naznaczeni zaś są do pomienionego podatku wybierania w partyej za Dniestrem WIMć p. Mikołaj z Tęczyna Ossoliński podczaszy żydaczewski, między Sanem a Dniestrem WIMć p. Sebastyan Charczewski podstoli ziemi sanockiej, za Sanem zaś WIMć p. Jan Humnicki stolnik żydaczewski, którym IMciom takową dajemy dispozycyą, ponieważ hoc intuitu ten podatek uchwalony, aby quam primum complementum chwały swojej wziął św. patron korony polskiej ad computum inter sanctos et per consequens aby cives patriae widzieli się sua pace beatos, tedy obligamus IMciów pp. komisarzów, aby wybraną sumę, quae et quanta provenerit in massam skomputowawszy (i z niej wytrąciwszy tylko sześć tysięcy zł. p. na wyżej wyrażone konwenta i szpital św. Stanisława należących), wszystką sumę jakowa ex computu ziemie przemyskiej dymów pokaże się, ante omnia et sine mora ad manus IMci księdza Orzechowskiego jako prokuratora całej prowincyej et particulariter huius actus oddawali. Resztę zaś wypłaconą, ut superius expressum, wraz złączoną sześć tysięcy zł. wynoszącą między klasztory i szpital św. Stanisława do Rzymu według dyspozycyej w temże laudum wyrażonej podzielili. In quantum by zaś ob renitentiam IMciów concivium nostrorum (o której przecie pro tam pio opere nie tuszymy) pomieniony podatek doskonale nie mógł być in tempore praefixo wybrany, tedy intervenienti hoc casu IMcie pp. komisarze nasi cokolwiek wybiorą, to wszystko tak na kanonizacyę św. Stanisława, jako też i na insze wyżej wyrażone klasztory proporcionaliter dyspartymentować mają, delatę zaś renitentium do grodu podać, którą aby hoc casu gród przez subdelegata na to ordynowanego subministrata executione militari ex bonis renitentium practicato usu cum poenis usitatis exekwował i exekwowawszy wybraną sumę secundum dispositionem praesentis laudi cui provenit realiter oddał authoritate praesentis laudi zlecamy. **17.** A że przeciwko pomienionemu podatkowi zaszła była kontradykcya IMciów pp. Humnickich ex ratione intentowanego procesu Wielebnych OO. Jezuitów kollegium przemyskiego przeciwko IMciom, więc że IMć ksiądz Orzechowski facilitando contradictionem deklarował się in facie całego sejmiku dawszy na to i skrypt pomienionym IMciom pp. Humnickim, że od IMci księdza rektora przemyskiego w tej sprawie jako in causa minoris importantiae będą kwitowani IMcie pp. Humniccy z zaczętego processu, tak ea conditione ustąpili kontradykcyej swojej, jeżeli in affectu pomieniony kwit in forma solita otrzymają, w czem in quantumby frustari mieli i najdalej we cztery niedziele ab actu sejmiku nie otrzymali satysfakcyej według danego IMci księdza Orzechowskiego skryptu, tedy tego podatku kurrencyą cassandam et annihilandam praecavent sobie praesenti laudo. **18.** Accedendo zaś do partykularnych ziemi naszej dyspozycyej, ponieważ invitis nobis włożoną kontrybucyę na województwo nasze przez wojska Jkr. Mci auxyliarne ziemia nasza subire musiała, w której płaceniu quanta poniosła detrimenta, nie mając komisarzów swoich przy komisaryacie saskim, a za tem nie mając informacyej in quem usum obróciły się kondonowane dymy z łaski Jkr. Mci na ziemie nasze provenientes, ex summa półtora tysięcy dymów całemu generałowi defalkowanych dymów siedmset dwadzieścia, które aby in usum privatorum nieszły, ale tak jako w ziemi lwowskiej cedant in publicum emolumentum ziemi, zaczem ad investigationem tego i do pomiarkowania się doskonałego w decessach i niedobraniach wszelkich tak jako ziemia lwowska przez IMciów pp. komisarzów swoich porachowała się z IMcią p. komisarzem Knoblem, uprosiliśmy ex unamini consensu za komisarzów ad indagationem praemissorum WIMciów Ignacego Wasilewskiego starostę narewskiego, Jana Mniszka podstolego żydaczewskiego, Jana Siemińskiego stolnika, Konopackiego podstolego nowogrodzkich, których IMciów pp.

komisarzów vigore praesentis laudi do pomienionej komisyej destynujemy i aby według wyżej wyrażonej expressyej exemplo IMciów pp. komisarzów ziemi lwowskiej we wszystkiem doskonale porachowawszy się z IMcią p. komisarzem Knoblem na przyszłym sejmiku doskonałą nam uczynili relacyą, oraz, jeżeliby jakowe miały intervenire pretensye in futurum, aby onym obviare starali się. Aby zaś dokumentalniej wydawanie pomienionych kontrybucyi z ziemie naszej pokazało się obligujemy, wszystkich IMciów pp. obywatelów ziemi naszej, ażeby in spatio dwóch niedziel po skończonym sejmiku naszym wszyscy IMcie kwity swoje do grodu przemyskiego przysyłali, które gród sine ullo et minnimo salario konnotować ma a konnotowawszy kwity przywożącym nazad oddawać. **19.** Doniesiony na sejmiku naszym przez JWIMci p. kasztelana przemyskiego licentiosus ausus niektórych mieszczan przemyskich, którzy ważyli się teraz recenter poprzedawać armaty z cekauzu, nie mając do tego od ziemi concessam sibi facultatem a nadto nie obserwując aresztu imieniem JWIMci p. kasztelana przemyskiego o to officiose zaniesionego, lubo przez tychże mieszczan delegowanych na sejmik nasz cum desideriis suis egestate populi et necessitatibus na różnych pozaciąganych długów wypłacenia przy ciężkiej ruinie miasta excusabatur, jednak nietylko chcąc fundamentalius investigare circumstantias rzeczy et vindicare iniuriam ziemi w wyprzedaniu dział et inquirere za czyim konsenzem i przez kogo, ale też chcąc rewidować spustoszenia pomienionego miasta tudzież na bramach, basztach, cechach, za co strzelba, prochy i ammunicye znajdują się naznaczamy ex consensu województwa naszego komissyą, do której destynujemy IMć p. Ignacego Wasilewskiego starostę narewskiego i Alexandra Wolskiego stolnika halickiego, committendo pomienionym IMciom, ażeby zjechawszy do Przemyśla captato apportuno tempore wyżej wyrażoną rewizyę expediowali circa inquisitiones serias o poprzedawane armaty, z której doszedszy fundamentu rzeczy, na których się mieszczan pokaże tantus ausus w przedaży armat a przez to disarmowanie miasta, mają pomienieni IMcie pp. komisarze do rewizyej ordynowani composito iudicio z IMcią p. Franciszkiem Charczewskim jako dziedzicznym wójtem przemyskim jurysdykcyą sądów wójtowskich mającym takowych pro merito delicto osądzić, praecisa omni appellatione osądzonym a po skończonej negocyacyej swojej ciż IMcie pp. komisarze tego wszystkiego relacyę na przyszłym da Bóg sejmiku uczynić nam obligantur. **20.** Sądów skarbowych ziemi naszej przemyskiej reassumptio pro feria secunda post festum sanctissimae et individuae Trinitatis authoritate praesentis laudi naznaczamy. Do których sądów niewypłacone largicye IMciów różnych pro satisfactione ex retentis różnych podatków remittimus, jako też i likwidacye zasług zaległych IMciów pp. assygnataryszów. **21.** Do kalkulacyej słuchania IMciów pp. egzaktorów z podatku czeladnego od ludzi chrześciańskich u żydów służących, lubośmy e medio nostri uprosili IMci p. Mikołaja z Tęczyna Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego, Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego grodzkiego przemyskiego, Sebastyana Charczewskiego podstolego sanockiego, Jana Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego za deputatów, jednak gdy IMć p. Jan Zurowski cześnik sochaczewski i Antoni Chotecki rotmistrz prezydyalny ziemi naszej przemyskiej, exaktorowie tego podatku niegotowością regestrów perceptarum et expensarum summarum exkuzując się, prosili o delacyą tej kalkulacyej do przyszłego sejmiku, więc czyniąc zadość desiderio IMciów, pomieniony rachunek do przyszłego sejmiku odkładamy, obligując jednak tychże IMciów pp. egzaktorów, ażeby ante reassumptionem sejmiku sub paenis super exactores legibus regni sancitis, omni cura et sollicitudine ten podatek dobrać starali się i dobrane pieniądze na tęż reassumpcyę sejmiku komportowali ad dispositionem ziemi od stolika declarandam. **22.** Że zaś do tych czas per summam renitentiam arendarze i Żydzi mieszkający po miastach i miasteczkach w ziemi naszej po wielu miejscach żadnej w pomienionym podatku uczynić niechcą satysfakcyej, i owszem haeredes et possessores bonorum przeciwko prawu koronnemu i konstytucyom spre-

ciwiając się uchwałom publicznym takowym renitentom assentiunt i one protegunt, drudzy zaś IMć concives nostri, którzy obserwując sancita nostra wszelkie podatki secundum obloquentiam laudorum że z dóbr swoich według czasu determinowanego wypłacają pro summa imputant sobie iniuria, a per consequens ziemia większą jeszcze ponosi krzywdę, że per has renitentias z długów nigdy wyjść nie może, dla delat z każdego podatku niedopłaconych; dla tego reassumując wszystkie prawa i konstytucye super retentores opisane, zlecamy IMciom pp. egzaktorom wyżej wyrażonego podatku, aby takowym wszystkim possessoribus et arendatoribus, którzy pomienionego podatku wypłacać nie zechcą instituant actionem, czyli to do sądów skarbowych czyli też grodzkich, a in quantum by przed reasumpcyą sejmiku rozsądzić się nie mieli, tedy aby ci IMcie pp. egzaktorowie delatę tu na sejmik przywozili a my tu in loco consiliorum i rygor na takowych postanowić i executionem militarem obmyśleć deklarujemy. **23.** Rotmistrzowstwo prezydyalne securitatis ziemi od pogranicza węgierskiego, lubo już expirowało IMci p. Antoniemu Choteckiemu rotmistrowi teraźniejszemu, który tylko do roku jednego był obrany, jednak ex respectu zasług IMciowych prorogujemy pomieuionego IMci in functione rotmistrzowstwa do sejmiku deputackiego, aby zupełna przy pomienionym IMci prezydyalnych ludzi zostawała komenda, bez wszelkiej prepedycyej, obligando pomienionego IMci, aby miał omnimodam curam et vigilantiam granic od irrupcyej zbójeckich do wyżej wyrażonego czasu. A przytem praesenti laudo obligujemy pomienionego IMci p. rotmistrza, ażeby ludziom w tej służbie zostającym, (którzy będąc niepłatnymi aż na sejmik teraźniejszy uczynili o zasługi swoje querellam), należytą w ich zasługach uczynił satysfakcyą, bez wszelkiej odwłoki, ponieważ pro hac satisfactione ma podatek w ręku, a ziemia na przyszłym sejmiku circa calculationem faciendam w naznaczonej pro iisdem expensis pomienionemu IMci kwocie i z tegoż podatku przyjąć to deklaruje. **24.** A gdy tegoż IMci p. rotmistrza zachodzi querella, że miasto Przemyśl przyprowadzonych zbójców bez znacznej nagrody i kosztów tegoż IMci p. rotmistrza nigdy sądzić nie chce, jako i niedawno przyprowadziwszy zbójców znacznie miastu od sądzenia zapłacić musiał, zaczem aby in posterum tego nie uzurpowało sobie miasto praecavemus praesenti laudo, ale żeby takowych złoczyńców przyprowadzonych przez IMci p. rotmistrza toż miasto bez wszelkiej rekompensy in posterum zawsze sądziło. **25.** Przytem illcyą WJIMciów pp. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego przemyskiego i IMci p. Ignacego Wasilewskiego starosty narewskiego, administratorów dwoistego szelężnego w ziemi tejże, już to na powtórnym sejmiku w kole naszem zaniesioną za słuszną uznając, ponieważ IMcie pomienieni, za zgodą wszystkich IMciów obywatelów ziemi przemyskiej, na gwałtowną całej ziemi potrzebę za assygnacyą IMci p. komisarza wydali z podatku tego IMci p. generałowi Jachnuszowi czerwonych zł. trzysta, co czyni zł. pięć tysięcy czterysta, tedy jeżeliby IMcie na komisyi radomskiej w rachunkach podatku tego w administracyej swojej będącego na ten czas jaką mieli trudność i sumy tej mianowanej nie chciano IMci przyjąć pro persoluto, spondemus i assekurujemy się za IMć tę sumę zapłacić. Aby IMcie w tem na substancyach swoich strzeż Boże nie szkodowali, tak że kiedy to nam manifeste patet, że w egzakcyej w administracyej swojej będącej siła kosztów z omieszkaniem trudem i szkodą swoją łożyli przez lat dwie nie mogąc tego podatku wybrać, widząc słuszną IMciów stratę i expensa naznaczyliśmy IMciom mianowanym zł. ośm tysięcy, rekompensując te koszta. Więc jeżeliby takowa na komissyej radomskiej nie miała być przyjęta, obligujemy się et fide bona assekurujemy IMciom, że i tę sumę zapłacić powinniśmy nieodwłocznie bez wszelkiej protellacyej do skarbu oddać, aby IMcie za ziemie nasze w substancyach swoich nie mieli iacturam. **26.** Także ponieważ IMć p. Kazimierz Gołkowski łowczy czerniechowski lustrator podatku kołowego adstrictus dekretem fiskalnym feria quinta post dominicam Laetare quadragesimalem proxima anno millesimo septingentesimo decimo quinto ferowanego

do wypłacenia tegoż podatku i wypłacił ziemi, tedy zapisujemy się temuż IMci i sukcessorom jego pro evictione ab omnibus impedimentis, jakieby mogły zachodzić w trybunale radomskim, że z tych IMci evincere powinni będziemy, ponieważ ad dispositionem ziemi wydał zebraną z tego podatku receptę. Delatę zaś przez IMci podaną aby IMć renitentes in duabus septimanis do rąk IMci p. łowczego czerniechowskiego kazali oddawać sub triplici pensione et rigore in constitutione apposito od kół wodnych, wietrznych, konnych, foluszów, stęmp, pił, tartaków secundam obloquentiam konstytucyi. **27.** A że zachodzą wielkie kwerymonie w kole naszem braterskiem od różnych IMciów nietylko ziemi naszej przemyskiej, ale i całego województwa obywatelów, że dobra IMciów przez wyuciekanie poddanych tak dalece spustoszałe zostają, że już w krajach naszych desunt manus poscentibus arvis, między którymi IMciami uskarżającymi się, subveniendo osobliwie expostulacyej WIMci p. Ignacego Wasilewskiego starosty narewskiego, IMci p. Humnickiego stolnika żydaczewskiego, których IMciów poddani z Bryliniec i z Brzuskiej zbiegowie znajdują się w dobrach IMci p. Gidzińskiego w Wyzłanach i Gołuchowie a) w possessyej tenucie ad praesens Imci p. Klicznera, więc tak dobrze zasłużonych IMciów toga et sago uznawając wielką krzywdę i szkodę dajemy sponsionem IMciom, że manu stipulata et suffragio efficaci w każdych sądach et in quovis subsellio et foro ad vindicationem tak wielkiej krzywdy i szkody IMciom do pomocy deklarujemy, jako też i inszym IMciom w podobnymże interesie do nas recurrentibus similiter subvenire spondemus. **28.** A gdy deklaracye nasze w naznaczonych tak wielu IMciom largicyach za podjęte na podjęte na różnych funkcyach i usługach województwa prace, koszta i fatygi dotąd żadnej nie odbierają satysfakcyej, jako to JWIMć p. kasztelan lwowski już od lat circiter sześciu w niedobranych ex declaratione z ziemi naszej pięciu tysięcy zł. p. osycha, similiter WIMć p. Ossoliński podczaszy żydaczowski za tak pracowitą legacyą do króla IMci aż do Gdańska podjętą sześć tysięcy zł. mając sobie od nas deklarowanych do tych czas w nich nie jest satisfactus, także WIMć p. Orzechowski podstoli lwowski sędzia grodzki sanocki naznaczonych za legacyą do króla IMci dwóch tysięcy zł. p. dotąd nie odbiera, similiter IMć p. Wisłocki miecznik żydaczowski w deklarowanych za legacyą wideńską zł. dwóch tysiącach, także IMć p. Rafał Świrski łowczy bilski w deklarowanym dawno zł. tysiącu i IMć p. chorąży dobrzyński oschłej assygnacyej zł. tysiąc pięć set. Takż IMć p. Gorzycki wojski ostrzeszowski za komisarstwo w naznaczonych dwóch tysiącach oczekują pomienieni IMć solucyej, na ostatek IMć p. marszałek koła naszego przy ustawicznych pracach swoich i nieustającej dotąd usłudze w naznaczonych w ziemi naszej sześciu tysiącach dotąd najmniejszej nie odebrał satysfakcyej, zaczem tych wszystkich IMciów wyżej wyrażonych jako i IMć p. marszałka pretensye pro iustis et liquidis uznawszy na teraźniejszych sądach fiskalnych deklarujemy pomienionym IMciom w wyrażonych długach uiścić się, a in casu non satisfactionis na pomienionych sądach skarbowych, kiedyby to per impossibilitatem et defectum pewnych retentów subsequi nie mogło, tedy na przyszłej da Bóg reassumpcyej sejmiku naszego z najpierwszych pieniędzy czyli to z podatku czeladnego czyli też czopowego (którego na ten czas dyspozycyą dalszą ziemia postanowi sobie praecustodit) obmyśleć pewne ukontentowanie i solucyą wyrażonych sum obligujemy się. **29.** Mając przy tem równy respekt jako i ziemia lwowska na IMć p. Wolskiego stolnika halickiego, który nietylko pracą i fatygą przy znacznym koszcie legacyą do króla IMci od województwa naszego expediował, ale też na honorze i fortunie swojej u dworu per sinistram delationem multa passus, za czem pro singulari recompensatione pomienionemu IMci ziemia nasza zł. trzy tysiące deklaruje. Takie non praetereundo memoria IMć p. Gethena pułkownika Jkr. Mci i rzpltej, rekompensując podjęte IMci prace w interesach województwa do IMci p. generała

a) P. Poluchowie.

Baudyssa kilka razy podjęte, naznaczamy pomienionemu IMci zł. tysiąc, IMci p. Lubańskiemu podczaszemu łukowskiemu, którego likwidacyą zasług do sądów fiskalnych remittimus a teraz in vim traktamentu pomienionemu IMci zł. pięć set naznaczamy. Także IMci p. Słotwińskiemu, subveniendo ruinie IMcinej przez ogień poniesionej, pięć set determinujemy z najpierwszych pieniędzy post praestitam w oschłych assygnacyach solutionem. **30.** Providendo securitatem granic ziemi naszej rotmistrzowstwo prezydyalne IMci p. Antoniemu Zurowskiemu łowczemu bracławskiemu konferujemy od sejmiku deputackiego. **31.** Z i e m i a s a n o c k a takową w interesach swoich sancitorum czyni dyspozycyą. Naprzód IMciów pp. komisarzów do IMci p. komisarza Knobla, IMciów pp. Skiwskiego łowczego sanockiego i Humnickiego stolnika żydaczewskiego ad faciendam calculationem et vindicationem exorbitantiarum et violentiarum po dworach ad instar ziemi lwowskiej naznacza, którym IMciom naszym m. pp. in vim gratitudinis za podjęte trudy i koszta po tysiącu zł. z podatku czopowego i szelężnego administracyej IMci p. stolnika żydaczewskiego naznaczamy według dawnej deklaracyej. **32.** IMci p. Wolskiemu rotmistrzowi przeszłemu prezydyej ziemi sanockiej zasłużone praemium laboris obmyśleć deklarujemy; o list zaś nomine całego generału do IMci księdza biskupa przemyskiego, aby IMć p. Wolski mógł być securus od zawziętych złych ludzi z biskupszczyzny et liber a termino iuridico od IMci księdza biskupa, upraszamy IMci p. marszałka, aby imieniem całego województwa napisał za pomienionym IMcią. **33.** Mając zaś różne onera niezapłaconych tak wielu IMciom zasłużonym deklaracyach largicyi, jakoteż oschłych zasłużonemu wojsku assygnacyi, z których to wszystkich długów chcąc się IMciom pretendentibus uiścić, uchwalamy unanimi consensu podatek z dymu po zł. trzydziestu, oprócz tego do tegoż podatku na każdy dym przyczyniamy po zł. cztery na kanonizacyę świętego Stanisława Kostki, którego podatku exakcya ma być według taryfy wyprawnej w roku przeszłym tysięcznym siedmsetnym czternastym die sexta Augusti na sejmiku postanowionej i ad acta podanej. Którego podatku kurencya zaczynać się ma a die prima Iunii anni praesentis, a kończyć się będzie die ultima Iulii. Pomieniony IMć p. egzaktor tego podatku nie ma więcej extorquere od kwitu tylko po złotemu jednemu z dymu. **34.** Którego podatku takową czynimy dystynkcyę: naprzód zaczynając od chwały Boskiej i naznaczonych na kanonizacyą św. Stanisława Kostki po zł. cztery z dymu, te wszystkie pieniądze quae et quanta summa provenerit, wytrąciwszy z niej zł. pięć set do Rzymu na szpital św. Stanisława biskupa krakowskiego dawno deklarowane, które do rąk IMci księdza Juzefowicza kanonika i surrogata lwowskiego oddać powinien będzie, wszystkie zaś ut superius expressum pomienioną sumę do rąk IMci księdza Orzechowskiego jako prokuratora całej prowincyej i particulariter huius actus oddać tenebitur. Quantum zaś attinet summy po trzydziestu zł. na expensa ziemiańskie uchwalonej, te na zapłacenie różnym IMciom zasłużonych i deklarowanych pretensyi IMć p. egzaktor dispensabit; jako to IMci p. kasztelanowi przemyskiemu in vim długu czterech tysięcy za komisarstwo zł. dwa tysiące ma zapłacić, in residuitate zaś drugich dwóch tysięcy zł. ad complementum czterech tysięcy, tych satisfactionem praestandam czy to z czopowego po miastach zatrzymanego, czy to z inszych podatków na sądach fiskalnych obmyśleć realiter deklarujemy pomienionemu IMci p. kasztelanowi przemyskiemu. JWIMci d. marszałkowi w. koronnemu na assygnacyę łucką zł. trzy tysiące z tegoż podatku przekazujemy. Także IMci p. marszałkowi koła naszego, ponieważ osechł w asygnacyej przez IMć p. marszałka sądów naszych fiskalnych do miasta Jaćmierza wydanej na zł. tysiąc, zaczem zlecamy IMci p. egzaktorowi, aby pomienionemu IMci tę oschłą sumę zł. tysiąc wypłacił jako najprędzej z tego podatku, ex respectu dotąd nieustającej w usługach województwa pracy. IMci p. Karolowi Bukowskiemu wojskiemu sanockiemu z tegoż podatku zł. tysiąc naznaczamy in residuitate zaś do sądów fiskalnych pro satisfactione odsyłamy. IMci

p. Wolskiemu rotmistrzowi dawnemu teraźniejszemu egzaktorowi na tymże podatku zł. tysiąc sobie odebrać przekazujemy, in reliquo zaś similiter do sądów fiskalnych odsyłamy. IMci ks. Ostrorogowi zł. trzysta, IMciom pp. deputatom chorągwi pancernej WIMci p. podkomorzego lwowskiego zł. pięć set, której to chorągwi assygnacyą łabiszyńską dotychczas nie wypłaconą z najpierwszego podatku uchwały wypłacić assekurujemy Wielebnym OO. Franciszkanom sanockim z donatywy WIMci p. stolnika sanockiego zł. pięć set, IMci p. Aleksandrowi Wolskiemu stolnikowi halickiemu in recompensam prac kosztów i fatygi tudzież i poniesionej lezyej przy interesach województwa zł. tysiąc naznaczamy. Także IMci p. pułkownikowi Gethenowi concurrendo do deklaracyej z wyższych ziem województwa naszego largicyej zł. trzysta deklarujemy. A że asygnacya oschła godnej pamięci p. Kobielskiego miecznika sanockiego dwa tysiące sto zł. która pro satisfactione odesłana do najpierwszych podatków, więc z teraźniejszej uchwały pro interim naznaczamy do zapłacenia ad rationem pomienionej assygnacyej zł. tysiąc. **35.** Gdy zaś expirował czas rotmistrzostwa przeszłemu IMci p. rotmistrzowi prezydyalnemu, więc obieramy na miejsce przeszłego IMci p. rotmistrza ad praesens IMci p. Maxymiliana Cieszanoskiego, któremu zaczyna się służba a die prima Maii anni praesentis millesimi septingentesimi decimi quinti a kończyć się będzie powinna w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym szestnastym na tenże dzień. Po której expiracyej służby IMć p. Józefa Zorżewskiego in locum IMci p. Cieszanowskiego destinamus, IMci p. rotmistrzowi zaś prezydyalnemu noviter obranemu pensya według dawnego postanowienia naznacza się. **36.** Aukcyą prezydyi do komputu ludzi czterdzieście przydajemy, na których zaciągnienia pensya iść powinna, praevia calculatione na sądach fiskalnych z podatku wyżej oznaczonego. **37.** A że zachodzi querella IMciów pp. rotmistrzów, że zwykły gromady swywolne zbójców odbijać, tedy praesenti laudo na takowych paenas criminales extendendas, jako contra complices in quovis subsellio ad instantiam instigatoris decerminus. **38.** W zachodzących kwerellach niektórych IMciów utyskujących na przeładowanie taryfy, kontentując pomienionych IMciów desideria, odsyłamy do sądów fiskalnych, aby tam na nich koekwowana była taryfa. Krościenko Wyżnie IMci p Jabłeckiego stolnika chełmińskiego ponieważ w taryfie per errorem ma dym przyczyniony, więc niepowinien płacić tylko z półdymu, jako anterioribus laudis jest opisane. Miasto Krosno, także Baligród, Mrzygłód alias Tyrawa w konflagratach i ruinie onych odsyłamy do sądów fiskalnych, na których obmyślona ma być pomienionym miastom allewiacya. **39.** Po skończonych zaś partykularnych ziem województwa naszego interesach condescendimus ad universalia. Ponieważ ma informacyą generał województwa naszego ruskiego o chytrych i szkodliwych sposobach do wyniszczenia fortun naszych i ubogiego pospólstwa niewiernych Żydów, którzy klepaczów szelągów na stronie gdzieś narobili i sekretnie na udanie do Lwowa i po inszych miastach i miasteczkach tych klepaczów seminationem uczynili, obeundo tedy huic malo, aby województwo nasze przy klepaczach nie zostawili a monetę in auro et argento nie wykupili, przeto hoc laudo praesenti congressu naszego wiszyńskiego miasta i miasteczka praecustodimus, ażeby kędyby się pokazać miały takowi[a)] falsificatores monety, którzyby umyślnie na oszukanie i wykupienie dobrej monety klepacze podwozić mieli, aby tego wszelkie jurysdykcye po miastach i miasteczkach pilnie dozierali, takowych falsyfikatów chwytali et ad officia castrensia oddawali i z takową fałszywą pro documento monetą. **40.** Moneta zaś srebrna i złota według uniwersału JWIMci p. podskarbiego w. koronnego tudzież komisyi skarbowej trybunału radomskiego i teraźniejszej ostatniej komisyej lwowskiej aby na szelągi dobre należytą swoją miała kurrencyą bez wszelkiej sprzeczki, tj. czerwony zł. po zł. ośmnaście, taler bity po zł. ośmiu, półtalarki i ćwiartówki ad proportionem talerów tj. półtalerków dwa, ćwiartówek cztery w taler bity rachując, tynf po złotemu i groszy ośmiu,

---

a) S. jakowi.

szóstaki bite ad proportionem tynfów rachując, trzy szóstaki na tynf, orlanki po złotemu, szóstak po groszy sześci praesenti constituimus laudo. A ktoby zaś contra sancitum praesentis laudi tudzież przeciwko deklaracyom komissyej miał in pretio monety variare albo podnosząc w górę monetę albo de pretio umniejszając privata authoritate i onej według teraźniejszej cirkumskrypcyej in hoc pretio et valore udawać albo przyjmować niechciał, takowy pro hoc abusu ad instantiam cuiusvis przypozwany, etiam in termino tacto respondere powinien et subiacere poenis legibus regni descriptis sine omni appellatione. **41.** A że tak wiele querulabantur braci szlachty naszych na tenże żydowski naród, że za przyjście i pokazanie się w Polsce jakiejkolwiek extraneae militiae zwykli zawżdy z ochotą do nich na faktorya przystawać, liczmanami kontrybucyej zostawać i nie tylko o fortunie każdego szlachcica dają informacyą albo i sposoby do zrujnowania i zrabowania fortun i innych ubogich ludzi, ale jeszcze ufając w protekcyą cudzoziemską zwykli laedere personas et honores onych, co jest przeciwko prawu i samej słuszności, ażeby tedy niedać ius sceleri zostawuje się vindicatio cuilibet iniuriato nietylko na fortunie i na osobie tak na Żydach samych jako też cuiusvis status et conditionis ludzi chrześciańskich, nawet ex statu nobilitari, którzy się przed tem i teraz aplikowali i applikowaćby mieli ad externam militiam, w czem reassumujemy punkta in laudo sejmiku naszego w tej materyej in anno 1713 die 13 Septembris uchwalonego i ten in toto approbando superaddimus, aby takowy był criminaliter sądzony coram suo officio ad instantiam cuiusvis. A in quantum by który się niechciał sprawić iniuriato a miałby etiam occumbere, tedy in quovis foro et iuditio pro invindicabili capite praesenti laudo takowych declaramus. **42.** Reassumujemy itidem przeszłe, dawniejsze i teraźniejsze sejmów konstytucye i deklaracye, ażeby Żydzi handlów i kupiectwa wina sobie nie uzurpowali ani się ważyli tak za granicę jako i po tej stronie jeździć po niego i wozić, ale tylko mere sobie pozwolonym handlem robili i przekupowali, przeto ad cuiusvis instantiam takowe wina powinny in fiscum pójść, medietas na skarb koronny a medietas na instygatora, ktoby zaś takowym dawał protekcyą, tedy takowy powinien subiacere poenae duplicis vadii capitanealis, praevia adcitatione ad instantiam cuiusvis parti et iudicio super eundem extendendae. **43.** A gdy in praesenti rzpltej statu, (która już od lat kilkunastu continuis sine ullo respirio praemitur aerumnis) większe coraz sprawiedliwość Boska super miserabilem tej rzpltej sortem extendit flagella, coraz tem większe a partibus mundi augendo pericula, jako i teraz o wielkich ab Oriente preparamentach ad operationes bellicas nescitur ad quem finem nieustające terrent nas wiadomości, takoweż et a septentrione minantis gradivi ad ultimam rzpltej cladem widzimy zamachy, dlatego lubo tenues vires nostras uznajemy ad avertenda haec mala, bo i przez te wszystkie nieszczęśliwe czasy, nisi Dominus custodierit nos frustra vigilabimus, abyśmy mieli tantis periculis consulere, jednak oddawszy się zupełnie prowidencyej Boskiej, cuius potestate tenentur regnorum coservationes, oraz i świętych patronów interpozycyej a jakoż a) et humanam non impendere curam, mając fortem apprehensionem na takowe obroty zagranicznych potencyi, od których osobliwie ab oriente województwo nasze na pierwszym celu będące zawziętego impetu prima praeda furentum et in primo periculo zapalonego strzeż Boże pożaru, (któryby życiem i fortunami własnymi ugasić trudno) zostaje, a zatem chcąc mieć nie tylko consilia nazze sub manu, ale też ad praemissa pericula in promptu i gotowość, actum teraźniejszego sejmiku naszego limitujemy ad diem nonam Iulii anni praesentis, oraz i popis wszystkich ziem województwa naszego in omnem casum na tenże czas referujemy, obligując się wszyscy ad invicem, sub fide honore et rigoribus de expeditione bellica legibus regni descriptis, aby każdy z IMciów pp. obywatelów województwa naszego, tam haeredes quam possessores zastawni lubo arendowni etiam na najmniejszych kondycyach zostający a ex paritate status

a) S. jaka.

do obrad naszych należący, ze wszystkich dóbr na przyszłą da Bóg reassumpcyą sejmiku i na popis nemine excepto stawali z należytym porządkiem et in imminenti casu ze wszelką do zabawienia się w polu gotowością. **44.** Do czego ad eundem punctum reassumendo anteriora lauda i one tam in parte quam in toto approbando de rigoribus ibidem expressis na tych IMciach, którzyby praesenti sancito zadość uczynić nie mieli, tedy na takowych wszystkich poenas anterioribus laudis circumscriptas na przyszłym sejmiku extendendas declaramus authoritate praesentis laudi. Ci tylko IMcie, którzy sprawy swoje w trybunale mają ex rationibus interesów fortuny swojej i to za słusznym wywodem, dlaczegoby na naznaczony termin który z IMciów comparere nie mógł, huic poenae et rigoribus podpadać nie będzie. **45.** Któreto wszystkie sancita nasze pro maiori robore IMci p. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać, pieczęcią communire et ad acta województwa naszego po grodach more solito podać zlecamy. Działo się w Wiszni in loco consiliorum solito die decima quarta Maii, anno domini millesimo septingentesimo decimo quinto. Irzy A. Łączyński P. N. marszałek koła ziemskiego generału województwa ziem ruskich m. p.

Castr. Prem. Rel. 499 p. 1689—1712; Castr. Sanoc. Rel. 209 p. 2170—2212; Fasc. Cop. Castr. Leop. 19 p. 3161—3184; tudzież powtórnie p. 3191—3202; Castr. Żydacz. Rel. 89 p. 679—724; Fasc. Cop. Castr. Zydacz 55 p. 519—542. Fasc. Cop. C. Sanoc. 116 p. 1159—1178; Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 56.

245.

Wisnia, 9. lipca 1715.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo generału województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się tu do Wiszni na miejsce consiliorum zwykłe pro die nona Julii anni 1715 na sejmik ex limitatione przypadający takową za powszechną zgodą postanowiliśmy uchwałę. **2.** A naprzód lubośmy anteriori laudo popis generalny wszystkich ziemi województwa naszego przez tak długi czas ob multas rationes in prorogatione zostający ad actum teraźniejszego sejmiku reterowali i ten actualiter ad effectum przywieść determinowali, jednak akkomodując się intencyom Jkr. Mci p. n. m. przez uczynione od JWIMci księdza sekretarza w. koronnego remonstracye, supersedowaliśmy tak od popisu jako i od dalszej limity teraźniejszego sejmiku naszego. Affidowani przez samegoż JWIMć ks. sekretarza w. koronnego de paterna Jkr. Mci clementia i że przy prawach i swobodach tudzież et circa immunitates fortun naszych konserwowane będzie województwo nasze, przeto his praemissis declarationibus superseduje województwo nasze od wyżej wyrażonego i na czas teraźniejszy determinowanego popisu, salvis jednak iuribus antiquis o popisach constitutis, który na zawżdy ad terminum lege designatum województwu naszemu odkłada. **3.** Sejmik także ten, lubo po kilkanaście razy limitowany w województwie naszem, non in laesionem iurium maiestatis (które życzy sobie iuribus rzptej intaminate konserwować) ale szczególnie musieliśmy limit tychże arripere ex necessitate manutentionem, częścią dla uczynienia domowego w ziemiach tegoż województwa porządku, częścią dla dyspozycyej wkładanych na województwo nasze ustawicznie kontrybucyi dla wojsk auxyliarnych Jkr. Mci, ażeby zaś i w tem satisfiat [a)] woli pańskiej superseduje teraz od dalszej limity i ten sejmik finaliter konkluduje, z tem się oraz toto coelo manifestując, że jako intaminata ku panu swemu koresponduje fide, tak wza-

a) S. satisfaciat.

jemnie tej zostaje perswazyej, że wspaniały geniusz Jkr. Mci z wrodzonej ku wiernym poddanym swoim dobroci i łaskawości prawa i swobody ojczyste wolnego narodu toties nam poprzysiężone et per renovata pacta conventa konfirmowane oraz sponsiones datas na sejmie pacificationis anni 1699 in suo robore manutenere zechce i cokolwiek ex orbita legum dotąd wypadło ad integrationem przywróci, zachowując całość rzptej circa ius cardinale, aby podatków wszystkich impozycye (których formowanie do wszystkich stanów rzptej na sejmie zgromadzonych i to dla wojsk tylko koronnych gentis nativae należy) komissaryatowi swemu zakazać raczył. Ten albowiem propria potestate contra iura et decus liberae gentis wkładał je przez te czasy na fortuny nasze, dolendo et posteritati nostrae memorando exemplo i przez nowe coraz impozycye zsyłaniem nieznośnych exekucyi ostatnią już prawie substancyą naszę przycisnął ruiną. 4. Dla tego województwo nasze praemissa satisfactione desideriorum Jkr. Mci p. n. m. z expresyą nienaruszonej ku panu wierności ordynuje eo nomine legacyą swoją do Jkr. Mci p. n. m. upraszając demissa majestatowi pańskiemu veneratione, aby wzajemną ad desideria sua otrzymać mogło satysfakcyą. Do której legacyej z generału naszego prosiliśmy WWIMciów pp. Wojciecha z Grodkowa Łosia chorążego sanockiego sędziego grodzkiego lwowskiego, Hieronima Orzechowskiego podstolego lwowskiego sędziego grodzkiego sanockiego, Jana Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, commitendo tymże IMciom pp. posłom, aby według instrukcyej sobie danej desideria województwa naszego jako najdoskonalej u Jkr. Mci p. n. m. effectuare starali się. 5. Tychże IMciów pp. posłów obligujemy, ażeby i do JO księcia IMci prymasa o interpozycyą do Jkr. Mci p. n. m. przy osobnej na to danej instrukcyej uczynili rekurs. Także i do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego tymże IMciom pp. posłom expediendam legationem committimus, remonstrując, że jako za affidacyą i perswazyą JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego województwo nasze o przyniesieniu nam nowego sejmiku i cessacyi kontrybucyi wszelkich sortes suas klemencyej pańskiej committit, tak ażeby circa autoritatem instancyi JOIMci p. kasztelana krakowskiego h. w. k. skuteczną otrzymać mogło ad praemissa desideria satysfakcyą optatamque pacem cunctis potiorem triumphis. Do której ordynowania legacyej condescendimus do partykularnych ziem województwa naszego dyspozycyi. 6. Ziemia lwowska z powiatem żydaczewskim w taryfach wielką ponosi dyssonancyą. Supplendo jej defectum w taryfie improportionaliter przeciwko wyżej wyrażonemu powiatowi żydaczowskiemu, w czem nietylko in aequali zostając republica aequaliter sufferre onera powinniśmy, ale gdy taż ziemia z uformowanej taryfy kilkunastu tysięcy dymów sentit se esse praeaggravatam, że za pomieniony powiat zastępować i płacić musiała, przeto aby w tem należyta stała się koekwacya, tedy do przyszłej da Bóg iuxta cadentiam sądów fiskalnych reassumpcyej pomienionej taryfy koekwacyą odsyłamy. Gdzie IMciów pp. deputatów aequali proportione tak z ziemi lwowskiej jako i z powiatu żydaczewskiego iuxta quantitatem płacenia podatków też sądy ad coaequandum deputować będą. Którzy IMcie pp. deputaci na to ordynowani praevio super hoc ipsum iuramento, bez wszelkiego respektu, ale secundum solam iustitiam et aequitatem iusta proportione taryfę tak ziemi lwowskiej jako i powiatu żydaczewskiego postanowią, mając animadwersyą i na rewizyę niedawno przez IMciów pp. rewizorów expediowanych, redukować mają. Do tychże sądów fiskalnych przeładowanie Perehińska dóbr do episkopiej lwowskiej należących pro cognitione odsyłamy. 7. Taż ziemia nasza lwowska obliguje uproszonych od nas IMciów pp. posłów do JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, ut instent, ażeby te regimenty in praesidio do Lwowa na garnizon wprowadzone były, które w województwie naszem mają repartycyą, gdyż inaczej przy tak ciężkich ruinach swoich i aggrawacyach od wojsk auxyliarnych żadnemu inszemu regimentowi in conservatione garnizonu będącemu płacić nie możemy. 8. Tychże IMciów pp. posłów praesenti

laudo obligujemy, ponieważ do Jkr. Mci p. n. m. do Warszawy jadą, ażeby przy tem upomnieli się u JWIMci p. podskarbiego w. koronnego o dwa tysiące czerwonych zł. na miasto Przemyśl, testamentem niegdy JWIMci p. Matczyńskiego wojewody ruskiego na fortyfikacyę pomienionych miast legowanych et in usum publicum na ten czas obróconych, ażeby IMć p. podskarbi w. koronny pomienionych sum satisfactionem z jako najpewniejszych i najprędszych obmyślił prowentów koronnych. **9.** Podatek zaś uchwalony przyszłego sejmiku na kanonizacyę św. Stanisława Kostki i insze klasztory, ponieważ dotąd sine satisfactione osycha, więc exolutionem onego authoritate praesentis laudi in decursu czterech niedziel naznaczamy, a to sub rigore duplicis pensionis super retentoribus exigendae et vindicandae. Którego podatku IMć p. Orzechowski egzaktor ponieważ przez niedziel kilka siedząc we Lwowie sumptus podjął a per renitentiam nic nie odebrał, dlatego po groszy trzy od każdego złotego, ktokolwiek dotąd nie wypłacił, circa quietationem ad manus IMci p. egzaktora in recompensam kosztów jego oddawać będzie powinien. A ktobykolwiek, jako się wyżej wyraziło, in spatio czterech niedziel pomienionego podatku nie wypłacił, tedy paenam duplicis pensionis superius expressam et executionem przez tegoż IMci p. egzaktora exequendam, na takowego każdego retentora zakładamy, hoc adiecto secundum obloquentiam anterioris laudi, że ten podatek nie z poddanych naszych, per tot calamitates zrujnowanych, ale z własnych mieszków naszych (jakośmy benevole in honorem tego świętego na niego pozwolili) ma być wypłacony. Którą to sumę IMć p. egzaktor wybrawszy według dyspozycyej anterioris laudi ma wypłacić pro sorte OO. Jezuitom co należy, interveniente zaś fato godnej pamięci IMci księdza Orzechowskiego do rąk tego, kogo OO. Jezuici ex collegio leopoliensi naznaczą oddać będzie powinien, jako i innym do dyspartymentu tej sumy należącym anteriori laudo wyrażonym. **10.** W deklarowanym zaś tysiącu zł. na szpital św. Stanisława biskupa krakowskiego za wydaną już assygnacyą do p. Norzesa (a dotąd osychającą) onemuż iniungimus, aby nieodwłocznie satisfaciat do rąk IMci księdza Józefowicza kanonika i surogata lwowskiego. Mając przytem kompassyą nad ruiną kościoła wielebnych OO. Karmelitów bosych konwentu lwowskiego, którym nietylko dach ale i sklepienie kościelne, ołtarze, ambona, ławy funditus są zrujnowane i połamane, tedy na chwałę P. Boga i ozdobę świątyni jego suffragando, pomienionych ojców repartycyej ziemia nasza lwowska zł. tysiąc z najpierwszych pieniędzy naznacza. Sukcessorom nieboszczyka IMci p. Broniowskiego chorążego halickiego in vim kosztów przy legacyach do Jkr. Mci podjętych ziemia nasza zł. tysiąc naznacza. Praemiando zaś podjętą pracę IMci p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego za legacyą do województwa sandomirskiego tak dawno expediowaną bez żadnej dotąd rekompenzy, ziemia nasza pomienionemu IMci zł. tysiąc naznacza. Także non praetereundo memoriam IMci p. Charczewskiego podstolego sanockiego za takowąż legacyą, tudzież IMci p. Wisłockiego miecznika żydaczowskiego i IMci p. Błońskiego skarbnika sanockiego za podobneż legacye do JO księcia IMci prymasa aż do Opawy poniesione, ponieważ rekompenzy obmyśleć nie przyszło, tedy te do najpierwszego sejmiku assignandam declaramus. **11.** Ratione IMciów pp. komisarzów do komisaryatu jarosławskiego ziemi naszej ordynowanych oraz i administratorów podatku czopowego i szelężnego ziemi naszej reassumimus punctum anterioris laudi ad faciendam IMciów calculationem, cum hac jednak distinctione, iż ex rationibus aż circa expirationem onego kalkulować się mają. Co zaś concernit funkcyej IMciów komissarstwa tak z wydanych pieniędzy do rąk IMci p. komisarza Knobla jakoteż rachunków z tymże IMcią expediowanych pro sufficienti informatione ziemi praecustodimus sobie najpierwszej reassumpcyej sądów skarbowych recipiendum od IMciów calculum. **12.** A że IMcie tak wiele mając deklarowane pro praemio laborum od nas kwoty do tych czas w swoich frustrantur satysfakcyach, dlatego praecavemus praesenti laudo ażeby IMcie pp. administratorowie podatków ziemiańskich pierwej assygnacye z dawniej-

szych deklaracyi wypłacali aniżeli nowe, a tak prędzej każdy z IMciów ukontentowany zostanie i doczeka się należytej solucyej. 13. IMci p. marszałkowi zaś koła naszego w naznaczonej za kilkoletnią pracę rekompensie, ażeby IMcie pp. administratorowie czopowego i szelężnego jako najprędszą uczynili satysfakcyą secundum obloquentiam anterioris laudi et praesenti laudo zlecamy. 14. Ziemia premyska naprzód sądów skarbowych reasumpcyą pro die vigesima nona praesentis naznacza, do których to sądów skarbowych przydajemy WIMci pp. Jana Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, Jerzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego, Jana Humnickiego stolnika żydaczewskiego, Jana Siedliskiego miecznika wyszogrodzkiego, Józefa Morskiego, obligując praesenti laudo IMciów pp. sędziów tak dawniejszych jako też i teraźniejszych, ażeby na pomienioną reassumpcyą zjechali się. Na których to sądach fiskalnych mają być deputowani IMcie pp. koekwatorowie do pomiarkowania taryfy, którzy praevio ad hunc ipsum actum iuramento taryfę na sejmiku uformowaną przejrzeć mają et iuxta revisiones tak antiquiores quam etiam praesentem inventa proportione pomienioną taryfę ex aequo et iusto sine praeiudicio cuiusvis uformować i postanowić mają ad usum solutionis ewentualnych podatków, jeżeliby jakie być miały. Do której to teraz koekwacyej dymów na sądach naszych fiskalnych per deputatos expediendae obligujemy IMciów pp. rewizorów, ażeby dla informacyej adesse raczyli a na tychże sądach IMcie pp. deputaci proporcyą pierwej determinowaną formowania iuxta qualitatem glebae, siła gdzie kmieci i zagrodników na dym jeden rachować się ma, do grodu podali ad notificandam wszystkim formatae proportionis realitatem, według której już ułożonej taryfy, gdyby co kiedy ciężarów evenire miało na województwo nasze, obligujemy primores województwa naszego tak IMciów pp. senatorów jako i pierwszych IMciów pp. urzędników, ażeby temu advigilare raczyli i wcześnie zaraz mieli na takowe pomiarkowanie cyrkumskrypcyą, akkomodując rzeczy na ryczałtową kwotę a potem na proporcyonalny według taryfy teraźniejszej dyspartyment jako też et ad omne consilium rerum salvandarum, interveniéntibus casibus na województwo nasze, tychże IMciów vigilantiam obligujemy. 15. Retenta wszystkie aby indilate egzekwowane według konnotacyej w regestrach IMci p. Ustrzyckiego chorążego i komisarza ziemi przemyskiej i jeżeli co przybędzie pieniędzy, żeby płacić oschłe assygnacye in preteritis laudis wyrażone. 16. OO. Karmelitom lwowskim zł. tysiąc na restauracyą kościoła ziemia przemyska naznącza z najpierwszych podatków. 17. IMcie pp. egzaktorowie zaś podatku od żydowskich czeladzi utriusque sexus tak masculini jako feminimi, żeby się na sądach rachowali i z tych pieniędzy żeby naprzód smolakom i IMci p. rotmistrzowi stała się satysfakcya i inszym dawniejszym do tegoż podatku assygnataryuszom. 18. A ponieważ dotąd per summam renitentiam retentorów IMcie pp. egzaktorowie wyżej wyrażonego podatku niedobrali, przez którą renitencyą zatamowała się satysfakcya tak IMci p. rotmistrza prezydyalnego jako też i ludzi in hoc praesidio służących zapłata, tudzież i tak wielą IMciów zostające w ziemi długi, zaczem pozwalamy pomienionym IMciom pp. egzaktorom, aby pomieniony podatek cum poena duplicis pensionis wybierali, retentores zaś pro maioribus poenis do sądów skarbowych przypozywali et indilata executione militari odsądzone delaty exekwowali. 19. IMci p. Bratkowskiemu przeszłemu rotmistrzowi prezydyalnemu ażeby po odprawionej kalkulacyej także obmyślona była zasług i jego expens rekompenza, tudzież i sukcessorom godnej pamięci nieboszczyka IMci p. Tureckiego ażeby takoważ satysfakcya zasług subsequatur na tychże sądach fiskalnych praesenti commitimus laudo. 20. Rewizya miasta Przemyśla tak w ruinach onego jako względem pięciu dział zatracenia, które gdzie się podziały i pieniądze za nich obróciły, także prochy i insza strzelba jeżeli jest po cechach, ponieważ nie doszła dla oddalenia się do Prus IMci p. Wolskiego stolnika halickiego, tedy ad peragendam eam revisionem do IMci p. starosty narewskiego przydajemy IMci p. Jana Bala sędzica sanockiego, który odprawiwszy

tę rewizyą zapieczętować ją powinni będą i na sejmik deputacki przywieść. **21.** Czopowe ziemi przemyskiej które na rok tylko jeden puszczone było IMci p. Zurowskiemu cześnikowi przemyskiemu, ponieważ ultima praesentis pomienionemu IMci expiruje, takową tedy onego czynimy dyspozycyą. Naprzód aby IMć p. cześnik przemyski na następujących immediate sądach fiskalnych uczynił kalkulacyą tam de perceptis quam de expensis pomienionego podatku cum hac praecautione, ażeby już ab hinc nadto co dotąd komu zapłacił nikomu nie dawał na żadną assygnacyą ani inszych przyjmował. Po których uczynionej kalkulacyej sądy fiskalne na przyszły rok mają ułożyć proportionaliter czopowego taryfę po miastach i miasteczkach ziemi naszej, a cokolwiek pokaże się ex calculatione długu IMci p. cześnika przemyskiego, tedy mediante dispositione sądów fiskalnych z pomienionych miast i miasteczek ma subsequi satysfakcya pomienionemu IMci najpierwsza sine praetensione jednak ulla za administracyą w przyszłym roku. A potem zaraz po IMci p. cześniku najpierwszą satysfakcyę IMci p. marszałkowi mediante itidem dispositione tychże sądów fiskalnych w naznaczonej a dotąd osychającej sumy sześciu tysięcy zł. p. z tegoż podatku czopowego assekurujemy. In residuo zaś, jeżeli cokolwiek supererit, tedy to na wypłacenie pierwszych i dawniejszych assygnacyi sądy skarbowe dispensare tenebuntur. Które to dawniejsze assygnacye że secundum potioritatem wypłacane będą praesenti laudo declaramus. **22.** Klepaczów żeby nie brali ludzie nigdzie po targach po miastach po wsiach tylko dobre szelągi a gdzieby się znowiły u kogo klepacze do udawania i mięszania do dobrych, żeby byli takowi poenis condignis karani. **23.** Podatek deklarowany na kanonizacyą św. Stanisława Kostki żeby był wydany jako najprędzej i na insze pobożne expensa w przeszłem laudum deklarowane praesenti laudo iniungimus, który in quantum by ante reassumptionem sądów skarbowych nie był wypłacony, tedy na tychże następujących sądach fiskalnych IMcie pp. komisarze do odbierania tego podatku uproszeni, mają delaty renitentium reponere. A sądy fiskalne przez ordynowanego na to subdelegata pomieniony podatek cum duplici pensione egzekwować mają i ten wybrawszy według dyspozycyej przeszłego sejmiku ad pia legata dyspartymentować. **24.** Reparacya kancelaryej ziemskiej przemyskiej, ponieważ jako IMć p. Cwirkocki klawier tej kancelaryej donosi, że na a) przeszłą naznaczona b) kwotę doskonale effectuari nie mogła i jakoby swoich jeszcze na to dołożyć miał pieniędzy, zaczem ten interes do tychże sądów fiskalnych odsyłamy, tak dla uczynienia rewizyej pomienionej reparacyej, jako też i do słuchania kalkulacyej IMci p. Cwirkockiego z wydanych expens deklarując, że cokolwiek ad complementum reparacyej desiderabitur i cokolwiekby swego wydał i realiter pokazał, tedy tam ziemia na tychże sądach providere satisfactionem powinna, IMć p. Cwirkocki zaś aby sam propter securitatem actorum w kancelaryej mieszkał laudo praesenti obstringimus. **25.** Miasto Przemyśl z przedmieściami recenter pogorzały, jako testatur o tem iurament, od wszelkich in genere podatków, stosując się do konstytucyej o konflagratach sejmu grodzieńskiego ab actu iuramentu do lat siedmiu uwalniamy. Także miasteczko Krzywcza ab actu iuramentu na konflagratę swoją eadem libertate ma gaudere. Miasto Łańcut o allewiacyą w podatkach ex respectu pro cognitione do następujących sądów remittitur, satysfakcyą deklarowanego tysiąca zł. na przeszłym sejmiku IMci p. pułkownikowi Gethenowi do tychże sądów fiskalnych oddamy. **26.** A ponieważ IMć p. Wasilewski starosta narewski z IMcią p. Siedliskim miecznikiem wyszogrodzkim donieśli w kole naszem doskonałe rewizye w ziemi naszej między Sanem a Dniestrem zakończone, zaczem jako grato animo przyjmuje pomienionych IMciów effectuatum laborem, tak praemiando podjęte IMciów fatygi, każdemu z pomienionych IMciów po trzy tysiące naznaczamy. Także IMci p. Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu za poselstwo do województwa

a) S. za b) S. naznaczoną.

sandomirskiego expediowane zł. dwa tysięce naznaczamy. IMciom pp. Franciszkowi Błońskiemu skarbnikowi sanockiemu i Stanisławowi Wisłockiemu miecznikowi żydaczewskiemu za expedyowaną do JO księcia IMci prymasa legacyą po zł. dwa tysiące ziemia nasza determinuje. Także IMci p. Kazimierzowi Żurowskiemu towarzyszowi znaku husarskiego JO IMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego, mając respekt na dawne zasługi pomienionemu IMci zł. tysiąc deklarujemy. Chorągwi pancernej JWIMci p. koniuszego w. koronnego deklaracyą dawną na zł. tysiąc pięć set approbujemy i satysfakcyą obmyśleć deklarujemy. **27.** Ziemia sanocka takową w interesach swoich czyni dyspozycyą. Ponieważ JWIMć p. kasztelan sanocki, jako senator ziemi naszej, ex ratione słabego zdrowia consiliis nostris adesse nie może, więc ob absentiam IMci p. kasztelana, in omnem kiedy absentis casum et eventum najpierwszego urzędnika ziemi naszej eligimus, sine praeiudicio jednak co należy stallo IMci p. kasztelana sanockiego jako senatora naszego do uczynienia porządku ziemiańskiego, do którego możemy mieć copiam zjechania się najprędszego w Sanoku. A że komissaryat jarosławski Jkr. Mci wojsk saskich per rationem niewypłaconych przez niektórych IMciów dwóch rat imposuit nam płacenie trzeciej raty, jako o tem respons od oberkomissaryatu docet, przeto obligujemy wszystkich IMciów, aby na sądach skarbowych ex limitatione przypadających kwity produkowali pro documento płaconych kontrybucyi, cum ea praecautione, ażeby takowe media do uchylenia się in aequalitate ponoszenia onerum więcej nie znajdowały się in posterum. **28.** Podatek na przeszłym sejmiku uchwalony tak na kanonizacyą św. Stanisława Kostki po zł. cztery, jako też na expensa ziemiańskie po zł. trzydziestu do rąk IMci p. Jakóba Wolskiego exaktora należący, ponieważ w kurrencyej swojej expiruje, iniungimus praesenti laudo, aby sub rigore militaris executionis ac poena duplicis pensionis był wypłacony, który in quantumby in tempore assignato nie był wydany do rąk pomienionego IMci p. egzaktora, tedy post elapsum tempus ma podać delatę IMć p. egzaktor i pozostałe retenta sub poena superius expressa egzekwować, z wybranych zaś secundum dispositionem anterioris laudi wypłacać, jako to JWIMci p. kasztelanowi przemyskiemu zł. dwa tysiące osobliwie aby wypłacił zlecamy, drugie zaś dwa tysiące temuż IMci, jeżeli co zostanie od wyrażonych anteriori laudo assygnacyi na następujących sądach fiskalnych z tejże exakcyej IMci p. Wolskiego wypłacić spondemus. **29.** A że IMcie różni possessores i obywatele województwa naszego zbiegłych poddanych naszych wydać recusant, tedy reassumując konstytucyą anni 1667 rigore eiusdem legis obligujemy pomienionych IMciów, aby takowych zbiegów ad primam requisitionem oddawali. **30.** Mając przytem relacyą od IMciów pp. rotmistrzów prezydyalnych o licencyej wsiów pogranicznych, które ważą się odbijać zbójców przez ludzi prezydyalnych połapanych, zaczem obligujemy wszystkich IMciów pp. obywatelów ziemi naszej, inhaerendo hoc in puncto anterioribus laudis, ażeby surowo poddaństwu swemu przykazali ad primam requisitionem takowych hultajów wydawanie i żeby nietylko odbijać takowych ludzi nie ważyli się, ale owszem, że inquantumby na ludzi prezydyalnych w której wsi trafiło się ciężko, ażeby posiłkowali. **31.** A że p. Dobrzyniecki administrator WIMci p. starosty libuskiego ważył się zabrane przez Sasów starostwa krośnińskiego zboża, miody et alia skupować, lubo był listownie o to od IMci p. stolnika chełmińskiego requisitus, ważył się takowe rzeczy per raptum zabrane kupować, laudo praesenti obstringimus, aby to restituat i na potem aby się nikt nie ważył takowych rzeczy kupować sub amissione kupna et poenis legibus regni in tales descriptis. Także i rzeczy IMci księdza Sokolnickiego proboszcza liskiego przez Sasów zabrane, ażeby wrócone były sub similibus poenis praesenti iniungimus laudo. **32.** Calamitas wielka plagi Boskiej ratione zmarłych ludzi z zarażenia chorób w ziemi naszej ciężko panujących, co iuramentem probabitur, ponieważ te wsi podatków in futurum żadnych sufficere nie będą mogły, pro alleviatione do sądów fiskalnych odsyłamy, excepto uchwalonego na przeszłym sejmiku podatku, który cała ziemia wypłacać bę-

dzie powinna sub rigore ac poenis expressis a). 33. Mając zaś animadwersyą super infelicem sortem IMci p. Konopackiego terrygeny naszego przez ogień tak dworu jako i wsi zrujnowania, tedy ab omnibus oneribus in futurum zachodzącym do lat prawem opisanych uwalniamy. Toż cavemus supra similem casum IMci p. Jabłeckiego stolnika chełmińskiego, ponieważ tak dwór jego jak i wieś Olchowce funditus zgorzała, toż się ma rozumieć in communi wszytkim IMciom conflagratis. 34. Rewizya ponieważ jest potrzebna pro omni meliori eventu ziemi naszej, więc obligujemy IMciów pp. rewizorów, aby opus suum jako najprędzej perficiant, ażeby przez to in discrimine aliquo ta ziemia nie pozostawała, gdy już w innych ziemiach zakończone rewizye, co IMcie sub poenis premissorum sancitis wykonać powinni. 35. Więc gdy teraźniejszy IMć p. marszałek koła naszego za pracowite zasługi swojej funkcyej i we wszystkiem sine omni nota doskonałe actorum pokazał dowody, omnem meretur gratitudinem, przeto stosując się ad anterius laudum, obligujemy IMci p. Wolskiego egzaktora, aby reszty sumy tysiąc zł. IMci p. marszałkowi wypłacił. Taż ziemia w deklarowanym tysiącu zł. IMci p. Wybranowskiemu chorążemu podolskiemu pro functione IMci na sądach fiskalnych satisfactionem obmyśleć appromittit. Także IMciom pp. Stanisławowi Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu i IMci p. Charczewskiemu podstolemu sanockiemu pro functione IMciów pp. ziemia taż zł. tysiąc obudwom IMciom deklaruje. In simili nie przepominamy podjętych prac, tot incommodis znacznych, do księcia IMci prymasa IMciów pp. Franciszka Błońskiego skarbnika sanockiego i IMci p. Wisłockiego miecznika żydaczewskiego in functione legationis w interesach całego województwa uproszonych i one rekompenzując taż ziemia obudwom IMciom zł. tysiąc deklaruje et satisfactionem jak najprędszą i pewną przyobiecuje. 36. Uważając ruinę kościoła wielebnych OO. Karmelitów lwowskich discalceatorum, więc ex pio erga religionem opere na reparacyą tegoż kościoła zł. trzysta naznaczamy. 37. Mając zaś animadwersyą godności i wszelkich applikacyi in obsequium publicum IMci p. Ignacego Bala, jako terrigenam nostrum in collegium iudicii fiscalis przyjmujemy. 38. A że deklaracyą odebraliśmy przez iMć p. posła naszego, od cesarza IMci powróconego, iż komissyą zobopólną ratione rozbojów i tyraństwa, kradzieży, szkód znacznych in genere wszystkich bez ludzi zagranicznych węgierskich, wydał cesarz IMć państwu węgierskiemu, my zaś w interesach tychże uprosiliśmy IMciów pp. komisarzów, tj. IMci p. Jana Siedliskiego miecznika wyszogrodzkiego i IMci p. Piotra Wisłockiego cześnika gostyńskiego ad sopiendas praetensiones, więc teraz ad pleniorem numerum przydajemy IMciów pp. Stanisława Wisłockiego miecznika żydaczewskiego jako posła cum sufficienti informatione, tudzież IMci p. Stanisława Kopystyńskiego podczaszego owruckiego i IMci p. Franciszka Urbańskiego, którzy IMcie pp. komisarze secundum praescriptam sibi potestatem, absentia unius vel plurium non obstante, zniosszy się jako najprędzej z stroną tamtą, węgierską rem agant. Nietylko ziemi sanockiej jednej, ale wszystkich ziem województwa naszego i wszelkie rozsądzić powinni będą ukrzywdzenia, rozboje, zabójstwa z obu stron i szkody nadgradzać każą, karząc exemplaribus poenis winnych oboje strony composito iudicio, a to secundum iura gentium i reskrypta tak cesarza IMci jako i tutejszego sejmiku. Na który to termin komissyej IMcie pp. rotmistrzowie przemyski i sanocki wcześnie z ludźmi cum pleno consensu obudwóch ziem przybyć mają, dla assystencyej z konfessatami dawniejszemi i teraźniejszemi na ludzi zagranicznych, i póty IMcie pp. komisarzom assistere mają, póki się albo nie zakończy albo limitować nie będzie komisya, co vigore praesentis conventus unanimi voto postanawiamy. Interes IMci p. pułkownika Gethena pro satisfactione deklarowanych anteriori laudo trzech set zł. do sądów fiskalnych odsyłamy. 39. Po skończonych tedy partykularnych ziem województwa naszego dyspozycyach conde-

a) S. superius expresso.

scendimus ad universalia. Wniesioną IMciów concivium nostrorum ratione depactationis w kancelaryach materyą takowym ułatwiamy sposobem: ażeby we wszystkich kancelaryach województwa naszego pro iuribus cancellariae należące salaria in tabulis spisane i w każdych kancelaryach przybite były na ścianach, skądby się każdy szlachcic mógł informować, żeby nad należącą kwotę od niego nie uzurpowano. **40.** A kiedy adverso całej ojczyzny fato w województwie naszem non attesta patriarum legum observatione dobra ziemskie królewskie i duchowne communis tetigit vicissitudo, że do płacenia kontrybucyi saskich bez żadnej dystynkcyej na tak straszną taryfę nigdy nie praktykowaną i owszem tak wielą protestacyi ab antiquo inwalidowaną per exoticas executiones teraz przyciśnione, od których duchowieństwo utriusque rithus, graeci et latini, schronić się i wyłamać usiłują, tedy authoritate zjazdu naszego teraźniejszego statuimus, aby wszyscy duchowni, tudzież ducta proportione gruntów i fortun swoich, za dyspartymentem dworskim w każdej wsi bez wszelkiej sprzeczki i exkuzacyi do tegoż ciężaru przykładali się, non praeiudicando jednak bynajmniej in posterum iuribus, komu co należeć ma, et immunitatibus ecclesiasticis rithus romani. **41.** A gdy o tak wielu libertacyach różnym IMciom danych oberkomissaryatu na kontrybucye od wojsk Jkr. Mci auxyliarnych odbieramy wiadomość, między którymi libertacyami kondonowane z łaski Jkr. Mci tysiąc pięć set pięćdziesiąt i dwa dymy cum summo praeiudicio et damno ziem województwa naszego miały in privatum commodum pomienionych IMciów libertowanych cedere, a insi IMć z fortun swoich takowe decessa przez imponowaną trzecią ratę supplere musieli, dlatego ktokolwiek płacił albo też się uchronił, ut eniteat realitas praesenti constituimus laudo, ażeby wszyscy IMcie tak z ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego jako też z przemyskiej i sanockiej do grodów swoich komportowali kwity pro informatione województwa naszego. In posterum zaś, ażeby się w żadnych podatkach nie ochraniali ale aequaliter in aequali republica ponosili. **42.** Rozmnożonych klepaczów po ziemiach województwa naszego jakośmy anteriori laudo uczynili cyrkumskrypcyą, tak one et praesenti laudo approbujemy, hoc adiecto, ażeby dobre szelągi bez braku wszędzie były brane, złe tylko wyrzucając. Super falsificatores zaś monety ażeby po miastach i miasteczkach należyta była attendencya i gdziekolwiek trafić by się mieli, ażeby takowi chwytani byli et ad officia castrensia pro poenis sumendis oddawani. **43.** A jako się wyżej wyraziło, że sejmik teraźniejszy absque ulla limitatione na rekwizycyą JWIMci księdza Fredra sekretarza wielkiego koronnego od Jkr. Mci do nas przysłanego finaliter konkludujemy, będąc pełni nadziei o łasce Jkr. Mci circa affidationem particularem JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego prędkiego a maiestate naznaczenia nam inszego sejmiku, teraz zaś, dla dyspozycyi uczynienia ziemiańskich kollokwium sobie w interesach województwa naszego in crastino po deputackim sejmiku, przy obieraniu rotmistrza łanowego na gospodarskim sejmiku per constitutiones regni każdemu województwu pozwolonego[b]) rezerwujemy, jako zwyczaj jest. **44.** A jako przy kończącym się finaliter sejmiku IMci p. marszałkowi koła naszego za poniesione przez kilkanaście limit prace i fatygi non sine dispendio zdrowia i fortuny podjęte dziękujemy, tak gratam in pectoribus nostris IMci p. meritorum zachowujemy obligationem. Wszystkie zaś sancita nasze pod laską tegoż IMci p. marszałka uchwalone, jako finaliter z woli całego województwa postanowione approbando i teraźniejszą naszego województwa uchwałę temuż IMci p. marszałkowi pro maiori robore ręką własną podpisać i pieczęcią communire et ad acta po wszystkich grodach województwa naszégo more solito podać zlecamy. Działo się w Wiszni in loco consiliorum solito die nona

a) P. obee. b) S. pozwolonym.

Julii, anno domini millesimo septingentesimo decimo quarto. Irzy A. Łączyński podkomorzyc nowogrodzki marszałek koła rycerskiego generału województwa ziem ruskich.

Castr. Prem. Rel. 500 p. 2377—2390; Castr. San. Rel. 209 p. 2213—2241; Fasc. Cop. Castr. Leop. 19 p. 2617 - 3630 brak początku; Castr. Zydacz. Rel. 89 p. 965 - 998; F. C. Castr. Zydacz 55 p. 671—686; Fasc. Cop. Castr. Sanoc. 116 p. 1490—1502 brak początku, dopiero od artykułu 6. zaczyna się fragment.

246.

Przemyśl, 7. sierpnia 1715.

Zarządzenia sądu fiskalnego przemyskiego.

1. Actum Praemisliae in reassumptione iudiciorum fiscalium feria quarta in crastino festi transfigurationis Christi Domini anno eiusdem 1715. 2. Sąd fiskalny ziemie przemyskiej stosując się do laudum sejmiku generału wiszyńskiego dnia dziewiątego miesiąca lipca roku teraźniejszego w Wiszni postanowionego około czopowego ziemie przemyskiej a die 1 Augusti roku niniejszego zaczynającego się ad diem ultimam Julii anni futuri 1716 kończącego się, który to podatek w jako najlepszym chcąc mieć porządku a widząc renitentiam et diffugia niektórych miast i miasteczek, przez co diminucya wielka podatku tego przez czas długi była, zaczem taką czyni dyspozycyą. 2. Naprzód aby wszystkie miasta i miasteczka jednakowo od likworów płacili tj. od półwarku piwa, w którym powinno być słodu półmiarków dwanaście po złotych czternaście, od miodu zaś prząśnego macy tj. dwóch półmiarków po zł. pięć. 3. Miasta zaś i miasteczka summy powinne importować według niżej opisanej konnotacyej, inkludując w to i rękawiczne, lub przez się lubo przez postanowione z IMć p. Michałem Zurowskim cześnikiem przemyskim tegoż podatku na ten rok administratorem kontrakty. Jeśliby zaś które miasto lub miasteczko kontraktować i wypłacać summy niżej wyrażonej, w której i rękawiczne inkluduje się IMci p. administratorowi nie chciało, tedy IMć p. administrator czopowego zaraz z początku kurencyi tego podatku w tem mieście lub miasteczku kontraktować nie chcącym, ma pozwolenie postanowić swojego dozorcę do konnotowania tak piwa jako i miodu. 4. Ta zaś konotacya wyraża się tak. Miasto Przemyśl powinno wnieść podatku tego na rok jeden 3400 zł. a ponieważ zewsząd piwa przewoźne i gorzałki do miasta Przemyśla podwożą, które wszędzie po kamienicach, domach i dworkach wszystkich jurysdykcyi nawet i u Żydów ledwie nie w każdym domie i kamienicy żydowskiej szynkują, przeto stosując się do opisania uchwał sejmikowych i do prejudykat sądów fiskalnych naszych postanawiamy, aby żaden cuiuscunque status et conditionis tak piwa jako i gorzałki do miasta tegoż Przemyśla i na przedmieścia nie ważył się podwozić, ani tak w mieście jako i na przedmieściu szynkować sub poena centum marcarum in iudiciis praesentibus fascilibus seu in defectu iudiciorum in terminis querellarum castrensium praemisliensium ad instantiam mfci. administratoris contributionis eiusdem sive succolectoris eiusdem vindicanda i pod wolnym konfiskowanem lub piwa podwoźnego lub gorzałki. 5. Miasto Jarosław powinno wnieść podatku tego na rok 6000 zł. p., Sambor podatku tego wnieść powinien 4600 zł. p., Rzeszów 3000, Przeworsk conflagrata 200 zł., Tyczyn zł. 300, Sokołów zł. 500, Leżajsk conflagrata zł. 100, Tarnogród 1200 zł., Krzeszów zł. 200, Sieniawa zł. 500, Krakowiec conflagrata zł. 60, Wisznia z arendarzem zł. 500, Mościska zł. 400, Kańczuga z arendarzem zł. 300, Pruchnik conflagrata zł. 80, Rybotycze zł. 150, Biercza zł. 100, Hussaków zł. 70, Radymno z arendą zł. 500, Skole zł. 400, Stryj libertowany per laudum ob conflagrationem, Drohobycz 1200 zł., Stare miasto zł. 100, Stara sól

conflagrata zł. 300, Felsztyn zł. 30, Chyrów zł. 100, Dobromil zł. 800, Nowe miasto zł. 250, Niżankowice zł. 70, Łańcut habita ratione conflagrati powinien wnosić po zł. 200 co rok przez lat ośm iuxta constitutionem sejmu grodzieńskiego anni 1688. Które to sumy wyżej wyrażone efficiunt sumę 25.610 zł. p. Obliguje przytem sąd niniejszy WIMci p. administratora podatku tego czopowego, aby nad perceptę nic de proprio nie wydawał i żadnego sobie u ziemi nie pretendował długu. 6. Dyspozycya i dyspartyment do czopowego. Ponieważ czopowe teraźniejsze a 1 Augusti zaczynające się WIMć p. Michał Zurowski cześnik przemyski administrator teraźniejszy czopowego według dyspozycyi sądów teraźniejszych bierze ad extenuationem, więc z percept podatku tego powinien wypłacić IMciom pp. assygnataryuszom niżej opisanym sposobem. A naprzód sam sobie IMć p. administrator ma odebrać 9340 zł. p. WIMci p. Łączyńskiemu podkomorzycowi nowogrodzkiemu zł. p. 6000, WW. OO. Karmelitom lwowskim zł. p. 1000, JWIMci p. Drohojowskiemu kasztelanowi czerniechowskiemu 1400 zł. p., WIMci p. Orzechowskiemu łowczemu ziemie i sędziemu grodzkiemu przemyskiemu za pocztę lwowską 2000 zł. p., WIMć p. Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu 2000 zł. p., IMci p. Siedliskiemu miecznikowi wyszogrodzkiemu zł. p. 1000. Na ratusz przemyski 1200 zł. p., na kancelaryą ziemską przemyską IMci p. Cwierkockiemu zł. 700. Na pocztę jarosławską p. Mirykowiczowi mieszczaninowi i rajcy przemyskiemu zł. p. 300, WIMci p. Wasilewskiemu staroście narewskiemu 1000 zł. p., paniej Mankiewiczowej obywatelce przemyskiej, że dla sądów teraźniejszych skarbowych dla zrujnowanego ratusza kamienicy ustąpiła zł. p. 150, IMci p. Kazimierzowi Zurowskiemu zł. p. 1000. A że JW. p. kasztelan lwowski z tak dawną należytością pomieścić się nie mógł z sumą 5000 zł. p., tudzież WIMć p. Ossoliński podczaszy żydaczewski za poselstwo 6000 zł. p., tudzież WIMć p. łowczy ziemie i sędzia grodzki przemyski ratione poczty (salvo calculo), tudzież IchMć pp. rotmistrze prezydyalni z zasługami swoimi salvo itidem calculo, tedy tych IchMciów wszystkich da Bóg do przyszłego czopowego, ante omnes alios, według wyżej wyrażonego porządku pro satisfactione odsyłamy. 7. Druga deklaracya. Sąd skarbowy ziemi przemyskiej przywodząc ad effectum sancita sejmiku wiszyńskiego w postanowionym podatku podymnego na kanonizacyę św. Stanisława Kostki die 14 Maii anno praesenti iuxta tarifam ultimariam in anno praeterito 1714 die sexta Augusti constitutam po zł. ośmiu z dymu, ponieważ dotąd pomieniony podatek tak na wyżej wyrażoną kanonizacyę, jako też i na insze klasztory w tymże podatku per declarationem sejmiku mieszczące się dotąd nie wybrany ac per consequens et satisfactio do tego podatku deklaracyej ob hanc rationem retardatur, takowy propter accelerandam satisfactionem ex mente tegoż sejmiku czyni dyspartyment przez osobliwe do każdej partyej z taryfy per parochias wynotowane excerpta i w nich specifikowane dymy, które do aktów sądu teraźniejszego per oblatam podają się, przydając do tego osobliwych ex stuba iudiciali sukkolektorów. A naprzód do dyspartymentu na kanonizacyę św. Stanisława Kostki i wybierania tego podatku po miastach, miasteczkach i wsiach, także na osychające a do tegoż podatku przyłączone zł. 1000 na fundacyę zawałowską in honorem św. Kaietana delegujemy IMć p. Wojciecha Lamberta. Na dobieranie zaś tego podatku także w miastach miasteczkach i wsiach do tegoż podatku należących na wypłacenie sumy 2000 zł. WWPannom Benedyktynkom zasańskiego konwentu przemyskiego, także szpitalowi rzymskiemu św. Stanisława biskupa krakowskiego na sumę półtora tysiąca zł. p. osobliwymi dyspartymentami podzielonych ordynuje IMć p. Alexandra Chinka instygatora sądów naszych skarbowych, także na sumę półtora tysiąca konwentowi OO. Karmelitów hussakowskich per similem declarationem sejmiku do tegoż podatku przyłączoną ordynujemy IMć p. [a]). Którzy IMć pp. sukkolektorowie ex praesenti stuba ad exigendam eandem contributionem już nie w Prze-

a) miejsce niewypełnione.

myślu one wybierać mają, ale przybrawszy sobie każdy z nich od każdego klasztoru ludzi ad assistentiam po parafiach jechać mają i według dyspartymentów nieodwłocznie ten podatek secundum obloquentiam wybierać sine tamen depactatione a wybrane wyżej wyrażonym klasztorom oddać. Hac adiecta praecautione, że cokolwiek w którym dyspartymencie wybiorą ciż IMć sukkolektorowie, aby nie mieszając wybranych sum tym klasztorom oddawali, które do którego klasztoru należeć będą, IchMć zaś possesores podatek ten pomieniony sine renitentia oddawać mają, sub poenis contra retentores contributionum legibus regni descriptis declaratione eadem ad praemissa mediante.

Prot. decr. terr. fisc. terrae Premisl. 385 p. 227—230.

247.

Wisnia, 12. września 1715.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszeńskiego zjechawszy się ad locum solitum obrad i konsultacyi z dawna temu generałowi praefixum in robore et fundamento uniwersału od najjaśniejszego króla IMci p. n. m. do województwa naszego ruskiego i ziem w nim będących de data 21 Augusti anni praesentis wydanego, takowe stanowimy laudum. 2. A naprzód grato animo przyjąwszy uniwersały naj. króla IMci p. n. m. przy najniższem podziękowaniu pro omni sollicitudine circa conservationem wojska koronnego, którą przez swoje uniwersały nam intimować raczy et in emeritam mercedem podatki uchwalać iniungit, lubo cum praeiudicio dawnych zwyczajów, bo na sejmie tylko uchwalone być powinny, żadnych zaś w województwie naszem ruskiem uchwał z sejmu lubelskiego zawisłych nie masz, ponieważ województwo nasze lubo przy ciężkich oppressych i extorsyach kontrybucyej exterae militiae, niechcąc być dłużne do tych czas płaciło i płaci choć in parte zasługi, jednak uważając, że zapłata wojsku jest fundamentem onegoż, et corroborat vires et animos, zachęcając toż wojsko ad fortia agenda, uchwalamy cztery ćwierci na wojsko w repartycyi województwa naszego będące, albo które będzie do niej należało, proportionaliter do repartycyej na komisyej łuckiej na to województwo postanowionej. Które ćwierci i zapłatę onych tak deklarujemy: to jest dwie a prima Augusti anni praesenti po sobie idące na przyszłym sejmiku bliskim deklarujemy in instanti zapłacić, drugie zaś dwie incessanter po sobie idące w tymże roku na tymże sejmiku obmyśleć deklarujemy, tą jednak kondycyą, aby to wojsko w repartycyej będące naszej z nami się łączyło et circa maiestatem et libertatem stawać nam dopomogło, w czem eo nomine do JO IMciów pp. hetmanów koronnych IMciów pp. Jana Siemińskiego stolnika, Irzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkich i Antoniego Zurowskiego łowczego bracławskiego, posłów województwa naszego cum debito venerationis cultu uprosiliśmy. 3. Jeżeliby zaś toż wojsko assistere nam nie chciało i tę uchwałę podatków wojskom saskim extorquere dopuściło, tedy deklarujemy, iż więcej podatków na wojsko koronne uchwalać nie będziemy. 4. Żeby zaś realna deklarowanych zasług nastąpiła solucya, przyrzekamy sami między sobą fide honore et verbo nobili, że na przyszły sejmik ex limitatione przypadający, zjedziemy się i pieniądze gotowe przywieziemy, to jest z dymu ziemia lwowska po zł. ośmdziesiąt na taryfę anni 1610 alias żydaczowską, ziemia przemyska po zł. pięćdziesiąt z dymu na taryfę wyprawną eo nomine nuncupatam anno 1714 stanowioną, ziemia sanocka po zł. sto z dymu na tęż taryfę anni 1714 salva coaequatione ante solutionem na przyszłym sejmiku, powiat zaś żydaczowski ponieważ taryfę anni 1710 senciens se aggravantem zniósł i one annihilował, tedy na sejmiku blisko przyszłym aby IMcie pp. rewizorowie tak ziemi

lwowskiej jako i powiatu żydaczowskiego z gotowemi rewizyami compereant. gdzie taryfę per electos et iuratos deputatos postanowią i z tej taryfy proportionatam summam do ziemi lwowskiej na tę uchwałę in instanti na przyszłym sejmiku contribuent. **5.** A żeby jeszcze pewniejsza tej uchwały wojsku była satysfakcya, zakładamy rigor na takich, którzyby na wyżej naznaczony czas tj. na sejmik z pieniędzmi nie przybyli, triplicis pensionis executionem instantaneam militarem et privationem activitatis. **6.** Mając zaś należytą refleksyą na tak fatalny na prześwietną w. księstwa litewskiego prowincyą zamach, ordynujemy do pobliższych województw IWnych pp. posłów naszych pro communicatione sensuum onych, quid facto opus sit w tak niebezpiecznym razie rzptej. **7.** Insze zaś domowe dyspozycye ziemiańskie et particularitates do bliskiego referujemy sejmiku. **8.** Jednak że nescitur quo fato na przeszłym sejmiku interes IMci p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego za poselstwo do województwa sędomirskiego od ziemi lwowskiej erronee jest opisany, ponieważ deklarowane zł. dwa tysiące a w laudum tylko zł. tysiąc położono, tedy hunc errorem corrigendo taż ziemia lwowska drugi tysiąc zł. praesenti laudo przypisuje. **9.** Także dług realny IMci p. Nowosieleckiego podstolego bilskiego ratione owsa na składzie we Lwowie będącego, od tejże ziemi lwowskiej na prowianty moskiewskie zabranego, uznaje taż ziemia i dla satysfakcyej do sądów przyszłych skarbowych odsyła. **10.** Ziemia przemyska ponieważ elekcyą rotmistrza prezydyalnego antycypowała przed terminem elekcyej i deklarowała per laudum anterius tę funkcyę IMci p. Antoniemu Zurowskiemu łowczemu bracławskiemu et praesenti laudo to approbuje, to zaś rotmistrzostwo zaczyna się od sejmiku electionis deputatów anni praesentis i do roku smolaków prezydyalnych trzymać ma i powinności wszystkie w pilnowaniu granic i obronę od zbójców tej a) ziemie zaszczycać powinien. A że IMć p. Chotecki rotmistrz przeszły tychże smolaków nieodebrał tak zasług swoich jako też wydanych pieniędzy na konserwacyą onych w roku przeszłym i na inne expensa, tedy taż ziemia przemyska odsyła go do przyszłego sejmiku tak dla uczynienia rachunku z podatku czeladzi żydowskiej z IMcią p. Zurowskim cześnikiem sochaczewskim, jako też co wydał na smolaków i expensa i co jemu należy pro satisfactione post factam calculationem aby mu było oddane, tudzież IMci p. Tureckiego sukcessorom i IMci p. Bratkowskiemu ma być obmyślona satysfakcya na tymże sejmiku. **11.** Mając także respekt na zasługi IMciów pp. Rafała Swirskiego łowczego bieckiego, Nahujowskiego chorążego czerniechowskiego, Szeptyckiego chorążego latyczowskiego i IMci p. Kobylnickiego w województwie naszem, rekompensę onym na przyszłym sejmiku takąż, jaka i innym pp. rewizorom naznaczona jest deklaruje taż naznaczyć ziemia. **12.** Ziemia sanocka taryfę noviter u siebie postanowioną i zreformowaną bez konsensu całej ziemie i do komissaryatu saskiego zasłaną, która per impositionem komissaryatu do tak wielkiej kwoty dymów redukowana być musiała, więc insistendo toties manifestacyom województwa przeciwko tej kwocie czynionym, one praesenti laudo taż ziemia annihiluje. **13.** Że zaś IMć p. Humnicki podwojewodzy sanocki, który był do rewizyej w tejże ziemi naznaczony fatis cessit, inszego taż ziemia substituit, sądy skarbowe zakończyć zgodziła się. **14.** A że IMć p. Bukowski wicesgerent sanocki wniósł, że IMć p. starosta libuski z dóbr swoich na wyprawę piechoty uchwalony podatek zatrzymał i nie oddał IMci p. Bukowskiemu egzaktorowi tejże ziemi za dług winny anterioribus laudis opisany ś. p. JWIMci p. wojewodzie wołyńskiemu, więc aby ten podatek na zapłatę wojska uchwalony był wypłacony, z najpierwszych zaś pieniędzy podatkowych uspokoić IMci p. starostę libuskiego spondet też ziemia. **15.** Deklarowaną largicyę IMci p. Stanisławowi Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu anteriori laudo ponieważ przez omyłkę tylko pięć set zł. napisano, deklaracya zaś na tysiąc była, zaczem praesenti

a) P. tęż.

laudo ten naznaczony zł. tysiąc taż ziemia approbuje. 16. Rotmistrzostwo tejże ziemi, jako anteriori laudo IMci p. Zorzewskiemu deklarowane, ażeby po expirowanym czasie IMci p. Maxymilianowi Cieszanowskiemu IMć p. Zorżewski odebrał. 17. Komisya węgierska aby swój efekt wzięła praesenti laudo taż ziemia obliguje IMciów pp. komisarzów na sejmiku przeszłym obranych, aby jako najprędzej do skutku tę komisyę przywiedli. 17. Stosując zaś taż ziemia ad anterius laudum dokłada, iż ktobykolwiek ważył się tak z IMciów pp. dziedziców, zastawników jako quocumque iure possessorów, raz i drugi w powołaniu zbójcom już w więzieniu będącym folgować i protekcyą dawać, albo IMciom pp. rotmistrzom prezydyalnym przeszkadzać, takowy każdy assumet onus solutionis tysiąca grzywien et statuitionem zbójcy ad locum solitum miasta Sanoka. Któremu to IMci p. rotmistrzowi solucya omnino powinna być obmyślona. Praecavet to jednak taż ziemia i to mieć chce po IMci p. rotmistrzu, aby do powołanego zbójcy i osoby jego tylko a nie do chudoby interesował się. 18. IMci p. Wolskiemu za rotmistrzostwo z dawnych retent czopowego aby była zapłacona jego deservita merces praesenti laudo taż ziemia naznacza. Także IMci p. Maksymilianowi Cieszanowskiemu za usługę dawną koniuszostwa na pospolitem ruszeniu dawną uchwałę approbuje. IMć p. Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego marszałka przeszłego generału wiszeńskiego za pracę jego naznaczoną w tejże ziemi przez laudum dawniejsze przeszłego sejmiku konsolacyą praesenti approbuje laudo. 19. Dobra przez ogień zrujnowane w całem województwie circa iura de conflagratis konserwuje teraźniejszy generał nasz. 20. Wieś Porudno w ziemi przemyskiej IMć p. Bukowskiego łowczego podolskiego, taryfą przemyską noviter ułożoną przeładowaną a medietate dymów na teraźniejszy podatek a solutione uwalniamy. 21. Mając zaś respekt nie tylko na godne zasługi IMci p. Józefa Rosnowskiego ale też na tak nagły przypadek, który IMć w usłudze aktualnej województwa naszego dotknął, naznaczamy temuż IMci z ziemie lwowskiej dwa tysiąca, z ziemi przemyskiej zł. trzy tysiące, z ziemi sanockiej zł. tysiąc. 22. IMci p. Dwernickiemu z dopuszczenia Boskiego ociemniałemu, uti miserabili personae ziemia lwowska zł. sto, ziemia przemyska półtorasta, ziemia sanocka zł. pięćdziesiąt deklaruje. 23. Że zaś IMcie pp. posłowie do najjaśniejszego króla IMci p. n. m. z przeszłego sejmiku ordynowani niepowrócili, tedy najbardziej do relacyi onych niniejszy sejmik ad diem septimam mensis Octobris anni praesentis limitujemy. Datum w Wiszni die decima secunda mensis Septembris anno domini millesimo septingentesimo decimo quinto. Felicyan N. Doliniański skarbnik z. marszałek sejmiku generalnego wiszyńskiego.

Centr. Prem. Rel. 500 p. 2911—2914; Castr. San. Rel. 209 p. 2241—2250; Fasc. Cop. C. Sanoc. 116 p. 341—344; Fasc. Cop. Castr. Leop. 19 p. 3887—3890; Castr. Zydacz. Rel. 89 p. 1118—1124 brak końca; Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 55 p. 779—782. Rękp. bibl. Potockich w Raju N. 25 l. 57.

248.

Wisnia, 7. października 1715.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy szlachta i rycerstwo obywatele województwa ruskiego ziem i powiatu do generału wiszeńskiego należących, zjechawszy się ad locum solitum obrad publicznych pro tempore in limitatione praefixo [1]) pro die hodierna takie stanowimy laudum. Ponieważ blisko przeszłego sejmiku stanęła limita szczególnie tylko dla po-

---

[1]) Ob. N. 246 art. 23.

wrotu od najjaśniejszego króla IMci p. n. m. IMciów pp. posłów od nas ordynowanych i uczynienia relacyi także dla komportacyi na przeszłym sejmiku uchwalonego podatku za dwie ćwierci wojsku naszemu koronnemu w repartycyej województwa naszego będącemu, które na niniejszy sejmik zwiść deklarowaliśmy się, tedy odebrawszy od IMć pp. posłów relacyę, w której bynajmniej klemencyi pańskiej i miłosierdzia super exhaustum populum nie uznaliśmy, mając poselstwa od górniejszych województw, które już zkonfederowawszy się circa maiestatem et libertatem et tuitionem ostatnich relikwii substancyi fortun naszych w pole wyszli i nas jako braci i synów tejże ojczyzny per amorem onem ad similia animują facienda, zaczem wszyzstkie particularitates et materias togatas, które do tego sejmiku z przeszłego referowane były, do spokojniejszego czasu odkładamy. **2.** Rem zaś pecuniariam ponieważ nowe interwencye zaszły w wojsku ad dispositionem araeneam w pole do dyspozycyi realnej konserwujemy. **3.** Sejmik zaś teraźniejszy de plano kończymy i tegoż momentu sequimur vestigia górniejszych województw, wsiadamy na koń pro coniuctione armorum quam amicorum [a]. **4.** A że na przyszłym sejmiku in crastino deputackiego agitującym się taryfa per laudum anterius iudico fiscali ziemi sanockiej tamże na sądach najpierwszych u siebie do koekwowania pozwolona i zlecona jest annihilowana i tej annihilacyi culpa in personam WIMci p. stolnika sanockiego a to ex ratione przysłania do komisaryatu saskiego tej taryfy jest obrócona, że absentis nulla wszędzie excusatio a licere in absentem w sądzie może, gdy jednak teraz pomieniony IMć p. stolnik sanocki daje zupełniejszą z siebie satysfakcyą, że naprzód in fundamento laudi koekwował tę taryfę, druga że ob impositionem natenczas absolutam komisaryatu do tak wielkiej kwoty redukować ją musiał z IMciami natenczas kolegami swymi, trzecia że bona intentione a to subveniendi iniuriatis kiedy w Jarosławiu od komisarza Jkr. Mci pro tunc zesłanego akceptowana być nie mogła, przesłać ją do komisaryatu pozwolił sobie, więc in fundamento konfederacyi teraźniejszej wszelkim in antecessum komisaryatu saskiego władzom potencyą i impozycyą renunciando i annihilacyą tej taryfy praesenti laudo approbando kiedy i tamże w komissaryacie nie została akceptowana salvum et integrum indemnemque ob omni impeticione WIMci p. stolnika sanockiego mieć chcemy. Felicyan z. Doliniański skarbnik ziemi l. marszałek generału wyszeńskiego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 19 p. 4165—4167 ; oblatowano 24 października. ferra quinta ante f. Simonis et Judae 1715 r.

249.

Pod Wisnią, 9. października 1715.

Konfederacya ziemian województwa ruskiego w polu pod Wisnią.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego ziemi i powiatów skonfederowanych na zjeździe w polu pod Wisznią zgromadzonych. Ponieważ wszyskie już sposoby do redintegracyej praw i swobód ojczystych do uspokojenia rzpltej całej ustają, tedy invocato Spiritu Sancto najpiersze arripimus media do podźwignięcia onych z włożonego jarzma per impositionem tributariam, biorąc się ad naturale ius defensionis przykładem antenatów naszych, wiedząc dobrze, że graviora passis dabit Deus his quoque finem, ażeby posteritas nie czyniła nas invisos gemuisse fatis. Zaczem bierzemy przed się tę świątobliwą województwa i ziem naszych konfederacyą, stawając firmiter et intaminata

a) Odtąd na osobnej kartce

fide przy dostojeństwie Jkr. Mci i chcąc naród polski more przodków swoich od dalszych externorum salwować impozycyi, podajemy całej rzpltej i wszystkim braci naszym, którymkolwiek w tej ojczyźnie urodzonym inest libertatis amor, żarliwość i gruntownej reflexiej, iż od tak wielu lat niezrzuca z siebie taż rzplta nasza tak ciężkich nieszczęśliwości publicznych, ale coraz bardziej in praeceps ruit, w oppressyach, w depaktacyach i nigdy a saeculis niepraktykowanych contra decus regni ciężarach. Dla czego chcąc pokazać obcym narodom, że wolność i prawa ojczyste przez ten czas wzruszone i zabiegając dalszym szkodliwym konsekwencyom, nie mogąc inaczej operari salutem publicam, weszliśmy in hunc nexum unionis animorum circa maiestatem najjaśniejszego króla IMci Augusta Wtórego, liberis suffragiis od nas obranego, ażeby tandem tak województwo nasze skonfederowane jako też cała rzplta eversionem iurium suorum ad pristinum statum quantocius przywieść mogła i salwować od tych niewytrzymanych postronnych ciężarów. Protestujemy się oraz przed Bogiem i wszystkimi najjaśniejszymi monarchami całej Europy, jako wiadomymi indemnitatum praw ojczyzny naszej, że jako nihil quidquam intentamus contra maiestatem, tak szczególnie pod teraźniejsze nieszczęśliwe konjunktury rzpltej umyśliliśmy zostawione od antecessorów naszych iura cardinalia oswobodzić et parta tueri, ażebyśmy się nie zdali ruere in peius ac retro sub lapsa referri. 2. I kiedy przeciwko konstytucyej sejmu anni 1699 przyszliśmy z fortunami swemi cum praeiudicio świątnic pańskich na obrót tak ciężkich oppressyi, niesiemy wszyscy infularum całej rzpltej niezwiędłą ochotę naszą i tę konfederacyą przy szczęśliwie obranym WIMci p. Mikołaju Rosnowskim staroście laszkowskim, marszałku konfederackim, ex universali assensu całego województwa ruskiego ziem zkonfederowanych, który jako tu nam w kole braterskiem wykonaną przez siebie przysięgę, stawając circa maiestatem et libertatem obowiązał się, wypróbowaną in publicis agendis aplikacyą et innato zelo kierować wszystkie siły i imprezy województwa naszego ad paccandam patriam i do skutecznej praw, oraz zrujnowanych substancyi naszych obrony, tak wzajemnie i my temuż IMci p. marszałkowi eodem iuramenti nexu obligowaliśmy się póty zostawać w tej konfederacyi, póki zgromadzone insze województwa aliquam formalitatem dalszej obrony nie postanowią. 3. Aby zaś wszystkie następujące konfederacyej naszej actus quam solidissime expedire mogły, obieramy ad societatem laborum et consiliorum do WIMci p. marszałka naszego IMciów pp. konsyliarzów, tj. z ziemi lwowskiej: IMci p. Łosia chorążego sanockiego, IMci p. Humnickiego starostę horodelskiego, IMć p. Daniłowicza starostę boreckiego, IMć p. Ossolińskiego podczaszego żydaczowskiego, IMć p. Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, IMć p. Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, IMć p. Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego; z ziemi przemyskiej: IMć p. Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, IMć p. Jelca podczaszego przemyskiego, IMć p. Żurowskiego, cześnika przemyskiego, IMć p. Kossakowskiego kasztelanica kijowskiego, IMć p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, IMć p. Borzęckiego cześnika łęczyckiego, IMć p. Wolskiego podczaszego podolskiego, IMć p. Pułaskiego podczaszego podlaskiego; z ziemi sanockiej: IMć p. Młockiego starostę zakroczymskiego, IMć p. Stadnickiego stolnika sanockiego, IMć p. Giebułtowskiego cześnika żydaczewskiego, IMć p. Skiwskiego łowczego sanockiego, IMć p. Rylskiego podstolego nowogrodzkiego, IMć p. Antoniego Bala, IMć p. Gumowskiego chorążego. Którzy to IMcie pp. iunctis studiis et consiliis contribuere tenebuntur do uniwersalnego ratunku praw, swobód i fortun ojczystych. 4. WIMć p. Żurowskiego cześnika przemyskiego rotmistrza piechoty łanowej wybranieckiej województwa naszego ruskiego praesenti laudo obligujemy, aby do obozu naszego konfederackiego na usługę województwa pomienioną piechotę na naznaczony termin pod Medykę stawił. 5. W legacyej do JWIMciów pp. hetmanów koronnych uprosiliśmy IMć p. koniuszego koronnego, Wnych IMciów pp. Doliniańskiego skarbnika lwowskiego, Wąsowicza starostę kiślackiego, Żurowskiego cześnika sochaczewskiego, którzy ex

postulować będą z WIMciami pp. hetmany, aby się z województwy do spólnego ratunku ojczyzny łączyć raczyli. A my starać się będziemy z inszemi województwy skupiwszy się, żeby wszystkie wojska polskie restituantur uprzywilejowanej władzy hetmańskiej. **6.** Poselstwo także destynujemy e medio nostri do IMci p. marszałka i całego wojska polskiego w konfederacyej będącego, invitando Imciów in assistentiam województwom dla spólnego ratowania rzpltej ab exoticis pressuris cum ea declaratione, że rzetelną emeritorum stipendiorum obmyślamy ex nunc zapłatę. Ci zaś IMcie do wojska destynowani jako to: IMcie pp. Aleksander Żurakowski pisarz ziemski halicki, Józef Ożga stolnik lwowski, Żurowski cześnik nowogrodzki, Marcin Sobieszczański cześnik latyczewski, Ignacy Bal starosta taborowski, Piotr Wisłocki cześnik gostyński. I to sobie cavemus, aby nikt z IMciów concivium nostrorum w zabrane głosy nie wpadał, póki go sobie seorsive nie uprosi, sub rigore sądu et carentia activitatis. **7.** A kiedy forteca lwowska metropolis województwa naszego in conservationem praesidiariorum dla należytej assekuracyej teraz najbardziej supplementu potrzebuje, tedy na lenungi regimentów w ziemi lwowskiej repartycyą mających naznaczamy zł. pięć tysięcy, a to z podatku szelężnego tejże ziemi, salva calculatione z ziemią i garnizonem ratione wyliczonych in antecessum piętnastu tysięcy złotych. **8.** Securitas fortun i ksiąg ziemskich i grodzkich wszystkich ziem województwa naszego, skupiwszy się do obozu naszego konfederackiego provideri powinna. **9.** Podatek po taleru bitym na kanonizacyą św. Stanisława Kostki, reassumując przyszłe eo nomine laudum praesenti confederatione aprobujemy, tak aby każdy, kto go jeszcze nie zapłacił, bez wszelkiej zwłoki z dóbr generaliter wszystkich, ziemskich, królewskich, ekonomiej samborskiej, wójtowskich, duchownych, episkopich nullis exceptis jak najprędzej był wypłacony, sub forti militari executione contra renitentes extendenda. **10.** O koekwacyi taryfy między ziemią lwowską a żydaczewską, ponieważ z komportowanych rewizyi w przeszłem laudum naznaczonych nie przyszło na teraźniejszym przed zaczętą konfederacyą sejmiku do ułożenia i koekwacyi taryfy, obstantibus aliis prementibus legalitatibus, więc to negotium do sądów skarbowych ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego odkładamy. Gdzie z IMciami pp. komisarzami z sejmiku teraźniejszego destinowanymi, jako to pro parte ziemi lwowskiej IMć p. Ustrzyckiego chorążego przemyskiego i IMć p. Ossolińskiego podczaszego żydaczewskiego; pro parte zaś powiatu żydaczewskiego IMć p. Żurowskiego cześnika przemyskiego,IMć p. Orzechowskiego podstolego lwowskiego sędziego grodzkiego sanockiego, IMcie pp. sędziowie fiskalni taryfę słuszną i należytą konformując się do rewizyej przysięgłej, jeśli jest legitime expedyowana, ad proportionem iustam według dawnych zwyczajów i taryf postanowią. A że sądy skarbowe ad feriam secundam post festum Purificationis in anno proxime venturo 1716 reklamowane, więc tantae necessitati et coaequationi między ziemią lwowską a powiatem żydaczewskim subveniendo, bliższą kadencyą tychże sądów skarbowych pro feria secunda post festum sanctorum Trium regum i anno proxime et immediate venturo deklarujemy. **11.** Po skończonych tedy na tem miejscu konsultacyach zjazd całego województwa naszego i ziem skonfederowanych przenosimy pod Medykę praecise na dzień dwudziesty pierwszy miesiąca Octobra, gdzie żadne prywatne materye agitować się nie powinny, ale same tylko negotia belli salutem publicam spectantia. A że na teraźniejszy kongres nie mogli wszyscy IMcie concives i bracia szlachta comparere, więc praesenti nexu confoederationis nostrae obtestamur, aby każdy kogokolwiek amor patriae tenet i poczciwość imienia szlacheckiego, (oprócz tych, których prawa dawne excypują) jako to possessores quorumvis bonorum, haeredes, zastawnicy, arendarze, starostowie, wójtowie et quocumque titulo tenutarii tamże w pole do obozu pod Medykę, gdzie kopia zatknięta będzie, na naznaczony termin pro die 21 Octobris, dnia jednego nie uchybiając do tejże stawili się konfederacyej,

sub rigore legis de expeditione generali descripto[1]). **12**. Wyprawę przy tem z dóbr mianowicie ziemskich, obszerniejszych pańskich tudzież królewskich, duchownych, ekonomicznych, biskupich, episkopich, z miast, miasteczek i wsiów reassumujemy ad tarypham anni 1710 in anteriori laudo w przeszłym roku opisaną, oprócz tych possessorów, którzy z dóbr swoich personaliter do województwa comparebunt, hac jednak apposita clausula, aby ci IMcie, którzy obszerniejsze fortuny mają z liczniejszymi stawali pocztami ad proportionem dymów w dobrach swoich mających. Szlachta zaś, którzy dymów ani poddanych nie mają, aby szlachty czterech z między siebie piątego na koniu dobrym z rynsztunkiem żołnierskim wyprawili sub eodem rigore prawa. **13**. IMciów pp. wojskowych w służbie wojska kwarcianego zostających obstringimus, aby ktokolwiek z IMciów odjedzie do chorągwi komputowej poczet ad corpus województwa ex proportione dymów z dóbr swoich stawił. **14**. IMć p. Golejowski stolnik ciechanowski ex ratione funkcyej niedawno do Jkr. Mci expediowanej dispensatur tantisper od teraźniejszej kampaniej aż do konkluzyej onej. **15**. Chcąc przy tem, aby impunita scelera suam nie brały animositatem, obstestamur WIMci p. marszałka naszego konfederackiego, aby ex munere ministerii sui, inhaerendo wykonanej przysięgi ligamento, przez siebie lub przez obranego na to IMć p. sędziego wszystkie sprawy exorbitantiarum potoczne i kryminalne pro qualitate delicti sądził i karał, exceptis causis iuris. **16**. Securitatem omnimodam WIMć p. marszałkowi naszemu in hoc ministerio będącemu per omnia cavemus, którego in quovis casu obligujemy się[a]) ewinkować i zasłonić. Także in quantumby IMć na fortunie swojej ex ratione teraźniejszej funkcyej miał szkodować spondemus fide, honore et conscientia, że to wszystko IMci nadgrodzić tenebimur fide publica assekurujemy. **17**. Tę zaś konfederacyą naszą, unanimiter postanowioną, abyśmy jej sobie invicem wszyscy jeden drugiemu dotrzymali, sigillis conscientiarum nostrarum zatwierdziliśmy i podpisami rąk naszych zmocniliśmy a oraz ad acta publica wszystkich trzech ziem i grodów województwa naszego WIMć p. marszałkowi koła naszego podać zleciliśmy. Datum w obozie pod Wisznią die et anno ut supra. Mikołaj Rossnowski marszałek konfederacyi województwa i generału ziem ruskich.

Castr. Prem. Rel. 500 p. 3119—3124; Castr. San. Rel. 209 p. 2251—2260; Fasc. Cop. Castr. San. 116 p. 1757—1762.

250.

Pod Wisnią, 9. października 1715.

Instrukcya skonfederowanego województwa ruskiego posłom do hetmanów.

1. Instrukcya do JO IMci p kasztelana krakowskiego hetmana w. kor. i JWIMci p. wojewody podlaskiego hetmana polnego kor. JW p. Dzieduszyckiemu koniuszemu koronnemu, WW IMć pp. Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu, Wąsowiczowi staroście kiślackiemu i Żurowskiemu cześnikowi sochaczewskiemu dana od generału województwa ruskiego ziem i powiatów skonfederowanych w polu pod Wisznią dnia 9 Octobris 1715. **2**. Jako pierwszą powagę i władzę JO IMci p. kasztelana krakowskiego i JW IMci p. wojewody podlaskiego hetmanów koronnych naszych w. m. pp. województwo nasze venerari zwykło, tak w teraźniejszych nieszczęśliwości publicznej konjunkturach do wrodzonej IMci n. w. m. pp. żarliwości bierze rekurs. I kiedy w niewytrzymanych stanu szlacheckiego opressyach

[1]) Uniwersał marszałka wzywający szlachtę do stawienia się pod Medykę, datowany jest w Wiszni 11 października 1715. Castr. Prem. Rel. 500 p. 3132. a) S. powinniśmy.

cum praeiudicio władzy hetmańskiej dziejących się jako najdoskonalszych do wyprowadzenia ojczyzny naszej ex his angustiis szukamy sposobów, Boga zastępów wziąwszy na pomoc, za powszechną i jednostajną całego województwa ruskiego ziem i powiatów zgodą weśliśmy more antecessorów aszych w tę konfederacyą, przez którą przy wierze świętej katolickiej, świątnicach Bożych, dostojeństwie Jkr. IMci, przy prawach i swobodach ojczystych, odżałowawszy reszty fortun i zdrowia naszego sprzysięgliśmy się; komunikujemy zatem IMci pp. hetmanom n. w. m. pp. tego naszego obowiązku, w który nas salus publica i redintegracya prawdziwej między sobą konfidencyej wprowadziła, abyśmy tem prędsze tak sobie jako i całej rzpltej przyśpieszyć mogli uspokojenie. 3. Zabierając się zaś ad unionem animorum et armorum z inszemi województwy dla uniwersalnej obrony praw i swobód naszych, zapraszamy do tejże rezolucyej IMć pp. hetmanów dając eam sponsionem, że lubo część wojska koronnego skonfederowała się, możemy jednak wyperswadować jako najprędsze onegoż wprowadzenie ad legitimos fasces uprzywilejowanej od rzpltej władzy IMć pp. hetmanów n. w. m. pp., do czego i inne województwa eodem voto et studio concurrere zechcą. A interea gdy potior pars wojska utriusque authoramenti zostaje in obedientia IMć pp. hetmanów, uprasza województwo nasze, ażeby tanquam custodes legum dopomogli z tak ciężkiego jarzma salwować ojczyzny sortes. 4. Piechota łanowa województwa ruskiego, że nam pod ten czas summe potrzebna na usługę województwa in armis w polu stojącego, upraszać będą IMć pp. posłowie nasi JO IMć p. kasztelana krakowskiego hetmana w. kor., aby ją ordynansem swoim dyspenzować raczył. 5. Na konserwacyą garnizonu lwowskiego z ziemi lwowskiej suplement z podatku szelężnego tejże ziemi złotych pięć tysięcy salva calculatione z tąż ziemią a garnizonem wyliczonych piętnastu tysięcy. Reliqua IMciom pp. posłom wypróbowanej dexteritati committuntur. A. M. Rosnowski marszałek konfederacki województwa ruskiego.

Rękp. bibl. Ossol. 277 p. 34—35.

251.

Pod Medyką, 19. października 1715.

Odezwa marszałka konfederacyi województwa ruskiego; wzywa szlachtę do obozu pod Medykę.

1. Mikołaj z Rossnowa Rosnowski starosta laszkowski marszałek generału województwa ruskiego skonfederowanego. Jaśnie oświeconym JW WWIMci pp. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom, obywatelom, szlachcie braci prześw. województwa ruskiego WW pp. i braci przy zaleceniu braterskich usług moich do wiadomości podaję. 2. Kiedy mię już obligacya funkcyi mojej wyprowadziła in arenam Martis ad tuitionem praw i wolności naszej tudzież dla asekuracyi nadrujnowanych per exoticas impositiones fortun, obtestor każdego ex concivibus tego województwa amore ojczyzny własnej, ażeby wszyscy insistendo tak osobami swemi comparere chcieli na miejsce naznaczone pod Medykę die 21 praesentis, bo tam bawić nie mogę, jako też i wyprawy z dóbr in contextu konfederacyi opisanych monderownie stawili, zabiegając temu, ażeby exterorum manus non extendat kwatyr swoich na tę zimę w dobrach naszych cum summo praeiudicio stanu szlacheckiego. Teraz albowiem podaje się beneficium czasu przy służących pogodach, a zatem operemur bonum dum tempus est, ile kiedy przy rzeźwej odwadze rycerstwa polskiego skonfederowanego znacznie Pan Bóg pobłogosławił conatus w przytłumieniu opressorów inhiantium na ostatnią zgubę prerogatyw wolnego narodu naszego. Nie wątpię o wrodzonej wszystkich JWW pp. około

spólnego ratunku swego żarliwości, czekając jako najliczniejszego onychże in loco designato kongressu. 3. Ten uniwersał dla prędszej wiadomości po grodach, parafiach, miastach i miejscach publicznych publikować proszę. Działo się w obozie konfederacyi województwa ruskiego die 19 Octobris 1715 anno. Mikołaj Rossnowski marszałek konfederacyi województwa ruskiego.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 19 p. 4149.

252.

Pod Monasterzem, 3. listopada 1715.

Uniwersał marszałka konfederacyi ruskiej.

1. Mikołaj z Roznowa Rosnowski starosta laszkowski marszałek generału województwa ruskiego skonfederowanego JWnym Wnym IMciom pp. senatorom, dygnitarzom, urzędnikom prześwietnego województwa ruskiego tudzież IMciom braci szlachcie, dziedzicom, zastawnikom, arendarzom et quocumque titulo posessorom dóbr generaliter wszystkich ziemskich, królewskich, duchownych, arcybiskupich, kapitulnych i ekonomicznych przy zaleceniu braterskich usług moich respekcie każdemu podaję. Ponieważ trojakie uniwersały odemnie wydane nie mogą stimulare osiębłych serc niektórych IMciów w domach siedzących do uniwersalnej obrony rzpltej, że dotąd nie stawają in campo Martis w obozie konfederackim województwa i ziem ruskich, tedy ex mente całego województwa obtestor wszech IMciów pp. obywatelów amore dobra pospolitego, aby pospieszyli jak najprędzej ad corpus obozu naszego, wiedząc o tem, iż renitentes rigori pięciuset grzywien według dawnego prawa per fortem executionem militarem windykowanych polegać będą i do każdego delaty po uczynionym wkrótce popisie generalnym i rewizyej rozesłane będą na egzekucyą, tak do tych, którzy non comparerunt, jako też i do tych, którzy nieodpowiednie z obozu absentują się. 2. Wyprawy także pachołków z dóbr generaliter wszystkich mianowicie pańskich, ekonomicznych, królewskich i duchownych nullis exceptis aby na tenże popis stawały pod Krzeszów do obozu, gdzie na ten czas subsistet, lub pieniądze ducta proportione dymów po zł. trzysta za jednego pachołka żeby Ich Mć pp. possessores pro vigesima praesentis do obozu naszego przywozili. 3. Podatek przy tem ad mentem anterioris laudi podymnego in subsidium zapłaty zasług wojsku koronnemu na tenże termin tenentur IMć pp. possessores do obozu zwieść, gdzie Ich Mć pp. egzekutorowie do odebrania są naznaczeni, a to sub poena triplicis pensionis na każdego renitenta ktokolwiekby nie zapłacił. Który uniwersał aby po grodach i parafiach publikowany i rozesłany jako najprędzej był pilno proszę. Działo się w obozie pod Monastyrcem die tertia Novembris millesimo septingentesimo decimo quinto anno. Mikołaj Rosnowski marszałek generału województwa ruskiego.

Castr. Zydacz. Rel. 89 p. 1137—1139.

253.

Pod Malnatyczem w obozie, 6. listopada 1715.

Punkt reassumpcyi konfederacyi województwa ruskiego.

1. Inhaerendo anteriori puncto konfederacyej naszej pro securitate akt grodzkich i ziemskich sanockich destynujemy z dóbr ziemi sanockiej, jako to wyprawy z starostwa krościńskiego, ze wsiów klucza jasielskiego i ze wsiów nazwanych Izdebki, Czaszyn, Wołkowa

i Terka cum suis attinentiis. Którzy to ludzie z dóbr pomienionych wyprawieni powinni zostawać pod rządem i dyspozycyą IMci p. Hieronima Orzechowskiego podstolego ziemi lwowskiej sędziego grodzkiego sanockiego, należyte czyniąc bezpieczeństwo przerzeczonym aktom sanockim podczas teraźniejszej konfederacyej województwa naszego ad opus belli zgromadzonego. Extraditum ex actis konfederacyej województwa ruskiego w obozie pod Malnatyczem die sexta Novembris anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto. Mikołaj Rosnowski marszałek konfederacki województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 209 p. 2070.

254.

Lwów, 2. lutego 1716.

Hetman w. koronny do sejmiku wiszeńskiego.

1 Widząc quod lassata malis rzplta i już na ostatnim gravioris lapsus zostawała stopniu, pro obligatione gradus nostri, której providi fundatores rzpltej i prawie intermedium mieć chcieli inter maiestatem et equestrem ordinem, rzuciliśmy się ad media wsparcia onej do ostatniego upadku. Ruszyliśmy omnem lapidem na ufundowanie dzieła powszechnego uspokojenia i już szczęśliwie zakończony traktat w Rawie czynił nam otuchę meliorum. Alić fato publico dzieje się, że prześwietne województwa niechcą być is populus, quem pax tranquilla regat, niechcąc akceptować quod operose conclusum dla dobra pospolitego. Tego zaś zdania jestem, że WM pp. nie będziecie odrzucali hanc ultimam tabulam pomienionego traktatu, na której do brzegu szczęśliwości e procellis wypłynąć możemy, ile gdy z jednej strony już nie tylko ad portas ale intra viscera Annibal, wojska saskie Jkr. Mci inundarunt całe prześwietne województwo, z drugiej zaś proporcyonalnych do wesprzenia (sic) ich nieznajdujemy, a do tego już to mamy w tymże traktacie per oleas pacis, czegobyśmy per laureas żądali: obwarowana ewakuacyę wojsk Jkr. Mci, assekurowany sejm unicum salvandarum rerum remedium, utrzymana in suo robore konfederacya tarnogrodzka, zacóżby dubio belli eventui podawać to, co mamy za pożądanym pokojem sine controversia. 2. Niemógł mieć nikt większej krzywdy jako my hetmani a przecieśmy ją publico bono darowali i z tem się oświadczamy, że nic bardziej in votis nie mamy nad uspokojenie WM pp., do którego abyście sami concurrere raczyli, z miejsca mego etc.

Rękp. bibl. Ossol. 277 p. 297 z nadpisem: kopia listu IMci pana krakowskiego h. w. kor. na sejmik wiszyński województwa ruskiego ze Lwowa dnia 2 Februarii 1716.

255.

Wisnia, 20. marca 1716.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa generału ziem ruskich zjechawszy się na miejsce zwyczajne sejmikowania do Wisni za uniwersałem WIMci p. Mikołaja z Rosnowa Rossnowskiego starosty laszkowskiego marszałka generalnej konfederacyej naszego województwa, tudzież za approbacyą pomienionego sejmiku od JWIMci p. Stanisława Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego marszałka generalnego skonfederowanej rzptej, którego zjazdu za powszechną zgodą takową czynimy dyspozycyą.

2. A naprzód mając wzgląd na zasłużone i pracujące wojsko, dla czego in subsidium onego etiam in tam calamitoso tempore uchwalamy od arend po miastach, miasteczkach i wsiach po zł. siedmiu od sta w dobrach generaliter wszystkich szlacheckich królewskich i duchownych ad proportionem dawnych kwitów pierwszego roku danych w takowymże podatku a to in recompensam przyszłych wypraw. Gdzieby zaś de novo erygowane arendy znajdowały się, arendarz produkować kontrakt powinien et realitatem onegoż z podstarościm tejże wsi poprzysiądz i według teraźniejszej uchwały do IMciów pp. administratorów tenże podatek importować powinni będą. Gdzie zaś arend nie masz czyli to w miastach, miasteczkach i wsiach, stamtąd kontrakty i kwity za administracyi takowegoż podatku produkowane być powinny ad proportionem troistego szelężnego redukowane, tj. w ziemi lwowskiej JW p. Łączyńskiego podkomorzego nowogrodzkiego, w ziemi przemyskiej IMci p. Antoniego Bala, w ziemi sanockiej IMci p. Bukowskiego łowczego podlaskiego et in eadem quantitate też pomienione miasta miasteczka i wsi importować powinny do IMciów pp. egzaktorów tenże podatek i gdzieby oprócz arend szynki były trunków cuiuscunque generis, od tych płacić powinni szynkowe seorsive IMcie pp. egzaktorowie teraźniejsi antiqua praxi wybierać i exekwować ten podatek powinni będą. Gdzieby zaś kontrakty nie znajdowały się, tedy super realitatem wyszynkowanych likworów omnis generis burmistrz z rajcą poprzysiądz ma currentiam tego podatku. Który to podatek po wszystkich ziemiach zaczynać się powinien a die secunda Aprilis anni praesentis. A wybranie onego kończyć się powinno w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym siedmnastym na tenże dzień tegoż miesiąca. 3. Z miast zaś i miasteczek na cztery raty ten podatek ma być wypłacony, tj. pierwsza rata a secunda Aprilis anni praesentes ad secundam Julii, druga rata secunda Julii ad secundam Octobris, trzecia rata a secunda Octobris ad secundam Jannuarii in anno 1717, a czwarta a secunda Jannuarii ad secunda Aprilis anni eiusdem. A ze wsiów na rat dwie, tj. pierwszą ratę a secunda Aprilis anni praesentis ad secundam Maii a drugą ratę a secunda Augusti ad secundam Septembris in anno 1716, którego czasu determinacya jeszcze do sądów fiskalnych odsyła się. Podatek zaś ten jako in subsidium wojska uchwalony tak na inne potrzeby obracany być nie ma. 4. Szelężne po miastach gdziekolwiek jest laudo praesenti abrogatur, excypując ziemię sanocką, która sobie currentiam tego podatku szelężnego incessantem praecavet. 5. IMcie zaś pp. egzaktorowie tego podatku przysiąc powinni na sejmiku super realitatem onego i wszystkie rękawiczne i honoraria w generalną sumę komputować mają, kontentując się po złotemu jednemu od kwitu a po groszu od złotego. 6. Drugi zaś podatek za zgodą wszystkich nas zgromadzonych tu pogłówne żydowskie generalne po wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach tegoż województwa w dobrach szlacheckich, królewskich i duchownych uchwalamy, tj. od gospodarza po zł. dwa, od gospodyni po zł. dwa, od dzieci i czeladzi utriusque sexus po złotemu jednemu począwszy od lat dwunastu. Który to podatek poczynać się powinien a die secunda Aprilis anni praesentis a wybierany przez dwa miesiące i skończony być powinien. Jeżeliby zaś kto temu podatkowi był renitens, dając Żydom protekcyą, na tego dobra executio militaris sprowadzona być powinna według podanej delaty. Od którego podatku IMciom pp. exaktorom naznacza się od złotego po groszy trzy in vim laboris a IMcie super realitatem onego na sejmiku przysiąc powinni et quantitatem, inkludując kwitowe, rękawiczne et quocunque titulo honoraria, tymi tylko trzema groszami kontentując się. 7. Do którego podatku ultimae consumentiae naznaczamy w ziemi lwowskiej IMć p. Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego, z powiatu żydaczewskiego IMć p. Daniela Sulatyckiego i IMć p. Hoynowskiego. Do pogłównego żydowskiego w tejże ziemi IMć p. Wyszpolskiego i IMć p. Janikowskiego, w powiecie żydaczewskim IMć p. Michała Wrzeszcza i IMć p. Jana Hoszowskiego. W ziemi przemyskiej do groszowego WIMć p. Mniszka podstolego żydaczewskiego a do pogłównego

żydowskiego IMć p. Franciszka Orzechowskiego łowczego i sędziego przemyskiego. W ziemi sanockiej IMć p. Stanisława Wisłockiego miecznika żydaczewskiego do groszowego; do pogłównego WIMć p. Antoniego Żurowskiego łowczego bracławskiego. 8. Wniesiona kontrowersya prześwietnej ziemi lwowskiej z prześwietnym powiatem żydaczewskim respectu differencyi improporcyonalnej ułożenia taryfy dymowej, ponieważ na niniejszym sejmiku decydować się nie mogła, reassumendo w tym interesie anteriora lauda, na którym IMcie pp. z ziemi przemyskiej i sanockiej koekwatorowie uproszeni, cokolwiek w pomienionym interesie decident strony, pro rato in aevum przyjąć muszą. Ci zaś IMcie pp. koekwatorowie iurati być powinni. 9. Cavemus i to praesenti laudo, iż ci IMcie, którzy actualiter są przy boku JWIMci p. marszałka generalnego na usłudze rzptej, aby byli w sądach generaliter wszystkich in causis personalitatem rekwirujących wolni, praeviis literis exemptus od JWIMci p. marszałka generalnego. 10. Czopowe ziemi lwowskiej na dwie lecie ordynowane oddaje się na pierwszy rok IMci p. Korytkowi podczaszemu czerniechowskiemu sędziemu grodzkiemu lwowskiemu, na drugi rok IMci p. Daniełowicowi staroście boreckiemu, z którego to czopowego pierwszego roku na garnizon lwowski dziesięć tysięcy ordynujemy, które rathatim ma być wypłacone. Czego dyspozycyą sądy fiskalne lwowskie uczynić powinny. 11. Które to sądy po wszystkich ziemiach według limit reassumowane być powinny. Do których to sądów przydajemy za sędziów w ziemi lwowskiej WIMci pp. hrabie Leszczyńskiego, WIMć p. Daniełowicza starostę boreckiego, IMć p. Franciszka Zawadzkiego łowczego kijowskiego, IMć p. Marcina Wieniawskiego pisarza grodzkiego lwowskiego, IMć p. Zwierzchowskiego skarbnika orszańskiego, IMć p. Tatomira chorążego chorągwi pancernej JWIMci p. koniuszego koronnego. W ziemi przemyskiej IMć p. Starzechowskiego stolnika bilskiego, IMć p. Antoniego Zurowskiego łowczego bracławskiego, IMć p. Karwowskiego regenta grodzkiego przemyskiego. W ziemi sanockiej IMć p. Stanisława Wisłockiego miecznika żydaczewskiego, IMć p. Józefa Borzeckiego skarbnika żydaczewskiego, IMć p. Stanisława Kopystyńskiego podczaszego owruckiego. Że zaś podatek czopowego lwowskiego a die secunda Aprilis roku teraźniejszego zaczynać się powinien, tedy ci IMcie, którzy a prima Februarii aż do tego wzwyż wyrażonego czasu ten podatek administrują, z tej sumy powinni dać calculum na przyszłych sądach fiskalnych lwowskich. 12. Conflagrati jako to IMci p. Mniszka podstolego żydaczewskiego w Gdaszycach[a]), IMci p. Stanisława Kopestyńskiego podczaszego owruckiego w Ustrzykach, w Ostrowie IMci p. Stanisława Wisłockiego, w Tyrawie alias w Mrzygłodzie IMci p. Borzęckiego skarbnika żydaczewskiego. Te wszystkie konflagraty według prawa po ziemiach, gdzie które dobra leżą, do sądów fiskalnych odsyłamy. 13. In supplementum zaś IMć pp. konsyliarzów zmarłych z ziemi lwowskiej uprosiliśmy do IMci p. marszałka JWIMć p. Dziduszyckiego koniuszego koronnego i IMć p. Macieja Urbańskiego miecznika przemyskiego. 14. Rekompenzę za prace tak IMci p. marszałkowi naszemu jako i IMciom służącym województwu actualiter, tudzież IMci p. Zurakowskiemu pisarzowi ziemskiemu halickiemu i IMci p. Bukowskiemu łowczemu podlaskiemu na przyszłym sejmiku obmyśleć deklarujemy. Także IMci p. Konopackiemu podstolemu bracławskiemu półtora tysiąca za komisarstwo, IMci p. Sobieszczańskiemu półtora tysiąca za obozieństwo i szkodę jego od Sasów na przyszłym sejmiku obmyślimy. A IMci p. Bukowskiemu łowczemu podlaskiemu od wszystkich trzech ziem, ponieważ za wszystkie ziemie za IMci p. marszałka generalnego pracował należeć będzie rekompensa. IMci p. Zurowskiemu łowczemu bracławskiemu rotmistrzowi smolackiemu cztery tysiące z pogłównego przemyskiego wypłacić deklarujemy. OO Dominikanom jaworowskim naznaczamy zł. tysiąc z pogłównego żydowskiego ze wszystkich ziem, tj. z ziemie lwowskiej zł. czterysta, z ziemie przemyskiej zł. czterysta,

---

a) F. S. Gdeszycach.

z ziemie sanockiej zł. dwieście. 15. Obligujemy oraz IMciów pp. egzaktorów tak groszowego jako i pogłównego żydowskiego, aby się o prenumeraty jako największe postarali po wszystkich ziemiach i cokolwiek od nich prowizyi dadzą ta przyjęta powinna będzie circa calculationem i do IMci p. marszałka naszego o niej znać dawali jako najprędzej. 16. IMć p. egzaktor ziemi sanockiej podatek na dwie ćwierci na przeszłym sejmiku uchwalony na połowę taryfy wybierać powinien, którą IMcie pp. deputaci podpisać powinni a IMci p. marszałkowi approbować zleciliśmy. 17. Miasteczku Wiśni czopowe na lat dwie condonatur cum ea praecustoditione, aby wszystkie[a] drogi tak w mieście jako i przedmieściach i po szlakach były porządnie ponaprawiane. In quatumby tego nie uczynili, rigor na nich powinion extendi i annihilari ta libertacya. 18. Ad complementum zaś IMciów pp. konsyliarzów do JWIMci p. marszałka generalnego, uprosiliśmy IMć p. Antoniego Borzęckiego cześnika łęczyckiego. 19. Podatek na dwie ćwierci uchwalony, ponieważ do tych czas per renitentiam IMć pp. possesorów i administratorów nie jest wypłacony, tedy się jeszcze daje interstitium do wypłacenia ad medium Aprilis anni praesentis, w którym ktokolwiekby tego podatku nie wydał, powinien na niego rigor extendi executionis militaris. 20. A IMcie pp. egzaktorowie delaty osądzone powinni będą oddać wojsku. Do wybierania zaś tego podatku ostatka IMć p. egzaktor ziemie przemyskiej naznacza miejsce Sambor. 21. Panu Burgoltowi rekompenzy obmyślenie za jego prace odsyłamy do sądów fiskalnych przemyskich. 22. Desiderium IMci p. Kulczyckiego do przyszłego differtur sejmiku. 23. Te tedy wszystkie nasze postanowienia za powszechną zgodą naszą dotrzymać tenebimur i dla lepszej wagi IMci p. marszałkowi naszemu podpisać i do grodów podać zleciliśmy. Datum w Wisni die 20 Martii 1716 anno. M. Rosnowski marszałek generału województwa ruskiego m. p.

Castr. Prem. Rel. 501 p. 865—871; Castr. Leop. Rel. 503 p. 859—865; Fasc. Cop. Castr. San. Rel. 34 Nr. 83; Castr. Zydacz. Rel. 90 p. 1549—1556.

256.

Lisko, 23. maja 1716.

Marszałek sądów fiskalnych sanockich zaprasza na zjazd.

1. Piotr z Stadnik Stadnicki stolnik i marszałek sądów fiskalnych ziemi sanockiej. Nie tak existimatione mea jako necessitate adactus, pozwalam sobie przy wyrażeniu generalnem niskiej WIMć n. m. pp. weneracyi zapraszać do poradzenia się i zabieżenia wykierowanej diwizyi w sanocką ziemię naszą na wytchnienie, do czego mnię nie tylko list JWIMci p. starosty bełzkiego ale i przybycie IMciów deputowanych od tej dewizyi, tj. IMci p. Radowskiego oboźnego, IMci p. Moszczyńskiego retmistrza od rajtaryi, co tylko stanęli u mnie, z tem się nagłoszeniem przywodzi i lubo w tym punkcie bytności IMciów pp. IMć p. Zurowski rotmistrz z ziemi przemyskiej doniósł powtórny ochronny uniwersał ziemi naszej, jednak mniej ma wagi u IMciów wojskowych, kiedym zaledwie uprosił expektatywy do kongresu naszego, na który zapraszam pro die 26 Maii do Sanoka, tam i sam służyć będę z woli IMciów pp. oświadczając się ich być zawsze z obserwancyą. Działo się w Lisku dnia dwudziestego trzeciego maja 1716. Stadnicki stolnik sanocki.

Fasc. Cop Castr San. 34 N. 136.

---

a) F. S. wszędzie

257.

Wisnia, 15. czerwca 1716.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa i generału ruskiego skonfederowane, zjechawszy się na miejsce zwyczajne sejmikowania do Wiszni pro die 15 Junii roku niniejszego, za uniwersałami JWIMci p. Stanisława Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego marszałka generalnego rzptej skonfederowanej takową obrad naszych czynimy dyspozycyą. 2. A naprzód jakośmy się obligowali przez konfederacyą tarnogrodzką płacić wojsku dwie ćwierci, tak zaraz na przeszłych sejmikach na tych zapłatę uchwaliliśmy podatek, któren że od tak dawnego czasu uchwalony a przez renitentiam tak wielu dóbr nie wypłacony, obligujemy IMciów pp. egzaktorów, aby in instanti te dobra exekwowali i delaty assignatariis wydawali sub rigore triplicis pensionis contra renitentes. Także i podatek na kanonizacyę błogosławionego Stanisława Kostki tak rok uchwalony, per renitentiam niektórych IMciów concivium dotąd niezapłacony aby wraz z podatkiem na zapłatę wojsku do rąk szlachetnego Wojciecha Lamberta sukkolektora od sądów fiskalnych delegowanego był sine ulteriori protractione oddawany. In casu zaś renitentiae rigor apponitur wyżej wyrażony, IMci p. Antoniego Bala niedobrany tak dawno podatek groszowego, ponieważ tenże IMć swemi pieniądzmi za niedobranie zapłacił, powinien będzie tego podatku dobierać sub rigore in anterioribus laudis expresso. 3. Traktat lubelski zaczęty którego że dubius jest eventus, in casu uchowaj Boże onego niedościa, należy jak największe wojewodztwa i fortun naszych uczynić bezpieczeństwo, tedy praesenti laudo obligujemy się, na zaszczyt praw i fortun naszych wszyscy viritim za pierwszym uniwersałem JWIMci p, marszałka generalnego skonfederowanej rzpltej stawać na determinowany czas i miejsce, który uniwersał, interveniente necessitate, jako najprądzej IMć p. marszałek nasz prokurować powinien będzie. 4. Erekcya piechot jako jest robur militiae tak inhaerendo uniwersałowi JWIMci p. marszałka generalnego rzptej anteriori uchwaliliśmy per anterius laudum na nie drugi podatek, któren IMciom pp. exaktorom rigorissime wybierać jako najprędzej zleciliśmy. 5. Ponieważ zaś na komissyej dawno zaczętej skarbowej IMciów pp. komisarzów naszych nie mieliśmy, tedy praesenti laudo uprosiliśmy za komisarzów z ziemi lwowskiej WIMci p. Jana Siemińskiego stolnika nowogrodzkiego, z ziemi przemyskiej WIMci p. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, z ziemi sanockiej WIMci p. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, którzy IMci pp. komisarze, jaką nam przyniosą z trybunału skarbowego repartycyą, tę przyjąć ducta proportione dawnych repartycyi po ziemiach deklarujemy, obligując pomienionych IMciów pp. komisarzów, aby habito respectu calamitatis województwa naszego o jak najlepszą postarać się mogli repartycyą. 6. Tylko IMciów pp. komisarzów ad latus JWIMci p. marszałka generalnego za konsyliarzów obieramy, którzy IMcie pp. komisarze do trybunału skarbowego ordynowani asygnacye swoje do IMciów pp. egzaktorów wydawać powinni, za assygnacyami JWIMci p. marszałka generalnego vigore repartycyej do województwa naszego wojsku wydanej. 7. Lezyą IMci p. Grodzickiego stolnika zakroczymskiego od IMci ks. proboszcza kańczuckiego i innych IMciów pretensye do duchowieństwa zachodzące non sine sensu doloris przyjmujemy i zleciliśmy IMci p. marszałkowi naszemu, aby w tym interesie pisał do JO Jkr. kardynała protektora królestwa polskiego i do IMci księdza nuncyusza intuitu windykacyej tych krzywd. 8. Respons IMci panu krakowskiemu na list IMć p. marszałek dać powinien cum expressione jednak kondolii, że w województwie tem nie w jednym respekcie były ziemie, którego negocium ad

iudicium całej rzptej skonfederowanej remittitur. 9. Ponieważ znajdują się różni ludzie którzy propter aggravationem i oppressionem dworów i poddanych szlacheckich in dies nowe a nowe czynią exorbitancye et sub praetextu ludzi wojskowych różne wyciskają kontrybucye i przez najazdy ciężkie robią wiolencye, podróżnych rabują i obierają i konie zabierają, tedy nomine publico obligujemy IMciów pp. sędziów grodzkich ziem naszych, aby sądy recentium criminum violatae securitatis złożywszy, wszelkich obwinionych sądzili et serio tanquam oppressores et violatores securitatis publicae instantanee karali, których to wszystkich praesenti laudo pro infamibus et captivandis deklarujemy. Dla złapania zaś takowych ludzi IMć pp. rotmistrze praesidarii ziemiańscy ad instantiam et requisitionem ludzi ziemskich dać będą powinni. 10. Dobra zdezolowane od Sasów po zapłaconych kontrybucyach i kwitach otrzymanych, jeżeliby się pokazało cuius causa et instinctu do tych dóbr zesłano exekucyą, libera u tych szkód repetitio praesenti laudo cavetur ubi de iure venerit. 11. Reasumpcyą podatków anterioribus ludis uchwalonych i onych cursus do czasu naznaczonego praefigitur forma et praxi in iisdem laudis expressis. 12. Lubo traktat rawski od rzptej nie przyjęty, którego i województwo nasze nie akceptowało, jednak że do zapłacenia kontrybucyi w tym traktacie pozwolonej przez potencyą saską IMć bracia nasi niektórzy za drugich braci przymuszeni, przeto libera vindicatio do zapłacenia u tych IMciów, za których płacili, praecustoditur. 12. Ponieważ per iniuriam czasu IMcie pp. rotmistrze województwa naszego nie podali regestrów do tych czas wypraw, które actu in obsequio rzptej w polu były, obligujemy IMciów, aby wszystkie regestra tu komportowane były i pieniądze które się za wyprawy pobrały. 14. Ziemia lwowska. A kiedy województwo nasze cum extrema sui desolatione przez ustawiczne różnych dywizyi roku teraźniejszego przechody nietylko dla nieproporcyonalnych victualium exakcyi ale i niesłusznie pieniężnych sum za paletami, których exosum vocabulum i przeciwko wszelkiemu prawu z dóbr dziedzicznych wybrane ustawy, tak wiele poniosło szkód, dlatego do windykacyej in omni foro onychże uprosiliśmy za plenipotencyaryusza IMci p. Tomasza Hojnowskiego, któremu IMć pp. obywatele województwa naszego osobliwie ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego regestra pomienionych szkód w grodzie praevia manifestatione poprzysiągłszy autentice wyjęte jako i kwity bez wszelkiej przysięgi ile in evidenti do rąk tegoż oddać mają, a IMć p. plenipotencyaryusz pomienione szkody i sumy vindicabit na trybunale skarbowym lubo in alio competenti foro. 15. Chorągwi IMci p. kasztelana wołyńskiego za oschłe do ziemi lwowskiej assygnacye, jako najprędsza na sądach fiskalnych przyszłych albo sejmiku pierwszym deklaruje ta ziemia satysfakcyą. 16. Do IMciów pp. konsyliarzów dawniejszych ad latus JWIMci p. marszałka generalnego na przyszłym sejmiku obranych uprosiliśmy z ziemi lwowskiej IMć p. Mikołaja Sołtyka łowczego podolskiego, Feliciana Doliniańskiego skarbnika lwowskiego, IMć p. Marcina Alexandra Wieniawskiego pisarza grodzkiego lwowskiego, upraszając IMciów, aby ad latus IMci p. marszałka quantocius jechali. 17. Assygnacye dawniejsze skarbowe IMci p. komisarza ziemi lwowskiej aby do przyszłego trybunału skarbowego in suspenso zostawały. 18. A że podatek na zapłacenie dwóch ćwierci miał być in instanti płacony, który tak dawno jest uchwalony, a dotąd z wielką pracą i niemałą IMciów pp. exaktorów tak ziemie lwowskiej jako i powiatu żydaczewskiego niewypłacony, dla tego compensando też prace i expensa IMciów z tego podatku deklarujemy. 19. Ziemia lwowska IMciom pp. Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu i Tomaszowi Orzechowskiemu podwojewodzemu przemyskiemu zł. 3000, powiat zaś żydaczewski IMci p. Janowi Hoszowskiemu exaktorowi swemu itidem z tegoż podatku importancyej zł. tysiąc. 20. IMci p. Krynickiemu dawno deklarowane zł. sto trzydzieście IMcie pp. exaktorowie pogłównego żydowskiego ziemi lwowskiej zapłacić obligantur. Z tego podatku dawno deklarowanych IMci p. Wisłockiemu zł. dwa tysiące satisfactionem uczynić deklarujemy. IMć p. Marek Drogomir cześnik

chełmski i Antoni Łoś chorążyc sanocki, Michał Wszesc in praetensionibus suis do rządów fiskalnych ziemi lwowskiej remittuntur. Tamże IMciów pp. Tomasza Orzechowskiego, Konstantego Wyszpolskiego, Tomasza Hoynowskiego, Franciszka Sobieszczańskiego decydowane być mają. **21**. Adhaerendo anteriori laudo w zachodzącyeh pretensyach respektem proporcyej taryf między prześwietną ziemią lwowską a powiatem żydaczewskim ab utrinque zachodzących ad moderandas easdem i uznania proporcyonalnego podatkowania, uprosiliśmy IMciów pp. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, Jana Ignacego Wasilewskiego starostę narewskiego, Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego za koekwatorów, który IMcie cokolwiek w zachodzącym interesie ex documentis partium decident, jako w uznaniu proporcyej przerzeczoną ziemię lwowską z powiatem żydaczewskim praesenti termino coequabunt, strony perpetus temporibus akceptować powinny et iuxta praesentem constitutum wszelkich generaliter podatków cursus in perpetuum być powinien. **22**. A ponieważ ziemia lwowska założyła sumę ad proportionem tysiąca dymów pro hac sola vice za powiat żydaczewski kontrybucyi saskiej, tedy non praeiudicando koekwacyi proporcyej ad combinationem taryfy pozwalamy na żydaczewską taryfę, która jest ad acta grodu lwowskiego podana, na te tylko retenta do wybierania upraszamy IMci p. Daniełowicza starostę boreckiego i IMci p. Kazimierza Izbińskiego. **23**. Ponieważ zaś kombinacya między ziemią lwowską a powiatem żydaczowskim respektem koekwacyej, proporcyej podatkowania pro tunc, ob defectus dokumentów do tego interesu należących, przez powiat żydaczewski nieprodukowana (ad quorum productionem na przyszły sejmik zabrali się) niedoszły, więc do tegoż przyszłego sejmiku pro decisione remittitur. **24**. IMci p. Domstona Korytka miecznika trębowelskiego in locum zeszłego niegdy ś. p. IMci p. Jana Czołhańskiego cześnika bydgoskiego sędziego fiskalnego ziemi lwowskiej ad hocce sęstwa fiskalnego officium uprosiliśmy. **25**. Podatek na dwie ćwierci uchwalony sub poena triplicis pensionis aby in instanti IMć renitentes wypłacili, et in casu niewypłacenia delaty IMciom pp. wojskowym wydane być mają, których libera executio pozwala się. Co zaś z tego podatku IMcie pp. exaktorowie ex mente JWIMci p. marszałka generału ruskiego na expensa i okkurencye na ten czas będące wydali, abo za assygnacyą JWIMci p. podkomorzego lwowskiego vacante commissoriatu ziemie lwowskiej i powiatu żydaczewskiego, to wszystko niniejsze laudum nasze approbuje i z inszych podatków które już mamy uchwalone na zapłatę temu wojsku supplere deklarujemy i w tem WIMci p. komisarza naszego obligujemy, aby na komissye te wszystkie expensa uznała komissya pro reali exolutione in calculo IMciom pp. exaktorom, ponieważ to skąd inąd suppletur. **26**. Temuż WIMci p. komisarzowi rekomendujemy, aby cokolwiek na garnizon lwowski wydało się, pro persoluto reali na tejże komissyej było przyjęto. **27**. Podatek czwartego grosza ziemi lwowskiej anteriori laudo uchwalony in toto reassumitur, którego cursus tak w mieście Lwowie jako i innych miastach, miasteczkach i wsiach według dyspozycyi IMci p. administratora podatku tegoż przez nas na tymże przeszłym sejmiku obranego od terminu per anterius laudum postanowionego continuari powinien ani in dispositionem IMci p. administratora miasto Lwów involare nie powinno, ale ad manus officyalistów skarbowych przez IMci p. administratora postanowionych absque omni contradictione non obstantibus quibusvis libertationibus quinimo laudo praesenti cassatis et pro nullis declaratis oddawać powinni, ani żadnych in damnum ziemi causare nie powinni expens sub vindicatione onych. Miasta zaś, miasteczka i wsie inne na miejsce przez IMci p. administratora przez uniwersały naznaczone, absque omni itidem renitentia do IMci p. administratora lub naznaczonych od IMciów officyalistów skarbowych komportować powinni. A że IMć p. administrator nie mając najmniejszej importancyej in vim prenumeraty na różne expensa, które praesenti laudo approbantur kilka tysięcy zapłacił, tedy te circa calculationem przyjąć IMci deklarujemy. **28**. Miasto Lwów cursum podatku czopowego impedire nie

powinno, ale iuxta dispositionem IMci p. administratora podatku tegoż importowany być ma. **29.** Podatek pogłównego żydowskiego w ziemi lwowskiej i powiecie żydaczewskim na przeszłym sejmiku uchwalony i przez uniwersały ogłoszony, że dotąd ob renitentiam do rąk IMciów pp. exaktorów nie jest oddany, przeto i praesenti laudo obstringimus renitentes, aby pomieniony podatek oddany był instantanee sub poena triplicis pensionis et executione militari. **30.** Uznając zaś tak wielkie IMci p. marszałka województwa naszego z niemałą pracą i z własnej fortuny expensa circa publicum et particulare województwa naszego bonum conatus, za które najmniej dotąd żadnej nie uczyniliśmy rekompensy, przeto indilate na przyszłym sejmiku przy podziękowaniu za wszystkie prace IMci deklarujemy satysfakcyą, jako i za prace IMci p. Starzechowskiemu strażnikowi i IMci p. Siemińskiemu stolnikowi nowogrodzkiemu pułkownikowi ziemi lwowskiej, Franciszkowi Pułaskiemu podczaszemu podlaskiemu za trzymanie pióra w konfederacyej naszej, innym wszystkim IMciom na przyszłym sejmiku obmyśleć deklarujemy satysfakcyą. **31.** Ponieważ w powiecie żydaczewskim za niektórych IMciów, zabiegając powiatu tego ruinie notabiles summas na okupienie powiatu pomienionego od kontrybucyej i exekucyej saskiej zaciągnęły dobra, przeto które dobra kwitów komisarzów ziemskich non producent, aby IMciom tym, którzy sumy wypłacili za drugich, bez odwłoki wypłacali ci IMcie, którzy nie wypłacili do rąk IMci p. tarosty boreckiego sub rigore contra renitentes descripto. **32.** Ziemia przemyska ad supplementum obrad publicznych do dawniejszych IMciów pp. konsyliarzów ad latus JWIMci p. marszałka generalnego uprosiła WWIMciów pp. Ignacego Wasilewskiego starostę narewskiego, Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, obligując IMciów amore boni publici, aby jak najprędzej do IMciów pp. marszałków insistendo włożonej od nas funkcyej pospieszyli. **33.** Odebrana od Sasów w Jarosławiu summa tynfów czternaście tysięcy ośmset czterdzieście, a u IMci p. marszałka in deposito będąca, aby na przyszłym sejmiku była komportowaną i z papierami saskimi do tychże pieniędzy należącymi. **34.** IMć p. Mniszek podstoli żydaczewski, będąc delegowany do rachunku IMci p. Knobla tak rok wszystkie dokumenta ad dandam rationem et informationem ma przywieść na przyszły sejmik i dedukcyą, które były dobra libertowane, które powinny in subsidium ziemi wnieść takową summę jakową drugie dawały i siedmset kilkadziesiąt dymów, które przypadły na ziemię przemyską z półtora tysiąca libertowanych od króla IMci województwu ruskiemu, aby z tych była elucidacya i komportacya. **35.** Rachunek z czopowego anno 1716 pro prima Augusti kończący się sukcessorowie IMci p. Żurowskiego cześnika przemyskiego, z podatku zaś kucharczego IMć p. Żurowski i Chotecki na przyszłym sejmiku uczynić mają. **36.** Podatek IMci p. Humnickiego stolnika żydaczewskiego, IMci p. Orzechowskiego sędziego przemyskiego, IMci p. Mniszka podstolego żydaczewskiego exekwowany być powinien rigorosissime. Ad renitentes zaś podatku osobliwie IMci p. Mniszka podstolego żydaczowskiego w ziemi przemyskiej exekucyą swoją wysyłać powinien, a cokolwiek na ludzi exekucyalnych erogować będzie, rekompenzować IMci circa calculationem deklarujemy. Z czopowego przemyskiego naznaczone anteriori laudo zł. tysiąc pięć set na reparacyą ratusza przemyskiego aby było wypłacone zlecamy. **37.** Ponieważ IMć p. administrator czwartego grosza refert, że arendarze ze wsiów żadnej nie czynią importancyej, przeto jeżeliby pro prima die Julii nie wypłacili, libera executio IMci p. administratorowi permittitur. **38.** Miasta zaś i miasteczka którekolwiek były renitentes do kontraktowania, suberunt impositioni sumy według kwitów IMci p. Antoniego Bala. **39.** Miasto zaś Jarasław i Przemyśl pro possibilitate płacić powinny, nad czem IMć pp. exaktor serias powinien mieć animadversiones, aby w sym podatku ziemia krzywdy nie miała. **40.** W zachodzących kwerymoniach IMci p. Giebułtowskiego

cześnika żydaczewskiego, iż ex ratione nie zapłacenia kontrybucyej z Hnatkowicz [a] w dobrach swoich Trojczycach zrabowany od Sasów, przeto salva vindicatio temuż IMci p. cześnikowi szkód swoich in foro fori praecustoditur. **41.** Włożone usługi ziemiańskiej funkcyej na niektórych IMciów, aby mutata possessione przy jednych osobach nie zostawały praecavetur, ale aby inni IMcie benemeriti byli participes funkcyi praecustoditur. **42.** Ponieważ anteriori sancito naznaczyliśmy smolaków sub regimine IMci p. Antoniego Żurowskiego łowczego bracławskiego rotmistrzowi nad smolakami ziemi przemyskiej zł. cztery tysiące, z podatku pogłównego żydowskiego w tejże ziemi przemyskiej, tedy też uchwałę naszą praesenti laudo approbujemy, IMci p. exaktora podatku pomienionego o jako najprędszą przed inszymi assygnataryuszami satysfakcyą obligujemy a IMć p. rotmistrz pro securitate ziemi tenetur granic pilnować wszelkich exorbitancyi swawolnych ludzi przestrzegając, jako też w konfesatach takowych exorbitantów mających, gdziekolwiek praeveniri mogą cuiuscumque sint status et conditionis etiamsi titulo nobilitatis gaudeant łapać i ad forum competens pro sumendis poenis oddawać, o co serio obstringimus. **43.** Klasztorowi przemyskiemu wielebnych pp. Benedyktynek deklarowane in anteriori laudo subsidium, ponieważ dotąd nie wypłacone zupełnie, praesenti laudo warujemy, aby incunctanter zapłacone było. **44.** Assygnacye na largicye do przyszłego odkładamy sejmiku. **45.** Miastu Wisni intuitu teraźniejszego nieszczęścia ex ratione gradobicia w przyszłych podatkach jako in futurum postanowione będą deklarujemy należyty respekt i allewiacyą także i wsi Bortiatynowi. **46.** Sołtysi aby circa iura sua zachowani byli praecustoditur. **47.** Ponieważ trzy tysiące zł. naznaczone IMciom pp. posłom dywizyej od IMci p. Zakrzewskiego podczaszego rożańskiego od ziemi przemyskiej i sanockiej a ziemia przemyska tej naznaczonej sumy dwie części płaci a ziemia sanocka trzecią, praecustodit sobie ziemia przemyska, aby i do inszych wszystkich podatków takaż proporcya nie regulowała się. **48.** Ziemia sanocka, IMcie pp. bracia nie mający w ziemi sanockiej possesyej, funkcyej usługi ziemie ab hinc non praetendant, którzy zaś IMcie distinctas po wszystkich ziemiach trzech mają possessiones, wraz dwóch funkcyi w jednej i drugiej ziemi i sine consensu IMciów pp. ziemianów podejmować się nie powinni, salvis modernis possessoribus **49.** Na sejmik, jeżeliby według prawa i zwyczaju dawnego dwiema niedzielami a przynajmniej tygodniem uniwersał nie był podany do grodu, tedy uchwała na ziemię sanocką nullitatis być powinna. **50.** Ponieważ niektórzy IMcie ziemi naszej lubo wszystkie trzy raty po tymfów 18 i szostakowi kwitowego w kilka dni wypłacić musieli nietylko znaczne szkody przez zrabowanie, pozabieranie win, armat, ale też popalenie dóbr abominationem desolationis od milicyej saskiej popadli, tedy jeżeliby motor tak wielkich szkód i popiołów mógł reperiri, cuius instinctu i naprowadzeniem ex odio et malevolentia to się stało, na takowym vindicatio każdemu iniuriato in foro competenti praecustoditur. **51.** Assygnacye od JWIMci p. marszałka generalnej konfederacyej do exaktora ziemi naszej wydane powinny być, jednak za konotacyę IMci p. komisarza ziemie naszej z tą praekustodycyą, że repartacyej naszej non superant wypłacone, między którymi assygnacya IMci p. pułkownika Wodzickiego zasłużonego kawalera, na regiment JWIMci p. marszałka w. koronnego w repartacyej w ziemi naszej zostający, recomendatur IMci p. komisarzowi, aby in parte gotowizną była wypłacona. Także IMci p. Bukowskiemu miecznikowi sanockiemu wydana, in quantum na chorągiew ta płaca obrócona będzie nie powinna osychać. **52.** Do komisarskiej zaś funkcyej uprosiliśmy IMć p. Piotra Stadnickiego stolnika sanockiego, którego IMci jako komisarza, aby jako najpilniej cum requisitis do JWIMci p. marszałka generalnego spieszył, praesenti laudo obligujemy.

---

a P. Gnadkowic.

53. W miasteczkach ziemi naszej Baligrodzie i Jaworzniku ponieważ oprócz arendy i innych szynków niemasz, tedy pretensyą wszelkiego zapłacenia do sądów fiskalnych odsyłamy, tudzież wszelkie konflagraty dóbr popalonych do tychże sądów remittuntur. 54. Tyrawę zaś wołoską miasteczko novae erectionis oprócz arendy gorzałki i piwa, inszego trunku nie mające ab impositione czopowego a tempore impositionis in hucusque et in futurum, póki felicitate temporum na szynki się ludzie nie wspomogą uwalniamy. 55. Funkcye usługi ziemiańskiej wszelkie aby immutata possessione przy jednych osobach nie zostawały, ale aby ich i inni IMcie in subsequenti ordine mogli być participes ziemia nasza sobie praecustodit. 56. In supplementum czopowego practicatio szelężnego podatku w ziemie naszej przez ten rok do skończenia przeszłego szelężnego tylko permittitur. 57. Rekompensę IMci p. Józefowi Zorzewskiemu rotmistrzowi ziemi naszej, także IMci p. Maxymilianowi Cieszanowskiemu przeszłemu rotmistrzowi do sądów fiskalnych odkładamy, na których jeżeli IMć p. Zorzewski libere rotmistrzostwa ustąpi, innego IMci p. rotmistrza obrać na ten czas będzie wolno. Także omnis securitas ziemi naszej interna od pogranicza węgierskiego i swawoli rozbójniczej tudzież pilność IMci p. rotmistrza, reassumując laudi w Wisni anni 1715 12 Septembris pod laską JWIMci p. Felicyana Dolinińskiego skarbnika ziemi lwowskiej expediti punkt o dziedzicach, zastąwnikach i innych quocumque iure possessorach ratione rozbójników napisany, powinna tamże być opisana. 58. Przy tem IMciów pp. komisarzów do expediowania komissyej z Węgrami uproszonych obligujemy, aby jako najprędzej funkcyą swoją według opisu laudi anterioris expediowali, za które prace IMciom rekompensa obmyślona będzie. 59. Aby zaś o intencyej expediendae commissionis IMcie pp. węgierscy byli informowani, do IMciów pp. obywatelów państwa węgierskiego principaliores IMć p. marszałek sejmiku list napisze. 60. Mając w osobliwym respekcie zasługi IMci p. Mikołaja Konarskiego chorążego latyczowskiego i Ludwika Urbańskiego skarbnika wieluńskiego rotmistrzów ziemie naszej kosztem swoim ludzi na usługę rzptej trzymających, jako nam ordynansami JWIMci p marszałka generalnego konfederacyej i wielkiego regimentarza swego na sądach fiskalnych probarunt, rekompensę deservitae mercedis równo z innemi ziemiami jako swoim IMciom pp. rotmistrzom naznaczoną, takowąż i my deklarujemy. 61. Mając zaś kompassyą nad ciężką IMci p. Ludwika Urbańskiego od Sasów przez spalenie ruinę, któremu dwie wsi Paszową i Doliną z dworami spalono funditus, in sublevationem tak wielkiej szkody czopowe ziemi naszej, po wyściu administracyej praesentanei administratoris, na rok 1717 in administrationem oddaje się, wsi spalone obiedwie Paszową i Dolinę od wszelkich podatków na lat ośm wolne czynimy. 62. Taką kompassyą świadczyć i IMci p. Mikołajowi Konarskiemu, któremu dobra zrabowano i dwór spalono z szelężnego tego roku kurs mającego te muż IMci p. Konarskiemu zł. pięć set naznaczamy. 63. IMci p. regimentarzowi Zakrzewskiemu i od tegoż IMci dywizyej IMciom pp. posłom ducta proportione do ziemi przemyskiej przyłączamy. 64. IMci p. Sobieszczańskiemu skarbnikowi nowogrodzkiemu za obozieństwo i ruinę przez Sasów zł. 500 deklarujemy. 65. Nienadowę ponieważ nad taryffę wyprawną dymami przeładowana, więc na sądach fiskalnych allewiacya tejże Nienadowie ma być obmyślona, do których sądów przydajemy za sędziego WIMć p. Piotra Wodzickiego półkownika wojsk koronnych Jkr. Mci i rzptej tudzież IMci p. Urbańskiego. 66. Do diwizyej w ziemi sanockiej goszczącej list JWIMci p. marszałek koła naszego aby napisał upraszamy, ponieważ zasługi wojska wypłacamy, aby w tej ziemi nie bawili się i onej nie uciemiężali. 67. Renitentes zaś, którzy ani swojemi osobami na pospolitem ruszeniu nie byli ani pocztów stawili równie z innemi ziemiami do przyszłego sejmiku odsyłamy, na którym IMcie pp. rotmistrze tak IMciów będących jako i pocztów regestr produkować powinni będą i pieniądze za wyprawy wzięte komportować. 68. Do dawniejszych IMciów pp. konsyliarzów ad latus JWIMci p. marszałka generalnego konfederacyej przydajemy teraz IMciów

pp. Antoniego Bala i Ignacego Urbańskiego. 69. Ta tedy uchwała nasza jako za zgodą wszystkich nas zgodnie stanęła, tak onę dotrzymać obowiązujemy się. A dla lepszej wagi każdego z IMciow pp. obywatelów całego województwa wiadomości do grodu podać IMci p. marszałkowi nazemu z podpisem ręki jego zleciliśmy. Datum w Wiszni die 15 Junii anno 1716. Mikołaj Rossnowski marszałek generalny województwa ruskiego skonfederowanego.

Castr. Prem. Rel. 501 p. 1487—1498; *Fasc. Cop. Rel. Castr. Sanoc. 34 Nr. 165.*

258.

Wisnia, 14. września 1716.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa i generału ziem ruskich zjechawszy się na miejsce zwyczajne sejmikowania do Wiszni obierania IMć pp. deputatów na trybunał koronny na dzień prawem opisany, za powszechną i jednostajną wszystkich nas zgromadzonych zgodą do tej deputackiej funkcyej z ziemi lwowskiej WIMci p. Felicyana Doliniańskiego skarbnika ziemi tejże, z ziemie przemyskiej w WIMci p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, z ziemie sanockiej WIMci p. Kazimierza Skiwskiego łowczego sanockiego obraliśmy uprosili i postanowili i to postanowienie dla lepszej wagi i każdego z IMciów pp. obywatelów naszej rzptej wiadomości do grodów podać IMci p. marszałkowi naszemu z podpisem ręki jego zleciliśmy. Działo się Wiszni dnia czternastego września tysiącznego siedmsetnego szesnatego. Maciej Urbański marszałek p. województwa i generału ruskiego sejmiku wiszyńskiego.

Castr. Leopol. 504 p. 695—696; *Castr. Prem. Rel. 502 p. 2324*; *Fasc. Cop. C. Sanoc. 49 Nr. 857*; *Fasc. Cop. Castr. Leop. 20 p. 1521*; *Csstr. Żydacz. 90 p. 2147—2148.*

259.

Wisnia, 15. września 1716.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszysko rycerstwo województwa i generału ruskiego na sejmik deputacki zgromadzeni, po zakończonym szczęśliwie dnia wczorajszego deputackim sejmiku nazajutrz, dnia dzisiejszego zasiadłszy, takowe domowego w województwie naszem rozporządzenia czynimy postanowienie. 2. A najprzód do łanowej piechoty województwa naszego po śmierci niegdy WIMci p. Michała Żurowskiego cześnika ziemie przemyskiej, bez rotmistrza zostającej, rotmistrzem WIMci p. Jerzego Starzechowskiego stolnika bilskiego obraliśmy, do ludzi zaś prezydyalnych WIMci p. Antoniego Żurowskiego łowczego bracławskiego w ziemi przemyskiej jeszcze i na ten rok przy rotmistrzostwie konserwujemy. A w ziemi sanockiej do tychże prezydyalnych ludzi IMć p. Maxymiliana Cieszanowskiego obieramy rotmistrzem, praecauta satisfactione omnimoda za zasługi IMci p. Zakrzewskiemu rotmistrzowi przeszłemu. 3. A że od JWIMci p. Stanisława na Leduchowie Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka konfederacyej rzptej generalnej, uniwersał die vigesima octava sierpnia roku teraźniejszego w Krasnym Stawie napisany teraz oddany gotowość nam ad expeditionem bellicam i i wsiadania na koń intimuje, przeto za teraźniej-

szym a) do grodów przez tegoż JWIMci p. marszałka skonfederowanej rzpltej generalnego uwiadomieniem mieć gotowość do wsiadania na koń i zaraz wsiadać i tam iść kędy necessitas tuitionis rzptej będzie potrzebowała wszyscy ad invicem obligujemy się, sub poenis de expeditione bellica sancitis. Ktokolwiek zaś roku przeszłego na pospolitem ruszeniu nie był lubo wypraw nie stawił, na sądach fiskalnych z podanych od IMciów pp. rotmistrzów regestrów w ziemi każdej delaty mają być uformowane, exceptis którzy byli vera złożeni infirmitate. 4. Ponieważ tak JWIMć p. marszałek jako i WIMcie pp. konsyliarze nasi, którzy byli u JWIMci p. marszałka generalnej konfederacyi powrócili, przeto WIMciom pp. IMci p. Jana Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, Dominika Kossakowskiego kasztelanica b) kijowskiego i Antoniego Bala sędziego c) grodzkiego sanockiego w konfederacyi województwa naszego wyrażonych konsyliarzów, aby jechali ad latus tegoż JWIMci p. marszałka generalnego obligujemy. 5. Tymże IMciom aby za IMciami pp. Janem Golejowskim stolnikiem ciechanowskim i Omiecińskim skarbnikiem czyrskim do JW p. marszałka generalnej konfederacyej i całej najjaśniejszej rzptej instancyonowali zalecamy, aby do rozsądzenia spraw IMciów i inszych interweniencyi w grodach województwa naszego sądy mogły się sądzić, lubo aby się pomienionych IMciów sprawy w sądzie generalnej konfederacyi pomieściły, o czem i list napisać do tegoż JWIMci marszałka generalnej konfederacyi IMci p. marszałkowi województwa naszego, odpisać na list JWIMci p. marszałkowi wojska koronnego i zalecić uskarzania się tak IMci p. Tomasza Humnickiego o zajazd dworu we wsi Tarnawcach przez ludzi wojskowych pogłówne żydowskie exekwujących jakoteż sumę pp. braci naszych wójtostwa w ekonomiej samborskiej mających desiderium commisimus, ponieważ teraz za assygnacyą JWIMci p. marszałka wojskowego subsistencya nad powinność wybrana, aby więcej do tych wójtostw według opisu prawa nie wydawano assygnacyi, także i do miasta Przemyśla funditus zrujnowanego i wypłaceniem za assygnacyami subsistencyi świeżo uciśnionego sądy fiskalne tak w ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej feria secunda in crastino festi S. Francisci reassumentur. 6. Do których sądów w ziemi lwowskiej JWIMć p. Jabłonowski chorąży koronny, IMć p. Kossakowski kasztelanic d) kijowski, IMć p. Korabiowski stolnik gostyński, IMć p. Olszewski cześnik buski pisarz grodzki trembowelski, IMć p. Samuel Muchowiecki, IMć p. Tomasz Orzechowski podwojewodzy przemyski za sędziów adaugentur. IMcie pp. egzaktorowie zaś na nich dla uczynienia kalkulacyi generaliter wszyscy ut compareant, sub poenis super non comparentibus sanciendis obligantur. 7. A że na uchwalone dwie ćwierci assygnacye do IMciów pp. egzaktorów od IMciów pp. komisarzów mają być wydawane, przeto jeżeliby IMcie pp. egzaktorowie wybranych w skarbie nie mieli pieniędzy, więc IMciom pp. deputatom aby oddali delaty iniungimus, z exekwowaniem jednak tych delat, zaczem gdy do wiadomości wszystkich praesens sancitum przyjdzie, aby się IMcie pp. deputaci niedziel dwie zatrzymali obligantur. Którym IMciom pp. deputatom na traktament wydać assygnacye iuxta praxim solitam po ziemiach pozwoliliśmy. 8. Także mając wzgląd na zasługi et vivas pensando cicatrices IMci p. Józefa Bukowskiego miecznika sanockiego regimentarza wojsk koronnych rzptej, aby IMci assygnacya, od JWIMci p. marszałka generalnej konfederacyi do IMci p. egzaktora ziemi sanockiej wydana, była wypłacona committimus, którą ziemie nasze lwowska przemyska również sanocka według proporcyi kompenzować ziemi sanockiej deklarują. Przytem IMci p. Hańskiemu towarzyszowi chorągwi pancernej WIMci p. podkomorzego lwowskiego w okazyi postrzelonemu in solacium doloris województwo nasze według proporcyi między ziemiami postanowionej zł. tysiąc naznacza. 9. Taryfami w roku tysiącznym siedmsetnym czternastym postanowionemi praeaggravatos se esse skarzący do sądów fiskalnych remittuntur, jako to w ziemi lwowskiej IMć p. Dzie-

---

a) T. S. najpierwszym. b) L. kasztelana. c) F. S. sędzica. d) L. kasztelan.

duszycki chorążyc lwowski i IMć p. Wyhowski ratione dóbr wsi Rudy z przyległościami w ziemi przemyskiej, IMć p. Golejowski stolnik ciechanowski ratione wsi Stoska[a]), IMć p. p. Humnicki stolnik żydaczewski ratione dóbr swoich, IMć p. Michał Stawski ratione dzierżawy we wsi Gnojnickiej Woli. **10.** Podatek czwartego grosza anterioribus laudis uchwalony, ponieważ per renitentiam arendarzów i szynkarzów z tak wielu miast miasteczek i wsiów dotąd do rąk IMciów pp. egzaktorów we wszystkich trzech ziemiach województwa naszego post expirationem drugiej raty ad diem secundam Septembris nie jest wypłacony, zaczem referując się ad rigores anterioribus laudis circumscriptos, ktokolwiek tego podatku we dwóch niedzielach nie wypłaci, tedy IMciom pp. administratorom dobra renitentium podać na delatę cum triplici pensione exequenda iniungitur. Którego podatku i wina na różnych miejscach jako to w Skolim, w Dobromilu tudzież we wsiach różnych w ziemi sanockiej nieznakomicie przechowane, chociażby i protekcyą szlachecką zaszczycone, które częścią beczkami przedają częścią garcami szynkują, aby płaceniu podpadały teraźniejszą praecavetur uchwałą. **11.** Podatek pogłównego żydowskiego we wszystkich trzech ziemiach aby także indilate był exekwowany iniungitur. **12.** Podatek na kanonizacyą błogosławionego Stanisława Kostki ponieważ dotąd w ziemiach województwa naszego nie przyszedł ad effectum, przeto IMciów pp. egzaktorów, aby ten podatek indilate exekwowali obligujemy, z którym wybranym pro die quinta Octobris na sądy fiskalne stawić się i tam dilaty i niewybrania pokazać powinni będą. **13.** Sołtysów według praw dawnych et circumscriptionem anteriorum laudorum, żeby więcej na łanie jednym nad czterych nie było et praesenti laudo praecustoditur. Po spaleniu przez Sasów dóbr wsi Paszowej i Woliny rozeszłych chłopów, gdziekolwiek reperiri będą mogli w ziemiach i powiatach województwa naszego, bez pozywania i terminów prawnych libera IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu skarbnikowi wieluńskiemu praecavetur repetitio, tudzież i innym IMciom zbiegłych chłopów z dóbr swoich. **14.** Chcąc mieć należyty w miastach porządek postanawiamy, aby półmiarek w całem województwie był jednaki trzydzieście i dwa garcy sprawiedliwych wynoszący, czego IMcie pp. podwojewodzowie pro munere officii sui dozierać powinni, sub poenis legibus regni descriptis, a w ziemi sanockiej ponieważ podwojewodzego niemasz, miarom ten kto z sądów fiskalnych naznaczony będzie attendet. O które miary seriam po miastach i miasteczkach mają czynić indagationem, niesprawiedliwe miary tłuc i palić każą o sprzeciwienie się dawniejszemu postanowieniu naszemu wójtów, burmistrzów i mieszczan poenis arbitrariis karać będą. Prawdziwe zaś miary erigowane pieczęciami swemi utwierdzą, do czego aby pomoc dali z ludzi pod komendą swoją będących IMcie pp. prezydyarni rotmistrze obligantur. Jeżeliby zaś IMcie pp. dziedzice lub possessorowie albo komendanci miast i miasteczek ustanowieniu sprawiedliwej miary, dając mieszczanom protekcyą, przeszkadzać mieli, o to ad quodvis iudicium pro irrogandis super ipsis poenis IMciom pp. podwojewodzym, lubo IMci urząd ich administrującemu pozwać wolno będzie. **15.** Żydzi starsi sub titulo pogłównego żydowskiego ponieważ rozpisami po miastach miasteczkach i wsiach arendarzów naszych Żydów nieznośnie aggrawują, wydając do nich różnym assygnataryuszom assygnacye nad powinność, jakoby płacić powinni in decuplo a czasem i więcej, przez co Żydzi arendarze uciekać i arendy rzucać muszą, przeto zabiegając tak wielkiej szkodzie naszej postanawiamy, aby wszyscy Żydzi po miastach miasteczkach i wsiach mieszkający arendarze od lat trzech kwity i rozpisy żydowskie, na które pieniądze wypłacali, za wydaniem uniwersałów od IMci p. komisarza na to postanowionego, na miejsce i dzień w uniwersale postanowiony komportowali pod rygorem sta grzywien nieodpustnych, któren by nie stanął z Żydów i te kwity wszystkie IMć p. komisarz od nas uproszony prawdziwie skonnotowawszy na sejmiku przyszłym podać będzie powinien, aby nadto wyciągnione sumy iniuria-

a) Slaska.

tis były kompenzowane. Teraz zaś na wydaną świeżą repartacyą sub titulo pogłównego od Żydów starszych, aby Żydzi nic nie wypłacali, póki przed IMciami pp. komissarzami nie stanie kalkulacya praecustoditur; in futurum zaś Żydzi starsi in praesentia IMci p. komissarza do każdej ziemi i powiatu należącego rozpis czynić będą powinni, do czego obrać komisarza ziemia lwowska do sądów fiskalnych sobie rezerwuje. **16.** Ziemia zaś przemyska do partyi zadniestrskiej IMć p. Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, do partyi między Sanem a Dniestrem IMć p. Borzęckiego cześnika łęczyckiego a do partyi zasańskiej IMć p. Wiszniowskiego wojskiego czerniechowskiego pisarza grodzkiego przemyskiego uprosiła. Także i ziemia sanocka u siebie do takiegoż komisarstwa IMć p. Piotra Gurskiego obligowała. **17.** Largicye wszelkie i allewiacye do przyszłego odkładają się sejmiku, także i desideria jako to JO księcia IMci wojewody krakowskiego, JW marszałka wojska koronnego cum futura recompensa, JWIMci p. wojewodziny ruskiej, IMciów pp. Lubańskiego stolnika czerniechowskiego, Dwernickiego i Kulczyckiego tudzież IMciów OO. Karmelitów od św. Marcina lwowskich, Dominikanów mościskich i jaworowskich konwentów, także Franciszkanów przemyskich przytem i miasta Wiszni ze wsią Bortiatynem przez grad zrujnowanego. **18.** Ziemia lwowska stosując się do deklaracyi generalnej konfederacyi na zapłacenie dwóch ćwierci zasłużonemu wojsku repartycyi swojej do podatku po zł. ośmdziesiąt uchwalonego, IMci p. komisarzowi swemu tak w ziemi lwowskiej jako i powiecie żydaczowskim wydać zleca assygnacye, który podatek ośmdziesiąt że dotąd nie jest wypłacony, więc tak o niego jako też o podymnego i czopowego rigor militaris extendatur. Oschła assygnacya chorągwi pancernej JWIMci p. kasztelana wołyńskiego aby była bonifikowana obligatur IMć p. komisarz. **19.** Także na szpital św. Stanisława biskupa krakowskiego dotąd nie wypłacona assygnacya na zł. tysiąc dana, ponieważ oschła, więc inną assygnacyą na pomienioną kwotę IMci księdzu Józefowiczowi kanonikowi lwowskiemu do jako najpewniejszych pieniędzy IMć p. komisarz wydać powinien. **20.** Ponieważ najaśniejsza rzpta skonfederowana wypłacenie dwóch ćwierci z dawniejszych zasług wojsku koronnemu zasłużonemu ad liquidationem praetensionum odłożyła, tedy wszelkie swoje szkody za paletami seu alio quovis modo od wojska poniesione podać do grodu iniuriatis incumbit. **21.** Kombinacya proporcyi płacenia in futurum podatków, ponieważ między ziemią lwowską a powiatem żydaczowskim na teraźniejszym sejmiku nie doszła, więc na przyszłym sejmiku ustanowiona być powinna. **22.** Ponieważ IMć p. Marek Drogomir cześnik chełmski i Antoni Łoś chorążyc sanocki, będąc komisarzami kontrybucyą Sasów pro renitentibus wypłacić musieli de proprio, przeto IMcie którzy są in onere tej kontrybucyi płacenia, aby do rąk tychże IMciów pp. komisarzów in spatio dwóch niedziel wypłacili praecustoditur. Do których dóbr in casu ulterioris renitentiae executio militaris permittitur, która tych dóbr które saskie kwity mają inkwietować nie powinna. **23.** Podatek czwartego grosza w mieście Lwowie aby był bez wszelkiej libertacyi wypłacony, które libertacye i konflagraty anteriori zniesione laudo, dla czego zlecamy IMci p. administratorowi, aby absque omni exceptione, nie referując się na żadne libertacye deklaracyi konflagraty, od wszystkich szynkujących summas provenientes do skarbu wybierał. Jurysdykcye także wszelkie, nie zaszczycając się żadnemi protekcyami dla których dotąd żadnej nie uczynili importancyi, aby sine exceptione pomieniony wypłacali podatek mieć chcemy. Kto zaś chciałby renitens być teraźniejszej uchwale, takiemu do sądów fiskalnych czyli grodzkich in poena peculatus intentare actionem, a jeżeli się kondemnować pozwoli exekwować executione militari IMć p. administrator obligatur. **24.** A ponieważ mamy informacyę o wielkiej damnifikacyi skarbu podatku czwartego grosza przez usurpacye szynków i różnych likworów tak garcami jako i beczkami, nietylko po kamienicach tudzież na przedmieściu po dworkach i domach miejskich i jurysdykcyalnych, ale też po klasztorach i miejscach poświętnych w mieście Lwowie i na przedmieściach, przez którę usurpacyą

szynków a od nich niepłacenie znaczna skarbowej importancyi dzieje się szkoda, zaczem obviando ulteriori, reassummując rigores konstytucyi lubelskiej anni millesimi septingentesimi tertii, sub titulo pospolitego szeląga pomienione szynki skarbowi pożytku nie czyniące znosimy praesenti laudo oraz IMci p. administratorowi zlecamy, aby o takowe szynki seriam czynił indagationem i usurpatorom takowych szynków in fundamento legis do sądów fiskal- łubo grodzkich pro poenis de convulsione legis instituat actionem. Ktokolwiek zaś browaru nie mając propinationes exercet a najmniejszej do skarbu nie wnosi importancyi, tedy każdego takiego likwor powinien być przez IMci p. administratora skonfiskowany, bo tym tylko szynkować należy, którzy trunki z miasta Lwowa biorą i realną skarbowi czynią satysfakcyą, dla czego kto trunek i od kogo bierze regestr skarbowy wpisywać się powinien, także gorzałek z różnych miejsc do Lwowa przywiezionych aby nikt po szlakach przyjmować i clandestine kupować nie ważył się sub confiscatione et poena duplici quatuordecem marcarum polonicalium. Ale żeby wszyscy na targu przy widzu skarbowym kupowali i one przy attendencyi skarbowej według dawnego zwyczaju mierzali, w czem żeby pomienionych szynkarzów przez uniwersał IMć p. komisarz obwieścił tak w mieście Lwowie jako i na przedmieściu i to nasze postanowienie z grodu wyjąwszy aby po bramach przybijać kazał, żeby się nikt in futurum niewiadomością nie składał. Od piwa ze wsiów beczkami przywiezionego według postanowienia szynkarze do skarbów płacić powinni, gorzałek jednak zamiast piwa sub confiscatione nikt wozić nie ma. Piwa laszkowskie, które cum scitu skarbu mają mieć do miasta inwekcyą, na jedne tylko piwnice mają być dawane, od których nie referując się do szynkarzów IMć p. Wierzchowski skarbnik orszański płacenia onera suffert, inne zaś piwa pod imieniem laszkowskiego nie mają być szynkowane sub confiscatione. **25.** IMć p. superintendent miasta Lwowa przy zleconej podatku pomienionego czwartego grosza exakcyi od IMci p. administratora tak w mieście jako i po przedmieściach i jurysdykcyach aby żadnej od nikogo nie ponosił lezyi, praesenti laudo sub vindicatione przez nas samych krzywdy pomienionego IMci p. superintendenta za doniesieniem IMci p. administratora praecustodimus. **26.** Kahały w mieście Lwowie jako na przedmieściach i jurysdykcyach tudzież w miastach miasteczkach i wsiach, jeżeli prawdziwych pogłównego swego i opisu tak gospodarzów jako i młodzieży nie podadzą regestrów, tedy IMciom pp. exaktorom impositionem tegoż podatku pogłównego na kahały pozwalamy. **27.** Kamienica bogdanowiczowska WIMci p. Korytka sędziego grodzkiego lwowskiego w jednym dymie libertuje się. Janów miasteczko JWIMci p. wojewody lubelskiego, na wielkim szlaku leżące przez przechody wojsk funditus zrujnowane, aby tylko od samej arendy podatek czwartego grosza do skarbu importowało oprócz innej, jeżeli się jaka znajduje propinacyi permittitur. **28.** Dóbr Rożniatowszczyzny całej, Dzieduszyc wielkich, Zaderewacza i Woli Zaderewackiej tudzież wsi Rudnik, w Brzosniowie, Swaryczowie i Równi części IMci p. Poniatowskiego i Palczewskiego, jakoteż IMci p. Jerzego Swaryczewskiego i IMciów pd. Żurakowskich, tudzież wsiów Łuczany, Czerniów, Wiszniów w tenucie IMci p. Muchowieckiego i IMci p. Golejowskiego stolnika ciechanowskiego, praeaggravationem taryf praetensam ad disiudicationem do sądów fiskalnych in prima cadentia post festum sanctorum Trium Regum w roku przyszłym tysiącznym siedm setnym siedmnastym przypadających odsyłamy, salva nihilominus vindicatione ratione preaggrawacyi in antecessum niektórych dóbr w taryfie anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi in quovis iudicio et officio regni praecustodita. A teraz aby do pomienionych dóbr IMć p. egzaktor z exekucyą chodzić nie ważył się. W innych zaś dobrach wybierać i exekwować etiam sub executione militari non impeditur, jako i za dobra wyżej specifikowane niedobranie na przyszłym da Bóg sejmiku ma być rekompenzowane. **27.** Z i e m i a p r z e m y s k a ad supplementum obrad publicznych wyżej wyrażonych to jeszcze przydaje, aby cursus czopowego był ordinarius, którego dyspozycya do przyszłego reservatur sejmiku.

Interea tego podatku same miasta mają mieć attendencyą z którego czopowego pretensya sukcessorów IMci p. Tureckiego miecznika dobrzyńskiego aby uspokojona była praecustoditur. **30.** Od czwartego grosza podatku płacenia miasta, miasteczka i wsi ullo beneficio libertacyi i konflagrat zasłaniać się nie mają, ale generaliter wszystkie, choćby były novae erectionis, subesse oneri płacenia tego podatku powinny. Szynkarze i karczmarze którzy ze dworów trunki biorą do płacenia tego podatku tenebuntur, także jurysdykcye tak świeckie jako i duchowne po miastach Jarosławiu, Przemyślu i innych tej exolucyę absque omni exceptione importować do skarbu powinny. **31.** Podatki exakcyi IMci p. Humnickiego stolnika żydaczewskiego i IMci p. Mniszka podstolego żydaczewskiegn na same tylko zasługi wojska nie na inne expensa powinny być assygnowane. **32.** Podatek od winiarzów i czeladzi żydowskiej reassumitur, którego prosecutio i wybieranie IMciom pp. exaktorom iniungitur, z którego na sądach fiskalnych rachować się powinni. **33.** Assygnacye tak na zasługi jako i na largicye IMć p. komisarz wydawać powinien. **34.** Ponieważ ex publica fama constat, że wieś Hnatkowice kontrybucyi Sasom według taryfy anni millesimi sexcentesimi sexagesimi primi nic nie płaciła, za którą dwór we wsi Trojczycach i wieś sama w possessyi IMci p. Mikołaja Giebułtowskiego cześnika żydaczewskiego zostające zrabowane i w niwecz obrócone, więc windykacyą tej krzywdy super non exolvente z Hnatkowic a i wsi Trojczyc haedere in quovis iudicio et officio regni iniuriato IMci p. cześnikowi żydaczowskiemu praecavetur. **35.** Pieniądze w Jarosławiu od Sasów odebrane i z papierami do nich należącemi saskimi na przyszłym sejmiku mają być komportowane, na którym sejmiku aby i ci IMcie, którzy po nie byli ordynowani, byli przytomni obligantur. **36.** Miasto Próchnik IMć p. Morskiego stolnika czerskiego stosując się do przeszłego laudum ratione konflagraty do sądów fiskalnych przemyskich remittitur. **37.** Z i e m i a s a n o c k a wszelkie wyżej wyrażone publiczne uchwały manutenet i na nich się zgadza, do których to jeszcze adiungit, jak prędko uchwała nastąpi naszego w ziemi sanockiej podatku, łabiszyńskie ćwierci chorągwi usarskiej królewicza IMci Konstantyna oschłe, że wypłacone będą upewnia. **38.** Także z przyszłego najpierwszego podatku, że reszta zasług za rotmistrzostwo IMci p. Alexandrowi Choteckiemu zł. tysiąc per laudum antiquitus naznaczona wypłacona będzie, sukcessorom tegoż IMci p. Choteckiego deklaruje. IMci p. Łączyńskiemu podkomorzycowi nowogrodzkiemu za funkcyą marszałkowską zł. tysiąc, także i sukcessorom JWIMci p. Wolskiego kasztelana przemyskiego resztę assygnowanej sumy, że IMć p. Jakób Wolski exaktor ziemi sanockiej za wydanemi do siebie assygnacyami niewypłacił dotąd, przeto aby tak IMć p. podkomorzyc jako i IMcie pp. sukcessorowie IMci p. kasztelana przemyskiego od tegoż IMci p. egzaktora jako najprędszą odbierali satysfakcyą obligujemy. **39.** Miasto Sanók ratione funditus pogorzenia, miasto zaś Krosno ratione desolacyi tudzież wszelkie gradobicia i bydeł powyzdychania do sądów fiskalnych sanockich remittuntur. **40.** IMć p. Rosnowski łowczy lwowski i IMć p. Michał Urbański, że z dóbr dynowskich i hoszowskich actuale na pospolitem ruszeniu tak rocznem servitium bellicum est praestitum, przy tymże na wyprawy z tychże dóbr powypłacane pieniądze, które aby w dalszem podatkowaniu dobrom pomienionym potrącone i przyjęte były praecustodiverunt sobie. **41.** Ta tedy uchwałą nasza, jako za zgodą wszystkich nas zgodnie stanęła, tak one dotrzymać obligujemy się, a dla lepszej wagi i każdego z IMciów obywatelów województwa naszego wiadomości do grodu podać IMci p. marszałkowi sejmiku naszego z podpisem ręki jego zleciliśmy. Działo się w Wiszni die decima quinta września tysiącznego siedmsetnego szesnastego roku. Maciej Urbański m. p. generału województwa ruskiego sejmiku wiszyńskiego marszałek.

Castr. Leop. Rel 504 p. 669 712; Castr. Prem. Rel. 502 p. 2325—2347; Fasc. Cop. Castr. San. 34 Nr. 343; Fasc. Cop. Castr. Leop. 20 p. 1501—1512; Castr. Zydacz. 90 p. 2148—2174 tudzież ibidem p. 1234—1261.

260

Lwów, 29. stycznia 1717.

Protest Mikołaja Lubańskiego przeciwko largicyom sejmiku wiszeńskiego.

1. Actum in castro leopoliensi feria sexta post festum conversionis s. Pauli apostoli proxima anno Domini 1717. 2. Veniens generosus Nicolaus Libanski pocillator lucoviensis cohortis hastatae illustrissimi Sieniawski castellani cracoviensis supremi exercituum ducis commilito et deputatus, inhaerendo manifestationibus suis viva voce in conventu particulari visnensi totius palatinatus Russiae toties quocies intercessis, solenniter in et contra magnificos et generosos exactores quosvis totius terrae premisliensis manifestatus est ideo: quia licet praefata cohors illustrissimi ducis exercituum regni deservitorum stipendiorum militarium sex quartualium in terra premislensi habeat, ad quae repetenda modernus manifestans deputatus est, attamen quoties tocies eadem stipendia modernus manifestans ea qua par est modestia in congressu totius nobilitatis requirit, semper procrastinationes intercedunt atque summae contributae per magnificos et generosos exactores terrae premisliensis, loco satisfactionis moderno manifestanti, in largitiones superfluas distribuuntur. Quibus largitionibus modernus manifestans, prout in conventu Viscensi viva voce contradicebat, ita easdem nullius valoris subiacere declarat, quousque in stipendiis militaribus praetatae cohorti atque sibi manifestanti in expensis satisfactum non fuerit, contradicit hac sua manifestatione et praecustoditione ad praemissa mediante.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 21 p. 2263.

261.

Wisnia, 15. marca 1717.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo generału województwa i ziem ruskich zjechawszy się ad locum consultationum solitum na sejmik relationis pro die decima quinta Martii anni 1717 vigore konstytucyi sejmu niedawno sub favore traktatu warszawskiego postanowionej, za obraniem zgodnemi głosami WIMci p. marszałka koła naszego takową obrad naszych czynimy dyspozycyą. 2. Po zakończonym szczęśliwie daj Boże traktacie warszawskim sejmem approbowanym i rozwiązaniu generalnej konfederacyej tarnogrodzkiej stanów rzptej, tudzież exwinkulacyi wojsk koronnych, gdy nam wszechmocność Boska cuius nutu regimur przywraca olivam pacis circa redintegrationem praw i swobód ojczystych, wysłuchawszy rzetelnej przez JWIMciów marszałka i konsyliarzów przeszłej naszej konfederacyi uczynionej relacyi, przeczytane in medio nostri tegoż sejmu sancita, ponieważ publiczne uspokojenie przynoszą, za uniwersalną zgodą, oneż akceptujemy. Chcąc zaś domowego żołnierza na repartycye od rzptej lokowanego intra sphaeram disciplinae militaris et praesciptum regulaminis płacy wojsku, evitando practicatos in antecessum abusus we wszelkiej dotrzymać skromności, do nieodwłócznej exekucyi tęż zapłatę wojsku koronnemu utriusque authoramenti z podatku pogłównego ad tariffam anni 1676 ex mente pomienionego sejmu przywieść deklarujemy. Eo jednak adiecto, aby IMć p. marszałek koła naszego nomine publico coram actis regni authenticis zaniósł manifest ratione excypowanych dóbr duchownych od leży wojskowych alias stanowisk zimowych. 3. A ponieważ taż

konstytucya sejmowa approbuje uchwalone ćwierci zasług wojsku od rady warszawskiej naznaczone, tedy praevia calculatione z temże wojskiem koronnem i z skarbem rzptej na trybunale radomskim, jeżeli pokaże się, że ziemie województwa naszego tej sumy, która należała na zapłatę wojsku do skarbu non importarunt temuż wojsku, za dyspozycyą IMciów pp. komisarzów onychże satysfakcyą uczynią assignatariis. 4. Dwie ćwierci z trybunału skarbowego krasnostawskiego, komu jeszcze z IMciów pp. deputatów od chorągwi i regimentów niezapłacone, ex mente tejże konstytucyi teraźniejszej incunctanter wypłacić powinni. Retentores zaś wszystkich uchwalonych podatków do jak najprędszego z dóbr swoich wypłacenia onych obligantur, sub rigore paenarum in anterioribus laudis descriptarum. 5. Na listy do koła naszego od różnych IMciów signanter od JO IMci księdza prymasa, JWIMci księdza arcybiskupa lwowskiego, JWIMci p. wojewody ruskiego nomine publico praemissa omni veneratione odpisać IMci p. marszałkowi koła naszego committimus, tudzież w zachodzących kwerymoniach o poczynione przez przechody ludzi Jkr. Mci saskich do ekonomii samborskiej ordynowanych listowną uczynić kompelacyą do JWIMciów pp. ministrów status, mianowicie JWIMciów pp. marszałka i kanclerza w. koronnych, de praestanda satisfactione iniuriatis et administratione iustitiae cum exemplari rigore na występnych. 6. O exorbitacye wojsk koronnych w przechodach contra praescriptum regulaminis płacy do JO IMć p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego napisać temuż IMci p. marszałkowi iniungimur, aby wszelkie ausus et licentiam militarem coercere raczył[1]). 7. Postanowiony podatek na kanonizacyę błogosławionego Stanisława Kostki ze wszystkich ziem i powiatów województwa naszego po zł. ośmiu z dymu reassumując dawniejsze lauda, obligujemy IMciów pp. egzaktorów i retentorów, aby jako najprędzej wypłacili sub rigoribus antecedenter descriptis. 8. Postanowienie regularnej miary zbóż w całem województwie aby IMcie pp. podwojewodowie cum officiis castrensibus według prawa jako najlepiej pomiarkowali, a mianowicie w ziemi przemyskiej podług postanowienia sądów fiskalnych przemyskich. 9. Aby zaś według dawnego prawa piechota łanowa wybraniecka ad usus belli stawała według opisania łanów, obligujemy IMci p. rotmistrza tejże piechoty województwa naszego ruskiego, żeby uczynił quam exactissimam revisionem po wszystkich generaliter dobrach królewskich łanów wybranieckich i onych spisaną konnotacyą skończywszy tęż rewizyą ad publicum congressum województwa naszego komportował, praevio iuramento super fidelem et realem revisionem pomienionych łanów. Gdziekolwiekby zaś pokazało się, iż possessores bonorum regalium sołtysów prawom i przywilejom nadanym praeiudicando do gromady i powinności dworskich pociągali, tedy IMć p. rotmistrz insistendo legi publicae i obligacyi swojej, powinien ich przypozwać ad forum competens tuendo omnimodam indemnitatem praw wybraniectwom nadanych. 10. Ponieważ miasta miasteczka i wsi ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego ex ratione pomienionych od wojsk exotycznych ruin pretendują defalki znacznej podatku groszowego, przeto zabiegając dalszym ich dezolacyom i aby tem pewniejsza subsequi mogła exolutio tego podatku, praesenti saucito prorogationem jego a die secunda Aprilis ad diem primam Julii anni praesentis 1717 tąk w mieście Lwowie jako i po inszych miastach, miasteczkach i wsiach pozwalamy. Rigorem zaś super retentores extendendum do sądów fiskalnych remittimus. 11. Także słuszna pretensya sukcessorów IMci p. Mrozowickiego sędziego ziemskiego lwowskiego intuitu indilatae satisfactionis do tychże sądów fiskalnych odkładamy. 12. Konserwacyą ksiąg ziemskich lwowskich ad dispositionem sądów fiskalnych remittitur. 13. Desiderium szlachetnego p. Tomasza Gordona seniora i radcy lwowskiego pro cognitione et decisione do sądów fiskalnych odsyłamy. 14. Sądy fiskalne ziemi

[1]) Hetman Mikołaj Sieniawski, w odpowiedzi na listowne żądanie sejmiku, zarządził proponowane przez sejmik środki, o czem uwiadomił szlachtę uniwersałem dnia 27. marca 1717 r. Castr. Leop. 505, p. 727.

przemyskiej względem pomiarkowania przeszłych uchwał ad mentem prawa reasummować pozwalamy, na których WIMć p. komisarz tejże ziemi facta liquidatione stante sua functione uchwalonych ćwierci elucidationem na przyszłym sejmiku uczyni. Te zaś sądy zaczęte sądzić się mają feria secunda post Dominicam Iubilate anno praesenti. 15 A że zachodzi kwerymonia wszystkich miast i miasteczek ziemi przemyskiej, że ob publicas calamitates i dla karystyi miodów prząśnych należytej importancyi według kontraktów z IMcią p. administratorem podatku czwartego grosza inferre nie mogą, więc kurrencyą tegoż podatku ad ultimam Octobris anni praesentis 1717 pomienionym miastom, miasteczkom i wsiom prorogujemy. A na arendarzów po wsiach będących, którzy są renitentes w wypłaceniu tegoż podatku rigorem w dawniejszych laudach descriptum reassumujemy, której podatek na same tylko wojskowe zasługi a nie na żadne largicye ma być obrócony. 16. Ponieważ komisya radomska imminet, na którą IMcie pp. komisarze excusando skołatane publicis obsequiis zdrowie i nadwyrężoną expensis substancyę jechać recusabant, składając tę funkcyę, więc województwo nasze per obligationem boni publici i deklaracyą rekompensy IMciów pp. komisarzów dawnych, jako to z ziemi lwowskiej IMci p. Siemińskiego podstolego lwowskiego, z ziemi przemyskiej IMci p. Ustrzyckiego chorążego przemyskiego, z ziemi sanockiej IMci p. Stadnickiego chorążego sanockiego uprosiło i approbowało. 17. Mając przy tem osobliwy respekt na znaczne w ojczyźnie zasługi IMci p. Kazimierza hrabi z Leszna Leszczyńskiego obligujemy tychże IMciów pp. komisarzów naszych, ażeby na trybunale skarbowym radomskim interes zatrzymanych ćwierci regimentowych już wylikwidowanych, w repartycyi województwa poznańskiego i kaliskiego zostających, przed skończeniem jeszcze wojny tureckiej temuż IMci p. hrabi Leszczyńskiemu iuxtą obloquentiam dawnych konstytucyi novella lege approbowanych, aby jak najprędzej mogły być wypłacone. 18. Ukontentowanie za podjęte prace i koszta IMciów bene meritorum w usłudze całego województwa do przyszłego sejmiku remittimus. 19. Wniesiona IMci p. Charczewskiego podstolego sanockiego pretensya ex occasione administracyi czopowego przez lat trzy ad satisfactionem do przyszłego także sejmiku odkłada się, praevia informatione ziemi z rachunków uczynionych. 20. Kiedy zaś przez rozpisy Żydów starszych w kilku osobach stanowionych in vim pogłównego żydowskiego Żydzi na miastach, miasteczkach, arendarze aggravantur, więc obviando temu przekazujemy praesento laudo, aby Żydzi z miast i wsiów, arendarze, według dawnego zwyczaju za wydanymi od Żydów starszych ziemskich przemyskich ekonomii samborskiej uniwersałami, zjechali się wszyscy na naznaczone od nich miejsce i czas ten podatek pogłównego proporcyonalnie rozłożyli i rospisali, nieprzeładowując nikogo. A któryby Żyd za wydaniem uniwersału nie stawił się, ten jako renitens według słusznego włożenia na niego podatku wypłacić powinien. Włożony[a] zaś ten podatek i rospisany wszyscy Żydzi arendarze według ugody albo poprzysiężenia na tymże zjeździe i rospisie żydowskim postanowionej wypłacać powinni sub executione militari, której żaden z IMciów pp. dziedziców i possesorów dóbr królewskich, duchownych i dziedzicznych impedire nie ma, sub poenis contra retentores podatków skarbowych lege descriptis. 21. A że przez niemieszkanie rabina żydowskiego w Przemyślu arendarze nasi wielką mają krzywdę w nieuczynieniu sprawiedliwości w sądach żydowskich, więc nakazujemy, aby Żydzi starsi ziemscy przemyscy takowego sobie obrali rabina, żeby zawsze w mieście Przemyślu mieszkał, który praesenti laudo excipitur, aby ad kredytorów nie był aggrawowany ani zabierany. 22. Ponieważ inne desideria na teraźniejszym mieścić się nie mogły sejmiku, regulując się do dyspozycyej ziemiańskiej, dla zniesionych lege publica in posterum sądów fiskalnych, tylko pro praeterito likwidacya pozwolona, przeto nietylko iustitiae et aequitati dogadzając, ale sancita laudo-

a) F. P. ułożony.

rum in integro zachowując, do sądów fiskalnych interes ratione niewybranych delat iuxta obloquentiam laudi anno 1712 die 13 Septembris odsyłamy. 23. A gdy przy następującej wiośnie imminet periculum od zbójców, którzy różne dobra i dwory rabować zwykli, zaczem evitando id malum obstringimus IMciów pp. Zurawskiego łowczego bracławskiego ziemi przemyskiej, Cieszanowskiego ziemi sanockiej rotmistrzów pogranicznych prezydyarnych, aby provideant wcześnie ludźmi w swojej komendzie będącymi omnimodam securitatem granic od Węgier, mając pilne oko na ludzi swawolnych dla zabieżenia wszelkim niebespieczeństwom. Którym to IMciom pp. rotmistrzom z ludźmi zapłatę zasług w sądach fiskalnych obmyśleć praesenti laudo naznaczamy, iniungendo onymże, żeby in assistentiam IMciom pp. komisarzom od nas na granicę węgierską destynowanym proporcyonalną kwotę ludzi prezydyarnych ordynowali. 24. Które to postanowienia nasze aby całemu województwu innotescant, IMci p. marszałkowi koła naszego po grodach wszystkich ziem i powiatu żydaczowskiego rozesłać i własną IMci ręką podpisać zlecamy. Działo się w Wisni die decima quinta Martii anno 1717. Mikołaj A. Sołtyk łowczy podolski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego m. p. [1]).

Castr. Leop. Rel. 505 p. 684—691; Castr. Prem. Rel. 503 p. 997—1001; Fasc. Cop. Castr. Prem. 79 p. 1221—1232.

262.

Lwów, 13. maja 1717.

Protest marszałka sejmiku wiszeńskiego przeciwko jednemu postanowieniu traktatu warszawskiego.

1. Actum in castro leopoliensi feria quinta post dominicam Exaudi anno domini 1717 Actum in castro premisliensi sabbato post dominicam Misericordiae proximo anno domini 1717. 2. Ad officium et acta praesentia castriensia capitanealia premisliensia personaliter veniens magnificus Nicolaus Sołtyk venator Podoliae, conventus particularis visnensis immediati die decima quinta Marcii anno ad praesens currenti i oppido Wisznia loco consultationum solito constitutione generali varsaviensi sub favore tractatus varsaviensis constituti mareschalcus, solleniter coram actis officii praesentis idque ex speciali commsisu nobilitatis et incolarum palatinatus Russiae terrarum leopoliensis premisliensis et sanocensis districtuumque zydaczoviensis et prevorscensis pro eodem conventu visnensi protunc congregatorum, providendo integritati fortunarum eorundem incolarum palatinatus Russiae manifestatus est ideo. 2. Quia licet constitutione praetacta varsaviensi sub tempus tractatuum varsaviensium, in praeiudicium legum et constitutionem anteriorum, ut milites reipublicae in bonis spiritualibus nullas stativas, consistentias in post praetendant, quod cum maximo praeiudicio palatinatuum et militum de republica bene merentium factum est, idcirco modernus magnificus manifestans, satisfaciendo laudo conventus particularis visnensis, ex functione super ipsum imposita, de nullitate suprascripti puncti in constitutione immediate varsaviensi ofensione dictorum bonorum spiritualium et exercitus militaris reipublicae, quod ad easdem consistentias spectat, iterum nomine palatinatus Russiae infert manifestationem, eadem manifestatione ad singulos iuris gradus mediante.

Fasc. Cop. Castr. 21 p. 3039.

---

[1]) Przeciwko uchwałom tego sejmiku manifestowali się Krzysztof Kruszelnicki stolnik czerniechowski i Andrzej Wirzchowski skarbnik orszański; mieli też na dzień 20. marca przedłożyć w grodzie kopię manifestacyi swej na sejmiku założonej, ale jej nie przedłożyli. Castr. Leop. Rel. 505 p. 690.

263.

Kraków, 4. września 1718.

Król naznacza powtórny sejmik w Wiszni na 19. września [1]).

1. August który z Bożej łaski król polski, w. książe litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podlaski, inflancki, smoleński, siewierski, czerniechowski a dziedziczny książe saski i elektor. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy a mianowicie najprzewielebniejszemu, wielebnym, Wnym senatorom, dygnitarzom, urzędnikom ziemskim grodzkim i wszystkiemu rycerstwu województwa ruskiego uprzejmie i wiernie nam miłym łaskę naszą królewską. Uprzejmie nam mili! Wiadomo to każdemu a pogotowiu całej rzpltej być musi, jakośmy omnem curam et sollicitudinem nostram obracali na to, aby po uspokojonych wewnętrznych zawieruchach nie tylko traktatu sejmu warszawskiego w przeszłym roku odprawionego sancita pożądany skutek swój wziąć mogły, ale też inne rzpltej do wczesnej obrady z teraźniejszych konjunktur negotia zgodnym stanów utriusque gentis assenzem na sejmie następującym w Grodnie debitam resolutionem otrzymały. Kwoli czemu zwyczajne sejmiki antekomicyonalne uniwersałami naszemi tempestive naznaczyliśmy. 2. Że zaś publico infortunio sejmik przedsejmowy pro die vigesima secunda Augusti w generale ruskim in loco ordinario przypadający zerwany jest, jako na to ex paterna circa bonum publicum sollicitudine ubolewamy, tak nieopuszczając ręku media salvandi tego upadku incunctanter bierzemy przed się i na miejsce pomienionego zerwanego sejmiku powtórny sejmik antekomicyonalny uprzejmościom i wiernościom waszym na dzień dziewiętnasty miesiąca września w roku teraźniejszym na miejscu zwykłem składamy. Na którym to sejmiku abyście uprzejmości i wierności wasze, stosując się do instrukcyi naszej, concordi assensu bono rzpltej consulere miłością wspólnej ojczyzny onychże gorąco obowiązujemy. Ten zaś uniwersał aby prędzej każdemu do wiadomości dojść mógł, onże własną ręką naszą przy pieczęci koronnej podpisany po grodach, parafiach i miejscach zwyczajnych publikować rozkazujemy. Dan w Krakowie dnia czwartego miesiąca września roku

---

[1]) Sejmik po raz pierwszy zwołany był na 22. sierpnia, otóż w prorogacyi kondescenzyi w dobrach Czeremośznia, wystawionej kasztelanowi halickiemu Józefowi Branickiemu, z daty w Wisni 26. sierpnia (feria sexta post s. Bartholomei 1718 r. Cestr. Leop. 509 p. 136 i nn.) czytamy, że jeszcze na tym dniu odbywał się sejmik, ostatecznie zerwany. (Teka Podolskiego VI. s. 91). Podstarości i sędzia grodzki lwowski Stanisław z Podhorzec Korytko cześnik czerniechowski prorogując kondescencyę tak motywuje: verum quoniam nullatenus ab inchoatis comitiolis visnensibus antecomitialibus secedere valeo donec usque finientur, quocirca etc. condescensionem necessitor limitare ad feriam tertiam in crastino decollationis s. Joannis bapt. (tj. 30. sierpnia). Co do przyczyny rwania sejmików ówczesnych, to mamy wskazówki następujące w aktach. Nasamprzód czytamy w liście Jana Siemińskiego podstolego i komisarza ziemi lwowskiej do Jana Jaśkiewicza sędziego nacyi ormiańskiej „cierpiącego prześladowanie od magistratu lwowskiego i dlatego chcącego reces uczynić od podatku czopowego i ziemiański porzucić podatek". Siemiński zdradza ten zamiar adresatowi, ponieważ ziemia nasza evincet WMci in quovis subsellio, bo to jest interes własny ziemiański i pp. rajcy co robią z Waszecią, wszystko to in laesionem honoru mego i ziemi naszej et in detrimentum podatku ziemiańskiego, którzy przez p. Wilczka mediis suis i sejmiki nam per subordinatos porwali i chcieli i mnie samego appreciari i innych IMciów. W protestacyi w grodzie lwowskim 7. grudnia 1718 wniesionej przez tegoż Jana Siemieńskiego, Józefa Alojzego Ożgę stolnika lwowskiego, Jerzego Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego i Felicyana Doliniańskiego skarbnika lwowskiego przeciwko magistratowi lwowskiemu czytamy: nobilis magistratus leopoliensis in maius praeiudicium terrae et mfci. commissarii procedendo, nobilem et honoratum Johannem Jaśkiewicz eiusdem thezauri terrae ducillaris sollicite superintendentem post curiam s. r. maiestatis evocavit et quod summum est, constitutiones terrestres in conventu generali visnensi praepedire intendit et absolute per media illicita contra libera sancita pugnando formalibus hisce: że my o to się postaramy, że żadnych podatków ex constitutione województwa całego uchwalonych placić nie będziemy i o to się lekarstwo postaramy, że i sejmiki nie będą bywać.

pańskiego tysiąc siedmset ośmnastego panowania naszego dwudziestego pierwszego roku. Augustus rex. Locus sigilli maioris cancellariae regni. Mateusz Iliak miecznik bracławski Jkr. Mci pieczęci w. kor. sakretarz m. p.

Castr. Leop. Rel. 509 p. 301—303.

264.

Wisnia, 27. marca 1719.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo generału województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się za uniwersałem Jkr. Mci p. n. m. pro die vigesima septima mensis Martii anno praesenti millesimo septingentesimo decimo nono, na miejsce zwykłe obrad naszych do Wiszni, takowe ex communi assensu w publicznych i prywatnych ziem naszych interesach uczyniliśmy postanowienie. 2. A najprzód, gdy po tak wielu acerbo fato województwa naszego niedoszłych sejmikach, ex paterna Jkr. Mci p. n. m. clementia, przysłany nam jest na obrady nasze uniwersał, przez który restaurari mogą województwa naszego potrzebne do uczynienia porządków interesa, więc ażeby tem bardziej ad vota cunctorum stać i dogodzić się mogło, ex publico wszystkich IMciów assensu w kole naszem braterskiem, za rzecz apprime necessarium być osądziliśmy, ażeby in absentia teraz maiestatis będącego króla IMci p. n. m., in haereditariis suis ditionibus w Saksoniej znajdującego się, przez umyślnych na to posłów paternum nie możemy pulsare pectus, o wydanie nam na sejmik electionis posłów uniwersału, abyśmy mogli przez posłów naszych adesse na przyszłej da Bóg sejmu reassumpcyi i publicznym na tamtem miejscu obradom i prywatnym województwa naszego succurere interesom, zdało się nam za rzecz słuszną ad primatialem JO księcia IMci prymasa z prośbą nas wszystkich uczynić rekurs authoritatem, ażeby przez umyślny adres perswazyi swojej upraszał króla IMci p. n. m. o wydanie w tem uniwersału na sejmik poselski przed reassumpcyą sejmu, dlaczego eo nomine zleciliśmy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby imieniem województwa listownie upraszał JO księcia IMci prymasa, żeby persvasionibus suis instare raczył do króla IMci p. n. m., upraszając o sejmik na obranie posłów, similiter i do JWIMciów pp. ministrów status, tudzież do IMci p. wojewody ruskiego i generała ziem naszych ruskich, który ażeby o toż upraszał tak JO księcia IMci prymasa jako i JWIMciów pp. ministrów status nomine publico województwa naszego i listów naszych transmissionem procurare raczył. 3. W czem jeżeliby difficultari miał się ten interes prośby naszej ku najjaśniejszego króla IMci p. n. m., tedy upraszamy JW wojewodę ruskiego, ażeby powtórną do JO księcia IMci prymasa prośby naszej uczynił expostulacyą i co za rezolucya będzie wcześnie nas uwiadomić raczył. W czem na dowód życzliwych propensyi naszych JWIMci p. wojewodzie ruskiemu przy publicznej uchwale na zapłatę zasług przez dyspozycyą rzpltej przyznanych, na komisyi radomskiej approbowanych i na regiment pomienionego IMci w zaległych zasługach nie mogąc ad interim in toto satisfacere, obmyśliliśmy i deklarowali in parte w ziemi przemyskiej i sanockiej jako tam regulowanych satysfakcyą. A in casum, żeby prośby nasze in effectum przyjść nie miały, tedy upraszać będzie JWIMci p. wojewodę ruskiego w tymże liście IMć p. marszałek koła naszego, ażeby na przyszłej reasumpcyej sejmu interesa województwa neszego manutenere raczył, w utrzymaniu vel maxime wszelkich impozycyej preaggrawujących województwo nasze nieznośnych taryff i prenumerat, któreby ex promotionibus inszych województw na nas proponi mogły. 4. Oprócz

tego zaś insze desideria województwa naszego tak publicum concernentia commodum, jakoteż partykularne concivium nostrorum interesa tegoż JWIMci p. wojewody ruskiego, jako pierwszego województwa naszego senatora committimus protekcyej, aby IMciów pp. posłów halickich i chełmskich jako concives nostros i ziem do województwa należących, mających na tamtem miejscu activitatem, obliget et instruat w promowaniu interesów naszych, jako to komissyej na granicy węgierskiej, którą reskrypta najjaśniejszego cesarza IMci approbarunt, zaczętej jurydycznie, zalimitowanej a teraz per renitentiam IMciów pp. komisarzów tamtej strony reassumpcyej recusantium, przez co w pretensyach kryminalnych, depredacyach przez rozboje z Węgier tak szlacheckich jako i innego stanu osób dworów prawie hostiliter, aby upraszali Jkr. Mci p. n. m., żeby raczył kazać napisać nomine regio do najjaśniejszego cesarza IMci o wydanie mandatu ad continuandam commissionem satisfactionemque faciendam iniuriatis in eo per utriusque gentis commissarios inchoatam. **5.** W ekonomii Jkr. IMci samborskiej IMć obywatele iuribus wielu konstytucyami doskonale de immunitatibus sancitis na wójtostwach gaudentes, lubo ex dispositione rzpltej należytą hybernę importują, teraz ad solutionem impozycyej nieznośnej adacti exekucyami saskiemi, non obstantibus productis immunitatibus i po dworkach szlacheckich exorbitującymi, ne in posterum similia fiant, in praemissis zaś o satysfakcyą upominać się [a]). **6.** Preaggrawacya doniesiona nam Żydów ruskich od skarbu koronnego nad proporcyą dyspartymentu założona za wydane na trzydzieście i sześć tysięcy zł. p. obłożone assygnacye, przez co i arendarze wszelkich dóbr naszych gravantur impozycyami, zaczem obligować IMciów pp. posłów halickich i chełmskich, których w tem także vertitur interes, aby na sejmie (jako i my IMciów pp. komissarzów naszych, aby na następującej komissyi radomskiej) expostulowali z skarbem koronnym a to nad proporcyonalną impozycyą, ażeby in posterum nie wychodziły takowe assygnacye, przenoszące proportionem dyspartymentu ultra mentem legis. **7.** IMć pp. Józefa Bukowskiego miecznika sanockiego dóbr Strachociny possessora, Jabłęckiego stolnika chełmińskiego dóbr Krościenka Wyżnego z ziemi sanockiej leżących interes rekomenduje się, aby per activitatem IMciów pp. posłów halickich i chełmskich na przyszłym sejmie komissyi swych otrzymali approbationes. **8.** IMci p. Jana i Mikołaja Konarskich wieś Rakowa w ziemi tejże sanockiej libertowana na przeszłym sejmie warszawskim od podatku pogłównego aliquo casu w konstytucyi niedołożona przez wojska saskie Jkr. Mci podczas konfederacyi spalona, aby była wniesiona i konnotowana w następującej konstytucyi. **9.** Te tedy interesa promocyi JWIMci p. wojewody ruskiego jakoteż circa interpositionem tegoż JWIMci p. wojewody, activitati Wnych IMć pp. posłów ziem halickiej i chełmskiej, jako braci et concivium nostrorum in casu nieuproszenia i niedojścia sejmiku województwa naszego przedsejmowego in ordine do obrania posłów rekomendujemy, deklarując in pectoribus nostris nieprzepomnianą obligacyą zaświadczoną in tanto casu IMciów miłościwych pp. solicitudinem w interesach województwa naszego, qua in re zalecamy IMci p. marszałkowi koła naszego, aby pisał listy jako do JO księcia IMci prymasa, tak do JWIMć p. wojewody ruskiego i JWIMć pp. ministrów status. **10.** Co zaś do partykularnych interesów domowych województwa naszego, tych takową in generalitate czynimy dyspozycyą. IMć p. marszałka upraszamy, aby spisał list do JWIMci księdza arcybiskupa lwowskiego na illacyą IMci p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego generalnym terminem remonstrując krzywdę wielu Imciów braci naszych, których clerus pociąga do płacenia i dawania dziesięciny z gruntów pustych gromadzkich, nie należących do obszarów dworskich, evocando do konsystorza przeciwko prawu i konstytucyi anni millesimi sexcentesimi trigesimi quinti, sub titulo: compositio dziesięciny, in virtute której w ziemstwie lub grodzie respondere

a) F. L. upomnieć się.

expedit. 11. List do prześwietnego trybunału instancyalny za IMcią p. Tatomirem chorążym znaku pancernego JWIMci p. koniuszego koronnego i za innymi w sprawie z IMcią p. Jaworskim, list do JWIMci p. wojewody bełzkiego expostulando o niepozwoleniu ładowania szkut mieszczanom i Żydom, tylko szlachcie beneficium legis w tem mającym. 12. Lubo tak wielu laudami zleciliśmy IMciom pp. podwojewodzym miary zbóż postanowić a skutku w tem żadnego niemasz, tedy praesenti laudo obstringimus sub obligatione legis, aby in fundamento konstytucyi anni millesimi quingentesimi octuagesimi octavi, po wszystkich miastach województwa naszego królewskich, duchownych i szlacheckich jednakowe miary postanowili i począwszy od głównego miasta Lwowa także Przemyśla i Sanoka po trzydzieście i dwa garcy sprawiedliwych w półmiarku na ozimę jako i na jarzyny każdy z IMciów w swojej ziemi po wszystkich miastach i miasteczkach, in casu zaś refragariae renitentiae miast i miasteczek, czy to królewskich czy duchownych lub szlacheckich, ciż IMci pp. podwojewodzowie każdy w swej ziemi i jurysdykcyi postąpić sobie mają cum refragariis prawu i uchwale naszej ad cuiusvis instantiam iuxta mentem konstytucyi i prawa o miarach napisanego. IMcie pp. komisarze, których jeszcze na teraźniejszą komissyą radomską uprosiliśmy, aby gerant provinciam suam, na przyszłym da Bóg sejmiku gospodarskim praevio calculo et quietatione fasces suas deponere mają, przyszli zaś po IMciach succedentes, według prawa od sejmiku do sejmiku[a], tj. per biennium tylko zostawać mają in functionibus suis. A jeżeliby który z IMciów ob legalitates suas nie życzył sobie dwóch lat kontynuować in obsequio ziemi, na którymkolwiek sejmiku salvo calculo et quietatione de gesta functione wolno będzie deponere fasces. 13. A jako sub celebratione sejmiku według prawa cessare powinny sądy wszelkie w temże województwie ubicumque locorum, tak ad praesens, jeżeliby dekret grodzki lub kondescenzoryalny był ferowany in contumatiam pro nullo censetur. IMcie pp. egzaktorowie wszelkich podatków w całym generale coram deputatis na przyszłym sejmiku faciant calculum et reddant remanenta do dyspozycyi województwa sub carentia activitatis, super vero non comparentibus poena peculatus ad cuiusvis instantiam in proprio territorio decerni permittitur. 14. Do rewizyi ksiąg ziemskich i podkomorskich w Przeworsku u OO. Bernardynów zostających, o których z tej konserwacyi, ponieważ na tem miejscu mamy relacyą od IMciów braci naszych, więc upraszamy IMciów pp. Mikołaja Rosnowskiego starosty laszkowskiego, Sebastyana Harczewskiego podstolego sanockiego, Jerzego Starzechowskiego stolnika bilskiego, którzy po uczynionej rewizyej pomienione księgi mają popieczętować, miejsce bezpieczne i suche od tamecznego przełożonego imieniem ziemi naszej prowidować i o wszystkiem na następującym sejmiku ziemi naszej przemyskiej doskonałą uczynić tenentur relacyą. 15. Deklarowane anteriori laudo IMci p. Józefowi Bukowskiemu miecznikowi sanockiemu cztery tysiące od całego generału, aby iuxta proportionem z każdej ziemi wypłacone były do IMciów pp. komisarzów odsyłamy. 10. Po opisanych tedy ad generalitatem województwa naszego należących dyspozycyach ad particularia ziemi condescendimus. 17. Ziemia lwowska i powiat żydaczewski stosując się ad mentem uniwersału najjaśniejszego króla IMci p. n. m. WIMć p. Jana Siemińskiego podstolego ziemi lwowskiej in functione komisarstwa będącego uprosiliśmy et praesenti laudo upraszamy, któremu omnem potestatem dyspozycyi naszych ziemiańskich oddajemy i jeżeliby miasto Lwów w wypłaceniu podatku czopowego lub szelężnego tak na przyszły rok jako et in futurum miało refragari, intentare actionem na trybunale radomskim temuż miastu króla IMci obligujemy. 18. A że infelici eventu na przeszłym zerwanym sejmiku[b] uchwały i dyspozycye ziemi naszej postanowione były, tedy też same na teraźniejszym sejmiku approbujemy. 19. Podatek czopowego anni millesimi septingen-

a) F. L. od sejmu do sejmu. b) F. L. sejmików.

tesimi decimi octavi, zaczynający się secunda Aprilis w mieście Lwowie przez uniwersał Imci p. komisarza reassumowany i w administracyą IMci p. Doliniańskiemu skarbnikowi lwowskiemu zlecony praesenti laudo tęż samą dyspozycyą stwierdzamy i obligujemy Imć p. skarbnika lwowskiego administratora tegoż podatku, aby indilate w mieście Lwowie i po innych miastach i miasteczkach ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego exekwował, cum renitentibus zaś w grodzie lwowskim extra cadentiam quorumvis terminorum regestru taktowego sądził się et ad assignationes IMci p. komisarza ten podatek ma być wypłacony. **20.** Seccurendo necessitatibus powiatu żydaczewskiego tudzież sopiendo differentias IMciów concivium, ratione spendowanych sum na Sasów, ziemia lwowska podatek czopowego tak w mieście Lwowie, miasteczkach ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na rok jeden ad dispositionem IMciów concivium tegoż powiatu pozwala i oddaje, aby jednak we dwunastu niedzielach za uwiadomieniem JWIMci p. koniuszego koronnego starosty żydaczowskiego zjechawszy się IMcie concives tenże podatek dyspartymentowali super iniuriatos et necessitates i długi tegoż powiatu, którego podatku administracyą oddajemy IMci p. Janowi Zawadzkiemu podczaszemu bracławskiemu i temuż samemu IMci dług swój ante omnia pozwalamy aby odebrał, nie zostawując żadnej pretensyi do ziemi. Cursus pomienionego podatku zaczynać się ma a secunda Aprilis in anno praesenti millesimo septingentesimo decimo nono a kończyć się o tymże czasie powinien w przyszłym roku w administracyej IMci p. podczaszego bracławskiego **21.** A że dotąd niewypłacone według repartycyi ziemi naszej extant ćwierci, jako też i tak wielkie zaciągnione długi ziemi naszej i powiatu żydaczewskiego, na których wypłacenie podatek jednego szelężnego na lat dwie od wszelkich likworów uchwalamy i postanawiamy, tak w mieście Lwowie jako i po miasteczkach według taryfy ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego. Którego podatku administracyą na lat dwie WIMć pp. Marcinowi Wieniawskiemu podczaszemu żydaczewskiemu pisarzowi grodzkiemu lwowskiemu, Krzysztofowi Kruszelnickiemu stolnikowi czerniechowskiemu, aby obydwa IMcie równą largicyą tj. sumą trzema tysięcy na rok każdy kontentowali się. Cursus tego podatku zaczynać się ma a die secunda Aprilis in anno praesenti millesimo septingentesimo decimo nono a kończyć się za lat dwie o tymże czasie powinien i ten podatek za assygnacyami WIMci p. komisarza wypłacać zlecamy. **22.** Mając dulcem recordationem meritorum ś. p. p. Wojciecha Łosia chorążego sanockiego komisarza ziemi naszej, którego sukcessorowie ex optime gesta functione calculum uczynili, tedy tychże IMciów pp. sukcessorów de plano kwitujemy et liberos pronuntiamus. **23.** JWIMci p. Orzechowskiemu kasztelanowi przemyskiemu za legacyą do najjaśniejszego króla IMci sumę dwa tysiące zł. deklarujemy. **24.** WIMć p. Mikołajowi Rosnowskiemu staroście laszeckiemu, za podjęte prace i koszta podczas marszałkostwa w konfederacyi naszej, którego lubo maiora spectant, zawdzięczając jednak fatygi, sumę ośm tysięcy zł. p. pozwalamy. **25.** WIMci p. Adamowi Humnickiemu staroście horodelskiemu za konsyliarstwo ad latus IMci p. marszałka generalnej konfederacyi tarnogrodzkiej sumę sześć tysięcy zł., WIMci p. Janowi Siemińskiemu podstolemu i komisarzowi ziemi naszej za pułkownikowstwo i konsyliarstwo podczas tejże konfederacyi zł. ośm tysięcy, WIMci p. Felicianowi Doliniańskiemu[a)] skarbnikowi lwowskiemu za funkcyą deputacką trzy tysiące zł. za konsyliarstwo temuż IMci dwa tysiące, WIMci p. Żurakowskiemu pisarzowi ziemskiemu halickiemu za takowąż funkcyą konsyliarstwa dwa tysiące zł., WIMci p. Wieniawskiemu podczaszemu żydaczowskiemu za konsyliarstwo sumę dwa tysiące, temuż za pióro podczas sądów fiskalnych zł. dwa tysiące, WIMci p. Bukowskiemu sędziemu grodzkiemu sanockiemu za konsyliarstwo zł. tysiąc, WIMci p. Józefowi Ożdze stolnikowi lwowskiemu za legacyą do wojska skonfederowanego zł. dwa

a) F. L. Doliańskiemu.

tysiące, WIMci p. Świrskiemu chorążemu dobrzyńskiemu za funkcyą administracyi i podatku groszowego zł. trzy tysiące, IMci p. Marcinowi [a] Sobieszczańskiemu za legacyą do wojska zł. tysiąc, IMci p. Turzańskiemu wojskiemu lwowskiemu za egzekucyą podatku podymnego zł. tysiąc, IMci p. Gorzkowskiemu za pogorzenie zł. tysiąc pięćset, IMci p. Tatomirowi chorążemu znaku pancernego JWIMci p. koniuszego koronnego za funkcyą exaktorską i za pogorzenie zł. tysiąc pięć set, IMci p. Stojnowskiemu [b] za prace plenipotentem będącemu zł. ośm set, WIMci p. Starzechowskiemu stolnikowi bilskiemu za funkcyą strażnikowską podczas konfederacyi zł. dwa tysiące. **26**. Św. p. WIMci p. Macieja Urbańskiego miecznika przemyskiego sumę oschłą dwa tysiące aprobujemy, IMci p. Brzozowskiemu regentowi grodzkiemu lwowskiemu za restauracyą ksiąg grodzkich zł. tysiąc, OO. Dominikanom brodzkim na restauracyą fabryki kościoła zł. pięć set, OO. Karmelitom rozdolskim similiter na reperacyą konwentu zł. trzysta, WIMci p. Puławskiemu podczaszemu podlaskiemu za pióro podczas konfederacyi zł. tysiąc, WIMci p. Korytkowi sędziemu grodzkiemu lwowskiemu za jego prace zł. tysiąc, WIMci p. Wachowskiemu za poselstwo zł. tysiąc; sukcessorom św. p. IMci Łosia chorążego sanockiego zł. dwa tysiące ex ratione komisarstwa niedopłaconej kwoty deklaruje się, IMci p. Mikołajowi Stawskiemu pułkownikowi znaku pancernego JWIMci p. wojewody mazowieckiego na rostruchan sumę dwa tysiące, IMci p. Jakubowi Szeptyckiemu zł. tysiąc, IMci p. Poradowskiemu posłowi od wojska zł. pięć set, IMci p. Żukowskiemu za pogorzenie zł. pięć set. WIMci pp. Doliniańskiego skarbnika lwowskiego i Orzechowskiego podwojewodzego przemyskiego z exakcyi podatku podymnego po zł. ośmdziesiąt wybieranego kwitujemy i sukcessorów ich IMć pp. Konstantego Wyszpolskiego i sukcessorów św. p. IMci p. Janikowskiego z exakcyi podatku subsidii charitativi od Żydów według dekretu fiskalnego kwitujemy et restantem summam przy IMciach pozostałą IMciom obydwom pro labore applikujemy. **27**. WIMci p. Markowi Drogomirowi cześnikowi chełmskiemu i Łosiowi majorowi wojsk Jkr. Mci i rzpltej po uczynionej na przyszłym sejmiku kalkulacyi na założone sumy na kontrybucye i dezolacye przez Sasów, które patebunt ex calculo kompenzować i zapłacić deklarujemy się. **28**. IMć p. Hoszowskiego egzaktora w powiecie żydaczowskim tegoż podatku podymnego po zł. ośmdziesiąt wybieranego obligujemy, aby według assygnacyi IMciom pp. deputatom wojskowym wypłacił sub carentia activitatis. IMci p. Zaleskiemu w części jego pod Wysokim na exekucyą saską niewypłacone dymy uwalniamy; także IMci g. Tatomirowi ze wsi Sztok dymy niedopłacone na exekucyą saską uwalniamy. IMci p. Sulatyckiemu za pracę exaktorską w powiecie żydaczewskim restantem sumam zł. pięć set temuż IMci aplikujemy. **29**. Z dóbr dziedzicznych WIMci p. Zawadzkiego łowczego kijowskiego od piwa laszkowskiego tak z podatku czopowego jako i szeléżnego na lat dwie libertacyą deklarujemy, w mieście Lwowie libertacye quovis praetextu otrzymane sive quovis iure zaszczycające się, etiam ex ratione konflagrat cassantur et annihilantur, jako też i po miastach. P. Jaśkiewicza w mieście Lwowie kamienicę jego na lat dwie od podatków ziemiańskich libertujemy. **30**. Ziemia przemyska similiter stosując się ad mentem uniwersału najjaśniejszego króla IMci, WIMci p. Macieja Ustrzyckiego chorążego przemyskiego in functione komisarstwa będącego ob legalitates suas na sejmiku teraźniejszym absentem, aby provinciam funkcyi swojej komisarskiej i na przyszłej jeszcze komisyi radomskiej exerceat omnem potestatem dyspozycyi ziemiańskich przy IMci zostawując uprosiliśmy. **31**. Podatek czopowego anni millesimi septingentesimi decimi octavi zaczynający się a die prima Augusti WIMci p. Stanisławowi Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu, in anno millesimo septingentesimo decimo nono IMci p. Mikołajowi Giebułtowskiemu cześnikowi żydaczewskiemu, in anno millesimo septingentesimo vigesimo IMć p. Jelcowi podczaszemu

---

a) L. Maciejowi. b) F. L. Hoynowskiemu

przemyskiemu w administracyą oddaliśmy i tę dyspozycyą na lat trzy laudo praesenti stwierdzamy. 32. A że dotąd niewypłacone dla zerwanych sejmików według repartycyi ziemi naszej extant ćwierci przez sejm i komisyą radomską przyznaczone, na których wypłacenie podatek podwójnego szelężnego na lat dwie w ziemi naszej przemyskiej po wszystkich miastach, miasteczkach królewskich, duchownych i szlacheckich uchwalamy, które szelężne płacić powinni wszyscy szynkarze od wszelkich likworów jako i arendarze po miastach, miasteczkach zostający i ze wsiami do tych arend należącemi po zł. siedmiu od sta, podług kontraktów kwitów i regestrów WIMci p. Borzęckiego cześnika łęczyckiego ad acta grodu przemyskiego podanych. Cursus podatkowania pomienionego szelężnego dwoistego, zaczynać się ma a prima Maii in anno praesenti millesimo septingetesimo decimo nono i kontynuować ad ultimam Aprilis anno millesimo septingentesimo vigesimo. Wszyscy possessorowie na dwie raty mają wypłacać per medium pierwszą a die prima Maii anni praesentis ad ultimam eiusdem, drugą ratę a die prima Octobris ad diem ultimam eiusdem sine ulla renitentia et exceptione dóbr wszelkich, cessatis omnibus libertationibus, którego podatku administracyą oddajemy IMci p. Stanisławowi Humnickiemu s. h. Który IMć p. administrator na miejscu zwyczajnem w Przemyślu praefixis temporibus et terminis ten podatek wybierać powinien a post elapsos terminos wszystkich retentów delatę do grodu podać i osądzonego[a] etiam extra cadentiam z regestru taktowego exekwować executione militari albo też assignatariis ad exequendum podać, aby wojsko w należącej satysfakcyi zasług nie miało zawodu. A in anno millesimo septingentesimo vigesimo a prima Maii tenże podatek dwoistego szelężnego w administracyą IMci p. Stanisławowi Żurowskiemu cześnikowi nowogrodzkiemu zaczynać się mający similiter ad exequendum dwiema ratami oddajemy, kontynuować się mający in anno millesimo septingentesimo primo. 33. Podatek podymnego w ziemi naszej przemyskiej ze wsiów wszystkich królewskich, duchownych i szlacheckich na rok jeden z dymu po zł. dziesięć na taryfę, którą IMć p. Humnicki stolnik żydaczewski egzekwował, w egzakcyą IMci p. Wąsowiczowi staroście kiślackiemu oddajemy. Którego to cursus podatku zaczynać się ma a die decima quinta Septembris anni praesentis millesimi septingentesimi decimi noni i ad diem decimam quintam Octobris anni eiusdem przez cztery niedziele kontynuować się powinien. 34. Które to podatki wszyscy haeredes et possessores dóbr wszelkich wypłacić absque omni renitentia sub poenis contra retentores legibus regni sancitis praesenti laudo obstringuntur, według czasów i terminów wyżej specyfikowanych i na żadne partykularne expensa pomienionych podatków jako IMć p. komisarz asygnacyi wydać nie powinien, tylko szczególnie na zapłacenie zasług w ziemi naszej zaległych i przez dekret przeszłoroczny komisyi radomskiej ad exolvendum regulowanych. Na wypłacenie także zasług regimentarzowi JWIMci p. wojewody ruskiego natenczas repartycyą mającemu w ziemi naszej dotąd osychających, a nietylko per sancita sejmu ale też per liquidationem na komisyach radomskich przyznanych i ziemi przyjętych, tak IMcie pp. exaktorowie akceptować ich i wypłacać ullatenus nie powinni, ale ta cała i zupełna importancya uchwalonych podatków na te tylko zapłaty zasług wyżej wyrażonych wojska JWIMci p. wojewody ruskiego in toto obrócić się powinna. 35. Ponieważ obrany będąc IMć p. Mniszek podstoli żydaczewski in anno millesimo septingentesimo decimo sexto do exakcyi czwartego grosza, tak przed IMciami pp. deputatami od nas do wysłuchania rachunków wysadzonemi, jako też i powtórnie in gremio nostri na teraźniejszym sejmiku tu w mieście w Wiszni w kościele między nami zasiadającymi sufficientem z wybranego podatku uczynił calculationem i z wybranej importancyi realem za assygnacyami IMci p. komisarza satisfactionem. przeto tak z pomienionej exakcyi jako też ex calculatione et satisfactione pomienionego IMci p. podstolego zydaczewskiego

a) F. L. osądzoną.

i sukcessorów jego zupełnie kwitujemy et ab omni impeticione wolnym czynimy. 36. IMci p. Antoniemu Balowi cześnikowi przemyskiemu, jaki się pokaże z delat remanent na miastach, miasteczkach i wsiach ziemi naszej, przez IMci in gremio nostro na przyszłym sejmiku remonstrowanych, ta ziemia IMci pomienionemu bonifikować deklaruje. IMć p. cześnik zaś oschłych remanentów rzetelną i niezawodną delatę una cum processibus iuxta anteriora lauda cum sufficienti specificatione zaległych u retentorów sum ad vindicandum ziemi oddać tenebitur. 37. IMci p. Sebastyanowi Harczewskiemu podstolemu sanockiemu jako innym IMciom pp. administratorom za ich prace dawno deklarujemy zł. pięć tysięcy i te trzy co manent przy IMci pomienionym ex ratione, iż swemi wypłacał asygnacye pieniądzmi, applikujemy onemuż, przysięgę iudulgimus, w czem satysfakcyą uczynić indilate powinni IMć pp. administratorowie czopowego. 38. IMć p. p. Mikołaj Giebułtowski cześnik żydaczewski deduxit w kole naszem braterskiem oczywiście, że dobra Trojczyce w possesyej IMci będące w ziemi naszej przemyskiej leżące, nietylko trzy raty Sasom per fatalem impositionem z drugimi nami zapłacił, ale toż per potentiam onych że i czwartą płacić musiał i tak wiele szkód poniósł na okupienie i ochronienie pomienionych dóbr, o czem tak wiele IMciów pp. sąsiadów wie i tych szkód salvam vindicationem ubi competierit przyznajemy. 39. Delaty teneblowską i lochmanową do przyszłego sejmiku ex relatione pomienionego IMci p. cześnika żydaczewskiego odkładamy. 40. IMć p. Krzysztofa Kruszelnickiego stolnika czerniechowskiego, ponieważ deducitur z rewizyi IMć p. Swirskiego łowczego bilskiego, iż sortes Christophori et Andreae in Kruszelnica nuncupatae płacą podatek dotąd jeden sub titulo IMciów tych, a Andreae już cessit w dom IMciów pp. Swiechowskich et titulo tych płaci pokazuje się z relacyi i dokumentów, więc uważając w tem aggravatam być sortem IMci p. Krzysztofa Kruszelnickiego przez przeszłe lata, tedy medietatem continentis super sortes expressas taryfy według exakcyi IMci p. Humnickiego stolnika żydaczewskiego, na którą teraz ziemia wkłada podatek za zasługi wojsku, aby ta sors Christophori połowę impozycyi z dymów umiarkowanych na tę część płaciła exactoribus modernis et in futurum similiter per medium jako i IMć pp. Hołyńskich sors do tej części zawsze należąca wraz podatek tenetur sufferre. IMci p. Tureckiej miecznikowej dobrzyńskiej vigore decreti na sądach fiskalnych ziemi naszej przemyskiej lati aby satisfaciat IMć p komisarz obligatur. 41. Krzywcza miasteczko ex ratione konflagracyi podatku szelężnego secundum anteriora lauda libertuje się. JWIMci p. Hieronimowi Orzechowskiemu kasztelanowi przemyskiemu zaległej asygnacyi na dwa tysiące za legacyą do najjaśniejszego króla IMci drugie dwa tysiące zł. przydając aby cztery tysiące efficiat deklarujemy. IMci p. Turzańskiemu staroście hadziackiemu do oschłej assygnacyi, którą IMć p. komisarz bonifikować ma, zł. tysiąc przydajemy. 42. IMci p. Słotwińskiemu insistendo laudo sejmiku wyszyńskiego in anno millesimo septingentesimo decicimo quinto sancito, w deklarowanych za ruinę przez ogień poniesioną zł. pięciuset satisfactionem przez IMć p. komisarza procurandam praesenti laudo committimus. 43. IMć p. Rafała Swirskiego łowczego bilskiego i IMć p. Mikołaja Konopackiego podstolego nowogrodzkiego zaległe assygnacye aby IMć p. komisarz in reali satisfactione ukontentował obligujemy. 44. Kompenzując zaś IMciów concivium benemerita w podjętych fatygach na różnych funkcyach tak in antecessum jako i pod czas konfederacyi poniesione, in vim praemii takową IMciom za uniwersalną zgodą ziemi naszej naznaczamy gratitudinem, jako to: WIMci p. Wasilewskiemu staroście narewskiemu za konsyliarstwo zł. sześć tysięcy, WIMci p. Antoniemu Borzęckiemu cześnikowi łęczyckiemu za takoweż konsyliarstwo zł. sześć tysięcy, WIMci p. Antoniemu Balowi cześnikowi przemyskiemu za takoweż konsyliarstwo zł. sześć tysięcy, WIMci p. Stanisławowi Siedliskiemu stolnikowi dobrzyńskiemu za takoweż konsyliarstwo zł. sześć tysięcy, WIMci p. Jerzemu Starzechowskiemu stolnikowi bilskiemu za strażnikostwo podczas konfederacyi zł. cztery tysiące, WIMci p. Mikołajowi Giebułtowskiemu

cześnikowi żydaczewskiemu za ruiny jego przez Sasów zł. dwa tysiące, WIMci p. Kazimierzowi Bukowskiemu sędziemu grodzkiemu sanockiemu za konsyliarstwo zł. trzy tysiące, WIMci p. Alexandrowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu in suffragium jego krzywdy z interesu ziemi, że swoją płacił fortuną assygnataryuszom, gdy mu Ilnicki succolector ujechał z pieniądzmi do Kijowa, naznaczamy zł. dwa tysiące. Także IMciom pp. Szeptyckim braci sukcessorom ś. p. IMci p. Adama Szeptyckiego łowczego bilskiego z tejże racyi zł. dwa tysiące, IMci p. Kazimierzowi Zurowskiemu deklarowane zł. tysiąc, za laski jeszcze WIMci p. Łączyńskiego podkomorzyca nowogrodzkiego dotąd niewypłacone, praesenti laudo do wypłacenia approbamus. WIMci p. Janowi Rossowskiemu miecznikowi liwskiemu in vim strat jego zł. dwa tysiące, WIMci p. Stanisławowi Zurakowskiemu[a] cześnikowi nowogrodzkiemu za poselstwo do wojska skonfederowanego zł. dwa tysiące, WIMci p. Piotrowi Wisłockiemu cześnikowi gostyńskiemu za poselstwo takoweż zł. dwa tysiące, WIMci p. Mikołajowi Stawskiemu pułkownikowi WIMci p. wojewody mazowieckiego na rostruchan zł. dwa tysiące, IMci p. Sobieszczańskiemu za obozeństwo podczas konfederacyi zł. dwa tysiące, IMci p. Janowi Konarskiemu cześnikowi kijowskiemu za spalenie dóbr wsi Rakowy podczas konfederacyej przez Sasów zł. dwa tysiące, IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu za spalenie wsi Rudowej przez tychże Sasów w tej konfederacyi zł. dwa tysiące, IMci p. Stanisławowi Kopystyńskiemu podczaszemu owruckiemu copamtiemdo ruinie przez inundacyą wody zł. dwa tysiące, IMci p. Swirskiemu chorążemu dobrzyńskiemu dolendo super casum IMci ziemia ofiaruje zł. trzy tysiące, IMci podwojewodzemu przemyskiemu in vim fatygi za miar ułożeniem jeździć mającemu zł. tysiąc, IMci p. Łukowskiemu[b] zł. pięć set, IMci księdzu komendarzowi na reparacyę ławek w kościele zł. sto deklarujemy. **45.** Ziemia sanocka lubo tak calamitatibus pressa jako i w teraźniejszym roku przez znaczny nieurodzaj dotąd niemogła być sufficiens do wypłacenia podatków, stosując się jednak do uniwersału najjaśniejszego króla IMci wydanego, na zapłacenie dwóch ćwierci, według repartycyi anni millesimi septingentesimi decimi secundi, uchwala podymne według taryfy exakcyi IMci p. Franciszka Konopackiego, zamykającą w sobie dymów czterysta nemine penitus excepto, postanawiając z dymu po zł. sto pięćdziesiąt na dwie raty. Pierwszej raty czas naznacza się a die decima quinta Septembris anni praesentis millesimi septingentesimi decimi noni, tj. rachując na pierwszą ratę po zł. siedmdziesiąt i pięć, kończyć się mająca die decima quinta Octobris, drugiej zaś raty czas naznaczamy in anno millesimo septingentesimo vigesimo a die decima quinta Septembris ad diem decimam quintam Octobris itidem po zł. siedmdziesiąt pięć postanawiamy. Do którego podatku za administratora obieramy IMci p. Jerzego Bukowskiego podwojewodzego sanockiego, który aby solita praxi nic więcej nie pretendował tylko grosz i szeląg od złotego i od kwitu złoty jeden, temuż IMci p. podwojewodzemu obydwie raty do wybierania naznaczamy. **46.** Że zaś agraria contributio nie wystarcza do wypłacenia tych dwóch ćwierci, przydajemy im in supplementum szelężne także na lat dwie, którego pierwsza rata zaczynać się na prima Maii millesimo septingentesimo decimo nono praesentis, a kończyć się ma ultima Aprilis in anno millesimo septingentesimo vigesimo. Drugiej kurrencya szelężnego raty zaczynać się ma a prima Maii in anno millesimo septingentesimo vigesimo a kończyć się będzie powinna ultimis Aprilis anni millesimi septingentesimi vigesimi primi, secundum latiorem circumscriptionem w ziemi przemyskiej. Pierwszą ratę IMci p. Rossowskiemu miecznikowi bilskiemu, drugą IMci p. Lesiowskiemu według kwitów i kontraktów WIMci p. Bukowskiego sędziego grodzkiego sanockiego po zł. siedm od sta, z miast, wsiów szelężne in ea quantitate jako i czopowe wypłacać powinni. **47.** Ponieważ zaś IMć p. Stanisław Wisłocki miecznik żydaczewski obrany do exekucyi podatku szelężnego w ziemi naszej sanockiej retardat wybranie tego podatku, lubo był powinien seduliori cura sprawić się in hac

a) F. L. Zurowskiemu. b) F. L. Żukowskiemu.

functione i dotąd doskonałej kalkulacyi nie uczynił i nie informował ziemie de quantitate percepti, więc obligatur laudo praesenti, aby zjechawszy pro die vigesima quarta Aprilis do Sanoka sufficienter uczynił calculum przed WIMciami pp. uproszonymi do tego słuchania rachunku tj. IM pp. Józefem Bukowskim miecznikiem sanockim, Cieszanowskim cześnikiem czerniechowskim, Konarskim chorążym latyczewskim, Urbańskim skarbnikiem wieluńskim. Similiter IMć p. Zurowski miecznik bracławski przed tymiż IMciami pod tenże czas takową uczynić powinien kalkulacyą egzakcyi swej, IMcie zaś delegowani deferre mają IMci p. komisarzowi quantitatem tak perceptorum jako i expensarum. In quantum zaś nie zjadą, tedy carere powinni activitate in omni foro et pro dando calculo do radomskiej komissyi remittuntur. **48.** Retentorów zaś wszystkich in genere podatków uchwalonych sub rigore militaris executionis et poena triplicis pensionis obligujemy, aby ad manus IMciów pp. exaktorów instantaneam czynili satisfactionem. **49.** Podhajeckiej ćwierci anterioribus laudis deklarowane IMci p. Zapłatyńskiemu z teraźniejszego podatku uchwalonego satisfactionem naznaczamy. **50.** Ponieważ według dekretu na trybunale radomskim w roku przeszłym ferowanego dwie ćwierci wojsku dawnych zasług oschłe, pro exolutione do ziemi naszej regulowane i z postanowionych ad praesens podatków w ziemi naszej exolvi powinni, po których wypłaconych i ćwierci podhajeckiej IMci p. Zapłatyńskiemu należącej, pomienionych podatków residuitatem na żadne insze partykularne expensa wypłacać nie powinna tylko ad normam uchwały ziemi przemyskiej, do której hoc in puncto referując się na szczególną satysfakcyą zasług regimentu WIMci p. wojewody ruskiego w naszej ziemi repartycyą mającego tak dawno osychających, a nietylko ex sancito sejmów et liquidatione trybunałów radomskich, ale też ex ipsa iustitia et aestimatione meritorum JWIMci p. wojewody ruskiego IMć p. komisarz ziemi naszej obrócić omnimode tenebitur, insze zaś wszystkie długi do inszych podatków i retent WIMciów pp. exaktorów pozostałych referowawszy. **51.** Providendo securitatem zdrowia i fortun naszych committimus IMci p. Cieszanowskiemu, rotmistrzowi prezydyalnemu ziemi naszej, aby do dwudziestu trzech pachołków zaciągnął jeszcze siedm, ut efficiat numerus wszystkich trzydzieście. Zapłata onym z czopowego pójść ma za wydaniem assygnacyi IMci p. komisarza. **52.** Czopowe w administracyą IMci p. Skiwskiemu łowczemu sanockiemu w rekompenzę prac i kosztów jego za funkcyę deputacką, mając już in antecessum naznaczone sześć tysięcy zł. p. na lat dwie po expirowanej funkcyi dwuletniej, toż czopowe IMci p. Urbańskiemu skarbnikowi wieluńskiemu puszczamy praevia solutione IMci p. rotmistrzowi prezydyalnemu z tegoż czopowego. Czego by zaś ad complementum sześciu tysięcy IMć p. łowczy sanocki niedobrał, tedy z najpierwszego podatku solutionem obmyśleć deklarujemy. **53.** IMci p. Jakubowi Wolskiemu dawny dług w ziemi zaległy ex restantibus u IMciów pp. egzaktorów summis trzy tysiące trzysta czterdzieście i sześć zł. naznaczamy do oddania, za wydaniem assygnacyi od WIMci p. komisarza po uczynionej zaraz kalkulacyi, obligując tychże IMciów pp. exaktorów do których assygnacya wyjdzie, aby instantaneam pomienionemu IMci p. Wolskiemu uczynili satisfactionem. IMci p. Kazimierzowi Bukowskiemu sędziemu grodzkiemu sanockiemu, ex summa restanti podatków uchwalonych naznaczamy za całoroczną residencyą i poselstwo u IMciów pp. marszałków konfederackich, trzy tysiące zł. WIMci p. komisarzowi ziemi naszej sanockiej usitata praxi za komisarstwo solucya być powinna z najpierwszych uchwał; za straty IMci p. Mikołajowi Konarskiemu deklarujemy zł. tysiąc. Dług pożyczony trzech tysięcy pro commodo ziemi IMciów sukcessorów ś. p. IMci p. Urbańskiego łowczego podolskiego do IMciów pp. exaktorów ex retentis pro satisfactione odsyłamy. Deklarowane IMci p. Rojewskiemu pisarzowi grodzkiemu sanockiemu anterioribus laudis półtrzecia tysiąca zł. do najpierwszych uchwał odsyłamy. OO. Jezuitom krosińskim tak wielkie uważając ruiny kościoła naznaczamy dwa tysiące zł., IMci p. Poradowskiemu deputatowi chorągwi usarskiej najaśniejszego królewicza IMci Konstantego

traktamentu zł. p. trzysta naznaczamy. IMci p. Drackiemu deputatowi IMci p. marszałka koronnego chorągwi pancernej zł. sto traktamentu deklarujemy. IMć pp. Dobrzańscy antiquis iuribis et immunitatibus gaudere mają. Miasteczko Dubiecko IMciów pp. Kopciów generaliter ex respectu konflagraty od podatku czopowego i szelężnego uwalniamy i miasteczko Mrzygłód in recenti spalone. Sukcessorom św. p. IMci Jaruntowskiego kasztelana sanockiego deklarowaną sumę anterioribus laudis ex retentis obmyśleć deklarujemy. Deklarowaną pensyę IMciom pp. rotmistrzom, IMci p. Mikołajowi Konarskiemu chorążemu latyczowskiemu i IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu skarbnikowi wieluńskiemu na przyszłym gospodarskim sejmiku uchwalić obligujemy. Konflagracye dóbr IMciów pp. Konarskich według danych praw conservari powinne. Pretensyę IMci p. Alexandra Hoteckiego rotmistrza prezydyalnego ratione tysiąca zł. zasług do przyszłego sejmiku aby ukazał anteriora lauda odsyłamy. 54. Że zaś in actis terrestribus w zamku baligrodzkim in deposito dotąd zostających przytrudniejsze requirentibus dokumentów swych szukanie, więc dla snadniejszej każdemu w tem wygody, kiedy przy tem i IMcie pp. Balowie proszą o tą transpozycyą tych ksiąg do zamku sanockiego et ad acta castrensia pozwalamy, uprosiwszy ad id e medio nostri IMciów pp. Ignacego Urbańskiego cześnika zatorskiego i Antoniego Chojnackiego za komisarzów, aby zjechawszy tam pod regestrem te akta odebrali i zaś klucz u IMci p. pisarza grodzkiego sanockiego reponowali i IMć pp. Balów circa transpositionem rigore delegationis suae od ziemi kwitowali. 55. JWIMci p. kasztelanowi przemyskiemu za poselstwo do najjaśniejszego króla IMci zł. tysiąc już naznaczony deklarujemy excepto co WIMć na to wziął od IMci p. Konopackiego exaktora IMci p. Starzechowskiemu stolnikowi bilskiemu za strażnikostwo podczas konfederacyi zł. tysiąc anteriori laudo naznaczony za poselstwo do komissaryatu saskiego i teraz konfirmujemy. IMci p. Sobieszczańskiemu za obozeństwo podczas konfederacyi zł. tysiąc, IMci p. Piotrowi Wisłockiemu za poselstwo do wojska skonfederowanego zł. tysiąc, IMci p. Jakóbowi Szeptyckiemu in vim strat jego zł. pięć set, IMci p. Wacławowi Humnickiego zł. pięć set, IMć p. Czerwińskiemu traktamentu zł. sto, IMci p. Wyrosebskiego pretensya ratione pięciu set zł. do najpierwszych differtur uchwał. IMci p. Ignacemu Urbańskiemu cześnikowi zatorskiemu za konsyliarstwo ziemi sanockiej zł. tysiąc deklarujemy, IMci p. Żukowskiemu za ruinę przez ogień compatiendo zł. dwieście naznaczamy. Datum w Wiszni die vigesima septima Martii millesimo septingentesimo decimo nono. Adam M. Humnicki starosta horodelski, marszałek generału ziem ruskich.

Castr. Leop. Rel. 510. p. 1868—1905; *Fasc. Cap. Castr. Leop. 23 p. 1157—1174*; *Castr. Zydacz. Rel. 93 p. 2525—2540 brak końca.*

265.

Wisnia, 29. kwietnia 1720.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wyszyńskiego zjechawszy się na miejsce prawem zwyczajnem postanowione do Wiszni czas uniwersałem Jkr. Mci p. n. m. determinowany, gdy widzimy paternum Jkr. Mci ku rzpltej w złożeniu sejmu w Grodnie zalimitowanego i przybycie na niego z państw dziedzicznych Jkr. Mci, deposito iusto metu ingruentis periculi, od grasującego in visceribus patriae po wielu miejscach powietrza, winne omni demisso respectu niesiemy Jkr. Mci p. n. m. podziękowanie, zerwanie oraz sejmu tegoż sortibus iniquis rzptej przypisawszy, non vano omine tuszymy, że w czem expectationem publicam przez zerwanie przeszłego sejmu adversi fato-

rum casus irritarunt, w tem ojcowska Jkr. Mci p. n. m. interesów publicznych akkomodacya na przyszłym prawem publicznem postanowionym a już uniwersałem tymże na sejmiki relationis wydanym łaskawie deklarowanym desideria publica ukontentuje. 2. Mając zaś sobie zalecona tymże Jkr. Mci uniwersałem IMciów pp. komisarzów na trybunał radomski elekcyą, lubo IMcie pp. komisarze in antecessum obrani za też funkcyą dziękują, jednak IMcie pp. ziem naszych lwowskiej i sanockiej komisarze votis publicis uproszeni też samą funkcyę na przyszłą trybunału radomskiego kadencyę continuare deklarowali. Że zaś WIMć p. Ustrzycki chorąży przemyski i tejże ziemi komisarz przez list swój z tejże funkcyi komisarskiej wymawia się i one składa, więc IMć p. marszałka koła naszego, aby nomine publico upraszał IMć p. chorążego listem responsoryalnym o kontynuacyę tejże funkcyi na teraźniejszą blisko następującego trybunału radomskiego kadencyą affectibus paternis obligujemy, tudzież o wydanie assygnacyi IMciów obywatelów województwa naszego, którym są laudis anteactis sumy różne ponaznaczane, super contingens każdego z IMciów assygnacye do IMciów pp. administratorów podatków przydawał, przy tymże liście instancyę naszą za temiż IMciami przypisał, fraternis affectibus obligujemy. 3. A ponieważ na sejmiku przeszłym infelici casu nie doszłym, uprosiliśmy byli do administrowania podatku czopowego z ziemi naszej lwowskiej WIMć p. Samuela Sokolnickiego chorążego żydaczewskiego, więc na teraźniejszym szczęśliwie doszłym, tenże sam podatek reassumowawszy et currentiam onego od dnia trzydziestego pierwszego miesiąca marca w tym roku nie dawno przeszłego dnia wtórego kwietnia w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym dwudziestym pierwszym przypadającego po miastach i miasteczkach według taryfy dawnej postanowiwszy za administratora podatku tegoż na ten rok uprosiliśmy. 4. Quo zaś ad interesse tegoż podatku czopowego in antecessum przez miasto Lwów zatrzymanego, ratihabendo deklaracyą WIMci p. komisarza ziemi naszej lwowskiej temuż miastu w Radomiu daną, dwie części tegoż samego podatku pro anno.. zatrzymanego samemu tylko miastu i mieszczaninom katolikom defalkujemy, trzecią zaś część przerzeczonego podatku toż miasto do rąk WIMci p. administratora w tym roku uproszonego quantocius importare powinno sub executione militari. Przedmieścia jednak i Żydzi tak miejscy jako i przedmiejscy jurysdykcyi do teraźniejszej defalki miastu ex clementia nostri danej referri nie mają, ale tenże sam podatek in toto, niezaszczycając się żadnemi protekcyami do rąk JWIMci p. administratora podatku tegoż, jako najprędzej importowali et in casu renitentiae IMci p. administratora podatku tegoż, aby go rigorosa executione ex renitentibus windykował upraszamy. 5. A że tak w mieście Lwowie jurysdykcye contra expressam mentem praw w różnych protekcyach zostające jako i inne miasta i miasteczka w ziemiach naszych sub favore tejże protekcyi podatki ziemiańskie importare renuunt, exekucye rebelliter impugnant, tedy upraszamy IMci p. marszałka koła naszego, aby do tych wszystkich IMciów, których protekcyami tak jurysdykcye w mieście Lwowie jako i insze miasta i miasteczka zaszczycające się, nomine publico pisał, deferendo renitentiam sancitis województwa a oraz urgendo administrationem sprawiedliwości z onych et in casu ulterioris przez te jurysdykcye miasta i miasteczka renitentiae, upraszamy IMciów pp. administratorów podatków ziem naszych in antecessum et ad praesens postanowionych, aby omnem conatum moveant sposobem prawem opisanym do windykowania tychże podatków w administracyi swojej zostających z dóbr generaliter wszystkich, nemine excepto, ani referując się do dawnych libertacyi, które praesenti laudo cessantur, salva tamen per omnia lege de conflagratis, która tylko in sola contributione agraria aut fumalium currere et observari powinna. 6. A iż summa vis bespieczeństwa od ludzi swywolnych IMciów obywatelów w ziemiach naszych przemyskiej i sanockiej na pograniczu mieszkających in praesidio IMci p. rotmistrza smolackiego consistit, przeto zwyczajem dawnym wszelkie praemiando tegoż IMci p. rotmistrza circa commune bonum prace

IMci pro satisfactione in contingenti suo do podatku ziemie przemyskiej, z któregoby mógł jak najprędszą odebrać satysfakcyą odsyłamy. 7. Mając oraz wzgląd na dobra Porudno WIMci p. Bukowskiego podstarościego i sędziego grodzkiego sanockiego powietrzem niedawno w tychże dobrach grasującym, tudzież wieś Dunkowice a) WIMci p. kasztelana czerniechowskiego przez ogień znacznie zrujnowane, stosując się do prawa pospolitego de conflagratis opisanego, też same dobra a contributione agraria do czasu prawem opisanego uwalniamy. 8. Aby zaś województwo nasze de importantia podatków ziemiańskich i oraz jeżeli jeszcze z podatków tychże uchwalonych i wybranych expensy publiczne acquietari nie mogły, tudzież IMcie pp. deputaci, którzy querulantur, iż w assygnacyach swoich od IMciów pp. egzaktorów nie są uspokojeni nie mogliby być satisfacti, przeto IMcie pp. administratorowie i egzekutorowie podatków generaliter wszystkich na sejmiku da Bóg przyszłym ad praestandum b) de exactis contributionibus calculum comparere laudo praesenti obligantur, idque sub carentia activitatis. 9. Mając oraz wzgląd super desolationem Wielebnych IMć pp. Benedyktynek przemyskich onym tysiąc zł. naznaczamy et pro satisfactione do WIMci p. Jelca podczaszego przemyskiego administratora podatku czopowego odsyłamy. 10. Reassumptionem podatku czopowego w ziemi naszej sanockiej do przyszłego da Bóg sejmiku suspendimus. Ponieważ podatek czwartego grosza ziemi naszej sanockiej non in plena explicatione kurrencyej dwuletniej w laudum przeszłym położony ambiguitatem tak wielom w tejże ziemi contribuentibus weźmie, więc explicando ad praesens wyraźniej płacenie onego, takową czynimy cyrkumskrypcyą, że ten podatek dwuletni rozumieć się powinien. Do wybierania zaś onego IMć p. Rossowski miecznik bilski a die prima Maii in anno 1719 zaczynającego się a die zaś prima eiusdem in anno 1720 ad ultimam aż Aprilis in anno 1721 ciągnący się IMć p. Lesiowski egzaktorowie od nas wybrani, każdy na dwie racie w roku swoim tj. IMć p. Rossowski pierwszą ratę per medium po siedmiu od sta a die prima Maii ad ultimam eiusdem, drugą a die prima Novembris ad ultimam eiusdem IMć p. Lesiowski w drugim roku swoim similiter wybierać iuxta circumscriptionem anterioris laudi in toto, to jest według kwitów IMci pp. komisarza Bukowskiego łowczego podolskiego i sędziego grodzkiego sanockiego mają. Czopowego także w przeszłym laudum dispositio że non absque controversia z pewnych racyi być miana zachodziła, więc cedendo tempori, tę onego dyspozycyą do gospodarskiego da Bóg sejmiku salvo moderno posessore odkładamy. 11. Konflagraty dóbr wsiów Krosienka, Rakowej, Pruchnika i Srogowa circa libertationes onym lege de conflagratis circumscripta, podobnym sposobem jako i inne wyżej wyrażone circa libertationes, onym lege konserwujemy. 12 Miasto Krosno że a quarta portione szelężnego, ob desolationes suas laudis anterioribus libertowane, nie utrzymało się przy tem dotąd beneficium, tedy dawną libertacyą hoc in punctu mu służącą approbujemy. 13. Zasługi na koniec IMci p. Stebnickiego i więzieniami nieprzyjacielskiemi zrujnowanego mając w respekcie zł. dwieście onemu naznaczamy, pro solutione zaś do IMci p. komisarza ziemi naszej sanockiej pro assignatione odsyłamy specialiter. 14. Na koniec chcąc mieć non sine effectu płacę itidem w ziemi naszej sanockiej uchwaloną IMciom repartycyą u nas mającym laudo praesenti postanawiamy, aby IMcie ziemianie contribuant wszelkie podatki na zapłatę swojej repartycyi wojsku jak najprędzej, sub rigore tot laudis apposito, ex renitentibus zaś IMcie pp. exaktorowie po otrzymanej delacie aby exekwowali obligujemy sine omni intromissione sub solutione de proprio. 15. Inne desideria, które się na teraźniejszym sejmiku ad praesens dla szczupłości czasu pomieścić nie mogły, do przysłego da Bóg sejmiku w reces puszczamy, teraźniejszego zaś sejmiku też same laudum aby było in omnibus punctis zachowane a oraz IMci p. marszałka koła naszego ręką podpisane i do grodów województwa

a) F. 2. Dankowice b) F. 2. praesentandum.

naszego podane mieć chcemy. Datum w Wisni die 29 Aprilis anno Domini 1720. Marcin Alexander Winiawski podczaszy żydaczewski pisarz grodzki lwowski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego generału wyszyńskiego.

Fasc. Cop. Castr. Prem. Rel. 83 p. 199—205 tudzież ibidem 3049—3055; *Castr. Prem. Rel. 509 p. 189—194.*

266.

Wisnia, 19. sierpnia 1720.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej generału województwa wszystkiego ruskiego zjechawszy się in locum consiliorum solitum do Wisni za uniwersałem Jkr. Mci p. n. m.[1]) na sejmik przedsejmowy na dzień dziewiętnasty miesiąca sierpnia roku tysiąc siedmset dwudziestego, unanimi consensu obraliśmy i uprosili WIMci p. Jana na Buzeninie Mniszka podstolego żydaczowskiego za marszałka i dyrektora koła naszego braterskiego, do którego uniwersału stosując się, obraliśmy pluralitate votorum i pariter uprosiliśmy WIMciów pp. posłów na sejm walny warszawski sześć niedzielny ex mente prawa przypadający tj. z ziemi lwowskiej WIMciów pp. Jana Siemieńskiego podstolego lwowskiego, Jerzego Łączyńskiego podwojewodzego lwowskiego; z ziemi przemyskiej WIMciów pp. Antoniego Borzęckiego sędziego ziemskiego przemyskiego, Jana z Bużenina Mniszka podstolego żydaczowskiego marszałka koła naszego rycerskiego, z ziemi sanockiej WIMciów pp. Jana Gumowskiego łowczego lwowskiego, Antoniego Bukowskiego łowczego podolskiego sędziego grodzkiego sanockiego, którym ad puncta instrukcyej Jkr. Mci instrukcyą napisaliśmy, ad cuius contenta żeby IMcie circa suam activitatem tak pro commodo cąłej rzpltej, jako i województwa naszego quam sufficientissime sprawili się prosimy i obligujemy. 2. Ponieważ w województwie naszem w obieraniu posłów na sejm dotąd duplex methodus tj. nemine contradicente albo też pluralitate votorum był praktykowany, więc i na potem cavemus, aby w obieraniu posłów methodus pierwszy nemine contradicente practicetur. Jeżeliby zaś propter concurrentiam plurium ten sposób effectuari nie mógł, tedy ad pluralitatem votorum, praevio tamen omnium assensu, condescendere wolno będzie. 3. Po obraniu IMciów pp. posłów i napisaniu instrukcyi onymże ad instantiam totius nobilitatis przed JWIMcią p. wojewodą WIMcie pp. Maciej Józef z Unichowa Ustrzycki podkomorzy, Antoni Borzęcki sędzia ziemski przemyskiej, Jan Humnicki podsędek ziemi przemyskiej niedawno per instrumentum electionis a nobilitate inter candidatos Jkr. Mci podani i łaską pana miłościwego na też urzędy insigniti, każdy sua rotha iuxta praescriptum legis in facie całego województwa, tudzież IMć p. Rytharowski komornik graniczny przed WIMcią p. podkomorzym przysięgę wykonali. 4. Chcąc zaś w prywatnych naszych interesach uczynić jak najdoskonalszą dyspozycyą, tak wojsku wypłacić zasługi jako też merita IMciów braci premiare, obligujemy IMciów p. administratorów i egzaktorów, tak teraźniejszych jako i dawniejszych, którzy się nie kalkulowali in genere wszystkich podatków, aby da Bóg na gospodarskim przyszłym sejmiku z egzakcyi swoich ante omnia nie przystępując do niczego realną uczynili liquidationem. 5. A że WIMć p. Siemiński podstoli lwowski ex mente komissyej radomskiej jest naznaczony do dyspartymentu Żydów ziemskich całego województwa ruskiego, tedy tenże pomieniony IMć p. podstoli cum admi-

---

[1]) Uniwersał króla z daty 8. lipca w Warszawie C. San. 112 p. 2694—97.

niculo JWIMci p. wojewody ruskiego ten dyspartyment quam citius uczynić ma, non praeaggravando ziemi jednych Żydów nad drugich. Według którego dyspartymentu Żydzi starsi ziemscy sumę zarachowywać i importować do skarbu będą winni, non extenuando arendarzów naszych, z czego i teraz mają lucrum. 6. Lubo obstrinxit prawo IMciów księży tak rithus romani quam graeci do płacenia podatku subsidii charitativi, tedy i my laudo praesentis conventus postanawiamy, aby ojcowie rithus graeci i ktokolwiek we wsiach znajdować się może, nemine excepto, do tegoż podatku subsidii charitativi pomocni byli et ex bonis suis przykładali się. 7. Deklarowane od ziemi naszej cztery tysiące JWIMci p. Orzechowskiemu kasztelanowi przemyskiemu za dwoje poselstwo do Jkr. IMci od generału naszego laudum anterius za laski WIMci p. starosty horodelskiego, aby ante omnia z najpierwszej importancyi czopowego administracyej WIMci p. Jelca podczaszego przemyskiego wypłacone były praesenti laudo utwierdzamy. 8. Ponieważ JWIMć p. koniuszy koronny z założonych kilkudziesiąt tysięcy zł. na powiat żydaczowski w kontrybucyej saskiej vel in minnima parte nie odbiera pretendowanej satysfakcyej, skąd przez tak długi czas wynikające damna ponosi, tedy województwo nasze subveniendo krzywdzie IMci i mając wzgląd na merita jego, deklaruje na blisko następującym gospodarskim sejmiku ante omnia wszelkie adinvenire media do satysfakcyi pomienionego IMci choć in parte tymczasem damnorum, jeżeli nie przyjdzie in integro, zostawując interea in suo cursu swój praktykowany do tejże satysfakcyej powiatowi żydaczowskiemu sposób. 9. Kiedy przez tak wiele recessów ad lauda i do sądów skarbowych, od których itidem do sejmiku odsyłamy WIMci p. Antoniego z Hoczwi Bala cześnika przemyskiego interes, z tak znaczną ruiną fortuny jego, który in commodum województwa całego summy znacznej z własnej erogował substancyej, jako to patuit z uczynionego rachunku primo na trybunale radomskim, secundo w kole naszem rycerskiem, tertio na sądach skarbowych, dotąd żadnego niewziął effektu, więc za słuszną remonstracyą assekurujemy pomienionego IMci p. cześnika przemyskiego, że na sejmiku naszym gospodarskim blisko następującym, przede wszystkimi inszymi interesami przedsięweźmiemy i nieodwłoczną satysfakcyą, tak za słuszne pretensye, jako też za tak znaczną importancyą in commodum województwa uczynioną, obmyśleć deklarujemy. 10. Zleciliśmy WIMci p. marszałkowi, aby kwerymonią wniesioną od braci naszych wielmożnych IMciów pp. Wacława Wąsowicza starosty kiślackiego, Józefa Bukowskiego miecznika sanockiego, Tomasza Orzechowskiego podstolego owruckiego, Józefa Borzęckiego skarbnika żydaczowskiego doniósł, przy listownej powinnego honoru expressyi JWIMci księdzu biskupowi przemyskiemu, że od niektórych IMciów prałatów pomienieni IMcie aggravantur. 11. Desideria zaś insze tak całe województwo nasze concernentia, jako i prywatne illacye, do przyszłego da Bóg sejmiku odkładamy. 12. Które to laudum zgodnie przez nas uchwalone i postanowione unanimi consensu JWIMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do wszystkich ziem podać zlecamy. Działo się w Wiśni na sejmiku in loco solito consultationum die decima nona Augusti millesimo septingentesimo vigesimo. Jan z Buzenina Mniszek podstoli żydaczewski marszałek koła rycerskiego ziem generału wyszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 212 p. 3011—3016; *Castr. Prem. Rel. 510 p. 1623—1626*; *Fasc. Cop. Castr. San. 117 p. 2717—2721*; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 83 p. 1777—1781.*

267.

Wisnia, 22 [1]) sierpnia 1720.

Instrukcya sejmiku posłom na sejm dana.

1. Instrukcya WIMciom pp. posłom z ziemi lwowskiej Janowi Siemińskiemu podstolemu lwowskiemu, Jerzemu Łączyńskiemu podwojewodzemu lwowskiemu; z ziemi przemyskiej Antoniemu Borzęckiemu sędziemu ziemskiemu przemyskiemu, Janowi z Bużenina Mniszkowi podstolemu żydaczowskiemu; z ziemi sanockiej Janowi Gumowskiemu łowczemu lwowskiemu, Antoniemu Bukowskiemu sędziemu grodzkiemu sanockiemu na sejm walny sześć niedzielny warszawski z sejmiku przedsejmowego w Wiszni dnia 22. sierpnia roku 1720 odprawionego od generału województwa ruskiego uproszonym i obranym. 2. Kiedy post turbulenta belli otia państwa Jkr. Mci dulcis saturat quies i za osobliwą najjaśniejszej głowy prowidencyą, et salus et pax niveis revisunt oppida bigis, jest za co podziękować tutelaribus diis a staraniom niespracowanym Jkr. Mci, który curas suas aliorum facit otia. A że nigdy trwalsza w narodzie polskim i potrzebniejsza być nie może liga, jako kiedy spólna między stanami rzpltej viget konfidencya i do obrad publicznych salvandae patriae spólne civium concurrunt vota, starając się, aby maiestas cum libertate indissolubili nexu poufałości ku sobie tudzież praw ojczystych praesidia, z których conservatio universi emanare zwykła, w nienaruszonej przez sejm od Jkr. Mci złożony w swojej została obserwancyej; uprosiliśmy IMciów pp. posłów z województwa naszego, aby podziękowawszy Jkr. Mci p. n. m. za ojcowskie około dobra pospolitego pieczołowanie, wyrazili to, że sancita sejmu ostatniego warszawskiego inviolabiliter manutenere chcemy. Supplikować oraz będą aby Jkr. Mć p. n. m. ad exoptatam coronidem tego sejmu cum votivo consiliorum eventu w sześciu niedzielnem interstitium czasu bez żadnej prorogracyej momentum ojcowskiego starania addere raczył, a oraz w prawach i swobodach starożytnych całą rzpltą quam florentissimam reddat. 2. A że ex revolutione sejmu przeszłego zerwanego constitit dobrze województwu naszemu, iż IMć p. Fleming feltmarszałek wójsk saskich wojsko rzpltej autoramentu cudzoziemskiego cum praeiudicio władzy hetmańskiej tyle prawami i konstytucyami arcano status uprzywilejowanej, w swojej trzyma komendzie, na czem i sejm przeszły fato rzpltej rozerwać się musiał, że na tej komendzie i powadze hetmańskiej salus publica consistit, tedy omnimode IMcie pp. posłowie województwa naszego, do żadnych nie przystępując materyi, etiam cum extractione sześć niedzielnego czasu, czyli to w izbie poselskiej, czyli też w senatorskiej, na nic nie zezwalając ante omnia starać się mają, aby toż wojsko autoramentu cudzoziemskiego pod komendę nie kogo inszego, tylko samych IMciów pp. hetmanów oddane było manutenendo, w czem tak publicam securitatem jako i dawnych praw o władzy hetmańskiej obserwancyi non derogando quidquam sancitis sejmu traktatowego [a]) sejmem grodzieńskim approbowanego. 3. A ponieważ communi consensu całej rzpltej traktat wiedeński na przeszłym impropitio fato zarwanym sejmie jest annihilowany, ażeby da Bóg na szczęśliwie zakończonym teraźniejszym sejmie ten punkt in volumen constitutionum był inserowany instabunt IMcie pp. posłowie. 4. Avide wygląda cała rzplta i województwo nasze reditum WWIMci p. wojewody mazowieckiego posła wielkiego do cara IMci ordynowanego ominando sobie, że cum desiderata powróci pace i interesa rzpltej do ukontentowania stanów

---

[1]) Ponieważ sejmik zaczął się 19. a skończył się 20, ob. teka Podoskiego II. p. 81, widocznie data powyższa jest datą przepisania instrukcyi, co jak wiadomo dokonywało się pod okiem marszałka, który po skończonym sejmiku jeszcze przez dni kilka w Wisni pozostawał dla załatwienia spraw mu poruczonych przez sejmik. a) F. S. traktowanego.

przyniesie. W przyniesionych zaś materyach przez JWIMci posła wielkiego IMć pp. posłowie nasi znosić się et decidere cum tota republica będą powinni. 5. A że dla niepuktualnej płacy wojsku nie mogła mieć rzplta firmum robur obrony ad quosvis insultus hostiles et desiderata frui tranquillitate, przeto przez sejm przeszły circa tractatum szczęśliwie odprawiony regularnej płacy wojsku dobrze zasłużonemu realem et effectivam naznaczyła mercedem, tedy województwo nasze jak inne powszechne uchwały tak i tę dyspozycyą rzpltej pro inviolabili et immutabili mieć chce, zalecając IMciom pp. posłom, aby ta jednostajna rzpltej zgoda i teraźniejszym sejmem konserwowana i approbowana była Respektem zaś tak zasług starych, mianowicie ćwierci podhajeckich i innych pod czas wojny tureckiej zaległych, jako też sub hoc turbulento reipublicae statu niedoszłych, wojsko urget satisfactionem. A kiedy wzajem rzplta do wojska słuszne ma pretensye, tedy IMcie pp. posłowie ad mentem całej rzpltej w kombinacyi z wojskiem konferować się będą. 6. Ponieważ IMcie pp. wojewoda ruski i chorąży koronny, Jabłonowscy, synowie niegdy IMci pana krakowskiego hetmana w. koronnego, na wszelkich rzpltej zjazdach od śmierci ojca swego dowodzą manifeste, że w erogowanych na fortece i regimenty pro publico summach, całą ich substancyą ojczystą i macierzystą invadiavit, tak że kilka milionów zasług prawdziwie kapitałami za rzpltą wydanemi nazwać się powinny, stosując się ad iura divina et humana, które fidem publicam evincere każą i krzywdę najmniejszemu abominantur, stosując się i konstytucyą anni 1703 sejmu lubelskiego sub titulo: securitas zasług wielmożnych Jabłonowskich, za rzecz słuszną poczytamy, aby IMcie pp. posłowie nasi osobliwą deputacyą na sejmie teraźniejszym otrzymali ad ineundum calculum z IMciami tak dawnej jako i słusznej ich pretensyej. Tudzież pozwalamy i zalecamy IMciom pp. posłom, aby ze wszystkiemi stanami rzpltej znaleźli sposób i podatek jako najprędszy i najgruntowniejszy na wypłacenie IMciom singulariter pomienionych kapitałów. W czem IMciów obligujemy, aby fidem publicam et pretium sangvinis vindicent. 7. Traktat nordzki, który olivam pacis, po szczęśliwem zakończeniu stanom rzpltej przynieść obiecuje, którego i województwo nasze nieodbiega, hoc commisso IMciom pp. posłom, aby IMcie pp. komisarze do tego traktatu od Jkr. IMci i od rzpltej naznaczeni, super conservationem punktów w instrukcyej sobie danych, publice poprzysięgli, że na żadne avulsa nie pozwolą i circa omnimodam securitatem et integritatem rzpltej obstawać będą. Artylerya konna, która zdawna firmum robur militiae et primum tutamen fortec rzpltej a osobliwie pogranicznych potrzebuje nietylko reparacyej, ale też de integro erekcyej, starać się IMcie pp. posłowie cum tota republica będą, aby pomieniona artylerya wystawiona i erygowana quam citius była. Nihilominus aby kalkulacya expediowana była perceptorum et expensarum a fatis ś. p. JWIMci p. Kątskiego kasztelana krakowskiego antecedanei tejże artyleryej generała i żeby tych sum, które prawem na artyleryą są naznaczone przez stany rzpltej była dystynkcya, która quantitas na oficierów, która zaś na amunicye powinna determinari. Że zaś hoc infausto reipublicae statu cekauzy koronne po fortecach będące częścią wojną szwedzką, częścią rewolucyą moskiewską są z armat wyniszczone, implorabunt IMcie pp. posłowie Jkr. IMci, aby ob gratam sui memoriam dział na zaszczyt rzpltej z Saksoniej użyczyć raczył. 8. Pretensya dworu berlińskiego jako przez stany rzpltej na przyszłym sejmie zgromadzone decidetur, tak IMcie pp. posłowie zgadzać się cum tota republica mają, aby jednak żadnego praeiudicium iuribus reipublicae nie było, advertent et curabunt tak Elblingensis territorii eliberationem promovebunt. 9. Kurlandya non postrema pars państw rzpltej exteris potentiis opprimitur, desudabunt IMcie pp. posłowie, aby jak najprędzej ad pristinum statum redire mogła. Że zaś książę Ferdynand ultimus de linea domus et senio confectus, po sobie żadnego nie zostawuje successora, tedy IMcie pp. posłowie cum statibus rzpltej providebunt temu księstwu, aby post obitum Ferdinandi taż Kurlandya w województwo obrócona była ad instar województw pruskich, za-

biegając interessanckim zamysłom. A jeśliby zaś król IMć na to księstwo kurlandzkie komu takową inwestyturę dać chciał albo już deklarował, tedy IMcie pp. posłowie protestować się mają. 10. Pewne a pożądane wiadomości dochodzą województwo nasze ruskie, że Bóg najwyższy, który imperat ventis et cui obediunt tempestates maris, ten z najjaśniejszym cesarzem IMcią chrześciańskim a Portą ottomańską iussit componere fluctus i całemu chrześciaństwu z tąż Portą każe się spodziewać tranquillitatem, zaczem i rzplta tot vulneribus przez te nieszczęśiwe czasy saucia, tej wojny spodziewać się nie ma. A że przeciwko prawom i paktom zawartym z Portą ottomańską a rzpltą naszą, ratione demolicyej fortecy chocimskiej, która że do tych czas nietylko nie demolowana ale ustawicznie bardziej jeszcze fortyfikuje się, upraszać będą IMcie pp. posłowie Jkr. Mci z innymi województw posłami, aby Jkr. Mć demolitionem Chocimia prokurował, jako się toties listami swymi pisanymi obiecował. 11. Ius patronatus, o które curia Romana concurrit, aby sacundum consvetudines et iura maiestatis utrzymowane było starać się będą IMcie pp. posłowie. 12. Potop, piękna antiquitas et non postremum decus skarbu rzpltej, aby ex accidentali summa a republica był wykupiony od sukcessorów pp. Grathów albo jakiem starostwem rekompensowany i do skarbu rzpltej oddany. 13. Spicy Montawskiej ad promptam navigationem reparacya także aurifodyn inwencya i jeśli się znajdą tacy, którzyby swoim kosztem spicę montawską reparowali i auryfodyny erygowali, salvam repetitionem expensarum ex proventibus IMcie pp. posłowie pozwolą, hoc adiecto, żeby in usus publicos intraty in post obracały się. 14. A że San nad cyplem na różne rozdzielony meaty, dla czego niesposobna nawigacya soli i żup ekonomiej samborskiej, tak in commodum skarbu Jkr. Mci jakoteż in usus województw sól suchedniową biorących, przeto skarb Jkr. Mci i województwa tamte promptitudinem navigationis obmyśleć powinni. 15. Miasta, miasteczka in hoc deplorato reipublicae statu ostatniej subsunt ruinie, żeby ad pristinum statum przyjść mogły, wszelka immunitas według dawnych ich praw[a]) i przywilejów caveatur. 16. Signanter zaś miasto stołeczne województwa ruskiego Lwów i Przemyśl mają przez śp. IMci p. Matczyńskiego wojewodę ruskiego sumę na fortyfikacyę trzy tysiące czerwonych zł. testamentem legowaną a do tych czas w skarbie koronnym zaległą, tedy urgentissime instabunt IMcie pp. posłowie, aby IMć p. podskarbi koronny w pomienionej sumie indilatam satisfactionem naznaczył, pod niepozwoleniem IMci na kwit choćby quam sufficientissime uczynił calculationem. 17. Też miasta mając ufundowane depositoria, tak wielą konstytucyami stwierdzone et per tot annorum seriem in possessione onych zostające, jednak że praesentibus temporibus per usurpationem privatorum po miasteczkach depositoriorum wcale upadły, więc IMcie pp. posłowie promovebunt ten interes, ut evincatur eiusmodi depositorium et per novam constitutionem roboretur, cassatis privatis depositoriis. 18. Gdańsk commerciorum sedes, miasto rzptej, aby ab extera potentia non opprimatur w impozycyej dawania fregat wolne było urgebunt IMcie pp. posłowie. 19. Zamki w miastach starościńskich a osobliwie grodowych abominabili subsunt ruinae, więc domówią się IMcie pp. posłowie, aby IMcie pp. starostowie tertiam partem de proventibus na reparacyę onych według praw i konstytucyi erogowali. 20. Ma i na to animadwersyą województwo nasze, że ob nonnullorum profectiones intrata skarbu koronnego diminuitur, ale że nie mniejszą krzywdę IMcie obywatele ziem naszych od oficyalistów skarbowych cierpią, że ich na cłach, mytach tak wodnych jako lądowych przez wymyślne ultra legem okupy oprymują, tedy IMcie pp. posłowie starać się będą, aby jaka skarbu diminucya nie była i szlachta preaggrawacyi, niesłusznych okupów nie cierpiała i żeby na przyszłym sejmie ratione exactionis nowe były napisane instruktarze. 21. Interest na tem rzptej, aby zawsze w expensie i percepcie skarbu koron-

a) F. S. panow.

nego informowana była, dla czego obligantur IMcie pp. posłowie, aby IMć p. podskarbi koronny, tak quo ante ac etiam post perceptam ab actu ministerii odebranego podskarbstwa w. koronnego, non attenta quavis calculatione, per acta jako per protestationes prawie przez wszystkie województwa revocata, na teraźniejszym sejmie cum quam sufficientissima percepti et expensi enucleatione uczynił kalkulacyą i uczynionej realitatem poprzysiągł, jako to i do przyszłej w lecie następujących percept na każdym sejmie co dwie lecie przypadającym tęż obserwować cyrkumskrypcyą teneatur. **22.** A że IMć p. podskarbi w. k. sine ulla convictione privato ausu Zarugiewicza i Bohosa exekwować kazał, który będąc in officio superintendentiali skarbu koronnego ceł ruskich, in fidem tegoż skarbu na expensa publiczne accedente consensu JWIMci p. podskarbiego nadwornego koronnego wielu sum od IMciów pp. obywatelów województwa naszego pozaciągał u IMci p. Jelca podczaszego przemyskiego, Borzęckiego sędziego ziemskiego przemyskiego, Dąbrowskiego łowczego latyczowskiego, generała Undorfa i sukcessorów IMci p. Urbańskiego miecznika przemyskiego, którym przez zagubienie tegoż Zarugiewicza przez IMci p. podskarbiego praeclusa satisfactionis vindicatio, przeto aby IMć p. podskarbi ad satisfactionem wszystkim IMciom pp. kredytorom za pomienionego Zarugiewicza, ponieważ innym takowymże kredytorom sam czynił exolucyą i teraz ad satisfactionem praestandam, aby constitutione stringatur dopomnią się IMcie pp. posłowie. **23.** Explicabunt i to IMcie pp. posłowie nasi JWIMci p. podskarbiemu w. kor. województwa naszego mentem, ażeby incolas województwa tego z dekretów otrzymanych ad sinistram delationem na komissyach radomskich ratione wyprowadzenia win osobliwie jednak IMci p. Jana Bala sędzica sanockiego jako iniustissime processuatum kwitować kazał plenipotentom skarbowym. **24.** Dobra stołowe, aby ad quam perfectissimum pristinum statum przyprowadzone były i województwo nasze concurrit. A kiedy lege publica cautum, aby dobrom i prowentom dóbr ekonomicznych administrent szlachta possessionati, tedy o satysfakcyą temuż prawu IMcie pp. posłowie dopomnią się. **25.** Bracia nasi de republica bene meriti, mając tak od najjaśniejszych antecessorów Jkr. Mci jako od samego króla IMci p. n. m. prawa i przywileje na wójtostwa, tenuty i inne partykularne w tejże ekonomii samborskiej będące, in hucusque pacifice possidentes querulantur, iż onym non attentis iuribus IMcie pp. administratorowie jednym odbierają dobra, drugich opprimunt a oraz i kancellarya koronna contra praescriptum prawa consensa ad cedendum IMciom requirentibus wydawać recusat, przeto IMcie pp. posłowie o restytucyą tychże violenter odebranych wójtostw, tenut i partykularzów, aby lege publica pacifica IMciów possessorów possessya praecauta była i oraz aby kancellarya koronna ab hinc consensus ad cedendum et iura communicativa requirentibus wydawała starać się IMcie pp. posłowie mają. Także post obitum extinctorum aby inter bene meritos ex clementia Jkr. Mci w tejże ekonomiej wójtostwa tenuty i partykularze rozdawane były. **26.** Też wójtostwa gdy nieznośnemi aggravantur porcyami wojska Jkr. Mci zarówno z pociężnymi poddanymi ekonomicznymi, a te według dyspozycyej rzptej zawsze hibernę contribuunt na wojsko koronne, aby satisfactione facta pro praeteritis in futurum desistat kancellarya Jkr. Mci od takowych ordynansów i assygnacyi. **27.** Także iż awulsa, przeszłą lubo konstytucyą incorporanda naznaczone i przyznane, upraszać będą IMcie pp. posłowie Jkr. Mci et instabunt do całej rzptej, aby possessores bonorum circa privilegia sua byli konserwowani i post fata onych pro vaccanti między innemi były podawane. Ad quas agnoscendas iniurias et alias na komissyą przyszłą ekonomiczną od IMciów pp. komisarzów a parte sui iniuriatorum od ekonomicznej specialiter instabunt IMcie pp. posłowie. **28.** Iż zaś ex occasione constituti alienienae administrationis w ekonomiej samborskiej różne ex odio status nobilitaris oriuntur szlachty aggrawacye jako i causantium wiolencye, co i teraz recenter IMć p. Debier ex subordinatione IMci p. Blumentala administratora ekonomiej samborskiej IMci p. Samuela Błażejowskiego łowczego podolskiego crudelissime zabił, przeto nie-

tylko o degradacyą IMci p. Blumentala i Debiera z jurysdykcyej a personae nobilitaris na jego miejsce postanowienie, ale aby żadnej protekcyi Jkr. Mci in enormi crimine ciż pp. Blumental i Debier konserwowani nie byli, przez którąby pars sangvinem innocuum vindicans in vindicando pati miała krzywdę Jkr. Mci supplikować będą. **29.** IMć p. Turkuła a tam longa annorum serie z antecessorów swoich zasłużonego statibus reipublicae IMcie pp. posłowie zalecą, aby klucza lizniańskiego dzierżawa pro meritis ojca jego nadana per constitutionem approbowana była. **30.** Ekonomia szawelska, aby praevia satisfactione in summa na tychże dobrach sesse extendenti królewiczowi IMci od króla IMci idque ex ratione od tak dawnego czasu perceptorum proventuum z starostw niepołomickiego i kozienickiego była mensae regiae przywrówna promowować będą IMcie pp. posłowie. **31.** A ponieważ żupy Jkr. Mci wielicka, bocheńska, także samborska prowizyą soli tak koronie polskiej jako i w. księstwu litewskiemu wystarczyć mogą, jako Jkr. Mć w instrukcyej swojej wyraża i pro commoditate miejsca wystawiać deklaruje, przeto i województwo nasze rekwizycyej Jkr. Mci annuit, tę sobie zostawując praecustoditionem, aby IMciom pp. ziemianom województwa ruskiego ex antiquo usu suo tę sól do Litwy i na Ukrainę wożącym hoc constituto non praeiudicet et ulteriorem continuationem tejże wożenia soli non impediat tak JWIMci p. Kossakowskiemu kasztelanowi podlaskiemu i JWJejMci p. Wielohorskiej kasztelanowej wołyńskiej. **32** A że praetextu myta i spasnego pp. officyalistowie skarbowi jako possessores dóbr na traktach zostających tak w koronie jako i w wielkiem księstwie litewskim ludzi przy tychże solach idących depaktują, więc zabiegając dalszym tychże depaktacyi inkonweniencyom, aby ciż IMcie possessores i officiales skarbowi ultra continens de iure concernens więcej non exigant lege perpetua caveatur. **33.** Trybunał radomski aby był alternato sądzony, raz w Radomiu, drugi raz we Lwowie, per cadentias starać się bądą IMcie pp. posłowie. **34.** Każdy przyznać musi, że wszystkie państwa i królestwa regit iusticia, która praemiat bonos et noxios corrigit. Chcąc tedy mieć jak w najlepszym porządku trybunały koronne, conferre mają IMcie pp. posłowie cum statibus całej rzptej, aby jak najlepszą uczynić mogli cyrkumskrypcyą, aby dyminucya regestrów a osobliwie taktowych była, także constituta quantitas od inkwizycyej i od komportacyej jako i dekretów, co się dawać powinno. Komportacya zaś po grodach, abo ziemstwach być powinna, IMcie officyalistowie jako to sędziowie, pisarze grodzcy w trybunale w sprawach stawać nie mają. Regenci zaś, jako custodes actorum i fortun szlacheckich, szlachta et benemeriti substituti być powinni. **35.** IMcie duchowni deputaci po odprawowanych funkcyach swoich, nie częściej chyba w lat cztery na deputacye nie byli kreowani, do spraw zaś świeckich presse non misceantur sentencyami, nisi contingat causa spiritualis i to z regestru mixti fori aut compositi. **36.** A jako żaden szlachcic nie jest capax administrandi wszelkich w rzptej urzędów i funkcyej, który się permittit condemnare osobliwie w trybunale, tak i województwo nasze exigit tę słuszność po stanach rzptej, a IMcie księża deputaci z kapituł, którzy titulo powiadają kanoników nie szlachtą zasiadają, równie jako świeccy kondemnatami ab hac functione byli removibiles z tej racyej, że tym wielką krzywdę czynią współziemianom, kiedy po kilka kanoniej mają, i tak raz z tej drugi raz z drugiej zostawa deputatem, szlachcic mu przeszkodzić nie może a sprawa musi pendere qua [a]) cum iudice, jeszcze mu w inszych interesach, znając swego nieprzyjaciela, szkodzi. **37.** Gravaminosa evocatio stanu duchownego in causis terrestribus ad forum spirituale przeciwko prawu i konstytucyom, o co się domówią IMcie pp. posłowie, ażeby IMcie duchowni ad forum competens każdego pozywali exceptis causis presse ad forum spirituale pertinentibus. **38.** I to w reflexyej mieć będą IMcie pp. posłowie, co do sprawiedliwości należy, bez której quid sunt regna nisi mera latrocinia, aby

a) F. S. quam.

in causis temere et indebitae vexae tum in causis evictionis przysądzone były resartiones damnorum et litis expensarum. **39.** Dobra duchowne na przeszłym sejmie od płacenia wojsku i od stanowisk uwolnione cum summo praeiudicio rzptej, jako o tem obloquitur manifest województwa naszego na sejmiku relationis przez IMci p. marszałka uczyniony, instabunt IMcie pp. posłowie na teraźniejszym sejmie, aby lokacya wojsk w tychże dobrach według zwyczaju i praw dawnych postanowiona była. **40.** Grosz św. Piotra alias biskupczyzna z dawna już abrogowany, a teraz świeżo w biskupstwie przemyskiem wznowiony, który niesłusznie odkazując klątwami exekwują, aby ta impozycya publicznie IMci księdzu biskupowi przemyskiemu była wytknięta et in posterum mortificata. **41.** A że operarius dignus mercede sua, więc pro iustitia przełożą IMcie pp. posłowie, aby rzpta obmyśliła gratitudinem IMciom pp. komisarzom na przeszłym traktacie warszawskim pracującym. **42.** Procurabunt IMcie pp. posłowie o reasumpcyą konstytucyej ratione handlów żydowskich tak w wożeniu win węgierskich jako i w pędzeniu wołów do Sląska, cum hoc adiecto, ażeby dóbr żadnych trzymać się im nie godziło. Ktoby zaś contra praescriptum legis dobra Żydowi puścić się ważył, na takiego rigor poenarum legis extendatur. **43.** Restytucya poddanych zbiegłych, aby ad primam requisitionem requirentis oddawani i wydawani byli cum tota suppellectili domestica, serio aby obostrzone było, ktoby zaś cudzego poddanego ważył się nie oddać, in restitutione usus fructus severis damnetur poenis una cum refusione damnorum et litis expensarum. **44.** Fundacya Wielebnych OO. Karmelitów strictioris observantiae w mieście Jkr. Mci Drohobyczy, aby lege publica approbowana była starać się będą IMcie pp. posłowie. **45.** A ponieważ wszystkie państwa, w których orthodoxa fides viget najbardziej religione firmantur, więc stosując się do prawa i sejmowych konstytucyej o dyssydentach napisanych i de activitate onych opisanych, aby i na tym sejmie jako na przeszłym a) ciż IMcie dissidenci nietylko activitate careant ale desistant na sejmie, tudzież careant omnibus subsellis tak w sądach trybunalskich, ziemskich i grodzkich, jako też w wojsku koronnem. Zbory, aby stare demolowane były a nowe non erigantur. **46.** A że największe bezpieczeństwo kraju bywa z opatrzenia granic, opowiedzą IMcie pp. posłowie, jako nieustające dotąd niebezpieczeństwo od państwa węgierskiego granic przez rozboje, krwie niewinnej rozlania, zabójstwa i fortun zabranych obywatelom na pograniczu będącym, tedy serio urgebunt IMcie pp. posłowie, aby komissya od cesarza IMci naznaczona i już zaczęta dalej swój koniec wzięła, o czem najbardziej posłowi cesarza IMci IMcie doniosą, że panowie węgierscy unikając sprawiedliwości nie czynią zadosyć woli i mandatom cesarza IMci. **47.** A ponieważ komissya do Węgier i z województwa ruskiego naszego o krzywdy, rozboje, obywatelów naszych nieskończona a zaczęta per renitentiam IMciów pp. węgierskich, przez co damnum et iacturam ukrzywdzeni mają, bo nawet iura petita, documenta iniuriatis odebrali, zaleca województwo nasze IMciom pp. posłom, aby dla prędszej expedycyi tej komissyej, tak z IMcią p. rezydentem cesarza IMci, a potem z posłem cesarza IMci konferowali o instrumentum i najprędszą komissyą, a potem z województw pogranicznych posłami ex opposito granicy węgierskiej o podobnej komissyej rozmówią się, która przez konstytucyą, aby suo tempore choć raz w rok propter sedanda latrocinia była odprawiana. **48.** Ponieważ w akadmiej krakowskiej ruinę ma alumnatus na edukacyą et ad capienda studia et exercitia tak przez najjaśniejszych królów jako i przez różne osoby fundowane znacznym i doskonałym prowentem, który teraz czyli to ad usum praelatorum et canonicorum prześwietnej kapituły krakowskiej czyli personarum promotarum almae academiae obrócony, przez co stanu szlacheckiego młodzi educationis wielkie upadło suffragium, przeto instabunt IMcie pp. posłowie, ażeby per constitutionem sejmu naznaczona była ex ordinibus komissya do lustracyi i rewi-

a) najprędszym.

zyej tych wszystkich fundacyi i do redukcyi ad optimam normam onychże dla jako najlepszej edukacyi młodzi szlacheckich. **49.** A kiedy mieszczanie miast Jkr. Mci w sprawach tak ex praescripto constitutionum regni do sądów ziemskich lub też vacante iudicio terrestri ad officia castrensia należących, jako też in causis membranariis ubiquinarium forum merentibus zażywając declinatoriam exceptionem fori, gdy też urzędy grodzkie forum ex mente prawa legitimum przyznają, nie kontentując się dekretami evocatoriae, mocye swoje nie do trybunału, gdzie swoje sentencye expurgare tenentur officia castrensia, ale do zadwornych sądów cum praeiudicio nie tylko officiorum ale i stanu szlachechiego ex personis suis do sądów zadwornych nie należącego, przeto stosując się do ad mentem prawa, że actor forum rei sequi powinien, starać się mają IMcie pp. posłowie, aby na przyszłym sejmie konstytucyą takowym zabieżeć inkonweniencyom, ażeby amplius też same non practicentur abusus. Wszakże i mieszczanie in causis civilibus lege circumscriptis ad officia castrensia evocari nie mają, non praeiudicando causis expressis, które według prawa i zwyczaju w grodach rozsądzać się powinny. **50.** Instabunt IMcie pp. posłowie województwa naszego za IMcią pp. Pułaskim podczaszym podlaskim, aby promowowali approbacyą komissyej Jkr. Mci intuitu reparacyi dóbr Jkr. Mci Radenic cum attinentiis i już ad acta metrices regni podaną, aby lege publica approbowana była. **51.** A że komissye dwie w dobrach także Jkr. Mci Strachocinie nazwanych w ziemi naszej sanockiej leżących są odprawione in rem IMci p. Józefa Bukowskiego i przez koszta jego reparowanych, tedy wniosą instancyą IMcie pp. posłowie, aby lege publica approbowane były. A względem zaś krwawych jego zasług i sum na te dobra erogowanych aby iure emphiteutico do lat dwudziestu, post extinctum ius advitalicium jego computando, przybrawszy i sukcessorów jegoż de recta linea descendentibus assekurować. **52.** Ponieważ wieś Czarkonie (sic) w województwie ruskiem a ziemi lwowskiej leżąca ab antiquo gaudebat iure terrestri a potem per sterilitatem w królewszczyznę obrócona, a teraz w possessyi IMci p. Gorzkowskiego będąca i przejrzawszy w prawie tem dobrom prawdziwie ziemskim służącem, supplicabunt Jkr. Mci IMcie pp. posłowie, aby per sancitum sejmu teraźniejszego ad pristinum haereditatis statum restituantur. **53.** Upraszać także IMcie pp. posłowie będą o komissyą na uznanie reparacyej wsi Krościenka Wyżniego nazwanego, in possessione IMci p. Walentego Jabłeckiego stolnika chełmińskiego zostającej, aby ta speza na reparacyą tychże dóbr wydana rekompenzowana była i konstytucyą approbowana. **54.** Także o komissyą IMci p. Nahujowskiemu chorążemu czerniechowskiemu między dobrami ekonomicznemi Jasionka i Lastowkami a Kropiwnikiem dziedzicznie, a Dołhym tudzież Kulczycami a Dublanami Ozminą... a dziedzicznym Stowidyszczem nazwanym instabunt IMcie pp. posłowie. **55.** Meretur ten respekt IMć p. Krzysztof Undorff cześnik nowogrodzki generał-major wojsk Jkr. Mci i rzptej, aby na wieś Wodniki królewszczyznę w ziemi lwowskiej leżącą, lenność prawa temuż IMci i sukcessorom jego przyznana była, lub też suma, którą dał na tąż wieś trzydzieście tysięcy tynfów śp. JWIMci p. Szczuce podkanclerzemu litewskiemu. **56.** Tenże meretur respekt IMć p. z Smogorzewa Dunin Wąsowicz starosta kiślacki, aby lenność prawa na dobra Kislak Aussyn a) cum attinentiis specifice wyrażona była w konstytucyi. **57.** Kiedy IMcie pp. Dobrzańscy ziemi sanockiej obywatele rozrodziwszy się we wsi Dobrej tak wiele ich in possessione zostaje, niemających poddanych swoich, a antiquitus w swoich kawałkach i gruntach dziedzictwem zaszczycali się, więc aby mogli być excypowani z gruntów swoich tylko dziedzicznych iure naturali na nich spadających, sine usurpatione tamen gruntów chłopskich, od podatku podymnego. **58.** Avulsa dóbr dziedzicznych w powiecie żydaczewskim ad bona regalia tj. między starostwami dolińskiem i kałuskiem mianowane Krechowice, Hołynia novae locationis, Kadow-

---

a) Ayłyn F. S.

bnego aby redeant ad suos haeredes et possessores instabunt IMcie pp. posłowie. 59. Ponieważ wieś Rakowa IMci p. Konarskiego cześnika kijowskiego prócz konflagraty od Sasów ad ruinam przyszła a na przeszłym sejmie anni 1717 między dobrami drugiemi spalonemi, za zgodą stanów rzptej od podatków wszelkich wolna była, ac tandem zapomniona, przeto urgebunt IMcie pp. posłowie, aby od podatków wszelkich libertowana była. 60. Dobra także Paszowa i Dolina IMci p. Ludwika Urbańskiego skarbnika wieluńskiego, ponieważ ogniem z gruntu zniszczone, tedy aby do pięciu lat ab omnibus oneribus publicis assekurowane były i uwolnione upraszać będą IMcie pp. posłowie. 61. Zuchwalstwo gromad klucza medynickiego do ekonomiej samborskiej należącego, aby po wielu dekretach ex seriis partium controversiis w sądach komissarskich ratione granic między Medynicami a) a dziedzicami Dołhego, Opar i Rapczyc ferowanych teraz de recenti odnowione executione decreti commissorialis in curia regali villae Medynice feria secunda pridie festi S. Catherinae virginis et martyris anno 1687 b) lati było skarane i zakazane urgebunt IMcie pp. posłowie ten projekt IMci p. Bilskiego. 62. A kiedy także zachodzą kontrowersye między WIMcią p. starostą horodelskim et inter bona eius terrestria Rudniki et tractum medinicensem ad oeconomiam samboriensem spectantem i wielkie stąd exoriuntur niezgody, instabunt IMcie pp. posłowie do Jkr. Mci o komissyi naznaczenie. 63. Ponieważ w dobrach IMci p. Ignacego Bala starosty taborowskiego dziedzicznych jako to w Baligrodzie i innych wioskach do niego należących pro commodo intraty skarbu rzpltej, antecessores IMci wielkim sumptem szlak pokazali skałę przekowawszy et hucusque w tychże dobrach komora składna i celna conservatur, commisit województwo ruskie IMciom pp. posłom, aby na sejmie de gratitudine et consolatione domówili się u rzpltej, jako i o myta pozwolenie ex ratione głównego szlaku i popsowania gruntów i łąk przez ustawiczne jeżdżenie. Domówią się także i o to IMcie pp. posłowie, żeby IMcie pp. pisarze na komorach zostający non audeant wybierać targowego z dziedzicznego miasteczka IMci p. Bala jako już wybierali cum praeiudicio dziedzica tychże dóbr miasteczka Baligrodu. 64. A że we wsi Chliplach dziedzicznej IMci p. Dominika Lissowskiego w województwie ruskiem a ziemi przemyskiej leżącej trakt główny obrócony, gdzie furmani wozami grunta, łąki tratują jako też i wołownicy stadami, przez co szkoda się dzieje, dla czego mosty de novo erygowane pomieniony dziedzic naprawiać musi, ażeby in recompensam damnorum myto tak od wozów jako i wołów naznaczone było urgebunt. O toż samo we wsi Zamościach u IMci p. Drohojowskiego i IMci p. Dydyńskiego miecznika sanockiego we wsi Dydni dziedzicznej w ziemi sanockiej leżącej, także IMci p. Bukowskiego sędziego grodzkiego sanockiego w Porudnie w ziemi przemyskiej leżącej aby pozwolone myto być mogło urgebunt IMcie pp. posłowie. 65. Ponieważ w dobrach IMci p. starosty taborowskiego tenucie zahutyńskiej tak rzeki jako i błota wielkie publicam denegant viam ode Lwowa, Krakowa, Węgier jadącym, dla czego muszą się mosty stawiać reparować znaczną sumą, więc instabunt IMcie pp. posłowie, aby zwyczajne myto per constitutionem publicam było pozwolone. 66. Przypomnią także i wniosą IMcie pp. posłowie interes WOO. Paulinów Jasnej Góry Częstochowskiej ratione uwolnienia od podatków Brzeźnickiego c). 67. Także WOO. Trynitarzów ażeby fundationes pro redemptione captivorum znajdujące się extra religionem illorum, aby redeant do tychże Trynitarzów. 68. Także dobra Januszowice, fundacya od rzpltej sejmem lubelskim pro redemptione captivorum nadana, temuż zakonowi, aby miały swego ewiktora i konserwatora od rzpltej której ta jest fundacya instabunt. 69. Iterabunt IMcie pp. posłowie interes JW pp. Lubomirskich ratione Kunegundy i ratione zabranych skarbów na Wiśniczu. 70. Ponieważ dług IMci p. Tomkiewicza według rezygnacyej JWIMci

---

a) F. S. Medynikami. b) F. S. anno 1607. c) F. S. Brzeznińskiego.

p. podskarbiego w. koronnego na ten czas Krasińskiego nie jest in toto zapłacony, jako manifeste a) w asygnacyi tejże patet, tedy urgebunt IMcie pp. posłowie, aby ten dług na potrzebę rzpltej zaciągniony był wypłacony z komor rzpltej krzepickiej i wieruszowskiej, a tego długu reszta jeszcze dziesięć tysięcy trzysta jedenaście zł. p. 71. Instare także mają IMcie pp. posłowie za IMcią p. Franciszkiem Nahujowskim chorążym czerniechowskim, aby sumy pierwsza czterdzieście i jeden tysięcy, druga ośmnaście tysięcy zł. una cum provisionibus na dobrach na ten czas JWIMci p. wojewody poznańskiego Stanisława Leszczyńskiego przyznane i dekretem przysądzone (które dobra w dyspozycyej Jkr. IMci teraz zostają) aby wypłacone były. 72. Także suma przyznana successoribus Mikołaja Daniłowicza podskarbiego w. koronnego et ad exsolvendum b) po województwach rozłożona, że tylko w niektórych województwach ex parte jest wypłacona, upraszać będą IMcie pp. posłowie o komisarzów, quantum jeszcze debetur successoribus pomienionego IMci p. Daniłowicza summy resztującej. 73. A ponieważ IMć p. Kazimierz Tulczycki za zasługi swoje odebrał przywilej od Jkr. IMci na sumę trzy tysiące, która jest na Stubnie, więc aby nie miał żadnej prepedycyej do odebrania onej activitate sua sprawią IMcie pp. posłowie. 74. Uznając w tem iustitiam, że starostwo kamienieckie kwartę plus iusto od tak wielu lat płaci, więc instabunt IMcie pp. posłowie o zesłanie komissyej do pomienionego starostwa dla uznania intrat, dla których szczupłości i kwarta zmniejszona być ma. 75. Będąc przeładowany kwartą IMć p. Gorski cześnik latyczowski possessor dóbr Prusieka i Płowiec królewszczyzn z omylenia się w skarbie, więc upraszać będą IMcie pp. posłowie, aby zalecili to IMciom pp. komisarzom do kwarty, żeby allewiacyą uczynili a insze dobra włożyli. 76. Interes niemierowski JWIMci p. wojewody kijowskiego przez trzy sejmy w reces puszczony i od IMciów pp. komisarzów rzpltej wylikwidowany mają serio zalecić i utrzymywać IMcie pp. słowie, aby nieodwłóczną na tym sejmie mógł odebrać satysfakcyą. 77. Aby wolne było przytknięcie grobli stawu między gruntami wsi Miłaszewice IMci p. Marcina Winiawskiego podczaszego żydaczewskiego pisarza grodzkiego lwowskiego i braci jego dziedzicznej a wsią Jkr. Mci wójtostwem poisniańskiem, Podsadkami nazwanemi, do gruntów tegoż wójtostwa aby przez konstytucyą pozwolone było, starać się mają IMcie pp. posłowie. 78. Obligujemy IMciów pp. posłów, aby na przyszłym sejmie prokurować raczyli redintegrationem honoris IMci p. Antoniego Kuleszy et relaxationem totius processus ex instantia IMciów pp. sukcessorów IMci p. Pisarskiego producti. 79. Także za IMcią p. Chlewickim zacnym kawalerem i parentelatem wniosą IMcie pp. posłowie instancyą, aby a poenis criminalibus iniunctis mógł być liber. 80. Instabunt IMcie pp. posłowie, aby rzplta obmyśliła gratitudidem IMciom pp. komisarzom na przeszłym traktacie warszawskim pracującym. IMci p. Jaworski mając sobie absque omni convictione iuris poczynione wiolencye i demolicye karczmy ex commisso IMci p. Debiera w dziedzicznych dobrach swoich in contiguitate z ekonomicznemi zostające, urgebunt IMcie pp. posłowie, ażeby mógł mieć damnorum refusionem przez komissyą et finalem disiudicationem niesłusznie odebranej i zniesionej karczmy. 81. Interes IMci p. Wolskiego kasztelanica przemyskiego ratione wójtostwa niżankowskiego aby nastąpiła konfirmacya dekretu commissionis reparacyej tegoż wójtostwa, in possessione tegoż IMci zostającego, wniosą instancyą IMcie pp. posłowie. 82. Duchowieństwo rithus graeco-uniti alias popi aby omni immunitate gaudeant in personis suis, jednak z pól umówione albo przywilejami stwierdzone daniny dawać będą powinni secundum antiquam et usitatam praxim. 83. Za IMcią p. Szeptyckim towarzyszem najjaśniejszego królewicza IMci Augusta, który po kilka razy ab adversa parte zrabowany, implorabunt regiam clementiam IMcie pp. posłowie, aby de pane bene merentium mógł mieć swoją pro iusto et aequo nagrodę.

---

a) F. S. manifestem. b) ad exequendum.

84. Ponieważ starostwo narawskie na wielkim szlaku i długim moście na przeprawie do Lityny leżące per calamitatem temporum i teraźniejsze wojny dla różnych wojsk tak nieprzyjacielskich jako rzpltej przechodów i obozów funditus zrujnowane, że i ludzie precz się rozeszli, aby tedy reparować się mogło i przyjść do dawnej perfekcyi, instabunt IMcie pp. posłowie, aby choć na lat dwadzieścia od hiberny i od konsystencyi wojskowej uwolnieni byli i do tak długiego naprawy mostu według dawnej konstytucyi, aby przyległe królewszczyzny nie zbraniały się dawać pomocy sub poena trzech tysięcy grzywien in casu contraventionis ubiquinarium forum ad vindicandum naznaczając. 85. Znaczne w wojsku w różnych okazyach tak w ojczyźnie naszej jako i za granicą IMci p. Wasilkowskiego starosty narawskiego merita, jako w sędziwym wieku jego wszelkiej wdzięczności powabiają respekt, tak województwo nasze instat do Jkr. IMci i całej rzpltej, aby w nagrodę zasług i przez lat czterdzieście na usłudze rzpltej przepędzonego wieku, suma na Brylińcach w królewszczyznie, którą za własną swą fortunę kupił za trzydzieście tysięcy per constitutionem była mu przyznaną, także myto mostowe przy tejże królewszczyznie dla zbudowanego na gościńcu przemyskim z Gór moście na błotnej bardzo przeprawie po groszu od woza, non praeiudicando prawu szlacheckiemu, aby per constitutionem approbowane było instabunt IMcie pp. posłowie nasi do Jkr. Mci i całej rzpltej. 86. Godne merita in rempublicam świadczone WIMci Michała Błendowskiego pułkownika Jkr. Mci exigunt omnem gratitudinem, za którym i nasze województwo instat tak do Jkr. Mci jako i do stanów całej rzpltej, aby suma na wsi Borki cum attinenciis w dzierżawie IMci zostającej, na reparacyą erogowana i przez komissyą likwidowana, konstytucyą sejmu teraźniejszego była utwierdzona, IMciów pp. posłów promocyi zalecamy. 87. Cetera probatae activitati et dexteritati IMciom pp. posłom committimus, upraszając, żeby quae sunt pro commodo rzpltej promoveant, quae nociva avertant et de felici statu reipublicae quam efficacissime consulant. Działo się w Wiszni in loco consiliorum solito dnia 22. sierpnia w roku 1720. Jan z Buzenina Mniszek podstoli żydaczewski marszałek koła rycerskiego ziemi województwa ruskiego generału wyszyńskiego.

Fasc. Cop. Castr. Prem. 83 p.1999—2021; *Castr. San. Rel. 212 p. 3097—3127*; *Fasc. Cop. Castr. San. 117 p. 2797—2828.*

268.

Wisnia, 15. września 1722.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego generału wiszyńskiego ziemie lwowskiej, przemyskiej i sanockiej, powiatu żydaczewskiego zjechawszy się na miejsce zwykłe konsultacyom naszym do Wiszni pro die decima quarta Septembris anni millesimi septingentesimi vigesimi secundi na sejmik deputacki, po którym iniquo fato rozerwanym nazajutrz nie rozjeżdżając się z tego miejsca, na zwyczajnie gospodarskim województwa naszego sejmiku takowe ziemiańskich interesów zgodnie uczyniliśmy dyspozycye. 2. A najprzód zważywszy dobrze jako jest iniuriosa aequalitati funkcyi ziemiańskich w jednych ręku długo trwająca diuturnitas, zgodnie postanowiliśmy i przyrzekli sobie, ażeby in futurum na zawżdy ziemiańskie funkcye nie więcej nad lat dwie w jednych ręku trwające były, przeto zgodnie obraliśmy za rotmistrza łanowego województwa naszego ruskiego IMci p. Mikołaja Giebułtowskiego cześnika żydaczowskiego, którego funkcya do lat dwóch tylko trwać powinna cum omni titulo et praerogativa prawem opisana do takowego

rotmistrzostwa dyspozycyi należąca, jako i drugie funkcye po ziemiach naszych tak komisarstwa do Radomia i wydawania assygnacyi jako też i prezydyalne rotmistrzowstwo smolackie, których wszystkich in genere funkcyi ambitus dalszego utrzymowania się, że nam często publiczne tamował obrady, przeto tak ex rationibus politycznych reflexyi, jako i podobnych funkcyi z afektu i dyspartymentu braterskiego, aby się i drugim benemerantibus dostawać mogły, po dwie lecie tylko trwać mają zawdy in futurum. Po których każdych dwóch lat wyściu tem samem już cessare powinna tych IMciów, którzy na tych funkcyach znajdować się będą activitas, a wolna zostawać ma w kole braterskiem electio. 3. To sobie jednak praecavendo, że in quantum by się zerwać kiedy miał sejmik gospodarski fato aliquo, na ten czas do elekcyi prezydionalnych smolackich rotmistrzów na generale naszym wiszyńskim województwa naszego ruskiego przyjść by nie mogło, tedy ad primam tylko occasionem zjechania się na sejmik województwa naszego do Wiśni, JWIMcie pp. senatorowie z IMciami pp. podkomorzymi, na ten czas po ziemiach będącymi, tantisper oddać powinni komendę, a to ex rationibus securitatis krajów naszych od pogranicza węgierskiego z kup ludzi swywolnych gdziekolwiek się w kraju naszem znajdujących, non praeiudicando nihil quidquam wolnej elekcyi w kole braterskiem województwa naszego takowych funkcyi, 4. A że teraz ob varias legalitates do obrania IMciów pp. komisarzów nowych po ziemiach na tym gospodarskim sejmiku naszym przyjść nie mogło, tedy tę elekcyonalną materyą do przyszłego relationis sejmiku odkładamy. 5. Partykularne zaś ziem naszych poczynione dyspozycye tak mieć chcemy. A naprzód ziemia lwowska z powiatem żydaczewskim ob rationem niedoszłych przez lat kilka sejmików, osobliwie gospodarskich, nie będąc informowana de proventibus et expensis skarbu ziemiańskiego, jeżeli nie jest in onere do płacenia długów jakich repartycyi swojej, czego inwestygacya w tak krótkim czasie tu w Wiśni difficilis est, przeto życząc sobie mieć exploratum rei gestae przeszłych exakcyi calculum, ad privatam ziemi naszej informationem, naznacza IMciów pp. deputowanych commissarios ad percipiendum calculum od IMciów pp. administratorów i exaktorów tak ziemi lwowskiej jako też powiatu żydaczewskiego, tj. JWIMci p. Franciszka Cetnera wojewodę smoleńskiego, JWIMci p. Irzego Dzieduszyckiego koniuszego koronnego, WIMć p. Adama Humnickiego srarostę horodelskiego, Rzewuskiego starostę wiszyńskiego. Sebastyana Charzewskiego podstolego sanockiego oraz starostę cieszkowskiego, Franciszka Zawadzkiego łowczego kijowskiego, Franciszka Dzieduszyckiego chorążyca lwowskiego, Samuela Dwernickiego podstolego żytomierskiego, Konstantego Bychowskiego a) stolnika mińskiego, Łochowskiego stolnika rzeczyckiego, Cerskiego b) cześnika wiłkomirskiego, Żurowskiego stolnika żydaczowskiego, Tatomira chorążego znaku pancernego JWIMć p. koniuszego koronnego. Którzy to IMcie wraz z IMcią p. Janem Siemińskim podstolim i komisarzem ziemi lwowskiej powiatu żydaczowskiego in praesentia grodu tamecznego lwowskiego unius vel plurium absentia non obstante, dummodo sex adsint z IMciów pp. deputatów zjechawszy się do Lwowa, pro die prima Februarii anno futuro millesimo septingentesimo vigesimo tertio, omnino przed sejmikiem relationis, tam in forma iudicii zasiadszy już IMcie pp. deputaci od IMciów pp. administratorów i egzaktorów wszystkich rei gestae administracyi każdego calculum excipient ad instantiam IMciów pp. instygatorów, których naznaczamy, tj. IMci p. Damiana Baranieckiego, IMci p. Orzechowskiego instygatora grodzkiego lwowskiego. Na któren termin, stawić się powinni IMcie pp. administratorowie i egzaktorowie sub poena bannitionis super renitentes reddendi calculi in ibidem publicanda, abo niestawienia się na czas naznaczony ex remissione do Radomia ad reddendam rationem na komissye generalne. Post quam zaś expeditam calculationem IMciów pp. administratorów i egzaktorów ciż IMcie pp. deputaci IMci p. Siemińskiego

---

a) F. P. Wychowskiego. b) F. P. Czeskiego.

podstolego lwowskiego jako komisarza rachunku wysłuchać powinni. **6.** Iudicium to IMciów pp. deputatów w niwco inszego wdawać się nie powinno, ani largicyi żadnej nie pozwalać, ale tylko dawnych per annos potioritatis skomputować, dla informacyi zupełnej na sejmiku przyszłym relationis referendum to negotium. **7.** Teraz zaś tu w Wiszni per laudum praesens elemozyny tylko na sessyi ziemi naszej zgodnie deklarujemy, jako to OO. Piarum Scholarum rzeszowskim pro confraternitate Serca Pana Jezusowego zł. sześć set, OO. Franciszkanom lwowskim na przedmieściu do św. Antoniego na dofundowanie kościoła zł. pięć set, OO. Bernardynom lwowskim zł. pięć set, do kościoła klasztornego rozdolskiego na monstrancyą zł. trzysta. Jednak na te elemozyny post exceptum calculum od IMciów pp. egzaktorów satysfakcya z remanentów podatkowych być powinna obmyślona instantanea. **8.** Czopowe ziemi lwowskiej, które in currentia sua bez administratora teraz zostaje, ad diem secundam Aprilis in statu suo do dyspozycyi sejmiku relationis zostawujemy, a die secunda Aprilis anni futuri administracya tego czopowego IMci p. Tatomirowi chorążemu pancernemu JWIMci p. koniuszego koronnego unanimi consensu administracyą tę naznaczamy. **9.** IMci p. Dragomira cześnika chełmskiego dług w ziemi naszej zaległy, który własną substancyą za ziemię naszą zapłacił, aby circa eundem calculum satysfakcyą oryginału przez IMciów pp. deputatów obmyślaną była mieć chcemy. Ratione zaś od tej sumy pretendowanej prowizyi i kosztów inszych tegoż IMci do sejmiku relationis odkładamy. **10.** Ad vindicationem armat lwowskich porozrywanych i porozsadzanych, gdzieby jakiekolwiek reperiri miały, naznaczamy IMci p. Baybuzę cześnika bracławskiego, IMć p. Choynowskiego skarbnika żydaczowskiego, obligując IMciów, aby quam exactissime in omni foro dochodzili, gdzie u kogokolwiek najdowania się tej materyi harmatnej investigare mogli i na jedno miejsce pewne sztuki te pod regestrem i za rekognicyą kto ich do siebie odbierać będzie komportowali. **11.** Mając przy tem respekt super merita WIMci p. Franciszka Zawadzkiego łowczego kijowskiego piwa laszkowskie tegoż IMci do Lwowa przywożone od czopowego na lat dwie libertujemy. **12.** Ziemia przemyska na sejmiku gospodarskim wiszyńskim w kościele mając sessyą swoją w roku pańskim tysiącznym siedmsetnym dwudziestym drugim die decima quinta Septembris, takowe które się niżej wyrażą zgodnie umocnione uczyniła postanowienie. Ponieważ na tak wielu sejmikach i sądach in antecessum fiskalnych WIMć p. Maciej z Unichowa Ustrzycki podkomorzy przemyski z komisarstwa dość dostateczny uczynił rachunek, tedy IMci i sukcessorów jego z pomienionej funkcyi szczerze i chwalebnie odprawionej, żadnej do IMci ani do sukcessorów jego nie zostawując pretensyi, jedynie za podjęte podczas inkursyi nie ustające prace zapisując w sercach naszych przy obligacyi gratitudines kwitujemy. **13.** A że przez sejm traktatowy obwarowane sądy fiskalne w ziemi naszej przemyskiej znajdują się IMcie pp. exaktorowie różnych podatków, jako to WIMć p. Orzechowski łowczy i sędzia grodzki przemyski, sukcessorowie św. p. IMci p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, WIMć p. Giebułtowski cześnik żydaczewski, sukcessorowie WIMci p. Jelca podczaszego przemyskiego, WIMć p. Humnicki starosta horodelski, WIMć p. Wąsowicz starosta kiślacki, WIMć p. Żurowski cześnik nowogrodzki, którzy kalkulacyi z swoich exakcyi nie uczynili i tu in congressu teraźniejszego sejmiku expediri dla wielu racyi nie mogą, więc za wysłuchanie tychże IMciów pp. egzaktorów przy ziemstwie non obsante pro tunc in existentia kompletu ziemstwa deputujemy WIMciów pp. komisarzów, tj. JWIMci p. Orzechowskiego kasztelana przemyskiego, WIMci p. Macieja Ustrzyckiego podkomorzego, IMć p. Mikołaja Rosnowskiego chorążego, IMć p. Antoniego Borzęckiego sędziego, IMć p. Antoniego Bala cześnika przemyskiego, IMć p. Swierskiego chorążego dobrzyńskiego, IMć p. Wasilkowskiego[a] stolnika łomżyńskiego starostę narew-

a) F. P. Wasilowskiego.

wskiego, IMć p. Charczewskiego podstolego sanockiego oraz i starostę cieszkowskiego, IMć p. Mniszka podstolego żydaczowskiego, IMć p. Morskiego stolnika czerniechowskiego, IMć p. Wolskiego podczaszego podolskiego, IMć p. Puławskiego podczaszego podlaskiego, IMć p. Karwowskiego skarbnika wiskiego pisarza grodzkiego przemyskiego. IMć. p. Drozdowskiego chorążego bracławskiego, IMć p. Drohojowskiego kasztelana czerniechowskiego, IMć p. Romualda Wolskiego kasztelanica przymyskiego, IMć p. Krassowskiego miecznika żydaczewskiego, IMć p. Wisłockiego cześnika gostyńskiego, IMć p. Konopackiego podstolego nowogrodzkiego, IMć p. p. Orzechowskiego podwojewodzego przemyskiego, IMć p. Wiśniewskiego wojskiego czerniechowskiego, IMć p. Rytarowskiego komornika granicznego przemyskiego, IMć p. Zurowskiego cześnika sochaczewskiego, IMć p. Antoniego Fredra chorążego łomżyńskiego, IMć p. Choynackiego komornika ziemskiego przemyskiego. Którzy IMcie pro feria secunda post festum S. Martini pontificis in anno praesenti proximo venturo zjechawszy się do Przemyśla, absentia unius vel plurium non obstante, dummodo sex adsint, nie wdając się in ullo puncto tangendo dyspozycyi przez sejm traktatowy postanowionej IMciów pp. egzaktorów, in forma iudiciaria fideliter sub fide honore et conscientia pro honore ac utilitate ziemie de perceptis et expensis etiam praevio iuramento przez IMciów pp. egzaktorów praestando wykalkulują. **14.** Którzy IMcie pp. egzaktorowie na pomieniony termin wszelkie delaty ad disiudicandum cum retentoribus komportować obligantur, in quantumby zaś kto z IMciów pp. egzaktorów lub ich sukcessorów na pomieniony termin nie stanął, na takim IMcie pp. komisarze in forma iudicii existentes poenam bannitionis perpetuae sententiabunt et publicare demandabunt, rigore której kondemnaty exakcyi żołnierskiej każdy renitens podpadać ma i między nami activitatem mieć nie będzie. **15.** Remonstracya wziętych zasług i co należy WIMci p. Zurowskiemu łowczemu bracławskiemu rotmistrzowi ziemi przemyskiej prezydyalnemu na wyżej wyrażony termin coram iudicio suprascripto commissoriali expedienda odsyłamy, gdzie ante omnia na pierwszą pensyą z czopowego przy miastach zostającego z gotowizny instantanee obmyślona i naznaczona być powinna będzie i dotąd IMć p. łowczy komendy nie ustąpi, dokąd aktualnej nie odbierze satysfakcyi. Które miasta pro festo S. Martini do Przemyśla sub poena peculatus za uniwersałem JWIMci p. kasztelana przemyskiego komportować mają i sam sobie u miast IMć p. rotmistrz ma wybierać. **16.** Za rotmistrza prezydyalndgo na miejsce IMci p. Zurawskiego łowczego braclawskiego, IMci p. Kopystyńskiego podczaszego owruckiego unanimi consensu na lat dwie obieramy. Któremu po odebranej satysfakcyi swojej IMć p. łowczy bracławski oddać ma komendę, z tą jednak publiczną deklaracyą, że po skończonych dwóch latach, choćby aliquo casu sejmik gospodarski rozerwać się i dojść nie miał, tedy IMć p. Kopystyński rotmistrz teraźniejszy do dalszej służby interesować się nie będzie miał[a]) i już jego cessabit rotmistrzowską funkcya. **17.** Assygnacye largicyalne et pro functionibus oschłe per potioritatem in actis calculationis IMciów pp. egzaktorów mają być ułożone i skonnotowane i na przyszły sejmik relacyjny per regestrum komportowane. Tamże odsyła się interes WIMci p. Bala cześnika przemyskiego, który przez IMciów pp. komisarzów ad quantum będzie redukowany i postanowiony. **18.** Deklaracyą teraźniejszych konkurencyi i zasłużonych pretensyi do przyszłego relationis sejmiku odkładamy. **19.** Elekcyą zaś IMci p. komisarza i dyspozycyą a prima Augusti in anno currenti zaczętego czopowego do tegoż sejmiku odkładamy. WW. OO. Pijarom rzeszowskim zostającego przy miastach czopowego do bractwa Serca Jezusowego zł. pięć set naznaczamy. **20.** Z i e m i a s a n o c k a stosując się do uchwał na zapłacenie wojsku koronnemu naznaczonych, które że jeszcze dotąd za assygnacyami WIMci p. komisarza ziemi naszej nie są przez IMciów p. egzaktorów zapłacone, stringimus praesenti

---

a) F. P. powinien.

laudo tychże IMciów, aby jako najpredzej wybierali retenta swoje, których wybrania żeby tem prędzej mogli mieć deklaracyą, zjechać do Sanoka pro feria quinta post festum sancti Francisci powinni i tam per officium castrense capitaneale sanocense choć i przez samego IMci p. pisarza, którego także aby pro eodem termino zjechał obligujemy, osądzenie delat swoich otrzymali, po otrzymanych zaś sine intermissione windykowali executione militari cum poena triplicis pensionis. Gdziekolwiek zaś nie według kwitów WIMci p. sędziego sanockiego, jako lauda przeszłe w sobie obloquuntur, ale in minori quantitate podatek szelężnego wybierali, tedy stosując się ad mentem dawnych laudorum dobierać powinni i wszyscy, że niezupełnie wypłacili sub exolutione suprascripta dopłacać i dodawać mają salvis coflagratis per libertationem agnitis et reproductis. Miasteczka zaś i miasta według dawnych postanowionych uchwał, gdziekolwiek są arendy i szynki, osobliwie miodów i piwa i inszych trunków, tedy od arendy z osobna od szynków szelężne płacić powinni. **21.** Że zaś IMcie pp. egzaktorowie jako IMć p. Wisłocki miecznik żydaczewski, IMć p. Żurowski łowczy bracławski, IMć p. Rossowski, IMć p. Lesiowski nie uczynili zupełnej na teraźniejszym sejmiku kalkulacyi, upraszamy IMciów IMć p. Antoniego Bala cześnika przemyskiego, IMć p. Kazimierza Bukowskiego sędziego sanockiego, IMć p. pisarza grodzkiego sanockiego, IMć p. Błońskiego skarbnika sanockiego, IMć p. Górskiego cześnika latyczowskiego, IMć p. Ignacego Bala starostę taborowskiego, IMć p. Cieszanowskiego cześnika czerniechowskiego, IMć p. Konarskiego cześnika kijowskiego, IMć p. Jabłeckiego stolnika chełmińskiego, IMć p. Borkowskiego a) miecznika sanockiego, IMć Ludwika i Ignacego Urbańskich, unius absentia non obstante byle sześciu IMciów było, in praesentia JWIMci p. kasztelana sanockiego, IMci p. komisarza na ten czas ziemi naszej, aby IMcie zjechawszy się do Sanoka in quatuor septimanis a festo S. Martini anni praesentis, tj. pro die nona Decembris calculum plenum od pomienionych IMciów pp. egzaktorów odebrali, po odebranych zaś remanentach, które się uspokoją, IMć p. komisarz po satysfakcyi wojsku między IMciów pp. pretendentów, którzy z dawniejszych uchwał mają swoje pretensye i deklaracye tamże zaraz IMciów distribuet. Którzyby zaś z IMciów pp. egzaktorów na ten czas a) comparere nie chciał ani kalkulował b) obligujemy IMci p. komisarza, który na ten czas będzie, aby IMciów pp. egzaktorów na komissyą radomską pro faciendo calculo termino citationis pociągnął i tam utrzymując activitate sua rigorem in casu tam się nie stawienia otrzymać starał, jako to poenam peculatus. **22.** IMcie pp. egzaktorowie assygnacye mają nie referując się do retent de proprio satisfacere powinni instantaneè, osobliwie in satisfactione wojsku provenienti, salva repetitione apud retentores na tenże termin. **23.** IMć p. Bukowski wicesgerent sanocki i IMć p. Konopacki podczaszy bracławski, ponieważ ad praesens disparent, kwity którymi się zaszczycają na komissyą radomską komportować i ukazać powinni i jeżeliby co przy IMciach znajdowało się ad dispositionem IMci p. komisarza tamże należeć powinny. **24.** Ponieważ zaś IMć p. Jerzy Bukowski podwojewodzy sanocki sufficientem uczynił calculationem coram deputatis ad praesens delegatis i pokazał, że zostało przy nim zł. cztery tysiące sto dwadzieścia zł. i dwa, tedy pro bene gesta functione dwa tysiące IMci naznaczamy i z pomienionej cum successoribus jego funkcyi kwitujemy, salva nihilominus in restanti satisfactione, tj. IMci p. komisarzowi chorążemu sanockiemu za pracę komisarską zł. tysiąc, IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu in vim długu zaciągnionego przez ziemię ś. p. u ojca IMciów zł. tysiąc sto dwadzieścia najdalej, czterech niedziel aby realiter zapłacił i na terminie wyżej pomienionej kalkulacyi kwit na te resztujące sumy teraz ut supra naznaczone pokazał, sub nullitate kwitu ad praesens danego. **25.** Że zaś IMć p. chorąży sanocki komisarz ziemi naszej jako na przeszłym sejmiku tak i teraz deponit fasces funkcyi

---

a) F. P. Buckowskiego. a) F. P. termin. b) F. P. ani się kalkulować.

swojej komisarskiej i pokazał na przeszłorocznym sejmiku, że ab anno millesimo septingentesimo decimo sexto funkcyi tej ad diem praesentem nic przy nim z remanentów nie zostało uczyniwszy sufficientem calculationem, tedy przez wszystkich IMciów dysponowanych podatków i wydanych assygnacyi praesenti laudo et omni munere functionis commissoriatus IMci kwitujemy. Upraszamy jednak tegoż IMci p. komisarza, aby na tymże terminie calculationis zjechawszy dispositionem perficiat. Cavet to zaś ziemia IMci p. chorążemu sanockiemu, ponieważ tenże IMć p. komisarz na regiment królewicza IMci dragoński nie wydał assygnacyi na zapłacenie vigore repartycyi anni millesimi septingentesimi duodecimi summy ośm tysięcy zł. p., tedy ta suma na insze zapłaty wojska obróciła się, jako ex calculo tegoż IMci p. komisarza patuit, jeżeliby miał jaką impetycyę evincere IMci obligujemy się i temuż residuitatem za funkcyą komisarską potrąciwszy co wziął od IMci p. Bukowskiego podwojewodzego sanockiego i IMci p. Konopackiego i u któregoby się co więcej pokazało wziętego, oddać deklarujemy. 26. Chcąc zaś sobie ziemia uczynić porządek respektem czopowego i szelężnego takową na miastach postanawia koekwacyą. A naprzód Sanok importować powinien na rok jeden zł. trzysta pięćdziesiąt, Krosno zł. sześćset, Rymanów pięćset pięćdziesiąt, Lesko zł. sześćset, Brzozów pięćset pięćdziesiąt, Jaćmirz sto pięćdziesiąt, Zarszyn zł. pięćdziesiąt, Dynów zł. trzysta, Babica zł. dwadzieścia, Nowotaniec zł. dwieście, Mrzygłód zł. pięćdziesiąt, Dubiecko zł. sto, Tyrawa Wołoska zł. czterdzieście. Które miasta ab actu uchwały naszej teraźniejszej jako kurrencya dawna niesie też sumy wypłacać mają 27. Do którego czopowego administracyi ponieważ IMć p. Skiwski łowczy sanocki wyprowadził z kalkulacyi swojej za swoje prace i funycyą deputacką naznaczoną nie dobrał pensyą ośmset dziewięćdziesiąt zł. więc aby był satisfactus tegoż IMci do roku jednego approbujemy, hoc praecauto, aby IMci p. rotmistrzowi ziemi naszej prezydyalnemu IMci p. Cieszanowskiemu i teraz od nas uproszonemu za prawdziwe usługi jego i prace do dawnej pensyi sześciuset zł. przydane zł. czterysta także na aukcyą siedmiu ludzi do komputu trzydziestu z czopowego zapłacił, residuitas zaś do dyspozycyi IMci p. komisarza według koekwacyi teraźniejszej należeć będzie. 28. Temuż IMci p. łowczemu sanockiemu IMci p. Chojnackiemu skarbnikowi dobrzyńskiemu rekompenzę za tak wielkie straty przez konflagracyę na przyszłym sejmiku jako obmyśleć obligujemy, residuitatem długu zatrzymanego IMciów pp. Urbańskich IMci p. Jakóba Wolskiego trzy tysiące trzysta czterdzieście zł. i sześć do remanentów odsyłamy i upraszamy IMci p. komisarza, aby tymże IMciom przed wszystkiemi asygnacyami wydał i satysfakcyą naznaczył. JWIMci p. kasztelana przemyskiego tysiąc zł. dawnemi uchwałami przyznany, IMci p. pisarzowi grodzkiemu sanockiemu dwiema laudami naznaczone pół trzecia tysiąca, IMci p. Błońskiemu skarbnikowi sanockiemu także dawnemi uchwałami naznaczone tysiąc zł. approbujemy, IMci p. Konarskiemu cześnikowi kijowskiemu tysiąc zł., IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu, Mikołajowi Konarskiemu za rotmistrzostwo po tysiącu zł. deklarujemy, IMci p. Dzwonowskiemu stolnikowi trębowelskiemu uważając dawne jego merita dwa tysiące naznaczamy, IMci p. Jakubowi Szeptyckiemu tysiąc zł., IMci p. Choteckiemu za rotmistrzostwo zł. tysiąc. Wielebnym OO. Jezuitom krościeńskim dwa tysiące, OO. Pijarom rzeszowskim sześćset zł., IMci p. Tulczyckiemu zł. dwieście, IMci p. Krynickiemu zł. sześćdziesiąt, IMci p. Bronikowskiemu za rotmistrzostwo zł. tysiąc, IMci p. Drozdowskiemu chorążemu za porucznikostwo przedniej straży zł. tysiąc, OO. Franciszkanom lwowskim do św. Antoniego zł. sześćset, OO. Franciszkanom sanockim zł. trzysta, OO. Franciszkanom krośnieńskim zł. trzysta, IMci p. Sobieszczańskiemu anterioribus laudis tysiąc zł. naznaczone approbujemy, IMci p. Rosnowskiemu podwojewodzemu lwowskiemu tysiąc zł. te wszystkie do remanentów i dyspozycyi IMci p. komisarza odsyłamy. Na szpital rzymski św. Stanisława anterioribus laudis naznaczoną kwotę zł. pięćset do tychże remanentów odsyłamy. Także IMci księdzu Ostrorogowi za funkcyę jeszcze pro

anno millesimo septingentesimo undecimo deklarujemy zł. trzysta. Do tychże remanentów odsyłamy na oschłą assygnacyę JWIMci p. wojewody ruskiego satysfakcyą obmyśleć deklarujemy. **29.** Praecavemus to, jeżeliby IMć p. komisarz przyszły nie był tak prędko electus, tedy ad disiudicationem ziemiańskich interesów JWIMci p. kasztelana sanockiego jako pierwszego ziemi naszej gospodarza upraszamy. **30.** Uważając zaś, że się IMcie wyżej pretendenci etiam i z dawniejszych uchwał do tych remanentów pomieścić nie mogli, więc inszego ad complementum tychże remanentów, aby mogli mieć swoją satysfakcyą i ziemia ex onere wyjść mogła, uchwalamy na teraźniejszym sejmiku szelężne roczne, tj. na rok jeden iuxta antiquam praxim et cursum i według kwitu teraźniejszego IMci p. sędziego sanockiego po siedm zł. od sta. salva conflagrata IMci p. Gurskiego cześnika latyczowskiego uti iuramento evicta w Prusieku, gdzie arendy po miastach, gdzie szynki miodu i inszych trunków uchwalamy i czas kurrencyi onego a die prima Novembris ad ultimam Jannuarii in anno futuro naznaczamy. Do wybierania szelężnego IMć p. Stanisława Humnickiego obieramy, który to IMć p. egzaktor tegoż podatku IMciom pp. posłom Kazimierzowi Bukowskiemu sędziemu sanockiemu i IMci p. Janowi Gumowskiemu łowczemu lwowskiemu, za poselską na sejm funkcyą po cztery tysiące zł. każdemu z IMciów deklarujemy, a teraz po dwa tysiące tymże IMciom z tego podatku wypłacić ma. Restantem summam za dyspozycyą komisarską wypłacać powinien będzie; wieś Turzepole, że w nim ze Wzdowa szynk jest, tedy go ab exactione podatku szelężnego na ten czas zwalniamy. **31.** Te tedy unanimi sancita na sejmiku gospodarskim generału naszego województwa ruskiego, aby do goodu za podpisaniem ręki własnej IMci p. Stanisława z Pleszowic Fredra kasztelana lwowskiego jako pierwszego na ten czas województwa senatora, aby do grodu podane były. Działo się w Wiszni in crastino po sejmiku deputackim tj. decima quinta mensis Septembris anno domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo. Stanisław Józef z Pleszowic Fredro kasztelan lwowski.

Castr. San. Rel. 216 p. 2759—2783; *Castr. Prem. Rel. 518 p. 1627—1640*; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 87 p. 3721—3732.*

269.

Przemyśl, grudzień 1722.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Deklaracya WIMci p. Antoniemu Balowi. Sąd niniejszy przychylając się do laudum generału wyszyńskiego sejmiku gospodarskiego dnia piętnastego miesiąca wrzenia w roku niniejszym tysiąc siedmsetnym dwudziestym wtórym postanowionego [1]), którym zlecone jest sądowi niniejszemu ułożenie sumy w pretensyę WIMci p. Antoniego Bala cześnika przemyskiego egzaktora groszowego podatku w ziemi przemyskiej w roku 1710 od dnia 1. stycznia do roku 1711 do dnia ostatniego grudnia obranego, do likwidacyi pretensyi tegoż WIMci p. cześnika przemyskiego przystąpiwszy, takową daje deklaracyę. Ażeby naprzód WIMci p. cześnika przemyskiego exaktor na rzetelną perceptę której w Radomiu kalkulacyą uczynił i przysiągł na tą rotę, jako ten podatek groszowego sprawiedliwie nikomu nie folgując wybierał i tegoż podatku w Radomiu w kalkulacyej swojej rzetelnej prawdziwie perceptę położył i nic z tego podatku na swój pożytek nie obrócił, tak mi Panie Boże dopomóż i męka jego przenajświętsza, którą przysięgę jak wypełni IMć p. cześnik przemyski,

---

[1]) Ob. Nr. 268 a 4.

sąd niniejszy wziąwszy proporcyę z inszych IMć pp. exaktorów takowego podatku, którym przez dekreta sądów skarbowych ziemiańskich przysądzono i naznaczono po zł. p. sześciu tysięcy za prace ich, za pracę WIMć p. cześnikowi przemyskiemu takową samą zł. p. sześć tysięcy w ziemi przemyskiej przyznać i na obmyślenie satysfakcyej tej sumy sześciu tysięcy do sejmiku wyszyńskiego blisko przypadającego odsyła. Delatę zaś na komisyej radomskiej przez tegoż WIMć p. cześnika przemyskiego podaną. tenże WIMć p. cześnik przemyski ma sobie exekwować, pretensye zaś wszelkie tegoż IMci p. cześnika przemyskiego do ziemi, miane z racyej tegoż podatku, umarza. A ponieważ przysięgę WIMć p. cześnik przemyski wykonać niechce ale do sejmiku afektuje odesłać to negotium, sąd niniejszy annuendo affectationi IMci p. cześnika, onegoż do sejmiku odsyła. 2. Deklaracya miastom ratione podatku czopowego. Ponieważ w importancyjej podatku czopowego w ziemie naszej skarb ma wielką szkodę, że miasta i miasteczka od płacenia tegoż podatku różnymi wymyślnymi subterfugiunt sposobami od importancyej rzetelnej do skarbu ziemiańskiego, więc sąd niniejszy per praesentem declarationem w wybieraniu tegoż podatku czopowego takową czyni dyspozycyą. A naprzód aby w każdym mieście primae classis tegoż podatku czopowego rajca i ławników dwóch, a w którym mieście także mają propinacyę Żydzi, to i Żydów dwóch starszych aby fideliter słody z których piwa warzą i gorzałki kurzą, tudzież i miody prząśne które sycą, malinniki, wiszniaki w regestrach konnotowali nikomu nie przepuszczając ani folgując i dozirając tego pilnie, żeby do słodów mieszania jako też i do miodu prząśnego miar większych nie podstawiali, ale według porządku ziemiańskiego laudis opisanego żeby było w półmiarku garcy trzydzieści i dwa a w garcu miodowym kwart cztery miary prawdziwej. Ciż panowie regestranci przestrzegać tego mają, żeby do miast i miasteczek bez odpowiedzi i niedania się wpisać w regestr pokryjomo skądinąd słodów i piwa, surowców i gorzałek nie podwożono. A gdyby kto bez wiadomości ich i wpisania do regestru clandestine podwiózł, to wszystko ciż regestranci na skarb ziemiański konfiskować mają. Której konfiskacyej dwie części na skarb a część trzecią regestrantom cedere ma. W miastach zaś secundae classis i miasteczkach dwóch rajców chrześcianów, a kędy Żydzi mają propinacyę to i Żydów dwóch starszych w regestra tegoż podatku feriatim wpisane konnotować mają, jako się wyżej opisało i pieniądze wybierać tego podatku czopowego, jak wiele kto wyrobi słodów piwnych i gorzałczanych wykurzy i miodu wysyci tj. od piwnego słodu według dawnych zwyczajów praktykowanych zawsze i ordynacyej przez deklaracyą in antecessum sądów fiskalnych tj. od dwunastu półmiarków piwnego słodu i gorzałczanego zł. czternaście, od macy miodu, w której garncy piętnaście, zł. pięć; od malinniku i wiszniaku, w której garncy trzydzieści sześć, zł. pięć. Który to podatek czopowego nikomu nie folgując ciż regestranci ani w wielkie borgi zachodząc, ale co miesiąc wybierać mają i wybrane pieniądze w depozycie pewnym, nie handlując niemi ani ich obracając na żadną swoją potrzebę trzymać mają. Ciż zaś regestranci przysiąc będą powinni, jako prawdziwie i pilnie te regestra, nie folgując nikomu, ani też przez swój niedozór żadnej szkody w tym podatku nie uczynili i jako miarą w mierzaniu słodów i miodów według opisania wyżej sprawiedliwie i podwoźnych gorzałek, piw, słodów, surowców i malinników doglądali i to praesenti declaratione wszystkim in genere miastom i miasteczkom sąd teraźniejszy nakazuje, aby wszystkie miasta i miasteczka z podatku tegoż czopowego administracyi niegdy p. Stanisława Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego i Antoniego Jelca podczaszego przemyskiego administratorów kontrakty i kwity na przyszłą reassumpcyą sądów niniejszych do Przemyśla komportowali i z niemi stawali ciż wszyscy, którzy kontrakty z nimi mieli i stanowili. Co jako się wyżej wyraziło wszystkie miasta i każde z osobna uczynić mają pod winami sądowemi deklaracyej teraźniejszej mocą. 3. Ordynacya poczty z Jarosławia do Przemyśla. Ponieważ dla korespondencyej publicznej warszawska tudzież w sprawach z IMć pp. patro-

nami lubelska poczta in antecessum praktykowana IMciom pp. obywatelom i ziemianom wszystkim jest summopere potrzebna, więc tej taką czynimy ordynacyą. Naprzód pan pocztmagister jarosławski powinien trzymać konnego kuryera, którego we wtorek zaraz po odebranej poczcie jako najprędzej wyprawiać powinien, ażeby tegoż dnia we wtorek stanął w Przemyślu i oddał pocztmagistrowi listy i pocztę. Z Przemyśla ażeby tenże kuryer we środę expedyowany był od p. pocztmagistra przemyskiego o godzinie dziesiątej przed południem. Salarium p. pocztmagistrowi przemyskiemu zł. 150 tak aby nie czekając żadnej assygnacyej, z pierwszej podatku czopowego miasto Jarosław jarosławskiemu a miasto Przemyśl przemyskiemu pomienione salaria oddawali, co pro persoluto pomienionym miastom przyjęte będzie. To się zaś pp. pocztmagistrów dokłada, że nie będą obligowani ażeby pocztę publiczną każdemu wydawali, ale powinien każdemu z exemplarza oryginalnego przepisać dać i od listów ziemiańskich brać nic nie mają. Jeżeliby zaś jakie wielkie pakiety kto na pocztę dawał, od takich dla dalszych pocztmagistrów pretensyi każdy oddający ma płacić ducta proportione, tudzież żeby p. poczmagistra na zupełnej rocznej usłudze ziemi zostającego miasto Przemyśl stante eius obsequio do żadnych usług i funkcyej miasta nie pociągało cavemus. 4. Iudicium praesens expedita vigore laudi conventus visnensis anno praesenti constituti a comparentibus et exactoribus magnificis et generosis administratoribus et exactoribus terrae praemisliensis ducillaris, fumalis, solidariae, subsidii charatativi contributionum calculatione, nec non civitatibus et oppidis decretis iudicii sui ad exolutionem contributionis ducillaris anni 1721 a prima Augusti ad ultimam Julii anni praesentis adstrictis, quoniam caeteri magnifici ac generosi administratores supra scriptarum contributionum terrae eiusdem premisliensis, propter suas certas et legittimas legalitates praesenti in termino comparere nequiverunt, tantummodo per plenipotentes suos legalitates detulerunt... a) idcirco ne videatur aliquod praeiudicium inferre iisdem ad praesens desistentibus, causas eorundem et contra eos institutas ad futuram reassumpcionom distulit et terminum praesentem ex praemissa ratione ad feriam secundam ipso die festi conversionis S. Pauli apostoli proximo anno domini millesimo septingentesimo vigesimo tertio limitat. Quid b) vero spectat nonnullos cittatos et oppida praesenti in termino non comparentes et condemnare se permittentes, iisdem ministrialem regni generalem Martinum honestum Rogoszewski iudicii sui appiratorem ad publicandas easdem condemnationes addidit, prot is idem ministerialis publicavit et iudicio suo detulit, nihilominus omnibus redeuntibus et abeuntibus omnimodam lege praescripta cavet securitatem cuiuscunque conditionis, limitationis praesentis vigore.

Prot. decr. fisc. terrae Praem. 385 p. 307—312.

270.

Przemyśl, 25. stycznia 1723.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta haec sunt Premisliae in reassumpcione iudiciorum comissorialium vigore limitationis feria secunda ipso die festi conversionis S. Pauli apostoli anno domini millesimo septingentesimo vigesimo tertio. 2. Deklaracya poczcie. Ponieważ p. pocztmagister jarosławski alleguje, że suma zł. 400 per anteriorem iudicii sui sententiam naznaczona non sfficit expensis trzymania poczty punktualnej konnej tygodniowej z Jarosławia do Przemyśla, więc sąd niniejszy uważywszy jego allegacyą naznacza zł. 50, dico pięćdziesiąt, ad priorem

a) 5 wyrazów nieczytelnych. b) Quis w pr.

summam zł. czterysta, tak aby miasto Jarosław z pierwszych pieniędzy podatku czopowego quotannis zł. czterysta pięćdziesiąt pomienionemu pocztmagistrowi wypłacało ad manualem onegoż quietationem, nie czekając żadnej na to assygnacyi. Pomieniony zaś p. pocztmagister secundum anteriorem declarationem punctualitatem poczty obserwować powinien będzie.

Prot. decr. t. fisc. terrae Premisliensis 385 p. 320.

271.

Wisnia, 13. września 1723.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze urzędnicy i całe rycerstwo generału województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej i powiatu żydaczewskiego zjechawszy się na termin legibus regni naznaczony, tj. pro die decima tertia Septembris anni praesentis na miejsce zwyczajne obrad naszych do Wiszni, dla obrania IMciów pp. deputatów na prześwietny trybunał koronny piotrkowski i lubelski, ponieważ iniquo fato prześwietne województwo ruskie prze niedoszłe sejmiki longa serie deputackie, nietylko na fortunach, których iacturam ponosiło dla nieobrania IMciów pp. deputatów, ale i na dobrej estymie, malevolorum interpretatione, tak znacznie szwankowało, chcąc te od prześwietnego województwa ruskiego repellere mala, Ducha świętego wziąwszy na pomoc, cuius cooperatione et gratia cokolwiek pod słońcem najfundamentalniejsze bywa eius fit dono, dobrą przy tem konfidencyą certując jeden drugiemu inter tanta nomina fraterne condescendendo, libera et unanimi voce, sine ulla contradictione, naprzód uprosiliśmy pro directore koła naszego WIMci p. Antoniego z Hoczwie Bala cześnika przemyskiego, a dopiero faventibus superis na funkcyą deputacką WIMciów tj. ziemi lwowskiej IMć p. Jerzego na Dzieduszycach Dzieduszyckiego chorągwie pancernej JWIMci p. wojewody i generała ziem mazowieckich chorążego, z ziemi przemyskiej IMć p. Irzego Starzechowskiego stolnika żydaczewskiego, z ziemi sanockiej IMć p. Antoniego z Hoczwie Bala cześnika przemyskiego obraliśmy. 2. Którzy IMcie, że są iuxta praxim et leges positas, nemine contradicente obrani, ob firmiorem fidem to laudum nasze IMci p. marszałkowi koła naszego podpisem ręki własnej przy przyciśnieniu pieczęci stwierdzić zleciliśmy. Działo się w Wisni dnia trzynastego miesiąca września roku tysiącznego siedmsetnego dwudziestego trzeciego. Antoni z Hoczwie Bal cześnik ziemi przemyskiej marszałek koła rycerskiego prześwietnego województwa ruskiego.

Castr. Sanoc. Rel. 218 p. 2723—2726; *Castr. Leop. Rel. 461 p. 787—789*; *Castr. Prem. Rel. 520 p. 915—916*; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 88 p. 3917—2919.*

272.

Przemyśl, 15. lutego 1724.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae feria tertia in crastino festi sancti Valentini praesbiteri et martiris anno domini 1724, idque in reassumptione iudiciorum ad diem hodiernam amotorum praesentibus illbus. et mcis. Orzechowski castellano premisliensi, Starzechowski dapifero zydaczoviensi et iudice deputato ad tribunal regni, Borzencki iudice, Antonio Rytarowski notario terr. premisliensibus, Orzechowski viceplatino premisliensi, Gorzycki tribuno

ostrzeszoviensi etc. Iudicium ob spem adventus aliorum mfcorum. commissariorum initam iurisdiccionem reclamare demandavit, tandem in crastino iudicium una cum illustribus et mfcis. commissariis acta reclamare iniunxit. Declaratio pro parte illustris et mfci. Starzechowski ad tribunal regni iudicis deputati. **2.** Iudicium comissoriale terrae praemisliensis laudo conventus particularis visnensis constitutum, annuendo illationi illustris et mfci. Georgii Starzechowski dapiferi zydaczoviensis terrae premisliensis ad iudicia tribunalitia regni lublinensia iudicis deputati, ratione praetensae recompensae pro expensis illustribus et mfcis. deputatis ad tribunal in antecessum a terra premisliensi pendi solitae ac usitatae exemplo terrae leopoliensis, quae illustri ac mfco. deputato terrae suae ad tribunal electo in similibus iudiciis comissorialibus proximo in anno expeditis, in vim earundem expensarum summam trium millium florenorum polonicalium ex contributione ducillari anni praesentis exolvendam esse instantanee constituit, eidem suprascripto ill. et mfico. Starzechowski dapifero zydaczoviensi iudici deputato similem summam trium millium florenorum polonicalium in vim expensarum praesentis functionis eius deputatialis persolvendam esse arbitratum est. Quam quidem summam trium millium florenorum polonic. eidem illustri et mfco. Starzechowski iudici deputato ex contributione ducillari anni praesentis currentiae ad rationem summae, quae et quanta ex reproducendis regestris ad thezaurum terrae importanda apparuerit ad manualem eiusdem illustris et mfci. deputati seu plenipotentis eius ad id specialiter constituti quietationem in spacio duarum septimanarum civitati iaroslaviensi persolvendam fore iniungit et demandat, pollicendo se summam praetactam, postquam exoluta fuerit, in calculo cum eisdem faciendo pro persoluto suscepturum, praesentis declarationis vigore. **3.** Declaratio pro parte illustris et mfci. Bal pincernae premisliensis ad tribunal regni iudicis deputati. Iudicium comissoriale terrae premisliensis laudo conventus particularis visnensis constitutum attenda illacione illustris et mfci. Antonii de Hoczew Bal pincernae premisliensis ex terra sanecensi ad tribunal regni iudicis deputati pro exolutione summarum laudo conventus visnensis eidem ad exolvendum assignatarum et ad iudicium suum remissarum, adhaerendoque anteriori declarationi iudicii sui in anteacta iudiciorum cadentia feria secunda post festum S. Martini pontificis proxima anno domini 1722 (qua mediante summa sex millium florenum pol. eidem illustri et magnifico iudici deputato per iudicium praesens agnita et inventa extitit) in rem eiusdem datae, habita ratione imminentium expensarum eius functionis deputatialis, ad rationem eiusdem summae sex millium flor. pol. summam trium millium flor. pol. assignandam ad praesens arbitratum est, eandemque summam civitatibus rzeszowiensi mille quingentorum florenorum pol. samboriensi similem mille quingentorum fl. pol. ex currentia contributionis ducillaris anni praesentis ad rationem summarum, quae et quantae ex eisdem civitatibus ex reproducendis regestris ad thesaurum terrae apparuerit, in spacio duarum septimanarum ab actu praesenti ad manualem eiusdem illustris et magnifici deputati seu plenipotentis eius ad id specialiter constituti persolvendam esse iniungit et demandat, declarando se summam eandem postquam exoluta fuerit in calculo cum eisdem faciendo pro persolutis acceptaturum fore praesentis declarationis vigore. **4.** Iudicium commissoriale ac terrestre premisliense expeditis adiuvante divina ope cum nonnullis oppidis ex instantia instigatoris iudicii calculationibus summisque ad mentem laudi conventus visnensis nonnullis dispositis, nonnullis in usum terrae applicatis, eos qui se ex regestris tam simplicium quam arestorum condemnare permiserunt, ministeriali actus sui apparitori honesto Petro Kurowski in loco publicationum solito publicare demandavit, ac ab eodem publicatarum earundem condemnationum relationem recepit, tandem iudicia sua ad diem decimam octavam mensis Septembris videlicet feriam secundam in crastinum festi S. Francisci confessoris in anno praesenti proxime venturam limitari fecit eidemquem misteriali reclamare iniunxit, limitationis praesentis vigore.

Prot decr. ter. fisc. Ter. Prem. 385 p. 347—349.

273.

Lublin, 4. września 1724.

Pozew przed trybunał lubelski z powodu zerwania sejmiku wiszeńskiego.

1. Actum in castro zydaczoviensi feria quinta pridie festi S. Michaelis archangeli anno domini 1724. **2.** Augustus secundus dei gratia rex Poloniae magnus dux Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque nec non haereditarius dux Saxoniae princeps et elector. Vobis generosis Georgio Wieniawski securitatis publicae atque immunitatis ecclesiasticae principaliter violatori tum violentiarum in persona sui infrascripti illustris et magnifici actoris manuali patratori ac aliis generosis Wieniawskim melius notis, complicibus et compricipalibus, de personis causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram iudicio nostro ordinario generali tribunalis regni lublinensi, tum dum et quando causa praesens ex regestro quam celeriori sibi competenti etiam illustrium et magnificorum iudicum deputatorum ad iudicandum vocata et acclamata legitime inciderit, ad instantiam iustigatoris iudicii nostri tribunalitii regni lublinensis eiusque delatoris illustris et magnifici Francisci in Dziedoszyce Dziedoszycki vexilliferi leopoliensis iudicis deputati actoris personaliter legittime peremptorieque compareatis. Qui vos inhaerendo legibus regni, atque protestationi suae eo nomine contra vos factae insistendo, citat idque ideo. Quia non sufficit, quod toties comitiola visnensia palatinatus Russiae interturbastis eademque non effectuari causastis interturbareque commitiola visnensia conando, contra securitatem et immunitatem ecclesiasticam multoties processistis, incolas terrarum Russiae ad rixas concitare innixi estis ac alias permultas inconvenientias in detrimentum boni publici in comitiolis visnensibus ante hac egistis. **3.** Nihilominus, dum modernus illustris et magnificus actor ex munere tituli et nominis sui in eodem palatinatu Russiae haereditarius, bonum publicum palatinatus eiusdem promovere cupiens, praetermissis tantisper obsequiis, ex vi functionis suae in iudiciis tribunalitiis atque in eis palatinatui praesenti dedicatis, Visnam pro comitiolis electionis illustrium et magnificorum legatorum ex palatinatu Russiae ad comitia generalia regni, pro termino per literas universales sacrae regiae maiestatis assignato, ex zelo erga patriam condescendit, ibidemque cum illustribus et magnificis senatoribus ac aliis terrarum incolis zelando pro communi bono idem ex amore patriae libenti animo promovebat, vos generosi Wieniawsci cum suis complicibus contra generosum Choynowski thesaurarium zydaczowiensem et incolam eiusdem palatinatus ad mentem legis in comitiolis sese gerentem insurrexistis eundemque violentis manibus, postposita immunitate ecclesiastica, in sessione postmeridiana ipso die festi sancti Bartholomei apostoli proxime praeterito opprimere conabamini. Modernus quoque illustris et magnificus actor advertens tumultum bonum publicum disrumpentem, unico motivo pacificationis atque cura et solicitudine deducendi ad effectum comitiola ductus interpositioneque sua hunc tumultum sedare satagendo, cum se ex stallo suo ad vos generosos Wieniawskich ac permultos alios vobis assistentes contulerit et appropinquaverit, ast tu generose Georgi Wieniawski, postposita persvasione atque legibus et constitutionibus regni, quibus perscriptum est, qualiter ministri regni ac iudices ad tribunal regni deputati in functione eadem actualiter existentes et ubivis locorum praesentes, omni securitate et immunitate privilegati sunt, quaevis autem laesio et violatio securitatis iudiciariae aequiparatur vitae, eundem illustrem et magnificum actorem cum suis complicibus circumdedisti ac violenter aggredi et quod acerbius est vestes super pectus actoris a tergo vi et violenter, in facie illustrium et magnificorum senatorum in prefatis comitiolis existentium ac totius con-

gressus nobilitaris, arripere hac et illac in tumultum versare, de cuius violentis manibus vix se actor salvare potuit, eodemque auxilio primatuum terrae vix evitavit, ausus es et temere praesumpsisti aliasque violentias et iniurias cum laesione non solum sui Dziedoszyciani verum eciam tribunalitii honoris intulistis, ad extremum antiquum propositum suum ad effectum deducere conati estis, die crastina praefati tumultus comitiola eadem disrumpi causastis, per quod contra iura divina et humana processistis, pacem et securitatem atque immunitatem ecclesiasticam violastis, paenasque in talium praesumentes serio et severe sancitas succubuistis. Pro quibus super vobis decernendis et extentendis praesentibus citamini sitis parituri et terminum attentaturi et ad praemissa iudicialiter responsuri. Datum Lublini feria secunda ante festum nativitatis Beatissimae virginis Mariae proxima, anno domini millesimo septingentesimo vigesimo quarto.

Fasc. Cop. Castr. Zydacz. 10. Nr. 113.

274.

Przemyśl, 12. marca 1725.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in reassumptione iudiciorum commissorialium vigore laudi conventus particularis visnensis atque limitationis feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxime praeterita in diem hodiernam subsecutae feria secunda post dominicam Laetare quadragesimalem proxima 1725. 2. Deklaracya respektem miar. Postanowienie miar po miastach i miasteczkach prawem koronnem i uchwałami sejmiku wyszyńskiego opisane, ażeby prędzej w ziemi przemyskiej suum sortiatur effectum, sąd niniejszy in subsidium pracy WIMci p. podwojewodzego przemyskiego do tegoż postanowienia miar legitimuje IMci p. Kulczyckiego subdelegata grodzkiego i sądów wojewodzych przemyskich sędziego przysięgłego deleguje, który IMć p. Kulczycki subdelegat grodzki i sędzia sądów wojewodzych postanowiwszy miary, miasta i miasteczka pod rigorem prawem koronnem uchwałami przeszłemi sejmiku wyszyńskiego constituendas attentować i constitutas zachować i według nich mierzyć powinni będą.

Prot. decr. t. fiscal. Terrae Premisl. 385 p. 368—369.

275.

Wisnia, 11. września 1725.

Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstrwo generału województwa ruskiego zjechawszy się tu do Wiszni na miejsce zwyczajne konsultacyom naszym podług postanowionego prawa takową czynimy dyspozycyą. 2. Ponieważ impropitio fato et non sine intimo sensu doloris sejmik deputacki niedoszedł, stosując się do prawa i zwyczaju obrad naszych o elekcyej na gospodarskim sejmiku IMciów pp. rotmistrzów tak łanowego jako też prezydyalnego ziemie przemyskiej, za generalną nas wszystkich zgodą i bez żadnej kontradykcyej na lat dwie po sobie idące a data praesenti IMć p. Józefa z Kozarowa Borzęckiego skarbnika żydaczewskiego obraliśmy i aktualnie tę szarzą na lat dwie konferowaliśmy. Która to szarza rotmistrzostwa piechoty łanowej kończyć się et cessare ma in anno venturo

millesimo septingentesimo vigesimo septimo bez dalszej pretensyej, in casu zaś niedojścia sejmiku gospodarskiego w roku wyżej wyrażonym, tedy inszego IMć p. rotmistrza piechoty łanowej per pluralitatem votorum obrać przyrzekamy sobie. 3 Idąc zaś ad ordinem dalszych obrad generału wyszeńskiego, naprzód ziemia lwowska stosując się ad mentem prawa na sejmiku gospodarskim generału wyszeńskiego chcąc quam optimum ordinem constituere, za zgodą uniwersalną wszystkich IMciów braci concivium ziemie lwowskiej i powiatu żydaczewskiego uprosiliśmy WIMci p. Adama Humnickiego starostę horodelskiego za komisarza ziemie naszej i powiatu żydaczewskiego na trybunał skarbowy radomski na lat dwie, któremu omnem dispositionem w ziemi naszej i powiecie żydaczewskim tudzież curam interesów na trybunale radomskim et in omnibus subselliis cum omnimoda facultate in necessitate publicznego interesu plenipotentiarium constituendi oddaliśmy. A po wyjściu dwóch lat, jeżeli będzie unanimis assensus IMciów braci, wolno i na drugie biennium approbować, in casu zaś zerwania sejmiku generału wyszyńskiego powinna cessare activitas tegoż IMci p. komisarza. Przeszłego zaś IMci p. Jana Siemińskiego podstolego lwowskiego komisarza ex optime gesta provincia na funkcyej komissarskiej ab omni impetitione uwalniamy i kwitujemy in forma quam plenissima opisawszy. Jeżeli zaś co ad complementum funkcyi swoich komisarskiej i poselskiej niedobrał pro currenti suo, to odsyłamy do sądów boni ordinis ad liquidationem, a WIMć p. komisarz teraźniejszy wyda assygnacyą. 4. Które sądy pod dyrekcyą JWIMci p. Cetnera wojewody smoleńskiego, lub innego na ten czas virgam directionis trzymającego w interesach ziemiańskich, przez uchwałę teraźniejszą aprobujemy i dajemy omnem potestatem cognoscendi et decidendi i obmyślania satysfakcyej z prowentów ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego. Do których sądów przydajemy WIMciów pp. Jana Siemińskiego podstolego lwowskiego, Jerzego Łączyńskiego chorążego żydaczewskiego, Marcina Wieniawskiego podczaszego przemyskiego, Krzysztofa Kruszelnickiego, Andrzeja Swirskiego chorążego dobrzyńskiego, Marka Drogomira cześnika chełmińskiego, Mikołaja Wieniawskiego starostę mogilnickiego, Tomasza Orzechowskiego podwojewodzego przemyskiego, Stanisława Poradowskiego cześnika rawskiego, Dominika Krąkowskiego pisarza grodzkiego kamienieckiego, Adama Grzyboskiego cześnika ciechanowskiego, Marcina Sobieszczańskiego, Alexandra Gorzkowskiego, Wojciecha Nielawickiego, Stanisława Krąkowskiego, Tomasza Hoynowskiego skarbnika żydaczowskiego, Jerzego Turzańskiego, Józefa Bętkowskiego, Michała Wrzeszcza, Jarosza Białoskurskiego chorążego czerniechowakiego, Józefa Izbińskiego cześnika smoleńskiego. Które sądy ex limitatione in duabus post Trium regum in anno proxime venturo 1726 reassumowane być powinny. 5. Do których desideria tak JW wojewody smoleńskiego jako et concivium, co się pokaże iusti et liquidi pro satisfactione odsyłamy. WIMci p. Marcina Wieniawskiego podczaszego przemyskiego, Krzysztofa Kruszelnickiego podczaszego żydaczewskiego, Marka Drogomira cześnika chełmińskiego z administrowanych podatków i w sądach boni ordinis wykalkulowanych i za assygnacyami ad assem wypłaconych teraz kwitujemy i tych IMciów pp. exaktorów przeszłych podatków ad assignationes w. komisarza ex dispositione ziemie kwitować plenissime pozwalamy. 6. Konflagraty propocyonalne i jałmużny ubogim zakonnikom sąd boni ordinis obmyśli tudzież et iniuriatis. IMci p. Pawła Oszowskiego do rotmistrzostwa prezydyalnego na przyszłym doszłym sejmiku post elapsum biennium do tej funkcyej upewniamy. 7. Ziemia przemyska za uniwersalną zgodą wszystkich IMciów concivium komisarzem na trybunał skarbowy radomski WIMci p. Antoniego z Kozarowa Borzęckiego sędziego ziemskiego przemyskiego, na lat dwie a data praesenti, obrała i temuż IMci wszelką dyspozycyą interesów ziemiańskich wydawania assygnacyi oddaje, upraszając i obligując, aby pro gloria wielkiego imienia swojego optime gesta probet na tej funkcyej. Po wyjściu zaś lat dwóch od teraźniejszego sejmiku in anno venturo 1727 fasces ma deponere tej funkcyej, jeżeliby za zgodą

IMciów braci nie był approbowany do kontynuacyej drugich dwóch lat nie pretendować, ani tak na radomski trybunał jechać, assygnacyi żadnych wydawać nie powiniem, praesenti sancito obstringitur. 8. A ponieważ IMcie obywatele pograniczni od Węgier in praedam prawie swywolnych ludzi zagranicznych expositi, omnimodam potrzebują przez ludzi prezydyalnych securitatem zdrowia i fortun swoich, tedy chcąc subvenire necessitati et desiderio IMciów mederi, rotmistrzostwo prezydyalne za generalną zgodą IMci p. Tobiaszowi Żurowskiemu konferujemy, obligując activitatem IMci, ażeby pro munere funkcyi swojej et exigentia granice et tranquillitatem publicam z jak najlepszą pilnował obserwą i zaszczycił od niebezpieczeństwa IMciów periclitantes, która to funkcya IMci dwuletnia ma się dopiero zaczynać a prima Maii w roku przyszłym tysiącznym siedmsetnym dwudziestym szóstym a kończyć się na takowyż dzień w roku tysiącznym siedmsetnym dwudziestym ósmym. Że zaś IMć p. Kopystyński podczaszy owrucki w aktualnej ad primam Maii anni millesimi septingentesimi vigesimi sexti rotmistrzostwa funkcyej zostający, tak zasług jako powtórnej dania na lat dwie kończące się na pachołków barwy słuszną ma i wnosi pretensyą, tedy adhaerendo iustitiae, powinna IMci ante expirationem funkcyej obmyślona i uczyniona być deservitae mercedis satysfakcya na sądach boni ordinis, po wyściu zaś dwóch lat szarzy IMci p. Tobiasza Żurowskiego rotmistrzowskiej innego per pluralitatem votorum obierać będzie należało. 9. In casu zaś niedojścia elekcyi IMci p. rotmistrza prezydyalnego, dyspozycya ludzi prezydyalnych należeć będzie do JWIMci p. kasztelana, WW. podkomorzego i urzędników ziemie przemyskiej. 10. Rekompenzę IMciom pp. posłom na sejm przyszły warszawski, jako to WW IMciom pp. Antoniemu z Kozarowa Borzęckiemu sędziemu ziemskiemu przemyskiemu i Janowi z Bużezina Mniszkowi podstolemu żydaczowskiemu et merito innym pretendentibus na sądach boni ordinis, obmyśleć deklarujemy. 11. Na które sądy desideria konflagrat tudzież miast i inne odsyłamy. Do tychże sądów ad gremium dawno obranych IMciów delegujemy insuper i upraszamy JWIMciów pp. Sebastyana Charczewskiego kasztelana słońskiego, WWIMciów pp. Franciszka Charczewskiego podczaszego sanockiego, Józefa Lipskiego skarbnika bełzkiego, Józefa Borzęckiego skarbnika żydaczewskiego, Adama Karwowskiego pisarza grodzkiego przemyskiego, Jana Zapłatyńskiego stolnika dobrzyńskiego, Swirskiego chorążyca dobrzyńskiego, Kopystyńskiego podczaszego owruckiego, Antoniego Żurowskiego łowczego bracławskiego, Wacława Humnickiego, Michała Stawskiego stolnika bracławskiego, Adama Humnickiego starostę horodelskiego, Marcina Wieniawskiego podczaszego przemyskiego, Krzysztofa Kruszelnickiego podczaszego żydaczewskiego, którzy to IMcie pp. delegaci komissarze, unius vel plurium absentia non obstante, dummodo sex adsint, zjechać się mają do Przemyśla pro die decima quinta Octobris anni praesentis i tam usitata praxi, sub praesidentia JWIMci p. Hieronima Orzechowskiego kasztelana przemyskiego circa auctoritatem sądów ziemskich, też sądy boni ordinis z limity die decima quinta Octobris przypadające reassumować będą et munia eorundem exequentur iuxta exigentiam interesów ziemiańskich in ordine do porządku dobrego. 12. Ziemia sanocka stosując się ad mentem całego generału województwa ruskiego, ponieważ felici eventu za zgodnemi głosami generał cały województwa ruskiego obrał sobie IMciów pp. komisarzów, particulariter ziemia sanocka WIMci p. Jana Gumowskiego chorążego sanockiego, zaczem temuż WIMci p. Janowi Gumowskiemu chorążemu sanockiemu praesenti na lat dwie na trybunał radomski obranemu komisarzowi naszemu iuxta solitam praxim et usum funkcyej komisarskiej dyspozycyą oddajemy. Który to IMć p. komisarz praesentibus obrany najpierwej z podatku czopowego u miast i miasteczek zatrzymanego powinien obmyśleć zapłatę IMci p. Poradowskiemu sumy dekretami radomskiemi przysądzonej, salvis quietationibus ad mentem eorundem decretorum reservatis. 13. A ponieważ zaszła deklaracya generału całego, że nie wprzód nowych IMciów pp. komisarzów obierać, aż dawnych de bene gesta functione kwi-

tować będziemy (ci zaś co nie zechcą rationem oddać funkcyi swojej nil quidquam derogabunt sancito praesentis laudi, ale in onere aż ad praestandam calculationem non praeiudicando elekcyi innych zostawać będą), zaczem jako omnis gratitudo et recognitio każdemu muneri suo zadość czyniącemu być powinna, tak mając in recognitione osobliwsze zasługi in rem et emolumentum non cum postremo dispendio fortuny ziemi naszej sanockiej świadczone Piotra Stadnickiego kasztelana pro tunc sandeckiego komisarza przeszłego naszego nie tylko grata concivium w sercach manet et manebit obligatio, ale też i funkcyej jego komissarskiej, uti ex optime gesta functione teraźniejszem laudum generału naszego, kwitujemy i anteriora lauda, którekolwiek ex ratione commissariatus in rem tegoż IMci p. kasztelana sandeckiego stanęły approbujemy. 14. Przytem za zgodnem tejże ziemi sanockiej konsenzem, stosując się ad anterius laudum sejmiku wiszeńskiego anni millesimi septingentesimi vigesimi secundi i referując zię do górniejszych ziem generału naszego upraszamy sobie i do dawnych anteriori laudo specyfikowanych, praesentibus approbowanych, przydajemy tych WWIMciów pp. komisarzów do słuchania rachunków i wszelkich exakcyi, do likwidowania długów i rekompenzy donatyw bene meritorum jako też do innych okkurencyi quocumque titulo dyspozycyi ziemiańskiej tykających się wysadzonych, tj JWWWIMciów pp. Hieronima Orzechowskiego kasztelana przemyskiego, Jana Humnickiego podsędka ziemskiego przemyskiego, Michała Urbańskiego podczaszego żydaczewskiego, Irzego Rylskiego podczaszego gostyńskiego, Józefa Stadnickiego miecznika sanockiego, Jana Bala sędzica sanockiego, Michała Bala stolnika ciechanowskiego, Józefa Lipskiego skarbnika bełzkiego, Marcellego Dedyńskiego miecznika lwowskiego, Mikołaja Konarskiego, Irzego Bukowskiego łowczego sanockiego, Ludwika Urbańskiego skarbnika wieluńskiego, Ignacego Urbańskiego cześnika zakroczymskiego, Krzysztofa Rylskiego komornika granicznego sanockiego, Karola Krasowskiego, Stanisława Humnickiego cześnika sochaczewskiego, Antoniego Humnickiego, Antoniego Hoynackiego skarbnika dobrzyńskiego, Kazimierza Fredra, Konstantego Humnickiego, Adama Bronikowskiego, Szymona Żurowskiego, Franciszka Giebułtowskiego, Alexandra Błońskiego, Alexandra Stana stolnikowicza sanockiego, Zygmunta Jaruntowskiego kasztelanica sanockiego, Franciszka Kobielskiego, Jana Dzwonowskiego, Michała Gawina Niesiołowskiego. Którzy to IMcie pp. komisarze, unius absentia vel plurium non obstante, dummodo sex numero adsint, pro feria sexta post festum sancti Martini pontificis in anno praesenti 1725 zjechawszy się do Sanoka, tam in praesidentia najpierwszego urzędnika ziemi naszej sanockiej tj. JWIMci p. Józefa Grabińskiego kasztelana sanockiego, lub WIMci p. Antoniego z Hoczwie na Baligrodzie Bala podkomorzego, albo też WIMci p. Jana Gumowskiego chorążego i komisarza na trybunał radomski sanockich, ad supra et infra scripta agenda zasiadszy, anterius laudum anni millesimi septingentesimi vigesimi secundi exequentur. IMciów pp. exaktorów, którzy sufficientem do tych czas calculum nie uczynili de gesta functione rachunków wysłuchają długi, rekompensy i wszelkie donatywy, quocumque titulo per anteriora lauda generału naszego wiszeńskiego naznaczone, praecipue JWIMci p. Hieronima Orzechowskiego kasztelana przemyskiego za funkcyą jego poselską w sumie anteriori laudo przyznaczonej ukontentują, wylikwidują et in compendium zbiorą. 15. Stosując się zaś ad usum antiquum, uznając curam et sollicitudinem in peragendis na funkcyej swojej deputackiej, non cum postrema iactura fortunae, in rem et honorem ziemie naszej sanockiej świadczone, WIMci p. Antoniego Bala ad praesens podkomorzego sanockiego za funkcyą deputacką sumę sześć tysięcy zł. p. naznaczamy. Która to suma, czyli to z retentów, czyli to z podatków innych i najpierwszych ziemie naszych dochodów wypłacona być ma. Podobnym sposobem WWIMciom pp. posłom przeszłym, tj. WIMci p. Janowi Gumowskiemu chorążemu i komisarzowi sanockiemu, IMci p. Kazimierzowi Bukowskiemu sędziemu ziemskiemu sanockiemu za funkcyą poselską summa iuxta antiquam praxim et usum innych ziemie sa-

nockiej posłów wypłacona sine protellatione być powinna. **16.** Przytem respiciendo particulariter na tak wielką stratę przez ogień IMci p. Michała Bala stolnika ciechanowskiego IMci p. Ignacego Urbańskiego cześnika zakroczymskiego, których cała prawie fortuna in favillam redacta, tudzież mając wzgląd na konflagraty sukcessorów niegdy IMci p. Stefana Giebułtowskiego podczaszego nowogrodzkiego, Jana Krasowskiego, Antoniego Odrzywolskiego, Wacława Humnickiego, Anny Błońskiej skarbnikowej sanockiej, Jadwigi Łowieckiej cześnikowej bielskiej, Anny Malickiej łowczynej bracławskiej, Alexandra Błońskiego, Michała Gawina Niesiołowskiego, Alexandra Jaworskiego, tym tedy i innym IMciom anterioribus laudis specyfikowanym tamże IMcie pp. komisarze suffragari i ad proportionem strat kontentować ich mają. **17.** IMci p. Maksymilianowi Cieszanowskiemu rotmistrzowi prezydyalnemu naszemu salarium według uchwały naszej z podatku czopowego IMć p. komisarz praesentibus obrany za assygnacyą swoją wypłacać ma salva calculatione z tymże IMcią p. rotmistrzem, według asygnacyi od JWIMci p. Grabińskiego kasztelana sanockiego jemu danych, jako też ludziom siedmiu do komputu per anterius laudum naznaczonym na zapłatę do tegoż podatku czopowego assygnacyą wydać ma. **18.** Podatek czopowego lubo anteriori laudo IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu skarbnikowi wieluńskiemu do exakcyej był naznaczony, jednak praesenti laudo na rok jeden, zaczynający się in anno 1725 w administracyą IMci p. Ignacemu Urbańskiemu cześnikowi zakroczymskiemu oddajemy. Który to podatek za assygnacyą teraźniejszego IMci p. komisarza naszego wypłacać ma. A po wytrzymaniu roku tego na drugi rok IMci p. Ludwikowi Urbańskiemu skarbnikowi wieluńskiemu, który similiter za asygnacyami IMci p. komisarza wypłacać będzie konferujemy. Zatrzymanych zaś podatków czopowego, ponieważ nie tylko od administracyi IMci p. Stefana Skiwskiego łowczego sanockiego ale et in anterius po miastach i miasteczkach są retenta, zaczem też miasta i miasteczka pro termino supra scripto zjechania do Sanoka, za uniwersałem WIMci p. podkomorzego sanockiego lub JWIMci p. kasztelana sanockiego stawić się przed IMciami pp. komisarzami powinni będą i quam plenissime rachunki uczynić et assignationibus tak JWIMci p. kasztelana sanockiego, jako i teraźniejszego WIMci p. komisarza naszego rzetelne wypłacenie sum probować obstringuntur, sub rigore legibus regni descripto. **19.** A ponieważ na rekwizycyą całej ziemie sanockiej księgi podkomorskie w zamku baligrodzkim u WIMci p. Ignacego Bala starosty taborowskiego będące dotąd nie są oddane, których zawsze ziemianie aditum potrzebują, więc stosując się do anteriora lauda obstringimus WIMci p. starostę taborowskiego, ażeby teraźniejszemu WIMci p. Antoniemu Balowi podkomorzemu sanockiemu ad liberam dispositionem, w przytomności IMciów pp. komisarzów anterioribus laudis do tego delegowanych praesentibus approbowanych, lubo jednego z IMciów oddał. Te zaś księgi i inne ex archivo ziemstwa sanockiego, jakoteż gdziekolwiek znajdują się in praesentia IMci p. sędziego ziemskiego sanockiego, lub jego delegata i w zwyż pomienionemu laudum wyrażonych IMciów pp. komisarzów lub komisarza, odebrane przez tegoż IMci p. podkomorzego sanockiego insimul zebrane, propter maiorem commoditatem ziemianów aditum potrzebujących, w skarbcu zamku sanockiego lokowane być mają. Których IMciów obligujemy, aby na determinowany czas od WIMci p. podkomorzego sanockiego zjechali się. Za konserwacyę zaś ksiąg podkomorskich w zamku baligrodzkim znajdujących się rekompenzę IMci p. Ignacemu Balowi staroście taborowskiemu ciż IMcie pp. komisarze na sądach boni ordinis obmyśleć powinni będą. **20.** Przy tem referując się ad anterius laudum, ponieważ IMć p. Stanisław Humnicki cześnik sochaczewski podatek szelężnego nie wybierał, więc uprosiliśmy tego IMci p. cześnika sochaczewskiego, ażeby wzwyż wyrażony podatek szelężnego iuxta praescriptum anterioris laudi prima Octobris anni millesimi septingentesimi vigesimi quinti zaczynający się wybierał. Który to podatek we czterech niedzielach wybrawszy za asygnacyami teraźniejszego IMci p. komisarza wypłacać powinien będzie. Po

expiracyi zaś tej IMci p. Stanisława Humnickiego exakcyej na przyszły rok IMci p. Karolowi Krosowskiemu miecznikowi żydaczowskiemu tegoż podatku exakcyą na rok jeden deklarujemy, którego itidem currentia similiter poczynać się będzie a prima Octobris anno millesimo septingentesimo vigesimo sexto. Pretensye także sukcessorów ś. p. JWIMci p. Adama Jaruntowskiego kasztelana sanockiego za poselstwo na walną radę warszawską, tudzież IMci p. Jana Skiwskiego i innych anterioribus laudis wspomniane, do wzwyż wyrażonych IMciów pp. komisarzów, aby IMciów pp. exaktorów anterioribus laudis wspomnionych do uczynienia rachunków w exakcyi ich sub rigore legibus regni descripto anteriori laudo anni millesimi septingentesimi vigesimi secundi apposito pociągnęli, jako też i do wypłacenia retentów, które się z kalkulacyi pokażą, sub rigore eodem necessitowali. **21.** Podatek zaś czopowego in futurum ciż IMcie pp. komisarze in supra scripto termino cum quam maximo emolumento ziemi, nie mając żadnego względu na wszelkie protekcye ułożyć mają, w czem fide honore et conscientia IMciów obstringimus. Datum w Wiszni in loco consultationum consveto die undecima mensis Septembris anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto. Hieronim z Orzechowiec na Krzywczy Okszyc Orzechowski kasztelan przemyski dyrektor na ten czas koła rycerskiego prześwietnego generału ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 461 p. 1369—1377; Castr. Sanoc. Rel. 222 p. 2699—2716; Castr. Prem. Rel. 526 p. 1213—1222; Fasc. Cop. Castr. Leop. 31 p. 797—806; Fasc. Cop. Castr. San. 97 p. 449—447.

276.

Przemyśl, 23. października 1725.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in reassumptione iudiciorum commissorialium a die decima quinta Octobris ob legalitates nonnulorum mfcorum. commissariorum et officialium terrestrium in diem hodiernam reclamatorum, feria tertia post festum S. Lucae evangelistae proxima anno Domini 1725. **2.** Iudicium adhaerendo laudo conventus particularis visnensis palatinatus Russiae in crastino comitiolorum electionis mfcorum. deputatorum iudicum ad inclitum tribunal regni lublinense per incolas palatinatus eiusdem sancitum anno praesenti 1725 die... quo mediante hoc idem conventus visnensis, providendo comitiolorum suorum omnimodae tranquillitati, ob desideria nonnullorum mfcorum, generosorum et nobilium incolarum terrae premisliensis comitiolorum interruptionibus, obviandoque felicibus eorum successibus et eventibus, eosdem mfcos. gsos. et nobiles incolas cum desideriis eorum, qua largitionibus ac aliis mente eiusdem laudi expressis praetensionibus concurrente, ad iudicium praesens pro satisfactionibus ex interesse unibscuiusque praetendentis pro satisfaccione remiserat. Quapropter iudicium praesens commissoriale et terrestre premisliense eosdem mfcos. gsos. ac nobiles incolas taliter ut infra contentari fecit et per declarationem publicam iudicii sui contentando hanc suam declarationem in prothocollum iudiciorum eorundem connotari demandavit de tenore sequenti. **3.** Puncta dispositionis summarum terrae premisliensis contributionis ducillaris ex annis binis, id est millesimi septingentesimi vigesimi tertii ad annum 1724, et millesimi septingentesimi vigesimi quarti ad annum 1725 a die prima Augusti uniuscuiusque anni ad ultimam Julii anni praesentis per iudicia boni ordinis feria tertia post festum S. Lucae evangelistae proxima anno domini 1725 constituta et iudicialiter disposita summaeque assignatae primo gso. Stanislao Kopystyński rotmagistro praesidario pro annis binis summam octo millium flor. pol. restantem pro stipendio assignato, cum hac adiecta

iudiciali declaratione. Quod cum is idem gsus. rotmagister praesidalis inservientibus vulgo smolakom tegmenta alias barwy de proprio peculio confecerit, prout eosdem decenter tectos et adornatos suo coram iudicio praesentavit, mfcus. terrae commissarius ex stipendio futuri generosi rotmagistri in comitiolis (hocque idem ornamentum pro binis annis servire de praxi debeat) suprascriptis electi, summam moderamine iudicii adinventam trecentorum quinquaginta florenorum pol. compensare et bonificare eidemque gso. rotmagistro detruncare et defalcare teneatur. Secundo, mfco. Antonio Borzemski iudici et commissario terrae premisliensis pro functione legati ad comitia generalia regni varsoviensia summam sex millium flor. pol. Tertio, mfco. Joanni Mniszek subdapifero zydaczoviensi pro functione legati ad comitia generalia varsaviensia summam sex millium fl. p. Quarto, illustri et mfco. Hieronimo Orzechowski castellano premisliensi pro laboribus et fatigationibus circa praesidentiam iudiciorum praesentium expensisque erogatis summam trium millium flor. pol. Quinto, illustri et mfco. Sebastiano Charczewski castellano slonscensi pro legationibus ad palatinatus sandomiriensem et Volhyniae tum pro residentia ad latus olim illustris et mfci. mareschalci confederationis tarnogrodensis summam sex millium flor. pol. Sexto, mfco. Francisco Orzechowski iudici et vicecapitaneo castrensi premisliensi pro tentione postae ex calculatione ex anterioribus laudis restantem summam duorum millium florenum pol. Septimo, mfco. Antonio Zurowski venatori braclaviensi pro commissoriatu ad educendas legiones exercitus moscovitici summam mille quingentorum florenum polonicalium. Octavo mfco. Joanni Humnicki subiudici terrae premisliensis bonificando impossibilis exaccionis quatuor fumorum in suburbio pruchnicensi laudo conventus visnensis libertatorum, in exolutionem assignationis gso. Tarnawiecki capitaneo artilleriae regni summam ducentorum flor. pol. Nono gso. Joanni Zurowski pincernae sochaczouiensi pro functione consiliarii in confaederatione tarnogrodensi et residentia circa illustrem ac mfcum. mareschalcum confaederationis eiusdem, tum pro legatione ad illustres et mfcos. duces regni summam trium millium flor. pol. Decimo, mfco. Puławski pocillatori Podlachiae pro functione secretariali summam trium millium fl. pol. Undecimo, pro reparatione maeniorum et tecti cancellariae terrestris premisliensis summam mille flor. pol. gso. Turzański capitaneo hadziacensi pro conflagratione summam trium millium flor. pol. Decimo tertio, mfco. Stawski dapifero braclaviensi pro conflagratione summam duorum millum florenorum pol. Decimo quarto, Gorzycki tribuno ostrzeszoviensi pro conflagratione summam sexcentorum flor. pol. Decimo quinto, gso. Malczewski pro conflagratione summam quadringentorum florenum pol. Decimo sexto, gso. Iurkoski pro conflagratione summam ducentorum flor. pol. Decimo septimo, gso. Krzeczkowski summam trecentorum flor. pol. Decimo octavo, gso. Orzechowski vicepalatino premisliensi summam mille flor. pol. Decimo nono, gso Ioanni Zurowski summam mille flor. pol. Vigesimo, gso. Popiel Łastowczak pro conflagratione summam ducentorum flor. pol. Vigesimo primo, mfco. Antonio Rytarowski in vim laboris circa connotaciones decretorum summam mille flor. pol. Vigesimo secundo, gso. Kulczycki subdelegato castrensi premisliensi pro expeditis executionibus ąd varia oppida contributionem solvere renitentia summam centum flor. pol. iudicium commissoriale et terrestre assignavit. Hieronim z Orzechowicz Orzechowski kasztelan przemyski marszałek sądów boni ordinis ziemi przemyskiej. 4. Deklaracya sądu komisarskiego boni ordinis oraz i ziemskiego. Ponieważ wielkie są remanenta z podatków u IchMciów pp. administratorów podatku czopowego, szelężnego i inszych, a ziemia ma tak znaczne długi, więc obligujemy IMci p. Antoniego Borzęckiego sędziego ziemi przemyskiej jako komisarza ziemi naszej, ażeby do wszystkich IchMciów retentorów, jakowe u IMciów znajdować się będą retenta wydawał assygnacye.

Prot. decr ter. fisc. terrae Premisl. 385 p. 385—387.

277.

Wisnia, 9. września 1726.

Laudum sejmiku deputackiego wiszeńskiego.

1. My rady dygnitarze, urzędnicy, senatorowie i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskich, przemyskiej i sanockiej i powiatu żydaczowskiego do Wisni ad locum consultationum na sejmik generał electionis iudicum do prześwietnego trybunału koronnego deputatorum dnia dzisiejszego ex lege zgromadzeni, sub authoritate dignissima JWIMci p. Mikołaja Sołtyka kasztelana przemyskiego, grojeckiego etc. starosty, po zgodnem za dyrektora congressus huiusce obraniu WIMci p. Marcelego na Dydni Dydyńskiego miecznika ziemi lwowskiej unanimi consensu et voce na pomieniony prześwietny trybunał koronny e medio nostri województwa naszego ruskiego uprosiliśmy et quidem z ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego JWIMci p. Michała Rzewuskiego starostę wiszeńskiego pułkownika Jkr. Mci w wojsku koronnem, z ziemi przemyskiej JWIMci p. Józefa Rosnowskiego stolnika sanockiego, a z ziemi sanockiej JWIMci p. Kazimierza Bukowskiego sędziego ziemskiego sanockiego i tymże IMciom deputacką funkcyę commitimus[a]. 2. Instrumentum takowej elekcyi naszej ręką pomienionego WIMci p. marszałka koła naszego rycerskiego podpisane, każdemu z WIMciów obranych sędziów deputatów naszych dla większej wiary i pewności wydać zleciliśmy. Działo się w Wisni na miejscu zwyczajnem obrad naszych w poniedziałek najpierwszy po św. Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, tj. dnia dziewiątego miesiąca września roku pańskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego szóstego. Marcelli na Dydni Dydyński miecznik ziemi lwowskiej marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 461 p. 1631—1632; *Castr. Prem. Rel. 529. p. 1345—1346*; *Fasc. Cop. C. Prem. 91 p. 2873.*

278.

Wisnia, 10. września 1726.

Laudum sejmiku wiszeńskiego gospodarskiego.

1. My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i wszystkie rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskich, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego do Wiszni ad locum consultationum na sejmik nazajutrz po szczęśliwie zakończonej e medio nostri JWIMciów pp. do prześwietnego trybunału koronnego sędziów deputątów elekcyi, sub authoritate JWIMci Mikołaja Sołtyka, kasztelana przemyskiego grojeckiego etc. starosty atque directione WIMci p. Marcellego na Dedni Dedyńskiego, miecznika ziemi lwowskiej, zgromadzeni, dla konserwacyi należytej w województwie naszem i ziemiach onegoż przyzwoitego porządku, za zgodą universorum takowe między sobą postanowiliśmy sancita. 2. A naprzód w ziemi lwowskiej podatek tak czopowego jak i szelężnego kurrencyi tegorocznej anni millesimi septingentesimi vigesimi sexti przez sądy boni ordinis ziemie lwowskiej, in virtute laudi sejmiku przeszłego uchwalony i w administracyi WIMciów pp. Franciszka Zawadzkiego łowczego kijowskiego i Tomasza Orzechowskiego podwojewodzego lwowskiego oddany, reassu-

---

a) F. commitendo.

mujemy usque ad determinationem tychże podatków tj. ad diem secundam mensis Aprilis anni futuri millesimi septingentesimi vigesimi septimi. A oraz pomienionych WIMciów pp. administratorów upraszamy et fraterno affectu obligujemy, aby pomieniony podatek quanto exactius tak z miasta Lwowa jako i miasteczek wszystkich, okrom szczególnie czopowego, na pomienionych sądach boni ordinis libertowanych administrowali i oneż exekwowali. 3. Miasto Lwów nemine excepto podatki też quanto realius wymierzając, wódki tak przywoźne jako i tam kurzone przy skarbowych dozorcach sub confiscatione trunków importować powinno. 4 Ponieważ zaś sądy boni ordinis abrogantur, więc sprawy cum renitentibus et retentoribus tychże podatków do grodu lwowskiego odsyłamy, upraszając WIMciów pp. sędziów grodzkich lwowskich, aby tak pomienionych renitentów jako i w mieście i po przedmieściach lwowskich arendarzów, protekcyi cum detrimento skarbu ziemiańskiego szukających, a w domach na szkodę tegoż skarbu praetextuoso titulo szynkujących quam rigorisimis poenis karali, in casu niestawienia się do sądu adminiculum sekwestracyi domów tychże arendarskich tak chrześciańskich jako i żydowskich tudzież i osób ich kaptywacyi przydali et in quantum by ta sequestracya i pomienionych arendarzów kaptywacya sub favore praetextuosae protectionis pro aliquo violento actu censeretur, a stamtąd jakimkolwiek i czyimkolwiek prawnym procesem WIMcie pp. administratorowie tak teraźniejsi jako i przyśli mieliby być impetiti et inquietati, tedy ziemia IMciów pomienionych evincere deklaruje. Z tych zaś wyżej wyrażonych podatków WIMć p. łowczy kijowski z podatku administracyi swojej szelężnej dwa tysiące zł. p. a WIMć p. podwojewodzy lwowski z administracyi swojej podatku czopowego tysiąc zł. p. ad quietationem WIMci p. Siemińskiego podstolego i sędziego grodzkiego lwowskiego oddać i wyliczyć powinni będą. 5. Jako wszystkie actus przeszłe sądów boni ordinis lwowskich praesenti laudo integre approbantur tak i podatek czopowego lwowskiego a die secunda mensis Aprilis w roku da Pan Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym dwudziestym siódmym na rok jeden WIMci p. Andrzejowi Swirskiemu chorążemu lwowskiemu[a] płaciło, uniwersali teraźniejszego kongresu naszego podług deklaracyi pomienych sądów eo nomine publikacyej w administracyą cedere powinien. 6. A podatek szelężnego lwowskiego a die secunda Aprilis następującego roku tysiącznego siedmsetnego dwudziestego siódmego zaczynający się, tak w mieście Lwowie jako i po miasteczkach ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na tym uchwaliwszy sejmiku i w administracyą realną roczną WIMci p. Mikołajowi Wieniawskiemu staroście mogilnickiemu destynowawszy, na restauracyą fortyfikacyi miasta Lwowa dysponowaliśmy. Z których expens fortificationis praefatae, in quatum by co zostać miało percepty pomienionego szelężnego, to wszystko na inne wydatki publicze in antecessum już uchwalone ad dispositionem WIMci p. komisarza ziemi lwowskiej obrócić się ma. Którego to IMci p. komisarza singularius upraszamy, aby wszystkie uchwalone na dawnych sejmikach podatki z ziemi lwowskiej na exolucyą assygnacyi dawniejszych IMciów pp. komisarzów różnym IMciom braci naszej ex mente atque declaratione publica in vim deservitae mercedis wydanych a niewypłaconych i oschłych i na realną takichże assygnacyi ratatim uspokojenie obracał. WIMci p. Mateuszowi Iliakowi cześnikowi trębowelskiemu, aby tenże WIMć p. komisarz ziemie lwowskiej sumy półtora tysiąca zł. p. za sęstwo skarbowe lwowskie publica declaratione assygnowanej a dotąd oschłej zapłatę i po tak długiej expektatywie satysfakcyą z jako najpunktualniejszej kurrencyi podatków pro munere suo commissoriali obmyślił, nietylko pro iustitia lecz et ex compassione praesentibus IMci p. cześnika affektami naszymi singularius obligujemy i upraszamy. 7. A ponieważ WIMć p. Jerzy Łączyński chorąży żydaczewski z administracyi podatku czwartego

a) F. P. Dobrzyńskiemu.

grosza ziemi lwowskiej in anno millesimo septingentesimo decimo sexto uchwalonego sufficienter tejże ziemi lwowskiej uczynił calculationem, jako o tem dekreta fiskalne et boni ordinis tejże ziemi sądów obszerniej testantur, tak teża[a] ex restanti summa za dyspozycyami WIMć pp. komisarzów pomienionej ziemi totaliter wypłacił się, przeto circa gratam recognitationem optime gestae functionis przerzeczonego WIMci p. Łączyńskiego chorążego żydaczewskiego z wyżej wyrażonej administracyi tegoż podatku groszowego ziemi lwowskiej una cum successoribus IMci authoritate praesentis laudi kwitujemy et a quavis impetitione perpetuo liberum et immunem pronunćciamus. 8. WIMci p. Łychowskiemu pułkownikowi w wojsku koronnem JWIMci p. podstolego wielkiego księstwa litewskiego dwa tysiąca zł. p., IMci p. Cetysowi dwa tysiące zł. p., IMci p. Rybczewskiemu pięć set zł. p., IMci p. Józefowi Pełkowskiemu dwa tysiące zł. p., IMci p. Krajewskiemu tysiąc zł. p. z kurrencyi podatków tejże ziemi lwowskiej naznaczamy i aby solutionem tych sum WIMć p. komisarz ziemi lwowskiej obmyślał upraszamy. 9. W ziemi przemyskiej sądy boni ordinis według limitacyi ostatniej [1]) na dzień dwudziesty czwarty Septembris w roku teraźniejszym ut reassumantur postanawiamy. 10. A ponieważ na sądach przeszłorocznych non attento laudo sejmiku tutecznego wiszeńskiego potioritatis largicyi nie jest obserwowana, z wielką różnych IMciów krzywdą, reducendo tedy ad statum antiquum ten interes, unanimiter upraszamy WIMciów pp. sędziów pomienionych, aby po wysłuchaniu kalkulacyi miast ziemi przemyskiej, e medio sui kilka IMciów na ułożenie potioritatis, nikomu nie faworyzując takowych largicyi, secundum datam et annum a WIMć p. komisarz na też largicye iuxta potioritatem ułożone do podatków ziemskich pro satisfactione assygnacye wydawać będzie. 11. Interes IMciów pp. Zapłatyńskiego stolnika dobrzyńskiego, Urbańskiego cześnika zakroczymskiego pogorzelców i IMci p. Terleckiego do przyszłego da Bóg sejmiku odkładamy. 12. WIMć p. Adam Humnicki starosta horodelski, ponieważ z administracyi swojej podwójnego szelężnego ziemi przemyskiej anni 1720 ipsius iudicialiter ex documentis należyty pokazał rachunek, tak dalece, że pomienionego podatku żadnego przy IMci nie zostało remanentu, stosując się przeto ad aequitatem, wyż rzeczonego WIMci p. starostę horodelskiego i sukcessorów onegoż z tej administracyi forma plenissima kwitujemy i wolnym deklarujemy. 13. WIMci p. Michała Wrzeszcza łowczego czerniechowskiego assygnacyą dawną a dotąd oschłą i niewypłaconą ad satisfactionem indilatam WIMci p. komisarzowi ziemi przemyskiej rekomendujemy. 14. Ziemi sanocka dawniejsze uchwały publiczne i dyspozycye WIMciów pp. komisarzów swoich in ordine executionis uczynione in toto approbowawszy ad satisfactionem IMciów praetendentium antiquioribus laudis expressorum, przez pomienionych IMciów pp. komisarzów assygnacyami wydanemi accomodatam, podatków czopowego i szelężnego kurrencyę na dalsze trzy lata praesenti laudo postanawia i proroguje. 15. Jeżeliby zaś aliquo fato sejmik generału wiszeńskiego w następującym roku 1727 nie doszedł, obranie IMciów pp. administratorów na trzy lata przyszłe do podatku czopowego po WIMci p. Ludwiku Urbańskim skarbniku wieluńskim, do szelężnego zaś po WIMci p. Karolu Krassowskim mieczniku żydaczewskim ad arbitrium et placitum sądów boni ordinis ziemi swojej sanockiej in toto praecustodit et reservat. Eo etiam praecauto, aby IMci p. rotmistrza tejże ziemi prezydyalnego laudis anterioribus naznaczona pensya z podatku czo-

---

a) F. P. także iż.

[1]) Na reassumcyi tej zapadła uchwala odszkodowenia marszałka konfederacyi ruskiej Mikołaja Rosnowskiego chorążego przemysklego za funkcyę marszałkowską w czasie konfederacyi odbytą, Rosnowski nietylko na marszałkostwo ale na poselstwa z niem połączone do Warszawy i Lubomli przez 18 tygodni spełniane, dalej na podróże do Łęcznej i Rawy i do innych miejsc wydał z własnej kieszeni do 40.000 zł. p., pomimo to jednak uchwała sejmiku nie została wykonaną a późniejsze sejmiki odkładały załatwienie tej sprawy na dalsze sejmiki a po śmierci marszałka rodzina wreście założyła manifest, z powodu tej opieszałości sejmików, przeciwko szlachcie i dygnitarzom przemyskim w r. 1750. Ob. Castr. Prem. Rel. 583 p. 130—132.

powego ante omnia punktualnie zawsze dochodziła. 16. Które to laudum i zgodnie postawiona całego województwa ruskiego ziemi lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczowskiego na teraźniejszym sejmiku generale naszym uchwała, żeby każdemu bez wszelkiej wątpliwości wiadoma była, uprosiliśmy WIMci p. Marcellego na Dedni Dedyńskiego miecznika ziemie lwowskiej unanimi consensu w kole naszem rycerskiem obranego marszałka naszego, jakoby ten instrument własną nomine publico podpisany po wszystkich grodach generału województwa naszego ruskiego ad acta castrensia do wpisania podał. Działo się w Wiszni dnia dziesiątego miesiące września roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego szóstego. Marcelli na Dedni Dydyński miecznik ziemie lwowskiej marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Leop. Rel. 461 p. 1626—1631 i powtórnie ibidem p. 1707—1714; *Castr. Prem. Rel. 529 p. 1338—1343*; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 91 p. 2881—2885*; *Rękp. bibl. Ossol. 526 p. 352.*

279.

Wisnia, 10. września 1726.

Protestacya sejmiku wiszeńskiego z powodu elekcyi kurlandzkiej.

1. My rady, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województwa ruskiego ziem lwowskiej, przemyskiej, sanockiej i powiatu żydaczewskiego w Wiszni ad locum comultationum na sejmik generał nazajutrz po szczęśliwie zakonkludowanej e medio nostri JWIMciów pp. do prześwietnego trybunału koronnego sędziów deputatów elekcyi, sub authoritate dignissima JWIMci p. Sołtyka kasztelana przemyskiego grojeckiego etc. starosty atque directione WIMci p. Marcellego na Dydni Dydyńskiego miecznika ziemi lwowskiej zgromadzeni, mając ex publica fama wiadomości, jako w księstwie kurlandzkiem, stante vita superstitis onegoż ducis, w niedawnym czasie nowa jakaś inpracticato exemplo zjawiła się elekcya, cum praeiudicio et laesione summa iurium ad hanc provinciam całej rzptej privilegiatorum, obviando wszelkim wcześnie stąd in publicum szkodliwym konsekwencyom, conformiter z innemi wszystkiemi utriusque gentis całej rzptej województwami, ziemiami i powiatami, zaraz a prima notitia contra omnes actus pomienionej elekcyi kurlandzkiej de nullitate et invalididate omnium na niej przez kogożkolwiek attentatorum i przeciwko wszelkim osobom cuiuscunque status atque dignitatis, do tejże niesłusznej elekcyi kurlandzkiej titulo atque modo quocunque interesowanym i dotąd interesującym się, quam solennissime manifestamur et protestamur. Gotowi będąc et amorboni publici obowiązani, coniuncta z innemi województwy ziemiami i powiatami obojga narodów manu, omni studio, conatu et mediis quibusvis, tam gdzie będzie należało hanc iniuriam rzptej vindicare, i na tych, którzykolwiek do przerzeczonej elekcyi kurlandzkiej adinventione quavis przymięszali się, u całej rzptej na sejm następujący zgromadzonej sądu requirere. 2. Dla czego tę naszą manifestacyą i protestacyą unanimiter uczynioną aby WIMć p. marszałek koła naszego ręką własną podpisawszy ad acta quaevis publica rozesłał i tak Jkr. Mci panu naszemu miłościwemu, jako też JO księciu IMci arcybiskupowi gnieznieńskiemu, prymasowi n. w. m. p. przez WWIMciów pp. posłów naszych utrobique z tego sejmiku consulto uproszonych ex vi funkcyej swojej dyrektorskiej komunikował, obligujemy. Działo się w Wiszni na miejscu zwyczajnem obrad naszych we wtorek najbliższy po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi tj. dnia dziesiątego miesiąca września roku pańskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego szóstego. Marcelli na Dydni Dydyński miecznik ziemi lwowskiej, marszałek koła rycerskiego generału województwa ruskiego.

Castr. Prem. Rel. 529 p. 1343—1345; *Fasc. Cop. Castr. Prem. 91 p. 2877—2878*; *Fasc. Cop. C. Leop. 30 Nr. 485.*

280.

Przemyśl, 24. września 1726.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in reassumptione iudiciorum comissorialium boni ordinis terrae premisliensis vigore limitationis eorundem atque laudi conventus particularis visnensis, die decima nona Septembris in anno praesenti sanciti, feria tertia post f. S. Mathaei apostoli et evangelistae anno Domini 1726. 2. Deklaracya miastu Przemyślowi. Zważywszy sąd komisarski niniejszy spólnie z sądem ziemskim przemyskim wielki deces podatku czopowego w mieście Przemyślu, częścią przez jurysdykcye tak duchowne jako i slacheckie i posessyą kamienic tam in circulo civitatis jako w ulicach także i po przedmieściach, którzy posiadszy domy, kamienicę i grunta, presse do jurysdykcyi miejskiej i podatków rzpltej jako ziemiańskich należące, cum praeiudiciis praw pomienionego miasta Przemyśla od najjaśniejszych monarchów nadanych, w pomienionych kamienicach i domach szynki win, piw i miodów exercent a podatku czopowego płacić nie chcą, zasłaniając się protekcyami panów swoich, przez co podatek pomienionego czopowego upada i corocznie większa a większa diminucya podatku tego jest, przeto zabiegając takowym na potem inkonwenienсyom praesenti declaratione postanawia i przykazuje, aby w żadnych jurysdykcyach duchownych i szlacheckich, tak w mieście jako i po przedmieściach, żadnych piw i miodów nie sycono, nie warzono na szynk w prywatnych kotłach, tylko w browarze miejskim jako zdawna zawsze zwyczaj bywał, którzyby podatek pomienionego czopowego według prawa pospolitego czopowego do skarbu ziemiańskiego płacili nemine excepto, którzy w kamienienicach lub w domach trunki szynkowali tak w mieście jako i na przedmieściu. Ktoby zaś przeciw tej deklaracyi w prywatnych domach ważył się miody sycić i piwa warzyć na szynk, tedy takowy trunek konfiskowany na skarb ziemski być ma, a sam sądzony in foro competenti będzie powinien. A że zaś często ze wsiów różnych i przedmiejskich dworków piwa do miasta podwożą na szynki i one szynkarki z różnych jurysdykcyi u nich na wyszynki biorą i szynkują, więc od takowych piw od każdego półachtelka, co w nim będzie garcy trzydzieście, groszy piętnaście powinni będą szynkarze i szynkarki tak żydowskie jako i katolickie dawać powinni a od achtela co w nim garcy 60 złoty jeden, a to z tą prekustodycyą, aby miodów i syconych po wsiach nie podwożono przeciwko prawom miejskim do miasta i w mieście aby onych nie szynkowano, pod konfiskacyą takowych miodów na skarb ziemiański na szynkujących winami. Że zaś ten podatek czopowego w mieście Przemyślu przez złe i niepilne dozory panów mieszczan przemyskich w diminucyą poszedł, że tylko półtora tysiąca z nich wnosili, naprzód ob amorem boni publici IMć p. Antoni Borzęcki sędzia i komisarz ziemi przemyskiej ten podatek czopowego na rok jeden teraźniejszy, który się zaczyna w roku teraźniejszym 1726 a die prima Augusti ad ultimam Iulii kończącego się w roku 1727, chcąc się ziemi przysłużyć we dwóch tysięcy zł. in vim pensyi za funkcyą swoją komisarską od ziemi należący pro persoluto przyjmuje, deklarując omnem curam adhibere, iż podatek do wyższej przyprowadzi importancyi. 3. Deklaracya chorągwi usarskiej JW niegdy IMci p. Sieniawskiego kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego i sukcessorów niegdy IMci p. Antoniego Choteckiego. Ponieważ chorągiew ussarska godnej pamięci JO IMci p. Sieniawskiego k. k. h. w. k. w zasługach za ćwierci augustową anni 1698 podhajecką nazwaną i majową anni 1706, tudzież majową anni 1707 do ziemi przemyskiej przez repartycyą ordynowane dotąd osycha, sąd komisarski boni ordinis i ziemski przemyski, niemając inszego sposobu satysfakcyej pomienionej chorągwi, zaleca IMci p. Bo-

rzęckiemu sędziemu ziemskiemu przemyskiemu i komisarzowi przemyskiemu, aby do retent z czopowego i dwoistego szelężnego jakie się znajdują u sukcessorów IMci p. Siedliskiego stolnika dobrzyńskiego, IMci p. Jelca podczaszego przemyskiego, IMci p. Giebułtowskiego cześnika żydaczewskiego, IMci p. Stanisława Żurowskiego cześnika nowogrodzkiego i inszych pomienionej chorągwi wydał asygnacyą. A że do IMci p. Stanisława Żurowskiego wydana była asygnacya IMci p. Antoniemu Choteckiemu i przy kalkulacyej IMci p. Żurowskiego iniuncta satysfakcya, więc już tę pretensyą do sukcessorów do IMci p. Choteckiego ad potioritatem między insze largicye sąd teraźniejszy odsyła a sukcessorów IMci p. Żurowskiego liberos facit ab impetitione sukcessorów IMci p. Choteckiego declarationis praesentis vigore. 4. Deklaracya różnym IchMciom braci in desideriis IchMciów, które do sądu naszego boni ordinis nostri wnosili. Na illacye IchMciów pp. braci i obywateli ziemi naszej do sądów boni ordinis wiesione, jako to IMci p. Antoniego Rytarowskiego pisarza ziemskiego przemyskiego, ratione bonifikowania sumy zł. 2034 za funkcyą IMci administracyej czwartego grosza w roku 1712, gdzie za pomienionej funkcyi administracyej, po uczynionym przez IMci sufficienter rachunku na sądach fiskalnych ziemi naszej i wykonanej super fidelem administrationem przysiędze, ad complementum sumy czterech tysięcy naznaczono było, pomienione residuitatem 2034, dekretem na miastach Leżańsku, Stryju i Skolim na delacie przez IMcia podanym wybrać a potem zaraz na wiosnę trybunał radomski wszystkie zasługi wojskowe stare i ćwiercie labiszyńskie, na które ten podatek currebat per recessum odesłane do sejmu zakończonego i wszystkim in genere województwom do wybierania tego podatku i exekwowania delat per declarationem abstinere zakazano, który osychając na pomienionych delatach bonificationem od ziemi pretendował; tudzież IchMciów pp. Demiana Baranieckiego chorągwi pancernej JW p. koniuszego koronnego deputata o wypłacenie tysiąc pięćset zł. per laudum za zrujnowanie od nieprzyjaciela całej chorągwi naznaczonej IchMciów pp. tudzież Antoniego z Pleszowic Fredra, Wacława Humnickiego, Tobiasza Żurowskiego, Terleckiego, Hordyńskiego, Jendrzeja Kulczyckiego Wołczka, Gwidona Siedliskiego, Gasparskiego, Piotra Wisłockiego cześnika gostyńskiego pogorzelców, Wojny buńczucznego, WIMci p. Rosnowskiego marszałka województwa ruskiego podczas konfederacyi konsolacyej ex affectibus civium równo z drugimi in similibus z IchMciami pretendujących, ponieważ mens laudi na sejmiku immediate roku teraźniejszym sanciti ullam potestatem praeter ułożenia potioritatis praetendentium et secundum potioritatem wypłacenia IchMciom sum należących sądowi swemu nie dał, przeto sąd pomienionych IchMciów do sejmiku przyszłego, który najpierwszy będzie, pro resolutione odsyła.

Prot. decr. fisc. ter. Prem. 385 p. 402—405.

281.

Przemyśl, 27. stycznia 1727.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in reassumptione iudiciorum commissorialium boni ordinis terrae premisliensis vigore limitationis eorundem in diem hodiernam intercessae, feria secunda post festum S. Agnetis virginis et martiris proxima anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo septimo. Praesentibus n. m. Mathia Ustrzycki succamerario, Nicolao Rosnowski vexillifero, Martino Wieniawski pocillatore, Adamo Karwowski notario castrensi premisliensibus, Ioanne Mniszek subdapifero żydaczouiensi, Iosepho Lipski thezaurario belzensi, Michaele Stawski dapifero braclauiensi, Bazylio Ustrzycki dapifero wilko-

miriensi ac aliorum. 2. Deklaracya WWIchMciom pp. Rosnowskiemu stolnikowi sanockiemu i Mniszkowi podstolemu żydaczewskiemu. Sąd boni ordinis ziemie przemyski feria secunda post f. S. Agnetis virginis et martyris proxima anno Domini 1727 daje tę deklaracyę pro re et interesse WIMci p. Józefa na Węgierce Rosnowskiego stolnika sanockiego deputata trybunału koronnego z ziemi naszej przemyskiej. Ponieważ in actuali functione nie bez znacznego pro honore ziemi depansu wyciąga od całej ziemi gratitudinem, obliguje praesenti declaratione WIMci p. komisarza ziemi naszej przemyskiej, aby non obstante potioritate w roku przeszłym blisko tysiącznym siedmsetnym dwudziestym siódmym facta, wydał teraz assygnacye do teraźniejszej kurrencyej czopowego podatku, a prima Augusti zaczętego w roku blisko przeszłym tysiącznym siedmsetnym dwudziestym szóstym, a kończącego się w roku teraźniejszym 1727 na sumę zł. p. trzy tysiące a na drugą połowę zwyczajnej largicyej deputackiej jak inni IMć p. brali, drugie zł. trzy tysiące pro feria secunda post dominicam conductus Paschae proxima in anno praesenti incidente do kurrencyej w tymże roku tegoż podatku czopowego. 3. Tudzież adhaerendo iustitiae et aequitati i rekwizycyej WIMci p. Mniszka podstolego żydaczewskiego, który za poselską wraz z WIMć p. sędzią ziemskim przemyskim odprawioną na sejm warszawski funkcyą ma naznaczone sobie sześć tysięcy, obligujemy, aby pomienionemu IMci WIMć p. komisarz do podatku czopowego anni praesentis non obstante potioritate, ponieważ przed ułożeniem onej miał tę sobie deklarowaną sumę, wydał asygnacyą na fundamencie tej deklaracyi. 4. Iudicium commissoriale terrae premisliensis, ob legalitatem imminentium comitiolarum visnensium relationum die 4 Februarii imminentium, haec eadem iudicia commissorialia ad feriam secundam post festum S. Dorothae Virginis et Martyris proxime ventura in anno praesenti ministeriali actus sui apparitori reclamari demandavit.

Prot. decr. ter. fisc. terrae Premisl. 385 p. 406—407.

282.

Wisnia, 15. września 1727.

Laudum sejmiku wiszeńskiego deputackiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego zjachawszy do Wiszni in locum consultationum solitum, termino et die per legem praefixo na poniedziałek pierwszy po święcie Narodzenia Najświętszej Panny Maryi, zgodnemi głosami, nemine contradicente, generału naszego tudzież sancitorum regni w korrekturze expressorum na trybunał główny koronny immediate następujący uprosiliśmy z ziemi lwowskiej WIMć p. Marcina Alexandra z Wieniawy na Nawaryi Wieniawskiego podczaszego ziemi podstarościego i sędziego grodzkiego przemyskiego, z ziemi przemyskiej WIMć p. Józefa z Lipego na Lipsku i Boniewicach Lipskiego skarbnika bełzkiego, z ziemi sanockiej WIMć p. Ignacego z Hoczwi na Baligrodzie Bala starostę taborowskiego. 2. Które to laudum libere et unanimis electionis nostrae sensibus WIMć p. Krzysztofa na Kruszelnicy Kruszelnickiego marszałka koła naszego z WWIMciami pp. assessorami ziem i powiatu do generału wyszyńskiego należących podpisane i pieczęciami iuxta praescriptam novellae legis et usitata w generale tutejszym praxi stwierdzone, do grodów w województwie i ziemiach do generału wyszyńskiego referujących się per oblatam podać uprosiliśmy. Działo się w Wiszni w kościele farnym, w poniedziałek pierwszy po święcie Najświętszej Panny Maryi Narodzenia, roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego siódmego. Krzysztof Kruszelnicki podczaszy żydaczewski marszałek koła rycerskiego województwa ruskiego. Alexander Jan z Grotkowa Łoś

jako assessor ziemi lwowskiej. Józef z Morska na Pruchniku Morski cześnik ziemie przemyskiej i assessor z ziemi przemyskiej, Józef z Stadnik Stadnicki miecznik ziemie sanockiej i assessor tejże ziemie sanockiej, Konstanty z Wyhowa Wyhowsk i jako assessor z powiatu żydaczewskiego, Andrzej Saryusz Sokolnicki assessor ziemie lwowskiej.

Castr. Leopol. Rel. 519 p. 2419—2420; Fasc. Cop. C. Leop. 31 p. 2949; Castr. San. Rel. 224 p. 2016—2019; Castr. Prem. Rel. 530 p. 2400—1401; Csstr. Żydacz. Rel. 98 p. 769; Fasc. Cop. Castr. Żydacz. 60 p. 917—917.

283.

Przemyśl, 22. stycznia 1728.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in iudiciis commissorialibus terrae premisliensis vigore limitationis in diem hodiernam incidentis, feria quinta in crastino festi Sanctae Agnetis virginis et martyris anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo octavo. 2. Deklaracya sądów komisarskich różnym IMciom. Primo W Lipskiemu. Lubo WIMć p. Józef Lipski skarbnik bełzki deputat na trybunał koronny circa electionem sui per laudum visnense kwoty na funkcyą deputacką zwyczajnie IchMciom pp. deputatom na trybunał praktykowanej niema sobie naznaczonej, sąd jednak komisarski wiedząc dobrze usum et praxim, jako prześwietna ziemia IchMciów deputatów na trybunał koronny obranych kontentować zwykła, stosując się do tegoż zwyczaju a bardziej dogadzając expensom niepoślednim tegoż W. deputata, jako i teraz aktualnie będącego na trybunale piotrkowskim, sześć tysięcy zł. p. deklarował i one do płacenia nieodwłócznego takim sposobem naznaczył. A naprzód z miast i miasteczek, które się ad praesens kalkulowali, jako też i z tych miast, które na teraźniejszych sądach non comparuerunt i dali się kondemnować, wziąwszy normam przeszłego podatku czopowego do dalszej kalkulacyi z tymiż miastami, jako to Jarosław zł. 500, Łańcut 350, Husaków zł. 70, Bircza zł. 100, Niżankowice zł. 30, Kańczuga zł. 300, Leżańsk zł. 263 i groszy 23. Które to miasta i miasteczka irremissibiliter tak przez dekreta teraźniejsze naznaczone kwoty, jako też i te renitentes wyżej wyrażone sub executione militari wypłacić pomienionemu WIMci p. Lipskiemu powinni. A że z kurrencyi przeszłej, ex annis 1726 in annum 1727 ultima die Iulii zakończonej, zupełnie sześć tysięcy pomienionemu WIMci p. Lipskiemu wypłacone być nie mogły, tedy ex currentia anni praesentis et praeteriti 1727 zaczętej z prenumerat ad complementum sześciu tysięcy resztująca suma 1224 zł. p. na miastach i miasteczkach, ponieważ już pół roku minęło tej kurrencyi tj. na Tarnogrodzie zł. 200, na Łańcucie zł. 200, na Krzeszowie zł. 170, na Leżańsku zł. 200, na Pruchniku zł. 80, na Sieniawie zł. 100, na Przeworsku zł. 224, na Tyczynie zł. 50 temuż WIMci p. Lipskiemu do wypłacenia nieodwłocznego sub executione militari naznaczył, które to kwoty przyjęte będą na przyszłych sądach pro persoluto. 3. Deklaracya IMci p. Janowi Żurowskiemu cześnikowi sochaczewskiemu. Ponieważ IMć p. Żurowski cześnik sochaczewski circa continuam praesentiam na sądach boni ordinis meretur przy leciech swoich doskonałych recompensam, przeto sąd teraźniejszy, zważywszy słuszną IMci pretensyę, a nie mając innego sposobu do ukontentowania tedy naznaczonej kwoty temuż IMci p. cześnikowi per laudum in anno 1713 subsecutum 2000 zł. p. za pogorzelstwo, z których to dwóch tysięcy zł. tenże IMć p. cześnik już zł. 872 odebrał resztującą sumę zł. 1128, jako jest in potioritate położono, a to z prenumeraty kurrencyi ex anno 1727 a die 1 Augusti pochodzącej, ponieważ już pół roku minęło, jako to na Skolim zł. 150, na Stryju zł. 250, na Drohobyczu zł. 300, na Wiszni

zł. 70, na Samborze zł. 358 pomienionemu IMci p. Żurowskiemu cześnikowi sochaczewskiemu indilate do zapłacenia przekazał, idque sub executione militari. Które to wypłacone kwoty pomienionym miastom przyjęte będą pro persoluto przy kalkulacyi na przyszłych sądach. 4. Deklaracya Imci p. Tobiaszowi Żurowskiemu rotmistrzowi przeszłemu prezydyalnemu. Ponieważ IMci p. rotmistrzowi prezydyalnemu dwuletniej komendy vigore laudi czas expirował a za rok drugi komendy swojej należytość kwoty tj. 4000 zł. nie odebrał, tedy sąd komisarski facilitując słuszne IMci p. rotmistrza pretensye similiter z prenumeraty kurrencyi ex anno praeterito 1727 a prima Augusti zaczętej, in anno 1728 ad praesens currenti ultima Iulii mającej się ukończyć, miasta jako to Jarosław 2000 zł., Rzeszów 1500 zł., a Sambor 500 zł. pomienionemu IMci p. rotmistrzowi irremissibiliter, ponieważ już tej kontrybucyi pół roku minęło, a to ad rationem tegoż podatku czopowego, aby wypłacili, które kwoty circa calculationem przyjęte będą, instantanee wypłacili idque sub executione militari. 5. Deklaracya WIMci p. Janowi Mniszkowi podstolemu żydaczowskiemu. Jak nic nie było słuszniejszego po tyle deklaracyach sądowych tak i przez laudum wyszyńskie naznaczone 6000 zł, WIMci p. Janowi Mniszkowi podstolemu żydaczewskiemu za podjęte funkcye poselstwa na sejm warszawski expedyowanego wypłacić dawniej, ale że aerarium terrae expensis wystarczyć nie może, więc sąd teraźniejszy komisarski dogadzając omnimode słuszności et iustae praetensioni W. Mniszka zł. 1700 z kurrencyi przyszłej ex anno 1726 ad annum 1727 proxime elapsum diemque ultimam Iulii provenientem do zapłacenia temuż W Mniszkowi ad mentem decretorum naznaczył. Że zaś pomieniona kurrencya do dalszej rekompenzy temuż W Mniszkowi non sufficit, bo już między IchMciów innych petendentów distributa, tedy ad complementum trzech tysięcy na ten czas z prenumeraty kurrencyi teraźniejszej ex anno praeterito 1727 a die prima Augusti zaczętej et in anno praesenti 1728 dieque ultima Iulii mającej się kończyć, ponieważ już pół roku minęło tej exakcyi, a to ad rationem eiusdem contributionis te miasta i miasteczka, jako to Dobromil zł. 400, Nowe Miasto zł. 125, Rybotycze zł. 100, Niżankowice zł. 50, Chyrów zł. 50, Hussaków zł. 50, Bircza zł. 50, Krakowiec zł. 50, Przemyśl zł. 225 i Radymno zł. 200 pomienionemu W. Mniszkowi podstolemu żydaczowskiemu za kwitami ręcznymi irremissibiliter sub executione militari wypłacili. Te zaś kwoty wypłacone pomienionym miastom pro persoluto na przyszłych sądach boni ordinis przy kalkulacyach przyjęte będą. Drugie zaś trzy tysiące ad complementum sześciu tysięcy ante omnes na przyszłej kadencyi wypłacone być powinny. 6. Deklaracya Wp. Józefowi Chojnackiemu komornikowi ziemi przemyskiej. Jako wielka praca sine mercede jest niewdzięczna, tak sąd niniejszy komisarski uważywszy wszelkie aplikacye a osobliwie na sądach boni ordinis nie pośledniejszą pracę Wp. Józefa Chojnackiego komornika ziemskiego przemyskiego et sollicitudinem jego in rebus agendis, chciałby quam diligentissime praemiari onego, ale że na ten czas przy dystrybucie już teraźniejszej ad rationem rozdanej prenumeraty niema sposobu, więc zachęcając pomienionego IMć p. komornika ad ulteriores usus suos, na przyszłych sądach boni ordinis z tejże kurrencyi anni praesentis pomienionego IMć p. komornika sufficienter ukontentować indilate deklaruje. 7. Deklaracya WIMci p. Antoniemu z Koziarzowa Borzęckiemu, sędziemu ziemskiemu przemyskiemu. Ponieważ WIMć p. Antoni Borzęcki sędzia ziemski przemyski po skończonej dwuletniej funkcyi swojej komisarskiej sufficientem tejże funkcyi swojej komisarskiej in praesenti iudicio uczynił calculationem et iuste z tejże funkcyi swojej quietationem praetendit, jako ferowane dekreta na sądach niniejszych komisarskich ratione importatarum quantitatum wypłaconych IMciom pretendentom fusius edocent, tedy sąd teraźniejszy kommisarski pomienionego W. sędziego i komisarza ziemi przemyskiej na generał województwa ruskiego gdzie był libere za komisarza obrany cum hac praetensione dla otrzymania kwitu zupełnego odsyła. 8. Deklaracya o akta podkomorskie ziemi przemyskiej. Sąd teraźniejszy komisarski

chcąc quam in optimo ordine tę prześwietną ziemię widzieć, a zapatrzywszy się na akta podkomorskie tejże ziemi, że in discreto loco w kollegium przemyskiem Societatis Iesu sine ullo ordine eousque zostają, i owszem toż kollegium ustawicznie quaerulatur, ażeby też akta podkomorskie odebrane były, tedy pomieniony sąd komisarski do rewizyi tychże aktów podkomorskich i odebrania onych ex collegio Societatis Iesu premisliensis uprosił JWIMć p. Sebastyana Charczewskiego kasztelana słońskiego, WIMć p. Adama Karwowskiego skarbnika, wojskiego, pisarza grodzkiego przemyskiego, którzy to IchMć pomienieni in praesentia IMci p. Stanisława Nowosieleckiego komornika granicznego ziemi przemyskiej należycie pomienione akta zrewidowawszy i zregestrowawszy z pomienionego collegium odbiorą i do kancelaryi ziemi przemyskiej oddadzą. **9.** Deklaracya kancelaryi ziemskiej przemyskiej. Simili modo zapatrzywszy się na akta ziemskie przemyskie, które dotąd vacante iudicio terrestri w różnych zostawali dyspozycyach et eousque sine ullo ordine zostają a IMć panom komornikom ziemskim, jako onym de lege incumbit invigilare actis, nie są oddane, tedy tenże sąd komisarski dla uczynienia porządku w kancelaryi ziemskiej i zrewidowania ksiąg należytego jako jeż i zregestrowania onychże WIMć p. Karola Leszczyńskiego podstolego nowogrodzkiego IMć p. Gwidona Siedliskiego, Wp. Piotra Jastrzębskiego i Szymona Tadeusza Nowosielskiego uprosił, którzy to pomienieni IchMć, absentia duorum non obstante, upatrzywszy sobie czas wolny i sposobny, in assistentia IMć, pp. komorników ziemskich, albo jednego komornika, albo regenta czyli też susceptanta ziemskiego, pomienione zrewidują księgi i one należycie zregestrują. Za które diligencye i podjęte prace prześwietna ziemia przemyska nie tylko gratam memoriam pomienionym IchMciom tak rewizorom jako i komornikom regentowi lubo i susceptantowi, któryby tego dopatrzył przyrzeka, ale też na przyszłej kadencyi sądów swoich iustam recompensam indilate obmyśleć deklaruje. **10.** Deklaracya IchMciom pretendentom. Lubo sąd teraźniejszy komisarski chciałby quam sufficientissime in desideriis IMciów praetendentów unicuique placere circa iustas praetensiones onych, ale że ta larganimitas ultimario laudo visnensi jest praecauta, tedy pomieniony sąd komisarski cum iustis praetensionibus, jako to W. Józefa Rosnowskiego stolnika sanockiego deputata przeszłego na trybunał koronny, któren kamienicę na ziemi przemyskiej deputata pro semper odebrawszy, onęż non modico sumptu in emolumentum sukcessorów następujących quam intra quam et extra reparował, jako regestra w ziemstwie lubelskiem oblatowane a tu produkowane in se świadczą, tudzież i expensa erogowane niepoślednie tegoż W. Rosnowskiego circa caristiam roku przeszłego patent; WIMci p. Jana Ulińskiego stolnika podolskiego tak za funkcyą deputacką z województwa ruskiego, bo z ziemi halickiej na trybunał koronny, gdzie pomieniony W. Uliński i tej prześwietnej ziemi in postulatis applikował się, tudzież za dwie pogorzenia osobliwie in anno praesenti zaszłe, jako iuramenta officiosa testantur, WIMci p. Jana Zapłatyńskiego stolnika dobrzyńskiego za zgorzenie funditus dworu w Trojczycach ze wszystkiem, IMci pp. Konstantego i Wacława Humnickich similiter za pogorzenie, IMci p. Stefana Horodyskiego Żurawla za pogorzenie, IMci p. Gasparskiego wojskiego samborskiego również za pogorzenie i pretensye IMci p. Adama Jaroszewskiego na przyszły generał wiszyński cum eorum desideriis odsyła, gdzie circa iustam compassionem pretensyi swoich przy affektach braterskich aby odebrali zaleca. **11.** Ad extremum, jako raz na sądach boni ordinis pocioritas per annos et actus IMciów pretendentów jest ułożona, tak interrupte insistendo laudibus binis visnensibus currere powinna będzie, excepto IMć pp. deputatów na trybunał, komisarza, rotmistrza i pocztmajstrów.

Prot. decr. t. fiscal. terrae premisl. 385 p. 442—446.

284.

Sanok, 5. marca 1728.

Asygnacya komisarza sądów boni ordinis ziemi sanockiej.

1. Lubom z racyi wiadomych i interesów moich fasces funkcyi mojej komisarskiej chciał deponere et de facto in sinum ziemi składałem, jednak będąc votis IMciów ziemianów circa ultimariam dispositionem w Sanoku feria quarta post dominicam reminiscere quadragesimalem in anno millesimo septingentesimo vigesimo octavo agitatam obligowany i do dalszej usługi manutenendi muneris commissorialis sollicytowany, do przyszłego da Bóg sejmiku gospodarskiego, przyjąwszy jeszcze i na ten czas to onus daję tę asygnacyą do IMciów IMci p. Stanisława Humnickiego cześnika sochaczewskiego i WIMci p. Karola Krasowskiego cześnika żydaczewskiego, podatku szelężnego w ziemi sanockiej egzaktorów, WIMci p. Franciszkowi Rojewskiemu pisarzowi grodzkiemu sanockiemu, obligując ex munere mojej funkcyi, aby pomienieni IchMć tj. IMć p. miecznik żydaczewski zł. p. tysiąc, IMć p. cześnik sochaczewski zł. p. pięć set ex restantia przy IMciach z tego poboru liquidata et in calculatione przy tejże dyspozycyi ziemiańskiej expressa et adnotata, quantocius IMci p. pisarzowi grodzkiemu sanockiemu wypłacili i zasługi jego tak dawno laudami i deklaracyami ziemi utwierdzone tą kwotą ad interim kontentowali. 2. A dla pewności tej asygnacyi podpisuję się. W Sanoku die quinta Martii anno millesimo septingentesimo vigesimo octavo. Jan Franciszek Gumowski chorąży ziemie sanockiej.

Castr. San. Rel. 226 p. 567—568.

285.

Sanok, 22. października 1728.

Uniwersał podkomorzego sanockiego.

1. Antoni z Hoczwie na Baligrodzie Bal podkomorzy ziemi sanockiej. Stosując się ad mentem laudi particularis visnensis anni millesimi septingentesimi vigesimi sexti, respektem kurrencyi dalszej szelężnego na trzy lata, excepto exakcyi IMci p. Humnickiego cześnika sochaczewskiego i IMci p. Krasowskiego cześnika żydaczewskiego egzaktorów uchwalonej, subsequentibus zaś laudis aprobowanego, tudzież do komisyi także in fundamento anteriorum laudorum do wysłuchania rachunków IMciów pp. egzaktorów czopowego i szelężnego laudis naznaczonej, jako i uniwersalnej IMciów pp. ziemianów na sejmiku w Wisni teraz anno praesenti zgromadzonych etiam niedoszłego gospodarskiego zgody, widząc tak wielkimi prześwietnej sanockiej inonerowanej długami, która aby tem łatwiej in paccata re publica z nich wyniść mogła, libere na dalszą kurencyę tegoż szelężnego, aby według laudów tak noviter następującego jako i ab renitentibus iuxta delatas rehabitionem et vindicationem zgadzających się i pozwalających, IMciów wszystkich jednostajną ziemian zgodą wydaję ten mój uniwersał do miast i miasteczek i wsiów generaliter wszystkich ziemi sanockiej i w nich będących arendarzów, ażeby za ukazaniem tego uniwersału i wiadomości według egzekucyi IMci p. Humnickiego i kwitów na rok teraźniejszy tysiączny siedmsetny dwudziesty ósmy in spatio czterech niedziel od publikowania tego uniwersału do Sanoka do IMci p. Reklewskiego sukkolektora teraz postanowionego sine quaris renitentia sub rigore laudo apposito komportowali i ad manus IMci p. sukkolektora oddawali. 2. Który to poda-

tek IMć p. sukkolektor wybrawszy do dalszej rezolucyi ziemie nikomu na żadną assygnacyą wydawać nie powinien będzie i owszem in toto zachować tenebitur, aż póki uniwersal[na] IchMci zgoda przy frekwencyi większej ziemian i sądów grodzkich blisko następujących nie nastąpi. 3. Któren to uniwersał dla prędszej wiadomości via cursorea po miastach i miasteczkach pod czas świąt, jarmarków i targów, pp. burmistrzów i wójtów promulgować, czy to przez woźnych czy też przez sługę woźnego miejskiego panom lub prezydentom serio iniungimus i obligujemy i żeby ekstrakt tego uniwersału autentice wyjętego każdy in officio existens, swoją lub pisarza miejskiego ręką wynotowawszy dzień, którego przyszedł i którego promulgowany podpisali i tenże uniwersał jako circuitive idący nazad do grodu sanockiego wracał się. Któren uniwersał dla lepszej uwagi i pewności przy przyciśnieniu pieczęci zwykłej ręką własną podpisuję. Działo się w Sanoku dnia dwudziestego drugiego Octobra tysiącznego dwudziestego ósmego. Antoni z Hoczwie na Baligrodzie Bal podkomorzy ziemie sanockiej m. p.

Castr. San. Rel. 225 p. 1983—1985.

286.

Przemyśl, 7. marca 1729.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in iudiciis commissorialibus terrae premisliensis, vigore limitationis in diem hodiernam incidentis, feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima anno domini millesimo septingentesimo vigesimo nono. 2. Deklaracye niektórym IMciom dane, jako to IMci p. Marcinowi Kraińskiemu łowczemu siradzkiemu komendantowi prezydyalnemu ziemi przemyskiej. Stosując się ad mentem laudi visnensis de actu et data eius in Wisznia die 11 Septembris anni Domini 1725 postanowionego, którem to laudum in casu niedojścia sejmiku gospodarskiego praecommissum jest, ażeby principaliores terrae, jako to JWIMć p. kasztelan przemyski, podkomorzy i inni urzędnicy ziemi przemyskiej po wyjściu dwuletniej komendy IMci p. rotmistrza prezydyalnego innego komendanta do następującego sejmiku naznaczyli, tedy adimplendo hocce laudum, obranemu IMci p. Kraińskiemu łowczemu siradzkiemu komendantowi należącą kwotę iuxta antiquam praxim cztery tysiące zł. p. z podatku czopowego currentiae anni 1727 in annum 1728 należącej, za którą to kwotę IMć p. komendant ludzi prezydyalnych zaraz prima Maii wystawić ma, do zapłacenia takim naznacza sposobem. Naprzód z miast i miasteczek, które praesenti in iudicio comparuerunt per decreta ad praesens ferowane w tychże dekretach kwity naznaczone. Niektóre zaś miasta, które non comparuerunt i nie kalkulowali się, jako to na Drohobyczy zł. 350, na Chyrowie zł. 50, na Husakowie zł. 20, na Birczy zł. 60, na Krakowcu zł. 60, na Leżańsku zł. 100, na Rybotyczach zł. 70. Te pomienione miasta ponieważ się dali kondemnować ob renitentiam sui pomienionemu IMci p. komendantowi do dalszej z tymiż miastami kalkulacyi irremissibiliter sub executione militari aby wypłacili. A ponieważ podatek teraźniejszej kurrencyi do zapłacenia zupełnego 4000 temuż WIMci p. komendantowi nie wystarcza, tedy sąd komisarski resztującą sumę zł. 1437 ad complementum 4000 pochodzące z prenumeraty anni praesentis 1728 die 1 Augusti zaczynającej się et in anno praesenti 1729 mającej się kończyć na mieście Przemyślu do wypłacenia nieodwłocznego a to in determinatione tegoż podatku die ultima Iulii anno praesenti 1729 kończącego się sub executione militari naznacza. Któren to podatek miasta Przemyśla, ponieważ in antecessum tak wiele razy cum detrimento ziemi ad minorem quantitatem per incuriam mieszczan dozor-

ców był inferowany, tedy sąd komisarski zabiegając dalszym detrimentom ziemi też czopowe na rok 1728 ad annum praesentem diem ultimam Iulii sesse determinantem za sumę zł. p. 2000 starozakonnemu Leyzerowi Michałowiczowi obywatelowi przemyskiemu, ponieważ tenże Leyzor dobrowolnie u sądu pomienioną kwotę 2000 zł. p. importować i wypłacić deklaruje, puszcza. 3. Deklaracya IMci p. Józefowi Chojnackiemu komornikowi przemyskiemu dana. Lubo iudicialis deklaracya na przeszłej kadencyi sądów boni ordinis temuż IMci p. komornikowi ziemskiemu przemyskiemu, pro labore w konnotowaniu dekretów na kilku kadencyach i do rekompenzy niedoszłej zajszła, która że na teraźniejszych sądach ob carentiam już wydanego podatku czopowego kurrencyi teraźniejszej sufficienter wystarczyć nie może i tylko zł. 500 pomienionego IMci p. komornika kontentować przychodzi ad praesens, tedy z przyszłej kurrencyi ex anno 1728 ad annum 1729 pochodzącej, na przyszłej da Bóg doczekać kadencyi, drugąż takową sumą zł. 500 pomienionego IMci p. komornika kontentować indilate deklaruje; jako też w mieście Samborze contra renitentes et refragarios legi, których mieszczanie samborscy circa calculationem praestitam ad praesens do sądu teraźniejszego osobliwym regestrem podali, tedy sąd komisarski zabiegając dalszym inkonweniencyom i decessom ziemi, tychże refragarios, którzy adcitati byli i kondemnaty ad praesens stanęli na onych, ulteriorem prosecutionem IMci p. instygatorowi tej sprawy lub w ziemstwie lub w grodzie przemyskim zaleca a dla dalszego zachęcenia i pracy tegoż IMci p. instygatora continue na sądach boni ordinis odprawionej, temuż IMci p. instygatorowi zł. 100 do miasta Przemyśla na wypłacenie naznacza a IMci p. Macieja Rybińskiego, któren ze wszystkiem pogorzał ad respectum ziemi na sejmik przyszły odsyła.

Prot. decr. fisc. Terrae Premisl. 385 p. 461—463.

287.

Warszawa, 3. czerwca 1729.

August II. naznacza powtórny sejmik w Wiszni.

1. August Wtóry z Bożej łaski król polski, wielki książe litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, kijowski, wołyński, podolski, inflancki, smoleński, siewierski, czerniechowski a dziedziczny książe saski i elektor. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, osobliwie jednak przewielebnemu, wielebnemu w Bogu, WWnym, urodzonym, senatorom, dygnitarzom, urzędnikom ziemskim, grodzkim, posłom na sejm walny obranym i całemu rycerstwu województwa ruskiego uprzejmie i wiernie nam miłym przy ofiarowaniu łaski naszej królewskiej do wiadomości podajemy. Przewielebny, wielebny w Bogu, Wni, urodzeni uprzejmie i wiernie nam mili. Za szczęśliwym powrotem naszym ad regnum, praevio przytomnej rady consilio, sejm walny sześćniedzielny w przeszłym roku dla choroby naszej zatamowany, z alternaty prawem opisanej w Grodnie na dzień XXII miesiąca sierpnia roku teraźniejszego MDCCXXIX złożywszy, gdy informujemy się, że przeszły sejmik przedsejmowy blisko przeszłego roku determinowany nie odebrał desideratum successum, przeto chcąc i żalowi naszemu et hoc casu linimentum i publicznym całej rzpltej a oraz i partykularnym uprzejmości i wierności waszych interesom fulcimentum przynieść, powtórny sejmik antekomicyalny uprzejmościom i wiernościom waszym na dzień XI miesiąca lipca anni currentis na miejscu zwyczajnem w Wisni składamy i determinujemy. 2. Na którym to sejmiku abyście uprzejmości wierności wasze, stosując się do instrukcyi naszej antekomicyalnej w roku przeszłym ekspedyowanej concordi assensu de bono publico consulere chcieli, miłością spólnej ojczyzny onychże gorąco obowiązujemy. Ten zaś uniwer-

sał nasz ręką własną podpisany i pieczęcią koronną stwierdzony, aby tem prędzej do wszystkich wiadomości przyjść mogło, po grodach parafialnych i miejscach zwyczajnych publikować go zlecamy. Dan w Warszawie dnia III miesiąca czerwca roku Pańskiego MDCCXXIX panowania naszego XXXII roku. Augustus rex. Locus sigilli regni. Jakób Strykowski Jkr. Mci sekretarz.

Castr. San. Rel. 226 p. 1284—1285.

288.

Wisnia, 13. września 1729.

Laudum sejmiku wiszeńskiego gospodarskiego.

1. My rady, dygnitarze i całe rycerstwo koła naszego rycerskiego zjechawszy się do Wiszni na deputacki i gospodarski lege publica naznaczone tj. feria secunda post festum nativitatis beatissimae Virginis Mariae anni praesentis, ponieważ infelici fato sejmik deputacki nie doszedł, in crastino na sejmik gospodarski zasiadszy, za zgodą całego generału województwa naszego ruskiego sub felicibus auspiciis JWIMci p. Józefa na Czudcu Grabieńskiego kasztelana sanockiego na ten czas nam prezydującego, obraliśmy unanimi voto ze wszystkich trzech ziem IMciów pp. komisarzów na komisyę radomską tj. z ziemie lwowskiej IMć p. Kruszelnickiego podczaszego żydaczewskiego, z ziemie przemyskiej IMć p. Jana Mniszka podstolego żydaczewskiego, z ziemie sanockiej IMć p. Józefa Bukowskiego chorążego sanockiego a to do lat tylko dwóch, po wyściu których, chociażby i sejmik nie doszedł, funkcya IMciów cessare totaliter powinna ani onej już więcej exercere nie mają. Którym IMciom pp. komisarzom takową ex assensu communi czynimy dyspozycyą. A naprzód ziemia lwowska obowiązuje IMci p. komisarza swego, aby in illo subsellio trybunału radomskiego zachodzącą, promowował pretensyą i o sumę dwa tysiące czerwonych zł. per senatus consilia na restauracyą miasta Lwowa dysponowaną w skarbie koronnym zaległą, dekretami komissyej radomskiej przysądzoną, upomni się. Assygnacyą IMciom pp. pretendentom, uspokajając długi ziemię naszą obciążające, wydawać będzie i wszelką dyspozycyę do komisarza należącą ad biennium integrum exekwować ma. 2. A że czopowe w mieście Lwowie praktykujące się dla prędszego uspokojenia długów w administracyą nikomu nie puszcza się, upraszamy IMci p. komisarza naszego, ażeby pomieniony in dispositionem sui do rąk sukcessorów niegdy WIMci p. Mrozowickiego sędziego ziemskiego lwowskiego odebrawszy podatek, iuxta futuram institutionem na sądach boni ordinis subsequendam rozporządził. 3. Że zaś dla różnych naszych zachodzących trudności kalkulacyi IMciów pp. administratorów i WIMci p. Humnickiego starosty horodelskiego, komisarza przeszłego ziemi naszej, z funkcyi komisarskiej expedyowanej pozostały tudzież długi różne zaległe bez rezolucyi swojej satysfakcyi odebrać nie mogą, przeto tak dla zakończenia kalkulacyi IMciów pp. administratorów, jako też uznania i uspokojenia długów sądy boni ordinis reassumujemy, postanawiając aby ciż IMcie pp. sędziowie anterioribus postanowieni laudis sub regimine dygnitarzów i urzędników ziemie naszej i powiatu żydaczewskiego tudzież praesentia urzędu grodzkiego lwowskiego kalkulacyę z podatków czopowego i szelężnego prawem do dyspozycyi ziemi zostawionych expediowali [1]), długi zaległe, któreby do zapłacenia słusznie należały uznali, satysfakcyą IMciom pp. kredytorom nieodwłoczną, osobliwie IMciom pp. Da-

[1]) Pod N. 158 ksiąg ziem. lwowskich, znajduje się księga owych iudicia boni ordinis vigore laudi z 17. września 1729 odbywanych, są to wyroki od 8. stycznia 1720 r. do 24. marca 1722 r.

mazemu Korytkowi miecznikowi trębowelskiemu, Marcinowi Sobieszczańskiemu cześnikowi latyczewskiemu, Józefowi Doliniańskiemu, Rafałowi Turzańskiemu zł. p. dwa tysiące, tudzież i inszych pp. pretendentów opatrzyli satysfakcyą, nic nikomu de novo nie naznaczając ani między siebie dyspartymentując, sumy jakiekolwiek by znajdowały się in erario ziemi naszej lub z kalkulacyej WIMciów pp. administratorów pokazaliby się, a te wszystkie na uspokojenie obrócili długów. Żeby zaś farrago assygnacyi jakowego WIMci p. komisarzowi naszemu nie uczyniło zatrudnienia, ciż IMcie pp. sędziowie modum et media adinvenient. 4. Żeby zaś innotescat całej ziemi naszej sądów boni ordinis reassumowanych czas i termin ich, reassumcyą feria secunda post festum sanctorum trium regum in anno venturo millesimo septingentesimo trigesimo postanawiamy, tudzież do tychże sądów WIMciów pp. Andrzeja Sokolnickiego lwowskiego, Antoniego Drogomira chełmskiego, Marcina Sobieszczańskiego latyczewskiego cześników, Józefa Doliniańskiego a), Demiana Baranieckiego, Rafała Turzańskiego postanawiamy, tę czyniąc prekaucyę, iż w tych sądach in desideriis suis każdemu z ziemian naszych upomnieć się będzie godziło, choćby in gremio IMciów pp. sędziów nie znajdował się. 5. A że w miasteczkach ziemi naszej i powiatu żydaczewskiego siła znajduje się renitencyi w nieoddawaniu podatków czopowego i szelężnego, przez co detryment w skarbie naszym niemały znajduje się, reassumując dawniejsze lauda upraszamy IMć p. sędziego grodzkiego, ażeby ante alias omnes causas, takowych renitentów ad instantiam IMciów pp. administratorów ziemi naszej sądził i winy prawem na konwulsorów postanowione uznał, instantaneam nakazując satisfactionem. 6. Co się tyczy podatku szelężnego ziemi naszej, ponieważ restauracya ziemi naszej i obwodzenia koło niego murów dokończona nie jest, i dalszej pretenduje do zakończenia expensy, chcąc ad effectum obmurowanie przyprowadzić, względem tylko szelężnego sancita kongresu ziemie naszej authoritate sejmiku teraźniejszego approbując i ratyfikując, WIMci p. Franciszka Zawadzkiego łowczego kijowskiego do administracyi jego upraszamy, obligując IMci, ażeby in cura et solicitudine sui dla dobra ziemi naszej nieustawać raczył, dysponując tenże podatek szelężnego i dalej na restauracyą murów lwowskich. Że zaś za przeszłe lata pomieniony IMć p. Zawadzki dostateczną uczynił kalkulacyą, przeto de gesta administratione wyżej rzeczonego IMci p. Zawadzkiego kwitujemy. Także i WIMci p. Tomasza Orzechowskiego podwojewodzego lwowskiego, że z podatku czopowego in gremio nostri uczynił kalkulacyą praesenti laudo kwitujemy. Inni zaś IMcie pp. administratorowie na sądach boni ordinis uczyniwszy kalkulacyą przez postanowionych i reassumowanych sędziów kwitowani zostaną. 7. Dla ukończenia kalkulacyi i nastąpionego rozsądzenia IMciów pp. dłużników, za instygatorów obierając, postanawiamy IMć p. Jana Rybczewskiego, IMć p. Antoniego Wyszpolskiego, obligując ażeby IMciów pp. administratorów, którzy nie czynili kalkulacyi, spisawszy regestr na sądy boni ordinis komportowali i ex munere sui przeciwko nim promowowali akcyą. 8. Co się zaś tknie czopowego i szelężnego z miasteczek należącego, że na teraźniejszym sejmiku dyspozycya ich nie nastąpiła, podczas sądów boni ordinis pomienione podatki mają być dyspartymentowane. 9. Ziemia przemyska obrawszy sobie za komisarza zwyż pomienio- IMć p. Jana Mniszka podstolego żydaczewskiego na lat dwa, praecise onegoż curae et applicationi wszelkie interesa swoje na trybunał radomski rekomenduje, za rotmistrza zaś prezydyalnego obiera IMć p. Marcina Kraińskiego łowczego sieradzkiego similiter na lat dwie, który na tej funkcyi nie więcej tylko przez lat dwie zostawać ma. A jeżeliby się quo casu za lat dwie sejmik zerwał, tedy JWIMć p. kasztelan i IMcie pp. urzędnicy ziemie przemyskiej komu inszemu po wyjściu dwóch lat komendę nad tymiż ludźmi prezydyalnymi oddadzą, przy podpisach dwunastu IMciów pp. urzędników i obywatelów. Której komendzie IMć

a) F. P. Doliańskiego.

p. rotmistrz w niczem przeszkadzać nie ma, ani sobie onej uzurpować nie powinien, salva approbatione in futurum ziemi, praevia satisfactione w zasługach przeszłemu IMci p. rotmistrzowi. **10.** A że WIMć p. Antoni Borzęcki sędzia ziemi przemyskiej tak na sądach boni ordinis jako i w przyszłym roku na sejmiku publice z funkcyi komisarskiej swojej dostateczną uczynił kalkulacyą i dla zerwanego sejmiku kwit IMci nie nastąpił, więc na teraźniejszym sejmiku wyżej wyrażonego IMci p. Antoniego Borzęckiego sędziego ziemskiego przemyskiego de plano praesenti laudo kwitujemy, żadnej pretensyi nie zostawując tak do WIMci p. sędziego ziemie przemyskiej, jako i sukcessorów jego. **11.** Sądy boni ordinis jeszcze do przyszłego sejmiku approbujemy, na których aby się miasta z czopowego kalkulowali i cokolwiek z czopowego importancyi pokaże się na tychże sądach, które tylko raz reassumowane być powinne, spisana być powinna percepta i expensa i produkowana na przyszłym sejmiku. Więc na tę sumę WIMć p. komisarz secundum potioritatem assygnacye wydawać ma. IMci p. Maciejowi Rybińskiemu in vim ruiny przez ogień poniesionej naznacza się zł. tysiąc. **12.** Ziemia sanocka[1]) po obraniu za komisarza na trybunał radomski WIMci p. Józefa Bukowskiego chorążego sanockiego na lat dwie, stosując się do górniejszych ziem generału województwa naszego ruskiego, chcąc jako najlepiej przywieść ad effectum porządek ziemiański et praecipue w kurrencyi podatku czopowego i szelężnego a mając tanta onera przy szczupłnści podatków lege publica sobie pozwolonych czopowe solita praxi et usu naznacza, eo praecustodito, ażeby wszystkie miasta, miasteczka quocumque titulo etiam novae locationis vocitata do ziemi sanockiej należące, podług dawnych taryf i teraźniejszych et praecipue in quo statu teraz miasteczka consistunt w instruktarzu WIMci p. komisarzowi podanym specyfikowanych wypłacili sine intermissione, salvis conflagratis lege publica discriptis. Currentia szelężnego lubo anterioribus laudis była naznaczona, jednak że non affectuata, praesenti laudo naznacza się, która jako się zaczynać będzie a die prima Novembris in anno praesenti millesimo septingentesimo vigesimo nono, tak kończyć się ma ad diem ultimam Decembris w tymże roku. Druga zaś kurrencya tego szelężnego jako się zaczynać ma a die prima Septembris, tak kończyć się ma die ultima Octobris w roku przyszłym tysiącznym siedmsetnym trzydziestym. **13.** Do tych zaś podatków tak czopowego jako i szelężnego uprosiliśmy IMci p. Maxymiliana Cieszanowskiego rotmistrza prezydyalnego ziemi naszej, aby iuxta praescriptum laudi praesentis podług taryfy importowanej sumy z exakcyi WIMci p. sędziego ziemskiego i grodzkiego przemyskiego, którą ex archivo WIMciów pp. komisarzów wyjąć obligujemy, po zł. siedm od sta z arend po wsiach, z miast zaś i miasteczek gdzie arendy niemasz, według podatku czopowego takąż sumę wybierał. Gdzie zaś w miastach osobliwa znajduje się arenda, seorsive arendarze itidem po zł. siedm wypłacać mają, obligując IMci p. rotmistrza, aby w tem miał wielką animadwersyą w rewidowaniu kontraktów, jaką wypłacają sumę arendarze i importują do skarbu pańskiego. Wybrawszy zaś sumę z pomienionych podatków do wybierania sobie zleconych IMć p. Maxymilian Cieszanowski rotmistr prezydyalny za assygnacyami WIMci p. komisarza, assygnataryuszom wypłacać powinien będzie, obligując WIMci p. komisarza, aby IMciom pp. posłom i deputatom za pracę i fatygę ich najpierwej assygnacye wydał a potem IMciów pp. donataryuszów, według ułożenia potioritatis dyspartymentował. **14.** A żeby WIMć p. komisarz miał gotowy instrument do dyspartymentowania podatku wyżej uchwalonego, więc do konformowania instruktarza upraszamy JWIMci p. Józefa na Czudcu Grabieńskiego kasztelana sanockiego, Antoniego Bala podkomorzego, Józefa Bukowskiego chorążego, Kazimierza Bukowskiego sędziego ziemskiego, Józefa Stadnickiego miecznika sanockich, Michała Urbańskiego podczaszego żydaczowskiego, Jerzego Cieszanowskiego cześnika czer-

---

[1]) Instruktarz szczegółowy, tejże ziemi dotyczący, w Akt. gr. San. 227 p. 1771—1782.

niechowskiego, Ignacego Urbańskiego cześnika zakroczymskiego, Antoniego Bogdańskiego podczaszego łęczyckiego, Jana Pełkę podczaszego mielnickiego, Jana Tarnawieckiego stolnika winnickiego, Franciszka Giebułtowskiego podczaszego nowogrodzkiego, Michała Gumowskiego cześnika nowogrodzkiego, którzy to WIMcie pp. komisarze, in primis et proximis quaerellarum castrensium capitanealium sanocensium terminis zjechawszy się do Sanoka taryfę czopowego ułożyć jako wyżej praemissum i WIMci p. komisarzowi ziemi sanockiej podać mają. **15.** IMcie zaś egzaktorowie wszyscy, którzykolwiek z egzakcyi swoich do tych czas kalkulacyi nie uczynili, więc hoc laudo obligujemy IMciów, aby na termin uformowania instruktarza WIMci p. komisarzowi, tj. in primis et proximis quaerellarum castrensium capitanealium sanocensium terminis stawili się i kalkulacyą z wybranego podatku uczynili. A jeżeliby renitentes byli w uczynieniu kalkulacyi i na pomieniony termin nie stawili się, tedy obligujemy WIMci p. komisarza, aby pozwał IMciów na komisyę radomską pro faciendo calculo. Jakiekolwiek zaś wynalazłoby się ex calculo niedobrania, tedy delatę IMcie do uformowania instruktarza uproszeni komisarze podpisawszy IMci p. rotmistrzowi prezydyalnemu do wybierania podadzą, którą IMć p. rotmistrz ludźmi prezydyalnymi, nemine excepto exekwować ma (oprócz IMć p. Giebułtowskiego z dóbr Pakoszówki, Lalina podczas exakcyi IMci p. Humnickiego i IMci p. Krasowskiego) cum triplici pensione z przydaniem IMci p. instygatora grodzkiego sanockiego, któremu za pracę z podatku do wybierania podanego naznaczamy hoc laudo zł. sto aby zapłacił IMć p. rotmistrz prezydyalny IMci p. rotmistrzowi. **16.** Salarium za wybieranie podatku szelężnego naznacza się grosz od złotego i kwitowego od małej sumy zł. jeden, od większej dwa złote, od największej trzy złote, amplius zaś pretendować nie powinien. **17.** Kalkulacyą IMć p. rotmistrz z czopowego do siebie za lat dwie importowanego, przed IMciami komisarzami do uformowania instruktarza uproszonymi, uczyni teraz. WIMci p. cześnika zakroczymskiego, ponieważ karczma funditus zgorzała z której per medium podatek uchwalony importować ma. **18.** WIMci p. komisarzowi do Radomia pro omni cura et sollicitudine w interesach ziemskich solita praxi po dwa tysiące zł. p. co rok hoc laudo naznaczamy. **19.** Miasteczko Mrzygłód, funditus przez inundacyą wody zrujnowane, do czopowego i szelężnego limituje się. IMci p. Rybińskiemu i IMci p. Michałowi Gumowskiemu za pogorzelisko i nie małą stratę przez ogień poniesioną po tysiącu zł. p. naznaczamy, hoc praecustodito, aby IMcie pp. komisarze largicyi żadnych nie naznaczali. **20.** Stosując się zaś ad anteriora lauda ziemi naszej sanockiej, ażeby fortuny IMciów pp. ziemianów, przez zatrzymanie ksiąg ziemiańskich podkomorskich, u niegdy WIMci p. Ignacego Bala starosty taborowskiego w Baligrodzie pozostałych, upraszamy WIMciów pp. Józefa Bukowskiego chorążego, Józefa Stadnickiego miecznika sanockich, Ignacego Urbańskiego cześnika zakroczymskiego, Jana Tarnawieckiego stolnika winnickiego, Jerzego Cieszanowskiego cześnika czerniechowskiego, Antoniego Bogdańskiego podczaszego łęczyckiego, którzy to IMcie wyżej wspomnieni uproszeni komisarze do Baligrodu na dzień trzeci miesiąca listopada w roku teraźniejszym, unius aut duorum absentia non obstante, dummodo tres adsint, zjechać mają i tam in praesentia WIMci p. podkomorzego i sędziego ziemskich sanockich księgi podkomorskie exacte przerewidowawszy regest onych quam exactissime spiszą, per annos et actus odbiorą i do Sanoka ad securum depositum sprowadzą i deponować pod regestrem rękami własnymi podpisanym będą. Za których zaś ksiąg konserwacyą cztery tysiące IMciom pp. Balom laudo praesenti naznaczamy. **21.** A IMci p. rotmistrza prezydyalnego, który in conservationem ziemi od granic węgierskich de consensu całej ziemi continue desudat i ludzi prezydyalnych w pole wyprowadza i na zastąpienie od ściany węgierskiej i na dalszy czas za rotmistrza prezydyalnego upraszamy i approbujemy, cum pensione solita z czopowego assignata. **22.** WWOO Jezutom krosińskim dwa tysiąca anterioribus laudis na dokończenie szkół naznaczone, praesenti

laudo approbujemy i do WIMci p. komisarza pro solutione naznaczamy. **23.** Toż laudum nasze uprosiliśmy WIMci p. kasztelana sanockiego aby ręką swoją podpisawszy i pieczęcią stwierdziwszy do grodu lwowskiego, przemyskiego i sanockiego per oblatam jako najprędzej podać raczył. Datum w Wiszni die decima tertia Septembris millesimo septingentesimo vigesimo nono anno. Józef na Czudcu Grabieński kasztelan ziemie sanockiej.

Castr. Leop. Rel. 524 p. 2368—2379; Castr. Prem. Rel. 534 p. 1249—1258; Fasc. Cop. Castr. Leop. 33 p. 4683-4690; Fasc. Cop. Castr. Prem. 96 p. 3601—3608; Castr. Sanoc. Rel. 226 p. 1602—1624.

289.

Przemyśl, 24. stycznia 1730.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in reassumptione iuditiorum commissorialium idque ex limitatione in diem hodiernam incidentium feria tertia post festum S. Agnetis virginis et martiris proxima anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo. Praesentibus illustri e mfcis. Nicolao Sołtyk castellano, Mathia Ustrzycki succamerario, Antonio Borzęcki iudice terrestri premisliensibus, Joanne Mniszek subdapifero zydaczoviensi et commissario terrae premisliensibus, Francisco Puławski pocillatore Podlachiae, Joanne Zapłatyński dapifero dobrzynensi, Martino Kraiński venatore siradiensi, Josepho Choynacki camerario terr. premisliensi, Stanislao Ustrzycki pincerna buscensi, Mathia Dymiński venatore ciechanoviensi aliisque permultis nobilibus. **2.** Iudicium commissoriale post inscriptionem actus in praetorio civitatis premisliensis ob incommoditatem loci eiusdem praetorii, uti in non postrema ruina existensis, iuridictionem suam ad lapideam et residentiam mfci. succamerarii terrae premisliensis de consensu mutuo mfcorum. commissariorum transtulit. Deklaracya IMci p. rotmistrzowi prezydyalnemu. Stosując się ad usitatam praxim IMć pp. rotmistrom na sejmikach obranym, którym semel pro semper po 4000 zł. p. pro administratione eiusdem functionis jest naznaczono, tedy sąd komisarski WIMci p. Marcinowi Kraińskiemu rotmistrowi prezydyalnemu na przyszłym sejmiku anno praeterito 1729 obranemu 4000 zł. p. na zaciągnienie ludzi i konserwacye onych naznaczył i też 4000 zł. p. WIMci p. Mniszkowi podstolemu żydaczewskiemu komisarzowi ziemi przemyskiej, aby z teraźniejszej kurrencyi podatku czopowego za assygnacyą tegoż IMci p. komisarza wypłacone byli irremissibiliter zaleca, rekomendując oraz IMć p. rotmistrzowi, aby munus officii sui quam sufficientissime exerceat ludzi w porządku i w kompucie trzymał i granice quam diligentissime pilnował. Deklaracya IMć pp. pretendentom. Ponieważ WWIMć p. Turzański starosta hadziacki złotych 1000, Antoni Zurowski łowczy bracławski za wyprowadzenie Moskwy złotych 1500, Swirski chorążyc dobrzyński zł. p. trzy tysiące mają sobie per lauda naznaczone do wypłacenia i na teraźniejszych sądach boni ordinis urgentissime instabunt, aby non attenta potioritate te pomienione kwoty IMciom ex currentia praesenti wypłacone byli, sąd zaś komisarski ultra mentem laudi nic postąpić sobie nie ważył się, ale te pretensye tudzież IMćpp. IMci p. Zapłatyńskiego stolnika dobrzyńskiego, IMć p. Stefana Horodyskiego Zurawla, IMć p. Macieja Rybińskiego za pogorzenie jako też sukcessorów niegdy IMć p. Jana Gasparskiego za instygatorye podczas konfederacyi IMć pp. komisarzów na granice węgierskie desygnowanych, którzy nie mają certum quantum per lauda sobie naznaczone pro resolutione do przyszłego sejmiku odsyła. **3.** Deklaracya IMciom pp. rewizorom ksiąg ziemskich. Lubo per declarationem sądów boni ordinis in anno 1728 feria quinta in crastino festi S. Agnetis virginis et martyris subsecu-

tam IMciom pp. rewizorom do ksiąg ziemskich obranym, indilata satifactio in vim recompensae tanti laboris post expeditam revisionem jest naznaczona, sąd komisarski zapatrzywszy się na tak pilną et exactam per actus et annos wszystkich ksiąg ziemskich cum omnibus observantiis zregestrowanych przez IMć pp. Józefa Chojnackiego komornika ziemskiego przemyskiego, Karola Leszczyńskiego podstolego nowogrodzkiego i Szymona Nowosielskiego instygatora ziemstwa przemyskiego effectuatam revisionem chciałby adaequando declarationi suae indilatae pomienionych IchIMciów pp. rewizorów kontentować et iustam recompensam za tak słusznie rzecz ordynowaną przez ułożenie ksiąg ziemskich i konnotowanie granic w tychże księgach zostających obmyśleć, ale że erarium terrae przez pogorzałe niektóre przedniejsze miasta magnum detrimentum w teraźniejszej importancyi patitur, tudzież absque assensu całej przeświętnej ziemi iusta recompensa za takową pracę przy szczupłej importancyi pomienionych IMć p. rewizorów kontentować małą kwotę nie chciał, tedy tychże IchIMć pp. rewizorów teraźniejszą deklaracyą swoją, przy tak wielkiej kooperacyi circa fortunas całej przeświętnej ziemi, tejże przeświętnej ziemi zaleca et pro assignanda quantitate iustae et adequatae ac indilatae mercedis na przyszły sejmik gospodarski odsyła. 4. Deklaracya Wp. Chojnackiemu komornikowi ziemskiemu przemyskiemu. Czyniąc zadosyć deklaracyi przeszłorocznej Wp. Chojnackiemu komornikowi przemyskiemu pro labore w trzymaniu pióra na sądach boni ordinis bez kilka lat danej, Wmu komisarzowi teraźniejszemu, aby na zł. 500 z kurrencyi teraźniejszej pomienionemu IMci p. komornikowi assygnacye wydać raczył zaleca. 5. Deklaracya IMci p. Nowosielskiemu insygatorowi. Lubo IchMć pp. rewizorowie ksiąg ziemskich pro assignanda quantitate za prace ich są odesłani do przyszłego sejmiku, respektując jednak IMć p. Nowosielskiego instygatora i dogadzając bardziej potrzebie jego, tak za rewizye ksiąg ziemskich, jako też uważając pilność tegoż IMci p. instygatora na każdych sądach boni ordinis, temuż IMci p. instygatorowi zł. 200 naznaczył i WIMci p. komisarzowi teraźniejszemu, aby na tęż kwotę pomienionemu Jp. instygatorowi wydał assygnacye rekomenduje, eo tamen adiecto, aby tenże IMć p. instygator ulteriorem dispositionem tychże ksiąg ziemskich, ponieważ instantaneam bierze satisfaccionem niezaniedbywał. Także ponieważ delatum jest od IchMć pp. rewizorów, że księgi ziemskie od murów kancelaryi ziemskiej jedne już in maiori parte pognili drugieby pognić mieli, sąd komisarski zabiegając dalszej ruinie tych ksiąg na restauracyą tejże kancellaryi ziemskiej zł. sto na dyspozycye Wp. sędziego ziemskiego przemyskiego, aby za assygnacyą Wp. komisarza teraźniejszego wypłacone były naznacza. 6. Deklaracya miastu Przemyślowi. Jako miasto Przemyśl o przeszłą kurrencyą podatku czopowego libere z izbą komisarską za sumę 2000 zł. p. contraxit i ad praesens wypłaconej kwoty, jako to IMci p. komeudantowi prezydyalnemu na zł. 1437, IMci p. Nowosielskiemu instygatorowi ziemskiemu na zł. 100, p. Czarnieckiemu pocztmajstrowi na zł. 200 kwity ukazał, remanent zaś zł. 263 za assygnacyą Wp. komisarza wydaną tenetur, tak z tymże miastem Przemyślem o kurrencye ex anno praeterito 1729 pochodzącej et in anno praesenti 1730 ultima Julii mającej się kończyć WIMci p. komisarzowi consituendi praetium lub też contrahendi byle tylko cum emolumento ziemi było permittitur. Toż samo i z miastem Samborem WIMci p. komisarzowi conceditur.

Prot. decr. ter. fiscal. Terrae. Premisl. 385 p. 473--475.

290.

Wisnia, 25. sierpnia 1730.
Laudum sejmiku wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo ziemskie lwowskiej, przemyskiej, i sanockiej, generału wyszyńskiego województwa ruskiego, zjechawszy się in locum consiliorum solitum do Wiszni zą uniwersałem Jkr. Mci p. n. m. na sejmik przedsejmowy na dzień dwudziesty pierwszy miesiąca sierpnia roku tysiącznego siedmsetnego trzydziestego, unanimi consensu obraliśmy i uprosili WIMci p. Józefa z Rosnowa Rosnowskiego łowczego podolskiego za marszałka i dyrektora koła naszego braterskiego. 2. Do którego uniwersału Jkr. Mci p. n. m. stosując się, obraliśmy i uprosili sine omni contradictione WIMciów pp. posłów na sejm walny grodzieński sześcioniedzielny ex mente prawa przypadający, tj. z ziemie lwowskiej JWIMci p. Michała Rzewuskiego krajczego koronnego, WIMci p. Jana Siemińskiego podkomorzego lwowskiego, z ziemie przemyskiej WWIMciów pp. Marcina Wieniawskiego podczaszego i sędziego grodzkiego przemyskiego, Bazylego Ustrzyckiego stolnika żydaczewskiego; z ziemi sanockiej WWIMciów pp. Józefa Lipskiégo chorążego buskiego, Romana Humnickiego cześnika sanockiego, którym ad puncta instrukcyej Jkr. Mci instrukcyę napisaliśmy, ad cuius contenta żeby IMcie pp. posłowie circa suam activitatem, tak pro commodo całej rzpltej jako i województwa naszego quam sufficientissime sprawili się prosimy i obligujemy. Które laudum zgodnie przez nas uchwalone i postanowione unanimi consensu WIMci p. marszałkowi koła naszego podpisać i do grodu wszystkich podać zlecamy [1]). Działo się w Wiszni dnia dwudziestego piątego sierpnia roku Pańskiego tysiącznego siedmsetnego trzydziestego. Józef z Rosnowa Rossowski łowczy podolski marszałek koła rycerskiego ziemi generału wyszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 227 p. 1783—1784; Castr. Prem. Rel. 536 p. 972—972. Castr. Leop. Rel. 525 p. 2125—2126; Fasc. Cop. Castr. Leop. 34 p. 1751—1753. Fasc. Cop. Castr. Prem. 98 p. 3429—3430.

291.

Wisnia, 25. sierpnia 1730.
Instrukcya sejmku dana posłom na sejm.

1. Instrukcya WWIMciom pp. posłom z generału wyszyńskiego z ziemie lwowlwowskiej JWIMci p. Michałowi Rzewuskiemu krajczemu koronnemu, WIMci p. Janowi Siemieńskiemu podkomorzemu lwowskiemu; z ziemie przemyskiej WWIMciom pp. Marcinowi Wieniawskiemu podczaszemu i sędziemu grodzkiemu przemyskiemu, Bazylemu Ustrzyckiemu stolnikowi żydaczewskiemu; z ziemi sanockiej WIMciom pp. Józefowi Lipskiemu chorążemu buskiemu, Romanowi Humnickiemu cześnikowi sanockiemu na sejm walny sześcioniedzielny grodzieński z sejmiku przedsejmowego w Wiszni w roku tysiącznym siedmdziesiątym trzydziestym dnia dwudziestego pierwszego sierpnia odprawionego obranym i uproszonym. 2. Jkr. IMć p. n. m. nasyciwszy się i nas sławą wojenną, eluctatis acerbis fatis

1) Gdy do 19. stycznia 1731 nie wniesiono do oblaty do grodu tego laudum, naówczas Marcin z Grotkowa Łoś, rejent grodzki lwowski, manifestował się praecavendo cuivis indemnitati. C. Leop. 526 p. 214.

postronnej intra et extra viscera regni wojny jako i domowej, nasyca nas słodkiego pokoju konserwacyą, inplendo Wielkiego Augusta encomium plus paccasse orbem quam a) domuisse fuit, naturalna i słuszna jest Jkr. IMci p. n. m. wyznać ojcowskie staranie najbardziej w konserwacyi nas w miłym pokoju i podziękować Jkr. Mci, za inestimabile donum, ale oraz prosić Jkr. Mci, żeby jako synów nas poddanych swoich kochający, aby z nami częściej przebywał i jako novella lex sonat, którą pan n. m. tuetur, żeby po ćwierci roku mieszkać mógł w dziedzicznych swoich państwach, zaczem jako wszystkie stany rzpltej tak i IMcie pp. posłowie nasi prosić będą: mane nobiscum Domine. 3. Słusznie Jkr. Mć p. n. m. w instrukcyi swojej domaga się exekucyi opisanego konstytucyami sejmowania porządku, skąd wszystkie nierządy oriuntur, bo nic in tempore nie dzieje się i tylko czas extrahitur i albo w jednym końcu i godziwie sejm się perperam kończy, albo się rwie. Domówią się tedy IMcie pp. posłowie nasi, żeby według konstytucyi anni 1690 ordo sejmowania był obserwowany i aby IMcie pp. senatorowie ab anno 1719 niewotujący, na tym sejmie wotowali. Praecavabunt sobie IMcie pp. posłowie po podniesieniu nowej laski hoc particulariter, żeby sejm w nocy nie kończył się i projekta żeby nie były w nocy czytane tylko we dnie; na limitę zaś sejmu etiam cum discrimine pozwolić nie mają. 4. Konferencye z cudzoziemskiemi potencyami i ich ministrami, jako bywało za inszych królów, aby były pod czas sejmu z deputatami ab ordinibus naznaczonymi odprawione. Do których IMciów pp. posłowie mogą pozwolić prorogacyą sejmu, bo extra tempus sejmu naznaczone konferencye nihil commodi adferunt rzpltej, kiedy deputowani nasi do sejmu przyszłego ad referendum biorą a cudzoziemscy do swoich pryncypałów. 5. Z IMcią księdzem nuncyuszem a przez niego cum curia Romana potrzebne konferencye, któren jeżeliby pretendował mollifikacyi konstytucyi grodzieńskiej, tę umówią IMcie pp. posłowie cum tota republica, salva jednak authoritate rzpltej et iuribus onej. Expostulować będą z tymże IMcią księdzem nuncyuszem, aby ius patronatus przy Jkr. Mci zawsze było według dawnych zwyczajów i żeby Ojciec Święty approbował opactwa na które Jkr. Mć da przywileje, nie tych, których księża obierają. Wczem wezmą IMć pp. posłowie od JO księcia IMci prymasa informacyą, także od IMci p. wojewody lubelskiego prywatną et sentient cum tota republica. 6. Domówią się IMcie pp. posłowie aby wyderkafy kościelne per septem a cento z dawien postanowione umniejszone były, według zwyczajów innych narodów i państw, cum sponsione wypłacania onych regularnie. Providebunt alleviamentum w mesznych i innych partykularnych powinnościach, których wystarczyć nie można, skąd zaraz duchowni do exkomuniki rzucają się et vilipendium tych exkomunik o tak małe rzeczy pochodzi, zaczem aby sedes apostolica his occurat IMcie pp. posłowie prosić będą. 7. Także użalą się IMcie pp. posłowie, że IMcie księża Miechowici, którzy trzymają niektóre beneficia, wzięli IMciom pp. dziedzicom ius patronatus, które firmat haereditatem. Starać się będą o to, aby one IMciom pp. dziedzicom było przywrócone, salva collatione temuż zakonowi, i aby IMcie pp. dziedzice dawali prezentę tymże zakonnikom według upodobania swego. Także i to wyrażą, aby in materiis fundi IMcie pp. obywatele do grodów byli pozwani nie do konsystorzów, jako to o dziesięciny, widerkaffy et fundis noviter extyrpacyą. A że w mieście Samborze IMcie księża Missyonarze probostwo occuparunt, które ab aevo dla księży świeckich fundowane, dziesięciny z wójtostw i sołtysów, w których administrant sacramenta duchowni rithus graeci, inpracticato exemplo sine ulla administratione sacramentorum, gdyż tylko tam sama Ruś mieszka wyciągają et militaribus executionibus aggravant wójtostwa i sołtystwa, tudzież w mieście temże Samborze kamienice jako i po przedmieściach grunta skupują z różnymi sposobami do kościoła swego farnego sub titulum bonorum ecclesiasticorum pociągają

a) S. quando.

i z nich podatków żadnych, które ex fundis regalibus ad communitatem miasta jako i przedmieścia[a] powinne być płacone non contribuunt, więc IMcie pp. posłowie serio instabunt, aby miasto Sambor circa immunitates praw swoich sine ullo praeiudicio było zachowane i aby IMcie księża Missionarze desistant ab his inconvenientiis, z IMcią księdzem nuncyuszem mówić i upraszać będą, aby tej oppressyi nie było. 8. Tudzież uskarżą się IMcie pp. posłowie sacrae nuntiaturae na OO. Franciszkanów przemyskich, z którymi kancellarya ziemska in contiguitate jest położona, i upraszać będą o komissyą z nimi, providendo dalszej ruinie tej kamienicy ex ratione tych OO. Franciszkanów. 9. Fundacya JW ś. p. p. Jana Stadnickiego wojewody wołyńskiego, którą uczynił ziemi sanockiej we wsi Zagórzu WW OO. Karmelitów bosych, cum inscriptione summarum na dobrach swoich dziedzicznych, jakoteż OO. Karmelitów strictioris observantiae w mieście Drohobyczu tudzież i OO. Dominikanów podkamienieckich, także fundacya OO. Paulinów nowa w Starej Wsi w ziemi sanockiej jakoteż i OO. Reformatów w województwie ruskiem fundacye aby approbowane były per legem publicam instabunt IMcie pp. posłowie. 10. Że zaś palpabiliter widzimy, jako status spiritualis przez przyjęcie sua authoritate wiele fundacyi, wiele summ na fundacye bierze, co jest contra mentem reipublicae, więc o to się starać będą IMcie pp. posłowie, aby pomieniony status spiritualis więcej fundacyi i missyi nie przyjmował bez pozwolenia rzpltej a dawniejsze fundacye żeby dóbr szlacheckich nie kupowali i summami wyderkafowemi onych nie onerowali, o to sacram nuntiaturam IMcie pp. posłowie upraszać będą. 11. Ciż IMcie pp. posłowie z ministrem najjaśniejszego cesarza IMci chrześciańskiego przy konferencyi expostulabunt, aby według ofiarowanego od kilku sejmów o traktacie zowiąc go bonae vicinitatis et amicitiae w granicach, handlach, o którym to traktacie IMcie pp. posłowie cum tota republica zniesą się i tak traktat pozwolić mogą, ale z wielką ostrożnością, żeby rzpltej nie wciągając quocumque praetextu et vocabulo w jaką ligę, ponieważ są traktaty najjaśniejszego króla Kazimierza a potem króla Jana anno 1674, jednak traktat colligationis offensivae et defensivae przed wiedeńską uczyniony a przez karłowicką zakończony nec nominetur. Że zaś przeciwko ofiarowania wyżej specyfikowanego traktatu grunta rzpltej szlacheckie i różne przy pograniczu cesarza IMci aggravantur tak w Wielkiej jako i w Małej Polsce et specialiter w ziemiach przemyskiej i sanockiej od Węgier, zabory, najazdy zagęściły się, tak in antecessum jako i w tym roku recenter w dobrach dziedzicznych wsi Zupaniu i Wyżłowie IMć p. Wiktor Siedliski terrigena nasz przez wiolencyą Węgrów jest damnificatus, więc IMcie pp. posłowie z ministrem cesarza IMci aby kamerę węgierską listem swoim zagrzał do prędkiej satysfakcyi i sprawiedliwości uczynienia temuż IMci p. Siedliskiemu. I w tem IMcie pp. posłowie adhibebunt curam, żeby według dawnych deklaracyi najjaśniejszego cesarza IMci na komisyą komisarze od cesarza IMci naznaczeni zjeżdżali, tudzież i od Jkr. Mci i od rzpltej komisarze aby byli godni z województwa ruskiego naznaczeni pro satisfactione praetendentium i żeby in futurum podobne cessant wiolencye[b]), o to instabunt IMcie pp. posłowie. 12. Obligujemy w tem IMciów pp. posłów, aby z ablegatem moskiewskim cum tota republica zniosszy się serio traktowali, aby carowa Jej Mć teraz panująca zadosyć sojuszom przez godnej pamięci cara IMci Piotra Alexiewicza uczynionym i postanowionym z rzpltą zadosyć uczyniła, tudzież ażeby tak miliony obiecane, jako też i Inflanty i insze avulsa do rzpltej ab antiquo należące a od Szwedów przez wojnę rekuperowane aby były wrócone i oddane vigore tegoż sojuszu, jako też i kontrybucye w Polszcze wybrane przez wojska moskiewskie żeby były oddane i nagrodzone; także i Kurlandyą należącą ad corpus reipublicae carowa Jej Mć deoccupet i artyleryą przez wojska moskiewskie z Polski zabrane na którychkolwiek miejscach, upomną się IMcie pp.

a) F. P. przedmieść. b) F. P. ne fiant inconvenienciae.

posłowie ut restituantur. 13. Z ablegatem dworu berlińskiego cum tota republica IMcie pp. posłowie certabunt, dopominając się tego, żeby dwór berliński te trzykroć sto tysięcy talerów, które był pożyczył na potrzebę rzpltej i one już odebrał in decuplo ex territorio elbingensi etiam z prowincyami, czego mu ś. p. IMć p. Przebendowski podskarbi w. koronny oczywiście kwitami et documentaliter dowiódł na konferencyach przeszłych, aby tedy tak territorium elbingense jako też i zastawy rzpltej oddał, ponieważ w pomienionej sumie jest satisfactus. Także aby starostwo drahimskie ad mentem przeszłej konstytucyi grodzieńskiej circa satisfactionem pomieniony dwór restituat. Wczem wszystkiem IMcie pp. posłowie nasi udadzą się do majestatu Jkr. Mci p. m., aby in fundamento przyjaźni z dworem berlińskim a singularius in fundamento miłości ojcowskiej ku rzpltej oczywistej i jawnie sprawiedliwej sprawie dał protekcyą swoją. Także o avulsa mniszek żarnowieckich IMcie pp. posłowie upomnieć się mają, tudzież podziękują Jkr. Mci za utrzymanie Kurlandyi a oraz upraszać będą o odebranie od grafa Morycza diplomatis electionis, aby stanom rzpltej oddane było, które dotąd in manibus haeret tegoż graffa Morycza. 14. Stosując się ad mentem Jkr. Mci instrukcyi IMcie pp. posłowie z całą rzpltą convenient, aby ad instar inszych państw u cudzoziemskich dworów mieli swoich ministrów, cum ea praecautione, aby byli Polacy nie cudzoziemcy. Na których ministeryach powinni być IMcie księża opaci, bo na to samo opactwo trzymają. Na te zaś legacye jeżeli będą jakie potrzebne expensa, IMcie pp. posłowie znajdą sposób cum tota republica. 15. Zaleca król Mć w instrukcyi jako pater regionum et providus ojczyzny pater interesa wojskowe, sekundując tedy Jkr. Mci sprawiedliwość upraszać będą IMcie pp. posłowie in fundamento novellae legis, aby buławy wszystkie cztery wakujące ad praesens, za rekomendacyą senatu et equestris ordinis na teraźniejszym sejmie oddane były w ręce zacnych zasłużonych et in arte bellica dobrze instructis civibus. Co gdy przy łasce Bożej stanie się, starać się będą IMcie pp. posłowie o reasumpcyą dawnych praw i zwyczajów o konferencyę z wojskiem per deputatos z senatu i izby poselskiej o rozdawanie buław zaraz po zmarłym którymkolwiek hetmanie polskim i w. księstwa litewskiego dobrze zasłużonym i do wojny sposobnym. Także instabunt IMcie pp. posłowie, aby konstytucyą novellae legis na sejmie traktatowym confoederationis o regimentarstwie generalnem zniesiona była, ile teraz rzplta doznaje tristes consequentias na sobie ex vi tej konstytucyi, przez niedojście sejmu. 16. Aukcya wojska jest bardzo potrzebna aby respublica nie była inermis, ile przy zaczynającej się wojnie w Europie, dlaczego IMcie pp. posłowie starać się będą z całą rzpltą o tęż aukcyą wojska, zapłata zaś nie może być temu wojsku sufficientior jako z czopowego i szelężnego generalnego. 17. Że zaś cała rzplta uznaje stare zasługi, trzeba się z wojskiem de toto skombinować i uspokoić, tedy IMcie pp. posłowie procurabunt efficacia adinvenire media cum tota republica do uspokojenia tegoż wojska in ordine zasług starych, salvis praetensionibus rzpltej do wojska jako i wojsku do rzpltej, na co powinna mieć skarbowa komissya potestatem, któraby likwidowała, kompensowała, wytrąciła szkody i ugodziła się finaliter z pretendentami. Że zaś niektóre tak chorągwie jako i regimenta na ten czas po fortecach pogranicznych in praesidiis stojące, do których rzplta żadnej nie będzie mogła znaleść pretensyi, ponieważ nie byli in turbida republica, będąc w Ukrainie et in excubiis pogranicza, zaczem takowe chorągwie i regimenta ex iusto et aequo należytą w usługach swoich powinni odebrać satysfakcyą. 18. Jako zmarły w Bogu JO IMć p. Jabłonowski kasztelan krakowski hetman w. koronny nieśmiertelnemi dziełami napełniwszy świat zasłużył, tak i syn jego JWIMć p. wojewoda ruski od trzydziestu lat kilku nam się zasługując iustam meretur u nas recompensam, że evidenter na trzymanie fortec, na odziewanie i lenungowanie pięciu regimentów, kilku set rajtaryi, kilku set hajduków i inne i wojny tureckiej expensa tak substancyą wyniszczył, że chłopa w niej wolnego synom nie zostawił, tylko kilku milionowy evidens

w rzpltej dług, tedy przy domówieniu się starych zasług najpierwszy IMciów pp. Jabłonowskich dług JWIMci p. wojewody ruskiego i WIMci p. starosty buskiego na fundamencie konstytucyi sejmu lubelskiego i tak wielu sejmów recessu IMcie pp. posłowie nasi promovebunt jako najsłuszniejszy, bo od najmniejszej makuły extorsyi żołnierskiej wolny i cały ani żadnem dywizyi imieniem i rzeczą nie pomazany a od lat trzydziestu z wielką IMciów penurią niezapłacony, kiedy sumy od szlachty na expensa publiczne i na swoje majętności zaciągnione i płacić musieli ciż sukcessorowie i dotąd płacą. Wspomnią IMcie pp. posłowie stanom rzpltej, że gdyby był ten hetman swoim kosztem tych pięciu fortec nie utrzymał aż do karłowickiego traktatu, tedyby Turcy Kamieńca z Podolem nigdy nie oddali. Kiedy tedy ojciec przesłużył, sukcessorowie nic in tractu vitae suae nie wysłużyli, wezmą IMcie pp. posłowie za punkt honoru naszego, żeby ten[a] tak realny dług był zapłacony. **19.** Wiadomy publiczny interes najjaśniejszego domu królewicza Jakuba summarum repetibilium u rzpltej haerentium, z których wiele województw i ziemi według obwarowanych konstytucyi dotąd satysfakcyi należytej repartycyi na województwa i ziemie rozdzielonej nie uczyniły, aby za poważną województwa tego do rzpltej promocyą do skutecznej mógł przyjść najjaśniejszy królewicz IMć satysfakcyi. **20.** Podczas komissyi kurlandzkiej lubo konstytucya opisała[b], aby dywizye in assistentiam tejże komissyi od obudwu narodów wojsk w granicach kurlandzkich lokowały się durante commissione, że jednak wszystkie wojska w samej ekonomiej szawelskiej rozłożone były, gdzie niemałe szkody jako obywatele tameczni tak i skarb najjaśniejszego królewicza IMci ponieść musiał, tedy według danej publicznej od tejże komissyi assekuracyi instabunt do stanów całej rzpltej IMcie pp. posłowie nasi o należytą najjaśniejszemu królewiczowi IMci in praemissis rekompenzę i zupełną satysfakcyą. **21.** Commune to jest ojczyźnie et decus et bonum, aby wielkim królom wieczną pamięć wystawiała i potentatów najjaśniejszą progeniem w indygenii królestwa polskiego inkorporowała, przeto ultro et non rogati powinniśmy o to się starać i dla tego IMciom pp. posłom zlecamy, aby omni et possibili et iusto conatu starali się, ażeby najjaśniejszego królewicza IMci Jakóba, który za tę ojczyznę życie i krew w batalii wiedeńskiej, strygońskiej i innych kampaniach waleczny ojca comes audacis vitae sam niósł na szanc, jegoż z córki najjaśniejszej wnuki a najjaśniejszego i najpożądańszego króla tryumfatora ojca ojczyzny Jana Trzeciego króla polskiego prawnuki gemmis Sztuadowskiego domu tak zasłużonego catholicae christianitati indigenat in omni forma nobilitaris praerogativae otrzymali i tym honorati honorare imię nasze szlacheckie mogli, czego IMcie pp. posłowie nie odstąpią ex iustitia et amore. **22.** Zalecą IMcie pp. posłowie Jkr. Mci i rzpltej artylleryą fortec pogranicznych, osobliwie Kamieńca, Białej Cerkwi i innych, aby one opatrzyć necessariis, przypomną oraz IMciom pp. posłowie artyleryą krakowską, warszawską i toruńską, którą król IMć wyprowadziwszy z wojskami swojemi i koronnemi et infeliciter one straciwszy w bataliach i w Toruniu też same i wielką swoją artyleryą saską, które per diploma darował rzpltej, albo ją tedy u szwedzkiego ministra ramum pacis olivae przynoszącego upomną się IMcie pp. posłowie serio, albo inibunt cum republica media efficacia jako ją vindicare i przez kogo. Jako też fortecom pogranicznym Kamieńcowi, Białej Cerkwi i innym cum republica adinvenient sposoby na utrzymanie do reparacyi i fortyfikacyi onych, i o to z IMciami pp. posłami województwa kijowskiego conferent, żeby z Białej Cerkwi czopowego non exigant, ponieważ żadnej pomocy konserwowania i utrzymania tej fortecy nec minnimo obulo województwo kijowskie przykłada się, ale samo starostwo białocerkiewskie pomienione trzyma fortece, wożąc pale do fortyfikacyi, podejmując koszta na IMć p. generała de Boiem komendanta tamecznego i na konserwacyę garnizonu, do czego żadne

a) F. P. im. b) opiewała.

ukraińskie starostwo do tych czas non adstringuntur. 23. O montewskiej i cyplowych spicach IMcie pp. posłowie szukać będą sposobów z całą rzpltą skutecznych naprawy, byleby nie tak wielką spezę skarbu koronnego jak in antecessum ś. p. IMć p. podskarbi w. koronny erogował bez żadnego skutku reparacyi na cyplu sanowym. 24. Intuitu zaś komissyi menniczej i otworzenia kruszców, które są decora et utilitates reipublicae cum tota republica IMcie pp. posłowie sentient. 25. Interes soli, wyrażony w instrukcyi króla IMci z całą rzpltą IMcie pp. posłowie ułożą. 26. Względem ordynacyi ostrogskiej cum tota republica IMcie pp. posłowie znosić się będą. 27. Upomnią się IMcie pp. posłowie serio in facie rzpltej o legowanie przez ś. p. IMci p. Marka Matczyńskiego wojewodę ruskiego dwa tysiące czerwonych zł. na fortyfikacyą miasta Lwowa a trzeci tysiąc czerwonych zł. na reparacyą miasta Przemyśla u skarbu koronnego, żeby były indilate te summy do rąk IMciów pp. komisarzów ziem oddane. Którą to sumę trzy tysiące czerwonych zł. skarb koronny wziął realnie pożyczanym sposobem na fortyfikacyą Kamieńca jeszcze anno 1701 i tak siłą senatus consilii skarbowi koronnemu wrócić one i oddać iniunctum. Że zaś pomienione miasta Lwów i Przemyśl częścią przez nich samych, częścią przez różne jurysdykcye et possessiones gruntów miejskich a variis personis przechodzą co raz do większej ruiny, więc IMcie pp. posłowie do tych miast o komissyą upraszać Jkr. Mci będą, aby in praesentia pierwszego senatora i IMciów urzędników ziemskich effectuari mogła. 28. A kiedy Jkr. Mć w instrukcyi swojej iustas fert[a] querellas za skarbem koronnym i wszystkie szkody, które od wszystkich ponosi, tedy IMcie pp. posłowie nasi uskarżą się wzajemnie na wszystkie tak wielkie oppressye, które po komorach szlachta vexati ponoszą, tak na wodnych jako też i na ziemnych. Zaczem urgebunt IMcie pp. posłowie nasi, aby vicissim tam indemnitati skarbu koronnego, quam indemnitati stanu szlacheckiego provideatur. Wiemy że JWIMć p. podskarbi w. koronny zechce się przed rzpltą popisać auctione prowentów skarbu koronnego, które plus offerentia excitavit, więc IMcie pp. posłowie zażyją tej nobilis emulacyej między tak wielkiemi ludźmi na pożytek rzpltej[b] i przydatek w skarbie pochwały. Wielkie się i w tem dzieje oszukanie skarbu samego koronnego, że pisarze, superintendentes na komorach tak Jkr. Mci jako i rzpltej bezimienne kwity tak szlachcie jaho i kupcom z ceł wodnych i ziemnych dają, urgebunt tedy pp. posłowie, aby żaden kwit nie wychodził sine specificatione imienia dającego i quantitatis summae et qualitatis od czego wezmą. Jeżeli Pan Bóg da szczęśliwie dojścia sejmu, upomnią się IMcie pp. posłowie, żeby według dawnego prawa i zwyczaju komissarze byli naznaczeni do skarbu, którzyby instruktarz ułożyli ze skarbem. 29. Także wnijdą ad cognitionem IMcie pp. posłowie, gdzie się kwadruple a novis possessoribus, które do skarbu kwarciannego corocznie comportantur podziewają. Także o superatę hiberny dwunastu tysięcy zł. od zapłaty wojsku koronnemu podczas traktatu warszawskiego i regulaminum wojska pozostałych investigabunt IMcie pp. posłowie. 30. A lubo wyraźne jest prawo o expektatywach napisane, jednak że non satisfit onemu, zaczem upraszać będą IMcie pp. posłowie Jkr. Mci p. n. m. aby żadnych wakansów i dóbr stante vita possessorum nie tylko nie oddawał ale nie objecywał, osobliwie za granicą w państwach swoich dziedzicznych, gdzie IMcie pp. ministrowie status, także i IMcie pp. senatorowie utriusque gentis wyjeżdżać extra regnum nie powinni, obserwując leges patrias sub rigore a republica descripto. 31. Reintegracyą dóbr stołowych Jkr. Mci zalecamy IMciom pp. posłom cum ea jednak clausula, aby szlachta wójtostwa mająca w ekonomiach ab antiquo konserwowana przy prawach swoich była. 32. Ponieważ constitutionibus regni annorum 1662 et 1669 in virtute dawnych praw i przywilejów najjaśniejszych królów polskich sancitis, wójtostwa po ekonomiach będące ludziom stanu rycerskiego bene meritis rzplta ordynowała, a tych teraz difficilis i owszem zabroniona

a) S. fecit. b) F. P. publiczny.

assecutio, więc IMcie pp. posłowie nasi upraszać będą Jkr. Mci p. m., aby paterna clementia sua wakanse pomienionych województw nie komu innemu, tylko ludziom stanu rycerskiego łaskawie konferować raczył i konsensa ad cedendum et iura communicativa aby z kancellaryi Jkr. Mci mogły być wydawane. 33. Ciż IMcie pp. posłowie exponent et deferent Jkr. Mci in facie całej rzpltej qvantam oppressionem IMcie pp. bracia nasi possessores wójtostw w ekonomii samborskiej od IMciów pp. dzierżawców, administratorów i superintendentów cierpią, czego żaden chłop w dobrach królewskich nie cierpi, bo tylko w roku jedną daje hibernę, kiedy na łanach tylko bez żadnych poddanych in exiguis portionibus siedzący, z których hibernę na wojsko koronne do skarbu koronnego corocznie za assygnacyami skarbowymi important, ultra sancita reipublicae, hiberną drugą po pięćdziesiąt i pięć tynfów z łanu na ludzi Jkr. Mci saskich hiberny, contra constitutionem anni 1669 et 1717 imponunt dworki szlacheckie violentis executionibus militaribus aggravant. Oraz imieniem całego województwa naszego instabunt IMcie pp. posłowie, aby takowe depaktacye abrogari et pro cognoscendis praetensionibus iniuriatorum commissionem z kancellaryi koronnej per nobiles possessionatos eiusdem palatinatus expediendam extradi procurabunt. 34. Koekwacya monety powinna reasumi, ponieważ bez skarb in antecessum za konstytucyą złamana, kiedy mniejszą kwotą importowana moneta a z większą wydawana była, na co będą mieć IMcie pp. posłowie seriam animadversionem z cała rzpltą. 35. Trybunału koronnego że się podoba całej rzpltej korrektura novella lege reassumowana, jednak ob faraginem magnam spraw pacientes nie rychło się sprawiedliwości doczekać mogą. Inibunt media IMcie pp. posłowie z całą rzpltą, aby ad instar księstwa litewskiego na trzech miejscach sądził się trybunał, tj. w Piotrkowie, w Lublinie i we Lwowie, także aby rzplta obmyśliła deputatom na trybunał sposób, aby byli salariati, IMciom pp. posłom zalecamy. I oto instabunt IMcie pp. posłowie, aby IMć p. regent trybunału koronnego sam w regestra wpisywał na ratuszu, a jeżeliby sam dla jakiej okazyi nie mógł być in persona, to powinien na swojem miejscu mieć substytuta przysięgłego. Aby w grodach pp. susceptanci przysięgali i żeby byli nobilis conditionis, ponieważ dzieje się, że z protokołami chodzą po gospodach przez co i fabrykacye dzieją się. Także żeby i IMcie pp. regentes byli possessionati w ziemi et nobiles, aby tabuły po grodach były i taksa, jako od którego extraktu płacić się ma, tudzież i grzywny powinny być taksowane. Ponieważ tak wielkie zdzierstwa szlachty nastąpiły i nad prawo nowe adiudicata przez sąd pretendowane, pp. instygatorowie przysięgać mają regestrowi w grodach, jako okienek w regestrach zostawiać nie będą ani fabrykować onych, ani nad należytość więcej od wpisów brać nie będą, ani od wzdawania. Pp. patronowie w grodach niech tak przysięgają jako w koronnym trybunale. Rygor zaś na wszystkich pp. officyalistów, którzyby nad prawo sobie postępowali powinien być takowy, aby officiis suis privati byli. Które wszystkie praemissa IMciom pp. posłom zlecamy. 36. Łanowa piechota wybraniecka na przeszłym sejmie grodzieńskim przeformowana, ponieważ finalnego skutku wziąć nie mogła, dla niewyprowadzenia łanów, jakie się mogą znajdować w całej rzpltej, a z nich powinno być uformowanych dziewięć regimentów ad obsequium reipublicae. Aliści z nich tylko jeden regiment na pięćset kilkadziesiąt porcyi jest erygowany, ob defectum podania sprawiedliwych taryf tak skarbu koronnego jako i IMciów pp. rotmistrzów, więc urgebunt IMcie pp. posłowie o reassumpcyą konstytucyi o lustracyą łanów, z których daleko większa pokaże się quantitas łanów, ile teraz województwo ruskie jako i wielkopolskie żadnych nie podały łanów, aby na przyszłych komisyach radomskich perfectius mogły elucidari IMcie pp. posłowie starać się będą, cum hac praecustoditione, aby konstytucyami łany sołtyskie w ziemi przemyskiej i sanockiej opisane et pro praesidio tychże ziem naznaczone w komput tej milicyi nie wchodziły. Komissye zaś radomskie nie powinny transmutare et statuere przeciwko konstytucyom sejmowym i takowe materye na sejm odsyłać, które nie należą ad

decisionem komissyi skarbowej o to IMcie pp. posłowie investigabunt. **37.** Senatus consilia, insistendo dawnym i nowym prawom, aby się w żadne materye status nie wdawały i summami skarbu rzpltej nie dyspensowali praecavebunt IMcie pp. posłowie. **38.** Ponieważ konstytucya anni 1710 dobra Jasnej Góry Częstochowskiej OO. Paulinów ex rationibus w tej konstytucyi wyrażonych od wszelkich in genere podatków, poborów, exakcyi et quocumque titulo publicznych ciężarów do lat dwudziestu plenarie libertowała, a że contra mentem namienionej konstytucyej przez lat siedm tj. ad annum 1717 wszystkim ciężarom i exakcyom te dobra były podległe, więc obligujemy IMciów pp. posłów, żeby się opponant przy tem, aby te lat siedm in futurum exkludowane były, tj. ad annum 1737, to ad insinuandum IMciom pp. posłom zalecamy. **39.** Obligujemy IMciów pp. posłów, aby godne zasługi JWIMci p. marszałka w. koronnego tak Jkr. Mci jako i rzpltej rekomendowali. **40.** Za osobliwszą dystynkcyą zasług swoich za poniesienie ran i szwanków w usłudze rzpltej meretur IMć p. Józef Bukowski chorąży i komisarz ziemi sanockiej na trybunał radomski porucznik pancerny JWIMci p. marszałka w. koronnego, którego magna merita particulariter rekomendować będą łasce et distributivae iustitiae Jkr. Mci n. m. p. IMcie pp. posłowie nasi. Także IMć p. Puławski podczaszy podlaski concivis noster porucznik w wojsku zasłużony osobliwy Jkr. Mci zasłużył respekt, ażeby erygowana suma na reparacyą partykularza Radynic w ziemi przemyskiej leżącego aere proprio kupionego dekretem komissyi Jkr. Mci przysądzona i do dwudziestu siedmiu tysiący zł. redukowana przyznana per legem publicam, aby na tym sejmie przyznana była, całe województwo nasze obliguje IMciów pp. posłów. **41.** Interes JWIMci p. Wacława Wąsowicza starosty kiślackiego concivis nostri o miasteczko Kiślak i wsi Aysyn, Myślińce et Grabowce a) w województwie kijowskim leżące, według recessu sejmu grodzieńskiego anni 1627 b) rekomendować będą Jkr. Mci p. n. m. i stanom rzpltej IMcie pp. posłowie nasi, ażeby przez konstytucyą teraźniejszego sejmu seorsivo puncto był approbowany, ad mentem przywileju najjaśniejszego króla IMci Kazimierza Jana. **42.** Ponieważ dla nierychłej w trybunale koronnym incydencyi zagęściły się prywatne i gwałtowne nullo praecedente iudicato processa, najazdy dóbr i zajazdy, przy których wielkie contingunt z zabójstwem wiolencye, przeto IMcie pp. posłowie starać się będą o reasumpcyą prawa de invasoribus. **43.** Upewnioną niegdy IMci p. Janowi Wieniawskiemu przez konstytucye anni 1673 zasług tąż konstytucyą opisanych gratitudinem, aby IMcie pp. posłowie nasi Jkr. Mci p. n. m. i stanów rzpltej pro successoribus tegoż niegdy IMci p. Wieniawskiego, concivibus nostris równie exemplo antecessoris sui w województwie naszem i rzpltej merentibus, efficient upraszamy. Przychylając się do prawa pospolitego o reparacyi dóbr Jkr. Mci dożywociem zasłużonym puszczonych, ponieważ IMć p. Drogomir podkomorzy wendeński reparował i hibernę zaległą importował, będą Jkr. Mci prosić pp. posłowie o komissyą do Smołuskowiec Jkr. Mci do uznania reparacyi. **44.** Zasłużonego także IMci p. Micińskiego porucznika w wojsku, który od młodości lat swoich aż do teraźniejszego wieku służąc rzpltej w bataliach, rany i szwanki ponosząc IMcie pp. posłowie będą rekomendowali Jkr. Mci łasce et iustitiae distributivae. **45.** Także zasługi IMci p. Turzańskiego starosty hadziackiego w wojsku koronnem cum dispendio zdrowia i fortuny swojej świadczone z wielką wiernością ku majestatowi Jkr. Mci p. n. m. rekomendować będą IMcie pp. posłowie. A żeby wioski do tegoż starostwa należące na tej stronie Niepru, nazwane Haycza Wielka i Mała i inne przywilejem Jkr. Mci temuż IMci p. staroście konferowane a per abusum od czerńców tamecznych przywłaszczone, także i od innych IMciów w tamtym kraiku przyjęte, więc aby komissya na to od Jkr. Mci była na to naznaczona upraszać będą IMcie pp. posłowie nasi. **46.** Desiderium także concivium nostrorum zalecamy IMciom

a) F. P. Krobowce. b) T. P. 1626.

pp. posłom IMciów pp. Tatomirów braci ratione wójtostwa podbuskiego w ekonomii samborskiej w krainie podbuskiej będącego, na które prawo mają, teraz per administrationem IMci p. Tomaszewskiego odebranego, upraszać będą IMcie pp. posłowie, aby circa privilegium konserwowani byli. 47. Za IMć p. Walawskim starostą byszowskim towarzyszem zbsłużonym znaku husarskiego Jkr. Mci instat województwo nasze, aby przy urzędzie buńczucznym od lat dziewiętnastu sobie konferowanym od Jkr. Mci p. n. m. mógł być konserwowany lub na wyższy stopień promowowany Jkr. Mci pp. posłowie nasi upraszać będą. 48. Ponieważ za zasługi ś. p. IMci Turkuła pułkownika nadane dwie królewszczyzny nazwane Sliwany, z starostwa stryjskiego odłączone przez niegdy najjaśniejszego króla IMci Jzna trzeciego, teraz za panowania szczęśliwego najjaśniejszego króla IMci Augusta kommutowane za klucz leszniański temuż IMci p. Turkułowi, więc żeby jego sukcessorowie mogli zaszczycać się respektem i pamięcią Jkr. Mci i rzptej za wierne zasługi ojca swego IMcie pp. posłowie activitate sua instabunt. 49. A że dług IMci p. Tomkiewicza według assygnacyi JW niegdy IMci p. Krasińskiego, natenczas podskarbiego w. koronnego nie jest in toto zapłacony, którego została suma jeszcze do wypłacenia zł. 1311, co zlecamy IMciom pp. posłom naszym, ażeby instent o zapłacenie tej sumy z komor rzptej. 50. Instat także województwo nasze za IMcią p. Kornasiewiczem regentem grodzkim sanockim, ażeby za znaczną reparacyą akt ziemskich i grodzkich sanockich propriis impensis uczynioną do prerogatywy stanu szlacheckiego zupełnie był przypuszczony i absus przez ojca jego popełniony żeby był zniesiony IMciom pp. posłom zalecamy. Caetera probatae activitati et dexteritati IMciom pp. posłom committimus, obligując i upraszając, żeby quae sunt pro commodo realiter promoveant, que nociva avertant et de felici statu reipublicae quam efficacissime consulant. Działo się w Wiszni in loco consiliorum solito dnia dwudziestego piątego sierpnia roku 1730. Józef z Rosnowa Rosnowski łowczy podolski marszałek koła rycerskiego ziem generału wyszyńskiego województwa ruskiego.

Castr. San. Rel. 227 p. 1784—1805; Castr. Prem. Rel. 536 p. 973-993; Fasc. Cop. Castr. Prem. 98 p. 3391—3407; Castr. Leop. 525 p. 2126—2146; Fasc. Cop. Castr. Leop. 34 p. 1763—1781; Rękp. bibl. Ossol. 1888 p. 49—51.

292.

Wisnia, 12. września 1730.

Laudum sejmiku gospodarskiego wiszeńskiego.

1. My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa ruskiego zjechawszy się na sejmik gospodarski według prawa po zerwanym sejmiku deputackim [1]), pod dyrekcyą na ten czas JWIMci p. Mikołaja Sołtyka kasztelana przemyskiego jako pierwszego senatora, na generale wyszyńskim pro die duodecima Septembris takową dobrego porządku czynimy dyspozycyą. 2. A naprzód ziemia lwowska jako pierwsza in ordine z powiatem żydaczewskim reassumuje podatek szelężnego i czopowego anterioribus laudis uchwalonego i teraz omnium assensu accedente et nemine contradicente pozwalają. Którego to podatku cursus w zwyczajnym czasie tj. secunda Aprilis w roku da Bóg przyszłym tysiącznym siedmsetnym trzydziestym pierwszym zaczynać się ma i ten podatek tak miasto

---

[1]) Po sejmiku tym deputackim pozostało świadectwo z dnia 17. września 1730 r. w sprawie wywodu szlachectwa Czajkowskich, z odesłaniem sprawy naganionych Czajkowskich do trybunału koronnego. Castr. Leop. Rel. 526 p. 896—905.

Lwów ze wszystkiemi jurysdykcyami przedmieściami nemine excepto ani zaszczycając się żadnemi libertacyami, jako inne miasta, miasteczka według taryf i zwyczajów dawnych, exceptis conflagratis ad dispositionem WIMci p. komisarza tejże ziemi importować powinni będą sub poena triplicis pensionis et rigore anterioribus laudis circumscripto. 3. A żeby w tym podatku ziemiańskim nie było żadnego detrymentu i porządek w wypłaceniu był jako najlepszy, więc reassumujemy kongres nasz we Lwowie anteriori laudo postanowiony w tymże czasie przy JWIMć pp. senatorach i WWIMć pp. urzędnikach tejże ziemi jako i wszystkich anteriori laudo naznaczonych na rok jeden. Wniesione desideria na teraźniejszym sejmiku committimus zasiadającym na tymże kongresie do uspokojenia a osobliwie, aby z tychże podatków WW. OO. Bernardynom lwowskim na kanonizacyę błogosławionego Jana z Dukli pewną kwotę jaką naznaczyli. 4. Ponieważ JWIMć p. wojewoda ruski w należących piechocie węgierskiej ś. p. JOIMci p. kasztelana krakowskiego hetmana w. koronnego ojca swego z reparacyi ziemi naszej lwowskiej płacić w zwykłych zasługach et actualiter płaconych swem i WIMci p. Jabłonowskiego starosty buskiego synowca swego urget z ziemią naszą kalkulacyi, przeto in cognitionem calculi pomienionych wypłaconych zasług zasiadający IchMć na przyszłym kongresie będą mieli intratę i jeżeliby się z pomienionej kalkulacyi ex contingenti na pomienione zasługi co restans miało się pokazać, tedy na przyszłym da Bóg sejmiku gospodarskim obmyśleć satisfactionem deklarujemy. 5. Ponieważ za wniesionej tak samego JWIMci p. wojewody ruskiego jako i innych IMciów obywatelów województwa naszego przeciwko miastu Lwowu kwerimonii, że to pomienione miasto nulla gratitudine habita dobrodziejstw, tak przez niegdy JOIMci pana krakowskiego jako i samego JWIMci p. wojewody ruskiego, tudzież ziemie naszej circa conservationem onego świadczonej, w pretensyi takowejże swojej nulliter i owszem vexatorie wydanemi pozwami do prześwietnego trybunału radomskiego tak JWIMć p. wojewodę ruskiego jako też WWIMciów concives nostros kamienice, dwory i jurysdykcye swoje mających ewokowali, przeto subveniendo i też miasto same od pomienionej weksy arcendo, ponieważ w tejże sprawie od miasta intentowany dekret trybunału koronnego radomskiego naznaczony do przerzeczonego miasta Lwowa urzędow grodzkich kondescenzyą nastąpił, przeto upraszamy JWIMci p. kasztelana przemyskiego jako na ten czas sejmiku naszego praesidem, aby nomine nostri publico list do WIMć pp. sędziów grodzkich dekretem trybunału radomskiego naznaczonych o osobliwszy wzgląd u sądu tantum pomienionego miasta ausum et vexam instando napisał. 6. Dług IMci p. Stanisława Gumowskiego cześnika zakroczymskiego jako i innych IMciów desideria IMci p. Szczęsnego Baybuzy cześnika bracławskiego, Stanisława Korytka podczaszego czerniechowskiego, IMci p. Domisława Korytka cześnika lwowskiego, Franciszka Lachockiego stolnika rzeczyckiego, Marcina Monasterskiego łowczego chełmińskiego vicesgerenta grodzkiego żydaczewskiego, Marcina Sobieszczańskiego cześnika latyczowskiego, Felicyana Swiechowskiego podczaszego podolskiego, Władysława Gurowskiego, Marcina Rybińskiego, Michała i Stanisława Tatomirów, Konstantego Szeptyckiego skarbnika gostyńskiego, Adama Pohoreckiego, sukcessorów IMci p. Jana Sulatyckiego, IMciów pp. instygatorów sądów boni ordinis tudzież szpitalu lwowskiego św. Marcina pro finali decisione plenariam cognoscendorum debiti et desideriorum dając na tymże przyszłym kongresie facultatem et potestatem pacificandi et contentandi. Do których to JW i WWIMć pp. urzędników tejże ziemi na tymże kongresie zasiadających przydamy in gremium IMciów pp. Marcina Manasterskiego, Felicyana Swiechowskiego, Dumisława Korytka, Szczęsnego Baybuzę. 7. Ponieważ zaś po miasteczkach miary zbożowe znajdują się, mimo wiadomość competentis officii cum praeiudicio ziemi naszej i powiatu żydaczewskiego privata authoritate eriguntur, przeto insistendo dawnym zwyczajom i prawom upraszamy IMć p. podwojewodzego, aby pro munere officii sui miarę jedną postanowiwszy w całej ziemi recurrentibus

do siebie pod laską swoją wydawać raczył. Któreby zaś miasta per renitentiam pomienionej miary nie rekwirowały i onej obserwować nie chciały, pozwane ad officium castri leopoliensis poena trecentarum marcarum polon. ad instantiam IMci p. podwojewodzego lub jego plenipotenta irremissibiliter decernenda przyprowadzone być mają. 8. Ziemia przemyska stosując się tak ad mentem novellae na sejmie traktatowego legis, która genera podatkowania abrogowawszy, solam dispositionem województwom i ziemiom pro necessitatibus onych zostawiwszy liberam, jako też uważając dispositionem hoc in passu ziemi w generale naszym pierwszy lwowski szelężne, dogadzając necessitatibus ziemi naszej i chcąc uspokoić IMciów pp. pretendentów przy oschłych assygnacyach w nieodebraniu concernentis forum publicum consultationum interturbare nie przestają, seriem na jeden tylko rok accedente voto cunctorum et consensu omnium ustanawiamy, którego kurrencya ad mentem legis et practicati usus formowana ma się zaczynać w tydzień po sejmiku relacyi generału naszego IMć pp. posłom doszłym lub quo eventu niedoszłym zaczynać się powinna. 9. Dla którego podatku i weryfikowania czopowego i kalkulacyi onego kongres na raz jeden pro die vigesima tertia Iannuarii in anno Deo dante venturo millesimo septingentesimo trigesimo primo JWIMciów pp. senatorów, urzędników i tych IMciów, którzy anterioribus laudis na sądy boni ordinis naznaczeni byli, nemini ex concivibus praecludendo viam w Przemyślu naznaczamy. Na którym kongresie pomienieni IMć urzędnicy i obywatele ziemi naszej przemyskiej circa praesentiam JWIMci p. kasztelana naszego dyspozycyą pomienionego podatku szelężnego tudzież likwidacyą czopowego cum distinctione konflagrat tak in futurum zachodzących, jako iuxta obloquentiam legis już determinowanych, z której dyspozycyi żeby ziemia mieć mogła mensurę, którąby z długów ziemiańskich przez uspokojenie i satisfactionem pretendencyom uczyniwszy, tem łatwiej wyniść mogła, tenże kongres desideriis sanctis tutando tutellaribus WW w Bogu IMć OO. Bernardynom lwowskim na kanonizacyę błogosławionego Jana z Dukli z pomienionego podatku szelężnego dysponować będzie, oraz desideria IMci p. Turzańskiego starosty hadziackiego, IMci p. Szeptyckiego łowczego buskiego na teraźniejszym sejmiku wniesione do tegoż odsyłamy kongresu, który kongres observata potioritate tot laudis circumscripta, unicuique iuxta eius interesse obmyśli ex possibili satysfakcyą. 10. Żeby zaś ziemia szkody nie miała, upraszamy WIMć p. komisarza ziemi naszej, żeby non obstantibus conflagratis ad mentem legis iam expiratis aby assygnacye do miast i miasteczek ziemi naszej tam antiquae quam novae coloniae wydawał i nieuważając antiquam podatku tego exolucionem, ale iuxta iustitiam et possibilitatem do nich iuxta potioritatem assygnacye wydawał, na pomieniony zaś kongres w Przemyślu żeby miasta miasteczka ziemi naszej z regestrami pomienionego podatku szelężnego i czopowego niepodpadając rigori legis stawały i obwieszczone były upraszamy JWIMci p. kasztelana naszego przemyskiego, ażeby się uniwersałami naszymi via cursoria wydanymi wcześnie obwieścił i do stawienia się obligował. 11 Miary generalnie po wszystkich miastach i miasteczkach ziemi naszej tak zbożne jako i trunkowe, lubo tak wiele laudis doskonale postanowione i opisane, że dla złości kupujących ludzi nie są in observantia, przeto reassumując hoc in passu postanowione lauda, obligujemy IMć p. podwojewodzego przemyskiego, ażeby miary pomienione i półmiarek, mający w sobie garcy trzydzieści sześć sprawiedliwych, tak zboża i likworów do jak najskuteczniejszego przywiódł porządku i burmistrzom miast i miasteczek serio żeby tego przestrzegali przykazujemy, na nieposłusznych zaś i nieobserwujących miar postanowionych i laudis opisanych, naznaczamy trecentarum marcarum ad instantiam cuiusvis iniuriati lub cuiusvis concivis w grodzie przemyskim irremissibiliter succumbenda. **12.** Miasto Wisznia i Przemyśl, lubo toties gratitudine ziemi naszej opatrzone i prawem pospolitem do naprawienia dróg tak in circulo miasta jako i po przedmieściach jest obligowane, jednak in oblivione praemissorum że tego nie czyni, obligujemy ażeby wszelkie

drogi na pomienionych miejscach pro commoditate concivium jak najskuteczniej naprawowało, in casu renitentiae, to jest przychylając się do prawa pospolitego za niedbalstwo, ratione non observationis praemissorum ut legis publicae w grodzie przemyskim ad cuiusvis terrigenae instantiam odpowiedzieć powinni. **13.** Że zaś miejsce konsultacyi naszych inter divos et altaria Boski honor i generału naszego complectitur authoritatem, przeto servato liberae iuris inviolabili sacramento i każdego liberum velle et nolle pectoribus complectendo, miejscu temu immunitatem generału authoritatem konserwując. Że się zagęściły inconvenientes non sobriae laesiones, jako i na teraźniejszym kongresie IMci p. Czernego nienależyty postępek a raczej contra divos et authoritatem całego generału nienależyty exces i postępek, który non impretata voce iuxta nobilitarem activitatem frivole in oppressionem praemissorum tumultus czynić, z dobytą szablą in medio koła naszego wywijać, tumult ekscytować ważył się, przeto lubo by ad mentem legum hic instanti za pomieniony ekscess sądzony i karany być powinien, jednak że dla krótkości czasu do tego przyść nie można, odsyłamy IMci do sądu grodu przemyskiego ad primos ab hinc celebrandos terminos [1]), gdzie IMć peremptorie ad instantiam IMci p. Siedliskiego subdelegata grodzkiego przemyskiego przez nas praesenti laudo ad vindicandam hanc causam postanowionego plenipotenta, którego IMci circa gratam reminiscentiam obligujemy, aby tę sprawę in praemisso termino promowował i do należytego przyprowadził skutku. **14.** Z i e m i a s a n o c k a lubo anterioribus laudis szelężne pro anno millesimo septingentesimo vigesimo nono et anno millesimo septingentesimo trigesimo uchwalone et cursum podatku pozwoliła, więc et praesenti laudo continuationem tegoż podatku aprobuje i tenże podatek eodem cursu iść powinien, jaka jest zdawna uchwała, tj. według kwitów IMc p. sędziego grodzkiego sanockiego, ze wsiów jako i z miast i miasteczek, a gdzie się kwit nie nadaje WIMci p. sędziego grodzkiego sanockiego, tedy arendarz każdy ad salvas, administrator zaś w grodzie sanockim lub dwóch przysiężnych tychże dóbr praestare iuramentum powinni in hanc rotham, jako kwitu WIMci p. sędziego sanockiego nie mają i produkować go nie może i jako arendy browarnej więcej nie daje nad tyle etc. I ten podatek anterioribus laudis postanowiony i dyspozycyi ziemiańskich non obstantibus quibusvis defensis et oppositionibus wszyscy generaliter wypłacić powinni nemine excepto. Który to podatek za dyspozycyą WIMci p. Józefa Bukowskiego chorążego i komisarza ziemie sanockiej distribui powinien iuxta anteriores dispositiones ziemi naszej in toto reservato. A że IchMcie pp. exaktorowie renitentiam tych podatków delatami demostrant, więc obligujemy tychże IchMciów pp. exaktorów, abu pozwy wszystkim renitentom wydali do grodu sanockiego pro statuitione arendarzów aut pro solutione pro illis, grodu zaś sanockiego upraszamy, aby post festum sancti Martini pontificis anno praesenti millesimo septingentesimo trigesimo złożył sądy, a tam żeby rigorosissime IMć renitentów tego podatku osądził, podczas których sądów dyspozycyą ziemi i porządek pro hac sola vice sobie składamy. **15.** IMć pp. exaktorowie tak dawniejsi którzy dotąd zupełnej nie czynili kalkulacyi exekucyi swojej, aby na tych sądach sufficientissime wykalkulowali się obstringuntur. Na których IMć p. plenipotent ziemi sanockiej już i proces w Radomiu otrzymał, a jeżeliby satysfakcyi i kalkulacyi swojej ziemi pro illo termino nie uczynili, IMć p. plenipotent obstringitur, aby dalszą prosekucyą zaczętego procesu kontynuował per viam executionis, jako i IMć p. Cieszanowski rotmistrz i exaktor szelężnego na rok tysiączny siedmsetny dwudziesty dziewiąty kalkulacyą uczynić powinien.

---

[1]) W aktach przem. niema śladu jak się ta sprawa zakończyła, prawdopodobnie ją umorżono. Wspomniany Czerny był to prawdopodobnie Aleksander Czerny, który na sejmiku wiszeńskim w 1728 r. poturbowany był przez cześnika lwowskiego Aleksandra Wieniawskiego, o co się protestował 14. stycznia 1729 r. w grodzie lwowskim. Castr. Leop. 524 p. 1960. a) L. coloniae.

17. Miasteczka novae locationis[a]) aby zarówno z inszemi miastami według koncernencyi proportionaliter jednak tenże sam podatek wypłacili. 17. A że IMć p. Maxymilian Cieszanowski rotmistrz i exaktor pro anno 1729 et anno 1730 podatku szelężnego jest obrany, więc po skończonej funkcyi swojej dwuletniej gratitudo kompensowana być powinna et praesenti laudo declaratur et in casu zerwania pozyszłego sejmiku WIMć p. komisarz ziemi naszej recompensam obmyśleć będzie powinien. Który IMć p. komisarz teraźniejszy niepowinien będzie wydawać assygnacyi nikomu z IMciów pp. pretendentów, tylko observata potioritate na dyspozycyi ziemiańskiej ułożonej, którego praesenti laudo obstringimus. IMć p. Wolski tot laudibus w pretensyi swojej zatrzymanej w tej powinien być uspokojony, salva calculatione co IMć wziął. 19. Księgi podkomorskie ponieważ dotąd nie są z zamku baligrodzkiego transportowane tot laudibus do transportacyi, naznaczone, aby in praesentia WWIMć pp. komisarzów laudis anterioribus naznaczonych, aby byli in spacio niedziel sześciu do zamku sanockiego komportowane. 20. IMci p. Polańskiego ponieważ pretensya in potioritate nie jest wyrażona ziemiańskiej dyspozycyi ad ulteriorem decisionem et dispositionem odsyłamy i zostawujemy. 21. IMci p. Skiwskiego miecznika bilskiego pretensya funkcyi deputackiej ś. p. IMci p. łowczego sanockiego ojca swego, ponieważ nie jest in potioritate wspomniana i kollokowana, tę suo loco in potioritate kollokujemy. 22. IMcie p. Jakób Szeptycki i Sobieszczański skarbnik nowogrodzki także w swoich pretensyach in potioritate ziemiańskiej dyspozycyi kollokowani być powinni. 23. IMć p. podwojewodzy sanocki satisfaciat anterioribus laudis, aby po miastach, miasteczkach była aequlitas miar, w każdej macy po garcy trzydzieści sześć sprawiedliwych po całej ziemi sanockiej obserwowana, zalecamy. 24. WIMci p. komisarzowi teraźniejszemu ziemi naszej za utrzymanie praesidiorum na trybunale radomskim gratitudinis po dwu tysiącu złotych na lat dwie naznaczamy, OO. Franciszkanom sanockim na pozłotę ołtarza wielkiego z przyszłego szelężnego złotych sto pięćdziesiąt naznaczamy. 25. Które wyrażone wyżej puukta i postanowienie na generale naszym ręką moją własną podpisuję. Datum ut supra w Wiszni. Mikołaj Sołtyk kasztelan przemyski.

Castr. Leop. Rel. 526 p. 275—286; Fasc. Cop. Castr. Leop. 35 p. 2787—2693; Castr. Prem. Rel. 536 p. 971—993.

293.

Przemyśl, 23. stycznia 1731.

Zarządzenia sądu boni ordinis ziemi przemyskiej.

1. Acta sunt haec Premisliae in reassumptione iudiciorum commissorialium feria tertia post f. S. Agnetis virginis et martiris proxima anno Domini 1731 idque in praesentia iudicis terrestris premisliensis vigore laudi particularis visnensis constitutorum praesentibus illustribus et mfcis. Mathia Ustrzycki leopoliensi, Nicolo Soltyk premisliensi castellanis, Antonio Bal succamerario sanocensi, Nicolao Rosnowski vexillifero premisliensi, Antonio Borzęcki iudice terrestri premisliensi, Ioanne Mniszek subdapifero zydaczouiensi et commissario terrae premisliensis, Ioanne Uliński subdapifero Podoliae, Adamo Karwowski thezaurario visnensi notario castrensi premisliensi, Ioanne Zapłatynski dapifero dobrzynensi, Ioanne Turzanski capitaneo hadziacensi, Iosepho Choynacki camerario terrae premisliensis, Simone Urbański venatore Podoliae, Antonio Konopacki subdapifero novogrodensi...[a]). Wisłockich fratribus, Daniele et Ioanne Rytarowskich fratribus, aliisque permultis variae conditionis homnibus atque ministeriali regni generali provido.... Nehrebecki autenticato et iurato etc.

a) miejsce do wypełnienia wolne.

2. Deklaracya podatku szelężnego. Ponieważ podatek szelężnego na sejmiku przeszłym gospodarskim uchwalony na teraźniejszych sądach boni ordinis in praesentia iudicii terrestris praemisliensis et illustrium ac magnificorum dignitariorum et incolarum terrae eiusdem ad id delegatorum tudzież Wgo komisarza tejże ziemi agitujących się finalnie determinować się nie mógł, a sądy boni ordinis laudem wiszyńskim na raz tylko jeden są pozwolone, kurrencya zaś tego podatku aż po skończonym roku ex calculationibus z miastami de quantitate importancyi patebit, tedy sąd boni ordinis pomieniony, zabiegając detrimento alicui podatku tego pro urgentibus necessitatibus ziemi potrzebnego, WIMci p. Mniszka podstolego żydaczowskiego, jako komisarza ziemi przemyskiej, wiedząc dobrze probatam virtutem et magnam activitatem, tegoż w. komisarza in rebus agendis i osobliwą przychylność ku tejże ziemi do dyspozycyi tegoż podatku szelężnego uprosił. Któren to w. komisarz obwieściwszy ante omnia uniwersałem swoim miasta i miasteczka, lubo już przez uniwersał JWIMci p. kasztelana przemyskiego anticipative o tymże podatku nieomylną mają wiadomość, aby też miasta i miasteczka dozorców fidei bonae do attendencyi i exekwowania podatku tegoż szelężnego od wszelkich trunków i arend w tychże miastach browarnych będących zaraz a zaraz nadstawiali i żeby ad mentem laudi visnensis w tydzień po sejmiku relationis tj. die 1. Februarii anno praesenti po wszystkich miastach i miasteczkach zaczął się. Któreby zaś miasta i miasteczka kontraktować z w. komisarzem pretendowali i clementiam o protrakcye czasu tej kurrencyi prosili, tedy Wny komisarz sola ratione praesentis caristiae ductus jako miasta do sądu teraźniejszego inferebant może tej kurrencyi i to tylko ad diem 1. Iunii in anno praesenti proxime incidentem, hac tamen adiecta clausula, aby cum emolumento ziemi być mogło protrahere czasu. Któreby zaś miasta z W. komisarzem contrahere nie chcieli, tedy tenże W. komisarz dozorów fidei bonae tak z mieszczan jako też ex brachio sui ad adtendentiam podatku tego po miastach i miasteczkach nadstawi. A po expiracyi zaś ciż dozorcy z miast i miasteczek super realitatem porrectorum regestrorum coram actis castrensibus premisliensibus extra quorumvis terminorum cadentiam zjechawszy się za uniwersałem tegoż W. komisarza do Przemyśla, in adtendentia pomienionego W. komisarza etiam post expiratam functionem commissoriatus przysiąc będą powinni. Przy zaczęciu zaś podatku tego szelężnego zaraz rewizye likworów wszelkich i w arendach browarnych w tychże miastach zostających przez mieszczan osiadłych etiam cum adminiculo W. komisarza nastąpić powinni. Któren to podatek W. komisarz choćby też przyszły sejmik gospodarski, czego avertant superi, nie doszedł, iuxta potioritatem observata eiusdem omni solennitate między IchMciów pretendentów distribuet a po skończonej tegoż podatku kurrencyi i jego dystrybucie W. komisarz, jako probatae fidei vir, ni od kogo ad nullum vinculum przysięgi quoviscunque titulo pociągany być nie ma. Et similiter tenże Wny komisarz podatkiem czopowego ex currentia anni 1730 in annum praesentem 1731 provenientem et ultima Iulii sesse determinantem, byle cum fructu ziemi, iuxta eandem potioritatem disponet. 3. Deklaracya o plenipotencye do trybunału radomskiego. Jako prześwietna ziemia przemyska mając tak wiele interesów ziemiańskich bez plenipotenta na prześwietnym trybunale radomskim obejść się może, tak tenże sąd boni ordinis JWgo IMci p. kasztelana przemyskiego jako senatora ziemi swojej ore publico uprasza, aby nomine całej ziemi przemyskiej plenipotencye w grodzie przemyskim uczynić raczył, któren to plenipotent cum civitatibus et oppidis renitentibus podatku tego tamże w Radomiu wydawszy, onym pozwy agere będzie powinien. 4. Deklaracya o tysiąc czerwonych zł. miastu Przemyślu. Kiedy constat sufficienter ziemi przemyskiej, iż od JW godnej pamięci JW p. Matczyńskiego wprzód podskarbiego wielkiego koronnego a potem wojewody ruskiego na fortyfikacye miasta Przemyśla tysiąc czerwonych zł. jest naznaczony a teraz w Grodnie in senatus consilio JWIMci p. podskarbiemu w. koronnemu tenże tysiąc czerwonych zł. do wypłacenia jest zlecony, tedy taż ziemia przemyska

intercedendo za miastem Przemyślem jako stołecznem swojem a bardziej insistendo submissae expostulationi miasta tegoż, uprasza W komisarza, aby ten tysiąc czerwonych zł. od JWIMci p. podskarbiego cura et sollicitudine tegoż W. komisarza mógł być odebrany. Jeżeliby zaś do tej satysfakcyi dobrowolnie nie przyszło, tedy W. komisarz iuriis mediis tamże na komisyi radomskiej ad vindicandum pomienionego tysiąca czerwonych zł. dopomoże. 5. Deklaracya na kanonizacyę bł. Jana z Dukli. Dogadzając tak świętym zamysłom OO. Bernardynów lwowskich, którzy mendicatis suffragiis na kanonizacye błogosławionego Jana z Dukli, leżącego w klasztorze lwowskim et tot miraculis clari, o wspomożenie upraszają, tedy sąd boni ordinis insistendo laudo, w którym tychże Wielebnych OO. Bernardynów ad terminum praesentem do naznaczenia pro certo quanto odesłano, atque zelo pietatis ductus 1000 zł. p. naznaczył i do wypłacenia onegoż z podatku szelężnego W. komisarzowi non obstante potioritate zaleca. 6. Deklaracya IchMć p. rewizorom ksiąg ziemskich przemyskich i innym pretendentom. Lubo po tak wielu deklaracyach na sądach boni ordinis zaszłych, pro tanto labore, cura et solicitudine w zrewidowaniu aktów ziemskich i onychże cum omnibus observantiis zregestowaniu ac per actus et annos ułożeniu w kancellaryi ziemskiej IchMć pp. Józefowi Choynackiemu komornikowi ziemskiemu przemyskiemu, Karolowi Leszczyńskiemu podstolemu nowogrodzkiemu i Szymonowi Nowosielskiemu dotąd ad certam recompensam nie przyszło, tedy sąd boni ordinis evincendo deklaracye swoje, jako ciż IchMć ex iusto et aequo z niemałym kosztem swoim iustam recompensam meruerunt, na przyszły sejmik gospodarski pro assignando certo quanto IchMciów odsyła et pro indilata satisfactione onymże instat, tudzież i innych IchMciów pretendentów, jako to Wp. Zapłatyńskiego stolnika dobrzyńskiego, Stefana Horodyskiego Zurawla, którzy funditus pogorzeli, tymże sposobem odsyła. IMci p. komornikowi zaś, tak pro continuo labore w konnotowaniu dekretów z miastami na sądach boni ordinis jako też w wyterminowaniu wszystkich importancyi podatku czopowego ab actu zaczęcia sądów boni ordinis i tychże importancyi dystrybuty zł. 500 a IMci p. instygatorowi za pilność na tychże sądach boni ordinis zł. 100 naznaczył i W. komisarzowi, aby za assygnacyami z podatku czopowego kurrencyi teraźniejszej wypłacono było indilate rekomenduje. Także IMci p. plenipotentowi pro adtendentia interesów ziemiańskich na trybunale radomskim osobliwie z miastami, któreby byli do wypłacenia podatku szelężnego renitententes zł. 300 z podatku tegoż czopowego do wypłacenia naznaczył a IMci p. plenipotentowi temuż pilność i staranie wszelką w sprawach wszelkich zaleca. Jeżeliby zaś przeciwko ziemi jakowe manifesta przychodzić miały, tedy temuż IMci p. plenipotentowi, aby się całej ziemi imieniem manifestował permittitur, oraz circa remanifestationem suam w trybunale radomskim osobliwie gdzieby chodziło de iniuria terrae rozsądził się.

Prot. decr. fiscal. terrae Premisl. 385 p. 484—487.

294.

Lwów, 5. marca 1731.

Laudum ziemian lwowskich.

1. My dygnitarze, urzędnicy, ziemianie i wszyscy obywatele prześwietnej ziemie lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na sądach grodzkich lwowskich circa tempus expiracyi podatku szelężnego czopowego agitujących się będąc, wspól z tymże urzędem grodzkim lwowskim, ponieważ kurrencya podatków szelężnego i czopowego przez rzpltą in necessitates województw i ziem w koronie będących ordynowanych i iuxta dispositionem prześwietnych województw i ziem exekwować pozwolonych, prawie in eodem termino sądów

grodzkich w roku teraźniejszym tysiącznym siedmsetnym trzydziestym pierwszym expiruje, które to podatki (prześwietna ziemia lwowska i powiat żydaczowski non in privatos usus choć sobie ma pozwolenie, ale in commune bonum et decus ac fortitudinem reipublicae restaurując fortecę lwowską et antemurale christianitatis obracając) aby nie upadały, więc na kontynuacyą tejże fortyfikacyi lwowskiej dość znacznie fortificari zaczętej, aby totaliter et firme ta forteca była postanowioną ulteriorem currentiam podatków tak szelężnego w mieście Lwowie i po miasteczkach w ziemie naszej lwowskiej i powiecie żydaczewskim w roku teraźniejszym tysiącznym siedmsetnym trzydziestym pierwszym według dawnej ustawy protrahimus, upraszając WIMci p. Franciszka Zawadzkiego łowczego kijowskiego gratuito animo erga bonum reipublicae i ziemie lwowskiej bez wszelkiej pretensyi do ziemie i powiatu żydaczowskiego za fatygi swoje koło adtendencyi i fortyfikacyi te onus na siebie przyjmującego, aby dalej tenże ciężar administracyi szelężnego podatku i dozór dalszy fortyfikacyi fortecy lwowskiej na siebie przyjął. Oraz obligujemy JWIMci p. Zawadzkiego łowczego kijowskiego, ażeby sukkolektorów, exaktorów, superintendentów quam accuratissimos do kontynuacyi fabryki postanowił i sumy z tego podatku szelężnego wybrane non in alios quosvis usus terrae, tylko na samę kontynuacyę fortyfikacyi fortecy lwowskiej obrócił. **2.** Od czopowego zaś podatku constitutionem et dispositionem WIMci p. Krzysztofowi Kruszelnickiemu podczaszemu żydaczowskiemu ziemi naszej lwowskiej i powiatu żydaczewskiego na prześwietny trybunał radomski komisarzowi praecommittimus, aby plus offerenti ten podatek zaarendował i ad necessitates ziemie i powiatu żydaczewskiego wypłacić arendatori suo kazał. **3.** A ponieważ w mieście Lwowie znajdują się takowe privatim et de novo postanowione i pofundowane jurysdykcye, karczmy, brawary tak świeżo jako i zdawna będące, które nietylko ad mentem rzptej per lauda wisnensia ad dispositiones terrae podatki szelężnego i czopowego postanowione, sprzeciwiając się tymże rzptej i ziemiańskim dyspozycyom jakoteż dekretom grodzkim lwowskim, z innemi jurysdykcyami te podatki szelężnego i czopowego do skarbu ziemiańskiego wnosić nie chcą i są refragarii, więc upraszamy tegoż WIMci p. komisarza naszego, na prześwietny trybunał radomski ordynowanego, ażeby sua activitate commissoriali akcelleracyą sprawy contra renitentes et retentores w tymże sądzie przez IMć p. plenipotenta, którego temuż WIMci p. komisarzowi nomine totius terrae instituować pozwalamy promowowanej uprosił i wyrobił, ażeby wszystkie jurysdykcye tak dawne jako noviter instytuowane i erectae podatki szelężnego i czopowego in necessitatem ziemie przez rzptą ordynowane ad mentem dyspozycyi postanowienia ziemiańskiego wypłacali dekretem trybunalskim radomskim adigere starał się peragendum activitati et dexteritati commissoriali committimus i upraszamy. **4.** A ponieważ w teraźniejszym czasie dla niezupełnej exakcyi podatku szelężnego, którego kurrencya die secunda Aprilis w roku niniejszym kończy się, IMcie pp. sukkolektorowie calculum de exatione et dispositione aż póki kurrencya tego podatku nie skończy się ziemie naszej plenarie dać nie mogą, więc upraszamy urzędu grodu lwowskiego, ażeby post expirationem kurrencyi tego podatku, in virtute laudorum generału wiszyńskiego w ziemi naszej lwowskiej et datam sibi potestatem, tę kalkulacyą tak percept jako expens podatku szelężnego w roku przeszłym praktykującego się i z retent dawniejszych podatków od IMciów pp. sukkolektorów i prowentów tego podatku tykających się quam accurate wysłuchał i expediował, detentores tego podatku et renitentes in exolvendo ad instantiam instigatoris officii sui do wypłacenia zatrzymanych podatków szelężnego i czopowego jure jeżeliby się dali kondemnować executione alligat mocą teraźniejniejszego circa constitutionem boni ordinis w ziemi postanowienia. Działo się we Lwowie die quinta mensis Martii millesimo septingentesimo trigesimo primo anno. Jan Siemiński

podkomorzy ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego, marszałek sądów laudo generału wyszyńskiego boni ordinis constitutus mp. Józef Łoś skarbnik halicki podstarości i sędzia grodzki lwowski mp.

Castr. Leop. Rel. 526 p. 1268—1276; Fasc. Cop. Castr. Leop. 35 p. 3453—3454.

295.

Lwów, 5. marca 1731.

Uchwały ziemian lwowskich w sprawie fortyfikacyi miasta Lwowa.

1. My dygnitarze, urzędnicy, ziemianie prześwietnej ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego circa tempus expiracyi podatku szelężnego i czopowego przez rzpltą in necessitates województw ziem i powiatów w koronie będących ordynowanych na sądy grodzkie lwowskie środopostne do Lwowa zjechawszy się a przy dyspozycyi i reassumpcyi podatków tegoż szelężnego i czopowego, które to podatki non proprios usus przez rzpltą obracać concessos ale in publicam necessitatem, to jest na ugruntowanie fortecy miasta Lwowa antemuralis christianitatis et totius reipublicae obracając dziękujemy najjaśniejszemu królowi IMci p. n. m., że ex paterno sui circa bonum totius reipublicae cura nie przepomniał o fortecy lwowskiej antemuralis christianitatis i rozkazał z skarbu swego koronnego in continuandam fortificationem tejże fortecy miasta Lwowa przez ziemię naszą lwowską inchoatam dwa tysiące czerwonych zł. przez niegdy JWIMć p. Matczyńskiego wojewody ruskiego na restauracyą tejże fortecy lwowskiej legowane jako też i JO. książęciu IMci korony polskiej i W. Księstwa litewskiego prymasowi za promocyą utrzymanie tego interesu in senatus consulto zapisując in pectoribus nostris omnem et perennem gratitudinem upraszamy. Także JWIMć p. Krzysztofa Kruszelnickiego podczaszego żydaczewskiego i komisarza ziemi naszej lwowskiej na prześwietny trybunał radomski ordynowanego upraszamy, ażeby ad mentem najjaśniejszego króla IMci p. n. m. ac senatus consilii i dekretu prześwietnego trybunału radomskiego, przeszłym JWIMć panem podskarbim w. koronnym ferowanego, u JWIMci p. podskarbiego w. kor. teraźniejszego o wyliczenie i oddanie ze skarbu koronnego pomienionych dwóch tysięcy czerwonych złotych na fortyfikacye miasta Lwowa legowanych a przez senatus consilium i dekreta trybunału koronnego radomskiego ziemi naszej lwowskiej wypłacić nakazanych upomniał się. 2. Które dwa tysiące czerwonych złotych ad manus sui proprias odebrawszy skarb koronny nomine totius terrae leopoliensis kwitował a podniesioną sumę przeznaczoną i ze skarbu koronnego wziętą i odebraną ziemi naszej lwowskiej ad continuandam fortificationem miasta Lwowa oddał, in casu zaś alicuius renitentiae in exolvendo przez skarb koronny, activitatem suam comissorialem ad iure agendum et vindicandum summam supra expressam IMci p. plenipotentowi ziemi naszej, której imieniem całej ziemi naszej lwowskiej przez tegoż WIMć p. komisarza institutus ma być, oddał. Także WIMć p. komisarza ziemi naszej lwowskiej i powiatu żydaczewskiego upraszamy, aby temuż IMci p. plenipotentowi ordynowanemu authoritate sua dopomógł, ażeby miasto Lwów w sądzie trybunału koronnego radomskiego rationem z arsenałów dało, gdzie się amunicye, armaty, tak całe spiżowe i żelazne, jako przez nieprzyjaciela koronnego, z postrzelanych armat etc. etc. materye, spiże i inne pozostałe ab hoste w arsenałach partykuły i fragmenta obróciły i ad praesens zostają, tudzież aby tak zupełne i całe armaty i wszelkie amunicye, jako partykuły i fragmenta z postrzelanych przez nieprzyjaciela armat, na utrzymanie fortecy lwowskiej do publicznych cekauzów i miejsc dezygnowanych komportowali a nie in locis privatis zatrzymywali. Działo się we Lwowie dnia piątego miesiąca marca roku

tysiącznego siedmsetnego trzydziestego pierwszego. Jan Siemiński podkomorzy ziemi lwowskiej i powiatu żydaczewskiego marszałek sądów boni ordinis per laudum generału wyszyńskiego constitutus. Józef Łoś skarbnik halicki i sędzia grodzki lwowski.

Fasc. Cop. Castr. Leop. 35 p. 3457—3458.

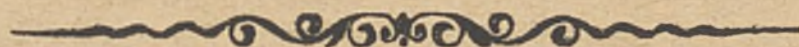
296.

Sanok, 9. września 1732.

Protestacya przeciwko elekcyi posłów.

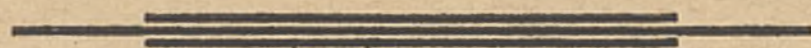
1. Actum in castro sanocensi feria tertia in crastino festi Nativitatis Beatissimae virginis Mariae anno Domini 1732. 2. Ad officium et acta praesenta capitanealia sanocensia venientes personaliter magnifici Iosephus a Bukow Bukowski vexillifer terrae praesentis sanocensis, Luduicus Urbański thesaurarius vielunensis (?), Ignatius Hulanicki pocillator visliciensis (?), Albertus Grotowski, Franciscus Kobielski pincerna latyczuiensis, Antonius Osuchowski, Ioannes Bukowski, Casimirus Łowiecki, Antonius Woiakowski suo et totius terrae eiusdem magnificorum incolarum nomine hanc ad acta officii praesentis deferunt manifestationem et diligentiam in eo. Quia licet quidem literae universales a sacra regia maiestate pro comitiolis antecomitialibus visnensibus iterato, ut fama publica fert editae sunt, verum quoniam ad hoc usque tempus eaedem literae universales ad acta castrensia sanocensia non porrectae et ad notitiam nuntiorum incolarum terrae sanocensis ac sibi manifestantibus non devenerunt, ideo magnifici manifestantes de nullitate et invaliditate quorumvis actuum, si qui respectu electionis magnificorum nuntiorum ex terris sanocensi, premisliensi et lepoliensi sine consensu magnificorum terrae sanocensis sunt subsecuti [1]), manifestantur et omnimodam inferunt praecustoditionem.

Fasc. Cop. Castr. San. 48 Nr. 1006.

[1]) O tem powtórnem zwołaniu sejmiku mamy także świadectwo w aktach gr. lwowskich Castr. L. 528 p. 2359 i 2436; a mianowicie kuchmistrz koronny Cetner polecił Stanisławowi Szymanowskiemu zażądać w grodzie wydania uniwersału królewskiego, zwołującego powtórny sejmik w Wiszni, atoli mimo że w aktach począwszy od 30. listopada 1732 r. szukano i to dwukrotnie, nie znaleziono jednak owego uniwersału, co Szymanowski tak na dniu 20. jakoteż 31. grudnia t. r. stwierdził.

INDEKSY.

I.

Indeks nazw osób i miejscowości.

E.

F.

G.

Prymas:

H.

I. J.

M.

N.

P.

S.

W.

II.

Indeks rzeczowy.*)

*) Cyfra grubszym drukiem oznacza Nr. aktu, cyfra zwyczajnym artykuł porządkowy tegoż aktu.

SPIS TREŚCI.

Lauda Wiszeńskie

1673—1732.

Omyłki i sprostowania.

Str.	2	wiersz	2 z góry	sejm koronacyjny	czytaj	sejm konwokacyjny
„	6	„	2 z dołu	cureant	„	ineant
„	11	„	7 z góry	requivit	„	requirit
„	14	„	20 z dołu	iugemiscat	„	ingemiscat
„	23	„	13 z góry	**1674**	„	**1676**
„	26	„	22 z dołu	seeunda	„	secunda
„	31	„	18 „	rerespectu	„	respectu
„	41	„	6 z góry	proporent	„	proponent
„	45	„	10 „	piskopiej	„	episkopiej
„	100	„	10 z dołu	suffiecenti	„	sufficienti
„	156	„	8 „	praeiudicume questri	„	praeiudicium equestri
„	215	„	12 z góry	**69**	„	**68**
„	218	„	7 z dołu	instrukcya sejmowa	„	instrukcya sejmikowa
„	223	„	4 „	koferencyi	„	konferencyi
„	309	„	14 „	11 listopada	„	21 listopada
„	405	„	13 „	vinicitate	„	vicinitate
„	435	„	18 z góry	fiskolnych	„	fiskalnych
„	436	„	19 z dołu	15 września	„	13 września
„	457	„	7 z góry	P której	„	Po której
„	598	„	23 z dołu	5 września	„	11 września

